ANUL II No. 97 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MARŢĬ 1 SEPTEMBRIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Asasinarea Impărătesei Austriei

INSCRIERILE

Una Septembre bate la uşă. Părinţiĭ, doritorĭ de a-şĭ vedea puşĭ la şcoală copiiĭ lor, se grăbesc a-ĭ înscrie. Treptele şcoalelor sunt pline de lume, care furnică. E perioada şcolilor. Directorĭ, secretarĭ şi profesorĭ sunt asaltaţĭ de fel de fel de bilețele de recomandare de la prietenĭ, rude, cunoscuţĭ, de la cunoscuţiĭ cunoscuţilor şi de la prietenii prietenilor.

E o ferbere în pătura interesată de a trăi prin şcoală, ferbere care merge crescînd prin roirea păturilor rurale spre carte. E semn îmbucurător, căcĭ năzuinţa, ce are omul de a-şĭ asigura ziua de mîine să fie maĭ bună ca cea de azĭ; năzuinţa de a înlesni copiilor un traiŭ maĭ uşor — de şi cu grijĭ maĭ multe, e o sfîntă datorie de tată, de mamă, de familie.

Creşterea normală a număruluĭ postulanţilor de locurĭ în şcolile secundare, e un semn vădit că şcoala începe a prinde rădăcinĭ şi că cerinţele statuluĭ modern împinge şi societatea spre cultură.

Ferberea însă *pare* a lua proporţiĭ maĭ marĭ şi maĭ îngrijitoare faţă cu aşa *zisele* dispoziţiunĭ *draconice* ale legiĭ d-luĭ Haret şi maĭ ales a regulamentuluĭ interpretator legiĭ.

Copiiĭ vin la şcoală cu sutele şi locurĭ nu sunt de cît *cu zecile*. In adevăr legea prevede că nu se vor primi în clase de cît cîte 50 elevĭ — cursul inferior — şi cîte 40 elevĭ în clasele superioare.

Motivele, carĭ aŭ dictat asemenea dispoziţiunĭ, eraŭ foarte serioase şi de domeniŭ pur şcolăresc.

Se ştie de toţĭ că clasele prea numeroase merg greŭ; că profesorul nefiind în stare a controla maĭ des pe elevĭ, aceştia ies ce se întîmplă, nu ce voeşte şcoala.

Şi dacă aŭ eşit şi ies elevĭ bunĭ în şcolile, aşa cum le avem, aceasta se datoreşte naturiĭ bune a elevuluĭ, nu şcoliĭ.

Decĭ după noĭ — şi cînd zic după noĭ, zic după toţĭ ceĭ ce cugetă serios la şcoală — măsurile legale sunt pe deplin justificate. Nouă nu ne trebuesc şcolĭ secundare, în care *să zacă* cîte 100 elevĭ în clasă. In o clasă unde sunt 100 elevĭ, aceia zac nu lucrează; aceia sunt spectatorĭ, nu actorĭ; pasivĭ nu activĭ; distraşĭ nu atenţĭ; cu toţiĭ am dori încetarea claselor cu *supranumerar*.

Dar dacă legea în sine şi absolut luat nu păcătueşte întru nimica, maĭ e încă ceva care trebue avut în vedere pentru a împăca cerinţele şcolare cu nevoile sociale.

Societatea romînească s'a trezit din somnul ignoranţeĭ şi aleargă la şcoală. Acest dor de şcoală e dus de nevoia vieţiĭ nu de dragostea de carte. Orĭ care ar fi imboldul, statul e dator a face faţă impulsuluĭ spre carte. Intru cît dînsul are *aproape* monopolul culturiĭ, e de datoria statuluĭ a pune la dispoziţia publiculuĭ atîta cît se cere.

Să presupunem că publicul ar cere în consumaţie o cantitate de 20 milioane kilo sare şi statul i-ar da numaĭ 15 milioane. După legea oferteĭ şi a cerereĭ cele 5 milioane s'ar importa din afară. Dar statul avînd monopol ar trebui el singur să procure cele 20 milioane kilo sare.

Tot aşa cu tutunul; tot aşa cu orĭ-ce e fapt de monopol. Şi monopolurile se plătesc; iar instrucţia e şi gratuită şi obligatorie!

Care e dar datoria statuluĭ în asemenea împrejurărĭ?

A înscrie numaĭ în lege că nu primeştĭ de cît 50 de elevĭ pe clasă şi a te mulţămi cu *numărul actual de clase*, e a nesocoti *cererea*.

Statul trebue dar să ofere *atîtea clase* cîte sunt nevoile cererii. Scurt şi limpede.

Dar existenţa claselor e legată de buget; şi aicĭ e marele nod gordian în materie de instrucţie.

Toate se fac pe încetul şi vremea desăvîrşeşte tot ce omul plănueşte şi face.

Ar fi cea maĭ imprudentă măsură a limita într'un moment dat numărul claselor cu toată crescerea necontenită a cererilor. Ar fi şi imoral din partea statuluĭ. Pe de-o parte obligă lumea că nu poate trăi de cît prin carte; pe de alta nu-ĭ daĭ putinţa de a se instrui, *fiind-că n'aĭ locurĭ!*

Eŭ cred că dacă ministrul nostru, d. Haret, care e un om chibzuit şi priceput în ale şcoaleĭ, s'ar fi gîndit din vreme la buclucul de astă-zĭ, ar fi trebuit să ia următoarele măsurĭ:

Prin articolul *37* din legea secundară se zice:

„Ministrul are dreptul a impune profesorilor şi maeştrilor pînă la 12 ore de curs pe săptămînă în specialităţile lor, în orĭ ce şcoală secundară din acelaş oraş" *fără adăugire de salariŭ*, căcĭ numaĭ peste 12 ore în sus se cere spor de leafă, şi aceasta după anumit avis a consiliuluĭ permanent.

Ministrul ar fi trebuit să facă cunoscut, din Iunie, directorilor de şcolĭ secundare, ca să convoace pe profesoriĭ şcoalelor şi să dispue că în vederea aglomerăriĭ ce va fi la toamnă la înscrierĭ, să se chibzuească înfiinţarea de clase paralele — maĭ ales I şi V, în carĭ profesoriĭ carĭ aŭ cîte 6 — 10 oare pe septămînă să maĭ ia pînă la 12 oare în materiile respective saŭ după alegere pentru a putea face faţă nevoilor culturale.

Acest apel la înaltul simţ patriotic, ar fi emulat pe toţĭ şi fără a fi conştiincios prin lege, cu de la sine bună voinţă ar fi predat lecţiĭ la clasele paralele.

Pînă la buget fie-care ar fi fost dispus să consacre 2 — 3 oare pe săptămînă pentru şcoală.

Aŭ nu corpul didactic a dat dovezĭ de muncă desinteresată anĭ de-a rîndul?

Cum s'a înfiinţat cele maĭ multe şcolĭ secundare, dacă nu prin propunerea gratuită de anĭ întregĭ a profesorilor? Şcoala normală din Bîrlad; gimnaziul din Huşi şi altele ast-fel îşĭ explică fiinţa.

Vremea nu e trecută, căcĭ localul nu cîntăreşte mult unde e rîvnă şi sacrificiŭ.

Ast-fel văd eŭ că s'ar putea satisface nevoile plusuluĭ de înscrierĭ.

Gh. Ghibănescu.

LIPSĂ DE... OAMENĬ

Profitînd de interimatul ministeruluĭ de interne pe care-l ocupă, d. Dimitrie Sturza se îndeletniceşte actualmente cu o remaniare prefectorală, aproape generală, în vederea, bine înţeles, a alegerilor comunale.

De cît, a dat peste un nod.

Nu găseşte oamenĭ pe plac, cu carĭ să înlocuiască pe prefecţiĭ actualĭ.

Un alt buclue, şi maĭ mare, e apoĭ cu desemnarea viitorilor primarĭ, cel puţin în principalele oraşe ale ţăreĭ.

Ministrĭ n'are, prefecţĭ n'are, primarĭ idem.

Nostim partid!...

OAMENĬ ŞI LUCRURĬ

Şcoala Normală. — In unul din cele maĭ recente numere ale ziaruluĭ se cetea informaţia: „Ministrul cultelor şi instrucţiuniĭ publice a hotărît în mod definitiv desfiinţarea şcoaleĭ normale superioare. Se va da cîte o sută de leĭ pe lună buriserilor acesteĭ şcoliĭ. Nu s'a precizat încă numărul lor."

O sută de leĭ! Negreşit, — suma va fi un bun ajutor, de mare folos studentuluĭ nevoiaş, de aci orĭ din provincie, pentru terminarea la timp a studiilor universitare. Dar suma burselor acordate unuĭ număr de tinerĭ universitarĭ nu va alcătui ceea ce odinioară se numea „Scoala Normală superioară".

Aceĭ carĭ au cunoscut-o, fie că au trecut printr'însa fie că aŭ avut relaţiunĭ universitare de aproape cu dînsa vor adeveri afirmarea noastră. Instituţia era una din puţinele bune, din puţinele originale, din puţinele frumoase.

Liceaniĭ harnicĭ — în deobştie nevoiaşĭ — năzuiau spre Şcoala Normală nu numaĭ în vederea înlesnireĭ materiale ce avea să le procure, dar şi în consideraţia uneĭ reale originalităţĭ prin care se deosebea instituţia superioară de cultură. Nicăirĭ poezia libertăţiĭ nu se îmbină maĭ bine cu simţul datorieĭ ca în mediul acesta alcătuit din elemente diverse ca temperament, ca inteligenţă, ca idealurĭ, — şi asămănătoare totuşĭ în condiţiunĭ sociale, în vrîstă, în obiceiurĭ.

Aci facultăţile univerzitare toate — singură medicina lipsea — îşĭ dădeaŭ întîlnire şi constituiaŭ adevarata universitate, în afară de catedră· în afară de curs; aicĭ se înlănţuiaŭ lungile discuţiĭ, instructivele dispute, conflictele de părerĭ, interesantele comentariĭ; aicĭ eraŭ „ceĭ tarĭ" la o laltă cu „ceĭ slabĭ" şi erăĭ sigur că găseştĭ „specialiştĭ" competinţĭ în materiĭ la orĭ ce moment... de zi şi de noapte.

Şcoala Normală era menită în istoria noastră univerzitară să fie pepiniera de aptitudinĭ, atelierul de capacităţĭ, făurite în selecţiunea „normală" ce se exercita în mod firesc în mijlocul variaţieĭ de inteligenţĭ şi de puterĭ. Dar reformatoriĭ înţeleg uneorĭ în mod bizar conducerea evoluţiuneĭ sociale; d. Haret a ţinut la gloria de a pune la paragraful Şcoaleĭ Normale:

„Se va da cîte 100 de leĭ..."

Ministrul instrucţiuniĭ publice e un om al cifrelor. Numărul indicat conţine prea multe nule ca să poată ţinea locul uneĭ valoroase instituţiunĭ culturale.

EXTERNE

CRETA

Aproape pe neaşteptate a apărut din noŭ pe arena senzaţionalelor evenimente uşor inflamabila chestiune a insuleĭ Creta. Zicem aproape, fiind că ne putem aştepta la multe complicaţiĭ şi încăierărĭ pînă cînd va fi pe deplin rezolvită problema administrativă a acesteĭ posesiunĭ musulmane.

Incidentele recente de la Canea şi de la Candia aŭ atras luarea aminte asupra Creteĭ, rămasă într'o situaţie politică atît de puţin clară şi ameninţătoare tocmaĭ prin obscuritatea aceasta. Conflictele sûnt gata la cea maĭ mică provocare; cauzele neînsămnate produc efecte simţite şi la cea maĭ uşoară atingere rana netămăduită se obrinteşte.

Chestiunea guvernăriĭ cretane a fost mult timp agitată în presa europeană, ca şi în diplomaţie, pînă cînd rămase baltă. Concertul statelor marĭ a suferit multe discordanţe şi, dovadă, numaĭ patru din cele şapte marĭ Puterĭ constitue guvernămîntul provizoriŭ a insuleĭ.

Creta e «păzită» de flota celor patru state: Anglia, Franţa, Rusia şi Italia; e «administrată» de soldaţiĭ lor. Iar roadele acesteĭ multiple administraţiĭ s'aŭ văzut, între altele, în recenta izbucnire de la Candia.

De astă dată — însă — nu poĭ fi învinuiţĭ etern vinovaţiĭ musulmanĭ de excesele întîmplate. Incăierarea a început în mijlocul forţelor înarmate susţinute de puterile europene în Creta, cu ocazia adunăriĭ unor dărĭ. Se pare că Turciĭ nu dorm pe roze faţă cu administraţia «europeană» a celor patru state europene.

Consulul englez care a raportat cel dintîiŭ excesele din urmă constată cum s'aŭ petrecut lucrurile; violenţele aŭ pornit din partea unor soldaţĭ francejĭ. Ziarul «Le Temps» cu toată obişnuinţa de a găsi vina din partea Semi-luneĭ în toate împrejurările, înregistrează faptele în acelaşĭ feliŭ.

La rîndul eĭ presa germană jubilează. Relaţiunile de prietenie între imperiul german şi cel musulman aŭ determinat abţinerea Germanieĭ din «administraţia» şi «pacificarea» Creteĭ. Iar ultimile evenimente par a fi foarte pe placul ziarelor germane de oare ce justifică neutralitatea celor două state — Germania şi Austria — în afacerile greco-turce.

«Ceea ce n'aŭ putut îndeplini şase Puterĭ — zice «Freie Presse» — cu atît maĭ puţin vor duce-o la bun capăt patru Puterĭ cu interese deosebite».

Panopticum liberal

Se observă de un timp la patrioţiĭ liberalĭ o tendinţă bine pronunţată şi o inclinaţie vădită spre renume, spre o reputaţie măreaţă care să 'ĭ arăte în ochiĭ lumeĭ, dacă nu ca figurĭ istorice, dar cel puţin ca barbaţĭ superiorĭ simplilor muritorĭ.

Listele de subscripţiĭ pentru ridicare de monumente saŭ chiar şi de busturĭ, aŭ luat în partid un avînt care merge crescendo şi nu se ştie unde se poate opri, afară bine înţăles de listele al căror numerar activ nu maĭ respunde la apelul nominal.

Nu e bulevard, nu e foaier de teatru, nu e în fine o clădire publică ridicată de curînd, prin colţurile şi culuarurile cărora să nu se încrusteze în litere de aur nume liberal-naţionale, cu drept dacă nu de fondatorĭ, dar cel puţin de organizatorĭ aĭ inaugurăreĭ.

Toate feţele ilustre liberale îşĭ aŭ deja monumentele şi busturile lor; singur numaĭ repos. Ioan C. Brătianu a fost maĭ nedreptăţit fiind-că nu se dă încă în mod lămurit de urma fondurilor strînse, şi din cauza aceasta este lasat în urmă chiar şi de Tudor Vladimirescu, a căruĭ statuie e aproape gata.

Pe o scară maĭ jos, patrioţiĭ cariĭ aŭ jucat şi joc încă un oare-care rol în mişcarea partiduluĭ, s'aŭ gîndit şi eĭ în ceea ce'ĭ priveşte la modul de a face ca lumea să nu'ĭ uite.

Dacă celor *căpăţinoşĭ*, îşĭ ziseră eĭ, li se creează mijloace prin care să treacă la nemurire, ridicîndu-li-se după moarte statuĭ şi tot felul de busturĭ, apoĭ nouă istor maĭ micĭ de ce să nu ne fie permis a trăi macar un timp fie şi sub altă formă, în memoria publiculuĭ.

Şi ideea a eşit tot de la Iaşĭ, leagănul tuturor ideilor măreţe.

Aşa de exemplu se zice, că conu Iorgu de la primărie, ar fi făcut luĭ Eduard Braun o comandă de maĭ multe figurĭ, de ceară, spre a fi expuse în poze glorioase şi triumfale în muzeul de figurĭ, pe care proprietarul panopticumuluĭ îl poartă din oraş în oraş.

Credem că nu e nevoie să maĭ spunem cam pe cine ar fi să reprezinte acele figurĭ.

Pare că vedem, bună-oară, pe o piaţă a Vasluiuluĭ muzeul luĭ Braun, instalat cu fală şi lumea făcînd coadă ca să'l viziteze.

— Mă rog d-le profesor, întreabă un mitocan provincial care citeşte regulat Universul, pe proprietarul muzeuluĭ, melitarul ista mare cu medalie, care se uită aşa fix în departare, nu cum-va e amiralul Cervera remas pe gîndurĭ, după dezastrul de la Santiago?

— Nu domle! Acest personaj e conu Iorgu prim ajutor de primar al capitaleĭ Moldoveĭ, pe cînd comanda, ca colonel, garda civică!

— Dar, nu vă fie cu suparare, persoana asta pleşuvă cu barba căruntă, îmbracat în negru cu rozetă la butonieră, nu cum-va e Dom Pedro împaratul Brazilieĭ.

— Aşĭ! Asta e domle, conu Costake, al doilea prim ajutor de primar al Iaşuluĭ!...

— In fine, dle profesor, vĕ rog să'mĭ esplicaţĭ pe cine reprezintă această figură mitologică cu o manta albă peste umere, cu coronă de laurĭ pe cap, cu picioare pe doĭ delfinĭ avînd aerul că fuge pe luciul apeĭ?

— E un oare care conu Costake zis şi Hidraulicus, în amintirea imenselor sale rapoarte făcute în chestia apeĭ pe cînd se afla ajutor de primar?

— O ultimă indiscreţie d-le profesor, vĕ rog să'mĭ spuneţĭ pe cine represintă acest om negru, pus în cutie lungăreaţă şi rezemat de părete; e de sigur vre-o mumie nubiană, nu'ĭ aşa?

— Ce-are aface! Este o alegorie de imortalizare a primaruluĭ celuĭ întăĭ oraş din Moldova, care a făcut asfaltul şi are se facă o sumă de alte lucrurĭ neperitoare!...

Mitocanul Vasluian şi-a aruncat apoĭ ochiĭ asupra uneĭ păpuşĭ de ciară îmbracată turceşte, şi ţinînd un ciubuc şi o chisea cu tutun în mînă, purtînd eticheta de desubt: *avocat la Sf. Spiridon*, şi apoĭ a plecat pe gîndurĭ, ducînd impresia grozavelor figurĭ care i-aŭ speriat somnul pînă aproape de ziuă.

Precum vedeţĭ, nicĭ nu ştiĭ de unde sare iepurile; căcĭ pe cînd vechiul sistem de imortalizare liberal se rezuma în statuĭ, busturĭ şi plăcĭ comemorative, inovaţia făcută de conu Iorgu are pe lîngă alte merite şi acel de a amuza publicul.

Juvenal.

Chestiunĭ Sociale

V. Evoluţia conceptuluĭ Sociologic

4. Teoriile carĭ combină spencerianizmul cu teoria luĭ Auguste Comte.

Aceasta este şcoala care azĭ numără ceĭ maĭ mulţĭ reprezentanţĭ, carĭ însă de şi iau ca bază, ca punct de plecare, sus numitele teoriĭ, totuşĭ se deosebesc între ele prin cîte o notă caracteristică.

Fie-care adept al acesteĭ şcoale pornind de la acelaşĭ punct de plecare, de şi e condus în cercetările sale de acelaşĭ ideal şi urmează acelaşĭ sistem logic, totuşĭ rezultatele la carĭ ajunge sunt cu totul deosebite. Aceste deosebirĭ nenumărate şi de apreciat ca însemnătate şi valoare ştiinţifică, ne justifică a menţinea acum, ceia ce am zis cu altă ocazie altă dată, că azĭ avem atîtea concepte sociologice cîţĭ autorĭ au cucerit un loc de samă în domeniul acesteĭ ştiinţe.

De şi nicĭ una din aceste teoriĭ nu ie superioară nicĭ celeĭ a luĭ Spencer, nicĭ celeĭ a luĭ Comte, totuşĭ nu puteam vorbi de iele fără a cunoaşte pe celelalte două. Şi de şi s'ar părea că din combinarea a două din cele maĭ de seamă teoriĭ să rezulte una maĭ bună de cît ambele, totuşĭ nu s'a întîmplat aşa de oarece aceste nouĭ teoriĭ, prezentînd părţile bune de la ambele celelalte, păstrează în acelaşĭ timp şi părţile atacabile ale lor şi decĭ maĭ mult de cît atîta rezistă criticelor maĭ puţin de cît orĭ care din cele din care-şĭ au origina şi vom vedea îndată cauza.

Am spus că atît Comte cît şi Spencer, pentru a studia legile naturale ale dezvoltăreĭ societăţilor, se servesc de metoda logică a analogieĭ, unul analogînd dezvoltarea societăţilor dezvoltăreĭ psihice a omenireĭ considerată ca un singur individ (Comte), celalalt (Spencer) analogînd-o dezvoltăreĭ biologice. Unul, pentru a întemeia ştiinţa socială, studiază dezvoltarea intelectuală a omenireĭ considerînd-o ca un singur individ, celălalt, pentru a formula un nou concept sociologic, purcede de la individ, studiază individul la care, dînsul, reduce omenirea.

La timpul şi locul cuvenit am arătat superioritatea şi erorile fie-căruia din aceste două concepte.

Inainte de a trece maĭ departe să ne dăm samă de senzul cuvîntuluĭ «analogie» în genere şi apoĭ în sociologie.

In senzul întrebuinţăreĭ zilnice cuvîntul analogie însamnă «asămănare» şi în această acceptiune a cuvîntuluĭ metoda analogieĭ însemna acea metodă care, din asămănarea vădită şi constatată între două obiecte sau clase de obiecte în privinţa unuĭ sau unor caractere oare-care, deduce că acele obiecte sau clase de obiecte trebue să se asemene şi'n privinţa caracterelor carĭ n'au fost observate de cît în unul sau în o clasă de obiecte ce prezintă caracterul comun observat.

Nimic nu se opune a conchide la exactitatea acesteĭ acceptiunĭ a cuvîntuluĭ dar şi la eroarea în care cade această metodă logică. E prea evident contrarul.

In sociologie, de obiceiu, se înţălege prin analogie «paralelizm», «corespundere». Din asămănarea ce se face între corpul social şi al individuluĭ, între viaţa societăţeĭ şi între acea a individuluĭ, şi din tendinţa de a stabili şi crea o ştiinţă a anatomieĭ, a fiziologieĭ şi a patologieĭ sociale, independentă dar paralelă cu acea a aceloraşĭ ştiinţĭ ce au de obiect individul, vedem al doilea senz al cuvîntuluĭ analogie.

O bună metodă a analogieĭ, care să dea rezultatele dorite, cere ca aceste asemănărĭ, acest paralelism să existe, să fie adevărat, real. Orĭ aceste asemănărĭ la carĭ se recurge şi aceasta pentru a satisface spiritul omenesc veşnic doritor de noutăţĭ, nu există. Vaccaro neagă în chip absolut existenţa lor şi astfel fiind ele nu fac de cît a îngreuia studiul şi a împiedeca progresul sociologieĭ.

Adevarata concepţie a societăţeĭ ie aceia care o consideră ca un organism superior organismuluĭ individual, ca un «superorganism» cum zice G. de Greef. Aceasta însă nu esclude libertatea şi une-orĭ necesitatea de a ţine samă şi de datele ştiinţelor pe cari anterior le-am numit ajutătoare sociologieĭ. In ce măsură şi ce credulitate să se dée fie-căreĭ date în special, ie un ce lăsat la apreciarea sociologuluĭ şi depinde de abili-

tatea și de deprinderea luĭ de a trata chestiunile sociale.

In orĭ ce caz însă s'a recomandat tot deauna și se recomandă și azĭ ca să se uzéze de datele acelor științe, cu foarte mare prudență, de oare-ce adese-orĭ cea maĭ mică eroare conduce la rezultate funeste deși sistemul logic al procedăreĭ ie ireproșabil.

Școala aceasta, spre deosebire de Comte și Spencer, poartă numele și de școala «analogico-organică».

Acești învățați deși au văzut rezultatul la care aŭ ajuns inspiratoriĭ lor, totuși continuă de a urma calea bătută de dînșiĭ și ajung a deveni, fie-ne permisă expresia, (tot pe calea de analogie de altmintrelea) maĭ comtianĭ de cât Comte, maĭ spenceriani de cît Spencer.

Iată în scurt, în ce privește generalitățile, erorile comise de acești sociologĭ erorĭ comise și de Comte și de Spencer și de care nu se pot desbara, pe carĭ nu le evită.

Caracteristica erorilor, în ce privește generalitățile, ie că se recurge la analogiĭ de un ordin inferior.

La pag. 3 a lucrăreĭ luĭ Novicow «Conscience et volonté sociale» găsim: «comme les sociétés sont des organismes ont peut déduire à priori qu 'elles se conformeront à tous les lois de la biologie».

Apoĭ la cap II spune: «lupta pentru viață conduce tot-deauna și sigur spre progres, de oare-ce tot-deauna ceĭ maĭ bunĭ reușesc în această luptă.»

Cît privește prima aserțiune a luĭ Novicow că societățile se vor conforma legilor biologieĭ pentru că sunt organisme, nu găsesc necesitate de a o combate și mă mulțumesc a trimite la cele spuse, cu ocazia teorieĭ luĭ Spencer, pe care în astă privință îl unmează Novicov. (Opinia 14 August).

Cît privește a doua aserțiune, susțin că nu ie exactă și o combat cu argumente trase din lucrarea luĭ Réné Worms —«Organisme et Société» pag. 5, 6. 7 — unul din susținătoriĭ școaleĭ din care face parte Novicov. Iată ce spune Worms «în societatea omenească lupta pentru viață conduce, cele maĭ adese orĭ, la eliminarea celor maĭ bunĭ, a celor maĭ delicate spirite, se elimineazǎ tocmaĭ «floarea omenireĭ».

Un alt adept al acesteĭ școale, Lilienfeld, pare a corecta una din greșeliĭ cînd zice: «viața corpuluĭ social, a societățiĭ și a societăților ie o integrare și o diferenciare continuă, cu totul deosebită de aceea ce are loc în individ», par păcătuește din noŭ cînd zice: «condiția absolută pentru ca sociologia să devie o știință positivă ie ca societatea omenească să fie considerată ca un organism care trăiește, compus fiind din celule întocmaĭ ca și organismele individuale».

Aceste fiind erorile în ce privesce generalitățile, mîne vom vedea pe cele relative la particularitățile fie-căruĭ autor.

(Va urma)

PARIA

Aĭ drept să plîngĭ, atîta: căcĭ vorba nu-ĭ ata;
Să gemĭ încet, ca mielul cînd iĭ se fură lîna.
Inăbușește-ți pasul,—abia s'atingĭ țărîna:
Nu simțĭ că-ĭ este silă cînd are-a te purta?

De vezĭ copacu'n cale, în umbra luĭ nu sta—
Și floarea dacă-ți place, nu poțĭ întinde mîna.
Natura e supusă, dar tu o știĭ stăpînă
Puternică și tremurĭ uitîndu-te la ea.

Te-atacă răiĭ? Lasă-ĭ; te scuipă? Nu răspunde
Ți-au pălmuit obrazul? Pe-al doileal-ascunde
Te-au umilit? Nu geme; te rîd? Să nu tresalți.

Eștĭ om, dar nu aĭ suflet la feliu cu ceialalți;
Vreĭ să trăiești,—pe lume, o paria, n'aĭ unde;
Aĭ vrea să zborĭ,—dar lanțul te-oprește să
te 'nnalți.

Tristis.

Științĭ-Litere-Arte

In timp ce poșta noastră comite cele maĭ infame „gaffe", cetim adevărate minunĭ despre poșta engleză, ajunsă la o perfecțiune artistică. După ultima statistică abia treĭ scrisorĭ s'aŭ rătăcit la 3,780! Și, lucru știut, englejiĭ sunt ceĭ maĭ laconicĭ în scrierea adreselor.

*

In timpul șederei sale la Ragatz, Carmen Sylva a găzduit pe princesa Alexandre Bibescu, în calitate de artistă a pianuluĭ — zice ziarul *„La Fronde."*

*

Se știe că svedezul Nobel, inventatorul faimos al explozivelor, a lăsat prin testament averea toată —zece milioane— spre a se da aceluia care va fi contribuit maĭ mult pentru cauza păcĭĭ universale. Se zice că liga internațională a păcĭĭ are intențiа să acorde Țaruluĭ Nicolae II premiul acesta.

*

Ziarele din Bucureștĭ publică lista personaluluĭ Opereĭ din capitală. Din Iași figurează d-na Emma Mezzetti și d-ra Ortansa Mihailescu. In fruntea repertoriuluĭ figurează „Petru Rareș"—tot din Iași...

*

Sindicatul preseĭ pariziane a primit din partea mareluĭ financiar Osiris suma de 100,000 francĭ destinațĭ ca premiu celeĭ maĭ bune opere de domeniul artistic, industrial saŭ umanitar ce va apare în timpul mareĭ expozițiunĭ de la 1900. Membriĭ preseĭ vor constitui un juriu examinator.

*

Raportul parlamentar englez relatează, după un vechiŭ obiceiŭ, starea socială a Londreĭ. Se inregistrează pe anul trecut 41 morțĭ de foame, în cel maĭ bogat oraș din lume." Numaĭ patru din numele victimelor s'aŭ putut descoperi.

*

Aci ar fi locul să înregistrăm știrea că o comisiune de deputațĭ italienĭ a cerut ministruluĭ de interne să iea act că femeea deputatuluĭ De Andreis, condamnat în urma tulburărilor din Milan, a rămas cu totul muritoare de foame. S'a apelat la asociațiĭ lucrătoare să găsească vre-o ocupațiune acesteĭ femeĭ.

*

Marea Neagră otrăvită—iată ultima noutate științifică, a savantuluĭ rus Andrusov, In păturile de apă maĭ adîncĭ de 400 metri ar fi existînd marĭ cîtimĭ de pucioasă care, fac imposibilă orĭ ce viață a organismelor viĭ. Cauza e că apa dulce a rîurilor ce se varsă în mare se scurge repede prin Bosfor pe cînd marea Egee nutrește în adîncimĭ valurile mărĭĭ cu gazurĭ vătămătoare.

*

Un turist englez, dr. Samuel Thomas, a descoperit într'o regiune necunoscută a Alpilor, la o înălțime de 2120 metri, un lac ale căruĭ ape aŭ coloratia roșie, ca a sîngeluĭ întocmaĭ, datorită probabil uneĭ plante care abundă în lac: „Englenis sanguines."

*

Se atribuie o vorbă foarte de spirit Impăratuluĭ Wilhelm II cu ocazia ultimelor manevre din Westphalia. Fiind vorba despre propunerea de dezarmare a Țaruluĭ, Impăratul zise generalilor cu care vorbea:

—„Da, da, camarazĭ. Pacea e asigurată grație manifestuluĭ Majestățiĭ Sale Nicolae II. Am și dat ordin să se dee haine civile regimentuluĭ de gardă a Imparatuluĭ Rusieĭ."

Nicolae II e comandant al unuĭ regiment german, se înțelege.

*

Decanul facultățiĭ de medicină, d. dr. L. Russ, a plecat la Viena.

*

In urma concursuluĭ ce a avut loc la școlile „Culturei," treĭ elevĭ de gimnaziu vor fi întreținuțĭ la Paris pe seama baroneseĭ de Hirsch în vederea viitoareĭ școlĭ de meseriĭ ce se va întemeia la Iași, pe lîngă școlile „Culturiĭ."

*

Direcția gimnaziuluĭ Ștefan cel Mare va cere înființarea uneĭ clase divizionare—clasa I—, numărul cererilor de inscriere fiind prea mare pentru numărul locurilor.

*

După noul regulament al învățămîntuluĭ secundar, examenele de corigere pentru cl. I se țin în ziua de 1 Septemvrie, celelalte între 2 și 8 a luneĭ.

Esamenele cuprind probe orale si probe în scris la obiectele ce comportă în cursul anuluĭ esamene de scris. Nu intră în rîndul lor: latina, greaca, franceza, geografia.

*

In curînd va apare *Principiĭ de literatura filosofieĭ și arteĭ, încercare de estetică literară și artistică*, lucrare didactică de mare valoare datorită d-luĭ C. Leonardescu, eminentul nostru profesor universitar.

*

Cînd frunzele foșnesc, este titlul unuĭ frumos vals, apărut în editura magazinuluĭ „Conservatoruluĭ."

Muzica de Linke, cuvintele de Juvara.

*

In curînd va apare „Sîrba Patrioților" o prea frumoasă bucată muzicală, datorită tînăruluĭ compozitor Vasile Boldescu.

ACTUALITATI

Ca în poveștĭ

Ierĭ aŭ avut loc la Amsterdam serbările încoronăriĭ noueĭ regine,—princesa Wilhelmina. Iată amănunte asupra «caruluĭ de aur» pe care i l'a dăruit poporul olandez într'un elan fără samăn.

La întâia vedere a obiectuluĭ strălucitor, rămîĭ orbit de atîta frumusețe. Deja în veacul al 17-lea industria trăsurilor de lux era faimoasă în Holanda. Regina Elisabeta a Angliei și puternicĭ monarhĭ aĭ diferitelor state și-au construit la Amsterdam trăsurile scumpe. Acea de acum, a regineĭ Wilhelmina se poate prenumăra între cele maĭ minunate ce a produs arta aceasta. Ca și trăsura care a purtat pe Carol X iar maĭ tîrziŭ, a servit la ceremonia de botez a unuĭ copil de aĭ luĭ Napoleon III, trăsura Holandezilor a costat maĭ bine de un milion de francĭ. Ca mărime, e inferioară acelora ce se păstrează în seraiul de la Ildiz-Kiosk saŭ la Moscova; ca lux, se apropie de-abia de faimoasele trăsurĭ ce se păstrează la Schoenbrun orĭ în muzeul luĭ Ludovic II al Bavarieĭ. Deși încăpătoare, are o grație și frumusețe extraordinară E construită în stilul «Renaissance» și e împodobit cu aceeași îngrijire din punctul de vedere al pictureĭ, al arhitecturiĭ și tăieturiĭ. Sunt capo d'opere în arta fierărieĭ ca și în a lemnărieĭ. Pe acoperiș, așezată pe perne roșiĭ de catifea,—coroana Holandeĭ; iar împrejur, strălucitoare și masive,, armele aurite ale Amsterdamuluĭ și ale celor un-spre-zece provinciĭ ale regatuluĭ. Superbe statuiete—alegoriĭ înfățoșează Agricultura, Industria, Comerțul și Marina, cele patru ramurĭ de progres ale Holandei.

Alte scene simbolizează Armata și Religia, Știința și Dreptatea, Arta și Munca. O grupă lucrată în oțel reprezintă Soarele și constelațiile. Capra trăsuriĭ e înfășurată de o țesătură splendidă: 15 milioane cusăturĭ fine, executate în școlile speciale holandeze. Una din icoanele ce împodobesc trăsura arată «Holanda-tînără» risipind florĭ, trandafirĭ și crinĭ— în fața figuriĭ ce înfățoșează Regatul. Imprejur se înșiră: Pacea, Agricultura, Comerciul și Industria—la dreapta, iar Muzica, Poezia, Știința, Arta, Dreptul, Disciplina și Ordinea—la stînga. Un alt tablou: copiĭ care poartă armele Amsterdamuluĭ atrag luarea aminte a zeuluĭ Mercur asupra muzeĭ Istorieĭ care însamnă ziua aceasta a încoronăriĭ în în cartea de aur a țăriĭ și a Dinastieĭ.

Un alt tablou arată pe numeroșiĭ prinți urînd fericire Prințeseĭ; altul în fine reprezintă scene de duioșie populară din viața de toate zilele a Holandezilor.

Iar tînăra Regină, frumoasă și emoționată, străbătînd orașul în trăsura de aur, avea înfățișarea uneĭ fee din poveștĭ.

SILUETE

I

Cu ochiĭ duși în zarea albastră
Spre alte țărĭ, în altă lume
Plutești ca pasărea de mare
Maĭ sus de-a valurilor spume

Te mirĭ în sborul tău prin viață
Că nu maĭ vezĭ limanul sfînt:
Să plecĭ,—e țărmul prea departe
Să staĭ,—ți-e frică de pămînt,

Și tristă, îmĭ șoptești în taină
C'aĭ vrea să morĭ,—poveste veche!
Eu știu un leac ce-mĭ prinse bine
Și... ți l'așĭ spune—la ureche:

Iubește!.. pe un Făt din basme
Or chiar din lumea celor viĭ
Și... ți s'o risipi urîtul
Și dorul morțeĭ timpuriĭ!

Danil.

INFORMAȚII

Societatea comercianților romînĭ a avut a seară o cordială serbare de familie. D. Ștefănescu, președintele societățiĭ, boteza un copil al d-luĭ Maxim, membru în societate și fondatorul eĭ.

O masă imensă întrunise pe maĭ toțĭ Romîniĭ carĭ se îndeletnicesc cu negoțul în Iași, și pe mulțĭ alțiĭ carĭ, de și profesînd alte meseriĭ, se interesează de aproape de mersul acesteĭ ramurĭ de avuție națională.

S'aŭ ridicat toasturĭ, în formă simplă dar pline de miez și cu adînc înțeles. D. Ștefănescu, într'o cuvîntare abilă, de unde se vedea și îndeminarea omuluĭ care știe să cugete și întinsa experiență despre afacerĭ, a expus nevoile comerțuluĭ și mijlocul de a-l face să prospere.

D. Ropală, un negustor bătrîn și încercat, a vorbit cu largĭ amănunte despre situația comerțuluĭ și despre cauzele carĭ îl opresc în desvoltare—și a încheiat făcînd un apel călduros la unirea tuturor celor carĭ aŭ acelaș scop și urmăresc acelaș interes.

Veterinarul Jocu—inevitabilul Jocu— a stîrnit printr'unul dintr'ale sale discursurĭ zig-zag, o așa ilaritate în cît a ispășit toate farsele luĭ cu legendaru-ĭ ghiveciŭ.

D. P. V. Grigoriu, publicist și poet, a făcut o atingătoare disertație asupra sentimentuluĭ național și a mișcat adunarea cu o entusiastă cuvîntare patriotică.

D. Săndulescu, avocatul eforieĭ spitalelor sf. Spiridon, a făcut o interesantă conferință asupra atribuțiunilor consiliuluĭ comunal—conferință la care a respuns cu surprinzător bun simț d-niĭ Ropală și Ștefănescu.

S'a închinat, apoĭ, pentru aĭ caseĭ, pentru prietenĭ, pentru prezențĭ și pentru absențĭ.

Dintre aceștia, d. Gheorghian, rechemat în amintirea comesenilor de un splendid speech al d-luĭ Grigoriu, a fost obiectul uneĭ foarte simpatice demonstrațiunĭ.

——

Un oare care Koch, care pretinde că vindecă toate boalele cu frunză de fragĭ, și romaniță, sosește în orașul nostru în scop de a da consultațiunĭ medicale, crezînd că va găsi naivĭ cărora să le vîndă buruenile pe carĭ nu le-a putut desface la Slănic.

De o cam dată d. Koch a trimis pe un agent al săŭ, care se dă drept asistent, să facă propagandă prin oraș. Agentul se numește Finkel și nu e în realitate de cît un băiat din prăvălia René Finkel, magazin de mode în strada Lăpușneanu.

Avis consiliuluĭ comunal.

——

Direcțiunea școaleĭ normale de institutoare din Iași aduce la cunoștiința părinților copilelor din acea școală că cursurile nu vor începe de cît la 15 Septembre, cînd se vor termina reparațiunile clădireĭ.

——

Ierĭ, 30 August, fiind aniversarea luăreĭ Grivițeĭ, s'a oficiat la Mitropolie un tedeum de către I. P. S. S. mitropolitul Iosif Naniescu, ajutat de întregul cler, în fața autorităților și a corpuluĭ Ofițeresc.

După tedeum un detașament de infanterie, sub comanda căpitanuluĭ Ionescu, a defilat în fața colonelului Alexandrescu.

——

D-ra Elena Buznea, directoarea școaleĭ normale de institutoare din Iași, a luat dispoziția de a interzice corsetul în școala ce conduce.

Măsura e excelentă întru cît auzim că unele fete ajunseră să și doarmă cu corsetul.

——

D. Carol Șulder, agent de publicitate a sosit azĭ dimineață în Iași.

——

In strada Toma Cozma, de vr'o două săptămînĭ se face un canal. Tot pămîntul scos este svîrlit în stradă, în cît împedică circulația cu totul și se întîmplă accidente. Așa, Sîmbătă sara femeea Elena Ionescu, care trecea pe acea stradă, din cauza întunericuluĭ a căzut în șanțul canaluluĭ, făcîndu-și maĭ multe leziunĭ.

——

Strada Aron Vodă a ajuns într'o stare de a nu maĭ putea fi practicabilă. Credem că ar fi bine, ca macar, dacă nu se repară acea stradă, cel puțin să o mature primăria, căcĭ aceasta nu coastă așa mulțĭ banĭ.

——

Primăria s'a pus pe economie. Pe strada Păcurarĭ, în fie care seară cîte 4—5 felinare sunt ne aprinse. Pe strada Toma Cozma nicĭ nu maĭ e nevoe ca se să aprindă fiindcă o luminează felinarile din capătul străzeĭ Păcurarĭ. Se vede că primărieĭ îĭ trebue banĭ pentru alegerĭ.

——

In str. Păcurarĭ No. 32 s'a aprins erĭ o perdea de la un capăt de țigară. Intervenind locatariĭ, focul a fost localizat.

——

La spitalul Pașcanu a fost internată femeea Soltana Orăscu, din strada Mărăcineanu, bolnavă de anghină difterică.

——

S'a arestat la penitenciar Gheorghe Condurache, perceptor din comuna Miroslava, pentru delapidare de banĭ,

——

D. Neculaĭ Miclescu, directorul Penitenciaruluĭ din localitate, a încetat din viață.

——

La spitalul Sf. Spiridon a fost internat notarul Constantin Lohan, din comuna Bucium, fiind împușcat din greșală la vînat în umărul drept.

——

D. Popazu Zanianu se ducea acasă ierĭ prin strada Țicăŭ. Aproape de casă 'ĭ a eșit înainte un individ care l'a trântit jos și l'a căutat de banĭ. Negăsind nimic la bietul om, 'ĭ a aplicat cîți-va pumnĭ și a dispărut apoĭ.

——

Sub-comisarul Halunga a confiscat de la pitarul Lender Hindler din strada Tataraș No. 41, 19 kilograme pîine, carĭ aveaŭ lipsă 70 grame.

——

Gh. Bălănescu și Gh. Ciobanu, ambiĭ muncitorĭ din Țicăŭ, fiind turmentați de băuturĭ spirtoase aŭ intrat în casa luĭ Dimitrie Ghioc și l'aŭ tăiat la mînă cu un cuțit.

Aŭ fost arestațĭ la secția III-a.

——

In urma informațiunilor date de noĭ despre furturile de la secția I, aflăm că d. director al prefectureĭ a cerut să se facă o anchetă severă pentru aflarea furuluĭ.

PATERNITATE

NUVELĂ 17)

de

ADELE SCHREIBER

Nemernic, mizerabil!—furios se lovea cu pumniĭ strînșĭ în cap.

Iarăși vedea băetul cum stătea în fața luĭ în deplină frumusețe și strălucitoare gingășie.

Buclele blonde cădeaŭ pe hainele de catifea; simțea desmierdarea guriței moĭ și roșie, auzea rîsul vesel, nenumăratele întrebărĭ serioase și viclene la care tatăl mereŭ trebuia să răspundă; credea că vede, ca adinioare, ochiĭ negriĭ și plinĭ de nemărginită încredere îndreptațĭ spre el.

Și toate acestea le putu el uita! Din pricina uneĭ închipuirĭ a minteĭ sale! Nu-ĭ aparținea luĭ copilul cu trup și suflet?

In adevăr îl dobîndi destul de scump. Va trebui să-l lipească de el cu un ciment maĭ puternic, de cît legătură de familie, cu o dragoste maĭ caldă de cît nașterei și obiceiuluĭ.

«*Heartstring*» numesc englejiĭ acea legătură tainică a simțireĭ, care strînge la un loc două inimĭ, atît de puternic, că bătăile uneia atîrnă de ceealaltă; atît de puternic în cît dacă legătura este sfîșiată cu violență atuncĭ amîndouă inimele sînt nimicite.

Simțea o durere înțepătoare la piept, știa că vine prea tîrziu, copilul luĭ era pierdut pentru dînsul, și cu el totul ce putea să-ĭ înfrumusețeze și să-ĭ înveselească viața.

Prea tîrziŭ! Prea tîrziŭ, începu să recunoască că nu pricepuse cum să întrebuințeze materia fină încredințată mîneĭ sale, că a dus la ruină un suflet omenesc pe care trebuia el să-l formeze, un suflet care poate că purta în el germenele unor opere mărețe.

Oare nu iera indiferentă origina trupească a copiluluĭ?

Prin înrîurirea luĭ, prin dragostea luĭ, se desfășurară toțĭ germeniĭ nobilĭ, prin vina luĭ s'a vestejit iarăși totul.

Ca un oracul, alăturea de legea cea mare a eredității pe care o crede pînă acuma ca singura putere, stătea în fața luĭ luptătoarea uriașă educația, înaintînd izbînditor, condusă de puterea nemărginită a dragosteĭ.

Prea tîrziu! Prea tîrziu!

Trăsura se opri brusc; — 17 minute trecură de cînd iera în trăsură; 17 minute scurte în care se poate îmbătrîni!

. . . . . .

Sudoarea rece stătea pe fruntea luĭ Guido, cînd îĭ ieși înainte doctorul, căruia comunică motivul venireĭ sale.

(Va urma)

De vînzare *două rînduri de case* în str. S-tu Lazăr: 3 odăĭ, bucatărie și antret la față, 7 odăĭ în curte, pivniță, beciŭ, grădină, loc întins la stradă pentru construcțiune.

A se adresa: *Str. Ghica Vodă, 24.*

De Inchiriet chiar de la 1 Octombrie casele No. 83 din strada Sărărie: salon, antret, 2 odăĭ, etac, bucătărie, beciŭ, cămară pentru lemne etc.; informațiunĭ acolo.

Moșia Ciocîrleștiĭ din județul Vasluĭ, în întindere de 280 fălcĭ pămînt prima calitate, avînd pădure bună de exploatat, gara Scînteia pe moșie, casă de zid de 6 camere, alte 3 camere de zid pentru servĭ, 2 coșere, 3 hambare, una stondolă, 2 pivnețe de piatră, grajd pentru 8 caĭ, șură pentru trăsurĭ, acoperite cu tablă, fîntînă, 8 pogoane vie, eaz cu pește, livadă întinsă, toate în perfectă stare.

Moșia fără nicĭ o sarcină este de vînzare.

A se adresa la proprietar: Alex. Volutză strada Romînă Iași.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscința onor. Public Iașan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalațiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricităților pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de mterial electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a orașuluĭ Iași, deci avînd exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face prețurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins țigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informațiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECȚIUNEA

Cota oficială

Constanța 30 August 1898.

Orz 2500 hect. lei 4.10. Meiŭ 250 hect. lei 4.25. In 1550 lei 12.30. Rapița 1250 lei 6.10. Secară 150 lei 6.50. Grîu arnăut 200 hect. lei 11.20. Ovăz 190 hect. lei 4. Fasole 120 hect. lei 10.

Toate în oraș la magasie.

Galați și Brăila nici o operație.

Moralitatea și căsătoria

II.

Am văzut pînă acuma că atît bărbatul cît și femeea nu vede în căsătorie de cît o legătură de interese materiale și egoiste. Familia care va rezulta din legături de interese de acest fel nu va fi de cît o școală de vicii, un esemplu de înșelăciune și egoism.

Cînd baza căsătoriei n'a fost dragostea nu poate să esiste nici consecvențe și deci moralmente căsătoria este ca și desfăcută. Lipsa aceasta de simț moral în contractarea căsătoriilor și sprijinirea ei numai și numai pe interese materiale a fost consfințită prin legi și obiceiuri și din cauza aceasta, din cauza acestei lipse de sentimente în înjghebarea căsătoriilor s'aŭ dat toate drepturile numai unuia din soți: barbatul. Femeea este considerată, după legile și obiceiurile în vigoare, ca ceva neglijabil, avînd numai datorii și aproape nici un drept. Legiuitorii s'aŭ ocupat numai de bărbat, dînsul să fie mulțumit și îngrijit, pe cînd femeea are de datorie să-i fie credincioasă și ascultătoare.

Și nu din cauza unui interes moral bărbatul s'a fost declarat stăpîn, ci fiindcă legile sunt făcute de bărbați ca cei mai tari. Femeele la rîndul lor, n'aŭ absolut nici un drept să se plîngă de aceasta, căci dacă ele ar fi fost mai tari, dacă ele ar fi făcut aceste legi, de sigur că în situația în care se găsește azi barbatul s'ar fi erijat dînsele, iar pentru soț ar fi fost legiferată o situație tot așa de inferioară, cum e aceea în care se găsesc femeile actualmente. Aceasta rezultă necesarmente din aceea că familia și deci căsătoria nu este acum considerată de cît ca o afacere și că în orice afacere trebue să existe un patron, care s'o dirijeze și să ordone.

Nu e mai puțin adevărat însă, că legili care caută să moralizeze această afacere, aŭ urmări cît se poate de dezastroase și pentru moralitatea publică și pentru societatea în sine, căci dacă, femeea poate saŭ nu să fie ascultătoare și credincioasă acestui bărbat a tot stăpîn legea și moravurile nu vor să știe nimic. Dînsa, în căsătorie, nu trebue să judece, să gîndească, să simtă, nu, nimic din toate acestea, dînsa trebue să asculte și să se supue bărbatului stăpîn, barbatului semi-zeŭ.

Să iaŭ cîte-va cazuri de cum se practică căsătoria și să vedem absurditatea acestor legi și moravuri.

Un bărbat pănă la vrista de 40—50 de ani petrece cum îi pare lui mai bine, duce o viață din cele mai libere și cînd începe semnele slăbăciunei, cum încep urmările vieței destrăbălate, atunci începe a se gîndi la însurătoare, prietenii și rudele îl sfătuesc cu toții să facă acest pas, dacă nu vrea să se prăpădească, și dînsul își caută atunci o fată tînără, frumoasă, puternică pentru a-i fi... îngrijitoare, un fel de gardiancă de bolnavi. Ce vieață va avea femeea aceia? Cum va putea să-i fie credincioasă? Societatea, cu legile și *bunele* ei moravuri nu vrea să știe nimica. Pentru dînsa acestea-s lucruri neînsamnate. Barbatul să fie căutat, îngrijit și mulțumit de toate, fără ca să se sinchisească cîtuși de puțin de traiul sermanei femei. Interesele ei formează o cantitate neglijabilă față cu acelea ale bărbatului.

Să iaŭ alt caz.

Barbatul e tînăr, sănătos, puternic. După însurătoare începe a frecventa cluburile, cafenelele, prietenii, începe a se duce de acasă de vreme și a veni tîrziŭ. Prin diferitele cercuri ce le vizitează începe, cu timpul, a curta alte femei, cele de mai multe ori măritate și caută prin toate mijloacele să între în bunele lor grații.

Femeia acestuia, însă, e datoare să stee acasă, e datoare să-l aștepte, e datoare, și aceasta e datoria cea mai mare din toate, e datoare să-i fie credincioasă. Barbatul are dreptul să bată marginele, femeea nu; cel puțin după moravuri.

Să ne închipuim, că femeea a făcut tocmai acelaș lucru pe care l'aŭ făcut și femeele acelea pe care bărbatul ei le curta, adică ascultă pe cuvintele dulci ale unui alt bărbat și cedează împinsă la aceasta de chiar purtarea și neatenția bărbatului ei. Dînsul află. O, e teribil atunci.

Divorțul imediat. Cum poate să mai trăească *el* în casă cu o femee rea, cu o femee destrăbălată, cu o femee căzută, o ființă de nimica.

Femeea atunci e privită de toată lumea cu dispreț, iar barbatul *înșelat* se duce să se consoleze în brațele femeei prietenului lui, care femee nefiind nevasta lui e un înger, o bunătate de femee, o femee ideală!

Iată morala înaltă a societății noastre civilizată, cultă și atît de mult înaintată pe calea progresului... material! Morală consfințită prin legi, întărită prin moravuri și care nu e de cît o perversitate murdară și respingătoare.

Copiii născuți din asemenea căsătorii ce fel de membri ai societăței vor deveni avînd din copilărie înaintea ochilor asemenea școală de moralitate socială? Ce fel de soți vor deveni la rîndul lor fiind crescuți în exemplul părinților lor?

Vor deveni și ei viciosi și egoiști ca și părinții lor, absurzi și ridicoli ca și legile și obiceiurile care regulamentează asemenea eresuri sociale.

Iată dară unul din rezultatele, și cel mai desastuos din toate, a greșitului mod de educație actuală. Din cauza acestei educații prăpăstioasă și nesocotită se creează legile acestea și se formează moravuri atît de periculoase pentru sanatatea morală a societății.

Jean

Injunghierea Impărătesei Austriei

Viena 30 August.

O depeșă oficială sosită aci di Geneva (Elveția) spune că împărăteasa Elisabeta a Austriei a fost ucisă de un anarhist italian. Iată amănunte:

Pe cînd împărăteasa voia să se îmbarce pe vapor ca să se ducă la Territet, un individ se repezi la dînsa și'i dete o lovitură de cuțit. Impărăteasa căzu îndată. Voporul 'și a continuat călătoria însă curînd s'a întors înapoi pentru ca să readucă la uscat pe împărăteasa care nu s'a mai deșteptat din leșin și care, îndată ce a fost adusă la otel, 'și-a dat sufletul. Anarhistul criminal a fost imediat arestat.

Asupra asasinatului împărăteseĭ se află următoarele amănunte: Asasinul era însoțit de un bătrîn cu barba albă. Se zice că acest asasin nu se numește Luccheni, ci și-a dat un nume falș. In registrele, pe care le are guvernul italian, nu se găsește numele Luccheni. Luccheni locuia de cît-va timp în Laussanne, unde lucra la construcția unui edificiŭ de poștă.

Parchetul uniunei Elvetice cunoștea numele Luccheni care se mărturisea pe față ca anarhist. Luccheni întrebuința ca armă o pilă de cismărie.

Pe vaporul imperial, unde a fost dusă împărăteasa, aceasta a putut rosti cîte-va cuvinte: Ce s'a întîmplat? Luccheni făgăduia a da motivele, care l'a înduplecată comită asasinatul. El a voit cu deosebire să omoare pe ducele de Orleans, dar auzi din întîmplare că împărăteasa se află aci la Geneva, în trecere.

Impăratul, aflînd știrea de la adjutantul general, contele Paar și ministrul de externe contele Goluchowsky, s'a apucat cu mînele de cap și a căzut pe un scaun gemînd. El murmură cuvintele:

— Nu-mi mai rămîne nimic pe lumea asta, oh! de ar trece anul jubileului meŭ!

Cadavrul împărăteseĭ va sosi Marți la Viena.

O ediție specială a jurnalului «Wiener Abendpost», îndoliată, exprimă în cuvinte atingătoare durerea generală causată de perderea nobilei împărătese, a căreĭ viață n'a fost de cît un șir de binefaceri pentru omenire, care plecă suferindă pentru a recapata nouĭ forțe și muri victima unuĭ atentat infam.

Articolele se termină prin exprimarea celeĭ mai profunde simpatiĭ pentru împărat, lovit anul acesta de bucurie de doliul cel mai profund pe care poporul întreg va ști să-l împărtășască.

Buda-Pesta, 30 August.

Camera deputaților și aceia a seniorilor se vor intruni mîine pentru a-și exprima condoleanțelor lor.

Geneva 30 August.

Atentatul contra Impărateseĭ de Austria a fost comis la înălțimea monumentului Brünswick, în timpul drumului dintre hotelul Beau-Rivage și debarcaderul cheiului Mont-Blanc.

Asasinul urmat de un bătrân, cu o barbă mare, se aruncă asupra impărateseĭ, dîndu-i o lovitură violentă. Toată lumea crezu că era vorba de o lovitură de pumn. Impărăteasa se ridică ajutată de o damă din suita sa și de mai mulți oameni carĭ se plimbaŭ, putu să ajungă pănă la debarcader și să se suie în vapor.

In timpul acesta agresorul fusese arestat.

Pe bord, împărateseĭ îĭ veni răŭ, în urmă leșină. Atunci Majestateă Sa fu transportată la hotelul Beau-Rivage. Doctoriĭ Gdoz, Mayer și un preot fură chemați imediat. Nimic nu s'a neglijat pentru a scăpa pe împărătească, dar totul fu zadarnic.

Impărăteasa își dete sufletul pe la orele 3.

Asasinul a fost arestat de douĭ vizitiĭ numiți Victor Vuillemin și Louis Chamartin.

Ajuns la poliție, asasinul a declarat că e anarhist, fără pîine și din cauza aceasta are pică, nu pe săracĭ, dar pe bogați. In timpul interogatoruluĭ săŭ, el pretinse că nu știe franțuzește și nu voi să răspundă. S'a găsit asupra luĭ un bilet de serviciu militar.

ULTIME INFORMAȚIU

Sîmbătă seara, pe la orele 8, un soldat din regim. 8 Dragoș No. 29, care se află la infirmeria de la Frumoasa, a eșit în oraș și a băut atîta în cît a rămas pe șesul Frumoaseĭ. Sergentul Dimitrie Macoveĭ ducîndu-se la dînsul, l-a întrebat ce caută. Soldatul, fiind beat, l-a insultat, zice-se. Atuncĭ sergentul a început a-l bate pînă l-a umplut de sînge; în urmă a chemat și pe sergentul Stan Luca, care cum sosi începu să pălmuiască pe bietul soldat în cît sărea sîngele în toate părțile. La urmă, ostenind de bătut cu palmele, a scos tesacul și a început a da în soldat într'un mod îngrozitor.

A trebuit să sară lumea de prin prejur ca să poată scăpa pe bietul soldat din mîna zbirilor polițienești.

Chestiunea Cretană

Amiraliĭ celor patru Puterĭ carĭ ocupă Creta aŭ trimis propunerĭ formale guvernelor lor ca să se pună capăt stăreĭ de nesuferit din Creta prin scoaterea din insulă a prizonierilor turcești și prin numirea prințului George al Greciei ca guvernator general al Creteĭ, sub protecțiunea Puterilor.

Puterile s'ar învoi la cea dintăiŭ propunere cu condițiune ca viața și interesele mahomedanilor din insulă să fie serios garantate; întru atingerea acestuĭ scop. fie-care din cele patru Puterĭ își va spori contingentul de ocupațiune cu cîte 600 de oamenĭ, pentru un timp hotărît.

A doua propunere, pentru numirea prințului George ca guvernator general, întîmpină serioase greutățĭ. Probabil, pînă la nouĭ dispozițiunĭ, se va numi provizoriŭ un creștin oare care ca guvernator general al Creteĭ.

Ierĭ, după ce se sfîrșise la mitropolie serviciul divin, o sumă de cetățenĭ aŭ încercat să pătrundă în palatul mitropolitan pentru a înmîna înaltului chiriarch o suplică de iertare a prigonituluĭ preot Arion.

Poliția, însă, și obrazele bisericeștĭ carĭ fac zid între mitropolit și poporenĭ, aŭ isgonit pe cetățenĭ, aŭ încuiat ușile și aŭ silit pe înaltul prelat să'și întoarcă fața de la credincioșiĭ rugătorĭ și de la lacrămile copiilor nenorocituluĭ preot surghiunit.

Blestemele proferate ierĭ de creștinĭ la adresa celor cu inima împietrită ar fi îngrozit pe mitropolit dacă fariseiĭ n'ar fi luat măsurĭ să ție departe de ceĭ carĭ se plîngeaŭ.

Se presupune că focul care s'a ivit acum cît-va timp în urmă la atelierul de confecție, ar fi fost pus de serjentul major al aceleĭ compănii, fiind-că vînduse parte din efectele ce se aflau în magazie. Serjentul maior și cu alți doĭ complicĭ sunt arestați.

D. Lindley, hidrologul însărcinat de primărie să facă studiĭ pentru aducerea apeĭ, se află de ierĭ în orașul nostru.

Comisiunea de examinare a candidaților de burse de la școala normală «Vasile Lupu» se compune din d-niĭ I. Motru, Th. Crivăț și Gh. Ghibănescu.

Comisiunea își începe lucrările mîne 1 Septembrie.

Azĭ comisia de examinare a candidatelor la Asil și școala Centrală își închee lucrările pentru Iași.

Desară comisia pleacă la Bucureștĭ.

Un copilaș, anume Victor, al d-luĭ maior Renescu, a căzut ierĭ de pe o poartă și 'și a făcut o gravă leziune la cap.

Sinuciderea voluntaruluĭ Alex. Popovicĭ

Sîmbătă, la orele 9 dimineața, comisarul Neculaŭ a primit vestea, de la intendentul cimitiruluĭ «Eternitatea» cum că un soldat a fost găsit împușcat. Transportîndu-se la fața loculuĭ, a găsit pe soldatul Alex. Popovicĭ, întins la pămînt și avînd alăturĭ un pistol cu două țeve.

Făcîndu-se cercetărĭ, s'a găsit în buzunarele sinucisuluĭ o scrisoare adresată părinților.

D. procuror Lefter Dimitrescu împreună cu d. medic legist Bogdan sosiră la ora 10 jum. Din constatarea făcută rezultă că Popovicĭ și-a tras un glonte în inimă și că moartea i-a fost instantanee. Intendentul cimitiruluĭ povestește că Vinerĭ seară, la orele 6, a auzit o detunătură de revolver, însă nu i-a dat atenție. Abia dimineață groparul făcînd inspecție găsește cadavrul. Sora sinucisuluĭ se afla în cimitir aprinzînd o candelă la un mormînt al unuĭ moș al eĭ, fără să știe nimic de sinucidere. Din scrisoarea lasată rezultă ca Popovicĭ se sinucide din cauza neînțelegerilor din familie și a persecuțiunilor din armată. La orele 3 cadavrul a fost transportat la spitalul militar.

Silvicultorul Spiridonieĭ a telegrafiat epitropieĭ că agentul silvic Alex. Radaniski l-ar fi insultat în exercițiul funcțiuneĭ.

Silvicultorul a cerut îndepărtarea agentuluĭ insubordonat.

De cît-va timp se observă circulînd în oraș monede false de 5 leĭ.

Ministrul instrucțiuneĭ publice a admis cererea elevilor de clasa VII preparați în particular—și carĭ au căzut la examenul din Iunie—de a da un nou examen în Septembre.

Primăria a închiriat d-neĭ Jane Hading, steaua teatruluĭ *Gymnase* din Paris, teatrul național pentru zilele de Vinerĭ 16 și Sîmbătă 17 Octombrie. Celebra artistă care vine încunjurată de o trupă de prima forță, compusă din bine cunoscutul impresario *Dorval*, a însărcinat agenția teatrală de a deschide de pe acum chiar abonamentul la aceste două reprezentațiĭ.

Institutul liceal de domnișoare

din Iași

(*strada Carp No. 2*).

In acest institut, care cuprinde un curs primar complect și un curs liceal complect, organisat și unul și altul după programa oficială, cursurile reincep la 1 Septembrie cu următorul corp pedagogic și didactic:

D-na E. Humpel, directoară.
D-nul Dr. B. Buicli, profesor de igienă.
„ *A. Buri*, profesor la liceul statului, pentru limba franceză, curs superior.
„ *V, Burlă*, profesor la liceul statului. pentru limba greacă, curs superior.
„ *N. Culianu* profesor universitar, pentru matematice, curs superior.
„ *I, Constanțiu* profesor la gimnasiul Alexandru cel Bun, pentru desemn și pictură.
„ *P. Cujba*, profesor la școala normală Vasilie Lupu, pentru geografie.
„ *D. Dimitriu*, institutor public, pentru limba romînă și matematice în cursul primar.
„ *X. Gheorghiu*, profesor la liceul statuluĭ, pentru limba latină, curs infer. și super.
„ *Gh. Gheorghiu*, profesor la liceul statuluĭ, pentru matematice, curs inferior.
„ *D. Ghibănescu*, profesor la școala normală de institutoare, pentru matematice, curs infer. și super.
Părintele *I. Gotcu*, absolvent al facultățeĭ de teologie, pentru religiune.
D-nul *N. Humpel*, profesor la conservator. pentru piano și canto,
„ *D. Ionescu*, profesor la școala normală Vasilie Lupu, pentru musica vocală.
„ *C. Leonardescu*, profesor universitar, pentru economia Politică și dreptul administratv.
„ *G. Murnu*. profesor la seminar, pentru limba greacă curs inferior.
„ *I. Paul*, profesor la liceul statului, pentru filosofie și limba romînă, curs super.
„ *P. Popescu*, profesor la liceul statuluĭ, pentru limba latină, curs infer. și super.
„ *K, Richter*, Dr. în filosofie, pentru limba germană' curs super.
„ *I. Sibi*, bacalaureat, pentru limba franceză, curs infer.
„ *L. Sinigăglia*, profesor la școala de comerț, pentru limba italiană.
„ *I. Stravolca* profesor universitar, pentru științele fisico-chimice.
„ *M. Tomida*, profesor la liceul statului, pentru sciințole naturale, curs superior.
„ *A. Xenopol*, profesor universitar, pentru istoria națională, estetica și istoria artei.
Miss *E. Bracher*, profesoară diplomată, pentru limba engleză, desemn și pictură.
D-ra *M Checais*, absolventă a externatului secundar și a secțieĭ normale, profesoară în cursul primar
„ *A. Checais*, absolventă a externatuluĭ secundar și a secției normale, profesoară în cursul primar.
„ *M. Cocea*, licențiată, pentru sciințele fisico-naturale, curs infer.
„ *E. Heum*, învățătoare de limba germană.
„ *M. Freis*, absolventă a institutuluĭ de educațiune Ste. Chrétienne din Metz, pentru limba franceză și caligrafie.
„ *L. Marmier*, institutrice diplomată, pentru limba franceză.
D-na *M. Preissler*, maestră de lucru diplomată, pentru lucru de mână și limba germană.
D-ra *E. Prayer*, profesoară de musică diplomată, pentru piano.
„ *F. Soche*, profesoară de musică diplomată, pentru piano.
„ *T. Strătilescu*, licențiată, profesoară la externatul secundar, pentru istorie, curs super.
„ *E. Strătilescu*, licențiată, pentru istorie, curs inferior.
„ *M. Thieleman*, maestră de gimnastică la scoala normală de institutoare, pentru gimnastică și danț.
D-na *C. Vivoschi*, psofesoară la externatul secundar, pentru limba romînă curs, inferior.
D-ra *E. Zorn*, profesoară diplomată, pentru limba germană, curs inferior,

Maĭ multe pedagoge repetitoare.

Pentru elevele care nu aspiră la certificaee cu valoare de stat, se face din cursurile liceale e alegere potrivită, corespunzătoare programelor de studiĭ ale școalelor superioare de fete din străinătate. La maĭ multe obiecte de studiu limba explicativă a lecțiunilor este, pentru aceste eleve, cea franceză, în genere se accentuează pentru ele studiul limbelor streine moderne și cultivarea artelor frumoase, a musiceĭ desemnuluĭ, pictureĭ.

Se atrage atențiunea onor, părinți asupra noluĭ regulament, conform căruia elevele ce urmează programa statuluĭ, fie primară, fie liceală, trebuesc inscrisă înainte de 15 Septembrie.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—Boale de Femeĭ și Copiĭ—

Consultațiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria, — Iașĭ.

D-na Erna Olinchievicĭ—Zuhr

DENTISTE

Iașĭ Str. Golieĭ 42.

Efectuează denturĭ artificiale carĭ nu se deosehesc de dințiĭ naturalĭ, denturĭ parțiale fără plăcă pe ceriul gureĭ, denturĭ complecte, cu placă în aur, aluminiu bronzat, aur cauciuc și cauciuc sade. Lipsa unuĭ singur dinte se înlocuește printr'un dinte sistem Richmond și dinte cu șurub (dent pivot).

Regulează dințiĭ anormalĭ crescuți.

Plombează dințĭ în aur, platînă, email, cristal, etc. etc.

Curarisește dințiĭ și măselele bolnave fără a necesita scoaterea lor, Extracțiune fără durere.

Consultațiune de la 9—12 a. m. și de la 2—6 p. m.

Institutele Unite

— IAȘĬ —

Director: EUGENIU I. MELIK

Fondată în 1866, de o asociațiune de profesorĭ universitarĭ, e cea maĭ veche instituțiune de învățămînt privat din Romînia.

Acum reorganizată, și schimbînd de direcțiune, această școală e pusă pe piciorul școalelor din străinătate.

Cursurile încep la 1 Septembrie.

Vaccinările și Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poștală.

Liceul noŭ de Domnișoare

DIN IAȘI

autorizat din noŭ cu decretul No. 8382 din 10 Octombrie 1896.

Directoară **C. WARLAM**

Instrucțiune privată
Curs primar
Curs liceal
Curs de școală profesională.
Curs de Conservator pentru piano și pentru canto.

Toate cursurile se fac întocmai după programele Scoalelor publice ale Statuluĭ.

Inscrierile încep la 20 August și se termină la 15 Septembrie.

Cursurile încep Luni 7 Septembrie.

Pentru orĭ-ce lămurire a se adresa direcțiuneĭ.

Noul Institut D. D. Pastia

ANUL AL XI-LEA

— IAȘI —

8, Strada Banu, Casele Ghica

Acest institut se imparte în două secțiuĭ *secția primară și secția liceală.*

Un corp profesora compus dintre ceĭ maĭ bunĭ institutorĭ, profesorĭ și pregătitorĭ, propune materiile prevăzute în programul statuluĭ, în secția primară. Iar eleviĭ secțieĭ liceale urmează cursurile liceuluĭ național, care ie alăturea, găsind în institut o întreținere și o educație desevîrșită; pregătitorĭ într'adins aleșĭ, vor prepara cu eleviĭ lecțiile zilnice. Această secție a fost reorganisată, spre perfecționare.

Limbele franceză și germană se predaŭ cu tot dinadinsul de către profesorĭ și pedagogĭ cu îngrijire aleșĭ din Germania și Franța.—Muzica vocală și instrumentală—desemnul, dansul și celelalte arte de agrement se propun de ceĭ maĭ bunĭ maeștri.

Inscrierile încep la 15 August a. c. și se sfîrșesc la 1 Septembrie a. c. In orĭ ce caz nu se maĭ primesc după 15 Septembre conform dispositieĭ ministeriale.

Drept orĭ ce lămurire, a se cere broșura explicativă a școaleĭ, care se va trimete la cerere, adresa numaĭ să fie citeață și lămurită.

Numărul elevilor fiind cu vroință mărginit, iar cea maĭ mare parte din locurĭ fiind reținute, părinții doritorĭ a-și plasa copiĭ în acest institut sînt rugați a în. știința cît maĭ de cu vreme direcțiunea-

Direcțiunea

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

Se caută eleve în gazdă. A se adresa strada Sf. Sava No. 4.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buţureanu C. Gr., Puşcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Şerban G. D., Crivăţ Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. şi publică ştirile cele maĭ amănunţite asupra mersutuĭ

Războiuluĭ Spano-American

In acest scop **OPINIA** şi-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA publică zilnic pe lîngă articole politice şi **Reviste literare, economice, financiare, ştiinţifice, etc.**

Corespondenţĭ speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără rîsipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţoluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERŞON & Co IAŞI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poştală, *cu preţurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curăţenie,* cu maşinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* şi trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantităţeĭ,* sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calităţeĭ** şi **eftinătăţeĭ** învingorĭ ce concurenţă.

Cu stimă
GHERŞON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăţĭ.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea liberă.

Cereţĭ Pretutindenĭ

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUCA DE GOLEŞTĬ

Cereţĭ Pretutindenĭ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeş)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleştĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteştĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Petru Ianculescu
INGINER SILVIC
Iassy Strada Sf. Athanasie No. 1.

Se angajează a face măsurătorĭ de moşiĭ şi pădurĭ. Amenajamente de pădurĭ, supraveghierĭ de exploatărĭ de pădurĭ, instalărĭ de ferestrae, cubajurĭ, estimaţiunĭ, expertize şi orĭ-ce lucrărĭ atinturgătoare de ramura silviculeĭ.

D-r W. FINCHELSTEIN

Special boale interne, de copiĭ, de femeĭ şi mamos.

Iaşĭ. Casele proprie Strada Pomir No. 6.

UN OTEL!

De inchiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ştefan cel Mare No. 15.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraş).

A se adresa la Redacţie.

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

şi trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Leĭ *Treĭzecimiĭ,* pentru casul de moarte, şi o rentă corespunzătoare acesteĭ sume, precum şi Leĭ 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Leĭ 90,** plus accesoriĭ.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, şi se asimilează căilor ferate şi tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societăţeĭ: Bucureştĭ, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovicĭ
AVOCAT
Strada Barboĭ

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

Ştefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpuşneanu 21 Iaşĭ

Doctorul V. I. Bejan
Consultaţiĭ în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Iaşi—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 98 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — MERCURĂ 2 SEPTEMBRIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ.
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Desfrîul autorităţilor din Bucovina

Guvern..... Popular

Un fruntaş guvernamental ne a declarat astă-zĭ că guvernul a hotărît că viitoarea sesiune parlamentară să fie foarte scurtă.

Imediat după terminarea discuţiuneĭ asupra Adresei, se vor vota bugetele şi apoĭ cîte-va legĭ urgente.

Corpurile legiuitoare vor fi apoĭ închise şi noile alegerĭ se vor face la primă-vară.

Drapelul.

Ceĭ opt jidovĭ rătăcitorĭ carĭ de treĭ anĭ îşĭ caută zadarnic asieta aŭ ajuns să fugă şi din faţa proprielor lor creaturĭ. Certaţĭ cu streinătatea şi huliţĭ de opinia publică, miniştriĭ colectivităţiĭ se feresc acum chiar de majoritatea pe care înşişĭ aŭ alcătuit-o.

Ce enormă diferinţă între scandaloasa unanimitate cu care a păşit guvernul în viaţa publică şi majoritatea arţăgaşă şi ursuză cu care 'şĭ tîrăşte zilele-ĭ amărîte!

Este o pildă fără păreche în viaţa noastră parlamentară chinul pe care 'l îndură partidul liberal de la reprezentanţa sa oficială. E atîta putrigaiŭ la temelia edificiuluĭ colectivist în cît a ajuns să nu maĭ stea în picioare de cît printr'o minune de echilibru.

In treĭ anĭ am avut treĭ ministere — ceea ce va să zică cum că aceeaşĭ majoritate a resturnat de treĭ orĭ cabinete carĭ, chipurile, eraŭ expresiunea legală a eĭ. Şi d. Sturdza, întruparea supremă a ienicerilor din parlament, a implorat, de atîtea orĭ, cu şiroaie de lacrămĭ, dreptul de a se zice şef al guvernuluĭ — după ce, tot cu şiroaie de lacrămĭ, ceruse să fie dispensat, pentru raţiunĭ de *vîrstă*, de sarcina covîrşitoare de a reprezenta iadul de patimĭ şi de micimĭ sufleteştĭ care se numeşte partidul naţional-liberal.

Sclav al plebeĭ pe care o robise odinioară elocuenţa sa mizerabilă, d. Sturdza a fost silit la un moment dat să scuipe peste tot trecutul seŭ politic ca să pue mîna pe putere şi să îndestuleze pe flămînziĭ, gata să 'ĭ rescoale lagărul cu murmurul lor de fiare rapace. Şi jertfa n'a fost suficientă.

Prins o dată în angrenajul acesta primejdios, şeful partiduluĭ a trebuit să se plece — şi să se plece mereŭ — înaintea tirancieĭ pe care o exercitaŭ asupra sa locotenenţiĭ catilinarĭ rĕculaţĭ şi gata pe gîlceavă. Aşa a ajuns de a căzut în cercul de fier al secăturilor rĕsboĭnice — aşa a ajuns de a închinat autoritatea sa de şef la picioarele căpeteniilor de insurgenţĭ, a căror întreagă putere stă în puşca cu cremene cu care ameninţă pe timorosul ministru preşedinte.

Dar rĕul cel mare nu stă atîta în faptul că şeful, acaparat de nulităţĭ, nu maĭ are personalitate proprie ci vegetează prizonier în mrejele şefilor de cete — rĕul e că aceştĭ contraccĭĭ aĭ puterei sunt eĭ înşişĭ reprezentaţĭ, la periferie, prin vechiĭ a tot puternicĭ carĭ exercită cu zeciuială îndeletnicirea de oamenĭ politicĭ.

Acestora li se datoreşte destrăbălarea care dă ţĕreĭ fizionomia uneĭ provinciĭ cucerite — acestora le revine rĕspunderea de a fi rĕsculat pe liberalĭ în potriva liberalilor.

Cît despre d. Sturdza, mişelit de propria-ĭ laşitate şi strivit sub povara păcatelor alor sĕĭ, îşĭ săcătuieşte restul de energie ca să aplaneze greşalele pe carĭ le comite în criza-ĭ de bărbăţie aparentă. Din fericire, însă, perioada de încordare e scurtă; după spasm, nefericitul ministru preşedinte recade în melancolie şi atuncĭ, cu concursul colegilor carĭ se feresc de a-l contraria, hotărăşte să disolve parlamentul ca să 'şĭ asigure cel puţin o lună de agonie tihnită.

Şi guvernul acesta n'avea, din capul locului, de cît unicul merit de a fi..... popular.

G. Rădulescu

Armonia dintre Liberalĭ

Se rupe pretutindenĭ.

Mozaicul care formează colectivitatea se desface în atîtea bucăţĭ cîte aŭ intrat în compoziţia luĭ.

Luăm Romanul:

D-niĭ Delimarcu, Morţun, Petrovicĭ şi Stan aŭ fie-care listă proprie şi fie-care lucrează pentru succesul listeĭ sale. Inchipuiţi-vĕ partidul împărţit în patru — şi daţi-vĕ seama de ce se va intîmpla la alegerĭ. Prefectul, maĭ încurcat de cît toţĭ, aşteaptă să 'ĭ vie de la Bucureştĭ a cincea listă ca să ştie încotro să apuce.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Impărăteasa. — Acum cîte-va săptămînĭ, vorbind tot aci despre actualul jubileŭ al Impăratuluĭ Austrieĭ, reflectam asupra ironieĭ triste a unor împrejurărĭ în lumea puţin fericită în genere a Suveranilor.

Monarhia habsburgică, în special, oferă lumeĭ durerosul spectacol al contrastuluĭ enorm între mărire şi suferinţă, între glorie şi amar. Ca nicĭ una alta, casa domnitoare a luĭ Franz Ioseph a fost încercată de funeste întîmplărĭ a căror sintetizare e însuşĭ jubileul Impăratuluĭ, rămas singur la adîncă bătrîneţe, stingher în mijlocul uneĭ entuziasm popular, amărît în zile de marĭ festivităţĭ.

Pentru că, în viaţă încă, deja Suverana Austrieĭ era de mult timp înstrăinată de toată pompa Curţiĭ, de toată splendoarea Palatuluĭ, de toată puterea Tronuluĭ — şi prin temperament şi prin evenimente întristătoare într'o vertiginoasă şi fatală succesiune.

Nicăirĭ nu putem găsi maĭ vădit supremul sarcasm ca în mediile monarhice frămîntate şi totuşĭ legate de împrejurărĭ. In mijlocul nenorocirilor familiare şi a catastrofelor politice, bătrînul Impărat osîndit să sfideze vremea şi necazul şi să supoarte pe umeriĭ trudiţĭ povara celeĭ maĭ lungĭ şi celeĭ maĭ aventuroase domniĭ.

Deja singurătatea şi tăcerea din jurul Monarculuĭ dădeaŭ jubileuluĭ vienez priveliştea de mîhnire discretă şi evlavioasă artificialitate. Şi iată că pe neaşteptate steagurile festive se schimbă în drapele negre; hainele de serbătoare, în altele de doliu; mulţimea expoziţieĭ într'un convoiŭ de înmormîntare; figura împărătească, — într'o momîie încremenită de veacurĭ.

Anarhia în violenta eĭ nebunie a săvîrşit un nou „beau geste" — dar de astă dată revoltător de aiurit. Compatriotul ucigaşuluĭ luĭ Carnot, asasineaza pe Suverana unuĭ stat aliat politiceşte cu patria sa; după republica Franţeĭ, acea a Şviţereĭ este teatrul uneĭ sîngeroase uciderĭ a căriĭ victimă merita maĭ puţin ca orĭ cine în lume ruşinea pumnaluluĭ răzbunător şi inconştient.

Inconştient — ca vijelia dezlănţuită în spaţiu care frînge, fără să aleagă, trunchiul celeĭ maĭ gingaşe florĭ — aşa scînteie cuţitul omorîtor de înroşeşte apa unuĭ lac albastru cu sîngele uneĭ bolnave femeĭ.

Căcĭ dacă ar fi într'adevăr o crimă de a domni, cît de mult a ispăşit-o suverana aceasta iubitoare de oamenĭ, iubitoare de frumos; femeea aceasta rînd pe rînd rănită în tot ce are maĭ sincer şi maĭ adînc simţirea de mamă, de femee, de soră. Pe altarul iubiriĭ — ea şi-a jertfit un fiŭ; pe locaşul caritătiĭ, şi-a văzut sora pierind în flacărĭ; iar pe mormîntul celuĭ maĭ revoluţionar poiet, ea a depus o coroană de piatră — şi lacrimĭ.

De ce dar ar fi ales-o tocmaĭ pe Ea ca s'o înjunghie mîna nemilosuluĭ criminal?

EXTERNE

Scuze franco-ruse

In seria de incidente petrecute în jurul iniţiativeĭ de dezarmare a Ţaruluĭ Nicolae merită să fie notat acel din urmă, anume reticenţele preseĭ ruseştĭ în privinţa intereselor franceze în Alsacia-Lorena.

Una din surprinderile propuneriĭ, maĭ cu însistenţă relevată în presa europeană, era tocmaĭ faptul uimitor că Monarcul Rusieĭ pare a nu fi ţinut seamă în deajuns de aliata din Apus, Republica Franceză.

In direcţia aceasta se observă oare care schimbare în ziarele Imperiuluĭ rus, începînd cu „Novosti" care scrie:

„Amorul propriu rănit al Francejilor merită o răsplată pentru bucata de teritoriu ce s'a răpit solului lor. Ar fi straniu să se ceară ca eĭ să renunţe fără compensare la drepturile lor. Dar acum ar putea-o găsi înlesnind realizarea păcii universale.

Miile de greutăţĭ internaţionale, cu privire la chestiunea problematică a recuceririĭ de teritoriĭ pierdute *ar trebui să treacă în al doilea plan. Inaintea uneĭ ideĭ atît de măreţe, popoarele cu adevărat civilizate n'ar trebui să cruţe nicĭ un sacrificiŭ.*

Suntem convinşĭ că în Franţa toate puterile politice şi morale s'ar întruni în voinţa unanimă de a face să triumfe marea idee a dezarmăriĭ, de îndată ce s'ar introduce posibilitatea, pentru Alsacia şi Lorena, de a fixà ea însăşĭ soarta sa asupra principiilor unuĭ compromis care să le asigure buna stare."

Ultima clauză a „plebiscituluĭ" e, pînă la un punct, echivocă, maĭ cu seamă în urma agitaţiilor din Franţa carĭ aŭ înstrăinat multe simpatiĭ vecheĭ patriĭ din partea Alsacienilor, — se zice.

Găsim încă, asupra aceleiaşĭ teme, în Le Temps, *din partea corespondentuluĭ săŭ rus:*

„Circulara Muravief nu face nicĭ-o aluzie directă orĭ indirectă, preciză orĭ vagă la utopia dezarmăriĭ. *Chiar dacă Rusia s'ar fi putut gîndi la aceasta, ea s'ar fi oprit în faţa temereĭ de a răni sentimentele aliateĭ sale, a naţiuniĭ Franceze. A propune Francezilor* dezarmarea *însamnă a le cere să părăsească cele maĭ scumpe, cele maĭ sfinte speranţe. Conferinţa eventuală — o ştim din izvor sigur — se va petrece între amicĭ, între filozofĭ umanitarĭ, între economiştĭ, între financiarĭ. Vom avea un feliŭ de flirt intelectual; membriĭ conferinţeĭ se vor feri de chestiunile politice iritante carĭ ar putea aduce divergenţe de păreri între delegaţiĭ statelor. Se vor discuta numaĭ mijloacele de a se realiza întru cîtva aspiraţiile comune, — fără deosebire de idiom, de rasă, de religie — tuturor oamenilor de cuget şi de inimă, tuturor spiritelor civilizate, savante, înţelegătoare.»*

Credem că deosebirea e vădită; că „atenuarea" senzaţieĭ a fost recunoscută ca necesitate politică. Odată maĭ mult vedem aci începutul unuĭ sfîrşit — într'o gravă dar trecătoare problemă politică internaţională.

ACTUALITĂŢI

OMDURMAN

Puţinĭ, foarte puţinĭ, vor fi dat atenţiune ultimelor ştirĭ «războinice» venite din Egipet. Situaţia geografică puţin cunoscută, istoria obscură a localităţilor sunt pricina dezinteresăriĭ generale cu privire la îndepărtatele evenimente carĭ, totuşĭ, nu sunt lipsite de o reală importanţă socială.

Africa va sfîrşi prin a ceda pe toată linia forţeĭ cuceritoare a Europeĭ şi cu încetul civilizaţia va pătrunde pe calea armelor acolo, unde ea n'a putut pune stăpînire prin firească evoluţie a timpuluĭ. N'a fost preste tot locul forţa premergătoarea lumineĭ?

Acolo unde Nilul alb şi Nilul albastru îşĭ împreună apele lor, într'un amestec de exotice plante şi ruine istorice, se află rămăşiţele oraşuluĭ Khartum, «Capua a Niluluĭ», «capitala iaduluĭ», «mormîntul Europenilor» după cum în diverse epocĭ a fost supranumită cetatea egipteană; acolo sunt amintirĭ sîngeroase ale uneĭ istoriĭ recente încă, urme de lupte între dervişiĭ africanĭ şi europeniĭ civilizatorĭ; acolo sunt osemintele multor misionarĭ pe care victoria de azĭ a Englejilor îĭ răzbună pe deplin.

Iar Omdurman — era oraşul sfînt al Sudanuluĭ egiptean, reşedinţa strălucită a Kalifilor puternicĭ, locaş bogat şi superb de care se leagă pentru Europenĭ urmele nenumăratelor cruzimĭ în contra albilor civilizaţĭ.

In adevăr, între cele dintîiŭ veştĭ comunicate de telegraf eraŭ şi numele unor victime pe care cucerirea engleză le salvează de torturĭ ruşinoase. Se citează, între altele, un antreprenor german care părăsise Europa la 1887 şi care — nu ştim încă în urma căror întîmplărĭ — fu ţinut într'o celulă oribilă timp de 11 anĭ.

Căcĭ dacă e vestit Omdurmanul prin tîrgul săŭ de sclavĭ şi de sclave, prin palatele aurite ale califilor, prin bogăţia negoţuluĭ de fildeş, prin uşurinţa cu care se spînzuraŭ criminaliĭ pe pieţele publice, e însă cu deosebire faimos prin teribila închisoare «Saier» aşezată în mijlocul oraşuluĭ. La rostirea numeluĭ citat, Sudanul întreg se cutremură — ne zice un cronicar care a vizitat aceste locurĭ. In mijlocul uneĭ curţĭ, — o celulă mică, de piatră, cu o singură întrare şi cu o mică gaură drept fereastră. In fie-care celulă încape cîte un singur osîndit, ferecat în fiare, hrănit cu bice drept orĭ ce hrană.

Mulţĭ europenĭ şi maĭ mulţĭ dervişĭ încă au suferit torturile acestor celule în cursul vremilor.

Poate aceasta esplică înţelesul telegramelor care anunţă că dervişiĭ învinşĭ primesc cu bucurie întrarea englejilor cuceritorĭ. Eĭ presimt că odată cu aceştia vine simţirea de milă, vine umanitatea, vine cultura pe sterpele cîmpiĭ ale Niluluĭ unde se înalţă palate marĭ şi celule înguste.

Ştirĭ şi Zvonurĭ

Oculta locală ţine dese conciliabule cu privire la alegerile comunale viitoare.

Aceste conciliabule aŭ loc într'un mod cu totul discret şi întîlnirea dintre ceĭ ce s'adună în cerc intim ca să se sfătuiască şi să-şĭ schimbe vederile asupra situaţieĭ, se face cu toate aparenţele uneĭ întîlnirĭ incidentale.

In cerc intim, la un pahar cu bere; pe la plimbare la şosea; la masa unuĭ prieten, pe la vre-o vie, sunt de repeţite orĭ locurile de întîlnire a celor cîţiva *maĭ cu ochĭ* din partid, carĭ se caută, se adună şi discută discret asupra situaţieĭ.

Conu Iorgu Tacu, maĭ vulpoiŭ de cît mulţĭ în materie de panglicăriĭ, a inventat un noŭ *truc* spre a masca aceste felurĭ de întrunirĭ intime. D-sa pretextează că merge la vînat de prepelite, îşĭ iea doĭ treĭ prietenĭ cu carĭ are interes de a pune maĭ multe lucrurĭ la cale, şi pleacă pe la vre-o moşie a unuĭ cunoscut, unde stă vre-o 2 saŭ 3 zile. Ajuns acolo, conu Iorgu plăteşte cîţi-va leĭ unuĭ sătean să-ĭ vîneze ceva prepelite, pe carĭ să le aducă în oraş ca o probă *moartă* a aptitudineĭ sale de bun chitaciŭ, şi astfel, în interval de 2 zile pune la cale, în tot răgazul trebuitor, multe şi mărunte felurĭ de chiţibuşurĭ electorale.

Aceste procedărĭ misterioase sunt dictate de o tactică cerută forţamente de situaţia nelimpede în care se găseşte partidul relativ la viitoarele alegerĭ.

Dacă patrioţiĭ ar trebui să discute în plin club demersurile ce trebuiesc făcute în vederea multor chestiĭ carĭ se leagă de soarta acestor alegerĭ, discuţia ar da loc la mare bucluc şi tărăboiŭ; dar aşa, cum procedează conu Iorgu sub masca prepelitelor, mişcările d-sale nu deşteaptă bănuelĭ.

Totuşĭ, uniĭ mirositorĭ, cu nasul maĭ subţire, din partid, găsind prepelitile nu prea de curînd împuşcate, s'ar fi pus să spioneze paşiĭ luĭ Conu Iorgu, care cam ştie că e urmărit de uniĭ prepelicarĭ politicĭ, dar face pe nevinovatul şi pe candidul.

Se afirmă că mulţĭ membri, soldaţĭ credincioşĭ aĭ clubuluĭ, văzîndu-se nepuşĭ încă în curent cu ceea ce bolmojesc căprariĭ, vor provoca zilele acestea o convocare generală a partiduluĭ, la club, spre a afla cum stă partidul şi ce ideĭ precumpănesc în vederea moduluĭ formăreĭ listeĭ de candidaţĭ.

La mănăstire...

«...Mă stăpîneşte acum ideea unuĭ roman: «Pocăinţa»: religios, sincer în toată puterea cuvîntuluĭ. Un mic fragment l'am trimis de curînd spre publicare ziaruluĭ *** şi îndată ce o apărea mă gîndesc să trimit Mitropolituluĭ, fragmentul împreună cu o petiţiune, să-ĭ arăt că am intenţia de a scrie un roman religios şi să-ĭ cer să dea voie unuĭ stariţ să mă ţie treĭ lunĭ gratis în vre-o mănăstire maĭ cu dare de mînă, undeva... între stîncĭ. Pînă în Decembrie romanul poate va fi gata...»

Fragmentul acesta de scrisoare mă făcu să recitesc cu grabă o altă scrisoare, păstrată în discreţia unuĭ saltariu. Era datată numaĭ cu o lună înaintea celeilalte.

«...Cum voiŭ mîntui cura în staţiunea aceasta, plec pentru cîte-va zile la mănăstirĭ. Intre cele dintăiu ocupaţiĭ voiu traduce în întregime prefaţa admirabileĭ cărţĭ a luĭ François Coppée: «La bonne souffrance».

Ce splendidă bucată! Ce minunat a găsit el calea să exprime ceea ce simţeam fără s'o pot spune ca dînsul. Ştiu că aĭ aierul de a rîde de mine. Dar mă simt atît de mulţumit, atît de mîngîiat, atît de împăcat cu mine însu-mĭ, în cît 'mi-e cu totul indiferent ce veĭ crede despre cele ce-ţĭ spun, orĭ despre mine. Imĭ cerĭ esplicărĭ? Nu pot să-ţĭ dau nicĭ una; nu pot să-ţĭ deslușesc *cum* anume *cred* — dar îţĭ afirm că de-o vreme încoace *cred* într'adevăr, cred absolut, cred — şi nimic maĭ mult.

Simţesc că atîta nu e de ajuns. Şi atuncĭ de ce aşĭ căuta maĭ departe, Nu era tot greul numaĭ ca să ajung pînă aicĭ?..» Mă ispiteşte mănăstirea...»

*

Scrisorile amîndouă aparţin unor firĭ senzibile de tinerĭ cu talent. Amîndoĭ au procurat adeseorĭ cetitorilor noştri momente de plăcere intelectuală aşternîndu-şĭ în versurĭ cizelate impresiile profunde ale uneĭ simţirĭ cultivate. Iubitorĭ de muzică, amîndoĭ se pasionează pentru armonia uneĭ delicioase compoziţiĭ şi sunt gata a da uitării toată proza lupteĭ pentru traiu în vîrtejul unuĭ dulce acord. Nu sunt de aceeaşĭ vrîstă, — dar intelectualitatea noastră, complexul nostru psihic se formează la o vrîstă relativ precoce şi starea sufletească ne e determinată de-atuncĭ, pînă la o schimbare ulterioară pe care o aduc împrejurările.

Temperamente asămănătoare de intelectualĭ, — nu s'au manifestat cu totul într'acelaşĭ feliu, feliul vieţeĭ nefiind pe deplin acelaşĭ.

Unul a putut să-şĭ îngăduie aventura scurtă sub alte orizonurĭ, celalalt ţinut loculuĭ şi-a cheltuit în reflexivitate intensă aptitudinea poietică şi maĭ curînd de cît celalalt a ajuns la... negaţiunea care avea să-l ducă, apoĭ, la... afirmărĭ.

Căcĭ concepţia aceasta bizară a uneĭ divinităţĭ de care trebuie să ne apropiem prin «pocăinţă» şi confesiunĭ e negreşit urmarea nu a unor îndelungate cercetărĭ şi adîncirĭ, dar a uneĭ precoce oboselĭ care face prea grea temeinica aprofundare:

La raison et ses lois, néant! L'art et ses normes
Rien! Plus de joie! On est sur terre pour pâtir.
Le rêve? Confesser l'absurde, être un martyr...

*

In Apus — vorbim de Franţa în special — «criza» reîntoarcereĭ la credinţă s'a pronunţat de cîţi-va anĭ încoace într'un chip ostentativ căruia nu-ĭ lipseşte autoritatea. Semnalul dat de noiĭ adepţĭ aĭ Papeĭ, în frunte cu Brunetière a avut un răsunet trecător, dar imens.

«Pour le moment, et pour longtemps encore, il semble que la raison soit impuissante à se delivrez seulement de ses doutes, bien loin de pouvoir faire elle même, son salut; et s'il est vrai que depuis cent ans la science ait prétendu remplacer «la religion», la science pour le moment et pour longtemps encore, a perdu la partie. Incapable de nous fournir un commencement de réponse aux seules questions qui nous intéressent, ni la science en général ni les sciences particulières ne peuveut plus revendiquer le gouvernement de la vie présente.»

Aşa motivează Brunetière reîntoarcerea la credinţă. Iar din alte puncte de vedere recunosc filosofiĭ englejĭ şi americanĭ necesitatea uneĭ credinţĭ, bazată pe morală. chestiune desvoltată de Edmond Scherer şi alţiĭ. Acestuĭ curent a

urmat acel al literaţilor, al simţitorilor, al celor impulsivĭ şi instinctivĭ despre care am vorbit pe rînd aci, în special Huysmans şi François Coppée. In ţara luĭ Voltaire după a căruĭ părere religia creştină a amăgit numaĭ pe ceĭ săracĭ: «la plus vile canaille l'avait seule embrassée....» — s'a trezit o simpatie nouă pentru creştinism; au apelat, pe neaşteptate la mîngăierea luĭ ceĭ însetaţĭ de iluziĭ şi desamăgiţĭ de făgăduielile materialismuluĭ.

Ils vont, à leur façon, affamés et pieds nus;
Et c'est pour eux aussi que les jours sont venus.
A tous les indigents Christ a promis de trêve.
D'antres mauquent du pain; ceux-ci manquet du rêve.

S'ar părea că versurile superbe ale luĭ Richepin sunt scrise anume pentru aceştĭ «decadenţĭ aĭ creştinismuluĭ» cum denumeşte un filosof pe noiĭ credincioşĭ.

Este însă la noĭ aceiaşĭ fază în evoluţia socială ca să motiveze o «mişcare» analoagă cu acea din Apus. Lucrul s'ar putea, dacă ţinem samă că toate fazele le-am imitat înainte de vreme.

Inainte de a trece prin scara întreagă a civilizaţieĭ, noĭ imităm pe cea din urmă: saturaţia, nervozitatea,—exotică, dar adoptată cu inconştientă sinceritate.

Credinţa şi pocăinţa—urmînd uneĭ oboselĭ intelectuale pe care o datorim literatureĭ şi moduluĭ de traiŭ ale apusuluĭ; groaza de muncă şi gîndire — înlocuind munca şi gîndirea însăşĭ iată manifestările psihice ale uneĭ generaţiunĭ neurastenice. Iar sfîrşitul? Traiul de mănăstirĭ, dorul de singurătate, fuga de viaţă. .... Tăcute şi vechĭ locaşurĭ în ruină, voĭ nicĭ nu vă îndoiţĭ că astăzĭ trecătoriĭ culţĭ şi tinerĭ privesc cu regret la searbedele voastre încăperĭ; iar în zilele de vacanţă vă trimet nostalgice simpatiĭ şi se întreabă, neîntorsĭ în viaţa puţin sgomotoaseloĭ oraşe, ca poetul O. Carp:

De ce-am trecut pe alăturĭ
Şi n'am intrat în schit?

Rodion.

Ştiinţi-Litere-Arte

Deşi maĭ puţin însămnată de cît lupta de la Santiago, recenta bătălie de la Khartoum în contra Dervişilor a atras moartea unuĭ devotat gazetar. D. Howard, corespondent al luĭ „Newyork Herald" a fost rănit pe cîmpul de războiŭ.

*

Regina Margareta a Italieĭ s'a instalat ca în toţĭ aniĭ la Gressovey, localitate, poetică unde se dedă la ocupaţiĭ escluziv intelectuale. Se zice că în timpul acesteĭ anuale vilegiaturĭ suverana Italieĭ se pune în curent cu tot ce s'a produs maĭ noŭ în literatură. Pe lîngă acestea întreprinde cele maĭ îndrăzneţe escursiunĭ în munţĭ, ba, actualmente se ocupă chiar cu o scriere însămnată asupra escursiunilor în Alpiĭ piemonteţĭ.

*

Un astronom berlinez, d. Witt, a descoperit o nouă planetă, de a un-spre-zecea mărime. Ea îşi face revoluţia cerească în 600 de zile; e situată prin urmare între Marte şi Pămînt. Se crede că descoperirea aa înlesnĭ multe cercetărĭ astronomice, maĭ cles determinarea distanţeĭ solare şi oarevarĭ constituţiĭ stelare.

*

Impăratul Wilhelm II a dat sculptoruluĭ Vegas însărcinarea de a executa un sarcofag grandios pentru rămăşiţele excancelaruluĭ Bismarck.

*

Din Sofia se anunţă că Ioseph Barta, cel maĭ cunoscut capelmaistru de aci, originar din Germania, s'a sinucis de mizerie. Orchestra luĭ, compusă din 10 persoane, duce lipsa cea maĭ grea şi o viaţă nomadă.

*

„Cyrano de Bergerac" a fost jucat cu mare succes la Berlin.

*

Două sute de gazetarĭ aŭ participat la încoronarea Regineĭ Wilhelmina la Amsterdam. America a trimis o *flotă* specială de ziarişti. Adevărat... american!

*

După ultima statistică, Germania are treĭ milioane de velocipedişti. Bicicleta preţueşte în termen mediu 200 de mărcĭ.

Cicliştiĭ constituie un corp de un milion de alegătorĭ.

*

Patru ofiţerĭ austriacĭ aŭ brevetat un procedeŭ care face să corespundă pe cale telefonică toate trenurile care circulă pe o aceeaşĭ linie. De asemenea se poate telegrafia din vagon la orĭ care staţie.

*

Un decret al congregaţiuniĭ Indexuluĭ condamnă *Paris* al luĭ Zola.

Măsura vine cam tîrziŭ. Cartea a trecut de a suta ediţie—plus traducerile în toate limbile.

SILUETE

II

Nehotărîtuluĭ suflet....

I's negri ochiĭ? Verzĭ? Albastri?
Să mĕ ucizĭ, da nu ştiŭ spune!
Ca apa unor briliante
Se schimbă dulcea lor minune.

Spre dimineaţă, cînd pe boltă
Se sting ca visurĭ albe aştri
Te uită'n genele-ĭ de umbră
Şi poţĭ să jurĭ că sînt albaştri.

Dar nu cum-va te pue Sfîntul
Să jurĭ,—că rămăşagul pierzĭ
Te uită'n ochi-ĭ la amiază
Şi'n valurĭ de smarald te pierzĭ...

Tîrziŭ, cînd Noaptea Impărătească
In haos şi-a deschis palatul
O nu rămîne îndoială
Sînt negri, negri ca păcatul!

. . . . . .

Dragĭ ochĭ, enigmă ne'nţeleasă
Ce-ascunde-ţĭ sufletul —minune—
Ah! cine-o să vă stăpînească,
Acela singur poate spune!

Danil.

INFORMAŢII

Desfriul autorităţilor din Bucovina

Cele ce se petrec în Bucovina, cu prilejul alegerilor, dovedesc că autorităţile austriace sunt geloase de laurii başibuzucilor ungureşti şi că'şi dau osteneala să merite, din partea Europeĭ, aceleaşĭ aprecierĭ ca şi stăpînirea barbară din Transilvania.

Amănuntele carĭ urmează sunt reproduse după ziarul Patria *de la 30 August, a căruĭ primă pagină, unde se povestesc ororile de la alegerĭ, a fost confiscată de censură.*

Ne am procurat, în plic închis, această pagină de ziar pentru a-ĭ aduce conţinutul la cunoştinţa opinieĭ publice din ţară.

Iată pagina confiscată:

Cernăuţĭ, 10 Septembrie n. 1898.

(*) Lupta funcţionarilor contra noastră a isbucnit la Suceava; trebue să batem clopotul într'o dungă, să dăm alarma, ca toţĭ ceĭ despoiaţĭ de drepturile lor constituţionale să se întrunească şi să protesteze în faţa lumeĭ şi a luĭ D-zeu contra violenţelor ne maĭ pomenite ce se săvîrşesc.

Cele ce ni se comunică din districtul Suceveĭ sunt lucrurĭ simplamente revoltătoare, carĭ fac concurenţă şi celor maĭ faimoase abuzurĭ electorale din Galiţia.

Duzinkiewicz revoltă cu ajutorul luĭ Zierhoffer pe toţĭ oameniĭ de bine din district, violentează conştiinţa pacinicilor locuitorĭ şi provoacă o nemulţumire şi ură, care prea uşor poate isbucni în acte dictate maĭ mult de desperaţiune de cît de raţiune.

Părul ţi-se rîdică măciucă, cînd afli în ce mod năsdrăvan a răpit, comisarul Zierhoffer, la porunca luĭ Duzinkiewicz, alegătorilor dreptul lor constituţional, care formează baza vieţiĭ de stat.

Listele de alegătorĭ au sosit în comune de abea în ziua alegeriĭ sau cel mult în ziua premergătoare, aşa încît nime nu a putut să le vadă la timp, ca să reclame contra eventualelor lipsurĭ sau greşelĭ.

Listele acestea sunt de tot defectuoase, fiind cu intenţiune şterşĭ din listă fruntaşĭ, carĭ totdeauna au fost alegătorĭ şi strecuraţĭ în listă indivizĭ, carĭ n'au şi nicĭ nu pot avea drept de alegătorĭ.

Aceste liste s'au compilat anume astfel, ca în ele să se afle toate creaturile căpitanuluĭ iar membriĭ distinşĭ aĭ comunelor, partizaniĭ partiduluĭ naţional să fie în număr cît se poate de mic.

In comuna Pătrăuţĭ a şters căpitanul din listă chiar şi pe membriĭ consiliuluĭ comunal, încît d. e. cînd a venit să voteze primul jurat comunal, i-s'a respuns scurt şi precis: N'aĭ ce căuta aicĭ, nu eştĭ alegător.

Comisarul Zierhoffer face calea sa oficioasă de alegere prin district însoţit de serjentul de jandarmĭ din Soloneţĭ, care fără jenă bruschează aderenţiĭ partiduluĭ şi ridică cu forţa oameniĭ din sat, aducîndu-ĭ să voteze pentru lista luĭ Zierhoffer.

O teroare ne maĭ pomenită a cuprins comunele.

Alegerile s'au început pretutindenĭ cu 1—2 ore înainte de termenul anunţat, conduse fără drept de comisarul Zierhoffer, care le încheia deja după 20—25 minute, deşi nu dînsul ci primarul este chemat să conducă şi să ridice şedinţa.

La Părhăuţĭ d. e. s,a anunţat alegerea pe la orele 3; comisarul Zierhoffer sosi la comună la orele 1 jum. şi fără amînare a trecut în casa comunală, unde erau cu totul vr'o 10—12 oamenĭ şi pe deoparte trimete sergentul de jandarmĭ cu birja după oameniĭ seĭ, de altă parte deschide adunarea, declarînd că primarul comuneĭ nu poate fi ales elector, fiind că este aderent al partiduluĭ naţional-romîn.

Indignaţiunea populaţiuneĭ este indescriptibilă.

Procedînd apoĭ volnicul comisar la alegere, a respins simplamente pe toţĭ alegătoriĭ, cariĭ păreau suspecţĭ şi lua voturile numaĭ de la oameniĭ seĭ siguri. Ear cînd a ajuns să aibă majoritatea pentru lista sa, a declarat alegerea încheiată, deşi lumea năvălea spre localul de alegere, nefiind încă orele 3 şi conform anunţuluĭ de abia atuncĭ avea să se înceapă actul alegereĭ.

Şi pentru ce toate acestea?

Districtul Suceava aparţine celor maĭ organizate districte ale partiduluĭ naţional şi între împrejurărĭ normale este reuşita candidatuluĭ partiduluĭ nostru pe deplin asigurată.

Dar d. Duzinkiewicz încă îşĭ are candidatul seŭ pentru acest district, pe archimandritul de tristă figură Ciuntuleac şi voeşte să-l scoată deputat cu orĭ ce preţ.

Aceasta însă nu se poate altfel, de cît dacă li se răpeşte alegătorilor dreptul de alegere şi căpitanul nominează după plac lectoriĭ, unelte oarbe în mîna sa.

Şi resultatul acestor procedărĭ? Revolta sufletească a tuturor oamenilor de bine din district! După cum ni se anunţă, numaĭ cu mare greŭ au putut bărbaţiĭ noştri de încredere linişti poporul cu asigurărĭ, că făcîndu-se demersurĭ pe lîngă presidentul ţăriĭ şi şi ministrul president la Viena se va pune capăt acestor volniciĭ şi se va da satisfacţie complectă poporuluĭ. greŭ ofensat în cele maĭ intime sentimente ale sale.

Nu ştim încă ce atitudine se va observa aicĭ şi la Viena faţă de abusurile strigătoare la cer de la Suceava.

Recomandăm însă aderenţilor noştri să nu-şĭ peardă cumpătul, ci să comunice toate abusurile imediat telegrafic atît presidentuluĭ ţăriĭ la Cernăuţĭ, cît şi ministruluĭ-president la Viena, protestînd în terminĭ energicĭ contra violenţelor revoltătoare, carĭ subminează liniştea ţăriĭ.

Dacă doreşte guvernul linişte la Suceava apoĭ *trebue să depărteze pe timpul alegerilor* atît pe căpitanul Duzinkiewicz cît şi pe comisarul Zierhoffer din district, căcĭ simpla presenţă a acestor răpitorĭ de drepturĭ transpune populaţiunea într'o agitaţiune, ale căreĭ consecvenţe vor fi de tot grave.

Este anul jubilar, în care întreaga monarchie se grupează în jurul Monarhuluĭ jubilant, aducîndu-ĭ omagiĭ de iubire şi devotament, căcĭ este Monarchul de a căruĭ domnie sunt legate revendicaţiunile vieţiĭ constituţionale.

Cu ce inimă va serba însă populaţiunea noastră acest jubileŭ, dacă căpitaniĭ districtualĭ jignesc până în cele maĭ intime fibre sufletul poporuluĭ, care voeşte să-şĭ facă datoria uşînd de dreptul săŭ constituţional?!

Nu uite căpitaniĭ şi protectoriĭ lor, că timpul progresează şi dacă aŭ fost vremurĭ în Bucovina, cînd constituţionalismul era o ficţiune, cînd paşalele puteaŭ face sub masca constituţionalismuluĭ şi în numele poporuluĭ ce le tăia capul, astăzĭ acele timpurĭ aŭ trecut.

Poporul nostru s'a deşteptat, a ajuns la conştiinţa dreptului săŭ garantat prin lege şi nu este dispus să dee esercitarea acestuĭ drept pradă volnicieĭ căpitanilor districtualĭ.

Protestăm, alăturea cu fraţiĭ de la Suceava, contra acestor violenţe şi aşteptăm, ca fără amînare să se facă dreptate, să se dee o satisfacţie strălucită ordineĭ de drept adînc jignite.

*

In cele următoare dăm raporturile autentice, despre cele petrecute, primite de la martorĭ oculari.

Teodoreştĭ, 6 Septemvrie n. Astăzĭ la orele 9 şi jumătate a avut loc alegerea de electorĭ, de şi alegerea a fost anunţată pe la orele 11, aşa în cît *cînd aŭ venit partizaniĭ partiduluĭ naţional în localul alegeriĭ, era alegerea deja încheiată.*

Comisarul Zierhoffer, care a condus alegerea, a sosit însoţit de sergentul de jandarmĭ Pachtinger din Soloneţĭ, care ridica *cu forţa* oameniĭ, aducîndu-ĭ în birja comisaruluĭ Zierhoffer în localul de alegerĭ, ca să voteze lista căpitanuluĭ.

Lista alegătorilor a sosit Lunĭ în 4 Sept. n. d. m. la secretarul comunal, care însă n'a putut-o publica în comună, fiind-că a trebuit să o prelucreze nefiind complectă.

Din seria alegătorilor aŭ lipsit mulţĭ alegătorĭ fruntaşĭ, iar de altă parte aŭ fost întroduşĭ în listă *mulţĭ morţĭ*—carĭ prin minune—aŭ votat cu toţiĭ lista căpitanuluĭ.

Indignaţiunea alegătorilor e nemărginită.

Părhăuţĭ, 6 Sept. Alegerea electorilor anunţată pe la orele 3 d. m. a început-o comisarul Zierhoffer *cu o oră maĭ înainte*, cînd de abea 12 alegătorĭ eraŭ presenţĭ în localul primărieĭ.

Comisarul a trimis pe sergentul de jandarmĭ din Soloneţĭ şi pe arendaşul de propinaţie, Hoffmann, cu birja să adune oameniĭ căpitanuluĭ. Birja sosea din timp în timp încărcată cu 12—14 Ovreĭ, ca la Sadagura, carĭ toţĭ aveaŭ mandatul strict să voteze pentru lista căpitanuluĭ.

Se zice, că sergentul de jandarmĭ a corectat în crişmă lista alegătorilor, ştergînd din listă fruntaşiĭ şi întroducînd codaşiĭ, carĭ nicĭ cînd n'aŭ avut vot.

Inainte de alegere a declarat sergentul de jandarmĭ, că în toate satele vor fi aleşĭ primariĭ electorĭ, numaĭ la Părhăuţĭ nu, fiind că l-a văzut pe primarul preumblîndu-se cu un student, care este cunoscut ca contrar căpitanuluĭ.

Procedîndu-se la alegere, *a respins* comisarul Zierhoffer pe primul jurat al comuneĭ, Pamfilie Ignatescu, şi pe alt membru din consiliul comunal sub cuvînt că nu sunt alegătorĭ.

In decursul votăreĭ a atras primarul atenţiunea comisaruluĭ, că admite la vot indivizĭ neîndreptăţiţĭ, iar comisarul Zierhoffer l-a bruscat pe primar, continuînd şi maĭ departe votarea nelegală.

Scoţînd o majoritate pentru lista căpitanuluĭ a încheiat comisarul alegerea, respingînd numeroşiĭ alegătorĭ, partizanĭ aĭ partiduluĭ naţional, carĭ reclamaŭ să fie admişĭ la votare.

In decursul întregeĭ alegerĭ agita sergentul de jandarmĭ pentru lista căpitanuluĭ, terorizînd mulţimea.

Listele de alegătorĭ nu s'aŭ publicat înaintea alegereĭ, aşa în cît alegătoriĭ nicĭ nu le-aŭ putut controla, nicĭ la remediĭ legale nu aŭ putut recurge contra falsurilor din listă.

Alegătoriĭ adînc indignaţĭ aŭ decis să trimită o deputaţiune de protest la prezidentul ţăriĭ.

— —

D. Cotescu, controlor la oficiul telegrafic din localitate, este mutat pe ziua de 1 Septembre la Bucureştĭ, ca oficiant.

La spitalul Paşcanu a fost internată copila casapuluĭ Ioniţă Miculescu, fiind bolnavă de anghină difterică.

— —

O copilă a luĭ Sufrim Isidor din strada Palat No. 2 vroind să sară în grădina palatuluĭ, s'a împedicat şi a căzut cu pulpa piciorului stîng în ţăpuşa grilajuluĭ. Copila a fost ridicată leşinată şi dusă acasă, unde a fost chemat medicul în grabă pentru a da îngrijirele necesare.

— —

In strada Socola No. 66, cizmarul Iosub Herş Zilberman, vrînd, azĭ noapte, să stingă lampa din cameră, a scapat-o din mînă, jos. Lampa s'a spart, gazul s'a aprins şi-aŭ luat foc lucrurile din casă. Sărind ceĭ din casă, focul a fost localizat imediat.

— —

Erĭ s'a găsit rătăcind prin străzile mahaleleĭ Frumoaseĭ o copilă, numită Anica Iordăchescu. La întrebările făcute feteĭ, ea a răspuns că este din Vasluĭ şi că a fost adusă în Iaşĭ de un om pe care nu'l cunoaşte dar care, prin diferite promisiunĭ, a adus'o în Iaşĭ, însă în urmă a părăsit'o lăsînd'o pe străzĭ.

— —

In mahalaua Iarmaroc No. 21, astă noapte pe la ora 3, a izbucnit un incendiu la casele locuite de evreiĭ Iosef Naftulea şi Oişie Leiba, chiriaşiĭ luĭ Şmil Meilic. Sărind veciniĭ, aă localizat imediat focul. Focul a fost pus intenţionat de reĭ făcătorĭ, căcĭ s'a găsit în colţul unde să aprinsese, maĭ multe cîrpe unse cu gaz. Casele nu eraŭ asigurate.

— —

La secţia III-a a fost arestat Ioan Manoliu, agent la societatea de asigurare „Unirea", în urma plîngereĭ făcută de d-na Maria Budachevicĭ, din strada Sărărieĭ. Cauza este că d. Manoliu, ca chiriaş al d-neĭ Budachevicĭ, la mutarea din casă 'i a stricat douĕ uşĭ şi maĭ multe geamurĭ. La observaţia făcută de d-na Budachevicĭ, Manoliu începu a face scandal, sergentul din punct intervenind pentru a linişti scandalul, a fost lovit cu pumnul în obraz de Manoliu în cît l'a umplut sîngele. După ispravă, Manoliu se sui răpede într'un docar în care se afla soţia sa şi un servitor, şi dînd bicĭ caluluĭ, o luă într'o fugă nebună. In strada Romînă docarul s'a răsturnat fără însă a lovi pe nimenĭ. Numaĭ atuncĭ d. Manoliu a fost dus la secţie.

PATERNITATE

NUVELĂ 18)

de

ADELE SCHREIBER

Clipa următoare trebuia să hotărască totul.

Nicĭ odată vorbe maĭ frumoase n'aŭ curs de pe buze omeneştĭ, nicĭ odată sunete maĭ fericite nu-l pătrunsese ca în momentul cînd a auzit vorba: «salvat!»

«Noĭ înşi-ne perduserăm aproape orĭ ce speranţă», zise doctorul, dar în sfîrşit ostenelile noastre aŭ fost încununate de succes, băietul trăieşte.»

Şi fericirea cea maĭ mare te poate face mut.

Guido şovăia ca un beat, cercurile de fier se desfăcură de pe inima luĭ, izbucni în lacrămĭ şi bărbatul puternic, căzu sughiţînd, în braţele doctoruluĭ.

«Linişte, linişte, nu trebue să vă emoţionaţĭ dacă voiţĭ să vedeţĭ băietul; abia odinioară şi-a revenit în fire, nicĭ n'am putut măcar să-l întrebăm de nume.

Copilul are nevoie de îngrijirĭ foarte marĭ, dacă voim să evităm urmărĭ grave. Nădăjduiesc că-l voiŭ scăpa de frigurĭ. Aşa dar, fiţĭ calm, odihniţi-vă puterile, vă conduc la dînsul.»

Guido rămase la uşă emoţionat, trebuia să facă sforţărĭ înainte de a putea veni maĭ aproape.

Faţa palidă, ce se odihnea acolo, nemişcată, cu ochiĭ închişĭ, împresurată de bucle blonde, nu iera Adolf—iera Agnes —aşa cum a văzut'o, cu atîţia anĭ în urmă, pe patul durereĭ.

Şi iarăşĭ, ca şi odinioară, par'că-l silea ceva, de a îngenunchia într'o adoraţiune sfîntă şi timidă.

Cu încetul ochiĭ negriĭ se deschiseră, aceĭ ochĭ pe carĭ Agnes nicĭ-odată nu-ĭ avuse şi remaseră pironiţĭ asupra luĭ cu o privire lungă, caldă şi setoasă de iubire.

«Iubitul, scumpul meŭ copil, unicul meŭ copil»—mereŭ şoptea bărbatul aceste vorbe, desmierdînd mînile, slăbite, părul blond.

Şi băietul privi tăcut şi fericit ochiĭ umezĭ aĭ tatăluĭ, carĭ nu-mĭ ieraŭ duşmănoşĭ, ci radiaŭ atît de blînd, atît de duios şi blajin ca şi aĭ mîntuitoruluĭ.

. . . . . .

In chinurĭ fizice se îndeplineşte taina sfîntă a maternităţeĭ; durerea dă iubireĭ de mamă puterea ieĭ nemărginită.

In chinurĭ sufleteştĭ îngroziţoare a primit Guido consfinţirea paternităţeĭ, a uneĭ paternităţĭ de asupra orĭ căreĭ îndoielĭ şi vanităţĭ. O paternitate maĭ măreaţă, maĭ sublimă şi maĭ curată de cît înrudirea de sînge.

Durerea crescuse în iel din semînţa cea maĭ nobilă spre cea maĭ deplină şi maĭ luminoasă înflorire.

Dragostea a tot învingătoare.

Trad. de Iosef.

— SFÎRŞIT —

De vînzare *două rînduri de case* în str. S-tu Lazăr: 3 odăĭ, bucatărie şi antret la faţă, 7 odăĭ în curte, pivniţă, beciŭ, grădină, loc întins la stradă pentru construcţiune.

A se adresa: *Str. Ghica Vodă, 24.*

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacţie.

BIBLIOGRAFIE

Pentru şcoalele secundare clasice *Exerciţiile gramaticale* în limba latină şi romînă: *Etimologia* şi *Sintaxa* de G. C. Bou se găsesc în Iaşĭ la librarĭ şi la autor. D-niĭ profesorĭ şi librarĭ din ţară, pentru aceste cărţĭ şcolare, pot a se adresa la autor sau la *librariĭ* din Iaşĭ.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de mterial electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ lumineĭ electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, deci avîn d exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Constanța 31 August 1898.

Orz 2250 hect. leĭ 4.10. Meiŭ 350 hect. leĭ 4.20. In 1780 hect. leĭ 12.60. Rapița 1630 leĭ 12.60. Meiŭ 350 hect. leĭ 4.20.—1780 leĭ 12.60. Rapița 1630 hect. leĭ 6. Grîu arnăut 270 hect. leĭ 11.10. Secară 4,50. Fasole 180 hect. leĭ 9.

Toate în oraș la magasie.

„Opinia" la Huși

Corespondență specială a *Opinieĭ*.

După ce s'aŭ întreținut despre prefectul Munteanu și isprăvile sale cum și trucurile electorale, e bine a complecta informațiile că acest ispravnic ar fi fost de mult răsolit, dacă n'ar fi avut spetele luĭ Gogu Cantacuzinó, de care s'aŭ lovit și se lovesc toate intervențiile.

In Huși se fomentează o strașnică politică de... persoane. Cîțĭ representanțĭ are Hușul, atîția șefi. Ba ce e maĭ mult, se pot socoti maĭ mulțĭ șefi de cît deputațĭ. Nu e disidență liberală, care să nu-șĭ aibă codița sa și în Huși. Cu toate acestea singura personalitate marcantă supt raportul politic și electoral e d. N. Cișman. Vechiŭ luptător liberal, încercat în zile bune și rele, d-sa a dus stindardul luptelor timp de 25 de anĭ. E singurul om, cu care poate discuta... politică, nu interese. Liberaliĭ localĭ îl vor de prefect; dar guvernul *roș* de la centru știŭ cine e Cișman și nu voesc a-l întări maĭ mult în localitate.

In ce parte va înclina Cișman la alegerile comunale nu se știe; dar atîta se bănuește că atît timp cît d. Munteanu va fi prefect, Cișman nu va da concursul administrațieĭ locale.

Politicianiĭ, carĭ discută politică la cafeneaua luĭ Vasilaki, cred și sînt forțĭ a crede că se vor presenta 3 liste pentru comună.

Se prevede o încurcătură, care va aduce căderea prefectuluĭ, de oare ce administrația își instreinează zilnic toate simpatiile. O mare neglijență domnește în oraș; necurățeniĭ pretutindenĭ; Cum scoțĭ nasul din centrul orașuluĭ te izbesc mormanele de gunoae de tot felul ce zac pretutindenĭ. Poliția și primăria se face că nu vede. Primarul Triandaf a devenit odios, și nicĭ chiar administrația, care s'a servit de primar în vestitele alegerĭ de la Martie, ca de o servilă unealtă, nu se încumetează a pune în capul listeĭ pe Triandaf.

In legătură cu higiena orașuluĭ, țin a vă relata o nostimadă locală. Pe strada ce duce de la gară la sf. Gheorghe—unde sta primarul—e atîta praf că înoțĭ până la genunchi. Toțĭ proprietariĭ ce staŭ pe acolo sunt acoperiți de norĭ de praf ce se ridică. Văzînd femeile că nu e chip de a avea curățenie în oraș, s'aŭ decis să facă o petiție colectivă la primar prin care să roage ca să schimbe felul petruireĭ străzilor saŭ să ude maĭ des, căcĭ altfel pare a fi Hușiĭ o Sahară.

Vom avea dar pe lîngă disidența liberală și o disidență femenistă. Și cine nu știe ce putere nu exercită femeile asucrurilor! Cum va putea satisface d. Munteanu aceste cerințe venite de la cucoane, el care n'a fost în stare să satisfacă cerințele liberalilor localĭ.

In schimb un an bun supt raportul recolteĭ vieĭ surîde Hușenilor. Vin va fi și anul acesta la Huși; iar direcția C. F. R. va primi aceleași tînguirĭ că li se hirosește cultura pe la gărĭ, neputindu-se transporta repede cu linia îngustă.

Alăturea cu vin s'a făcut o recoltă bogată de perje (prune). In vederea aceasta aflăm că d. Eugen Filipescu va instala în luna Septembrie o fabrică de spirt la Cosmeștĭ (plasa Podolenĭ), unde va fabrica marĭ cantități de spirt, de oare ce la noĭ nu e introdusă fabricarea *țuicii*.

Trebue să vină anĭ escepționalĭ de bunĭ pentru a se esporta ceva din noĭ, căcĭ altfel politicește ni se importă tot ce e umplutură pe din afară.

Moartea împărătoseĭ Austrieĭ

Viena, 31 August.

Din Geneva se telegrafiază că un portar a găsit, în gangul uneĭ case, arma cu care s'a servit asasinul. Portarul n'a înștiințat autoritățile, de oare-ce credea că a uitat-o lucrătorul care se mutase de acolo. Arma este o pilă de ferestrău cu treĭ muchĭ și cu mînerul de lemn. Arma n'are nicĭ o urmă de sînge, dar e cu vîrful rupt.

— —

Istorisirea conteseĭ Sztaray

Viena, 31 August.

Dama de onoare, contesa Sztaray, singura însoțitoare a împărăteseĭ, istorisește că Lucheni, după ce a săvîrșit fapta, a făcut o mișcare ca și cînd ar fi vrut să se împedice.

Impărăteasa, după primirea lovitureĭ, a făcut o mișcare înapoĭ și apoĭ a căzut. Dama de onoare o cuprinse în brațe și întrebă de se simte rău. Impărăteasa răspunse: «Nu știu!» Dama de onoare o maĭ întrebă: «Simte M. V. durerĭ?» Impărăteasa răspunse: «Nu pot să spun. Cred însă că simt o durere în pept».

Dama de onoare: «Imĭ dațĭ brațul Majestate?—«Mulțumesc!»—Impărăteasa ajungînd la vapor o întrebă pe dama de onoare: «Sunt palidă?» Dama de onoare: «Da, Majestate». Impărăteasa căzu și își perdu cunoștința.

După cîte-va momente îșĭ veni puțin în fire, se ridică și întrebă cu vocea clară: «Ce s'a întîmplat?» Aceste au fost ultimele cuvinte. Impărăteasa muri fără ca să afle că e victima unuĭ atentat.

Telegramele Străinătățeĭ

Amenințare de resboiŭ franco-german

Paris 31 August.

Deși agenția *«Fournier»* desminte știrea dată de ziarul *Tribuna* din Roma, cum că ambasadorul german din Paris, a declarat ministruluĭ de externe francez că va plecă din Paris, ca și după o declarație de răsboiŭ, îndată ce guvernul francez se va servi, într'un viitor proces al luĭ Dreyfus, de care-carĭ scrisorĭ ale împaratuluĭ Germanieĭ, scrisorĭ despre care ambasadorul declară că sunt false, totușĭ maĭ multe ziare italiane continuă a afirma că știrea este adevărată.

Acordul Anglo-german.

Ministerul coloniilor engleze, care se află la New-York, a confirmat într'un interview că s'a iscălit acordul anglo-german, adăogînd că nu e vorba de alianță ofensivă saŭ defensivă ci de un acord care va conduce la relațiunĭ maĭ strînse între cele două țărĭ.

Dezarmarea și artileria rusă

Apropos de desarmare, se telegrafiază din Petersburg că țarul a hotărît imediata reformă a artilerieĭ, care va fi înzestrată cu tunurĭ cu tir rapid.

Afacerea Dreyfus

Memoriul luĭ Esterhazy

Paris, 31 August.

Ziarul *Temps*, confirmînd știrea că ministrul de răsboiŭ, generalul Zurlinden, e contra revizuireĭ, speră încă că el se va învoi maĭ la urmă la această revizuire.

Ziarul *Patrie* spune că Esterhazy s'a retras pentru un scurt timp spre a lucra la o publicațiune pe care o va face în curînd.

Arestarea maioruluĭ Lauth se desminte

Igiena Copiilor

SCRISOAREA X

Mult stimată Doamnă!

(Urmare)

Desvoltarea normală a plămînilor depinde în prima linie de la desvoltarea și configurațiunea normală a coșuluĭ osos a toraceluĭ, în secunda de la cultivarea rațională a organelor respirațiuneĭ în general. Un torax strîmb și strîmt împedică mecanicește desvoltarea plămînilor; un torax larg și bine configurat permite o desvoltare puternică a plămînilor. Igiena trebue să se ocupe dar de mijloacele carĭ favoriză o desvoltare normală-simetrică a coșuluĭ osos a pieptuluĭ, precum și de acele carĭ favoriză o desvoltare puternică a plămînilor.

Oasele întregului schelet infantil, prin urmare și oasele care alcătuesc coșul osos al pieptuluĭ, nu sunt încă complect osificate, ci în parte încă crude, cartilaginoase, mlădioase; pentru ca ele să se formeze complect, aŭ necesitate pe de o parte de un material suficient de construcție, pe de alta trebue să fie aparate de orĭ ce ar putea jigni desvoltarea lor normală și simetrică.

Materialul suficient de construcție și-l procură copilul dintr'o nutrițiune rațională și suficientă despre care am vorbit deja, iar a doua cerință o împlinim noĭ dacă observăm strict ca copilul să-și ție corect corpul cînd e ținut în brațe, cînd umblă, cînd doarme, la școală, acasă, cînd învață, cînd scrie, cînd se joacă, căcĭ o ținută necorectă a corpuluĭ devenită deprindere produce deviațiunĭ a coloaneĭ vertebrale de la direcțiunea anormală, strîmbărĭ a coșuluĭ osos a pieptuluĭ, etc., diformațiunĭ carĭ se pot cu greŭ, une orĭ de fel, repara.

Să trecem acuma la plămînĭ, respirațiune, etc.

Copilul noŭ născut începe a respira îndată ce s'a născut, frequența respirațiuneĭ este maĭ mare la copiĭ de cît la omul adult.

Un copil noŭ născut respiră pe minută de 35 orĭ.

Un copil de 12 lunĭ respiră pe minută de 27 orĭ.

Un copil de 2 anĭ respiră pe minută de 25 orĭ.

Un copil de 6 anĭ respiră pe minută de 22 orĭ.

Un copil de 12 anĭ respiră pe minută de 20 orĭ.

Un om adult respiră pe minută de 15—17 orĭ

Iași. Dr. W. Finchelștein

(Va urma)

ULTIME INFORMAȚIUNI

Am atras de atîtea orĭ atenția poliție asupra cafenelelor unde se joacă cărțile. Prefectul, făcînd o descindere, a constatat că informațiile noastre eraŭ temeĭnice—cu toate astea se joacă azĭ maĭ mult de cît orĭ cînd. La toate cafenelele pe unde a descins prefectul de poliție, se joacă și se face scandal sub nasul slujbașilor administrativĭ.

Azĭ, Marțĭ, se întrunește la Universitate, în vederea întocmireĭ programelor analitice ale învățămîntuluĭ secundar, sub-comisiunea pentru limbile moderne și clasice.

Din această sub-comisiune fac parte d-niĭ profesorĭ Găvănescu. G. Adamescu, A. Densușianu, I. Paul, Brătescu și Pop.

Erĭ s'a întors din Rusia d. colonel Boteanu, aducînd 119 caĭ remontĭ pentru regimentele de artilerie din Focșanĭ, Roman și Bucureștĭ.

Astă-zĭ se vor întocmi tablourile definitive ale mișcăreĭ ce se va face în corpul didactic primar și secundar din țară.

Mare fierbere la Roman.

Am spus altă dată că administrația comunală, ca să nu se poată zice cum că n'are solicitudine pentru oraș, s'a apucat să asfalteze strada Mare.

Dar acum s'a iscat o dificultate: strada aceasta aparține primărieĭ numaĭ până în dreptul divizieĭ—de aci încolo e a județuluĭ. Primăria s'a hotărît să asfalteze numaĭ partea eĭ, iar județul nu vrea să audă de asfalt.

Și astfel, pe aceeași stradă, veĭ întîlni o bucată de asfalt, un bolovan și o bortă pe care n'o veĭ putea trece.

Deșteaptă gospodărie.

Caneea 31 August.

Din Caneea se depeșază că un mare număr de creștinaŭ năvălit în Sitia și aŭ luat cu forța d'acolo toate vasele cu petroleu.

Musulmaniĭ, cuprinșĭ de frică, aŭ început să se îmbarce.

Comandanțiĭ turcĭ aŭ ordonat trupelor turcești să nu procedeze de cît la un loc cu trupele internaționale și să pună în siguranță familiile creștinilor.

Termenul pentru desarmarea musulmanilor și pentru departarea trupelor turcești din Candia se împlinește azĭ.

Două cuirasate engleze cu 500 de oamenĭ aŭ sosit la Candia. Toțĭ creștiniĭ aŭ plecat.

Ziarele de peste munțĭ comunică următorul incident caracteristic:

Impăratul Franz Iosef, cu ocazia manevrelor de săptămîna trecută din Banat, văzînd miile de Romînĭ ce priveaŭ la manevre, a exclamat:

«Wahrhaftig ich möchte glauben in Romänien zu sein, wenn ich nicht wüsste, dass ich in Ungarn bin».

Pe romînește:

«Intr'adevăr așĭ crede că sunt în Romînia, dacă nu aș ști că sunt în Ungaria».

Curtea noastră regală și princiară a luat doliu pe timp de 6 săptămînĭ, pentru moartea impărăteseĭ Austrieĭ.

Sîmbătă și Duminică regimentele 8 și 4 de artilerie aŭ plecat la Buhușĭ pentru a face exercițiu de tir pînă ce vor fi chemațĭ la Iașĭ.

Duminică sara d-na Aritonovicĭ a perdut în grădina mare din Roman, un cias de aur cu două capace, în valoare de 300 leĭ. Toate căutările făcute pentru a se găsi aŭ rămas zadarnice

PROCESELE MILITARE

Consiliul de războiŭ

Ședința de la 31 August.

Prezidează d. colonel Alexandrescu, asistat de d-niĭ maiorĭ Petrescu și Dimitriu și de căpitaniĭ Catargiu și Drăgulănescu. Fotoliul comisaruluĭ regal e ocupat de d. căpitan Chirculescu.

Se judecă procesul luĭ Segal Irimi, din compania a doua de jandarmĭ pedeștri, bănuit că a furat efecte militare. Procesul, apărat cu căldura și abilitate de către d, avocat G. Baltă, s'a sfîrșit cu achitarea soldatuluĭ.

S'a judecat, apoĭ, procesul luĭ Dohan Gheorghe, din regim. 4 artilerie, dat în judecată pentru lovirea superioruluĭ, caporalul Bugeag.

Soldatul Dohan Gheorghe a fost condemnat la 5 anĭ închisoare și 33 de leĭ cheltuelĭ de procedură.

Al treilea proces a fost al fruntașuluĭ Balan Nicolae, din regimentul 15 Războienĭ, căruia i se impută că a omorît pe camaradul săŭ Gheorghe a Popeĭ.

Fruntașul N. Balan făcea de gardă, pe malul Bistrițeĭ, la pichet, cu soldațiĭ Gheorghe a Popeĭ, a Eftimieĭ și încă unuĭ. In ziua de 23 Aprilie fiind patronul luĭ Gheorghe a Popeĭ, acesta se duce cu a Eftimieĭ la crîșma luĭ Antoniu, unde se pun la băut pînă seara. Fruntașul Balan, care avea răspunderea picheluluĭ pleacă la crîșmă ca să cheme pe soldațĭ. Acolo, însă, se pune și el la băut pînă tîrziŭ. După ce se îmbată toțĭ, pornesc la pichet. Pe drum încep a se sfădi între dînșiĭ și sfada degenerează în bătae. Se lovesc cît-va cu niște parĭ de la un gard, și fruntașul, la un moment, scoate baioneta și o înfige în coasta luĭ Gh. a Popeĭ. Soldatul cade mort pe loc. Ceĭlalțĭ soldațĭ, amenințațĭ și eĭ cu baioneta de către Balan, aŭ luat-o la fugă.

Consiliul, cu toată frumoasa apărare a d-luĭ locotenent Mihail Alexandrescu, a condamnat pe fruntașul Balan la 10 anĭ muncă silnică.

Viena, 31 August

Din Abbazzia se telegrafiază: Archiducele Ludovic Victor, care petrece de cîte-va zile acolo, era să fie victima unuĭ atentat. Pe cînd se preumbla pe marginea mării, îl urmări un individ înarmat cu un baston cu șiș. Aceasta archiducele o observase de cîte-va zile. Azĭ, însă, individul acesta s'a apropiat foarte mult de archiduce, care, întorcîndu-se repede, puse mîna pe individul suspect. Acesta, văzînd că archiducele are o forță maĭ mare ca el, se smuci din mîinile sale și o luă la fugă spre Lowrana.

Comisiunea pentru examinarea concurenților la bursele de la liceul Internat este compusă din d-niĭ Hurmuzescu președinte, Gh. Lascar, Octav Erbiceanu, Pericle Popescu și Th. Vasiliu. membri.

Un domn a găsit azĭ dimineață în grădina Copoŭ, o brațară de nichel negru căptușită cu aur avînd și niște perusele pe dînsa.

Păgubașul să se adreseze la redacția noastră.

Azĭ s'a deschis anul judecătoresc.

D. procuror general n'a găsit cu cale să-și comunice discursul d-luĭ prim președinte. Din cauza aceasta, d. Burada s'a mărginit să facă numaĭ istoricul chestiuneĭ fără să se pronunțe asupra părereĭ emisă de d. Mîndru.

Cuvintele rostite de d. prim președinte al curțiĭ de apel la adresa d-lor Dimache și Crivăț aŭ făcut o excelentă impresie asupra numeroșilor avocațĭ și magistrațĭ carĭ asistaŭ la solemnitate.

Moșia Ciocîrleștiĭ din județul Vasluĭ, în întindere de 280 fălcĭ pămînt prima calitate, avînd pădure bună de exploatat, gara Scînteia pe moșie, casă de zid de 6 camere, alte 3 camere de zid pentru servĭ, 2 coșere, 3 hambare, una stondolă, 2 pivnețe de piatră, grajd pentru 8 caĭ, șură pentru trăsurĭ, acoperite cu tablă, fîntînă, 8 pogoane vie, eaz cu pește, livadă întinsă, toate în perfectă stare.

Moșia fără nicĭ o sarcină este de vînzare.

A se adresa la proprietar: Alex. Volutză strada Romînă Iașĭ.

Liceul noŭ de Domnișoare

DIN IAȘI

autorizat din noŭ cu decretul No. 8382 din 10 Octombrie 1896.

Directoară **C. WARLAM**

Instrucțiune privată
Curs primar
Curs liceal
Curs de școală profesională.
Curs de Conservator pentru piano și pentru canto.

Toate cursurile se fac întocmaĭ după programele Scoalelor publice ale Statuluĭ.

Inscrierile încep la 20 August și se termină la 15 Septembrie.

Cursurile încep Lunĭ 7 Septembrie.

Pentru orĭ-ce lămurire a se adresa direcțiuneĭ.

Institutele Unite

— IAȘI —

Director: EUGENIU I. MELIK

Fondată în 18^{e}6, de o asociațiune de profesorĭ universitarĭ, e cea maĭ veche instituțiune de învățămînt privat din Romînia.

Acum reorganizată, și schimbînd de direcțiune, această școală e pusă pe piciorul școalelor din străinătate.

Cursurile încep la 1 Septembrie.

Vaccinările și Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poștală.

De Inchiriet chiar de la 1 Octombrie casele No. 83 din strada Sărărie: salon, antret, 2 odăĭ, etac, bucătărie, beciŭ, cămară pentru lemne etc.; informațiunĭ acolo.

LICEUL CLASIC ȘI REAL

DE BAEȚI

Director al institutuluĭ:

GH. ARGHIRESCU

Director general al studiilor

D-r MARCEL BRANDZA

— 162 Calea Moșilor 162 —

BUCUREȘTI

Autorizat de onor. minister al Iustrucțiunei Publice, ord. No, 38, 799. Așezat în unul din cartierele cele maĭ hygienice și centrale ale orașuluĭ, acest liceŭ a fost creat în scopul de a servi ca școală model, și este destinat a primi numaĭ copiĭ ai căror părinți doresc a le da o educație aleasă. Instrucțiunea va fi organisată după sistemul individual, direcțiunea școaleĭ ocupîndu-se prin personalul săŭ de serviciŭ de fie-care școlar în parte. Intreținerea materială care cu drept cuvînt părinții țin atît de mult, va fi în acest liceŭ obiectul celeĭ maĭ marĭ solicitudinĭ din partea organizatorilor școaleĭ.

Școala posedă cursurĭ primare și liceale complecte, organizate conform noueĭ legĭ a instrucțiunei publice. Examenele de fine de an se trec în Institut conform art. 64 din Regulamentul Invățămîntuluĭ Privat și certificatele sunt equivalente cu ale Statuluĭ.

Liceul posedă cursurĭ pentru preparațiunea școalelor militare carĭ vor funcționa tot anul. Tot asemenea se vor face pregătirĭ pentru școala comercială în apropierea căreia se găsește institutul,

Inscrierile se fac cu începere de la 5 August. Prospecte la cerere.

Nota. Direcțiunea nu va primi de cît 100 internĭ și acesta pentru a-ĭ putea îngriji maĭ de aproape. Părinții ce doresc a avea locurĭ pentru copiiĭ lor trebue să le ocupe din vreme.

Direcțiunea.

Calea Moșilor, 162.

Liceul Modern

Situat în Bucureștĭ, Strada Schitu Măgureanu 43, (fost Calea Moșilor 162). Internat și externat pentru **Grădină de copiĭ, curs primar, curs liceal și cursurĭ facultative.** In Iunie 1898, am presentat la examenul care ține loc de bacalaureat, 5 eleve din care 4 aŭ reușit cu succes. Noua lege școlară scăzînd drepturile elevelor liceale, pe de o parte voĭ înființa și cursurĭ de **școală secundară** pentru elevele carĭ vor aspira să intre în **școala secundară superioară**, iar pe de alta voĭ da dezvoltărĭ maĭ marĭ **cursurilor facultative**, așa ca elevele respective pe lîngă studiile de lux, să se deprindă și cu ocupațiile necesare familieĭ. **Cursurile facultative** sunt cele maĭ nimerite pentru fete, căcĭ învață numaĭ cea ce le va trebui în familie.

In ce privește **buna reputație** a ingrijireĭ, educațiĭ și instrucțiĭ ce se daŭ în acest institut cred de prisos orĭ-ce vorbă, fiind că o cunosc toțĭ cițĭ se interesează de buna creștere a fragedeĭ generațiĭ. Cine n'ar cunoaște această reputație, binevoească a veni în cursul anuluĭ să visiteze totul și s'asiste la clasă, masă etc...

In noul local voiŭ primi interne și eleve carĭ urmează la **Esternatul secundar**, la **Conservatorul de musică** și la **școala profesională**, aflîndu-ne în apropiere de asemenea școală,

Elevele însă carĭ voesc să urmeze în pension după programul statuluĭ, fie **cursul primar, liceal** saŭ **secundar**, trebuesc inscrise pînă la 15 Septembrie, cînd se înaintează liste onor. minister. **Prospecte** se trimit orĭ cuĭ va cere, adresîndu-se subsemnateĭ pînă la 15 August, **gara Predeal**; apoĭ în Bucureștĭ, Strada Schitu Măgureanu 43.

Directoare

Maria Eniu Bălteanu.

Liceul „Modern"

INSTITUT DE BAEȚĬ

BUCUREȘTI

— 190 Calea Victorieĭ 190 —

Cursurĭ primare, secundare și secție pregătitoare pentru examenul de admitere în Universitate al absolvenților școalelor particulare înainte de Martie 1898. Autorizat a ține în limitele regulamentuluĭ examene de fine de an școlar în institut și elibera conform articoluluĭ modificat 72 din Regulament, sub semnătura delegațiuneĭ ministeriale, **certificate dând drepturĭ egale cu cele din liceele publice.**

In ultimiĭ treĭ anĭ acest institut a avut peste **50 de bacalaureațĭ**. In Iunie 1898 comisiunile instituite de onor-minister, compuse—în scopul înălțireĭ învățămîntuluĭ privat—din profesorĭ universitarĭ și secundarĭ de o integritate și severitate cunoscută, aŭ promovat în urma examenelor cu succes trecute în institut 70 de elevĭ aĭ cursuluĭ secundar rămînînd repetenți numaĭ 12 din *129 elevĭ* aĭ clas. I—IV, *decĭ rezultat strălucit cu promoțiunĭ de 60 la sută, procent maĭ nicĭ odată atins în școalele publice.* Ceĭ 20 elevĭ aĭ cursuluĭ primar, carĭ aŭ trecut examenul la stat, aŭ fost toțĭ promovațĭ.

Conform. art. modif. 118 din Regulamentul școalelor secundare eleviĭ, carĭ n'aŭ trecut în Iunie examenul clase-frecuentate în cursul anuluĭ expirat, pot fi în viitorul an școlar preparațĭ și de clasa următoare pentru a putea, cu dispensă ministerialā, trece în Iunie examen de două clase.

Inscrierile pentru anul școlar 1898—99 încep la *15 August*, preparațiunile pentru corijenți la *20 August* și cursurile regulate la *7 Septembre*. Lista profesorilor se va publica la timp. *Prospecte se trimet la cerere.*

Director: **George C. Dragu**

Profesor de filosofie la liceul „Lazăr".

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—Boale de Femeĭ și Copiĭ—

Consultațiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria, — Iași.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buţureanu C. Gr., Puşcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Şerban G. D., Crivăţ Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. şi publică ştirile cele maĭ amănunţite asupra mersutuĭ

Războiuluĭ Spano-American

In acest scop

OPINIA

şi-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice şi **Reviste literare, economice, financiare, ştiinţifice, etc.**

Corespondenţĭ speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără rîsipă.

MORĬ *transportabile*, pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *francese* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERŞON & Co IAŞI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poştală, *cu preţurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curăţenie*, cu maşinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* şi trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantităţeĭ*, sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calităţeĭ** şi **eftinătăţeĭ** învingorĭ ce concurenţă.

Cu stimă
GHERŞON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

Cereţĭ Pretutindenĭ

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEŞTĬ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeş)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleştĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteştĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Petru Ianculescu
INGINER SILVIC
Iassy Strada Sf. Athanasie No. 1.

Se angajează a face măsurătorĭ de moşiĭ şi pădurĭ. Amenajamente de pădurĭ, supraveghierĭ de exploatărĭ de pădurĭ, instalărĭ de ferestrae, cubajurĭ, estimaţiunĭ, expertize şi orĭ-ce lucrărĭ atinturgătoare de ramura silviculeĭ.

D-r W. FINCHELSTEIN

Special boale interne, de copiĭ, de femeĭ şi mamos.

Iaşĭ. Casele proprie Strada Pomir No. 6.

UN OTEL!

De închiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ştefan cel Mare No. 15.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraş).

A se adresa la Redacţie.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăţĭ.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea liberă.

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

şi trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Leĭ *Treĭzecimiĭ*, pentru casul de moarte, şi o rentă corespunzătoare acesteĭ sume, precum şi Leĭ 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Leĭ 90,** plus accesoriĭ.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, şi se asimilează căilor ferate şi tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societăţeĭ: Bucureştĭ, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovicĭ
AVOCAT
Strada Barboĭ

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

Ştefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpuşneanu 21 Iaşĭ

Doctorul V. I. Bejan
Consultaţii în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Iaşi—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 99 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — JOĬ 3 SEPTEMBRIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Hala şi administraţia comunală

Poliţia

Iată o instituţie foarte utilă dar căreia, în schimb, puţină atenţie şi îngrijire i se dă.

De la dînsa se cere garantarea avereĭ şi vieţeĭ cetăţeanuluĭ, ea este chemată a privighea ordinea şi a chema pe ceĭ abătuţĭ la respectul legilor, cum şi a căuta să previe orĭ-ce înfrîngere a legilor.

Din aceste puţine cuvinte s'ar părea că rolul agentuluĭ poliţienesc este foarte restrîns şi aproape fără importanţă, dar dacă am căuta să desfăşurăm ordinea de atribuţiunĭ ce se confera prin legĭ şi uz, am putea uşor să ne convingem cum pot aceştĭ oamenĭ să facă faţă atîtor lucrărĭ, şi dacă, faţă cu mulţimea însărcinărilor lor, aŭ cel puţin o recompensă care să'ĭ despăgubească de osteneli şi să le asigure o existenţă fără a căuta să se compromită. Luînd în parte pe fie care agent de poliţie, aşa cum este organizaţia la noĭ, un comisar saŭ sub-comisar de poliţie, vedem că eĭ sunt ofiţerĭ de poliţie judecătorească şi'n acest cuvînt atribuţiunile sunt atît de multiple în cît un agent este obligat a lucra zi şi noapte; el maĭ este însărcinat cu atribuţiunĭ de ordin administrativ, tot el este însărcinat şi ca agent judecătoresc făcînd atribuţiunele unuĭ portărel pentru complectarea atît a procedurilor actelor emanate de la tribunale cît şi de la judecătoriile de ocoale; el este însărcinat şi cu executările fie provizoriĭ fie definitive a hotărîrilor judecătoreştĭ, a ordonanţelor şi mandatelor de executare; el, pe spesele sale, este însărcinat în diferite urmăriri secrete şi spionaje. Pentru a îndeplini toate aceste atribuţiunĭ, agentul este obligat a lucra de la răsăritul pînă la apusul soareluĭ, nu are timpul material a se repauza cîtuşĭ de puţin; noaptea iarăşĭ este obligat a fi în picioare, fie pentru a privighea ordinea, a fi faţă la orĭ-ce incendiĭ, orĭ a face investigaţiunĭ pentru urmărirea răufăcătorilor; într'un cuvînt agenţiĭ poliţieneştĭ, ast-fel cum sunt organizaţĭ astă-zĭ, sunt nişte sclavĭ aĭ datorieĭ lor, lĭ se cere mult şi chiar totul în îndeplinirea cu punctualitate a datoriilor şi pe deasupra, la ocazia alegerilor, îĭ transformă în înjositorul rol de agenţĭ electoralĭ.

In schimb, însă, ce lĭ se dă? unuĭ comisar de secţie, 240 leĭ şi unuĭ subcomisar 90 de leĭ. Dacă un asemenea funcţionar, care trebuie să rupă douĕ perechĭ de cisme pe lună, are cu ce macar în parte a-şĭ satisface nevoile, dacă unuĭ funcţionar cu atare situaţie materială 'ĭ se poate cere corectitudine, ar fi absurd şi nu se poate zice că cunoaşte, înainte de a accepta postul, atît obligaţiunile cît şi quantul de remunerare, căcĭ unuĭ om sarac, împovărat de familie, şi care nu ştie să facă alt ceva de cît breasla de funcţionar, nu'ĭ poţĭ reproşa că reŭ a făcut cînd a primit postul şi că reŭ face că se 'njoseşte de a se lasa mituit.

De aceea, pentru a avea bunĭ poliţaĭ şi corecţĭ funcţionarĭ, trebue căutat a se remedia răul şi mijlocul nu s'ar putea găsi de cît:

1) în condiţiele de admisibilitate, şi

2) într'un salar raţional şi proporţionat cu serviciul.

In asemenea caz am putea să avem agenţĭ poliţieneştĭ destul de corecţĭ şi la înălţimea demnităţeĭ posturilor ce reprezintă, scoţîndu-ĭ de sub fluctuaţiele politice şi de la discreţia orĭ căruĭ individ influent din cutare saŭ cutare partid, şi punîndu-ĭ la adăpost de orĭ ce ameninţărĭ de a fi în fie-care moment escluşĭ din serviciul ce ocupă; din contra, lăsîndu-ĭ ca cu timpul să se formeze, căcĭ experienţa a probat că cu cît un agent este maĭ vechiŭ, cu atîta este maĭ priceput în datoriile sale, căcĭ a-ĭ lasa pe aceştĭ funcţionarĭ în starea în care se găsesc astăzĭ, este a-ĭ condamna la o muncă excesivă în schimbul uneĭ plăţĭ destul de mizerabilă. Şi să nu se creadă că dacă am rîdicat vocea pentru aceştĭ proletarĭ, căcĭ nu-ĭ pot astăzĭ califica altfel, am făcut'o din punctul de vedere al vre-unuĭ interes; datorĭ suntem fie care a rîdica glasul pentru opresaţĭ şi obligaţĭ suntem fie-care, cînd împrejurările ne-ar permite, totdeauna să ne aducem aminte că poliţia este un factor foarte important în organizarea statuluĭ, căcĭ îĭ datorim siguranţa avereĭ şi persoaneĭ, decĭ drept e, ca precum ea, poliţia, are grijă de fie-care cetăţean, să avem şi noĭ grija de a îmbunătăţĭ soarta funcţionarilor eĭ,

A. G. Dabija.

Vrabia malaiŭ visează

Pe cînd un ziar din Capitală, rîvnitor de situaţia gazeteĭ franceze faţă de guvern, respîndeşte tot felul de baliverne pe tema unor pretinse neînţelegerĭ ce ar fi existînd în sînul partiduluĭ conservator, membriĭ din Bacăŭ aĭ acestuĭ partid, întrunindu-se zilele trecute, aŭ ales ca preşedinte onorific al clubuluĭ pe d. L. Catargi, iar ca vice-preşedinte pe d. P. P. Carp.

OAMENĬ ŞI LUCRURĬ

Şcoală.—Curioasă în feliul eĭ este faza culturală prin care trecem astă-zĭ, sub regimul noueĭ legĭ a învăţămîntuluĭ secundar,—*Hareto regnante.*

Principiul limităriĭ număruluĭ elevilor, introdus odinioară ca un principiu de higienă şcolară, a fost aplicat în legea d-luĭ Haret cu o excesivă rigoare şi deja rezultatul se vede: o sumă de copiĭ sunt ameninţaţĭ a rămînea dincolo de poarta şcoaleĭ bătînd în zadar ca să obţie întrarea, contra dictonuluĭ creştinesc: „bate şi ţi se va deschide".

Negreşit, nu e greŭ de găsit o esplicare saŭ o justificare a uneĭ atare măsurĭ restrictive. Cu cît numărul elevilor uneĭ clase va fi maĭ redus cu atît se va respîndi maĭ cu temeiŭ şi maĭ rodnic cultura pe care o poate preda un dascăl în decursul unuĭ an şcolar.

Maĭ sunt consideraţiĭ de altă natură. Inmulţirea prea mare a celor „culţĭ" e pe cale de a crea la noĭ acea clasă de proletarĭ intelectualĭ, care a ajuns în alte ţărĭ una din cele maĭ complexe probleme sociale, fără dezlegare favorabilă posibilă.

Funcţionarismul, deja atît de dăunător ţăriĭ noastre în proporţia ce a luat pînă acum, tinde să copleşească maĭ mult încă organismul social, deja suferind în starea de acum.

Argumente juste, neaparat, dar care nu justifică restricţiunile impuse de d. Haret, cu toată aparenţa lor legală.

E uşor să opuĭ necesitatea inflexibilă,—dar nicĭ odată nu veĭ convinge pe părintele unuĭ elev că pot exista motive drepte care să-ĭ înlăture copilul din şcoală. Invăţămîntul obligatoriŭ nu incumbă numaĭ cetăţenilor, ci în primul rînd statuluĭ, dacă vorbim de un stat liber ca al nostru. Adeverinţa de bir, cartă de alegător, dacă vreţĭ, daŭ un drept absolut orĭ-căruĭ părinte cetăţean de a avea şcolĭ pentru aĭ luĭ.

Iar dacă se opune selecţiunea mediilor, clasificarea după note, atuncĭ argumentul e din cale afară neserios. Criteriul trecător şi nesigur al notelor unuĭ elev nu merită autoritatea ce reclamă uniia pentru dînsul. Cunoaştem cu toţiĭ exemple fără număr de disproporţie între note şi merit, între cataloage şi inteligenţă.

Din orĭ-ce punct de vedere am privi lucrul, rezultatul legeĭ d-luĭ Haret, eliminarea elevilor din pricina lipseĭ de locurĭ, este un mare defect şi aruncă o grea răspundere socială asupra aceluia care a conceput-o şi aplicat-o astfeliŭ.

EXTERNE

VAE VICTIS

Adunarea Cortejilor în Spania a avut rezultatul pe care îl prevăzusem dinainte, a mărit adecă agitaţia în ţară în loc să puie capăt tristeĭ stărĭ de lucrurĭ. O adevărată dezlănţuire de patimĭ între civilĭ şi militarĭ, iată ce aŭ fost primele şedinţĭ parlamentare cînd se aduse la „cunoştinţa publică" situaţia creată de înfrîngerea Spanieĭ.

„Trebuinţa supremă a Spanieĭ în momentul de faţă—zice un ziar străin—ar fi de a face faţă duşmanuluĭ, a oferi o unitate de vederĭ, a face să amuţească dizidenţele de a doua mînă, de a amîna discuţiile asupra răspunderiĭ şi, precît se poate, a se înlătura primejdiile viitoare. In loc de aceasta ce vedem? Camere unde pasiunile de partid se exalteazā, unde ambiţiile personale complică şi falşifică chestiunile de interes naţional, unde rivalităţile grupurilor se exasperează şi unde patriotismul saŭ liberalismul serveşte prea adesea drept mască celor maĭ josnice calcule ale egoismuluĭ individual."

Ar fi în adevăr vrednice de reprodus în întregime scenele primelor „discuţiĭ" parlamentare.

Deputatul Almenas trimite salutărĭ soldaţilor, reîntors în patrie, dar nu şi ofiţerilor, şefilor armateĭ. Aceasta, după generalul Weyler, constituie o adevărată injurie pentru ofiţerĭ. Generalul crede că greşelile comise la Cuba nu sunt ale armateĭ, ci ale politicianilor carĭ se află în fruntea guvernuluĭ; aceştia aŭ trimis armată, dar n'aŭ trimis hrană pentru soldaţĭ, n'aŭ trimis arme de luptă.

—„Generaliĭ—urmează contele Almenas—n'aŭ ştiut să dee soldaţilor exemplul de a muri pentru patrie.

—„Nu e adevărat!" întrerupe generalul Primo de Rivera.

—„Nu mi-e frică nicĭ de epolete, nicĭ de decoraţiĭ, nicĭ de eşarpele generalilor care ar trebui atîrnate de gîtul unora din eĭ..." urmează deputatul.

—„Ba, cu eşarpa v'am astupa gurile" reia generalul.

Acest dialog poate da măsura discuţiilor şi starea sufletească a Spanieĭ politice şi militare.

Adevărul e că toate clasele simt povara victorieĭ şi se înşală cu mîngăierea de a arunca vina uniĭ asupra altora. Aşa e de cînd lumea. Şi încheierea încă e veche pentru calificarea situaţieĭ:

— Vai de ceĭ învinşĭ!

ACTUALITĂŢI

Din viaţa Impărăteseĭ

In acelaşĭ moment istoria martirismuluĭ omenesc s'a îmbogăţit cu o victimă, iar istoria însingerateĭ anarhiĭ a cîştigat un nume noŭ şi celebru, alăturĭ de ilustrele nume ale luĭ Caserio, Russacov şi Passanante. Faima are atîtea chipurĭ de a se revarsa asupra cuiva!

E, fără îndoială, o notă originală în toată existenţa acesteĭ Suverane; şi nicĭ odată nu se vorbeşte despre o viaţă maĭ mult de cît în momentul cînd ea încetează de a fi.

Deja presa mare a monarhiilor germane consacră paginĭ abundente nenorociteĭ şi simpaticeĭ figurĭ care dispare din galeria capetelor încoronate unde, pre cît se pare, nicĭ odinioară nu se simţea în larg. Sunt trăsăturĭ bizare în existenţa Impărateseĭ Elisabetha a Austrieĭ şi unuĭ scrutator nemilos i-ar veni lesne să descopere din aceste bizare manifestărĭ urma aceleĭ afecţiunĭ teribile care a lovit mulţĭ membri din familia defuncteĭ Suverane. Izolarea cu orĭ-ce preţ, treptata înstrăinare de tot ce se atinge de pompa şi luxul imperial, adîncirea din ce în ce maĭ mult în visătoarea singurătate,—iată manifestărĭ inofensive pentru un simplu muritor, dar suspecte cînd e vorba de un cap încoronat. Aŭ şi partea lor tristă—a tot puterniciile; mărirea nu e lipsită de o proză împovorătoare care iea adeseorĭ forma sclavieĭ. Şi pe lîngă acestea cîte şanse de a cădea victimă pumnaluluĭ asasin pentru simpla vină a uneĭ gloriĭ aparente.

Găsim amănunte interesante, în numeroasele amintirĭ relatate, din trecutul Impărateseĭ Elisabetha. Ultimiĭ anĭ i-a petrecut aproape escluziv departe de capitală şi de reşedinţa imperială. Iar afacerile de stat o preocupau atît de puţin ca pe cea maĭ necunoscătoare femee din popor. In schimb practica generozitatea, filantropia pe o scară largă; se perfecţionase în limba greacă; pătrundea din ce în ce maĭ adînc frumuseţile poietice din operile marilor scriitorĭ, începînd cu Shakespeare şi Heine. Acesta din urmă era mîngîerea Suveraneĭ în zile de necaz. Admiraţia pentru marele poiet era fără seamăn şi memorabilă în adevăr va rămînea vizita pe care o făcu incognito bătrîneĭ mătuşe a poietuluĭ, Charlotte de Embden, la Hamburg. Consiliul comunal din Düsseldorf refuzase a adăposti statuia luĭ Heine; atuncĭ Impărăteasa oferi palatul splendid — palatul luĭ Heracles — din insula Corfu. Statuia fu aşezată la întrarea în palat.

In muzică iubea pe Wagner, probabil ca unul ce răspundea maĭ desevîrşit simţirilĭ vijelioase pe care Ea însăşĭ adeseorĭ o exprima în versurĭ duioase.

Nepricepere şi Rea voinţă

Evident că la facerea uneĭ legĭ precum şi a regulamentuluĭ eĭ, urmează a se avea în vedere economia politică a ţăreĭ, care să decurgă din aplicarea acestora; şi evident că, autorilor atarilor opere le este impus a nu neglija nimic din bunurile acestora, şi sunt datorĭ a fi conduşĭ de înaltă înţelepciune şi de patriotism a nu lăsa nimic jignitor—prin ele—intereselor statuluĭ.

Drept aceia, nu ştiĭ cum să te pronunţĭ, că, la întocmirea regulamentuluĭ pentru şcoalele secundare, nimenea dintre conlucrătorĭ n'a prevăzut roadele funeste ale opereĭ lor, la punerea eĭ în aplicaţiune, şi care e atît de departe de a realiza un grăunte din economia politică a ţăreĭ. Acestea probează nu numaĭ *nepricepere* dar şi *rea voinţă*; probează că numaĭ de mîntuială îşĭ fac datoria, ceĭ plătiţĭ de ţară cu miĭ de leĭ lunar, pentru serviciile eĭ. Aceasta, le-a dovedit-o şi regulamentul şcoalelor secundare, făuritorilor luĭ, referitor la esenţialul articol ce priveşte înscrierea elevilor, reduse la maximum de 50 pe clasă în cursul gimnazial şi 40 pe clasă din cursul liceal, din groaznicul număr de pînă acum cîte 70—90 elevĭ pe clasă; fără însă a prevedea în regulament ce vor putea face şcolariĭ respinşĭ de la înscriere în gimnaziĭ şi licee, la începutul anuluĭ şcolar 1898, al căror număr se urcă, în toată ţara, la *5000* de inşĭ—ceĭ maĭ mulţĭ fiĭ de părinţĭ săracĭ şi mulţĭ chiar orfanĭ, carĭ nicĭ în şcoalele particulare n'aŭ loc; prin urmare, rămaşĭ să suspine cu lacrimĭ respingerea lor de la cultura ce reclamă.

Că scopul autorilor regulamentuluĭ a fost de a se învedera un maĭ mare progres în şcoalele noastre secundare, căcĭ în adevăr, nu se poate aplica ştiinţa nicĭ disciplina pe acelaşĭ grad la numărul prea mare de elevĭ aĭ claseĭ; în acelaşĭ timp, dacă scopul autorilor ăstuĭ regulament a fost şi acela că, numărul de 5000 şcolarĭ respinşĭ din gimnaziĭ şi licee să se abată la alte studiĭ de curs secundar—ca, bunăoară, la şcoalele de comerţ şi industrie, scopul e lăudabil, şi ar atinge întru cîtva binele comun al naţiuneĭ, ar cuprinde în el ceva privitor la economia politică a statuluĭ. Dar ce i-aŭ oprit pe autoriĭ regulamentuluĭ de a se gîndi—macar—la lipsa atît de colosală ce are ţara romînească, de şcoale de aşa fel?

Ş'apoĭ, vorba fiind despre şcolariĭ romînĭ respinşĭ de şcolele secundare, despre şcolariĭ carĭ s'ar abate la studiul din şcoalele comerciale—ce avem—de şi acestea aŭ încă lacunele lor prin lipsa de aplicaţiune a teorieĭ comerţuluĭ prin anumite magazine—totuşĭ, pe cîţĭ din eĭ îĭ pot cuprinde atari şcoale, cînd maĭ ales acestea sunt tixite cu elevĭ neromînĭ, cu străinĭ de naţionalitatea romînă!

Şi decĭ, în aşa restrişte aflîndu-ne cu regulamentul şcoalelor secundare, cum poţĭ să zicĭ maĭ mult de cît că, nicĭ priceperea, nicĭ buna voinţă şi nicĭ dragostea de a face lucrul bun, n'aŭ călăuzit pe autoriĭ numituluĭ regulament; ba nicĭ s'aŭ gîndit de maĭ 'nainte la crearea de şcolĭ profesionale, saŭ macar la adăogirĭ de clase secundare divizionare, şi astfel, lipsind de cultură o întreagă generaţiune. Dar milioanele ţăreĭ se duc, ca pe-o gură de lup. Aceasta e maĭ mult de cît dureros.

Chestiunĭ Sociale

V. Evoluţia conceptuluĭ sociologic.

(Urmare)

Teoriile carĭ combină spencerianizmul cu teoria luĭ Auguste Comte.

In ce priveşte nota caracteristică fie căruĭ sociolog al acesteĭ şcoale, în ce priveşte particularităţile sunt foarte numeroase. Aşa: uniĭ consideră ca organizm social întreaga omenire, alţiĭ rasa, naţiunea, constituirea politică, statul, uniĭ consideră pe individ ca celulă socială, alţiĭ familia, alţiĭ pe guvernanţĭ, alţiĭ în fine elita socială.

In sumedenia aceasta de sociologĭ remarc pe Julien Pioger. Nicĭ odată n'am cetit un autor maĭ entuziast de ştiinţă al căreĭ apostol ieste.

Lucrarea luĭ şi maĭ ales întroducerea ne arată puterea fermecătoare a credinţeĭ în ştiinţă şi nicĭ odată această credinţă în ştiinţă n'a căpătat o maĭ expresivă exteriorizare în vorbe ca în prefaţa luĭ Julien Pioger.

Pentru iel, nicĭ odată problema vieţeĭ n'a fost pusă cu maĭ multă tărie ca azĭ şi pentru a exterioriza clar această afirmaţie zice: «Il ne s'agit plus de la lutte d'un individu ou d'une famille pour la suprématie ou le pouvoir; ce ne sont plus de simples questions de rivalités de tribus, de castes ou de nations; ce n'est plus le triomphe de telle ou telle divinité qui préocupe les mortels; nous ne rêvons plus d'apothéose ou de divinisation. Non, les préocupations humaines ont quitté les cieux pour descendre sur la terre; les rêves et les espérance ne suffisent plus à calmer le soif de Justice et à tromper les souffrances: ce qu'il faut, ce sont des réalisations imédiates au lieu des thèories: ce que chacun veut, c'est avoir sa part au banquet de la vie; ce que chacun réclame c'est sa part des avantages sociaux qu'il entretient et développe par son travail, parce que chacun prend de plus en plus nettement conscience de son rôle dans le jeu de la machine sociale.

Là est le point culminant, là est la source intarissable des forces irrésistibles du mouvement qui entraine les sociétés modernes vers une modification profonde de leur assiette sons peine d'un effondrement effroyable».

Cînd vorbeşte de concepţia sociologică al căreĭ apostol ieste zice: «L'instinct humaine l'a emporté sur toutes les théories: aprés bien des tâtonnements et des erreurs, les sciences biologiques se sont élevées audacieusement en face des foudres «surnaturalistes» et malgré les tonnerres et les fulgurations, elles ont conquis droit de cité en préparant aussi lentement que sûrement le nid des sciences morales et sociales dont l'éclosion ne peut se faire qu'en brisant la coquille solidement pétrifiée des vieilles idées».

El atribue faza critică prin care trece civilizaţiunea actuală, contradicţiuneĭ violente ce există «entre nôtre mentalité», între moralitatea noastră încă metafizică, abstractă, extra-socială şi condiţiunele noĭ de viaţă, şi în culmea entuziasmuluĭ zice: A des temps nouveaux, il faut des hommes nouveaux.

In ce priveşte fundamentul acesteĭ teoriĭ, vedem că e absolut acelaşĭ ca al tuturor celorlalţĭ grupaţĭ în această şcoală.

Să vedem acum carĭ sunt particularităţile teorieĭ luĭ Pioger, particularităţĭ carĭ (unele) denotă un puternic spirit de observaţie, şi carĭ ca exactitate nu toate corespund realităţeĭ.

In lucrarea sa «La vie sociale, la morale et le progrès» Essai de conception expérimentale, atribue omuluĭ, individuluĭ în societate nu rolul inactiv al uneĭ celule, ci rolul plin de activitate al globulelor din sînge. Intr'adevăr iată ce spune la pg. 38 a lucrăreĭ sale. După ce arată dificultăţile uneĭ concepţiĭ sociologice care să dee explicaţie complectă faptelor sociale şi după ce atribue aceste dificultăţĭ roluluĭ excluziv atribuit prin abuz omuluĭ în societate, care adevărat rol nu e, după dînsul, de cît al uneĭ albine în un stup; după ce arată a doua cauză a dificultăţiĭ, că societatea e considerată veşnic ca un organizm compus excluziv din oamenĭ, zicînd: «Quand on compare l'homme dans l'organisme social à l'élément anatomique dans l'organisation biologique on ne donne point une idée suffisament exact du rôle de l'être humaine dans l'évolution sociale» continuă «en réalité l'homme cor-

respond bien plutôt au globule sanguin qu'à l'élément anatomique proprement dit etc.

Toate aceste caractere personale ale fiecăreĭ teoriĭ nu presintă nicĭ o importanță pentru ceĭ ce consideră societatea ca un super organism și care resping pe toată linia recurgerea la analogiĭ de un ordin inferior. Orĭ care ar fi noile observațiunĭ cari constituesc nota caracteristică a fie-căruia și orĭ care ar fi valoarea lor relativă pentru această concepție «analogico-organică» iele, pentru sociologie, nu aŭ de cît rolul unor simple observațiĭ. Cînd fundamentul uneĭ concepțiĭ ie greșit, adevărul ce particularitățile aceleĭ concepțiĭ conține, remîne un adevăr izolat, întrebuințat unde nu trebue.

Această greșită întrebuințare ie făcută numaĭ pentru a satisface curiozitatea intelectuală atît de mare în secolul nostru și care se manifesta la aseminea autorĭ ca o necesitate continuă de excitațiune a intelectuluĭ.

Cînd se sacrifică adevărul curiozităților intelectuale, rezultatul nu putea fi de cît eșecul uneĭ atarĭ concepțiĭ. Am fost fermecați de o analogie pe care mintea lor excitată au găsit-o, analogie a căreĭ existență de fapt nu se pote proba cu nimic și'n această stare de transportare au uitat sarcina ce'și impusese singurĭ. Spre a sfîrși decĭ cu această școală ale căreĭ particularităților, date la lumină, sunt unele maĭ adevărate de cît altele (ca constatărĭ bine înțeles) și care păcătuește la baza concepțieĭ, pacat pe care îl copiază după analogia organică a statuluĭ, a luĭ Blüntschli, să maĭ vorbim de o particularitate remarcabilă pe care o are Pioger și care, mi se pare, îl pune în contradicție cu el însă-și. Iel, în sus citata lucrare, consideră pe funcționarĭ și încă cîte-va bresle din organizarea socială ca niște elemente fără nicĭ o activitate și care nu contribuesc de loc la progresul social.

Probabil însă că 'n acel moment, în care Pioger a scris astă parte relativă la funcționarĭ, nu și-a amintit de loc de plina de înțelepciune «a membrelor și a stomachuluĭ» a luĭ Menenius Agripa.

Eată-ĭ cuvintele: «Nous ne parlerons pas des fonctionaires, des propriétaires et des diverses parasites sociaux dont l'existence même depend essentiellement de la société elle-même».

Contracdițiunea ie sezisată, anterior a spus că rolul omuluĭ în societate ie plin de activitate și acum restricția că sunt și „paraziți sociali." Ie greșită această ultimă observație a luĭ Pioger, căcĭ cred că toțĭ aceștia pe carĭ îĭ enumeră iel joacă un rol activ în organizarea socială, însă rezultatul activității lor e maĭ puțin vădit, se resimte maĭ puțin. Rolul lor ie maĭ mult de a menține actuala sau formațiunea existentă și eacasta în orĭ ce caz implică activitatea.

In realitate însă, riguros vorbind, cițĭ sunt aceĭ carĭ joacă un rol într'adevăr activ cum îl pretinde Pioger, cițĭ sunt aceĭ a căror activitate va conduce spre progres fie el imediat saŭ mediat?

Și apoĭ cițĭ sunt aceĭ cari joacă rolul de forțe brute, inconștiente, întrebuințate spre progres și cițĭ aceĭ ce conduc, guvernează aceste forțe? Cițĭ sunt aceĭ carĭ trăesc pentru altă ceva de cît pentru a trăi (fără a lua în senz rău de paraziți)? Trecutul întreg e martor cițĭ din ceĭ cari aŭ trăit aŭ lasat urme vădite sau urme macar de existența lor.

In fine cițĭ sunt aceĭ cari au lasat urme despre trecerea lor prin omenire și au contribuit la progresul eĭ, conduși fiind de sentimentul nobil de a face bine omenireĭ nețînînd samă de propriele lor interese? Degetele mînilor ni-s suficiente pentru a-ĭ număra. Atuncĭ spusele luĭ Pioger remîn ca un ce care există și care totuși nu există, căcĭ odată ce constatăm că cițĭ-va, tare puținĭ la număr, contribuesc într'adevĕr, riguros vorbind, la progresul omenireĭ, și că toțĭ ceilalțĭ n'au de cît rolul unor forțe brute inconștiente de rolul lor în această mașină socială, atît de greŭ de înțeles, fără de care totuși progresul nu s'ar putea face, spusele luĭ remîn spuse, dar nu adevărurĭ.

In treacăt amintesc că această școală are azĭ ceĭ maĭ mulțĭ și foarte înverșunațĭ adversarĭ.

Dimitrie G. Longinescu

ÎNTÎLNIRE

Și mĕ gîndeam că pe ameaz
Să ne'ntîlnim precum mi-aĭ spus,
Să te sărut pe cel obraz
Să nu ne vadă nicĭ Isus
Să stăm sub brazĭ.

Prin lanul presarat cu florĭ
Am alergat ca un nebun,
Și'am strîns grămadă de bujorĭ,
Mi'nchipuiam că'n sîn ți-ĭ pun
De mĕ luaŭ florĭ.

Și'n desiș cînd te-am zărit
Cu florĭ pe păr și trandafirĭ,
Am stat în loc și prea uimit
Mi se părea c'am nălucirĭ
Orĭ am orbit...

Dar tu eraĭ și te-am văzut
Cînd m'aĭ văzut, că aĭ roșit,
Pe loc aĭ stat, ți-am dat sărut
De piept îndată te-am lipit
Și ți-a plăcut...

O ploae de bujorĭ cădea
Din sîn îĭ arunca ușor
Și sînul eĭ îl tot lovea,
Pe dînsul îl luaŭ florĭ
Și'obrazul eĭ bujor era.

Iași, August 1898. **Geor.**

Științĭ-Litere-Arte

Interview teatral No. 2.

— Ce maĭ e noŭ pe la Teatru? întrebaiŭ pe cel maĭ simpatic din artiștiĭ noștriĭ comicĭ (toțĭ sunt simpaticĭ, bine înțeles), am numit pe c. c. Mihalache Arceleanu,

— Ia s'aŭ început repetițiile cu... necinstițiĭ.

— Pe unde aĭ maĭ hoînărit în vacanță?

— Prin țară străină... Dobrogia, Valahia... Sunt speranțe pentru ist-an?

— „Bombele" să trăiască, Bombele saracele.

Se știe că astfeliŭ sunt desemnate în lumea teatrală oribelele melodrame date în beneficiile de sămbătă anul trecut.

Și cum păream puțin încîntat, excelentul comedian reflectă irezistibil:"

— De, știŭ, domnule... Dar cu stomacu ce faci?...

Și am rămas convins...

*

Generalul Kossitsch a remis secțiuniĭ de medicină științifică a congresuluĭ doctorilor ruși ce se ține actualminte la Kiev, propunerea de a se întemeia în acest oraș un institut medical pentru femeĭ.

Doctorul *Piasselschi* a propus să se deschidă femeilor facultățile de medicină și toate universitățile rusești. Aclamațiĭ simpatice aŭ primit această propunere.

*

Cu data de 1 Septembre s'a numit internă a spitaluluĭ de copiĭ „Caritatea" d-ra Maria Anastasescu, doctorandă. Pentru întăia oară acest post va fi ocupat de o medicinistă.

*

Comitetul nostru teatral e în tratative pentru angajarea uneĭ domnișoare artiste din București care va dublà unele rolurĭ din repertoriul d-neĭ Pruteanu.

*

Stagiunea teatrală se crede că va putea începe la 15 Octombrie. Se credem.

*

Un oarecare bărbier german, Rorig, a avut onoarea să tundă pe prințul Bismarck de la 1 Maĭ 1890 pînă la 3 Maĭ 1898 și drept dovadă posedă corespondențele prin care e învitat la curtea princiară. Om practic, neamțul bărbier a... colectat părul excancelaruluĭ și astă-zĭ are intenția să-l vîndă doritorilor de aseminea antichităților.

*

La Breslau avu loc zilele acestea o nouă conferență asupra idioțieĭ. Numerosĭ medicĭ și savanți au luat parte la discuțiile stiințifice asupra violenței din punctul de vedere medical și... social.

*

Faimosul înotător, Frank Holmes, n'a izbutit să treacă în not pasul de Calais. După un parcurs de 38 kilometri, în opt oare, a fost nevoit să se îmbarce.

*

Consiliul municipal din Viena a exprimat dorința ca pe viitor școlile primare să fie deosebite după confesiuni, școlĭ creștine și școlĭ mozaice.

Nu se știe dacă Ministeriul Cultelor va aproba cererea.

*

Stéphane Mallarmé „prințul poeților francejĭ" a murit în locuința cîmpenească unde trăia retras de cîtă-va vreme.

După moartea luĭ Paul Verlaine, revista „Mercure de France" institui un *plebiscit* pentru a proclama pe această cale pe vrednicul urmaș al ilustruluĭ poiet. Marea majoritate a voturilor fu pentru Mallarmé, de și nicĭ un poiet încă n'a avut în același timp gloria maĭ contestată și maĭ celebrată.

Mallarmé, care moare în vrîstă de 40 de anĭ, a început prin a fi profesor de limba engleză la Paris—pînă să ajungă șeful școaleĭ „decandente" în poezia franceză.

*

Și în invenția instrumentelor agricole, America lasă mult în urmă pe Europa. In districtul San-Bernardino, din California, se află actualmente cel maĭ mare plug din lume. Acest colosal plug are o înălțime de 10 picioare și cîntărește 16 miĭ de chilograme. Condus cu vaporĭ, el lucrează patru mile (măsură de pămînt) sau 50 acre pe zi. Consumația zilnică a carbonuluĭ este de o tonă și jumătate.

„Rabin" al județului Tutova

Așa se intitulează d. A. Taubes: *„rabin al județuluĭ Tutova.*—Această titulatură o aflăm pe coperta broșureĭ: *Răspuns d-luĭ N. Ceaur Aslan* la interpelarea făcută guvernuluĭ în camera legislativă, ședința din 4 Iunie 1891, sub titlul: *Este, saŭ nu, Evreul un pericol pentru* naționalitățile în mijlocul cărora trăește? (1891, Bîrlad).

Știam că în țara romînească, cap al jupețuluĭ cutare sau cutare, pe calea administrativă civilă—politică e persoana cu titlul de *prefect*, și alta pe calea administrativă clericală, cu titlul de *protoiereu*. Iar că maĭ e și al treilea cap al aceluĭ județ, cu titlul de *rabin*, aceasta n'am știut-o; ba nicĭ știm dacă există vr'o dispozițiune *ministerială* sau vr'o sancțiune *regească*, în puterea căreia *chiriarhul* izraeliților din județul *X* sau *Y* al Romîniei să se intituleze altcum de cît rabin al Evreilor, sau numaĭ rabin din județul cutare.

Ne va zeflemisi oare-cine, că taxăm cazul ca o inovațiune stranie; dar răspundem de maĭ înainte că, a se intitula cine-va *rabin al județuluĭ*—spre exemplu, de i-ar fi învoită aceasta chiar prin vr'un decret al înalteĭ autorităților romîne din regat, totuș—o mărturisim, nu înțelegem că are loc sau vr'o noimă; iar dacă vr'un rabin își asumează de la sine acest drept, atuncĭ nu știm cum să calificăm lucrul. Dar să zicem atît, că la noĭ—ca la nime, și cu titlurile istorice ale raseĭ streine ce poporează țara; dar aceasta ni se pare o libertate maĭ mult de cît diochiată. Drept aceia dăm cazul în vileag; ceĭ în drept îl vor judeca.

V. Săghinescu.

De la conferințele didactice

Se făcea o lecție practică cu elevele din școala primară. Era o lecție de citire: *„De ce n'are ursul coadă"*. Propunătoarea—era o domnișoară—din vorbă în vorbă ajunge la întrebarea:

— Eĭ, ce credețĭ fetelor! Cum a vîrît ursul coada în baltă și cum a scos-o?

— Elevele.—*A vîrît'o uscată și a scos'o udă.*

Autentic.

INFORMAȚII

Scumpă la tărîțe și ieftină la făină e administrația noastră comunală. Orĭ ce face, orĭ ce drege. se călăuzește de aceastăă maximă. Un exemplu dintr'o sută ce s'ar putea cita.

De dragul ochilor și de dorul votuluĭ d-luĭ Beceanu, consilier comunal, administrația a asfaltat piața haleĭ din spre partea caselor acestuĭ domn. Tot pentru gustul d-luĭ Beceanu s'a mutat o fîntînă de la rĕspîntea haleĭ maĭ la o parte, ca să nu se facă umezeală în fața farmacieĭ d-luĭ consilier comunal.

Dar primăria, care s'a simțit datoare să facă lucrărĭ inutile pentru a complace d-luĭ Beceanu, nu s'a gîndit să mute latrinele haleĭ carĭ împrăștie infecțiunea peste întreg cartierul.

Nicĭ în Asia, de unde ne vine ciuma și holera, nu credem să se vază maĭ mare murdărie de cît la latrinele primărieĭ.

Tot la acea hală sunt niște rugine comunale carĭ amenință să cază în capul chiriașilor, dar nimenĭ nu se gîndește a preveni accidentul căcĭ baniĭ comuneĭ sunt destinațĭ pentru alte exproprierĭ carĭ să aducă administrațieĭ foloase directe în alegerile comunale.

Ce noroc ar fi pe hală dacă s'ar găsi un consilier comunal care s'o protejeze la spate—cum o protejază d. Beceanu în față!

— —

Corespondenful nostru din Tg.-Frumos ne roagă să întrebăm pe d. Gheorghian și pe d. prim procuror ce măsurĭ s'aŭ luat în privința primaruluĭ din acea localitate contra căruia d. căpitan Duca a denunțat abuzurĭ.

Primarul, asigurat de impunitate, sfidează lumea.

— —

După o nouă dispoziție, muzica comunală va cînta la grădina Copoŭ pînă la 8 Septembre,

— —

Erĭ, la biserica sf. Andreĭ, a avut loc botezul d-luĭ Goldman, elev în clasa V-a de liceŭ. Naș a fost d. Neculaĭ Ivanciu.

Noul creștin a căpătat numele de Ioan Botez.

— —

D. colonel dr. Corvin a primit ierĭ, din Roman, o telegramă unde i se anunță că boala de ochĭ s'a întins în toată garnizoana. D. dr. Corvin a plecat la Roman cu trenul de 11 30.

— —

După regulamentul universitar în vigoare, cînd lipsește decanul uneĭ facultățĭ, îl înlocuiește cel maĭ vechiŭ dintre profesorĭ, care poartă titlul de prodecan.

Orĭ, la facultatea de medicină, în lipsa d-luĭ decan dr. Russ gerează d. profesor dr. Bottez, care este al douilea la vechime după d. dr. Peride.

E regulat?

— —

Antreprenoriĭ lucrărilor linieĭ Moîneștĭ-Bacăŭ au intentat proces ministeruluĭ lucrărilor publice pentru că inginerii delegațĭ 'ĭ aŭ împedecat de a continua lucrările și le scornesc mereŭ dificultățĭ.

Tribunalul din Bacăŭ a numit treĭ ingineri experțĭ și a ordonat o descindere locală.

— —

Secțiile tribunalelor de Iași s'aŭ constituit precum urmează:

Secția I: prim-președinte d. Vidrașcu; membru d. I. Corjescu și supleant d-nul Iamandi.

Secția II: președinte d. Maxim, membru d. Ganea și supleant d. Liteanu.

Secția III: președinte d. Cernătescu, membru d. Grigoriu și d. supleant d. Lepadatu.

— —

Consiliul permanent al instrucțiuneĭ publice, în ședința sa din 28 August, a încheiat 2 jurnale interesante și anume:

1). La dezbaterea pe articole a proectelor de regulament pentru învățămîntul farmaceutic, s'a hotărît să fie convocațĭ cincĭ farmaciștĭ din Bucureștĭ spre a fi consultațĭ asupra dorințelor ce ar avea de exprimat față cu noua lege a învățămîntuluĭ ce a întrat în vigoare la 1 Septembrie curent.

2). Cu privire la programele învățămîntuluĭ secundar din cele patru clase inferioare, consiliul a fost de părere să se împartă cele patru ore prevăzute pentru limba latină în clasa I între limbele franceză și romînă, reducîndu-se limba latină din această clasă; în clasa II-a, să se reducă 2 ore din 4 de la limba latină și să se dea limbeĭ germane; și, în fine, din clasa III-a, să se reducă limba elenă și cele treĭ ore pe săptămînă să se dea limbeĭ germane.

— —

La marele stat-major al armateĭ se lucrează la modificarea programuluĭ pentru examenul de maior, în senz de a reduce cîte-va materiĭ din actualul program.

— —

Se zice că o companie engleză a obținut de la guvernul nostru concesiunea de a face în delta Dunăreĭ toate instalațiunele necesare pentru o cultură întinsă de bumbac. Această companie dispune de un capital de 500,000,000 leĭ și dreptul de exploatare îl va avea pe timp de 50 de anĭ.

Lucrarile pregătitoare vor dura aproape patru anĭ.

— —

Iată cum vor fi compuse secțiunile Curțeĭ de Apel din Iașĭ pentru anul judecătoresc care s'a deschis ierĭ:

Camera de punere sub acusare:

D-niĭ M. Grigoriu, D. Porfiriu, G. Roiu.

Secțiunea I. Prim președinte d. I. Burada. Consilierĭ d-niĭ M. Volenti, A. Hinna, D. Sofian, M. Suțu, M. Grigoriu.

Secțiunea II Președinte d. I. Vrănceanu. Consilieriĭ dd. Eugen Donicĭ, M. Cantacuzino, T. Crivetz, D. Porfiriu, G. Roiu.

— —

Pentru astă seară sunt convocațĭ toțĭ șefiĭ de laboratoriĭ ale diferitelor facultățĭ pentru a decide cele necesare cu privire la «taxele de laboratoriĭ» instituite prin noul regulament al învățămîntuluĭ superior.

Se știe că în afară de laboratoriile existente se maĭ înființează altele pentru catedrele de medicină legală, higienă, patologie experimentală, etc.

— —

D. d-r G. Socor, reîntors din velegiatură, și a reluat ocupațiile medicale.

— —

Pe trotuarul din strada Pădure sergentul de stradă a găsit, învălit în maĭ multe scutice, un copil ca de treĭ lunĭ, părăsit de mama sa.

— —

Erĭ s'a arestat la secția I individul Manole Lazăr, din str. Tăcuta, pentru că dintr'o ceartă ce a avut ca femeea sa Maria, ia spart capul.

Femeea a fost transportată la spital.

— —

După o serie de representațiĭ cu care aŭ distras în modul cel maĭ plăcut publicul botoșonean, d. și d-na Haimey D'Argent au plecat la Bacău unde dilectează actualmente elita aceluĭ oraș.

Peste zece zile cunoscațiĭ artiștĭ francejĭ vor veni la Iași, unde talentul lor a fost atît de bine apreciat de publicul orașuluĭ nostru.

— —

D. Aurescu, profesor la conservator, a reclamat parchetuluĭ că un domn Haider, fost acordor la d-na Müller, s'a introdus în casa d-sale în ziua de 31 August și 'ĭ a luat o pianină pe care o avea cu chirie de la d-na Müller.

Igiena Copiilor

SCRISOAREA X

Mult stimată Doamnă!

(Urmare)

Respirațiunea copiluluĭ pînă la vîrsta de 5 anĭ nu este uniform ritmică, adică inspirațiunĭ adîncĭ alternează cu inspirațiunĭ superficiale; intervalul între inspirațiune și expirațiune e cînd maĭ lung, cînd maĭ scurt. Tipul respirațiuneĭ copiluluĭ diferă asemenea de la acela a omuluĭ adult. Copilul respiră cu partea inferioară a toraceluĭ și cu abdomen-tip costo-abdominal,—omul adult cu întregul torace,—tip toracic. Respirațiunea toracică se stabilește la copiĭ abia la vîrsta de 10 anĭ la băețĭ și puțin maĭ înainte la fete. Particularitățile respirațiuneĭ copiluluĭ ne indică calea pe care trebue să mergem pentru a asigura organelor respirațiuneĭ o dezvoltare normală.

Plămîiĭ sunt supușĭ aceleașĭ legĭ ca și mușchiĭ corpuluĭ. Un mușchiŭ se desvoltă și cîștigă în putere dacă îl supunem unuĭ exercițiu sistematic și rațional, tot așa și plămîiĭ. Gimnastica sistematică este exercițiul mușchiuluĭ, respirațiunea liberă și adîncă este gimnastica plămîilor. Dacă voim ca plămîiĭ să-și poată face nejenațĭ excursiunile respiratoriĭ, trebue să avem grija ca îmbrăcămintea copiluluĭ să fie comodă. să nu împedice toracele și abdomenul în mișcările respiratoriĭ. In privința formeĭ haĭnelor mă refer la cele zise maĭ înainte la capitolul respectiv. Copilul trebue deprins a inspira și expira adînc în mod inconștient. Mijloacele carĭ silesc pe copil de a inspira și expira adînc în mod inconștient sûnt: preumblarea, alergarea, diferite jocurĭ în aer liber, muzica vocală, gimnastica, bicicleta, patinajul și înotatul; bine înțeles că toate aceste trebue cultivate în mod sistematic și potrivit cu vîrsta copiluluĭ.

V. Cultivarea sistemuluĭ osos și muscular

Oasele scheletuluĭ infantil sûnt, precum am maĭ zis încă odată, crude; ele sûnt foarte vasculare, incomplect osificate, mlădioase, ceea ce le predispune la diferite îmbolnăvirĭ. Musculatura, maĭ cu samă a copiilor noĭ născuțĭ, e maĭ apoasă, maĭ fragedă, are o culoare pală. Intreaga musculatură a unuĭ copil noŭ născut cîntărește 23,4% din toată greutatea corpuluĭ, aceea a omuluĭ adult 43,09% din greutatea corpuluĭ. Massa și soliditatea mușchilor crește la copil proporțional cu nutrirea, vîrsta luĭ și a exercițiuluĭ muscular, astfel în cît destoînicia lor, la început foarte mică, ajunge la un copil sănătos, bine nutrit la vîrsta de 6—7 anĭ jumătate la unu de 14 anĭ $^5/_8$ din destoinicia mușchilor omuluĭ adult.

Iași. **Dr. W. Finchelștein**

(Va urma)

Liceul noŭ de Domnișoare

DIN IAȘI

autorizat din noŭ cu decretul No. 8382 din 10 Octombrie 1896.

Directoară **C. WARLAM**

Instrucțiune privată
Curs primar
Curs liceal
Curs de școală profesională.
Curs de Conservator pentru piano și pentru canto.

Toate cursurile se fac întocmaĭ după programele Scoalelor publice ale Statuluĭ.

Inscrierile încep la 20 August și se termină la 1 Octombrie.

Cursurile încep Lunĭ 7 Septembrie.

Pentru orĭ-ce lămurire a se adresa direcțiuneĭ.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aduçem la cunoscința onor. Public Iașan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalațiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricităților pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la disposițiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de mterial electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei ele ctrice a orașuluĭ Iași, decĭ avîn d exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face prețurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins țigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informațiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECȚIUNEA

Cota oficială

Constanța 1 Septembrie 1898.

Orz 2600 hect. leĭ 4.20. Meiŭ 170 hect. leĭ 4.40. In 1970 hect. leĭ 12.20. Rapița 1200 hect. leĭ 6.20. Rapița semanată 130 hect. leĭ 8. Grîu arnăut 150 hect. leĭ 10. Ovăz 140 hect. leĭ 4.10.

Toate în oraș la magasie.

Galați nicĭ o operație.

Note literare

Neofit Scriban, teza de licență în teologie, de Econ. D. Lascar. București 1898.

Facultatea de teologie ne-a dat pînă acum peste 50 de licențiați și tot atîtea lucrărĭ luate ca teze de licență. Am avut prilejul a ceti *o zecime* din ele, și interesul mi-a mers crescînd, de oare-ce cele maĭ multe din ele atingeaŭ chestiunĭ istorico-literare. Biserica noastră în trecut—maĭ mult ca azĭ—a fost legată la toate faptele marĭ literare și politice. Maĭ toată literatura noastră veche e curat bisericească saŭ îmbibată de curentul bisericesc. Vechiĭ noștri cronicarĭ ca Gr. Ureche judecă și apreciază lucrurile ca un bătrîn boer cucernic și evlavios.

Iată de ce am dat un deosebit interes încercărilor literare ale tinerilor teologĭ absoluțĭ, căcĭ în deosebĭ de multe lucrărĭ de asemenea natură, tezele teologilor prezentaŭ dacă nu ceva *absolut* noŭ, cel puțin interesant.

Știe cetitorul ce puțină importanță prezintă de pilda tezele de licență în drept; le știm iarășĭ cît de slabe eraŭ unele chiar în litere și filosofie. Pînă cînd se vor uza și isprăvi subiectele teologice lucrările primelor seriĭ ale teologilor absoluțĭ merită atenția.

Lucrarea Econ. D. Lascar privește viața și activitatea luĭ N. Scriban. Arhiereul Neofit Scriban se prezintă ca o personalitate marcantă în epoca redeșteptării noastre naționale. Suit la înalte trepte bisericeștĭ prin propriile sale merite; avînd conștiința obărșieĭ neamuluĭ săŭ, îl vedem pe N. Scriban lucrînd cu aceiașĭ ardoare ca și pe Anast. Panu, M. Cogălniceanu la realizarea Uniriĭ. In vîrtejul luptelor politice de pe la 1856 școala și biserica eraŭ amestecate pînă în coate. Care eraŭ pe atuncĭ elementele cu carĭ să se poată lucra la schimbarea ordineĭ lucrurilor, dacă nu școala și biserica?

Autorul studiuluĭ scoate în relief această parte a activitățiĭ luĭ N. Scriban, lăudînd vrednicia acestuĭ apostol al romînismuluĭ.

Dar N. Scriban a avut a îndura urmările avîntuluĭ săŭ, cînd a venit vorba de biserică. Pe cît de înaintat era el ca politician lumesc, pe atîta se arata *intransigent* față cu reformele de adus în Biserică. Prelatul cult, consumat în lecturile bibliei și a Sf. Părinți; Arhiereul *tare* în canoane, credea și se încumeta a crede că orĭ ce reformă cu caracter *lumesc, laic,* adusă în biserică e o îndepartare de la D-zeeștile canoane.

De aceia intransigența luĭ N. Scriban a fost socotită de politicianiĭ timpuluĭ ca fapt de reacțiune de retrogradare. Neofit Scriban voia ca Biserica să fie guvernată prin sine însășĭ; puterea laică să nu se amestece. In susținerea acesteĭ ideĭ puse la contribuție toată erudiția sa, tot talentul săŭ, toată îndrăzneala. Alăturea cu sine a avut pe fratele săŭ Filaret Scriban și pe Ioseĭ Bobulescu; dar ce poate un *Catone* chiar față cu mișcarea! N. Scriban a căzut învins; și azĭ noĭ cetățenĭ Romînĭ admirăm lupta titanică a luĭ N. Scriban contra politicilor zileĭ, fără însă a da toată aprobarea linieĭ sale de purtare, ba chiar ideilor sale.

Și autorul acesteĭ lucrărĭ, *azĭ un funcționar de stat,* se simte în contrazicere *de fapt* cu cele ce susține cînd aprobă vederile luĭ Neofit Scriban: *«ca să nu facă pe preut polițaiul saŭ jandarmul guvernuluĭ, ci să-l lese a fi apostolul, Evangheliei»,* (pag. 31, 33).

Biserica n'a fost putere mare, pînă cînd societatea laică nu i-a dat-o. Nevoile religioase fiind nevoĭ sociale, clerul trebue să între în stat, ca orĭ ce altă categorie de funcționarĭ. A maĭ vedea nevoile religioase ca ceva deosebite de cele sociale e a ne cuprinde numaĭ în pidalion, care tocmaĭ prin aceste considerente, a rămas inaplicabil în maĭ mult de jumătate din articulile (canoanele) sale.

Lucrarea Econ. D. Lascar e ușoară la cetit, cu toate lipsurile de limbă. Frasa e șchioapă prin multe locurĭ; claritatea lipsește pe icĭ pe colea; unele cuvinte trădează școala literară a luĭ 1856. Am dori ca orĭ ce lucrare academică să fie și model de limbă, căcĭ dacă unuĭ medicinist i se iartă limba stalistă, nu și unuĭ teolog, ce are a predica cuvîntul luĭ D-zeŭ în auzul poporuluĭ.

Iată o frază obscură și greșită, drept model:

«Că frațiĭ Scribanĭ se interesaŭ de a«proape de mersul școalelor și desvol«tarea intelectuală a Romînismuluĭ, se «vede din maĭ multe scrisorĭ în limba «francesă adresate de N. Scriban fratelui «seŭ Filaret ce studia teologia în Rusia «și prin care îĭ maĭ dădea și alte infor«mațiĭ, dar adevărata sa viață literară «începe, de la 1846 cînd după ce se în«toarce chemat din viața de pocăință, «fu numit director al școaleĭ din Sf. Treĭ «Erarhĭ și în special de la 1848, cînd «arh. Filaret Scriban care de la 1842 în«torcîndu-se din Rusia devenise rector «la Seminarul Veniamin și-l chemă ca «profesor la Seminar, unde urmă în a«ceastă funcțiune pînă la 1862 cînd este «numit ca locotenent de Episcop la «Argeș».

Gh. Ghibănescu

Telegramele Străinătățeĭ

Afacerea Dreyfus

Paris 1 Septembre.

Consiliul de miniștri, întrunindu-se azĭ de dimineață, n'a isbutit a ajunge la înțelegere în privința revizuireĭ.

La treĭ ore după amiazĭ consiliul s'a întrunit din noŭ. Ministrul de justiție a cerut un răgaz pentru a examina maĭ bine dosarul.

Președintele republiceĭ și ministrul de rĕsboiŭ Zurlinden vor pleca, peste doŭĕ ore, la manevrele marĭ.

Se anunță că colonelul Du Paty de Clam va fi pus în neactivitate pentru greșelĭ în afacerea Esterhazy.

Dreyfusiștiĭ, atacînd pe d. Faure, invită pe primul-ministru Brisson să ia portofoliul ministeruluĭ de războiŭ și să facă revizuirea procesuluĭ.

Un redactor al ziaruluĭ *Rappel* afirmă că a vĕzut pe Esterhazy și pe amanta sa întrînd în casa colonelui Du Paty de Clam.

— —

Paris, 1 Septembre.

Cererea de punere în libertate provizorie făcută de lt.-colonelul Picquart, a fost respinsă.

— —

Paris, 1 Septembrie

Generalul Zurlinden, ministrul de rĕzboiŭ, n'a plecat cu președintele Felix Faure la manevre.

El e considerat ca și demisionat și că ar fi înlocuit prin Freycinet saŭ generalul Brugère, inspectorul armateĭ.

Ziarul *Matin* spune că președintele Faure ca și generalul Zurlinden, a declarat la consiliul de miniștri că revizuirea e imposibilă.

Ziarul *Rappel* spune că Bourgeois, susținînd ca și Brisson revizuirea procesuluĭ Dreyfus, a declarat că alt-fel ministerul ar trebui să demisioneze.

Aceste știrĭ aŭ produs mare sensațiune.

— —

Turburările din Creta

Viena, 1 Septembrie.

O depeșă din Londra anunță că amiralul englez Noel a debarcat trupe și tunurĭ la Candia.

Amiraliĭ vor da ordin ca să se tragă imediat cu tunurile, la caz dacă Turciĭ vor ataca trupele internaționale.

Din Atena se telegrafiază că 7000 de soldațĭ europenĭ se află la Candia. După ce orașul va fi capitulat și se vor pedepsi rebeliĭ, poporațiunea va fi imediat dezarmată. In Pyren aŭ sosit alțĭ 400 de fugarĭ. Amiralul rus Shrydlow a sosit la Retimno și a declarat că va proclama starea de asediŭ, la caz dacă se vor întîmpla turburărĭ.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Comitetul clubuluĭ conservator e convocat Joĭ, 8 ore seara, în saloanele clubuluĭ.

Președinte, Gr. Gogălniceanu.

D. dr. Philipescu, a fost chemat ierĭ la Buhușĭ la rabinul din acel tîrgușor, în a căruia familie era un bolnav. Evreiĭ din localitate auzind de sosirea eminentuluĭ doctor aŭ tăbărît la casa rabinuluĭ. D. Philipescu neputînd să termine, pînă la plecarea trenuluĭ de sară, toate consultațiunile, mulțĭ evreĭ și aŭ plătit luxul de a voiaja în clasa I-a pînă la Bacău pentru a consulta pe doctor.

Iată încă un fapt care dovedește cît preț pun evreiĭ pe îngrijirea sănătățeĭ lor.

D. dr. colonel Corvin a inspectat ierĭ, la Roman, spitalul soldaților bolnavĭ de ochĭ. D-sa a găsit încă în spital numărul colosal de 480 de bolnavĭ de conjunctivită granuloasă.

D. dr. Buicliu din Bucureștĭ, a fost cîte-va zile la moșia sa de lîngă Roman. D-sa a plecat alaltă sară la Bucureștĭ și la gara Roman concetățeniĭ săĭ romașcanĭ i-aŭ făcut o simpatică manifestație.

Tratativele începute sub guvernul conservator cu guvernul rusesc, pentru construirea linieĭ Dorohoiŭ—Noua Suliță, s'a sfîrșit cu un bun resultat. Guvernul rusesc care se opunea pe motive strategice la construirea acesteĭ liniĭ, prin organul ambasadeĭ noastre de la St. Petersburg, a făcut cunoscut guvernuluĭ nostru, că aderă la facerea linieĭ propuse de guvernul romîn.

Construirea acesteĭ liniĭ este de un mare interes economic pentru noĭ. Printr'însa ne putem emancipa de toate piedicele care ni le făcea Austria pentru trimeterea vitelor noastre în Germania.

D. G. Stamatopol, redactor la Propaganda, a fost numit pe ziua de 1 Septemvrie comisar comunal, în locul răposatuluĭ Cucu.

Eată un comisar comunal care poate va fi maĭ spălățel de cît ceilalțĭ. de oare ce are și baia comunală la dispoziția sa.

D. Stamatopol era secretar al camereĭ de comerț. D-sa a obținut un concediŭ pentru luna Septembre. La 1 Octombrie va demisiona și se vorbește că în locul d-sale va fi numit secretar al camereĭ de comerț d. I. Georgescu, un distins absolvent a școaleĭ noastre de comerț și care acum ocupă funcția de secretar al școaleĭ de comerț gradul I.

Deschiderea anuluĭ judecătoresc

Ierĭ, 1 Septembrie, s'a deschis, cu solemnitatea obicinuită, anul judecătoresc. Subiectul cuvîntăreĭ de deschidere rostită de d. procuror general, a fost. art. 270 din codul penal, articol privitor la adulter.

Acestuĭ discurs 'i a răspuns d. Burada, primul președinte al curțiĭ de apel. Fiind-că, însă, cum am spus deja ierĭ, d. Mîndru n'a comunicat primuluĭ președinte textul discursuluĭ săŭ, d. Burada s'a măginit la istoricul chestiuneĭ fără să se pronunțe asupra părerilor exprimate de d. procuror general.

Iată partea maĭ importantă din discursul d-luĭ prim președinte al curțiĭ de apel.

Tratînd pe larg despre modul cum se făceaŭ acțiunile de adulter în dreptul roman, cine putea să poarte plîngere și carĭ eraŭ consecințele acesteĭ acțiunĭ, d. Burada a spus, între altele că acuzațiunea consta în dreptul acordat tuturor de a acusa; de sigur că onoarea cetățenilor era expusă la apucăturile reŭ voitorilor; remediul contra acestuĭ răŭ îl găsim în pedeapsa dată calomniatorilor care acusaŭ pe nedrept.

In cas cînd căsătoria era desfăcută prin moartea bărbatuluĭ, orĭ și cine putea intenta contra femeiĭ urmăririĭ pentru crime adulteriĭ.

Să examinăm ce regule se aplicaŭ în privința complicelui? Cît timp căsătoria subsistă el nu putea fi acusat nicĭ de barbat nicĭ de streinĭ, cu toate că Cujos în cursul seŭ susține că dacă barbatul *constante matrimonio* nu putea acusa pe complice, străiniĭ ar fi putut.

Se aruncăm o ultimă ochire asupra excepțiunilor ce conform legeĭ Iulice se puteaŭ opune la acusarea de adulter:

1) Prescripțiunea propriu zisă, cincĭ anĭ.

2) Dacă bărbatul se făcuse culpabil de lenocinium, perdea prin aceasta chiar dreptul de a intenta vre-o acțiune cu ocasiunea adulteruluĭ femeeĭ sale care putea să-ĭ opue o excepțiune peremtorie.

Se găsea imposibil de a permite acestuĭ barbat să urmărească un delict pe care îl tolerase pe față. In urmă se departa de la această idee, să găsi imoral ca greșala barbatuluĭ să asigure impunitatea ambilor culpabilĭ. Lenocinium barbatuluĭ spune Ulpian, nu va face să șadă urmărirea ce intentase; dară adulterul va putea numaĭ să-l acuse la rîndul seŭ.

Acestea eraŭ în trăsăturĭ generale dispositiunile din legea Iulian; se trecem peste o sumă de alte detaliurĭ cuprinse în această lege și se videm carĭ aŭ fost resultatele acesteĭ legĭ care deschidea dreptul de acusare orĭ cuĭ. In curînd aŭ lipsit acusatoriĭ.

In adevăr corupțiunea creștea la Roma, tolerată prin opinia publică și încurajată cîte odată de cele maĭ înalte exemple. Legea Iulia rămînea neaplicată: Ubi nunc lex Iulia? Dormis? spune un personagiŭ din Juvenal. Dormia în adevăr și ar fi dispărut dacă împarații din timp în timp n'ar fi reînoit-o promulgînd-o din noŭ. Cînd apăreaŭ cîte unul din aceste edicte urmăririle începeaŭ cu vioiciune și se înmulțeaŭ dară în curînd legea cădea din nou în somnul seu cel greŭ. Impărațiĭ Septimiu Sever și Antoninus introduc regule noĭ, dacă basa era tot legea Iulia, până la Constantin cînd o religie nouă ajunge la putere. De acum cristianismul era se aibă o influență decisivă asupra legilor care în materia aceasta se resimte energic.

Religia creștină vrea ca familia să fie tare, să fie sfîntă, consacră căsătoria și din acest moment violarea credinței conjugale trebue să fie considerată ca un sacrilegiu. In adevăr Constantin pune adulterul pe aceiașĭ linie cu paricidiul și otrăvirea pe care le exclude de la dreptul de graciare: *„Omnibus indulgemus praeter veneticos, homicidios, adulteros“.*

Cu toate acestea tot numaĭ adulterul femeeĭ era pedepsit.

Urmărirea acesteĭ vine nu maĭ era permisă tuturor ci numaĭ unor rude: Barbatuluĭ, tatăluĭ, frateluĭ și unchiuluĭ paternĭ și maternĭ.

Pedeapsa ce să dădea femeeĭ și complicelui săŭ era moartea.

Justinian menținu pedeapsa capitală pentru complicele de adulter, dar căută să tempereze rigorile legeĭ pentru familie. Căuta maĭ cu samă să o aducă la căință. Suprimă în acelaș timp necesitatea divorsuluĭ ca preliminarie a urmăririlor în materie de adulter și permise barbatuluĭ să erte chiar după condemnare.

Vechiul drept nu permitea barbatuluĭ de a acusa pe femeia sa de cît dacă o repudiase maĭ întâĭ: dreptul nou declară că nu se va putea dispărți pentru cauză de adulter de cît dară a urmărit pe femeea sa și a obținut maĭ întâĭ condamnareă eĭ. După novela 134, ea nu va fi condamnată la moarte, dacă va fi bătută și apoĭ închisă într'o mănăstire. Se va aștepta doĭ anĭ. Dacă în acest timp bărbatul se îndoioșază și o iartă va putea să o ia și căsătoria va fi considerată ca și cum nu ar fi fost nicĭ odată disfăcută.

Dară dacă trecea acești doĭ anĭ fără ertare sau dacă barbatul moare în acest interval femeea va avea părul tuns va lua portul mănăstiresc și va remănea închisă pe toată viața. — Barbatul putea să contracteze o nouă căsătorie

Aceste disposițiunĭ din legislațiunea luĭ Iustinian se par foarte importante căcĭ credem că în ele se găsește originea dreptuluĭ de grație pe care legea noastră îl recunoaște soțuluĭ inocent, și care îĭ permite de a face să cadă, dacă vrea, condamnațiunea pronunțată contra soțuluĭ adulter. Novelile determină și consecințele pecuniare ce va trebui se aibă delictul. Averea femeieĭ închisă în mănăstire remîne proprietate a mănăstireĭ.

Aceste disposițiunĭ din vechiul cod, trecînd prin secole și prin mînile atîtor jurisconsulțĭ au primit treptat, treptat diferite modificațiunĭ, până cînd cedînd ideilor moderne s'au transformat în art. 269 și 270 din cod. pen. care ambiĭ soțĭ sunt puși pe aceeași linie în cît se ține de dreptul de urmărire și de ertare reciprocă.

Domnule Procuror general. Nu pot lasa să treacă acestă solemnă ocasiune, fără a aminti retragerea din mijlocul nostru ale vredniculuĭ și iubituluĭ coleg Gh. Dimachi, care după atîția anĭ de magistratură, numaĭ față cu exigențele formale a legeĭ de organizare judecătorească, a fost nevoit să ne lipsască de o colaborare prețioasă, lăsînd în gîndurile noastre regretul că suntem lipsițĭ de acele colaborărĭ și amintirea uneĭ spornice activitățĭ atît de utilă în distribuirea justițieĭ.

Totuși d-sa remîne figura magistratuluĭ exemplar și în numele întregeĭ curțĭ îĭ aduc omagiele mele, atît pentru sfătoasa și via sa putere de judecată cît și pentru sentimentele sale de nesovăitoare colegialitate fără de care orĭ și ce lucrare în comun remîne neroditoare.

Dară tot aice este locul, să salutăm pe dl Th Crivăț de demult cunoscut între distinșiĭ președinți de tribunale, astăzĭ colegul nostru, și să-ĭ urăm încă o dată bună venire între noĭ ca unuĭ vrednic înlocuitor a predecesoruluĭ, confirmînd întru aceasta propria sa dorință exprimată în chiar momentul depunereĭ jurămîntuluĭ în atmosfera de simpatie a tuturor foștilor săĭ colegĭ de la tribunal.

Anul judecătoresc 1898—1899 este deschis!

Muzica regimentuluĭ 13 Ștefan cel Mare s'a întors aseară din Slănic.

In urma unor instrucțiunĭ telegrafice ale M. S. Regeluĭ, A. S. R. Principele Romînieĭ va pleca Jouĭ seara cu un tren special la Viena, ca să reprezinte Curtea Regală la înmormîntarea Impărăteseĭ Elisabeta, înmormîntare ce se va face Sîmbătă după amiază.

A S. R. va fi însoțit de d-niĭ general Vlădescu, Emil Ghica și maiorul Aurel Demetrescu.

Putem adăoga, că acestea nu sunt ultimele dispozițiunĭ ale Regeluĭ, de oare ce se afirmă că M. S. a avizat pe Principele Romînieĭ, că pînă Mercurĭ seara poate să maĭ iea și alte dispoziții.

D. Cotescu, despre care am spus că e permutat la Bucureștĭ, trece, la biuroul central din capitală, ca șef de biuroŭ la serviciul technic.

D. Cotescu lasă regrete unanime printre colegiĭ săĭ din Iași.

D. Dimitrie Rosetti impreună cu d-na, au plecat ierĭ la Peatra N., unde vor rămîne vre-o 10 zile pe lîngă Principesa Elena Cuza.

Se știe că Principesa Cuza, și-a ales ca locuință definitivă orașul Peatra N., unde și-a construit o mică casă într'o stradă retrasă pe care și-a iluminat-o cu electricitate și și-a mobilat-o cu un mare gust.

Și de astea se fac?

Stradela Sf. Andreiŭ era pînă acum într'o stare mizerabilă Din fericire, însă, pentru locuitoriĭ acesteĭ strade, s'a mutat aci d. Voĭcu, un om de *azĭ.* Imediat primăria s'a apucat să-ĭ facă trotuar. Dar și în norocul acesta e un nenoroc. Pînă la casa d-luĭ Voĭcu și de la casa d-luĭ Voĭcu înainte, nu maĭ șade nicĭ un colectivist de marcă. Din pricina aceasta, trotuarul improvizat de primărie începe unde începe casa d-luĭ Voĭcu și sfîrșește unde sfîrșește casa d-luĭ Voĭcu.

Cu sistemul acesta, o să fim siliți, dacă voim să avem trotuare, să ne rugăm la Dumnezeŭ ca să înmulțească numărul colectiviștilor.

BIBLIOGRAFIE

Pentru școalele secundare clasice *Exercițiile gramaticale* în limba latină și romînă: *Etimologia* și *Sintaxa* de G. C. Bou se găsesc în Iași la librarĭ și la autor. D-niĭ profesorĭ și librarĭ din țară, pentru aceste cărțĭ școlare, pot a se adresa la autor sau la *librariĭ* din Iași.

LICEUL CLASIC ȘI REAL

Director al institutuluĭ

GH. ARGHIRESCU

Director general al studiilor

Dr. MARCEL BRÂNDZA

Bucureștĭ, Calea Moșilor, 162

Autorizat de Onor. Minister al Instr. Publice ord. No. 38,799 curs primar, curs liceal, curs pentru preparațiunea la școalele militare. Certificate equivalente cu ale statuluĭ. Inscrierile de la 5 August. Prospecte la cerere.

Sub director, *Al. Pop.*

CURS LICEAL

Preotul Simeon Popescu, prof. la școala norm. de institutorĭ, Religia cl. I—IV.

Căpitan Radu Toroceanu, licențiat în matematicĭ, metematica cl. V—VI—VII.

S. Sanielevicĭ, licențiat în matematicĭ, matematica cl. I—IV.

Dimitrie D. Comșa, dr. în drept, absolvent al cursurilor de filosofie la „Collége de France“, prof. de filosofie, econom, politică și dreptul administrativ.

Ioan Grama, prof. la liceul Sf. Sava, limba latină cl. V—VII.

I. Sarru, bacalaureat de la Atena, absolvent al facultățeĭ de litere. Limba elenă clasa III-IV.

Pandele Ionescu, prof. la liceul Mihaiŭ Viteazul, limba elenă cl. V—VII.

Ioan Odor, absolvent al facultățeĭ de litere prof. de limba latină cl. I—IV.

Lupu Antonescu, profesor la liceul Mihaĭ Viteazul, limba romînă cl. V—VII.

Gh. Arghirescu, licențiat în fizice, prof. la liceul Mihaĭ Viteazul, științele fizice și geografice.

Pantazi, prof. Mihaĭ Viteazul, l. latină cl. I—IV.

Dr. Ghiță Popp, prof. la liceul Mihaĭ Viteazul, limba germană cl. V—VII.

Alexandru Pop, licențiat în teologie, prof. limba germană cl. I—IV.

Boniface Hetrat, prof. de limba franceză la gimn. Șincaĭ, limba franceză cl. I—VII.

Dr. Marcel Brindză, profesor de științele naturale la școala normală de institutorĭ, pentru științele naturale.

Alexandru Ignat, absolvent al facultățeĭ de litere, istoria cl. I—VII.

R. Vianu, absolvent al conservatoruluĭ din Viena, musica.

D. Ionescu, profesor la liceul Lazăr și școala normală de Inst., gimnastica cl. I—IV,

Grigore Romano, absolv. al Acad. de Belle-Arte din Florența, profesor de desemn cl. I—VI.

I. Popescu, elev al școaleĭ de Podurĭ și Șosele preparator de matematicĭ.

Ioan Trifu, student în litere, preparator de limba latină.

Beniamin Trifu, student în litere, preparator de limba latină.

CURS PRIMAR

I. Dimitriu, institutor, vechiŭ elev al școaleĭ normale de institutorĭ, director de studiĭ al cursuluĭ primar.

Ianoviciŭ, doc, în medicină.

N. Neofitu, absolvent al școaleĭ norm. de institutorĭ, institutor.

C. Savulescu, bacalaureat, institutor.

Surlă, absolv. șc. norm. de inst. institutor.

Școala specială de preparațiune pentru școlile militare și de podurĭ și șosele.

Căpitan Radu Toroceanu, licențiat în matematică, atașat la serviciul geodesic al statuluĭ major.

Căpitan Dem. Iliescu, profesor de școala de aplicație.

V. Toroceanu, inginer diplomat al șc, centrale de arte și manufacturĭ.

D. Darvari, inginer diplomat al școaleĭ centrale de arte și manufacturĭ.

Carol Davilla, licențiat în sciințe la Sorbona Absolvent al școaleĭ politechnice.

Dr. Frenkel medic instit. și prof. de higienă.

Inscripțiunile de la August înainte. Prospect la cerere. **2083**

De Inchiriet chiar de la 1 Octombrie casele No. 83 din strada Sărărie: salon, antret, 2 odăĭ, etac, bucătărie, beciŭ, cămară pentru lemne etc.; informațiunĭ acolo.

Vaccinările și Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poștală.

D-na Erna Olinchievicĭ—Zuhr

DENTISTE

Iași Str. Golieĭ 42.

Efectuează denturĭ artificiale carĭ nu se deosebesc de dințiĭ naturalĭ, denturĭ parțiale fără plăcă pe ceriul gureĭ, denturĭ complecte, cu placă în aur, aluminiu bronzat, aur cauciuc și cauciuc sade. Lipsa unuĭ singur dinte se înlocuește printr'un dinte sistem Richmond și dinte cu șurub (dent pivot).

Regulează dințiĭ anormalĭ crescuțĭ.

Plombează dinți în aur, platlnă, email, cristal, etc. etc.

Curarisește dințiĭ și măselele bolnave fără a necesita scoaterea lor, Extracțiune fără durere.

Consultațiune de la 9—12 a. m. și de la 2—6 p. m.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—Boale de Femeĭ și Copiĭ—

Consultațiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria, — Iași.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariu E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele mai amănunțite asupra mersului

Războiului Spano-American

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele servicii: **Serviciul Agenței Havas; Serviciul corespondenților săi din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenți speciali de la toate stațiunile balneare din țară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacția și Administrația: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel mai mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAȘINI ȘI UNELTE AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant și depositar al fabricei **TH. FLÖTHER**, Gassen $^{1}|_{L}$ *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREȘTI

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecționat cu faierbux mărit cu și fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 și 16 cai putere, cele mai solide.

TREERĂTOARE de GRAU etc. Ultimul Model 1898, cele mai bune existente avînd *trei vînturi* adică *triplă curățitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile mari de porumb, cu sau fără foi, curat și fără risipă.

MORI *transportabile*, pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele mai renumite fabrici de 36, 42 și 48 toluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4—5 bucăți, întregi fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORI simple și cu aparat de legat snopi *cu tăișul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburi, cu *Elevator* ultimul sistem perfecționat.

CUREL de TRANSMISIUNE englezesci, I-a calitate, simple și duble de toate lățimile.

PLUGURI, GRAPE și ori ce alte unelte agricole.

Garanție absolută pentru material solid și buna funcționare

Condițiuni de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERȘON & Co IAȘI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* sau la cerere printr'o simplă cartă poștală, *cu prețurile cele mai eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 bani*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curățenie*, cu mașini sistematice, în modul *cel mai higienic* cu apă *perfect sterilizată* și trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantității*, sticlele fiind mai mari de cît cele obicinuite, **calității** și **eftinătății** învingori ce concurență.

Cu stimă
GHERȘON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumitului Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăți.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

Cereți Pretutindeni

Țuică de Florica

Lacrimă de Prune

ȚUICA DE GOLEȘTI

(Marca de Comerciu este depusă la Tribunalul Argeș)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătății; cel mai bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nici o casă

Mare Depozit la gara Golești

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Pitești.

Agent Voiajori pentru toată țara Charles Schapier.

Cereți Pretutindeni

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurari

Petru Ianculescu
INGINER SILVIC
Iassy Strada Sf. Athanasie No. 1.

Se angajează a face măsurători de moșii și păduri. Amenajamente de păduri, supraveghieri de exploatări de păduri, instalări de ferestrae, cubajuri, estimațiuni, expertize și ori-ce lucrări atinturgătoare de ramura silviculei.

D-r W. FINCHELSTEIN

Special boale interne, de copii, de femei și mamos.

Iași. Casele proprie Strada Pomir No. 6.

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare și de Reasigurare

Capital soc. versat Lei Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

și trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Lei *Treizecimii*, pentru casul de moarte, și o rentă corespunzătoare acestei sume, precum și Lei 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Lei 90**, plus accesorii.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, și se asimilează căilor ferate și tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societății: București, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovici
AVOCAT
Strada Barboi

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

UN OTEL!

De închiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ștefan cel Mare No. 15.

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

Ștefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpușneanu 21 Iași

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraș).

A se adresa la Redacție.

Doctorul V. I. Bejan
Consultații în cabinetul seu, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Iași — „DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 100 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — VINERĬ 4 SEPTEMBRIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

BIBLIOTECA ROMANIEI CENTRALĂ

Relaţiunile dintre Anglia şi Franţa

GURA PĂCĂTOSULUI ADEVĂRUL GRĂEŞTE

E nostimă şi hazlie în acelaşĭ timp, atitudinea ziarelor ocultiste, faţă cu atacurile bine întemeiate ce li se daŭ de întreaga presă din opoziţie.

Dacă le aminteştĭ făgăduelile date cînd eraŭ în opoziţie, că vor doborî toate legile create de conservatorĭ, de îndată ce vor veni la putere, 'ţĭ respund că n'aŭ putut face aceasta pentru că s'ar fi zdruncinat organizarea statuluĭ.

Dacă le aminteştĭ angajamentele luate în opoziţie de a micşora impozitele şi-ĭ puĭ în evidentă contradicţie cu ceia ce vorbeaŭ la întrunirĭ şi făptuesc fiind la guvern, 'ţĭ răspund, anunţînd un fragment dintr'un discurs ţinut odinioară de un membru marcant al opoziţieĭ care cerea — pretind d-lor — urcarea impozitelor.

Dacă le aminteştĭ mişelia săvîrşită în chestia naţională, aci trebue să o recunoaştem, sunt maĭ cuminţĭ, căcĭ tac chitic.

D'apoĭ bine, onorabililor, dacă ştiaţĭ că legile create de partidul conservator nu se pot desfiinţa fără a se zdruncina organizarea statuluĭ, cine v'aŭ îndemnat să vă angajaţĭ la acest lucru, făgăduind că veţĭ face, ceia ce nu puteţĭ face?

Cine v'a tras de limbă să făgăduiţĭ reducerea impozitelor, dacă convinşĭ aţĭ fost din spusele amiculuĭ nostru, că ţara nu poate merge spre desăvîrşitul săŭ progres, de cît atuncĭ cînd sistema actuală a impozitelor se va modifica şi aşeza pe alte baze maĭ echitabile, potrivit cu puterea de cîştig a individuluĭ şi faţă cu nevoile mereŭ crescînde ale desvoltăreĭ statuluĭ?

Cine v'aŭ silit, în opoziţie fiind, a lua angajamente pe carĭ să nu le puteţĭ realiza viind la guvern, maĭ cu samă cînd prea bine ştiaţĭ, că legile întocmite de conservatorĭ, sunt legĭ referitoare la nevoĭ reale ale ţăreĭ, a cărora efecte bine făcătoare nu se pot înlătura fără a se sdruncina organizarea statuluĭ? Cine v'aŭ îndemnat să făceţĭ ast-fel de promisiunĭ — dacă nu pentru a practica şcoala minciuneĭ — cînd ştiaţĭ prea bine, că nu aveţĭ nicĭ destoinicia şi nicĭ pregătirea trebuitoare a guverna o ţară ca a noastră, în care sunt încă multe reforme de făcut şi trebue multă pricepere a putea cu succes introduce ast-fel de reforme?

Vă înşelaţĭ dacă credeţĭ, sincer vorbind, că e nevoe de fraze meşteşugite pentru a pune în evidenţă faptele unuĭ guvern, care treĭ anĭ de zile, n'aŭ făcut alt ceva de cît să dovedească nemărginita sa incapacitate, rîdicînd nemulţumirĭ şi protestărĭ de la un capăt al ţăreĭ pînă la altul.

Aţĭ practicat şcoala minciuneĭ fiind în opoziţie şi o practicaţĭ şi acuma fiind la guvern; afirmările ce faceţĭ pentru a vă apara de atacurĭ, sunt dovezĭ aduse în favoarea susţinerilor noastre, căcĭ singurĭ mărturisiţĭ că nu aţĭ fost în stare să faceţĭ nimică alt de cît, că aţĭ exploatat buna credinţă a alegătorilor carĭ în naivitatea lor, aŭ luat de bună moneda calpă, ce aţĭ pus în circulaţie cu atîta zgomot în anii de opoziţie şi maĭ cu samă în anii din urmă, cînd nevoia budgetuluĭ fiind maĭ mult simţită navala către putere nu maĭ avea nicĭ o margine.

Ce aŭ fost în trecut să ştie şi viitorul îl putem cu uşurinţă judeca după faptele din trecut, cu adăogirea unuĭ noŭ element, faptele presente şi nedestoinicia de care ni s'aŭ servit cele maĭ palpabile dovezĭ, timp de treĭ anĭ şi maĭ bine.

Pentru noĭ, lucrul e limpede ca ziua; de la ocultiştĭ nu ne putem aştepta de cît la bóţe, unele maĭ gogonate de cît altele şi mărturisim că, dacă n'ar fi vorba de nevoile ţăreĭ şi ruşinea neamuluĭ, le am întinde mînă de adjutor să maĭ stea la cîrmă încă un şir de anĭ, căcĭ e drept aŭ şi ocultiştiĭ meritul lor. Nu orĭ cine poate minţi cu atîta neruşinare ca eĭ. Ca păcătoşĭ ce sunt aŭ făcut o greşală mărturisind adevărul că la cîrmă fiind n'aŭ lucrat nimic, dar această greşală le-o ertăm.

MIZERABIL!

Perversitatea cioclului care duce colectivitatea la mormînt a ajuns să-ţĭ oprească mintea în loc. Monstrul acesta nu se maĭ dă în lăturĭ de la nicĭ o ticăloşie — şi cînd nu-şĭ maĭ poate muşca adversariĭ, se muşcă singur ca să-şĭ dea plăcerea de a vedea curgînd veninul.

Vă aduceţĭ aminte că ziarele ungureştĭ făceau dăună-zĭ un sgomot infernal în jurul uneĭ invenţiunĭ stupide. Se pretindea, anume, că Romînii aflătorĭ în Carlsbad au făcut, sub inspiraţia d-lor Filipescu şi Take Ionescu, un complot în potriva Statuluĭ Maghiar.

Informaţia era ridiculă pentru lumea care cunoaşte pe fruntaşiĭ conservatorĭ. Peste graniţă, însă, minciuna prinsese oare cum rădăcinĭ şi colectiviştiĭ jubilau la ideea că doĭ conservatorĭ de marcă vor fi compromişĭ în străinătate.

Dar bucuria colectiviştilor a fost de scurtă durată, căcĭ ziarele ungureştĭ, convingîndu-se de absurditatea informaţieĭ pe care o înregistraseră, au desminţit-o, peste cîte-va zile, ele însăşĭ.

In această chestiune, însă, d. Sturdza a jucat un rol mizerabil — de alt-fel d. Sturdza nicĭ nu joacă alt-fel de rolurĭ.

Cînd au sosit la Bucureştĭ ziarele maghiare cu informaţia despre care ne ocupăm, corespondentul lor din capitală trimite o telegramă la Pesta şi Viena în care face cunoscut că d. Filipescu e la Paris iar d. Take Ionescu la Sinaia — şi că prin urmare nu pot fi bănuiţĭ ca părtaşĭ la cele ce s'a pretins că s'ar fi petrecînd la Carlsbad.

Şi ştiţĭ ce a făcut d. Sturdza ca să împedece desminţirea calomnieĭ? A oprit telegramele pe baza art. 7 din legea telegrafo-poştală!

După d. Sturdza, decĭ, este o atingere la siguranţa statuluĭ — căcĭ aceasta o cuprinde art. 7 — faptul că un corespondent de ziar desminte o calomnie mizerabilă răspîndită, poate tot de colectiviştĭ, pe socoteala unor adversarĭ politicĭ.

Actul acesta e purtare de bandit — şi de bandit laş.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Hysterie. — Reproducem următoarea ciudată întîmplare, relatată de ziarul rus *Mir Boji* (Universul). Este cazul uneĭ „demonomaniĭ“ care s'a întins de curînd într'un sat din Nijni-Nowgorod.

O femee tînără, destul de inteligentă şi putînd ceti şi scrie — lucru destul de rar în satele ruseştĭ — fu apucată pe neaşteptate de un acces hysteric. Ca din senin ea începu să ţipe că o altă femee — oare-care Anca — pe care satul o bănuia de mult că se ocupă de farmece, ar fi înebunit-o. Speriaţĭ de starea femeeĭ, părinţiĭ o trimiseră la o babă pricepută care ştia multe de leac şi care tămăduise multe bolĭ prin rugăciunĭ şi evangheliĭ. Cu toate acestea boala nu-ĭ trecu de loc femeeĭ, ba se făcu maĭ rea. Bolnava nu conteni să arunce vina asupra Ancăĭ; numele acesteia începu a fi repetat şi blestemat, iar cu încetul simptomele contagiuniĭ histerice se manifestară în acel sat. Toate femeile cădeaŭ bolnave una după alta şi toate rostiaŭ cu spaimă numele fermecătoareĭ Anca, pricină a nenorocirilor.

Norodul hotărî să iea în răspăr şi să cerceteze pe aceasta din urmă, ba s'o silească a goni diavolul din sînul bietelor femeĭ şi să-şĭ ceară iertare pentru cîte rele le-a pricinuit.

Adusă înaintea „areopaguluĭ“ ţărănesc, Anca refuză însă a se recunoaşte vinovată de monstruoasa fermecătorie, ceea ce stîrni o furie grozavă în lumea hystericelor. Abia fu scăpată din mînile lor şi, spre maĭ multă siguranţă, fu arestată.

Epidemia se arătă atît de gravă încît puse pe gîndurĭ administraţia provincieĭ care chemă un medic specialist ca să examineze starea pacientelor. Bolnavele se arătară foarte îndărătnice şi refuzară de a se da în cautarea spitaluluĭ. De notat — că fie-care din bolnave „ştia“ ce diavol anume se află într'însa: Sidorka, Vaska şi alte asemenea diminutive.

Întîmplarea aceasta bizară trebuie pusă fără îndoială pe seama cumpliteĭ ignoranţe, în care se află în genere populaţia satelor ruseştĭ. Europa numaĭ în evul mediu avea de înregistrat epidemiĭ hysterice atît de molipsitoare ca acea relatată maĭ sus după organul rus.

ACTUALITĂŢI

O expoziţie în faliment

Numeroase şi variate sunt tristele urmărĭ ale catastrofeĭ care a lovit casa domnitoare a Austrieĭ, epilog al uneĭ seriĭ de nenorocirĭ îndreptate par'că fatal şi consequente în potriva eĭ.

Anul acesta avea, din punctul de vedere politic, o deosebită importanţă pentru monarhia Austro-ungară în genere, pentru capitala eĭ, Viena, în special. Serbările jubileuluĭ celeĭ de a cincĭ-zecea aniversare a domnieĭ luĭ Frantz-Ioseph aveaŭ să fie încoronate prin o splendidă festivitate pe la începutul luneĭ luĭ Decemvrie, ca o apoteoză a cîtor-va lunĭ de jubileŭ şi de expoziţie. Căcĭ, după cum se ştie şi după cum era şi firesc, serbarea politică se traducea şi prin una comercială-industrială, rezumată în marea expoziţie a Praterului.

Organizarea acesteĭ expoziţiĭ a dat loc la polemicĭ şi deosebirĭ de vederĭ între diverşiĭ marĭ reprezentanţĭ industrialĭ aĭ Vieneĭ. Eraŭ temerĭ de nereuşită în potriva marilor speranţe ce-şĭ întemeiaŭ alţiĭ, maĭ optimişti. Expoziţia cerea cheltuelĭ enorme, era o adevărată întreprindere de risc industrial. Cu toate acestea expoziţia s'a făcut —, dar rezultatul nu se anunţa tocmaĭ îmbucurător.

Deja dificultăţile economice, anunţate prin conflictul austro-maghiar a tarifuluĭ autonom, eraŭ începutul unor marĭ daune comerciale pentru Austria. Perspectiva dificultăţilor politice între Austria şi diferitele eĭ state supuse, eraŭ începutul uneĭ crize morale pe lîngă cea materială. Dar o urmă de iluziĭ rămăsese încă tuturor: era data marilor serbărĭ de jubileŭ în Decemvrie; Viena avea să primească vizita maĭ a tuturor Suveranilor europenĭ saŭ a reprezentanţilor acestora; pregătirile urmaŭ cu stăruinţă; părtaşiĭ la expoziţie aşteptaŭ cu încredere zilele priincioase de Decemvrie, — şi iată că vestea îngrozitoare a asasinatuluĭ paralizează viaţa întreguluĭ oraş, prefăcut în tabloŭ de sărăcie şi grandioasă ruină. Doliul impus întregeĭ monarhiĭ şi Capitaleĭ în deosebĭ, încheie cu desevîrşire mişcarea industrială şi comercială a Vieneĭ şi aduce lovitura ucigătoare „pieţeĭ“ mareluĭ oraş.

Aşa cere ironia tristă a soarteĭ ca o mişcare într'un senz imprimată să se reperculeze în toate direcţiile, să se traducă în manifestărĭ de tot feliul.

De aceea, bunăoară, comerciantul bucureştean X face să se anunţe prin gazetele capitaleĭ: „D. X care se bucura în calitate de „furnisor al Impărăteseĭ Elisabetha a Austrieĭ“, favoare ce-ĭ fusese acordată maĭ de mult, a arborat un steag negru...“

Ca reclamă, anunciul nu e răŭ. Dar ca folos... c'est maigre.

EXTERNE

Fără jurnale...

Partide politice fără jurnale!... Iată ce va părea o maliţioasă aluzie la partidul «nostru» colectivist, suntem siguri. Cu toate acestea nu de dînsul vom vorbi la rubrica politiceĭ externe.

Fenomenul se petrece în Grecia, unde partidele politice sunt cu totul lipsite de organe de publicitate, simptom al crizeĭ multiforme prin care trece statul helen în urma răsboiuluĭ.

Ca şi în Spania, despre a cărĭĭ psihologie politică vorbeam nu de mult aci, şi în Grecia spiritele sunt întărîtate, patimele dezlănţuite, încriminările reciproce. Pînă astăzĭ încă nu s'a căzut de acord asupra cuĭ anume cade respunderea înfrîngereĭ suferite din partea Turcieĭ. Iar în vîrtejul discuţiilor, ministeriile cad, budgetele se dezechilibrează şi datoriile publice se îngroşă.

De altfelĭŭ opinia publică de aci a intrat într'o fază de totală apatie, încît, după opinia unuĭ corespondent străin, dacă s'ar trimite în judecată toată falanga oamenilor politicĭ, vechĭ miniştri şi militarĭ în retragere, ea nu s'ar ridica măcar un moment ca să oprească în drum catastrofa. Lipsa de ziare contribue încă şi maĭ mult a menţinea această stare de acalmie excesivă.

Singur partidul d-luĭ Dellyanis are două organe de publicitate proprie; celelalte partide — şi sunt foarte numeroase în Grecia — nu aŭ nicĭ un ziar partizan care să le apere orĭ să le propage cu credinţă părerile politice. Cînd simte cîte unul din politicianĭ trebuinţă de a se explica orĭ de a interveni se adresează la cîte unul din puţinele ziare independente, cu rugămintea de a fi... interwievat, lucru ce se grăbeşte să facă organul independent, în schimbul preferenţeĭ ce i s'a dat. Interviewul a ajuns una din cele maĭ marĭ — saŭ maĭ micĭ — slăbiciunĭ politice în Grecia.

Insuşĭ ministeriul nu are nicĭ un organ al săŭ. Este aci, neapărat, un bun mijloc de a înlătura polemicile excitante, dar fenomenul nu e maĭ puţin curios într'o ţară unde libera discuţie este absolută.

Esplicaţia e poate aiurea. Dezechilibrul budgetar ne îngăduind să se întreţie din fondurile oculte, asemenea mijloace de popularizare ministerul helen a preferat să renunţe la dînsele. De unde ar putea trage oare-carĭ învăţăminte colectivitatea noastră, care impune cîrciumarilor întreţinerea fiţuicelor de... propagandă.

Ştirĭ şi Zvonurĭ

Frica de răfuelile ce vor trebui să aibă cu cetăţenii, maĭ cu samă prin întrunirile publice din ajunul alegerilor, face pe actuala administraţie comunală se recurgă la tot felul de panglicărĭ pentru a momi publicul.

Aşa de exemplu, spre a nu se maĭ spune că n'aŭ apă la baia comunală, edilii întrebuinţează, pentru alimentarea băieĭ cu apa necesară, un mijloc pre cît de naiv pre atît, însă, de practic pînă la oare-care punct.

Baia funcţionează complect de treĭ orĭ pe săptămînă; în acele zile, apa de la maĭ multe cişmele din oraş lipseşte aproape cu desăvîrşire. In zilele cînd curge normal apa prin ţăviile cişmelelor, atuncĭ baia n'are apă suficientă şi nu poate funcţiona cum trebuie şi vice-versa.

Această şurubărie patriotică are de obiect a arunca praf în ochiĭ cetăţenilor şi tinde să le demonstreze că e apă şi la baie, şi prin cişmele; cînd şi cum însă, aia e altă chestie. Povestea antereuluĭ luĭ Arvinte care tăia din poale spre a face mânecĭ, croia neconteneit şi antereul tot nu era complect.

Pe lîngă *jocul apeĭ*, patrioţiĭ maĭ pregătesc încă vre-o două *articole* de aşa numite îmbunătăţirĭ ca reclamă electorală. E vorba ca zilele acestea să se'nceapă dărămarea grilajuluĭ care încunjură grădina otelului Traian şi lărgirea pieţeĭ Unirea.

Pentru despăgubirea proprietăţeĭ, fixată la suma de 62 miĭ leĭ, primăria însă n'are nicĭ un ban şi nicĭ nu ştie de unde va lua această sumă. Lucrează pe datorie haine pentru oraş, începînd bine înţăles cu fracul şi cu jobenul, dar lăsîndu-l desculţ. Creeaza pieţe largĭ, face exproprierĭ enorme, construeşte bulevarde prin bortele cele maĭ izolate, toate acestea, însă, pe credit dar pentru aducerea apeĭ, a căreĭ lipsă strigătoare e atît de simţită, s'a mărginit la simple proiecte şi studiĭ, producătoare numaĭ de cheltuelĭ fără control, de diurne şi alte foloase patriotice.

Un alt articol reclamagiu, tot în vederea alegerilor, e şi dispoziţia luată de curînd ca în centrul oraşuluĭ, pe o distanţă de cîte-va zecimĭ de metri, să se eclereze strada cu lumină electrică instalîndu-se pînă în Octombrie cîte-va becurĭ.

«Vedeţĭ d-lor! pare că-ĭ auzim pe pa«trioţĭ, perorînd prin întrunirĭ; vedeţĭ, «v'am făcut pieţe marĭ, squarurĭ, bule«varde, canalizărĭ, exproprierĭ, am adus «apă la Baia comunală, v'am instalat «lumină electrică, v'am făcut de toate «în fine. Ce maĭ vroiţĭ acum? Credem «că nu veţĭ sta pe gîndurĭ să ne reale«geţĭ, şi o să vedeţĭ ce croială nouă de «treburĭ o să 'ncepem!»

Maĭ ziceţĭ, oamenĭ bunĭ, că nu vă sunt *taţĭ*!..

Expunerea principiilor de Economie Politică

Sub acest titlu a dat de curînd la iveală d. *dr. Vasile Radu*, profesor de Economie politică la şcoala comercială gr. II din Iaşĭ, un frumos volum în 8° de VI, 432 pg.

D. Radu e deja de mult cunoscut ca autor al maĭ multor scrierĭ didactice relative la Economia politică, precum şi al altor scrierĭ, tratînd diferite chestiunĭ de domeniul economico-social. Scrierea de faţă se bucură de acele calităţĭ, carĭ fac ca o carte să fie uşor şi cu plăcere de orĭ-cine cetită. Maĭ cu samă o lucrare de expunere a principiilor uneĭ ştiinţĭ pretinde de la autor calităţĭ deosebite: claritate în expunere, precisiune în desfăşurarea faptelor şi pe cît se poate *imparţialitate* în tragerea concluziilor. Toate acestea sînt absolut indispensabile, ţinînd seamă, că o atare scriere are să se adreseze în special inteligenţilor neprevenite, tinerilor, carĭ au a-şĭ face singurĭ educaţia politico-socială. E însă uşor de prevĕzut, că pe cît de lesne é a-ţĭ apropria calităţile didactice de claritate şi preciziune în expunere, tot pe atît de greu e a rămînea imparţial în aprecierĭ şi concluzii. In adevăr, de şi însuşĭ cuvîntul *„ştiinţă“* implică în sine şi însemnarea de neprevenire, imparţialitate, totuşĭ sînt unele ştiinţĭ, între care şi Economia politică, care n'au ajuns încă la gradul de maturitate al ştiinţelor «exacte». Ştiinţele filosofico-morale precum şi cele sociale n'au ajuns să stabilească adevărurĭ în afară de orĭ-ce discuţiune, ba din contra unele din ele s'ar putea spune că trăiesc numaĭ de... *discutat*: ast-fel Metafisica, tot ast-fel Morala şi nu tare departe stau încă şi ştiinţele sociale.

Economia politică însăşĭ n'a isprăvit de discutat.

Economiştĭ ca şi sociologĭ şi filosofi stau divisaţĭ asupra atîtor şi atîtor chestiunĭ, şi nu e de prevăzut cînd au să se *înţăleagă*, căcĭ ceia ce-ĭ face să nu cadă de acord asupra aceloraşĭ lucrurĭ e orĭ insuficienţa mijloacelor de care dispun, orĭ chiar *interesul* ce-l au de a nu căuta numaĭ adevărul, indiferent dacă el poate fi folositor orĭ dăunător claseĭ sociale căreia dînsul aparţine. Şi aceştĭ din urmă sînt în mare parte (ca să nu zicem toţĭ) domniĭ economiştĭ şi sociologĭ, cît despre filosofiĭ, sau maĭ bine zis metafisiciĭ noştriĭ, dînşiĭ nu pot avea de cît cel mult un interes *intelectual*: plăcerea de a-şĭ vedea respectată credinţa dintăĭ.

Rolul aceluĭ ce-şĭ propune să facă o expunere a principiilor unor ast-fel de ştiinţĭ, e decĭ cît se poate de ingrat. Profesorul *Friedrich Paulsen*, unul din ceĭ maĭ distinşĭ cugetătorĭ aĭ veaculuĭ, n'a putut scăpa de orĭ-ce învinuire cînd a expus diferitele sisteme filosofice în magistrala sa lucrare *Einleitung in die Philosophie*. Ce-ĭ drept, dînsul a fost învinuit de... *imparţialitate*.

Cum se poate, se întrebau taberele adverse, materialiştĭ şi spiritualiştĭ, să aibă şi celălalt dreptate: adevărul e numaĭ unul, decĭ... şi loviturile au curs de ambele părţĭ pe capul nepărtinitoruluĭ filosof.

In ştiinţile sociale, economia politică în special, lucrurile poate nu stau aşa de răŭ, dar nu-ĭ maĭ puţin adevărat că rolul aceluĭ ce se încearcă a expune principiile şi diferitele sisteme economico-sociale, va avea mult de luptat pentru a nu favoriza pe unul în dauna celuilalt. Nota personală, credinţele autoruluĭ într'un cuvînt, pot transpira la fiece pas.

Autorul scriereĭ de care ne ocupăm, după cum singur o mărturiseşte în prefaţă, a avut cu deosebire de călăuză pe doĭ economiştĭ, ce aparţin unor deosebite şcoale, *Ch. Gide* şi *Paul Leroy-Beaulieu*. E natural decĭ ca în expunerea principiilor de economie politică să prevaleze opiniunea acestor economiştĭ «burghejĭ», Deosebit se maĭ remarcă opiniunile deosebite ale autoruluĭ în maĭ multe locurĭ. In general însă s'a silit autorul să remîie cît se poate maĭ mult în marginile uneĭ expunerĭ ştiinţifice.

Intreaga lucrare cuprinde treĭ părţĭ, în afară de «generalităţĭ» şi un apendice: *Noţiunĭ de finanţe*. Din partea întăia, *producţiunea avuţieĭ*, relevăm capitolul (III) relativ la libertatea muncĭĭ şi însemnătatea Statuluĭ, care e după autor: «expresiunea cea maĭ înaltă a

sociabilitățeĭ omenești» și «sub ocrotirea căruia trebue să se manifesteze toate libertățile economice» (pag. 87). In cap, V relativ la *Capital*, autorul face judicioase observațiunĭ relativ la oigina capitaluluĭ (pag. 116—117). Cap VI relativ la mașini și *mașinism* merită o deosebită atențiune, precum și din capitolul relativ la formele producțiuniĭ paragraful: *progresul producțiuniĭ și populațiunea* (pag. 152 -160), Partea a doua se referă la *distribuțiunea avuțieĭ*. Autorul, după ce expune diferitele doctrine relative la distribuțiunea avuțieĭ, e de părere că *«această distribuțiune nu poate cădea exclusiv în atribuțiunile statuluĭ, fie el socialist, fie statul actual, ci din contra ea trebue să fie în primul loc rezultatul uneĭ ordine naturale»*. Noĭ credem că prin aceasta autorul n'a elucidat de loc chestiunea, căcĭ am dori să știm *cine* va face această distribuțiune, «rezultatul uneĭ ordine naturale»? Orĭ, această «ordine naturală» înseamnă poate suprimarea orĭ căreĭ autorităț și decĭ și a Statuluĭ? Dar aceasta nu putem presupune căcĭ autorul, după cum am văzut, e un partizan al Statuluĭ.

Maĭ departe relevăm în cap. II paragraful relativ la *mișcarea cooperativă în România*, rezumat după un interesant articol al d-luĭ Radu, publicat în revista italiană «*Riforma Sociale*», (1896) In cap. relativ la proprietate (III) d-sa dă dreptate acelor ce susțin că proprietatea individuală e un produs al legiĭ pozitive: la noĭ până la decretul princiar din 14 August 1864 nu exista, pentru majoritatea Romînilor, drept de proprietate individuală (pag. 216). Maĭ departe d-sa face procesul inegalității economice (pag. 227—229), totușĭ zice d-sa «stă în mintea tuturor că neegalitatea trebue să existe», (Oare de ce?)

Trecînd la proprietatea minelor și vorbind despre legea minelor de la noĭ (din 1875) relevează numaĭ obiecțiunea luĭ M. Lambert (din Revue d'Economie politique 1896), că legea n'a luat măsurĭ pentru a asigura o bună exploatatare. In paragraful privitor la *marea și mica proprietate*, dl. Radu susține pentru țara noastră treĭ felurĭ de proprietățĭ (mare, mică și mijlocie), viitorul trebuind a fi asigurat miceĭ proprietățĭ. In ce privește marea proprietate, ea trebue de asemenea menținută, «nu atît în vederea veniturilor, ce ea va putea produce, dar ca exemplu de cultură sistematică». Statul va putea și el pastra cîteva marĭ domeniĭ în fie-care district pentru a putea instala ferme model, lăptării, a face cultură de animale utile, etc.» (p. 244—44).

In sfîrșit partea a III-a tratează despre *consumațiunea avuțiilor*, căreea îĭ urmează ca apendice al scriereĭ *noțiunĭ de finanțe*. Paragraful relativ la *impozitele din România* prezintă un deosebit interes. Și cu această ocaziune relevăm importanța lucrăreĭ d-luĭ Radu prin aceia că d-sa și-a dat o deosebită osteneală spre a presenta date și observațiunĭ relativ la țara noastră. Așa fiind, netăgăduit, că această nouă și conștiincioasă lucrare a d-sale, va fi pretutindenea la noĭ bine primită.

Sylvius.

SILUETE

III

Uneĭ mediciniste.

Pricep de ce, frumoasă fată,
Lăsat-aĭ holdele cu grîŭ,
Lăsat-aĭ nopțile cu visurĭ
Și-aĭ pus scalpel și șort în brîŭ.

Azĭ tu jupoĭ fără de milă
Amăgitoriĭ căpcăunĭ:
Pe toate fetele din lume
Țĭ-aĭ pus în gînd să le răzbunĭ.

Danil.

Științĭ-Litere-Arte

Cea maĭ mică insulă din lume, ne spune revista științifică, este insula Rockall, situată în oceanul Atlantic, la 530 km. departe de Scoția și aparținînd Angliei. Suprafața totală a insuleĭ e... cît îĭ îngăduie apa, care o acopere cu totul cînd e agitată. Circonferința insuleĭ e de 75 metrĭ; punctul cel maĭ înalt deasupra nivelului apeĭ e de 21 metrĭ.

*

Frumoasa artistă Jane Hading, care ne va vizita în Octomvrie, și-a comandat—zice cronica pariziană indiscretă — treĭ zecĭ de toalete superbe pentru turneŭ.

*

Noul roman al luĭ Georges Clemenceau: *Les plus forts* a dat subiect pieseĭ cu acelaș titlu care se va juca la „Gymnase" din Paris:

*

Ultima curiozitate medicală e descoperirea microbuluĭ..... insolațiuniĭ. Vom reproduce într'un număr viitor amănunte cu privire la această noutate a hipocraților.

*

La Paris s'a pus în circulație cel dintâiŭ „fiacre automobile", care se angajază cu oara saŭ cu cursa la feliŭ cu celelalte trăsurĭ. Nu e departe vremea cînd mașina" va deslocui picioarele cailor după cum a făcut cu brațele lucrătorilor.

*

Cu ocazia condamnăriĭ papale în contra opereĭ luĭ Zola, *Paris*, s'a întocmit statistica scriitorilor carĭ aŭ fost puși la *index* în cursul timpuluĭ. Figurează între alțiĭ: Milton, Pascal, Voltaire, Renan, Sainte-Beuve, George Sand, Stendhal, Balzac, Diderot, Auguste Comte, Dumas tată și fiŭ, Flanbert, Guy de Maupassant, Heine, Hugo, Lamartine, Leopardi, Michelet și... Mahomet.

Cel dintâiŭ Index a apărut la Veneția, în 1543.

*

In *Revue du Palais* de sub direcția avocatuluĭ Labori, se publică un studiu asupra războiuluĭ spano-american. Autorul crede că Spania ar fi triumfat dacă îndrăznea să iee o violență ofensivă. Americaniĭ sunt calificațĭ de agresorĭ lacomĭ și „fără scrupul", discipolĭ aĭ Germanieĭ din 1870.

*

Bibliotecele populare țărănești, de lipsa cărora se vorbea dăunăzĭ în „Opinia", aŭ luat o mare dezvoltare în Rusia, de cîtva timp. Cele maĭ cunoscute sunt: ediția „Pasrednic" — mijlocitorul—și edițiile d-neĭ Kolmikov, din care unele numere cuprind capo d'opere de literatură populară. Un serviciŭ imens de librărie ambulantă s'a organizat prin unele provinciĭ și cărțile ieftine se vînd țaranilor pe la locuințele lor. Aceasta ajută maĭ ales ca să nu uite sătenii puțina carte învățată prin școlĭ, lucru ce se întîmplă și în țară la noĭ.

Ce 'și scriŭ eĭ

II

Faun către Irinel

M'a bucurat peste măsură de mult faptul că în zăpăceala dragosteĭ tale, aĭ cerut sfatul a doi prietenĭ carĭ sunt departe unul de altul, ca cerul de pămînt, în ce privește ideile și simțirile! Aĭ vrut să știĭ dacă Danil te povățuește să o eaĭ, și în acelaș timp aĭ vrut să pătrunzĭ firea unuĭ om care ți-ar fi spus de bună seamă: «nu o lua»—Lucrurile însă, s'aŭ întors pe dos, saŭ maĭ bine zis pe aceiaș față.

Dragul meŭ «cu privirile catifelate, cu obraz ca aurora, și mînuțele albe, moĭ și micĭ, de fată abia scăpată din pension» te rog să judecĭ adînc, înainte de a da avînt inimeĭ tale. Nu știu dacă inima joacă un rol maĭ mare în dragoste de cît judecata, dar știu atît, că judecata, e quintezențiarea tuturor simțurilor noastre. Creerul omenesc e un tribunal în fața căruia, orĭ ce senzație compare ca un acuzat și ca un martor, iar în cele din urmă, din întreaga debatere sufletească se întrupează într'un judecător suprem ce rostește sentința. Dacă mintea ta, găsește că e bine să ieĭ pe Virginia eŭ nu maĭ am ce zice. Indată însă ce mă iaĭ pe mine ca sfătuitor, saŭ ca *apărător* maĭ bine zis,—eŭ îmĭ urmez liniștit pledoaria:

Tu, «cu privirile catifelate, cu obrazul trandafiriu, cu mînuțele albe și moĭ» ce găseștĭ superior ție în față?

Mîinĭ albe și moĭ, obraz trandafiriu și privirĭ catifelate? Dar acestea le avețĭ amîndoĭ! Dacă pătrunderea judecățeĭ tale, nu trece dincolo de formele astea ispititoare,—atuncĭ iubirea voastră e trupească, și *amîndoĭ sunteți orbĭ* de vreme ce *tu*, care eștĭ asemenea eĭ, nu o vezĭ de cît cu ochiĭ trupuluĭ, și nu vă scrutațĭ *de loc sufletele*.

Nu o lua cît timp nu-ĭ cunoștĭ sufletul. Nu o lua cîtă vreme nu știĭ care'ĭ sunt iluziile. Nu o lua cînd vezĭ bine că e frumoasă, și cînd înțelegĭ și maĭ bine că simțirea eĭ e închisă ca într'un sicriu nestrăbatut de viață ochilor tăĭ. Ce vreaĭ să facĭ? Vraĭ să iaĭ o fată care te iubește pentru că aĭ mîinĭ moĭ, albe, obraz trandafiriŭ și privirĭ catifelate?

Vraĭ să iaĭ o ființă care are chip de madonă, brațe sculpturale, surîs fermecător? Dar amîndoĭ le avețĭ! Vreți să vă reparați cu sufletul cînd voluptatea atingereĭ lor a încetat? Petalele cad cînd fructul trebue să se nască, dar voĭ nu sînteți orbĭ ca plantele.

Dacă farmecile voastre trupeștĭ sînt pricinele nebuneĭ tale iubirĭ adu-ți aminte de cuvintele mele: dragostea ta e dragostea trupuluĭ, și trupul nostru omenesc e *prinosul țărîneĭ*.

Dacă însă vreaĭ ca iubirea ta să fie neîntreruptă, și armonia viețeĭ tale sufletești să fie deplină, urmărește fenomenele ce ți le desfășur la vale.

Cînd Virginia în clipa sărutăreĭ te va săruta fără să i se stingă glasul, fără să i se moae brațele, fără sa'și coboare pleoapele,— să știĭ că fata asta e o copilă ca și tine, și te iubește ca pe o prietină a eĭ, și nu excita o dragoste ce privește prietenia cu seninătatea stelelor ce privesc pămîntul! Dar cînd Virginia, atingîndu-ți mîna, obrazul, va cădea în somn și te va ruga prin clipirea ochilor să-ĭ atingĭ pieptul cu pieptul tăŭ voluptos, cînd îți va înlănțui brațele după gîtul tău și-ți va șopti printr'un surîs senzual: *iubește-mă,—nu o iubi!* Aceia e Dalila! Și Dalila nu e de cît «patima» iar patima e ruina sufletelor marĭ.

Decĭ ferĭ în laturĭ!

Faun
pentru conformit.

Gh. Silvan.

„Opinia" la Botoșanĭ

De unde pretutindenĭ, pentru ușurința serviciuluĭ, se fac toate chipurile ca Casieria, Regia și Creditul Agricol să ocupe un singur local, în Botoșanĭ, *pentru ca să fie căpătuiți cîți va liberali*, puterniciĭ zilei fac toate chipurile ca aceasta să nu se întîmple. Faptele vorbesc de la sine maĭ bine decît orĭ ce comentariĭ. Iată în adevăr cum se petrec lucrurile:

In anul trecut adm. financiară a județuluĭ nostru intervine la minister și cere ca să se închirieze un local destul de încăpător pentru a uni sub un singur acoperămînt Casieria, Regia și Creditul. Ministrul numește o comisiune compusă din Adm. fin. și fostul prefect d. Arapu, ca să aleagă un local. Aceștia după o minuțioasă cercetare, recomandă cu ord. No. 15,565 din Iulie 1897 casele d. St. Ghica, unde a maĭ fost o dată regia, ca fiind cele maĭ încăpătoare. Totușĭ, d. St. Ghica fiind conservator, ceĭ de la minister întârziară să dea o soluție raportuluĭ sus menționat. In anul acesta după repetate stăruințe făcute pe lîngă d. Ghyca, d-sa face oferta, și ministrul de finanțe numește o *nouă* comisiune compusă din noul administrator financiar d. Mustea și din directorul prefectureĭ ca locoțiitor al d. prefect dus în concediu. Aceștia de asemenea găsesc casele d. Ghica în cea maĭ perfectă condiție și se înțeleg să le recomande maĭ ales din causă că sînt mult maĭ apropiate de toate autoritățile, de cît actualele case ocupate de administrația financiară. Se stipulează toate condițiile impuse de minister, se face contract pe timbru, care se înaintează cu adresa No. 18,224 din 30 Iulie a. c. conform adreseĭ ministeruluĭ spre aprobare. In timpul acesta însă, un domn deputat află de aceasta și se alarmează, și sub motiv că din cauză că actuala adm. financiară ocupă 3 case liberale, a lua în locul lor casa unuĭ conservator, ar însemna să se jignească interesele Liberale și să se pericliteze alegerile viitoare, liberaliĭ fiind destuĭ de puținĭ în Botoșanĭ, stăruește pe lîngă d. director al prefecturei să facă un raport defavorabil, care îl și făcu, cu toate că la fața loculuĭ avusese altă părere și găsise casele d-luĭ Ghica bune pentru administrația financiară (d. administrator și toțĭ d-niĭ șefĭ de secție carĭ aŭ fost la fața loculuĭ nu pot contesta aceasta). Pentru a paralisa aprobarea contractuluĭ și închiriarea caselor d-luĭ Ghica, deputatul colectivist pune apoĭ pe un evreŭ Merdingher care face o ofertă prin care se obligă a construi, toamna aceasta, un local pentru adm. finan.—în urmă găsește niște dughenĭ ale unui alt evreŭ Osfald, carĭ nu sunt tencuite, și nicĭ macar gata în roș, și le propune pentru adm. financiară, și aceasta numaĭ pentru ca să încurce lucrurile până la 25 ale luneĭ, cînd espiră termenul până la care adm. finan. este datoare să anunțe pe proprietariĭ caselor, că voește să se mute și să ceară reziliarea contractuluĭ. Astfel printr'o manoperă, curat colectivistă, se ține totul în suspensie, căutînd ca termenul de 25 August să treacă pentru ca apoĭ silită administrația financiară să rămîe tot în case micĭ și rele, carĭ aŭ un singur merit, de a fi case de ale liberalilor.

Toată lumea e indignată de această neomenoasă purtare, și de acest fel de politică bazată numaĭ pe căpătuire. Se le zicem liberalĭ și să nu ne mirăm. Interesele generale pot fi jignite, funcționariĭ pot să stea în case rele, toate sunt admirabile dacă prin aceasta se dă un os unuĭ liberal.

Vic.

K. u. K. œsterr ung. Consulat
No. 7338

Kundmachung

Von Seiten des k. u. k. Consulates wird den P. T. Mitgliedern der œsterr. ung. Colonie in Jassy hiemit bekannt gegeben, dass Samstag den 5/17. September, als am Tage der Beisetzung. Ihrer Majestät unserer Kaiserin und Königin in der katholischen Kirche um 10 Uhr V. Mtgs, ein feierliches Requiem abgehalten werden wird.

Jassy, am 15. September 1898
Der k. u. k. œsterr. ung. Consul.
(L. S.) **Pogacar**

INFORMAȚII

In curînd se vor înființa încă două secțiĭ de jandarmĭ ruralĭ pentru jud. Iașĭ: una la Bivolarĭ și alta la Podul-Iloaieĭ.

Și d. Sturdza ținea morțiș să desființeze legea care organizează această instituție.

— —

Mobilierul școaleĭ normale superioare, desființată prin noul regulament, trece la gimnaziul Ștefan cel Mare.

— —

Maĭ multe ziare, între carĭ și al nostru, aŭ fost induse în eroare și aŭ publicat știrea că d. Rozan a fost numit intendent al spitaluluĭ din Hîrlăŭ.

Intendent al spitaluluĭ din Hîrlăŭ este d. P. Tomaziu, care ocupă această funcțiune de maĭ mulțĭ anĭ.

Iată programul examenelor de corijare pe ziua de azĭ la Liceul National:

Curs inferior divizia A:

Clasa II-a: Franceza, Latina și Geografia.

Clasa III-a: Fizica, Franceza, Latina, Geografia și Istoria.

Clasa IV-a: Fizica, Geogr. și Istoria.

Curs superior divizia A.

Clasa V: Fizica, Franceza, Germana, Istoria și Greaca.

Clasa VI: Franceza, Germana, Fizica și Istoria.

Clasa VII: Franceza, Germana, Igiena, Istoria și Matematica.

— —

D. V. Gheorghian, prefectul județuluĭ, a obținut un congediu de 20 zile cu începere de azĭ 3 Septembre.

Afacerile prefectureĭ se vor gera de d. director N. Alexandrini.

— —

Se zice că administrația comunală a regulat încă de mult ca rezultatul tuturor micilor licitațiĭ carĭ se țin la primărie pentru diverse furniturĭ, să fie examinat și să poarte viza d-luĭ consilier Motăș, formalitate fără de care ele nu pot fi supuse aprobăreĭ, fie a consiliuluĭ fie a primaruluĭ.

Or, d. *preopinient* Motăș neavînd diurnă pentru asemine daravere, carĭ sunt pur onorifice—ceea ce nu prea întră în deprinderile partiduluĭ—, nicĭ gîndește să *bată* pe la primărie spre a esamina lucrările, astfel că ele staŭ cu lunile nerezolvite, transformîndu-se în stare de mormane pe mesele diferitelor biurourĭ.

Atinșĭ la rinichiĭ intereselor lor, ceĭ în chestie se roagă, stăruie, țipă, dar toate opintelile sunt zadarnice, căcĭ belelele onorifice n'aŭ curs pe piața colectivistă.

O diurnă, decĭ, se impune.

— —

In ziua de 16 Septembrie se va ține licitație, în cancelaria prefectureĭ de județ, pentru arendarea terenurilor de cultură din județul Iașĭ.

— —

Agențiĭ siguranțeĭ aŭ aresiat pe soldatul Hoheriu Nicolae, din comp. 4 sanitară, unul din autoriĭ furtuluĭ din strada Sărărieĭ No. 27 de la crîșmarul David Aronovicĭ. Hoheriu a denunțat și pe alțĭ doĭ soldațĭ, ca Bîrsan Constantin și Huțupanu, complicĭ la furt.

— —

D. Botez Grigore, elev în clasa IV-a la gimnaziul Ștefan cel Mare, se scobora erĭ prin strada Sărărieĭ. In drum îl întâlnește o fată de evreŭ care avea în mînă un cuțit. Și din nebăgare de samă saŭ cu voință, fata s'a repezit la dînsul și l'a tăiat adînc la mîna stîngă. In urmă fata a fugit și s'a făcut nevăzută.

— —

In strada Butu No. 4, astă noapte, la ora 3, s'a declarat un incendiu. S'aŭ aprins dușamelele de la bucătăria d-neĭ Lucie Mavrogheni. Pompierii fiind înștiințațĭ aŭ sosit imediat și aŭ localizat focul. Focul a luat naștere de la o plită.

— —

Tîrgul-Frumos a fost dilectat Marțĭ seara de către artiștiĭ I. D. Ionescu și I. Dimitrescu, douĭ comicĭ a căror reputație e de mult stabilită.

Reprezentația a avut loc în sala cazinuluĭ *Dorobanțu* S'aŭ cîntat cuplet hazliĭ și s'aŭ executat cantonete comice din repertoriul luĭ Alexandri.

Sala plină și aplause nesfîrșite.

— —

D. Papafil, funcționar, ducîndu-se ierĭ în magazia d-luĭ Jean Polingher ca să cumpere o pereche de mănușĭ, a uitat pe o masă două inele. Proprietarul magazinuluĭ, găsindu-le, 'ĭ le a trimis acasă.

Tot d. Jean Polingher este cel care, acum cîțĭ-va anĭ, găsind în fața magazieĭ 460 de leĭ pierduți de un funcționar al Spiridonieĭ, 'ĭ-a restituit numaĭ de cît.

Igiena Copiilor

SCRISOAREA X

Mult stimată Doamnă!

(Urmare)

V. Cultivarea sistemuluĭ osos și muscular

Oasele copiilor maĭ marĭ, adecă a sugarilor sunt asemenea încă crude, ligamentele, carĭ leagă un os de celalt pentru a compune scheletul, sunt slabe și foarte elastice; coloana vertebrală care susține întregul schelet, formează la un copil noŭ născut o linie aproape dreaptă, încovoeturile tipice ale coloaneĭ vertebrale, pe care le găsim la scheletul omuluĭ adult, încep a se forma abea la vîrsta în care începe a ședea de sine și continuă a se forma cînd începe a sta în picioare. Ele sunt efectul atît a acțiuneĭ diferiților mușchĭ cît și a presiuneĭ greutățeĭ corpuluĭ.

Mișcările musculare a unuĭ copil noŭ născut sunt automatice, ele devin abea maĭ tîrziŭ intenționate și voluntare. Mersul desvoltăreĭ acțiuneĭ mușchilor merge după ordinea următoare: cele dintâĭ manifestațiunĭ musculare voluntare și anume întinderea mîneĭ și apucarea unuĭ obiect ținut înaintea ochilor, ținerea liberă și dreaptă a capuluĭ se observ abea pe la a 3—4 lună; cea dintâĭ încercare de a-și rădica trunchiul pe cînd se află culcat pe brațele mameĭ saŭ în pătișor, la vîrsta de 6 rare orĭ de 5 lunĭ. După ce s'a deprins a ședea de sine, începe cam prin luna a noua a se tărî pe jos; acest period durează obicĭnuit maĭ multe săptămînĭ, apoĭ vin încercările de a se rădica în picioare, ținîndu-se cu mîinele de pat, de o masă saŭ de un scaun; îndată ce simte că mușchiĭ aŭ cîștigat destulă putere, îl videm într'o bună zi stînd copăcel în picioare, observînd că și aceste încercărĭ de voinicie reușesc, încep a merge la început, din cauza nedesăvîrșireĭ mișcărilor coordonate și a neexperienței mușchilor, cu pas nesigur și șovăind și după un oareșĭ care timp de exercițiu cu un pas ferm. Acest eveniment fericit, bucuria părinților și a copiluluĭ, survine obicĭnuit în vîrstă de la 11—13 lunĭ. Un copil care nu s'aŭ deprins a umbla pînă la vîrsta de 14 lunĭ, deșteaptă bănuiala că are un sistem osos vicios saŭ o musculatură rămasă în urmă în desvoltare.

Iașĭ. **Dr. W. Finchelștein.**

(Va urma)

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraș).
A se adresa la Redacție.

De Inchiriet chiar de la 1 Octombrie casele No. 83 din strada Sărărie: salon, antret, 2 odăĭ, etac, bucătărie, beciŭ, cămară pentru lemne etc.; informațiunĭ acolo.

D-na Erna Olinchievicĭ—Zuhr
DENTISTE
Iași Str. Golieĭ 42.

Efectuează denturĭ artificiale carĭ nu se deosebesc de dințiĭ naturalĭ, denturĭ parțiale fără plăcă pe ceriul gureĭ, denturĭ complecte, cu placă în aur, aluminiu bronzat, aur cauciuc și cauciuc sade. Lipsa unuĭ singur dinte se înlocuește printr'un dinte sistem Richmond și dinte cu șurub (dent pivot).

Regulează dințiĭ anormalĭ crescuțĭ.

Plombează dințĭ în aur, platină, email, cristal, etc. etc.

Curarisește dințiĭ și măselele bolnave fără a necesita scoaterea lor, Extracțiune fără durere.

Consultațiune de la 9—12 a. m. și de la 2—6 p. m.

Doctora O. CONTA
de la Facultatea de Medicină din Paris
—Boale de Femeĭ și Copiĭ—
Consultațiunĭ de la 2—5 p. m.
Aleea Princesa Maria, — Iași.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscința onor. Public Iașan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalațiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricității pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de mterial electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a orașuluĭ Iași, decĭ avîn d exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face prețurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins țigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informațiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima
DIRECȚIUNEA

„Opinia“ la Brăila

Mocanii și Legea Repaosului

De cînd s'a pus în aplicare legea repaosului dominical, s'a scris din deosebite orașe că această lege se calcă de către unii comercianți și că unii din agenții poliției se fac n'aude-nu vede.

In Brăila lucrurile se petrec mai în mare. Aicea dacă negutătorii din atîtea străzi respectă legea repaosului; dacă piețele de carne și de pește sunt închise, este în schimb o clasă întreagă de comercianți, cari cu ori-ce preț nu vor să închidă prăvăliile lor. Acești sunt mocanii brașoveni, iari ocupă ambele părți ale stradei Regale, începînd din strada Plevnei și pînă în piața poporului. De atîta timp de cînd e promulgată legea repaosului, atîta li s'a spus să închidă prăvăliile în cît azi s'ar face ridicol un comisar cînd s'ar mai duce la un mocan, să-l someze a închide.

Lucrul este fenomenal de ciudat și de rușinos. dar e prea adevărat.

Că poliția întreagă se teme de mocani n'am putea crede. Mai adevărată ni se pare spusa unora din mocani, cari singuri daŭ ca explicare a acestei nesupuneri, faptul că sunt tolerați de către primar care la alegeri are nevoe de dînșii.

Explicația aceasta poate fi cea dreaptă și adevărată. dar totuși o nedumerire zace în fond; anume: prin ce calități se fac mocanii așa de necesari la alegeri?

De toată lumea să știe că la alegeri două categorii de oameni se fac indispensabili: *cetățenii votanți* și *bătăușii*.

Să judecăm puțin asupra termenilor de mai sus, spre a determina categoria în care întră mocanii brașoveni. Să presupunem că ei sunt toți alegători, ceea ce nu e tocmai așa; dar fie. Apoi ce fel de cetățeni, și cu ce vază pot fi niște alegători, cari sprijinesc candidatura cutăruĭ candidat, cînd ei nu vor să respecte o lege creștinească, făcută să fie respectată în toată țara?

In asemenea caz numele de cetățean ce li se atribue își perde tot prețul său, de oare-ce ori-care cetățean e dator să fie nu numai respectuos față cu legile sub cari el și-a găsit adăpost, ci să apere acele legi în potriva celui ce n'ar fi cetățean și prin respectul său să dea exemplu și altora și să denunțe pe cei ce ar călca o lege.

Purtarea mocanilor brașoveni este o imoralitate publică și politică căci dînșii aŭ ucenici, cari cresc într'o atmosferă așa de dăunătoare educațiunei civice a tinerimei comerciale.

In școala de adulți ce s'a înființat și în Brăila nu a urmat în cursul anului acestuia nici un ucenic saŭ calfă din prăvăliile brașovenești; și tocmai acești a ar fi avut cea mai mare nevoie de asemenea școală.

Astfel fiind lucrurile nu rămîne de crezut de cît că mocanii brașoveni din Brăila, sunt saŭ cetățeni inconștienți de chemarea cetățeanului, și prin urmare nedemni de acest nume, saŭ numai niște factori auxiliari în alegeri ai acelor persoane, cari fiind în fruntea comunei, îi lasă nesupărați să-și caute de interesele lor personale în paguba legilor.

Ori cum ar fi, cazul de care ne-am ocupat e pre atît de regretabil și rușinos, pre cît este de adevărat, și e de dorit să vedem îndreptarea sa.

Vindex.

Telegramele Străinătății

Asasinarea Impărătesei Austriei.

Viena 2 Septembrie.

Din Geneva se telegrafiază:

Ucigașul Luccheni va fi judecat la sfîrșitul lui Octombrie de curtea cu juați, în sesiunea extra-ordinară.

Temnițerul povestește că ucigașul Luccheni face impresia unui om fericit, care se așteaptă la un noroc mare. Dînsul doarme bine.

Pe lîngă Luccheni, au mai fost arestați anarhiștii Pozzia, Barbotti și o fată cu un renume foarte prost.

Pozzia a cumparat de la un cuțitar din Lausanne cuțite în valoare de 12 franci.

Cu toată tăgăduirea lui Luccheni, se constată că el face parte dintr'un adevărat complot pentru omorîrea împărătesei și că dînsul a eșit la sorți ca să săvîrșască faptul.

S'a constatat de asemenea că Luccheni a stat două zile în Viena. Opt alți anarhiști aŭ fost arestați.

Viena, 2 Septembrie.

Din Milan se telegrafiază că poliția de acolo a descoperit acum că Luccheni proiectase un atentat contra regelui Humbert al Italiei.

Afacerea Dreyfus.

Paris, 2 Septembrie

Ziarul partidului imperialiștilor «Le Petit Caporal» sfătuește pe generalul Zurlinden, să facă o lovitură de stat, să aresteze pe Felix Faure, președintepe Republicei franceze, pe miniștri și aloi să convoce comisiile pentru constituantă.

Această știre a produs în Paris o senzație enormă.

Paris, 2 Septembre.

«Jour», ziar anti-dreyfusist, publică știrea că Felix Faure, președintile Republicei, a declarat miniștrilor că dacă se va face revizuirea procesului Dreyfus, atunci el ar adresa un mesagiu către țară și și-ar da demisia.

Paris 2 Septembre.

Dreyfusiștii își întăresc atacurile contra d-lui Felix Faure, președintele republicei, amenințînd că vor provoca o criză prezidențială,

Colonelul Picquart a dat în judecată pe ziarul «Eclair», care a zis că Picquart a falșificat documentul pe baza căruia Esterhazy a fost denunțat.

Esterhazy spion rus.

S'a constatat, zice o depeșă particulară a *Adevărului*, în mod neîndoios că maiorul Esterhazy a fost spionul Rusiei pe lîngă statul major francez.

Surescitarea e enormă în Paris.

Revoluția din Creta.

Atena, 2 Septembrie.

Creștinii cretani se află în marș contra Candiei, așa că e temere de o cioc-nire cu mahomedanii. Se asigură că în Candia 600 de oameni aŭ fost arși de vii saŭ măcelăriți.

Guvernul rusesc a adresat cabinetelor din Roma, Londra și Paris, o notă în privința faptelor din Candia.

Petersburg, 2 Septembrie.

Din Odesa aŭ plecat o sută de infanteriști și 24 de geandarmi la Creta. Curînd se vor trimite noi întăriri rusești la Creta.

Roma, 2 Septembrie.

Două batalioane de infanterie aŭ primit ordinul să fie gata de plecare pentru Creta. Un batalion de trupe italiene a sosit eri la baia Suda.

Accidentul ducelui de Connaught

Paris, 2 Septembrie.

D. Felix Faure, președintele republicei, a asistat azi călare la manevre, lîngă Montbeugny, dimpreună cu ducele de Connaught, nepotul reginei Angliei.

Calul ducelui s'a speriat de bubuitul tunurilor și ducele a căzut fără să 'și facă nici un rău, după care dînsul a încălicat alt cal.

Relațiunile dintre Anglia și Franța

Ziarul *Standard* din Londra și alte ziare engleze amenință cu războiŭ pe Franța, dacă nu va părăsi portul Faschoda.

ULTIME INFORMAȚII

Comitetul clubului conservator e convocat Joi, 8 ore seara, în saloanele clubului.

Președinte, Gr. Gogălniceanu.

Manevrele de Ambulanță

In zilele de 1 și 2 Septembre aŭ avut loc, în jurul Iașului, manevrele de ambulanță a corpului IV de armată, sub conducerea d-lui dr. căpitan Vicol cu asistența d-lor d-ri: căpitan Gavrilescu și locotenent Culianu. D. colonel dr. Corvin nu a putut asista la aceste manevre, fiind chemat telegrafic la Roman unde s'a ivit conjuctivita granuloasă printre soldați.

Compania 4-a sanitară împreună cu detașații din toate regimentele corpului IV, un pluton de infanterie și unul de cavalerie, în total un număr de 270 oameni aŭ plecat în coloană de marș, sub comanda d-lui căpitan Dăscălescu și locotenent, Pintilie în ziua de 1 Septembre, la ora 7 dimineața, de pe platoul Copoŭ spre satul Tătărași.

Inainte de a pleca, d. locotenent Pintilie m'a condus să visitez compania IV sanitară împreună cu toate dependințile ei, cari sunt într'o regulă și curățenie exemplară; apoi d. căpitan Dăscălescu mi-a oferit să gust din cafeaua cu lapte ce se dă soldaților și care este excelentă sub toate raporturile. Plecarea trupelor a cam întîrziat din cauza pompierilor, cari aŭ adus caii necesari ambulanței mai tîrziu cu un ceas de cum era ordinul d-lui general.

Iată itinerarul acestor manevre:

Trecînd pe la Pester și Copoŭ, ajungem la ora 8 și jumătate în satul Tătărași. Aici se stabilesc diferitele servicii. Infanteria simulează un atac în contra cavaleriei. Soldații simulînd pe răniți sunt ridicați și bandajați de brancardieri sub comanda d-lui locotenent dr. Culianu. Fie-care rănit avea bilet pe care era scris felul răneĭ sale și eleviĭ infirmieri aplicaŭ pansamentele pe care le credeaŭ de cuviință. De aici răniții sunt transportați la primul post de ajutor unde d. căpitan dr. Vicol face elevilor infirmieri critica instructivă. De aici rîniții sunt transportați pe târgi, selete, hamacuri, cărucioare de targi și în trăsuri de ambulanță pînă la ambulanța divizionară, unde d. căpitan dr. Gavrilescu revede din noŭ pe răniți, îi imparte în greĭ și ușori, transportabili, unde le reînoește pansamentele, explicînd toate aceste soldaților sanitari cari aduc pe răniți.

Cu această ocazie țin să arăt că soldații denotă multă pricepere și îndemînare; datorită aceasta de sigur d-lor medici instructori ai școalei sanitare de pe lîngă spitalul militar și în special d-lui dr. Vicol, care a condus cu mult tact aceste manevre.

La ora 11 și jumătate atît soldații cît și ofițerii iaŭ dejunul pe cîmp; apoi staŭ în repaos pînă la ora 1 și jumătate, cînd trupa pornește în aceiași ordine către satul Valea Lupului, unde exercițiile de dimineață se repetă, schimbîndu-se numai medicii, unul în locul altuia. Exercițiile se continuă pînă la ora 6, cînd trupa se întoarce în oraș prin bariera Păcurari.

A doua zi aceste exercițiĭ se fac în jurul satului Găureni. Dimineața, între oarele 7 și 12, iar după amiazi între 2 și 6, cînd trupa se întoarce în oraș. Tînărul sanitar Giovanny Ionescu, un pasionat amator de fotografie, ia diferite schițe ale trupelor în diferite poziții. Fotografiile acestea vor fi trimise corpului de armată și ministerului de rezbel. La urmă, ofițerii, d. G. Dimitriu, primarul din Mironeasa și representantul d-voastră se fotografiază în grup.

Aceste manevre, cele dintăi cari se fac la noi în țară, sunt de mare folos armatei și ar fi de dorit că toate corpurile de armată să imiteze exemplul celui din Iași.

Titus.

Inainte de a se întoarce în țară, Suveranii noștri vor merge la Viena pentru a asista la înmormîntarea împărătesei Elisabeta.

D. Cesar Sidoli, proprietarul mareluĭ Circ Regal Romîn, va interveni pe lîngă guvernul romîn spre a-i ceda un loc la expoziția din 1900, din Paris, unde va construi un circ, în care va da reprezentații, din produsul cărora va da o parte și Statului nostru.

D-nii inspectori ai învățămîntului secundar aŭ plecat toți prin orașele din țară, unde s'aŭ ivit dificultăți cu ocaziunea înscrierilor elevilor în școalele secundare.

Anul acesta, participanților premiați la expoziția din țară, li se vor distribui medalii avînd gravate pe ele numele premiantului.

Citim în Timpul:

Ziarul «Dreptatea» *de eri ne cere să spunem numele persoanei care a remis în copie d-lui Take Ionescu cele două acte, emanînd de la guvernul unguresc, pe care d-sa le-a cetit în Cameră și dintre care unul se pretinde de către* Voința Națională *că este falș.*

Satisfacem această curiozitate.

Amîndouă acele acte aŭ fost remise în traducere romînească, așa cum le-a citit în Cameră, d-lui Take Ionescu de către Prea Cucernicia Sa părintele Voina, protopopul din Brașov.

Actele aŭ fost remise d-lui Take Ionescu cu prilejul unei consultații asupra drepturilor bisericei Sf. Nicolae din Brașov, în contra statului romîn și a mijloacelor de a face să se respecteze aceste drepturi.

Prea Cucernicia Sa părintele Voina nu a cerut expres discrețiune d-lui Take Ionescu, deși poate a avut intenția să o facă. In această stare de lucruri d. Take Ionescu a crezut că face operă de dreptate socială producînd actele în Camera Romîniei.

Manifestația de la Bacău

Numeroși membri ai partidului conservator din Bacău aŭ trimis, în ziua de 29 August, d-lui Lascar Catargiu, venerabilul șef al partidului conservator, următoarea telegramă:

Bacău, 29 August 1898.

Conservatorii din județul Bacău, constituindu-se astă-zi, v'aŭ ales pe d-voastră președinte de onoare al comitetului lor, iar d. P. Carp vice-președinte, urîndu-vă cu această ocazie viață lungă pentru fericirea țării.

Semnați: Gh. Beloianu, M. Sturdza, Gh. Donici, V. Lazu, N. Donici, Lupu Crupensky, Toma Rafael, N. Botez, C. Tisescu, N. Broșteanu, Gh. Iovianu, St. Gh. Costandache. D. Broșteanu, A. Șeptelici, N. Dragoianu, I. A. Lambrior, Gh. Borishov, Eugen Teodorini, V. Cancicov, M. Grigoriu, Gh. Gheorghiu, I. Palladi, I. Enescu, St. Simionescu, Gh. Samarian, Cristian Elenberger, dr. Müller, C. D. Avram, maior Basarab, Lucahi Venier, V. Capșa, Em. Crupensky, Iorgu Coroni, căpitan I. Pandeli, I. Nicolaŭ, Panait Carolici, Cornel Budu.

D. Lascar Catargiu a răspuns imediat telegrafic, d-lui Gheorghe Beloianu, următoarele:

Rog arătați la toți conservatorii, cari mi-aŭ făcut onoarea alegîndu-mă președinte de onoare al comitetului, mulțumirile mele. Ca președinte cer ca comitetul să stăruе prin întruniri ca alegătorii districtului Bacău la viitoarele alegeri comunale și a Corpurilor Legiuitoare, să aleagă persoane onorabile și capabile a conduce afacerile țării.

Lascar Catargiu.

Cazul d-rului Lippe

Ieri, d. doctor Lippe a fost chemat la parchet și reținut în grefa parchetului vr'o șase oare, pînă ce un consiliŭ de medici convocat adhoc s'a dat avizul asupra unei chestii în care d. dr. Lippe era implicat.

Faptul ce se impută d-lui Lippe e că ar fi prescris medicamente avortive unei femei, care, după două septămîni de la avortare, a murit. Autopsia cadavrului a dovedit că moartea a provenit dintr'o pneumonie infecțioasă provocată de avort.

Consiliul de medici chemat a se pronunța dacă medicamentele prescrise de d. doctor Lippe aŭ cauzat în adevăr avortul, ar fi opinat, se zice, în sens contrar, și în urma acestui aviz verbal d. doctor a fost lăsat liber să plece acasă.

Azi saŭ mîni, raportul consiliului de medici va fi terminat și vom cauta să ne informăm atît despre numele moarteĭ căreia i s'a făcut autopsia, cît și despre alte amănunte interesante.

Este probabil că, în ce privește Iașul, vor fi admiși în clasa I secundară toți cîți au făcut cerere de înscriere.

Au făcut cerere de înscriere în termen legal următorul număr de școlari: 93 romîni cu vrîsta împlinită de 11 ani, 21 romîni admiși cu dispensă de vrîstă, 39 străini în vrîstă de 11 ani, 12 străini admiși cu dispensă. In total 165 școlari cari urmează să fie împărțiți în cele 5 secții de clasa I de la liceu și de la gimnazii, în locurile rămase libere peste numărul repetenților.

Pentru construirea noului local a externatului secundar de fete se vor expropria imobilele din fața Golieĭ, proprietatea d-lor Knoch și dr. Philipescu.

Cu începerea anului viitor, se va organiza pe moșia Statului Șipotele, din județul Iași, un lagăr de vară pentru trupele permanente din corpul al IV-le de armată.

Ministerul domeniilor a cedat ministerului de resboiu citata moșie. Cu începere de la 1 Octombrie, intendența militară ie în administrațiunea sa această moșie și nu va arenda locuitorilor pămînturi de cît pentru recolta de primăvară și cu condiție ca recoltele să fie ridicate la 1 Iulie.

Administrația militară va construi barăci și grajduri trebuitoare pentru un lagăr de vară. Trupele vor sta în acel lagăr cîte 4 luni pe an.

Tot pe acel teren se vor face și exercițiile de tir de către toate trupele.

Un amic care a sosit din Bucovina ne aduce buna știre că lupta pentru alegerea de la 17 a curentei este dusă cu mare aprindere de toată romînimea din toate stările sociale.

Se speră că, cu toate infamiele administrației, vor reuși 22 din candidații susținuți de partidul național romîn. Se știe că în dieta precedentă Romînii aveaŭ 16 scaune.

Un fapt de remarcat este acela că chiar populațiunea evreească convinsă de superioritatea elementului romînesc, ca element de ordine și de civilizație, luptă data aceasta în contra Rutenilor.

D. consul austro-ungar din localitate, ne roagă să facem cunoscut că Sîmbătă, la 5 (17) a luneĭ curente, la orele 10 dimineața, ziua înmormîntăreĭ Majestăteĭ Sale Impărăteseĭ și Regineĭ ELISABETA, se va oficia de către îndurătorul episcop Mgr. Jaquet un Requiém în Biserica catolică din localitate.

Membrii corpului didactic universitar s'au întrunit aseară, conform regulamentului asupra învățămîntului superior, și au fixat taxele de laboratoriu.

Pentru laboratoriile facultății de medicină se va plăti 80 de lei și pentru ale facultății de științe 60 de lei pe an.

Taxa se plătește semestrial.

Eri s'a început concursul pentru admiterea de bursieri la școala normală «Vasile Lupu».

Din 265 de candidați au fost respinși la cercetarea medicală 14, toți bolnavi de ochi; la cercetarea muzicală au fost respinși 12.

Tot eri s'au dat teze la Romînă și Matematică.

Azi va începe examenul oral, în serii de cîte 40 pe zi.

Aflăm cu plăcere că d. M. Cantacuzino, fiul mai mare al d-lui G.Gr. Cantacuzino, fost președinte al Senatului, s'a logodit cu d-ra Marie Rosetti Tețcanu.

In ziua de 21 Septembrie se va ține licitații, în cancelaria prefecturei de județ, pentru arendarea a două zeci și una de moșii ale statului din județele: Iași, Tecuci, Vasluĭ, Neamtz și Dorohoĭ.

Ferestreul cel mare al companieĭ Götz din Bacău, comuna Comănești, a fost distrus eri de flacări.

Slujbașii regimului:

Procurorul din R.-Sărat a cerut telegrafic tuturor autorităților polițienești din țară, să urmărească și să prindă pe d. Mihăescu, perceptorul comuneĭ Măicănești, care a sterpelit 6,000 leĭ, comițînd mai multe falșuri în registrele percepțieĭ.

Sub-prefectul de la Drăgășani, Xenu, a fost prins cu niște procese verbale falșificate pentru a scăpa pe niște criminali.

Intr'un proces-verbal de constatarea crimei, sub-prefectul a consemnat depositiuni a unor martori pe cari i-a iscălit el.

Martorii aŭ declarat că acestea nu sunt depositiile lor.

Dăm azi numărul și numele concurenților de la școala «Cultura», pentru bursa de la școala normală din Paris.

Din 18 candidați, nu s'aŭ admis de cît 7, iar din acești 7 aŭ reușit numai 3 și anume: Gaigher Leon, absolvent a 3 cl. gimnasiale, Felstein Haim Leiba abs. a 2 cl. gimnasiale și Spaer Albert abs. a 4 cl. gimnasiale.

La 8 Septembre va avea loc, în localul scoaleĭ Cultura, un concurs pentru ocuparea a 3 posturi de institutori. Candidații trebuie să fie absolvenți ai unei școli normale și se aibă și un certificat de bună purtare din partea primăriei.

D. Ioniță Telibașa, fost ajutor de primar în comuna Odaia Bursecani, județul Tutova, se ducea alaltă-eri cu căruța la comuna Griviița. Pe drum i-a eșit înainte o bandă de 60 de tîlhari înarmați cu puști și revolvere. Banda l-a oprit în loc și amenințîndu-l, l-a întrebat cine e mai bogat în comuna lui.

Bietul om, ca să scape, a spus un nume la întîmplare.

Această bandă s'a dus, în noaptea de 16 spre 17 August, să calce pe d. Vasile Harariu, învățător în Tutova, dar prinzîndu-se de veste s'a format în grabă o poteră care i-a pus pe goană. Tîlharii aŭ trecut apoi la grădinăria bulgarului Dima, de unde aŭ jăfuit 2500 leĭ.

Locuitorii din comunele învecinate Bălănești, Lungești și Bădănești nu mai îndrăsnesc să se ducă la oraș din cauza acestor tîlhari cari se afin la drumul trecătorilor.

S'aŭ organizat potere pentru prinderea bandiților dar pînă acuma nu s'a putut pune mîna pe ei.

Constituționalului i se telegrafiază din Mizil, următoarea ispravă liberal-națională:

Aseară la ora 10, aflîndu-mă în cazinul Albulescu și citind ziare, am fost atacat și lovit cu scaunul de comisarul polițienesc Nicolăŭ... Dacă n'am fost ucis o datoresc intervenției cetățeanului Ioan Nicolaŭ, care a oprit pe agresor. Viața mea e în pericol. Acest zbir și alții încă încurajați și protejați de administrație mă urmăresc. Am reclamat d-lui prim-ministru și procurorului. Aștept ancheta. Nu știŭ ce măsuri se vor lua. Detalii prin poștă.

Leonida Condeescu.

D. Leonida Condeescu este membru în consiliul comunal din Mizil și de curînd a dat la iveală un fel de matrapazlîc. Se vede că din această pricină s'a hotărît a i se da o corecțiune național-liberală.

Așteptînd amănuntele promise, cerem ca funcționarul polițienesc care a avut îndrăzneala de a turbura ordinea și lovi în public pe un cetățean să fie imediat destituit.

Membrii societății de medici și naturaliști aŭ adresat azi o petiție parchetului și serviciului sanitar prin care fac cunoscut că, contrariŭ art. 106 din legea sanitară, s'a instalat în Iași și dă consultații medicale un oare care domn Koch care n'a trecut în România examenul de liberă practică a medicineĭ.

E adevărat că domul în chestiune are o recomandație de la d. Pogonat către locțiitorul șefului serviciului sanitar al comuneĭ, dar această recomandație nu poate ține loc, zic doctorii, de diplomă pentru libera practică a medicineĭ.

D. Nicu Xenopol, avocat din București, a sosit azi în orașul nostru ca reprezentant al societățeĭ *Unirea* în procesul cu d-na și d. Lascar Theodoru.

Moșia Ciocîrleștii din județul Vasluĭ, în întindere de 280 fălci pămînt prima calitate, avînd pădure bună de exploatat, gara Scînteia pe moșie, casă de zid de 6 camere, alte 3 camere de zid pentru servi, 2 coșere, 3 hambare, una stondolă, 2 pivnețe de piatră, grajd pentru 8 cai, șură pentru trăsuri, acoperite cu tablă, fîntînă, 8 pogoane vie, eaz cu pește, livadă întinsă, toate în perfectă stare.

Moșia fără nici o sarcină este de vînzare.

A se adresa la proprietar: Alex. Volutză strada Romînă Iași.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele maĭ amănunțite asupra tuturor chestiunilor la ordinea zileĭ.

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, ştiinţifice, etc.**

Corespondenţi speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1|L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile*, pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4— 5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURĬ, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERŞON & Co IAŞI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poştală, *cu preţurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ mare 12 „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curăţenie*, cu maşinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* şi trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantităţeĭ*, sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calităţeĭ** şi **eftinătăţeĭ** învingorĭ ce concurenţă.

Cu stimă

GHERŞON & Co.

Fabrica «Lumina»

Strada Zugravilor No. 46

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăţĭ.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea liberă.

Cereţĭ Pretutindenĭ

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEŞTĬ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeş)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleştĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteştĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

IMPORTANT

Atelierul Chimico-Technic „SINGER“

Strada Golia 46.

Atrage deosebită rtenţiune onor. Public asupra următoarelor produse neîntrecute de bune cu efect *garantat*:

LAC în orĭ ce color, pentru văpsirea pălărielor de paie.

Poudre «Sanitas» rosa, crem, şi alb.

Apa de Toillette.

Săpun pentru toiletă «Cocos».

CREMA «SINGER» specială pentru conservarea încălţămintelor colorate, care întreţine pielea fiind tot-de-a-una moale şi îi dă lustru, mult maĭ bun, de cât orĭ-ce soiŭ de lac.

Borcanul mare **1 Leŭ** Borcanul mic **50 Banĭ**.

«CHEVREAULINA» unică pentru conservarea încălţămintelor de Chevreau.

Ceara albă „Virgină“ pentru lustruit mobile, parchete, duşamele, piele etc.

P. S. Maĭ recomandă unsorile pentru Hamurĭ, Burduf, Poclit, Şeĭ, Copitele cailor, Maşinĭ etc.

Aseminea instalaţiunĭ şi reparaturĭ de sonerĭ electrice şi telefoane etc.

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

şi trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Leĭ *Treĭzecimiĭ*, pentru casul de moarte, şi o rentă corespunzătoare acesteĭ sume, precum şi Leĭ 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Leĭ 90**, plus accesoriĭ.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, şi se asimilează căilor ferate şi tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societăţeĭ: Bucureştĭ, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovicĭ

AVOCAT

Strada Barboĭ

C. M. Miclescu

AVOCAT

Strada Veche

ALEX. G. DABIJA

AVOCAT

Strada Golia

Ştefan Longinescu

AVOCAT

Strada Lăpuşneanu 21 Iaşĭ

UN OTEL!

De închiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ştefan cel Mare No. 15.

Doctorul V. I. Bejan

Consultaţiĭ în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu

AVOCAT

Strada Asachi

Iaşi—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 101 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — SIMBATA 5 SEPTEMBRIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

ABDICAREA LUI FRANTZ IOSEPH

In vederea apropiatelor alegerĭ comunale, toţĭ domniĭ membri aĭ clubuluĭ conservator sunt rugaţĭ să binevoiască a se intruni în fie-care Mercurĭ şi Sîmbătă, orele 8 sara, în saloanele clubuluĭ.

COMITETUL

Un început de sfîrşit

Cu tot aerul de desfidere pe care presa oculteĭ şi'l ia faţă de noroade, cînd vorbeşte despre rezultatul viitoarelor alegerĭ comunale, boala de care suferă regimul se agravează totuşĭ din zi în zi, şi un desnodămînt fatal este aşteptat, am putea zice, din minut în minut.

Spectrul opinieĭ publice, revoltată, ia din ce în ce proporţiĭ tot maĭ fioroase pentru facţiunea care deţine actualmente puterea, şi căreia 'i se refuză pe faţă orĭ-ce ajutor spre a duce macar de azĭ pe mînĭ viaţa'ĭ şubredă, care se apropie de sfîrşit şi care pare cu mult maĭ iminent de cum se putea crede.

Doctoriĭ ceĭ maĭ în măsură de a cunoaşte starea bolnavuluĭ, consultaţĭ asupra situaţieĭ, nu găsesc alt răspuns de dat de cît recomandînd familieĭ să ia ultimele dispoziţiĭ în vederea rezultatuluĭ fatal care este neînlăturabil.

Prin toate sferele cele maĭ autorizate din capitală, situaţia se consideră deja ca desperată, şi numaĭ singurĭ iluzioniştiĭ, maĭ văd o soluţie de prelungire a vieţeĭ regimuluĭ — care abia suflă — într'o combinaţie sub firma d-luĭ E. Stătescu.

Toate speranţele acelora carĭ maĭ credeaŭ salvarea posibilă într'o înţelegere şi comună conlucrare a tuturor grupurilor liberale, sunt azĭ pe deplin înşelate, iar declaraţiunile categorice ale acelora în al căror ajutor se spera, risipesc azĭ chiar şi iluziile cele maĭ exagerate.

De altmintrelea, frazele apocaliptice ale preseĭ disidente de maĭ acum cît-va timp, aŭ făcut loc unuĭ limbagiŭ pe cît de franc şi explicativ, pe atît şi de dureros pentru ocultă.

Toţĭ ceĭ iniţiaţĭ în frămîntările dureroase ale liberalilor, zice Drapelul *în ultimu'ĭ număr, ştiŭ că nicĭ odată tratativele de împăcare n'aŭ fost începute de cît cu scopul, saŭ de a supune şi umili pe ceĭ* **revoltaţĭ de denaturarea adusă partiduluĭ,** *saŭ alt-fel, de a face împăcarea peste putinţă. Din momentul ce supunerea şi umilirea nu eraŭ admise, d. Sturdza ca şi alţĭ negociatorĭ din fracţunea de la putere, nu maĭ îndeplineaŭ de cît un trist simulacru,* **spre a putea zice, Regeluĭ maĭ cu seamă,** *că liberaliĭ adunaţĭ în jurul* Drapeluluĭ *sunt nişte oamenĭ imposibil, că nicĭ eĭ nu ştiŭ ce voesc şi că numaĭ din cauza lor împăcăcunea nu se poate face.*

Nu ştim **dacă Regele a fost înşelat,** *dar publicul n'a fost de loc victima acesteĭ transparente viclenii.*

Precum se vede, situaţia faţă de desidenţĭ pare destul de lămurită; aceştia din urmă o zugrăvesc cu culorĭ destul de viĭ ca să maĭ lase îndoelĭ în privinţa posibilităţiĭ vreunei combinaţiĭ. Organul drapelist, relevînd apoĭ aprecierile făcute de curînd de către d. Sturdza relativ la atitudinea enigmatică a d-luĭ Stătescu, se crede autoritat de a explica această atitudine; maĭ mult încă, de a arata chiar ce crede şi ce vroieşte d. Stătescu.

D. Stătescu, conchide organul autorizat al disidenţilor, voieşte reîntregirea partiduluĭ; d. Stătescu voeşte să înceteze domnia cîtor-va în numele şi pe socoteala partiduluĭ întreg. Iată enigma pe care n'o poate deslega d Sturdza.

Dar tocmaĭ fiind că n'o poate deslega, şi fiind că pe de altă parte face pe d. Stătescu răspunzător de situaţiunea partiduluĭ, atuncĭ să facă bine **să lase d-luĭ Stătescu răspunderea situaţiuneĭ** *cu toate consecinţele şi toate sarcinile eĭ.*

Aceasta este şi **singura soluţiune** *posibilă.*

Iată dar unica prăjină de scapare ce se întinde oculteĭ care se îneacă, şi această prăjină are atîtea ace veninoase la vîrful pe care trebue să'l apuce guvernul, încît nu se ştie dacă nu va preferi o soartă care, ce'l puţin, să'ĭ lase consolarea de a fi murit în mod eroic.

Cu alte cuvinte, nu se poate prevedea dacă dintr'un moment în altul, premierul, văzînd imposibilitatea în care se găseşte de a realiza problema salvăreĭ capreĭ şi a varzeĭ, nu se va hotărî definitiv pentru acea din povestea moreĭ cu şoareciĭ.

Stafia desbinărilor urmăreşte pe colectiviştĭ ca umbra luĭ Banco.

Foaia ocultilor localĭ anunţă constituirea aşa numituluĭ comitet al clubuluĭ liberal, care s'a compus din d-niĭ Mîrzescu preşedinte, Poni, St. Şendrea şi Vizanti, membri — şi declară că această alegere e dovadă cum că nicĭ o notă discordantă nu există în partid.

Probabil că spaima *noteĭ* **i-a făcut pe aşa numiţiĭ fruntaşĭ să se 'ntrunească** *acasă* **la d. Mîrzescu şi nu la club!...**

OAMENI ŞI LUCRURĬ

„Toată garnizoana...“ — Informaţia pe care credem nemerit s'o comentăm aci, sună cam ast-feliŭ în *Opinia* de alaltăieri: „D. colonel Corvin a fost înştiinţat că toată garnizoana din Roman a contractat conjunctivita granuloasă...“

Deja cu ocazia chemăriĭ contingentelor în manevră s'a ridicat problema conjunctiviteĭ ca o serioasă primejdie pentru contactul numeros al soldaţilor noştri. Iată acum sintetizată această temă în cea „plastică“ a eĭ expresiune: o garnizoană întreagă bolnavă de ochĭ!

Şi ce boală! Cine a avut prilej să vadă de aproape orĭ să cunoască ştiinţificeşte conjunctivita granuloasă, numaĭ acela poate simţi toată groaza ce cu drept cuvînt trezeşte în gîndul cui-va noţiunea acesteĭ cumplite bolĭ molipsitoare în gradul cel maĭ înalt,

Izvorîtă tocmaĭ din feliul de traiŭ al majorităţeĭ soldaţilor noştri — îmbinare de surmenaj, lipsă de higienă şi mizerie fiziologică — nicăirĭ nu poate găsi boala un mediu maĭ prielnic de cît localurile căzărmilor şi... infirmeriilor militare.

Da, a infirmeriilor speciale de ochĭ, unde „tratamentul“ este o iluzie cînd nu este o barbarie, Căcĭ e cu desevîrşire peste putinţă să se vindece sute de oamenĭ atinşĭ de granulie, cînd sunt ţinuţĭ în contact reciproc, mereŭ alimentat prin noĭ recruţĭ aĭ conjunctiviteĭ.

Cetitoriĭ curioşĭ ar putea găsi în „Opinia“ de acum un an o schiţă literară unde se relatează jalnica tragedie a unuĭ soldat, originar din judeţul Roman, reîntors de la Teiuş — infirmerie specială de conjunctivită, — după treĭ anĭ de spital: boala apucase pe bietul soldat cu cîte-va zile înainte de eliberare!

Ce dramă în sufletul unuĭ om osîndit să îndure treĭ anĭ de... periaj după ceĭ treĭ anĭ de serviciŭ adus patrieĭ! Ce vină poartă oare soldaţiĭ aceştia ca să o ispăşească în spitale? Ce răsplată se poate da unuĭ om, venit sănătos de la cămin şi pe care-l retrimitem bolnav, — şi încă un adevărat focar de contagiune pentru aĭ luĭ şi pentru ceĭ dimprejur, în mare parte, la ţară maĭ ales?

Satele noastre sufăr de urmările celeĭ maĭ proaste stărĭ higienice — malaria, — şi a releĭ stărĭ materiale — pelagra, — pe lîngă alte bolĭ generale ruinătoare, în frunte cu alcoolismul.

Nu e timp oare să puie pe gîndurĭ pe toţĭ oameniĭ de inimă acest flagel *orăşenesc* pe care-l maĭ adăogăm de-o vreme încoace la bilanţul deja prea încarcat al bolilor hărăzite populaţiuniĭ săteştĭ? Caveant consules...

ACTUALITĂŢI

Două congrese Medicale

Cu ocazia recentuluĭ congres medical din Kiev, corpul medical rusesc adunat în acest oraş a aclamat cu entuziasm propunerea de a se crea o facultate medicală pentru femeĭ şi de a se admite, în principiu, femeile, la toate facultăţile universitare.

In contrast cu această deciziune, vom releva, din o broşură de curînd apărută, argumentele corpuluĭ medical german întrunit în congres la Wiesbaden, în potriva studiuluĭ medical al femeeĭ. Argumentarea se rezuma în aceste încheierĭ.

Admiterea femeeĭ în corpul medical nu poate folosi mult femeeĭ însăşĭ, — din potrivă; bolnavilor în genere le va fi de puţin folos; ştiinţa înaltă nu va progresa mult prin dreptul acesta; consideraţia pentru corporaţia medicală va scădea neaparat, binele public nu are ceva nou de aşteptat dintr'aceasta.

Teza a fost susţinută cam astfeliŭ. Este îndoielnic că femeea din clasa mijlocie s'ar găsi atît de rău astă-zĭ; este maĭ mult o dorinţă de a parveni la rangurĭ sociale; şi nu se poate zice că medicina asigură numaĭ decît o stare fericită. Apoĭ cînd în nicĭ-o ramură a învăţămîntuluĭ superior nu e primită femeea în Germania, e greu de înţeles ca începutul revoluţiuniĭ culturale să se facă tocmaĭ în medicină. Exemplele altor ţărĭ nu sunt convingătoare. In America viaţa socială e cu totul altmintrelea; Rusia are mare lipsă de medicĭ la sate; Sviţera numără la 3000 de doctorĭ, numaĭ 23 doctorese, deşĭ de 30 de anĭ se admit femeile la medicină. In ţările scandinave au urmat pînă acum 86 femeĭ la univerzitate, din care 46 la medicină. Cifrele acestea nu par mult promiţătoare.

Raportorul congresuluĭ formulează sentinţa că: „femeea memorizează şi bărbatul studiază...“ Apoĭ e incompatibilă cu chirurgia şi va fi destinată prin aceasta să practice la ţară: lucru greu de admis. Oratorul atinge chestia pudoareĭ; maĭ exprimă temerea că în lupta pentru existenţă femeea va recurge la arma... slăbiciuniĭ; apoĭ — că tocmaĭ cele maĭ debile şi maĭ nervoase din lumea femenină se dedau la studiĭ, de aci primejdia uneĭ viitoare degenerărĭ a progeniturilor.

Toate motivele acestea au fost aplaudate şi primite în congresul german care, contrar celuĭ rusesc, a cerut respingerea femeiĭ de la studiul luĭ Hipocrat.

Rusia, hotarît lucru, este ţara revoluţiilor culturale şi a surprinderilor.

EXTERNE

Criza în Austria

Va abdica, orĭ nu va abdica Impăratul Frantz-Ioseph, în urma grozaveĭ nenorocirĭ care-l loveşte în momentul de supremă glorie a uneĭ îndelungate domniĭ?

Intrebarea aceasta face încunjurul preseĭ şi în nenumărate chipurĭ se comentează — pentru că marĭ interese, atît ale monarhieĭ austro-ungare cît şi ale Europeĭ întregĭ, sunt legate de această retragere a bătrînuluĭ monarc.

Bietul împărat! Nicĭ în mijlocul dureroaseĭ stărĭ sufleteştĭ nu are libertatea de a-şĭ abate luarea aminte de la trebile publice ale monarhieĭ. Numeroase demisiunĭ ministeriale, ivite în urma neînţelegerilor între cele două state aliate, aşteaptă rezolvirea. Obstrucţionismul continuă a sta în calea tuturor intereselor de ordine şi pace. Cine oare s'ar miera văzînd pe bătrînul Suveran renunţînd pentru totdeauna la povara mult agitateĭ domniĭ? Şi tocmaĭ de această eventualitate par a se teme cu drept cuvînt toţĭ aceĭ carĭ urmăresc cu atenţiune starea politică şi unitatea Austro-Ungarieĭ

Cu toată nepăsarea eĭ pentru politică, Impărăteasa Elisabetha nu era maĭ puţin o bună garanţie pentru pacificarea austro-ungară. Era în deobştie cunoscută simpatia de care se bucura Suverana, în Ungaria, la care şi ea ţinea în chip ostentativ şi deosebit. Multe incidente politice şi diplomatice aŭ fost aplanate prin graţioasa intervenţie a Aceleia pe care Ungurii o numeaŭ «Regina noastră» şi se zice că nicăirĭ nu e maĭ sincer regretată moartea împărăteseĭ ca în regatul maghiar.

Dacă în adevăr trista catastrofă va fi dezarmat pe Franz Ioseph pînă la dezarmare, situaţia va deveni foarte grea, — urmaşul la tronul Habsburgilor ne prezentînd condiţiunĭ de stabilitate şi de ordine, faţă cu împrejurările.

Tabloul e lesne de imaginat; frămîntările etnice şi politice, un moment calmate în jurul serbărilor bătrînuluĭ monarc, vor izbucni cu maĭ multă patimă; dezbinarea Imperiuluĭ va deveni fatală.

Evenimentele viitoare de aci ne interesează în special. Căcĭ deja în noaptea habsburgică se zăreşte aurora de speranţă a multor populaţiunĭ, încorporate fără voie în marea Impărăţie.

Ofensa din Elöpatak

Neue Freie Presse sosită ierĭ în capitală, publică depeşa următoare:

Budapesta, 11 Septembrie.

Primul-ministru al Romîniei, d. Sturdza, a făcut obicinuitele demersurĭ diplomatice în privinţa pretinsuluĭ atentat comis la Elöpatak, în contra unuĭ portret al Regeluĭ Carol al Romîniei.

Guvernul ungurese a orînduit atuncĭ o anchetă severă, care a dovedit că *portretul în chestie a fost smuls de vînt de pe peretele uneĭ verande deschise şi asvîrlit pe stradă.* **Portretul a fost apoĭ păstrat cu îngrijire, reparat şi aşezat din noŭ pe perete.**

Vestea tendenţioasă că portretul ar fi fost smuls de pe perete cu intenţiĭ ofensătoare, s'a dovedit dar în urma ancheteĭ judiciare că este o calomnie neîntemeiată.

D. Sturdza se poate mulţumi cu această batjocură, — Romîniĭ, însă, nu. Căcĭ se ştie că versiunea aceasta stupidă şi ridiculă a apărut deja acum două septămînĭ într'o foaie ungurească, şi că atuncĭ, un Romîn care se afla la Elöpatak cînd s'a produs incidentul, şi care a scris atuncĭ ziarelor de peste munţĭ următoarele:

Sub-semnatul, care pe atuncĭ mă aflam în cură la Elöpatak, declar şi *iaŭ răspunderea,* **d-le redactor, că notiţa luĭ** *Székely Nemzet* **este o** *perfidă şi nerusinată minciună, căcĭ în noaptea atentatuluĭ n'a fost nicĭ o furtună;* **din contra, a fost un timp foarte liniştit şi frumos. Vă rog deci, a restabili adevĕrul şi a vesteji cum merită îndrăzneaţa şi nerusinata minciună a luĭ** *Székely Nemzet.*“

Drept. Este evident, prin urmare, că comunicatul unguresc e mincinos şi că guvernul de la Pesta îşi bate joc de d. Sturdza cînd îl face să înghită asemenea gogoşĭ.

Ştirĭ şi Svonurĭ

Cu cît ne apropiem de alegerile comunale, cu atît se observă la conu Iorgu de la primărie desvoltarea unor calităţĭ şi talente necunoscute încă chiar şi alor seĭ.

Aşa, de exemplu, cine ştia până azĭ că conu Iorgu, tocmaĭ acum la bătrîneţe, o să se descopere că e bun chitaciŭ, că e vînător, că e chiar amator de tot felul de vînaturĭ?

Prepelicele pe carĭ le-a adus maĭ acum cîte-va zile de la moşia unuĭ amic, unde, fie zis în treacăt, mersese să aibă o consfătuire intimă şi foarte discretă cu vre-o cîţĭ-va prietinĭ, dovedesc aceasta cu prisos.

La oraş, însă, conu Iorgu s'a aruncat în peripeţiile unuĭ altfel de sport; domnia-sa pescueşte prin măhălălĭ piticĭ electoralĭ şi se serveşte de o camdată de o simplă undiţă, pînă ce va aranja năvodul cu care speră să prindă peştele cel mare.

Aşa, se zice că primul ajutor face, cum însărează, vizite secrete pe la alegătoriĭ pe care 'ĭ presupune devotaţĭ partiduluĭ, şi 'ĭ roagă să se 'ntrunească ieĭ în de ieĭ şi să se constitue în comitete pe despărţirĭ spre a activa din timp propaganda în favoarea liberalilor.

Cauza pentru care conu Iorgu procedează cu atîta mister, e că d-sa se păzeşte chiar de uniĭ prietinĭ din partid, carĭ l'ar fi luat, se zice, în primire spre a-ĭ observa mişcările. Primul nostru ajutor de primar speră că momentul compunereĭ listeĭ la clubul liberal să'l apuce cu comitete pe dispărţirĭ deja înjghebate, şi acele comitete fiind compuse din membriĭ devotaţĭ personal d-sale, lista să nu se poată alcătui de cît aşa cum o vrea d-luĭ.

Cu modul acesta, planurile celor cariĭ îĭ rîvneau postul, vor fi dejucate, şi conul Iorgu va fi stăpîn pe direcţia campanieĭ electorale.

Mişcările misterioase ale luĭ conu Iorgu, deşteptînd însă oare-carĭ bănuelĭ, un mare număr de clubişti stăruesc cu insistenţă pe lîngă preşedintele lor ca să convoace clubul şi să ia cu oră maĭ înainte în desbatere chestia formăreĭ listeĭ de candidaţĭ.

Se crede, decĭ, că clubul liberal se va convoca în curînd şi va procede imediat la formarea listelor ca să taie scurt cu apetiturile.

Zece 'n doisprezece

Viaţa noastră din trecut cuprinde atîtea curiozităţĭ în amănuntele eĭ, că cu cît vremea înaintează, cu atîta deosebirile sînt maĭ marĭ, iar puntea de trecere şi legătură între stările vechĭ şi nouĭ maĭ grea de prins.

Cine se naşte azĭ în pămîntul fericit şi mănos al Romînieĭ ar crede că de cînd e romînul tot aşa a socotit şi cu aceleaşĭ semne ca şi azĭ. Las că de alfabetul vechiu maĭ mulţĭ din noĭ îşĭ dau socoteală ce a fost, dar de socoata veche cred — şi nu mă înşel cînd zic — că o cunosc maĭ puţinĭ de felul cum a fost ea în amănuntele sale.

Şcoala noastră veche — alăturată pe lîngă biserică — nu preda şi socoteala. Cetirea era primul obiect; scrierea deja era o raritate. Cît despre socoteală nu-şĭ băteau capul, căcĭ pe de o parte însăşĭ cifrele erau o piedecă, apoĭ toţĭ erau stăpînizĭ de socoteala băbească.

Şi matemateca ca şi orĭ care alt obiect îşĭ are partea sa istorică. Noĭ cu toţiĭ suntem martorĭ cum numerile complexe au trecut la noĭ în domeniul istoric al aritmeticeĭ.

Tot ceia ce nu e uzual în calculul zilnic, trece de drept în domeniul istoric al aritmeticeĭ.

Străbuniĭ noştriĭ se foloseaŭ de slovele alfabetuluĭ drept cifre; şi cunoscătoriĭ ştiu că cele 24 slove greceştĭ erau luate în valoarea lor numerică; la aceste valorĭ greceştĭ s'au adăugat *treĭ* slove chirilice (*ţ, ce, ţe*) cu valorĭ de 6, 90, 900.

Sistemul numeraţiuneĭ scrise din vechime nefiind cel decadic, toată practica socotelelor era alta; şi azĭ cînd cetim vechĭ hotărniciĭ, în care avem de făcut întrulucărĭ de moşiĭ, ca şi împărţirĭ pe bătrînĭ, ne surprind o mulţime de curiozităţĭ de calcul, pe care un licenţiat modern în matematicĭ, tare în cărţile luĭ Bertrandt şi alţiĭ, n'ar şti cum să le descurce, nefiind îndatinat cu practica veche a socotelelor.

Vom împărtăşi cetitorilor «Opinieĭ» două din aceste particularităţĭ, din care una se leagă la practica veche a moştenireĭ proprietăţiĭ teritoriale, iar alta la socoteala dobînzeĭ.

Acum vom elucida chestia de chipul cum se socotea dobînda veche.

***

Denumirea veche şi rară a dobînzeĭ era *aslam*, ce'l găsim că vine în Psaltirea Scheiană (XIV,5); origina cuvîntuluĭ *aslam* e cumană, iar *dobîndă* e slav ca şi *camătă* luat de Romînĭ de la Grecĭ prin Slavĭ.

Cuvîntul *interes* e nou şi de provenienţă franceză, ca şi proverbul *interesul poartă fesul* şi pe care un cercetător îl scormonîa în chipul său de a fi zis înainte de a se cunoaşte fesul de către romîn.

Azĭ interesul îl socotim *la sută* de leĭ, de aceia folosul adus *de-o sută* de leĭ îĭ zicem *pro-centum.*

Luarea *suteĭ* de leĭ ca unitate de socotit în dobîndă arată cît de colo că numărul banilor s'a sporit şi că dar averea pecuniară a lumeĭ este azĭ în proporţie crescătoare faţă cu vechimea.

Maĭ toţĭ am auzit de la bătrînĭ că baniĭ maĭ de demult eraŭ scumpĭ, iar lucrurile din ţară eftine.

Iată o dovadă:

In 1762 Oct. 20 locuitorul Vasile sin Petre Rusu din Frumuşiţa de la Cohurluĭ împrumută de la log. Ilie 50 leĭ; o parte din datorie Vasile o plăteşte *în natură* şi anume:

Pentru 3 leĭ şi 39 banĭ dă 17 jum., dimerliĭ arnăut şi 5 dimerliĭ orz; iar pentru 18 leĭ 117 vedre vin.

Socotind în preţul de atuncĭ găsim că în 18 leĭ sunt 18×40=720 parale; care împărţite în 117 vedre vin, se face de vadră: 720 : 117=6 parale şi 1 ban jum.

Decĭ în 1762 vadra de vin venea *6 parale şi o leţcae,* cam tet atîta venea şi dimerlia de arnăut.

In schimb baniĭ eraŭ scumpĭ. Rar mi s'a dat să văd hîrtiĭ de vînzărĭ, cumpărărĭ saŭ împrumuturĭ, în carĭ să vină sume maĭ marĭ de sute.

Maĭ toate vînzările *răzeşeştĭ* se opresc la *zecĭ de* leĭ.

In aseminea vremurĭ dar, cînd baniĭ eraŭ rarĭ şi scumpĭ, — pentru miciĭ proprietarĭ, — nimic maĭ potrivit de cît să se socotească dobînda la grupa de *zece*

leĭ, luată ca unitate de calcul, în loc de *sută*, cum se face azĭ.

Expresiunea, carĭ o zicem cu toţiĭ: «am dat 1000 leĭ la dobîndă *cu procent de 6% la sută pe an*», era necunoscută generaţiunilor de la 1762.

Pe atuncĭ dobînda luîndu-se la grupa de 10 leĭ, se obişnuia a se zice: „am împrumutat 50 leĭ de la dumnealuĭ logofătul Ilie *cu dobîndă de zece în doisprezece*».

Zeciuĭala veche, desetina se lua nu numaĭ în natură, ci şi în banĭ.

Cînd am dat întâiŭ şi întâiŭ de expresia aceasta, am rămas nedumerit, dar cetind şi stăruind asupra socotelilor din actul de împrumut a luĭ Vasile Rusu din 1762 am dat de rostul socotelelor.

Iată cum:

Vasile sin Petre Rusu împrumută de la log. Ilie 50 leĭ cu dobînda *zece în doisprezece* şi cu *soroc* până la Iulie ...» trecînd 14 lunĭ la mijloc şi neplătind *m'am socotit înaintea neguţitorilor* şi s'a făcut dobînda *la 50 lei 12 leĭ...*»

Socoteala e limpede după acest text al actuluĭ; 50 leĭ în 14 lunĭ aduc dobîndă 12 leĭ, atuncĭ 10 leĭ în 12 lunĭ vor aduce tocmaĭ 2 leĭ; decĭ grupa de 10 leĭ într'un an aducea *2 leĭ*. Bătrîniĭ noştri însă se deprinsese a socoti astfel: înglobaŭ dobînda în capital şi ziceaŭ: la *zece* leĭ ce ţi-ĭ împrumut aĭ a-mĭ respunde *doisprezece* leĭ; sau maĭ pe scurt *„cu dobîndă de zece în doisprezece"*.

Decĭ Vasile sin Petre Rusu împrumutînd 50 leĭ de la log. Ilie avea a da după un an 60 de leĭ.

Saŭ băbeşte vine aşa:

La 10 leĭ în 12 lunĭ se da 12 leĭ, din care 10 capitalul şi 2 dobînda; *iar pe o lună venea dobînda la 10 leĭ 6 parale şi 2 banĭ*; La 50 leĭ se venea în 12 lunĭ 60 leĭ, din care 50 leĭ capitalul şi 10 dobînda, după proporţia

La 10 leĭ se venea	12 leĭ	
la 20 „	„	24 leĭ
la 30 „	„	36 leĭ
la 40 „	„	48 leĭ
la 50 „	„	60 leĭ

iar la 2 lunĭ în plus peste 12 se venea la 50 leĭ tocmaĭ 66 Parale şi 2 banĭ; căcĭ dacă la 10 leĭ pe lună se vine dobînda 6 parale şi 2 banĭ, pe 2 lunĭ se va cuveni dobînda de 13 parale şi 1 ban, iar la 50 de leĭ se va cuveni dobînda de 66 parale şi 2 banĭ, decĭ în total se cuvinea de drept ca log. Ilie se ia după 14 lunĭ *exact* 61 leĭ, 26 parale şi 2 banĭ.

Pentru scurtarea socotelelor însă, sfatul neguţitorilor, care după act era alcătuit din Erhana staroste de neguţitorĭ Andreĭ Obroz, M. Dimitriu, Gavr. Modroz, Landul Modroz, M. Ariton, Ion Ciorice vornic şi Dimitrache scriitorul actuluĭ; cum zic, acest sfat crede de cuviinţă să încarce pe Vasile cu 13 parale şi un ban, şi aşa să dea logofătuluĭ Ilie *62 leĭ* în cap adică 12 leĭ dobîndă, în loc de *11 leĭ 26 parale şi 2 banĭ*.

Cît de mult colorit nu s'ar putea da acestor răfuelĭ în faţa statuluĭ neguţitorilor, care în bunul lor simţ şi cu socoteala băbească nu prea ţineaŭ samă de precizia matematică a *burselor* de azĭ, ci întreceau saŭ tăiaŭ numaĭ ca socoteala să iasă cu banĭ pe şin şi bătuţĭ.

Gh. Ghibănescu

Ştiinţĭ-Litere-Arte

Un amic al nostru din Lipsca ne povesteşte multe păţaniĭ, foarte hazliĭ, ale directoruluĭ „seminaruluĭ romîn" întemeiat de d. Take Ionescu acum ciţĭ-va anĭ. D-rul Weigand primeşte foarte multe scrisorĭ din ţară prin care-ĭ se cer diverse deslușirĭ... comerciale, la care, fireşte, nu poate respunde. Una din ultimele corespondenţe cerea informaţiĭ dacă s'a tras orĭ ba *loteria* de la Lipsca!...

Mulţĭ compatrioţĭ de aĭ noştri confundă Seminariul filologic cu bazarul Universuluĭ.

*

Medicĭĭ americanĭ aŭ făcut zilele acestea autopsia celuĭ maĭ gras individ din Statele-Unite, restauratorul „Papa Fisk," mort prin degenerescenţă gresoasă a inimeĭ. Sicriul, comandat anume, n'a încăput în nicĭ un car funebru. Abia l'aŭ putut ridica zece oamenĭ.

*

Ultimul dar preţios pe care-l ţinea răposata Impărăteasa Elisabetha de la Arhiducele Rudolph era originalul cîtorva poeziĭ de Heine, cumpărate la un anticar din Paris.

*

Indiscreta cronică pariziană continuă a se ocupa de cele treizecĭ de toalete confecţionate pentru turneul artistic al Janeĭ Hading, aşteptată şi în oraşul nostru la 15 Octomvre. Fi-vor şi toaletele atît de... indiscrete ca şi cronica Parisuluĭ?

*

Regenta Spanieĭ a acordat d-luĭ Felix Faure marea decoraţie a Lineĭ de aur. O bizară coincidenţă e că preşedintele republicei franceze iea succesiunea luĭ... Bismarck în ordinul acesta.

*

„Liga ţaranilor" din Westfalia a făcut un dar foarte original Impăratuluĭ Wilhelm II: două superbe jamboane într'o mică putinică de unt proaspăt şi o balercuţă de rachiu de popuşoĭ, vechiŭ de 120 anĭ, fabricat într'o distilerie care aparţine de 140 de anĭ uneĭ aceleaşĭ familiĭ de industriaşĭ.

*

Presa americană a atacat violent pe doctorul Behring din Paris, descoperitorul serumuluĭ antidifteric pentru că şi-a brevetat preparatul în Noul continent. Profesorul Behring a răspuns că nu i se pare de loc extraordinar ca să se folosească de o descoperire ce-ĭ aparţine.

*

Comitetul teatral, după cum am anunţat de curînd, e pe cale de a angaja în stagiunea anuluĭ curent pe d-ra Maria Cornescu, actuală societară a teatruluĭ naţional din Craiova.

Artista, dorind să părăsească scena Craioveĭ, a cerut să fie angajată la Iaşĭ.

Specialităţile sale în teatru sunt rolele de ingenuităţĭ, cochete şi travestiurĭ.

D-ra Cornescu se bucură de un fizic atrăgător şi plăcut, de o dicţiune aleasă, ceea ce ĭ-a şi atras deja simpatiile viitorilor seĭ colegĭ.

*

Taxele de laboratoriĭ înfiinţate prin noul regulament privesc pe toţĭ studenţiĭ respectivelor facultăţĭ, fără osebire.

*

A apărut No. 7 şi 8 din *Arhiva*, organul societăţeĭ ştiinţifice şi literare din Iaşĭ, cu un sumar foarte bogat şi interesant. Se găsesc articole semnate de d-niĭ A. D. Xenopol, Gh. Gheorghiu, I. Tanoviceanu şi Gh. Ghibănescu; iar poesiĭ de d-ra Ana Konta Kernbach.

*

Revista *Tinerimea Romînă* din Bucureştĭ, trecînd supt direcţiunea d-luĭ Gr. Tocilescu, cunoscutul istoric şi arheolog, şi-a schimbat formatul şi materia. Fascicula I cuprinde materiĭ prea interesante în studiĭ iscălite de d-niĭ Tocilescu, Gion şi Dragomirescu. Notăm în special marele hrisov al Buzeştilor dat în facsimile pe 21 paginĭ.

Direcţia Revisteĭ a lansat liste de abonament a 20 leĭ anual. Astfel modificată, revista „Tinerimea Romînă" tinde a înlocui Revista de istorie, filologie şi arheologie tot a d-luĭ Gr. Tocilescu.

*

In ziua de 6 Septembrie a. c., *cercul literar „Ovidiu"* serbează inaugurarea bibliotecei universale din Constanţa.

Iată ordinea programuluĭ.

9—10 a. m. Indrumarea membrilor, persoanelor invitate, representanţilor preseĭ şi corporaţiunilor de la localul cercului la catedrală, unde se va oficia un Tedeum.

La întoarcerea din biserică se va încununa strebunul nostru peot de către cercul literar „Ovidiu." In preajma statueĭ d. P. Vulcan va recita „Ovidiu în exiliu" versurĭ.

11—12 Cuvîntare de deschidere la sediul cercului, rostită de d. P. Vulcan, preşedinte activ.

4—6 p. m., conferinţa d-luĭ Gr. Tocilescu despre Dobrogea în timpul luĭ Ovidiŭ.

Seara representaţie teatrală.

BERE Ĭ

Bere tu, blondă licoare,
Blondă ca şi 'nchipuirea,
Eştĭ ca dînsa 'mbătătoare,
Eştĭ amară ca iubirea.

Voluptatea ta îneacă
Desnădejdea, cugetarea,
Tu ştergĭ plînsul, facĭ să treacă
Peste suferinţĭ, uitarea.

De aceea, blondă muză,
Pentru tine mi-acord harfa,
Iar tu Gambrinus mĕ scuză
Că'ţĭ ridic prea 'n slavă... marfa;

Vezĭ, eŭ ştiŭ, c'or să se 'ntoarcă
Minĭ suspinele amare...
Dar în viaţa noastră par'că
Nu sunt toate-amăgitoare?

Nu ne 'nşală cu uitarea
Suferinţelor, iubirea?
Şi iubirea, adorarea,
Nu-s plătite cu-amăgirea?...

Cel puţin tu, curtezană,
Nu ne facĭ geloşĭ, şi mult e...
Cine 'n suflet are-o rană
Cu evlavie m'asculte,

Căcĭ eŭ ştiŭ că 'n astă seară
Intristat veniĭ la tine,
Iar acum, zĕŭ, fac de-ocară
Intristarea'mĭ, rîd, şi-s bine...

Lumea poate să se 'mpuşte!
Eŭ în cap cu fum de bere,
Mĕ alung ca după... muşte,
După blondele himere.

1898 **Gordon.**

Europa şi Creta

Depeşile din Candia continuă a ne da detaliĭ asupra originiĭ mişcărilor insurecţionale a musulmanilor, asupra bombardăreĭ regiuneĭ de către Englejĭ şi asupra număruluĭ victimelor; se vorbeşte de şase pînă la şapte sute de morţĭ printre creştinĭ.

Aceste evenimente aŭ fost cu totul neaşteptate pentru Europa, care cu toate acestea trebuia să cunoască starea de suferinţă şi de escitare a ţăreĭ, dar nu a luat nicĭ o măsură pentru a preveni nenorocirile posibile.

Ziua de 6 Septembrie a fost cea maĭ teribilă. S'aŭ obţinut, cu foarte mare greutate, oare carĭ informaţiunĭ precise din partea creştinilor, de oare-ce fără îndoială frica le închide gura.

Dar se crede că un mare număr de cadavre sunt încă ascunse sub dărămăturile caselor incendiate de insurgenţĭ. Consulatul englez era păzit de soldaţĭ Turcĭ carĭ nu făcură nimic pentru a împedica invaziunea şi jaful baş-buzucilor.

Consulul spaniol putu a se ascunde cu familia sa şi maĭ mulţĭ creştinĭ, şi se refugiară la consulatul francez.

Fiica consululuĭ englez şi fratele său aŭ dispărut; este temere ca să nu fi fost masacraţĭ de insurgenţĭ. Incendierile s'au sfîrşit în urma ameninţăreĭ cu un noŭ bombardament.

Autorităţile musulmane fac acum toate sforţările pentru a menţine ordinea şi Edem-Paşa a proclamat starea de asediŭ la Candia. Pe de altă parte se telegrafiază din Canea că se zăreşte afară din oraş focurile bivuoacurilor insurgente. Trupele internaţionale aŭ ocupat un port strategic dominînd satul Halepa.

Multe amănunte staŭ încă în umbră fără îndoială; dar chestiunea urgentă, pe care toată lumea o recunoaşte acum, va fi de a da în sfîrşit acesteĭ nenorocite ţărĭ o organizaţie şi un guvernămînt.

Diferite state măresc trupele şi Franţa va trimite de aseminea un batalion de întărire care este gata a se îmbarca la Toullon.

Aleman

K. u. K. œsterr ung. Consulat
No. 7338

Kundmachung

Von Seiten des k. u. k. Consulates wird den P. T. Mitgliedern der œsterr. ung. Colonie in Jassy hiemit bekannt gegeben, dass Samstag den 5/17. September, als am Tage der Beisetzung. Ihrer Majestät unserer Kaiserin und Königin in der katholischen Kirche um 10 Uhr V. Mtgs, ein feierliches Requiem abgehalten werden wird.

Jassy, am 15. September 1898
Der k. u. k. œsterr. ung. Consul.
(L. S.) **Pogacar**

INFORMAŢII

Primim plîngerĭ din partea ţăranilor din comuna Mărginenĭ, judeţul Neamţ, contra primaruluĭ aceleĭ comune, Dimitrie Albu, care prin mituirile şi jafurile ce comite zilnic asupra lor, i-a adus la desperare. Ţăraniĭ nicĭ nu maĭ încearcă să se jăluiască prefectuluĭ, de oare-ce prefectul, d. N. Albu, fiind rudă cu primarul, ţăraniĭ ştiŭ bine că orĭ ce plîngere a lor ar rămîne zadarnică. Cerem o anchetă serioasă, în care să nu intre nicĭ una din rudele d-luĭ Albu care-s destul de numeroase în administraţia aceluĭ judeţ şi să îndreptăţească pe bieţiĭ ţăranĭ înainte de a veni alegerile comunale, cînd de sigur se vor îndreptăţi eĭ singurĭ trimeţîndu-şĭ primarul la primblare.

— —

Ierĭ, comisia examinatoare a candidaţilor de burse de la şcoala Normală «V. Lupu» a ascultat la oral 40 de candidaţĭ. Azĭ şi-a întrerupt lucrările din cauza lipseĭ unuia din membri. Mîne oralul va reîncepe din noŭ.

— —

Am întreba pe cinstita administraţie comunală cum permite locuitorilor din strada Mincu Trecătoru, să asvîrle murdăriele în locul viran din acea stradă, infectînd ast-fel aerul.

Sănătatea publică e şi sănătatea edililor, decĭ apărîndu-ne pe noĭ de infecţie se apără şi pe eĭ.

— —

Intr'un număr trecut am atras atenţia celor în drept asupra unuĭ pod din str. Seulescu. Am observat că imediat s'a şi făcut pod. Dar se vede că primăria a găsit de cuviinţă ca, spre a face economie, scîndurile să nu se bată cu cuie. Din cauza aceasta, dacă cine-va are nenorocirea să calce pe un capăt al uneĭ scîndurĭ, imediat face o bae de picioare.

— —

Numirile profesorilor suplinitorĭ în învăţămîntul secundar nu se vor face de cît tocmaĭ la 15 Septembre.

— —

PLANURILE MANEVRELOR

Contingentele 1890, 1891, 1892, 1893, şi 1894 ale regimentelor de infanterie permanente vor fi concentrate pe ziua de 12 Septembrie la regimentele lor.

Contingentele corpurilor I, II şi III şi ale divizieĭ active vor fi concentrate pentru 14 zile, iar acelea ale corpuluĭ 4 de armată pentru 18 zile.

Iată programul marilor manevre, care vor fi executate de corpul 4 de armată:

De la 12—18 Septembrie trupele vor face exerciţiĭ la regimente, la 19 va avea loc concentrarea a două diviziĭ, la 20 şi 21 exerciţiĭ pe diviziĭ, la 22 şi 23 cele două diviziĭ se vor îndrepta una către alta, la 24, 25 şi 26 luptele, 27 repaos, 28 revista şi 29 desconcentrarea.

— —

Ierĭ s'a ţinut licitaţie la primărie pentru darea în întreprindere a garderobeĭ teatruluĭ.

Licitaţia s'a adjudecat asupra d-luĭ G. Mihăilescu pe suma de 3800 de leĭ.

— —

Administraţia comunală are probabil o mare frică de ripĭ, de vreme ce se ocupă mereŭ de toate rîpele Iaşuluĭ. După ce a pus oare cum la cale rîpa galbenă, acum s'a pus pe capul stradeĭ *Rîpeĭ*, din Ţicău, şi speră să o dea curînd gata.

Prăpăstios partid!

— —

Dăm programul examenelor de corigenţă la Liceul Naţional pe ziua de azĭ:

Curs inferior divizia A:

Clasa II: Desemn, Muzică, Gimnastică şi Ex. Militare.

Clasa III: Greaca, Desemn, Musică, Gimnastică şi Ex. Militare.

Clasa IV: Greaca, Desemn, Musică Gimnastică şi Ex. Militare.

Curs superior div. A:

Clasa V, VI, VII: Musica, Desemn, Gimnastică şi Ex. Militare.

Clasa VI, Matemateca.

— —

Administraţia comunală începe de la... coadă.

In loc să trimită la parchet pe ceĭ din frunte, carĭ svîntă lumea cu pişcăturile, administraţia a trimis la poliţie pe copistul G. Lălescu, care a falşificat nişte chitanţe.

— —

S'a acordat d-luĭ Mihail Soutzo, consilier la curtea de apel, un concediŭ de 45 zile cu începere de la 1 Septembrie.

— —

La externatul secundar de fete se va înfiinţa o divizionară a claseĭ a IV-a, din pricina prea mareluĭ număr de eleve.

— —

D. A. Saligny, directorul general al C. F. R. a sosit aseară în Iaşĭ venind din Dorohoĭ cu un tren special.

Imediat după sosire d. Saligny a plecat la Ungheni, de unde se va întoarce astăzĭ în Iaşĭ pentru a inspecta staţia.

— —

D. Sarchis Donicĭ, posesorul moşieĭ Tatomireştĭ, din judeţul Vasluĭ, s'a plîns poliţieĭ din localitate că chelarul seŭ Toader Popa cu femeea luĭ Catinca Popa aŭ dispărut din serviciul seŭ luînd toate lucrurile şi furîndu-ĭ suma de 500 leĭ dintr'un saltar.

— —

D. Veterinar Jocu a confiscat de la evreul Nahman Şapira, din Copoŭ, patru buturĭ de carne bolnavă. Carnea a fost trimeasă la moara de vînt pentru a fi îngropată.

— —

In noaptea de 2 Septembre a dispărut din spitalul Sf. Spiridon, pacientul Teodor Burghele.

— —

In ziua de 7 Septembre se va ţine licitaţie la prefectura de judeţ, pentru construirea a patru cantoane pe şoseaua Iaşĭ-Sculenĭ, şi patru cantoane pe şoseaua Iaşĭ-Ţuţora şi Iaşĭ-Bahluĭ.

— —

Poliţia a făcut o descindere în strada Lozonski No. 19, unde 'ĭ se denunţase că o ovreică face negoţ infam cu copile minore. Simţind, însă, că e urmărită, mizerabila a căutat să'şĭ piardă urma. S'a constatat însă că femeea Sura Carnotoski a adus deuna-zĭ din Cernăuţĭ o fată pe care căuta s'o vînză cu 40 de leĭ. Cînd a aflat că o urmăreşte poliţia, Sura a luat fata şi s'a ascuns într'o casă de alăturĭ, dar a fost descoperită şi dusă la secţia întîia.

Igiena Copiilor

SCRISOAREA X

V. Cultivarea sistemuluĭ osos şi muscular

Mult stimată Doamnă!

(Urmare)

Să trecem la partea practică a chestiuneĭ.

Carĭ sunt mijloacele carĭ înlesnesc desvoltarea normală a sistemuluĭ osos şi muscular al copiilor? Un copil de ţiţă trebue ţinut pînă la vîrsta de şease lunĭ într'o poziţiune culcată, aproape orizontală, capul abea puţin rîdicat. Poziţiunea orizontală e prescrisă fiind-că n'are pînă la vîrsta de 6 lunĭ, puterea de a se ţine drept, capul jos abea rîdicat fiind că capul prea sus incomodează respiraţiunea şi circulaţiunea liberă a sîngeluĭ spre cap. După vîrsta de şease lunĭ, deşi începe copilul deja a şedea, totuşĭ nu trebuie se-l lăsăm se şadă timp prea lung, ci trebuie alternat poziţiunea şezîndă cu poziţiunea culcată, fiind că coloana vertebrală şi musculatura spateluĭ n'aŭ încă puterea necesară de a susţine fără repaus greutatea capuluĭ şi a trunchiuluĭ şi coloana vertebrală se poate strîmba subt povoara acestora şi dă loc la formarea unuĭ gheb. După ce copilul începe a sta în picioare şi a face primele încercărĭ de a umbla, e bine de a-ĭ lăsa să-şĭ manifesteze mişcările după voea şi instinctul luĭ, căcĭ el simte cînd trebue să se odihnească şi cînd poate da probe de voinicia luĭ; noĭ trebuie să-l observăm numaĭ să nu pice, să nu se lovească, se-şĭ ţie corect corpul. Ţinuta corectă a corpuluĭ e de mare importanţă pentru copiiĭ de orĭ-ce vîrstă, ea trebue se ne preocupe de la naştere pînă la complecta formare.

Mijloacele care favorizează desvoltarea solidă a scheletuluĭ şi a sistemuluĭ muscular sunt maĭ întâĭ o nutrire raţională şi suficientă a copiluluĭ, apoĭ exerciţiul muşchilor. Exerciţiul muşchilor pe lîngă că rîdică precum am vĕzut frequenţa respiraţiuneĭ, maĭ măreţe şi preschimbarea de materiĭ, măreşte pofta de mîncare, face ca digestiunea să se facă maĭ complectă, măreşte masa şi puterea muşchilor.

Iaşĭ. **Dr. W. Finchelşţein.**

(Va urma)

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Doctora O. CONTA
de la Facultatea de Medicină din Paris
—Boale de Femeĭ şi Copiĭ—
Consultaţiunĭ de la 2—5 p. m.
Aleea Princesa Maria, — Iaşĭ.

D-na Erna Olinchievicĭ—Zuhr
DENTISTE
Iaşĭ Str. Golieĭ 42.
Efectuează denturĭ artificiale carĭ nu se deosebesc de dinţiĭ naturalĭ, denturĭ parţiale fără plăcă pe ceriul gureĭ, denturĭ complecte, cu placă în aur, aluminiu bronzat, aur cauciuc şi cauciuc sade. Lipsa unuĭ singur dinte se înlocueşte printr'un dinte sistem Richmond şi dinte cu şurub (dent pivot).
Regulează dinţiĭ anormalĭ crescuţĭ.
Plombează dinţĭ în aur, platlnă, email, cristal, etc. etc.
Curarişeşte dinţiĭ şi măselele bolnave fără a necesita scoaterea lor, Extracţiune fără durere.
Consultaţiune de la 9—12 a. m. şi de la 2—6 p. m.

De Vînzare
Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraş).
A se adresa la Redacţie.

De Inchiriet chiar de la 1 Octombrie casele No. 83 din strada Sărărie: salon, antret, 2 odăĭ, etac, bucătărie, beciŭ, cămară pentru lemne etc.; informaţiunĭ acolo.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg
Usina centrală de Electricitate din Iaşi
Representant Inginer S. MARCU
Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)
Cu onóre aduçem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am de cea birourile noastre oficiale pentru
Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,
punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea mənţionatelor instalaţiunĭ.
Avem în totd'auna un deposit însemnat de mterial electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.
Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, decĭ avîn d exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.
In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de liuminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.
Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite
Facem înlesnirĭ de plată
Biurorile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.
Cu toată stima
DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Constanța 3 Septembrie 1898.

Orz 2200 hect. leĭ 3.80. In 1450 hect. leĭ 11.50. Rapița selbatică 1770 hect. leĭ 4.80. Grîu arnăut 220 hect. leĭ 8.70. Meiŭ 280 hect. leĭ 4.40. Secară 230 hect. leĭ 5.60. Ovăz 290 hect. leĭ 4.80. Toate în oraș la magasie.

Telegramele Străinătățeĭ

Asasinarea Impărăteseĭ Austrieĭ

Impărăteasa și soțul eĭ

Comisarul de poliție Dietze, însărcinat de guvernul francez ca să păzească pe împăratul și împărăteasa Austrieĭ, cînd se aflaŭ la Mentone, a declarat următoarele unuĭ ziarist: Impărăteasa nu se putea împăca cu ideea că este supraveghiată de agenți polițienești și de aceea într'o zi mĕ chemă la dînsa și-mĭ zise: «Remiĭ în Mentone, dar te rog consacrează întreaga d-tale atențiune pentru paza împăratuluĭ.

«Viața sa este atît de scumpă pentru bună starea și fericirea supușilor seĭ, pe cînd eŭ sunt o străină necunoscută, o mamă cu inima cernită. Nu trebue nimenea să se deranjeze pentru mine. Eŭ pot fi victima unuĭ accident; o cărămidă de pe acoperemîntul uneĭ case poate cădea asupra capuluĭ meŭ; poți împedeca d-ta aceasta? Poți d-ta să împedecĭ prăvălirea uneĭ stîncĭ, care se desface, pe cînd eŭ fac escursiunĭ prin munți? Aceste sunt singurele primejdiĭ ce mĕ pot amenința! Dar pentru numele luĭ Dumnezeŭ, te rog veghează asupra viețeĭ împăratuluĭ! El e atît de bun, atît de nobil, inima și sufletul sĕu sunt atît de marĭ!»

Testamentul impărăteseĭ

Ziarul «*Neue Freie Presse*» are următoarele amănunte asupra testamentuluĭ impărăteseĭ:

Testamentul impărăteseĭ a fost deschis Lunea trecută. El a fost făcut acum douĭ anĭ la Budapesta, cînd impărăteasa fu cuprinsă de presimțirĭ triste. Intregul testament este scris de mîna eĭ proprie.

Iată punctele principale ale acestuĭ testament:

Castelul Lainz e dărŭit archiduceseĭ Maria Valeria, fiica cea mică a defuncteĭ impărătese, pe cînd mărețul castel Achilleion, de pe insula Corfu, va fi al principeseĭ Gizella de Bavaria, fiica cea maĭ mare. Nepoata eĭ, mica archiducesă Elisabeta, fiica vĕduveĭ principese de coroană, Stefania, va primi o parte maĭ mare ca ceĭ-l'alți nepoți și nepoate. Afară de aceea în testament se prevĕd maĭ multe sume pentru persoanele din suita eĭ.

Impărăteasa Elisabeta cheltuia pe fiecare an din caseta eĭ particulară 70—80,000 florinĭ pentru scopurĭ filantropice.

Sicriul impărăteseĭ va fi așezat în cavoul imperial din catedrala Capuținilor, și va fi al 127 dintre sicriile carĭ se află acolo.

Ordinul Elisabeta

Se va înființa un ordin pentru femeĭ numit ordinul Elisabeta, care se va conferi orĭ-căreĭ femeĭ, din orĭ-ce clasă a societățeĭ, care 'și va fi cîștigat merit pentru impĕrat, Stat și societate. Contesa Sztaray, dama de onoare a defuncteĭ impărătese va fi cea dintĕĭ, care va primi acest ordin, pentru devotamentul arătat cînd cu odiosul atentat.

Afacerea Dreyfus

Paris, 3 Septembrie.

Ziarul *Le Matin* publică știrea cum că generalul Zurlinden, Lunĭ, a comunicat în consiliul de miniștri documentele pe carĭ le socotește autentice cu privire la vinovăția luĭ Dreyfus, dar miniștriĭ au recunoscut că aceste documente nefiind comunicate în timpul procesuluĭ nicĭ acuzatuluĭ nicĭ apărătoruluĭ sĕu, condamnarea luĭ Dreyfus e neregulată.

Faure se opune la revizuire

Cu toată nota Agenției telegrafice Havas, prin care se desminte că Faure va interveni în chestia revizuireĭ precesuluĭ Dreyfus, ziarele anti-semite apărute azĭ afirmă că președintele Republiceĭ se va opune la revizuirea procesuluĭ.

Ziarul *Liberté* anunță că majoritatea miniștrilor sunt hotărîți să nu se pronunțe pentru revizuirea procesuluĭ Dreyfus ci să remită pur și simplu chestiunea, Curțeĭ de Casație.

Se speră că președintele Faure va adera la desbaterile consiliuluĭ.

Demisia luĭ Zurlinden, ministru de războiu, e definitivă.

Persistă svonurile despre demisionarea președinteluĭ republiceĭ. Ele nu sunt însă crezute.

Amănunte asupra atentatuluĭ în contra regineĭ Olandeĭ

Cu toate desmințirile date de «Agenția Romînă» și de ziarele austriace asupra acestuĭ atentat, gazetele din Anglia. Olanda și din Italia susțin că atentatul în contra regineĭ Olandeĭ a avut loc.

Iată, după corespondentul ziaruluĭ londonez *Evening News*, care a fost la Amsterdam, cum regina Wilhelmina a scăpat de la un atentat săvîrșit cu cîte-va zile înainte de serbările de încoronare.

Faptul se ține foarte secret.

Regina se ducea la Baarn, reședința eĭ de vară, care e la o distanță de 30 de mile la Sud-Vest de Amsterdam, cu o mică suită formată din intimiĭ palatuluĭ.

Ea era calare și eșise din oraș, aflîndu-se într'un loc păduros, cu contesa Limburg—Shirum și un servitor.

De odată se auziră treĭ detunăturĭ.

Un glonț răni pe contesa de Limburg-Shirum.

Regina și-a păstrat sîngele rece, și a impus tăcere celor de față spre a nu tulbura serbările pentru încoronarea eĭ.

Revoluția din Creta

Caneea 4 Sept.

Poarta a cerut mariior puterĭ să formeze o comisiune internațională, însărcinată să pedepsească pe vinovați, autoriĭ desordinelor de curînd, și să opereze dezarmarea.

Guvernatorul roagă autoritățile internaționale să nu ia nicĭ o soluțiune pînă la hotărîrea Puterilor.

In urma cerereĭ amiraluluĭ englez Pórta a ordonat dărîmarea a 39 de case din carĭ locuitoriĭ aŭ tras contra soldaților englezĭ.

Guvernatorul Candieĭ a fost autorizat să remită amiraluluĭ englez un bastion și produsul dijmelor.

O cerere a lui Djevad-pașa, privind prelungirea timpului ultimatului, a fost respinsă de către amirali.

Amiralii recomandă din noŭ guvernelor lor o soluțiune imediată, radicală și definitivă a chestiunei cretane.

Atena 4 Sept.

Guvernul a telegrafiat creștinilor din Creta, recomandîndu-le tăcere.

ULTIME INFORMAȚII

Retragerea guvernuluĭ.

Ziarul *Dreptatea* a publicat în numărul-ĭ de ierĭ următoarea sensațională informație:

In urma uneĭ consultațiĭ pe care a avut-o cu d-niĭ Gogu Cantacuzino, Eugen Carada, și Take Protopopescu, d. Sturza a hotărît să se retragă de la putere.

D. Sturza a văzut că nu maĭ poate pune temeiu nicĭ pe sprijinul d-luĭ Gogu Cantacuzino și 'și-a dat samă că'ĭ e absolut imposibil s'o maĭ ducă.

Iar în ediția de sară, *Dreptatea* 'și complectează informația cu următoarele amănunte:

D. Dim. Sturza, care înainte de a se hotărî să se retragă vorbea de răŭ pe d. Eugen Stătescu, s'a dus la Cîmpu-Lung să facă o vizită fostuluĭ ministru de justiție.

***

In unele cercurĭ guvernamentale de aicĭ se pretinde că d. Sturza s'a dus să facă o vizită d-luĭ Stătescu pentru a-ĭ solicita concursul, iar în caz cînd nu l'ar obține să-ĭ comunice că va demisiona și va recomanda regeluĭ pe d. Stătescu să formeze noul cabinet. Aceasta pentru a nu înlesni venirea conservatorilor la putere.

***

Situația d-luĭ Sturza e în adevăr rea, căcĭ pe sprijinul d-luĭ Gogu Cantacuzino nu se maĭ poate bizui de loc. Starea ministruluĭ de finanțe continuă să fie tot așa de rea în cît să nu-ĭ permită să se ocupe nicĭ macar de afacerile departamentuluĭ finanțelor.

Asară a fost o interesantă întrunire la clubul conservator care a ținut maĭ bine de 3 oare. Era convocat numaĭ comitetul clubuluĭ. S'aŭ luat maĭ multe hotărîrĭ importante relativ la campania electorală comunală.

Relevăm o importantă declarațiune făcută de către prezidentul clubuluĭ d. Grigore Cogălniceanu, care răstoarnă toate invențiunile preseĭ colectiviste și a *preseĭ independente* în serviciul colectivitățeĭ.

D. Misir, a zis d. Cogălniceanu, m'a autorizat să vă aduc la cunoștință că d. Carp i-a spus că după sistema inaugurată de colectiviștĭ în 1895, sistemă de care se țin și în campania actuală, alegerile comunale nu maĭ sunt alegerĭ făcute în vederea administrațieĭ comunelor, ci pur și simplu alegerĭ politice. Conservatoriĭ sunt nevoiți să urmeze pe colectiviștĭ și pe această cale. De aceea trebue nu numaĭ ca toate elementele conservatoare să-și strîngă rîndurile, dar să primim cu noĭ în luptă orĭ ce elemente de opoziție de oare ce nu poate fi vorba, în caz de reușită, la o lucrare comună efectivă. Consiliele alese în opoziție nu vor fi aprobate sau vor fi disolvate. Dar reușita opoziție va avea un efect neîntîrziat asupra căderei de la putere a actualuluĭ guvern."

Decĭ nu numaĭ că junimiștiĭ vor lupta in viitoarele alegerĭ cu conservatoriĭ purĭ, dar sunt cu toțiĭ de acord și asupra însemnătățeĭ politice a alegerilor și asupra alianțelor de făcut.

Următoriĭ institutorĭ titularĭ aŭ fost transferați cu titlurile și drepturile deja cîștigate, încredințîndu-li-se în acelașĭ timp și direcția școaleĭ unde sunt aduși, pe temeiul concursuluĭ pentru directorat pe care l-aŭ depus în Aprilie 1897:

D-ra Elisa Circa de la școala No 2 de băeți din Galați la școala No. 3 de fete din acelașĭ oraș, în locul d-neĭ Natalia Popovicĭ, demisionată. D-na Smaranda Catzianu de la școala No. 8 de fete din Bucureștĭ la școala No. 3 de fete, în locul d-neĭ Alexandrina Constantiniu, demisionată. D-ra Ruxanda Budu de la școala No. 1 de fete din Piatra-Neamtz la școala No. 5 de fete din Brăila, în locul aflat suplinit. D. Ioan Luncanu de la școala No. 10 de băeți din Bucureștĭ la școala No. 3 de băeți din Brăila, în locul d-luĭ P. Moisescu demisionat.

Aŭ fost transferați în titlurile și drepturile cîștigate.

D. Mihail Ghițescu de la școala No. 3 de băeți Piteștĭ la școala No. 10 Bucureștĭ.

D-ra Smaranda Comșa de la școala mixtă din Alexandria la școala No. 33 de fete din Bucureștĭ. D-na Matilda Dimiu de la școala No. 2 de fete din Alexandria la școala No. 3 de băeți din Piteștĭ. D-ra Penelopa Ștefănescu de la școala de fete din Panciu, la școala No. 1 de fete din Piatra-Neamț.

Următoriĭ absolvenți cu diploma de capacitate au fost numiți institutorĭ și institutoare după cerere:

D-ra Maria Teodorescu, la școala No. 3 de băeți din Galați. D-ra Ana Rizu, la școala No. 8 de fete din Bucureștĭ. Dl. C. Stănciulescu, la școala No. 2 de băeți din Galați. D-ra Vasilichia Manicatide, la școala No. 3 de fete din Galați. D-rele Elena Negreanu la școala de fete din Oltenița și Maria Cozloschi la școala de aplicație de pe lîngă școala normală din Iași. D-niĭ I. Bobeĭ. la școala No. 9 de băeți Craiova; Gh. Ionescu, la școala mixtă din Alexandria; H. Constantinescu, la școala No. 2 de băeți din Alexandria; N. Istrati, la școala de băeți din Herța' d-ra Cecilia Repezeanu, la școala No. 2 de fete din Bacăŭ. D-niĭ C. Beizadea, la școala No. 2 din Alexandria; I. Popovicĭ, la școala de băeți din Isaccea; Al. Zugrăvescu, la școala No. 1 de băeți din Drăgășanĭ, N. Popescu la școala de băeți din Isaccea; V. Vasiliu la Mihăilenĭ. D-șoarele Domnica Jiroveanu, la școala de fete din Slănic; Maria Ciutescu, la școala de fete din Măcin; Natalia Hotnog, la școala No. 3 de băeți din Birlad; Eleonora Connstantinescu, la școala de fete din Sulina; Corina Caranfil, la școala de băeți din Tulcea; Maria Ionescu, la școala de băeți din Măcin; Maria Gavrilescu la școala de fete din Herța; Alina Tisescu. la școala de fete din Panciu; Maria Vasiliu, la școala de băeți din Roșiorĭ-de-Vede; Elena Stoenescu, la școala de băeți din Hîrșova.

Aceste numirĭ sunt făcute pe 10 Septembrie în locurile aflate vacante și 1 Octombrie în locurile carĭ devin vacante prin regularea drepturilor la pensiune a actualilor titularĭ.

Primim următoarele amănunte asupra uneĭ marĭ nenorocirĭ care s'a întîmplat la via d-luĭ Dumitru Vasiliu, din comuna Vărsătura, județul Putna:

Fiul d-luĭ colonel Zamfir Vasiliu din Focșanĭ, numit Nicolae, de 19 anĭ, elev în școala militară, se dusese la via unchiuluĭ sĕŭ d. Dumitru Vasiliu ca să petreacă cîte-va zile

In ziua de 29 August, pe cînd tînĕrul făcea diferite exercițiĭ cu un revolver încărcat. a impușcat din imprudență pe verișoara sa, d-șoara Ecaterina D. Vasiliu, în etate de 18 anĭ.

Nefericita copilă, lovită de glonte în tîmpla stîngă, a căzut jos și a murit după cîte-va ore de dureroasă agonie.

Disperarea nenorociților părinți este indescriptibilă. Eĭ aŭ stat maĭ multe minute aplecați pe cadavrul scumpeĭ lor copile, inundîndu-ĭ fața cu lacrimile lor ferbinți.

Bietul tînăr nu știa ce să facă de durere.

D. avocat Stefan Teodoru, care în luna Iulie fusese răsturnat de o trăsură pe strada Lăpușneanu din care cauză își scrintise grav un picior, se află acum pe deplin restabilit. Ierĭ a fost văzut în palat mergînd sprijinindu-se ușor într'un băț.

D. Chaigneau a plecat la Dorna pentru a vedea întru cît actuala administrație comunală, se va putea servi în campania electorală de lucrările d-luĭ Lindley pentru aducerea apeĭ.

Se dă ca sigură numirea d-luĭ Gh. Al. Lupu, proprietarul caselor în care locuește d. Mîrzescu, ca director al penitenciaruluĭ Iașĭ, în locul regretatuluĭ Miclescu.

Pe ziua de 1 Octomvrie, d. George Musteață va fi numit revizor al județuluĭ Iașĭ, în locul d-luĭ El. Ropală retras la pensie.

D. Musteață, pe lîngă calitatea de excelent institutor, maĭ are și avantajul de a fi fost coleg cu d. Haret, la aceeașĭ școală primară unde acum e director.

Un interviev cu d. Nicu Xenopol

Un amic al nostru a întîlnit ierĭ pe d. Nicu Xenopol, în Iașĭ și natural că cel intăĭ lucru ce a avut de făcut a fost să afle din gura unuĭ fruntaș aurelianist, ce e adevărat în privința svonurilor de împăcare.

— Ce e cu împăcarea?

— Pot să-ți garantez că împăcare nu se va face. Cel puțin nicĭ unul din ceĭ care comptează ca oamenĭ cu vază, din gruparea aurelianistă, nu se va împăca.

Eŭ, Costinescu, Delavrancea, d. Aurelian și alțiĭ cu carĭ am putut vorbi în vacanția aceasta, suntem maĭ mult de cît or cînd convinșĭ că cu d. Sturza nu maĭ e nimic de făcut. E prea autoritar și prea scurt la minte.

— Ce e adevărat despre întrunirea unuĭ congres liberal?

— Acest congres e o născocire a unor ziare. D. Sturdza nicĭ odată nu s'a gîndit la un aseminea lucru și nicĭ vre un alt colectivist n'a vorbit cu noĭ despre acest lucru. De altfel, dintre noĭ drapelișiĭ, în cursul vacanțeĭ n'aŭ rămas în țară de cît Costinescu, Delavrancea și cu mine.

— Care e fondul inimeĭ d-luĭ Aurelian în cearta dv. cu Sturza?

— Aurelian e cel puțin tot atît de hotărît pentru răsturnarea luĭ Sturdza ca or care dintre aceĭ dintre noĭ carĭ trec de Sturdzofagĭ. D. Aurelian are pe lîngă motive politice și motive personale de animozitate contra luĭ Sturdza. Prea i-a blesat amorul săŭ propriŭ data trecută.

Dacă mulți se înșală în privința d-luĭ Aurelian, este din cauză că nu-l cunosc de ajuns și se amăgesc de felul particular al d-luĭ Aurelian de a-și manifesta fondul inimeĭ sale.

— Ce este adevărat în chestia împăcăreĭ luĭ Porumbaru cu Sturdza?

Se poate ca uniĭ dintre drapelișiĭ se treacă la guvern, cum aŭ trecut Vizanti, Mărzescu, Coco. Aceasta ne va putea slăbi ceva pe noĭ, dar nu va întări guvernul. Dovadă că guvernul nu este maĭ tare acum după dezerțiunile ce le-a provocat în rîndurile luĭ.

Nu cred însă că Porumbaru va fi printre aceĭ ce ne vor părăsi. Maĭ degrabă mă aștept la un milionar ieșan de aĭ dv. să ne joace festa.

— Ce e adevărat cu boala luĭ Cantacuzino?

— Gazetele au cam exagerat. Adevărul e că Cantacuzino nu e bine. A fost totdeauna slab de piept. Acum 2 anĭ de a rîndul a avut pneumonie care a lasat urme.

L'a maĭ consumat mult reaua situațiune politică. Cantacuzino e un om fanatic, dar atîta tot. Nu e nicĭ orator, nicĭ inteligent ca să impresioneze prin aceste calități pe partizanĭ. Puterea luĭ stă în lucrarea personală a fie-căreia persoană, lucrare care, date fiind imprejurările, a fost anevoioasă și de nul efect în timpul din urmă. Aceasta i-a agravat starea sănătățeĭ.

Cantacuzino ar voi să se retragă căcĭ e foarte ipohondric și deprimat, dar nu'l lasă ceilalți căcĭ se tem de o dislocare a întreguluĭ guvern, în casul acesteĭ retragerĭ.

— Dar cu Stătescu ce e?

— Adevărul e că Stătescu nu e nicĭ cu noĭ dar nicĭ cu Sturza și probabil că va continua a pastra această atitudine.

— Ce prevederĭ aĭ despre alegerile viitoare comunale.

— Cred că noĭ impreună cu Fleva vom lucra împreună cu conservatoriĭ și atuncĭ sperăm că guvernul va cădea nu numaĭ la Botoșanĭ, Iașĭ, Hușĭ, Bărlad, Galați, Ploeștĭ, Craiova etc. dar chiar și la Bucureștĭ.

D. Gane, însoțit de d. Tacu și de șeful inginer Chaigneaŭ aŭ plecat azĭ dimineață în județul Neamț împreună cu d. Lindley, în chestiunea aducereĭ apeĭ în Iașĭ. De acolo d. Gane, Tacu și Lindley vor pleca la Bucureștĭ de unde se vor întoarce înapoĭ Duminică dimineață. D. Chaigneau se va întoarce direct la Iașĭ.

Iată de cine vor fi prezidate curțile cu jurĭ în luna Septembrie:

1) Dl. Donicĭ p. Iașĭ, Roman și Neamț

2) D. Volenti p. Dorohoĭ, Botoșanĭ și Suceava.

3) D. Hina p. Vasluĭ. Fălciu și Bacăŭ.

Ierĭ urma să se ție la primărie licitație pentru darea în antrepriză a reparăreĭ Teatruluĭ Național.

Eraŭ douĭ concurenți: pe unul, Lascar Șwarț, l-a eliminat d. Lepadatu pe motiv că nu maĭ e antreprenor *actualmente*; iar cel-l-alt, Itic Șeivilovicĭ, s'a retras el pentru că afacerea n'avea nicĭ o importanță.

Licitația s'a amînat și teatrul se va repara la.... iarnă.

Petrache Buzdugan, sub inspectorul serviciuluĭ de curățirea stradelor, a părăsit serviciul de la 15 August și s'a dus la Vasluiŭ, unde s'a angajat la muzica regimentuluĭ 7 Racova No. 25.

Și d. Tacu, în vederea superioarelor sale aptitudinĭ electorale, servește leafă muzicantuluĭ pe care'l consideră în congediŭ.

Maĭ potrivit ar fi, socotim, să'l considere ca trimis în misiune în interes de serviciŭ—dar atuncĭ ar urma să'ĭ servească și diurnă.

Din statistica dată de noĭ ierĭ s'a văzut că, contrar tuturor așteptărilor, numărul școlarilor pentru clasa I de liceŭ și gimnasiu a scăzut.

Faptul se datorește noiĭ legĭ școlare care a înmulțit numărul claselor școaleĭ secundare și a limitat numărul elevilor de admis în fie care clas.

Școlariĭ cu mediĭ micĭ nicĭ n'aŭ maĭ încercat norocul la școlile clasice. Eĭ s'aŭ îndreptat spre școala de comerț. La școala de comerț gradul I din orașul nostru s'a înscris 90 școlarĭ din care 50 străinĭ și 40 romînĭ. Numărul înscrierilor la această școală s'a îndoit aproape anul acesta față de aniĭ precedenți.

Astăzĭ începe la școala de comerț gradul al doilea examenul oral pentru concursul de burse. Aŭ ramas la oral 17 concurenți pentru 14 burse.

Numeroase familiĭ de ale milițienilor concentrați la regimentul al XIII ni se plîng, că nenorociții concentrați sunt supuși sub pretext de exercițiĭ la adevărate torturĭ.

Uniĭ milițienĭ n'aŭ făcut exercițiĭ de 12 anĭ. Eĭ bine aceștia chiar din prima zi a concentrăreĭ aŭ fost puși la exercițiĭ carĭ durează de la 5 dimineață pînă la 6 sară adecă timp de 13 oare, cu o suspendare de jumatate oară la amează.

Natural că din cauza neobișnuinței și din cauza oboseliĭ concentrațiĭ fac greșelĭ la exercițiu. Atuncĭ ghionturile și injuriile curg.

Facem atent pe d. colonel Stamatopol comandantul regimentuluĭ despre toate aceste și îl rugăm să nu uite că o muncă excesivă pe timpul cînd Iașul este atît de infectat de tiphos și desinterie, ar putea să fie multora fatală.

Rugăm pe toți domniĭ abonați aĭ ziaruluĭ nostru, carĭ aŭ întîrziat cu plata abonamentuluĭ, să bine voiască a ne achita sumele ce ne datoresc trimițîndu-ni-le prin mandat poștal la adresa administratoruluĭ ziaruluĭ, pentru a nu fi puși în neplăcuta poziție de a suspenda trimeterea ziaruluĭ.

Act de mulțumire.

Subsemnatul I. Verra, casier plătitor la căile ferate române. mă simt dator de a aduce în public viile mele mulțumirĭ Societățeĭ de asigurare «Patria» pentru modul deosebit culant cu care m'a despăgubit după accidentul grav ce mi s'a întîmplat, și de pe urma căruia am fost nevoit a sta în casă în căutare medicală timp de 48 zile.

Convingîndu-mă din experiență de marele folos ce oferă asigurarea contra accidentelor, recomand călduros publiculuĭ acest fel de asigurare în general. și în special Societatea «Patria» care cultivă această ramură de asigurare.

Bucureștĭ 8 Septembrie 1898.

I. Verra.

Institutele Unite

— IAȘĬ —

Director: EUGENIU I. MELIK

Fondată în 1866, de o asociațiune de profesorĭ universitarĭ, e cea maĭ veche instituțiune de învățămînt privat din Romînia.

Acum reorganizată, și schimbînd de direcțiune, această școală e pusă pe piciorul școalelor din străinătate.

Cursurile încep la 1 Septembrie.

Moșia Ciocîrleștiĭ din județul Vasluĭ, în întindere de 280 fălcĭ pămînt prima calitate, avînd pădure bună de exploatat, gara Scînteia pe moșie, casă de zid de 6 camere, alte 3 camere de zid pentru servĭ, 2 coșere, 3 hambare, una stondolă, 2 pivnețe de piatră, grajd pentru 8 caĭ, șură pentru trăsurĭ, acoperite cu tablă, fîntînă, 8 pogoane vie, eaz cu pește, livadă întinsă, toate în perfectă stare.

Moșia fără nicĭ o sarcină este de vînzare.

A se adresa la proprietar: Alex. Volutză strada Romînă Iașĭ.

Liceul noŭ de Domnișoare

DIN IAȘI

autorizat din noŭ cu decretul No. 8382 din 10 Octombrie 1896.

Directoară C. WARLAM

Instrucțiune privată
Curs primar
Curs liceal
Curs de școală profesională.
Curs de Conservator pentru piano și pentru canto.

Toate cursurile se fac întocmaĭ după programele Scoalelor publice ale Statuluĭ.

Inscrierile încep la 20 August și se termină la 1 Octombrie.

Cursurile încep Lunĭ 7 Septembrie.

Pentru orĭ-ce lămurire a se adresa direcțiuneĭ.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariu E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele mai amănunțite asupra tuturor chestiunilor la ordinea zilei.

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele servicii: **Serviciul Agenței Havas; Serviciul corespondenților săi din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenți speciali de la toate stațiunile balneare din țară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacția și Administrația: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel mai mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAȘINI ȘI UNELTE AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant și depositar al fabricei **TH. FLÖTHER**, Gassen 1|L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREȘTI

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecționat cu faierbux mărit cu și fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 și 16 cai putere, cele mai solide.

TREERĂTOARE de GRAU etc. Ultimul Model 1898, cele mai bune existente avînd *trei vînturi* adică *triplă curățitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile mari de porumb, cu sau fără foi, curat și fără risipă.

MORI *transportabile*, pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele mai renumite fabrici de 36, 42 și 48 țoluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4— 5 bucăți, întregi fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORI simple și cu aparat de legat snopi *cu tăișul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburi, cu *Elevator* ultimul sistem perfecționat.

CUREALE de TRANSMISIUNE englezesci, I-a calitate, simple și duble de toate lățimile.

PLUGURI, GRAPE și ori ce alte unelte agricole.

Garanție absolută pentru material solid și buna funcționare

Condițiuni de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERȘON & Co IAȘI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* sau la cerere printr'o simplă cartă poștală, *cu prețurile cele mai eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 bani*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curățenie*, cu mașini sistematice, în modul *cel mai higienic* cu apă *perfect sterilizată* și trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantității*, sticlele fiind mai mari de cît cele obicinuite, **calității** și **eftinătății** ieșind ori ce concurență.

Cu stimă

GHERȘON & Co.

Fabrica «Lumina»

Strada Zugravilor No. 46

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumitului Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăți.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

Cereți Pretutindeni

Țuică de Florica

Lacrimă de Prune

ȚUICA DE GOLEȘTI

Cereți Pretutindeni

(Marca de Comerciu este depusă la Tribunalul Argeș)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătății; cel mai bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nici o casă

Mare Depozit la gara Golești

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Pitești.

Agent Voiajori pentru toată țara Charles Schapier.

IMPORTANT

Atelierul Chimico-Technic „SINGER“

Strada Golia 46.

Atrage deosebita atențiune onor. Public asupra următoarelor produse neîntrecute de bune cu efect *garantat*:

LAC în ori ce color, pentru văpsirea pălăriilor de paie.

Poudre «Sanitas» rosa, crem, și alb.

Apa de Toillette.

Săpun pentru toiletă «Cocos».

CREMA «SINGER» specială pentru conservarea încălțămintelor colorate, care întreține pielea fiind tot-de-a-una moale și îi dă lustru, mult mai bun, de cât ori-ce soiu de lac.

Borcanul mare **1 Leu** Borcanul mic **50 Bani**.

«CHEVREAULINA» unică pentru conservarea încălțămintelor de Chevreau.

Ceara albă „Virgină“ pentru lustruit mobile, parchete, dușamele, piele etc.

P. S. Mai recomandă unsorile pentru Hamuri, Burduf, Poclit, Șei, Copitele cailor, Mașini etc.

Aseminea instalațiuni și reparaturi de sonerii electrice și telefoane etc.

Tot o dată recomandăm cerneluri în ori-ce coloare. Pastă qentru centigrafi (sau Hutograf) și cerneală pentru marcat lenjuri (sau albituri).

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare și de Reasigurare

Capital soc. versat Lei Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

și trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Lei *Treizecimii*, pentru casul de moarte, și o rentă corespunzătoare acestei sume, precum și Lei 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Lei 90,** plus accesorii.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, și se asimilează căilor ferate și tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societății: București, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovici

AVOCAT

Strada Barboi

C. M. Miclescu

AVOCAT

Strada Veche

ALEX. G. DABIJA

AVOCAT

Strada Golia

Ștefan Longinescu

AVOCAT

Strada Lăpușneanu 21 Iași

UN OTEL!

De închiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ștefan cel Mare No. 15.

Doctorul V. I. Bejan

Consultații în cabinetul seu, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu

AVOCAT

Strada Asachi

Iași—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 102 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — DUMINICA 6 SEPTEMBRIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Amînarea expoziţieĭ de la 1900

In vederea apropiatelor alegerĭ comunale, toţĭ domniĭ membri aĭ clubuluĭ conservator rugaţĭ să binevoiască a se întruni în fie-care Mercurĭ şi Simbătă, orele 8 sara, în saloanele clubuluĭ.

COMITETUL

TACU—BARNUM

Ingeniozitatea d-luĭ Tacu, căruia 'i s-a dat sarcina de impresariŭ pentru ciclul de reprezentaţiĭ pe carĭ le organizează primăria în vederea alegerilor, a întrecut chiar aşteptările acelora carĭ îĭ recunoşteaŭ serioase aptitudinĭ pentru această specialitate.

Cu mijloace relativ modeste şi cu actorĭ maĭ pre jos de mediocru, d. Tacu a reuşit să înjghebeze un spectacol care să dea publiculuĭ aidoma iluzia realităţiĭ. Dar, maĭ mult de cît dibăcia impresariuluĭ, e de admirat curajul sĕŭ. Căcĭ, de unde pe scena teatruluĭ obicĭnuit nu sunt admişĭ de cît artiştiĭ şi personalul de serviciŭ, aşa în cît publicul rĕmîne strein de artificiile grosolane cu carĭ se produce iluzia — d. Tacu joacă comedia cu persoane din public şi în faţa unor spectatorĭ pentru carĭ culisele acestuĭ fel de teatru n'aŭ nicĭ un secret.

Unul din titlurile cu carĭ administraţia comunală se recomandă maĭ stăruitor atenţiuneĭ publiculuĭ este sîrguinţa ce'şĭ dă aierul că depune pentru pavarea stradelor. A ajuns o curată *marotă* la primul ajutor de primar numĕrul stradelor pe carĭ le a şoseluit. Şi toată treaba aceasta e o curată lovitură de teatru, maĭ complicată ce-va dar conformă întru toate marafeturilor de scenă. Se astupă un crîmpeiŭ de maĭdan, se consolidează cu nisip cîţĭ-va bolovanĭ şi se netezeşte cu compresorul o bucată de stradă din dreptul caseĭ cîte-unuĭ colectivist influent — toată domesticitatea comunală, însă, umblă forfota şi dă aparenţele uneĭ activităţĭ febrile. Şi cum operaţia se repetă des pentru că pavagiul nu rezistă maĭ de loc, serviciul tecnic e pururea pe drum şi pururea dă iluzia uneĭ marĭ solicitudinĭ pentru trebuinţele oraşuluĭ.

O altă faţă a comedieĭ comunale o constituiesc aşa zisele *marĭ* lucrărĭ de edilitate.

Se rectifică şi se adînceşte albia Calaineĭ — lucrare necesară, într'adevĕr, dar care, pe lîngă că n'are nimic extra-ordinar, înaintează penibil fiind-că comuna n'are mijloace suficiente ca să grăbească şi să termine luerările. Şi acesteĭ scene, banale şi insignifiante, impresariul teatruluĭ comunal 'ĭ a dat aşa proporţiĭ spectaculoase în cît publicul de la galerie, care nu surprinde sforicelele, e ispitit să crează că se pregăteşte vre-o lucrare uriaşă care să amintească piramidele.

Se organizează expoziţiĭ regionale. Veterinarul comuneĭ, cel maĭ neobosit element din trupa d-luĭ Tacu, împrumută, pentru 24 de ceasurĭ şi cu creditul săŭ personal, fruntea boilor de la cîţĭ-va proprietarĭ complezenţĭ, îĭ priponeşte estetic în ocolul abatoriuluĭ — şi chiamă, apoĭ, lumea ca să bea şampanie admirînd cu extaz marele progres pe care l-au făcut *ţĕranii* în creşterea vitelor. Cînd se sfîrşeşte şampania şi se stinge ultimul ecou al ditirambicelor discursurĭ cu carĭ se gîdilă edilii reciproc, proprietariĭ îşĭ duc vitele a casă, ţĕranii îşĭ vînd mortăciunile, iar primarul, grav şi cu aier important, distribue medaliile — pe cînd meterhaneaua, ca să acopere reflecţiile amare pe carĭ le provoacă meschinăria premielor, spurcă atmosfera cu nişte note false carĭ închipuiesc pe eroicul *Deşteaptă-te, Romîne*!

S'a spart Rîpa galbenă — s'a spart fără necesitate apreciabilă şi tocmaĭ într'un timp cînd guvernul se simte dator să tempereze zelul edililor. Fiind-că s'a făcut, însă, e bine că s'a făcut. Dar impresariul teatruluĭ comunal a profitat de circumstanţă pentru a da o reprezentaţie extra-ordinară. A expropriat casa preutuluĭ Leahu pentru ca, d'acolo, publicul din stradă să vadă şi să se minuneze de furnicarul de salahorĭ carĭ taie, din greŭ, malurile ca să astupe gropile din carĭ s'a scos pămîntul.

Toată operaţia, însă, e de teatru: casa comunală nu poate suporta cheltuiala acesteĭ lucrărĭ de lux, şi tot ce vedeţĭ azĭ la Rîpa galbenă se va nărui sub zăpadă, pentru ca la primă-vară să se facă din nou — de se va maĭ face. Dar d-luĭ Tacu îĭ trebuia o reprezentaţie pentru alegerĭ, şi a dat-o în cele maĭ bune condiţiĭ de succes.

Şi ca în toate comediile din repertoriul exclusiv pentru uzul plebeĭ, farsa d-luĭ Tacu trebuia să sfîrşească cu foc bengal. In scopul acesta, aducîndu-şĭ aminte că motorul Teatruluĭ Naţional e anume comandat de conservatorĭ ca să poată ilumina cu electricitate stradele din prejur, a făcut presiunĭ asupra societăţiĭ de electricitate pentru ca, înainte chiar de a-şĭ construi uzina, să aşeze un provizoriŭ cablu aerian cu care *maşinele de la teatru* să lumineze calea alegătorilor rătăciţĭ.

Aşa imaginaţie n'a avut nicĭ Barnum, al căruĭ spirit inventiv pentru a-şĭ face reclamă a rĕmas legendar. De aceea, cînd va cădea cortina sub o vijelie de şuerăturĭ, vina nu va fi a d-luĭ Tacu.

G. Rădulescu

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Gramaticale. — Suntem în toiul vieţeĭ şi activităţiĭ şcolare, în plină concurenţă a celor mulţĭ doritorĭ de a ocupa locurile puţine unde şansele de bun traiŭ par maĭ asigurate. Soluţia firească se caută în acea emulaţie şi rivalitate ce se rezumă în lupta intelectuală a concursuluĭ — pe terenul celor maĭ spinoase obiecte de învăţămînt, în genere: aritmetica şi gramatica.

Despre aceasta din urmă am dori să spunem aci cîte-va cuvinte şi anume să exprimăm mirarea noastră asupra chipuluĭ în care e concepută, predată şi cerută în şcolĭ — şi în cărţĭ.

O mare parte din concurenţiĭ la burse sunt împiedecaţĭ de acea spinoasă materie didactică a cărĭĭ nomă n'o poate înţelege, chiar dacă izbuteşte să înveţe perfect de bine regulele prescrise în manualele respective, începînd cu acel clasic al d-luĭ Manliu, ajuns la un număr fenomenal de ediţiĭ.

Nu v'aţĭ pus întrebarea, cetitorilor, unde, cînd şi cum anume v'aţĭ folosit în cursul existenţeĭ sociale de cunoştinţa plusquam-perfectuluĭ, simplu saŭ compus: cîntasem, cîntaseşĭ, cîntase, cîntasem (la d. Manliu „cîntaserăm"), cîntaseţĭ, cîntase...?

Intru cît cunoaşterea limbeĭ în chip firesc, aşa cum aţĭ învăţat-o în casa părintească a fost întregită saŭ chiar sistematizată de etimologia şi sintaxa recomandată de diferiţiĭ dv. dascălĭ de liceŭ? Dar împărţeala substantivelor în declinărĭ; a formelor — în cazurĭ; a pronumelor, numeralelor, adverbelor, adjectivelor, conjuncţiilor în atîtea zecimĭ de categoriĭ care maĭ de care maĭ greŭ de memorizat şi maĭ lipsită de folos practic!

Este oare de aceeaşĭ trebuinţă învăţarea formelor şi formulelor pentru un fiŭ de romîn ca şi pentru acel crescut în altă limbă? Cu toate acestea aşa cum e întocmită gramatica de prin şcolĭ, greutatea e aceeaşĭ, pierderea de timp cu analizele „logice şi etimologice" identică, fără a se reveni odată asupra nomenclaturiĭ franco-germane pe care am încetăţenit-o cu o rară uşurinţă de control.

Cît folos nu s'ar trage în schimb jertfindu-se timpul declinărilor, conjugărilor şi analizele de propoziţiĭ subiective, obiective, circumstanţiale, ordinate, coordinate, adversative, incideutale, etc, — cetirilor analitice din autorĭ aleşĭ, aprofundăriĭ înţelesuluĭ şi identificăriĭ stilistice!

Noĭ punem chestiunea în aceste cîte-va rîndurĭ fugitive. Specialiştiĭ competinţĭ să judece dacă e orĭ ba aci o „temă" de analizat şi de meditat.

EXTERNE

Profeţiĭ pentru 1900

Evenimentele se succed cu o repegiune şi o varietate cu adevărat ameninţătoare; faptele dezarmează raţiunea de nelogice şi schimbăcioase ce sunt, — aşa că nicĭ odată nu putea fi maĭ hazardată proorocia pentru un viitor cît de apropiat.

Cu toate acestea, din marele complex de împrejurărĭ, se poate maĭ mult ca orĭ cînd prezice o îngrijitoare stare de lucrurĭ şi de aceea credem nemerit a luà act de o recentă declaraţie profetică a unuĭ politician englez care prooroceşte că «expoziţia de la 1900 nu va avea loc...»

Evenimentul acesta... negativ nu e fără însămnătate. Ceea ce se petrece în Republica franceză de mult a pus pe gînduri pe toţĭ cîţĭ se intereseazĕ de mersul eĭ înainte şi astăzĭ, lucru ştiut, toată lumea e de a dreptul interesată în această privinţă. Ba, am putea afirmà că întru cîtva toate ţările au datoria de a se ocupa de starea din Apus, după ce aŭ luat iniţiativa de a contribui la marea expoziţie universală. Noĭ, bună oară, suntem maĭ mult ca multe alte ţărĭ atinse de această profeţie, dat fiind că graţie d-luĭ Poni, milionul dintăiŭ — şi nu cel din urmă — al expoziţieĭ este foarte... cangrenat.

In jurul eternmisteriaseĭ afacerĭ de trădare s'aŭ înlănţuit nenumărate fapte şi enigme; s'au încăierat cele maĭ înverşunate lupte interioare carĭ sunt aproape de a se închegà într'o dureroasă lovitură socială. S'a zis cu drept cuvînt că în Austria s'au schimbat treĭ ministere ca să se... amîne conflictul mare austro-maghiar, pînă după jubileu. In Franţa s'au urmat treĭ miniştriĭ de răzbdiŭ fără să poată resolvi conflictul revizuiriĭ; demisia Preşedinteluĭ pare iminentă, faţă cu hărţuielile de care e ameninţat. Intre presa violentă antisemită şi cea nu mai puţin violentă «revizionistă» preşedintele pare a se afla între Scylla şi Charybda. Iar în intervale se rostesc condemnărĭ, se fac arestărĭ, se cere convocarea parlamentuluĭ, se dezbină cabinetele ministeriale, — şi sfîrşitul veaculuĭ bate la uşă, în timp ce Franţa apare tot maĭ frămîntată tot maĭ ameninţată.

Unde se va opri lupta? Imperialiştiĭ se agită, iar Republicaniĭ se divid tot mai mult.

Iată de ce profeţia omuluĭ de stat al Angliei, cu drept cuvînt, da de gîndit dacă ţinem seamă încă de noul conflict, anglo-francez, ce se arată la orizont.

ACTUALITĂŢI

Wilhelmina

Aşa dar e adevărat: cea maĭ tînără suverană a Europeĭ era aproape să cadă victimă şi dînsa epidemieĭ ucigătoare a anarhieĭ, înainte ca să fi «păcătuit» încă — urcîndu-se pe tron.

Găsim în ziarul «Le Temps» de ierĭ amănunte, reproduse dintr'un ziar din Anvers, asupra tentativeĭ de asasinat asupra princeseĭ Wilhelmina, acum două săptămînĭ.

Regina şedea de cîte-va zile în castelul de la Seewijk, nu departe de Amsterdam şi în toate zilele ieşia la primblare, călare. In timpul uneia din aceste primblărĭ avu loc atentatul. Regina călărea, urmată de treĭ dame de onoare, cînd dintr'o pădurice la marginea drumuluĭ se ivi un individ şi trase asupra eĭ treĭ focurĭ de revolver. Cel dintăiŭ foc atinse pe contesa de Limburg-Stirum, una din damele de onoare.

Arestat imediat, asasinul mărturisi că e anarhist.

Regina Wilhelmina nu-şĭ pierdu cumpătul de loc. Cele dintăĭ cuvinte rostite fură acestea: «Nu trebuie să afle poporul despre atentatul acesta; asta ar strica serbările de încoronare».

Ordinul regal fu îndeplinit întocmaĭ. Nu numaĭ administraţia poşteĭ şi telegrafuluĭ din Holanda a supraveghiat sever depeşile adresate ziarelor, dar, în urma uneĭ înţălegerĭ cu guvernul belgian, aceiaşĭ cenzură s'a exercitat şi în regatul vecin şi pînă acum nu s'a putut telegrafia amănunte asupra acestuĭ atentat.

Cu toate acestea, precum se vede, lucrul e cunoscut graţie indiscreţieĭ — de astă dată tardivă — a preseĭ de actualităţĭ.

Faptul, dacă e într'adevăr exact, merită a fi relevat în perioada aceasta de ne maĭ pomenite excese ale Anarhieĭ îngrozitoare. Cu drept cuvînt, un mare ziar european atingea chestiunea siguranţeĭ publice internaţionale şi se întreba dacă nu s'ar cuveni să fie pusă şi reprimată anarhia în rînd cu Holera, cu Lepra etc. Cu atît maĭ mult că boala e atît de molipsitoare şi se împrăştie spre groaza lumeĭ întregĭ.

Salvarea tinereĭ Regine a uşurat reuşita celuĭlalt atentat «senzaţional» — asupra Impărăteseĭ Elisabetha. Oroarea e aceiaşĭ şi poate în mărimea acesteĭ ororĭ generale se va putea înăbuşi brutala mişcare a ucigătorilor vizionarĭ. Aŭ partea lor bună şi relele marĭ...

SITUAŢIA

No. I. Disidenţiĭ şaŭ făcut ultima declaraţie: D. Sturdza să se plece saŭ să plece.

No. II. Premierul a dat busta cu tren expres la Cîmpu-lung unde se găsea d. Stătescu şi i-a cerut ajutor, dar s'a întors plouat.

No. III. Pe fie care zi curg prefecţiĭ, senatoriĭ şi deputaţiĭ guvernamentalĭ în capitală ca să ceară instrucţiĭ de la guvern şi să descrie situaţia locală respectivă cu culorile cele maĭ negre.

No. IV. Se caută un primar pentru oraşul Bucureştĭ, dar nu se zăreşte nicăirea aşa ceva. In provincĭĭ starea de lucrurĭ e maĭ rea.

No. V. Prin sferele oculteĭ feţele sunt îngrijite şi nu pot afla de ce sentimente va fi inspirat M. S. Regele cînd va vedea cum stă guvernul faţă cu ţara.

No. VI. O mare descurajare a cuprins pe mulţĭ dintre căpăţînoşiĭ oculteĭ carĭ deja caută cîte un loc maĭ stabil pe la Băncĭ, Societăţĭ etc.

Urmare în numărul viitor!...

Mişcarea Opoziţieĭ

Se anunţă din primul oraş al Oltenieĭ că pe la sfîrşitul luneĭ acesteia, partidul conservator va ţine o mare întrunire publică în Craiova, la care vor lua parte, împreună cu veneratul nostru şef d. Lascar Catargiu, şi d-niĭ P. Carp, Take Ionescu, Maiorescu şi alte căpeteniĭ conservatoare din Capitală.

Vor asista de asemenea şi delegaţiunĭ din judeţele Oltenieĭ.

Reclame şi Mofturĭ

Zăpăciţĭ de situaţia puţin strălucită în care se găseşte d. Sturza, faţă atît cu ţara cît şi cu grupurile liberale nemulţumite, ocultiştiĭ localĭ nu maĭ ştiŭ încotro să apuce spre a face oare-care figură macar în ochiĭ opinieĭ publice locale.

Ne maĭ avînd cu ce să 'şĭ acopere poznele făcute maĭ cu samă la primărie, şi alegerile comunale apropiindu-se cu grabă, ediliĭ oculteĭ recurg la tot felul de reclame şi mofturĭ cu carĭ speră să momească publicul.

Şi şi'aŭ şi împărţit deja rolurile.

Aşa, bună oară, conu Iorgu s'a transformat într'un fel de gazetă ambulantă, anunţînd pe orĭ unde se duce — şi se ştie că d-sa rătăceşte ca un puiŭ de potîrniche în toate părţile — cum că în Octomvrie, toate străzile principale ale oraşuluĭ vor fi deja iluminate cu electricitate, aceasta ca o dovadă a interesuluĭ ce patrioţiĭ liberalĭ poartă acestuĭ nefericit oraş. Or, toţĭ cîţĭ vizitează uzina de electricitate, pot afirma, orĭ cît de profanĭ ar fi, că ea nu poate fi pusă în stare de a funcţiona de cît poate la primăvară.

Pe de altă parte, conu Nicu, primarul, nu se lasă maĭ pe jos de conu Iorgu.

Primul nostru edil a depeşat d-luĭ Lindley să vie şi-a avansat chiar parale de drum în o sumă care să'l decidă. Şi îndată ce a sosit, l'a înşfăcăt într'o birjă cu 4 caĭ şi a pornit prin paraginele Bivolarilor, avînd neapărat în coşul trăsureĭ puĭ fripţĭ, caşcavalurĭ, fructe, vinurĭ, licheururĭ, etc. în contul comuneĭ, înscrise la paragraful: *interes de serviciŭ.*

Odată reîntors din această escursie de agrament, conu Nicu va declara *urbi et orbi: Eurica*!... avem apă!

Vorbă să fie de-o lulea de tutun. Nu se găseşte apă de treĭ anĭ şi maĭ bine de cînd aŭ năvălit liberaliĭ-naţionalĭ la comună, şi-o să se găsească numaĭ de cît acum, *cu o lună înainte de alegerĭ.*

Precum se vede, totul nu e de cît moft şi reclamă.

Prin promisiunĭ false şi momelĭ, aŭ escaladat puterea, prin reclame şi mofturĭ vor să se menţie. E cazul de a le cînta:

Cu rahat şi gugoşele
Eĭ vor lumea s'o înşele.

Anastasie Panu

Dăm loc cu plăcere în coloanele *Opinieĭ*, biografia ilustrului bărbat de stat *Anastasie Panu*, aşa cum o găsim schiţată în *„Prima aniversare a „Gimnasiuluĭ „Anastasie Panu" din Huşĭ"*, de către directorul aceluĭ Gimnaziu d. T. Ghica.

Tot odată facem amintire că schiţa aceasta e mult maĭ complecta de cît acea publicată de d. I. Dumbravă în coloanele *Constituţionaluluĭ* din 1894, Aug. 3, schiţă de care s'a folosit deja d. Ghica, cum singur spune în notiţa ce întovărăşeşte biografia.

Anastasie Panu s-a născut în Iaşĭ la anul 1814 în casele părinteştĭ de pe strada sf. Vinere, care astă-zĭ poartă numele săŭ. Tatăl săŭ, Aga Panaite Panu, romîn din Macedonia, era om bogat şi a cheltuit mult în timpul revoluţieĭ naţionale din 1821. Mama sa, Elena Panu, născută Miclescu, se înrudea cu familia Hurmuzache, în călugărie maĭ tîrziu s'a numit Eufrosina şi a murit la 23 Ianuarie 1886 la Mănăstirea Varatic, trăind maĭ bine de 26 anĭ după soţul săŭ, care pe la 1860 nu maĭ era.

Anastasie Panu a învăţat carte la pensionatul Cuculiĭ din Iaşĭ, unde învăţau cu deosebire greceşte şi franţuzeşte fiiĭ de aristocraţĭ. Aceste 2 limbĭ el le cunoştea şi vorbia foarte bine. Ştia şi limba germană, dar ceva maĭ puţin. Om înalt, bine făcut şi foarte frumos, cu privire pătrunzătoare şi imaginaţiune vie, Anastasie Panu făcea să prevezĭ oare-cum în el, încă din fragetă-ĭ vrîstă pe omul deştept, pe barbatul de stat, care avea a fi chemat la atîtea acte marĭ. Curăţenia sufletuluĭ şi a cugetuluĭ seu părea a se exprima pînă şi în hainele şi mersul săŭ. Tot-deauna elegant, sămăna mult a fată mare, spun aceĭ carĭ l'au cunoscut. Banĭ nu avea, căcĭ era lacom de a'şĭ cumpăra toate cărţile, de care auzea că au eşit maĭ nouă. Cînd cine-va îĭ cerea ajutor, Anastasie Panu, pe dată 'ĭ oferea un surtuc, de care avea multe şi le schimba adesa orĭ. N'a fost nicĭ odată căsătorit. Peatra sepulcrală din cimitirul Episcopieĭ din Huşĭ care a făcut pe mulţĭ a crede, că Anastasie Panu ar fi fost căsătorit, este a bunicăĭ sale, Anastasia Panu, al căreia soţ se numea Anastasie Panu ca şi nepotul — locotenentul Domnesc de la 1858 — patronul gimnasiuluĭ din Huşĭ. Sofrone Miclescu, Episcopul Huşilor, în urmă Mitropolit Moldoveĭ, era văr primar cu Elena Panu. Anastasie Panu n'a studiat în străinătate, de şi făcea parte dintre bonjuriştiĭ timpuluĭ săŭ. In tot timpul vieţiĭ sale a citit şi meditat necontenit. Se bucura de o memorie extra ordinară. După ce citea o carte, era în stare să-ţĭ spună şi pagina, unde se află cutare idee.

Strămutîndu-se la Huşĭ, Panaite Panu a luat în arendă moşia Stănileştĭ — monastirească pe atunce şi dependentă de episcopia din Huşĭ; iar pe tînărul Anastasie Panu îl găsim ocupînd funcţiunea de membru la tribunal pe la 1840. In actele tribunaluluĭ l'am găsit pentru prima dată iscălit ca membru sub rezoluţia uneĭ jalbe la 3 Iulie 1844 şi a continuat în această funcţiune până la 1845, cînd îl găsim iscălit ca preşedinte pe statul oficianţilor de pe luna Februarie acel an; fiind iscăliţĭ ca membri: D. Lupaşc şi Butucea. Din acest timp găsim pe Anastasie Panu ca preşedinte al tribunaluluĭ Fălciŭ neîntrerupt pînă la 16 August 1847. In aceste posturĭ s'a arătat totdeauna demn de locul ce ocupa. Era îndurător şi lesne iertător, dar în acelaş timp foarte drept, necruţînd nicĭ o abatere de la datorie. La 31 Maĭ 1845 un funcţionar cere reintegrarea în postul seŭ. Panu ca preşedinte pune următoarea resoluţie:

«In privire că petiţionarul a arătat căinţă, făgăduind că se va îndrepta pe viitorime, va fi primit tot în postul în care s'a aflat».

Tot-deauna avea inima plină de sentimente patriotice şi la orĭ-ce moment găsea ocasiune de a şi le exprima şi a le cultiva şi în alţiĭ. Aşa, de ex. la 19 August 1846 un petiţionar — Ioan Dumbravă — cerea admiterea ca practicant în tribunal; preşedintele Panu pune următoarea resoluţie:

„Preţuind rîvna numituluĭ, tribunalul laudă sentimentele patriotice, de care se arată pătruns încă într'o aşa vrîstă. Cu plăcere dar este primit între amploianţiĭ judecătorieĭ- avîndu-se speranţă, că se va sili... a desvăli aplicare la îndepli-

nirea datoriilor sale, ca printr'aceasta sporind în cariera sa, să se arăte folositor patrieĭ şi vrednic de memoria suitorilor seĭ».

Cum se sui pe scaunul preşedinţieĭ, Panu reformă totul în tribunalul de Fălciŭ, începînd de la limbă, obiceiurĭ, şi terminînd cu împlinirea datoriilor sale legale, în modul cel maĭ riguros, onest şi repede. Numirea luĭ Panu ca preşedinte află răsunet chiar peste hotarele ţăreĭ. «Gazeta de Transilvania», dirijată pe atuncĭ de măeastra pană a luĭ Gheorghe Bariţ, laudă mult cu această ocasiune pe junele preşedinte pentru iubirea sa de dreptate, văzută în aniĭ cît fusese el asesor membru, *şi pentru zelul, ce avea către cultură şi literatura limbeĭ naţionale, ca producţiunĭ ale capacităţeĭ*, zicea gazeta,—aplicaţiuneĭ şi bunuluĭ simţ de care se caracterizază acest tînăr impiegat (Gazeta Transilvaneĭ de la sfîrşitul anuluĭ 1844).

Cum lucra Anast. Panu de şi agonisise asemenea reputaţie?—Care era norma conduiteĭ sale?—Tribunalul de Fălciŭ, presidat de Anastasie Panu, socotea ca cea maĭ sîntă datorie a sa de a lucra din răsputerĭ pentru a împăca pe împricinaţĭ.

Şi unde cuvintele şi rugămintele n'aveau efectul dorit, Panu ştia a-şi sacrifica şi modesta-ĭ leafă spre a îndupleca pe împricinatul îndărătnic; pacea se făcea şi părţile remăneau scutite pe viitor de sdruncinările judecătoreştĭ. Cu chipul acesta numaĭ în luna luĭ Maĭ a împăcat 20 procese. Cîte va fi împacat el pe fiecare an? De aicĭ resultă, că Tribunaluluĭ de Fălciu i se dăduse numele de *Tribunalul păceĭ*. Acestea sunt atestate de martorĭ oculari şi nepărtinitorĭ. Dintre Tribunalele Moldoveĭ, care a introdus în lucrările sale cuvinte *romîne* în locul celor streine ce eraŭ întrebuinţate orĭ-de-cîte-orĭ voia cineva să useze de un termen de drept saŭ de procedură, cel întăĭ fu tribunalul de Fălciŭ, presidat de Panu. Acest tribunal ajunsese a fi o adevărată şcoală de limbă şi de sentimente naţionale, atît pentru şi de sentimente naţionale, atît pentru funcţionariĭ inferiorĭ cît şi pentru întregul oraş Huşĭ şi judeţul Fălciŭ. Va fi de ajuns, socot, numaĭ să citesc un raport al luĭ Panu, sub No. 6 din 8 Martie 1845 către Divanul Apelativ al ţăreĭ de jos, pe care l'am affat în dosarul No. 816 din acel an. Iată-l:

Th. Ghica.

(va urma).

„Opinia" la Huşi

(Corespondenţă particulară a *Opinieĭ*)

— —

Retragerea d-luĭ Gogu Cantacuzino din politică, saŭ cel puţin zvonurile, ce circulă în jurul motivelor serioase ale acesteĭ retragerĭ, a aruncat în mare zăpăceală cercurile diriguitoare din oropsitul nostru oraş.

Prefectul nostru îşĭ avea singurul razim contra asalturilor locale, în persoana maĭ mareluĭ săŭ frate, în domnul Gogu Cantacuzino.

In adevăr, maĭ toţĭ deputaţiĭ şi senatoriĭ localĭ, sînt pe moarte contra prefectuluĭ, din cauza incapacităţiĭ sale administrative şi din cauză că vechĭ şi duşmănoase raporturĭ s'aŭ scos la iveală între fostul doctor de la Răducăneni şi fruntaşiĭ liberalĭ localĭ.

Nemulţumirea creşte cu atît maĭ mult cu cît valoarea politică a prefectuluĭ nostru e de a umplea golurĭ, unde se ivesc, înăduşind saŭ nesocotind cerinţele locale.

Prefecturile judeţelor micĭ aŭ ajuns un fel de arendă pentru oameniĭ pripăşiţĭ in partid, carĭ n'aŭ alt merit de cît că se ţin de pulpana celor de la centru; şi în special marele partid liberal are în tolba sa oamenĭ de talia prefectuluĭ nostru.

Judeţul Fălciŭ are vie amintirea seriilor dese de prefecţĭ improvizaţĭ de Radu Mihaĭ şi care îşĭ făceaŭ practică administrativă la Huşĭ. De şi se întrerupsese domnia liberală în răstimp de 7 anĭ, totuşĭ sistemul nenorocit se urmează; în 3 anĭ de zile am avut 3 prefecturĭ, din care 2 locale şi una străină. Ca la Huşĭ la nimene.

Străinul şi înstrăinatul prefect se grăbeşte a răspîndi în restrînsul public al oraşuluĭ nostru, toate marile isprăvĭ ce le-a făcut el pentru Huşĭ.

Cetitoriĭ cunosc însă la ce se reduce încercările de transformare a linieĭ înguste Crasna—Huşĭ. Să ştie Huşeniĭ, că maĭ de grabă vom umbla pe linia Paşcanĭ—Neamtz, de cît pe linia largă Crasna—Huşĭ. Cu toate interesele marĭ, ce le are Judeţul Fălciu şi în special oraşul Huşĭ, de a fi servit de o linie largă, lucrul se va face tocmaĭ la urmă, pentru că stăruinţele celor localĭ mişcă puţin pe ceĭ de la centru. Nu un dr. Munteanu legat de oraşul nostru cu leafa de 1500 leĭ lunar va schimba faţa oraşuluĭ! Pentru ca un prefect să reuşească a aduce servicii oraşuluĭ în capul căruia se află, trebue să aibă în dosul luĭ oraşul întreg, a căruĭ simpatiĭ să le poseadă. Din nefericire pentru doctor nu putem zice că se află în aseminea situaţiune, de aceia nicĭ el nu cere, nicĭ ceĭ de la centru nu-ĭ daŭ.

Un alt lucru cu care se laudă prefectul e că a reuşit să treacă pe sama statuluĭ Şcoala profesională de fete din localitate.

Da; pe ziua de 1 Sept. Şcoala profesională ce pînă acum o întreţinea comuna, va fi şcoală de stat; dar care e meritul prefectuluĭ Munteanu, care e meritul primaruluĭ Triandaf în această afacere?

Curentul spre cultura profesională a fetelor, curent început de d. Take Ionescu, ministru conservator, îşĭ face drumul; căcĭ la departamentul instrucţiuneĭ sûnt marĭ şi adîncĭ urmele lăsate de cel maĭ lung minister ce a fost vre-o dată la Culte.

Combinaţia dar ce s'a făcut la Bucureştĭ şi graţie căreia şcoalele profesionale din Vasluĭ, Huşĭ şi Rîmnic aŭ trecut la Stat pe ziua de 1 Septembrie, n'a avut de fel în vedere necunoscuta persoană a doctoruluĭ.

Decĭ toate armele cu care prefectul Munteanu vra să se impună oraşuluĭ, în vederea alegerilor comunale, sunt demascate.

Să ne vedem la toamnă, pentru a prevesti de succesul alegeriler generale din Martie.

Huşanul.

POZNĂŞII ŢĂRĂNEŞTI

După păr...

Lucrurile din lumea asta n'aŭ fost alcătuite de la început, aşa cum le vedem orînduite astăzĭ. Cu vremea s'a schimbat toate şi de aceea poveştile le credem născocirĭ ale minţeĭ omeneştĭ şi nu dăm cu gîndul că ceea ce este astăzĭ atevea, odată vor fi poveştĭ.

Alte vremurĭ, alte obiceiurĭ:

Maĭ de mult ci-că femeile ieraŭ stăpînitoare, iar bărbaţii ţineaŭ casa; ele duceaŭ frîile noroadelor, puneaŭ ţara la cale, judecaŭ, pe cînd bărbaţii păzeaŭ oalele acasă să nu dea în foc.

Acu, *judecătoarea* dintr'un sat s'avea de bine c'un romîn de-acolo, da tot pe-ascuns, ca să n'audă bărbaţul eĭ.

Dragostea lor a ţinut cît o fi ţinut, da de la o vreme s'a înfundat, după cum toate trebue să aibă un capăt: — bărbată-su o prinde cu ibovnicul.

Răscoală mare.

Bărbatul de tot că s'o dea în judecată. Da acu-ĭ vorba: cum să se judece, cînd tocmaĭ nevastă-sa, ceea cu pricina, ĭera pusă să împartă dreptatea?... Ar veni întocmaĭ ca cîntecu: haĭ la lup să ne plîngem că ne-o mîncat oile!

Ce să facă romînul nostru, dacă aşa ĭera rînduiala pe atuncĭ! Acasă-ĭ ĭera bărbat, dar în sat ea era *Judecătoare*:—s'o plîns eĭ. Ea ascultă cu linişte tînguiala, apoĭ lovind cu mînie în pămînt, porunceşte s'aducă pe împricinat:

— Auzĭ d-ta, răul, să se apuce de stricat casele oamenilor!...

După ce aduce pe vinovat, îl înfăţişază dinpreună cu jeluitorul:

— Adevărate-s cele grăite de potrivnic?

— Adevărate,— răspunde împricinatul.

— Aşa?—Ia-l de cap bărbate. Tu, împricinatule, fiind că eştĭ vinovat, sutere *dă-te după păr* încotro te-a trage el, poartă capul după mînile luĭ, c'aĭ păcătuit. Romînul îl înşfacă de cap şi trage în toate părţile. Da cela se *dădea după păr*, purta Capul încotro-l trăgea, aşa că nu suferea maĭ deloc.

O tras bărbatu cu pricina de cap, păn' s'o lehemetuit.

Judecătoarea se-ncruntă din noŭ:

— Aşa vor păţi toţĭ derbedeiĭ carĭ-or umbla din muere-n muere, căţînd să facă zizanie în gospodărĭ. Acu, tu, împricinatule, apucă de cap pe potrivnic, să ştie de altă dată să-şĭ stăpînească femeea. Da tu, bărbate, *nu te da după păr*, că eştĭ cel cu dreptate, înţăpeneşte-te bine, ţine-te dîrz, lasă-l pe el sa te tragă încotro a vrea.

Ibovnicul, unde se prinde de părul celuia şi smuncește cît poate, de-ĭ scotea viţe întregĭ din cap; îşĭ încurcase mînile în părul bărbatuluĭ şi trăgea ca din iarbă, că ista, cu dreptate, se ţinea înfipt în loc, de par' că-ar fi răsărit din pămînt.

Şi-o văzut omu dreptatea femeească, o gustat barbatu din mila de la nevastă ş'o zis şi el ca cela: Să te fereasca D-zeŭ de judecata femeească şi de bătaea prostuluĭ.

Dar cine maĭ crede azĭ, c'o fost odată lucrurile acestea aevea! Timpul o trecut, lumile s'o prefăcut şi obiceiurile din vechime rămîn numaĭ ca poveştĭ de adormit copiiĭ.

Eheĭ, alte vremurĭ, alte obiceiurĭ.

I. Adam.

Ştiinţĭ-Litere-Arte

Anarhistul Luccheni, deja ilustru între iluştriĭ asasinĭ, nu era lipsit de oarecare cultură şi inteligenţă. Se citează prin ziare scrisoarea, pe care a adresat-o zilele acestea, din închisoare ziaruluĭ *Don Marcio*, din Neapole. Intre altele, Luccheni roagă în termenĭ foarte sarcasticĭ pe directorul acestuĭ ziar ca să protesteze în contra acelora carĭ l'ar zugrăvĭ ca pe un criminal căutînd să-ĭ aplice *Teoria luĭ Lombroso*. Asasinul îşĭ expune apoĭ „credinţele" sale anarhiste.

*

Statuia luĭ Chopin e definitiv hotărîtă. Ea va fi instalată în parcul Monceau la 1899, în Maĭ. Artistul Georges Dubois a fost însărcinat cu executarea statuieĭ.

*

Pînă astăzĭ nu s'a rezolvit la teatrul nostru chestiunea *orchestreĭ*. In caz dacă nu se va putea învoi comitetul cu oferta d-luĭ Ed, Caudella, compunerea orchestreĭ va fi încredinţată tot d-luĭ Cirillo.

*

Un ziar amator de curiosităţĭ publică greutatea suveranelor diferitelor state europene.

Regina Italieĭ e cea maĭ... grea dintre princesele încoronate: are 80 de kilograme; cea maĭ... uşoară era defuncta Impărătească a Austrieĭ: 50 de chilograme. Bătrîna Victorie a Angliei trage 78 kilograme; Suverana Germanieĭ 62, a Spanieĭ 68, a Rusieĭ 59 şi aşa maĭ departe.

Noua regină a Holandeĭ nu e cuprinsă în statistică, bine înţeles.

*

Arta zodieriei a făcut progrese şi ea. Se citează cazul uneĭ ţigance care „meneşte" în împrejurimele Londreĭ în timp ce un fonograf înregistrează toate proorociile eĭ, de care-şĭ iea răspunderea în acest chip.

Noutatea aceasta dă multă încredere celor încrezătorĭ.

*

Incă una din consecinţele afaceriĭ Dreyfus: criticul teatral Henry Bauer, se retrage de la „Echo de Paris", ziarul literar pe care l'a fundat acum 16 anĭ împreună cu alţĭ literaţĭ. Henry Bauer e una din autorităţile maĭ considerate în critica franceză, alături de Sarcey, Lemaître şi Faguet.

*

Impărăteasa Austrieĭ era o mare amatoare de cînĭ şi maĭ nicĭ odată nu-ĭ lipsiaŭ tovarăşiĭ crendincioşĭ de această specie anormală. Intr'o zi pe cînd favoritul dintre cînii Impărăteseĭ se odihnea pe un capăt al rochieĭ de Suverană, un şambelan anunţă că Impăratul doreşte să vorbească Impărătesei. Situaţia era dificilă; cînele trebuia trezit din somn, ceea ce n'ar fi făcut cu nicĭ un preţ stăpîna favoritului animal. Ea preferă să cheme pe una din damele curţiĭ şi porunci să se taie „trena" rochieĭ.

E uşor de ghicit ce impresie făcu asupra Impăratuluĭ actul acesta de generozitate excesivă a Suveraneĭ amatoare de cînĭ.

*

D-l A. Densuşeanu a fost însărcinat cu întocmirea programuluĭ analitic al şcolilor superioare în ce priveşte partea literară. Aceasta esplică în deajuns faptul că *Eminescu* nu figurează de loc în rîndul autorilor propuşĭ analizeĭ.

Nicĭ mort — nu l'a iertat pe bietul poiet că a avut atîta geniu!

*

Maĭ multe ziare franceze remarcă faptul că în programul călătorieĭ Imparatuluĭ Wilhelm *nu figurează vizita în România*.

Vine orĭ nu vine Impăratul la noĭ?

*

Plecarea la congresul studenţesc va avea loc, definitiv, Duminecă la 5 p. m.

Un delegat al „Opinieĭ" va ţine în curent pe cetitorĭ cu mersul acestuĭ al XIX congres—număr similar cu al... veaculuĭ.

*

A apărut *„Povăţuitor pentru învăţarea citireĭ şi scrieriĭ"* de Beatrice Lateş, profesoară de pedagogie la Craiova. Ploeşti 1898. Vom face la timp o amănunţită dare de samă critică.

*

Am primit la redacţie primul număr din revista *„Viitorul"* ce apare în Iaşi supt direcţiunea d-luĭ D. Boroianu doctor în teologie. Revista apare de două orĭ pe lună şi costă pe an *6 leĭ*. Primul numer se presintă bine; după ce arată scopul Revisteĭ, în primul articol se analizază legea de organizare a cleruluĭ. Nu lipseşte în acest numer şi materia didactică.

*

O critică imparţială, de I. G. Tufescu, este titlul uneĭ scrierĭ de polemică, prin care cunoscutul autor de Geografiĭ, din Iaşi răspunde d-luĭ Ciocănel, revizor de Prahova. Geografia e o ştiinţă, care cere multă cunoştinţă de pe natură. De fapt însă maĭ toţĭ autoriĭ scriŭ Geografiiĭ *după cărţĭ*; maĭ ales Geografia ţăriĭ Româneşti a avut şi are păcatul de a fi scrisă maĭ mult după cărţĭ; de aceia datele sînt incomplecte. In schimb şi criticĭ şi autorĭ se taxează de *necunoscătorĭ*, de şi deosebire mare nu e între dînşiĭ. Că complectare tonul muşcător vine cu prisos în această critică, căutînd a întrece pe recensent.

Ne mulţumim a zice că ştiinţa geografică română n'a progresat mult, cu toate polemicele, ce ni s'a dat să le cetim de un şir de anĭ.

INFORMAŢII

— —

Se vede că punerea în scenă a comedieĭ cu aducerea apeĭ întîmpină dificultăţĭ. Aşa se explică pelerinagiul întreprins, la Bucureştĭ, de către primar şi primul săŭ ajutor.

E, însă, ceva şi maĭ curios în daravera aceasta: d. Săndulescu, omul care se deplasează cu atîta greutate, a pornit de asemenea la Bucureştĭ ca să-şĭ spue cuvîntul în chestia... apeĭ.

Se bate apa în piuă nevoie mare.

— —

Comisiunea numită de minister, pentru examenele de corigenţă la Liceul Varlam se compune din d-niĭ: Anton Naum, preşedinte, G. Lascar, P. Bujor, V. Castano şi Teohari Antonescu.

— —

Iată cum a fost alcătuită comisiunea pentru examinarea elevilor pregătiţĭ în particular, la liceul «Naţional»: d-niĭ A. B. Brandia, pr. S. Stiubeĭ, P. Gîrcineanu, pr Nitescu, P. Culianu, C. Alevra şi Gh. Urziceanu.

— —

In locul demisionatuluĭ d-n Pricope, maestru la şcoala de meseriĭ din localitate, a fost numit d. Al. Vasiliu.

— —

Comisia examinatoare pentru examinarea corigenţilor de clasa VII şi reexaminarea celor căzuţĭ la Iunie, se compune din d-niĭ I. Ralet, preşedinte, V. Burlă, C. Alevra, T. Vasiliu şi P. Bujor, membri.

— —

Aflăm cu părere de răŭ că aseară, la orele 7, a încetat din viaţă subit d. căpitan Dăscălescu.

Trimitem condoleanţe familieĭ.

— —

D. Dim. Sturdza a comunicat tuturor autorităţilor, precum şi Eforieĭ spitalelor civile, Aşezămintelor Brîncoveneşti şi sfîntuluĭ Spiridon din Iaşi, că supuşiĭ romînĭ aflaţĭ pe teritoriul sîrbesc sunt primiţĭ, pe baza reciprocităţeĭ, în căutarea spitalelor din Serbia şi la caz de moarte sunt înmormîntaţĭ pe socoteala statuluĭ sîrbesc.

— —

D-na Maria Manguş, din ograda credituluĭ, s'a tînguit secţieĭ a III-a că întorcîndu-se de la băĭ, a găsit maĭ multe lucrurĭ lipsă din casă. Presupune pe fiul preutuluĭ Vasiliu. de la biserica Banu, la care a fost cheia de la casă în păstrare.

— —

Azĭ comisia de examinare a candidaţilor de burse la şcoala normală «V. Lupu" şi-a reînceput lucrările. S'a ascultat a doua serie de40 elevĭ de la litera C înainte.

— —

Lucrările pentru iluminarea cu electricitate a tuturor trenurilor accelerate de noapte, aŭ început şi vor fi gata cel maĭ tărziŭ peste o lună.

Vagoanele-salon, şi o parte din vagoanele-restaurant se găsesc acum luminate cu electricitate.

— —

D. dr. Negură şi-a dat azĭ demisia din însărcinarea de director al institutuluĭ Gregorian.

Motivele pe carĭ 'şĭ întemeiază demisia nu sunt de loc spre lauda epitropieĭ.

— —

Ministrul instrucţiuneĭ publice a adresat o circulară directorilor de şcoale, recomandîndu-le de a profita de orele libere a fie-căreĭ clase pentru a combina orarul ast-fel ca o oră după amiază pe fie-care săptămînă eleviĭ să poată face muzică şi exerciţiĭ de gimnastică.

Orarul ast-fel format va trebui să fie supus aprobăreĭ inspectorilor.

— —

Erĭ, pe la orele 5 p. m. aparul Ion Monciuc trecînd prin stradela Cerchez, a fost muşcat de un cîne. Pînă în prezent nu se ştie dacă cînele a fost turbat saŭ nu.

— —

In urma repartiţieĭ definitive făcute pentru şcolariĭ celor 5 divisiunĭ de clasa I-a de la şcoalele noastre secundare, aŭ rămas neinscrişĭ 49 străinĭ. De aseminea la şcoala de comerţ gradul I-iŭ, dacă nu se va face divisionară pentru clasa I-a vor rămîne neinscrişĭ 40 de şcolarĭ.

Pentru celelalte clase autoritatea şcolară a apreciat că străiniĭ înscrişĭ în aniĭ precedenţĭ, aŭ un fel de drept cîştigat şi de aceea i-a primit pe toţĭ.

Igiena Copiilor

SCRISOAREA X

V. Cultivarea sistemuluĭ osos şi muscular

Mult stimată Doamnă!

(Urmare)

Exerciţiul muşcular se face prin preumblare pe jos, prin diferite jocurĭ afară din casă, prin înotat, patinagiu, prin dans, prin scrimă, printr'o gimnastică sistematică. Gimnastica în special dă o ţinută corectă, şi gracioasă corpuluĭ; ea măreşte capacitatea cavităţeĭ toracice, favoriză şi desvoltarea preciză a văzuluĭ şi a auzuluĭ; ea maĭ are şi o valoare etică, ea deprinde copilul la ordine, acurateţă şi ascultare, îl învaţă de a se stăpîni, de a avea presenţa de spirit, de a avea încredere în sine şi în puterea sa, dă impulsul la desvoltarea unuĭ caracter care stimează acţiunile cinstite, franşe şi curagioase, care meprizează acţiunile necinstite şi laşe. Copiiĭ pînă la vîrsta de nouă anĭ se-şĭ exerseze musculatura numaĭ prin preumblărĭ pe gios, alergare şi diferite jocurĭ maĭ uşoare; copiiĭ de vîrsta de la 9 anĭ în sus prin jocurĭ maĭ complicate, dans, înotat, gimnastică, bicicletă etc. O excepţiune fac aceĭ atinşĭ de o boală de inimă, hernie şi alte boale carĭ pot fi precizate numaĭ de un Medic; acestora le sunt permise numaĭ exerciţiunĭ musculare uşoare, jocurĭ liniştite etc.

SCRISOAREA XI

VI. Cultivarea organelor sensuluĭ

Mutt stimată Doamnă!

Destoinicia noastră fisică şi intelectuală staŭ în strînsă legătură cu desvoltarea complectă a scrisurilor noastre, fiind-că toate acţiunile noastre fisice, toată viaţa noastră intelectuală pornesc de la impresiunile sensuale ce le primim din afară prin organele sensuluĭ.

Sensurile copiluluĭ noŭ născut sunt foarte incomplect desvoltate din cauză că aparatele scrisurilor nu înţeleg încă misiunea lor, nu sunt încă exersate, nu pricep încă impresiunile primite din afară; creerul nouluĭ născut nu e încă capabil de a tălmăci impresiunile primite decĭ trebue se cultivăm sensurile ca ele se-şĭ poată împlini în viitor rolul important ce aŭ a juca.

Iaşĭ. **Dr. W. Finchelştein.**

(Va urma)

D-na Erna Olinchievicĭ—Zuhr
DENTISTE
Iaşĭ Str. Golieĭ 42.

Efectuează denturĭ artificiale carĭ nu se deosebesc de dinţiĭ naturalĭ, denturĭ parţiale fără plăcă pe ceriul gureĭ, denturĭ complecte, cu placă în aur, aluminiu bronzat, aur cauciuc şi cauciuc sade. Lipsa unuĭ singur dinte se înlocueşte printr'un dinte sistem Richmond şi dinte cu şurub (dent pivot).

Regulează dinţiĭ anormalĭ crescuţĭ.

Plombează dinţĭ în aur, platlnă, email, cristal, etc. etc.

Curarişeşte dinţiĭ şi măselele bolnave fără a necesita scoaterea lor, Extracţiune fără durere.

Consultaţiune de la 9—12 a. m. şi de la 2—6 p. m.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraş).

A se adresa la Redacţie.

De Inchiriet chiar de la 1 Octombrie casele No. 83 din strada Sărărie: salon, antret, 2 odăĭ, etac, bucătărie, beciŭ, cămară pentru lemne etc.; informaţiunĭ acolo.

Doctora O. CONTA
de la Facultatea de Medicină din Paris
—Boale de Femeĭ si Copiĭ—
Consultaţiunĭ de la 2—5 p. m.
Aleea Princesa Maria, — Iaşĭ.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aduçem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de mterial electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, decĭ avîn d exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima
DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Constanța 4 Septembrie 1898.

Orz hect. 2.150 leĭ 4. Meiŭ hect. 2.800 leĭ 4.20. In hect, 1.750 leĭ 11.10. Rapița selb. 1.250 leĭ 5.50. Rapița sem. 110 leĭ 8.00. Sacara 170 leĭ 6.10. Grîŭ arnăut 300 leĭ 11.20. Ovĕs 260 leĭ 3.60.

Galațĭ. Orzoaica 1.800 hect. 68 kg. prețul pe hect. leĭ 7.75.

Toate în oraș la magasie.

Telegramele Străinătățeĭ

Viena, 4 Septembre.

O depeșă din Berlin anunță că puterile tripleĭ alianțe se declară solidare pentru susținerea posesiuneĭ actuale a teritoriilor internaționale. De sine se înțălege însă că aceste treĭ state vor lua parte la conferința pentru pace.

Petersburg, 4 Septembre.

Mulțĭ membri aĭ parlamentuluĭ englez au trimis țaruluĭ adrese de felicitare și mulțumire pentru manifestul în favoarea dezarmăriĭ.

Paris, 4 Septembre.

Două-spre-zece miĭ de lucrătorĭ de terasament s'au pus în grevă. S'au produs încăierărĭ între greviștĭ și ceĭ carĭ refuzau d'a părăsi lucrul. Au fost maĭ mulțĭ răniți.

Bruxel, 4 Septembre.

Aci a fost arestat primejdiosul anarchist Gefaehs. Cînd polițiștii voiau să'l aresteze, dînsul a scos un pumnal și s'a repezit asupra ofițeruluĭ polițienesc, care sărind la o parte, a putut să evite lovitura. Cu mare greutate s'a putut lua anarchistuluĭ pumnalul din mînă. La percheziția corporală ce i s'a făcut, s'au găsit la el scrisorĭ adresate principalilor șefi anarchiștĭ.

La interogatorul ce i s'a luat a răspuns că «partidul anarchist» plănuește să execute acum ceva mare.

Madrid, 4 Septembre.

Camera a ținut azĭ o ședință secretă în care s'a produs un tumult colosal. Schimbul de cuvinte a fost ast-fel în cît a degenerat în urmă în bătăĭ. Turburarea între deputațĭ este de nedescris.

Viena, 4 Septembre.

Din Lausanne se telegrafiază: Periculosul anarchist Gualducci, care a găzduit pe Luccheni maĭ multe zile la dînsul acasă, a fost arestat; el ar fi fabricat mînerul armeĭ cu care a fost ucisă împărăteasa. Hîrtiile găsite la dînsul nu erau proprietatea luĭ.

A doua arestare importantă e aceea a anarchistuluĭ Barbotti, care e bănuit că a dat ajutor luĭ Luccheni. Amîndoĭ acești anarchiștĭ, acuzațĭ de complicitate la atentatul luĭ Lucheni, au fost transportațĭ la Geneva.

Afacerea Dreyfus

Paris, 4 Septembre.

Sarrien, ministrul justițieĭ, a examinat dosarul cu privire la procesul căpitanuluĭ Dreyfus și a recunoscut că acest proces trebue să fie revizuit.

Ministrul de justiție a căutat să convingă pe generalul Zurlinden despre aceasta, dar i-a fost cu neputință; decĭ se poate asigura că ministrul de războiu va persista în demisia sa.

Se așteaptă cu nerabdare hotărîrea ce se va lua în consiliul de miniștri care se ține azĭ și în care se va discuta constatările și părerea ministruluĭ de justiție.

Ziarul *Débats*, într'un lung articol cu privire la afacerea Dreyfus, spune că dacă este dovedit că la judecarea luĭ Dreyfus s'au comunicat membrilor consiliuluĭ de războiu niște documente carĭ au fost necunoscute de apărare, ar trebui să nu se maĭ vorbească de revizuirea procesuluĭ, ci de anularea luĭ.

Paris, 4 Septembre.

Ziarul *Drepturile Omuluĭ* spune că generalul Mercier, actualmente comandant al corpuluĭ IV de armată și fost ministru de războiu pe vremea cînd s'a judecat procesul luĭ Dreyfus, va fi pus în disponibilitate pentru că a ordonat să se comunice în secret consiliuluĭ de războiu documente necunoscute acuzaților.

Transportarea rămășițelor pămîntești a Impărăteseĭ Austrieĭ.

Viena, 4 Septembrie.

Cadavrul împărăteseĭ asasinate, Elisabeta a Austrieĭ, a sosit aseară aicĭ.

Trenul care ducea corpul împărăteseĭ a intrat în gara de Vest la oarele 10 p. m.

Zecĭ de miĭ de persoane se aflau la gară, care era frumos cernită.

Impăratul și toțĭ arhiducii așteptau sosirea cadavruluĭ la Hofburg.

Corpul a fost primit la gară de marele maistru al curțeĭ, de ofițerii garnizoaneĭ și de cler.

După ce s'a dat cosciuguluĭ bine-cuvîntarea, cortegiul s'a pus în mișcare, îndreptîndu-se spre Hofburg.

Prin toate stradele pe unde a trecut cortegiul, se afla o mulțime imensă care stătea cu capul descoperit, privind cu mîhnire tristul convoiu.

De la gară și pănă la Hofburg, trupele eraŭ înșiruite pe ambele laturĭ ale stradelor.

Cosciugul, cînd a ajuns la Hofburg, a fost transportat în capela mortuară, urmat fiind de primul mare-maestru de marele-maestru și de marea-maestră a Curțeĭ imperiale.

La oarele 11 și jumătate a avut loc în capelă, bine-cuvîntarea, la care a asistat Impăratul Frantz Iozeph cu rudele cele maĭ aproapiate și cu întreaga Curte.

Viena. 4 Septembrie.

Coroana Regeluĭ Romănieĭ

Din Buchs se telegrafiază că trenul în care se afla corpul împărateseĭ a fost primit la sosirea luĭ acolo de contele Bellegarde și de trimisul special al regeluĭ Romănieĭ care a depus două coroane splendide cu panglice albe și negre, din partea regeluĭ Romănieĭ și a principeseĭ de Sigmaringen.

DIVERSE

Anunț de căsătorie japonez

Un ziar japonez, ce apare în Corea, a publicat următorul anunț hazliŭ de căsătorie:

«Un tînăr în etate de 27 de anĭ, fără avere, însă domol de fire și cu venit lunar destul de frumușel și cam emancipat de sub autoritatea părintească, ar dori să se căsătorească cu o fată, care să aibă următoarea calificațiune.

1) Să fie de 21 de anĭ și sănătoasă. 2) Să fie frumușică. 3) Să aibă cunoștințe temeinice în socoteală. 4) Să știe să coasă. 5) Să nu fie limbută. 6) Să aibă ceva avere. 7) Să fie virtuoasă. 8) Să urască băuturile spirtuoase și 9) Să fie emancipată de sub autoritatea părintească».

Cu așa condițiunĭ mulțĭ anĭ o să rămîe tînărul necăsătorit, ba poate chiar să nu se căsătorească nicĭ odată.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Par'că e un făcut ca toate belelele să cadă pe colectiviștĭ în ajunul alegerilor.

D. Tacu, cum știțĭ, ca să primească să nu maĭ figureze pe lista electorală, a cerut să 'ĭ se dea, în condițiĭ scandalos de favorabile, administrarea uneĭ moșiĭ a Spiridonieĭ.

Pentru aceasta s'a făcut o nedreptate strigătoare căcĭ s'a reziliat contractul cu d. Rosetti, fostul administrator, om de o cinsute exemplară și care mărise simțitor venitul moșieĭ Todirenĭ.

Dar d. Tacu avea nevoie de banĭ și partidul avea nevoe de locul săŭ din consiliŭ.

Acum, însă, vine beleaua.

Primul ajutor de primar avea o datorie către stat din vremurĭ depărtate—și, fie după intervenția vre-unuĭ amic bine-voitor, fie printr'o pripită măsură a ministeruluĭ de finanțe, i se cere tocmaĭ acum plata datorieĭ. Drept aceea, ministerul a făcut o poprire în mînele eforieĭ pentru partea de beneficiŭ ce se cuvine d-luĭ Tacu din exploatarea moșieĭ.

E oribil. Ajutorul de primar voia să 'și corecteze norocul cu cîștigul de la Todirenĭ și se pomenește osîndit să lucreze gratis.

Așa e cînd n'are omul noroc.

⁂

Rezultatul concursuluĭ de la școala normală de învățătorĭ se va da maĭ tîrziu, pentru că d. T. Crivăț, unul din membriĭ comisiuneĭ, a căzut bolnav.

⁂

O măsură pe care n'o pricepem.

S'a aprins deună-zĭ un hogeag la No. 10 din strada Lăpușneanu. Sergentul de punct a dat de știre secțieĭ polițienești și aceasta a încunoștiințat postul de pompierĭ. Aci, însă, s'a răspuns că pompierii nu merg la hogeagurĭ.

Nu credem că această dispoziție să fie luată de ceĭ marĭ căcĭ n'ar avea sens. Cea maĭ mare parte din incendiĭ iau naștere de la hogeagurĭ, și a hotărî în principiŭ că pompierii nu ies la hogeag însamnă să hotărăștĭ că nu maĭ vreĭ să stîngĭ focurile.

⁂

Iată lista admișilor în clasa I a liceuluĭ național.

Bogdan G. Ioan, Botez C. Cesar, Georgescu Virgil, Hanganu C. Corneliu, Manaru E. Const.. Mazlim D. Adrian, Anastasiu S. Ioan, Caramalăŭ Ioan, Gheorghiu G. Ioan, Manastenschi Mihaĭ, Țintilă Constantin, Zarifopol A. Gheorghe, Vasiliu T. Ioan, Stoianovicĭ Emilian, Stamate D. Chiriac, Antimiu G. Ioan, Popovicĭ I. Neculaĭ, Ionescu Al. Stefan, Popovicĭ C. Gheorghe, Ciutea Mihaĭ, Ananiescu Teodor, Popovicĭ G. Eduard, Vasiliu I. Neculaĭ, Andriescu D. Gheorghe, Neculau E. Const., Cristofor G. Victor, Opraschi D. Vasile, Irlev C. Const., Gheorghiade E. Const., Neculau Eugen, Puiu I. Const., Jereghie Vasile, Țugulea D. Ioan, Ciocoiu S. Dimitrie, Popescu I. Dimitrie, Cosmovicĭ L. Leon, Sterea C. Roman, Lupu Gh. Gheorghe, Cujbă P. Petru, Dobrovicĭ N. Neculaĭ, Marinciu D. Gheorghe, Irimia Gh. Alex. Bontăș Gh. Aureliu, Popa I. Const., *Moșcovicĭ Ilie*, Radu V. Emil, Stihi T. Ioan, Stoian Const., Mateescu D. Eug. Condurache B. Andreĭ, Vasiliu M. Gheorghe, Stoica C. Socrate, Tironovici T. Mihaĭ, Raian F. Const., Gheorghiu A. Mihaĭ, Popovicĭ M. Dimitrie, Beligan A. Neculau, Rusovicĭ Gh., Urziceanu Gh. Const. Stroja I. Ioan, Teodorescu A. Ioan, Greceanu A. Ioan, Hăul N. Ioan, Metaxa Neculaĭ, Voișel V. Eduard, *Bercovicĭ I. Iancu*, Bonciu Gheorghe, Trancu A. Gheorghe, Dobreanu Dimitrie, Popovicĭ V. Alex, Andriescu C. Gh., Eșanu F. Mihaĭ, Ionescu D. Virgil, Țilenschi Neculaĭ, Deleanu Gh. Vasile, Negrini P. Panaite, Zacopceanu Mihaĭ, Botez Anton, Simionescu Mihaĭ, Goroveĭ Alex, Stefănescu Eug., Dăscălescu Stef., Florescu Gh., Popovicĭ Pantelimon, Eraclide Stef., Zaharia Ioan, Simionescu Mihaĭ, Drăgulănescu Const., Simionescu Dimitrie, Cujbă Teodor, Constantinescu Const., Burada I. Ioan, Bastache C. Marinciu, Barbu I. Mihaĭ, Ghețu Gh. Eugen. Pangal P. Dimitrie, Rădulescu I. Mihaĭ, Băncilă A. Gheorghe. Stefănescu M. Aureliu, Constantinidi H. Grigore.

⁂

Tabloul numirilor în corpul didatic trebuea să fie gata la 1 Septembrie.

Era natural, însă, ca o lucrare făcută sub colectiviștĭ, să nu meargă așa de ușor. Locurile aŭ fost puse la un fel de mezat electoral. Numirile vor fi gata abea pentru 15 Septembrie și după cît a transpirat, vor cauza o colosală surprindere.

Toate acuzațiunile aduse proectuluĭ de lege de către profesorul I. C. Georgian din Bucureștĭ și care ni se păreaŭ calomniĭ, vor fi cu prisos dovedite ca întemeiate prin tabloul ce va apărea la 15 Septembrie. Toțĭ titularii carĭ nu-s înscrișĭ pe la cluburile colectiviste și aveaŭ oare suplimentare, vor fi desărcinațĭ de aceste ore, ca să n'aibă spor de salar. Aceste oare aŭ fost date drept credincioșilor.

Profesorii oposanțĭ aŭ fost încarcațĭ cu oare pînă la limita maximă de 12 oare, iar ceĭ colectiviștĭ aŭ fost lăsațĭ cu număr mic de oare, cînd nu li s'a găsit vre-o combinațiune pentru a li se da 2 lefĭ.

Liceul nostru externat peste vr'o cîteva zile nu va maĭ fi cunoscut. Alevra, Vellea etc. vor fi descarcațĭ de cursurile suplimentare. Rache va fi transferat la liceŭ pentru a fi maĭ aproape de «Propaganda» și i se vor da oare puține pentru a fi numaĭ cu numele profesor.

Se gîndesc a schimba pe directorul actual al liceuluĭ externat, chiar cu riscul de a-l lasa și fără leafă și fără pensie pentru a *însarcina provizor* cu direcția pe un colectivist renegat politic care încă nu întrunește condițiunile cerute de lege pentru a fi numit director titular.

Vom reveni.

⁂

Resultatul candidaților reușiți la teză, pentru bursele de la «Liceul Internat» se va da Lunĭ 7 August.

⁂

Sultanul a interzis cortegiul extraordinar pe care îl plănuiaŭ Bulgariĭ cu ocazia inaugurăriĭ noueĭ biserici bulgare la Constantinopole. Aceasta de teamă să nu se producă conflicte între Greciĭ din Stambul și Bulgarĭ, carĭ de multă vreme nu duc casă bună.

⁂

Dăm aci numele elevelor solvente admise în Institutul Pedagogic din localitate:

Clasa IV: Brighiu Lucreția, Corodeanu Ana, Corbea Elvira, Popovicĭ Elena, Gheorghiu Teresa, Stefănescu Elena, Șerbănescu Virginia.

Clasa V: Manea, Radovicĭ Maria, Șerban Elena și Savel Vorvara.

⁂

D. Theodor Gheorghiu, perceptorul șef al circumscripțieĭ I-a din Iașĭ, a obținut un concediu de 15 zile, fiind bolnav de antrax.

⁂

Schimbarea de direcțiune a Institutelor-Unite, în persoana d-luĭ Eugeniŭ I. Melik, este autorizată prin ordinul ministerial No. 48,969.

⁂

Băetul V. Movileanu, vînzător de ziare la chioșcul de lîngă biserica sf. Spiridon, a schimbat erĭ la crîșma luĭ Șvarț un bilet de 20 fr. Astă-zĭ doĭ evreĭ, rude cu Svarț, s'au dus la chioșc, au luat ziarele și au început să bată pe Movileanu sub cuvînt că ar fi luat erĭ la schimbat 2 leĭ maĭ mult.

Bătăușii au fost duși la secția III, care anchetează faptul.

⁂

Descoperirile d-luĭ inginer Schlawe

Din *Epoca*:

D. inginer Schlawe, trimis de ministerul lucrărilor publice să studieze în Englitera, Belgia și Germania modul cum funcționează magaziile cu silourĭ, a făcut în cursul studiilor sale descoperirĭ carĭ au o extremă importanță pentru agricultura țăreĭ noastre și carĭ pun în evidență cît de detestabil este serviciul nostru consular.

D-sa a constatat maĭ pretutindenĭ cît de puțin suntem cunoscuțĭ, cum calitățile principale ale cerealelor noastre sunt ignorate tocmaĭ în țările carĭ ar avea un mare interes de a le cunoaște.

Așa de pildă. d. Schlawe, în cursul studiilor sale prin Englitera și în Belgia și din discuțiunile avute cu importatoriĭ și morariĭ de prin aceste țărĭ, s'a convins că grîul nostru, maĭ ales cel din Moldova de sus, ar îndeplini în modul cel maĭ fericit toate condițiunile cerute de marele morĭ din nordul Englitereĭ; că făina din Botoșanĭ și Brăila ar conveni de minune marilor Brutăriĭ din Liverpool, Manchester, Birmingham, carĭ întrebuințează numaĭ făină ungurească, maĭ scumpă și calitativ maĭ inferioară de cît făina romînească.

Dar din nenorocire calitățile cerealelor noastre nu sunt cunoscute prin acele părțĭ, căcĭ calitățile cele maĭ bune pe care le exportăm, trec prin Belgia și Englitera,—nu se știe prin ce machinațiunĭ,—drept cereale ungurești.

Suntem așa de puțin cunoscuțĭ în această privință, în cît în tratatele de morărie, d. Schlawe de abia a găsit 2 analise ale grîuluĭ din Romînia, și tocmaĭ ale grînelor celor maĭ inferioare, pe cînd grînele ungureșĭ au sutimĭ de analise.

In ce privește făina romînească existența eĭ este aproape necunoscută, pe cîtă vreme făina ungurească, care se fabrică în mare parte din grîu romînesc, se bucură de un bun renume.

Maĭ mulțĭ morarĭ archimilionarĭ din Belgia, au declarat d-luĭ Schlawe, «că nicĭ odată n'au văzut în comerț grîu superior și curat roșu din Romînia, și că ar dori să aibă probe ca să-l analiseze».

Pretutindenĭ a constatat d. Schlawe că n'avem consulate, și unde avem sunt onorifice, carĭ n'au nicĭ habar de produsele Romînieĭ.

⁂

Un interviev cu d. Neuman Paraschivescu.

Un amic al nostru a întîlnit ierĭ pe d. Neuman Paraschivescu, specialist cunoscut în politica externă.

— Ce zicĭ C'coane Costache după vizita de la St. Petersburg? Rămîĭ tot cu Berlinul, or te ducĭ cu Rușiĭ?

— Se înțelege că mă duc cu Rușiĭ carĭ aŭ dat ukaz la mîna luĭ Sturdza să maĭ rămîe la putere încă 4 anĭ.

— Bine, cum înțeleg în politica externă să te conducĭ după Sturdza, dar în politica internă te știam parcă cu altă orientare.

— Ce să facĭ, împrejurările îs maĭ tarĭ de cît oameniĭ.

— Aud că Fleva e prin Iașĭ, aĭ fost măcar să-l vezĭ?

— Cum să-l maĭ văd? Cînd m'aŭ numit la percepție mi-aŭ sporit remisa la 8 la sută. In Iunie m'am întîlnit cu Fleva și acum mi-aŭ scăzut remisa la 7 la sută. Cum să mă maĭ întîlnesc tocmaĭ acum cu Fleva, cînd Gheorghiu este așa de bolnav, în cît se poate ca în curînd să nu maĭ fie iarăși de cît un perceptor șef la Iașĭ și acela să fiŭ eŭ.

— Vra să zică, aĭ început să fiĭ diplomat și în politica internă.

— Omul cît trăește învață minte.

⁂

Plecarea studenților din Iașĭ la Congresul din Tulcea are loc Duminică, 6 Septembrie, cu acceleratul de 9.15 seara.

D-niĭ studențĭ sînt rugațĭ să fie la gară cu o oră înainte de plecarea trenuluĭ spre a-și lua biletele de drum, cărțile de membru și cocardele, pentru care va trebui să prezinte chitanța de plata taxeĭ de înscriere.

Numărul studenților participanțĭ trece de 90.

La congresul acesta se vor ținea următoarele conferințe: d. G. N. Gheorghiu-Bîrlad, student în drept, va vorbi despre Dobrogea, din punct de vedere politico-social.

D-nul Popescu Pion, despre chestia Israelită.

D. Popescu Const., student în litere, despre Sociologie dinamică.

⁂

In zilele de 16 și 22 Septembrie se vor ține următoarele licitațiĭ în cancelaria prefectureĭ de județ:

In ziua de 16 licitație pentru reparareа penitenciaruluĭ Iașĭ și pentru aprovisionarea cu gaz și săpun numituluĭ penitenciar.

In ziua de 22 licitație pentru apa necesară școaleĭ de arte și meseriĭ.

⁂

Erĭ dimineață de la ora 5 pînă la 1 p. m., compania 3 și 4 din reg. 13 a tras la tir la iazul Cîrligului, sub comanda d-luĭ căpitan Tăut.

⁂

La biserica catolică s'a oficiat azĭ, cu mare pompă, o panahidă pentru odihna sufletuluĭ nefericiteĭ împărătese a Austrieĭ.

Serviciul divin s'a oficiat de către arhiepiscopul Jaquet înconjurat de clerul catolic și asistat de un cor de 24 de persoane.

La această ceremonie pioasă a asistat întreaga colonie austro-ungară din Iașĭ.

Am observat în public pe d-niĭ consulĭ aĭ Austrieĭ, Germanieĭ și Italieĭ precum și personalul acestor cancelariĭ; d-niĭ general Iarca. comandantul corp. IV de armată: Penescu, prefectul polițieĭ; Burada, prim-președinte al curțiĭ de apel; Zdrobicĭ, directorul polițieĭ, ofițeriĭ din garnizoană și delegațiunile comercianților.

⁂

Ni se atrage atenția asupra bizaruluĭ sistem pedagogic al profesoruluĭ de limba franceză de la gimnaziul Stefan cel Mare.

Enervat, se pare, de greutățile covîrșitoare ale sarcineĭ ce 'și a luat. acest membru al corpuluĭ didactic face, nu numaĭ pe elevĭ dar și pe părințiĭ acestora, să simtă reaua sa dispoziție.

Ierĭ, nu maĭ departe, s'a petrecut în cancelaria gimnaziuluĭ o scenă de natură să atingă, în mod supărător prestigiul profesoruluĭ. Nu intrăm în amănunte fiind că nu vrem să știrbim și noĭ buna reputație a apostolilor învățămîntuluĭ, dar deșteptăm atenția inspectoruluĭ școlar în speranță că va lua măsurĭ de îndreptare.

⁂

Publiculuĭ din Iașĭ 'i se pregătește un festival artistic. D. I. D. Ionescu—Paulus al Romînieĭ—a venit în orașul nostru pentru a da cîte-va reprezentațiĭ.

Nu credem să fie om în Iașĭ care să nu cunoască talentul fermecător al maestruluĭ și deliciosul sĕŭ repertoriŭ.

Reprezentațiile încep sĕptămîna viitóre.

⁂

Rugăm pe toțĭ domniĭ abonațĭ aĭ ziaruluĭ nostru, carĭ aŭ întîrziat cu plata abonamentuluĭ, să bine voiască a ne achita sumele ce ne datoresc trimițîndu-ni-le prin mandat poștal la adresa administratoruluĭ ziaruluĭ, pentru a nu fi pușĭ în neplăcuta poziție de a suspenda trimeterea ziaruluĭ.

Institutele-Unite

IAȘĬ

Autorizat prin ordinul No. 48969

Corpul didactic:
Religia: Părintele Maxim.
L. Romînă: d-niĭ Th. Tomida, Gh. Ghibănescu, Paul.
L. Latina: d-niĭ Mih. Vărgolicĭ, X. Gheorghiu.
L. Elină: d-nul Octav Erbiceanu.
L. Franceză: d-niĭ Prassa I., Naum Ant.
L. Germană: d-nul Freihube.
Geografia: d-nul Novleanu P.
Istoria: d-niĭ Micu, Alex. Xenopol.
Filosofia: d-nul Paul.
Matematice: d-niĭ Gh. Lateș, P. Culianu, Ralet.
Sc. Fizico-Naturale: d-niĭ Gorescu, Cocuz, M. Tomida,
Econ. Politică, Drept Administrativ; d-nul St. Negrutzi.
Higiena: d-nul d-r Alex. Culianu.
Canto: d-nul Dimitriu.
Gimnastica: d-nul Mitescu.

Director: **Eugeniu I. Melik.**

Moșia Ciocîrleștiĭ din județul Vasluĭ, în întindere de 280 fălcĭ pămînt prima calitate, avînd pădure bună de exploatat, gara Scînteia pe moșie, casă de zid de 6 camere, alte 3 camere de zid pentru servĭ, 2 coșere, 3 hambare, una stondolă, 2 pivnețe de piatră, grajd pentru 8 caĭ, șură pentru trăsurĭ, acoperite cu tablă, fîntînă, 8 pogoane vie, eaz cu pește, livadă întinsă, toate în perfectă stare.

Moșia fără nicĭ o sarcină este de vînzare.

A se adresa la proprietar: Alex. Volutză strada Romînă Iașĭ.

Liceul noŭ de Domnișoare

DIN IAȘI

autorizat din noŭ cu decretul No. 8382 din 10 Octombrie 1896.

Directoară **C. WARLAM**

Instrucțiune privată
Curs primar
Curs liceal
Curs de școală profesională.
Curs de Conservator pentru piano și pentru canto.

Toate cursurile se fac întocmaĭ după programele Scoalelor publice ale Statuluĭ.

Inscrierile încep la 20 August și se termină la 1 Octombrie.

Cursurile încep Lunĭ 7 Septembrie.

Pentru orĭ-ce lămurire a se adresa direcțiuneĭ.

Vaccinările și Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poștală.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariu E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele mai amănunțite asupra tuturor chestiunilor la ordinea zilei.

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele servicii: **Serviciul Agenței Havas; Serviciul corespondenților sei din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenți speciali de la toate stațiunile balneare din țară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacția și Administrația: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel mai mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAȘINI ȘI UNELTE AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant și depositar al fabricei **TH. FLÖTHER**, Gassen 1|L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREȘTI

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecționat cu faierbux mărit cu și fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 și 16 cai putere, cele mai solide.

TREERĂTOARE de GRAU etc. Ultimul Model 1898, cele mai bune existente avînd *trei vînturi* adică *triplă curățitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile mari de porumb, cu sau fără foi, curat și fără risipă.

MORI *transportabile,* pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele mai renumite fabrici de 36, 42 și 48 toluri.

PIETRE de MOARĂ *francese* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupelg & Co.,* compuse din maximum 4—5 bucăți, întregi fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORI simple și cu aparat de legat snopi *cu tăișul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburi, cu *Elevator* ultimul sistem perfecționat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezesci, I-a calitate, simple și duble de toate lățimile.

PLUGURI, GRAPE și ori ce alte unele agricole.

Garanție absolută pentru material solid și buna funcționare

Condițiuni de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERȘON & Co IAȘI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* sau la cerere printr'o simplă cartă poștală, *cu prețurile cele mai eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 bani*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curățenie,* cu mașini sistematice, în modul *cel mai higienic* cu apă *perfect sterilizată* și trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantității,* sticlele fiind mai mari de cît cele obicinuite, **calității** și **eftinătății** în ving ori ce concurența.

Cu stimă
GHERȘON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumitului Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăți.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

Cereți Pretutindeni

Țuică de Florica

Lacrimă de Prune

ȚUICA DE GOLEȘTI

(Marca de Comerciu este depusă la Tribunalul Argeș)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătății; cel mai bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nici o casă

Mare Depozit la gara Golești

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Pitești.

Agent Voiajori pentru toată țara Charles Schapier.

IMPORTANT

Atelierul Chimico-Technic „SINGER“

Strada Golia 46.

Atrage deosebită rtențiune onor. Public asupra următoarelor produse neîntrecute de bune cu efect *garantat*:

LAC în ori ce color, pentru văpsirea pălăriilor de paie.

Poudre «Sanitas» rosa, crem, și alb.

Apa de Toillette.

Săpun pentru toiletă «Cocos».

CREMA «SINGER» specială pentru conservarea încălțămintelor colorate, care întreține pielea fiind tot-de-a-una moale și îi dă lustru, mult mai bun, de cât ori-ce soiu de lac.

Borcanul mare **1 Leu** Borcanul mic **50 Bani**.

«CHEVREAULINA» unică pentru conservarea încălțămintelor de Chevreau.

Ceara albă „Virgină“ pentru lustruit mobile, parchete, dușamele, piele etc.

P. S. Mai recomandă unsorile pentru Hamuri, Burduf, Poclit, Șei, Copitele cailor, Mașini etc.

Aseminea instalațiuni și reparaturi de sonerii electrice și telefoane etc.

Tot o dată recomandăm cerneluri în ori-ce coloare. Pastă qentru centigrafi (sau Hutograf) și cerneală pentru marcat lenjuri (sau albituri).

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare și de Reasigurare

Capital soc. versat Lei Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

și trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Lei *Treizecimii,* pentru casul de moarte, și o rentă corespunzătoare acestei sume, precum și Lei 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Lei 90,** plus accesorii.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, și se asimilează căilor ferate și tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societății: București, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovici
AVOCAT
Strada Barboi

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

Ștefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpușneanu 21 Iași

UN OTEL!

De închiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ștefan cel Mare No. 15.

Doctorul V. I. Bejan
Consultații în cabinetul seu, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Iași—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 103 — EDIȚIA DE SEARA — IAȘI — MARȚI 8 SEPTEMBRIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 și 15 ale fie-căreĭ luni și se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iași* la Casa Administrațieĭ
In *județe* și *streinătate* prin mandate poștale
Un an în țară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Șase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAȚIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iași și județe *se primesc* numai la Administrație
In streinătate, *direct la administrație* și toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserțiile și reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACȚIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

TRADAREA NAȚIONALĂ

In vederea apropiatelor alegerĭ comunale, toțĭ domniĭ membrĭ aĭ clubuluĭ conservator sunt rugațĭ să binevoiască a se întruni în fie-care Mercurĭ și Sîmbătă, orele 8 sara, în saloanele clubuluĭ.

COMITETUL

IAȘUL INUNDAT CU APĂ

Activitatea liberalilor e cu totul prodigă în ajunul alegerilor. Pe cînd în tot cursul anuluĭ se îndeletnicesc cu o deosebită solicitudine pentru alte interese maĭ personale și maĭ productive, de îndată ce întră în perioada electorală lucrul se schimbă ca prin farmec și din serioșĭ adunătorĭ de banĭ albĭ pentru zile negre, devin ceĭ maĭ abilĭ societarĭ aĭ stăreĭ cetățeanuluĭ și nevoilor publice. Aŭ trebuit ca să se apropie alegerile comunale, pentru a-și aminti de cea maĭ mare nevoe a orașuluĭ — lipsa de apă. Iar pentru a pune marț întreaga opoziție, saŭ grăbit a ne spune negru pe alb, că primarele, asistat încă de doĭ luminațĭ sfetnicĭ, dintre care unul maĭ cu samă e necesar ca sarea în bucate, aŭ și plecat la cele treĭ puncte indicate de marele hidrolog Lindley pentru a constata dacă nu cum-va cantitatea de apă găsită, va inunda orașul, speriind pe alegătorii ambelor colegiĭ, tocmaĭ acuma în zilele patimelor electorale, zile care vor decide în mod neîndoios trecerea colectivității de la belșug la zile de post și pocăință.

E drept, liberalii știŭ că aŭ trecut 50 de anĭ, în care comuna Iași a cheltuit mulțĭ banĭ cu studiĭ, planurĭ și diurne fără nicĭ un rezultat pentru apropiata soluție a chestieĭ cu apa. Și tocmaĭ acuma, la spartul iarmaroculuĭ, obosițĭ de canalizărĭ, rîdicărĭ de statuĭ, bulevarde și piețe publice, pentru a cărora realizare nu se găsesc nicĭ macar banĭ în ladă, s'aŭ apucat să ne asigure că Iașul va avea apa trebuitoare adică și multă și potabilă și cine maĭ știe minunea poate și fără banĭ.

Cu toată teama ce avem de apă liberal-național-ocultistă și cu toată neîncrederea ce ne inspiră promisiunile liberal-naționale în timpurĭ de opoziție și înainte de alegerĭ, totușĭ vom sta la vorbă și asupra acesteĭ chestiunĭ maĭ mult de cît importante pentru Iașĭ. Iar pentru a nu fi bănuițĭ de rea credință față cu meritele necontestate de care se pot bucura onorațiĭ noștri edilĭ, cînd e vorba de afacerĭ comunale rentabile, ca exproprierĭ, canalizărĭ, pavare de piețe, strămutărĭ de cișmele etc. etc; vom pune de o cam dată numaĭ eîte-va întrebărĭ.

N'ar putea oare onor. administrație comunală să ne spună cam cît de mare e debitul de apă găsit în fie-care din cele treĭ puncte de minunĭ făcătoare. Care e calitatea apeĭ sub punctul de vedere al higieneĭ. Care e departarea de la isvoare pînă la oraș, care e sistemul adoptat pentru aducerea eĭ la Iașĭ, care e punctul de unde se va face distribuirea apeĭ în oraș. Care e costul canalurilor pe chilometru, cît va costa distribuirea eĭ în oraș. Pe care strade va trece, căcĭ nu pe toate stradele locuesc partizanĭ politicĭ adică naționalĭ și liberalĭ și maĭ pre sus de toate cam din care ladă vor lua banii trebuitorĭ acestei importante lucrărĭ.

Punem aceste modeste întrebărĭ pentru că vestea dată, e prea liberală-națională-ocultisto-electorală și noĭ nu prea punem preț mare nicĭ pe veștile, nicĭ pe promisiunile și cu atît maĭ puțin de destoinicia lor a întreprinde ast-fel de lucrărĭ.

O fi greu lucru a scarmana cu diurne, jetoane, gratificărĭ etc., un budget așa grăsuț ca al Iașilor, nu e vorbă, dar e cu mult maĭ greu a găsi resurse băneștĭ maĭ însemnate pentru a putea întrăprinde o lucrare serioasă, știut fiindcă capitaliștiĭ nu să lasă a fi amăgiți ca alegătoriĭ sau ca solicitatoriĭ de posturĭ și alte bunurĭ ce le dă puterea. Aducerea apeĭ, e o lucrare ceva maĭ grea de cît acele făcute de naționaliĭ-liberalĭ de cînd au venit la cîrmă și pînă acuma. A fost ușor de terminat Teatru, abatorul, Baia, școlile și alte lucrărĭ începute de conservătorĭ și pentru a cărora realizare milioanele au fost aduse în ladă tot de couservatorĭ, dar e greu să cauțĭ banĭ, să facĭ calcule finanțiare pentru achitarea amortismentelor, să ridicĭ planurĭ nouĭ și maĭ presus de toate să împacĭ și poftele armateĭ care face gloria, mîndria și puterea partiduluĭ.

Si în partea financiară judecînd după plănuitul împrumut de 7 milioane, mîna edililor noștri să vede a nu fi tocmaĭ fericită.

O reclamă maĭ mult și maĭ cu samă atît de sonoră ca chestia apeĭ, nu poate strica partiduluĭ tocmaĭ acuma în perioada cea maĭ aprinsă electorală. Ea ar putea ispiti multe suflete maĭ lesne crezătoare. S'o fi gîndit și la așa ceva mariĭ dascalĭ aĭ școaleĭ liberale, dar cetățeniĭ știu de mult povestea ciobănuluĭ cu lupiĭ la stînă și nu dau un ban maĭ mult peste adevaratul preț al afirmărilor și promisiunilor liberale.

Dar să lăsăm gluma la o parte; nu cum-va aveți de gînd să inundați Iașul într'un potop de apă care va curge din treĭ părțĭ de odată?

OAMENI ȘI LUCRURĬ

Tempi passati.—Cît e de suggestivă priveliștea tristă care unește în gradul cel maĭ înalt măreția cu durerea, tabloul înmormîntăriĭ Impărăteseĭ în capitala Habsburgilor!

Suveranul bătrîn, albit de vremĭ și de necazurĭ, privind cu durere mută convoiul de înmormîntare ce înaintează spre domul întunecos. Nu vi se pare aidoma povestea mistică zugrăvită de Eminescu în jurul magului nins de anĭ care vine de trezește din somn pe Arald înmărmurit de amar și rîdicîndu-și cu cîrja pleoapele stufoase ca să vadă

Preoțĭ, bătrînĭ ca iarna cu gîngavele glasurĭ
Făcliile ridică, se mișcă 'n line pasurĭ,
Ducînd la groapă trupul regineĭ dunărene...

Căcĭ regina dunăreană de curînd asasinată o crăiasă de o frumusețe răpitoare pe care a îndrăgit-o un craiŭ fericit și tînăr într'o noapte de magică lumina și vîrtej amețitor de dans.

La Ischl. într'o seară de bal—la 1854!—tînărul monarch Franz Ioseph zări pe frumoasă prințesă și nu-și maĭ putu luà ochiĭ de la dînsa. Iĭ păru un vis ca să-și atîrne „roza Bavarieĭ" de pieptul uniformeĭ sale împărătești.

Intr'un moment, pe cînd prințesa bavareză răsfoia un album cu portrete și costume naționale austriace, Monarcul se apropie de ea:

— Toțĭ acești sunt supușiĭ meĭ. Vreĭ să devie și aĭ d-tale?... Zi un cuvînt... Și Elisabetha strînse mîna luĭ Frantz Ioseph, în chip afirmativ.

In primăvara urmatoare avu loc nunta în fața „a miĭ de crăimĭ" cum ar scrie Coșbuc. Dar splendoarea toată fu ocazia întîlniriĭ pe pămîntul austriac, la Linz, unde Impăratul veni întru întîmpinarea mireseĭ sale. Pe valurile curate ale Dunăriĭ și odată cu dînsa izvorînd din Bavaria, sosi prințesa pe un vapor împodobit de florĭ și ghirlanzĭ: „cea maĭ frumoasă floare printr'atîtea florĭ" cum ar zice Heine, favoritul de maĭ tîrziŭ al tristeĭ Impărătese. Abia se opri vaporul și mireasa sări în brațele mireluĭ,—scenă pasionată de Romeo și Iulieta, care s'a pomenit multă vreme în poporul austriac; zi frumoasă care nu prevestea posomoritele zile de apoĭ.

Ischl—1854! Anul acesta încă s'a adăpostit Frantz Ioseph în această localitate, dar nu ca să maĭ revadă seninătatea zilelor de odinioară, ci ca să-și aline suferințele de om bătrîn și mult fără noroc.

Nicĭ-odată o maĭ frumoasă idilă nu s'a sfîrșit maĭ tragic; nicĭ-odată o splendidă auroră n'a fost urmată de o vreme maĭ întunecată.

Piața d-luĭ Motăș

Colectiviștiĭ de la comună aŭ proiectat o piață a *Uuireĭ*. Mijloacele cum s'a făcut, că unuia 'i s'a lăsat din loc ca să cîștige, și altuia 'i s'a lăsat ca să piardă, nu le discutăm—destul că s'a hotărît să se facă această piață, pe care noĭ nu am desaprobat'o, dar desaprobăm felul cum se execută. Cc. Iorgu și-a zis: *„dacă este piață, apoĭ nu poate fi de cît prundustă și plină de colb și glop, ca toate piețele"*. Clădirile dimprejur s'aŭ lăsat la gustul proprietarilor, și d. Motăș și-a turnat, chipurile uu palat medieval, care are aparența maĭ mult a unuĭ palat de... alt-ceva, căcĭ din ornamentațiile d-luĭ Motăș nu lipsește *capul de boŭ*.

După-ce estetica acesteĭ clădirĭ era în destulă ceartă cu capul d-luĭ Motăș, acum comuna l'a maĭ autorizat să ridice deasupra și o șandrama de scîndurĭ, care ne aduce aminte de foișoarele din vechime, în care boeriĭ noștri, în caftan și antereŭ eșiaŭ să-și bee ciubucul.

Coane Iorgule, nu te prea lăsa influențat de gusturile d-luĭ Motăș, că te-ĭ pomeni și cu o fabrică de luminărĭ, tocmaĭ în piața—care departe de a-ți servi ca reclamă, ar putea să'ți fie cobe.

EXTERNE

Armata Statelor-Unite

Dacă generalii Spanioli ar căuta o resbunare sau o mingîiere pentru nemiloasele injuriĭ ce au primit în plin parlament, ar găsi acea mulțămire în polemica preseĭ americane și șefiĭ armatelor din Statele-Unite. Ca și comandanțiĭ Spanioli, aceĭ americanĭ sunt expușĭ la cele maĭ severe atacurĭ și trag astăzĭ răspunderea proasteĭ stărĭ a oștirilor americane, atît de răŭ resplatite pentru vitejia ee au arătat.

In toată republica domneste cea maĭ vie indignare contra generalilor care aŭ lasat armata să flămînzească și să induve cele maĭ umilitoare mizeriĭ, cu deosebire la Santeago. Bolile de o parte și lipsa de hrană pe de alta a decimat pe soldațĭ fără milă, împuținîndu-ĭ zi cu zi înainte de a fi dat piept cu inamicul.

Se zice că viitorul congres va fi silit sub presiunea opiniei publice să ordone o anchetă pentru a stabili respunderea. Se afirmă că la alegerile din Noembrie chestiunea gravă a desorganizăreĭ armatelor va fi tema principală în luptă.

Voluntariĭ reîntorși de la Santiago, Chickamango etc. declară cu toțiĭ că dacă ar fi vorba să reînceapă lupta ar și ce au de făcut.... Armatele regulate nu sunt maĭ puțin nemulțumite. Soldațiĭ și sub-ofițeriĭ al căror contract expiră acum, resping ofertele de reangajare și privelișteа trupelor ce se reîntorc de pe cîmpul de răsboiŭ desgustă chiar pe ceĭ maĭ înfocațĭ patrioțĭ. Iată un fragment dintr'un ziar:

„Regimentul din Vermont s'a reîntors ierĭ și starea jalnică în care se găsește arată în chipul cel mai vădit nepriceperea celor însărcinațĭ cu conducerea departamentuluĭ militar, Un tren prefăcut în spital, treĭ sute de bolnavĭ, aproape a treia parte a regimentuluĭ. Pentru un corp de oștire deprins cu viața de cîmp și cu atîtea mijloace de cîte dispune țara noastră, starea aceasta denotă încapacitatea și nerozia administrațieĭ militare, nepasarea statuluĭ orĭ a națiuneĭ, orĭ a amîndorura.

Ocupațiunea Cubeĭ, a Philipinelor, a Portoriculuĭ, vor cere un mare număr de soldațĭ. Ce om se va maĭ găsi în provincia Vermont ca să se înroleze în armată cînd rudele orĭ amiciĭ luĭ au perit în regiment?

Intr'aceeași stare ne spune un alt ziar au revenit soldațiĭ provincieĭ Massachisette. «Lista morților e lungă; aceĭ carĭ au supraviețuit sunt în stare de schelet. Dacă nu se va da o pedeapsă exemplară celor vinovațĭ, cu greu se vor maĭ găsi oamenĭ gata să servească patrieĭ: dacă se duc la o moarte sigură."

ACTUALITĂȚI

Anarhia la modă

Cu privire la ultimul îngrozitor atentat anarhist credem instructiv să cităm dintr'un mare organ de publicitate cîte-va justereflecțiĭ psichologice asupra furioaseĭ epidemiĭ ce bîntuie fără cruțare lumea civilizată.

«Ne-a fost dat să vedem în aniĭ din urmă o literatură întreagă în care anarhia era cu plăcere studiată, esplicată, scuzată și împodobită cu florĭ de retorică impresionistă orĭ simbolistă. Scriitoriĭ care, eĭ însușĭ, n'ar face răŭ uneĭ muște, s'aŭ extaziat înaintea sufletuluĭ vagabond și gesturilor frumoase a unuĭ Ravachol și admirațiunile acestea neașteptate au dat motiv de scrierĭ saŭ tablourĭ de succes. Snobismul s'a amestecat și aci, anarhia a devenit o modă. Era de la o vreme un lucru de bon ton ca să se proclame cine-va anarhist, în teorie se înțelege și fără a se angaja la nimic decît la rostirea unor formule ca aceasta: «crapă, societate infamă!»

Diletantismul acesta ușuratic le primejdios. Propagandiștiĭ prin fapt, oamenĭ ignoranțĭ și necioplițĭ; ieau lucrurile în serios și se conrup ceĭ imprudenți se alăturează din fudulie.

Cumplita crimă a luĭ Luccheni fi-va oare o pildă maĭ folositoare de cît acele ale luĭ Ravachol, Emile Henry, și Caserio? E de sperat. Inmulțirea atentatelor anarhiste arată că ele nu sunt datorite unor cazurĭ de bolĭ mintale excepționale. ci că forma aceasta de criminalitate este eminamente contagioasă. De aceea indulgențele și momițăriile psichologico-estetice sunt condamnabile de oare ce pot contribui să facă să isbucnească germenele criminal în crierii bolnăviciosĭ. Un sofism desfășurat cu indiferență de un om do spirit care nu crede un cuvînt din cîte scrie poate fi explosivul care aprinde pe bruta necugetătoare. Cea maĭ mare parte din asasinĭ sunt niște impulsivĭ. Anarhiștiĭ sunt tot astfeliŭ și, maĭ mult, aŭ încă mania sistematizăriĭ și cabotinagiuluĭ. Conștiința că actele lor întîlnesc numaĭ disprețul public ar înlătura poate multe încercărĭ asasine din partea lor.

Voinicoșĭ dar fricoșĭ!..

Cînd auzĭ pe patrioțĭ afirmînd că dispun de colegiile electorale ca de buzunarul lor, îțĭ vine un moment să crezĭ că oameniĭ ăștia știu ceva și că în adevăr alegătoriĭ au ajuns acum, la acest sfîrșit de secol, niște ființe cu totul nedemne de sistemul reprezentativ.

Aceasta, pentru cazul cînd aluneci cu gîndul să puĭ oare-care temeiu pe vorbele preopinienților.

Cînd, însă, scrutezĭ lucrul maĭ de aproape și vezĭ că e peste putință ca o minte cu dreaptă judecată să le maĭ poată acorda o cît de mică încredere, te convingĭ că toate opintelile guralivilor liberalĭ naționalĭ, e o pură panglicărie de ocazie, e o simplă mîngîere sau maĭ bine zis parigorie care și-o fac eĭ singurĭ ca să-și înbărbăteze macar moralul fie chiar și'n mod oare-cum imoral.

Unde se duc și 'n cotro se 'ntorc eĭ, spun cuĭ vor să 'ĭ audă că majoritatea voturilor din colegiul I și II comunal le este asigurată, și că de altmintrelea cetățeniĭ le sunt recunoscătorĭ pentru canalizarea Calaineĭ' rîpa galbănă și alte îmbunătățirĭ care ar putea justifica dispariția celor 6 și jumătate milioane lăsate de conservatorĭ în lada comuneĭ.

Cu toate acestea, patrioțiĭ aŭ grija—cînd e vorba de fapte și nu de rățoelĭ—să ia măsurĭ carĭ denotă tocmaĭ cu sunt cuprinșĭ de tremurul luĭ Cain, cînd văd că se apropie alegerile comunale. Perzînd orĭ-ce speranță, ieĭ încearcă un suprem subterfugiŭ; vroesc să dispue ca alegerile să 'nceapă cu colegiul al II sperînd că influența administrațieĭ, maĭ simțitoare în acest colegiŭ, ar putea să le ajute la ceva, și astfel, dacă norocul iĭ va sluji să reușească, faptul să influențeze asupra colegiuluĭ întîiŭ.

Cînd se 'neacă omul, se agață de orĭ ce paiŭ. Probabil, decĭ, că patrioțiĭ vor încerca trucul. De cît, rămîne a se vedea întru cît lucrul le va fi cu priință.

Pînă atuncĭ, de constatat e că patrioțiĭ sunt oamenĭ foarte voinicoșĭ de altmintrelea dar *nițel* cam fricoșĭ.

Juvenal.

Anastasie Panu

(Urmare).

«Asupra raportuluĭ respectivuluĭ divan No. 696 Februar 22, prin care se face poftire iscălituluĭ ca să puĭ însărcinarea directoruluĭ cantălărieĭ a se părăsi de întrebuințarea cuvintelor streine, fiind neînțeleasă de împricinațĭ ci și însușĭ duhul regulamentuluĭ nu iartă precum s'ar cuprinde către sfîrșitul articoluluĭ 318 din regulament, i că ar fi aceasta legiuit și prin colecție deslegărilor la No. 7: iscălitul supune în cunoștința Divanuluĭ, că făcînd luare aminte cuvintelor întrebuințate la acest Tribunal am aflat, că cele maĭ multe cuvinte (sunt) cuprinse chiar în articolul 318 precum: *Enstrucții, adresații, memuar, caz, cunvocație, dispoziție*, asemenea și în toată cuprinderea reglementuluĭ găsindu-se intrebuințate tot de aceste cuvinte precum: *prevaricație, tratație, expir, aplicație, respectiv, seanță*: apoĭ și cuvintele întrebuințate de direcția acestuĭ tribunal s'aŭ aflat tot de acestea culese numaĭ din reglement spre a se întrebuința în locul cuvintelor, carĭ cu adevărat sunt streine de limba moldovenească, precum: *raspolojenie, nacazanie, nagrajdenie, ovăjănie, obisnenie, predpisanie, poreadică, predsudstvie, povescă, podpiscă, raspiscă, otpuscă hod, spravcă*, și alte felurĭ cu adevărat *inădite* în limbă, care se îndeplinesc de cuvinte din limba patrieĭ: *așezămînt, veghere, remunerație, hor, memuar, poroncă, regulă, seanță, adresație, cfitanție, adiverință, bon, curs, informație;* socotindu-se asemenea regulă potrivită chiar și cu înalta resoluție, pusă pe anaforaua logofețieĭ de la No. 7 din colecție, unde se vede că Inălțimea sa cunoaște din limba patrieĭ cuvintele *conrespundencie* și nu *peripiscă*, poruncind cu aceasta ca obștește să se scrie în limba patrieĭ cu cuvinte luate tot de acolo de unde avem cuvîntul *corespondencie* Inălțimea sa socotindu-l moldovenesc. Căcĭ și anaforaua aceasta este făcută ca să se oprească pe consulațĭ a nu tace notele lor în dialect strein, iar nu ca să nu întrebuințeze cuvintele pentru care . . . au poruncit a se întemeea școlĭ și pe toată ziua . . . inaltele sale binefacerĭ spre încurajarea acelora ce prelungiaŭ limba după acea latină, mama noastră, din care ne tragem. Și în sfîrșit chiar deslegările toate publicate acum se văd scrise tot cu cuvinte împrumutate de la latinĭ, mama limbeĭ noastre purtînd titlul de *colecție*, cuvînt iarăși latin, care numire și respectivul divan prin poronca denumerată o însemnează; însă pentru ca împricinațiĭ să nu vie nicĭ odată în neînțelegere, apoĭ s'a poroncit Directoruluĭ și să și urmează, ca pururea, cînd se pune vre un cuvînt de acestea, ce găsesc în reglement și alte asăzăminte; (Dar care deși adevărate cuvinte moldovenești, culese de la limba maĭcă latină zac în uitare)—să se însemneze alături și tălmăcirea cuvîntuluĭ. In cît cu această rînduială scrierile judecătorieĭ urmează în limba acea adevărat moldovenească, și prin aceasta nefăcîndu-se nicĭ o sminteală lucrărilor giudecătorești, *să confăptuește către chemarea, ce este facută fie-căruia patriot pentru de a-și prelucra naționala sa limbă.*

Acestea supunîndu-se în cunoștința respectivuluĭ Divan iscălitul ia îndrăzneală a-ĭ face rugăminte ca să bine-voiască a-ĭ dărui pe viitorime protecția sa spre încurajare la înaintarea uneĭ lucrărĭ, care *nu are altă țintire de cît sentimentele patriotismuluĭ* (scrisă de însă-și mîna luĭ Panu).

Cîtă dragoste, cît interes pentru renaștere, redeșteptarea romînismuluĭ și a sentimentelor patriotice se vede în acest raport!

Panu vra să ne papistășască limba, strigau pe toate tonurile aceĭ carĭ se adăposteau la umbra regulamentuluĭ organic și doreau a se împărtăși vecinic de grațiile, ce le părea a curge de la Inălțimea sa Impăratul tutulor Rușilor. Dar Panu plin de dreptate și curaj remînea sau căuta a remînea surd la toate acestea svonurĭ și se limpezea prin respunsurĭ atît de logice către autoritățile superioare. Circulările, satirele, imputările oficiale și discuțiunile ziaristice pro și contra luĭ Panu, în loc de a-ĭ face răŭ, i-au făcut maĭ mult bine. Panu își

căpătase simpatia tutulor Romînilor, devenise un al doile Aristide cel drept, numaĭ ostracismul lipsea. Nu era cas complicat și serios, nu era proces vechiu și învechit, greu de discurcat, unde Panu să nu fi fost cerut de părți sau trimis de guvern în comisiunĭ locale. Și aceste însărcinărĭ erau îndeplinite de el în chipul cel maĭ împăciuitor pentru părțĭ, respingînd cu dispreț orĭ-ce i se propunea de părțĭ pentru osteneala sa.

Funcțiunea de președinte a ocupat-o Anastasie Panu pînă la 16 August 1847, cînd în mod grabnic a fost destituit și scos din oraș cu ordin domnesc. In arhiva Tribunaluluĭ am găsit un raport al unuĭ funcționar—Director sub No. 4309 din 20 Octombre 1847 în următorul cuprins:

«Depărtarea din slujbă a dumisale fostuluĭ prezedinte Aga Anastasie Panu fiind grabnică n'au apucat a lăsa cheiă, ce sta la Dumnealuĭ de la lada depositurilor, în cît toate depositurile, primite de la 16 August trecut și pînă la 17 a curgătoareĭ lunĭ, cînd iscălitul s'a depărtat din slujba directorieĭ cancelarieĭ acestuĭ tribunal s'au păstrat la mine.... depun baniĭ Tribunaluluĭ... pînă se va aduce cheie de la Dumnealuĭ Aga Panu și a se da pe sama noilor funcționarĭ» (acta statuluĭ pe 1847).

Ce se întîmplase? Pentru toamna anulu 1847, se convoacă colegiile electorale pentru a alege deputați pentru obștească adunare. Panu chemat de Vodă, i se cere votul și concursul pentru candidatul Domnesc. Dar Anastase Panu, fie că a promis Domnuluĭ sau ba, a lucrat în interesul opoziție la care ținea mult și din urnele alegerilor din Hușĭ a eșit ales Lascar Roseti din Răducănenĭ unul din ceĭ maĭ avuți, maĭ inteligenți și maĭ independenți barbați, din acel timp. Fără multă vorbă Panu este distituit, arestat, pus în căruță de poștă și exilat la Galați, unde fu închis în cazarmă.

Th. Ghica.

(Va urma).

Științĭ-Litere-Arte

Interview teatral No. 3.

Cu aierul obicinuit, amestec de bonhomie și scepticism, strins într'un pardesiu de Octombrie. ne ieșĭ în cale simpaticul artist—maĭ just ex-artist—Rădulescu Mariu, victimă talentuluĭ său de a fi scris o piesă care să displacă luĭ „domnu Fîntînaru"

— Jocĭ orĭ ba astă iarnă?

— După cum cel de sus, zis și „omul-cometă."

— Și dacă n'o vrea Excelența de la co...metetul teatral?

— Atuncĭ... am o idee. Sunt eliminat ca artist societar. Fie. Dar voiŭ înainta o petițiune, lunĭ, cerînd a fi angajat în calitate de *gagist* la teatrul național, ca unul ce posed oarecarĭ aptitudinĭ teatrale. „Sub ce motiv mi-ar respinge cererea?..." încheiă spirituala victimă a luĭ Moș-Teacă-Fîntînariu.

*

La Zurich se deschide zilele acestea o expoziție de *cărți poștale ilustrate*, din toată lumea. Se știe că în anii din urmă comerțul cărților poștale a luat un avînt colosal, maĭ cu seamă în Germania unde—după cum observă cu regret un scriitor francez nu de mult—industria aceasta aduce un mare serviciu patriotic, popularizînd faptele, peisagiile și creațiunile marĭ germane.

Colecționarii de cărți poștale desfășoară astăzĭ aceeaș activitate și curiozitate ca și pentru mărcĭ.

*

O revistă electrotecnică din Berlin descrie un noŭ sistem de telegrafie fără sîrmă, al profesoruluĭ Zickler din Praga, prin ajutorul unor interese proiecțiun de lumină electrică. Experiențe foarte interesante. In acest senz au loc acum între Praga și Viena.

*

Louis Kuhne, celebrul „medic fără medicină" din Lipsca, a căruĭ reputație e pe cale de a întuneca pe a răposatuluĭ Kneipp va deveni în curînd socrul unuĭ ofițer romîn, originar din Bucureștĭ. Militarul norocos care venise în căutarea luĭ Kuhne, supunîndu-se cureĭ de apă rece și dieteĭ vegetale, avu parte să între grațiile domnișoareĭ Kuhne și—înțelegerea se stabilĭ degrabă. După o călătorie de nuntă la Paris—ne scrie corespondentul nostru — tînăra pereche va veni să se stabilească în Bucureștĭ.

Iată o cură vrednică de încercat.

*

După statistica teatrelor Opera din Paris a încasat în timpul acesteĭ vacanțe cîte 14,3000 francĭ pe seară.

Maĭ mult decît încasează la noĭ teatrul într'o lună de iarnă.

*

Subscripția deschisă la Budapesta pentru ridicarea unuĭ monument Impărăteseĭ Elisabetha, regina Ungarieĭ, se ridică pînă acum la un sfert de milion de francĭ.

*

La Sapetot, orășel balnear în Franța, se află o statuie neterminată a regretateĭ Suverane a Austrieĭ, executată de sculptorul Beer. Acesta fusese însărcinat a săpa în marmoră chipul tinereĭ princese Marie Valerie; lucrarea plăcu Impărăteseĭ atît de mult încît primi să pozeze și ea pentru o mare lucrare în marmoră,—care însă a rămas neterminată.

*

„Neue Freie Presse" ne descrie în penultimul număr aspectul expoziție din Viena. O tristețe generală și o liniște evlavioasă—pretutindenĭ. Obiectele expuse sunt înfășurate în doliu; jocurile aŭ fost suspendate, încasările aŭ scăzut cu desevîrșire.

*

In afară de angajamentul d-reĭ Cornescu, nicĭ un alt angajament nu s'a făcut la teatrul nostru pentru stagiunea actuală. Din contra—se înregistrează cîteva congedĭi.

*

Prima reprezentație a popularuluĭ artist D. Ionescu va avea loc sămbătă 12 Septembrie în sala Sidoli, cu concursul maĭ multor artiștĭ localĭ.

*

Interview expres.

— Ce e adevarat din demisiunea d-v? întrebaiŭ pe d-nul Negură.

— Că am demisionat și aștept să fiŭ scutit de a maĭ da ochĭ cu institutul.

— Motivele demisiunĭ?

— Sunt nenumărate ca și mizeriile din instituția aceasta.

— In ce privință?

— Personalul... E absolut imposibil de trăit într'un mediu de intrigĭ, de mahalagisme și meschinărĭ.

— Și ce e de făcut?

— De curățit „grajdiul" Maĭ ales... Și aicĭ d-rul Negură aplică un epitet extrem de nemăgulitor pentru moașa „en chef" și alte căpitenĭ administrative.

O asemănare caracteristică

«Alkotmány» face o asemănare foarte caracteristică între *doliul pentru Kossuth* și între *doliul pentru împărăteasa-regină Elisabetha*. Cînd cu doliul pentru Kossuth, zice «Alkotmány», «patrioții» se luaŭ după oamenĭ și, dacă li se părea, că vre-unul din eĭ nu face pe pofta adoratorilor luĭ Kossuth, îl agrăia cu cuvintele: *„Să vede, că d-ta eștĭ străin"*. Dacă admonițiunea aceasta nu era de ajuns, pe respectivul numaĭ de cît îl înhățaŭ de guler. In modul acesta a fost huiduit de pe la teatre. Dacă însă se întîmpla ca vre-un lăutar să fie aflat cîntînd prin cîrciume orĭ cafenele, înflăcărații patrioți îĭ luaŭ violina și i-o trînteaŭ în cap; ear dacă cine-va n'a arborat stindarde de doliul, ferestrile i-aŭ fost bombardate cu pietri. La toate acestea s'aŭ mai adaus orgiile ziaristice, *„pentru-ca cultul luĭ Kossuth, în contul lealității, să se manifeste cît maĭ imposant"*.—Ei bine, acum a murit regina Elisabetha, față cu care «nu se găsește în istorie persoană care să fi meritat maĭ mult iubirea Maghiarilor». Și ce se întîmplă? Inflăcărații patrioți nu se arată nicăirĭ, eĭ nu trimit acasă publicul de pe la teatre, prin unele cafenele *încă și acum cîntă musica* și aceĭ patrioți înflăcărați nu bombardează ferestrile cafenelelor și nu i-aŭ violinile din mînile lăutarilor pentru a li-le trînti în cap. Din «Os Budavár» publicul a trebuit *să fie scos cu poliția*, poate că printre acest public se aflaŭ și «patrioții», carĭ încă aŭ trebuit să plece acasă cu părere de răŭ, că nu-și maĭ pot petrece acolo etc. Aceasta e asămănarea luĭ «Alkotmány». Ea nu maĭ are lipsă de comentar, căcĭ se comentează însă-și de-ajuns.

Din inimă

De ce nu viĭ?—O vino iar
Așa ca înainte,
O vino să ascult din noŭ—
Duioasele-ți cuvinte.

Te-aștept zădarnic nopțile
Cu lună, te-aștept în zori;
Dar tu nu viĭ... De ce nu viĭ?
— Mă prind de groază miĭ fiorĭ...

— Ce hîtru om! Par'că nu știŭ,
Că tu de mult nu eștĭ a mea...
Ah, spune-mi dar a cu-i eștĭ tu,
Fecioară, luminoasă stea?

. . . . . .

Să 'nvîrte toate 'n jurul meŭ:
Vaĭ, soarele, pămîntul...
Cum cerul să întunecă
Și noriĭ sbor ca gîndul.

Tu nu maĭ eștĭ de mult a mea...
Pustie-i lumea toată!
Ce sunt eŭ pentru tine-acum?
— Sunt mort, iubită fată!

Căcĭ doar ce-i moartea dacă nu—
Uitarea *blăstămată!*
De ce dar eŭ să maĭ trăesc—
O vieață 'ndurerată,

Cînd noaptea mă înghite-acum,
Intunecata noapte...
— La ce-mi sunt bune zilele
De dînsa de n'am parte?!

98 August. **Gorgo**

INFORMAȚII

Examenul... Repetenților

Mergem din surprindere în surprindere.

Aŭ fost cițĭ-va oamenĭ în sînul colectivității despre carĭ nu se făcuse încă dovada apucăturilor urîte. Așa, se știa, spre pildă, că d. Nacu nu e biserică de închinat dar nu se știa că e capabil să se întovărășască cu Hallier ca să fure statul. Acum se știe.

Nu se știa, iarăși, că d. Stoicescu, de maĭ multe orĭ milionar, e în stare să ia 2000 de leĭ ca să grațieze pe Arbeki saŭ să servească cumnatuluĭ săŭ de mijlocitor galant, orĭ în fine să dea banchete pe carĭ să le pue în contul administrațieĭ drumurilor de fier. Acum se știŭ toate acestea.

Ceea ce, însă, e cu totul surprinzător, e faptul că d. Haret, un om de școală și de știință, se dovedește fanatic ca Tănase Gheorghiu și dă cu piciorul în lege cu disprețul d-luĭ Iorgu Iorga.

Cele ce se petrec la ministerul instrucțiuneĭ publice răstoarnă firea omenească. Lăsăm la în parte zăpăceala care domnește la acest minister, nu vorbim de inconsecuența măsurilor carĭ se bat în cap; nu ne ocupăm nicĭ de scandalurile secretaruluĭ general care a ajuns să se părulască cu lumea în biuroŭ;—nu, e alta maĭ gravă de cît toate, e un fapt recent care probează că d. Haret a căzut atît de jos sub raportul moralității în cît nicĭ nu-l maĭ poate ajunge disprețul public.

Cedînd insistențelor părinților aĭ căror copiĭ, pregătiți în particular, aŭ rămas *corigenți* saŭ aŭ fost siliți din cauză de forță majoră, să se retragă din examen la Iunie, ministerul a orînduit o comisiune care să examineze pe acești eleví în Septembrie. Singurĭ *repetenții* de la Iunie sunt exclușĭ de la această favoare. Și știți ce se întîmplă? Pe lista de candidați la examen înaintată la examen de către d. Haret, figurează toți copiĭ celectiviștilor, copiĭ rămașĭ repetenți la examenul din Iunie.

D. Haret a lucrat cu atîta hărnicie ca să împrăștie iluzia despre dreptatea caracteruluĭ săŭ, în cît, chiar probele oferite de d-sa aŭ convins lumea că a eșit maĭ trif de cît Paladi și Zaharia, cele două de frunte rușinĭ ale colectivității.

Ce-și face omul cu mîna...

— —

Ni se scrie din Dorohoĭ că vestitul *Mitică*, polițaiul orașuluĭ, profitînd de lipsa primaruluĭ Burghele care voiaja prin țărĭ străine fiind în concediu, a ridicat în mijlocul tîrguluĭ, pe strada cea maĭ frecuentată o *baratcă* de lemn ordinară pentru a instala un debit de tutun. Cetățenii din Dorohoĭ așteptaŭ cu nerăbdare întoarcerea primaruluĭ care s'a ilustrat prin dărămărĭ de baratce, de case, de balcoane de pe la oamenĭ saracĭ și de pe la evreĭ; cetățenii, zicem, nu se îndoiau, c'abea sosit d. Primar se va grăbi a dărăma această baratcă care deparează strada cea maĭ principală al orașuluĭ.

D. Burghele s'a întors din concediu de vr' 15 zile și baratca polițaiuluĭ nu s'a clintit din loc. D. Burghele care prin nesfîrșitele dărămărĭ ce le-a făcut și prin plantația a zece miĭ copacĭ să laudă c'a transformat Dorohoiul făcînd din el un mic Paris; d. Burghele care este atît de mîndru de opera sa în cît dacă s'ar pune toțĭ copaciĭ care i-a plantat capăt la capat tot nu i-aĭ ajunge la nas, a înghițit baratca și a tăcut, Causa? baratca aparține polițaiuluĭ și polițaiul aparține prefectuluĭ, și precum suntem informați actualul primar nu maĭ este *persona grată* pe lîngă Cneaz.

D. Burghele se maĭ laudă mult cu cinstea d-sale. Să ne deie voie săĭ spunem că *onest* nu însamnă numaĭ a nu fura din lada comuneĭ, *onest* insamnă a nu dărămă baratca unuĭ om sarac și a tolera pe a polițaiuluĭ.

De altmintrelea, pe cît aflăm d. Burghele este *obosit* și se va retrage în curînd după sfaturile *prietenești* ale amiculuĭ seŭ *mașiu* Moruzi, în viața privată, lăsînd ca moștenire succesoruluĭ săŭ ceĭ zece miĭ copacĭ în care se va adăposti viitorul consiliŭ comuual colectivist ca într'o pădure.

— —

Iată numele candidaților reușiți la teză pentru bursele «Liceuluĭ Internat»:

Clasa I: Anton T., Borș D., Cogălniceanu V., Castano E., Caligari A., Coroĭ C., Danu M., Dimitriu G. M., Ferderber L., Filote, Gheorghiade, Gavrilescu E., Gavrileșeanu O., Holban I., Lupu Gh., Mareș, Mateescu L., Mihailescu C., Mauriciu G., Morărescu G., Năsturaș, Obreja R., Petrovanu V., Popescu P., Piciu C., Sadoveanu Gh., Săvescu, Stoian, Teofănescu A., Teofănescu E., Stelea C., Todicescu V., Țugulea, Voișel, Vasiliu N., Zaharia, Zotta.

Clasa II: Andrievicĭ, Chiriceanu, Danu P., Danu N., Locusteanu E., Neculau I., Foia V.

Clasa III: Apostolescu, Jurist, Știubeĭ C., Adam.

Clasa IV: Ionescu E., Malasa I.

Clasa V: Ciucă M., Hîncu I., Manoliu P.

— —

Cetim în *Dreptatea*:

La Cernăuțĭ și-a făcut apariția o nouă foaie romînească *Sentinela*, ce se zice «organ independent al Romînilor bucovinenĭ».

Noua foaie apare săptămînal și e condusă de un funcționar, d. Dionisie Voroner.

Curios e, că scopul foiĭ se ține pînă acum în secret. Sînt însă temerĭ că e vorba de-o combatere a partiduluĭ național romîn. Ar fi foarte regretabil!

— —

Curțile cu jurĭ pe luna Septembre se va compune din;

D. Donicĭ pentru Iașĭ, Roman și Neamț.

D. Volenti pentru Dorohoi, Botoșanĭ și Suceava.

D. Hina pentru Vaslui, Fălciu și Bacău.

Aseară, cu trenul de 9.15, studențiĭ ieșenĭ aŭ plecat la Tulcea pentru al XIX-lea congres universitar.

Studențiĭ se vor opri întîĭ la Galați și de acolo vor lua vaporul «Orient» pentru Tulcea.

In urma cerereĭ studenților, șeful stațieĭ le-a acordat patru vagoane speciale.

— —

Epoca afirmă cu siguranță, fără teamă de a putea fi desmințită, că d. Gogu Cantacuzino este absolut hotărît de a se retrage în viața privată.

Demisiunea d-luĭ Gogu Cantacuzino va fi primită imediat după întoarcerea în țară a M. S. Regeluĭ.

Din această cauză cea maĭ mare zăpăceală domnește în tabăra guvernamentală.

— —

Ziarele romîne de peste munți agită ideia că la congresul de desarmare ce se va întruni în urma inițiativeĭ luate de Țarul Rusieĭ, să se pună în discuție și cestiunea Romînilor din Transilvania și Ungaria, în urma unuĭ memoriŭ ce ar prezinta congresuluĭ fruntașii Romînĭ de peste munți.

— —

Ministrul instrucțiuneĭ din Budapesta. d. Wlassics, a hotărît să înființeze pînă la primăvară 200 școlĭ primare ungurești prin comunele romîne din Transilvania și Banat, și apoĭ să închidă școlile romînești existente.

Mania maghiarizării persecută mult pe biețiĭ guvernanți ungurĭ.

— —

Păzitorul de vite Vasile Rusu, încercînd să puie mîna pe un boŭ scăpat din ocol, a fost lovit în pântece de un corn al animaluluĭ. Lovitura i-a deschis abdomenul pe o mare întindere și-i a provocat o hermiare a maseĭ intestinale întregĭ.

Nenorocitul a fost dus la spitalul Sf. Spiridon în clinica chirurgicală, unde 'i aŭ dat ajutoarele necesare la timp. Să crede că va scapa cu viață.

— —

In strada Eternității s'a întîmplat ierĭ un accident care putea să aibă o urmare gravă. D. C. A. Popovicĭ, registrator la Comună. întorcîndu-se de la vie în brișcă, împreună cu soția și un copil, calul a luat vînt și a resturnat brișca.

D-na Popovicĭ fu rănită grav la cap, d. Popovicĭ să alese cu cîte-va micĭ leziunĭ și două măsele rupte, iar copilul a avut micĭ contuziunĭ.

— —

Trenul ce vine în Iași la oarele 11 jumate a tăiat ierĭ, în dreptul cantonuluĭ No. 1, o vacă a evreuluĭ Avram sin Șulem rupîndu-i coarnele și un picior de dinapoĭ.

— —

D-l dr. Imervol a confiscat 29 chilograme carne de porc de la precupețul A. Zanfir, din piața Sf. Spiridon. Carnea avea linți.

— —

Lucrătorul Gh. Buga de la uzina de electricitate, căzînd de pe niște scîndurĭ într'o groapă, si-a spart capul. A fost dus la spitalul Sf. Spiridon.

— —

La spitalul antirabic a fost internat locuitorul Mihaĭ Jelersshi și copila s'a Rucsanda, din comuna Bîrzești, jud. Dorohoĭ, ambii fiind mușcați de un cîine turbat.

— —

Printr'un numĕr al ziaruluĭ nostru am atras atenția celor în drept asupra străzeĭ Toma Cozma, însă cu părere de rĕŭ constatăm că nicĭ pînă în prezent nu s'a luat vre-o dispoziție așa în cît să întîmplă dese accidente.

Așa, nu maĭ departe de cît asară calul de la o trăsură particulară ce trecea a căzut în șanțul de la canal stricînd trăsura fiind-că nu e pus pe acolo nicĭ un felinar în dreptul canaluluĭ.

Igiena Copiilor

SCRISOAREA XI

VI. Cultivarea organelor sensuluĭ

Mutt stimată Doamnă!

(Urmare)

a) **Sensul videreĭ.** Copilul noŭ născut se sfiește de lumină, el închide ochĭ îndată ce eĭ sunt loviți de o lumină prea vie și le deschide numaĭ la o lumină slabă. Senzul videreĭ există dar deja de la întăia zi, nu putem însă spune că copilul își dă deja seamă de ce e lumină, ce e întuneric, închiderea ochilor la apropierea uneĭ lumine vie nu e în acestă virstă efectul uneĭ raționărĭ ci pur și simplu un efect de reflex. Sfiala de lumină vie, dispare abea pe la mijlocul săptămîneĭ a treia saŭ începutul săptămîneĭ a patra, și în același timp apar și semne că copilul deosebește în mod conștient lumina de întuneric, căcĭ observăm că copilul fixează cu ochĭ lumina și urmărește mișcările ce facem cu o luminare aprinsă. Mișcările ochilor sunt încă neregulate și nesimetrice în această vîrstă, se întîmplă că un ochiŭ se uită în dreapta, celalt în stînga, că un ochiŭ stă pe loc, pe cînd celalt esecută o mișcare. Abea pe la a șeasa lună începe copilul a mișca amîndoĭ ochĭ regulat și simetric.

Facultatea de a deosebi colorile apare mult maĭ tîrziŭ; vîrsta la care apare nu este egală pentru fie care copil. Colorile cele dintăĭ pe care le deosebește sunt negru și alb; abea pe la luna a 16—17 cunoaște coloarea roșie, apoĭ cea verde, maĭ tîrziŭ cea albastră și abea în cursul anuluĭ al treilea coloarea galbenă. Colorile compuse le învață a deosăbi abea tîrziŭ de tot. Toțĭ copiiĭ sunt după *D-r Iåger* miopĭ la începutul viețeĭ lor, eĭ devin iute Iperopĭ și dacă ochĭ nu sunt cruțațĭ Iperopia trece iarăși în miopie și rămîn așa pentru toată viața. Copiiĭ maĭ marĭ văd foarte bine, maĭ precis de cît omul adult.

Un copil e curios de fire, el vroește a vîdea cît se poate de mult; e bine dacă profităm de această aplicare naturală și-'ĭ arătăm obiecte care nu satisface numaĭ curiositatea, dar care exersează în același timp, deosebirea de formă, coloare etc.

Iași. **Dr. W. Finchelștein.**

(Va urma)

Băcănia Națională

Ioan Vasilescu

din strada Golia No. 75 care aŭ fost închisă din cauza reparațieĭ, la 31 August sa'ŭ redeschis, complect asortată cu un noŭ și bogat asortiment de coloniale, primite proaspete.

Avis onor. clienți.

Se caută un încasator cu remiză pentru anunciurĭ.
A se adresa la administrația ziaruluĭ.

Doctora O. CONTA
de la Facultatea de Medicină din Paris
—Boale de Femeĭ și Copiĭ—
Consultațiunĭ de la 2—5 p. m.
Aleea Princesa Maria, — Iași.

De Vînzare
Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tătaraș).
A se adresa la Redacție.

De Inchiriet chiar de la 1 Octombrie casele No. 83 din strada Sărărie: salon, antret, 2 odăĭ, etac, bucătărie, beciŭ, cămară pentru lemne etc.; informațiunĭ acolo.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg
Usina centrală de Electricitate din Iași
Representant Inginer S. MARCU
Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscința onor. Public Iașan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalațiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricității pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat assortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionarii exploatării luminei electrice a orașuluĭ Iași, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face prețurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins țigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informațiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima
DIRECȚIUNEA

Cota oficială

Constanța 5 Septembrie 1898.

Orz 1450 hect. leĭ 4.30. Meiŭ 220 hect. leĭ 4.20. In 850 hect. leĭ 12. Rapița selbatică 1950 hect. leĭ 6.10. Rapița sem. 140 hect. leĭ 8.20. Rapița leĭ 10.50. Sacara arnăut 120 hect. leĭ 6.40. Ovăs Grîŭ arnăut 160 hect. leĭ 4. Fasole 110 leĭ 9.10. Toate în oraș la magasie.

Telegramele Străinătățeĭ

Inmormîntarea împărăteseĭ Austrieĭ.

Viena, 5 Septembre.

Inainte de oara patru după ameazĭ, toate personagiile oficiale erau reunite în biserică cea mare a capiținilnr. Se vedeaŭ aci toțĭ generaliĭ și toțĭ ofițerиĭ de stat-major.

Capul cortegiuluĭ funebru a ajuns înaintea bisericeĭ înainte de ora patru.

Imparatul și membriĭ caseĭ imperiale au fost primițĭ de părințiĭ capuținĭ și conduși în refectorium, unde cu toțiĭ aŭ așteptat aducereacorpuluĭ împărateseĭ.

Regele Romănieĭ stătea între regele Saxonieĭ și regele Serbieĭ.

In orator se aflau toțĭ trimișiĭ specialĭ.

Pe fețele tuturor erau întipărite semnele celeĭ maĭ adîncĭ tristețe.

In cavoŭ corpul Impărateseĭ a fost din nou bine-cuvîntat.

După terminarea rugăciunilor primul mare-maistru al Curțeĭ a încredințat gardianuluĭ capuțin cheea de la sicriŭ și ia recomandat să'l ia în paza sa.

In urmă aŭ plecat cu toțiĭ din boltă, în vreme ce o sută de miĭ de oamenĭ, alergațĭ de prin toate cartierele Vieneĭ, curgeŭ ca niște valurĭ îndărăt, afară. Cu aceasta se terminaseră funeraliile Impărateseĭ Elisabeta de Austria.

———

Azĭ la ameazĭ, cînd membriĭ cabinetuluĭ unguresc depuneaŭ o coroană pe cosciugul împărateseĭ Elisabeta, aŭ văzut acolo pe regele Carol al Romănieĭ care se ruga în genunchi.

După cesĭ termină rugăciunea, regele se ridică și dete mîna cu miniștriĭ unguri.

— — —

Afacerea Dreyfus.

Paris, 5 Septembre.

Senatorul Gordin a fost numit ministru al lucrărilor publice, în locul d-luĭ Tillaye, demisionat.

In «*Monitorul oficial*» de azĭ se vor publica decretele de numire a noilor miniștri, adică generalul Chanoine la resbel și Gordin la lucrărĭ publice.

— —

Paris, 6 Septembre.

Ministrul de justiție Sarrien, a transmis imediat cererea de revizuire făcută de doamna Dreyfus comisiuneĭ compusă din treĭ consilierĭ de la Casație și treĭ directorĭ de la ministerul justițieĭ, care se va pronunța dacă trebue sau nu revizuit procesul Dreyfus. Această comisiune se va întruni Mercurĭ.

— —

—Colonelul Picquart a scris ministrruluĭ de justiție Sarrien, afirmînd că, în 1894, s'au comunicat ministruluĭ de resboiŭ care a judecat pe Dreyfus, documente secrete.

— —

Generalul Zurlinden pregătise o plîngere contra colonelului Picquart pentru falșificarea faimosuluĭ «Petit bleu» (cartea poștală); primul ministru Brisson l'a rugat să suspendeze înaintarea acesteĭ plîngerĭ.

— —

Ziarul *Intransigent* spune că Brisson ar fi trimis la insula Draculuĭ vaporul «Cecilie» ca să aducă pe Dreyfus, îndată ce se va hotărî revizuirea procesuluĭ.

ULTIME INFORMAȚII

Din ale miniștrilor de la Spiridonie.

De cînd s'a înființat la Iașĭ institutul antirabic, bolnaviĭ de turbă, sosițĭ prea tîrziŭ pentru a maĭ putea fi inoculațĭ cu succes, se trimiteaŭ de muriaŭ în spital de izolare. Aceasta, pentru două motive: întîiŭ, fiind-că institutul n'are loc suficient pentru a păstra pe acești nenorociți; și al douilea, pentru că agonia lor oribilă ar înfricoșa pe ceĭ-l-alțĭ pacienți, carĭ s'ar orîndui la o moarte sigură dacă ar fugi de tratament.

Așa era pînă acum, dar acum va fi altfel. Epitropia a făcut cunoscut direcțiuneĭ institutuluĭ antirabic cum că de aci înainte să'șĭ trimită muribuniziĭ aiurea fiind că la spitalul de izolare nu 'ĭ maĭ primește.

De acum, nenorociții aceștia vor expira pe stradă—spre cea maĭ mare glorie a acesteĭ instituțiunĭ filantropice.

⁂

Prețul grîuluĭ a început din noŭ a se sui. Un mare proprietar din Vasluiŭ a vîndut alaltăerĭ cu 1421 leĭ vagonul de grîŭ loco Iașĭ.

⁂

Se luase o bună măsură de către prefectura poliție ca să nu se maĭ lese vînzătoriĭ de fructe să le poarte în căruțe, cițĭ împedicaŭ circulația pe strade. Constatăm cu părere de rĕŭ că această bună măsură a căzut în desuetudine de la o vreme încoace. Stradele sunt astă-zĭ iarăș pline cu căruțe de fructe iar circulația se face cu greŭ.

Oltenii vînzătorĭ aŭ bunul obiceiŭ de a-șĭ purta marfa în panere și pe umerĭ; ar trebui numaĭ în așa fel să se lase purtarea pe strade a fructelor.

⁂

Cetim în *Viitorul Putneĭ*:

D. P. P. Carp, șeful nostru, va lua cuvîntul în maĭ multe întrunirĭ publice, ce se vor ține în marile orașe ale țăreĭ de partidul conservator.

⁂

Compania 4 sanitară a fost adusă la gară azĭ dimineață, sub comanda d-luĭ căpitan Vicol, pentru ale arata încărcaria și debarcarea amoniților, în vagoanele de resboiŭ.

⁂

D. Ioan Prasa, licențiat în litere, care a făcut la Paris studiĭ speciale de limba și literatura franceză, a fost numit profesor de limba franceză la divizionarele liceuluĭ externat.

⁂

Petrecerĭ în familia liberală

Cetitoriĭ cunosc grațiozitățile ce aŭ preschimbat d. Sihleanu, secretarul general al ministeruluĭ de instrucție, cu d. Iulich, deputat de Vasluĭ, grațiozități în urma cărora deputatul a fost dat afară cu alaiŭ din camera secretaruluĭ.

Această ofensă nu putea să rămîe nerelevată de un om subțire ca d. Iulich.

Deputatul de Vasluĭ își constituește douĭ martorĭ, din carĭ unul d. deputat Enășescu, și îĭ trimite d-luĭ Sihleanu, cerînd reparație.

Secretarul general al ministeruluĭ și-a constituit martorĭ pe d. Lapatti, șef de cabinet la minister și d. Ianovicĭ, de la *Voința Națională*.

Maĭ întîiŭ, martoriĭ secretaruluĭ general aŭ declarat categoric, în numele clientuluĭ lor, că nu daŭ nicĭ un feliŭ de reparație, fiind-că clientul lor a tratat pe d. Iulich cum i se cuvenea. De altfel, nicĭ nu era vorbă de eșire pe teren, căcĭ d. Sihleanu a spus, încă de Vinerĭ, că n'ar consimți să se bată nicĭ odată cu d. Iulich.

Pe de altă parte, martoriĭ deputatuluĭ Iulich, aŭ încercat să recuze pe unul din martoriĭ adverși, pe Ianovicĭ, de la *Voința Națională*, pentru următoarele motive:

1) Ianovicĭ este un om care fiind insultat de d. Caton Lecca, nicĭ nu s'a gîndit să ceară reparație saŭ să facă vre un demers pentru a-și apăra cinstea. Cum va putea decĭ d-sa să judece cu pricepere într'o atacere de cinste (!)

2) Ianovicĭ face parte din redacția *Voinței Naționale*, ziar în care s'a declarat în contra dueluluĭ.

⁂

Pînă acum lucrurile staŭ aci; se poate ca scandalul început cu înjurăturĭ, să se termine cu ciomagul.

⁂

Cine a trecut erĭ pe Podul roș, s'a putut convinge că încă va trece multă vreme pînă ce Iașul în totalitatea luĭ să poată fi considerat ca oraș civilizat.

Bahluiul deși aproape sec, numaĭ cu cîte-va picăturĭ de apă era literalminte ocupat de miĭ de evreĭ care scuturau hainele— care reprezintă scuturarea pacatelor—pe mîlul uscat a pîrîuluĭ. Mare parte din tineritul evreŭ, care se jenaŭ a se scoborî în albia pîrîuluĭ stăteaŭ pe pod făcînd prin prezența și prin atitudinea lor reverențioasă o simpatică manifestație bigoților de sub pod.

⁂

Carnetul sf. Maria și Ana

8 Septembre.

D-nele: Marie căp. Gălușcă, Mița Canari, Marie Gh. Panu (București), Marie Cardaș, Marie Giurcăneanu, Marie Mironescu, Marie Macarovicĭ, Marie căp. Panu, Marie Corban, Marie Cristea, Marie Ganea, Marie Velicovicĭ (Roman), Marie Țaranu, Marie Ciurea, Marie Țurcanovicĭ, Marie Petrovicĭ (T.-Ocna), Marie Aritonovicĭ (Roman), Marie Claus, Marie Cantacuzino, Marie Panopol, Marie Călinescu, Marie Chesim, Marie P. Cristea, Marie Tataru, Marie Nestorescu (București), Marie Ionescu, Marie Jipa, Marie Antonescu, Marie căp. Filoteanu, Marie Stavăr, Marie Bordeanu. *9 Septembre.* Ana Panu, Ana Antoniade, Anet Filip Pașcanu, Ana Musteață.

8 Septembre.

D-rele: Titina Gh. Panu, Marie Cardaș, Marie Bîrzu, Marie Stoianovicĭ, Marie Volanschi, Marie Ianov, Marie Macarovicĭ, Maria (Cecilia) Grigoriu, Marie Baroncea (Roman), Marie P. Cristea, Marie Pantazi, Marie Paraschiv, Marie Pașcanu, Marie Roiu, Marie Mihailof, Marie Cherchez, Marie Anghichilichi, Marie Caranfil, Marie Dimitriu, Marie Boldescu, Marie Maican (Londra), Marie Volanschi, *9 Septembre.* Ana Cardaș, Anet Tataru, Ana Călinescu, Anet Tuduri, Anet Gălușcă, Ana Mașa, Ana Hagiu (Roman), Ana P. Cristea.

⁂

Trădarea Națională

S'a făcut, în fine, lumină. Actele cetite în Cameră de către d. Take Ionescu, și declarate de guvern ca false, se dovedesc absolut autentice.

N'avem loc să ne întindem prea mult astă-zĭ asupra acesteĭ arzătoare chestiunĭ, ci ne mărginim să înregistrăm aceste două documente. Cetirea lor va da și colectiviștilor convingerea că d. Sturdza nu maĭ trebue răsturnat de la putere ci alungat cu pietre.

Iată ce scrie protopopul Voina, președintele eforieĭ școalelor din Brașov, către ziarul *Tribuna* din Sibiu:

Brașov, 3 (15) Septembrie, 1898.

Domnule Redactor,

Timpul, cu data 3 curent publică o notiță de lămurire prin care spune că eu am dat d-luĭ Take Ionescu actele mult discutate în chestia școalelor noastre din Brașov. *Gazeta Transilvanieĭ*, apărută chiar acum, reproduce în întregime notița *Timpuluĭ* și prevăd că și alte ziare de ale noastre vor reproduce-o pentru descoperirea ce o cuprinde.

Ast-fel—fără voia mea — chestiunea mult discutată a *pretinsuluĭ act falș* s'a reluat într'o formă care mă pune pe mine în primul plan, și îmĭ impune ast-fel, ca să mă declar și eu, care pînă acum am tăcut. Trebue să o fac cu atît maĭ vîrtos, că un ziar de aicĭ de la noĭ *Tribuna Poporuluĭ*, m'a numit pur și simplu *fabricant de acte false*.

Reputațiunea mea decĭ nu-mĭ permite să maĭ tac și de aceia vă rog să bine voițĭ a da loc în coloanele ziaruluĭ *Tribuneĭ* espunerii întregii chestiunĭ.

Mărturisesc sincer, că nu bucuros fac aceste destăinuirĭ, căcĭ o să causez multă supărare Mitropolituluĭ meu— carele și așa are destule necazurĭ pe capul său —dar mă mîngîiu cu aceea, că Excelența Sa sigur va vedea, că eu am trebuit să vorbesc, dacă vreau să nu trec de un om mișel, ceea ce cred, că nicĭ însușĭ Excelența Sa nu ar dori ca un subaltern al său să treacă de un *mișel pe nedrept*.

Iată starea faptică a lucruluĭ:

In Marțea Săptămîneĭ Patimilor 31 Martie, d. Partenie Cosma, din Sibiu, mi-a adus la Brașov actul *pretins falș* din partea Esc. Sale Mitropolitul din Sibiu cu îndrumarea, ca să caut în arhiva bisericiĭ Sf. Neculaĭ din Brașov acele documente, ce cuprind în acel act, căcĭ după Paștĭ va veni d. Ieszensky Sándor la Sibiu în această cestiune și ar vrea să le aibă pe atuncĭ.

Acest act mi s'a predat și s'a cetit în prezența d-lor *Valeriu Bologa*, dirigentul filialeĭ *Albina*, *Simion Damian* advocat, și *Petru Nemeș* notar public regesc. Actul mi l'a dat mie spre scopul aratat maĭ sus și îl posed și acum scris în limba maghiară. Necunoscînd eu limba maghiară de cît foarte puțin, l-am rugat pe d. director gimnazial *Virgil Onițiu* să mi-l traducă, ca să pot căuta în archivă documentele referitoare la despăgubirea (rău botezată subvențiune ce avea și are biserica dreptul să o primească de la Statul romîn.

D. Ieszensky Sandor, însă, a sosit la Sibiŭ în 1 Aprilie st. v.; documentele decĭ nu le-am putut trimete, căcĭ nu le pregătisem, dar am trimes telegrafice unele deslușirĭ ce mi se cereaŭ din partea Ex. Sale tot pe cale telegrafică.

In 10 Aprilie am primit ordinațiunea d-luĭ ministru Wlassits trimisă din partea venerabiluluĭ Consistoriŭ, Eforieĭ scolare din Brașov.

Fiind membru al Sinoduluĭ archidiecesan, ce se ține în Dumineca Tomiĭ, am luat ambele acte cu mine la Sibiŭ, unde le-am consultat cu *ceĭ maĭ marcanți membri aĭ Sinoduluĭ.*

Din această consultare a urmat, ca eŭ să consult întreaga afacere cu un avocat distins din Romînia, că biserica Sf. Nicolae din Brașov să intenteze proces Statuluĭ romîn spre a-șĭ revendica drepturile ce le-a avut în secoliĭ trecuțĭ, căcĭ ne prescrierea acestor drepturĭ acum nu maĭ poate fi vorba, îndată ce ele aŭ fost recunoscute în anul 1859 cînd s'a continuat cu plătirea uneĭ despăgubirĭ anuale.

Avînd biserica Sf. Nicolae în 13 Aprilie a. c. un proces cu Eforia Spitalelor civile din Bucureștĭ, în afacerea pădurii muntelui Sf. Ilie, am reprezentat eŭ biserica înaintea Tribunaluluĭ din Ploeștĭ.

De aci m'am dus la Bucureștĭ, să-l consult pe d. Take Ionescu în afacerea procesuluĭ ce voiam să începem cu Statul romîn.

In 14 Aprilie am vizitat pe d. Take Ionescu la Bucureștĭ. L-am aflat bolnav și culcat pe pat, I-am expus întreaga situațiune. I-am cetit actul *pretins falș*; i-am citat toate documentele (nu numaĭ cele cuprinse în acel act); i-am desfășurat întreg istoricul așa *răŭ numiteĭ subvențiunĭ*, și fiind că d-sa era bolnav, i-am scris eŭ cu mîna mea toate notițele precum și *două copiĭ, scrise tot de mîna mea*, de pe ambele acte ministeriale, ca să le studieze și apoĭ, cînd va putea, să îmĭ spună părerea d-sale.

Nu i-am dat d-luĭ Take Ionescu copiĭ de pe acte, ca să le folosească în Camera Romînieĭ, dar nicĭ nu i-am zis ca să le folosească spre alt scop, ca un lucru de la sine înțeles. Dar, ca să fiŭ sincer, trebue să mărturisesc, că nu i le-am dat nicĭ sub vre-o discrețiune, căcĭ *zic ă cine ce va zice*, nicĭ eŭ nu le-am primit sub discreție— deși se susține aceasta.

Acum sunt sigur că Es. Sa Mitropolitul mi-a trimis actul din cestiune sub discrețiune, dar cel ce mi l'a dat mie a uitat sa mi-o spună aceasta, și dovada cea maĭ bună, că este așa. cum susțin eŭ, este imprejurarea, că actul din cestiune mi s'a predat în fața a treĭ barbațĭ, ceea ce nu se face cînd e vorba de discrețiune.

Eŭ nu pot să-ĭ reproșez d-luĭ Take Ionescu obsolut nimic, căcĭ nu i-am zis, că spre alt scop să nu folosească actul, dar trebue să constat și aceea, că nicĭ nu i-am dat eŭ vre-o însemnătate deosebită aceluĭ act. M'asurprins, ba pot zice, că m'a și îngrozit, cînd am văzut ce însemnătate se dă aceluĭ act, dar nu în ceea ce mă privește pe mine, ci în ceea ce privește pe alțiĭ.

Aaum; fiind că am început să vorbesc voi vorbi pănă în capăt. Vreaŭ să se facă lumină deplină, ca să nu maĭ aibă nimenĭ curajul, ca cu sofisme să încerce a încurca provenienta actnluĭ din cestiune.

Știŭ, că o să atrag asupră-mĭ supărărĭ și admonițiunĭ maĭ înalte, dar cinstea mea prețuește maĭ mult ca supararea orĭ și cuĭ.

Actul din cestiune emanează din cabinetul prim-ministruluĭ ungaric și ca să nu maĭ încapă nicĭ o îndoială despre aceasta — deși cu regret dar n'am ce să fac — public următoarea hîrtie a Ex. Sale Mitropolitul Miron Romanul adresată mie. Iat-o:

Parohuluĭ bisericeĭ Sf. Nicolaĭ din Brașov-Șcheiŭ. P. O. D. onorariu Vasiliu Voina.

No. 30 Pres.

Preaonorate d-le Protopresbitere!

Domnul Take Ionescu deputat în Camera Romînieĭ a cetit într'una din ședințele din urmă ale aceleĭ Camere, două acte OFICIALE, UNUL DIN GREMIUL PRIM-MINISTERULUĬ REG. UNGARIC, iar altul de la ministrul reg. ung. de culte și instrucțiune publica, emise ambele la adresa mea, *dintre carĭ* CEL DINTIIU *și s'a comunicat p. o. d-tale* PRIN OMUL MEU DE INCREDERE, d. Partenie Cosma sub discrețiune, cu puncte de mineare la adunarea datelor și documentelor privitoare la două moșiĭ, ce le-a avut oare-cînd biserica din Brașov-Scheiŭ, dăruite de principĭ aĭ Romînieĭ, iar altul s'a trimis de la consistoriul de aicĭ sub 9 Aprilie a. c. No. 3270 Scol. la adresa Eforieĭ școlare din Brașov în afacerea cu subvențiunea școalelor centrale de acolo primite anĭ de anĭ de la guvernul Romînieĭ.

Abia maĭ poate încăpea îndoială, că ambele aceste acte numaĭ prin o mare indiscrețiune din partea P. O. D-tale a putut să ajungă în mînĭ incompetente, spre mare compromitare a organelor noastre bisericeștĭ în ceea ce privește secretele oficiuluĭ și maĭ ales discrețiunea obligată între orĭce împrejurărĭ; drept aceea cu mare neplăcere mă aflu silit a Te provoca în modul cel maĭ serios, ca cel mult pănă Lunĭ în 11 (23) a curenteĭ să-mĭ faci în scris mărturisire sinceră: în ce chip a venit de la P. O. D-ta AMBELE ACTE din cestiune în mînĭ incompetente și anume în ale numituluĭ d. deputat din Camera Romînieĭ și ce a fost motivul de a se comite o ast-fel de indiscrețiune compromițătoare pentru administrațiunea noastră bisericească.

Sibiŭ, 7 (19) Maiŭ 1898.

Miron Romanul m. p.
Archiepiscop

Col. Dr. E. C.

La aceste am să maĭ adaug numaĭ puține.

Nu-mĭ convine, că în cestiunea aceasta joc un rol însemnat, dar vorba Romînuluĭ, am intrat în dans, trebue să joc pînă în fine și asigur pe orĭ-cine, că în cestiunea aceasta știŭ încă multe—de care nu se teme nimenĭ—și la necesitate voĭ face uz de ele fără cea maĭ mică sfială.

Cu stimă

Vasile Voina
prot. on, și paroch

⁂

«*Ministerul instrucțiuneĭ*» aduce la cunoștința părinților carĭ aŭ copile în școala normală de institutoare din Iașĭ că, din cauza reparațiunilor ce se fac la acea școală, cursurile și corijările la acea școală vor începe în ziua de 15 Septembrie a. c.

⁂

Sîmbătă, pe la ora 2 și jumătnte, locuitoriĭ din Unghenĭ Rușĭ aŭ fost viŭ emoționați de o mare nenorocire. Prințul Moruzi venea cu o trăsură cu patru cai în goana cea maĭ mare pentru a nu perde trenul. Pe drum, în calea trăsureĭ, se afla un lucrător din stație, anume Ilie, care ne avînd timp să se dea la o parte, a fost trîntit jos și sfărîmat într'un mod oribil de picioarele cailor carĭ aŭ trecut cu trăsura peste el. Imediat s'a rîdict corpul nenorocituluĭ și s'a dus la gară de unde a fost transportat la spitalul din Calarașĭ. Autoritățile ruseștĭ aŭ anchetat faptul și aŭ arestat pe viziteŭ.

Prințul a promis o recompensă lucrătoruluĭ dacă va scăpa cu viață, ceea ce nu e probabil.

⁂

Aflăm că la 1 Octombrie va reapare la Bucureștĭ *Gazeta Macedonieĭ*, a căreĭ existență este asigurată de maĭ înainte către cițĭ-va bogățașĭ macedonenĭ.

Soluțiunea pe care d. ministru Haret vrea s'o dea chestiuneĭ macedonene, nu numaĭ că nemulțumește pe toțĭ — în afară, bine înțeles, de Apostol Mărgărit —dar încă este menită ca destrăbălarea și anarchia, scandalurile și nu scria de pînă acum a școalelor din Macedonia să le mărească și să le dea proporțiĭ îngrozitoa, cît timp în capul acestor școale va fi menținut ca inspector: maĭ departe tot Apostol Mărgărit.

Starea de lucrurĭ pe care d. ministru de instrucție vrea s'o creeze în Macedonia cu începerea acestuĭ an școlar, fiind maĭ periculoasă ca cea de pînă acum, a determinat pe macedonenĭ la reluarea companieĭ și la o luptă hotărîtă și energică, pînă cînd se va face deplină dreptate în chestiunea lor națională.

⁂

Ministerul de finanțe voește să mute în palatul administrativ toate admnistrațiile ca Creditul agricol, regia, etc. care se află sub controlul administrațiilor financiare.

Pentru aceasta s'a intervenit la ministerul domeniilor ca să cedeze pentru arhiva atenansele de la localul unde se află actualminte Școala de Comerciu de gradul al II-lea.

Ministerul domeniilor a cerut avizul directoruluĭ școaleĭ respective. Aflăm că avizul directoruluĭ e defavorabil cedăreĭ atelierilor.

⁂

Mîine, 8 Septembre, fiind hramul bisericeĭ Talpalarĭ, se va oficia cu deosebită pompă, serviciul divin de către P. S. Arhiereul Varlam Răileanu, asistat de corul d-luĭ Ioan Vasiliu.

⁂

Aflăm cu plăcere căsătoria d-neĭ Maria Șubă cu d. dr. N. G. Țurcanovlcĭ.

⁂

Aseară, la 9.5, cu un tren special, d-niĭ Saligny și Al. Cotescu aŭ plecat în inspecție la Galațĭ după ce aŭ inspectat stația Iașĭ.

⁂

Rugăm pe toțĭ domniĭ abonațĭ aĭ ziaruluĭ nostru, carĭ aŭ întîrziat cu plata abonamentuluĭ, să bine voiască a ne achita sumele ce ne datoresc trimițîndu-ni-le prin mandat poștal la adresa administratoruluĭ ziaruluĭ, pentru a nu fi puși în neplăcuta poziție de a suspenda trimeterea ziaruluĭ.

LICEUL CLASIC ŞI REAL

Director al institutuluĭ
GH. ARGHIRESCU
Director general al studiilor
Dr. MARCEL BRÂNDZA
Bucureștĭ, Calea Moșilor, 162

Autorizat de Onor. Minister al Instr. Publice ord. No. 38,799 curs primar, curs liceal, curs pentru preparațiunea la școalele militare. Certificate equivalente cu ale statuluĭ. Inscrierile de la 5 August. Prospecte la cerere.

Sub director, *Al. Pop.*

CURS LICEAL

Preotul Simeon Popescu, prof. la școala norm. de institutorĭ, Religia cl. I—IV.
Căpitan Radu Toroceanu, licențiat în matematicĭ, metematica cl. V—VI—VII.
S. Sanielevicĭ, licențiat în matematicĭ, matematica cl. I—IV.
Dimitrie D. Comșa, dr. în drept, absolvent al cursurilor de filosofie la „Collége de France", prof. de filosofie, econom, politică și dreptul administrativ.
Ioan Grama, prof. la liceul Sf. Sava, limba latină cl. V—VII.
I. Sarru, bacalaureat de la Atena, absolvent al facultățeĭ de litere. Limba elenă clasa III-IV.
Pandele Ionescu, prof. la liceul Mihaiŭ Viteazul, limba elenă cl. V—VII.
Ioan Odor, absolvent al facultățeĭ de litere prof. de limba latină cl. I—IV.
Lupu Antonescu, profesor la liceul Mihaĭ Viteazul, limba romînă cl. V—VII.
Gh. Arghirescu, licențiat în fizice, prof. la liceul Mihaĭ Viteazul, științele fizice și geografice.
Pantazi, prof. Mihaĭ Viteazul, l. latină cl. I—IV.
Dr. Ghiță Popp, prof. la liceul Mihaĭ Viteazul, limba germană cl. V—VII.
Alexandru Pop, licențiat în teologie, prof. limba germană cl. I—IV.
Boniface Hetrat, prof. de limba franceză la gimn. Șincaĭ, limba franceză cl. I—VII.
Dr. Marcel Brîndză, profesor de științele naturale la școala normală de institutorĭ, pentru științele naturale.
Alexandru Ignat, absolvent al facultățeĭ de litere, istoria cl. I—VII.
R. Vianu, absolvent al conservatoruluĭ din Viena, musica.
D. Ionescu, profesor la liceul Lazăr și școala normală de Inst., gimnastica cl. I—IV,
Grigore Romano, absolv. al Acad. de Belle-Arte din Florența, profesor de desemn cl. I—VI.
I. Popescu, elev al școaleĭ de Poduri și Șosele preparator de matematicĭ.
Ioan Trifu, student în litere, preparator de limba latină.
Beniamin Trifu. student în litere, preparator de limba latină.

CURS PRIMAR

I. Dimitriu, institutor, vechiŭ elev al școaleĭ normale de institutorĭ, director de studiĭ al cursuluĭ primar.
Ianoviciŭ, doc, în medicină.
N. Neoftu, absolvent al școaleĭ norm. de institutorĭ, institutor.
C. Savulescu, bacalaureat, institutor.
Surlă, absolv. șc. norm. de inst. institutor.
Școala specială de preparațiune pentru școlile militare și de poduri și șosele.
Căpitan Radu Toroceanu, licențiat în matematică, atașat la serviciul geodesic al statuluĭ major.
Căpitan Dem. Iliescu, profesor de școala de aplicație.
V. Toroceanu, inginer diplomat al șc, centrale de arte și manufacturĭ.
D. Darvari, inginer diplomat al școaleĭ centrale de arte și manufacturĭ.
Carol Davilla, licențiat în sciințe la Sorbona Absolvent al școaleĭ politechnice.
Dr. Frenkel medic instit. și prof. de higienă.

Inscripțiunile de la August înainte. Prospect la cerere. **2083**

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele maĭ amănunțite asupra tuturor chestiunilor la ordinea zileĭ.

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, Madrid, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, ştiinţifice, etc.**

Corespondenţi speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1|L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără rîsipă.

MORĬ *transportabile*, pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţoluri.

PIETRE de MOARĂ *francese* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CUREL de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERŞON & Co IAŞI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poştală, *cu preţurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curăţenie*, cu maşinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* şi trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantităţeĭ*, sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calităţeĭ** şi **eftinătăţeĭ** învingorĭ ce concurenţă.

Cu stimă

GHERŞON & Co.

Fabrica «Lumina»

Strada Zugravilor No. 46

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu.

Theatru de varietăţĭ.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea liberă.

Cereţĭ Pretutindenĭ

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEŞTĬ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeş)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleştĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteştĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

IMPORTANT

Atelierul Chimico-Technic „SINGER“

Strada Golia 46.

Atrage deosebită rtenţiune onor. Public asupra următoarelor produse neîntrecute de bune cu efect *garantat*:

LAC în orĭ ce color, pentru văpsirea pălărielor de paie.

Poudre «Sanitas» rosa, crem, şi alb.

Apa de Toillette.

Săpun pentru toiletă «Cocos».

CREMA «SINGER» specială pentru conservarea încălţămintelor colorate, care întreţine pielea fiind tot-de-a-una moale şi îĭ dă lustru, mult maĭ bun, de cât orĭ-ce soiŭ de lac.

Borcanul mare **1 Leŭ** Borcanul mic **50 Banĭ**.

«CHEVREAULINA» unică pentru conservarea încălţămintelor de Chevreau.

Ceara albă „Virgină“ pentru lustruit mobile, parchete, dușamele, piele etc.

P. S. Maĭ recomandă unsorile pentru Hamurĭ, Burduf, Poclit, Şeĭ, Copitele cailor, Maşinĭ etc.

Aseminea instalaţiunĭ şi reparaturĭ de sonerĭ electrice şi telefoane etc.

Tot o dată recomandăm cerneluri în orĭ-ce coloare. Pastă qentru centigrafĭ (saŭ Hutograf) şi cerneală pentru marcat lenjurĭ (saŭ albiturĭ).

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

şi trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Leĭ *Treĭzecimiĭ*, pentru casul de moarte, şi o rentă corespunzătoare acesteĭ sume, precum şi Leĭ 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Leĭ 90**, plus accesoriĭ.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, şi se asimilează căilor ferate şi tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societăţeĭ: Bucureştĭ, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovicĭ

AVOCAT

Strada Barboĭ

C. M. Miclescu

AVOCAT

Strada Veche

ALEX. G. DABIJA

AVOCAT

Strada Golia

Ştefan Longinescu

AVOCAT

Strada Lăpuşneanu 21 Iaşĭ

UN OTEL!

De inchiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ştefan cel Mare No. 15.

Doctorul V. I. Bejan

Consultaţii în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu

AVOCAT

Strada Asachi

Iaşi—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 104 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — JOĬ 10 SEPTEMBRIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşi şi judeţe se primesc numai la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciuri la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

PRIMARIA ŞI SCOALELE

In vederea apropiatelor alegerĭ comunale, toţĭ domniĭ membri aĭ clubuluĭ conservator sunt rugaţĭ să binevoiască a se întruni în fie-care Mercurĭ şi Sîmbătă, orele 8 sara, în saloanele clubuluĭ.

COMITETUL

Trădătorii

In sfîrşit, lucrurile s'aŭ lămurit! Cînd valorosul luptător, d. Take Ionescu în şedinţa de la 28 Aprilie a. c. a Camereĭ, a înfierat guvernul cu trădarea, şi a cetit acte doveditoare despre delaţiunea d-luĭ Sturdza, acesta într'un moment de zăpăceală şi consternare a servileĭ sale majorităţĭ din parlament, a avut cinismul cel maĭ nerusinat şi stupid, să declare de pe înălţimea băncii, pe care o pîngăreşte, că actele pe care le-a cetit d. Ionescu nu sunt adevărate, sunt inventate, sunt false. El ştia mizerabilul că cea ce spune este o minciună sfruntată, şi nu a roşit; ştia că ceea ce spune, nu este de cît pentrn a-şĭ salva puterea, şi a îndrăsnit. A îndrăsnit pentru că coaliaţiĭ săĭ conştienţĭ, l'aŭ îndemnat; a îndrăsnit pentru că ştia că cohorta inconştientă are să-l susţină. *A trădat, şi a fost aprobat! A minţit şi a fost aplaudat!*

Din acest moment, omul fără scrupule, omul fatal al acesteĭ ţărĭ, s'a prosternat pe la toate slugile legaţiuneĭ austro-ungare să-ĭ vină în ajutor, şi era natural ca şpionul ţăriĭ luĭ, să fie susţinut de duşmanul, care-l utiliza. De aci aŭ eşit acele desminţirĭ echivoce şi pe căĭ pieziše:

„Aflăm din sorginte competinte că aserţiunea după care guvernul unguresc ar fi primit **pe cale diplomatică** *etc. este cu desevîrşire contrarie adevĕruluĭ.*

Alta: L'indépendance Roumain de la 30 April (20 Maĭ) sosită aci astă-zĭ, conţine **două rescripte a luĭ Wlassics** etc.

Pe baza unor informaţiunĭ autorisate, putem asigura că d. *Wlassics n'a adresat mitropolituluĭ de cît numaĭ un singur rescript* etc.

Cît despre celălalt pretins rescript, ce ar fi fost adresat de d. ministru Wlassics mitropolituluĭ, el n'a fost adresat, şi prin urmare aserţiunea **în această privinţă,** *este contrarie adevăruluĭ.*

Am dori să ştim din partea cu-ĭ se daŭ aceste desminţirĭ? şi întru cît ele disculpă pe d. Sturdza? Una spune că nu este adevărat că guvernul unguresc a primit datele **pe cale diplomatică**; admit, căcĭ d. Sturdza cît e de infam şi slugarnic, a putut să le dea direct luĭ Banffy.

Altă desminţire spune, că ministrul Wlassics n'a trimis mitropolituluĭ Miron Roman **două** rescripte, ci numaĭ **unul**, şi desminţirea se face **numaĭ în această privinţă**; prin urmare al doilea rescript a putut fi trimis de altcineva (Banffy) şi în consecinţă el există, după cum vom dovedi.

Eĭ bine, d. Sturza a minţit, şi nu s'a oprit aci, dar a mers cu sfruntarea până a mistifica opinia publică cu desminţirĭ sophistice, făurite în officina consulatuluĭ Austro-Ungar. De aci apoĭ acea campanie infamă a reptileĭ oficioase, care nu s'a sfiit a arunca asupra d-luĭ Take Ionescu cele maĭ josnice invective, tratîndu-l şi înfăţişîndu-l opinieĭ publice de un falsificator, şi chiar de un trădător.

D. Take Ionescu, şi tocmaĭ aci este de admirat caracterul seŭ civic, ştiind din ce sorginte iaŭ venit în mînă actele, şi nevoind să expună, **nicĭ persoane, nicĭ un popor întreg** la o gravă compromitere, a suportat cu resignaţiune toate balivernele de care este capabilă o presă colectivistă.

Şi balivernele d-voastră, nu saŭ mărginit numaĭ aci, le-aţĭ întins şi dincolo de munţĭ asupra unuĭ demn Preot, V. Voina, prin reptila care v-aţĭ creat'o acolo, *Tribuna Poporuluĭ.*

Aicĭ vi s'a înfundat. Aţĭ intrat cu turpitudinea în sînul pur al uneĭ populaţiunĭ încă curate ca cristalul şi nedeprinsă nicĭ cu bizantismul d-voastră, nicĭ cu faţărnicia şi trădarea, ci cu lupta leală, sinceră şi devotată.

Cînd Preotul Voina s'a simţit atins în demnitatea sa, cu riscul pedepsiriĭ sale, cu riscul de a îndura poate cele maĭ crude suferinţe, a facut ceea ce îşĭ impune un om demn, a ridicat vălul de pe obrazul sĕŭ, şi v'a strigat: *Destul cu infamia! Actele sunt autentice şi în posesiunea mea, unul de la Wlassics, şi altul de la Bánffy, şi eŭ sunt acela care le-am denunţat".*

Prin urmare, d-lor de la „Voinţa", desminţirile pe care le reproduceţĭ d-voastră prin depeşile din Buda-Pesta, nu vĕ servă la nimic, întru cît ele nu se măginesc de cît întru a arăta **că informaţiunile nu sunt luate pe cale diplomatică,** şi că ministrul Wlassics nu a trimis Mitropolituluĭ de ct **uu singur rescript**.

Scrisoarea Mitropolituluĭ Roman către Preotul Voina dovedeşte, în mod indubitabil, că informaţiunile aŭ fost date de d-voastră şi că a primit douĕ rescripte, **unul** *de la prim-ministrul* **Bánffy** şi **altul** de la ministrul de culte **Wlassics**.

Cu puterea celeĭ maĭ adîncĭ indignaţiunĭ, te întrebăm acum d-le Sturza, cine este **trădătorul**? *Deplîngem ţara care o stapînesti; deplîngem poporul, pe care în inconştienţa luĭ, ţi-a încredinţat destinele!*

O Franţă se sbuciumă, şi cine ştie dacă nu cu vărsărĭ de sînge, căutînd pe un trădător ascuns. Şi la noĭ, trădatorul văzut — este suferit în fruntea guvernuluĭ, numaĭ fiind că este susţinut de o cohortă de iloţĭ.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Latinĭ. Pe vremea aceea—sunt anĭ mulţĭ de atuncea—tranziţia de la cursul primar la cel secundar era una din epocele maĭ emoţionate ale vieţeĭ de şcoală. Procedeele pedagogice în cursul primar şi însuşĭ programul acestuia, eraŭ reduse încă mult faţă cu cele actuale; de aceea contrastul era enorm şi curiozitateă excesivă. Era frica mareluĭ necunoscut, era grija noutăţiĭ care ne aştepta, copleşitoare prin mărimea eĭ:

— Două spre zece obiecte, doĭ spre zece profeşorĭ, două examene pe an, teze trimestriale şi extemporale; limbĭ multe, franceza, „romîna" —şi asta ni se părea ceva „nou"—, latina, o latina maĭ ales!

Ceĭ „vechĭ"—repetenţiĭ—se mîngăiau înspăimîntînd pe ceĭ novicĭ cu profeţiile pesimiste, descurajînd pe ceĭ slabĭ de înger, prin complexitatea programuluĭ, Par' că-i revăd, dimineaţa, înainte de primele cursurĭ, ameţindu-ne pe noĭ, racruţiĭ, cu bizara înşirare de pronume, adjective şi prepoziţiunĭ: ante, apud, ad, adversus, circum, circa, citra, cis, intra, extra, infra, contra,.. şi aşa maĭ departe pînă la „juxta, ob,.." la care gălăgiosul repetent se opria triumfător, cu ochiĭ scînteind de mulţămirea victorieĭ, în timp ce novicele timid, abia venit din clasele primare stătea încremenit de groază întrebîndu-se cum o să înveţe el atîtea şi atîtea?... Şi încă acestea le ştia repetenţiĭ, — dar cîte orĭ maĭ fi de celelalte!..

Cîţĭ din noĭ în primele nopţĭ după cursurile începătoare ale gimnaziuluĭ nu rostiau în vis ciudatele versurĭ: ante, apud, ad, adversus, circum, citra... pînă se treziau din halucinaţiĭ?

E adevărat că prepoziţiile acestea ast-feliŭ înlănţuite—şi numa, astfeliŭ—formează singurul paragraf din gramatica latină pe care cea maĭ mare parte din noĭ nu l'a uitat după terminarea liceuluĭ orĭ a universităţiĭ, ca dovadă de cîtă temeinicie avea învăţămîntul *clasic* la noĭ.

Zicem *avea*, pentru că astă-zĭ pare că intrăm într'o fază nouă. Latina, coroana studiuluĭ gimnazial—coroană de spinĭ adeseorĭ — pare desfrunzită de noul program. Din ce în ce maĭ mult limba strămoşilor noştri va fi jertfită limbilor moderne, de necesitate iminentă în lupta pentru existenţă. Generaţiile de acuma încolo nu vor maĭ îndura atîta groază de ea nicĭ nu vor maĭ pătimi de atîtea memorizărĭ inutile.

Şi în această privinţă noĭ — naţiune latină— am mers înaintea altora, de altă origine, din pricină că necesitatea de a cunoaşte maĭ multe limbĭ străine e în raport direct cu mărimea unuĭ stat. Nevoia dară în această privinţă va fi mult simţită.

Iar limba clasică a luĭ Cicero va reflecta cu tristeţe (într'o limbă modernă): On n'est jamais trahi que par les siens...

EXTERNE

In jurul „circulării"

Cu toate evenimentele însămnate ce s'aŭ succedat în ultimele zile, efectul produs de circulara conteluĭ Muravieff, din iniţiativa Ţaruluĭ Nicolae II, nu s'a şters în lumea politică, ci a continuat a da loc la comentariĭ şi combinaţiĭ diplomatice.

E adevărat că n'a fost cu totul favorabilă seria de răspunsurĭ ce aŭ urmat propunerii ruseştĭ, ba din potrivă, a dat ocazie unora din puterile marĭ ale Europeĭ să se pronunţe asupra necesităţiĭ fatale a uneĭ soluţiĭ prin arme.

Declaraţiile luĭ Chamberlain în Anglia; poziţia ostilă luată dintru întîiŭ de presa franceză; emfatica declaraţie a Impăratuluĭ Wilhelm că „Sabia ascuţită a Germanieĭ e cea maĭ sigură garanţie de menţinere a păceĭ în Europa" sunt atîtea elemente de dezacord în nota de armonie universală la care părea că tinde iniţiativa suveranuluĭ rus. Cu toate acestea presa Imperiuluĭ de la răsărit nu pare descuragiată şi, singură aproape în toată presa europeană, continuă a agita chestiunea dezarmăriĭ

In chestiunea Alsacieĭ-Loreneĭ se părea că n'a brodit'o cum se cuvine şi de aceea îşĭ caută refugiul aiurea, unde rana e maĭ puţin sîngerîndă şi atingerea maĭ puţin dureroasă,—începînd cu Balcaniĭ.

«In ziua de azĭ, zicea Novosti *nu de mult—ocupaţia austriacă pricinueşte o situaţie anormală în Balcanĭ; ea echivalează cu o lovitură mortală pentru Serbia şi pentru Muntenegru care aŭ fost alarmate de zvonul uneĭ propunerĭ a Impăratuluĭ Wilhelm II, de a le da Austrieĭ.*

Chestiunea Macedonieĭ se complică prin pretenţiunile ţărilor vecine.

Sarcina conferinţeĭ ar fi de a hotărî drepturile fie-căreĭ naţiunĭ şi de a indica Turcieĭ reformele ce trebuesc aplicate Macedonieĭ.

Cu deosebire chestiunea Macedonieĭ ne priveşte de aproape pe noĭ şi în cazul uneĭ conferinţe în vederea uneĭ „împărţelĭ" balcanice, Romînia cată să aibă toată luarea aminte aţîntită într'acolo.

Nu de mult a apărut o broşură a profesoruluĭ Weigand din Lipsca, relativă la cearta în jurul Macedonieĭ. Conclusiile savantuluĭ filolog—subvenţionat de Romînĭ la Seminariul din Lipsca —sunt că Macedonia ar trebui alipită de... Bulgaria, de oare-ce nu are decît 75,000 de Romînĭ.

Fi-va şi aceasta soluţia „conferinţeĭ"? In acest caz presa rusească ar putea jubila de un succes al... Rusieĭ.

ACTUALITĂŢI

Cenzura în Turcia

Cu toată tristeţa subiectuluĭ ar fi un splendid subiect de satiră chipul cum s'a relatat «telegrafic», de către presa musulmană din Constantinopole marele eveniment al asasinăreĭ Impărăteseĭ Elisabeta a Austrieĭ.

Se ştie cît de mult e obsedată lumea de la Yldiz-Kiosk de teama comploturilor contra vieţiĭ sultanuluĭ şi a monarchieĭ însă-şĭ. «Juna Turcie» e confundată cu anarhia, iar poliţia toată are sub vigilenta eĭ supraveghiere toate mişcările, inofensive sau suspecte.

Intru cît însă poate servi a se ascunde pentru cîte-va zile vestea unuĭ atentat ca acel al anarhistuluĭ Lucheni, cu neputinţă de ascuns, graţie ziarelor străine care pătrund în capitala Turcieĭ? Iată o problemă pe care nu şi-a pus-o cenzura musulmană cînd a impus ziarelor din Stambul următoarea variantă a senzaţionaleĭ noutăţĭ:

«Impărăteasa Austrieĭ a părăsit la 1 şi 40 de minute hotelul «Beaurivage» pentru o escursiune. In drum îĭ veni rău şi căzu jos. Se putu însă scula şi merge la vapor, unde perdu cunoştinţa. Suverana fu transportată apoĭ la hotel din nou şi aci se săvîrşi din viaţă după cîteva minute».

Abia din ziarele marĭ străine se cunoscu adevărul în această funestă întîmplare pe care «biuroul preseĭ» crezu necesar s'o ascundă.

Scumpă ţară!

Primăria şi Şcoalele

Joĭ, 3 a curenteĭ, directoriĭ şcoalelor primare de băeţĭ şi fete, clădite din nou, s'aŭ întrunit în localul şcoaleĭ primare de fete «Carmen Silva» din strada Ghica Vodă spre a hotărî ce este de făcut faţă de indiferentismul administraţieĭ comunale, care n'a luat nicĭ o măsură budgetară pentru a pune la disposiţiunea directorilor de şcoale toate mijloacele necesare ca eĭ să poată întreţinea curăţenia localurilor.

D-niĭ directorĭ întruniţĭ în conferinţă din propria lor iniţiativă, după o prealabilă înţelegere, în urma celor ce aŭ discutat şi hotărît, aŭ dresat un proces verbal, stabilind punctele principale carĭ urmează să fie relevate într'o cerere, cu alcătuirea căriea s'a însărcinat pe d. N. D. Arbore, directorul şcoaleĭ primare «V. Conta» şi care cerere, dacă nu va obţine de la administraţia comunală un resultat satisfăcător, va fi înaintată d-luĭ ministru al şcoalelor, în copie, spre a lua urgente măsurĭ în casă.

Iată punctele principale relevate în procesul verbal al acesteĭ conferinţĭ administrative şcolare:

1) Se cer cîte 2 servitorĭ pentru fie-care şcoală clădită din noŭ şi anume: un rîndaş, care să se ocupe cu curăţenia curţeĭ, tăetul lemnelor şi aducerea apeĭ şi un alt servitor care să se ocupe numaĭ de curăţenia interioară a şcoaleĭ şi observarea elevilor carĭ locuesc departe de şcoală şi rămîn restul zileĭ la şcoală; fie care să fie plătiţĭ cîte cu 50 leĭ pe lună cu hrana lor proprie.

2) S'a cerut ca comuna să dee cel puţin 50 leĭ pe an pentru ca să se cumpere pentru tot cursul anuluĭ şcolar cîrpele necesare pentru spălarea duşamelelor, oloiŭ saŭ gaz pentru ştergerea şi curăţirea duşamelelor de prin clase şi cancelarie, măturĭ, tîrnurĭ, lopeţĭ, ferestrăŭ, topor, scărĭ, curăţitorĭ de noroĭ pe la intrărĭ, rogojinĭ pentru ştersul picioarelor, cănĭ pentru băut apă şi altele la care comuna nicĭ nu s'a gîndit, se vede că a crezut ca directoriĭ să facă aceste cheltuelĭ din salariile lor de institutorĭ, căcĭ ca directorĭ n'aŭ nicĭ o plată.

3) S'a maĭ cerut cîte *două filtrurĭ* pentru fie-care şcoală, o tărăboanţă, o şură mare în care să se tae şi să se păstreze lemnele tăete căcĭ tăetorul nu poate tăe lemnele în ploae şi în viscol; şi,

4) In fine, s'a cerut îndeplinirea art. 79 alin. 3 din legea învăţămîntuluĭ primar, care obligă pe comună ca pe lîngă încălzitul şcoaleĭ să deie şi iluminat; căcĭ directorul şcoaleĭ şi chiar institutoriĭ în multe rîndurĭ sunt ocupaţĭ seara în cancelaria şcoaleĭ cu lucrărĭ de şcoală şi cu conferinţĭ şi de aceia trebue să fie în cancelarie o lampă şi gazul necesar, asemenea şi în camera servitoruluĭ.

Găsim că această întrunire a directorilor a fost foarte la locul eĭ şi pentru binele şcoaleĭ, căcĭ gospodariĭ noştri de la comună aŭ crezut că, dînd cîte 6 leĭ 65 banĭ pe lună pentru cheltuelĭ de cancelarie, cu aceasta aŭ satisfăcut toate nevoile şcoaleĭ pentru a se ţine o stare higienică bună la o şcoală cu o mulţime de săli marĭ, pe cînd în realitate aceştĭ 6 leĭ nicĭ n'ajung pentru lucrările de biuroŭ, cretă şi bureţiĭ necesarĭ la ştersul tablelor.

Destulă nechibzuinţă a fost că o dată cu facerea clădirilor nu s'a comandat şi mobilierul necesar şi şcoalele dispun tot de mobilierul cel vechiŭ şi stricat aşa că, dacă cine-va intră în aceste şcoale, are impresia ca şi cînd ar privi un om rufos, cu cilindru pe cap şi desculţ.

Ce zicĭ d-le Tacu? aşa-ĭ că eştĭ bun gospodar? Ţi-aĭ administrat bine averea d-tale proprie şi de aceia ne daĭ aşa bune probe şi la administrarea avereĭ comunale. Cel ce are urechĭ de auzit să audă şi să te maĭ aleagă şi în consiliul comunal viitor.

Anastasie Panu

(Urmare).

Acest fapt a indignat pe toată ţara.

«Cinstea oamenilor, siguranţa personală şi păzirea formelor sunt nesocotite.... precum se dovedeşte prin arestarea şi maltratarea neomenoasă, ce s'a făcut d-luĭ Panu, preşedintele din Huşĭ, fără cercetare formală şi fără nicĭ o hotărire pravilicească. D. Panu a fost pedepsit, pentru că nevoind a-şĭ vinde cugetul stăpînireĭ a ales deputat pe d. Lascar Roseti, ce este cunoscut de om cu iubire de patrie».

Toate acestea le spune Protestaţiunea Moldoveĭ, subscrisă de Vasile Alexandri, poetul, în numele comitetuluĭ ales de obşte, Maĭ 1848.

Oamenii în a căror pază a fost dat, au tratat bine pe Anastase Panu. Se zice că mama fostuluĭ după acea Domn Alexandru Ioan I Cuza, fiind în Galaţĭ, îĭ trimetea mîncare în închisoare. Inchisoarea a influenţat mult asupra sănătăţiĭ luĭ Panu; dînsul a suferit de ochĭ, de reumatism şi-a început a-ĭ cădea părul din cap. Acolo se ocupa el cu facerea de versurĭ şi cu cîntărĭ bisericeştĭ spre a-şĭ alina suferinţele. Primele alegerĭ s'au casat şi s'a fixat al douilea termin pentru 20 Decembrie 1847.

Cu această ocaziune Anastase Panu a compus cîte-va versurĭ; iată-le:

„Vinerĭ noaptea spre Ignat
Pămîntul s'a cutremurat
Şi-a eşit un deputat
Cel maĭ . . . bărbat
S'a aflat şi un magnat
Cu poruncă din Palat
Drumul *Panuluĭ* a dat;
El degeaba a mîncat".

El regreta decĭ, că a mîncat în închisoare fără să aducă vre-un folos patrieĭ după care îĭ bătea inima atît de mult.

Eliberat, Panu vine la Huşĭ în seara de 24 spre 25 Decembre 1847. De-acuma el întră iară-şĭ în viaţa privată. Călători mult prin străinătate şi întorcîndu-se în ţară să dădu la exerciţiul profesiuneĭ de avocat şi arbitru hotarnic, —în care calitate îşĭ cîştigă o frumoasă clientelă; se aplecă apoĭ cu deosebire la studiul dreptuluĭ, al jurisprudenţeĭ, al autorilor clasicĭ vechĭ şi modernĭ; îşĭ formă una din cele maĭ alese biblioteci. In fine zi şi noapte nu şedea, ci studia şi se muncea a ajunge la gradul de cultură, cerut de epoca în care trăia.

Panu era unul din oameniĭ, carĭ cred că defectele instrucţiuneĭ şcolare se pot corecta prin multă şi sistematică aplicaţiune, ce-şĭ da cine-va după eşirea din şcoală, educaţiunea ce-şĭ face singur omul, care a scăpat necorupt de viciile politice şi sociale, de viciile fisice şi morale, este o educaţiune, ce nu se poate capata nicĭ în cele maĭ superioare şcolĭ din lume.

Revoluţia din 1848, care a adus multe schimbărĭ în ţările romîne, schimbă şi poziţia luĭ Anastase Panu. A eşit din rîndul celor prigoniţĭ şi urgisiţĭ şi în 1854 îl găsim Director la ministerul de justiţie sub ministrul Răducan Roseti, doctor în drept şi om învăţat. De la un timp ministrul titular de justiţie îşĭ dădu demisia şi Anastase Panu, bucurîndu-se de încrederea tuturor, remase singur ocîrmuitor al acestuĭ departament. Bucuria fu generală şi opinia publică aprobă aceasta.

Panu cam în acest timp primise titlul de nobleţă de «Mare vornic». Il găsim iscălind ordinile *în lipsa Ministruluĭ de Justiţie* pînă la anul 1856 inclusiv. A luat parte în maĭ multe comisiunĭ precum: de maĭ multe orĭ în comisiunea aşa numită epitropicească pentru regularea avereĭ orfanilor, cu Jora, N. Burchi şi alţiĭ şi în comisiunea de încredinţare despre starea osîndiţilor de la Tîrgul Ocna. Şi memoriul său, în această privinţă foarte emoţional a motivat adresa Domnitoruluĭ Grigore Ghica la 1855 către Ministerul de interne al Francieĭ, cerînd o persoană specială pentru inspectarea închisorilor, cînd s'a numit Ferdinand Dodin de Perrieres, care a vizitat toate închisorile din Principat şi a propus reforma lor.

O nobilă, conştiincioasă, legală şi exactă distribuire a justiţieĭ în toată ţara, reformarea şi îmbunătăţirea penitenciarelor, reforma personaluluĭ tribunalelor, pedeapsa grabnică şi faţişă a prevaricatorilor, a judecătorilor mitarnicĭ şi nevrednicĭ—iată cele patru punc-

te cardinale pe care-şĭ basa Anastasie Panu administraţia sa la justiţie.

Şi prin multă perseverenţă şi cutezanţă el isbuti: Tribunalele deveniră ca prin farmec, cele maĭ bune, cele maĭ espeditive, cele maĭ morale, ce s'aŭ văzut în ţara Moldoveĭ; abusurile se dădea pe faţă; procesele criminale şi chiar cele civile nu se maĭ trăgănaŭ cu aniĭ.

Alături cu numele luĭ Stefan Catargiu (Ministru de Interne), a luĭ P. Mavrogheni (M. de Finanţe), Ioan Ghica (Secretar statuluĭ), Costache Negrea (Lucrărĭ publice) şi a luĭ Costache Boldur (Capul oştireĭ), aflăm numele luĭ Panu subscris în toate actele marĭ ale strălucitei domniĭ de 7 anĭ a luĭ Grigore Ghica. Aşa îl aflăm în actul desrobireĭ ţiganilor, în legea pentru liberarea Preseĭ (Buletin oficial No. 8 din 1856, Steaua Dunăreĭ No. 24 idem); în concesiunea băncĭ Moldoveĭ (Steaua dunăreĭ No. 38) în actul divanuluĭ general, prin care se mulţumesce Domnuluĭ, că a sprijinit cestiunea cea sfîntă a Unireĭ (idem No. 41). Anastase Panu împreună cu Alecu Donicĭ şi Mihaĭ Cogălniceanu au constituit comisiunea însărcinată prin oficia Domnească spre privigherea şi grăbirea tipărireĭ esact după text a manuscriptuluĭ Cronicĭ Românilor de nemuritorul George Şincaĭ, care înavuţi literatura naţională cu cea maĭ preţioasă scriere istorică.

Anas. Panu demisionă din minister odată cu retragerea luĭ Gr. Ghica în Iulie 1856 şi a voiajat prin Paris, Londra, Viena şi alte localităţĭ. De astă-dată sub căimăcănia luĭ Balş şi a luĭ Vogoride, el trăi ca simplu om privat.

Vornicul Anastasie Panu figurează pe lista de alegătorĭ pentru sfatul Moldoveĭ al Capitaleĭ—Iaşĭ, publicată în monitorul ofiicial (anexă) din 20 Octombrie 1857. Prin trecutul săŭ avea atâta popularitate în cît la alegerea deputaţilor în Iaşĭ la 5 Septembrie 1857 pentru Divanul ad-hoc fu ales deputat cu 342 voturĭ din 395 votanţĭ; nicĭ un candidat n'a întrunit atîtea voturĭ ca el (Spatarul D. Cozadini 298, Maiorul V. Mălinescu 200 voturĭ).

Divanul ad-hoc se deschide la 22 Septembre 1857. Mitropolitul Sofronie Miclescu, Preşedinte, începe discursul de deschidere prin cuvintele: *Inoi-se-vor ca ale vulturuluĭ tinereţele tale*»: iar nepotul săŭ, Vornicul Anastase Panu, zice «Gazeta Moldoveĭ»: *a citit rar şi cu glas tare* firmanul imperial de convocare, dat de Inalta Poartă.

Pentru a ne putea forma o idee maĭ esactă despre sentimentele patriotice, pline de dreptate, ale deputatuluĭ Anastasie Panu din Divanul Ad-hoc, cred maĭ nimerit a da curs propriilor sale cuvinte; ele vor vorbi în de ajuns. In şedinţa din 18 Decembre 1857 se discuta *chestiunea relaţiunilor dintre proprietarĭ şi locuitorĭĭ săteni*. An. Panu luînd cuvîntul zice:

«Nicĭ odinioară, Domnilor, nu m'am înfăţoşat cu maĭ multă sfiire înaintea Domniilor Voastre, de cît în momentul de faţă. Cugetărĭ deosebite mă năvălesc. Eŭ sunt chemat a-mĭ da votul în chestia ce se tratează. şi maĭ mult de cât tot-deauna mă simţesc apăsat sub greutatea uneĭ marĭ respunderĭ. Inima mea este plină de îngrijire. O chestie mare, o chestie de viaţă şi de viitor pentru naţia romînă se tractează astăzĭ. Suntem noĭ pregătiţĭ a întreprinde această faptă uriaşă? Studiat-am chestia în deosebitele sale faze? Simţim noĭ în sufletul şi conştiinţa noastră că ne-am format o convincţie şi că acea convincţie este dreaptă şi poate aduce fericirea ţăriĭ?

«Imbunătăţirea soarteĭ locuitorilor săteni este obştește simţită. Naţia romînă revendicînd drepturile sale, ea nu poate întra între celelalte naţiĭ civilisate de cît acordînd tuturor fiilor seĭ drepturĭ şi folosurĭ cerute de spiritul secoluluĭ şi recunoscute de nevoia uneĭ propăşirĭ înţelepte şi mîntuitoare.

«La ce pot ajunge încriminaţiĭ asupra fraţilor seĭ?. Cînd noĭ cu toţiĭ suntem veniţĭ aice, ca să căutăm în inimile noastre, nu ura şi veninul, ci dragostea şi dulceaţa cu care să rostim dorinţa pentru vindecarea rănlior, ce am suferit prin ura şi discordia aruncată între noĭ de către vrăjmaşĭ.

Th. Ghica.

(Va urma).

MORFINĂ

Cum geme bietul bolnav, cum geme de durere!
Se vaietă cu răcnet şi'n hohote suspină.
„C'un singur strop—mă roagă—durerea îmĭ alină"
Un singur strop, sub piele, sărmanul bolnav cere.

Dar eu-ĭ ascund cu grijă licoarea cea divină
In care e odihnă, astimpăr, rîs, plăcere —
Şi nu i-o daŭ pe mînă. Te ştiŭ eŭ, cîtă fiere
Ascunzĭ, amăgitoare, în vraja ta, morfină!

Pe cînd gemeam de rele, necaz şi umilire,
Chematu-te-am, nebună magie, să-mĭ inunde.
Uitarea ta supremă întreaga mea simţire.

Şi te-am sorbit cu sete spazmodică... De undo
Ştiam eŭ cîtă jale şi cît venin s'ascunde
In vraja 'mbătătoare şi'n pacea ta, iubire?...

Tristis.

Ştiinţi-Litere-Arte

Interview teatral No. 4.

Artistul care n'a figurat pe afişele teatrale decît sub pseudonim—A Leaneĭ N. V, n'a avut, după cum se ştie, „une bonne presse" în prima stagiune iaşană.

Fizic debil, voace slabă, sfiială excesivă, artistul care totuşĭ e o fire simţitoare după cum se vedea din versurile publicate în „Opinia", avea puţine şanse pentru cariera artistică la Iaşĭ. Totusĭ, îl ştiam reangajat pentru actuala stagiune şi-ĭ cerurăm oarecarĭ noutăţĭ cu privire la repertoriŭ.

— Nu maĭ figurez în teatru.

— ?

— Am rămas neangajat.

— Şi reiaĭ locul la Bucureştĭ?

— Din nefericire e prea tîrziŭ. Comitetul nu mi-a comunicat decît acum, 4 Septembre că nu mă agrează. Angajamentele în Capitală s'aŭ sfîrşit... Vacanţa am pierdut-o aci, ştiind că o să rămîn şi pentru iarnă.

De aci o întreagă epopee pentru bietul artist nevoiaş care ne-o expune în cîteva cuvinte atingătoare. Par'că-l auzeam repetîndu-şĭ versul:

Fatalitate, fatalitate, de ce te ţiĭ de mine?,..

*

Zece teze de medicină vor fi susţinute în prima lună după deschiderea cursurilor.

*

In cele maĭ multe registre semnate de defuncta împărăteasă a Austrieĭ se găseşte pseudonimul „contesă de Hohenembs", ca un semi-incognito. Se ştie că împăratul Ioseph e între altele şi conte de Hohenembs.

*

La teatrul naţional s'a pus în repetiţie „Vechiul Caporal" în care d. *Borelli*, regisorul şi directorul de scenă, va juca în rol în romîneşte.

Aceasta nu-l va împiedeca, sperăm, ca să reapară în creaţiunile excelente ca Hamlet, Kean şi Otello.

*

După moartea luĭ Stéphane Mallarimé e vorba să se aleagă prin plebiscit un noŭ „prinţ al poeţilor" francezĭ. E vorba, de astă dată, de un parnasian, José Maria de Heredia.

In ultima sa cronică literară, Max Nordau prezice că va fi ales poietul, belgian de origină, Maurice Maeterlinck, dacă se va prefera un „decadent."

*

Neue Freie Presse primeşte din Geneva ştirea că patul pe care s'a sevîrşit din viaţă împărăteasa asasinată, va fi transportat la Viena, după dorinţa împaratuluĭ, care-l va pastra drept amintire a monstruosuluĭ atentat.

*

La librăria d. Iliescu şi Grossu a apărut o colecţiune de Romanţe naţionale Româneşti pentru piano de d. Carol Decher.

*

Una din originalităţile împărateseĭ Elisabeth a Austrieĭ era de a nu se fotografia nicĭ odată, cu toată frumuseţa eĭ legendară în Austria. Fotografiile de prin ziare şi reviste sunt maĭ mult saŭ maĭ puţin imitate după un portret celebru al pictoruluĭ Mackart, lucrat de pe o fotografie din tinereţe a Suveraneĭ.

„Opinia" la Bacăŭ

— —

După îndemnul veneratuluĭ şef al partiduluĭ conservator, Lascar Catargiu, în consfătuirea ce a bine voit a ne acorda, în ziua de 15 Iunie trecut, maĭ multor membri aĭ partiduluĭ din localitate ce-ĭ expusese situaţia lucrurilor de aice, punîndu-se la lucru şi studiind, din toate punctele de vedere, chestiunea organizăriĭ ce ne lipseşte, precum şi cauzele ce aŭ produs în trecut desbinările carĭ aŭ adus ca consequenţă o complectă apatie în opoziţiune, am convenit prealabil asupra necesităţiĭ unuĭ comitet cu caracter permanent şi cu ramificărĭ în judeţul întreg pentru ca prin relaţiunile periodice să întreţinem atît unitatea în lupta din opoziţiune cît şi uniformitatea de acţiune pentru timpul cînd partidul va fi la putere; nu maĭ puţin, să se formeze legăturile cu centrul întru aplicarea principiilor şi vederilor partiduluĭ.

In realizarea acestuĭ scop s'aŭ convocat pe ziua de 29 August toate elementele partiduluĭ, în întrunire, la Bacăŭ; la acest apel a răspuns o adunare ce impunea atît prin numărul cît şi maĭ ales prin calitatea persoanelor ce aŭ compus-o. Proprietarĭ, avocaţĭ, protesorĭ, învăţătorĭ, comercianţĭ, tot ce judeţul are maĭ cult, s'aŭ grăbit a concura la această operă de organizare şi după discuţiunile urmate, aŭ votat o moţiune de adeziune precum şi persoanele din comitet, iscălind la urmă telegrama către d-niĭ Catargiu şi Carp, prin care li se comunică că aŭ fost aleşĭ preşedinte şi vice-preşedinte aĭ comitetuluĭ.

Toate acestea s'aŭ îndeplinit într'o perfectă armonie, ceea ce este de bine-prevestitoare pentru luptele şi acţiunea noastră în viitor.

Mă mărginesc astă-zĭ în descrierea faptelor; maĭ tîrziŭ vă vom comunica diferite observaţiunĭ şi deducţiunĭ ce avem a face în situaţiunea nouă ce ele ni-aŭ impus.

Comitetul clubuluĭ se compune din: preşedinte Lascar Catargi, vice-preşed. P. P. Carp; membri: Gh. Belloianu, D. Broşteanu, C. Budu, V. Capşa, St. Costandache, Cristian Ellemberger, N. Donicĭ, N. Dragoianu, Gh. Jovian, N. Botez. dr. F. Müller, M. Sturza, E. Sturza, A. Theodor, E. Theodorini, Toma Raphael. Delegaţĭ aĭ urbeĭ Ocna: L. Crupensky, Gh. Borizof, I. Enescu. Delegat din Moineştĭ: Ion Palladi.

X.

CUVINTE EPIGRAMATICE

XXXVII

UNUI EPIGRAMIST-POLITICIAN

Erĭ... „muşcă" în epigrame
Opozantul fioros...
Azĭ de tace—ce vă miră?...
—...„roade-un os"...

*

O CULME MEDICALA

Auzit la clinică:

Un „*derbedeu*" se presintă la consultaţie, cerînd să fie operat la o mînă unde are... *6 degete* în loc de cinci.

„Dar întru cît te supără, 'l întreabă chirurgul secţieĭ.

Că nu poate face... *numărु cincĭ*, respunde grăbit internul serviciuluĭ...

Zigfrid.

INFORMAŢII

Epitropia şi Hidroterapia

De cîtă-va vreme se stabilise în oraşul nostru un oare care Koch, de religiune mozaică, care anunţase prin jurnale că va da consultaţiunĭ kneipiste. Dînsul se intitula că e elevul luĭ Baumgarten din Wörishoffen, carele şi el nu e de cît un fin a luĭ Abraham, fost medic militar în armata prusacă, dat afară pentru incorectitudinĭ. Ne-avînd ce face s'a apucat de kneipism, sperînd că popa Kneip îl va lăsa ca succesor. Popa, maĭ şiret, a lăsat ca succesor al seu pe popa Prier. Baumgarten, prin intermediul unuĭ coreligionar al seŭ, a recomandat *für Rumänien* şi în special sfîntuluĭ între sfinţĭ Spiridon pe acest puiŭ al luĭ Israel, şi aceasta numaĭ în scop de a aduce un bine omenireĭ suferinde. Cît a costat pe epitropie această antrepriză, carĭ aŭ fost roadele date şi în ce constă această parodie a hidroterapieĭ ne vom ocupa într'un număr viitor. Pentru moment vă pot spune numaĭ că a avut foarte puţinĭ adepţĭ şi aceştia majoritatea din clasa lesne crezătorilor.

Koch al nostru, văzînd că a petrecut bine în chefurĭ şi orgiĭ la Slănic, încasînd şi o sumă bunicică de la sf. Spiridon, a crezut că aci e pămîntul făgăduinţeĭ. Sub auspiciile licenţiatuluĭ în ştiinţă politică Nicu Pogonat, mare director al Sf. Spiridon, a crezut că va face pe medicul şi în a doua capitală a Romînieĭ. Societatea de Medicĭ şi Naturalişti, prin organul d-luĭ dr. Bogdan, reclamînd parchetuluĭ şi direcţieĭ Sanitare, vînzătorul nostru de romaniţă şi frunză de fragĭ, sus numitul Koch, a fost nevoit a părăsi Iaşul, spre regretul săŭ.

Pogonat, care de abia începuse a se deprinde a umbla cu picioarele goale în ghete,—nu rîdeţĭ!— numaĭ această cură l-a vindecat de o migrenă afurisită, şi dacă l-a susţinut, e numaĭ o datorie de recunoştinţă, deşi prea tîrziŭ venită, căcĭ în timpul sezonuluĭ spune la toată lumea că această cură *ist eine grosse schwindlerei* şi nu va maĭ lăsa ca epitropia să fie indusă în eroare.

Ni se anunţă că pentru viitorul sezon al Slănicului se vor desfiinţa toate băile şi scăldătorile se vor face în gîrla Slănicului. Un medic special va fi angajat în acest scop, care promite a face minunĭ ca la scăldătoarea oilor.

— —

In urma destituireĭ agentuluĭ silvic Al. Radomischi, de către silvicultorul Spiridonieĭ, sub pretext de însubordonare, acesta a reclamat Epitropieĭ prin raportul No. 118 din a. c. că şeful silvicultor a încercat să-ĭ nerinstească casa, şi a sărit la el şi cu puşca, cerînd a se numi o anchetă, care să constate veracitatea celor arătate de dînsul.

Epitropia însă prin încheierea No. 12784, în loc să numească o anchetă, *trimite plîngerea la dosar*.

Ce mister oare se ascunde în această protecţiune a d-luĭ inginer silvic *Haleriu*, care-şĭ permite atîte Samovolnicĭĭ?

Drept era ca Epitropia să numească ancheta cerută de reclamant, altfel lasă bănuiala că fug de adevăr.

— —

Ierĭ a avut loc la şcoala «Cultura» concursul pentru ocuparea a treĭ locurĭ vacante de institutorĭ. Dintre 17 candidaţĭ a reuşit singură d-ra *Obreja*, absolventă a azilului «Elena Doamna» din Bucureştĭ.

— —

Programul extra ordinar de bogat al reprezentaţieĭ de Simbătă, dată de comicul bucureştean *I. D. Ionescu* va atrage negreşit tot publicul ieşan iubitor de artă amuzantă.

Vom reproduce în numărul de mînĭ programul serateĭ.

— —

O telegramă a ziaruluĭ «Neue Freie Presse» desminte ştirea că ex-Regina Natalia va veni să facă o vizită regeluĭ Alexandru la Belgrad, trecînd prin Romînia—cum anunţau unele ziare.

— —

Erĭ fiind hramul bisericeĭ Talpalarĭ s'a oficiat un serviciu divin cu o deosebită pompă de către I. P. P. S. Arhiereul Varlam Răileanu, asistat de corul bisericeĭ Banu sub conducerea d-luĭ Vasiliu. In biserică mulţĭ credincioşĭ şi credincioase.

— —

In fundacul, care dă din stradela Sărărieĭ în strada Munteniei, nu se află absolut nicĭ un fanar şi nenorociţĭĭ locuitorĭ sunt victima a o mulţime de accidente.

S'aŭ făcut la Primărie nenumărate cererĭ de către locuitoriĭ din acele împrejurimĭ, să li se facă o mică şosea, şi să li se pună şi un fanar, ca să nu cadă noaptea prin gropile glodoase, dar Cc. Iorgu nicĭ nu vrea să ştie, cu toate că alegerile se apropie.

Coane Iorgule să nu te pomeneştĭ cu vre-o manifestaţie!

— —

Văcarul Vasile Rusu care fusese adus la spitalul Sf. Spiridon într'o stare desperată în urma loviturĭĭ de bou se află aproape în afară de orĭ-ce pericol.

— —

O pensionară a Spiridonieĭ, a dat unuĭ cămătar o procură provizorie, pentru a-ĭ primi pensiunea. In urmă se răsgîndeşte şi prin o cerere adresată Epitropieĭ, revoacă acea procură.

Epitropia însă, refuză a elibera pensiunea titulareĭ; iar drept argument d. Pogonat simpaticul director al Epitropilor, 'ĭ spune ca se maĭ lese treaba aşa, de oare-ce camatarul în cestiune este alegător în col. I de Senat.

Inţălegem ca d. Pogonat se facă zel dar nu pînă a-şĭ bate joc de nenorociţiĭ pensionarĭ dependinţĭ de Epitropie.

— —

In strada Descălicătoareĭ No. 18 erĭ noapte pe la ora 2 a isbucnit un foc în ograda locuinţeĭ luĭ Alecu Mitescu, arzînd cîte-va scîndurĭ de la un coteţ. Focul fiind văzut de sergent s'a localizat imediat cu ajutorul vecinilor. Să crede că focul a fost pus de Gh. Lela, apar. care şade tot în acea curte. El a fost arestat.

— —

In strada şoseaoa Păcurarĭ No. 40 la crîşma luĭ Iancu Iuster, erĭ noapte prin forsarea uneĭ gratiĭ de către rĕĭ făcătorĭ au intrat înăuntru şi forsînd saltarul de la tejghea a furat un portofel, în care avea una suta leĭ, un ceas de argint, două trate, una de 400 leĭ şi una de 60 leĭ, 13 cutiĭ cu sardele, un şip cu rom şi patru kilograme uscăturĭ.

— —

La penitenciar a fost depus individul Vasile Manea din Belceştĭ pentru crima de omor.

— —

La serviciul siguranţeĭ s'a arestat vestitul pungaş Rudolf Şapira care venise în Iaşĭ suu numele de Aron Lender.

— —

D. Comisar comunal Stamatopol, a confiscat de la brutarul Dimitrie Papana din strada Cuza-Vodă No. 100 două zecĭ kilograme pîne avînd lipsă la cîntar. Pîinea a fost trimesă la primărie pentru a se împărţi la săracĭ.

— —

La Secţia III a fost arestat astă noapte, evreul Zaharia Carol pe cînd ademenea o fată ca să meargă cu el spunîndu-ĭ ca are să o trimeată într'un oraş, unde are să-ĭ fie maĭ bine decît în Iaşĭ.

Acest individ a maĭ fost condemnat pentru acelaş fapt.

— —

La serviciul siguranţeĭ se află arestată evreica Udea sin Marcu, împreună cu patru copiĭ, pentru vagabondaj, venită din Rusia fără paşaport.

Igiena Copiilor

SCRISOAREA XI

VI. Cultivarea organelor sensuluĭ

Mult stimată Doamnă!

(Urmare)

Exerciţiul ochiuluĭ în deosebirea colorilor trebue început abea pe la finele anuluĭ al doilea saŭ începutul anuluĭ al treilea. Incepem maĭ întăĭ cu negru şi alb şi urmăm apoĭ ordinea despre care am vorbit maĭ înainte adecă verde, albastru, galben. După ce a început se deosebească aceste colorĭ e practic de a se întrebuinţa planşele luĭ *Delhez*, care constaŭ într'un număr de planşete de lemn de cîte 3 cm. lungime, boite cu diferite colorĭ cu care ne servim în modul următor: arătăm copiluluĭ planşetele de colorile care voim să-l învăţăm spuindu-ĭ cum se numeşte fie-care din acele colorĭ şi-'l îndemnăm de a repeta numele lor, apoĭ amestecăm toate planşetele şi-l punem se aleagă şi să aranjeze pe o masă planşetele de colorĭ ce a învăţat, numind cu glas tare fie-care coloare cunoscută luĭ. Copilul învaţă prin această metodă cu mare uşurinţă şi plăcere a deosebi colorile.

Ochiĭ copiluluĭ maĭ trebue exersaţĭ spre a cîştiga o ochire, o măsură de ochĭ, preciză; aceasta se face prin diferite jocurĭ precum: tăerea de figurĭ, planşe de architectură, jocul cu mingea, cu popicĭ, tragerea la ţintă cu arcu, desemn, gimnastică.

b) **Sensul auzuluĭ.** Fie-care copil noŭ născut e surd în prima zi, auzul începe a se stabili abea a doua saŭ a treia zi după naştere. Deducem aceasta din faptul că orĭ-ce copil noŭ născut rămîne în prima zi indiferent pentru orĭ ce vuet; pe cînd a doua saŭ a treia zi trăsare la un vuet fără veste. Percepţiunea vuetuluĭ nu stă însă la această vîrstă în raport proporţional cu tăria luĭ; auzul se stabileşte complect la unul la 6—8 septămînĭ, la altul abea în a 12—13 septămînă, căcĭ videm că copilul întoarce abea la această vîrstă capul în spre partea de unde vine vuetul, că fizionomia copiluluĭ exprimă bucurie cînd aude un sunet plăcut, precum muzică şi se sperie şi plînge dacă auzul e lovit de un vuet desplăcut, tare. La vîrsta de 10 anĭ auzul copiluluĭ e maĭ bun, maĭ precis decît acela al omuluĭ adult.

Iaşĭ. Dr. W. Finchelştein.

Băcănia Naţională

Ioan Vasilescu

din strada Golia No. 75 care aŭ fost închisă din cauza reparaţieĭ, la 31 August s'a redeschis, complect asortată cu un noŭ şi bogat asortiment de coloniale, primite proaspete.

Avis onor. clienţĭ.

Se caută un încasator cu remiză pentru anunciurĭ.
A se adresa la administraţia ziaruluĭ.

Doctora O. CONTA
de la Facultatea de Medicină din Paris
—Boale de Femeĭ şi Copiĭ—
Consultaţiunĭ de la 2—5 p. m.
Aleea Princesa Maria, — Iaşĭ.

De Vînzare
Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraş).
A se adresa la Redacţie.

De Inchiriet chiar de la 1 Octombrie casele No. 83 din strada Sărărie: salon, antret, 2 odăĭ, etac, bucătărie, beciŭ, cămară pentru lemne etc.; informaţiunĭ acolo.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima
DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Constanța 8 Septembrie 1898.

Orz 1220 hect. leĭ 4. Meiŭ 250 hect. leĭ 4.20. In 1750 hect. leĭ 12.10. Rapița selbatică 1450 hect. leĭ 6. Rapița sem. 140 hect. leĭ 8.10. Grîŭ arnăut 450 hect. leĭ 9.

Toate în oraș la magasie.

Galați și Brăila nicĭ o operație.

Telegramele Străinătățeĭ

Paris, 8 Septembre.

Un important consiliŭ de miniștri.— Reunirea deputaților anti-dreyfusiștĭ

Președintele republiceĭ, Felix Faure, se va întoarce mîine în Paris ca să prezideze un important consiliŭ de miniștri.

Comisiunea de revizuire își va da hotărîrea peste 10 zile.

— Deputatul Berry, anti-dreyfusist a trimis președinteluĭ Camereĭ deputaților o scrisoare, cerînd să-ĭ pună la dispoziție sala adunăreĭ pentru o reunire a colegilor săĭ, în vederea faptuluĭ că guvernul a angajat revizuirea fără învoirea Camerilor.

Paris, 8 Septembre.

Marchand n'a fosĭ rechiemat

Ziarele oficioase desmint știrea despre rechiemarea expediției maioruluĭ Marchand de la Fașoda.

Complotul monarchiștilor din Franța

Manifestul duceluĭ d'Orleans

Bruxelles, 8 Septembrie.

Ducele Filip d'Orleans a publicat un manifest către poporul francez, care a fost afișat pe toate zidurile Parisuluĭ, și prin care populațiunea este îndemnată să se răscoale în potriva republiceĭ spre a salva Franța.

Acest manifest a produs o senzație enormă și a impresionat colosal pe toțĭ oameniĭ politicĭ și cercurile diplomatice.

Bruxelles, 8 Septembrie.

Manifestul duceluĭ Filip d'Orleans este considerat ca semnalul campanieĭ monarchiste. O vie agitație a fost pornită de către politicianiĭ regaliștĭ.

Diseară are loc o întrunire intimă a tuturor deputaților și senatorilor regaliștĭ, la palatul duceluĭ d'Orleans.

Se crede că monarchiștiĭ vor lua importante hotărîrĭ.

Bruxelles, 8 Septembrie:

Intreaga presă democratică publică un entuziast apel, prin care îndeamnă pe toțĭ republicaniĭ sincerĭ ca să se unească de urgență, și, trecînd asupra neînțelegerilor momentane, să opue o energică rezistență conspiratorilor monarchiștĭ, carĭ amenință existența republiceĭ.

Generaliĭ conspiratorĭ

Bruxelles, 8 Septembrie.

Se asigură că ducele Filip d'Orleans a lansat manifestul săŭ, sigur fiind de concursul maĭ multor generalĭ, printre carĭ s'ar număra Boisdeffre, Gonse, Negrier și Metzinger.

Paris, 8 Septembre.

Manifestul duceluĭ de Orleans către francezĭ

Azĭ dimineață s'a afișat în maĭ multe cartiere ale Parisuluĭ un manifest al duceluĭ de Orleans, pretendentul la tronul Francieĭ, adresat poporuluĭ francez.

Ducele de Orleans protestează contra revizuireĭ procesuluĭ Dreyfus, și acuză ministerul că a violat Constituțiunea. Revizioniștiĭ voiesc să distrugă armata, să ruineze Franța, zice ducele de Orleans.

Această proclamațiune a produs în Paris cea maĭ mare senzație. Gardiștiĭ au rupt manifestul de pe ziduri. Unele ziare republicane atacă cu vehemență pe ducele de Orleans, despre care zic, că în loc de a scăpa Franța, voește s'o arunce în prăpastie, provocînd un războiu civil. Republica însă va ști să'și apere existența.

Temerĭ de desordine pentru mîine

Se iau măsurĭ de precauțiune fiind temerĭ să nu se producă desordinĭ mîine, cînd se judecă la tribunalul corecțional procesul colonelului Picquart și al avocatuluĭ Leblois, proces născut din cauză ca colonelul Picquart, care fusese șeful biurouluĭ de informațiunĭ în ministerul de războiu se spune că ar fi comunicat luĭ Leblois, de la începutul campanieĭ dreyfusiste, maĭ multe documente oficiale spre a le copia.

Propunerea luĭ Cavaignac pentru arestarea capilor revizioniștĭ

Ziarul «Libre Parole» confirmă știrea că Cavaignac, pe cînd era ministru de războiu, propusese în consiliul de miniștri arestarea tuturor capilor revizioniștĭ și darea lor în judecată la Curtea de casație.

Vaccinările și Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poștală.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Sunt treĭ anĭ de cînd administrația comunală a căzut pe mînile colectiviștilor, și cu toate acestea nu s'a făcut aproape nimic în cea ce privește mobilierul de pe la școalele primare noŭ construite.

La venirea lor în capul comuneĭ, noroc că s'a găsit deja încheiat contractul pentru construirea a șase localurĭ noĭ, căcĭ altfel d-zeŭ știe dacă copiiĭ nu ar fi urmat încă mult timp prin localurĭ umede și întunecoase, închiriete de pe la favoriții zileĭ, conform cu tactica lor care nu o lasă să se desmintă nicĭ o dată.

In cursul acestor treĭ anĭ aŭ făcut 150 de pupitre; cîte 25 de fiecare școală nouă. Or, se știe că legea prevede clar, 80 elevĭ pentru clasa I și cîte 60 pentru celelalte clase. Intrebarea este acum, cum vor sta copiiĭ în clase cînd băncile le lipsesc?

Domnilor de la comună, după ce ațĭ redus localurile, sub inspirația Pedagogilor d-voastră, acum reduceți și băncile doar va maĭ remănea ceva pentru diurne.

Să vedem ce vor zice părinții a căror copiĭ se vor elimina din causă că mobilierul lipsește și nu aŭ pe ce ședea.

Turciĭ contra Bulgarilor

Guvernul turcesc motivează interzicerea trenuluĭ special cu ocazia sfinții noueĭ catedrale bulgare din Constantinopol, prin faptul că în Bulgaria s'aŭ făcut foarte marĭ agitațiĭ pentru ca bulgariĭ să participe în cel maĭ mare număr la această serbare. Interzicerea se va menține; Turcia va permite numaĭ ca trenul să plece spre Constantinopol cu un număr mărginit de pasagerĭ.

Astăzĭ la orele 7.20 dimineața, vaporul local «Principele Carol», care plecase din Brăila și venea spre Galați, s'a înămolit, din cauza uneĭ manevre greșite, pe Dunăre, în dreptul Țiglineĭ, din marginea Galaților.

Vaporul «Principele Carol» a început să se balanseze și din această cauză s'a iscat o panică mare printre călătorĭ.

Cu mare greutate vaporul a putut să se desnămolească și să-și urmeze în liniște drumul spre debarcaderul Galați.

N'a fost nicĭ un accident de persoane.

Maiorul Esterhazy se află de zece zile la Londra.

Intr'un interview pe care l-a avut cu dînsul un redactor al ziaruluĭ londonez «Observer», el a declarat că dintre o mie de documente, cîte se află în dosarul Dreyfus, șease sute sûnt falșificate.

«Voiŭ dovedi eŭ,— a zis Esterhazy— cînd și de către cine s'aŭ comis aceste falșurĭ. Voiŭ dovedi însă, în același timp, că eŭ am fost victima disciplineĭ și a oarbeĭ ascultărĭ față cu superioriĭ meĭ».

Panica Anarhieĭ e generală și farsele abundă.

Ziarele poloneze din Stanislau aduseră acum treĭ zile știrea telegrafică că anarhiștiĭ din Lemberg au hotărît să asvîrle în aier o... sinagogă. Se înțelege că o panică teribilă a cuprins ovreimea din capitala Galiției care au pus pază strașnică în jurul nenumăratelor sinagogĭ din oraș.

Atentatul însă n'a avut loc.

Erĭ a avut loc, la uzina centrală pentru iluminarea cu electricitate a orașuluĭ ceremonia puneреĭ petreĭ fundamentale.

Usina era frumos împodobită cu steagurĭ și brad.

Incă de la oara unu și jumătate au început a sosi invitațĭ și la două sosește d. N. Gane, la intrarea căruia musica militară a reg. 13 a întonat un marș.

Imediat după sosirea d-luĭ Gane se începe serviciul religios, oficiat de S. Părintele Vereanu. După sfîrșirea serviciuluĭ divin s'a procedat la iscălirea actuluĭ comemorativ, și a puneреĭ petreĭ fundamentale.

După aceea trec cu toțiĭ în sala cea mare a uzineĭ împodobită cu steagurĭ și pe aĭ căreĭ pereți eraŭ expuse planurile. Ceva de remarcat eraŭ treĭ frumoase tablourĭ ale pictoruluĭ Palasinschi, simbolizînd forța cea mare a electricitățeĭ.

In această sală se începu discursurile.

Cel întâĭ vorbește d. Marcu repr. societățeĭ.

D-sa începe cuvîntarea adresîndu-se primaruluĭ și adunăreĭ. Zice că, ca representant al „Societățeĭ" aduce în numele eĭ omagiile sale și mulțumirĭ pentru că au bine-voit a onora cu prezența lor această sărbătoare care, este în realitate o sărbătoare a *munceĭ* și *progresuluĭ*.

Arată foloasele economice și industriale ce le va aduce electricitatea și declară în numele societățeĭ că va căuta a duce la bun sfîrșit această intreprindere.

In sfîrșit termină făcînd urărĭ pentru prosperitatea Comuneĭ Iași și a Romănieĭ.

După d. Marcu, vorbește d. Chaigneaŭ care arată însămnătatea acesteĭ usine și foloasele care le va aduce ea, arată silințele care și le-a dat comuna pentru a aduce serviciĭ orașuluĭ.

Tot cam în același sens vorbește d. Gane cu deosebire că face o comparație între costul acesteĭ intreprinderĭ în Iași și costul în alte orașe din Europa și din țară.

D-sa zice că instalarea electricității în Paris, în Roma, în Londra, în Berlin și chiar și în alte orașe din țară, costă maĭ scump ca în Iași; numaĭ Brăila face escepție avînd apa ca forță motrice.

Termină ridicînd un pahar în sanatatea adunăreĭ.

Printre persoanele oficiale observ:

D. N. Gane, C. Lepadatu, și întreg consiliul comunal, ing. Volf. ing, Heime Blum arh. cond., Marcu repr. soc., ing. Bejan, ing. Teodoreanu, Penescu, ing, Chaigneau, V, Buțureanu, Hurmuzescu. Colonel Alexandrescu, Burada. Crivăț, Diamandy, Rosetti, Major Văitoianu, Tanase Gheorghiu, Dr. Major Tiron, Dioghenide, Al. Greceanu, etc.

Ceva de remarcat C. C.Iorgu a lipsit de la solemnitate; oare ce să fie?

Serbarea de la Școala Militară

Ca în toțĭ anii, erĭ a avut loc serbarea pentru patronul școaleĭ. Dar anul acesta a fost cu totul deosebit de cît în ceĭlalțĭ anĭ și aceasta mulțumită simpaticuluĭ colonel Alexandrescu. Serbarea era anunțată pe la ora 10 ziua și la 9 lumea era deja sosită. Toțĭ eraŭ primiți de d. colonel Alexandrescu care cu cea maĭ mare amabilitate ne invita pentru a vizita școala, punîndu-ne totul la dispoziție. La ora 10 eleviĭ se pun în front; o parte din elevĭ formează un cor sub conducerea cunoscutuluĭ profesor de muzică D- Dimitriu. Părintele Constantin Olariu oficiază un Tedeum acompaniat de cor. In urmă lumea trece la gimnastică, unde se execută la trapez maĭ multe figurĭ cu o exactitate de uimit; se remarcă maĭ ales tineriĭ Ghering și Macarovicĭ. De la gimnastică lumea e condusă în aulă unde avu loc concertul și dansul. Nu voiŭ arata fie-ce bucată în parte căcĭ mi-ar tremult loc, dar voiŭ vorbi în scurt:

Maĭ întâĭ orchestra compusă din eleviĭ: Capșa Ion, Capșa Scarlat, Vasilescu C., Coroĭ P., Teodor N., Corvin I., Corvin A., Paraschivescu, și toțĭ, sub conducerea d-luĭ capelmaistru Lehr, aŭ executat admirabil amîndouă bucățile. Tînărul elev Capșa Scarlat a cîntat singur din vioară, arătînd lumeĭ că-ĭ un talent. Corul vocal de asemenea a reușit foarte bine. Dansul mateloților a fost pe cît se poate de bine executat și cu o rară preciziune; s'aŭ distins eleviĭ Scheleti, Neniţescu sergent și Macarovicĭ. In urmă d. colon. Alexandrescu poftĭ invitațiĭ la o mică gustare de la care nu lipsi șampania.

La ora 12 eleviĭ trec în sala de mîncare, lumea îĭ acompaniază și acolo la finele meseĭ d-nu colonel Alexandrescu ținu o cuvîntare în care arătă însemnătatea zileĭ de azĭ și îndemnînd eleviĭ la o purtare bună și la silință. In tot timpul serbăreĭ tînărul caporal furier Boirescu a căutat să servească lumea cu o deosebită îngrijire și amabilitate.

Acum nu-mĭ remîne de cît se aduc viile mele mulțumirĭ d-luĭ colonel Alexandrescu pentru primirea ce ne-a făcut'o și se zic cu un așa părinte școala va ajunge foarte departe.

Lumea a rămas încîntată de primirea călduroasă a d-luĭ colonel Alexandrescu care a lăsat impresiunile de un adevărat părinte al scoaleĭ ce conduce.

CAR.

La liceul externat în clasa VI s'aŭ înscris 116 elevĭ.

Numărul acesta mare de școlarĭ provine în parte din sporul produs prin înscrierea la liceu a unora din foștiĭ elevĭ aĭ Institutelor unite.

La Iunie, comisiunea compusă din profesoriĭ de la școlile Statuluĭ au procedat cu mare severitate față de eleviĭ Institutelor unite, carĭ se presentau inaintea acesteĭ comisiunĭ pentru examenul de clasa VII-a. Incă de atuncĭ s'a crezut că pe viitorime clientela acesteĭ școlĭ va găsi maĭ mare avantaj să se înscrie la liceul internat unde numărul solvenților e cu mult inferior număruluĭ prevăzut prin buget.

Contrar așteptărilor, mulțĭ din foștiĭ elevĭ aĭ Institutelor Unite s'au înscris la liceul externat și au pus în mare încurcătură pe autoritatea școlară. Clasa VI-a pînă acuma n'avea divizionară. E imposibil însă să se lucreze cu 116 școlarĭ într'o singură clasă.

D. Haret e în principiu contra divizionarelor, de aceea nicĭ n'a prevăzut prin buget fondurĭ pentru ast-fel de creațiunĭ. Acum e vorba să se facă apel la profesorĭ pentru a da gratuit—cel puțin pînă la April—lecțiĭ la divizionara claseĭ VI.

Astăzĭ aŭ început cursurile la liceul externat. Conform nouluĭ regulament, lecțiunile se vor ține pînă la 1 Octomvrie de la 7½—10₅₀ și de la 3—5₂₀, iar de la 1 Octomvrie pînă la 1 Martie de la 8—11₂₀ și de la 2—4₁₀.

Din lipsă de locurĭ, la școala de comerț gradul I, s'aŭ respins 40 de școlarĭ, străinĭ, de a fi înscrișĭ în acea școală.

Administratorul financiar al jud. Iași a întrat în tratărĭ cu d-na Neuschotz pentru a închiria casa aceștia pentru casierie și secțiunile anexe.

Mîne se dă rezultatul de admitere în școala normală de învățătorĭ.

Vom publica în numărul de mîine numele reușiților.

Procesul dintre d. Paiano cu comuna Iași. început lunĭ înaintea Trib. Iași s. I, va continua și astă-zĭ.

Avocatul titular al comuneĭ nesimțindu-se în putere, a cerut concursul luĭ c.c-nŭ Costache Lepadatu, rezervîndu-se a angaja pentru Curte pe nea Ghiță Săndulescu cu un onorar ad-hoc în măsură cu ultimele pretențiunĭ ale acestuĭ nou fruntaș colectivist.

Toate celelalte procese se vor amîna astă-zĭ după cum s'au amînat și lunĭ.

Camera de punere sub acusare a scos de sub urmărire pe Alexandru Spiridon, primarul comuneĭ Ibănești, dat în judecată pentru tălhărie.

In institutul liceal «Warlam», s'aŭ înscris pînă în present la 100 eleve dintre care vre-o 10 pentru cursul profesional.

Astăzĭ s'aŭ început cursurile la școalele secundare, în mod regulat.

D. Gh. Scobaĭ, unul din ultimiĭ înscrișĭ în clubul colectivist, văzînd că alțĭ colegĭ de club înscrișĭ la aceeași dată au dobîndit deja grade și aŭ ajuns până la candidatura la comitet, s'a hotărît să dee cît maĭ mult timp activitățiĭ sale politice și de aceea s'a retras de la liceul externat unde suplinea pe d. Mihaĭ Săvescu.

D. Săvescu va fi suplinit anul acesta de d. Valeriu Hulubeiŭ.

Congresul Studenților

Plecarea din Iași s'a făcut într'un entusiasm indescriptibil. După ce studentul Tărăbuță distribui mulțimeĭ care venise la gară, un manifest antisemit al comitetuluĭ național din Iași și ținu o mică cuvîntare, trenul se puse în mișcare în uralele nesfîrșite ale studenților și a mulțimeĭ. Entusiasmul cu care plecasem a durat aproape tot drumul și a doua zi la orele 5 dim. am ajuns în Galați. Aicĭ am fost întîmpinați de autoritățile locale, iar muzica militară intonă „Deșteaptă-te, romîne." După o mică așteptare, sosiră și studenții bucureșteni și apoĭ am pornit cu toțiĭ spre debarcader, avînd în frunte musica militară.

Aicĭ ne-am îmbarcat pe vaporul *Orientul* și la orele 8 jum. am plecat din port, unde musica ne-a cîntat pînă ce ne-am departat de-abinele, iar strigătele de *ura, trăească studenții, trăească Gălățenii*, ce le scoteau Gălățeniĭ care ne au condus până la debarcader și studenții, predominaŭ resunetul musiceĭ militare.

Nu se poate descrie plăcerea ce am simțit-o în drumul pe Dunărea, care deși a durat vr'o 4 oare, totuși avînd și un timp admirabil, nu ne maĭ săturam par'că de legănatul dulce al vaporuluĭ și de priveliștile frumoase ce reinviaŭ necontenit.

Trecînd pe la *Isacea*, unde vaporul nostru se opri puțin, ne eșĭ la debarcader primarele, insoțit de numerosĭ cetățenĭ. De aci după un scurt drum pe Dunărea, care face numeroase cotiturĭ prin această parte, se zărește în departare *Tulcea*. Apropiindu-ne de port musica militară ne cînta, iar mulțimea imensă ce ne eșise în întîmpinare, purtînd toțĭ cocarde tricolore, în frunte cu prrimarele și prefectul, ne făcu primire foarte călduroasă. Studentul Ștefănescu-Galați ținu o mică cuvîntare, la care respunse primarele Dinescu și apoĭ maĭ vorbi studentul Popescu-Pion. De icĭ am plecat cu toțiĭ spre catedrală întovărășiți de mulțime și de școlile din Tulcea, care ne eșise în întîmpinare avînd în frunte iarăși muzica militară. După serviciul religios, ne-am întors spre sala de mîncare, construită anume, pe malul Dunăreĭ și foarte frumos împodobită cu drapele și verdeață.

Această sală ne va servi și ca sală de ședințe. Intreg orașul este pavoazat, iar primarele își dă toate silințele ca să fim pe deplin mulțumiți. Tot astăzĭ s'a făcut și alegerea președinteluĭ congresuluĭ în persoana d-luĭ Ștefănescu-Galați. Pe mînĭ vă voĭ trimite prima ședință.

Tulcea, 7 Sept. 98.

Mitea

BIBLIOGRAFIE

Pentru școalele secundare clasice *Exercițiile gramaticale* în limba latină și romînă: *Etimologia* și *Sintaxa* de G. C. Bou se găsesc în Iași la librarĭ și la autor. D-niĭ profesorĭ și librarĭ din țară, pentru aceste cărțĭ școlare, pot a se adresa la autor sau la *librariĭ* din Iași.

LICEUL CLASIC ŞI REAL

Director al institutuluĭ

GH. ARGHIRESCU

Director general al studiilor

Dr. MARCEL BRÂNDZA

Bucureștĭ, Calea Moșilor, 162

Autorizat de Onor. Minister al Instr. Publice ord. No. 38,799 curs primar, curs liceal, curs pentru preparațiunea la școalele militare. Certificate equivalente cu ale statuluĭ. Inscrierile de la 5 August. Prospecte la cerere.

Sub director, *Al. Pop.*

CURS LICEAL

Preotul Simeon Popescu, prof. la școala norm. de institutorĭ, Religia cl. I—IV.

Căpitan Radu Toroceanu, licențiat în matematicĭ, metematica cl. V—VI—VII.

S. Sanielevicĭ, licențiat în matematicĭ, matematica cl. I—IV.

Dimitrie D. Comșa, dr. în drept, absolvent al cursurilor de filosofie la „Collége de France", prof. de filosofie, econom, politică și dreptul administrativ.

Ioan Grama, prof. la liceul Sf. Sava, limba latină cl. V—VII.

I. Sarru, bacalaureat de la Atena, absolvent al facultățeĭ de litere. Limba elenă clasa III-IV.

Pandele Ionescu, prof. la liceul Mihaiŭ Viteazul, limba elenă cl. V—VII.

Ioan Odor, absolvent al facultățeĭ de litere prof. de limba latină cl. I—IV.

Lupu Antonescu, profesor la liceul Mihaĭ Viteazul, limba romînă cl. V—VII.

Gh. Arghirescu, licențiat în fizice, prof. la liceul Mihaĭ Viteazul, științele fizice și geografice.

Pantazi, prof. Mihaĭ Viteazul, l. latină cl. I—IV.

Dr. Ghiță Popp, prof. la liceul Mihaĭ Viteazul, limba germană cl. V—VII.

Alexandru Pop, licențiat în teologie, prof. limba germană cl. I—IV.

Boniface Hetrat, prof. de limba franceză la gimn. Șincaĭ, limba franceză cl. I—VII.

Dr. Marcel Brîndză, profesor de științele naturale la școala normală de institutorĭ, pentru științele naturale.

Alexandru Ignat, absolvent al facultățeĭ de litere, istoria cl. I—VII.

R. Vianu, absolvent al conservatoruluĭ din Viena, musica.

D. Ionescu, profesor la liceul Lazăr și școala normală de Inst., gimnastica cl. I—IV,

Grigore Romano, absolv. al Acad. de Belle-Arte din Florența, profesor de desemn cl. I—VI.

I. Popescu, elev al școaleĭ de Podurĭ și Șosele preparator de matematicĭ.

Ioan Trifu, student în litere, preparator de limba latină.

Beniamin Trifu, student în litere, preparator de limba latină.

CURS PRIMAR

I. Dimitriu, institutor, vechiŭ elev al școaleĭ normale de institutorĭ, director de studiĭ al cursuluĭ primar.

Ianoviciŭ, doc, în medicină.

N. Neofitu, absolvent al școaleĭ norm. de institutorĭ, institutor.

C. Savulescu, bacalaureat, institutor.

Surlă, absolv. sc. norm. de inst. institutor.

Școala specială de preparațiune pentru școlile militare și de podurĭ și șosele.

Căpitan Radu Toroceanu, licențiat în matematică, atașat la serviciul geodesic al statuluĭ major.

Căpitan Dem. Iliescu, profesor de școala de aplicație.

V. Toroceanu, inginer diplomat al sc, centrale de arte și manufacturĭ.

D. Darvari, inginer diplomat al școaleĭ centrale de arte și manufacturĭ.

Carol Davilla, licențiat în sciințe la Sorbona Absolvent al școaleĭ politechnice.

Dr. Frenkel medic instit. și prof. de higienă.

Inscripțiunile de la August înainte. Prospect la cerere. **2083**

De vînzare *două rînduri de case* în str. S-tu Lazăr: 3 odăĭ, bucatărie și antret la față, 7 odăĭ în curte, pivniță, beciŭ, grădină, loc întins la stradă pentru construcțiune.

A se adresa: *Str. Ghica Vodă, 24.*

Liceul „Modern"

INSTITUT DE BAEȚĬ

BUCUREȘTI

— 190 Calea Victorieĭ 190 —

Cursurĭ primare, secundare și secție pregătitoare pentru examenul de admitere în Universitate al absolvenților școalelor particulare înainte de Martie 1898. Autorizat a ține în limitele regulamentuluĭ examene de fine de an școlar în institut și elibera conform articoluluĭ modificat 72 din Regulament, sub semnătura delegațiuneĭ ministeriale, **certificate dând drepturĭ egale cu cele din liceele publice.**

In ultimiĭ treĭ anĭ acest institut a avut peste **50 de bacalaureați**. In Iunie 1898 comisiunile instituite de onor-minister, compuse—în scopul înălțireĭ învățămîntuluĭ privat—din profesorĭ universitarĭ și secundarĭ de o integritate și severitate cunoscută, au promovat în urma examenelor cu succes trecute în institut 70 de elevĭ aĭ cursuluĭ secundar rămînînd repetenți numaĭ 12 din *129 elevĭ* aĭ clas. I—IV, *deci rezultat strălucit cu promoțiunĭ de 60 la sută, procent maĭ nicĭ odată atins în școalele publice.* Ceĭ 20 elevĭ aĭ cursuluĭ primar, carĭ aŭ trecut examenul la stat, aŭ fost toțĭ promovațĭ.

Conform. art. modif. 118 din Regulamentul școalelor secundare eleviĭ, carĭ n'aŭ trecut în Iunie examenul clase-frecuentate în cursul anuluĭ expirat, pot fi în viitorul an școlar preparați și de clasa următoare pentru a putea, cu dispensă ministerială, trece în Iunie examen de douĕ clase.

Inscrierile pentru anul școlar 1898—99 încep la *15 August*, preparațiunile pentru corijenți la *20 August* și cursurile regulate la *7 Septembre*. Lista profesorilor se va publica la timp. *Prospecte se trimet la cerere.*

Director: **George C. Dragu**

Profesor de filosofie la liceul „Lazăr".

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Şerban G. D., Crivăţ Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică ştirile cele maĭ amănunţite asupra tuturor chestiunilor la ordinea zileĭ.

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, ştiinţifice, etc.**

Corespondenţĭ speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1|L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără rîsipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *francese* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERŞON & Co IAŞI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poştală, *cu preţurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curăţenie,* cu maşinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* şi trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantităţeĭ,* sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calităţeĭ** şi **eftinătăţeĭ** înving orĭ ce concurenţă.

Cu stimă
GHERŞON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu.
Theatru de varietăţĭ.
Bere de Bragadir şi Luther.
Intrarea liberă.

Cereţĭ Pretutindenĭ

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEŞTĬ

Cereţĭ Pretutindenĭ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeş)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleştĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteştĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

IMPORTANT

Atelierul Chimico-Technic „SINGER“

Strada Golia 46.

Atrage deosebită rtenţiune onor. Public asupra următoarelor produse neîntrecute de bune cu efect *garantat*:

LAC în orĭ ce color, pentru văpsirea pălărielor de paie.

Poudre «Sanitas» rosa, crem, şi alb.

Apa de Toillette.

Săpun pentru toiletă «Cocos».

CREMA «SINGER» specială pentru conservarea încălţămintelor colorate, care întreţine pielea fiind tot-de-a-una moale şi iĭ dă lustru, mult maĭ bun, de cât orĭ-ce soiŭ de lac.

Borcanul mare **1 Leŭ** Borcanul mic **50 Banĭ**.

«CHEVREAULINA» unică pentru conservarea încălţămintelor de Chevreau.

Ceara albă „Virgină“ pentru lustruit mobile, parchete, duşamele, piele etc.

P. S. Maĭ recomandă unsorile pentru Hamurĭ, Burduf, Poclit, Şeĭ, Copitele cailor, Maşinĭ etc.

Aseminea instalaţiunĭ şi reparaturĭ de sonerii electrice şi telefoane etc.

Tot o dată recomandăm cernelurĭ în orĭ-ce coloare. Pastă qentru centigrafĭ (saŭ Hutograf) şi cerneală pentru marcat lenjurĭ (saŭ albiturĭ).

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

şi trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Leĭ *Treĭzecimiĭ,* pentru casul de moarte, şi o rentă corespunzătoare acesteĭ sume, precum şi Leĭ 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Leĭ 90,** plus accesoriĭ.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, şi se asimilează căilor ferate şi tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societăţeĭ: Bucureştĭ, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovicĭ
AVOCAT
Strada Barboĭ

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

Ştefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpuşneanu 21 Iaşĭ

UN OTEL!

De inchiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ştefan cel Mare No. 15.

Doctorul V. I. Bejan
Consultaţii în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Iaşi—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 105 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — VINERĬ 11 SEPTEMBRIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Inceр la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Mişcarea monarhistă în Franţa

In vederea apropiatelor alegerĭ comunale, toţĭ domniĭ membri aĭ clubuluĭ conservator sunt rugaţĭ să binevoiască a se întruni în fie-care Mercurĭ şi Sîmbătă, orele 8 sara, în saloanele clubuluĭ.

COMITETUL

Nota Personală

Dacă acum 10 anĭ, s'ar fi încercat cine-va să discute raportul, ce actualul ministru—pe atuncĭ inspector general—îl adresa ministruluĭ după vremurĭ—s'ar fi hasardat în discuţiunĭ asupra unor cestiunĭ, ce nu eraŭ nicĭ coapte, nicĭ meditate.

Tot aşa cînd a apărut studiul d-luĭ St. C. Mihailescu asupra învăţămîntuluĭ primar, nu mulţĭ s'aŭ încumetat a discuta propunerile fostuluĭ inspector general.

Şi nu sunt de cît 10 anĭ de atuncĭ. Ce schimbare însă s'a produs în învăţămîntul public primar maĭ ales! Pe lîngă cele 10 seriĭ de învăţătorĭ şi institutorĭ, carĭ aŭ îmbogăţit cadrele învăţămîntuluĭ cu elemente solid preparate, în acest răstimp şi literatura didactică primară s'a îmbogăţit cu o sumă de lucrărĭ, carĭ de şi privesc tehnica migăioasă a învăţămîntuluĭ totuşĭ arată că progresul se realisază zilnic.

In maĭ puţin de 10 anĭ, literatura didactică primară numără o serie de scrierĭ de metodică *aproape* asupra tuturor materiilor învăţămîntuluĭ primar. Cel întăiŭ în capul listeĭ e d. V. Gr. Borgovanu, după care aŭ venit uniĭ din eleviĭ săĭ, carĭ aŭ căutat să întreacă pe dascălul lor dacă nu în hărnicie, cel puţin în minuţiosităţĭ. Studiul limbiĭ; matematicile, învăţămîntul intuitiv; st. naturale, desemnul, scrierea, cetirea, etc. etc toate îşĭ aŭ formulate metodica lor în lecţiunĭ model; ba, ce e maĭ mult, asupra unor materiĭ formularele de lecţiunĭ variază în formă, fără a fi superioare în fond.

Punctul de naştere al acesteĭ literaturĭ didactice zace în practica pedagogică, ce de 10 anĭ a luat o desvoltare mare în şcolile normale.

Eleviĭ absolvenţĭ aĭ şcolilor normale, ducînd la şcoala lor mecanismul practiceĭ pedagogice şi crezîndu-se pe dînşiĭ destul de destoinicĭ pentru *proponiment*, aŭ crezut că servesc cauza învăţămîntuluĭ, dacă îşĭ publică chipul cum eĭ aŭ predat la şcoala lor.

Nu ştiŭ dacă nu exagerez cînd zic „cum aŭ predat în şcoala lor", căcĭ cred aproape greoiŭ şi plicticos, dacă nu chiar imposibil de fapt, ca toate lecţiunile, ce le vedem publicate, să se fi ţinut cînd-va în şcoală. Cel maĭ formalist dascal şi cel maĭ înfocat *filotrepto-formalist* încă are momente, cînd face clasul nu după cum îĭ dictează cartea, ci după împrejurărĭ şi maĭ liber. Decĭ nu greşesc cînd zic că majoritatea lecţiunilor model publicate n'aŭ fost predate nicăirĭ şi nicĭ o dată, ci numaĭ scrise şi desvoltate în plan.

Atuncĭ se naşte o întrebare: la ce se reduce folosul acestor planurĭ de lecţiunĭ neţinute, neexperimentate?

Pentru majoritatea membrilor corpuluĭ didactic, care n'aŭ învăţat în şcoală practica pedagogică, aceste planurĭ de lecţiunĭ sunt carte închisă şi nu se *siesc* de ele, de cît cînd vin la *definitivat*.

Pentru alţĭ membri aĭ corpuluĭ didactic, carĭ aŭ căpătat din şcoală cultura practică pedagogică, le slujesc puţin drept model, de oare ce ceĭ maĭ mulţĭ din eĭ se erig singurĭ perfecţĭ propunătorĭ. Şi de fapt mulţĭ din eĭ, cînd se încearcă a aplica o asemenea lecţie, iese maĭ rău de cît dacă ar fi înjghebat'o eĭ singurĭ după a lor proprie chibzuială.

Ce-ar fi dacă însuşĭ ceĭ carĭ aŭ făcut cartea nu aplică în mare parte chipul lor de procedare.

Invăţămîntul de şi are legile şi principiile sale generale, cum să fie în liniamente largĭ, totuşĭ redus la practica luĭ e o operă de individualitate. Lucrarea didactică în clas, la care iaŭ parte elevĭ şi dascal, se derogă adesea de la preceptele largĭ, căcĭ pe lîngă ideile generale conducătoare, pe care fie-care propunător cată să le aibă în vedere, maĭ e personalitatea propunătoruluĭ cu toate ale luĭ calităţĭ şi lipsurĭ.

De această personalitate toate metodicele speciale, apărute pînă acum, nu ţin samă, căcĭ nicĭ nu pot.

S'a zis că învăţămîntul atuncĭ va fi perfect cînd va ajunge să fie mecanic. Mecanizarea învăţămîntuluĭ era lozinca luĭ Pestalozzi.

E însă întrebarea: cum să se înţeleagă această mecanizare? Dacă ne-am lua după metodicele apărute pare că nimic altă-ceva nu s-a urmărit de cît această mecanisare. In adevăr dacă de la Dorohoĭ la Severin s'ar adopta un singur sistem de propunere — lucru de altmintrelea imposibil,—iată că s'ar ajunge la o aşa zisă mecanizare.

Dar s'a satisfăcut atuncĭ cerinţele educative ale învăţămîntuluĭ? Nu.

Metoda, dacă e să fie, cată să treacă în persoana propunătoruluĭ. Metoda însă se capătă prin exerciţiu, dacă nu e şi o înclinare firească. Experienţa ne arată că metoda nu stă direct în legătură cu instrucţia, şi că dar nu toţĭ *carĭ ştiŭ* **ce** *spun*, pot şti **cum** *să spue*. Ne vom încerca în alt curier a judeca causele; acum ne mulţumim a încheia cu povaţa:

Toţĭ aceĭ ce practică învăţămîntul, cată a scoate din propria lor experienţă, *condusă şi lustruită de cunoştinţele altora*, chipul cel maĭ metodic de predare. Să nu se ia orbiş după *cum* fac alţiĭ. In artă este totdeauna o deosebire între cel ce imită şi originalul săŭ. Invăţătorul trebue să fie un artist, care va căpăta cu atît maĭ mult în valoare, cu cît îşĭ va fi format arta sa din propria sa cultură, iar nu din imitaţie.

Decĭ siliţi-vă a păstra *nota voastră personală*, căcĭ aceia este care face pe om mare, şi tocmaĭ dînsa ne lipseşte nouă în mare parte.

Gh. Ghibănescu.

EXTERNE

Anarhie şi Monarhie

Trăim într'o senzaţională epocă de evenimente politico-sociale pe care n'o egalează nicĭ-una alta din cîte ne-a fost dat să vedem cu ochiĭ.

In mod indirect, dar totuşĭ foarte mult ne interesează starea aceasta de lucrurĭ, criza mare a Apusuluĭ, ameninţat de propriile sale greşelĭ. Ne interesează, pentru că împrejurările acelea fac parte dintr'o fază de civilizaţie prin care vom fi chemaţĭ poate a trece odată şi de mult folos ne pot fi cele văzute aiurea. Ca şi indivizii, naţiunile învaţă şi profită din evoluţia culturală şi politică a altor naţiunĭ. Şi e cu atît maĭ instructiv timpul de faţă, cu cît criza pare a atinge în deosebĭ latinitatea din Apus: Spania, Italia şi Franţa, Despre aceasta din urmă e vorba în special; aci se dezlănţuie, maĭ furioase ca orĭ unde, agitaţiile, frămîntările, duşmăniile, simptome întristătoare ale unuĭ războiŭ civil în iminenţă.

Căcĭ ce altă însămnătate are subita apariţie a mişcărilĭ monarhiste în ţara care a consacrat cu solemnitate şi unanim guvernul republican?

In Spania şi în Italia diverse dinastiĭ monarhiste îşĭ dispută tronul, asigurînd că au cheia mîntuirii şi buneĭ stărĭ. Dar în Franţa spectacolul e cu totul altfeliŭ. Aci Suveranitatea—atît de şubred reprezentată!— se proclamă salvatoare a situaţieĭ luînd de pretext nu o ruşinoasă înfrîngere ca în Spania, nicĭ mizeria generală ca în Italia, ci o afacere de eroare judiciară posibilă, care interesează de o potrivă morala universală şi umanitatea.

E drept că aŭ fost compromise cîteva personalităţĭ marcante, că s'aŭ făcut excese de patriotism, că s'a ajuns la o adevărată anarhie în graiŭ şi în scris —tot în jurul aceleiaşĭ afacerĭ; că s'aŭ angajat prea multe pasiunĭ covîrşitoare, că s'aŭ exploatat sentimentele şoviniste. Dar ceea ce e curios e că tocmaĭ în momentul cînd se pare clară cu desevîrşire datoria tuturor: răbdarea şi tăcerea, se ivesc maĭ gălăgioase manifestărĭ şi maĭ violente dispute.

„Orĭ cine, de astăzĭ începînd, ar continua o agitaţie iritantă, s'ar dovedi că n'a urmărit în chestiunea revizuireĭ faimosuluĭ proces un scop legitim ci un pretext de dezordine civilă" zice organul republican „Le Temps." Precumpăni-vor poveţele de calm şi de pace orĭ excitările pătimaşe? Iată ce ne va arăta ziua de mîne poate, iată ce poate veni dintr'un moment în altul.

Intre Anarhie şi Monarhie se zbuciumă în ziua de astăzĭ cea maĭ civilizată republică a lumeĭ întregĭ.

ACTUALITĂŢI

Luccheni în închisoare

Asasinul Impărăteseĭ Austrieĭ nu va trece la nemurire fără oare-carĭ originalităţĭ necontestate. Orĭ cît de hidoasă e figura unuĭ atare omorîtor al uneĭ femeĭ nevinovate, nu e lipsită de pitoresc îndrăzneala extraordinară şi nu e fără interes inteligenţa ce manifestă, ca şi mulţĭ alţĭ tovarăşĭ de anarhie, începînd cu Emile Henry, politecnicianul, Etiévant, lucrătorul matematician şi alţiĭ.

De curînd Luccheni a adresat unuĭ ziar italian o scrisoare în care satirizează teoriile luĭ Lombroso pe carĭ ar vroi uniĭ să i le aplice. Un ziarist l'a găsit în închisoare adnotînd cu ironie fină un articol din «Revue des deux mondes» unde se vorbia de anarhie...

Cît sunt de ciudate manifestările bolnave dar intelectuale în acelaşĭ timp aĭ acestor maniacĭ ucigaşĭ, hipnotizaţĭ însă de o credinţă nutrită de o neasămănată energie.

Cu învoirea judecătoruluĭ de instrucţie şi în faţa acestuia, doĭ ziaristĭ, unul italian şi altul vienez, putură convorbi maĭ mult timp cu tristul erou al drameĭ din Geneva. Iată cîte-va întrebărĭ şi răspunsurĭ.

— Ce impresie ţi-a făcut d-tale uciderea ce aĭ săvîrşit?

— Nicĭ o impresie.

— Nu te-aĭ gîndit ce răŭ facĭ părinţilor d-tale?

— A, dacă aveam părinţĭ, altfeliŭ mă purtam eŭ. Asta puteţĭ s'o tipăriţĭ cu slove marĭ în gazetele voastre.

— Nu cumva aĭ ales Geneva pentru că în Şviţera omorul nu se pedepseşte cu omor?

— E martor judecătorul că cer să fiŭ extrădat.

— De ce aĭ ales, pentru crimă, o femee străină de politică, bolnavă şi în vrîstă?

— Am ucis-o pentru că nu muncea. Nu vream să muncesc eŭ pentru dînsa.

— Dar faţă de-o femee nu-ţĭ zicea nimic mila, delicateţa?

— Am lucrat pentru ideal. Sunt anarhist.

Iar la observaţia că însuşĭ anarhiştiĭ dezaprobă odiosul fapt, Luccheni răspunse, convins:

— Anarhismul meŭ este acel adevărat.

Apoĭ ceru să fie lăsat în pace ca să recitească numeroasele scrisorĭ ce a primit în închisoare şi în care se face apologia fapteĭ luĭ criminale. Una e adresată astfeliŭ:

— D-luĭ Luigi Luccheni, asasin, în închisoare la Geneva.

Să respundă!..

Să respundă guvernul naţional-liberal de azĭ, şi în special şeful acestuĭ guvern, d. Dimitrie Sturdza Miclăuşeanu, trimisu-s'au eforieĭ bisericeĭ sf. Nicolaĭ din Braşov baniĭ ce i se datoresc anual de statul romîn?

Şi cerem un respuns nu de la reptilele guvernuluĭ carĭ trăesc din raptul banilor publicĭ, ci un respuns prin Monitorul Oficial, *bine lămurit şi categoric.*

Ne asociem cu Drapelul *a declara că dacă guvernul tace, forţaţĭ vom fi să credem că şcoalele romîneştĭ de peste munţĭ nu vor maĭ primi sumele la carĭ au drept şi pe carĭ în tot-deauna le-au primit regulat, afară de timpul cît a fost d. Sturdza în capul guvernuluĭ, şi că prin urmare acele şcoale, singurele ce-au maĭ rămas, se vor închide sau se vor maghiarisa.*

Trădătorul de neam Sturdza, şeful bandeĭ de complicĭ aĭ sugrumătorilor fraţilor noştriĭ de peste munţĭ, are cuvîntul.

Şi toţĭ aceĭ carĭ vor continua să rămîie solidarĭ cu faptele luĭ Sturdza, cu pecetea trădăreĭ pe frunte însemnaţĭ vor fi.

Cerem să se lămurească respunderile!

Cerem respuns!.. Să trimit baniĭ, orĭ întră şi aceştia în buzunare naţional-liberale?..

Diplomaţia gross-muteruluĭ

Graţie ghibacelor sale jongleriĭ, conu Iorgu ar fi ajuns, se zice, a se crede aproape sigur pe viitoarea sa prim ajutorie.

S'aŭ cercat ce 'ĭ dreptul *uniĭ şi alţiĭ* să'ĭ escamoteze perspectiva, dar conu Iorgu, vulpoiŭ bătrîn şi mehenghiŭ cum este ,aŭ dejucat toate matrapazlîcurile preopinienţilor.

Dignitaua şi foloasele prim ajutorieĭ provocaŭ precum se ştie multă invidie în sînul familieĭ patrioţilor localĭ, şi încă din timp, i se hărăzise conuluĭ Iorgu o moşie de a Sfîntuluĭ Spiridon în esploatare, pentru ca la momentul oportun se i se poată rupe mîţa 'n două, adică, să lase conu Iorgu ajutoria primă pe sama unuĭa maĭ tînăr.

Acel tînăr se şi găsise deja în persoana d-luĭ avocat Săndulescu, şi partidul clădea speranţe de o direcţie maĭ sănătoasă prin împlîntarea acestuĭ stîlp liberal-naţional în primărie, cînd deodată, ce să vezĭ? conu Iorgu din înecat ce se credea, iesă la suprafaţă maĭ viguros de cît orĭ cînd.

Maĭ întăĭ, actualul prim ajutor, sub pretextul că merge la vînat de prepeliţe, făcea ocultism personal, şi'şĭ creea din timp sateliţĭ în constelaţia patriotică locală. Apoĭ, tot sub secret de jurămînt, făcea vizite nopturne prin măhălălĭ şi 'şĭ alcătui o francmasonerie electorală proprie fără ştirea partiduluĭ. După aceea a manevrat ca să i se puie sechestru strasnic pe partea ce i se cuvine din esploatarea Todirenilor, şi acum, îmbracat astfel *în zale*, ţine partiduluĭ cam următorul limbagiŭ:

— Se vĕ spun fraţilor, una şi bună: maĭ întăĭ *boborul* pe mine mă vrea musaĭ, dovadă că de teamă să nu mă scape din palme, măhălălile aŭ alcătuit în poghida mea micĭ comitete, fără ca eŭ să ştiŭ ceva de ştirea lor. Pe de altă parte e şi nedrept lucru ca tocmaĭ pe vremea noastră eŭ se remîn fără nicĭ un venit de la patrie, de oare-ce mi s'a sechestrat şi cenuşa din vatra moşieĭ Todireniĭ. Precum vedeţĭ aci nu e cazul de a aplica proverbul că nicĭ lupul flămînd nicĭ oaia cu doĭ mieĭ. Căcĭ dacă îmĭ daţĭ rolul lupuluĭ, în schimb nu-mĭ oferiţĭ nicĭ un miel, de oare-ce, pe de o parte mă înlăturaţĭ de la primărie, iar pe de alta am sequestru la Todirenĭ. Rolul oaieĭ nicĭ atît nu'l pot avea, de vreme ce din doĭ mieĭ, ce tundeam, acum sunt ameninţat a remîne fără nicĭ unul!...

Partidul, convins de puternica argumentare a conuluĭ Iorgu a renunţat se zice la ideea de a'l maĭ înlocui, iar primul ajutor aşteptînd verdictul clipea mereŭ din ochĭ.

— Hum!... esclamă un observator; ce şiret vulpoiŭ!... uite cum clipeşte din ochĭ.

— Aşĭ! asta e involuntar, e o deprindere, *un tic* cum s'ar zice, obiectează un vecin.

— Ia tacĭ frate! o să vezĭ tu la urmă ce 'nsamnă *ticul* ăsta; căcĭ după ce se va realege prim ajutor, are să i se rîdice apoĭ şi sechestrul de pe Todirenĭ! **Juvenal.**

Anastasie Panu

(Urmare şi fine).

«Dar o Dumnezeule! Romîniĭ se vede n'au profitat încă de trista experienţă a timpurilor trecute, de durerile şi nenorocirile, ce au suferit prin desbinare. O! Sunt vinovate acele fiinţĭ, carĭ nu înţăleg momentele de criză şi datoria ce are fie-care individ în societate, cînd un popor îşĭ cere drepturile şi locul săŭ în lume!»

Şi închee ast-fel:

«Acum voesc ca să mă audă aceĭ carĭ scriu memorande şi calomniĭ în contra noastră, căcĭ lor le voĭ adresa aceste cuvinte.

«Panu, căruia îĭ refuzaţĭ toate drepturile în patria sa, căruia nu vroiţĭ a'ĭ recunoaşte nicĭ origina sa necontestabilă de Romîn, nicĭ legăturile de familie, nicĭ slujbele, ce a făcut ţăreĭ, nicĭ închisoarea ce-a suferit pentru ea; acel Panu, va apăra cu toate puterile proprietatea, această bază fundamentală a tuturor societăţilor.

La 21 D-bre se închid şedinţele adunăriĭ Ad-hoc din 1857 prin următorul discurs al luĭ Anastasie Panu:

«Sunt momente în viaţa popoarelor carĭ hotărăsc despre existenţa lor. A fi chemat un popor a se pronunţa asupra soarteĭ sale, a'şĭ însemna locul, ce el are pe pămînt, a cunoaşte şi a arăta mijloacele prin care nu maĭ poate avea vieaţă, este a se ridica maĭ presus de toate interesele şi a exercita dreptul cel maĭ mare, cel maĭ sînt ce a dat Dumnezeu naţiilor, dreptul suveranităţeĭ.

«In asemenea momente ne găsim noĭ de cînd funcţionează această adunare.

«Nepregătiţĭ pentru o misie atît de înaltă, fără îndoială noĭ am făcut greşelĭ, însă ele sunt ale inimeĭ, iar nu ale judecăţiĭ. Ne vor imputa, că n'am adus aicea răceala şi tactul cuvenit oamenilor de stat; dar însuşĭ duşmaniĭ noştriĭ nu vor putea şterge din conştiinţa lor încredinţarea, că noĭ ne iubim naţia.

«Vor veni timpurĭ cînd se vor cunoaşte, ceĭ carĭ au lucrat pentru binele Romîmieĭ.

«Inchizind şirul dorinţelor noastre şi în aşteptarea comunicaţiilor din partea comisiuneĭ Europene, noĭ avem a ne folosi de zilele sărbătorilor pentru a ne întoarce în sînul familiilor.

«Noĭ ducem cu noĭ aducerea aminte de toate cele, ce am lucrat, de toate cele ce am simţit împreună. Eu cred că o solidaritate morală ne leagă de acuma. Cînd vom vorbi despre lucrările acesteĭ adunărĭ, să nu uităm d-lor că fie-care a fost condus de patriotism şi de dorinţa pentru naţie; să nu uităm, că deosebirea în socotinţe, ce a urmat cîte odată, n'a provenit din deosebirea de simţire, căcĭ inima tuturor a simţit pentru ţară, dar a provenit din deosebirea chipuluĭ pe care uniĭ îl socotea maĭ nimerit de cît alţiĭ pentru a ajunge tot la acelaşĭ scop obştesc». (Buletinul şedinţelor adunăriĭ ad-hoc a Moldoveĭ din 18 şi 21 Decembre 1857).

Conform regulamentuluĭ organic, Administraţiunea ţărilor pînă la alegerea Domnuluĭ trebuia să se dea uneĭ *comisiunĭ interimare regulamentare*, compusă din preşedintele curţeĭ Domneştĭ, marele Logofăt sau ministrul de Justiţie şi ministrul de Interne, carĭ au fost în funcţiune la expirarea terminuluĭ de 7 anĭ a ultimilor Domnĭ. Vasile Sturdza fusese preşedinte sub Grigore Ghica, Anastase Panu—director şi locotenent al ministruluĭ de Justiţie şi Stefan Catargiu—ministru de Interne. Toţĭ aceştĭ treĭ în August 1858 au format căimacămia de treĭ, care avea să privigheze alegerile adunăriĭ elective, care la rîndul seu avea să aleagă pe Domnitor şi pe nesimţite să facă *Unirea Principatelor Romîne.*

Inamiciĭ personalĭ şi maĭ ales ceĭ aĭ ideilor luĭ Panu n'au întîrziat a'ĭ contesta locul în căimacămia de treĭ, pretextînd, că el n'a fost ministru de Justiţie ci numaĭ locotenent dar dreptatea a fost de partea sa.

In locotenenţa Domnească, Anastase Panu împreună cu colegiĭ săĭ se grăbi a restabili în vigoare legea pentru libertatea preseĭ din 12 Maĭ 1856, suspendată în mod arbitrar de Căimăcanul Tudoriţă Balş la 8 Septembre 1856. Cu multă demnitate el a rezistat alăturĭ cu Vasile Sturdza la încercările de influenţă, ce voia a face trimisul Porţiĭ Afif-Bey cu ocazia alegerilor, ce trebuia să urmeze; şi nu

perdea Panu nicĭ o ocaziune de a face atenţĭ pe toţĭ Romînii la datoria sîntă ce incumba asupra lor.

«Noĭ purtăm o greutate mare asupra-ne, zicea el funcţionarilor şi profesorilor adunaţĭ în Duminica de 9 Noembre 1858 la căimăcămie; noĭ avem a respunde de momentul acesta de regenerăţie şi de viitor pentru romînĭ.

«Se trec zilele vieţeĭ şi cu dînsele se duc şi iluziile, care ne farmecă, şi interesele carĭ ne impresoară; nu rămîne omuluĭ la sfîrşit de cît cunoştinţa datorieĭ, ce a avut de împlinit. Această datorie se înfăţişează pentru noĭ astă-zĭ.

«Loviţĭ în trecut de atîtea evenimente, care s'au resturnat asupră-ne, noĭ perdusem pînă şi credinţa, că am fi naţie că am avut strămoşĭ şi putem avea viitor.

«Cerul însă se îndură asupră-ne şi iată-ne acum chiemaţĭ a ne face o soartă, a ne lua un loc între celelalte naţiĭ civilisate.

«Fi-vom oare demnĭ dé chemarea ce ni s'a făcut? Mărinimoasele puterĭ, care ne-aŭ dat o soartă plină de viaţă, staŭ şi aşteaptă păsurile noastre; ele caută într'însele măsura civilisaţieĭ, a moralităţeĭ, a virtuţilor cetăţeneştĭ, care face să trăiască şi să prospereze un popul Reu-voitoriĭ însă ne încungiură ca totdeauna. Să veghiem în jurul altaruluĭ Patrieĭ, căcĭ o mare taină se săvîrşeşte

Romînia se renaşte la viaţă!

. . . . . .

„Să mergem dar către acea viitorime plină de viaţă, împlinindu-ne astă-zĭ datoria cu curăţenie şi nepărtinire, şi lepădîndu-ne de toată privirea personală, de tot interesul privat. Să ne cunoaştem, Domnilor, să ne cunoaştem, că suntem un popul, că avem viaţă şi că trebue să trăim» (Monitor ofic. al mold. No. 5 din 9 Noem. 1858).

La întăĭ Ianuarie 1859 primindu-se felicitările funcţionarilor pentru anul noŭ la căimăcămie, Anastase Panu respunzînd le zice . . . . . «Fie dar începutul acestuĭ an începutul consfătuireĭ noastre la tot ce este naţional. Fie ca anul 1859 să se însemneze în analele Patrieĭ, ca un an plin de fapte naţionale» (supl. la Monit. Nr 24).

In 1859 este ales domn al Moldoveĭ, iar în urmă şi al Munteniei Alexandru Ioan I. Cuza; Panu a intrat în ministerul Moldoveĭ. Sentimentele, ideile şi activitatea sa ca ministru le vedem prea lămurit din discursul săŭ înaintea adunăreĭ Romănieĭ în 5 Februare 1863, cînd deja nu maĭ era ministru.

«Eŭ n'am înţeles nicĭ odată, că o naţie trebue să'şĭ aştepte consolidarea sa de la streinĭ şi autorisarea de a-şĭ esercita drepturile sale de autonomie şi suveranitate.

Am remas la putere nu pentru a administra, ci pentru a mănţine ordinea şi liniştea *într'un moment de aspră incercare pentru ţară şi pentru credinţa eĭ într'o sîntă dogmă politică.*

„Intrînd în minister am fost preocupat de o singură numaĭ cugetare—*realisarea unireĭ. Acesteĭ ideĭ am sacrificat totul.* M'am silit însă a menţine liniştea şi ordinea legală; am statornicit armonia şi buna înţelegere între proprietarĭ şi sătenĭ; am statornicit libertatea preseĭ, pentru că am privit'o ca singurul puternic instrument ca să desvolte şi să întemeeze regimul constituţional în ţară. Am respectat libertatea individuală, am respectat libertatea colectivităţilor, lăsând se facă cele maĭ marĭ intrunirĭ pentru că dreptul întruniреĭ cu dreptul petiţiuneĭ şi cu libertatea preseĭ sunt elementele inherinţĭ şi dătătoare de viaţă ale regimuluĭ constituţional:" (Aplause).

„ . . . . . Ziceţĭ că Panu a greşit, *şi eu primesc, căcĭ ce este numele meŭ în cumpănă unde se hotărăşte soarta ţereĭ întregĭ? (Aplause). —Da, să piară acest nume, numaĭ ţara mea să fie mîntuită».*

Decĭ vedem că Panu este acelaşĭ în locotenenţa Domnească ca şi Ministru sub principele Alexantru Ioan I. Cuza; în adevăr a sacrificat totul pentru ţară şi în 1868 Majestatea sa domnitorul Romînieĭ Carol I acordă mameĭ sale, călugăriţeĭ Eufrosina Panu şi la două surorĭ ale sale tot călugăriţe la mănătirea Varatec, o pensie viageră *ca semn de recunoştinţă şi spre răsplătirea serviciilor făcute în 1858 causeĭ Autonomieĭ şi unireĭ*, de locotenentul princiar al Moldoveĭ Anastase Panu.

Panu a bine meritat de la Patrie!.

Curînd Anas. Panu se retrase şi din cameră; călători pe la Paris, fără a respunde la chemările ce i se făceau în scris saŭ prin intermediarĭ (N. Burchi. —cumnatul seŭ). Se reîntoarse apoĭ la Iaşĭ în casele părinteştĭ din Strada sf. Vinerĭ astă-zĭ Anastase Panu, şi către finele anuluĭ 1864 căzu greŭ bolnav. Fu dus la Viena la casa de sanatate unde şi muri către finele luneĭ August 1866. Corpul seŭ a fost adus în ţară de Protosinghelul Sofronie Vîrnav — Birnicul, care-l conduse până la Iaşĭ.

In toate oraşele pe unde trecea, cetăţenii cu miile îĭ făceŭ ovaţiunĭ eşind departe de oraş în întîmpinare şi aşteptînd cîte 2 şi trei zile sosirea luĭ; iar Sofronie Vîrnav prin discursurile sale pornea rîurĭ de lacrimĭ regretabile din ochiĭ mulţimeĭ.

Inmormîntarea luĭ Anastasie Panu, pe cheltuiala Statuluĭ şi cu marĭ onorurĭ, avu loc în Iaşĭ. în cimitirul Mitropolieĭ, alăturĭ cu tatăl seu în ziua de 9 Septembre 1866.

Th. Ghiga.

IN MUNŢI

(SONET)

E'n mezul nopţeĭ taĭnic şi albă trece luna,
Iar munţiĭ printre stele ridică-o neagră pată,
Din depărtărĭ un fulger fantasticĭ codriĭ-arată,
Tot maĭ departe'n noapte gemênd pĭere furtuna.

E umed tot văzduhul de ploaia 'nfuriată,
Ce geme'ndepartare ducînd aiurĭ furtuna;
E'n mezul nopţeĭ taĭnic şi albă trece luna
Cu'n cearcăŭ de lumină pe cer înconjurată.

Din depărtărĭ un fulger fantasticĭ codriĭ-arată
Cu umbre şi lumine ce pĭer cît aĭ clipit,
Pe cînd prin stele munţiĭ ridică-o neagră pată...

Privesc cu frică'n juru'mĭ, ascult, şi nu'mĭ daŭ seamă
Ce glas în mezul nopţeĭ, în taină mĕ tot cheamă.
Şi cine'mĭ toarnă'n suflet fiorĭ de Infinit?...

Gordon.

Ştiinţĭ-Litere-Arte

— —

Programul reprezentaţieĭ artistuluĭ comic I. D. Ionescu cuprinde: *Spiţerul şi Grecul*, jucată de d-nele Verona Cozinski, Elena Botez şi d-niĭ, M. Arceleanu şi D. Constantinescu.

Paraclisierul comedie vodevil.

Tragerile pe sfoară, cuplete noĭ de actualitate.

Kiriţa la Paris, jucată de d. I. D. Ionescu în costum noŭ.

Isak Silberstein, în limba romînă şi Germană, etc. etc.

Muzica militară.

*

Inscrierile la Conservatoriul de muzică şi declamaţiune vor începe la 18 Septemvrie.

*

S'a evaluat zilele acestea escadra amiraluluĭ spaniol Cervera, pierdută la Santiago în vr'o patru oare. Cifrele sunt foarte eloquente.

Vaporul *Christobol Colon* valora 22 milioane; *Viscaya* 18 milioane, *Oquendo* 18 milioane, *Maria Teresa* 18 milioane, *Pluton* 2 milioane jumatate; *Furor* 2 jumatate milioane; artileria de inarmare 19 milioane. Ceea ce dă 100 de milioane!

*

Doctorul Weigand, filologul din Lipsca şi director al seminaruluĭ romîn din acest oraş, a sosit în Romînia pentru cîtva timp.

După cît suntem informaţĭ în ultima vreme d-rul Weigand n'a dus casă bună cu studenţii romînĭ din Lipsca în urma concluziilor la care a ajuns filologul în privinţa Romînilor din Transilvania şi Macedonia. Manifestaţiile ostile n'aŭ lipsit la unele cursurĭ ale filologuluĭ german.

*

Se afirmă că scriitorul francez Joris Karl Huysmans a cumparat o vilă în nordul Franţeĭ, într'un orăşel foarte retras, cu intenţia de a intemeia o colonie a scriitorilor creştini, ceea ce însămnează credincioşĭ bisericeĭ catolice.

*

La Londra doctorul Berson a executat o urcare în balon pînă la înălţimea de 8,250 metri.

*

Tot din Londra se anunţă că mult popularul viziteŭ al Curţeĭ, Edvin Miller şi-a pierdut funcţia la Curtea Regală. El nu conducea trăsura decît în zile marĭ—de la 1861 n'a apărut... pe capră decît de 12 orĭ.

*

Iată prefaţa volumuluĭ de *„Epigrame"* datorite spiritualuluĭ *Giordano* şi apărute în a doua ediţie, îndoit de voluminoasă ca acea dintăiŭ:

Marele succes obţinut cu ediţia I-a, mi-a dat curajul... Nu, aceasta ar spune-o un altul, eŭ voiŭ fi sincer; am imprimat această ediţie pentru motivul ce'l voiŭ arata maĭ la vale.

Cînd am scos ediţia întăia, un prietin mă întrebă: cum merg epigramele?

— Se desfac străşnic, i-am respuns cu un aer posomorît.

— Dacă se desfac, ce te supără dar? îmi obiectă prietinul.

— Nu m'aĭ înţeles, dragă, se desfac—fiind-că-s răŭ broşate....

Tot la apariţia primeĭ ediţiunĭ, mi s'a spus că epigramele mele aŭ să rămîe, şi într'adevăr *aŭ rămas.*

Aceasta însă nu m'a impedecat a scoate o a doua ediţie, pentru că... sînt tipograf.

*

In vitrina prăvăliei Ostapovicĭ, sunt expuse busturile M.M. L.L. Regeluĭ şi Reginei admirabil lucrate în atelierul de sculptură V. Socec, din Cîmpu-Lung.

*

A apărut Buletinul Camereĭ de Comerciŭ şi Industrie din Bucureştĭ, anul al IX, pe Aprilie-Iulie 1898.

Anarhiştĭ şi Revoluţionarĭ

Cu o explozie de indignare a fost primită, în lumea întreagă, vestea atentatuluĭ din Geneva. In crima aceasta sunt împrejurărĭ carĭ nu permit încercare de justificare, de scuză saŭ uşurare, al căror obiect aŭ fost alţiĭ, altă dată, de acelaşĭ soiŭ, în presa revoluţionară a tuturor ţărilor. Cînd d. Canovas fu asasinat, jurnalele acesteĭ partide bune, forţată de a blama acest noŭ act de propagandă prin fapt, se despăgubiră de această sforţare veştejind şi blestemînd pe victimă maĭ mult încă de cît pe asasin. Nu este posibil de a lua această temă cu ocazia ultimeĭ isprăvĭ a anarhieĭ internaţionale. Ea are un aşa caracter de oroare şi de laşitate în cît nu lasă altă resursă de cît a condamna fără rezervă. Tot aşa fac organele revoluţionare.

Socialiştiĭ înţăleg că anarhiştiĭ depăşesc într'adevăr orĭ ce măsură în mijloacele ce întrebuinţează pentru a corija viciile societăţeĭ actuale. Dar acesta este un argument care îl întîlnim în maĭ multe din protestările lor şi de care ar fi bine să nu se maĭ vorbească.

Anume argumentul care constă a zice că atentatele individuale sunt nefolositoare, că nu fac a înainta cauza bună, că îĭ strică chiar din contra; de aceea este preferabil să ne abţinem. Ast-fel era, dacă nu ne înşelăm, teza ce d. Jules Guesde susţinea deja, cu ocazia altor atentate anarhiste.

După el, nefolosirea lor era condamnarea lor. Rezultă din aceasta că anarhiştiĭ erau pretutindenĭ revoluţionarĭ neîndemînatecĭ, şi că neajunsul lor cel maĭ mare era de a nu-şĭ rezerva toată energia lor şi toate armele lor pentru bunele şi folositoarele atentate colective contra societăţeĭ însăşĭ. A judeca ast-fel lucrurile, se pare că nu rămîne maĭ mult de cît o chestiune de metodă, şi că ar fi maĭ principală o eroare de tactică pe care să o imputăm luĭ Vaillant, luĭ Emile Henry, luĭ Caserio. Pe de altă parte, condemnînd, maĭ mult saŭ maĭ puţin cu tărie crimele lor, ne rezervăm a avea multă indulgenţă pentru criminalĭ. E vorba, de a lua contra acesteĭ bande sălbatice măsurĭ energice de înfrînare, este chestiunea de a asigura contra lor legea şi justiţia; ştim de unde vine opoziţia, şi ce nume se dă, în o anumită partidă, legilor de cari anarhiştiĭ ar avea să se plîngă.

Un anarhist ispăşeşte în închisoare un atentat pentru care juriul l-a condemnat la moarte; s'a văzut obiectul căreĭ îngrijirĭ este el, ce campaniĭ se fac în favoarea sa, ce influenţe sunt puse în mişcare pentru a-l pune în libertate. Ele triumfă în sfîrşit, şi favoarea care a sfîrşit prin a-l smulge pedepseĭ se transformă îndată în apoteoză.

Aşa, e puţin lucru asemenea de a face legĭ contra anarhieĭ, sub greutatea emoţiuneĭ provocate de fără-de-legile sale cele maĭ odioase, dacă puţin cîte puţin această dintîĭ impresiune se şterge şi face loc indiferenţeĭ şi uităreĭ.

Atentatul recent, care urmează aşa de aproape altor crime de acelaşĭ soiŭ, probează că anarhia nu dezarmează. Pentru moment se poate crede că doarme, dar ea veghează, din contra şi prepară noĭ lovituri. Aceasta pretinde nu maĭ mult în Franţa ca aiurea, dar în Franţa ca aiure, o vigilenţă susţinută din partea guvernelor şi de toţĭ aceia carĭ aŭ ca misiune de a proteja ordinea socială şi siguranţa publică.

Pentru a extermina acest flagel internaţional, toate naţiunile civilizate aŭ un interes comun carĭ le obligă a nu slăbi un moment; ci a îndoi din contra activitatea şi hotărîrea, în exercitiul supravegheреĭ şi înfrîngereĭ acestor banditĭ.

Aleman.

INFORMAŢII

— —

Erĭ a fost internat, în Sp. Sf. Spiridon, individul Ioan Gidei din Sculenĭ, căruia aprinzîndu-i-se cămaşa de la un foc i'aŭ cauzat maĭ multe rănĭ pe corp.

— —

Locuitorul Sava Diacon, din comuna Tomeştĭ, cătunul Osoi, a fost bătut într'un mod aşa de sălbatec de nişte flăcăĭ din sat, în cît acest nenorocit a fost adus într'un hal fără hal la Spitalul Sf. Spiridon.

— —

In jurnalul nostru de Sîmbătă 6 a. c. am dat informaţia că d. P. Buzdugan sub-inspector de curăţire a stradelor este dus de la 15 August în Vasluĭ ca angajat la muzica militară de acolo.

D-na Buzdugan, ne asigură că soţul d-sale nu este muzicant în regimentul de Vasluĭ, ci este dus la ţară unde se află bolnav.

Facem cuvenita rectificare.

— —

Astăzĭ soseşte din Botoşanĭ regimentul 8 de calaraşĭ pentru a lua parte la manevrele ce vor avea loc între Iaşĭ şi Roman.

— —

De la parchet s'aŭ trimes la penitenciar pe individul Mihai Volosciuc, ca autorul furtuluĭ din strada de sus, pe Marcu Clemer din Tîrgu Frumos ca vagabond din Rusia, şi pe Gheorghe Lelea pentru dare de foc.

— —

Strada Aron Vodă şi Ştefan, sunt într'o stare cu totul ne practicabile, bortele sunt în adîncime de o jumătate metru şi pe lîngă toate acestea maĭ e şi murdăria care le copleşeşte, din cauză că tot soiul de murdăriĭ se toarnă în acele străzĭ. E de prisos a maĭ atrage atenţia onor administraţieĭ comunale pe care acum o preocupă alegerile iar nu nevoile oraşuluĭ.

— —

Corespondenţă particulară

Bucureştĭ, 9 Sept.

Vă scriŭ pe fugă să nu scap poşta căcĭ e tîrziŭ.

Afacerile oculteĭ maĭ încurcate de cît orĭ cînd.

Svonurile despre probabilitatea unuĭ minister Stătescu fără Sturdza sunt pure invenţiunĭ. Sturdza nu lasă puterea de cît odată cu prăbuşirea întreguluĭ regim.

Venirea M. S. Regeluĭ e aşteptată de ocultiştĭ cu sufletul la gură, căcĭ de la Suveran se aşteaptă verdictul prelungireĭ saŭ sfîrşitul vieţeĭ regimuluĭ.

Sgomotele de împăcare cu disidenţiĭ sunt pînă acum cu totul neîntemeiate; ele v'aŭ fost aduse acolo de nişte negustoraşĭ politicĭ interesaţĭ a juca încă vre-un rol în politica locală, saŭ cel puţin a face pe *precioşiĭ*...

Mîne Joĭ se 'ntruneşte comitetul partiduluĭ conservator, convocat a lua dispoziţiĭ energice relative la alegerile comunale din toată ţara. Ar fi vorba şi de o delegaţiune care să expuie Maiestăţeĭ Sale Regeluĭ la sosire, situaţia cu totul nepopulară a guvernuluĭ şi eventualitatea iritaţiuneĭ prea marĭ a întregeĭ ţărĭ, în caz cînd oculta va prezida nişte alegerĭ aşa de importante ca acele de acum.

Peste puţin maĭ multe ştirĭ interesante,

X.

— —

D-ra Lucia Dimcea diplomată a şcoaleĭ de perfecţiune din Paris, este numită pe ziua de 1 Septembrie, ca profesoară de lucru la şcoala profesională din Slatina.

— —

Ar fi de dorit ca vidanjele căsărmilor de la Copoŭ să transporte murdăriile lor noaptea, cînd lumea doarme, iar nu în faptul zileĭ, cînd infectează aerul curat al Sărărieĭ.

D. general Iarca este rugat să dea ordin în consecinţă.

— —

La secţia 3 a fost arestat Ferariu Ion dezertor din Regimentul 7 Rahova No. 25.

— —

Maşina de presat pe cînd se scobora din Sărărie în Ţicăul de jos pe strada Scăricică, o pedică de la maşină s'a scapatat luînd vînt maşina la vale, spărgînd zaplazul şi latrina de la casele Zamfireĭ Gheorghiu din strada Scăricică No. 21. In urmă maşinistul a oprit maşina.

— —

In strada Golia No. 23 un copil al d-luĭ Caracaş jucîndu-se pe fereastră cu nişte chibriturĭ şi aprinzînd un chibrit a luat foc perdeaua. Sărind ceĭ din casă aŭ stins focul imediat.

— —

Erĭ a fost trimisă la Bucureştĭ lada ce s'a găsit în pivniţa Biserieĭ Sf. Sava.

— —

Trenul expres direct între Berlin-Bucureşti-Constantinopol va începe a circula în primele zile ale primăvereĭ viitoare.

Igiena Copiilor

SCRISOAREA XI

VI. Cultivarea organelor sensuluĭ

Mutt stimată Doamnă!

(Urmare)

Exerciţiul auzuluĭ se face la început prin cîntecele de leagăn a mameĭ saŭ a doiceĭ, care îl liniştesc, apoĭ prin cîntecul seŭ propriu, apoĭ prin jocurĭ cu cîntece atît de plăcute copiluluĭ şi în fine maĭ tîrziŭ prin canto şi muzică care influenţează atît desvoltarea auzuluĭ cît şi viaţa sufletească şi termperamentul copiluluĭ.

c) **Sensul pipăireĭ** *(tactuluĭ).* Simţirea în mod general există deja la copilul noŭ născut, căcĭ videm că o baie potrivită de caldă deşteaptă un sentiment de plăcere, o bae prea caldă saŭ prea rece, un sentiment de desplăcere tactul propriu zis îusă aşa numita pipăire, se desvoltă abea maĭ tîrziŭ prin experienţă şi exerciţiu. Copilul se exersează la inceput singur, curiozitatea luĭ naturală îl face ca el să pipăe, cu mînuţele luĭ, jucăriile şi alte obiecte ce-'ĭ vin în mînuţă. totuşĭ e bine aĭ veni maĭ tîrziŭ în ajutor şi al exersa.—Un medic savant a căruia nume mi-a scapat din memorie a închipuit pentru copiiĭ maĭ marĭ următoarea metodă foarte practică:

Facem o colecţie de diferite bucăţĭ de postav pe care le numerătăm după grăsime şi felul ţesătureĭ. Copilul pipăe, în maĭ multe rîndurĭ fie care bucată după ordinul numerilor, numeşte cu voce tare fie care număr. După un oare-şĭ care timp de exerciţiu îndemnăm copilul de a găsi cu ochiĭ închişĭ numărul cutare saŭ cutaro, şi el le găseşte perfect de esact. Exerciţiul poate aduce tactul la o perfecţiune uimitoare. dovadă orbiĭ care ajung prin exerciţiu bine combinat de a recunoaşte prin pipăit orĭ ce monedă, a lucra o meserie a ceti, etc.

d) **Sensul gustuluĭ şi a mirosuluĭ.** Aceste două simţurĭ există asemenea deja la coopilul noŭ născut. Ca dovadă ne servesc următoarele experienţe: dacă dăm copiluluĭ apă cu zahaar, videm că faţa luĭ exprimă mulţumire şi el mişcă buzele ca cum ar voi să sugă, dacă îĭ dăm ceva acru, ceva amar saŭ apă cu sare, faţa exprimă o desplăcere şi desgust; dacă îĭ dăm cu biberonu ceva care miroasă reŭ, el refuză de a suge, dacă îĭ dăm cu biberonu lapte el apucă şi suge. Nu saŭ cercat a exersa pînă azĭ aceste două sensurĭ, dar se ştie că copilul se exersează singur, căcĭ videm obiceiul copiilor de a duce toţ ce apucă la gură şi nas. Pare că reuşita e perfectă căcĭ întîlnim în viaţă mulţĭ gurmanĭ şi puţine persoane cărora le-ar lipsi mirosul.

Iaşĭ. **Dr. W. Finchelştein.**

(Va urma)

De arendat

Moşia Pănceştiĭ din jud. Roman, fosta proprietate a defunctuluĭ Ioan Stroiŭ. Amatoriĭ sunt invitaţĭ să se adreseze în Roman la d. Scarlat Ghidionescu saŭ în Iaşĭ la d. avocat Bădăreŭ.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraş).

A se adresa la Redacţie.

De Inchiriet chiar de la 1 Octombrie casele No. 83 din strada Sărărie: salon, antret, 2 odăĭ, etac, bucătărie, beciŭ, cămară pentru lemne etc.; informaţiunĭ acolo.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de luminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Constanța 9 Septembrie 1898.

Orz 2000 hect. lei 4.40. Meiŭ 350 hect. lei 4.20. In 40 hect. lei 7.80. Rapița 20 hect. lei 5.20. Grîŭ arnăut 250 hect. lei 8.40. Secară 350 hect. lei 5.70. Ovăz 470 hect. lei 3.

Toate în oraș la magasie.

Telegramele Străinătății

Afacerea Dreyfus

Viena, 9 Septembre.

Manifestul lansat de ducele d'Orleans și lipit pe toate zidurile Parisului, a produs o penibilă impresie asupra acelora dintre republicanĭ cari sunt adversarĭ aĭ revisuireĭ. Eĭ au fost surprinșĭ de acest manifest, și cea maĭ mare consternare se manifestează printre dînșiĭ.

Partizaniĭ revizuireĭ provoacă guvernul Brisson, ca să procedeze contra complotiștilor monarhiștĭ în mod sumar și fără cruțare.

— —

Viena 9 Septembre

Comisiunea instituită de lege pentru cestiunile de revizuire, va ține mine Mercurĭ, prima eĭ ședință spre a discuta motivele pentru revizuirea procesuluĭ Dreyfus.

— —

Viena 9 Septembie

Maiorul Esterhazy se află acum la Londra.

El s'a oferit maĭ multor ziare englezeștĭ pentru ca în schimbul a cincĭ miĭ pfunzĭ (125 miĭ leĭ), să facă destăinuirĭ sensaționale, asupra complotuluĭ urzit contra luĭ Dreyfus.

Ziarele engleze n'aŭ primit propunerea luĭ Esterhazy, de oare ce acesta nu e demn de încredere.

— —

Viena 9 Septembre.

Se anunță din Londra că maiorul Esterhazy, văzînd că afacerile plănuite nu-ĭ merg în acest oraș, s'a hotărît să-l părăsască și să plece spre Germania.

— —

Bruxelles, 9 Septembrie

Se crede că antidreyfusiștiĭ vor să organizeze manifestațiunĭ sgomotoase cu ocaziunea procesuluĭ Picquart care se judecă mîne Miercurĭ înaintea tribunaluluĭ corecțional.

Poliția a luat măsurĭ foarte severe pontru menținerea ordineĭ.

— —

Labori a declarat că se va opune cu energie amînăreĭ procesuluĭ Picquart.

El va cere ca acesta să fie imediat și în mod public judecat.

— —

Bruxelles, 9 Septembrie.

Jaurès, cunoscutul orator socialist, a anunțat că în curînd va ține la Liége o conferință asupra afacereĭ Dreyfus.

— —

Bruxelles, 9 Septembrie:

S'aŭ hotărît deja advocațiĭ cari vor apara pe Dreyfus înaintea Curțeĭ de casație.

Acești avocațĭ sînt: Boivin, Champeaux și Mornhardt.

Scrisoare deschisă

D-sale D-luĭ Director al Teatrelor, D. Petru Grădișteanu, Jurisconsult, Avocat, Senator etc.

Domnule,

Ațĭ primit de la mine, zilele trecute, o petițiune timbrată și, alaltăerĭ, mi-ațĭ răspuns în mod neoficial, printr'o scrisoare intimă, cu toate că între dv. și mine nu știam până acu să fi fost vre-o intimitate. Ar fi risipă de cerneală să reproduc textul acestor două documente, de vreme ce aŭ fost publicate (orĭ cînd pot dovedi netăgăduit că nu eŭ le-am comunicat onorabileĭ Redacțiunĭ) în «Adevărul» de joĭ, 3 Sept.

De și plină de jocurĭ de cuvinte picante și cu totul neuzate; de și imbibată de un cald sentimentalism tineresc, care firește șade bine la orĭ ce vrîstă, și deși oare-cum măgulitoare în formă pentru mine, scrisoarea dv. nu 'mĭ convine de loc, ba chiar m'a supărat foarte —să mă scuzațĭ. Așa dar:

Fiind-că, din răspunsul dv., pricep că, punînd sub înalta-vă protecție dreptul și dignitatea mea de publicist, am nemerit răŭ;

Fiind-că mă domiresc astăzĭ că dv., ca bărbat de inimă, nu vă puteți lăsa mișcat de sentimentul adînc al aceluia care vine, în fața lumiĭ, să 'și renege greșelile și rătăcirile dintr'o vîrstă lipsită de teama răspunderiĭ,—niște rătăcirĭ și greșelĭ cărora, spre umilirea și spre căința luĭ până la groapă, nu li s'ar putea șterge de istov urmele, din pricina unor blestemate și diavolești născocirĭ,—căcĭ numaĭ diavolul, cu duhul săŭ cel răŭ, a putut, spre bătae de joc, insufla pe om să 'și vecînicească prostiile, ca și cum prostia nu era, și fără slovă și tipar, destul de vecînică;

Fiind-că mă aflu în fața unuĭ diregător carele crede că puterea-ĭ n'are nicĭ un frîŭ și care, maĭ crud de cît un neînduplecat și nesățios de vaete inchizitor, m'amenință să nu mă ierte nicĭ chiar cînd, bătîndu-mă, pocăit, cu pumnul în pept, mă leapăd de păcat,—în fața unuĭ siluitor și batjocoritor de conștiințe, care vrea rîzînd să mă supună cu sălbătăcie la o casnă maĭ sîngeroasă de cît toate, aruncîndu'mĭ mereŭ pe obraz, în vileag, rușinea de care tot caut plîngînd să mă spăl;

Fiind-că văd că milă nu am să capăt de la dv., și neîndurîndu-mă totuși să cred că neroadele și spurcatele mele păcătoșiĭ de tinerețe s'ar maĭ putea înfățișa publiculuĭ împotriva voințiĭ mele anume, într'o lume unde s'or maĭ găsi doar un pic de sfîntă dreptate, un grăunte de minte nestrîmbată, o slabă umbră de omenie,

Am onoare să vă fac atent, domnule, la somațiunea ce v'am înaintat, prin portăreĭ, astăzĭ 7 sept., 1898. O puteți publica, dacă poftițĭ, și pe aceea.

Vă salut, cu toată spaima ce trebue să 'mĭ insufle un om în fața căruia cuvîntul se perde umilit, neavînd nicĭ o putere, și vă rog să știțĭ că la aceasta nu am nevoe de nicĭ un răspuns: destul c'ațĭ fost dv. «bombardat» Director al Teatrelor, nu maĭ e nevoe să mă canonațĭ saŭ să mă canoniți și pe mine cu proza dv. prea tinerească, pe care, la vîrsta mea coaptă, n'o maĭ pot gusta.

Caragiale

1898, Sept. 7. Peatra-N.

ULTIME INFORMAȚII

S'a acordat d-luĭ I. P. Florantin, profesor de filosofie la liceul externat, concediŭ până la 1 Aprilie, cînd d-sa se va retrage la pensie.

D. Florantin va fi suplinit prin d. State Dragomir, dacă nu cumva va interveni din noŭ clubul pentru a impune pe d. Missir saŭ pe d. Averescu.

Ni se comunică că o d-ră profesoară de la școala de fete din Păcurarĭ, în loc de a se mulțămi să dee o listă de cărți pe care elevele să și le procure de unde ar crede de cuviință, d-sa face pe eleve să-ĭ aducă banĭ ca să le cumpere cărți de unde crede d-sa de cuviință.

Rugăm pe d-na directoară Buțureanu, să cerceteze lucrul și dacă faptele se adeveresc să amintească institutoareĭ în chestie regulamentul și circulara ministerială relativă la chestia cărților.

Congresul Studenților

Ședința întăia

Se procede la formarea biurouluĭ: președinte Ștefănescu Galațĭ, secretarĭ Popescu-Pion și Oct. Velciu.

Se trimit telegrame M. S. Regeluĭ, primuluĭ ministru, ministrului Cultelor, prefectuluĭ și primaruluĭ din Tg. Jiu unde a avut loc anul trecut congresul și d-luĭ Nenițescu prefectul jud. Tulcea.

D. *Gorgos* propune în mod foarte serios să se trimită o telegramă și... spaniolilor. Tot d. Gorgos zice că nu trebue dată o așa de mare atenție d-luĭ Sturdza de oare ce ar fi implicat în chestia națională.

In urmă, din inițiativa d-luĭ V. Brăescu se formulează două telegrame luptătorilor naționaliștĭ dr. Rațiu și Lucacĭ.

Se dă citire telegramelor sosite din partea cerculuĭ literar din Constanța, de la doĭ foștĭ colegĭ Tinculescu și Naulescu și o telegramă în versurĭ de la d. Varone institutor din Babadag.

Se începe discuțiunea în privința comisiuneĭ de verificare a Asociațieĭ Bucureștĭ și se perde un timp îndelungat cu această discuție. Se alege o comisiune care să verifice pînă mîne dimineață lucrările de cu 2 anĭ maĭ înainte.

D. *V. Popescu* își desvoltă conferința sa despre *Sociologia dinamică*, într'un chip foarte înțelept și substanțial. Zice între altele că emanciparea claseĭ de jos e foarte apropiată. Congresul a hotărît ca această conferință excelentă să fie tipărită pe socoteala celor două Asociațiĭ București și Iași și să fie împărțită studenților.

Ședința de după amiază

D. *Gheorghiu-Bîrlad* în chestia Dobrogiei, face istoricul și la urmă ne dă un program ce a fost alcătuit de un comitet iredentist și anume:

1) Unirea tuturor Slavilor, 2) Inființarea și întreținerea școalelor bulgărești, 3) Ajutarea bulgarilor din alte părți și a Rușilor ce ar veni să locuiască în Dobrogea, 4) Bulgariĭ și Rușiĭ să se ajute reciproc pe tărîmul economic, 5) Exploatarea greșelelor administrațe. Dobrogene spre a atița ura celorlalte națiunĭ contra dominațieĭ romîne, 6) Să caute a deveni stăpînĭ pe funcțiile publice, 7) Să împingă pe sătenĭ la răscoale și să ajute la formarea bandelor de tălharĭ, ca ast-fel să poată dovedi incapacitatea guvernuluĭ romîn.

După d. Gheorghiu urmează d. *Ștefănescu-Galați* care tratează despre *Mortalitatea copiilor*. D-sa arată că numărul nascerilor a crescut față de trecut, dar tot odată și acel al boalelor, causate din alimentația rea și greșită. In această privință arată că sunt 3 felurĭ de alimentațiĭ: cu mamă, cu mancă și cu biberonul. Susținînd alimentarea de la mamă, arată că alimentarea cu mance e o cauză principală de transmiterea boalelor și că acea a alaptăreĭ cu biberonul este și dăunătoare sănătățeĭ, din cauza inferiorității lapteluĭ de vacă față de cel al mumeĭ. Apoĭ zice că încă o cauză a mortalității copiilor e supra alimentația și alimentația prea timpurie cu substanțe solide și aceasta maĭ ales la țară.

Se propune de d. Brăescu a se ținea ședință de noapte și se admite.

Ședința de noapte

D. Costea propune o moțiune care să fie înaintată Parlamentuluĭ, anume de a se da drepturĭ politice Dobrogenilor. Respunde d. *Danielopol* zicînd să se ceară drepturĭ numaĭ romînilor din Dobrogia. D. *Mușescu* susține a se distruge o astfel de moțiune, de oare ce am avut și avem oamenĭ capabilĭ la guvern, carĭ n'au putut face nimic pînă acuma. E decĭ o chestie prea grea pentru un congres studențesc, din care ar resulta poate un mare pericol pentru țară. D. *Demetrescu-Brăila* aprobă darea de drepturĭ, cu condiție ca să se coloniseze Dobrogia cu Transilvanenĭ pentru ca romînii să covîrșească numărul străinilor. După un mare tumult moțiunea se respinge.

Se procede apoĭ la votarea pe articole a regulamentuluĭ organizăreĭ congreselor. Se votează cu micĭ modificărĭ; între altele s'a luat dreptul bacalaureaților noĭ a lua parte la congres.

Balul

Erau orele 12 noaptea cînd terminîndu-se ședința extraordinară, studențiĭ ce maĭ rămăsese, porniră cu toțiĭ spre sala Tribunaluluĭ, unde a avut loc un splendid bal dat în onoarea congresiștilor. Aicĭ era adunată maĭ toată elita tulceană, între care pot cita, d-nele: Dinescu, dr. Onceanu, Cernescu, Vîrgolicĭ, Cartemișoff soția consnluluĭ rus, Ionescu, Codreanu, Nicolescu, Fotescu, dr. Ionescu, Timuș, Măgură, Neagu, Vartolaș, Alexandrescu, Cutovu, Ionescu prof., Ioaniu f. drăguță, Vasiliu, Albu și Petrescu.

D-rele: Pauline și Victorie Dinescu, Codreanu, Onceanu, Răsvani, Niculescu, Covalencu, Nedeoglu, Nemescu, Rășcanu, Cartemișoff, Ceruescu, Munteanu, Sfintescu, Atena Vasiliu, N. S. Albu.

D-niĭ: I. Dinescu, Gh. Cernescu, Gr. Cernea, Șt. Ionescu, Cartemișoff, dr. Onceanu, M. Vîrgolicĭ, V. Neagu, I. Albu, D. Timuș, Alexandrescu, Mateescu-Buzeu, dr. Ionescu, I. Resvani și cîte-va... sute de studenți.

Aur.

Tulcea, 9 Septembre, 98.

Erĭ pe cînd pleda d. avocat Petru Misir în procesul Paiano și Primărie, d. Gane care venise de cîte-va minute, cată să-l întrerupă. La un timp dat d. Misir zice: ceea ce a făcut primăria cu contractul Paiano este nedemn de oamenĭ serioșĭ. D. Gane cu aparență de indignare, întreabă pe d. Misir, ce va să zică aceasta? D. Misir foarte rece'ĭ răspunde: d-le Gane, sunteți serioși dv., ceia ce s'a făcut însă de comună cu contractul d-luĭ Paiano, vă repet, este nedemn de oamenĭ serioși. Și vă rog, d-le Gane, se ne maĭ lasați cu întrerupere la ca să facem ceva serios, macar aice. Cît despre supărarea dv. sunteți de abea la început.

Amintim publiculuĭ iașan că mîne sară sîmbătă are loc în teatrul Sidoli representația dată de Simpaticul artist I. D. Ionescu, cu concursul trupeĭ iașene.

O ocazie minunată de a petrece cîteva oare plăcute.

Se dă ca sigură numirea d-luĭ d-r Bastachi de prefect la Hușĭ în locul d-luĭ d-r Munteanu.

Delegațiunea disidenților liberalĭ din Hușĭ a căpătat atita asigurare că culesul viilor nu-l apucă pe D-r Munteanu prefect.

Iată numele reușiților la concursul de bursă pentru Școala Comercială grad. II.

Ionescu Ioan, Dordea Aurelian, Radu Ion, Pavlov, Țaicu D., Samoil Gh., Atanasiu, Pintilie D.. Frumusache P., Brosteanu, Ciudin, Gheorghiu Andreĭ, Luca Vasile.

Cetim în «Adevărul» că în ultimul consiliu de miniștri ținut sub presidența d-luĭ Sturdza s'a discutat propunerea ministruluĭ de războiu de a se cere Camerilor un nou credit de maĭ multe milioane leĭ pentru complectarea materialuluĭ necesar marineĭ noastre militare.

Consiliul de miniștri a hotărît să se maĭ discute chestia într'o altă ședință ce se va ținea sub presidența regeluĭ, imediat după întoarcerea acestuia în țară.

La catedra de filosofie la externatul secundar de fete, remasă vacantă, se dă ca probabilă numirea d-reĭ Elena Nanu, licențiată în istorie și filosofie.

D. M. Săvescu profesor de limba romînă la liceu, cursul inferior, a plecat la Lipsca în virtutea unuĭ nou concediu pe timp de doĭ anĭ.

Iată lista celor reușiți la examenul de burse, de la școala Normală «Vasile Lupu» în ordinea clasificăriĭ:

Buzdugan G. N., Pelin M. I., David D. G., Nicolaescu G. I., Berenghi G. I., Teofanescu C. Erm., Coadă I. V., Botez C. I., Tacu A. C., Tudosia G. Pint., Troiceanu N. N., Cîmpenescu G. G., Hodoreanu A., Sirigeanu T. N., Negoiță C. V., Chiriac I. I., Petrescu Alex., Racu D. G., Tircă D. G., Vidrașcu I. G., Antăluca M. P., Harnagea S. Gh., Lupescu S. I., Lupu I., Nicolaescu V. In., Popa N. D,, Teodorescu G. C., Stan T. Ion., Burlacu V. Dim., Epure Ion, Ivan Nifon, Onofrei Ion, Arsintescu T. Gh., Harnagea V. C., Cristescu M. Stefan., Toma I. Gh., Bălănescu T. Nic., Bulgariu V. P., Galinescu G. Eug., Mocanu Gh. Vasile, Todirescu G. Vas., Băncescu I. Ion.

Aŭ maĭ întrunit media 7 și următoriĭ eleviĭ:

Chinarcu V. Ion, Vlad V. Gr., Ghinea D. Gh., Radu I. Cost., Andronescu I. Ion, Crețu Gh., Breabăn C. Nic., Teodorescu N. Leon, Pintilie V. Cost.

Cu privire la jalnica tragodie a ilustruluĭ pseudo-Koch pe care parchetul local l'a *expediat* cu primul tren, avem o mică rectificare de făcut și anume că intervenția—foarte laudabilă—pentru izgonirea vagabondului făcător de minunĭ s'a făcut de către d. dr. *G. Bogdan* în calitate de presedinte al „asociațiunii generale a medicilor din țară" secția Iași, iar nu de către *societatea de medicĭ și naturaliștĭ*. Această din urmă are o destinație pur științifică, sub scutul „asociațieĭ generale a medicilor" care va fi de sigur foarte recunoscătoare presedinteluĭ secțiunii din Iași care a venit de hac, foarte din timp, nepoftituluĭ oaspe.

La școala «Cultura» cele două locurĭ de institutor rămase vacante vor fi suplinite de d-ra Balif și de d-ra Fiș.

Mișcarea în corpul didactic secundar

Pînă acum s'a făcut următoarele numirĭ și permutărĭ în corpul didactic din Iași:

D. Prassa, profesor în Botoșanĭ, permutat profesor de franceză la divizionarele liceuluĭ național din Iași.

D. Gh. Beiu Palade, licențiat în matematicĭ, numit profesor de geografie la divizionarele liceuluĭ național din Iași.

D. Popovicĭ-Bîznoșanu, licențiat în științele naturale din Bucureștĭ, numit profesor de științele naturale la liceul internat din Iași.

D. Mihaĭ Carp, licențiat în litere, profesor de limbele romînă și elină la gimnaziul clasic din R.-Vîlcea.

D. C. I. Constantinescu, absolvent al facultățeĭ de științe, numit profesor la gimnaziul din Caracal.

D. L. Ursulescu, absolvent al facultățeĭ de litere, profesor de limba romînă la gimnaziul din Vasluĭ.

D. Nec. Motăș, licențiat în istorie și filosofie, profesor de istorie la gimnaziul din Caracal, însărcinat fiind și cu direcția școaleĭ.

Danil Ciolan profesor la catedra de limba romînă și latină la gimnaziul Stefan cel Mare Iași.

V. Popescu profesor la seminar, Iași, I. M. Radovicĭ absolvent al facultățeĭ de litere, profesor la catedra de limba romînă (cl. I—IV) și latină (cl. IV) la gimnaziul din Fălticenĭ.

D. Gane a crezut de cuviință să asiste pe conu Costache Lepadatu la procesul Paianu. D-sa voește acum în ajunul alegerilor să'și dee aer că grozav îl interesează afacerile comuneĭ.

Alegătoriĭ nu se vor lasa amăgiți de trucul colectivistuluĭ primar. Eĭ își vor zice că d. Gane avea o altă cale maĭ bună, de menajat interesele orașuluĭ. N'avea de cît să nu vîre comuna în această încurcătură, în speranța că va face cum bine a spus'o d. Misir o afacere politică pentru centrŭ și o afacere bănească pentru localitate.

O dată încurcătura făcută d. Gane inutil își maĭ sdrobește ciolanele sale istovite pe băncile saleĭ de audiență, spre a fi obiectul persiflărilor avocaților și a ilarității săleĭ.

Justiția își va urma cursul săŭ cu saŭ fără prezența d-luĭ Gane.

In caz dacă Comuna va fi condemnată d. Gane să aștepte în liniște timpul cînd va fi în fruntea comuneĭ o administrație maĭ cu durere de inimă de banul obștesc care va stabili partea de răspundere bănească a d-luĭ Gane, în daunele la care comuna ar fi condemnată.

Rugăm pe toți domniĭ abonațĭ aĭ ziaruluĭ nostru, carĭ aŭ întîrziat cu plata abonamentuluĭ, să bine voiască a ne achita sumele ce ne datoresc trimițîndu-ni-le prin mandat poștal la adresa administratoruluĭ ziaruluĭ, pentru a nu fi puși în neplăcuta poziție de a suspenda trimeterea ziaruluĭ.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—Boale de Femeĭ și Copiĭ—

Consultațiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria, — Iași.

Noul Institut D. D. Pastia

ANUL AL XI-LEA

— IAȘI —

8, Strada Banu, Casele Ghica

Acest institut se împarte în două secțiiț *secția primară și secția liceală.*

Un corp profesora compus dintre ceĭ maĭ bunĭ institutorĭ, profesorĭ și pregătitorĭ, propune materiile prevăzute în programul statuluĭ, în secția primară. Iar eleviĭ secțieĭ liceale urmează cursurile liceuluĭ național, care ie alăturea, găsind în institut o întreținere și o educație desevîrșită; pregătitorĭ într'adins aleșĭ, vor prepara cu eleviĭ lecțiile zilnice. Această secție a fost reorganisată, spre perfecționare.

Limbele franceză și germană se predaŭ cu tot dinadinsul de către profesorĭ și pedagogĭ cu îngrijire aleșĭ din Germania și Franța.—Muzica vocală și instrumentală—desemnul, dansul și celelalte arte de agrement se propun de ceĭ maĭ bunĭ maeștri.

Inscrierile încep la 15 August a. c. și se sfîrșesc la 1 Septembrie a. c. In orĭ ce caz nu se maĭ primesc după 15 Septembre conform dispositieĭ ministeriale.

Drept orĭ ce lămurire, a se cere broșura explicativă a școaleĭ, care se va trimete la cerere, adresa numaĭ să fie citeață și lămurită.

Numărul elevilor fiind cu vroință mărginit, iar cea maĭ mare parte din locurĭ fiind reținute, părinții doritorĭ a-și plasa copiiĭ în acest institut sînt rugațĭ a înștiința cît maĭ de cu vreme direcțiunea.

Direcțiunea

De Inchiriet dela Sf. Dimitrie rîndul de jos al caselor din str. Procopie 26, compus din 8 odăĭ și camară, cu întrare separată, bucătărie, spălătorie, pivniță, lemnărie.

Băcănia Națională

Ioan Vasilescu

din strada Golia No. 75 care aŭ fost închisă din cauza reparațieĭ, la 31 August s'a redeschis, complect asortată cu un noŭ și bogat asortiment de coloniale, primite proaspete.

Avis onor. clienți.

Se caută un încasator cu remiză pentru anunciurĭ.

A se adresa la administrația ziaruluĭ.

Liceul Modern

Situat în București, Strada Schitu Măgureanu 43, (fost Calea Moșilor 162). Internat și externat pentru **Grădină de copiĭ, curs primar, curs liceal și cursurĭ facultative.** In Iuuie 1898, am presentat la examenul care ține loc de bacalaureat, 5 eleve din care 4 aŭ reușit cu succes. Noua lege școlară scăzînd drepturile elevelor liceale, pe de o parte voĭ înființa și cursurĭ de **școală secundară** pentru elevele carĭ vor aspira să intre în **școala secundară superioară**, iar pe de alta voĭ da dezvoltărĭ maĭ marĭ **cursurilor facultative**, așa ca elevele respective pe lîngă studiile de lux, să se deprindă și cu ocupațiile necesare familieĭ. **Cursurile facultative** sunt cele maĭ nimerite pentru fete, căcĭ învață numaĭ cea ce le va trebui în familie.

In ce privește **buna reputație** a ingrijireĭ, educațiĭ și instrucțiĭ ce se daŭ în acest institut cred de prisos orĭ-ce vorbă, fiind că o cunosc toți cîți se interesează de buna creștere a fragedeĭ generațiĭ. Cine n'ar cunoaște această reputație, binevoească a veni în cursul anuluĭ să visiteze totul și s'asiste la clasă, masă etc...

In noul local voiŭ primi interne și eleve carĭ urmează la **Esternatul secundar,** la **Conservatorul de musică** și la **școala profesională.** aflîndu-ne în apropiere de asemenea școală,

Elevele însă carĭ voesc să urmeze în pension după programul statuluĭ, fie **cursul primar, liceal** saŭ **secundar,** trebuesc inscrise pînă la 15 Septembrie, cînd se înaintează liste onor. minister. **Prospecte** se trimit orĭ cuĭ va cere, adresîndu-se subsemnateĭ pînă la 15 August, **gara Predeal**; apoĭ în București, Strada Schitu Măgureanu 43.

Directoare

Maria Eniu Bălteanu.

BIBLIOGRAFIE

Pentru școalele secundare clasice *Exercițiile gramaticale* în limba latină și romînă: *Etimologia* și *Sintaxa* de G. C. Bou se găsesc în Iași la librarĭ și la autor. D-niĭ profesorĭ și librarĭ din țară, pentru aceste cărți școlare, pot a se adresa la autor sau la *librariĭ* din Iași.

Vaccinările și Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poștală.

De vînzare *două rînduri de case* în str. S-tu Lazăr: 3 odăĭ, bucatărie și antret la față, 7 odăĭ în curte, pivniță, beciŭ, grădină, loc întins la stradă pentru construcțiune.

A se adresa: *Str. Ghica Vodă, 24.*

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariu E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele mai amănunțite asupra tuturor chestiunilor la ordinea zilei.

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele servicii: **Serviciul Agenței Havas; Serviciul corespondenților săi din Viena Paris, Londra, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenți speciali de la toate stațiunile balneare din țară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacția și Administrația: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel mai mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAȘINI ȘI UNELTE AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant și depositar al fabricei **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREȘTI

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecționat cu faierbux mărit cu și fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 și 16 cai putere, cele mai solide.

TREERĂTOARE de GRAU etc. Ultimul Model 1898, cele mai bune existente avînd *trei vînturi* adică *triplă curățitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile mari de porumb, cu sau fără foi, curat și fără risipă.

MORI *transportabile*, pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele mai renumite fabrici de 36, 42 și 48 țoluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4—5 bucăți, întregi fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORI simple și cu aparat de legat snopi *cu tăișul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburi, cu *Elevator* ultimul sistem perfecționat.

CUREALE de TRANSMISIUNE englezesci, I-a calitate, simple și duble de toate lățimile.

PLUGURI, GRAPE și ori ce alte unelte agricole.

Garanție absolută pentru material solid și buna funcționare

Condițiuni de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERȘON & Co IAȘI

De curînd instalată, în straca Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* sau la cerere printr'o simplă cartă poștală, *cu prețurile cele mai eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 bani*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curățenie*, cu mașini sistematice, în modul *cel mai higienic* cu apă *perfect sterilizată* și trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantității*, sticlele fiind mai mari de cît cele obicinuite, **calității** și **eftinătății** învingând ori ce concurență.

Cu stimă

GHERȘON & Co.

Fabrica «Lumina»

Strada Zugravilor No. 46

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumitului Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăți.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

Cereți Pretutindeni

Țuică de Florica

Lacrimă de Prune

ȚUICA DE GOLEȘTI

Cereți Pretutindeni

(Marca de Comerciu este depusă la Tribunalul Argeș)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătății; cel mai bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nici o casă

Mare Depozit la gara Golești

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteștĭ.

Agent Voiajori pentru toată țara Charles Schapier.

IMPORTANT

Atelierul Chimico-Technic „SINGER“

Strada Golia 46.

Atrage deosebita atențiune onor. Public asupra următoarelor produse neîntrecute de bune cu efect *garantat*:

LAC în ori ce color, pentru văpsirea pălăriilor de paie.

Poudre «Sanitas» rosa, crem, și alb.

Apa de Toillette.

Săpun pentru toiletă «Cocos».

CREMA «SINGER» specială pentru conservarea încălțămintelor colorate, care întreține pielea fiind tot-de-a-una moale și îi dă lustru, mult mai bun, de cât ori-ce soiu de lac.

Borcanul mare **1 Leu** Borcanul mic **50 Bani**.

«CHEVREAULINA» unică pentru conservarea încălțămintelor de Chevreau.

Ceara albă „Virgină“ pentru lustruit mobile, parchete, dușamele, piele etc.

P. S. Mai recomandă unsorile pentru Hamuri, Burduf, Poclit, Șei, Copitele cailor, Mașini etc.

Aseminea instalațiuni și reparaturi de sonerii electrice și telefoane etc.

Tot o dată recomandăm cerneluri în ori-ce coloare. Pastă qentru centigrafi (sau Hutograf) și cerneală pentru marcat lenjuri (sau albituri).

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare și de Reasigurare

Capital soc. versat Lei Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

și trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Lei *Treizecimii*, pentru casul de moarte, și o rentă corespunzătoare acestei sume, precum și Lei 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Lei 90,** plus accesorii.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, și se asimilează căilor ferate și tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societății: București, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovici

AVOCAT

Strada Barboi

ALEX. G. DABIJA

AVOCAT

Strada Golia

C. M. Miclescu

AVOCAT

Strada Veche

Ștefan Longinescu

AVOCAT

Strada Lăpușneanu 21 Iași

UN OTEL!

De închiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ștefan cel Mare No. 15.

Doctorul V. I. Bejan

Consultații în cabinetul seu, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu

AVOCAT

Strada Asachi

Iași—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 106 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — SIMBATA 12 SEPTEMBRIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42.—Strada Golieĭ—No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In străinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42—Strada Golieĭ—No. 42

BIBLIOTECA CENTRALĂ

Delegaţiunea ieşană şi d. Sturdza

In vederea apropiatelor alegerĭ comunale, toţĭ domniĭ membri aĭ clubului conservator sunt rugaţĭ să binevoiască a se întruni în fie-care Mercurĭ şi Simbătă, orele 8 sara, în saloanele clubuluĭ.

COMITETUL

Colectiviştiĭ şi alegerile

Gazetele colectiviste în desperarea de care sunt cuprinse, caută a înşela opinia publică, dînd alarma că alegerile comunale vor fi perdute pentru partidul conservator, şi aceasta s'ar datori faptuluĭ că ţara este colectivistă de la un capăt la celălalt.

Această argumentare a colectiviştilor te pune în poziţie a-ĭ deplînge de atîta naivitate, saŭ a-ĭ despreţui de atîta rea credinţă.

Inţeleg cînd colectiviştiĭ ţin acest limbagiŭ şi'şĭ pledează cauza pe atare temă, ar trebui să enuncieze faptele ce aŭ făcut şi programul ce'l aŭ, şi pe care l'aŭ realizat; să enumere faptele rele ale partiduluĭ conservator, şi să arăte opinieĭ publice relele, de care ţara a suferit sub guvernul conservator, dar cînd bat numaĭ cîmpiĭ, cînd spun şi se laudă că eĭ aŭ făcut tot ce-ĭ în ţara Romînească, aceasta ar semnifica că sunt orĭ naivĭ orĭ de rea credinţă,—carĭ caută să înşele pe ceĭ credulĭ, căcĭ omul cu judecată, la cetirea ziarelor colectiviste, se va întreba totdeauna: oare conservatoriĭ, saŭ liberaliĭ aŭ compromis chestia naţională? oare conservatoriĭ, orĭ colectiviştiĭ aŭ degradat şi desorganizat armata? oare conservatoriĭ, orĭ colectiviştiĭ aŭ terfelit religia? oare conservatoriĭ, orĭ Tacu-Iorgu aŭ făcut teatrul, abatoriul, baia, şi alte îmbunătăţirĭ în Iaşĭ? Inţeleg pe această temă să se puie d-lor şi să arăte ce aŭ făcut, dar cînd în mod evasiv vorbesc, atuncĭ orĭ cine le poate cu drept cuvînt să le zică: staţĭ pe loc căcĭ sunteţĭ şarlatanĭ; aţĭ înşelat lumea cu vorbe pînă acum, iar faptele rele şi nelegiuirile vă arată cine sunteţĭ.

Am spus de la inceput că colectiviştiĭ se măgulesc cu ideia că alegerile vor fi perdute pentru partidul conservator; aceasta însă este consolaţia ftisiculuĭ care, în ultimele momente de agonie, se încearcă a se ridica, însă cade căcĭ nu maĭ poate resista slăbiciuneĭ sale. Dacă tot ast-fel şi astă-zĭ sunt siguri de alegerile comunale cum aŭ fost siguri de căderea saŭ reuşita generaluluĭ Manu, eŭ i-aş sfătui să'şĭ facă testamentul, dacă aŭ ceva de lasat posterităţeĭ, şi întru cît nu aŭ de lăsat ca moştenire de cît nelegiuirĭ şi păcate, maĭ bine să caute a le ispăşi eĭ în opoziţie. Şi de sigur că rezultatul nu va fi de cît acesta, cînd vedeţĭ desbinarea din partidul liberal, Sturdza tripotează după Aurelianiştĭ, cu şapca cea rusască în mînă, crezînd că-ĭ va înşela şi de astă dată; aleargă după Stătescu spre a-ĭ da situaţia în mînă, crezînd că prin aceasta va căuta a salva situaţia, şi partidul colectivist va remîne la putere, dar atît oameniĭ cinstiţĭ dintre Aurelianiştĭ cît şi Stătescu ca barbat de stat, care judecă situaţia decăzută în care se găseşte partidul liberal, refuză orĭ ce combinaţiunĭ, carĭ nu pot avea alt rezultat de cît a se face complicĭ cu colectiviştiĭ carĭ aŭ necinstit partidul liberal. In cît, aceasta fiind situaţia colectiviştilor, zadarnic se zvîrcolesc, căcĭ ţara îĭ cunoaşte, i-a judecat şi-ĭ va executa în alegerĭ, căcĭ orĭ cît ar încerca poliţia să facă presiunĭ asupra celor lesne credulĭ, ce voiţĭ să facă, de pildă, în Iaşĭ un biet Prefect ca Penescu, faţă cu alegătorul onest care, cînd aude de numele colectiviştilor, îşĭ face cruce şi scuipă în sîn ca şi cum ar fi auzit de diavol.

A. G. Dabija.

Se clatină

Prefectul Munteanu de la Huşĭ se clatină răŭ. Ca un semn neîndoelnic de autoritatea morală, ce are în lumea negu ţitorilor, e că la alegerea de membru pentru Camera de Comerţ, secţiunea Tutova, prefectul, în înţelegere cu cîţĭ-va negu ţitorĭ recunoscuţĭ guvernamentalĭ, a propus pe liberalul M. Dimitriu. **La scrutin s'a observat că obştia comercianţilor, cu toată presiunea administraţieĭ, a votat** cu mare majoritate **pe d.** Stere Atanasiu, **un fruntaş conservator şi fost primar al Huşilor, iar d. Dimitriu nu a întrunit de cît cîte-va voturĭ de comandă.**

Doctore, ca să nu-ĭ zicem prefect; după ce lumea politică nu te vrea, a venit rîndul comerciuluĭ ca să te desaprobe.

Comerţul Huşan a ajuns în mare nesiguranţă de cînd felcerul nostru administrează judeţul Fălciŭ.

A se vedea pe pagina a 3-a serviciul nostru telegrafic; depeşĭ importante zilnice.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Post festum.—Incă o zi, două poate, şi cele două capitale—ştiţĭ că Iaşul odinioară a purtat acest titlu de onoare—îşĭ vor primi din noŭ legiunea de studenţĭ univerzitarĭ reîntorşĭ de la congres.

Pretutindenĭ primirea a fost grandioasă, întîmpinarea a fost călduroasă, atenţiunea a fost devotată; falanga numeroasă fu serbătorită ca în toţĭ aniĭ şi modesta comună a Dobrogieĭ şi-a impus greul sacrificiŭ de a face o primire vrednică expanzieĭ tinerimĭ—în al 19-lea congres, număr egal cu al veaculuĭ nostru.

E adevărat că în concertul acesta de simpatie, care a primit cele două univerzităţĭ, se distinge disonanţa unor certe nelipsite, unor încăierărĭ fatale în jurul trecătoarelor onorurĭ de a prezida congresul şi de a conduce dezbaterile. „Lupta între candidaţiĭ la prezidenţie a fost foarte furtunoasă" spuneaŭ telegramele ziarelor şi corespondenţa noastră specială.

Preşidenţie, dezbaterĭ, lupte furtunoase,—toate acestea pentru treĭ zile de voioasă intimitate studenţească, pentru o trecătoare serbătoare a unuĭ sfîrşit de vacanţă. Tabloul e prozaic, din partea studenţimeĭ precît e de pitoresc din partea cetăţenimeĭ care din contribuţiile eĭ înlesneşte caravana anuală a celor două oraşe univerzitare şi susţine cu toată bună-voinţa deplasarea costisitoare: favorurĭ pe care în foarte puţine ţărĭ le are la îndămînă clasa aceasta favorizată,—studenţimea univerzitară.

Tot pe atîta e de drept că în toţĭ aniĭ presa serioasă nu lipseşte de a predica morală şi a face pretenţiĭ scurtelor congrese; de a cere seamă oare cum de „activitatea" celor treĭ patru zile de comună reşedinţă a celor două universităţĭ, de a reprima şi ironiza micile abaterĭ inevitabile din partea uneĭ adunărĭ, expansivă prin excelenţă.

Ni se pare aci un exces. Ni se pare că menirea celor cîte-va şedinţĭ nu e escluziv academică şi artificialitatea hipocrită e de prisos. Inaintea deschidereĭ cursurilor obositoare, mica festivitate anuală nu e chemată să găsească perpetuum mobile şi quadratura cerculuĭ. Lăsaţĭ în voia lor generoasa voioşie şi inimoasa locacitate, fără a cere isprăvĭ marĭ politico-sociale pentru care sunt destule instituţiĭ şi legĭ; lăsaţĭ să respire tinereţea aierul libertăţiĭ şi să admire priveliştele frumoase, fără să rezolve măcar chestiunea Dobrogieĭ ospitaliere saŭ a... manevrelor de toamnă.

Delegaţiunea ieşană şi d. Sturza

In aceste timpurĭ de grea cumpănă, peregrinagiele la Bucureştĭ nu maĭ contenesc. Nu este zi şi nu este oraş din ţară, care să nu trimită o delegaţiune cu jalbe, fie contra unora din miniştri, fie contra prefecţilor: fie în sfîrşit pentru tîrguelĭ inavuabile, carĭ se fac cu preţul neobrăzăreĭ *la acest iarmaroc de vechiturĭ colectiviste. Şi toate aceste tîrguelĭ se fac cu* marele commis *Sturdza. Vaĭ de capul luĭ, nenorocitul! De dimineaţa şi pînă sara, uşa nu i se maĭ închide; unul ese şi altul întră. Uniĭ es cu un rezultat maĭ favorabil, alţiĭ maĭ puţin, după cum este şi dispoziţia Premieruluĭ.*

După delegaţia huşană, care reuşise să trimită pe d-rul Munteanu să se deprindă cu ordonanţele maĭ drastice, iată că porneşte şi de la Iaşĭ o delegaţie compusă din d-niĭ: Gane, Tacu, Săndulescu, şi Tănase; uniĭ maĭ greĭ, alţiĭ maĭ uşorĭ—în tot casul Tănase cel maĭ uşor—ca să ceară isgonirea prefectuluĭ Gheorghian, de oarece acesta le amărăşte zilele cu puritanismul luĭ.

Dar bieţiĭ oamenĭ au nimerit întocmaĭ, ca ţiganiĭ, Miercurea la stînă. Şi mi se pare că era chiar şi o zi de Miercurĭ.

Premierul, se întîmplase că era cu Epoca în mînă, tocmaĭ Epoca cu scrisoarea Preotuluĭ Voina. Era cuprins de o supra-escitare nervoasă, şi cînd zărĭ delegaţiunea întrînd, îĭ întrebă răstit:

«Da d-voastră ce maĭ poftiţĭ?»

«Capul d-luĭ Gheorghian, d-le Prim-Ministru», *zise timid d. Gane.*

Atîta a trebuit, ca furie teribilă să-l apuce pe d. Sturdza, şi svîrcolindu-se ca un epileptic, cu isbiturĭ din mînĭ şi din picioare, începu să ţipe, cît îl lua gura.

«Lăsaţi-mă în pace; nu maĭ vreaŭ să am de a face cu Popiĭ; nu maĭ vreaŭ să am de a face cu Popiĭ!»

Conu Iorgu se uita la amicul seŭ Săndulescu şi tot îĭ făcea din ochiŭ; dar acesta se arătă foarte indiferent, căcĭ nu răspundea nimic la semnele d-luĭ Tacu.

Delegaţiunea s'a întors plouată la Iaşĭ, iar Premierul a plecat la Constanţa să-şi maĭ răcorească nervele.

ACTUALITATI

Ceĭ doĭ polĭ

Presa engleză acordă multă importanţă uneĭ recente expediţiunĭ la polul sud, deşi ea nu aparţine Angliei decît cu numele. Personalul e recrutat din diferite state şi maĭ cu seamă din Scandinavia şi Danemarca. O mare parte din cheltuielile expediţieĭ sunt acoperite de Regele Oscar al Suedieĭ, patronul noueĭ expediţiĭ polare, menită poate să-şĭ unească forţele cu cea precedentă, la care iea parte compatriotul nostru Racoviţă.

Despre această din urmă expediţie deja se vorbeşte puţin; maĭ puţin încă despre întreprinderea luĭ Andrée, în balon, spre polul nord. Indrăzneţele iniţiative ale admirabililor vizionarĭ se daŭ lesne uitării în mijlocul frămîntărilor prin care trece omenirea. Nu cum-va îmbunătăţirea acesteia e legată tocmaĭ de descoperirea pămînturilor noue, izvoare de bogăţie şi belşug?

Despre întreprinderea luĭ Andrée, înregistrăm un articol recent publicat în «Illustrieste Aeronautische Mittheilung» din Berlin de către doctorul Eckholm. Acesta se asociase dintru întîiŭ la expediţia în aier, dar s'a retras după ce constatase că balonul luĭ Andrée lăsă să ieasă micĭ cantităţĭ de gaz prin suturile învălitoareĭ. După calculul luĭ Eckholm balonul nu s'ar fi putut menţinea în spaţiu maĭ mult de zece zile.

„E întristător de constatat—zice articolul citat—că Andrée a studiat aşa de puţin orĭ cu atîta uşurinţă puterea ascenzională a balonuluĭ săŭ, şi s'a îmbarbatat fără să ştie ce mijloace de locomoţiune posedă. După cît am aflat de la corespondenţĭ orĭ din informaţiunĭ ceĭ treĭ exploratorĭ aŭ plecat cu convingerea că balonul se poate menţinea în aier timp de o lună. Aşa că, dacă bizuindu-se pe această greşită părere, şi-au dat silinţă să strabată întreg spaţiul polar, ne putem aştepta la vestea unuĭ dezastru".

Să sperăm că profeţia doctoruluĭ Eckholm nu se va realizà.

Să rămînă...

Să nu vi se pară curios că eŭ nu pricep de loc toată tactica de luptă dusă contra administraţieĭ actuale comunale. Par'că *Opinia* anume a fost făcută pentru aceasta! Parcă *primul* nostru n'are altă treabă de cît să se acaţe ba de conu Iorgu Tacu-Barnum, ba de boiĭ primărieĭ, ba de bae, etc. Dar încă *Juvenal*, afuristul de Juvenal, nu-ĭ zi să nu dea la mir la oamenĭ, carĭ nu i-a făcut nimic.

Eŭ, dragă cetitor, dacă ar fi la o adică, aşĭ propune nicĭ maĭ mult nicĭ maĭ puţin desfiinţarea electivităţiĭ la primărie, căcĭ la ce bun sistemul electiv, cînd ne va face să ne pierdem de luminile unuĭ Tacu, Gane, Eduard, *et tutti fruti.*

Inchipuiţi-vă că la comună ar veni un consiliŭ conservator! la ce-ar fi bun faţă cu capacităţile actuale liberale, carĭ duc de rîpă comuna!

Scurt dar, căcĭ nu-mĭ place vorba multă. Eŭ în special mă înebunesc după consilieriĭ actualĭ liberalĭ. Las că îs adunaţĭ de pe unde a tunat, dar fericirea tîrguluĭ stă în mînele lor. Şi de cînd sunt consiliĭ comunale în Iaşĭ n'a fost altul care să făgăduiască maĭ multe ca acesta; aşa că alegătorul ieşan deprins cu făgăduelile şi-a lungit aşa de mult urechile, că cu greŭ l'ar putea împăca altfeliŭ de oamenĭ, carĭ să vadă lucrurile bine şi să le spună pe şleaŭ.

Iată dar încă o daună pentru cetăţeniĭ noştri Ieşenĭ, dacă a da sfîntu şi norocu să ne discotorosim de ediliĭ actualĭ, cel mult în Noembrie.

Inchipuiţi-vă. d-lor, o primărie fără Iorgu Tacu!

D-voastră vă vine a rîde; mie de loc, căcĭ nu mi-o pot închipui. Tacu e leit pentru primărie. Ce s'ar face combinaţiile mercantile ale căsăpieĭ municipale? ce-ar face boiĭ primărieĭ? De la abator la meidan ar fi un strigăt, dacă nu răget, ne maĭ pomenit: *noĭ voim pe Tacu, noĭ voim pe Tacu.* Şi pas de te pune cu dobitoacele comuneĭ în cîrcă, dacă nu voeştĭ să ţi se împlinească.

Aşa aŭ venit vremurile că Tacu nu trebue să iasă din Primărie, nicĭ mort. Decĭ d-lor la toamnă—toamna luĭ *Brumar*—să-l puneţĭ pe listă, chiar dacă spilcuitul nostru prefect, Silică, nu l'ar vrea. Vox populi, vox Dei. *Tacus ad municipium Iassiorum mansisse debet,* vorbind ca Săndulescu de la *Propaganda fide,* adică de la *fedeaua* Propagandeĭ.

Alegătoriĭ trebue să maĭ ştie că finanţele comuneĭ sunt foarte încălcite, adică—să mă ertaţĭ—nu în deficit, ci încălcite, că nicĭ Trancu nu le poate descurca. Ce ne-am face noĭ, păcatele noastre, dacă în capul comuneĭ n'am avea pe conu Nicu, da, pe conu Nicu! cel care ştie să mărească tantiemele de la *Naţionala.* Un om ca conu Nicu, prezident al maturuluĭ corp, agent al Naţionaleĭ, contabilul luĭ Alcaz, şoltuzul municipiuluĭ Iaşilor; da, un asemenea om ne trebue în aceste momente grele, prin care trece comuna noastră.

Inchipuiţi-vă orĭ-ce alt primar şi nu va putea ajunge—necum să întreacă!—pe conu Nicu; să înceapă canalizarea Calaineĭ fără parale, fără a o reduce la un sfert! Să canalizeze rîpa galbănă iar fără parale, de şi de cînd e Iaşul nu s'a văzut acolo lutişor, ci gunoiŭ! Care alt primar al Iaşilor ar fi iluminat oraşul cu electricitate, cînd uzina nu e gata? Care primar ar fi fost în stare să ne facă să ne primblăm prin Iaşĭ cu tramvaiul, cînd nicĭ şine nicĭ motor n'avem?

Spuneţi-mĭ, mă rog, şi dacă îl găsiţĭ în rîndurile noastre alegeţi-l, căcĭ eŭ cel întăiŭ îl votez?

Dar nicĭ odată conservatoriĭ nu vor avea un asemenea primar! Conservatoriĭ aştia, eŭ unul drept să spun nu-ĭ pricep! Vreaŭ cu tot chipul să scoată din cişcaval atîţea *ratonĭ* colectiviştĭ! Parcă eĭ n'ar avea al lor!

Dar aşa e omul lacom.

Mă rog care alegător din Iaşĭ s'a indignat vre.o dată de lokmalele grase, ce supt formă de hapurĭ învălite în 72 hîrtiĭ de 20 francĭ, se administrează zilnic luĭ Eduard?

A strigat omul pînă ce a amorţit, şi doctorul Botez de la comună, ajutat şi de colonelul Botez, cel cu *cazon,* i-a administrat de răguşală cîte 2 bumaşte. Eĭ bine, leacul a prins de minune. Azĭ Eduard tace, de şi i-a trecut răguşala. Ce credeţĭ că cucul nu maĭ cîntă după ce a mîncat nohot?

Mîne cînd Eduard va vedea că se pot înghiţi 4 bumaşte va începe să cînte, căcĭ doar nu degeaba e bună opoziţia!

Ieşeniĭ ştiŭ că toată vara a fost un fel de menajerie în oraş; acum nu ne-a rămas de cît menajeria comunală, în care leiĭ, tigriĭ se îmblînzesc cu hapurĭ de bumaşte. Lada primărieĭ s'a deşertat cu asemenea reţete, maĭ dihaĭ de cît farmacia epitropieĭ.

De aceia zic: pentru fericirea Iaşilor ar trebui ca fie-care să dorească ca acest iscusit *conţiliŭ* **să rămînă** pînă la... Noembre.

***

POZNAŞII ŢĂRĂNEŞTI

DIN BĂTRÎNĬ

Viţa de vie tot învie,
Dar de răuruscă să usucă.
(Proverb).

Aşa-s făcute pesemne lucrurile în lumea asta: fie-care cu partea luĭ, după cum i-o fost lăsat.

Se suceşte omu, o-nvîrteşte s'o abată de la drumul luĭ, da nu poate, orbiş trebue să se ţie de făgaşul hărăzuit de cel de sus. Rătăceşte el un an, doĭ... zece—da trebue să-l prindă *odată* unda luĭ, fără greş, ca să-l scoată la capătul ce i-o fost menit.

Tot poveştile ne dau pilde:

Ci-că împărăteasa iera bolnavă de facere. Impăratul, om milos, ca să nu maĭ fie faţă la durerile naştereĭ, porneşte la vînătoare. Ţiganca de casă, o bîhliţă scoaptă şi îmbătrînită în răle, o rămas ca moaşă. Tot în vremea aceea, se trudea să nască şi-o fată de-a ţiganceĭ.

S'o nimerit lucru aşa, că împărăteasa şi stanca cea tînără, să facă odată.

Moaşa schimbă băeţiĭ în de eĭ; vroia să vadă şi ea ciolan de ţigan pe tron împărătesc.

Fătu-ĭ făt: ia un boţ de carne, un mlac, cine maĭ poate face la început de osabă.

Băeţiĭ s'o rîdicat odată, creşteau amîndoĭ în ogradă. Da fecioru împăratuluĭ maĭ porumbac, pe cînd a ţigănceĭ alb cum îĭ coala de hîrtie. Cine ştie,—ziceau curteniĭ,—s'o fi gîndit domniţa la bivolĭ cînd l'o lepădat.

Pe nimenĭ nu-l tăia capu, de şurubu întors de ţigancă.

Acu că era negru, nu-ĭ mare scîrbă, că şi pămîntu-ĭ negru şi hrăneşte-o lume,—da împăratul era tare amărît, că nu vede nicĭ o urmare de vrednicie la fecioru-su. N'avea băetu călcătură de fiu de împărat.

Ce-o văzut maĭ ales într'o zi, l'o scîrbit de să cadă la zăcare:

Intr'un luminiş din livadă, sădeau băeţiĭ amîndoĭ. Fecioru-su, schimbase straile luĭ de craĭ, cu cămeşoiu *băetuluĭ de ţigan.* Sta cinchit jos şi bătea c'un ciocan într'o piatră, de bătea de săreau scînteĭ. *Celălalt,* înecat tot în aur, se primbla gînditor. Tăea cu sabia în aer, plănuind loc de bătălie; din cînd în cînd, se-ntorcea către băetul împăratuluĭ şi striga răstit: «Ascute săbiile degrabă că trebue să pornesc oastea la războiu».

Impăratul se-ncruntă. Nu era semn bun.

Ar fi fost maĭ bucuros, să-şĭ fi văzut mormîntul.

Cînd iera sfat, numa să trezia cu băetul luĭ printre picioarele curtenilor, de stringea capete de ţigară. Pe cînd celălalt, sta cu luare aminte răzămat de vr'un stîlp, sorbind vorbele sfetnicilor.

La masă, băetu-su, apuca ce apuca, şapoĭ lăsa rapede totul şalerga în bordeĭ la ţiganĭ, de se-ndopa cu chisăliţă de perjă şi cu pălincă coaptă-n spuză.

Şi ţiganiĭ îl ninerau, îl ţineau ca pe palmă,—că'ĭ durea inima de sîngele lor, pe cînd cu fecioru ist de-nprumut, umbla tot de-a bătu.

Impăratul cade la grijă.

O prins a întreba prin vracĭ; cere sfat de la bătrînĭ, sprijinitoriĭ tronuluĭ.

Cu toţiĭ ridicau din umere:

Intr'o zi, vine o babă şi zice să'ĭ tragă cărţile.

Impăratul ca omu cu durerea: să prinde de ce apucă cu mîna şascultă de toţĭ, că dintr'o mie de sfaturĭ, s-o nimeri el unu cu priinţă.

Zice babeĭ să spue de urmările fecioru-su.

Baba cum întinde cărţile, se posomoraşte:

— Iertat să-mĭ fie cuvîntul, da eu spun aceea ce mi se arată: Băetul luminăţieĭ voastre, cel adevărat, îl creşte o ţigancă,

aista pe care-l ocrotiţĭ, îĭ sînge străin.

De mult încă îl rodea pe împarat gîndul acesta, par'că-ĭ şoptea inima c'a fost furat, pradat de ce i-o fost maĭ drag.

Dar iar se 'ntoarce: da dacă baba-ĭ vr'o iscoadă de a duşmanilor?

—«Spuĭ minciunĭ»—răcneşte el şi isbind cu paloşul în scara tronuluĭ, face să huească mult palatul. «Vraĭ să-mĭ prăpădesc odrasla. Răŭ cum-îĭ, îĭ al meŭ —nu-l schimb pe o pusderie de feciorĭ vrednicĭ».

—Dacă spun minciunĭ, oiŭ rămînea cu minciuna.

Şi baba dă se plece,

De odată s'aude un mornăit ş'un sgomot de daira prin sală. Uşa se deschide. Imparatul se lasă pe tron ca trăsnit:

— Sa joc ursu la boerĭ, — numa un gologan. Fecioru-su, pe cît iera de negru. se maĭ mînjise şi cu cărbunĭ pe faţă; în cap îşĭ pusese o pălărie găsită în gunoiŭ. Legase cinele cel mare de ogradă cu lanţul, ca-n chip de urs şi umbla să-l joace.

Baba, cînd să iasă, zice din prag:

— Apa la matcă şi omu la teapă, împarate. Acu vezĭ că fructu nu pică departe de copac. Orĭ cît te-aĭ sili, degeaba-ĭ: năravu din fire, n'are lecuire.

Şi piere.

După ce se maĭ dismeticeşte împăratul, pune să-ĭ aducă iar cărturăreasa la curte. Se făcuse blînd ca un copil. Incepe dămol către babă:

— Indoiala mă chinueşte amarnic. Ca să mă încredinţăz bine de ce mi-aĭ spus îmĭ maĭ trebue dovezĭ. Scoate-mă din încurcătură, ucide vermele îndoeliĭ din mîne, luminează-mă.

Baba se gîndeşte oleacă:

— Lucru uşor. Tot din purtările lor te veĭ dumeri. Că nu s'o văzut încă sită de matasă făcută din coadă de cîne nicĭ ciolan de ţigan stăpînind lumea. Eheĭ... sîngele apă nu se face. Ieĭ pe amîndoĭ şi haĭ cu mine prin codrul cel maĭ frumos din stăpînirile mărieĭ tale.

Imparatul face după cum a cerut baba: Pădurea ĭera încheeată şi frumoasă de cît nu maĭ avea chip. Stăteaŭ paltiniĭ şi fagiĭ, drepţĭ ca lumînarea şi cum iera linişte nu se mişca nicĭ frunza. Sus, soarele dogorea ca un cuptior. Numaĭ eĭ maĭ turburau tăcerea codruluĭ bătrîn.

Se opresc.

Baba să uită împrejur cu jale:

— De frumoasă, frumoasă o fi pădurea asta, da eŭ nu daŭ cu gîndul c'am de ce ar fi bună.

Copilul cel adevărat al împăratuluĭ, rămîne tăcut de odată, apoĭ oftează şi cată cu măreţie împrejur.

— Poate o găseştĭ bună de ceva?— întrebă baba cu şirătenie.

— Ar fi bună de straturĭ de puşcă,— respunde copilul dîrz.

— Da tu de ce crezĭ că-ĭ bună?— întrebă repede împaratul pe celalalt băet.

— Tea!... Ce maĭ de mangal aĭ face dintr'însa!...

Imparatul, plîngînd de bucurie, îmbrăţişă călduros pe feciorul luĭ cel adevărat.

N'am spus eŭ?—orĭ cît ar sili omul împrejurările să-l abată din calea ce i-o fost scris, degeaba-ĭ, *odată* tot îl apucă unda luĭ şi-l duce unde i-ĭ hărăzit de cel de sus.

I. Adam

Răzbunărĭ electorale

Defensorul eclesiastic Vîntu, cel care a slujit cu credinţă orĭ-ce guvern, îşĭ joacă mendrele.

Văzînd că la ministerul Instrucţiuneĭ se face numaĭ politică a reuşit a'şĭ strecura veninul său în vinele subţireluluĭ nostru ministru Haret.

Defensorul Vîntu se laudă în toate părţile prin Huşĭ că *el* şi *numaĭ el* a stăruit pe lîngă d. Haret ca doĭ din buniĭ noştriĭ profesorĭ de gimnasiu să fie înlocuiţĭ. Cauza ar fi înrudirea şi simpatiile declarate pentru conservatorĭ. D. Bedreag ţine în căsătorie o nepoată a d-luĭ C. Teleman; *inde irae*... Iar d. G. Săvescu, fiind că nu e după calupul Goliatuluĭ Vîntu.

In locul d-lor Săvescu şi Bedreag, *rămaşĭ pe din afară*, s'au numit pe ziua de 1 Septembre d-niĭ *Aug. R. Scriban* şi *I. Bontăş*; primul la catedra de l. latină, iar cel al doilea la catedra de Geografie.

DURERE

Freamătul duios de codru
Şi cu murmurul de apă,
Simfonie de durere,
Care jale'n suflet sapă,

Licăriri de stele, blînde,
Noaptea plină de mistere
O, de sigur toate-s numaĭ
Zămislite din durere...

Pentru-o clipă de iubire,
Pentru-o clipă de credinţă
Colindăm valea de plîngerĭ
Paşnicĭ, plinĭ de umilinţă.

Cu iluziĭ, cu himere
Ce-mĭ par toate nebunie
O, e greŭ să'nşelĭ vieaţa,
Cînd durerea-ĭ veşnicie...

1898. **Inocenta.**

Ştiinţĭ-Litere-Arte

Interview teatral No. 5.

La librăria Maximovicĭ — devenită un adevarat local artistic — întîlnirăm pe simpaticul societar Constantinescu. Intocmia o listă de lojĭ pentru reprezentaţia luĭ Ionescu— dovadă de bună colegialitate între artiştiĭ bucureştenĭ şi ieşanĭ.

— Dar pe la teatrul „nostru" ce maĭ e noŭ.

— Mă crede, nu ştiŭ nimic.

— ?

Până astă-zĭ n'am fost chemat la nici-o repetiţie. Sunt pus la *index*...

Din puţinele spuse ale artistuluĭ, pricepurăm că se urmează acelaşĭ sistem ca în anul trecut. Talente de forţă rămîn neuzitate şi lasate în umbră, spre regretul publiculuĭ şi în paguba artiştilor.

*

„Cyrano de Bergerac" cea maĭ spirituală piesă franceză din ultimiĭ anĭ a fost primită la Berlin cu multă răceală. Traducerea în versurĭ s'a făcut de către popularul poiet şi dramaturg *Fulda*.

*

Impăratul Franz Ioseph a instituit „ordinul Elisabetha" care se va decerne femeilor sau fetelor ce se vor distinge prin o însămnată operă artistică, socială saŭ literară. Cea dintâiŭ femee decorată cu noul ordin e contesa Irma Szatary, dama de onoare care a asistat cu mult curagiŭ şi devotament la peripeţiile grozavuluĭ atentat în contra Suveraneĭ.

*

Instantanee.

I. D. IONESCU

Scurt, îndesat, cu alurĭ de obez, dar fără a pierde din agilitate, comicul bucureştean e din acele capete artistice carĭ nu-şĭ trădează vrîsta. Bună oară primul nostru redactor pretinde că e de... „două sute" de anĭ, artistul pretinde că nu şi-a serbat decît a 50-a aniversare — şi nu ştiŭ care e maĭ departe orĭ maĭ aproape de adevăr.

Bucureşteanul Ionescu e o figură populară a sceneĭ, căriia i-a jertfit o lungă carieră şi multe sacrificiĭ băneştĭ. Intreprinzător pe cît şi de pasionat în arta luĭ, Ionescu pare că e singurul care a dăruit teatruluĭ, în loc să profite de le el. Dar nu şi-a pierdut nicĭ odată bonhomia jovială care e fondul însuşĭ al talentuluĭ săŭ de cupletist hors concours.

Transilvănean de origine, cunoaşte numeroase limbĭ şi e mult purtat prin lume.

Una din originalităţile cariereĭ luĭ e că a transportat pe scena vieneză pe cucoana Chiriţa, cu franţuzismele eĭ, cu tot. O să plece, probabil, cu multe simpatiĭ din Iaşĭ, —dar maĭ ales o să facă pe d. Ianov să rîdă cu lacrimĭ.

Se pretinde că e în stare să ne facă să rîdem şi noĭ, blazaţiĭ celuĭ maĭ blazat oraş.

*

La „Raimund Theater" din Viena se anunţa debutul d-reĭ Agatha Bîrsescu pentru seara de 28 Septembre. st. n. cu *Sappho* de Grillparzer. D-ra Bîrsescu va maĭ juca în „Odette" de Sardou, în „Iubire divină" de Alfred Nossig şi „Expediţia la pol" de *Ibsen*.

*

Foarte originală în feliul eĭ este „proclamaţia" pe care a fost nevoită să o facă tînără regină a Holandeĭ, către poporul capitaleĭ care făcea adevărate excese de entuziasm. Uralele şi cîntecele duraŭ pînă noaptea tîrziŭ şi cîteva nopţĭ de-a rîndul Regina Wilhelmina nu avu nicĭ o clipă de odihnă.

„Iubitul meŭ popor e rugat să nu aclame nicĭ să staţioneze înaintea Palatuluĭ regal maĭ tîrziŭ de 11 oare seara, pentru a mă putea recrea după zilele acestea foarte obositoare."

Norodul a respectat cu religiozitate această rugătoare şi sinceră proclamaţie.

*

Intre altele, Impărăteasa Elisabeth a Austrieĭ, vizitase oraşul Geneva unde-şĭ alesese un loc pe ţărmul laculuĭ ca să strămute din insula Cofu statuia luĭ Achile şi a poietuluĭ Heine. Planul acesta vroia să'l îndeplinească maĭ de mult, dar Imparatul reziliase, în taină, contractul de vînzare şi cumparare încheiat de Suverana pribeagă.

„Opinia" la Focşanĭ

Focşanĭĭ, oraşul unireĭ, oraşul care odinioară era despărţit în două prin apa rîuluĭ Milcov, geme astă-zĭ dureros sub obrăduirea colectiviştilor, în cap cu vestitul primar Săveanu-Suveică.

De cînd lumea nu s'a maĭ văzut o asemenea stare de lucrurĭ ca sub actualul primar, care tolerează pînă şi tîlhăriile comise de trepăduşiĭ ce fac parte din banda sa.

El dispune de funcţionarĭ ca de slugile sale, chiar şi *feciorul* săŭ e plătit din fondurile comuneĭ fără ca acesta să fi păşit vre odată pragul primărieĭ.

Prefectul Slăvescu de asemenea nu se dă în lăturĭ de la ast-fel de mijloace. *Feciorul* caseĭ sale e şi sub-comisar, dar îşĭ face serviciul acasă pentru a-şĭ servi stăpînul graţios şi numaĭ rar, foarte rar, se duce de dă ochĭ cu comisia şi numaĭ atuncĭ cînd ochiĭ prefectuluĭ cine ştie sub ce cer se scaldă.

La primărie lucrurile merg halandala şi bieţiĭ funcţionarĭ sunt trataţĭ maĭ răŭ ca *feciorii* de către temutul primar care pretinde, în ignoranţa sa, închinăciune şi supunere oarbă. Un biet funcţionar care, neobservînd trecerea primaruluĭ de cealaltă parte a străziĭ şi nu l-a salutat, a fost ameninţat că va fi dat afară imediat ce va maĭ comite o asemenea nesocotinţă faţă de şeful săŭ suprem.

Imprumutul de 700,000 leĭ contractat de comună le dă prilejul de a se folosi de dînşiĭ acum la alegerĭ. Aŭ iluminat oraşul cu cîte-va lămpĭ electrice care şi acestea se sting pe la 12 din noapte. Una din aceste lămpĭ e aşezată în faţa porţeĭ primaruluĭ, în o stradă laterală, fără nicĭ o importanţă. Restul oraşuluĭ e luminat cu uleiŭ mineral, dar colectiviştiĭ aŭ căutat să-şĭ facă un mijloc pentru alegerĭ pînă şi din fanare. Sunt unele străzĭ principale dar carĭ sunt lipsite de mulţĭ alegătorĭ; pe aceste străzĭ fanarele sunt aşezate la distanţă de 100 metri unul de altul, şi îşĭ poate orĭ şi cine închipui ce întuneric domneşte între două fanare aşa distanţate. Pe străzile unde numărul cetăţenilor alegătorĭ abundă fanarele nu sunt depărtate unele de altele de cît cu 20—30 metri şi fie-care fanar e aşezat în poarta a cîte unuĭ cetăţean maĭ influent printre ceĭ-lalţĭ. De asemenea aŭ pus în reparaţie şi pavare unele străzĭ împănate de cetăţenĭ, iar alte străzĭ, carĭ cînd plouă nu e chip să eşĭ din casă, sunt lăsate în părăsire, cu toate strigătele de protestare ale celor ce le populează.

De altminterĭ lucrul e esplicabil: alegerile carĭ se apropie i-aŭ făcut să ia aceste măsurĭ urgente pentru a astupa gura cetăţenilor şi a le capata voturile.

Dar toate acestea vor fi în zadar căcĭ, slavă domnuluĭ, cetăţeniĭ aŭ urechĭ să audă şi ochĭ să vadă şi nu se vor maĭ lăsa de a cădea în cursa întinsă la asemenea epocă de vestiţiĭ Martac şi Profiriu, doĭ din ceĭ maĭ linguşitorĭ şi maĭ înflăcăraţĭ agenţĭ aĭ vestituluĭ satrap Săveanu-Suveică.

***

Satrapul Săveanu-Suveică a ajuns a tolera şi tîlhăriile comise de alor săĭ. Aşa, acum vre-o cîte-va săptămînĭ, individul Petrea Nicolau, proprietar-măcelar, cunoscut sub numele de Petrea Casapu, a bătut crunt pe unul din servitoriĭ săĭ. La strigătele desperate ale nenorocituluĭ lumea se strînsese în număr mare şi se auzia de pretutindenĭ murmure de protestare în contra bestialuluĭ măcelar. Gardistul din punct ştiind că numitul se află în relaţiunĭ cu primarul n'a voit să dea ţignalul. Se vorbeşte că nenorocitul servitor se află grav bolnav şi cu toate acestea bestieĭ săveniste nicĭ nu-ĭ pasă, sigur fiind că la un caz de urmărire va fi sprijinit de primarul favorit.

***

La judecătoria locală zilnic se petrec scandalurĭ cărora judecătorul nu le dă nicĭ o atenţie.

Aprodul judecătorieĭ, vine totdeauna beat şi apostrofează cu cuvintele cele maĭ necuviincioase pe ceĭ ce întră în judecătorie, interesaţĭ în afacerile lor. Purtarea aprodului e zilnic adusă la cunoştinţa judecătoruluĭ, dar acesta nicĭ nu voieşte să audă. E ştiut, însă, că judecătorul întrebuinţează aprodul în serviciile sale particulare şi din aceasta provine toleranţa în scandalurile făcute de aprod.

Rugăm, însă, pe d-nul judecător de a pune capăt odată acestor scandalurĭ îndepărtînd pe aprodul pătimaş şi a nu maĭ fi siliţĭ să revenim spre marea nemulţumire a sa şi a noastră.

De la Milcov.

INFORMAŢII

De la congresul Studenţilor

Studenţiĭ întruniţĭ în congres la *Tulcea*, aŭ ţinut ierĭ o şedinţă specială consacrată numaĭ cestiuneĭ naţionale. Cu această ocasiune s'a discutat şi asupra cestiuneĭ evreeştĭ.

Studentul *Tărăbuţă* a vorbit cu mult foc în această cestiune.

Congresul a votat o moţiune, prin care se cere Parlamentuluĭ a se vota o lege pentru protejarea naţională

— —

D. C. Barbu s'a plîns poliţieĭ că un individ necunoscut s'a întrodus în casă voind a-ĭ fura nişte haine, dar fiind văzut a dispărut.

— —

O eroare de tipar a denaturat senzul uneĭ informaţiĭ din numărul de ierĭ, în afacerea d-ruluĭ Koch, cel cu hidroterapia de hazlie memorie. Iată cum trebuia cetită ultima frază:

«Interesele corporaţiuniĭ medicale sunt puse sub scutul «asociaţieĭ generale a medicilor» care va fi de sigur recunoscătoare preşedinteluĭ secţiuniĭ Iaşĭ că a intervenit la timp, etc.»

— —

Erĭ, d. inginer Ion Coroideanu din Huşĭ venind la otel Rusia cu birja No. 113, după ce a plătit şi birja a plecat observă că-ĭ lipseşte punga cu 50 de leĭ. Imediat reclamă secţieĭ a 3-a care se puse în căutarea birjeĭ pe care o găsi la Copou. După o cercetare amănunţită, şi făcînd şi percheziţie se găsi în capra trăsuriĭ punga. Birjarul fu trimis la secţie, iar punga restituită d-luĭ Coroideanu.

— —

D. C. Penescu, prefectul de poliţie, a plecat aseară, cu trenul accelerat, la Bucureştĭ, fiind chemat grabnic.

Se vorbeşte că această plecare stă în legătură cu numirile profesorilor de pe la liceŭ şi celelalte şcolĭ secundare din localitate.

Vom vedea ce schimbărĭ vor maĭ aduce şi aceste alegerĭ.

— —

Consiliul de miniştri a aprobat modificarea art. 28 a regulamentuluĭ pentru administraţiunea şcoalelor primare urbane, în sensul ca sărbătorile religioase şi naţionale prevăzute la art. 41 a regulamentuluĭ şcoalelor secundare din 7 August 1898 sunt de o potrivă adoptate pentru şcoalele profesionale de fete.

— —

Duminică în 13 a. c. va avea loc serbarea de la Copoŭ, cu artificiĭ, pe care o va aranja d. I. Popa Gheorghiu de la pirotechnia din Constantinopol, în folosul Saracilor.

Intrarea de persoană 50 de bani.

— —

In sara de 9 Septembrie a avut loc logodna drăgălaşeĭ d-re Elena Tăut cu sub-locot, de Administraţie Luca.

Printre lumea care a fost am putut observa pe d-nele Marie Jippa, Terenzescu, Mimi Mihailescu, Neculau, Nacu, Fotino, Buzdugan, Poroineanu, Razu.

Tînăra logodnică era încunjurată de un frumos buchet de d-şoare, Terenzescu, Nicolaŭ, Buzdugan, Nacu, Anete Tăut şi Lina Negrutz.

Domniĭ Major Jippa, Negrutz, Buzdugan, Poroineanu, Mihail, Jean Tăut, Alexandru Tăut.

Petrecerea a urmat până aproape de ziuă în sunetele armonioase ale pianuluĭ şi în dansul tinerilor d-şoare.

— —

Azĭ dimineaţă cu trenul de 6 şi 10 m., a plecat la Roman, o companie de rezervistĭ. Eĭ vor fi repartizaţĭ pe la regimentele din carĭ fac parte.

— —

La secţia III s'a arestat individul, Gh Andreĭ Mărgulescu, cunoscut hoţ de cal, urmărit de poliţia de siguranţă.

— —

Băetul David Spiţer, ucenic la legătoria de cărţĭ I. Rabinovicĭ din strada Veche, a fost dus la spitalul Sf. Spiridon avînd degetele de le mîna dreaptă strivite de o maşină.

— —

Comisarul comunal Ghiţescu a confiscat de la pitarul Forşt 53 kilograme pîne avînd lipsă la cîntar.

— —

D-l Controlor fiscal Gheorghiu, cu un agent fiscal şi cu subcomisarul Solescu ducîndu-se la cizmarul Neculaĭ Vălcu din str. Bulgară No. 48 pentru a ridica un sechestru ce era pus pentru suma de 10 leĭ şi 80 banĭ pentru patenta de cismar din anu trecut, Vălcu s'a opus să plătească ameninţînd cu un topor şi un par, înjurînd în tot modul. Sub-comisarul Lelescu a trimes după o escortă de jandarmĭ. La sosirea acestora Vălcu se linişti şi se hotărî să plătească.

Vălcu a fost dat în judecată pentru insultă funcţionarilor în eserciţiu funcţieĭ şi ameninţărĭ.

— —

D. Gh. Chirilă din str. Eternităţeĭ s'a plîns poliţieĭ că i s'a furat din ogradă maĭ multe lucrurĭ de ferărie.

Igiena Copiilor

SCRISOAREA XII

Mult stimată Doamnă!

(Urmare)

„Finis coronat opus", glăsueşte un proverb latin. Ceea ce ştiŭ positiv e că am ajuns la finit, dacă lucrarea mea va fi coronată cu mulţumirea d-voastră şi a celor din stimatele doamne care mi-ar fi acordat onoarea de a o ceti, aceasta n'o ştiŭ.

VII. Cultivarea intelectuluĭ şi a funcţiunilor sufleteştĭ.

Intregul sistem nervos a unuĭ copil noŭ născut are în comparaţiune cu întreaga masă a corpuluĭ şi în comparaţiune cu sistemul nervos a unuĭ om adult, o greutate foarte mare. Creerul singur a unuĭ copil noŭ născut reprezintă 13—14% din întreaga greutate a corpuluĭ infantil; creerul omuluĭ adult nu reprezintă maĭ mult de cît 2.37% din întreaga greutate a corpuluĭ adult. La copil el maĭ creşte odată cu corpul într'atîta că la vîrsta de pubertate îĭ lipseşte numaĭ 1/6 din greutatea proporţională a omuluĭ adult. Creerul infantil e maĭ apos, maĭ sîngeros, maĭ moale, maĭ iritabil şi maĭ vulnerabil decît acela al omuluĭ adult şi această impresionabilitate se menţine aproape în tot periodul copilărieĭ. Creerul unuĭ copil noŭ născut nu funcţionează în primul timp nicĭ intelectualmente, nicĭ sufleteşte. De şi observăm deja la început nişte simţirĭ generale precum: expresiunea durereĭ, simţimîntul de indestulare şi neîndestulare, mişcărĭ, carĭ s'ar putea considera, la o privire superficială, ca cele dintâĭ semne de viaţă intelectuală, totuşĭ nu putem zice, că ele emană de la o lucrare psichică, fiind că expresiunea de durere, simţimîntul de îndestulare şi neindestulare sunt nişte simţiminte obscure, instinctive, iar primele mişcărĭ ale unuĭ copil sunt, precum am maĭ zis, automatice, produse prin reflex şi se observă şi la copiĭ monştri numiţĭ *Acefalĭ*, carĭ n'aŭ creerĭ şi prin urmare sunt incapabilĭ de a lucra cerebral. Toate funcţiunile unuĭ copil noŭ născut sunt la început vegetative, abea cu încetul se operează o transformaţiune şi copilul începe a funcţiona cerebral.

Iaşĭ. **Dr. W. Finchelştein.**

(Va urma)

Doctora O. CONTA
de la Facultatea de Medicină din Paris
—Boale de Femeĭ şi Copiĭ—
Consultaţiunĭ de la 2—5 p. m.
Aleea Princesa Maria, — Iaşĭ.

De arendat

Moşia Pănceştiĭ din jud. Roman, fosta proprietate a defunctuluĭ Ioan Stroiŭ. Amatoriĭ sunt invitaţĭ să se adreseze în Roman la d. Scarlat Ghidionescu saŭ în Iaşĭ la d. avocat Bădăreŭ.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraş).
A se adresa la Redacţie.

De Inchiriet chiar de la 1 Octombrie casele No. 83 din strada Sărărie: salon, antret, 2 odăĭ, etac, bucătărie, beciŭ, cămară pentru lemne etc.; informaţiunĭ acolo.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

De Inchiriet dela Sf. Dimitrie rîndul de jos al caselor din str. Procopie 26, compus din 8 odăĭ şi camară, cu întrare separată, bucătărie, spălătorie, pivniţă, lemnărie.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg
Usina centrală de Electricitate din Iaşi
Representant Inginer S. MARCU
Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima
DIRECŢIUNEA

Cota oficială

— —

Constanța 10 Septembrie 1898.

Orz 1770 hect. lei 4.10. Meiŭ 180 hect. lei 4.50. In 1290 hect. lei 10. Rapița selbatică 1250 lei 6.20. Semînța 160 hect. lei 9. Grîu arnăut 170 hect. lei 10.20. Secară 140 hect. lei 6.20. Ovăz 270 hect. lei 3.90.

Toate în oraș la magasie.

Interview cu dl. N. Cișman

Dl Nicolae Cișman e deputat al Hușilor și un vechiu și statornic liberal. Viața politică a D-luĭ Cișman a fost agitată după vremurĭ, dar credința liberală nu i s'a slăbit nicĭ odată. In trecut ca și acum D-sa nu prea e agreatul celor de la centru, causa... că ar deveni prea tare în jud. Fălciu, unde vroește să fie mare și tare numaĭ d. Gogu Cantacuzino. Deosebirea de rang în partidul liberal între ceĭ doĭ, a făcut ca d. Cișman să fie cam îndepartat de la putere.

Erĭ un prietin al nostru a întâlnit pe d. Cișman, care venise după afacerĭ prin Iașĭ, și din una în alta a ajuns vorba la politică.

— Eĭ d-le Cișman, ațĭ reușit să vi se schimbe prefectul ?

— Nu cred, și la urma urmeĭ nicĭ nu mă interesez de ce întorsăturĭ vor lua lucrurile în județul nostru.

— Cum ? prietiniĭ d-tale politicĭ ți-aŭ susținut candidatura ?

— Vorbe numaĭ. Nu sînt nicĭ tînăr, nicĭ neexperimentat ca să iau prefectura. Aŭ fost alte vremurĭ maĭ limpezĭ și n'am luat'o dar acum cînd la Bucureștĭ e o mare încurcătură !

— Ce credețĭ de soarta guvernuluĭ ; maĭ ține el mult în urma atîtor desastre morale ?...

— Eu cred că luna luĭ Octombrie va aduce limpezire. Sturza nu poate să maĭ remînă la putere, *căcĭ sînt prea mîrșave faptele, ce s'au descoperit în urmă.*

— Apropos ; Scrisoarea păr. Voina l'a aratat în golăciune cine e.

— In altă țară un ministru în categoria lui Sturza ar fi fost huiduit și alungat cu pietre ; dar nicĭ la noĭ nu-ĭ va sta moale, Ceea ce a clocit a puit. Chestia națională are să'l dee de rîpă.

— Ce cred intimiĭ luĭ Sturza despre actul trădăriĭ ?

— Sînt consternațĭ cu totul ; pe cîțĭ i-am văzut până acum n'au avut măcar vreme să se reculeagă.

Telegramele Străinătățeĭ

— —

Afacerea Dreyfus

Procesul Picquart-Leblois

Paris, 10 Septembrie.

Azĭ a avut loc la tribunalul corecțional, înfățișarea procesuluĭ intentat contra colonelului Picquart și avocatuluĭ Leblois, acuzațĭ de înaltă trădare.

După cum știțĭ, se zice că colonelul Picquart, pe cînd era șef al biurouluĭ informațiunilor din ministerul de războiŭ, ar fi dat avocatuluĭ Leblois, spre copiare, maĭ multe documente oficiale, privitoare la afacerea Dreyfus. In împrejurimile tribunaluluĭ se aflaŭ gardiștĭ în mare număr și o mulțime de curioșĭ. Sala tribunaluluĭ era ticsită de lume. Se aflaŭ prezențĭ Clemenceaŭ, generaliĭ Pellieux și Gonse, și alte personagiĭ ilustre.

Colonelul Picquart, îmbrăcat civil, a fost introdus în sală între doĭ agențĭ. Al doilea acuzat, avocatul Leblois, stătea alăturea de el.

După ce s'a citit actul de acuzare, procurorul a cerut amînarea procesuluĭ de oare-ce procurorul general al republiceĭ l'a înștiințat că s'a deschis contra colonelluĭ Picquart o nouă acțiune pentru falșificarea uneĭ cărțĭ poștale (petit bleu) de care s'a servit pentru a denunța pe maiorul Esterhazy. Procurorul maĭ spune că trebue maĭ bine cercetată buna credință a luĭ Picquart și că e maĭ nemerit de a se aștepta și deliberările asupra revizuireĭ procesuluĭ Dreyfus. (Murmure în sală).

Președintele făcu aspre observațiĭ publiculuĭ.

Avocatul Labori, apărătorul luĭ Picquart, a protestat contra amînăreĭ și a spus că aceasta e o manoperă pentru a sustrage pe colonelul Picquart de la justiția civilă spre a fi dat pe mîna celeĭ militare. A făcut elogiĭ inculpatuluĭ despre care zice că a fost victima superiorilor luĭ.

S'a născut atuncĭ un schimb violent de cuvinte între președinte și avocatul Labori.

In acel moment s'a rîdicat colonelul Picquart și a cerut dreptate imediată. El s'a declarat inocent și a zis :

„Poate vorbesc pentru cea din urmă oară publiculuĭ.

Deseară voĭ fi în închisoarea militară și dacă voĭ fi găsit spînzurat ca Lemercier saŭ omorît cu briciul ca colonelul Henry, să se știe că am fost asasinat. Eŭ nu sunt om care să mĕ sinucid. (Mare senzație în sală). Amiciĭ l'aŭ aclamat.

După aceasta Curtea s'a retras spre a delibera și, după o jumătate de ceas, se întoarse și se dă citire hotărîreĭ prin care procesul este amînat pentru un timp nehotărît.

S'aŭ auzit strigăte de : Trăiască Picquart ! Trăiască revizuirea ! Trăiască Brisson !, precum și cîte-va strigăte : Trăiască armata !

— —

Paris 10 Septembre

Comisiunea de revizuire a procesuluĭ Dreyfus s'a reunit azĭ la ministerul de justiție. Deliberările sunt foarte secrete. Ele vor urma în fie-care zi și se vor termina la începutul săptămîniĭ viitoare.

— —

Se desminte știrea despre transferarea generaluluĭ Pellieux.

— Maiorul Esterhazy desminte din Londra declarația, favorabilă luĭ Dreyfus, pe care i-o atribue ziarele și zice că se va justifica la momentul oportun și că nu va întreprinde nimic contra țăriĭ sale și a armateĭ.

— —

Paris 10 Septembre.

Erĭ sara doĭ ofițerĭ s'aŭ prezentat la închisoarea civilă spre a transfera pe colonelul Picquart la închisoarea militară. Directorul închisoreĭ a refuzat de a'l preda de oare ce nu primise ordin în această privință. Transferarea colonel Picquart la închisoarea militară este iminentă, însă se crede că se vor naște neînțelegerĭ și complicațiunĭ.

Partizaniĭ revizuireĭ acuză pe generalul Zurliden, guvernatorul Parisuluĭ, că dînsul a ordonat fără consimțimîntul guvernuluĭ noul proces de falș contra luĭ Picquart.

Ziarul «France militaire» spune că în momentul cînd ex-căpitanul Dreyffus trebuia să plece la insula Draculuĭ, s'a bolnăvit și medicul de marină a observat că în căptușala haineĭ, avea ascuns un pachet de hârtiĭ. Medicul a pus mîna pe ele și le-a depus la un notar. Numitul ziar cere să se caute acel pachet de hârtiĭ.

DIVERSE

Un școlar „fin de siècle"

Originală în felul eĭ este sinuciderea elevuluĭ Frederic Moritz de la Reims, în Franța. Iată scrisoarea prin care își anunță moartea de bună voie. Scrisoarea are aierul de «postumă» și scrisă chiar în acest senz :

«Scumpă mamă, am să-ți împărtășesc o tristă noutate, ție, dragă mamă, care m'aĭ crescut cu atîta necaz ! Aseară, foarte trist, mă primblam pe linia drumuluĭ de fier, pe la opt ore ; m'am întins apoĭ pe linie ca să aștept moartea. Și am plîns pînă ce s'a îndurat moartea să vie în sfîrșit».

Școlarul n'avea decît 14 anĭ !

***

Violină Electrică

Creațiunea geniuluĭ american, care a pus în uĭmire lumea întreagă, a dat la iveală un noŭ instrument, anume o violină electrică. Pentru a putea cînta cu acest instrument, facĭ uz de o claviatură ordinară, ale căreĭ clape sunt puse în comunicație, cu cîte o coardă, printr'un șir de sîrme electrice. Tonurile, zice-se, ar fi de o finețe extraordinară. Ceva curios la acest instrument este și faptul că se pot cînta bucățile cele maĭ grele în două și patru mîinĭ.

***

Cea maĭ mare grădină zoologică

Acum de curînd s'a descbis, cu stăruința guvernuluĭ Republiceĭ sud-africane, cea maĭ vastă și cea maĭ frumoasă grădină zoologică din lume.

Situată în regiunea luĭ Lombobo, păzită de un întreg trib de Cafriĭ, noua grădină ocupă o suprafață de 650 hect. și cuprinde cîte unul saŭ maĭ multe specii din toate animalele cari există în Africa.

Colecțiunea de animale, astă-zĭ complectă, enumără peste opt miĭ de dobitoace, cele maĭ multe de talie mare.

Sunt girafe carĭ aŭ pînă la *treĭ-zecĭ* metri de înălțime. Locul rezervat leilor și tigrilor are o suprafață de 25 hectare și-ți face impresia uneĭ pădurĭ de nepătruns. Ast-fel, animalele duc aproape o viață sălbatică, deși în realitate ele sunt închise.

Asemenea se nasc lupte teribile între ele și numaĭ grație pazeĭ prea marĭ, — 2000 de păzitorĭ — ele sunt silite să se retragă din luptă, la detunăturile puștilor.

Grădina zoologică din Broux-Park, New-York, ocupă 120 hectare, și conține 3.500 de dobitoace ; Zoological-Garden din Londra, 2.981 și Tiergarten din Berlin are aproximativ 1,500.

ULTIME INFORMAȚII

— —

Erĭ, în procesul Paiano și Primăria com. Iașĭ, au terminat avocațiĭ ambelor părțĭ. La oara 6, Tribunalul închizînd desbaterile, a cerut părților ca să pună concluziunile în scris, până în 4 zile aseminea să se depună toate actele de care înțeleg părțile a se servi în proces Trib. își va pronunța sentința sa abia după 8 zile.

Cu ocazia procesuluĭ Paiano, Primăria este executată într'un mod sdrobitor, de valorosiĭ apărătorĭ Comșa și Misir, prin magistralele lor pledoariĭ.

D. Gane, primarul, care este de față la proces, nu este cruțat de loviturile cele maĭ crude. După săpunelele vehemente ale d-luĭ Comșa, abia maĭ este mîngîiat cu sarcasmele cele maĭ caustice ale d-luĭ Misir.

Cu toate apărările *strălucite* ale d-lor Handoca și Lepadatu, d. Gane nu ese din ședință de cît cu sudorĭ recĭ de povara isbiturilor ce primește.

In curînd d. Lascar Catargiu, veneratul nostru șef, va sosi în Iașĭ împreună cu d. General Manu. D-lor vor sta vre-o 10 zile în Iașĭ și vor avea aci consfătuirĭ politice, nu numaĭ cu conservatoriĭ din Iașĭ dar și cu fruntașiĭ conservatorĭ din toate județele Moldoveĭ de sus.

Suntem informațĭ că o bună parte de bilete pentru reprezentația valorosuluĭ artist Ionescu, ce are loc mîne sară Sîmbătă în sala teatruluĭ Sidoli, sunt deja plasate.

Aceĭ ce doresc se profite de presența singuruluĭ artist de valoare ce a maĭ rămas în țară în genul luĭ Milu, și se petreacă vre-o cîte-va oare încîntătoare mîne sară, să se grăbească a-și procura bilete de întrare, care, pînă în sara reprezentațieĭ, sunt depuse la librăria d-luĭ Maximovicĭ.

Nu perdețĭ ocazia.

Fiind-că ceĭ de la Ministerul de instrucție, nu voesc să audă de formarea de divizionare, se zice că consiliul școlar al liceuluĭ externat are de gînd să escludă 70 de elevĭ din clasa VI, înscrisĭ peste numărul regulamentar.

Din aceștĭ 70 de elevĭ amenințațĭ cu excluderea 50 sunt străinĭ.

Intrebăm pe ceĭ din administrațiunea comunală, să ne răspundă ce s'aŭ făcut cu cărțile foștilor elevĭ de la desființata Școală de Meseriĭ și carĭ se conservaŭ încă de la desființarea școaleĭ în depozitul primărieĭ.

Ducă vor tăcea atuncĭ să nu se supere dacă vom da curs informațiilor ce ni s'aŭ adus și carĭ vor fi foarte neplăcute d-lor Gane, Tacu & C-ie.

D. Lepădatu în pledoaria sa din procesul Paiano și Primărie, a zis ierĭ :

„Poate vor zice alegătoriĭ, că dacă am venit aci cu d. primar Gane, ca să asistăm pe d. apărător Handoca, am venit în vederea alegerilor, ca să ne apărăm personal și să putem da față cu alegătoriĭ. Nu d-lor, am venit înaintea justițieĭ spre a ajuta pe d. Handoca, *căcĭ ne doare inima de interesele comuneĭ*".

Tablou !

Comitetul partiduluĭ național din Bucovina a decis să înființeze maĭ multe băncĭ populare, sistem «Raiffeisen», spre a scăpa pe țăraniĭ romînĭ de exploatările neomenoase ale cămătarilor.

La spartul iarmaroculuĭ, adică în momentele *de a fi sau a nu fi* a regimuluĭ patriotic care ne guvernează, conu Ghiță și-a adus aminte că partidul are program.

Meșterul conu Ghiță, convoacă, în calitate de *președinte al clubuluĭ și comitetuluĭ diriginte din Iașĭ*, pe toțĭ membriĭ partiduluĭ, să se întrunească Sîmbătă 12 Sept., ora 8 sara, spre a delibera asupra *direcțiuneĭ* și atitudineĭ partiduluĭ în ce privește desvoltarea și **realizarea principiilor din programul partiduluĭ.**

Tot tînăr, conu Ghiță ! In tot cazul, dacă nu tînăr dar ceĭ puțin se preface că e tînăr *naiv* și asta e încă o paligorie. Adică noul ales *președinte*, ar vrea să arăte că dacă partidul și-a uitat programul, d-sa și-a adus aminte de el, îl scutură de colb și'l deschide.

Om de principiĭ conu Ghiță și pace. Așteptăm desfășurarea evenimentelor.

Construirea uzineĭ de electricitate pentru tramvayul electric, se clădește, după cum suntem informațĭ în niște condițiunĭ, așa că după 40 de anĭ cînd această clădire va rămînea a comuneĭ, ea nu va maĭ fi de cît o umbră.

Oare ceĭ însărcinațĭ a supraveghea în ce mod se face lucrarea știu orĭ nu știu despre așa ceva ? Gurele rele spun că eĭ știu și tac, căcĭ vorba e de argint și tăcerea e de aur. Aur să fie ?

O simplă întrebare.

In curînd se va judeca la Trib. Bacăŭ un proces de mare senzațiune privitor pe un fost consul.

Acest fost consul care a făcut altă dată oarĭ care serviciĭ delicate d-luĭ Sturdza, a chemat pe acesta martor pentru a-l spala înaintea justițieĭ.

D. Sturdza, se zice că va garanta bunele antecedente și corectitudinea acestuĭ fost consul.

Sunt maĭ bine de treĭ lunĭ de zile de cînd s'a terminat la Spiridonie, *ancheta de la Blăgeștĭ, și cu toate astea nimic nu transpiră din rezultatul acesteĭ anchete.*

Somăm pe d. Pogonat, sufletul Spiridonieĭ, să bine voiască a da publicității rezultatul aceleĭ anchete, căcĭ alt-fel lumea este autorizată a crede că rufele s'aŭ spălat în familie.

O declarație senzațională

D. Emil Costinescu, un membru marcant al partiduluĭ liberal și barbat politic în situație a fi bine informat, a declarat cu siguranță că alegerile generale nu vor fi prezidale de d. Dim. Sturdza Miclăușanu.

De cînd cu sbuciumările electorale toțĭ agențiĭ administrațiuneĭ comunale nu se maĭ ocupă de slujbele lor. Murdăria în oraș este insuportabilă, cînd trecĭ pe lîngă porțile clădirilor cu multĭ locatarĭ, chiar prin centrul orașuluĭ, eștĭ nevoit să-ți puĭ batista la nas.

Intîmplarea aduse că să întîlnesc pe un liberal de frunte, și trebuie să o recunoaștem unul dintre ceĭ maĭ cinstițĭ, tocmaĭ în poarta unuĭ palat din fața caselor Neuschotz, și ca să putem schimba cîte-va vorbe de bună întîlnire, după o îndelungată lipsă de a ne fi văzut, mĕ pofti să ne retragem ceva maĭ departe, căcĭ o infecțiune ne isbi pînă în creerĭ.

Dar bine ce fac agențiĭ d-voastră, îĭ observaiŭ eu, tocmaĭ în acest timp de boale infecțioase, care s'aŭ încuibat în oraș ?

Iĭ plătim că să facă alegerĭ, și pe acestia prost ! răspunse cinstitul liberal, cu un sarcasm răutăcios.

Și foița *Propaganda* înșiră la atîtea îmbunătățirĭ, încît aĭ crede că d, Tacu și pînă la podar, nu sunt preocupațĭ de alt ceva de cît de o părintească solicitudine pentru acest nenorocit oraș.

Și foița este plătită ca să apere și să laude, și pe aceștia tot prost.

Un scandal a avut loc erĭ seară la bariera Salhana.

Locuitorul Ștefan Ilie Hangu, din Ciurchi, venind la barieră cu un car cu bostanĭ, s'a opus a plăti taxa cuvenită și ne fiind lăsat să treacă, dînsul a descărcat bostaniĭ la barieră și s'a întors acasă cu carul gol, apoĭ s'a întors înapoĭ la barieră cu tatăl săŭ și maĭ multĭ ciurchenĭ și aŭ început a amenința pe perceptorul Teodorifu, dar intervenind ajutorul de inspector Neculau lucrurile s'aŭ aplanat.

Curtea de Apel s. I, a tranșat ierĭ un vechiŭ proces dintre stat și locuitoriĭ din comuna Cașin.

Statul împroprietărise pe locuitorĭ pe niște pămînturĭ pe care se află huceag și se obligase, ca în termen de 2 anĭ sa defrișeze acele locurĭ. Trecînd cîțĭ-va anĭ la mijloc și statul uitîndu-și obligațiunea locuitoriĭ aŭ tăet huceagul.

Statul a dat atuncĭ în judecată pe locuitorĭ pentru delict silvic, cerîndu-le daune colosale.

Locuitoriĭ au fost achitațĭ, dar s'a rezervat statuluĭ dreptul de a cere daune pe cale civilă. Statul uzînd și de această cale, Tribunalul de Bacă îĭ dăduse cîștig de cauze, dar curtea a respins pretenția Statuluĭ.

Procesul sub diferitele sale forme ținea de vr'o 10 anĭ.

Amicul nostru d. Leon Grigorescu a fost numit, cu începere de la 1 Septembrie curent, ca profesor la Gimnasiul din Caracal.

D-l Grigorescu este un distins licențiat al Facultățiĭ noastre de Litere, și ar fi putut merita o posițiune maĭ bună dar este văzut că acestea sunt rezervate numaĭ pentru favoriții zileĭ.

Exemplu de respectul armateĭ.

Adversariĭ revizuireĭ procesuluĭ Dreyfus, acuză pe revizioniștĭ maĭ ales pentru că în campania lor insultă pe șefiĭ armateĭ și decĭ discreditează această instituție.

Eată cum Rochefort antirevizionist tratează pe actualul ministru de răsboiŭ

«Canalia numită Chanoine va fi curînd «înlocuită printr'un general nu printr'un «civil, care cu nicĭ un preț nu va con«simți să se solidarizeze cu abjectul săŭ «predecesor».

Rugăm pe toțĭ domniĭ abonațĭ aĭ ziaruluĭ nostru, carĭ aŭ întîrziat cu plata abonamentuluĭ, să bine voiască a ne achita sumele ce ne datoresc trimițîndu-ni-le prin mandat poștal la adresa administratoruluĭ ziaruluĭ, pentru a nu fi puși în neplăcuta poziție de a suspenda trimeterea ziaruluĭ.

Băcănia Națională

Ioan Vasilescu

din strada Golia No. 75 care aŭ fost închisă din cauza reparațieĭ, la 31 August s'a redeschis, complect asortată cu un noŭ și bogat asortiment de coloniale, primite proaspete.

Avis onor. clienți.

Liceul Modern

Situat în Bucureștĭ, Strada Schitu Măgureanu 43, (fost Calea Moșilor 162). Internat și externat pentru **Grădină de copiĭ, curs primar, curs liceal** și **cursurĭ facultative.** In Iuuie 1898, am presentat la examenul care ține loc de bacalaureat, 5 eleve din care 4 aŭ reușit cu succes. Noua lege școlară scăzînd drepturile elevelor liceale, pe de o parte voĭ înființa și cursurĭ de **școală secundară** pentru elevele carĭ vor aspira să intre în **școala secundară superioară,** iar pe de alta voĭ da dezvoltărĭ maĭ marĭ **cursurilor facultative,** așa ca elevele respective pe lîngă studiile de lux, să se deprindă și cu ocupațiile necesare familieĭ. **Cursurile facultative** sunt cele maĭ nimerite pentru fete, căcĭ învață numaĭ cea ce le va trebui în familie.

In ce privește **buna reputație** a ingrijireĭ, educațiĭ și instrucțiĭ ce se daŭ în acest institut cred de prisos orĭ-ce vorbă, fiind că o cunosc toțĭ cîțĭ se interesează de buna creștere a fragedeĭ generațiĭ. Cine n'ar cunoaște această reputație, binevoească a veni în cursul anuluĭ să visiteze totul și s'asiste la clasă, masă etc...

In noul local voiŭ primi interne și eleve carĭ urmează la **Esternatul secundar,** la **Conservatorul de musică** și la **școala profesională,** aflîndu-ne în apropiere de asemenea școală.

Elevele însă carĭ voesc să urmeze în pension după programul statuluĭ, fie **cursul primar, liceal** saŭ **secundar,** trebuesc înscrise pînă la 15 Septembrie, cînd se înaintează liste onor. minister. **Prospecte** se trimit orĭ cuĭ va cere, adresîndu-se subsemnateĭ pînă la 15 August, **gara Predeal ;** apoĭ în Bucureștĭ, Strada Schitu Măgureanu 43.

Directoare

Maria Eniu Bălteanu.

Noul Institut D. D. Pastia

ANUL AL XI-LEA

— IAȘI —

8, Strada Banu, Casele Ghica

Acest institut se împarte în două secțiĭ *secția primară și secția liceală.*

Un corp profesora compus dintre ceĭ maĭ bunĭ institutorĭ, profesorĭ și pregătitorĭ, propune materiile prevăzute în programul statuluĭ, în secția primară. Iar eleviĭ secțieĭ liceale urmează cursurile liceuluĭ național, care ie alăturea, găsind în institut o întreținere și o educație desevîrșită ; pregătitorĭ într'adins aleșĭ, vor prepara cu eleviĭ lecțiile zilnice. Această secție a fost reorganisată, spre perfecționare.

Limbele franceză și germană se predaŭ cu tot dinadinsul de către profesorĭ și pedagogĭ cu îngrijire aleșĭ din Germania și Franța.—Muzica vocală și instrumentală—desemnul, dansul și celelalte arte de agrement se propun de ceĭ maĭ bunĭ maeștri.

Inscrierile încep la 15 August a. c. și se sfîrșesc la 1 Septembrie a. c. In orĭ ce caz nu se maĭ primesc după 15 Septembre conform dispositieĭ ministeriale.

Drept orĭ ce lămurire, a se cere broșura explicativă a școaleĭ, care se va trimete la cerere, adresa numaĭ să fie citeață și lămurită.

Numărul elevilor fiind cu vroință mărginit, iar cea maĭ mare parte din locurĭ fiind reținute, părințiĭ doritorĭ a-și plasa copiiĭ în acest institut sînt rugațĭ a înștiința cît maĭ de cu vreme direcțiunea.

Direcțiunea

Se caută un încasator cu remiză pentru anunciurĭ.

A se adresa la administrația ziaruluĭ.

BIBLIOGRAFIE

Pentru școalele secundare clasice *Exerciițiile gramaticale* în limba latină și romînă : *Etimologia* și *Sintaxa* de G. C. Bou se găsesc în Iașĭ la librarĭ și la autor. D-niĭ profesorĭ și librarĭ din țară, pentru aceste cărțĭ școlare, pot a se adresa la autor sau la *librariĭ* din Iașĭ.

Vaccinările și Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poștală.

De vînzare *două rînduri de case* în str. S-tu Lazăr : 3 odăĭ, bucatărie și antret la față, 7 odăĭ în curte, pivniță, beciŭ, grădină, loc întins la stradă pentru construcțiune.

A se adresa : *Str. Ghica Vodă, 24.*

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

Moșia Ciocîrleștiĭ din județul Vasluĭ, în întindere de 280 fălcĭ pămînt prima calitate, avînd pădure bună de exploatat, gara Scînteia pe moșie, casă de zid de 6 camere, alte 3 camere de zid pentru servĭ, 2 coșere, 3 hambare, una stondolă, 2 pivnețe de piatră, grajd pentru 8 caĭ, șură pentru trăsurĭ, acoperite cu tablă, fîntînă, 8 pogoane vie, eaz cu pește, livadă întinsă, toate în perfectă stare.

Moșia fără nicĭ o sarcină este de vînzare.

A se adresa la proprietar : Alex. Volutză strada Romînă Iașĭ.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele maĭ amănunțite asupra tuturor chestiunilor la ordinea zileĭ.

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, ştiinţifice, etc.**

Corespondenţi speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţoluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERŞON & Co IAŞI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poştală, *cu preţurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă eurăţenie,* cu maşinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* şi trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantităţeĭ,* sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calităţeĭ** şi **eftinătăţeĭ** învingorĭ ce concurenţă.

Cu stimă

GHERŞON & Co.

Fabrica «Lumina»

Strada Zugravilor No. 46

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu.

Theatru de varietăţĭ.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea liberă.

Cereţi Pretutindeni

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEŞTĬ

Cereţi Pretutindeni

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeş)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleştĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteştĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

IMPORTANT

Atelierul Chimico-Technic „SINGER“

Strada Golia 46.

Atrage deosebită atenţiune onor. Public asupra următoarelor produse neîntrecute de bune cu efect *garantat*:

LAC în orĭ ce color, pentru văpsirea pălărielor de paie.

Poudre «Sanitas» rosa, crem, şi alb.

Apa de Toillette.

Săpun pentru toiletă «Cocos».

CREMA «SINGER» specială pentru conservarea încălţămintelor colorate, care întreţine pielea fiind tot-de-a-una moale şi iĭ dă lustru, mult maĭ bun, de cât orĭ-ce soiŭ de lac.

Borcanul mare **1 Leŭ** Borcanul mic **50 Banĭ**.

«CHEVREAULINA» unică pentru conservarea încălţămintelor de Chevreau.

Ceara albă „Virgină“ pentru lustruit mobile, parchete, dușamele, piele etc.

P. S. Maĭ recomandă unsorile pentru Hamurĭ, Burduf, Poclit, Şeĭ, Copitele cailor, Maşinĭ etc.

Aseminea instalaţiunĭ şi reparaturĭ de sonerĭ electrice şi telefoane etc.

Tot o dată recomandăm cernelurĭ în orĭ-ce coloare. Pastă pentru centigrafĭ (saŭ Hutograf) şi cerneală pentru marcat lenjurĭ (saŭ albiturĭ).

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

şi trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Leĭ *Treĭzecimiĭ,* pentru casul de moarte, şi o rentă corespunzătoare acesteĭ sume, precum şi Leĭ 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Leĭ 90,** plus accesoriĭ.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, şi se asimilează căilor ferate şi tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societăţeĭ: Bucureştĭ, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovicĭ

AVOCAT

Strada Barboĭ

C. M. Miclescu

AVOCAT

Strada Veche

ALEX. G. DABIJA

AVOCAT

Strada Golia

Ştefan Longinescu

AVOCAT

Strada Lăpuşneanu 21 Iaşĭ

UN OTEL!

De închiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ştefan cel Mare No. 15.

Doctorul V. I. Bejan

Consultaţii în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu

AVOCAT

Strada Asachi

Iaşi — „DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 107 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — DUMINICA 13 SEPTEMBRIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Victoria Romînilor in Bucovina

In vederea apropiatelor alegerĭ comunale, toţĭ domniĭ membri aĭ clubuluĭ conservator sunt rugaţĭ să binevoiască a se întruni în fie-care Mercurĭ şi Sîmbătă, orele 8 sara, în saloanele clubuluĭ.

COMITETUL

Deosebirea dintre partide

Ziarele guvernamentale după multă gîndire, aŭ ajuns în fine la măsura să poată afirma ţăreĭ, că partidul conservator e divizat în două grupărĭ distincte, cu cluburĭ şi comitete separate, ba, ceva maĭ mult, aŭ maĭ putut afla că în sînul acestuĭ partid se maĭ află încă un element, cu mult maĭ periculos pentru colectivitate, care s'aŭ numit odinioară radical, şi care acum luptă fără succes, însă, pentru regenerarea acestuĭ partid. Aceste descoperirĭ nouĭ ale ziarelor guvernamentale, nu puteaŭ rămîne fără oare care modeste părerĭ de răŭ la adresa partiduluĭ conservator, părerĭ de răŭ, nu tocmaĭ bine manifestate ca să ascundă teama ce aŭ protivniciĭ noştri de terenul mereŭ covîrşitor, cîştigat de conservatorĭ în opinia publică.

Cele aflate de gazetariĭ liberalĭ la finele acestuĭ veac, în ce priveşte organizarea partiduluĭ nostru, nu vor avea nicĭ odată darul a-ĭ reabilita pe eĭ în faţa opinieĭ publice, nicĭ vor avea puterea a curăţi, ca zapada, păcătoşiile şi fără-de-legile comise de patroniĭ lor în aceştĭ treĭ anĭ de guvernămînt.

Ca să le fim, însă, liberalilor pe plac, macar cu această ocaziune, căcĭ de alt-fel nicĭ o iertare nu le putem acorda — pacatele lor fiind prea marĭ — vom discuta şi această chestiune a organizăreĭ partidelor noastre politice şi a activităţeĭ fie căruia dintre aceste două partide.

Partidul liberal a venit la putere în 1895 destul de bine organizat, poseda şef, program, stat major, ofiţerĭ, glotaşĭ şi chiar agenţĭ electoralĭ. Toţĭ formaŭ o apă, toţĭ eraŭ liberalĭ, toţĭ naţionalĭ; nimic de contestat în omogenitatea lor de vederĭ, credinţe şi aptitudinĭ. N'aŭ trecut de cît treĭ anĭ de atuncĭ, timp destul de scurt în viaţa unuĭ popor, cînd carul statuluĭ merge pe drumul cel bun, timp destul de lung cînd acelaş car, trecînd din gîrlă în şanţ, aŭ ajuns să peardă din roate, din coşurĭ, proţap şi altele.

In acest timp partidul liberal, omogenul partid liberal, s'aŭ divizat în treĭ grupărĭ: Aurelianiştĭ, Fleviştĭ şi deasupra Ocultiştiĭ.

Ce vor uniĭ, ce vor ceĭ-l-alţĭ, nu e treaba noastră să o spunem, dar să-ĭ ascultăm ce spun eĭ. Pînă a nu se deslipi Aurelian de ocultă, Fleviştiĭ eraŭ atacaţĭ de necorectitudine şi Fleva a fost îndepărtat din minister sub acuzărĭ cam puţin măgulitoare pentru partid. După puţin timp se produce prostia mitropolitană. Aurelian, adjutat de cinstea şi lumina rămasă cu 30 anĭ în urmă a luĭ Mîrzescu, vine la cîrmă; nu trecu mult şi ministeriul Aurelian fu răsturnat ca incapabil şi înlocuit iarăşĭ cu Sturdza, de astă dată stropit cu isop şi curăţit de greutatea pacatelor carĭ-l doborîse. Dar abea a luat puterea noul spovedit că cearta se începe şi adiectivele cele maĭ calificative trec prin vîrfurĭ de săgeţĭ de la uniĭ la alţiĭ, adică de la Aurelian & Comp. la Sturdza & Comp. şi vice-versa. Nu e treaba noastră să scrutăm conştiinţa acuzaţilor saŭ acuzatorilor de veracitatea calificativelor ce reciproc 'şĭ-aŭ adresat; acesta e rolul alegătorilor. Noĭ datorĭ suntem şi ţinem să constatăm care a fost activitatea acestuĭ partid fie unit, fie divizat. Nu punem mare preţ pe unirea sau dezbinarea elementelor omogene ce alcătuesc partidul advers. Acţiunea luĭ ne interesează pe noĭ, interesează pe ţară, şi numaĭ pe acest teren luptăm şi dorim răsturnarea liberalilor de la cîrmă.

Am constatat în faţa ţăriĭ şi la lumina zileĭ, că liberaliĭ fiind în opoziţie aŭ promis mult şi multe, iar viind la putere aŭ nesocotit promisiunile şi angajamentele luate şi dreptate avem să le spunem, aţĭ minţit ţara, aţĭ amăgit alegătoriĭ.

Am constatat şi ţara a văzut, că liberaliĭ, în aceştĭ treĭ anĭ, desbinaţĭ saŭ uniţĭ, n'aŭ fost în stare să producă nicĭ o lucrare de valoare, nicĭ o lege de samă care să satisfacă o cerinţă reală şi ceva maĭ adînc simţită a ţăreĭ.

Dacă este aşa şi aşa este, ne întrebăm: ce folos poate aduce ţăreĭ şi avuţieĭ publice, descoperirea făcută de liberalĭ, că în partidul conservator se găsesc treĭ elemente: junimiştĭ, conservatorĭ şi radicalĭ? Această descoperire putea-va reabilita partidul liberal de marea şi frauduloasa bancrută în care aŭ căzut?

Cele treĭ elemente carĭ compun partidul conservator, nu fac de cît să ridice valoarea partiduluĭ conservator; de aci liberaliĭ n'aŭ nimic de cîştigat. Intre conservatorĭ n'aŭ existat nicĭ odată animosităţĭ, plecate de la interese personale. Membriĭ partiduluĭ conservator nicĭ odată nu s'aŭ atacat între eĭ, sub învinuirea de necorectitudine. Aŭ fost între eĭ deosebire de vederĭ şi părerĭ, cu toţiĭ însă, urmărind acelaşĭ scop, binele public. Dovadă legile ramase după domnia conservatorilor. Conservatoriĭ uniţĭ şi cîte-odată desbinaţĭ, n'aŭ făcut de cît legĭ bune şi înţelepte, pe carĭ liberaliĭ cu toate promisiunile date nu le-aŭ putut suprima fără a lovi în organizarea statuluĭ.

Iată deosebirea dintre un partid şi altul şi iată dovada că conservatoriĭ, cu toate elementele sale, sunt grupaţĭ sub un singur steag al bineluĭ public şi progresul cumpătat al ţăreĭ.

EXTERNE

AGITAŢIĬ ÎN ORIENT

Acum două zile, a avut loc la Constantinopole inaugurarea uneĭ biserică ortodoxe, clădită de Bulgarĭ. Sunt mulţĭ la număr în capitala Turcieĭ şi inaugurarea uneĭ nouĭ biserică era un eveniment însămnat pentru populaţia bulgară, religioasă prin excelenţă. Dovadă că, deşi de o zgîrcenie legendară, o mie de Bulgarĭ din principat îşĭ anunţară sosirea la Constantinopole.

Or, o veche duşmănie ar fi existînd, se zice, între Greciĭ şi Bulgariĭ din Fanar şi autorităţile musulmane crezură că nu e lipsită de pericole prezenţa atîtor bulgarĭ la inaugurarea catedraleĭ. Şi în adevăr marele vizir dădu de veste guvernuluĭ bulgar că va interzice pelerinagiul acesta numeros din cale afară. Dispoziţia a fost păzită şi numaĭ o modestă delegaţie a pornit la Constantinopole.

Incidentul acesta, iscat în jurul uneĭ înaugurărĭ religioase, este numaĭ prologul disputelor şi polemicelor ce se anunţă cu ocazia inaugurăreĭ bisericeĭ protestante la Ierusalim şi la care ceremonie va lua parte după cum se ştie şi Impăratul Wilhelm II al Germanieĭ.

Din multe puncte de vedere, politice şi diplomatice, călătoria aceasta dă loc la comentariĭ întemeiate. Prietenia între Germania şi Poarta otomană nu maĭ e un mister pentru nimenĭ de cînd cu rězboiul greco-turc. Aci e prima cauză care întărîtă presa dubleĭ alianţe—Franţa şi Rusia,—maĭ cu seamă a acesteĭ din urmă.

Dar este catolicismul însuşĭ, începînd cu Vaticanul oficial, care se simte jignit la culme de această demonstraţie religioasă, în onoarea protestantismuluĭ şi în dauna catolicismuluĭ, prin urmare. Viziunea unuĭ noŭ „rege al Ierusalimuluĭ" ūrmăreşte pe credincioşiĭ Papeĭ şi violenţa de limbagiŭ al preseĭ religioase egalează pe acea a preseĭ politice.

Maĭ mult, politiceşte Germania e aliata Austro-Ungarieĭ, fără a maĭ vorbi de Italia. Or, actuala manifestare de simpatie pentru protestantism e exploatată ca fiind protivnică monarhiilor catolice aliăte. Şi se aşteaptă oare-carĭ evenimente saŭ esplicărĭ diplomatice în jurul călătorieĭ în orient.

Am relevat alăturĭ celor două agitaţiĭ, ambele avînd axa de gravitate în imperiul otoman. Ironia situaţieĭ e vădită: Mahomet îşĭ va fi rizînd în barbă de agitaţiile bisericilor creştine, divizate din motive politice, ca şi cum aceasta ar maĭ putea fi... creştinism.

ACTUALITĂŢI

Studenţiĭ şi Dobrogia

Nu ştim dacă istoria va înregistra în viitor anualele noastre congrese studenţeştĭ. Lucrul e puţin probabil, pentru că ele aŭ influenţat din cale afară puţin asupra evoluţieĭ noastre sociale şi promit a influenţa din ce în ce maĭ puţin.

Dar dacă se va întocmi vre-odată istoria Dobrogieĭ, neaparat va trebui să se înregistreze numeroasele apelurĭ pe carĭ le-aŭ lansat încrezătoriĭ locuitorĭ aĭ provincieĭ anexate, apelurĭ adresate tinerimeĭ universitare, după cum se înregistrează în bugetul cheltuelilor comunale sumele jertfite pentru primirea studenţimeĭ celor două universităţĭ.

Se pare că Dobrogia, cu pitoreştile sale peisagiĭ, a exercitat un farmec deosebit asupra numeroşilor congresiştĭ, dovadă că eĭ n'aŭ fost nicĭ odată atît de numeroşĭ ca la Constanţa şi la Tulcea, şi nicĭ odată maĭ «distraţĭ». Poate prea numeroasele ocaziĭ de a se distra aŭ zădărnicit atît de mult speranţele ce-şĭ pusese dobrogeniĭ în congresele studenţeştĭ,—dar efectul fu foarte dezamăgitor pentru lesne crezătoriĭ.

O moţiune semnată de cîţĭ-va studenţĭ, membri aĭ actualuluĭ congres şi motivată, o frumoasă privire istorică cerea *„absoluta întrupare a Dobrogieĭ la patria-mumă şi întinderea constituţieĭ în întregime a constituţieĭ ţăriĭ în Dobrogia"*.

Cerea nu însemnează că *acordă*, bine înţeles. Ba, pre cît ne aducem aminte congresul din Constanţa, maĭ entuziast, votase cu mare majoritate o atare propunere. De ce dară actualul congres, maĭ avar, a refuzat platonica mîngăiere locuitorilor dobrogenĭ? Nu doară că dorinţa exprimată de un număr de studenţĭ avea autoritatea unuĭ act politic, dar idealismul fiind caracterul prin excelenţă al corpuluĭ studenţesc, e de mirat că politeţa s'a oprit înaintea hotărîriĭ politice, lucru care a dat naştere la un *contra-manifest* conceput cam astfel:

«In al XIX-lea congres studenţesc ţinut în grajdiurile primărieĭ din Tulcea, în numele studenţimeĭ universitare de către agenţiĭ şi de către măturătoriĭ primărieĭ, trimişĭ să facă parte din congres...» etc. etc.

Credem că atîta e de ajuns—*pentru cele două spre zece miĭ de francĭ*, acordate de cele două capitale ale Dobrogieĭ pentru două congrese studenţeştĭ.

Invăţa-vor odată tinerii universitarĭ că e absolut dăunătoare iniţiativa actelor politice şi diplomatice în congresele lor anuale?

Sentimentul naţional

Ne criticăm uniĭ pe alţiĭ că Romînul e lipsit de sentimentul naţional. Corcitura de popoare, ce aŭ convetuit la Dunăre şi din care s'a plămădit elementul romînesc a făcut să fim recĭ în sentimentul naţional. Aşa, cel puţin, explică uniĭ pricina. Alţiĭ zic că împrejurările grele prin care am trecut ca popor, aŭ anihilat cu totul acest sentiment.

Orĭ cum ar fi, constatarea e tristă şi cu toată sforţarea, ce am făcut-o şi o facem de cîte-va decenii, roadele culturiĭ naţionale sunt foarte slabe.

Toţĭ caută să vadă în şcoală deşteptarea sentimentuluĭ naţional, căcĭ numaĭ şcoala pare a avea menirea reformăriĭ noastre ca cuget şi ca simţire. Şi cu toate acestea, aşa cum ni e întocmită, Şcoala pare a corespunde foarte puţin cultivăriĭ patriotismuluĭ.

Suntem răĭ patrioţĭ, căcĭ şcoala nu ne-a învăţat de cît carte şi aceia cum a dat D-zeŭ. Iată strigătul general al politicianilor.

Rolul educativ al şcoaleĭ trebue înţeles bine pentru a nu ne înşela estinzîndu-l prea tare.

Şcoala are o înrîurire educativă şi orbĭ să fim şi să nu vedem că curentul naţionalist ce de 20 anĭ agită tinerimea noastră e roduĭ cultivăriĭ din şcoală.

De cît ceva; ar fi a vedea strîmb lucrurile, dacă am da pe sama culturiĭ şubrede şcolare toate păcătoşeniile noastre în chestia naţională.

Şcoala înrîureşte educativ şi naţional asupra omuluĭ la o vrîstă, cînd voinţa nu e definitiv formată şi caracterul nu pe deplin desvoltat. O dată eşit elevul din şcoală, e lăsat să trăiască în societate ca o corabie pe luciul mărĭĭ, lăsată în voia valurilor.

Şi cît de adîncĭ nu sînt aceste înrîurirĭ sociale tocmaĭ la vrista coaptă, cînd omul îşĭ are interesul vieţĭĭ viŭ de tot şi decĭ conştiinţa prea preocupată de afacerile zilnice, pentru a avea vreme de cultivat sentimentul naţional.

Ce-ar putea face şcoala, cînd odată eşit omul în societate ar da de o presă cosmopolită, de un regim politic păcătos? Influenţa eĭ se va pierde în zadar şi omul ar rămînea desilusionat de idealul săŭ şi lovit în ceia ce are maĭ scump în inima sa.

Şi dacă vitejia armelor e mijlocul care traduce în fapt—prin sînge—sentimentul naţional, acest mijloc nu e cel maĭ des şi cel maĭ dorît.

Azĭ, în lupta dintre popoare. diplomaţia a luat locul războiuluĭ, şi politica locul armeĭ. Războiul e chipul practic al manifestăriĭ iubireĭ de ţară din partea acelora carĭ aŭ confus sentimentul naţional. Pe cînd flăcăul ţaran înfrunta cu pieptul săŭ gol vijelia gloanţelor, cel crezut în drept a conduce dă adesea dosul, saŭ cere a se retrage la munte.

Politica e expresiunea aleasă a înţelegereĭ intereselor abstracte, între care cel maĭ ales e sentimentul naţional. Cînd şefiĭ politicĭ, carĭ sunt chemaţĭ de soartă a conduce destinele uneĭ ţărĭ, înţăleg rostul chemăriĭ lor şi apără interesele abstracte ale neamuluĭ, eĭ bine merită de la patrie; cînd însă din interese meschine şi de clică politică, cred că slujesc neamul făcîndu-se delatorĭ, natural că înrîurirea educativă a şcoaleĭ se veştejeşte cînd putrezirea se face de la cap.

Putem noĭ să ne silim orĭ cît cu şcoala, să le spunem copiilor noştri că Rominul nu piere, că maĭ avem fraţĭ a căror viaţă e şi a noastră; ce va prinde însă elevul, cînd dus acasă află de la părinţiĭ săĭ că un fruntaş al ţăriĭ, dus de patima politică, a denunţat duşmanuluĭ nostru comun cele maĭ intime nevoĭ ale noastre.

Actul cu Şcolile de la Braşov arată că e ceva putred în noĭ şi că această putregiune e periculoasă, pentru că atrage capul nu picioarele.

Să ne lăsăm dar maĭ moale cu lipsurile şcoaleĭ în ceia ce priveşte cultura naţională.

Cînd vedem noĭ un prim ministru romîn că se face unealta Ungurilor pentru a lovi în Romînĭ, inima ni se umple de durere şi un strigăt de indignare iese din piepturile noastre contra acestuĭ *Efialt* modern, care a arătat Ungurilor singura potecă de scăpare naţională—*fondurile şcolare.*

Descendentul s'a arătat vrednic de veleităţile străbunilor, căcĭ doar nu degeaba Sturziştiĭ se pretind a se trage din *Turoz*, Nemeş ungur din secl. XV.

«Deşteaptă-te, Romîne, din somnul tăŭ de moarte».

Se cînta la 1848; îl putem cînta şi în 1898.

***

Cum stăm cu istoria?

In ziarul *Evenimentul* No. 1620 de la 8 a. c. am văzut coloana a VI-a de pe pg. I ocupată de un articol întitulat: *Restabilirea unuĭ adevăr istoric* şi după cum altă dată Archimede a strigat *evrica* la descoperirea legeĭ sale idrostatice, tot ast-fel şi sub-semnatul a esclamat la vederea sus citatuluĭ titlu; dar ce crudă decepţiune m'a lovit cînd, după ce am citit, văzuĭ că cerberul ţaranuluĭ romîn, sub pseudonimul de *Agamemnon* încearcă a documenta existenţa romînilor în Dacia luĭ Traian, în epoca de la Aurelian şi pînă la fundarea principatelor, fără să aibă vre-un isvor sigur de istorie şi fără altă probă de cît că mintea fiindu-ĭ luminată ca unul ce vegetează pe malul Prutuluĭ, iar a subsemnatuluĭ fiind întunecată ca unul ce sunt la şcoala de pe malul Bahluiuluĭ. Pseudo Agamemnon a întortochiet cîte-va fraze de istorie şi cam de treĭ orĭ atîtea, că fără să roşesc mi-am permis a descri în colorĭ negre pe ţaranul romîn lovind prin acesta şi pe colegiĭ meĭ învăţătorĭ carĭ se zice că sunt şi eĭ tot dintre ţărani.

Eĭ stimate coleg! ca să migăleştĭ o coloană de ziar fără să reuşeştĭ a clarifica ceia ce'ţĭ aĭ pus în gînd, este a'ţĭ recomanda din parte-mĭ să citeştĭ:

Post-scriptum din scrierea d-luĭ B. P. Hasdeu *„Ion-Vodă cel cumplit"* ediţia II din 1894, editura librărieĭ Müller. Bucureştĭ.

Citind, cred că te veĭ convinge că am avut dreptate să spun că întru cît priveşte epoca de la 270—1290 e întunecată pentru noĭ, de oare-ce videm că o celebritate istorică vine şi confirmă aceasta.

Relativ la acuzarea ce'mĭ facĭ că am descris cu colorile cele maĭ negre pe ţaranul romîn mă mărginesc, respectabile colege, a'ţĭ reaminti cele ce am zis: că dv. dascaliĭ de la şcolile rurale aveţĭ de întîmpinat multe greutăţĭ prin faptul că mulţĭ dintre ţaranĭ sunt îndărătnicĭ nevoind a'şĭ trimite copiiĭ la şcoală, sub pretext *că dînşiĭ n'au maĭ învăţat carte şi trăesc, ca atare şi copiiĭ noştri vor trăi fără să aibă nevoie de şcoală;* să tăgăduieştĭ acest adevăr, atuncĭ dovedeşte cu probe şi la rîndul meu voiu face amendă onorabilă. Am zis iar că ţăranul romîn nu e tocmaĭ îndelung răbdător, de oare-ce s'a văzut şi se văd zilnic miĭ de cazurĭ unde se probează pînă la evidenţă nerabdarea ţăranuluĭ; aşa veĭ videa pe la autorităţile judiciare multe pricinĭ iscate de la crîşmă, după 2—3 ceştĭ de rachiu şi de aicĭ capete sparte şi spinărĭ umflate; căcĭ în multe cazurĭ fraţĭ între fraţĭ se omoară pentru o şuşiniţă de pămînt moştenit de la părinţĭ şi cîte alte exemple; eĭ bine aceasta, înseamnă că este îndelung răbdător? iar pentru d-ta, stimate colege, toate aceste peripeţiĭ înseamnă a descri pe ţaran în colorĭ negre? oare crezĭ d-ta că ungîndu-ţĭ musteţile cu cosmetic şi spoindu-ţĭ faţa cu pudră aĭ reuşit a mă convinge să cred alt-fel de cum văd că să petrec lucrurile? n'aĭ auzit că atît la 88 cît şi la 94 s'au revoltat ţaraniĭ fără nicĭ un motiv legal serios, ci pur şi simplu după instigaţiile unora şi altora interesaţĭ în cauză.

De cît să luaţĭ apararea ţaranuluĭ în aşa mod, tără să'l faceţĭ conştient de datoriile sale faţă cu sine, cu semeniĭ săĭ şi faţă cu legile ţăreĭ, maĭ bine ar fi din partea dv., ca luminătorĭ al ţaranuluĭ să-l preparaţĭ aşa fel ca cel puţin de astă-zĭ înainte să nu maĭ fie nicĭ exploataţĭ, nicĭ să devină instrument în mîinile celuĭ întăĭ pantalonar, ci să ştie prin sine însuşĭ a cultiva mult-puţinul ogor, de care dispune, în mod sistematic şi raţional, să-ĭ arătaţĭ că va avea multe foloase dacă vitele luĭ vor fi bine nutrite şi la timp adăpostite contra intemperiilor şi atuncĭ veţĭ bine merita de la patrie şi veţĭ fi în drept a cere să vi să pună la dispoziţie mijloace pentru îndeplinirea tuturor neajunsurilor, iar nu la fie-care moment a căuta ca tot statul să ne dea totul gata şi preparat fără nicĭ o bătae de cap din partea noastră şi a tot striga că statul e vinovat, că ţaranul nu e în starea în care se află. Ţaranul e şi el cetăţean al statuluĭ; datoria dv., este de a-l lumina şi a-l face să priceapă rolul săŭ în stat...

Să ştie de toată lumea că la multe şcolĭ erau 6—8 fălcĭ de pămînt; între-

barea este, făcuta-ţĭ o cultură sistematică? v'aţĭ ocupat cu horticultura? ca ast-fel să fiţĭ model în faţa ţaranuluĭ şi ademenindu-l să seuşiţĭ a sădi într'însul şi în copiiĭ luĭ dragostea pentru muncă şi cinste, orĭ mulţĭ din colegĭ nicĭ n'aŭ vrut să ştie de aşa ceva, ci căutau ca acel pămînt să-l arendeze de multe orĭ pe un preţ de nimic, în loc de a face din el o şcoală de cultură.

Veţĭ zice, nu eraŭ boĭ şi plug la şcoală; dar acel pămînt se putea da pe din două cu 2—3 ţaranĭ şi astfel dascalul cu pămîntul şi cu priceperea cultureĭ, iar ţăranul cu plugul şi munca se ajungea ca în fie-care sat, încetul cu încetul să se formeze o cultivare după felul cum se practică în ţările apusuluĭ. Ca să termin voĭ spune şi d-luĭ Lupaşcu de la Bivolarĭ că nu cu răutate mi-am permis a-ĭ observa în timpul conferinţelor, după ce ţinuse lecţia practică, despre *Bataia de la Baia*: că dascalul în predarea istorieĭ trebue să facă, cînd împrejurările reclamă, o schiţă de hartă, fixînd localitatea unde s'a întîmplat cutare eveniment,arătînd elevilor unde era Baia căcĭ—să nu se uite că geografia este ochiul istorieĭ—, apoĭ să se arăte causele pentru ce s'a iscat cutare luptă descriind starea socială a timpuluĭ, a eroilor din acea epocă, iar nu o înşirare de cronologie fără nicĭ un rost, orĭ a denatura adevărul istoric cum d. e. aţĭ făcut dv, spunînd elevelor că unguriĭ eraŭ beţĭ şi numaĭ astfel Ştefan a reuşit să-ĭ învingă; dar n'aţĭ citit în istoria d-luĭ Xenopol? «că nu sunt exacte cele ce spune cronicarul Ureche, că Mateĭ ar fi fost surprins de Şefan pe cînd îşĭ lăsase oastea fără nicĭ o pază la băuturĭ şi la jocurĭ». Veţĭ invoca poate istoria d-luĭ Tocilescu că Unguriĭ se dăduse la băuturĭ şi dacă aĭ fi cetit maĭ departe aĭ fi găsit chiar şi la d, Tocilescu că Mateiŭ a fost prevestit de un Secuiŭ despre atacul ce proectase domnul Moldoveĭ, luînd măsurĭ de aparare şi ca atare nu'ţĭ era permis a spune lucrurĭ ne-adevărate copiilor, maĭ mult încă ţi-a lipsit sentimentul naţional descriind lupta aşa cum aĭ făcut d-ta, căcĭ aĭ dat a înţelege la copiĭ că Romînul nu e cupabil de eroism de cît numaĭ cînd duşmanul e în neputinţă a se apara, orĭ noĭ trebue a le recomanda că nu e permis cuĭ-va a profita de slăbiciunile altuia.

Colege, orĭ cine aĭ fi, prea mult timp aĭ lasat să treacă de la 17 Augustşi pînă la apariţia în ziarul *Evenimentul* a studiuluĭ d-tale intitulat: *Restabilirea unuĭ adevăr istoric*. Dar ce aĭ vrut să restabileştĭ nu se vede de loc şi era maĭ înţelept din parte-ţĭ ca tot în conferinţă să-mĭ probezĭ, că observaţia mea nu e întemeiată şi se termina între noĭ toţĭ fără să ne maĭ dăm în vileg, căcĭ de! eŭ am crezut că fiind în familie să ne spunem, — unul altuia—, 'cusururile noastre. Dar fiind că aĭ dorit ca lucrul să fie public îmĭ permit a'ţĭ da un sfat, ca cel puţin cînd facĭ o acusare să aibĭ tăria de caracter de a'ţĭ da proza sub numele propriu al d-tale şi să laşĭ pe bietul şi nenorocitul *Agamemnon* să se odihnească în linişte; acela a fost un caracter căcĭ înainte de a pleca la Troia a sacrificat zeilor pe fica-sa Iphigenia, pe cînd d-ta nu îndrăzneştĭ macar a'ţĭ sacrifica propria-ţĭ semnătură. Triste vremurĭ... dar de!

Lupul păru'şi schimbă dar năravul ba.

1898 Septemprie 8.

L. Grecea institutor.

P. S. Sunt maĭ bine de 12 anĭ de cînd Academia Romînă a oferit un premiu de 12,000 (două-spre-zece miĭ) leĭ aceluia, care va documenta că Romîniĭ n'aŭ părăsit de loc Dacia Traiană şi dacă maĭ bine de o decenie nu s'a putut încă încasa premiul, acum fericitul pseudo-Agamemnon va întra în posesiunea mieĭ de galbenĭ, de oare ce probează cu multă certitudine că e destul de solid în «*Restabilirea adevăruluĭ istoric*». Ca Romînĭ să ne bucurăm că *Clio* încă nu ne-a abandonat cu desăvîrşire.

L. G,

POVESTE

Luĭ Gh. Silvan...

El,—ochĭ de maur îndrăzneţ
Şi braţ de-atlet învingător,
Ea,—floare fragedă de nufăr
Şi gînd de-apururĭ visător,

De micĭ crescut'aŭ împreună
Avînd tovarăşĭ,—de copiĭ,—
Singurătăţile de codri
Şi pagine de poeziĭ.

Ea, din argintul printre ramurĭ
Topit de razele de lună
'Şi-a împletit pe fruntea-ĭ albă
Un vis, c'o dragoste nebună.

Dar el, s'a dus în ţărĭ departe
Urmat de-un vis ucigător
—„Nimica sfînt!"—rostea demonic
Rizînd cu glas blasfemator!

II

Se 'ntoarse maurul,—şi visul
Ea n'ar voi să piară'n noapte:
Nu-s moarte razele de lună
Şi'n crînguri iar picură şoapte!

In jurul frunţeĭ eĭ de înger
Zîmbeşte mult duiosul vis
Un Christ atît de sfînt şi palid
In faţa ceruluĭ deschis...

Dar Demonul fără de milă
Işĭ spovedeşte 'n nepăsare
Povestea vieţeĭ luĭ ucise
Şi risipită în pahare.

Nu-ĭ milă de un vis ce moare
Atît de candid pe pămînt,
Ea piere candelă 'n tăcere
Cînd rîde el: „nimica Sfînt!"

D. Nanu.

Ştiinţĭ-Litere-Arte

— —

Ziarele italiane anunţă că cercetările d-luĭ Koch (nu e vorba de acel de la Slănic) sunt pe cale de a aduce foarte instructive rezultate cu privire la *malaria*, pe care savantul berlinez o studiază în Italia.

Credem că doctoriĭ noştriĭ vor urmări de aproape publicaţiile în această privinţă pe care le anunţă d-rul Koch.

*

Scriitorul vienez Karl Emil Franzos publică în „Neue Freie Presse" un articol în care dezminte povestea ziarelor maghiare despre manuscrisul „cîntecelor" luĭ Heine care în întregime ar fi fost dăruit odată de prinţul Rudolph mameĭ sale, Impărăteasa Elisabetha.

Suverana posedă numaĭ cîte-va manuscrise de poeziĭ scurte de ale mareluĭ poiet liric.

*

In „Frankfurter Zeitung" scriitorul german Loewenfeld publică un interview cu contele Tolstoĭ, cu ocazia aniversăriĭ a 70-a a scriitoruluĭ rus. Mediul în care trăieşte ilustrul bătrîn e cam acesta: fiul săŭ, Leon a scris de curînd o nuvelă antitolstoiană; fiică-sa, măritată cu un svedez, lucrează la o dramă cu tendinţĭ ibseniste; femeia scriitoruluĭ—care s'a încercat şi ea în literatură—se ocupă în afacerea de librărie. Ea vinde ediţiile scumpe din operile luĭ Tolstoĭ, dintre carĭ unele, interzise în Rusia, sunt copiate cu mîna, într'o ediţie foarte redusă.

*

Se zice că Sârul Peladan, care ne-a onorat anul trecut cu o vizită de propagandă catolică, întorcîndu-se din Orient va publica un răspuns luĭ Tolstoĭ, cu privire la ultima carte a acestuia: Ce este arta?

*

Intre numeroasele anecdote din viaţa Impărăteseĭ Elisabetha este una care relatează părerea Suveraneĭ asupra luĭ Bismarck. „Mi se pare că prinţul de Bismarck e un discipol al luĭ Schopenhauer. Nu poate suferi femeile—afară de femeea luĭ, bine înţeles. Toată ura luĭ pentru Anglia, mi se pare, vine de acolo că pe tronul Britanieĭ se află o femee. Impărăteasa Frederic, sărmana, a suferit şi ea de la dînsul."

*

Asasinul Luccheni a primit între multe altele o scrisoare semnată de „femeile şi fetele vieneze" scrisoare plină de violenţe şi încriminărĭ. „Ţi s'ar cădea să fiĭ sfîşiat în bucăţĭ" încheie scrisoarea femeească—scrisă cu multă bărbăţie.

*

Singura conferenţă pe care congresul studenţesc din Tulcea a hotărît a o publica în broşură este aceea despre „*Sociologia Dinamică.*"

*

Corespondentul ziaruluĭ „*Times*" la St. Petersburg afirmă că propunerea Ţaruluĭ Nicolaĭ pentru dezarmare a fost provocată de o audienţă particulară pe care a avut-o un bogat bancher rus, d. Bloch. Acesta a predat Ţaruluĭ o lucrare scrisă asupra „Războiuluĭ viitor", căreia ministrul internelor refuzase autorizaţia publicăriĭ.

„Frankfurter Zeitung" dă oarecarĭ amănunte asupra bancheruluĭ Bloch, personagiŭ foarte cunoscut.

*

A apărut No. 2 din Moderne Kunst revistă Germană care ca şi numărul 1 cuprinde o frumoasă şi bogată materie. Se află de vînzare la librăria Halpern A. din strada Golia.

Opiniĭ şi Reflecţiĭ

Caragiale—Tolstoĭ. Rar s'a văzut în literatura noastră un document, care să aibă în acelaşĭ timp violenţa şi originalitatea recenteĭ scrisorĭ a luĭ Caragiale, către directorul teatruluĭ naţional din Capitală, d. Grădişteanu.

Acesta are totuşĭ numaĭ vina unor bune intenţiunĭ. In noul repertoriu al teatruluĭ, comediile luĭ Caragiale figurează de repetate orĭ şi ca nicĭ odată se promitea autoruluĭ „nopţiĭ furtunoase" o şansă materială deosebită, pe care scriitorul o refuză cu o mîndrie vrednică de marele său talent, mîndria cu care se lăuda poietul Baudelaire

...l'orgueil, ce trésor de toute gueuserie
Qui nous rend triomphants et semblables aux Dieux.

Ne e cu totul indiferentă cauza intimă a acesteĭ cerbiciĭ artistice pe care cu o tenacitate invincibilă o manifestă în acest incident autorul „Năpasteĭ",—a Năpasteĭ care, în treacăt fie zis, nu figurează în repertoriul viitoareĭ stagiunĭ a teatruluĭ bucureştean. Dar orĭ care ar fi fost geneza supărăriĭ, amorul propriu jignit al celuĭ fruntaş scriitor e în drept să-şĭ răzbune într'un chip care nu atinge de-adreptul interesele vieţeĭ publice; e liber a se arăta stăpîn pe ceea ce a creat cu spiritul şi inteligenţa.

Ba, noĭ am putea afirma chiar că nu convingerea că excelentele comediĭ sunt nişte „blestemate şi diavoleştĭ născocirĭ" a determinat poziţia ofensivă a luĭ Caragiale în potriva teatruluĭ. Presupunerea noastră se sprijine pe faptul că abia cu doi anĭ în urmă comediile luĭ Caragiale aŭ fost retipărite într'o ediţie populară la Iaşĭ... Dar, chiar aşa fiind, e cu putinţă a se recunoaşte formula, erijată în principiu de d. Grădişteanu, că odată încredinţate teatruluĭ, piesele unuĭ autor devin oare cum proprietate artistică a instituţieĭ, care le poate distribui cuĭ şi cum socoate de cuviinţă, păstrînd pentru autor tantiema legală—şi atît?

Dar scriitorul e om cu un traiŭ anumit, cu convingerĭ şi părerĭ carĭ se pot modifica; împrejurările pot schimba radical credinţele cuiva asupra propriilor sale producţiunĭ. Cazul actual al luĭ Tolstoĭ, care reneagă cele maĭ fundamentale şi maĭ trainice din operile sale literare e foarte eloquent. Nimenĭ nu se găseşte în drept a condamna atitudinea mareluĭ romancier—după cum nimenĭ nu e în drept să nu respecte intenţiile literare ale unuĭ Caragiale.

Dacă folosul material a fost atît de ridicul pentru creaţiunile maestruluĭ romîn, nu e oare acesta liber măcar să se bucure moralmente de dînsele—în ţara unde libertatea,.. literară merge pînă la desfriŭ?

INFORMAŢII

— —

Cu toate repetatele reclamaţiunĭ ale medicilor, Epitropia sf. Spiridon n'a luat nicĭ o măsură pentru a pune sălile de spital la un nivel modern în privinţa higieneĭ. Din multe puncte de vedere spitalul ieşan e inferior unuĭ biet spital rural, atîta e de mare negligenţa, maĭ ales în sălile de izolare, pe care un medic primar le botează sălĭ de *dezolare*.

— —

Corigerile de la şcoala normală de fete, se vor da în ziua de 15 Septembre ora 8 dimineaţa, cînd tot odată se vor începe şi cursurile.

— —

Un elev al gimnaziuluĭ Stefan cel Mare anume Şaraga, a făcut o petiţie către inspector, în care arată cum că esamenul de corijare la limba greacă nu s'ar fi făcut în regulă. D. inspector Rîşcanu cercetînd cazul, a găsit cum că examenul s'a făcut în toată regula. A luat atuncĭ petiţia şi a trimes'o la minister cerînd escluderea elevuluĭ din gimnaziŭ pe timp de 4 lunĭ.

— —

Marele duce Vladimir Alexandrovicĭ, unchiul Ţaruluĭ Nicolae, va veni în cursul luneĭ luĭ Octombrie să viziteze Curtea Regală la Sinaia.

Războiŭ între Chili şi Argentina

Prin cercurile bine informate circulă cu insistenţă svonul cum că e iminentă isbucnirea unuĭ războiŭ între republicele sud-americane Chili şi Argentina.

— —

D-nu Grumăzescu, profesor la gimnaziul Stefan cel Mare. de limba Greacă, în baza unuĭ concediu de un an, va pleca în străinătate pentru a studia limba Greacă. In locul d-luĭ Grumăzescu a fost numit ca suplinitor, Părintele Iordăchescu actual profesor la gimnaziul Alexandru cel Bun şi Seminar.

— —

Astă seară va avea loc în sala «Circuluĭ Sidoli» representaţia dată de cunoscutul şi mult talentatul artist I. D. Ionescu, cu un program foarte variat şi ales.

Aproape toate biletele sunt vîndute.

— —

Din şcoala militară aŭ desertat doĭ elevĭ anume Otetelişanu şi Popescu, recruţĭ din anul acesta. Toate cercetările făcute de a se găsi pe fugarĭ, aŭ fost zadarnice. S'a anunţat şi gara pentru a nu li se elibera bilete dacă se vor presenta.

— —

In faţa muzeuluĭ ce se află situat pe locul *hanuluĭ turcesc*, în fie-care sară se adună o mulţime de pungaşĭ carĭ se bat între eĭ, şi provocînd ast-fel un scandal enorm; chiar aseară era un fel de încăerare între eĭ, şi sergentul din acel punct, în loc ca se caute să-ĭ împrăştie, i-a lasat să se bată.

— —

A. S. R. Prinţul de Sax-Meiningen va veni a asista la marea revistă care va avea loc după manevrele armateĭ noastre,

— —

L'Indépendance Roumaine dă ştirea că d. dr. Munteanu, prefect de Fălciŭ va fi înlocuit cu d. senator C. Bastachi.

Prin numirea d-luĭ Bastachi rămîne un loc vacant de senator la Vasluiŭ.

— —

D. general Berendeiŭ, ministru de răsboiŭ, a numit o comisiune de ofiţerĭ superiorĭ pentru a studia chestiunea reorganizăreĭ şcoalelor militare şi a elabora un proiect asupra aceste legĭ.

— —

Azĭ s'a dat rezultatul candidaţilor reuşiţĭ la bursele «Liceuluĭ Internat».

Clasa I: Anton T., Cogălniceanu V., Castano E., Caligari A., Coroi C., David M., Dimitriu G. M., Ferderber L., Gavrileţeanu O., Lupu Gh., Mareş, Murărescu G., Năsturaş V., Obreja R., Puiu C., Săvescu, Stoian, Teofănescu A., Stelea C., Ţugulea, Vasiliu N. şi Zotta Gh.

Clasa II: Chiriceanu, Danu G. şi Neculau I.

Clasa III: Apostolescu şi Stiubei C. Adam.

Clasa IV: Ionescu E. şi Malaxa I.

Clasa V: Cuică M., Hîncu I. şi Manoliu S.

Toţĭ eleviĭ reuşiţĭ vor trebui să se presinte în ziua de 17 a. c. la internat cu toate cele trebuitoare prevăzute în regulamentul şcoaleĭ.

— —

La alegerile pentru dietă în comunele rurale, din Bucovina, au reuşit următoriĭ candidaţĭ, romînĭ: *Iancu Lupul* **ales în** *Gura Homoruluĭ*, **cu majoritate de voturĭ; dr.** *George Popovicĭ* **ales în** *Cîmpu-Lung* **cu 37 voturĭ contra 32;** *Cavaler de Grigorcea* **în Storojineştĭ, ales cu 98 voturĭ contra 2;** *Tudor cavaler de Flondor* **în Sirete, candidatul partiduluĭ naţional, care a întrunit toate voturile.**

Au maĭ reuşit şi următoriĭ candidaţĭ, romînĭ guvernamentalĭ: *Emanoil Ciuntuleac* **ales în Suceava, cu 57 contra 20 voturĭ şi** *Ilarion Onciul* **în Rădăuţĭ.**

In *Cernăuţĭ* **voturile au fost de porunceală; alegătoriĭ erau duşĭ la vot între baionetele jandarmilor. De teamă, toţĭ au votat pentru candidatul guvernuluĭ, un german-conservator. Candidatul partiduluĭ naţional. d. dr.** *Nicu Blîndu* **a căzut în faţa majorităţeĭ de voturĭ întrunite de candidatul guvernamental.**

— —

Oculta a găsit în fine un primar pentru Bucureştĭ.

Acesta e al doilea fiŭ al babacăĭ, *d-l Dinu Brătianu, fratele ştrengaruluĭ de Ionel, acţionar principal al fabriceĭ de la Letea, pentru care partidul aŭ votat o deosebită lege protectoare, şi a monopolizat furnisor de vinaţurĭ la restaurantele vapoarelor.*

Precocele maistru în daravere, care sunt tipice partiduluĭ, promite a fi un bun primar, adică concentrează din toate punctele de vedere calităţile visate de ocultă.

Cu desemnarea băeţeluluĭ Dinu ca primar, partidul realizează eventual şi o altă bună combinaţie, anume: că portofoliul d-luĭ Stolojan, destinat a fi sacrificat pe altarul patrieĭ ca să se dee luĭ Dinu, remîne acum liber a se oferi d-luĭ Aurelian în cazul uneĭ fericite întîmplărĭ, cînd s'ar putea face împacarea cu disidenţiĭ.

— —

Hamalul Ivan Zelnicop, pe cînd era pe rampa magazieĭ ajutînd la descarcarea unuĭ vagon, a alunecat căzînd între vagoane lovindu-se cu peptul de marginea rampeĭ. El a fost trimes la spitalul Sf. Spiridon.

— —

Soldatul Ioan Esarcu din Regimentul 7 Calaraşĭ pe cînd se ducea călare la casarmă pe strada Carol, s'a speriat calul şi trîntindu-l jos calul a fugit înainte şi în dreptul uneĭ birje a căzut lovindu-se la cap şi la un picior.

— —

In ziua de 10 Septemvrie, un domn a căruĭ nume ne scapă din memorie plèacă din Iaşĭ cu trenul de 8 ore dim. Ajuns la Ciurea se dădu jos, şi voi să se sue în tren tocmaĭ în momentul cînd pleca şi împedicîndu-se căzu între peron şi şine, fără a i se întîmpla ceva. Şeful găreĭ se duce la dînsul şi luîndu-l de piept îl maĭ trase şi două palme, drept morală.

Frumoasă morală!

Igiena Copiilor

SCRISOAREA XII

Mult stimată Doamnă!

VII. Cultivarea intelectuluĭ şi a funcţiunilor sufleteştĭ.

(Urmare)

Odată cu această transformaţiune încep a se desvolta şi funcţiunile sufleteştĭ precum simţirea, închipuirea, memoria, judecata, voinţa, afectele, graiul etc.

Această transformaţiune nu se face într'un mod brusc, ci foarte încet, încît chiar observatorul cel maĭ pedantic nu s'ar putea pronunţa în unele perioade a vieţeĭ copiluluĭ, dacă cutare saŭ cutare mişcare este conscientă saŭ inconscientă. Transformaţiunea se face după o lege fisiologică şi în modul urmator: Primele mişcărĭ automatice a copiluluĭ noŭ născut las în urma lor în creerul copiluluĭ nişte impresiunĭ la început obscure, dar carĭ devin prin repetare maĭ clare; tot aşa produc impresiunile sensuale la început inmagine slabe care devin maĭ clare prin repetarea lor. Atît simţimintele obscure, cît şi percepţiunile sensuale slabe nu se refer la început la nimic; cu încetul însă cu cît ele devin maĭ clare prin repetare, ele încep a se aduce în unire cu factoriĭ lor causalĭ şi conscienţa copiluluĭ se deşteaptă. El începe a se orienta, a recunoaşte, expresiunea indiferentă a fisionomieĭ care e caracteristică pentru copiĭ pînă la vîrsta de 3 lunĭ, dispare. Repetarea aceloraşĭ simţiminte şi percepţiunĭ sensuale, aduse deja în unire cu factoriĭ lor cauzalĭ, întemeiază începutul memorieĭ. Indată ce s'a întemeiat memoria, copilul începe a compara două saŭ maĭ multe percepţiunĭ sensuale şi aşa începe a se forma judecata. Repetarea de percepţiunĭ şi simţiminte carĭ aŭ adus mulţumire saŭ plăcere daŭ naştere pofteĭ, dorinţeĭ, stăruinţeĭ de a poseda; acestea la rîndul lor chiamă în viaţă, după un oareşĭ-care timp, mişcările inpulzate prin acele închipuirĭ şi aşa se formează voinţa. Afectele se formează din simţiminte generale carĭ aŭ produs plăcere, îndestulare saŭ neîndestulare. Primul zîmbet care se observă la copil deja la vîrsta de patru lunĭ, nu poate fi clasat între afecte, nu poate fi considerat ca o expresiune de bucurie a copiluluĭ, însă zîmbetul unuĭ copil de treĭ lunĭ la viderea mameĭ saŭ a doiceĭ este deja expresiunea bucurieĭ, aceasta fiind că ştim că consecinţa copiluluĭ începe a se desvolta abea la vîrsta de treĭ lunĭ împlinite.

Iaşĭ. Dr. W. Finchelştein.

(Va urma)

Insciinţare

Potrivit art. 181 din regulamentul şcoalelor secundare, direcţiunea Externatuluĭ secundar de fete din Iaşĭ, înştiinţează că în toate joile de la 2—4 p. m. va primi pe părinţiĭ şi corespondenţiĭ elevelor şcoaleĭ, carĭ ar avea de cerut informaţiunĭ saŭ de făcut reclamaţiĭ. Excepţie se face pentru părinţiĭ carĭ sunt din altă localitate şi carĭ pot fi primiţĭ şi în alte zile.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lingă grădina Lunca, (Tataraş).
A se adresa la Redacţie.

De Inchiriet chiar de la 1 Octombrie casele No. 83 din strada Sărărie: salon, antret, 2 odăĭ, etac, bucătărie, beciŭ, cămară pentru lemne etc.; informaţiunĭ acolo.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, nt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima
DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Constanţa 11 Septembrie 1898.

Orz 800 hect. leĭ 4.20. Meiŭ 250 hect. leĭ 4.25. In 750 hect. leĭ 12.10. Rapiţa 1550 hect. leĭ 6.20. Grîu arnăut 250 hect. leĭ 11. Secară 180 hect. leĭ 6. Ovăz 270 hect. leĭ 4.10. Fasole 110 hect. leĭ 9.

Toate în oraş la magasie.

Telegramele Străinătăţeĭ

Bruxelles, 11 Septembrie.

Joĭ a avut loc la Paris marele meeting convocat de presa democratică în favoarea colonelului Picquart.

Succesul meetinguluĭ a fost deplin. Miĭ de oamenĭ aŭ luat parte la dînsul. Ordinea a fost perfectă.

Aŭ vorbit; Pressensé de la «Temps», Meunier de la «Rappel», Liynet de la «Aurore», Carnay de la «Petit Republique» şi Dagan de la «Droits de l'homme».

— —

Bruxelles, 11 Septembre,

Din Paris se anunţă că preşedintele grupuluĭ parlamentar regalist, domnul Rammel, a convocat pentru Marţĭ pe toţĭ colegiĭ săĭ, în întrunire intimă.

— —

Bruxelles, 11 Septembrie.

Fostul ministru de justiţie Trarieux a adresat o nouă scrisoare colonelului Picquart, în care-l îndeamnă ca, faţă cu noua infamie ce s'a urzit contra luĭ, să observe acelaş curaj şi aceiaşĭ neclintire în apărarea cauzeĭ drepte.

— —

Bruxelles, 11 Septembrie.

Ziarele carĭ aŭ apărut în astă-seară la Paris cred toate că în curînd colonelul Picquart va face divulgărĭ senzaţionale.

Agitaţia e mare la Paris. Surescitarea la culme.

— —

Viena, 11 Septembrie.

Justiţia civilă a refusat categoric să dea curs cerereĭ justiţieĭ militare, privitoare la predarea colonelului Picquart.

— —

Afacerea Dreyfus

Paris 11 Septembre.

Ziarul radical, «Lantern» cere cu insistenţă destituirea generaluluĭ Zurlinden din slujba de guvernator al Parisuluĭ, de oare-ce se teme ca el să nu facă o lovitură de stat.

— —

In urma gravelor evenimente petrecute în ultimele zile, partidul din dreapta Camereĭ e convocat pentru ziua de Marţĭ ŭ5 Septembrie. Se dă o mare importanţă acesteĭ întrunirĭ.

— —

Cunoscutul avocat Labori, apărătorul luĭ Zola şi al colonelului Picquart, a cerut permisiunea de a vizita în închisoarea militară Cherche-Midi pe colonelul Picquart, însă această permisiune nu i-a fost acordată şi i s'a răspuns că nimenĭ nu va putea vorbi cu Picquart timp de o lună, cît va ţine ancheta.

Această ştire a produs o mare nemulţămire nu numaĭ printre dreytusiştĭ, dar chiar şi printre adversariĭ revizuireĭ.

— —

Bruxelles, 10 Septembrie.

Pentru Duminică a fost convocat un meeting anti-revizionist.

Acest meeting va fi prezidat de către Déroulède.

— —

Bruxelles, 10 Septembrie.

«Agenţia Reuter» telegrafiază că un redactor al ziaruluĭ «Daily Chronicle» a avut un important interview cu maiorul Esterhazy, la gara Charing-Cross din Londra.

*

Esterhazy a declarat că imediat după sinuciderea colonelului Henry, generalul Pellieux l'a sfătuit ca să facă divulgărĭ în atacerea Dreyfus.

In urma acestuĭ sfat Esterhazy a trimes ministruluĭ Cavaignac o scrisoare, în care arăta în mod documentat, unde trebuie căutat adevărul în afacerea Dreyfus, şi termina cerînd să i se acorde o audienţă.

*

Cavaignac a refuzat să primească pe Esterhazy în audienţă.

Esterhazy declară că posedă documente de cea maĭ mare gravitate şi că va uza în curînd de ele.

«In curînd — a terminat Esterhazy — voĭ publica o broşură în care voi descrie toată afacerea Dreyfus cum se prezintă ea în adevăr, şi rolul pe care l'am jucat eŭ într'insa.

— —

Bruxelles, 10 Septembrie.

Se anunţă din Paris că maiorul Esterhazy a refuzat să primească pensiunea ce de drept i se cuvine după ştergerea sa din listele armateĭ.

Toată atitudinea luĭ Esterhazy a produs la Paris o senzaţie enormă.

ULTIME INFORMAŢIUNĬ

O dezminţire categorică

Relativ la zvonurile carĭ continuă a circula cu privire la tratativele de împacare între guvern şi dizidenţĭ, reptilele aruncă necontenit tot felul de note sentenţioase care aŭ pretenţia de a arata că numaĭ ceea ce spun ele e adevarat.

Aşa, *L'Indépendance* afirmă din noŭ că o împacare este deja aproape stabilită: ziarul *Drapelul* în număru-ĭ de azĭ îĭ adresează următorul comunicat:

Citim în *L'Indépendance Roumaine*:

Am înregistrat erĭ zgomotul despre o remaniare ministerială.

După o altă versiune, foarte acreditată, lucrurile ar fi ajuns aci: d-niĭ D. Sturdza, E. Stătescu şi P. S. Aurelian ar fi căzut de acord asupra formaţieĭ unuĭ cabinet de concentrare, sub preşedenţia d-luĭ Sturdza.

D. Aurelian ar lua Domeniile, d. Stătescu Justiţia şi d. Sturdza ar păstra afacerile străine; cît despre celelalte portofoliĭ, ele vor fi distribuite de comun acord între aceştĭ treĭ oamenĭ politicĭ. Nimic nu e încă hotărît în privinţa alegereĭ titularilor.

Fiind că confraţiĭ noştri nu se obosesc a face operă de fantesie, nicĭ nu ne vom obosi a-ĭ urmări pas cu pas şi a-ĭ desminţi.

Dăm decĭ cea maĭ formală dezminţire celor publicate în *L'Indépendance Roumaine.*

Vom reveni maĭ pe larg asupra acesteĭ persistenţe a zvonurilor de această natură.

⁜

Marţĭ, 15 Septembrie, Inalta Curte de Casaţie va judeca recursul abateluĭ Morisseau.

Cererea de cassare va fi susţinută de d-niĭ Panu şi Chebapcea.

⁜

Relativ la zvonurile de împacare, *Dreptatea* de azĭ dezminte categoric această eventualitate şi-şĭ termină revista eĭ intitulată: Tratativele *cu trădătorul,* prin următoarea declaraţie drastică:

«In această luptă, în care este «angajată onoarea nu numaĭ a li«beralismuluĭ, dar a ţăreĭ întregĭ «se va dovedi cît de mizerabilă «a fost calomnia supremă ce ni se «aruncă azĭ, aceea că am fi capa«bilĭ să pactizăm cu trădătorul».

⁜

Cetim în Epoca că d. Stătescu, întrebat de un amic al seŭ asupra situaţieĭ, a făcut următoarea declaraţie categorică şi absolut autentică: „Este adevĕrat că d. Sturza a stăruit mult pe lîngă mine să intru în minister dar nu i-am dat nicĭ un rĕspuns categoric. L'am trimes să se înţeleagă cu drapeliştii şi dacă aceştia vor intra în combinaţie atuncĭ voiŭ face şi eŭ sacrificiul să primesc Preşidenţia Senatuluĭ. Părerea mea însă este că acum partidul va trece anĭ îndelungaţĭ prin o mare criză, şi ar fi maĭ bine să ne retragem în opoziţie unde în cîţi-va anĭ ne-am putea reculege maĭ bine de cît la guvern."

⁜

D. Bursuc, talentatul nostru violonist, se zice că va fi una din primele victime al lojeĭ Poni-Haret.

In noua lege a Instrucţieĭ, se prevăd că unuĭ profesor nu i se poate da, pentru caz de boală, concediu pe maĭ mult de un an. D. Bursuc de şi merge maĭ bine, are nevoe încă de odihnă şi căutare. A cerut un noŭ concediu, care i se va refuza; în cît d. Bursuc va fi nevoit să dee demisia şi să rămîe pe drumurĭ, bolnav şi cu 5 copiĭ.

⁜

Aflăm cu plăcere că d-ra Maria Caudella, se află complect restabilită după tiphosul de care a suferit.

Astăzĭ a fost desinfectat localul conservatoruluĭ şi în ziua de 19 Septemvrie vor începe cursurile.

⁜

Se zice că conu Nicu Gane a rămas scandalizat de hotărîrea tribunaluluĭ prin care îl condamnă la opt zile de emoţie.

D-sa a dat toată vina pe slăbăciunea avocaţilor primărieĭ.

Să fi ştiut una ca asta, a zis d. Gane, maĭ bine angajam pe Stefan Teodoru. Cînd era vichil la Alcaz am făcut încurcăturĭ maĭ marĭ de cît asta cu Paiano şi Teodoru m'a scos fără deliberaţiĭ de săptămînĭ.

⁜

Din Bucureştĭ ni se anunţă, că într'o consultaţie aşa numită juridică pe care d. Mitiţă Sturdza ar fi avut-o cu d. Eugen Stătescu, pe care l'ar fi întrebat dacă corpurile legiuitoare actuale pot continua să funcţioneze şi după 15 Fevruarie viitor, jurisconsultul Evghenie ar fi respuns categoric că aceasta e imposibil, constituţia stabilind precis durata legislaturelor.

Astfel în cercurile ocultiste s'ar fi hotărît ca senatul şi camera se fie convocate numaĭ decît prin primele zile ale luneĭ Octomvrie pentru ca astfel mameluciĭ să poată maĭ îndelung timp beneficia de diurne, iar pe de alta se fie şi vreme de votat bugetele înainte de 15 Fevruarie.

Precum se vede colectiviştiĭ scontează viitorul şi uită făcînd că socoteala deacasă nu se potriveşte cu cea din..... ţară!

⁜

M. S. Regele Suedieĭ a delegat un ofiţer superior al statuluĭ săŭ major pentru a asista la manevrele armateĭ romîne.

A. S. R. Prinţul Bulgarieĭ a însărcinat în aceeaşĭ misiune doĭ ofiţerĭ superiorĭ aĭ armateĭ sale.

⁜

Peste 60 de părinţĭ, din care 20 de romînĭ, aŭ făcut o petiţie colectivă la Ministerul domeniilor, cerînd înfiinţarea uneĭ divizionare la clasa 1 de la şcoala de comerţ gradul I.

Probabil că Cc-nu Nastasă care se simte pe ducă, nu va da nicĭ un curs acesteĭ cererĭ. Şase-zecĭ de copiĭ vor remîne să facă şcoala buissonieră, singura şcoală pe care de alt-fel au făcut'o o mulţime de fruntaşĭ colectiviştĭ.

Pînă acum ne plîngeam că toţĭ şcolariĭ se îndreaptă spre clasicism şi spre funcţiĭ. Acum cînd se îndreaptă spre comerţ li se închide uşa şcoalelor.

⁜

Focul de artificiĭ anunţat mîne sară în grădina publică de la Copoŭ, s'a amînat pentru joĭ 17 Septemvrie.

⁜

Din Bacăŭ ni se scrie următoarele:

Ca orĭ ce lucru pe lume aşa şi heghemonia Leculeştilor la Bacăŭ va trebui să dispară. Era şi timpul. Bacăul a îndurat prea multe. De aceea tot ce e maĭ independent s'aŭ unit acum şi vor lucra cu energie spre a stabili în Bacăŭ o stare de lucrurĭ care să satisfacă dorinţele oamenilor de bine.

Partidul conservator s'a pus pe lucru şi în curînd va produce o serioasă mişcare în masa electorală din oraş şi judeţ.

S'a constituit un comitet provisor pentru a organiza lucrarea partiduluĭ.

In curînd se va alege un comitet general definitiv, care la rîndul săŭ va alege un comitet executiv.

Maĭ toţĭ avocaţiĭ de valoare, ingineriĭ, un mare număr de proprietarĭ s'aŭ înscris în rîndurile partiduluĭ conservator din Bacăŭ.

⁜

Cursurile pentru clasa VI şi VII de la liceul externat, nicĭ pînă astăzĭ nu se pot face serios. Eleviĭ din clasa VI nu încap în nicĭ o sală de clas, de aceia intră pe rînd în clas. La fie-care lecţie un mare număr de elevĭ rămîn prin sălĭ.

Nu se pot face cataloage, pentru că nu se ştie cîţĭ din elevĭ vor fi admişĭ definitiv.

Şcolariĭ nu-şĭ cumpără cărţĭ, pentru că nu ştiŭ carĭ din eĭ vor rămîne şi care nu, elevĭ aĭ liceuluĭ.

Toată această anarhie se datoreşte incurieĭ administraţiuneĭ şcolare, care în cap cu d. Haret se ocupă maĭ mult de numirile cu interes electoral de cît de mersul regulat al instrucţieĭ.

⁜

Congresul Studenţilor

9 Septembrie.

Ziua de azĭ a fost consacrată numaĭ chestieĭ naţionale. Se alege ca preşedinte d. Dimitrescu Galaţĭ, care renunţă, denumind pe d. C. Brăescu ce e ales cu unanimitate. In această şedinţă au vorbit d-niĭ C. Brăescu şi Tărăbuţă. D. Brăescu a vorbit despre *modul cum trebue să luptăm în chestia naţională;* iar d. Tărăbuţă despre *Antisemitism.* D. Brăescu a fost cît se poate de bine, avînd un temeiu foarte solid; nu maĭ puţin şi d. Tărăbuţă. Acesta la urmă a recitat două poezii antisemite ale d-neĭ Sevastos în timpul cărora a fost des întrerupt de aplausele mulţimeĭ adunate la această şedinţă.

Un manifest, făcut de vre-o 4 studenţĭ socialiştĭ în care se ocăra pe studenţiĭ congresiştĭ, a făcut ca discuţia să nu se poată închide la timp aşa că plecarea la Constanţa prin Sulina să fie întîrziată cu cîte-va ore Pe la ora 2 studenţiĭ plecară spre Sulina, tot pe Orientul. La Sulina s'a făcut o aşa primire cum nimenĭ nu se aştepta. Ţin a mulţumi d-luĭ Jalbă, primarul, şi d-luĭ sub-prefect carĭ au căutat numaĭ a mulţumi pe studenţĭ, —cum li se şi cuvine chiar. După banchetul ce li-a fost dat, studenţiĭ de şi erau *trudiţĭ,* totuşĭ au judecat în destul de matur, făcînd o manifestaţie de simpatie Sulinienilor spre a le arăta recunoştinţa lor. Studenţiĭ, în frunte cu muzica militară, pe care uitasem se spun că o luase pe vapor din Tulcea, porniră de la grădină pe cheiul Dunăreĭ,—cîntînd «Deşteaptă-te Romîne».

In urmă se îndreptară cu toţiĭ spre vaporul Medea, cu care trebuia să ne ducem în Constanţa. O ceaţă foarte mare a făcut ca studenţĭ pe lîngă că nu aŭ putut pleca la oara 9 sara după cum să hotărîse, dar încă a provocat o vehementă discuţie între studenţĭ şi preşedintele Stefănescu, acesta susţinînd că, a ne expune a merge la Constanţa, pe acel timp, este a ne expune prea mult, marea fiind foarte ameninţătoare. Abia a doua zi dimineaţă pe la oarele 6 se hotărîră în fine cu toţiĭ ca să plecăm, ceaţa maĭ rîdicîndu-se puţin. Contra aşteptăriĭ am avut o vreme foarte frumoasă. Seara pe la oara 4 am ajuns în fine şi la Constanţa părăsind nesuferitul de murdar vapor, Medea, care d. Sturza a crezut că e capabil a duce şi pe studenţĭ în acelaşĭ loc ca şi animalele ce trebuesc a fi transportate. Mulţĭ dintre studenţĭ s'aŭ îmbolnăvit din cauza mirosuluĭ de nesuportat şi a lipseĭ de băncĭ de stat. In Constanţa am fost foarte bine primiţĭ. La debarcader ne eşi înainte maĭ toată lumea localnică şi visitatoare, ajutorul de primar, primarul lipsind, prefectul şi muzica regimentuluĭ. Mîne, în urma visităreĭ poduluĭ de peste Dunăre de lîngă Cernavoda, studenţiĭ au o amintire cu care nu s'au întors nicĭ odată de la nicĭ un congres. Eĭ vor pleca spre locaşurile lor, aşa că Eşeniĭ noştri sîmbătă 12 Sept. cu trenul de 8.05 diminiaţă sunt sosiţĭ.

AUR.

⁜

Politica locală

Pentru astă sară la clubul liberal se anunţă o şedinţă foarte gravă şi solemnă. Aşa numiţiĭ disidenţĭ iaşenĭ aŭ găsit mijlocul de a merge mînă în mînă cu juvaerurile oculteĭ, pretextînd că alegerea cîtor-va din eĭ în comitet nu însamnă că au renunţat la aurelianism, şi această situaţie, face poziţiile reciproce foarte acomodante.

Cu alte cuvinte, madamele din grupul disident sunt amantele de inimă ale drapeliştilor, dar aceasta nu'ĭ impedică se'şĭ aibă metrezoiĭ lor în ocultă.

Odată această carare găsită, conu Ghiţă vine desară la club cu tot emfazul cuvenit,

D-sa va ţinea chiar şi un *speech* introductiv stabilind cum că, faţă cu asalturile ce se daŭ partiduluĭ, acestea sunt de natură a nu putea să lasse indiferent pe un patriot de marcă precum e d-sa şi că prin urmare e gata de lupta pentru salvarea intereselor partiduluĭ pe care le pune maĭ pre sus de acele ale *persoanelor.* D-sa va termina adăogînd că a comandat chiar o *şapcă* nouă, căcĭ cea vechie i-a adus *ghinion* cu ocazia alegereĭ generaluluĭ Manu.

Această bine simţită peroraţie, pe care'şĭ propune se o ţie conu Ghiţă, vizează doĭ epurĭ; pe de o parte, decĭ de gloata patriotică locală să 'l urmeze văzîndu'l însufleţit de atîta ardoare, ceea ce'l pozează pe faţă cu centrul, iar pe de alta este un avertisment dat conuluĭ Mitiţă din capul guvernuluĭ, avînd aerul de a-ĭ spune: *uite eŭ sunt băet de treabă, fiĭ şi tu om cu pricepere!...*

Un fel de scrisoare cu retur-recipisă.

⁜

Din causa sărbătoriĭ de Luni, ziarul nostru nu va apărea de cît Marţĭ la oarele obicinuite.

A apărut de sub presă, şi se află de vînzare la toate librăriile, importanta lucrare:

Povăţuitor pentru învĕţarea cetireĭ şi scriereĭ

de

BEATRICEA LATEŞ

Profesoară de Pedagogie la scoala normală de fete dtn Craiova,

ULTIMA ORĂ

Serviciul nostru telegrafic special

Paris 12 Septembre

Picquart n'a fost interogat ierĭ.

Labori a vizitat de două orĭ închisoarea de la Cherche-Midi, pentru a vedea pe Picquart, dar i s'a răspuns că permisiunea nu'ĭ poate fi dată de cît după semnarea ordinuluĭ de dare în judecată.

Paris, 12 Septembrie.

Consiliul de miniştri se va ocupa astă-zĭ cu conclusiunile comisiuneĭ de revizuire, care şi-a dat hotărîrea definitivă aseară pentru revizuire.

Paris 12 (24) Sept.

Doamna Paulmier, soţia deputatuluĭ Paulmier, s'a prezentat la redacţia ziaruluĭ „Lanterne" şi a cerut să vorbească luĭ Millerand, dar lipsind acesta a vorbit redactoruluĭ Olivier. Doamna Paulmier trase atuncĭ două focurĭ de revolver asupra luĭ Olivier, care fu lovit mortal. Agresoara fiind arestată imediat, a declarat că a voit să omoare pe Millerand pentru un articol din „Lanterne" relativ la scrisoarea luĭ Paulmier, prin care acesta cerea ministruluĭ Chanoine să reprimeze atacurile în contra armateĭ.

Paris 12 Septembre.

Populaţiunea pariziană este teribil de surescitată contra statuluĭ major al armateĭ. Conflictul public între guvern şi partidul militarist a devenit inevitabil.

Cercurile financiare sunt extrem de neliniştite.

Bursa este foarte slabă.

Bruxelles 12/24 Sept.

„L'independénce belge" anunţă o criză ministerială în Paris.

Paris 12 Septembrie.

Se vorbeşte că Brisson va hotărî pe ministrul de răsboiu Chanoine, să cără demisia Generaluluĭ Zurlinden, guvernatorul militar al Parisuluĭ.

Paris 12 Sept.

Chanoine, Ministrul de Rĕsboiŭ a demisionat.

D-na Erna Olinchevicĭ—Zuhr

DENTISTE

Iaşĭ Str. Golieĭ 42.

Efectuează denturĭ artificiale carĭ nu se deosebesc de dinţiĭ naturalĭ, denturĭ parţiale fără plăcă pe ceriul gureĭ, denturĭ complecte, cu placă în aur, aluminiu bronzat, aur cauciuc şi cauciuc sade. Lipsa unuĭ singur dinte se înlocueşte printr'un dinte sistem Richmond şi dinte cu şurub (dent pivot).

Regulează dinţiĭ anormalĭ crescuţĭ.

Plombează dinţĭ în aur, platlnă, email, cristal, etc. etc.

Curarisesţe dinţiĭ şi măselele bolnave fără a necesita scoaterea lor, Extracţiune fără durere.

Consultaţiune de la 9—12 a. m. şi de la 2—6 p. m.

Noul Institut D. D. Pastia

ANUL AL XI-LEA

— IAŞI —

8, Strada Banu, Casele Ghica

Acest institut se împarte în două secţiĭ *secţia primară şi secţia liceală.*

Un corp profesora compus dintre ceĭ maĭ bunĭ institutorĭ, profesorĭ şi pregătitorĭ, propune materiile prevăzute în programul statuluĭ, în secţia primară. Iar eleviĭ secţieĭ liceale urmează cursurile liceuluĭ naţional, care ie alăturea, găsind în institut o întreţinere şi o educaţie desevîrşită; pregătitorĭ într'adins aleşĭ, vor prepara cu eleviĭ lecţiile zilnice. Această secţie a fost reorganisată, spre perfecţionare.

Limbele franceză şi germană se predaŭ cu tot dinadinsul de către profesorĭ şi pedagogĭ cu îngrijire aleşĭ din Germania şi Franţa.—Muzica vocală şi instrumentală—desemnul, dansul şi celelalte arte de agrement se propun de ceĭ maĭ bunĭ maeştri.

Inscrierile încep la 15 August a. c. şi se sfîrşesc la 1 Septembrie a. c. In orĭ ce caz nu se maĭ primesc după 15 Septembre conform dispositieĭ ministeriale.

Drept orĭ ce lămurire, a se cere broşura explicativă a şcoaleĭ, care se va trimete la cerere, adresa numaĭ să fie citeată şi lămurită.

Numărul elevilor fiind cu vroinţă mărginit, iar cea maĭ mare parte din locurĭ fiind reţinute, părinţiĭ doritorĭ a-şĭ plasa copiiĭ în acest institut sînt rugaţĭ a înştiinţa cît maĭ de cu vreme direcţiunea.

Direcţiunea

Se caută un încasator cu remiză pentru anunciurĭ.

A se adresa la administraţia ziaruluĭ.

Băcănia Naţională

Ioan Vasilescu

din strada Golia No. 75 care aŭ fost închisă din cauza reparaţieĭ, la 31 August s'a redeschis, complect asortată cu un noŭ şi bogat asortiment de coloniale, primite proaspete.

Avis onor. clienţĭ.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacţie.

Moşia Ciocîrleştiĭ din judeţul Vasluĭ, în întindere de 280 fălcĭ pămînt prima calitate, avînd pădure bună de exploatat, gara Scînteia pe moşie, casă de zid de 6 camere, alte 3 camere de zid pentru servĭ, 2 coşere, 3 hambare, una stondolă, 2 pivneţe de piatră, grajd pentru 8 caĭ, şură pentru trăsurĭ, acoperite cu tablă, fîntînă, 8 pogoane vie, eaz cu peşte, livadă întinsă, toate în perfectă stare.

Moşia fără nicĭ o sarcină este de vînzare.

A se adresa la proprietar: Alex. Volutză strada Romînă Iaşĭ.

BIBLIOGRAFIE

Pentru şcoalele secundare clasice *Exerciţiile gramaticale* în limba latină şi romînă: *Etimologia* şi *Sintaxa* de G. C. Bou se găsesc în Iaşĭ la librarĭ şi la autor. D-niĭ profesorĭ şi librarĭ din ţară, pentru aceste cărţĭ şcolare, pot a se adresa la autor sau la *librariĭ* din Iaşĭ.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariu E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele mai amănunțite asupra tuturor chestiunilor la ordinea zilei.

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele servicii: **Serviciul Agenței Havas; Serviciul corespondenților săi din Viena Paris, Londra, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenți speciali de la toate stațiunile balneare din țară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacția și Administrația: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel mai mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAȘINI ȘI UNELTE AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant și depositar al fabricei **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREȘTI

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecționat cu faierbux mărit cu și fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 și 16 cai putere, cele mai solide.

TREERĂTOARE de GRAU etc. Ultimul Model 1898, cele mai bune existente avînd *trei vînturi* adică *triplă curățitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile mari de porumb, cu sau fără foi, curat și fără risipă.

MORI *transportabile*, pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele mai renumite fabrici de 36, 42 și 48 țoluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4—5 bucăți, întregi fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORI simple și cu aparat de legat snopi *cu tăișul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburi, cu *Elevator* ultimul sistem perfecționat.

CUREE de TRANSMISIUNE englezesci, I-a calitate, simple și duble de toate lățimile.

PLUGURI, GRAPE și ori ce alte unelte agricole.

Garanție absolută pentru material solid și buna funcționare

Condițiuni de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERȘON & Co IAȘI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* sau la cerere printr'o simplă cartă poștală, *cu prețurile cele mai eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 bani*
„ mare 12 „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curățenie*, cu mașini sistematice, în modul *cel mai higienic* cu apă *perfect sterilizată* și trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantității*, sticlele fiind mai mari de cît cele obicinuite, **calității** și **eftinătății** învingori ce concurență.

Cu stimă
GHERȘON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumitului Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăți.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

Cereți Pretutindeni

Țuică de Florica

Lacrimă de Prune

ȚUICA DE GOLEȘTI

(Marca de Comerciu este depusă la Tribunalul Argeș)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătății; cel mai bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nici o casă

Mare Depozit la gara Golești

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteștĭ.

Agent Voiajori pentru toată țara Charles Schapier.

IMPORTANT

Atelierul Chimico-Technic „SINGER“

Strada Golia 46.

Atrage deosebită rtențiune onor. Public asupra următoarelor produse neîntrecute de bune cu efect *garantat*:

LAC în ori ce color, pentru văpsirea pălăriilor de paie.

Poudre «Sanitas» rosa, crem, și alb.

Apa de Toillette.

Săpun pentru toiletă «Cocos».

CREMA «SINGER» specială pentru conservarea încălțămintelor colorate, care întreține pielea fiind tot-de-a-una moale și îi dă lustru, mult mai bun, de cât ori-ce soiu de lac.

Borcanul mare **1 Leu** Borcanul mic **50 Bani**.

«CHEVREAULINA» unică pentru conservarea încălțămintelor de Chevreau.

Ceara albă „Virgină“ pentru lustruit mobile, parchete, dușamele, piele etc.

P. S. Mai recomandă unsorile pentru Hamuri, Burduf, Poclit, Șei, Copitele cailor, Mașini etc.

Aseminea instalațiuni și reparaturi de sonerii electrice și telefoane etc.

Tot o dată recomandăm cerneluri în ori-ce coloare. Pastă qentru centigrafi (sau Hutograf) și cerneală pentru marcat lenjuri (sau albituri).

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare și de Reasigurare

Capital soc. versat Lei Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

și trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Lei *Treizecimii*, pentru casul de moarte, și o rentă corespunzătoare acestei sume, precum și Lei 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Lei 90,** plus accesorii.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntut întreg, și se asimilează căilor ferate și tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societății: București, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovici

AVOCAT

Strada Barboi

C. M. Miclescu

AVOCAT

Strada Veche

ALEX. G. DABIJA

AVOCAT

Strada Golia

Ștefan Longinescu

AVOCAT

Strada Lăpușneanu 21 Iași

UN OTEL!

De inchiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ștefan cel Mare No. 15.

Doctorul V. I. Bejan

Consultații în cabinetul seu, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu

AVOCAT

Strada Asachi

Iași—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 108 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MERCURĬ 16 SEPTEMBRIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In stréinătate. *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

RESBOIUL ANGLO-RUS

In vederea apropiatelor alegerĭ comunale, toţĭ domniĭ membri aĭ clubuluĭ conservator sunt rugaţĭ să binevoiască a se întruni în fie-care Mercurĭ şi Simbătă, orele 8 sara, în saloanele clubuluĭ.

COMITETUL

Incercarea uneĭ reforme

De maĭ bine de 34 anĭ de cînd aproape toţĭ barbaţiĭ noştri politicĭ s'aŭ perindat zadarnicĭ şi neputincioşĭ prin consiliile comunale, necontenit primenite nu după nevoile oraşelor, ci pentru că un partid saŭ chiar un ministru a căzut de la putere, putem zice cu drept cuvînt că ne aflăm în faţa uneĭ experienţe pe deplin făcută.

Intrebaţĭ pe orĭ care din aceştĭ foştĭ primarĭ saŭ consilierĭ, pe cel dintâĭ cetăţean ce'l veţĭ întîlni în cale, şi nu veţĭ auzi de cît unul şi acelaş cîntec de jale pentru halul în care se află administraţia comunală, sub regimul actualeĭ organisaţiĭ.

Interesele municipalităţeĭ sunt subordonate cu desăvîrşire şi în totd'auna jertfite nu numaĭ intereselor de partid, dar şi socotelelor meşteşugite şi pointajelor marilor noştri alegătorĭ, astfel că ne putem lesne închipui cu cîtă anevoie se poate desvolta un oraş în atare condiţiunĭ. Nicĭ o lucrare mare de edilitate nu poate fi începută şi isprăvită de către unul şi acelaş consiliu, periodul de patru anĭ fixat pentru durata luĭ, — arare-orĭ împlinit, — este insuficient pentru facerea studiilor pregătitoare, pentru întocmirea şi aprobarea planurilor, devizurilor, licitaţiilor, etc., şi în sfîrşit pentru executarea definitivă a lucrăreĭ întreprinse. Rĕul ce decurge din această pricină este vĕdit, căcĭ noul consiliu perde un timp îndelungat şi preţios pînă cînd se iniţiază la studiile ce nu le putea cunoaşte, ştirbeşte cînd sunt prea înaintate pentru a le putea părăsi lucrările înjghiebate de un duşman politic saŭ local, ĭear primarul care ştie că un altul se va răţoi cu penele luĭ, nu maĭ are nicĭ emulaţiunea nicĭ mobilul de fireasca mărire, absolut necesarie pentru a 'l imboldi ca să înfrunte criticele pizmaşe şi bărfelile veninoase, vecinic născocite în jurul orĭ căreĭ întreprinderĭ.

Interesul social, în adevăr, ca şi echitatea cea maĭ rudimentară cer, ca orĭ ce muncă făcută în folosul obştieĭ, să fie răsplătită, căcĭ barbaţiĭ politicĭ carĭ se mulţumesc numaĭ cu tainica convingere că şi-aŭ îndeplinit datoria sunt *rari nantes in gurgite vasto.*

Isprava unuĭ primar ca d. N. Gane, care 'şĭ înscrie numele în litere de aur în marmura încleştată în zidurile edificiilor municipale ce le inaugurează, fără ca să fi contribuit întru nimic la concepţiunea lor, este o pildă rea şi imorală din toate punctele de vedere.

In sfîrşit, energia ce ar putea desvolta un primar în acest scurt interval de patru anĭ, maĭ este încătuşată şi de o centralizare exagerată care, la urma urmelor, o sugrumă nu numaĭ în portofoliul ministruluĭ de interne dar şi prea adesea orĭ în sartarele ruginite şi săcăitoare ale biurourilor ministeriale. Să nu uităm, însă, că aceste apucăturĭ de centralisare absolută şi absurdă sunt în flagranta contradicţie cu litera şi cu voinţa constituţieĭ, care cu art. 107 hotărăşte că *„aceste legĭ (judeţene şi comunale) vor avea de bază descentralisarea administraţuneĭ maĭ complectă şi* **independenţa comunală**.

Partidele, de toate nuanţele, promit în opoziţie această descentralizare care rivalizează, pentru recordul întîrzireĭ, cu Mesia Jidovilor, suggestiunile puterei sunt, însă, atît de tiranice în cît acest ideal, privit de pe banca ministerială, pare o evidentă nerozie, o *diminutio capitis* tot atît de nesuferită unuĭ ministru constituţional şi democrat ca şi luĭ Bismarck cînd îşĭ încheia demisia, către împăratul său nerecunoscător, cu acest cuvînt amar.

Maĭ este oare de mirat că, în astfel de împrejurărĭ, municipalităţile noastre să fi uitat cu totul că menirea lor, că prima şi singura lor raţiune de a fi este de a reprezenta asociaţia intereselor particulare ale cetăţenilor, pe spatele cărora sarcina comună va fi maĭ grea sau maĭ uşoară după cum banul lor va fi bine sau rău administrat?

Aceste nenorocite primăriĭ s'au preschimbat în maşine de războiu carĭ aduc cele maĭ preţioase serviciĭ partidelor în luptele lor electorale, şi fatalmente au devenit apanajul *intangibile* al politicianilor şi al secăturelor sociale şi politice, *„acelor marĭ şi acelor micĭ“* după vorba hrisoavelor.

Primarul nu poate eşi din dilemă sau de a fi unealta oarbă a partizanilor seĭ şi atuncea nu poate face de cît răul, sau de a se scutura de tutela lor şi atuncĭ nu poate face nimic, căcĭ prefectul sau ministrul îl ţin în loc.

Consecinţele acesteĭ stărĭ de lucrurĭ sunt că, pe cînd oraşele şi tîrguşoarele din apus şi chiar din provinciile romîne din Austro-Ungaria îşĭ urmează dezvoltarea firească şi normală, ale noastre încezesc ca într'o atmosferă încarcată numaĭ cu elemente vătămătoare existenţeĭ lor.

Mîne vom arata cauza superiorităţeĭ acestor oraşe.

D. A. Grecianu.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Excelsior.—Ziarele străine ne fac descrierea uneĭ nouĕ liniĭ ferate pe înălţimile Alpilor, inaugurată de curînd; drumul de fier escaladează o nouă culme de preste patru miĭ de metri, care nu e cea maĭ înaltă, atinsă pînă astăzĭ. Se ştie că există trenurĭ funiculare pînă aproape de 4800 de metri în Anziĭ Americanĭ.

Dintre fericiţiĭ călătorĭ carĭ se reîntorc din regiunile şviţerane mulţĭ vă pot povesti minunatele impresiĭ de sublim şi de măreţ trăite în escursiunile alpestre, devenite astăzĭ extrem de uşor accesibile, graţie şerpuitoarelor funiculare care zboară pe coaste de munţĭ, de par'că ar fi întinderĭ şese, neaccidentate întru nimic.

Nu e numaĭ schimbarea de priveliştĭ care se impune privirii uimite, dar o schimbare mult maĭ esenţială în viaţa Insăşĭ a organismuluĭ — după cum e schimbat întreg mediul incunjurător.

Microscopul a arătat că în constituţia sîngeluĭ se petrece o fundamentală modificare, Numărul globulelor de sînge se îndoieşte — că să facă faţă schimbăriĭ în respiraţie şi în nutriţie. De aci e lesne de priceput cît de mult se va fi schimbînd fauna şi flora dimprejur, pentru a se acomoda unor atarĭ condiţiunĭ atmosferice, care asupra fiinţeĭ umane influenţează atîta de profund.

Tabloul e plin de eloquentă originalitate. Şi poate aci e misterul atracţiuniĭ ce exercită asupră-ne urcarea pe înălţimĭ marĭ unde ne ispiteşte par'că aspectul uneĭ alte vieţĭ din mijlocul banaleĭ existenţĭ în care vegetăm de obişnuită ce ie. Fenomenul ieste întru cît-va acelaşĭ care imboldeşte mintea omenească spre cuceririĭ de alte pămînturĭ, — mişcărĭ care se traduc prin îndrăzneţe expediţiĭ polare. Aci e chemarea instinctivă a unuĭ traiŭ maĭ bun; colo e trecătoarea senzaţie a uneĭ alte lumĭ, de-asupra ceţeĭ de toate zilele.

Dar cu încetul feliul nostru de a fi se transportă în acele regiunĭ înalte. Trenul, electricitatea, hotelul, — toate înlesnesc comunicaţia şi stabilesc asămănarea. In loc de a ne urca — noĭ coborîm de fapt frumoasele înălţimĭ,

EXTERNE

Imperiul ceresc

Despre evenimentele politice din China se vorbeşte atît de puţin în presa europeană, ca şi cum ar fi vorba într'adevăr de un imperiŭ ceresc de care puţin le pasă locuitorilor pămîntuluĭ civilizat. Cu toate acestea, din numeroase privinţĭ Europa e interesată a cunoaşte împrejurările în care se desvoltă extremul orient, China în special, fiind dat numărul imens al locuitorilor şi, după observaţia unor economiştĭ, primejdia ce ar rezulta din o formidabilă imigrare în Europa a populaţiuniĭ chineze, foarte răŭ situată, materialmente.

Ştirea uneĭ pretinse asasinărĭ a împăratuluĭ Kuangu-Su a emoţionat foarte puţin lumea politică a Europeĭ, deşi e destul de interesantă întîmplarea, pusă în legătură cu o stare de lucrurĭ foarte originală în felul eĭ. Se pretinde anume că tînăra Impărătească ar fi cu temeiŭ bănuită în cazul unuĭ atare asasinat, pentru că bătrînul Li-Hung-Ciang vice-regele şi prim sfetnic a fost dizgraţiat nu de mult, în contra insistenţelor Suveraneĭ care ţinea foarte mult la deşteptul politician.

Li-Hung-Ciang este singurul om de stat al Chineĭ despre care s'a vorbit şi nu fără simpatie — în presa europeană, cu ocazia lungeĭ călătoriĭ ce întreprinsese prin ţările civilizate, în vederea unor marĭ reforme financiare şi culturale.

Toţĭ aceĭ carĭ aŭ vorbit cu Li-Hung-Ciang — zice „Le Temps“ aŭ adus omagiŭ inteligenţeĭ şi pătrunderei acestuĭ om, adînc cunoscător de lucrurĭ. A trebuit să fie înzestrat de o natură excepţională cu totul, omul acesta din clasa cea maĭ de rînd, ridicat fără protector, la cele maĭ înalte ranguri sociale. Ca vice-rege, a fost timp de 30 de anĭ singurul mijlocitor al relaţiilor între Fiul cerului şi Apusul Europeĭ.

Războiul cu Japonia fu primul pas către dizgraţia în care era menit să cadă Li-Hung-Ciang. Intr'un timp nu era zi ca să nu i se iee, prin decret imperial, ba un titlu, ba una din funcţiunile luĭ, ba un titlu onorific, o haină, un semn de glorie, — pînă la urmă şi însăşĭ jacheta cea galbănă.

E adevărat că septuagenaruluĭ politician îĭ rămîneaŭ fabuloasele bogăţiĭ adunate din numeroase întreprinderĭ la care se asociase în vremĭ. Aceasta ar dezminţi odată maĭ mult insinuarea că diplomaţia rusească ar fi izbutit să-l cumpere prin banĭ. Ceea ce însă n'a împiedecat presa engleză să ducă o violentă campanie, tocmaĭ pe această temă, în contra luĭ Li-Hung-Ciang.

Arma însă fiind cu două tăiuşurĭ, se vede că Impăratul însuşĭ căzu victimă politiceĭ hipocrite.

INFAMIA LOR

Şi-aŭ eşit din sărite!.. Infamiea lor a ajuns la un desfriu fără limită. Nu este numaĭ scîrba care te cuprinde, dar şi mila de o decădere atît de joasă. Plîngînd cu lacrimĭ de crocodil lîngă patul de durere al fraţilor noştri, sau vîrît cu perfidie în inima lor; după ce le-au înflăcărat aspiraţiunea şi lupta lor, prin angajamente perfide, şi aţîţărĭ pe sub mînă, i-au trădat! O, dacă trădarea ar fi consistat numaĭ dintr'o abandonare lasă, nu ar fi fost nimic. Din contra ar fi fost poate o fericire pentru fraţiĭ noştri că şi-ar fi întors privirile de la un partid care-şi angajase bocetul cu perfidie, căcĭ nu era plînsetul eşit din durerea adîncă, ci al uneĭ bocitoare adhoc care plînge pentru a fi plătită.

Dar după ce v'aţĭ insinuat în sufletul lor adînc, după ce v'a deschis cîtadela credinţeĭ lor, şi v'a arătat ranele durereĭ lor profunde, nu numaĭ că nu le-aţĭ alinat, dar le-aţĭ tradat chiar şi balsamul care le-ar fi putut vindeca! Şi cuĭ le-aţĭ tradat? Tocmaĭ duşmanuluĭ, care le doreşte moartea! După ce nu a remas mijloc pe lume pe care duşmanul secular al neamuluĭ nostru să nu-l fi întrebuinţat; după ce mijloacele violente nu le-aŭ servit la nimic — ba din contra a întărit vitalitatea fraţilor noştri — le-aţĭ dat mijlocul să le răpească instituţiunile de cultură, cîştigate cu atîta trudă în decurs de secule. Aceasta o voiaŭ Ungurii, căcĭ acesta era isvorul care îĭ întreţinea limba şi o alimenta cu tradiţiele eĭ, mintea cu gîndirea eĭ, şi inima cu simţirea eĭ. Acestea erau forţa, care întreţinea lupta rodnică a neamuluĭ nostru, şi-l făcea invulnerabil la atacurile primite cu violenţă distrugătoare din partea inamiculuĭ secular.

Aţĭ descoperit partea vulnerabilă a luĭ Achile. O, ce mizerabilĭ! Avea dreptate Şincaĭ, cînd cu o legitimă teamă a esclamat: «Fereşte-mă Doamne de duşmanul din vatră, căcĭ de celălalt mă voiu feri eu!»

Şi a fost dat, ca acel duşman din vatră să fie tocmaĭ un Prim-ministru din Romînia liberă!

Solon, ne putînd concepe că un fiu ar fi în stare să comită un *patricid,* n'a voit să-l treacă în lege, şi dacă un eventual cas denaturat s'ar fi putut ivi peste concepţiunea legiuitoruluĭ, criminalul se vîra într'un sac cu şerpĭ şi se svîrlea în mare, ca să nu moară, nicĭ pe uscat, sub lucirea soareluĭ, nicĭ în mare sub înnecul undeĭ, ci într'un gol lipsit de aer şi de otrava reptileĭ hidoase.

Romaniĭ înferau pe trădător cu ferul aprins al trădăriĭ, şi cu aurul topit pe gîtul coruptuluĭ.

Romîniĭ.... ne e şi ruşine, şi dureros să o spunem, — te-aŭ răsplătit cu aprobarea şi aplausele lor, cînd aĭ minţit, d-le Sturza!

Nu vreau să fac solidar cu nerușinarea d-tale un neam întreg, căcĭ aceasta nu se poate concepe, dar l'aĭ minţit, ca să poţĭ scăpa, şi minciuna d-tale a fost aprobată de reptilele conştiente şi inconştiente, carĭ te susţin.

Aĭ trădat, ca să te insinuezĭ în sufletul luĭ Banfy a căruĭ protecţiune o implorĭ.

In opoziţie, te-aĭ făcut delator ordinar prin discursul de la Orfeŭ, numaĭ ca să complacĭ luĭ Kalnoky şi Banfy, ca aceştia să te ridice pe o cădere precipitată a conservatorilor, şi astăzĭ cu nerușinare, viĭ să debitezĭ infamia stupidă că conservatoriĭ sunt trădătoriĭ, de oare-ce Kalnoky ştia de subvenţiune. Da, ştia, dar în mod vag, şi general, întru cît putea să ştie din buget, dar d-ta aĭ fost acela care le-aĭ arătat cu degetul, unde trebuia să se ducă la surse precise.

Dacă ar fi fost aşa, ce l'ar fi oprit pe Kalnoky şi guvernul unguresc să iea măsurile carĭ le-aŭ luat acum? Nu vedeţĭ că vă faceţĭ ridiculĭ?

Aŭ trebuit să treacă anĭ, şi chiar şi din guvernarea d-voastră, până cînd aĭ venit d-ta la ministerul instrucţiuniĭ, şi Banfy a avut informaţiele cele maĭ amănunţite şi precise, şi atuncĭ a intervenit.

Aĭ fost un infam delator la Orfeŭ, ca să provocĭ căderea precipitată a conservatorilor.

Aĭ fost un Don Quichotte la adresa Ungurilor în Senat, ca prin ameninţările d-tale să le daĭ un avertisment.

Aĭ parvenit şi ţi-aĭ schimbat tactica. Aĭ devenit imediat un slugarnic, capabil de orĭ-ce infamie, numaĭ ca să complacĭ luĭ Banfy şi să te susţină. Cel dintîiŭ act de infamie şi slugărnicie l'aĭ arătat prin discursul de la Iaşĭ, şi restul îl complectezĭ prin acte de trădare.

După infamia trădăriĭ viĭ acum cu o altă infamie tot atît de incualificabilă, aruncînd maĭ întîiŭ calificativul de falşificator demnuluĭ luptător care te-a demascat; şi cînd ţi s'a înfundat întoreĭ calificativul de trădător, în mod stupid şi nerușinat, unuĭ fost ministru demn, care şi-a ţinut de o virtute să dea forţa celuĭ ce nu o are.

La d. Sturdza este o inversiune. Pentru d-sa trădarea este o *virtute,* pe cînd demnitatea un *viciŭ.*

Această inversiune nu poate fi de cît rezultatul uneĭ inimĭ negre sau a uneĭ demenţe.

La d. Sturdza este şi una şi alta.

Sceleratul este în stare să distrugă o lume ca să-şĭ satisfacă pornirile oarbe ale înrăutăţireĭ. D. Sturdza este în stare să vîndă o ţară, numaĭ să scape de partidul opus, şi să guverneze singur. De alt-fel se vede această pornire căcĭ îşĭ distruge pînă şi partizaniĭ luĭ însuşĭ, numaĭ să nu-ĭ incomodeze posiţiunea.

Şi cu aceste titlurĭ va veni mîne să solicite sufragiul ţăriĭ.

Vom vedea-o şi pe asta.

SITUAŢIA

Incurcăturile oculteĭ

Toate svonurile respîndite de ocultiştĭ în privinţa înţălegereĭ stabilită între d. Mitiţă Sturza şi E. Stătescu, sunt pure mofturĭ. *Dreptatea,* în măsură de a putea şti cele ce se petrec prin taberile disidenţilor, afirmă că d. Eugeniu Stătescu ar fi declarat categoric următoarele:

— „Dacă regele îmĭ garantează că mă ţine patru anĭ la putere, atuncĭ primesc. Dar să facem Concentrarea, să luăm solidaritatea actelor comise de guvernul d-luĭ Sturdza în aceştĭ treĭ anĭ, şi apoĭ regele să ne trimită în opoziţie după şase lunĭ, — la asta nu mă pretez!“

***

Liberaliĭ din Giurgiu, fără să maĭ aştepte ce vor face disidenţiĭ din capitală, au lansat deja un manifest prin care declară că pentru alegerile comunale viitoare vor prezenta o listă proprie în opoziţie contra oculteĭ.

***

Se afirmă că îndată după sosirea regeluĭ în ţară, d. P. S. Aurelian va cere o audienţă spre a expune suveranuluĭ situaţiunea partiduluĭ, şi a cere înlăturarea din capul trebilor a d-luĭ Dim. Sturza care e dovedit acum că a tradat cele maĭ sfinte interese ale neamuluĭ romînesc!..

Poezia întunericuluĭ

Acum cîţĭ-va anĭ — povesteşte Max Nordau — o societate belgiană de literaţĭ *simboliştĭ* invită pe Stéphane Mallarmé, «prinţul poeţilor», să ţie o prelegere în oraşul Brügge. Mallarmé primi invitaţia. Organizatoriĭ dădură şfoară prin presa locală despre apropiata sosire a ilustruluĭ scriitor parizian, cel maĭ ilustru muritor, cel maĭ profund dătător de senzaţiĭ.

Oraşul avea să fie onorat în curînd de prezenţa mareluĭ, uniculuĭ, neasămănatuluĭ poiet; avea să-l vadă de-aproape, să soarbă din gura luĭ imaginea, cuvîntul spirituluĭ înalt.

Reclama aceasta pindarică îşĭ făcu efectul. S'a crezut cu atît maĭ lesne în veracitatea evenimentuluĭ de senzaţie, cu cît nicĭ unul nu cetise o boabă din scrierile poietuluĭ Mallarmé.

Toată societatea cultă ţinu aşa dară ca la o datorie sfîntă să iea parte la prelegerea poietuluĭ simbolist. Sala se umplu de personalităţĭ alese, gemea de un public extrem de nerăbdător. In rîndul dintâiu al auditoruluĭ luase loc generalul comandant al brigăziĭ oraşuluĭ, în ţinută de paradă, încărcat de decoraţiĭ, după cum se cuvine în asemenea zile festive.

Mallarmé îşĭ făcu întrarea. Se văzu un om scurt de stat, cu barbişonul în dezordine, cu urechĭ subţirĭ de faun, luînd loc la masa de conferenţiar, scoţînd cu nervozitate un număr de foĭ din buzunarul uneĭ redingote de ceremonie.

In mijlocul uneĭ tăcerĭ profunde, începu a ceti foile scrise.

Unul din ceĭ maĭ simpaticĭ şi maĭ atenţĭ din auditorĭ era generalul.. Era tot — numaĭ ureche. Nu-şĭ lua ochiĭ măcar o clipă de la omul celebru al Parisuluĭ. Sorbia cu lăcomie fie-ce cuvînt al scriitoruluĭ. Asta dură cîte-va minute. Pe urmă se petrecură schimbărĭ manifeste în mina şi în ţinuta generaluluĭ. Zîmbetul respectuos al salutuluĭ pieri între mustete. Privirea binevoitoare se posomorĭ. Fruntea se încreţi cu încetul. Generalul îşĭ rătăcia pe ascuns privirile la ceĭ dimprejur. Părea că nu se încrede în auzul său propriu şi scruta figurile celorlalţĭ ca să ghicească impresiile. Mişcările luĭ deveneau tot maĭ nervoase; nu-şĭ găsea loc în jeţul încăpător; începu să facă zgomot, fără voie; îşĭ răsucea musteaţa, din ce în ce maĭ desperat. Mallarmé continuă cetirea foilor, liniştit şi mulţămit de sine. La un moment dat, generalul nu se maĭ putu stăpîni. Roşu ca jaratecul sări în sus şi cu o voce de stentor aruncă apostrofa: «Omul ăsta, care ne asurzeşte cu fleacurile celea, e sau nebun sau — beat» — şi cu pasul răsunător, părăsi sala, zornăind din pintenĭ şi mormăind cu indignare».

*

Stéphane Mallarmé a povestit el însuşĭ întîmplarea aceasta ca să dea dovadă de puţina pricepere ce aŭ uniĭ oamenĭ, sau chiar omeniĭ în genere, despre frumos, despre profund, despre poezie.

Cu toate acestea, cine a cercetat vreunul din volumele poietuluĭ, mort acum cîte-va zile, ştie că nepoliticoasa mani-

festare a generaluluĭ exprimă un adevăr, că anume puţinĭ din auditorul belgian vor fi înţeles «divagaţiile» ilustruluĭ «rege al poieţilor», precum fusese proclamat Mallarmé printr'un frumos plebiscit al «decadenţilor".

«Divagaţiunĭ» este titlul pe care-l dă poietul însuşĭ volumuluĭ său de proză. In cea maĭ mare parte el cuprinde formule şi legĭ de estetică, tinzînd a pune temelia uneĭ şcolĭ literarea căreĭ esenţă e opera poetică a luĭ Mallarmé. Formula de căpitenie ar fi aceasta: Cuvîntul—versul prin urmare—nu trebue să exprime în mod clar şi precis, o noţiune anume; ci să suggereze, să trezească prin sonoritate orĭ prin sonalitate anumite noţiunĭ; impresiĭ, sensaţiĭ poetice».

Rezultatul a fost că puţinele lucrărĭ literare ale luĭ Mallarmé au remas în mare parte o enigmă; iar mobilismul decadentismuluĭ a «recunoscut» în Mallarmé expresia geniuluĭ francez şi l'a proclamat «prinţ al poieţilor» in ţara unde aŭ fost contemporanĭ cu Mallarmé scriitorĭ ca Sully Prudhomme, Heredia, Lahor, Richepin, Rostand, Dierx şi atîţĭ alţĭi, înţeleşĭ de toată lumea.

Ce bizară e faza la care a ajuns în evoluţia eĭ poezia spirituluĭ omenesc, începînd de la Homer, atît de clar, atît de simplu, atît de aproape de toată lumea. Astăzi Homer ar fi renegat şi pus la... poşta redacţieĭ, orĭ la coş».

*

Max Nordau care a judecat cu toată asprimea cuvenită pe Mallarmé în cartea sa «Dégénerescence» a fost invinuit că e *strein* şi ca atare departe de a putea înţelege frumuseţa ....obscurităţiĭ franceze. Se pare însă că după moarte—contrar proverbuluĭ—prinţul poieţilor a fost dat în vileag ca o reputaţie uzurpată. Iată cum îl judecă criticul Henri Fouquier: «Regele poieţilor a murit zilele acestea. Credeţĭ oare că viitorul o să consacre orĭ o să cunoască măcar această efemeră regalitate? Mulţĭ oamenĭ se întreabă dacă Stéphane Mallarmé n'a fost cumva un «fumiste»—şiret—şi dacă în mare parte producţiile luĭ nu sunt parodiĭ. Nu. O farsă n'o joacă nimenĭ toată viaţa. Obscuritatea luĭ Mallarmé, torturile la care supunea cuvintele, eraŭ o mulţămire naturală a instinctuluĭ săŭ. Era obsedat, stăpînit de acea gîndire falşă şi ambiţiune iluzorie de a vroi să introducă prin cuvinte senzaţiile viselor sale incoherente. In asemenea condiţiunĭ, savantul cumpatat poate ajunge să scrie cum ar vorbi un beţiv...»

Cetind judecăţile aceste postume ne vine în gînd că Franţa e în literatură ca şi în politică: nehotărîtă, capricioasă, anarhică. Un suveran literar e proclamat şi resturnat fără multă vorbă: tirania literară alternează în libertate.

Lucrul e natural; literatura e în toate manifestările eĭ reflexul stăreĭ sociale, politice, intelectuale şi nervoase a unuĭ popor.

Lumină, pretutindenĭ se cere lumină—după cum o cere Goethe pînă în ceasul morţeĭ.

Blag.

ACTUALITĂŢI

Biruitorĭ şi biruiţĭ

Contrastul e în armonie cu împrejurările, urmarea conform cu mersul lucrurilor din nenorocitul războiŭ dă loc în Statele-unite la zgomotoase manifestaţiĭ de entuziasm — ceea ce nu împiedecă însă ca să se constate şi aci marĭ mizeriĭ în organizaţia militară. In Spania, tabloul e cu totul întristător.

Ofiţeriĭ americanĭ sunt întîmpinaţĭ de zecĭ de miĭ de oamenĭ, — ba se povesteşte că femeile şi fetele răsplătesc prin cordiale sărutărĭ pe braviĭ luptătorĭ reîntorşĭ după victorie; în Spania cea maĭ senzaţională reîntoarcere, acea a amiraluluĭ Cervera, abia a atras cîte-va sute de oamenĭ, tăcuţĭ şi compătimitorĭ.

Amiralul Cervera este dintre toţĭ acel care şi-a cîştigat o maĭ mare reputaţie prin.... mărimea pierdereĭ ce-a suferit. Vapoarele singure, înecate în ocean, preţuiaŭ o sută de milioane de francĭ! Lupta nicĭ n'a avut loc între flota luĭ şi a amiraluluĭ american Devey. Corăbiile aŭ fost incendiate—şi înecate. De aceea priveliştea reveniriĭ în patrie a gloriosuluĭ învins e atît de tristă şi eloquentă.

«Amiralul Cervera s'a coborît din vagon şi, palid, emoţionat, s'a oprit în faţa ministruluĭ de marină pe care l'a salutat milităreşte. «Sunt la ordinele Excelenţeĭ voastre» i-a zis. Voiŭ avea onoarea să mă prezint astă-zĭ chiar la ministeriŭ, după cum sunt dator.»

Amiralul îşĭ îmbrăţişă colegiĭ şi se pregăti de plecare. Ministrul i oferi trăsura sa; dar amiralul refuză cu politeţe urcîndu-se într'acea a unuĭ marchiz. N'a avut loc nicĭ o manifestaţie, nicĭ duşmănoasă, nicĭ prietenoasă. Mulţimea s'a împrăştiat liniştită; amiralul se îndreptă spre locuinţa sa, în apropiere de Madrid, refuzînd orĭ-ce interview, orĭ-ce răspuns şi lămuririĭ.»

Ştiinţĭ-Litere-Arte

— —

Interview teatral No. 6.

Din înălţimea uneĭ biciclete—ştiţĭ că bintuie cumplit în teatrul nostru mod cyclismuluĭ—cel maĭ tînăr societar se pretă unuĭ scurt interview.

— Noutăţĭ de pe la teatru?

— Excelente.

— Cred şi eŭ. Aĭ monopolizat repertoriul: „Faţarniciĭ", „Decoratul"...

— Ba nu, excelente, te asigur de asta.

— Aida de, comitetul...

— N'are nimic într'asta. Borelli nu maĭ e cel de an, nicĭ acel de an-ţerţ. Disciplină, severitate, muncă—nu glumă.

— Geneza schimbăriĭ? Misterul disciplineĭ?

— Directorul de scenă are un angajament timbrat pe treĭ anĭ. Mă înţelegĭ...

Dar deja becara agilă porni pe lunecosul asfalt; Penel avea un curs de desemn la liceŭ. Profesoratul bintuie răŭ pe la teatru—ca şi bicicleta.

*

La Curseşţĭ, în judeţul Vasluiŭ, se află una din cele maĭ bine organizate bibliotecĭ rurale. In folosul eĭ se va da în curînd o reprezentaţie populară la Vasluiŭ, din iniţiativa învăţătoruluĭ I. Adam, întemeietorul biblioteceĭ.

*

Nicĭ pînă astăzĭ angajamentul cu d-ra Cornescu nu e încheiat definitiv. Comitetul teatral nu funcţionează *de loc*, deşi deschiderea stagiuneĭ bate la uşă.

*

300,000 de florinĭ se află adunaţĭ prin subscripţie naţională la Budapesta pentru ridicarea unuĭ monument defuncteĭ Impărătese Elisabetha.

*

La Paris se anunţă deschiderea teatruluĭ liber al luĭ *Antoine* cu piesa „Ţesetoriĭ" a luĭ Gerhardt Hauptman. Compatriotul nostru *de Max* joacă rolul luĭ *Hilse*, creat de Antoine altă dată.

*

Ziarul „Hamburger Nachrichten" organul familieĭ Bismarck, atrage atenţia că notiţele publicate de *Busch* asupra întreţinerii sale zilnice cu fostul cancelar şi care fac încunjurul preseĭ europene, nu trebuie socotite ca istorice, ele fiind redate oarecum din memorie, nerevăzute de Bismarck.

*

Cairo, oraşul Egiptuluĭ de Nord, va avea un mare eveniment artistic, anume o operă modernă, aranjată pentru vizita Imparatuluĭ Wilhelm, în Noemvrie. Se va cînta „Othello" de Verdi şi „La Bohême" de Puccini.

*

La Turin s'a deschis zilele acestea un congres de literatură şi artă internaţională, în prezenţa Regeluĭ Umbert.

*

Theodor Fontane, unul din ceĭ maĭ popularĭ romancierĭ aĭ Berlinuluĭ, a murit.

*

Unul din cele maĭ duioase epizode din viaţa Impărăteseĭ Elisabeth îl publică o damă într'un ziar german. La 1876, în ziua de 10 Septembre, un vapor, pe care se afla şi acea damă, se opri pentru cîteva momente în faţa insuleĭ Corfu spre a-şĭ îndeplini o tristă datorie. O femee murise pe vapor şi cadavrul, închis într'un sicriu de lemn trebuia azvîrlit în mare. Impărăteasa care visă pe malul mării mediterane se găsi martoră acesteĭ scene şi repede dete un ordin capeleĭ sale muzicale. Numaĭ decît se execută un marş funebru spre uimirea personaluluĭ de pe vapor. Iar biata femee avu onoarea să fie îngropată în sunetele imnuluĭ popular al luĭ Haydn, graţie Suveraneĭ înduioşate.

*

O coincidenţă curioasă. Vestea asasinăriĭ Imparatuluĭ Chineĭ veni tocmaĭ odată cu apelul acestuĭ Imparat, adresat tuturor funcţionarilor săĭ, pentru introducerea reformelor în imperiu. „Fără cultura apusuluĭ, zice apelul, şi fără înlesnirea de reforme nu putem aştepta nimic de la viitor. Conservatismul orb care ne-a reţinut într'o stare înapoiată trebuie gonit." Să fi fost asasinatul Suveranuluĭ primul pas pe calea reformelor?

*

A apărut No. 1 din Von Felszum Meer o revistă germană din cele maĭ căutate pe anul 1899, cuprinzînd bucăţile cele maĭ ales scrise de autorĭ celebrĭ precum şi diferite tablourĭ avînd şi cîte va vederĭ din Bucureştĭ.

Să găseşte de vînzare la libraria A. Halpern din stada Golia.

Sufletul vinuluĭ

— *Beaudelaire* —

Cîntă cu suflet vinul din sticle, într'o seară:
„Eu îţĭ trimit de-aicea, biet om dezmoştenit,
Din umbra sticlei negre, de sub peceţĭ de ceară
Un cîntec bun şi vesel, un zîmbet fericit.

Ştiu cît se cere—muncă şi soare şi sudoare
Pîn' ce pe dealurĭ calde bobiţele se coc
Şi rumene se umflă şi însufleţitoare
De-aceea nu cu jale m'arăt—ci cu noroc.

Căcĭ sunt nespus de dornic s'alunec lin pe gîtul
Vr'unuĭ biet om ce-şĭ plînge amarul gurii secĭ;
Imĭ pieptu-ĭ cald mi-e bine şi îmĭ gonesc uritul
Ce 'ndur atîta vreme în pivniţele recĭ.

N'auzĭ cum sună cîntul frumoaselor dumunecĭ,
Speranţa cum vibrează născută 'n sînul meu?
Sus coatele, pe masă, cu suflecate mînecĭ,
De vreĭ să uiţĭ o clipă în cîntec traiul greu.

Eu dau femeiĭ tale privirĭ scînteietoare,
Odrasleĭ—sănătate şi înflorit obraz.
Iar fără mine—atletul cu braţe luptătoare
Işĭ iroseşte vlaga—ca lampa fără gaz.

Eu sunt, orĭ cuĭ mă soarbe, divină ambrozie,—
Sămînţa azvîrlită din cerurĭ pe pămînt!
De mă 'ndrăgeşte omul, ţişneşte poiezie
Şi ea se 'nalţă, floare şi imn spre cerul sfînt."

Tristis.

INFORMAŢII

Două reprezentaţiĭ în loc de una singură a dat în oraşul nostru simpaticul artist bucureştean *I. D. Ionescu*. Succesul a fost deplin, după cum prevestisem, fără să prevedem însă atîta căldură din partea Ieşanilor pentru popularele spectacole. Ne pare cu atît maĭ bine, cu cît sezonul teatral la Iaşĭ a fost înaugurat de un artist cu adevărat naţional şi dintre ceĭ maĭ vrednicĭ de încurajat. Succesul celor două reprezentaţiĭ a asigurat pe cîntăreţul popular al Capitaleĭ şi de concursul viitor al celeĭ de a doua Capitale.

Aplauzele publiculuĭ s'au adresat atît d-luĭ Ionescu, cît şi artiştilor ieşanĭ: d-na Cuzinschi, D. Constantinescu, M. Arceleanu, Cuzinschi, etc.

«Le Temps» în numărul ce ne soseşte astăzĭ anunţă de-asemenea retragerea din minister a d-luĭ Cantacuzino şi incompatibilitatea între liberaliĭ dizidenţĭ şi oculta.

— —

D. Petru Bogdan, profesor de Ştiinţĭ la Liceul naţional pleacă la Berlin, în virtutea unuĭ congediu, pentru a-şĭ urma studiile chimico-fizice.

— —

Societatea «Cultura» a autorizat un număr de studenţĭ de a întemeia un curs de clasa I-a secundară în localul uneia din şcolile «Culturiĭ».

— —

Sicilia este patria banditismuluĭ... original. De curînd s'a descoperit o femee de profesiune bandit. Acum cîte-va zile fu arestat la Canalango baronul Jacono care atacase în drum pe un comerciant, jefuindu-l de 800 de lire. Nobilul bandit, care devenise spaima aceleĭ regiunĭ, era înarmat pînă în dinţĭ în momentul arestăriĭ.

— —

D-luĭ *A. Voişan* Botoşanĭ: Corespondenţe cu pseudonimĭ necuviincioşĭ, neconvenind «Opinieĭ» ne veţĭ îndatora scutindu-ne pe viitor de ele. Credem că e de ajuns atît...

— —

«Tribuna» de Sîmbătă 12 a. c. arată că actul emis din «gremiul prim-ministruluĭ» din Pesta este scris de **Jeszensky**, faimosul persecutor al Romînilor şi **decoratul** d-luĭ D. Sturdza.

«Tribuna» publică tot odată şi un extras din pasagiile cele maĭ principale ale acestuĭ act, care vor zdrobi de sigur şi ultimile zvîrcolirĭ epileptice ale reptilelor colectiviste.

— —

Sîmbătă cu trenul de 5 şi jum. sara, a fost adus de la Bacăŭ soldatul Florea Constantin din regimentul 12 Artilerie, bolnav de febră tifoidă, şi a fost transportat la spitalul militar.

— —

Duminică pe la ora 2 după amează pe cînd d. Gheorghiu Vasile trecea pe lîngă colţul otelului Traian cu velocipedu, a dat peste un domn, trîntindu-l la pămînt şi făcîndu-ĭ şi cîte-va leziunĭ. Oare poliţia nu poate aduce o ordine în aceste curse, care de la un timp încoace se fac de o mulţime de copiĭ pe strade, şi care pot uşor aduce accidente atît velocipedişti-lor cît şi trecătorilor?

— —

Erĭ fiind hramul bisericeĭ «Ziua Cruceĭ» s'a oficiat un serviciŭ divin de către Sf. Sa părintele Savin protoereul oraşuluĭ. Corul d-luĭ Soloveanu compus din eleviĭ şcoaleĭ Caracaş a cîntat tot timpul.

— —

D. I. Motăş se sileşte să gătească pentru serbătorile de toamnă ale evreilor, *sikes*, cuşca pe care o construieşte cu voia primărieĭ, deasupra caselor sale din piaţa Unireĭ.

Actuala administraţie comunală care a făcut atîtea sacrificiĭ cu baniĭ cetăţenilor, spre a înfrumuseţa centrul oraşuluĭ unde s'a jucat pentru întăia oară *hora unireĭ*, trebuie să fie încîntată de sigur pentru silinţele ce compatriotul colectivist în chestiune îşĭ dă ca să termine cu o oră maĭ curînd această *înfrumuseţare*!...

— —

Aflăm că d. N. Pontescu, capul portăreilor trib. Fălciŭ, a fost revocat pentru că ar fi cerut şi încasat taxe maĭ marĭ de cît acele prevăzute de regulamente.

— —

Ziarul «Lumina» din Craiova, ne spune că în sara de 8 a. c. lampele electrice s'au stîns toate, şi a remas oraşul toată noaptea în complectă întunecime.

«*Algemeine-Electricitäts-Geselchaft* are şi concesiunea din Iaşĭ». Numaĭ dacă nu ne-ar rezerva şi nouă surprize de aceste. De altfel am văzut instalaţiunea din Craiova pe care nu o invidiăm.

Dacă va fi să fie iluminat şi Iaşul cu aceleaşĭ becurĭ, nu felicităm pe d-niĭ edilĭ, şi era foarte bine dacă iluminarea se făcea înainte de alegerĭ, ca să-şĭ poată primi blamul maĭ sigur.

Săracele mahalale, tot pe dînsele are să cadă beleaua! Răŭ pavagiŭ, rea şi lumina! Incaltea să nu se maĭ vadă glodul şi gropile.

Bucuraţi-vă depositarĭ, că petroleul nu va fi pus la pensie.

— —

Reprezentaţiile artistuluĭ I. D. Ionescu.

In serile de 12 şi 14 a. c., a avut loc în sala «Circuluĭ Sidoli» reprezentaţiile date de talentatul artist I. D. Ionescu cu concursul cîtor-va artiştĭ aĭ teatruluĭ nostru.

D. Ionescu a cucerit întreaga sală, în rolurile «cocoana Kiriţa la Paris» şi «Barbu lăutaru» în care d-sa a dat dovezĭ de un adevarat talent. De la răposatul Milo încă nu am văzut pe un altul jucînd maĭ bine aceste rolurĭ. A fost rechemat de maĭ multe orĭ şi aplaudat într'un mod frenetic; putem zice că i s'a făcut adevărate ovaţiunĭ.

Apoĭ cupletele hazliĭ ce le-a cîntat a stîrnit o furtună de aplauze.

Nu putem zice de cît bine şi despre ceilalţĭ artiştĭ cari şi-aŭ făcut datoria şi aŭ fost la înălţimea rolurilor lor. Putem cita în primul loc pe artiştiĭ Constantinescu şi Arceleanu.

Representaţiile d-luĭ Ionescu ne-a lăsat o plăcută amintire. D-sa duce cu sine simpatiile noastre şi sperăm că vom avea mulţămirea a'l maĭ avea din cînd în cînd între noĭ, fiind sigur de primirea călduroasă a ieşenilor.

D. Ionescu este chansonistul cel maĭ de valoare din ţară şi şi'a pastrat încă vocea clară şi mişcările legere.

Sala era arhi-plină şi printre mulţimea de lume observ:

D-nele Gheuca, Grigoriu, Dr. Bogdan, Dogar, Dr. Tiron, Penescu Dr. Catană, căp. Hagiescu, Locot. Visoschi, Cernătescu, Băgu, Kirilă, Rădulescu Mariu, Raicu, Vartic.

D-rele: Olimpia Ciudin, Grigoriu, Dogariu, Mărzescu, Densuşanu, Gal, Raicu, Amalia Zira, Botez, Pantazi, Băgu, Damaschin, Caranfil.

D-niĭ: Cosmovicĭ, C. Penescu, C. Ghiţă Mîrzescu, Densuşanu, Lefter Dimitrescu, Dr. Bogdan, Major Dr. Tiron, avoc. Longhinescu, Dr. Crivăţ, Crivăţ preş, Căp. Hagiescu, Locot. Vivoschi, Neculcea Vasiliu, Cozadini etc.

La prima reprezentaţie au asistat şi o parte din eleviĭ şcoaleĭ fiilor de militarĭ şi de pe la alte şcoale.

— —

De la parchet s'a depus la penitenciar pe locuitorul Teodor Hagiu din Cepliniţa care a ucis pe vărul seŭ Neculai Hagiu.

— —

La spitalul antirabic a fost internată fanaragiţa Vasilca Titianu fiind muşcată de un cîne turbat de piciorul drept.

— —

D-na Aglaia Thiron din ograda bisericeĭ Prapadoamna s'a plîns că în lipsa sa de acasă i s'a scos un belciug de la uşe răŭ-făcătorĭ şi intrînd în casă i-a furat dintr'un saltar suma de 250 leĭ.

— —

La crîşmarul Vusem Traum din soseaua Nicolina a izbucnit un foc, arzînd casele cu totul. Pînă în prezent nu să ştie de unde a provenit focul. Cu ocazia aceasta de sub un mindir i s'a furat suma de 1000 leĭ.

— —

Sub-comisarul Costiuescu a arestat pe individul Vasile Smolitu care a atentat la pudoarea feteĭ Maria Mărunţelu, minoră.

— —

In strada Ţicău la sergentul de poliţie Stefăniu a încetat din viaţă fiul seŭ fiind bolnav de anghină.

Igiena Copiilor

SCRISOAREA XII

Mutt stimată Doamnă!

VII. Cultivarea intelectuluĭ şi a funcţiunilor sufleteştĭ.

(Urmare)

Intăele semne de afecţiune, frica şi mînia se observă abea în cursul anuluĭ însă abea maĭ tîrziŭ, după ce relaţiunele copiluluĭ cu lumea de din afară devin maĭ feliurite.—Temperamentul nu este încă stabilit în cursul anuluĭ întăĭ, începe a se forma abea după vîrsta de un an; la vîrsta de doĭ anĭ se poate deja deosebi dacă copilul e de un temperament flegmatic, choleric saŭ sanguin.—Graiul se desvoltă ca şi afectele din simţiminte şi închipuirĭ. Graiul copiluluĭ mic (dacă îl putem numi aşa) este inconscient, nu este legat de un motiv, el este expresiunea pentru simţiminte generale, obscure şi constă într'o simplă diferenţiare a tonuluĭ plînsuluĭ. Cine s'aŭ ocupat şi studiat plînsul copiluluĭ noŭ născut, cunoaşte, înţelege acest fel de graĭ şi ştie cînd plînge de foame, cînd de frig, cînd de durere, ba merge maĭ departe, poate şti dacă simte durerĭ în cap, piept saŭ pîntece. Maĭ tîrziŭ, cînd diferitele simţiminte devin consciente, începe a se lămuri şi graiul copiluluĭ; el începe maĭ întăĭ a articula sunete în care se aude consonantele m-n-b-p-d cu vocale; aceste sunete sunt întovărăşite de graiul expresiv a mimiceĭ şi a gesticulăriĭ. Maĭ tîrziŭ, cam pe la finele anuluĭ întăĭ saŭ începutul anuluĭ al doilea, cînd se asociază la simţămintele consciente deja şi închipuirĭ de fel pozitive, se formează începutul unuĭ graĭ adevărat. Copilul începe de obiceĭ a imita întăile sunete de graĭ adevărat după oamenĭ saŭ animale, îşĭ crează însă desea orĭ, el însuşĭ şi sunete fără analogie cu alte sunete; orĭ cum ar fi de la această epocă începe a întrebuinţa acelaşĭ sunet totd'auna pentru aceeaşĭ închipuire sensuală, pentru acelaş lucru concret, precum: mamă, tată, cîine, miţă, dulce, amar, ferbinte etc.—Din aceste sunete se formează cuvinte, apoĭ începe a alătura două cuvinte, un substantiv şi un adjectiv şi cam pe la începutul anuluĭ al treilea maĭ adaugă cîte un infinitiv de verb, formînd astfel fraze şi iată în fine graiul format.—(După E. Beich).

Iaşĭ. **Dr. W. Finchelştein.**

(Va urma)

Vaccinările şi Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poştală.

De vînzare *două rînduri de case* în str. S-tu Lazăr: 3 odăĭ, bucatărie şi antret la faţă, 7 odăĭ în curte, pivniţă, beciŭ, grădină, loc întins la stradă pentru construcţiune.

A se adresa: *Str. Ghica Vodă, 24.*

De Inchiriet dela Sf. Dimitrie rîndul de jos al caselor din str. Procopie 26, compus din 8 odăĭ şi camară, cu intrare separată, bucătărie, spălătorie, pivniţă, lemnărie.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—**Boale de Femeĭ şi Copiĭ**—

Consultaţiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria. — Iaşĭ.

De arendat

Moşia Pănceştiĭ din jud. Roman, fosta proprietate a defunctuluĭ Ioan Stroiŭ. Amatoriĭ sunt invitaţĭ să se adreseze în Roman la d. Scarlat Ghidionescu saŭ în Iaşĭ la d. avocat Badăreŭ.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, deci avînd exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, unt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Constanţa 14 Septembrie 1898.

Orz 2020 hect. leĭ 4.50. Meiŭ 2500 hect. leĭ 4.50. In 500 hect. leĭ 12.25 Rapiţa 1200 hect. leĭ 6.50. Grîu 720 hect. leĭ 12.65. Secară 400 hect. leĭ 6.50.

Toate în oraş la magasie.

Galaţĭ şi Brăila nicĭ o operaţie.

Telegramele Străinătăţeĭ

Evenimentele din Franţa

Londra, 14 Septembrie.

După destăinuirile luĭ „Observer", Schwarzkoppen n'a văzut nicĭ odată borderoul. Un agent al biurouluĭ de informaţiunĭ l'a dat portaruluĭ ambasadeĭ germane, care ar fi fost un spion francez!—portarul l-a dat unuĭ alt agent, care l'a remis biurouluĭ de informaţiunĭ, unde a fost înregistrat ca document emanînd de la ambasada germană.

După „Weekly Dispatch" Esterhazy n'a părăsit Londra. El a schimbat numaĭ locuinţa, pentru a scăpa de urmăririle agenţilor francezĭ.

Londra, 14 Aprilie.

Observer *publică nişte destăinuirĭ ce ar emana de la un personagiŭ la care a locuit Esterhazy, la Londra. Esterhazy i-ar fi comunicat că el este acela care a scris borderoul, după cererea colonelului Sandherr şi cu cunoştinţa luĭ Henri. Documentul conţinînd cuvintele: „această canalie de D." a fost într'adevăr scris de Schwarzkoppen; totuşi nu este vorba de Dreyfus ci de Dallfus, care altă dată a dat ataşatuluĭ german planurile fortificaţiilor din Nissa. Doamna voalată era d-na du Paty de Clam,*

Paris, 14 Septembrie.

Azĭ a fost un meeting de 1500 persoane, sub preşidenţia d-luĭ Déroulède. Acesta a pronunţat un discurs, atăcînd mult pe d. Brisson, Clémenceau, Jaurès şi Trarieux, vorbind în contra revizuireĭ şi cerînd cetăţenilor să se formeze liga patrioţilor. (Aplauze, strigăte de: «Traiască armata) Jos jidanii»!

Adunarea a votat o ordine de zi de reconstituire a ligeĭ patrioţilor.

La eşirea de la meeting, un grup de contra-manifestanţĭ a strigat! «Trăiască Zola! Jos armata!" S'a produs o mică învălmăşală căreia, i-a pus capăt poliţia. Doĭ indivizĭ, carĭ aŭ strigat: „Jos armata!" aŭ fost arestaţĭ.

Paris, 14 Septembrie.

In consiliul de miniştriĭ ce se va ţine azĭ, se va hotărî dacă se va face saŭ nu revizuirea procesuluĭ Dreyfus.

Nicĭ odată nu s'a văzut atîta curiozitate din partea publiculuĭ parizian ca azĭ. Încă de la orele 7 dimineaţă o mulţime de curioşi staţionaŭ pe străzĭ aşteptînd cu nerăbdare deciziunea consiliuluĭ de miniştriĭ.

Partizaniĭ luĭ Dreyfus cred că se va admite revizuirea, pe cînd anti-dreyfusiştiĭ speră că aceasta va fi respinsă.

Majoritatea ziarelor spun că primul-ministru Brisson este ferm hotărît a susţine în consiliul de azĭ că revizuirea trebue făcută şi, dacă colegiĭ săĭ nu vor fi de această părere dînsul îşĭ va da demisia.

Paris, 14 Septembrie.

Se anunţă că ministerul este în complect desacord cu privire la revizuirea procesuluĭ Dreyfus. S'a telegrafiat preşedinteluĭ Republiceĭ să se întoarcă imediat la Paris.

Paris, 14 Septembrie.

Miniştriĭ întruniţĭ azĭ în consiliŭ au hotărît în unanimitate ca dosarul afacereĭ Dreyfus să fie trimis Curţeĭ de casaţie. Prin urmare cererea făcută de d-na Dreyfus ca procesul soţuluĭ eĭ să fie revizuit, a fost admisă.

La eşire miniştriĭ aŭ fost aclamaţĭ.

FAPTE DIVERSE

Un „hoţ" curios

Georges Moreau, numit şi Martin, a fost adus zilele trecute inaintea tribunaluluĭ corecţional, inculpat de vagabondaj.

Iată deslușirile date de deţinut, un om de vre-o 24 anĭ, cu figura suferindă:

«In ziua de 8 Iulie trecut, eşind din închisoarea de la Grande-Roquette, n'aveam în buzunar de cît vre-o nouă leĭ. Am trăit făcînd pe mahalul prin pieţe. N'aveam locuinţă. N'am putut găsi unde-va de lucru din pricina antecedentelor mele judiciare. Nu maĭ aveam cu ce trăi. Am vrut atuncĭ să fiu arestat. Am citit într'un ziar că se comisese un furt în strada Seneĭ.

Atuncĭ m'am dus acolo pentru a vedea cum stau lucrurile ca să pot maĭ apoĭ explica modul cum s'a comis furtul, a căruĭ victimă a fost d-niĭ Ducourbioux şi Mouillard, în noaptea de 27 spre 28 Iulie.

După aceia m'am dus la poliţie unde, după ce am trecut prin maĭ multe odăĭ, am găsit în sfîrşit pe cine-va căruia 'i-am declarat că am luat parte la furtul celor 150 leĭ, din casa cu No. 57 str. Seneĭ.

M'au arestat pentru acest lucru, de care în realitate nu sunt vinovat.

A doua-zi fuĭ dus înaintea judecătoruluĭ de instrucţie, căruia îĭ declaraĭ că cele spuse de mine erĭ la poliţie sunt absolut neadevărate. Spuseĭ de aseminea că n'am fost la Valenciennes şi am dovedit că nu am lipsit de la Paris».

După pleduaria d-luĭ Prosper Grepat, tribunalul presidat de către d. Chereau, a condamnat pe Georges Moreau, pentru vagabondaj, la o lună închisoare.

O întîmplare ciudată

Un ofiţer de la marina rusă, d. Ladislas G..., venit de vre-o cîte-va zile la Paris, luă o trăsură pentru a-l duce la hotelul unde locuia, str. Provence.

Scoborîndu-se din trăsură, ofiţerul neavînd mărunţele la el, zise băetuluĭ de la hotel să dea birjaruluĭ 1 leŭ 50.

Băetul nu vroi să plătească birjaruluĭ fără să-ĭ dea bacşiş, şi spuse asta ofiţeruluĭ, care, nervos din fire, îl luă la batae.

Viziteul veni pentru a-şi lua plata curseĭ. El îşĭ vede clientul înhăţat cu băetul, pe care îl ia drept un raŭ făcător, şi crede că luîndu-l şi el la batae nu-şĭ face de cît datoria.

Soseşte şi stăpînul hoteluluĭ. El primi un pumn în ochĭ. La ţipetele sale, casieriţeĭ îĭ veni raŭ; tot personalul striga de ţi se rupeaŭ urechile; un portar vecin, crezînd că-ĭ foc, apasă butonul de incendiŭ.

Intăĭ sosesc agenţiĭ, apoĭ pompieriĭ. strada este plină; toţĭ caută focul. In sfîrşit îşĭ vin în fire, şi îşĭ explică că tot tămbălăul a fost făcut degeaba.

Dar birjarul nu-şĭ maĭ găseşte trăsura. Un glumeţ o dusese str, Chausée d'Antim, unde un serjent dresează cuvenitul act verbal, pentru părăsirea trăsureĭ.

Ofiţer, băet, birjar, stăpînul oteluluĭ şi portar sunt duşĭ la secţie unde, comisarul de poliţie d. Guimis spre mulţumirea generală, îndreptă tot. Era şi timp.

ULTIME INFORMAŢIU

O iniţiativă lăudabilă, care'ĭ dăm cu plăcere loc, e următorul apel:

E cunoscut tuturor halul în care ajung absolvenţiĭ şcoalelor rurale după terminarea cursurilor.

Dorind cu toţiĭ a scoate ţaranul romîn din ignoranţa în care zace şi voind a-ĭ desvolta gustul cetituluĭ, *singurul mijloc* în starea actuală, pe de o parte pentru luminarea luĭ, iar pe de altă, scaparea de a se arunca în braţele viciilor, apelez la toţĭ scriitoriĭ iubitorĭ de neam, să onoreze mica bibliotecă din *Negreştĭ*, comuna Dobrenĭ, judeţul Neamţ cu ceva din prisosul munceĭ lor.

Ţărănimea le va fi recunoscătoare, căcĭ numaĭ prin carte se va ajunge la o lume maĭ bună, atît de mult dorită; iar subscrisul aduce în numele tuturora, cele maĭ viĭ mulţumirĭ acelora, ce vor bine voi a lua în vedere acest apel.

D. A. Alexandrescu
Invăţător

La institutul liceal de fete «Warlam» s'aŭ terminat corigerile examenul general, cît şi examenul de diferinţă, care anul acesta a fost admis de minister a se da la institut.

Rezultatul este următorul:

7 pentru examenul de diferinţă, 18 corigente, 2 cu examen general.

Toate aŭ reuşit.

Voinţa Naţională», cea maĭ ordinară reptiliană, şi-a perdut toată ruşinea. In lipsa argumentelor, a căzut într'un desfrîn de stil, că inspiră scîrbă suntem siguri, chiar şi celor maĭ fanaticĭ cetitorĭ aĭ eĭ.

Acest hal de degradare este un semn că au ajuns pe marginea prăpastieĭ.

Inainte onorabililor, căcĭ după stil vă veţĭ desvăli maĭ mult cine sunteţĭ!

Locuitorul Gh. Pontescu trecînd cu caru cu boĭ încarcat cu prund pe strada Moţoc, a căzut de pe car trecînd o roată a carului peste piciorul drept, sdrobindu-l. El a fost dus la Spitalul Sf. Spiridon într'o stare desperată.

Sub titlul «Fanatism romînesc» organele austro-maghiare relatează următoarea întîmplare din Arad. In timpul uneĭ ceremonii religioase, organizată de şcolile din acest oraş în memoria Impărăteseĭ Elisabeth, copiiĭ fură adunaţĭ în biserică, avînd la piept cu toţiĭ cocardele naţionale înfăşurate în crep negru. Inaintea bisericeĭ greco-orientale preotul Trayan Vatzan zmulse copiilor cocardele pentru că aveaŭ culorile ungureştĭ; celor maĭ marĭ le porunci să-l ajute ca să scoată toate cocardele şcolarilor. Uniĭ dintre aceştia se opuseră, dar fură pedepsiţĭ cu violenţă. In urma acesteĭ purtărĭ a preotuluĭ Vatzan, corpul profesoral a adresat o plîngere autorităţilor şcolare pentru a reprima fapta după cum se cuvine. O şedinţă extraordinară a consiliuluĭ şcolar a fost convocată.

Cu data de 22 Septembrie «Neue Freie Presse» anunţă din Bucureştĭ că se confirmă retragerea din minister a d-luĭ Cantacuzino, ministrul de finanţe. In acelaş timp dezminte tratativele de pace între Sturdza şi Aurelian.

Direcţiunea liceuluĭ, văzînd că d. Haret nu răspunde nimic la cererile de înfiinţare de divizionare, a făcut singură distribuirea nu admiţînd pînă la maximul număruluĭ de şcolarĭ cîţĭ încap în sălile cele maĭ marĭ ale liceuluĭ.

In clasa VII au fost admişĭ 72 de elevĭ şi eliminaţĭ 16, în clasa VI au fost admişĭ 90 şi eliminaţĭ 28.

Legea Haret complectată prin regulamentul său se dovedeşte deja absurdă în unele părţĭ.

Ast-fel profesorul de muzică va avea la liceu 92 ore pe lună cu un salar de 135 leĭ; cel de gimnastică de la divizionare va avea 44 oare cu un salar de 35 leĭ.

Acest din urmă profesor ar urma să fie plătit cu 75 banĭ pe oară adecă maĭ puţin de cît costul curseĭ uneĭ birje cu un cal.

In cercurile colectiviste se vorbeşte că d. Brandia va fi înlocuit cu începere de la 1 Octombrie, la directoratul liceuluĭ prin d. V. Burlă.

Halal de alegere!

In unul din numerile noastre am dat ştirea că 2 elevĭ din şcoala Militară ar fi dezertat.

Suntem informaţĭ cum că într'adevăr a dezertat, dar numaĭ unul, şi acela se numeşte Stoicescu, fiul maioruluĭ Stoicescu din Bucureştĭ. Acest elev a fost şi în şcoala Militară din Craiova.

Unde duce mania palavrelor.

Un fost crîşmar din jud. Tutova, bolnav de o boală chronică a venit să cerce norocul şi cu doctoriĭ de la Iaşĭ şi a ajuns la spitalul Paşcanu despre a căruia doctor a auzit că trebue să fie om bun la D-zeŭ, de oare ce nu e fiŭ de simplu popă, ci de protopop.

După cîte-va zile de şedere în spital, omul nostru văzînd că graţia divină aşteptată nu maĭ cade asupra capuluĭ luĭ, a fost apucat de un mare urît şi de o nostalgie a timpurilor trecute. Omul şi-a varsat tot focul către vecinii de crivat.

Crîşmarul nostru a avut se pare marĭ aventurĭ. La crîşma luĭ a venit vr'o 4 hoţĭ pe carĭ i-a adăpostit şi hrănit maĭ multe zile. Aceştĭ hoţĭ l-aŭ hotărît să intre în banda lor şi să plece după aventurĭ. La Brăila aŭ ucis nişte grecĭ la carĭ aŭ găsit 130,000 leĭ. Autoriĭ crimeĭ aŭ fost prinşĭ dar baniĭ le-aŭ rămas căcĭ i-aŭ ascuns bine. Şi aŭ angajat de avocat pe Cociaş cu 10,000 leĭ.

Aŭ scapat la juraţĭ cu o pedeapsă de 2 anĭ. După 6 lunĭ aŭ evadat şi aŭ trecut în Rusia. După cîţĭ-va anĭ de pribegire dorul de ţară i-aŭ făcut să vie înapoĭ şi să facă şi restul osîndeĭ.

Această spovedanie a fost auzită de un alt bolnav jandarm de meşteşugul luĭ. Acesta a raportat poliţieĭ, care acum prin organul şefuluĭ siguranţeĭ cercetează dacă nu cum-va sunt în faţa vre-unuĭ criminal, a căruĭ fapte n'aŭ fost încă cernute de justiţie.

In orĭ-ce caz de sigur Botez va face un lung şi romanţios raport în cauză, care să fie la înălţimea cifreĭ bugetare pentru poliţia secretă din Iaşĭ. Pînă atuncĭ vorbăreţul bolnav este supus uneĭ aspre privigherĭ.

Probabil că dacă se va descoperi ceva Pogonat o va pune pe socoteala buneĭ administraţiunĭ a Spitalelor S-tuluĭ Spiridon.

Vom ţine pe cetitorĭ în curent.

«Journal des Débats» în numărul sosit astăzĭ începe un prea interesant studiu asupra *armateĭ romîne*.

Vom reproduce în foiţa *Opinieĭ* studiul acesta datorit d-luĭ Charles Malo.

Politica Locală

Clubul liberal convocat pentru Sîmbătă 12 curent, nu a ţinut şedinţă, din cauză că adunarea nu se afla în număr zic uniĭ; ceĭ maĭ mulţĭ afirmă că adevaratul motiv pentru care conu Ghiţă nu a putut în şedinţă destul de plenară *să-şi proclame alegerea ca prezident, a fost, fiind că eraŭ prea multe note discordante gata să sbîrnîie. De aceea, spre a se evita furtuna, s'a hotărît că cinstitele feţe nu sunt în număr şi că întrunirea trebue amînată.*

Cu chipul acesta conu Ghiţă a avut două zile înaintea sa, ca să liniştească pe ceĭ burzuluiţĭ,

Ast-fel ierĭ Lunĭ la orele 8 sara, întrunirea la clubul liberal a avut loc, şi conu Ghiţă într'o cuvintare scurtă şi împăciuitoare a expus modul cum comitetul clubuluĭ ş'a ales biuroul.

Apoĭ discuţia oficială s'a terminat imediat spre a nu se da loc la vre-un incident displăcut, şi a urmat micĭ convorbirĭ saŭ schimbărĭ de vederĭ intîme, în care s'a lansat ideea că pe viitoarea listă de candidaţĭ ocultisto-colectivisto-disidentă, la comună să figureze d-niĭ Săndulescu şi Handoca, desemnaţĭ d'acum ca ajutorĭ de primarĭ în locul d-lor **Tacu** *şi* **Lepădatu.**

Partizaniĭ acestor din urmă cam cîrniră din nas, şi începură să murmure; eĭ aşteaptă acum o şedinţă oare cum oficială spre a-şi manifesta nemulţămirea faţă cu această deciziune. Conu Ghiţă, speră însă că pînă la a doua întrunire, ceĭ recalcitranţĭ vor slăbi puţin, şi pînă în cele din urmă ideea va fi admisă pe toată linia.

Aceasta în cazul cînd liberaliĭ vor presenta lista!...

Administraţia Căilor ferate, văzînd că aŭ păţit'o cu ridicarea tarifelor, căcĭ traficul călătorilor de clasa III — care aduce cel maĭ mare venit — a scăzut la jumatate, a hotărît să reducă tariful cu începere de la 1 Octomvrie st. n. şi numaĭ pentru clasa III-a. Pe distanţele micĭ tariful era atît de scump în cît sărăcimea prefera să umble cu căruţele harabageştĭ.

De acum înainte preţul va fi stabilit pe zone 10, 25. 40, 65 de kilomteri. Zona de 10 kilometri va costa 25 de banĭ. Tariful pentu cl. I şi a II-a va rămîne acelaş. Ca să nu se zică însă că nu s'a făcut nicĭ o inovaţie, s'aŭ instituit bilete de dus şi întors, dar fără nicĭ o reducere de preţ.

S'aŭ organisat de aseminea un fel de clasa IV. Se vor admite transporturĭ de lucrătorĭ cu vagonul, şi cu preţ de 88 banĭ de vagon pentru fie care chilometru, ceea ce ar face cîte 2 banĭ de persoană.

Comisiunea de pensiunĭ pentru pensionariĭ judeţuluĭ Iaşĭ, a admis înscrierea d-luĭ Dimitre Andronic între pensionariĭ judeţuluĭ cu o pensiune lunară de 30 leĭ.

Curtea s. I revenind asupra uneĭ jurisprudenţe din luna Iunie, a decis în majoritate ca taxa de înregistrare nu se socoteşte că cheltuială decĭ nu se pune în socoteala expropriatuluĭ, nu se scade din pret, ci priveşte pe cumpărător.

Unul dintre societariĭ teatruluĭ naţional pleacă la Bucureştĭ, în astă seară, delegat fiind de artiştiĭ societarĭ pentru a reclama ministeruluĭ contra membrilor Comitetuluĭ teatral, de negligenţa ce pun, de a se ocupa de afacerile teatruluĭ, de oare-ce, pînă în prezent n'aŭ fost nicĭ-odată pe la teatru.

Incepînd de astă-zĭ, interesantele telegrame ale „Opinieĭ" *vor fi expuse în vitrina librărieĭ* Maximovicĭ, *strada Golieĭ.*

Procesele carĭ se vor judeca de către curtea cu jurĭ din Iaşĭ, în cursul luneĭ Septembre sunt:

1) 16 Septembre Ion Gogu, V. Şerban şi I. Pîntenogul pentru tălhărie:

2) 17 Septembre Iordachi Apostol pentru tălhărie.

3) 18 Sept. Gh. A. Chirilă, lovire cauzătoare de moarte.

4) 19 Septembre. N. a Gafiţeĭ, atentat la pudoare cu violenţă.

5) 21 Septembre, V. Răcoare pentru tălhărie.

6) 22 Septembrie Iacobzon, Daniel, Cliner şi alţiĭ, calomniĭ prin presă.

7) 23 Septembre P. Tăutu, crima de omor cu violenţă.

8) 24 Septembre N. Lupu, pentru tălhărie.

9) 25 Septembre V. Micu atentat la pudoare.

Iată şi lista juraţilor:

1) Grigorovicĭ D., 2) Filipescu Alex., 3) Erbiceanu Gh., 4) Cuza Pantilimon, 5) Burghelea Ioan, 6) Ciurea Xenofon, 7) Dima Alex., 8) Andronescu C. Gh., 9) Manolescu Mlădian, 10) Mazlim Efrim, 11) Popescu N. 12) Cosmovicĭ Constantin, 13) Orghidan Alexandru, 14) Motăş Ioan, 15) Posa St. 16) Calmuschi Ioan, 17) Zahariea Ioan, 18) Ghiulea Const., 19)Filipescu Const., 20) Corban Al., 21) Niculau Al., 22) Costăchescu Gh., 23) Mandrea Stefan, 24) Filipescu Teodosie, 25) Beceanu Gh., 26) Buicliu Abgar, 27) Bottez N., 28) Leonardescu C., 29) Buicliu Ar., 30) Lipan I. Const., 31) Dima I. N. 32) Munteanu Victor, 33) Constandachi Stefan, 34, Bălănescu C. D. 35) Müller Augustin, 36) Buicliu I. Grigorie

Suplimentarĭ

1) Rusu Tudosie, 2) Roiu Neculaĭ, 3) Popovicĭ A. V. 4) Profiriu Const.

Ierĭ, la biserica Sf. Spiridon, cu ocaziunea hirotonisireĭ unuĭ preot, Arhiereul Răileanu a oficiat serviciul divin. Fiind şi serbarea de ziua Cruceĭ, corul vocal a avut de executat maĭ multe bucăţĭ foarte grele. De odată în mijlocul bicericeĭ se aude puternica voce a arhiereuluĭ către cor: Incă o dată, cruceĭ *tale*; peste cincĭ minute, alt incident. Părintele Răileanu strigă: *cîntaţi-mĭ mulţĭ anĭ.* Lumea a rămas uimită de vanitatea aşa de mare a prelatuluĭ, caz unic întîmplat în Biserica Sf. Spiridon.

Vanitas, Vanitatum.

Prea calcĭ pe urmele Mitropolituluĭ. Prea-Sfinte!

ULTIMA ORĂ

Serviciul nostru telegrafic special

REVIZUIREA

Paris 14 Septembre.

Revizuirea s'a admis în consiliul de miniştri.

PREŞEDINTELE

Paris 14 Septembre.

Felix Faure s'a reîntors la Paris, ierĭ. Svonul despre demisiunea ministruluĭ Viger se dezminte.

In jurul revizuiriĭ

Paris 15 Septembre

In consiliul de miniştri care a avut loc ierĭ, asupra revizuiriĭ s'aŭ iscat dezbaterĭ foarte viĭ. Ministrul Viger a combătut dintru întăiŭ revizuirea, apoĭ, faţă de deciziunea majorităţiĭ consiliuluĭ, a înclinat pentru revizuire după Sarrien.

Dosarul la Casaţie

Paris 15 Septembrie.

Ministrul de justiţie Sarrien va transmite astăzĭ Casaţieĭ cererea de revizuire.

De-asemenea a anunţat procuroruluĭ general prin o adresă că orĭ-ce atac în potriva armateĭ trebuie urmărit îndată.

Războiul în Africa

Paris, 15 Septembrie.

Ministrul de externe, d. Delcasse a primit confirmarea ştireĭ că misiunea Marchand a sosit la Faschoda. S'au ivit marĭ neînţelegerĭ între comandanţiĭ expediţiuniĭ engleze şi franceze asupra posesiuniĭ Faschoda.

Asupra acesteĭ chestiunĭ au loc la Paris negocierĭ între ambele guverne.

Dezarmarea

Roma, 15 Septembrie.

D. Canevaro a răspuns guvernuluĭ Ţaruluĭ că Italia acceptă intervenţia pentru întrunirea conferinţeĭ de dezarmare, propusă de Impăratul Nicolaĭ II.

Din Austria

Viena, 11 Septembrie.

Camerile Austriace s'aŭ deschis în seziune extraordinară. S'a decis a se prezenta Impăratuluĭ expresiunile de condoleanţă. Şedinţele aŭ fost ridicate în semn de doliu.

Camera deputaţilor a reales vechiul biuroŭ.

Complicaţiĭ în China.

Port-Arthur 15 Septembrie.

Se semnalează o mare mişcare de trupe ruseştĭ spre Peking, în scop de a menţinea ordinea. Sunt temerĭ serioase de revoluţie. Se crede că Englejiĭ se vor opune cu forţa la demersurile ruseştĭ. Un conflict anglo-rus este iminent.

Bucureştĭ 15 Sept.

Procesul Maurisseau s'a amînat pentru 5 Octomb. din cauză că avocaţiĭ recurentuluĭ aŭ invocat nouĭ motive.

Noul Institut D. D. Pastia

ANUL AL XI-LEA
— IAŞI —

8, Strada Banu, Casele Ghica

Acest institut se împarte în două secţiĭ *secţia primară şi secţia liceală.*

Un corp profesora compus dintre ceĭ maĭ buni institutorĭ, profesorĭ şi pregătitorĭ, propune materiile prevăzute în programul statuluĭ, în secţia primară. Iar eleviĭ secţieĭ liceale urmează cursurile liceuluĭ naţional, care ie alăturea, găsind în institut o întreţinere şi o educaţie desevîrşită; pregătitorĭ într'adins aleşĭ, vor prepara cu eleviĭ lecţiile zilnice. Această secţie a fost reorganisată, spre perfecţionare.

Limbele franceză şi germană se predaŭ cu tot dinadinsul de către profesorĭ şi pedagogĭ cu îngrijire aleşĭ din Germania şi Franţa.—Muzica vocală şi instrumentală—desemnul, dansul şi celelalte arte de agrement se propun de ceĭ maĭ bunĭ maeştri.

Inscrierile încep la 15 August a. c. şi se sfîrşesc la 1 Septembrie a. c. în orĭ ce caz nu se maĭ primesc după 15 Septembre conform dispoziţieĭ ministeriale.

Drept orĭ ce lămurire, a se cere broşura explicativă a şcoaleĭ, care se va trimete la cerere, adresa numaĭ să fie citeaţă şi lămurită.

Numărul elevilor fiind cu vroinţă mărginit, iar cea maĭ mare parte din locurĭ fiind reţinute, părinţiĭ doritorĭ a-şi plasa copiiĭ în acest institut sînt rugaţĭ a înştiinţa cît maĭ de cu vreme direcţiunea.

Direcţiunea

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacţie.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariu E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele maĭ amănunțite asupra tuturor chestiunilor la ordinea zileĭ.

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, ştiinţifice, etc.**

Corespondenţĭ speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupelg & Co.,* compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERŞON & Co IAŞI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poştală, *cu preţurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curăţenie,* cu maşinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* şi trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantităţeĭ,* sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calităţeĭ** şi **eftinătăţeĭ** învingorĭ ce concurenţă.

Cu stimă

GHERŞON & Co.

Fabrica «Lumina»

Strada Zugravilor No. 46

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăţĭ.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea liberă.

Cereţĭ Pretutindenĭ

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEŞTĬ

Cereţĭ Pretutindenĭ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeş)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleştĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteştĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

IMPORTANT

Atelierul Chimico-Technic „SINGER“

Strada Golia 46.

Atrage deosebită rtenţiune onor. Public asupra următoarelor produse neîntrecute de bune cu efect *garantat*:

LAC în orĭ ce color, pentru văpsirea pălărielor de paie.

Poudre «Sanitas» rosa, crem, şi alb.

Apa de Toillette.

Săpun pentru toiletă «Cocos».

CREMA «SINGER» specială pentru conservarea încălţămintelor colorate, care întreţine pielea fiind tot-de-a-una moale şi iĭ dă lustru, mult maĭ bun, de cât orĭ-ce soiŭ de lac.

Borcanul mare **1 Leŭ** Borcanul mic **50 Banĭ**.

«CHEVREAULINA» unică pentru conservarea încălţămintelor de Chevreau.

Ceara albă „Virgină“ pentru lustruit mobile, parchete, dușamele, piele etc.

P. S. Maĭ recomandă unsorile pentru Hamurĭ, Burduf, Poclit, Şeĭ, Copitele cailor, Maşinĭ etc.

Aseminea instalaţiunĭ şi reparaturĭ de sonerĭĭ electrice şi telefoane etc.

Tot o dată recomandăm cerneluri în orĭ-ce coloare. Pastă qentru centigrafĭ (saŭ Hutograf) şi cerneală pentru marcat lenjurĭ (saŭ albiturĭ).

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

şi trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Leĭ *Treĭzecimiĭ,* pentru casul de moarte, şi o rentă corespunzătoare acesteĭ sume, precum şi Leĭ 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Leĭ 90,** plus accesoriĭ.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, şi se asimilează căilor ferate şi tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societăţeĭ: Bucureştĭ, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovicĭ

AVOCAT

Strada Barboĭ

C. M. Miclescu

AVOCAT

Strada Veche

ALEX. G. DABIJA

AVOCAT

Strada Golia

Ştefan Longinescu

AVOCAT

Strada Lăpuşneanu 21 Iaşĭ

UN OTEL!

De închiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ştefan cel Mare No. 15.

Doctorul V. I. Bejan

Consultaţii în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu

AVOCAT

Strada Asachi

Iaşi—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 109 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — JOĬ 17 SEPTEMBRIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

MAZILIREA D-LUI GHEORGHIAN

In vederea apropiatelor alegerĭ comunale, toţĭ domniĭ membri aĭ clubuluĭ conservator sunt rugaţĭ să binevoiască a se întruni în fie-care Mercurĭ şi Sîmbătă, orele 8 sara, în saloanele clubuluĭ.

COMITETUL

Al douilea rescript eşit din gremiul prim-ministeriuluĭ maghiar:

„In luna luĭ Octombrie 1894, Dimitrie Sturza, actualul ministru-preşedinte şi ministru al afacerilor externe ale Romîmieĭ, a ţinut un discurs la Orfeŭ, în care cu date a arătat, că ce şi cîte sume să trimit din partea guvernuluĭ conservator de atuncĭ şi prin a cuĭ intermediare.

„In urma acestora, guvernul ungar regesc s'a nisuit a se informa despre starea reală a lucrurilor, şi pe basa acestor date — din care o parte Vi-s'aŭ comunicat Excelenţeĭ Voastre, în 22 Martie, prin Excelenţa Sa d. prim-ministru — s'a convins, că ajutorul anual dat de guvernul romîn până la 1876 pe faţă, a devenit secret şi că autorităţile susţinătoare a şcoalelor din Braşov, cu toată ordinaţiunea ministerială din 1875 şi, ce e maĭ mult, în contra art. de lege XXX. din 1883 §. 78 îl primesc, ba îl chiar urgentează. **Din causa aceasta, s'a văzut necesitat a interveni la guvernul regesc romîn pe cale diplomatică în chestia subvenţieĭ, şi acesta a dat în privinţa subvenţiuneĭ o notă afirmativă cu indicarea sumeĭ".**

(Tribuna No. 198, pag. 794).

Incercarea uneĭ reforme

II

Am văzut în numărul precedent că starea de decadenţă a oraşelor noastre se datoreşte, maĭ ales, moduluĭ cu desăvîrşire defectuos cu care se administrează interesele lor.

Organizaţia municipală, cum există astă-zĭ, nu maĭ corespunde de loc scopuluĭ ce trebuia să'l îndeplinească, adică mănuirea directă de către orăşanĭ, a banuluĭ lor, nicĭ idealuluĭ urmărit de constituanţii noştri, instituirea libertăţilor locale şi printr'însele înjghiebarea educaţiuneĭ politice şi sociale a cetăţenilor.

Cea maĭ bună dovadă că ne aflăm în faţa unuĭ ruaj ştirbit şi devenit inutil este că, de s'ar suprima consiliile comunale de către un guvern cu vederĭ strîmte dar practice, comunele nu numaĭ că nu ar suferi de această operaţie cesariană, dar s'ar folosi de stărpirea tuturor abuzurilor şi transacţiilor imorale, prin care un primar mehenghiŭ ştie să-şĭ împrietenească pe uniĭ şi să îmblînzească pe aceĭ maĭ recalcitranţĭ d'intre consilierĭ, artă, care a fost adusă la apogeul eĭ de către primarul actual al Iaşilor.

Am zis, însă, că strîmte ar fi vederile unuĭ guvern care ar suprima consiliile comunale, pentru cuvîntul că nu sunt de cît o superfetaţie parazitară faţă cu omnipotenţa ministerială, şi numaĭ o ilusiune de ocîrmuire comunală, căcĭ nu trebuie să ne preocupăm numaĭ de ziua de astă-zĭ, ci de viitorul acesteĭ ţărĭ, de înrîurirea ce pot avea asupra desvoltareĭ virtuţilor sociale, instituţiunile carĭ lasă practica libertăţilor în mîna cetăţenilor pentru ca să le priceapă şi să ajungă a se folosi de dînsele.

Ne rămîne decĭ de a căuta prin ce mijloace am reuşi ca să dobîndim nu desfiinţarea ci însănătoşirea lor.

Diagnosa boaleĭ de care suferim o aflăm în programele tuturor partidelor politice şi sub aceeaşĭ denumire de pletoră politică.

De patru orĭ pînă acum, la 9 Aprilie 1874, la 5 Noembrie 1882, la 7 Maĭ 1887 şi la 31 Iulie 1894, legea comunală iniţială din 1864 a fost abrogată saŭ primenită fără ca starea comunelor să fie îmbunătăţită întru cît-va.

Cauza este că toate aceste legĭ nu s'aŭ atins de cît de puncte de un interes secundar, de comptabilitatea municipală, de numărul consilierilor, de dreptul de numire al primaruluĭ, care se lua saŭ se restituia — vorbă să fie — consiliuluĭ comunal, nicĭ una, însă, nu s'a încercat a realiza dezideratul constituţieĭ, organizarea autonomieĭ comunale.

In acest răstimp de treĭ zecĭ şi patru de anĭ, sub un regim de descentralizare bine întocmit, oraşele 'şĭ-ar fi putut accentua individualitatea lor, cetăţeniĭ s'ar fi îndrumat pe calea unică a libertăţilor, în spre *self-governmentul*, care a făurit superioritatea necontestată a popoarelor anglo-saxone.

In zadar, însă, am boci greşalele trecutuluĭ şi, pe de altă parte, chiar dacă ne am hotărî în sfîrşit a urma îndreptariul constituţieĭ, nu trebuie să credem că vom fi reuşit a deslega problema organizaţieĭ municipale, şi că vom putea alunga vr'o dată politica de la comună, dovadă Statele-Unite în care libertăţile locale nelimitate, pe lîngă înflorirea uimitoare a oraşelor lor, au dat naştere şi acestuĭ sindicat, de corumpere electorală, vestit sub numele de *Tammany-Hall*.

Descentralizarea oţăleşte calităţile sociale şi practice ale unuĭ popor, desvoltînd într'însul caracterul public, adică sentimentul de solidaritate şi de răspundere individuală, dar nu face să dispară patimele luĭ, şi de aceea vedem că nicăierea, chiar în ţările cu civilizaţia cea maĭ înaintată, nu s'a putut afla încă adevarata soluţie a problemeĭ municipale.

Iată maĭ bine de nouă-zecĭ de anĭ de cînd Europa se frămîntă şi se îndeletniceşte cu cercetarea eĭ, *căcĭ frumuseţa şi puterea de dezvoltare a oraşelor apusene se datoreşte nu organizaţiilor lor actuale, ci libertăţilor de carĭ s'aŭ bucurat maĭ multe veacurĭ.*

In adevăr, pe cînd noĭ nu avem nicĭ o datină istorică, şi nu suntem în stare de a şti nimic din ceea ce se petrecea în municipalităţile noastre maĭ înainte de regulamentul organic care, cel dintîiŭ, le-a individualizat, şi istoriciĭ nu ne-aŭ păstrat de cît denumirile de *soltuzĭ, judeţe şi pîrgarĭ*, fără de a fi în stare de a ne spune nicĭ însuşirile lor nicĭ macar dacă aceştĭ dregătorĭ eraŭ numiţĭ saŭ aleşĭ, oraşele din Germania, de pildă, ajunseseră în veacul XV la cea maĭ perfectă neatîrnare, exercitînd nu numaĭ drepturile publice, dar şi toate drepturile politice, *judicium infimum* şi chiar *judicium supremum*. Vestita ligă *Hanseatică* arată măsura putereĭ acestor oraşe.

Libertăţile locale, şartele şi drepturile denumite *„coutumes de franchises"*, aŭ provocat, pe de altă parte, în Franţa un avînt de civilizaţie atît de puternic încît, după cincĭ sute de anĭ, acest popor a fost în stare să se înalţe pînă la marele secol al luĭ Ludovic al XIV.

Maĭ e nevoie oare să reamintim puterea republicelor italiene şi civilizaţia strălucită a Florenţeĭ, Veneţieĭ, Milano etc. etc. maĭ înainte de 1530, data cînd aŭ început a năvăli asupra lor şi din toate părţile popoarele germane, austriace, spaniole şi franceze?

Spania cu *fueroşiĭ* antice, Anglia cu ciudatele eĭ parohie deosebite în oraşele zise *parliamentary boroughs* şi în cele rămase *municipal boroughs*, toate oraşele, într'un cuvînt, din occidentul Europeĭ, aŭ trecut printr'o lungă şi glorioasă fază de autonomie, maĭ înainte de a se stratifica sub presiunea despotismuluĭ care, de la veacul al XVI pînă la revoluţia franceză din 1789, a făurit cu libertăţile popoarelor puterea centrală cea maĭ absolută.

Aşa dar după ce furtuna revoluţieĭ a strivit acest cesarism roman, oraşele ca şi popoarele apusene nu aŭ avut de cît a relua firul întrerupt al evoluţieĭ lor seculare.

Acest trecut strălucit este cauza de căpitenie pentru care suntem atît de îndepărtaţĭ de civilizaţia şi dezvoltarea oraşelor acestor ţărĭ, macar că instituţiile lor sunt tot atît de defectuoase.

In numărul de mîne, vom arata diferitele proiecte de reformă propuse pentru reorganizarea lor.

D. A. Grecianu.

SITUAŢIA

Cu toată şapca cea nouă pe care conu Ghiţă şi-a comandat-o anume pentru alegerile comunale, colectivitatea locală pare îngrijită de rezultatul acestor alegerĭ şi pune puţine speranţe pe emisa *şapcă.*

Astfel, în prevederea uneĭ căderĭ aproape sigure, d. Nicu Gane, ca delegat ocult al clubuluĭ, prepară de pe acum, pe lîngă d. Sturza, justificarea eventualeĭ degrengolade şi o aruncă pe spetele d-luĭ prefect Gheorghian care nu se pretează probabil la mişelĭĭ. D. N. Gane ar fi cerut pur şi simplu d-luĭ Dim. Sturza se înlocuiască pe d. Gheorghian, negarantînd de altfel reuşita alegerilor. Oculta locală ar dori să aibă un prefect fără scrupule, un fel de instrument orb în mînele eĭ, şi profită de perioada electorală ca să se debaraseze de d. Gheorghian.

Prefectul de judeţ, rîde însă în frumoasa-ĭ barbă sură, de toate svîrcolirile tricolicilor şi cîrţiţelor partiduluĭ, declinînd orĭ-ce solidaritate cu apucăturile intrigante ale acelor ce vor să 'şĭ asume conducerea alegerilor.

***

In ţară, lucrurile merg şi maĭ abraşe pentru ocultă. Vorbind despre situaţia guvernuluĭ faţă cu alegerile comunale organul d-luĭ P. S. Aurelian se exprimă ast-fel:

„Guvernul se svîrcoleşte în toate chipurile pentru a găsi un candidat la primărie, fără a reuşi. Situaţia e decĭ foarte gravă în Capitală.

„In judeţe lucrurile nu staŭ maĭ bine. Convocarea din urmă a maĭ multor prefecţĭ a fost făcută cu scopul de-a se stabili care e anume situaţia guvernuluĭ în maĭ multe oraşe principale. După cîte am aflat, consultaţiunea aceasta cu prefecţiĭ a dat resultate îngrijitoare pentru guvern.

„Oraşe ca Iaşiĭ, Galaţiĭ, T.-Severin, Cîmpulung, Tîrgovişte, Ploeştĭ, Bîrlad, Huşĭ sunt foarte nesigure şi unele considerate ca pierdute pentru guvern.

De aceea ne temem că guvernul va păţi-o, — şi nu pentru el ne temem, ci pentru partid, al căruia nume a făcut greşeala neertată să-l asocieze cu actele şi cu soarta luĭ."

ACTUALITATI

Detronat, nu omorît

«Civilizaţia» europeană a pătruns prea puţin încă în Extremul-Orient ca politica să fie însoţită de violenţe atît de marĭ, cum ar fi bună oară, asasinarea împăratuluĭ Chineĭ, anunţată de curînd. Adevărul e că nu a fost de cît o revoluţiune de palat; Impărăteasa-mamă şi-a *reluat* în stăpînire tronul, îndepărtînd pe tînărul monarc, lucru care nu se întîmplă pentru întăiaşĭ dată. Impărăteasa e una din cele maĭ marcante personalităţĭ ale Curţiĭ şi simpatia eĭ pentru Li-Hung-Ciang e pricina loviturii de stat.

După ziarul *Times*, dizgraţia luĭ Kang-You-Meĭ, consilierul tronuluĭ, care va fi înlocuit prin Li-Hung-Ciang — provine de acolo că acest înalt mandarin ar fi avînd intenţiĭ prea liberale şi ar fi vrut să stîrpească multe abuzurĭ. Părerea aceasta traduce nemulţămirea englejilor faţă de noile evenimente din China.

«Nouă ne-ar fi indiferent — observă în schimb ziarul *Débats* — că e la putere în China *Li* saŭ *Kang*, dacă ziarele engleze n'ar fi salutat dizgraţia celuĭ dintîiŭ ca pe acea a unuĭ duşman politic al Britanieĭ. Se pare că rezultă din declaraţiile lor şi din patima ce pun în această afacere că ar fi fost vorba să se facă din primul consilier Kang-You-Meĭ un feliŭ de şef al unuĭ partid englez în China, lucru ce interesează de aproape toate celelalte puterĭ.

Orĭ-cum ar fi, încheie ziarul francez, recenta revoluţie în imperiul ceresc n'ar trebui să rămîe de cît o simplă intrigă asiatică.

Maĭ lămurit vorbeşte oficiosul «Le Temps» despre afacerile *cadavruluĭ galbăn*:

«Ceea ce se vede clar, e că reîntoarcerea la putere a luĭ Li-Hung-Chang — maĭ ales după manifestaţia stîngace a bucurieĭ englejilor la căderea luĭ — va contribui maĭ mult la reuşita intereselor Rusieĭ de cît ale Angliei. Iată de ce sunt atît de pesimiştĭ proorociĭ englejĭ în această materie».

LAŞĬ ŞI MIŞEĬ

Cît sunt de mizerabilĭ! Pe cît timp au văzut că se face o confusie în provenienţa actelor, le-au declarat de false, smulgînd desminţirĭ de la presa oficioasă maghiară, pe tema, că Wlassicz nu a emis de cît un act. De aci *Voinţa* a întreprins faimoasa campanie a falşităţiĭ. Dar cînd preotul Voina, prin scrisoarea sa, a lămurit faptul arătînd că actele există autentic, şi că unul este de la Vlassicz iar al doilea din gremiul Prim-ministeriuluĭ, presa lor a rămas ca trăsnită şi a amuţit, abia putînd îngăima o apărare stupidă, bazîndu-se pe vechile desminţirĭ ale preseĭ maghiare, şi în convingerea lor, că aceste palavre nu pot orbi de cît pe naiviĭ lor, au început să ţipe: «Nu credem nicĭ pe Voina, nicĭ pe mitropolitul Roman, eĭ sunt nişte complicĭ, scoateţĭ actul al doilea în original, sau o copie fotografică». In acelaşĭ timp, s'au luat din nou la braţ cu toate slugile consulatuluĭ şi au implorat ajutor. In fine «*Pester-Loyd*» şi oficiosul «*Orsz. Ertesitö*» dau o desminţire după placul solicitatoruluĭ, şi zic: «da, există un rescript autentic din gremiul Prim-ministeriuluĭ, dar acel act este scris de *alt-cineva*, care aparţine *presidiuluĭ ministerial*, dar nu *strict*».

Şi acel *cine-va* nu este altul de cît **Ieszensky**, şeful secţiuneĭ *naţionalităţilor*, care este alipită la presidiul ministerial.

Dacă dar *Ieszensky — decoratul dv.* — d-le Sturza, nu reprezintă oficialitatea presidiuluĭ ministerial, ce a căutat în anchetă după emiterea rescriptuluĭ? Cum a putut actul luĭ Ieszensky, neoficialul după dv., — să pună în inquietitudine pe mitropolitul Roman şi să ceară preotuluĭ Voina, ca Prim-Efor al şcoalelor din Braşov, să-ĭ pună la dispoziţie toate actele, pe care le cere Ieszensky? Dacă actul era neoficial — bine înţeles că nicĭ ancheta luĭ Ieszensky nu putea fi oficială, şi prin urmare mitropolitul Roman, cît şi preotul Voina îl trimeteau la primblare.

Pentru numele luĭ D-zeu, dar pe cine voiţĭ dv., să orbiţĭ cu acest fel de desminţirĭ, făurite ad-hoc, care vĕ apără ca funia pe spînzurat?

Păstraţĭ aceste năzdrăvăniĭ pentru *Cameră*, unde le veţĭ putea debita 'naintea mamelucilor dv., fără teama de a nu fi crezuţĭ, căcĭ, slavă Domnuluĭ, aveţĭ din belşug şi **perverşĭ** şi **naivĭ** carĭ să vĕ creadă.

Din declaraţiunea conteluĭ Kálnoky, făcută în sînul delegaţiunilor în 1894 şi pe care vă-o pune în gură «*Orsz. Ertesitö*», vă năpustiţĭ asupra conservatorilor şi vă permiteţĭ să ne faceţĭ pe noĭ trădătorĭ, umblînd cu deducţiunĭ sophistice, că Kalnoky n'a putut fi informat de cît de guvernul de pe atuncĭ, adecă de conservatorĭ.

Reptiliana colectivistă în frunte cu «Voinţa» ţipă cît o iea gura pe această temă, şi ca femeile cele maĭ perdute, şi-au perdut, şi ruşinea, şi urbanitatea stiluluĭ, şi tot. Este în paroxismul sceleratuluĭ cînd i se înfundă. Pe de o parte se anină de tot ce poate, ca să se salveze, şi pe de alta, înjură cît poate, ca să producă o diversiune.

Ca să vă tăiem pofta de a maĭ alerga şi la acest şubred refugiŭ, la care vĕ trimete amica d-voastră, foaia ungurească «Orsz Ertesitö», vom reproduce aci un principal pasagiŭ din actul trimis mitropoliturluĭ Roman, din gremiul Prim-Ministeruluĭ unguresc, pe care aţĭ convenit în fine a'l recunoaşte că este autentic, şi fără a se fotografia — dar care pretindeţĭ că, deşi eşit din gremiul Primi ministeruluĭ, este scris de *alt-cine-va*:

Iată ce zice acel *alt-cineva*:

«In luna luĭ Oct. 1894, Dimitrie Sturza, actualul ministru preşedinte şi ministru al afacerilor externe ale României, a ţinut un discurs la Orfeu, în care CU DATE A ARATAT, că ce, şi cîte sume, se trimit din partea guvernuluĭ conservator de atuncĭ şi prin a cuĭ intermediare.»

«In urma acestora, guvernul ungar regesc s'a năzuit a se informa despre starea reală a lucrurilor, şi pe baza acestor date — din care o parte vi s'aŭ comunicat Excelenţeĭ voastre în 22 Martie, PRIN EXCELENŢA SA D. PRIM-MINISTRU, — s'a convins că autorităţile susţinătoare a şcoalelor din Braşov cu toată ordinaţiunea ministerială din 1875 şi, ce e maĭ mult, în contra art. de lege XXX din 1883 § 22, îl primesc, ba îl chiar urgentează. *Din cauza aceasta s'a văzut necesitat a interveni la guvernul regesc romîn, pe cale diplomatică în chestia subvenţieĭ,* **şi ACESTA (guvernul d-luĭ Sturza) A DAT ÎN PRIVINŢA SUBVENŢIEĬ O NOTA AFIRMATIVA, CU INDICAREA SUMEĬ. (Tribuna No. 198 pag. 794.)**

Eĭ, Domnilor colectivişti, acesta este actul pe care maĭ întîiŭ l'aţĭ declarat falş, apoĭ după scrisoarea preotuluĭ Voina, care v'a uimit, l'aţĭ cerut să vi se arăte fotografiat, de oare ce cu cinism îĭ contestaţĭ autenticitatea; astăzĭ, nemaĭ putîndu-ĭ contesta autenticitatea, ziceţĭ, după şoaptele reptileĭ luĭ Ieszenski, că actul nu este scris de Banffy ci de *alt-cineva*, (Ieszensky); că nu este oficial, ci ca o scrisoare privată, către mitropolitul Roman.

«Va să zică actul nu este oficial deşi eşit din gremiul Primuluĭ Minister, dar atuncĭ de ce vorbeşte către Mitropolit, *că o parte 'i s'aŭ comunicat de către Ex. Sa d. prim-Ministru Banfy?*

Nu este oficial, ziceţĭ, şi cu toate acestea Ieszensky a fost în anchetă.

Nu este oficial, ziceţĭ, şi cu toate aceste existenţa şcoalelor din Braşov, a fost, şi este încă ameninţată după anchetă.

Actul deşi neoficial cum ziceţĭ, vă denunţă totuşĭ că D. Sturza, actualul Prim-ministru, a arătat, prin discursul seŭ de la Orfeŭ, *datele* şi *sumele* carĭ se trimeteau din partea guvernuluĭ conservator, şcoalelor din Transilvania, şi cu toate acestea, cu o uimitoare îndrăsneală, imputaţĭ conservatorilor tradarea.

Ce neruşinare! şi ce *neruşinaţĭ!*

De cît v'aţĭ ocupa de d. Take Ionescu, căruia îĭ doriţĭ peirea, ca să scapaţĭ de incomodările, ce vă causează, maĭ bine aţĭ oferi fringhia protectoruluĭ dv. care nu merită altă soartă maĭ bună. Dar nu o faceţĭ căcĭ sunteţĭ **Iaşĭ şi mişeĭ.**

Ceia ce nu vă permite laşitatea d-voastră, vă va face neamul romînesc.

EXTERNE

FASHODA

— —

E greŭ de prevăzut de unde anume va ţîşni scînteia războiului. Dar din multiplele cauze—nouri ce întunecă orizontul politic al Europei—una va precumpăni fără îndoială şi poate maĭ curînd de cum se crede.

Egipetul este un teren foarte accidental. Complicaţiile se înmulţesc aci, cu deosebire în jurul Fashodeĭ, *localitate unde se desfăşură activitatea căpitanuluĭ francez* Marchand, *încuragiat de guvernul francez, aliat cu cel rusesc, negreşit.*

Organele politice oficioase îşĭ daŭ silinţa de a atenuà evenimentele şi refuză de a crede într'un conflict iminent, *după expresia corespondentuluĭ nostru telegrafic.*

Iată ce crede „Le Temps“ sosit ierĭ aci:

„Ne place a crede maĭ bine versiunea care esclude conflictul sigur. Poarta este larg deschisă pentru negocierĭ. Diplomaţiĭ aŭ cuvîntul.

„In dezbaterea ce se va iscà, vor trebui considerate două lucrurĭ argumentele pe carĭ le va întrebuinţà Franţa sprijinind acţiunea căpitanuluĭ Marchand şi obiectivul real, definitiv al acesteĭ campaniĭ politice.

„In fond, teza guvernuluĭ francez e perfect de simplă. Egiptul părăsise unele porţiunĭ în basinul Nîluluĭ de sus pe care le stăpînise foarte puţin temeĭnic; devenise libere—res nullius—*teritoriile acestea putea să şi le însuşească cel dintîiŭ venit, iar înapoiarea lor Egipetuluĭ orĭ puterĭ suzerane—Turcia—trebuie să fie obiectul unuĭ tîrg iar nu al uneĭ somaţiunĭ.“*

După acestea ziarul francez arată că prin aniĭ 1884—85 Anglia făcuse şi ea tot aşa, însuşindu-şĭ bucăţĭ de teritoriu ca nişte rămăşiţe de naufragiu. După cum se vede, statele europene se purtaŭ ca în casa pustie şi numaĭ după ciocnirea în jurul aceloraşĭ intenţiĭ de cucerire s'aŭ ivit actualele neînţelegerĭ.

Franţa aminteşte Angliei dictonul latin: Patere legem quam ipse fecisti,—*ispăşeşte legea ta, tu însu-ţi.*

NAIVITATE

— —

Inspre-apus soarele cade; de razele-ĭ strălucitoare
Tu-aĭ scoborît puţin perdeaua, ş'apoĭ din umbră, visătoare,
In haine uşurele, albe, priveştĭ pe ceĭ ce trec pe stradă,..
Cît de frumoasă eştĭ, ferice de ceĭ ce pot ca să te vadă!

Gîndeşte-te, dulce fecioară, că sunt fiinţĭ şi de acele,
Cari-adîncindu-se o clipă în ochiĭ teĭ, duioase stele,
Işĭ perd şi mintea şi puterea sub vraja lor ameţitoare,
Gîndeşte-te că fără minte, o inimă sermană moare...

— Trecînd, eŭ te-am zărit copilă, şi m'am oprit privind la tine,
Cacĭ nu ştiam, e'nchipuire, visez, sunt treaz, saŭ nu vĕd bine,
Aşa de dulce-ĭ armonia ce'n negriĭ ochiĭ teĭ tresare,
Ş'atît de neînvins e dorul de-a te privi în admirare...

Pe faţa-ĭ fragedă ca floarea primavaratecelor ramurĭ
E o lumină ne'nţeleasă ş'un calm de-adîncă dulcşie —
De ce aĭ tresărit, minune, cînd te-am privit sfios prin geamurĭ?
A, ce copil sunt " Ma'nşel însu'mĭ cu o naivă bucurie...

Gordon.

Ştiinţĭ-Litere-Arte

Am primit la redactie No. 2 din revista *Viitorul*. Materia didactică preponderează în această revistă: Art. 73 şi 50 din Legea Invăţămîntuluĭ primar şi secundar; pedagogia la Universităţile din Prusia, o nouă soluţie a celor 3 probleme fundamentale ale pedagogieĭ moderne.

Recomandăm cetitorilor această revistă, ce apare în Iaşĭ cu preţul de *6 leĭ*. Redacţia şi administraţia, strada Bulgară 41.

*

Revista corpuluĭ didactic din Piatra întră în al 3-a an de existenţă. Sacrificiile ce corpul dăscălesc primar din Piatra şi jud. Neamţ pune pentru susţinerea acesteĭ reviste merită toată lauda, cacĭ pe lîngă sacrificiile morale aŭ a întimpina şi greutăţile materiale. Atenţia ce numita revistă a dat articolelor pedagogice scrise în *Opinia* reproducînd unele din ele, a îndemnat pe d-l Ghibănescu a da tot sprijinul moral în conducerea acesteĭ reviste cu începutul anuluĭ al 3-a.

*

Unul din redactoriĭ noştriĭ a avut prilejul să cetească o nouă dramă în manuscript a unuĭ tînăr iubitor de literatură. Numele dramei e *Leagănul viselor* şi acţiunea se petrece în Iaşĭ. Drama are 2 acte. Vom satisface în unul din numerile viitoare curiositatea lectorilor noştri subiectul acesteĭ drame.

*

S'a pus în repetiţie la teatrul naţional „Amicul Fritz“, un vodevil cunoscut. Programul stagiunĭ n'a fost încă întocmit pînă astăzĭ.

*

In ultimul număr al revisteĭ germane „Vom Fels zum Meer“ se află un articol ilustrat asupra „Bucureştilor“ de talentata scriitoare d-na *Mite Kremnitz*, colaboratoare veche a Carmen Sylveĭ. Vom rezuma cuprinsul pitoresculuĭ articol.

*

Imparatul Chineĭ, la ordinea zileĭ, nu e cu totul refractar culturiĭ moderne. Se afirmă că e un pianist pasionat şi cultivă aceastà ramură muzicală sub conducerea unor maeştriĭ... englezĭ, se 'nţelege.

*

Scriitorul italian Gabriele d'Annunzio a scris un imn foarte elogios în onoarea defuncteĭ Impărătese a Austrieĭ. Poietul crede că numaĭ un latin poate celebra sufletul înalt al acesteĭ femeĭ, plină de avînt şi ideal.

Imnul italian—după pumnalul italian.

*

Un doctor german a întocmit o statistică a indivizilor carĭ mor în Prusia otrăviţĭ cu morfină. Pe an se numără pînă la 135 de cazurĭ, 80 de bărbaţĭ şi 55 femeĭ. Printre barbaţĭ între aceste cazurĭ sunt: 20 de medicĭ, 2 farmacişti, 2 gardianĭ de spitale, toţĭ între 30 şi 40 de anĭ.

*

După cum anunţă un ziar musulman, Sultanul Abdul Hamid a trimis—cadoŭ!—Khedivuluĭ din Egipt treĭ din cele maĭ frumoase sclave arabe din Harem.

Şi sunt în ajunul secoluluĭ XX!

*

Intre strămoşiĭ luĭ Emile Zola se află unul Jean-Baptiste Zola, membru în confreria Jezuiţilor, cam pe la 1600. Ca misionar în India a murit martyr, ars pe rug, în 1620.

Şi urmaşul e duşman neîmpacat al iezuitismuluĭ..

*

Mac-Kinley a aprobat proiectul uneĭ subscripţiĭ naţionale printre studenţiĭ şi şcolariĭ Statelor-Unite pentru ridicarea unuĭ monument luĭ Lafayette.

*

Ştiinţa Istorieĭ va avea o interesantă schimbare de înregistrat, în Spania.

Altă dată generaliĭ Spanioliĭ eraŭ stăpînĭ absoluţĭ aĭ naţiuniĭ. Acum sunt trataţĭ în Parlament de oameni demnĭ de spînzurat şi cînd vre un militar caută să 'ĭ apere, vorbele acestuia sunt acoperite de huiduiturĭ.

De cît-va timp sosesc în Spania rînd pe rînd generaliĭ carĭ aŭ luat parte la răsboiul Spano-American. Mulţimea opreşte trenurile pe la gărĭ şi silesc pe generaliĭ învinşĭ să iasă la ferestĭ pentru a fi huiduiţĭ.

Unia dintr'înşiĭ sunt deja daţĭ în judecata consilielor de răsboiŭ, pe cînd un decret al reginei regente graţiază pe ocnaşiĭ carĭ aŭ luat parte la rĕsboiŭ ca voluntarĭ.

Cu deosebire sugestiv e cazul generaluluĭ Torral. Pe cînd trenul—care-l aduceà la Madrid—se opri la gara din Bejar, mulţimea cerù ca generalul să apară la fereastră. Fu huiduit. Comandantul bătrîn ceru voie să spuie cîteva cuvinte de scuze. Dar trebui să se dee îndărăt ca să nu fie lovit!...

*

A apărut No. 1 şi No. 2 din Ilustrirte Chronik der Zeit revistă literară Germană pe anul 1899 avînd diferite tablourĭ şi descrierĭ frumoase. Să află de vînzare la librăria A. Halpern din str. Golia.

INFORMAŢII

— —

D. general Berendeĭ, însoţit de maĭ mulţĭ membri aĭ statuluĭ major, va lua parte la manevrele din Moldova.

— —

Concursul pentru ocuparea de burse în şcoala de arte şi meserĭ din localitate, s'a terminat.

Resultatul acestuĭ concurs a fost înaintat ministruluĭ de domeniĭ.

— —

D-ra Roza Lupu (Goldenberg) şi D. Donat August, cu diplome de doctorĭ în medicină de la facultatea din Iaşĭ, aŭ obţinut dreptul de liberă practică în ţară.

— —

Ministerul instrucţiuneĭ publice a făcut apel la autoriĭ de cărţĭ didactice să scrie o carte de citire pentru şcolile profesionale de fete.

Manuscrisele vor fi adresate d-neĭ Delavrancea, inspectoara învăţămîntuluĭ secundar.

— —

Intre stradele Nemţească şi strada Căpitan Păun este o mică stradelă prin care trebue să treacă edilii noştriĭ pentru a da cu nasul prin depositul de necurăţeniĭ ce există acolo. De şi nu au pe acea stradelă nicĭ un alegător ar trebui cu toate acestea să dea ordin pentru ca să fie curăţită, căcĭ face parte din centrul oraşuluĭ de care macar ar trebui să maĭ aibă o grijă. Bieţiĭ mahalagiĭ şi-au perdut speranţa.

— —

D. I. D. Ionescu, artistul care ne-a lăsat aşa de plăcute amintirĭ, va da în zilele de 19 şi 20 a. c., două reprezentaţiĭ la Roman.

Romaşcaniĭ vor avea plăcuta ocaziune de a petrece două serĭ plăcute ce le va oferi meritosul artist.

— —

Ni se dă un felĭ de comunicat relativ la şicanele ce Epitropia sf. Spiridon face uneĭ pensionare, şi ni se lămureşte că asemenea procedeminte ar veni de la d. Sandulescu epitrop ad-interim cînd lipsesc eforiĭ.

Lucrul este esplicabil de altmintrelea de a se face pensionarilor tot felul de şicane, de oare-ce cu baniĭ disponibilĭ se achită anticipando lefurile celor marĭ, cum e d. Sandulescu care a luat leafa pe Octombrie deja, pe cînd nenorocitele pensionare nu sunt achitate nicĭ pe luna curentă.

— —

Drapelul *anunţă că eminentul pratician şi profesor d. dr. Buicliu a primit să figureze pe lista candidaţilor partiduluĭ conservator la alegerile comunale din capitală; şi se zice cum că şi alte somităţĭ medicale ale ţăreĭ d-niĭ d-rĭ Leonte şi Florea Teodorescu vor primi să figureze pe aceeaşĭ listă.*

— —

Pe ziua de 1 Octombre sunt chemaţĭ la regimente recruţiĭ anuluĭ viitor.

— —

Procurorul din Huşĭ, *Cojan*, care s'a făcut celebru prin scrisoarea naivă şi impertinentă, ce a adresat preşedinteluĭ biroului electoral, d-luĭ consilier Eugeniu Donicĭ, cu ocazia alegeriĭ senatoriale, s'a hotărît să fugă din Huşĭ, de teamă a nu fi mazilit de noul prefect.

Eştĭ cam şubred prietine! Se vede că cura doctoruluĭ Munteanu nu ţi-a cam priit.

— —

Primim plîngerĭ din Huşĭ că jurnalul nostru orĭ de cîte orĭ conţine cîte ceva din acea localitate era oprit, din ordinul fostuluĭ satrap esculapian Munteanu, de a se vinde.

Acestea sunt măsurile cele maĭ îndrăzneţe şi maĭ stupide, căcĭ nu prin asemenea măsurĭ se pot ascunde abuzurile şi samovolniciile luĭ.

Cum se vede, d-rul Munteanu este ca toţĭ struţiĭ: îşĭ ascunde capul în năsip ca să nu-l vadă vînătorul.

— —

A apărut *Bîrladul*, organ al partiduluĭ conservator din Bîrlad, sub direcţiunea d-lui T. E. Emandi. Urăm nouluĭ confrate viaţă îndelungată şi isbîndă în lupta întreprinsă contra trădătorilor de neam care ne guvernează.

— —

Se vorbeşte cu multă insistenţă că în locul d-luĭ Al. Brandia, va fi numit ca Director al liceuluĭ dl. V. Burlă, Ne mirăm de această numire, cînd ştim că d. Burlă a maĭ fost director şi a fost nevoit să se retragă din cauza neglijenţelor şi a atîtor neregularităţĭ carĭ încoronaŭ serviciul d-sale. Şi mirarea noastră este cu atît maĭ mare, cu cît d. Haret a avut ocazia, nu numaĭ de a-l cunoaşte, dar să-l şi aprecieze.

Numirea d-luĭ Burlă nu poate fi în interesul şcoaleĭ, şi nu este în legătură de cît cu combinările clubiste.

Este trist că şi numirile şcolare aŭ ajuns a fi dictate de interesele politice, şi cînd un ministru ca Haret a ajuns să fie prizonierul cluburilor, ne putem face o idee de halul în care a ajuns guvernul.

— —

Dăm azĭ numele elevelor carĭ aŭ reuşit la concursul pentru şcoala normală de institutoare din Iaşĭ:

Hohor Olimpia, Popescu Natalia, Dancovicĭ Aurelia, Mateescu Elena, Ţuchel Hrisanta, Vătafu Florica, Grigoriu Anastasia, Simionescu Natalia (Brăila), Dimboviceanu Eugenia, Plopeanu Elena, Filotti Victoria, Băjenaru Maria, Costiniu Eufrosina, Florian Maria, Lăzărescu Corina, Papinian Maria, Pogonat Elena, Batog Safta, Darie Elena, Vasiliu Ecaterina, Stavri Ana, Stratulat Ecaterina, Nestor Maria, Stamatiadi Alexandrina, Antonescu Maria, Berlescu Elisa, Petrov Natalia, Rachieriu Emilia, Stefănescu Zoe, Cantemir Aurelia, Băncilă Filofteea, Danielescu Constanţa. De şi eraŭ 38 de locurĭ comisiunea n'a putut recomanda de cît 33 de eleve rămînînd ca cele 5 locurĭ să fie ocupate prin solvente.

— —

Joĭ 17 Septembrie

Carnetul Sf. Sofia

D-na Sofia Stavăr, Sofia Ganea, Sofia Baldovicĭ, Sofia Teodoreanu, Sofia Musteaţă, Sofia Cozadini, Sofia Voinescu, Sofia Dimitrescu, Sofia Ionescu, Sofia Stefanovicĭ şi d-şoara Sofia Musteaţă.

— —

Criza de vagoane a ajuns în circumscripţia Iaşĭ la culme. Anul acesta recoltele noastre maĭ toate s'aŭ îndreptat pe calea Brăila—Galaţĭ şi din această cauză direcţia n'a maĭ putut avea la dispoziţie vagoane austriace şi germane ca anul trecut, cînd grînele noastre expediate fiind pe liniile austriace şi germane, companiele respective ne împrumutaŭ vagoane cu cea maĭ mare uşurinţă.

Pînă acuma sunt următoarele cererĭ în suferinţă: 1,500 vagoane grîŭ şi orzoaică, 800 vagoane herestea, 12,000 vagoane sfecle.

Direcţia a dat chiar şi vagoanele deschise carĭ se întrebuinţază pentru lemne, piatră, etc. pentru transportul cerealelor, în cît dacă toamna nu va fi foarte lungă suntem ameninţaţĭ de lipsa de lemne. De maĭ bine de 2 lunĭ, comercianţiĭ de lemne n'aŭ putut capata vagoane.

Toate gările sunt pline de sacĭ cu cereale. Direcţia abia poate satisface cererile puternicilor zileĭ. Temîndu-se, însă, de daune, dacă ar începe ploile de toamnă, a cumpărat un mare număr de muşamale şi a distribuit pe la gărĭ.

Criza de vagoane a fost agravată în circumscripţia Iaşĭ prin imobilizarea a peste 500 vagoane întrebuinţate în serviciul armateĭ, cu ocazia manevrelor.

— —

Direcţia Conservatoruluĭ de Musică şi Declamaţiunĭ din Iaşĭ face cunoscut că înscriirile se vor face în zilele de 17, 18, 19, 21 şi 22 c. de la orele 9—12 a. m. şi de la orele 2—4 p. m.

De la 23 Septembre nu se maĭ primeşte nicĭ o înscriere pentru toate cursurile afară de clasa III-a de piano care a fost suprimată din budget.

Cererile de înscriere se vor face pentru fie-care clasă aparte şi vor fi însoţite pe lîngă actele de naştere şi de vaccină şi de un certificat de absolvirea cel puţin a patru clase primare, iar pentru armonie şi declamaţiune de absolvirea cel puţin a patru clase gimnasiale.

Cursurile se vor începe în ziua de 23 Septembre c. cu eleviĭ vechĭ, iar concursul pentru admiterea celor noĭ înscrişĭ va avea loc în zilele de 26 şi 27 a. c.

Pentru lămuririĭ maĭ detailiate a se adresa la cancelaria conservatoruluĭ.

— —

Procurorul din Constanţa a cerut telegrafic parchetuluĭ de Iaşĭ, urmărirea luĭ Costache Gheorghiţă, odăiaş la oficiul poştal din acel oraş, care a furat de la oficiu o casetă cu 460,000 leĭ.

— —

La uzina de electricitate, italianul Folcea Angelo, pe cînd lucra la noul coş, alunecă şi căzînd jos să lovi în maĭ multe părţĭ pe corp cu deosebire la cap şi sdrobindu-şĭ toţĭ dinţiĭ din gură. El a fost dus într'o stare disperată la spitalul Sf. Spiridon.

— —

Nişte reĭ făcătorĭ introducîndu-se în curtea caselor cu No. 61 din strada Zugravilor aŭ forţat un paravan, furînd foarte multe lucrurĭ ale diferiţilor chiriaşĭ ale aceleĭ case.

— —

D-l Iorgu Bogdan s'a plîns poliţieĭ că de la d-l Dimitriu Vasile şi până acasă a perdut suma de 200 leĭ în douĕ bilete de bancă.

— —

In strada Apeduc, la fierarul Iosub Burnstein, femeea luĭ vroind să fearbă nişte oloĭ într'o tingire a pus'o la foc. Oloiul s'a aprins comunicînd focul şi la o lampă ce era pe aproape, luînd foc şi nişte perdele. Sărind ceĭ din casă s'a localizat imediat focul, iar evreica s'a ales cu cîte va arsurĭ pe mînĭ.

— —

Secţieĭ a II-a s'a plîns Mihaĭ Popovicĭ că pe cînd era în tîrg cu nevasta sa, acasă de pe masă i s'a furat un ceas de argint cu lanţ.

— —

Evreul Meer Rozinberg din strada Tataraşĭ No. 6 s'a plîns secţieĭ a V-a, că trimeţînd o fată a sa de 8 anĭ, cu cana la apă d-l Gh. Marcovanu din strada Tataraş No. 1 amăgind pe copilă cu 5 banĭ a dus'o în casă încercînd s'o silueze. Insă fata a început să ţipe şi numaĭ ast-fel a scapat din mînele acestuĭ denaturat monstru.

— —

Asară a încetat din viaţă o copilă a luĭ Alecu Stefăniu din strada Ţicăul de sus No 24, fiind bolnavă de anghină.

Igiena Copiilor

SCRISOAREA XII

Mutt stimată Doamnă!

VII. Cultivarea intelectuluĭ şi a funcţiunilor sufleteştĭ.

(Urmare)

Aceasta e pe scurt origina şi desvoltarea funcţiunilor noastre intelectuale şi sufleteştĭ. Pornind de la un sîmbure minim la copilul noŭ născut, el creşte şi iar creşte pînă ce formează din acel minim sîmbure măreaţa zidire, fala omuluĭ, numită inteligenţă şi viaţa sufletească.

Din cele zise se vede că mersul desvoltăreĭ intelectuluĭ şi a vieţeĭ sufleteştĭ e un ce foarte complicat şi subtil şi deprinde foarte mult de la îngrijirea şi educaţiunea copiluluĭ ca ele să se poată desvolta pînă la sfîrşit în mod normal. Nu voĭ întra în detailiurile educaţiuniĭ intelectuale a copiluluĭ, fiind că acestea aparţin domeniuluĭ Pedagogieĭ. Ca Medic voĭ stabili numaĭ punctele cardinale pe carĭ trebue să se bazeze educaţiunea intelectuluĭ şi a vieţeĭ sufleteştĭ a copiluluĭ.

Ţinta educaţiuneĭ intelectuale este desvoltarea posibil complectă a întreguluĭ aparat intelectual şi sufletesc, a chestiunilor de a aduce la complecta desvoltare memoria, puterea de observare şi de judecată, a da spirituluĭ elasticitate şi productivitate, sufletuluĭ tărie şi mulţumire, a deştepta simţul pentru sentimente nobile, a forma o voinţă fermă, în fine a deprinde copilul se-şĭ poată stăpîni aceea voinţa şi afectele.

Pentru a ajunge la această frumoasă ţintă, educaţiunea trebue se ia de bază mersul fisiologic al desvoltăreĭ intelectuluĭ şi a vieţeĭ sufleteştĭ, despre care am vorbit puţin maĭ înainte: Se nu căutăm a pripi desvoltarea, căcĭ orĭ ce pripire produce de obiceĭ contrariul de ceea ce dorim a produce, adecă o iritabilitate nervoasă, o invaliditate intelectuală, lipsa de putere şi plăcere de a se gîndi şi a crea, lipsa de putere morală şi de voinţă fermă şi în cazurĭ extreme chiar bancrotul complect intelectual şi moral.

Cea dintăĭ îngrijire intelectuală a copiluluĭ cade exclusiv în sarcina familieĭ şi în special în sarcina mameĭ şi trebue se constee numaĭ şi numaĭ în cultivarea sensurilor, căcĭ ştim de maĭ înainte că ele sunt fundamentul pe care se rĭdică întreaga zidire intelectuală şi sufletească.

Iaşĭ. **Dr. W. Finchelştein.**

D-na Erna Olinchievicĭ—Zuhr

DENTISTE

Iaşĭ Str. Golieĭ 42.

Efectuează denturĭ artificiale carĭ nu se deosebesc de dinţiĭ naturalĭ, denturĭ parţiale fără plăcă pe ceriul gureĭ, denturĭ complecte, cu placă în aur, aluminiu bronzat, aur cauciuc şi cauciuc sade. Lipsa unuĭ singur dinte se înlocueşte printr'un dinte sistem Richmond şi dinte cu şurub (dent pivot).

Regulează dinţiĭ anormalĭ crescuţĭ.

Plombează dinţĭ în aur, platlnă, email, cristal, etc. etc.

Curarisește dinţiĭ şi măselele bolnave fără a necesita scoaterea lor, Extracţiune fără durere.

Consultaţiune de la 9—12 a. m. şi de la 2—6 p. m.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraş).

A se adresa la Redacţie.

De Inchiriet chiar de la 1 Octombrie casele No. 83 din strada Sărărie: salon, antret, 2 odăĭ, etac, bucătărie, beciŭ, cămară pentru lemne etc.; informaţiunĭ acolo.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacţie.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, deci avînd exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de liuminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECŢIUNEA

Teegramele Străinătăţeĭ

Ivenimentele din Franţa

Bruxelles, 15 Septembrie.

Ziarele revizioniste, cerînd punerea în libertate a căpitanuluĭ Dreyfus, un consiliu de miniştri va avea loc, astă-zĭ, în care se va hotărî asupra acesteĭ chestiunĭ.

Tot în acest consiliu se va hotărî, la caz cînd cererea s'ar respinge, închisoarea în care va fi internat căpitanul Dreyfus la întoarcerea sa în Franţa.

Coniliul de miniştriĭ de azĭ se va ocupa i de chestiunea convocăreĭ Camerelor, şi va decide dacă este nevoe sau nu ca să se convoace parlamentul.

Bruxelles, 15 Septembrie.

«Pette Republique» afirmă că în curînd givernatorul Parisuluĭ, generalul Zurlindn, va fi blamat, pentru că n'a urmat instrucţiunile ce i s'au dat de guvern în afacerea Picquart.

Bruxelles, 15 Septembrie.

In urma admitereĭ revizuireĭ, partizaniĭ reviuireĭ sunt unanimĭ în a considera capierduţĭ pe generaliĭ Mercier, fost ministru de războiu, şi Boisdeffre, fost şef al statuluĭ major francez.

Paris, 15 Septembrie.

Ziarele revizioniste felicită guvernul în privinţa deciziuneĭ luată ierĭ. Antirevizioniştiĭ anunţă continuarea campanieĭ.

«Frone» reproduce sub toate rezervele, ştirile în privinţa demisiuneĭ d-luĭ Viger, a punereĭ în libertate a luĭ Piquart şi destituireĭ generaluluĭ Zurlinden.

Paris, 15 Septembrie.

«Voltaie» pretinde că membriĭ comisiuneĭ de revizuire, surprinşĭ de goliciunea dosaruluĭ Dreyfus, consideră revizuirea ca fiind cu neputinţă din punct de vedere juridic, dar cu toţiĭ sunt de acord a recunoaşte că se impune anularea.

Paris, 15 Septembre.

Revizuirea la Casaţie

Ministrul de justiţie Sarrien în consiliul de az a comunicat miniştrilor scrisoarea prin care transmite Curţeĭ de casaţie ceerea făcută de d-na Dreyfus spre a se revizui procesul soţuluĭ eĭ.

Nicĭ un ministru n'a demisionat.

DIVERSE

Recolta cerealelor în Franţa

Cetim în «Journal des débats» următoarele date interesante:

Evaluaţiunile cele maĭ nouĭ asupra ultimeĭ recolte de cereale sunt foarte satisfăcătoare. Recolta din 1898 este cea maĭ bună pe care am avut-o de 10 anĭ, de 24 anĭ chiar. Am recoltat în adevăr anul acesta peste 123 milioane de hectolitre grîŭ. Asta însamnă că Franţeĭ îĭ va fi de ajuns recolta sa şi că nu va fi nevoită a recurge la marĭ importaţiunĭ de cereale. Chiar şi pentru viitor va trebui împrejurărĭ cu totul extraordinare ca să ajungem din noŭ tributariĭ străinătăţeĭ pentru grîŭ.

Producţia grîuluĭ a prosperat la noĭ într'un chip continuŭ de 10 anĭ şi dacă cîte odată se constată o dare îndărăpt aceasta se întîmplă numaĭ în împrejurărĭ climaterice extraordinar de răle. De la 98,740,000 hectolitre în 1888, producţiunea grîuluĭ s'a rîdicat la 108,116,119 hectolitre şi chiar în 1894 la 112 milioane. Ea a fost foarte slabă în 1891 cînd n'a dat de cît 77,265,000 hect. şi anul următor 88,667,000 hect. Cu toţĭ aceştĭ anĭ producţiunea mijlocie este pentru ultima perioadă decenală de 105,930,848 hect. Decĭ recolta anuluĭ 1898 întrece mijlocia deşi n'atinge încă recolta anuluĭ 1874 care a fost de 136,367,000 hect.

Recolta anuluĭ acestuia va fi suficientă pentru consumaţiunea noastră şi recolta americană superioară încă acea din anul trecut, poate umplea deficitul Franţeĭ şi a celorlalte ţărĭ ale Europei va găsi cu greutate debuşeurile carĭ vor trebui.

De altă parte dacă recoltele noastre tind a spori, suprafeţile semănate rămîn staţionare, ceea ce probează că agricultura noastră nu-ĭ aşa de înaintată şi nu neglijează de a experimenta metodele carĭ asigură marile producţiuni.

***

Din obiceiurile americane

Un american a arătat publiculuĭ parizian, în ce chip se procedează faţă de negustorii carĭ te prădesc.

Americanul a cumpărat la Hală o rodie, o deschise şi găsi miezul putred. Dădu rodia îndărăpt negustoruluĭ şi refuză de a o plăti. Acesta ameninţă pe străinul cumpărător cu severităţile justiţieĭ. Cu o flegmă admirabilă, americanul îĭ rîspunse: «Cînd cumpăr o rodie, o cumpăr pentru a o mînca. Dacă e rea nu preţieşte nimic pentru mine; de ce ar avea ea valoare pentru d-ta, vînzător?»

Negustorul a făcut ca americanul să fie arestat şi dus la comisie. Aci americanul de-a reluat aceeaşĭ argumentare. Negustorul de-a rîndul prin cuvintele luĭ că face act de pomană renunţînd la dreptul ŭ.

«Zi bogdaproste, zise americanul, că nu te botez pentru pierderea de timp care mi-aĭ pricinuit-o».

***

Iată textul carteĭ telegrame cunoscută sub numele de *petit bleu* pentru falsificarea căreia este urmărit Picquart:

D-luĭ Maior Esterhazy

27 rue de la Bienfaisance Paris.

«Aştept înainte de toate o explicaţiune maĭ detailată de cît aceea care mi-aţĭ dat-o ierĭ asupra chestieĭ în suspensie. Prin urmare, vă rog de a mi-o da înscris pentru a putea judeca dacă pot continua relaţiunile mele cu casa R... sau nu»

Picquart susţine că această cartă, a fost adusă la serviciul de informaţiĭ ruptă în 60 de bucăţĭ, luată din coşniţa cu hîrtiĭ de la ataşatul ambasadeĭ germane Schvarzkoppen, de unde fusese luat şi borderoul. Această cartă cu un conţinut neînsemnat, l'a pus pe Picquart în bănuială asupra relaţiilor luĭ Esterhazy cu ambasada germană şi l'a făcut să întreprindă cercetărĭ carĭ aŭ produs acuzarea contra luĭ Esterhazy.

Acum Picquart e învinuit că ar fi falsificat el însuşĭ această cartă telegramă, pentru a putea învinui pe Esterhazy că e spion şi a-l putea substitui condemnatuluĭ Dreyfus

ULTIME INFORMAŢIUNI

După programul şcoalelor profesionale, cursul de limba franceză trebuie a se face şi prin cetirea, traducerea şi esplicarea jurnaluluĭ de modă. Un jurnal, care îndeplineşte cele maĭ bune condiţiunĭ pentru acest curs, prin lecţiunile bine esplicite ale arteĭ, este jurnalul: *„L'Art dans le costume"*, dirigeat de d-na *Guerre*, inspectoară şi profesoară a şcoalelor profesionale din Paris. Abonamentul acestŭ jurnal este de 24 leĭ anual.

D-na profesoară de limba franceză de la şcoala profesională Sf. Sava din localitate, voind a introduce acest jurnal în cursul său, s'a adresat direct d-neĭ Guerre pentru o reducere de preţ, încă din anul trecut. D-na Guerre a avut amabilitatea a răspunde printr'o scrisoare foarte bine-voitoare, că cu mulţămire oferă jurnalul său pentru elevele noastre, cu preţul de 9 leĭ anual, cît costă cheltuelele jurnaluluĭ.

Fapt d-neĭ Guerre este expresiunea uneĭ inimĭ generoase şi nobile, care poate servi de exemplu cel maĭ lăudabil exemplu.

Din parte-ne unim mulţămirile noastre cu acele ale elevelor şi ale profesoareĭ respective pentru a le transmite d-neĭ Guerre, care a arătat o intenţiune atît de nobilă pentru şcoalele noastre profesionale.

⁜

Incă vre-o cîte-va zile numaĭ şi monotonul oraşuluĭ va dispare spre a face loc unŭ şir de serate plăcute pe care de sigur ni le va produce, reprezentaţiile unuĭ briliant circ care va debuta în teatrul circ Sidoli probabil Joi 24 Septembrie.

Afişul, anunţînd numele renumiţilor artişti carĭ compun trupa, a şi apărut deja; în primul rînd vedem figurînd pe celebrul simpatic artist *Alexandre*, jockey al cirque Napoleon de Paris, şi d-şoara *Christine de Lancray*, ecuyère de haute-ecole avec ses 3 chevaux. Vin apoĭ *The 5 Yiulliannes* acrobates, clovns, statues cirque Renz; *Trio Beccarres Nesadson* clovns musicaux, cirque d'hiver Paris; *Walter* Ecuère grotesque; *Frères Fernandez* acrobates espagnols; *Pedro* clovn dresseur; *Diomira Magni* ecuyère grotesque; *Derda* ecuyèr de haute-ecole; *Volpi* célèbre dresseur avec 4 elephants, 2 singes et une chévre; *Baptiste* clovn cautchouc; *Mis Gatley* fil de fer et jongleuse; în fine *M-elle Cloe, Frangioli, M-r et M-me Foote, Von Dagnotto, Minoletti, Benedetti Nava, Willrothts, Sisters Niagara* toţĭ artiştĭ de samă, jongleurs, echilibriştĭ, gimnasticĭ, j'en passe et de meilleurs!

Intre alte atracţiĭ **Grand Cirque du Jockey**, acesta e numele circuluĭ, posedă şi o mare trupă de balet în care figurează 12 d-şoare vieneze.

Şi acum o ultimă surpriză: preţurile locurilor foarte modeste şi anume: loja 14 leĭ; stal I treĭ leĭ; stal al doilea un leŭ; galeria 50 de banĭ.

Qu'on se le dise!...

⁜

Şcolile normale şi profesionale superioare prevăzute de noua lege asupra învăţămîntuluĭ secundar nu vor fi create de cît cu începere de la 1 Sept. 1899.

Cea dintăiŭ va fi instalată în Iaşĭ şi a doua la Bucureştĭ.

⁜

Zilele acestea d. Gh. A. Scorţescu, deputat şi director politic al *Evenimentuluĭ*, a făcut d-luĭ V. Vlădoianu, la Cîrjoaia, o vizită. D. Scorţescu era însoţit de d. avocat G. Baltă.

⁜

D-niĭ Pencovicĭ şi Bibicescu aŭ inspectat ierĭ Banca Naţională din localitate, găsind totul la curent şi în cea maĭ bună regulă, pentru care aŭ şi adresat felicitărĭ funcţionarilor acesteĭ instituţiĭ.

⁜

O nouă staţie de drum de fer a fost creată la Jiblea între Iaşĭ şi Ioneştĭ.

⁜

Absolut aproape nicĭ o cerere de reparaţie saŭ pentru construirea uneĭ clădirĭ nu este resolvită de primărie până ce nu trece prin mîinele d-luĭ Iorgu Iorga care numaĭ după ce a convenit cu solicitatoriĭ apoĭ intervine cu autoritatea sa pentru a li se elibera autorisaţiile. Ceva maĭ mult chiar cînd se fac abaterĭ de la autorizaţiĭ d-sa intervine. Evreul din colţul stradeĭ Bucşenescu construindu-şĭ casa ce acum cîte-va lunĭ arsese, a eşit cu 50 c.m. peste aliniere. D. Fonescu de la serviciul technic al comuneĭ face raport oprind de a se maĭ lucra însă intervine d. Iorga şi evreuluĭ i s'a dat voie a continua lucrarea nesocotind raportul d-luĭ Fonescu.

Este evident, că pentru a ajunge în biuroul d-luĭ Tacu trebuie să treacă cineva maĭ întăiŭ prin acela al d-luĭ Iorga.

⁜

Rugăm pe d. Ganea a da ordin ca serviciul registratureĭ de întrare să se facă la timp pentru a nu se da loc la o aglomeraţie de hîrtiĭ ce cu greu pot ajunge la destinaţie.

⁜

Se ştie că d. Chaigneau inginerul şef al comuneĭ, este angajat şĭ de către comuna Botoşanĭ, pentru supravegherea lucrărilor alimentăreĭ aceluĭ oraş cu apă; în fie care lună d. Chaigneau, se duce în acest scop la Botoşanĭ, unde stă cîte o septămînă, în care timp, s'a dat ordin ca hîrtiilor privitoare la serviciul technic al comuneĭ Iaşĭ, să nu li se dea nicĭ un curs, aşa că toţĭ cîţĭ aŭ interese de asemenea natură sunt loviţĭ în interesele lor.

D. Chaigneau este angajat de comună cu o leafă lunară maĭ mult de cît suficientă, plus gratificaţiile pe care i le acordă şi cu toate acestea i se permite şi angajamente cu alte lucrărĭ. Acest fapt nu este numaĭ un abuz, ci o curată bătae de joc.

Poate să fie d. Chaigneau o *ilustraţie*, dar este în dauna comuneĭ să-ĭ plătim numaĭ *reputaţia*.

Credem că a sosit timpul ca administraţia d-luĭ Gane, să înceteze cu fetişismul pentru d. Chaigneau.

⁜

La ministerul de domeniĭ se lucrează la un proiect de lege pentru modificarea actualeĭ legĭ a vînătoareĭ.

De asemenea se maĭ lucrează şi la modificarea legeĭ pescăritului.

⁜

Semne de războiu?

D. Kritiko, fost consul grecesc în Iaşĭ, a apărut din nou în oraşul nostru.

D. Kritiko cu ocazia războiuluĭ grecoturc a strîns multe fondurĭ pentru crucea roşie grecească, totuşĭ guvernul drept răsplată l'a înlocuit printr'un alt consul şi încă cu leafă, pe cînd d. Kritiko era onorific.

Se zice însă că cu toată ingratitudinea guvernuluĭ d. Kritico va continua a colecta fondurĭ pentru marile nevoĭ ale Patrideĭ.

⁜

Sub comisiunea însărcinată de a prepara programelor de philosofie şi pedagogie pentru şcolile secundare la ambele sexe a terminat o parte din lucrările sale, pe care le-a supus ministruluĭ instrucţiuneĭ publice. D. Găvănescu a însemnat cadrul învăţămîntuluĭ logicei şi psychologieĭ, d-na Delavrancea, inspectoara şcoalelor de fete, şi d-ra Busnea, directoara şcoaleĭ normale de fete din Iaşĭ, acela al pedagogieĭ în şcoalele de fete.

Reglementarea studiuluĭ religiuneĭ, desemnuluĭ şi lucruluĭ manual vor fi gata în cîte-va zile.

⁜

După cum anunţă «Kölnische Zeitung» Alexandru al Serbieĭ a propus mameĭ sale, regina Natalia să şadă în permanenţă la Belgrad, iar Regele Milan se va stabili la Niş.

Regina însă a pus condiţia ca regele Milan să părăsească Serbia cu totul—lucru cu neputinţă, de oare ce Regele nu are mijloace de petrecut în ţărĭ străine. Monarcul acesta, după cum se ştie a lăsat tot ce avea maĭ... scump în mîna camatarilor, începînd cu diamantele coroaneĭ până la sabia dăruită de Frantz Ioseph.

Acesteĭ săbiĭ datoria Regina Natalia voia de a se reîntoarce în ţara sa, după atîtea calomniĭ, injuriĭ, şi mizeriĭ ce îndurase.

Intr'o zi Impăratul Austrieĭ primblîndu-se pe străzile Vieniĭ îşĭ recunoscu darul în vitrina uneĭ case de împrumut cu camătă. Atuncĭ înţelese tot—şi politica s'a schimbat.

Dar prea ne abatem în trecut.

⁜

D. dr. Russ decanul facultăţiĭ de medicină se reîntoarce mînĭ de la Viena.

Inscrierile la facultatea de medicină vor începe la 1 Octombrie.

⁜

D. Inspector *Culcer* a sosit erĭ în oraşul nostru şi a inspectat administraţia financiară a judeţuluĭ.

⁜

După ziarul «Cri de Paris» comandantul *Henry*, eroul drameĭ recente de falsificărĭ era *văr* cu anarhistul Emile Henry, politecnicianul ghilotinat acum doĭ anĭ.

Coincidenţa nu e lipsită de interes, ţinînd seamă că militarul, ca martor în proces, depusese foarte sever în contra văruluĭ său anarhist.

⁜

Impărăteasa-văduvă a Chineĭ, care a reluat posesiunea tronuluĭ anunţă printr'un edict imperial că monarcul detronat şi primul său consilier vor fi chemaţĭ să ceară *în genunchĭ* iertare...

Curioase moravurĭ, curios popor!

⁜

Consiliul comunal a fost convocat pentru a se întruni pe ziua de 15 curent. Din cauza multelor ocupaţiĭ personale ale consilierilor, precum şi a goaneĭ întreprinse de dînşiĭ în vederea viitoarelor alegerĭ, membriĭ nu s'aŭ întrunit, aşa că nu s'a putut ţinea şedinţă.

S'a luat măsurĭ împănîndu-se toţĭ ofiţeriĭ de serjenţĭ, şi punîndu-se la dispoziţie toate trăsurile primărieĭ, pentru ca astăzĭ să poată fi aduşĭ la şedinţă.

⁜

D. C. Meissner, inspector general al învăţămîntuluĭ primar, care a fost două zile la Iaşĭ, a plecat cu trenul de aseară spre Bucureştĭ.

⁜

In numărul de ierĭ am arătat că societatea de electricitate care are concesia iluminăriĭ oraşuluĭ, ar fi aceiaşĭ din Craiova.

In Craiova este: *„Allgemeine Electricitäts-Geselchaft"* din Berlin, pe cînd în Iaşĭ este societatea: *«Continentale-Gesellchaft für electriche Unternehmungen»* din Nürnberg,

Facem cuvenita rectificare.

⁜

La institutul Gregorian s'a făcut o nouă schimbare. D-na Anastasiade, moaşa şefă a fost revocată şi înlocuită prin d-na Iacob actuală internă,

Care să fie cauza?

⁜

Efectivul manevrelor din anul acesta va fi de 18 miĭ de oamenĭ şi 6 miĭ de caĭ. La aceste manevre artileria nu va lua parte la atacurĭ, nicĭ nu va defila, ci va face manevre aparte.

⁜

Aseară a sosit din Dorohoĭ D. Colonel Pandelescu în interes de serviciu; tot odată a sosit şi din Bîrlad comandantul regimentuluĭ 12 tot în interes de serviciu.

⁜

Azĭ s'au început cursurile la şcoala normală de fete din localitate.

⁜

In ziarul nostru—sunt vr'o cîte-va zile—s'a strecurat o informaţie răutăcioasă la adresa d-luĭ M. Sturdza din Bacăŭ şi cu atît maĭ regretabilă cu cît d-sa este unul dintre prieteniĭ noştri ceĭ maĭ devotaţĭ şi în totdeauna *«sur la bréche»*.

Inserţiĭ şi reclame

Domnuluĭ primar Comuneĭ Tomeştĭ.

Am primit citaţiunea dv. No. 2683, cu termin la 17 Septembre a. c. însă regret că nu pot veni, fiind-că nu voĭ să particip cu funcţionarĭ necompetenţĭ la formarea unor acte de proprietate pe cale pezişă, şi dacă aşĭ veni şi aşĭ spune ceva representantul d-voastră are să scrie alta, ca şi în procesul verbal de sechestru aplicat luĭ Stihi din Osoĭ, pentru care fapt şi eu am reclamat parchetuluĭ; decĭ acţiunea mea fiind cu precădere, trebuie întăĭ să se ancheteze, căcĭ am prevăzut art 190 c. pen.

Ast-fel fiind d-voastră singur trebue să vă recuzaţĭ, să ancheteze altă autoritate faptul ce mi se impută de d-na Diaconescu, care neavînd titlurĭ de proprietate asupra vieĭ d-neĭ Jelescu, voeşte să şi le facă astăzĭ cu marturĭ şi procese verbale de ale primărieĭ.

Gh. Corugeanu.

ULTIMA ORĂ

(Serviciul nostru telegrafic special)

Parisul liniştit

Paris, 16 Septembrie.

După extrema încordare a spiritelor, astăzĭ Parisul este în complectă linişte. Energia guvernuluĭ a produs un calm în spiritele agitate.

Demersurile naţionaliştilor

Paris, 16 Septembrie.

Deputaţiĭ grupuluĭ naţionalist s'aŭ presentat la Preşedintele Faure, spre aĭ cere convocarea Parlamentuluĭ în sesiune extraordinară.

D. Felix Faure a refuzat primirea deputaţiuneĭ, considerînd demersul eĭ ca neconstituţional.

Eliberarea luĭ Picquart

Paris 16 Septembrie.

Curtea de casaţie va cere eliberarea luĭ Picquart din închisoare, de oare-ce consideră necesară colaborarea acestuia pentru luminarea procesuluĭ Dreyfuss.

Manau, preşedintele curţiĭ de casaţie, s'a pronunţat în mod favorabil pentru urgenţa revizuireĭ.

Remaniarea ministerială

Paris, 16 Septembrie.

Pentru evitarea uneĭ crize ministeriale maĭ marĭ, s'a făcut următoarea remaniare. Sarrien actualul ministru de justiţie, va lua portofoliul Ministeriuluĭ de Culte; iar Bourgeois va trece la Justiţie.

Bibliografiĭ

Tribuna din Sibiu a scos într'o broşură specială, «Luptele Romînilor din Transilvania», dintr'o serie de articole ale doctoruluĭ *Romanus*.

Broşura este scrisă într'un stil foarte clar, şi expune într'un mod lămurit şi într'o perfectă ordine, luptele fraţilor noştri pentru drepturile lor.

O recomandăm cu tot dinadinsul tuturor romînilor, cari doresc să cunoască starea fraţilor noştri de peste Carpaţĭ.

***

A apărut de sub presă, şi se află de vînzare la toate librăriile, importanta lucrare:

Povăţuitor pentru învăţarea cetireĭ şi scriereĭ

de

BEATRICEA LATEŞ

Profesoară de Pedagogie la scoala normală de fete din Craiova,

Noul Institut D. D. Pastia

ANUL AL XI-LEA

— IAŞI —

8, Strada Banu, Casele Ghica

Acest institut se împarte în două secţiĭ, *secţia primară şi secţia liceală.*

Un corp profesora compus dintre ceĭ maĭ bunĭ institutorĭ, profesorĭ şi pregătitorĭ, propune materiile prevăzute în programul statuluĭ, în secţia primară. Iar eleviĭ secţieĭ liceale urmează cursurile liceuluĭ naţional, care ie alăturea, găsind în institut o întreţinere şi o educaţie desevîrşită; pregătitorĭ într'adins aleşĭ, vor prepara cu eleviĭ lecţiile zilnice. Această secţie a fost reorganisată, spre perfecţionare.

Limbele franceză şi germană se predaŭ cu tot dinadinsul de către profesorĭ şi pedagogĭ cu îngrijire aleşĭ din Germania şi Franţa.—Muzica vocală şi instrumentală—desemnul, dansul şi celelalte arte de agrement se propun de ceĭ maĭ bunĭ maeştri.

Inscrierile încep la 15 August a. c. şi se sfîrşesc la 1 Septembrie a. c. In orĭ ce caz nu se maĭ primesc după 15 Septembre conform dispoziţieĭ ministeriale.

Drept orĭ ce lămurire, a se cere broşura explicativă a şcoaleĭ, care se va trimete la cerere, adresa numaĭ să fie citeaţă şi lămurită.

Numărul elevilor fiind cu vroinţă mărginit, iar cea maĭ mare parte din locurĭ fiind reţinute, părinţiĭ doritorĭ a-şĭ plasa copiiĭ în acest institut sînt rugaţĭ a înştiinţa cît maĭ de cu vreme direcţiunea.

Direcţiunea

Băcănia Naţională

Ioan Vasilescu

din strada Golia No. 75 care aŭ fost închisă din cauza reparaţieĭ, la 31 August s'a redeschis, complect asortată cu un noŭ şi bogat asortiment de coloniale, primite proaspete.

Avis onor. clienţĭ.

De vînzare *două rînduri de case* în str. S-tu Lazăr: 3 odăĭ, bucatărie şi antret la faţă, 7 odăĭ în curte, pivniţă, beciŭ, grădină, loc întins la stradă pentru construcţiune.

A se adresa: *Str. Ghica Vodă, 24.*

De Inchiriet dela Sf. Dimitrie rîndul de jos al caselor din str. Procopie 26, compus din 8 odăĭ şi camară, cu întrare separată, bucătărie, spălătorie, pivniţă, lemnărie.

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—Boale de Femeĭ şi Copiĭ—

Consultaţiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria, — Iaşĭ.

De arendat

Moşia Pănceştiĭ din jud. Roman, foasta proprietate a defunctuluĭ Ioan Stroiŭ. Amatoriĭ sunt invitaţĭ să se adreseze în Roman la d. Scarlat Ghidionescu saŭ în Iaşĭ la d. avocat Bădăreŭ.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariu E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele maĭ amănunțite asupra tuturor chestiunilor la ordinea zileĭ.

In acest scop **OPINIA** și-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, ect.**

OPINIA publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenţĭ speciali de la toate staţunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia și Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAȘINI ȘI UNELTE AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant și depositar al fabricei **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREȘTI

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu și fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 și 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat și fără risipă.

MORĬ *transportabile*, pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 și 48 țolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple și cu aparat de legat snopĭ *cu tăișul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple și duble de toate lățimile,

PLUGURĬ, GRAPE și orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid și buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERȘON & Co IAȘI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuează **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poștală, *cu preţurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curăţenie*, cu mașinĭ sistematice, în modul *ceĭ maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* și trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere a *cantităţeĭ*, sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calităţeĭ** și **eftinătăţeĭ** învingoĭ ce concurenţă.

Cu stimă

GHERȘON & Co.

Fabrica «Lumina»

Strada Zugravilor No. 46

Bereria Unirea

In fie-care seară orhestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu.

Theatru de varietăţĭ.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

Cereţĭ Preţuindeni

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEȘTĬ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeș)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Golești

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteștĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

IMPORTANT

Atelierul Chimico-Technic „SINGER“

Strada Golia 46.

Atrage deosebită atenţiune onor. Public asupra următoarelor produse neîntrecute de bune cu efect *garantat*:

LAC în orĭ ce color, pentru văpsirea pălărielor de paie.

Poudre «Sanitas» rosa, crem, și alb.

Apa de Toillette.

Săpun pentru toilelă «Cocos».

CREMA «SINGER» specială pentru conservarea încălţămintelor colorate, care întreţine pielea fiind tot-de-a-una moale și îi dă lustru, mult maĭ bun, de cât orĭ-ce soiŭ de lac.

Borcanul mare **1 Leŭ** Borcanul mic **50 Banĭ**.

«CHEVREAULINA» unică pentru conservarea încălţămintelor de Chevreau.

Ceara albă „Virgină“ pentru lustruit mobile, parchete, dușamele, piele etc.

P. S. Maĭ recomandă unsorile pentru Hamurĭ, Burduf, Poclit, Șeĭ, Copitele caĭlor, Mașinĭ etc.

Aseminea instalaţiunĭ și reparaturĭ de sonerĭ electrice și telefoane etc.

Tot o dată recomandăm cerneluri în orĭ-ce coloare. Pastă pentru centigrafĭ (saŭ Hutograf) și cerneală pentru marcat lenjurĭ (saŭ albitor).

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare și de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUCE

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

și trimite prospecte franco la cere.

PENTRU A ASIGURA:

Leĭ *Treĭzecimiĭ*, pentru casul de moarte, și o rentă corespunzătoare acesteĭ sume, precum și Leĭ 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Leĭ 90,** plus accesoriĭ.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, și se asimilează căilor ferate și tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societăţeĭ: Bucureștĭ, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovicĭ

AVOCAT

Strada Barboĭ

C. M. Miclescu

AVOCAT

Strada Veche

ALEX. G. DABIJA

AVOCAT

Strada Golia

Ștefan Longinescu

AVOCAT

Strada Lăpușneanu 21 Iași

UN OTEL!

De închiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ștefan cel Mare No. 15

Doctorul V. I. Bejan

Consultaţiĭ în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu

AVOCAT

Strada Asacĭ

Iași — „DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 110 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — VINERĬ 18 SEPTEMBRIE 1898.

Numărul 10 Banĭ

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Triumful d-luĭ Tache Ionescu

In vederea apropiatelor alegerĭ comunale, toţĭ domniĭ membri aĭ clubuluĭ conservator sunt rugaţĭ să binevoiască a se întruni în fie-care Mercurĭ şi Simbătă, orele 8 sara, în saloanele clubuluĭ.

COMITETUL

Al douilea rescript eşit din gremiul prim-ministeriuluĭ maghiar:

„In luna luĭ Octombrie 1894, Dimitrie Sturza, actualul ministru-preşedinte şi ministru al afacerilor externe ale Romînieĭ, a ţinut un discurs la Orfeŭ, în care cu date a arătat, că ce şi cîte sume se trimit din partea guvernuluĭ conservator de atuncĭ şi prin a cuĭ intermediare.

„In urma acestora, guvernul ungar regesc s'a nisuit a se informa despre starea reală a lucrurilor, şi pe baza acestor date —din care o parte Vi-s'aŭ comunicat Excelenţeĭ Voastre, în 22 Martie, prin Excelenţa Sa d. prim-ministru—s'a convins, ca ajutorul anual dat de guvernul romin pînă la 1876 pe faţă, a devenit secret şi că autorităţile susţinătoare a şcoalelor din Braşov, cu toată ordinaţiunea ministerială din 1875 şi, ce e maĭ mult, în contra art. de lege XXX, din 1883 § 78 îl primesc, ba îl chiar urgentează. **Din causa aceasta, s'a văzut necesitat a interveni la guvernul regesc romin pe cale diplomatică în chestia subvenţieĭ, şi acesta a dat în privinţa subvenţiuneĭ o notă afirmativă cu indicarea sumeĭ**".

(Tribuna No. 198. pag. 794).

Incercarea uneĭ reforme

III

Am cercetat, în articolele precedente, cauzele pentru care comunele noastre sunt atît de reŭ administrate şi am arătat că civilizaţia atît de înaintată a oraşelor apusene se datoreşte maĭ ales libertăţilor de carĭ s'aŭ bucurat în decursul maĭ multor veacurĭ, şi nu instituţiilor lor actuale defectuoase ca şi ale noastre.

Cadrul ziaruluĭ e prea strîmt pentru a putea analiza toate aceste diferite organizaţiĭ, şi ne vom mărgini a observa că nu e popor care să nu fie nemulţumit astă-zĭ de gestiunea intereselor orăşeneştĭ.

Germaniĭ şi Austro-Ungariĭ exagerează principiul sănătos, în sine, al reprezentăreĭ censitare, după care administraţia comunală trebuie să întrupeze interesele băneştĭ ale cetăţenilor pe lîngă drepturile lor politice, pentru ca aceĭ carĭ nu aŭ nimic să nu dispuie prea uşor de banul celor avuţĭ.

In Franţa, Italia, Spania, sistemul contrar, de a nu se îngriji de cît de interesele politice sub controlul iluzoriŭ al putereĭ centrale, dă roadele cele maĭ dezastroase pentru avutul public.

Anglia însăşĭ se ridică astă-zĭ în contra uneĭ descentralizărĭ, împinsă pînă la îmbucătăţirea infinitezimală a autorităţeĭ, aşa în cît marele lor democrat, cea maĭ frumoasă figură istorică din acest secol, Gladstone, s'a încercat, prin legea numită *local governmentact* din 1894, a unifica regimul administrativ al oraşelor.

Această nemulţumire unanimă în contra moderneĭ organizaţiĭ municipale, care datează cam pretutindenea de la începutul acestuĭ secol, a dat loc neapărat la diferite propunerĭ de îndreptare şi de reformă. In Franţa, în special, s'a propus, pe lîngă adoptarea principiuluĭ de autonomie locală, de a se recurge la două reforme maĭ însemnate, şi anume la instituirea de consiliĭ zise *„d'adjonction"* alipite la consiliul municipal, şi în al duoilea loc la cunoscutul *referendum* elveţian.

Consiliile de maĭ sus sunt propuse ca un element ponderator şi de control pe lîngă consiliul actual; fiind recrutate sub oare carĭ condiţiunĭ de eligibilitate ar înlocui cu folos supravegherea îndepărtată şi atîrnată de prea multe interese politice ale guvernuluĭ de la centru, prin controlul direct al contribuabililor maĭ greĭ impuşĭ din localitate.

Această instituţie care schilodeşte întru cît-va sufragiul universal, nu ar fi de cît o reîntoarcere la constituanta din 1789, care prevedea înfiinţarea unuĭ consiliu general al notabililor, alăturat corpuluĭ municipal, şi tot odată şi o imitaţie sfiicioasă a actualeĭ organizărĭ germane, două raţiunĭ prea suficiente pentru ca un atare proiect de reformă să nu aibă sorţiĭ de a fi adoptat vr'o dată.

Toată lumea ştie ceea ce este un *referendum*, cum poporul elveţian supune votuluĭ săŭ direct nu numaĭ lucrările de interes local, dar şi adoptarea legilor cantonale şi chiar constituţionale. Aşa, de pildă, legile relative la obligativitatea căsătorieĭ civile, la monopolul alcoolului şi al biletelor de bancă, la oprirea de a se ucide vitele după ritul mozaic, sunt cele maĭ recente din aceste votărĭ populare care înlocuiesc astfel regimul reprezentativ prin o pură democraţie. Cetăţeniĭ exercitează puterea legislativă fără de nicĭ un intermediar.

Dar pentru ca mecanismul acestuĭ mod de legiferare să poată funcţiona spre binele obştesc, se cere o conştiinţă publică dezvoltată prin uzul îndelungat al libertăţeĭ şi prin mănuirea seculară a afacerilor publice de carĭ s'aŭ bucurat Elveţieniĭ în străvechile lor *Lands-gemeinde*.

Altmintrelea, acest referendum se preschimbă prea uşor în unealta cea maĭ puternică şi cea maĭ primejdioasă, în mîna politicianilor şi poate aluneca pînă la plebiscit.

Spaima bulangismuluĭ şi amintirile blestemate ale imperiuluĭ aŭ împedecat pe Francejĭ de a tolera introducerea uneĭ reforme atît de democratică şi care, mărginită la interesele comunale, ar putea da roadele cele maĭ folositoare pentru oraşul şi pentru cultura socială a poporuluĭ.

Maĭ multe oraşe franceze s'aŭ încercat, sunt vr'o cîţĭ va anĭ, de a rezolvi prin votul obştesc chestiunĭ importante de edilitate, dar un ministru *„à poigne"*, Constans, le a oprit de a recurge la aceste manifestaţiĭ populare, sub cuvîntul că educaţia civică a alegătorilor nu e destul de înaintată pentru a fi la înălţimea uneĭ atare instituţiĭ.

In numărul de mîne vom arata singura reformă care ni se pare de un folos imediat şi netăgăduit pentru comunele noastre.

D. A. Grecianu.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

O eroină.—In jurul mareĭ drame ce se desfăşoară la Paris, o sumă de drame maĭ micĭ sunt date uitării cu iuţeala fulgeruluĭ. Intre altele, recenta încercare de asasinat a d-neĭ Paulmier asupra ziaristuluĭ Olivier, cu totul nevinovat faţă de violenta agresoare.

Notiţa apărută în ziarul „Lanterne" spunea între altele despre deputatul Paulmier.

„Intr'o seară—cine-şĭ maĭ aduce aminte?—d. Paulmier fu pălmuit la Moulin Rouge. Agresorul însă refuză a doua zi să-şĭ constituie martoriĭ şi pentru a-şĭ motiva refuzul, publică o scrisoare care indica motive scabroase dar decisive. In ea se zicea anume că d. Paulmier era în căsnicia sa cel maĭ fericit *din ceĭ treĭ* şi că dacă nu făcea prea mare caz de dreptul săŭ de soţ, cel puţin ştia să uzeze în măsura cea maĭ largă de o bună stare materială la care el însuşĭ contribuia prea puţin."

Insinuarea aceasta—reproducînd chiar un text vechiŭ—e gravă fără îndoială şi motivă pînă la un punct violenţa femeeĭ pe care astăzĭ o parte a preseĭ pariziane, în scop de a-ĭ uşura situaţia, o declară neresponsabilă.

Adevĕrul e că ea a procedat în chipul cel maĭ calm şi cu un sînge rece ne maĭ pomenit. Aşa bună oară după ce lovi cu treĭ gloanţe pe ziaristul Olivier, descărcă celelalte gloanţe ale revolveruluĭ numaĭ pentru că nimenĭ nu auzise împuşcăturile! Aşteptînd ca să se arăte cineva ea se aşeză liniştită pe un scaun în sala de aşteptare a ziaruluĭ, avînd arma alăturea, pusă în evidenţă.

Abia arestată, eroina ceru să fie servită cu vin de Malaga şi pesmeţĭ. Motivul invocat de femeea deputatuluĭ—tînără încă şi foarte de lume—e că notiţa citată lovia în reputaţia eĭ şi prin urmare şi a fiiceĭ sale, în vrîstă de 17 anĭ. E lesne de înţeles dacă mijlocul ales de d-na Paulmier va reabilită reputaţia zdruncinată.

Pariziana era o clientă a seringeĭ luĭ Pravaz. Morfinomania singură esplică atarĭ nechibzuite violenţe şi literatura excitantă se oglindeşte desevîrşită în figura interesantă a noueĭ sale eroine.

Somăm administraţia comunală să ne răspundă:

1) Sub ce titlu se maĭ plăteşte d-luĭ Fialcovski leafă de 120 leĭ lunar pentru lucrările de la 7 *oamenĭ*, **cînd acele lucrărĭ aŭ încetat încă din Maĭ a. c.?**

2) Pentru ce se maĭ plătesc lefurile de 945 leĭ lunar, funcţionarilor supraveghietorĭ de la lucrările de canalizare a Calaineĭ, cînd noĭ ştim că în urma raportuluĭ corpuluĭ technic sub No. 4190, acele lucrărĭ aŭ încetat încă din 26 August a. c.?

3) D. Agapescu, agreatul d-luĭ şef al biurouluĭ technic, fost-a el în serviciul, şi prin urmare şi credinciosul antreprenoruluĭ Calaineĭ, pe care acum îl controlează?

Aşteptăm răspunsul ca pe urmă să venim cu detaliĭ în aceste misterioase afacerĭ.

ACTUALITATI

„Bucureştiĭ"

După monografiu prea interesantă a Carmen Sylveĭ asupra Bucureştilor, avem acum una a vecheĭ sale tovarăşe literare, d-na Mite Kremnitz, *soţia defunctuluĭ doctor Kremnitz, mort în împrejurările ştiute, acum un an. Articolul e publicat în frumoasa revistă germană „Vom Fels zum Meer" şi însoţit de superbe ilustraţiĭ. Noĭ vom cita numaĭ cîte-va părerĭ generale asupra însuşirilor estetice şi intelectuale ale poporuluĭ romîn, văzute prin prisma unuĭ temperament de artistă.*

«Femeea romînă din pătura aleasă—fetele nu joacă rol în societate, ca şi în Franţa — e cunoscută prin graţia înfăţoşăriĭ ce i-a dat natura şi educaţia. Chiar dacă frumuseţile ca normă nu maĭ sunt astăzĭ atît de dese ca în generaţiile trecute, totuşĭ eleganţa, farmecul Romînceĭ sunt încă extraordinare. In mare parte brună, mică de talie, gingaşă la corp, cu piciorușe „dulcĭ" cum ar zice poetul Heine; figura fină e luminată de ochĭ negri, prea scînteetorĭ uneorĭ, la flacăra cărora nicĭ un zeŭ n'ar putea rezista. Obrazul, mic şi zîmbitor prin şirurile dinţilor de sidef, e înfăşurat de un morman de păr bogat, negru şi încreţit în deobştie. Totul e viaţă şi nerv. Ea ştie din fragedă vrîstă că lumea-ĭ aparţine şi defectul eĭ e doară conştienta mîndrie a frumuseţeĭ care subjugă. Totul să i se supuie. Pătimaşă în iubire ca şi în ură, nu e însă nicĭ crudă nicĭ grozavă. Iea parte vie la năzuinţele bărbăteştĭ, se amestecă în politică mai ales; de prejudiţiĭ religioase, din potrivă, e lipsită cu totul,—femee crescută în ideile sfîrşituluĭ de veac...

...Bucureştiĭ sunt în acelaşĭ timp oraşul cel maĭ scump şi cel maĭ ieften. Care este caracteristica poporuluĭ romîn?

In toate straturile locuitorul romîn e extraordinar de inteligent; e înzestrat cu o concepţie uimitoare, care e egalată numaĭ de nestatornicia luĭ. Indatoritoriŭ, bun şi milos. In afară de o bonhomie veşnică, are pururea nevoia de a se spovedi alt cuiva; e născut cu zîmbetul pe buze şi pare că e în stare să se rîdă pe sine însuşĭ chiar.

O trăsătură profund democratică domină în lumea bucureşteană, maĭ cu seamă în generaţia tînără. Deosebirĭ de clasă nu recunoaşte—nicĭ nu prea sufere aiere de sus. Spiritul încrezător e aproape o primejdie pentru tinerime: ea concepe toate cam în glumă, învaţă, prinde uşor, aşa că lesne confundă pe a voi *cu* a putea».

Doamna Kremnitz, foarte binevoitoare, găseşte nu numaĭ elogiĭ pentru însuşirile poporuluĭ, dar şi scuze pentru greşelĭ. Cultura apusană numaĭ de două generaţiĭ s'a introdus la noĭ maĭ temeinic şi lumină fără umbră nu poate fi.

Chestia zileĭ

Sub titlul de TRADAREA şi FALŞUL ziarul „Drapelul" organul d-luĭ P. S. Aurelian discută chestia trădăreĭ de neam comisă de d-nul Mitiţă Sturdza şi inchee ast-fel:

„Fie ca această supremă greşală a d-luĭ Sturdza să fie cea din urmă, să-ĭ serve de lecţiune serioasă pentru restul vieţeĭ, şi să nu lase după sine, pe lîngă atîtea dureroase emoţiĭ, atîta noroiŭ şi atîtea patimĭ, şi ruina şcolilor romîneştĭ de peste munţĭ".

Ştirĭ şi Zvonurĭ

Intre condiţiile ce se pun guvernuluĭ pentru reuşită în alegerile comunale la Iaşĭ, pe lîngă capul prefectuluĭ Gheorghian, conducătoriĭ improvizaţĭ aĭ acestor alegerĭ maĭ cer şi 25 miĭ de leĭ.

In ce priveşte această din urmă condiţie, se zice că guvernul nu se pune de pricină, ba chiar e încîntat, că pretenţia a doua e formulată aşa de modest. Ce-ĭ drept, însă, cifra de 25 de miĭ e părerea personală a d-luĭ Nicu Gane, pe cînd conu Ghiţă nu s'a pronunţat încă; d-sa se rezervă *pour la bonne bouche.*

***

Circulă cu insistenţă ştirea că d. Gheorghian va fi numit ministru plenipotenţiar al Romînieĭ în ţara Sîrbilor, aceasta ca un fel de compensaţie pentru perderea prefectureĭ de Iaşĭ. Nu erau, se vede, de ajuns atîtea pozne de ale partiduluĭ, pe carĭ le andosează d. Gheorghian; trebuia ca acum la bătrîneţe să'l facă să înveţe şi limba sîrbească.

Putem afirma însă cu siguranţă că actualul prefect de judeţ nicĭ vroeşte să audă de aşa ceva; ba rîde chiar de opintelele celor carĭ cred că vor putea exploata situaţia desperată a guvernuluĭ, spre a-şĭ face treburile.

***

Administraţia comunală pune, se zice, insistenţĭ pe lîngă d. Paiano ca să se împace cu primăria şi să curme procesul înainte de a se pronunţa tribunalul. Coniĭ *Nicu, Iorgu* şi *Costache*, ceĭ treĭ craĭ de la *apusul* comuneĭ, ţin să nu intre în campania electorală ce se deschide cu afacerea Paiano pe braţe, avînd de ajuns buclucurile celelalte carĭ 'ĭ staŭ pe spete şi carĭ vor da de ajuns loc la critică.

***

Scandalul zileĭ, pentru moment, în Iaşĭ, e cuvîntarea ţinută de d. procuror general Mîndru la o întrunire, din maĭ zilele trecute, a clubuluĭ liberal.

Uitînd seriozitatea caracteruluĭ săŭ de magistrat, s'a transformat în agent electoral şi a recomandat partiduluĭ ca să uzeze de orĭ-ce fel de mijloace spre a reuşi în alegerile comunale, carĭ sunt pentru regim o chestie *de a fi sau de a nu fi.*

Discursul d-luĭ Mîndru a produs sensaţie. Ce zice dom Paladu? Nu crede că ar fi maĭ bun de agent de cît de magistrat?

O simplă întrebare.

Chestiunĭ Sociale

VI. Evoluţia conceptuluĭ sociologic.

Teoriile luĭ Tarde, Gumplovicz şi Durkheim.

Pînă acum am expus în liniamente generale ideile şcoalelor sociologice, grupîndu-le în patru clase şi urmînd în această clasificare, pînă la oare-care punct, pe Vaccaro. Pentru a sfîrşi cu evoluţia conceptuluĭ sociologic şi pentru a da o idee complectă a acesteĭ evoluţiĭ, îmĭ maĭ rămîne să spun ceva şi de teoriile de dată recentă ale luĭ Tarde, Gumplowicz, Durkheim.

Rezumînd oare-cum cele expuse găsim: 1) Unele din aceste teoriĭ se mărginesc la generalităţĭ asupra progresuluĭ social, asupra evoluţieĭ sociale (Spencer); 2) Alţiĭ întrînd întru cît-va în amănunte se mărginesc a studia o parte a evoluţieĭ sociale (Vaccaro şi Comte); şi 3) alţiĭ, în fine, analoghează societatea organizmelor şi deduc că trebue să fie supusă aceloraşĭ legĭ ca şi iele (Pioger, Novicow, Lilienfeld). Am arătat la locul cuvenit defectele fie-cărĭ teoriĭ, am respins la timp ca absolut nefondate teoriile şcoaleĭ ce recurge la analogiĭ de un ordin inferior, am constatat şi recunoscut meritele şi utilitatea conceptelor luĭ Comte şi Spencer.

Vaccaro, cel maĭ nou între autorĭ, se remarcă prin încercarea de a da, pînă la oare-care punct, o idee clară a evoluţieĭ societăţilor. Insă, deşi foarte nouă lucrarea sa, teoria luĭ nu ie de cît o continuare fericită, întru cît-va, a darwinismuluĭ, complectat cu spencerianizmul. De şi lucrarea sa ie de mare merit, totuşĭ, după cum iel însă-şĭ recunoaşte, ie necomplectă.

Dintre teoriile cele maĭ nouĭ ce mi-au rămas de expus, acele ale luĭ Tarde şi Durkheim se disting prin aceea că prezintă caracterul comun unora din cele deja expuse, anume că nu studiază de cît unilateral evoluţia socială.

Aşa, conceptul luĭ Tarde, dat la iveală în lucrarea sa «Les lois de l'imitation» de şi dă explicaţia unuĭ factor de importanţă remarcabilă în evoluţia socială, totuşĭ iel lasă ceva neexplicat, anume: presupune un ce existent deja, dar nu ne arată cum acel ce, factor în evoluţia socială, a luat naştere. Pentru a fi imitat trebue să existe deja, cum a căpătat existenţă acel ce, iată ceia ce nu ne spune Tarde. De alt-fel menţine această concepţie, şi'n cea maĭ recentă lucrare a luĭ «Les lois sociales» Esquisse d'une sociologie. Alcan, 1898 vorbeşte de: 1) la répétition, 2) de l'opposition, 3) de l'adaptation des phénomènes şi nu vorbeşte nimic, nu găsim de loc un capitol care s'ar putea intitula «la naissance des phénomènes sociaux», lucru absolut necesar pentru a da o idee complectă a uneĭ evoluţiĭ sociale, pentru a putea clădi un compt sociologic.

Că imitaţiunea joacă un rol important, care se accentuiază din ce în ce maĭ mult, tocmaĭ din cauza identităţiĭ chipuluĭ de a concepe organizarea socială, identitate care nu ie de cît rezultatul civilizaţiuneĭ, nimenĭ n'o poate contesta.

Totuşĭ însă e o eroare a crede o întreagă ordine socială existentă bazată pe legea imitaţiuneĭ.

De aseminea ie unilaterală şi concepţia luĭ Durkheim, expusă în lucrarea luĭ de sociologie «La Division du travail social». A căuta să dovedeştĭ că numaĭ «diviziuneĭ munceĭ» (principiu împrumutat din Economia Politică) se datoreşte întreaga ordine socială ie incontestabil a fi necomplect, de oare-ce ar fi să lăsăm neştiinţeĭ evoluţia socială anterioară apariţiuneĭ diviziuneĭ munceĭ, care ie un produs al uneĭ ordine sociale cu existenţă îndelungată în timp.

Societăţile n'au avut ca forţă creatoare diviziunea munceĭ, ci aceasta s'a născut în o societate care deja avea o durată în timp şi care durată ie destul de mare, de oare-ce ştiut este că diviziunea munceĭ n'a căpătat fiinţă de cît cînd nevoile societăţiĭ au devenit multiple, care multiplicitate implică o civilizaţie şi care civilizaţie are nevoie de timp.

Ie un alt factor important al evoluţieĭ sociale din zilele noastre «diviziunea munceĭ», dar nu singurul şi apoĭ ar însemna să nu voim a ne da seamă de evoluţia socială în complectul ieĭ, atuncĭ cînd atribuim această evoluţie diviziuneĭ munceĭ a căreĭ apariţiune în ordinea socială ie de dată recentă.

Ceea ce, după mine, mărește meritul luĭ Durkheim ie că cel întăĭ a cercat să stabilească legile metoadeĭ cercetărilor sociologice. Chipul luĭ de a concepe fenomenele sociale «ca un obiect social» care după Vignes, în La science sociale d'après les principes de La Play, ie luat după La Play, care chip emancipează sociologia de sub tutela diferitelor concepte filosofice sub care se adăpostise în vremurĭ, constitue progresul cel maĭ mare al sociologieĭ moderne. Deși cu oare-care dreptate s'ar putea imputa că ie cam elastică această definițiune sau maĭ bine zis concepție totuși va constitui un merit pentru sociolog a ști să se pătrundă bine de această concepție și să nu abuzeze de această elasticitate.

Emanciparea iei, putința de a se menținea prin sine însă-și ca știință, iată într'adevăr progresul cel maĭ de samă al sociologieĭ. In lucrarea luĭ «La méthode sociologique» revindică meritul de a fi aplicat cel întîĭ această metodă la studiarea fenomenelor sociale. Acest chip de a considera faptele sociale după iel, se găsește și la baza conceptelor luĭ Compte și Spencer dar ieĭ nu și-aŭ dat osteneala de a'l pune în practică. El maĭ revindică apoĭ independența concepțieĭ sale față de doctrinele practice (politica) cari n'au de scop de cît de a reforma în bine, pe cît posibil, ordinea socială fără a zice că nu ie nevoie să se ție samă de dînsele, de oare ce adese-orĭ sociologul ie ajutat de iele spre a pricepe realitatea socială ast-fel cum există sau exista.

Această concepție a metoadeĭ numită de observațiune, expusă întăĭ de La Play a fost opusă de acesta alteĭ concepțiĭ numită de invențiune care, plecînd de la o ideie preconcepută pe cale de consecință deducea instituțiunile politice și sociale.

Netemeĭnicia metoadeĭ de invențiune ie destul de vădită și ea a dispărut de mult dintre metodele sociologice. Abatele Sieyès a fost reprezentantul cel maĭ de samă al acesteĭ școale.

In fine pentru a termina cu «Evoluția conceptului sociologic» rămîne să expun și teoria luĭ Gumplowicz. Din cele spuse în lucrarea sa de sociologie «La lutte des races» rezultă caracteristica autoruluĭ, o mare putere de gîndire și o prodigioasă imaginație. Aceasta însă nu împedică ca conceptul săŭ să nu corespundă cerințelor de azĭ ale științeĭ. Iel a remas cu totul neinfluențat de nouile eĭ progrese. Trebue respinsă cu totul concepția luĭ orĭ cît de ingenioasă ar fi ca concepție și or cît de atrăgătoare ca argumentare și aceasta pentru motive destul de întemeiate în cauză.

După cum însă și spune în prefața lucrăreĭ sale «Dans le domaine de l'intélligence, rien n'est nouveau». A susține, după cum crede dînsul, că omenirea staționează la același grad de civilizație, că trece tot-deauna prin aceleaș faze, că se învîrtește în același cerc ie ceva peste măsură. A susține că sentimentele omenesti sunt un ce înăscut în om, azĭ, cînd psihologia ne arată clar că iele nu sunt de cît rezultatul civilizațiuneĭ, viețeĭ omuluĭ în societate, ie a voi să rămîĭ necunoscător de cultura veaculuĭ în care trăeștĭ. A maĭ recurge la ajutorul providenței, divinității, «cu gîndurĭ și scopurĭ nepătrunse de mintea omenească» ie o aberațiune intelectuală vrută. A admite fixitatea speciilor, cînd vedem că transformarea lor de o potrivă cu a sentimentelor și a facultăților, are loc chiar sub ochiĭ noștri ie abnorm a susține că omul de azĭ ie tot atît de moral ca și cel primitiv, că sentimentul moral ie înăscut în om, lucru ce ușor se poate constata ca neexact și pentru care constatare n'avem de cît să ne uităm la trecutul viețeĭ fiecăruĭ individ, să constatăm și să comparăm moralitatea copiluluĭ și a omuluĭ matur, cult și inteligent, ie a deconsidera întreaga muncă de veacurĭ civilizătoare a omenireĭ.

Iată de ce deși în particularitățile ieĭ teoria luĭ Gumplowicz dă la lumină oare carĭ constatărĭ cari au autoritatea adevăruluĭ, totuși trebue respinsă; sau dacă voim să uzăm de ele aceasta n'o putem face de cît trecîndu-le prin purgatoriul uneĭ îndelungate gîndirĭ și al uneĭ severe critice, nelăsîndu-ne fermecați de argumentarea luĭ, care posedă de minune acest dar.

Dar acum se naște întrebarea: Care ie conceptul sociologic care exprimă adevărul? Respunsul ie nicĭ unul și toate (deși par a fi paradoxal) și aceasta pentru că fie-care în specie constată o parte a realitățeĭ și lasă neexplicată o alta.

Și acuma revin la ceia ce în primul meŭ articol am spus: că nicĭ cînd ca acum nu se simte maĭ mult în sociologie necesitatea unuĭ sistem eclectic de concepție. Cu timpul va eși la iveală și un atare concept, însă sarcina ce-și va impune cel ce va căuta să facă acest lucru ie mare, căcĭ trebuie să poseadă toate cunoștințele și ceea ce e maĭ greŭ să le combine sau maĭ bine zis să le sistematizéze ast-fel în cît să iasă un ce care într'adevăr să deie tot ce se cere. Ie grea această sarcină însă nu o cred imposibilă munceĭ și inteligenței omenesti.

Dimitrie G. Longinescu.

PAUL VERLAINE

NEVERMORE

Amintire, amintire, ce voeștĭ cu mine? Toamna
Făcea țarcele să sboare prin văzduhul liniștit,
Iar pătrunzătoare raze isbea soarele 'ntr 'una
Peste-un galbăn crîng în care trecea vîntul sus. pinînd.

Noĭ eram cu totul singurĭ, ea și eŭ, mergeam visînd,
Gîndul și cu părul nostru ne sburaŭ pe-aripĭ de vînt.
De odată, înspre mine întorcînd a sa privire:
„Care zi ți-a fost maĭ dulce?" făcu glasul seŭ de aur.

Glasul eĭ sonor și dulce, cu rĕsunet îngeresc.
O zîmbire tăinuită i-a rĕspuns la întrebare,
Și mînuța eĭ cea albă sărutaĭ cu înfocare.

—Cele d'întăĭ florĭ ieșite, O, ce-amețitor miroase!
Și cum sună cu un murmur plin de farmec și iubire
Cel-d'întăĭ „da" care sboară de pe buzele-adorate!

1898 **Gordon.**

Științĭ-Litere-Arte

Interview teatral No. 7:

O figură menită să devie populară în lumea teatrală e, fără îndoială, sufliorul *Nicu*, adevarat „alter ego" al tuturor artiștilor și element de primă necesitate a sceneĭ noastre. Siguri de nepărtinirea luĭ, îl întrebarăm, luînd-o cam pe de departe:

— Ce maĭ *sufli* noŭ?

— Amicul Fritz, între altele.

— Și cu vrajba teatrală, cum stăm?

— Adecă „memoarul"?... De, ci-că... Și Nicu hezită. E guvernamental...

— Dar în fine există „memoar".

— Așa se zice... Aŭ delegat pe unul la Bucureștĭ. A plecat și Caudela la Bucureștĭ— să expuie situația...

— Va să zică?...

— De teama indiscrețiilor simpaticul Nicu... ne souffla pas un mot...

Ca mîne îl *suflă*—și-ĭ pacat.

*

Aflăm că pentru stagiunea aceasta s'a mărit budgetul pentru „des feux" la teatrul nostru. Aci e unul din motivele nemulțămirilor din partea societarilor carĭ n'aŭ căpătat rolurĭ în piesele repetate pînă acum. Dacă nu joacă,—de unde „des feux"urĭ?

*

Un intern al spitalelor din Paris a născocit un mod ingenios de a introduce la operațiĭ *cinematograful*. Cu acest chip cursurile clinice chirurgicale vor putea fi însoțite de interesante probe operatoriĭ.

*

„Zile pierdute" se intitulează noul volum de versurĭ la care lucrează Virgiliu N. Cișman, cunoscutul publicist.

*

Administrația ziaruluĭ „Lumea ilustrată" ne anunță că pregătește de 1899 un *calendar* ilustrat unic în feliul săŭ, ca bogăție literară și artistică.

*

Secretarul intim al luĭ Bismarck, Moritz Busch a stîrnit o adevarată furtună în cercurile politice prin publicarea „memoriilor luĭ Bismarck." Sunt în adevăr multe discrețiĭ carĭ ating pe mulțĭ oamenĭ politicĭ germanĭ, încă în viață. Nicĭ familia imperială nu e cruțată de loc în destăinuirile fostuluĭ cancelar.

*

Un Ovidiu vagabond — iată un caz original care s'a înfățoșat de curînd înaintea tribunaluluĭ din Lyon. Poietul Onésime Loyer fu arestat în flagrant delict de far-niente, suspect de cerșetorie, după cum declara gendarmul. Adus înaintea tribunaluluĭ, dete răspuns la toate întrebările în frumoase improvizațiĭ poetice pe carĭ încercăm a le traduce, de curiozitate.

— Cum te numești? întrebă președintele.

— Onésime Loyer, de mult am fost numit.

— Vrîsta?

— E jumatat' de secol de cînd sunt om cinstit.

— Locuința?

— Culcuș îmĭ e pămîntul,—ogheal, albastrul cer.

— Ce profesiune aĭ?

— Iubesc, mă 'nchin, fac versurĭ și de pomană cer.

— Aĭ cerșit o pîne?

— Eram flămînd! Chiar legea, o bun judecător
Nu-mĭ poruncește oare de foame să nu mor?

— Eștĭ om cu carte, poiet. De ce nu căutaĭ un editor?

— O, editoriĭ, doamne! Sunt fiare fără milă.
Te măsură cu fală și-apoĭ îțĭ spun în silă:
Cînd veĭ ajunge mare, ilustru, om cu vază
Se vor gîndi la tine... în fine... or să vază...

Discursul poetic n'a împedecat pe judecător să condamne pe visătorul client la 24 oare închisoare. La care sentință poietul răspunse cu o demnitate homerică:

O, n'am de-ajuns cuvinte! Mercĭ, pentru osîndă.
O zi să nu am grijă, nicĭ gura mea flămîndă!...

*

După cum am prevăzut concursul de internat și externat al Sf. Spiridon nu va avea loc nicĭ anul acesta—faute de combattants.

*

Antropologul *Mortillet*, directorul muzeuluĭ de la St. Germain a murit.

INFORMAȚII

JANDARMI CRIMINALI

Primul prezident al Curțiĭ a delegat pe judecătorul de instrucție de pe lîngă Trib. Botoșanĭ să instruiască crima imputată sergentuluĭ de jandarmĭ Toader Ansinschi, șeful secțieĭ jandarmilor din Hîrlăŭ ca autor principal și a jandarmuluĭ D. Bolocan ca complice.

Ambiĭ jandarmĭ sunt dați în judecată și pușĭ sub arest pentru că instruind un fapt de furt imputat luĭ Toader a Croitorițeĭ, l-a torturat atît de răŭ pentru a-ĭ smulge mărturisirĭ în cît acesta a și murit în urma acestor torturĭ.

Ierĭ s'a expediat la Tîrgul-Frumos primul transport de conserve și pesmețĭ pentru hrana trupelor concentrate.

D. general Iarca, comandantul corpuluĭ al IV-lea de armată, a hotărît ca să dea soldaților și carne.

D. locotenent colonel Brătuianu, comandantul regimentuluĭ Suceava No. 16 a sosit erĭ în orașul nostru, în interes de serviciŭ.

Curtea secția II-a a respins atît apelul luĭ I. Finkelstein cît și pe acel al Bisericeĭ Banu și a confirmat sentința Trib. prin care I. Finkelstein era condemnat să plătească epitropieĭ bisericeĭ 6000 leĭ daune și 500 leĭ cheltuelĭ.

D. Finkelstein a fost angajat în 1882 să facă reparațiunĭ radicale la sus zisa biserică. In timpul celor 10 anĭ după reparare s'aŭ ivit vicĭĭ de construcțiunĭ. Epitropia a reclamat daune pentru acestе vicĭĭ.

Toate regimentele de infanterie din divizia 7, se găsesc concentrate pe cîmpul Buhuiu întreIțcanĭ și Podul Iloaeĭ, iar regimentele de infanterie din Botoșanĭ, Suceava și Dorohoĭ, se vor opri lîngă Tg. Frumos, unde vor aștepta sosirea trupelor de laIțcanĭ.

M. S. Regele împreună cu augustiĭ săĭ oaspețĭ și misiunile militare străine vor sosi Joĭ 24 a. c. la Roman ca să asiste la marile manevre.

In urma unuĭ raport al d-luĭ doctor colonel *Corvin*, eminentul șef al corpuluĭ IV de armată, prin care cere a se reduce zilele de luptă, din cauza boalelor care bîntue acest corp, M. Sa Regele le-a redus de la 3 la 2, și luptele vor urma în ordinea următoare:

Prima luptă se va da lîngă Tîrgu-Frumos, iar a doua, lîngă Roman.

In urmă va avea loc defilarea pe cîmpul din dosul căzărmilor de la Roman.

Aflăm cu părere de rău că d. Alexandru Nanu, casier la «prima societate de asigurare» din Iașĭ a murit astă noapte în mod subit.

D. Nanu se afla aseară încă într'o stare de excelentă dispoziție ocupîndu-se cu schimbarea uneĭ sume de banĭ pentru călătoria d-reĭ Elena Nanu, licențiată în filosofie, care avea să plece astă-zĭ la Lipsca.

Pe la 3 ore în ziuă d. Nanu care suferia de o veche afecțiune cardială avu un atac și în cîte-va momente își dete sufletul.

Trimitem familieĭ condoleanțele noastre.

De la consiliul comunal

Ședința de la 16 Septembre

Grație activitățeĭ oficerilor de sergenți, consilieriĭ se adună unul cîte unul, așa că pe la 4 ore abia se complectează pentru ca d. Gane să declare ședința deschisă.

La ordinea zileĭ sunt maĭ multe expropierĭ.

D. Gane ia maĭ întăĭ exproprierea grădineĭ Pastia din fața otelului Traian, spunînd că după lungĭ tratărĭ pentru a curma neînțelegerile ce se găsesc între comună și d. Pastia, a convenit pentru a expropria întreaga grădină, lăsînd numaĭ o fâșie de teren pe dinaintea otelului, și că a convent cu d-sa pentru a se ceda grădina comuneĭ cu prețul de 62,000 leĭ, plătind anul acesta 32,000 iar la anul viitor 30,000, însă cu condiția ca d. Pastia să rămînă stăpîn pe pivnițele ce sunt pe sub locul cedat comuneĭ.

D. Lepadatu cu o pricepere de om competent, dă explicație consiliuluĭ despre soliditatea acestor pivnițe și în mod matematic demonstrează că de și sunt de cărămidă cu lut, de și sunt umede și deși în partea despre liceŭ presintă chiar o prăbușitură, cu toate acestea, zice d-sa, sunt în destul de solide pentru a putea resista circulațieĭ și apoĭ toate pericolele d. Pastia le-a luat pe răspunderea sa.

D. Neculaĭ Ioan, cerînd cuvîntul, zice că nu crede necesar pentru a se maĭ expropria restul grădineĭ de oare ce cînd s'a făcut întăia expropriere s'a luat atîta teren cît a fost de trebuință, iar acesta care sé maĭ ia este un lux.

D. *Costandachi* întrerupe, spunînd că are să se pună statuia Unireĭ și întreabă pe d. Ioan dacă nu este pentru Unire.

D. *Ioan*. Ba da, căcĭ noĭ am făcut'o, d-ta numaĭ aĭ auzit.

D. *Cozadini* cere ca inginerul șef să explice dacă pivnițele ce rămîn d-luĭ Pastia nu aŭ să împedice lucrările de canalizare a tramvaiuluĭ, a lumineĭ electrice saŭ altele ce s'ar maĭ face de comună.

După explicațiile date de d. Chaigneau care conchide că de o cam dată nu, însă maĭ pe urmă dacă va fi necesar se vor rescumpara și pivnițele.

Părintele Vereanu spune că de oare ce expropierea restuluĭ grădineĭ nu a fost precedat de o comisie de evaluare cere ca să se numească o asemenea comisie,

Propunerea Părinteluĭ Vereanu se admite.

D. Gane face apoĭ o serie de propunerĭ consiliuluĭ pentru exproprierĭ și schimbărĭ de terenurĭ prin buna înțelegere, pentru amenajarea rîpeĭ galbene, care se admit toate.

De votat este exproprierea proprietăteĭ din strada Arcu a Preotuluĭ Leahu, pe care comisia de expropriere o evaluase cu un preț cu mult inferior celuĭ votat acum de consiliu care'ĭ oferea 6 miĭ leĭ.

Se maĭ votează 750 leĭ adaus la cele 3000 leĭ pentru muzica d. Cirillo care ne-a suparat urechile cu 15 file maĭ mult peste angajament.

Consiliul ridică ședința, după ce votează cedarea gratuită a maĭ multor locurĭ pentru înmormîntare la maĭ multe persoane sermane.

In strada Brumă No. 6, la femeea Frăsina Odobas niște reĭ făcătorĭ întroducîndu-se în casă prin scoaterea gratiilor de la o fereastră i-aŭ furat suma de 316 leĭ în argint.

La spitalul Sf. Spiridon a fost internată femeea Mariuca Gh. Ciobanu din Comuna Cîrniceni jud. Iassy care suindu-se într'un perj a căzut jos rupîndu-și piciorul sting.

Asară pe la oarele 11, tînărul Octav Bugeac venind din oraș acasă s'a pus în pat gemînd și cu spume la gură zicînd că s'a otrăvit. Doctorul Iuliano fiind chemat în grabă i-a dat un antidot dar ne știind ce fel de otravă a luat n'a putut să-ĭ dea ajutoarele eficace. La întrebările făcute ca să spue ce otravă a luat, a refuzat să spună zicînd că 'ĭ mulțumit că moare, fiind-că-ĭ sătul de viață.

Asară pe la oarele 7 elevul Constantin Constantinescu din Școala militară a dezertat. Vrînd să plece cu trenul a fost prins de un Locotenent și dus îndărăt la școală. In trăsura care s'a dus la gară s'aŭ găsit 2 fotografiĭ și maĭ multe scrisorĭ de amor.

La Legătorul de cărțĭ A. Talisman din strada Golia No. 75, băetul Isidor Rotman care lucrează la acea legătorie, pe cînd tăia cu mașina niște hărtie, i-a prins degetele de la mîna stîngă tăindu-le de la întăia încheietură. El a fost trimes la spitalul Sf. Spiridon.

D-l Paul Petit ducîndu-se în oraș cu birja No. 72, la plată i-a dat o jumatate de napoleon în loc de o jumatate de franc, prețul curseĭ.

Birjarul a fost dat pe mîna secțieĭ.

Erĭ curtea cu jurĭ a condemnat pe Gh. Șerban și Neculaĭ Pîntrinjel la 6 anĭ închisoare pentru furt.

In strada Socola No. 203 evreul Altăr Crisi, s'a plîns poliție eĭ că astă noapte dintr'un vas cu vin, ce era afară s'a furat niște vin și lăsîndu-se caneaua deschisă a curs tot vinul.

Igiena Copiilor

SCRISOAREA XII

Mutt stimată Doamnă!

VII. Cultivarea intelectuluĭ și a funcțiunilor sufletestĭ.

(Urmare)

Am zis și repet că copilul învață maĭ întăĭ a videa, a auzi și pipăi, apoĭ a observa, a compara, a gîndi și judeca și abea în urmă a voi și crea, decĭ maĭ întăĭ trebue educate sensurile, apoĭ desvoltată memoria, simțul de observare, de comparațiune, gîndire, judecată și voință; în același timp trebue combătut superficialitatea comparațiuneĭ, prevalența fantazieĭ, isbucnirea prea violentă a afectelor. Copilul trebue învățat de timpuriu de a se stăpîni, a asculta și a renunța.

La alegerea mijloacelor de educațiune trebue luat în considerațiune particularitatea sufletească a copiluluĭ. Natura sufletească a copiilor în genere e delicată și sensibilă și nu supoartă o silnicie de lungă durată, o tratare prea aspră saŭ brutală. Mijloacele întrebuințate trebue să fie delicatețа, indulgența și iubirea, fără a degenera în îngăduire prea mare; căcĭ dintr'un copil alintat nu se face nicĭ odată un om energic, și activ, cu tărie de caracter. Tot natura sufletească a copiluluĭ interzice mijloace care excită prea tare fantazia copiluluĭ, care îl intimidează și daŭ naștere la frică.— In fine modul educațiuneĭ intelectuale și sufletestĭ nu poate fi după sabloná, identic pentru fie-care copil, ci trebue individualizat, modificat după individualitatea, după aptitudinea fizică și intelectuală a fie-căruĭ copil.

Ocupațiunea unuĭ copil până la vrîsta de 7 anĭ împliniți să constee numaĭ în jocurĭ și petrecerĭ instructive, potrivite cu vîrsta luĭ, pe cît se poate în societate cu alțĭ copiĭ de vîrsta luĭ. Copiĭ de o constituțiune maĭ slabă trebuie menajați pînă la vîrsta de 8 anĭ împliniți.

După împlinirea acesteĭ vîrste vin ocupațiunile sistematice scolastice. Experiența ne învață că începerea prea timpurie cu ocupațiunile scolastice, pot duce la un fiasco intelectual și la sdruncinarea fisică a copiluluĭ. Din momentul ce s'a predat copilul școaleĭ, sarcina educațiuneĭ se împarte între familie și scoală; partea familieĭ este partea etică, partea școaleĭ e partea estetică a educațiuneĭ.

Familia trebue se privighieze desvoltarea sentimentelor și a caracteruluĭ, trebue se deștepte dragostea pentru disciplină și ordine, să bage bine de seamă ce vede și ce aude copilul acasă, trebue se controleze relațiunile cu camaraziĭ de scoală, căcĭ știm că percepțiunile sensuale se întipăresc în creerul copiluluĭ, nu e decĭ indiferent ce vede, ce aude, cu cine are relațiunĭ, în fine trebue să combată vanitatea, abrutizarea și rătăcirile morale.

Partea scoaleĭ aparține igieniĭ publice și pedagogieĭ care nu întră în cadrul lucrăreĭ mele de față.

Iași. **Dr. W. Finchelștein.**

— SFÎRȘIT —

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraș).
A se adresa la Redacție.

De Inchiriet chiar de la 1 Octombrie casele No. 83 din strada Sărărie: salon, antret, 2 odăĭ, etac, bucătărie, beciŭ, cămară pentru lemne etc.; informațiunĭ acolo.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscința onor. Public Iașan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalațiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricității pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a orașuluĭ Iași, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face prețurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins țigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informațiunĭ relative, nt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECȚIUNEA

Cota oficială

Constanţa 17 Septembrie 1898.

Orz 2409 hect. leĭ 4.40. Meiŭ 350 hect. leĭ 4.20. In 1850 hect. leĭ 7.50. Rapita 1050 hect. leĭ 5.40. Secară 170 hect. leĭ 5.90. Grîu arnăut 160 hect. leĭ 8.50. Ovĕz 250 hect. leĭ 8.90. Fasole 140 hect. leĭ 9.50.

Toate în oraş la magasie.

Telegramele Străinătăţeĭ

Evenimentele din Franţa

Paris, 16 Septembrie.

Cînd va decide Curtea de Casaţie despre revizuire

Dacă Curtea de Casaţie va judeca fără anchetă, va putea să 'şĭ dea decisiunea în privinţa revizuireĭ procesuluĭ Dreyfus, la sfîrşitul luĭ Octombrie. Dacă Curtea va ordona o anchetă, atuncĭ vor trebui treĭ lunĭ pînă la pronunţarea decisiuneĭ.

Avocatul Demange va prezinta un memoriu în numele luĭ Dreyfus.

Viena, 16 Septembrie.

Impăratul Austrieĭ convins că Dreyfus este inocent

Se asigură că Impăratul Frantz-Iosef, la prînzul ce a avut loc la manevrele din Ungaria, S'a declarat personal convins despre inocenţa luĭ Dreyfus.

Paris, 16 Septembrie.

Comisarul de poliţie, a conchis că plîngerea făcută în contra maioruluĭ Esterhazy, de către vărul sĕŭ, cum că l'a escrocat cu o sumă de 40,000 leĭ e întemeiată, şi a ordonat să se facă instrucţia.

Judet, redactorul ziaruluĭ «Petit Journal", a dat în judecată pe d-nu Zola pentru calomnii. După cum se ştie, d. Judet a publicat în «Petit Journal» cum că tatăl luĭ Zola, ar fi fost dat afară din armată. D. Zola, a chemat în judecată pe Judet, care a fost condamnat, şi la desbaterĭ d. Zola a spus, că actele publicate în «Petit Journal» cu privire la tatăl seŭ, le crede false.

Iată motivul pentru care acum Judet, a dat în judecată pe Zola.

Un deputat dat în judecată

Ziarul „Libre Parole" spune că deputatul antisemit Lasies, ofensînd pe generalul Chanoine, ministru de rĕzboiŭ zicînd că a favorizat revizuirea procesuluĭ Dreyfus, va fi urmărit şi dat judecăţeĭ.

Complicaţiĭ în Orient

Afacerea Cretană

O telegramă din Petersburg adresată ziarelor de aicĭ, spune că ziarul rusesc «Nowoje Wremja» într'un lung articol despre insula Creta, zice că acolo, situaţia e foarte gravă.

Puterile ce se află în Creta, adică Franţa, Rusia, Englitera şi Italia, hotărîte în caz de trebuinţă să alunge trupele turceştĭ chiar cu forţa, pentru acest motiv sosesc necontenit în insulă întăririĭ nouĭ de trupe.

DIVERSE

Un hoţ imprudent

Henri Rocaquillé era fecior la marchiza Dugar. Era un servitor excelent, exact, inteligent cu admirabile referenţe. La 12 Iunie trecut, rămînînd singur acasă, fură dintr'un secretar 18,000 leĭ în bilete.

Şi-a cumparat o bicicletă şi un costum de biciclist. A luat apoĭ drumul de fer pentru Laval.

La Laval s'a suit pe bicicletă. In ferbinţeala marşuluĭ a perdut 16,950 de leĭ. Un ţăran i-a găsit şi i-a dus la brigada de jandarmĭ. Recoquillé dînd de perderea banilor, s'a întors din drum şi a avut îndrăzneala să se prezinte la jandarmĭ reclamînd baniĭ.

In urma ancheteĭ jandarmilor, s'a descoperit hoţia şi Rocoquillé a primit de la Curtea cu juriĭ 5 anĭ de închisoare.

***

Un maniac

Luĭ Jean Terat îĭ era frică să nu fie îngropat de viŭ şi de aceea în camera pe care o ocupa, de-asupra patuluĭ săŭ, lipise pe zid o bandă de hîrtie pe care scrisese: «In caz de moarte subită, rog să mi se facă autopsia».

Sermanul om, cu timpul a îmbătrînit şi ne maĭ putînd lucra, s'a sinucis.

A fost găsit spînzurat în camera sa. Pe părete rămăsese inscripţia: «Deşi sinucis, omul a fost autopsiat, după dorinţă».

***

Fabrica de zahar de la Mărăşeştĭ va începe să pue în consumaţie zahar pe la începutul luneĭ viitoare. Sfecla necesară fabriceĭ se cultivă pe moşia Mărăşeştĭ şi în împrejurimĭ. Un hectar produce pînă la 5 vagoane de sfecle şi la hectar ţăranul poate cîştiga pînă la 500 leĭ. Fabricanţiĭ din Mărăşeştĭ spun că zaharul produs de fabrică va fi de calitatea zaharuluĭ bun franţuzesc, cu cîţi-va banĭ maĭ eftin de cît zaharul austriac dar de două orĭ maĭ bun de cît acesta.

***

După ce se va construi calea ferată trans-siberiană, Rusia va putea produce anual — după calculele făcute de «Morning Post» — grîne de aproape un miliard şi jumătate burhels, adică de treĭ orĭ atîta cît produc Statele-Unite ale Americeĭ saŭ de patru orĭ maĭ mult de cît produce acum Rusia. «Dacă această producţiune va fi exportată jumătate pe drumul trans-siberian, vom avea atuncĭ, zice numitul organ, o edevărată revoluţiune în ce priveşte grîul pe toate pieţele comerciale din lume. Cu chipul acesta nu numaĭ Rusia actuală dar încă şi o bună parte din Europa cu Marea Britanie vor deveni consumatoriĭ produselor siberiene şi ast-fel Statele-Unite în special, care azĭ joacă un rol atît de mare în cea ce priveşte grîul, va fi reduse în mod simţitor».

***

Maimuţe întrebuinţate în mine

Revista americană din New-York *popular Sciance* dă nişte amănunte curioase relativ la munca îndeplinită de către nişte maimuţe întrebuinţate în locul unor greviştĭ. După spusele acestuĭ ziar căpitanul *Moss*, un personaj foarte cunoscut pentru spiritul săŭ practic, spune că la un moment dat a fost nevoit, în lipsă de lucrătorĭ, să lucreze cu maimuţele în minele aurifere ce exploata în Transvaal. Avantajul maimuţelor asupra lucrătorilor era foarte mare. Maimuţele, pe lîngă că sunt maĭ silitoare şi că nu cer nicĭ salariĭ, şi nicĭ nu fac scandal, sunt de o cinste exemplară. Necunoscînd valoarea auruluĭ pe care-l extrag din mine, nu-şĭ daŭ cîtuşĭ de puţin osteneala să fure. Afară de aceste sunt atît de silitoare în cît trebuesc luate la bătae pentru ca să se lese de lucru, pe cînd pe oamenĭ trebue să-ĭ baţĭ să se apuce de lucru; iar dimineaţa staŭ cu duzinele la poartă ca să fie lăsate la lucru!...

Căpitanul *Moss* n'a avut de cît laude de adus acestor sîrguitorĭ lucrătorĭ.

ULTIME INFORMAŢII

D-ra Agata Bîrsescu a suferit alaltăierĭ o hazlie aventură în timpul uneĭ călătoriĭ. Cufărul de bagaje în care avea costumele pentru prima reprezentaţie la «Raimund Theater»: *Sappho*. Din această cauză reprezentaţia s'a amînat.

Ministerul Instrucţiuneĭ Publice a însărcinat pe d. C. D. Gheorghiu, profesor de arme şi gimnastică la liceul real din Piatra, cu întocmirea unuĭ regulament pentru concursurile generale de Oină, carĭ vor avea loc la 10 Maĭ viitor între toate şcoalele din ţară.

D. Gheorghiu, precum se ştie, a întocmit şi regulamentul pentru unificarea joculuĭ Oina, deja aprobat de Minister spre a servi de normă pentru jocurile uniforme ale Oineĭ în şcoală.

Buletinul epidemiilor în Iaşĭ de la 10 pînă la 12 curent:

Febră tifoidă 28 casurĭ, anghină difterică 9 cazurĭ.

Consistorul Sf. Mitropoliĭ din Iaşĭ, va judeca astăzĭ 17, procesul preutuluĭ Vasile Davidescu din comuna Coşula jud. Botoşanĭ, iar mîine 18 pe cel privitor pe preutul Haralambie Vasiliu, din comuna Tureatca jud, Dorohoiŭ.

Ministrul instrucţiuneĭ publice a ordonat a se face o statistică a lucrărilor îndeplinite în toate şcoalele secundare ale Statuluĭ pentru eserciţiul 1897—1898 cu indicaţiunea resultatelor obţinute de fiecare din eleviĭ carĭ aŭ frequentat cursurile:

La asilul de bătrînĭ din strada Golia, există o latrină atît de rău construită şi atît de răŭ îngrijită, că infecţiunea ce produce face imposibil traiul celor de prin prejur. De sigur că această infecţiune este şi una din causele carĭ provoacă desele decese de la acel azil.

Dacă administraţia cemunală nu se interesează de stabilimentele eĭ, ce să ne maĭ aşteptăm să se ocupe de altele.

Şi d. Medic şef al oraşuluĭ nu se mişcă.

D-le Medic nu te gena, poţĭ umbla cu răşina prin Primăria d-voastră.

Efectul uneĭ greve.

Nicĭ odată nu s'a văzut în şcolĭ atîte călcărĭ de lege de regulamente şi de decisiile sale propriĭ cît le-a făcut d. Haret anul acesta, toate călcărĭ făcute numaĭ în viderea anumitelor persoane solicitătoare.

Astfel, pentru eleviĭ preparaţĭ în particular, carĭ căzuse la clasa VII, maĭ întăĭ d. Haret n'a voit să admită corijarea Maĭ apoĭ a admis corijarea la 2 obiecte. In fine chear în timpul examenŭluĭ a făcut cunoscut comisieĭ că a admis corijarea la 4 obiecte.

D. Xenopol, prezidentul comisieĭ, indignat de aceste matrapazlîcurĭ a d-luĭ Haret, a suspendat or ce lucrare până ce ministerul nu va lua o măsură generală şi egală pentru toţĭ căzuţiĭ de la Iunie.

Minîstrul a trebuit să se supue. A făcut cunoscut comisiuneĭ că poate să admită la un noŭ examen pe toţĭ căzuţiĭ de la Iunie.

Comisiunea a fost convocată pentru astăzĭ la oara 5 pentru a'şĭ continŭa lucrarea.

Cu ocazia expoziţieĭ de vite ce va avea loc în întăia jumătate a luneĭ Octombrie în oraşul nostru, administraţia comunală a hotărît, după îndemnul d-luĭ veterinar Jocu, a face alergărĭ de caĭ în zilele de 20 şi 21 Octombrie.

In scopul acesta d. Locusteanu, directorul şcoaleĭ de veterinărie, a sosit deja în oraşul nostru.

Pe lîngă proprietariĭ de caĭ de curse, cunoscuţĭ la noĭ în ţară, se zice că şi ciţi-va marĭ proprietarĭ din Basarabia vor trimite caiiĭ lor, să participe la aceste alergărĭ.

Primăria va lansa zilele aceste cuvenitele învitărĭ.

Primăria închiriase celebreĭ artiste Iane Hading, steaua teatruluĭ Gymnase din Paris, sala teatruluĭ naţional pentru zilele de 16 şi 17 Octombrie. D-na Hading suprimînd însă din turneul săŭ artistic oraşul Viena, din cauza doliuluĭ Curţeĭ Austriace, 'şi-a fixat reprezentaţiile sale la Bucureştĭ şi la Iaşĭ cu două zile înainte de timpul hotărît. Ast-fel d-sa s'a adresat ĭerĭ primărieĭ cu rugămintea, de a-ĭ se acorda teatrul pentru zilele de 14 şi 15 Octombrie, ceea-ce administraţia comunală a admis.

Piesele ce se vor da sunt: *L'étrangère* şi *La Princesse de Bagdad*.

Gheorghe Rusu portar la otelul Traian, a fost prins ca dezertor din Regim. 8 Artilerie din anul 1891.

Primăria e în ajun de a avea un noŭ proces pe braţe.

In mod arbitrar a suprimat conductul de apă, proprietate a otelului Traian şi atît creditul urban cît şi d. Sc. Pastia proprietarul otelului, sunt decişĭ a intenta primărieĭ proces pentru această samovolnicie.

D. Sc. Pastia posedă acte doveditoare că apa ce curgea la otelul Traian, nu provenea din isvoarele care alimentează actualmente oraşul, ci din o sorgintă proprietate personală a d-sale. Apa a fost captată cu spesele d-luĭ Pastia care a făcut cheltuelĭ marĭ pentru aducerea eĭ, şi acum primăria i-o suprimă cu o trăsătură de condeiŭ.

La Roman, partidul guvernamental va avea 3 liste pentru alegerile comunale:

Una a actualuluĭ primar D. Morţun; a doua a ajutoruluĭ de primar D. Petrovicel; şi a treia, se zice, a d-luĭ Stan avocat.

Şi apoĭ să nu se zică că partidul nu este strîns unit.

Cuşca d-nuluĭ Motăş

Afacerea cuşteĭ de pe casele Motăş ameninţă să iee marĭ proporţiĭ, graţie perseverenţeĭ d-luĭ A. Xenopol în a acoperi cu ridicul actuala administraţie comunală.

D. Xenopol a stabilit că cuşca d-luĭ Motăş a fost autorizată pe răspunderea administraţieĭ comunale şi în contra avizuluĭ serviciuluĭ technic. De aceea d-sa se va prezenta astă-zĭ la Primărie şi va cere să i se dee autorizaţia cerută pentru a construi o cuşcă pe casa sa din str. Unirea, fără a se maĭ consulta serviciul technic de oare ce se ştie că serviciul technic e în contra şi de oare ce se maĭ ştie din cazul d-luĭ Motăş că avizul serviciuluĭ technic nicĭ nu leagă pe administraţie.

In caz de a i se refuza autorizarea d. Xenopol va face apel la Ministerul de interne, cu ocazia căruĭ apel va trimete planul cuşteĭ proectate precum şi o fotografie a cuşteĭ d-luĭ Motăş pentru a dovedi superioritatea estetică a cuşteĭ refuzate asupra cuşteĭ autorizate.

Fotografia cuşteĭ Motăş va fi făcută de însăşĭ d-na Fanchette, viitoarea eĭ locatară.

In caz cînd ministerul de interne ar aproba hotărîrea administraţieĭ comunale, d. Xenopol va face proces în daune comuneĭ, căcĭ se pare că s'a găsit un fotograf care, luînd act de petiţia d-luĭ Xenopol, i-a făcut o ofertă foarte avantajoasă pentru închiriarea cuşteĭ.

Trib. Iaşĭ s. I, neterminînd desbaterile în afacerea Paiano cu comuna Iaşĭ, le va continua şi astăzĭ. Pronunţarea sentinţeĭ a fost amînată pe mîine.

Incă o noapte de insomnie pentru d. Nicu Gane.

La club s'a făcut mare scandal d-luĭ Gane pentru ce a primit să se judece în fond cu d. Paiano tocmaĭ acum în ajunul alegerilor.

Triumful d-luĭ Take Ionescu

Manifestaţia grandioasă făcută, aseară, eroului care a strivit pe ignobilul din slujba luĭ Jeszenszky, trebue socotită ca un mîndru moment istoric. Capitala, rechemată la o palpitantă viaţă naţională prin înfricoşătoarea crimă sĕvîrşită de odiosul prim ministru, a pecetluit de veci, prin uriaşa mişcare de aseară, mormîntul care a închis de a pururea reputaţia monstruluĭ ministru-preşedinte.

Se anunţase dimineaţa în ziare că, ca protestare în potriva infamieĭ care se adăposteşte de cîteva zile în organul ocnaşuluĭ, cetăţeniĭ cu inimă şi cu obraz să facă d-luĭ Take Ionescu, seara, cînd se va întoarce de la Sinaia, o primire care să'l despăgubească de otrava cu care l-aŭ adăpat, pe nedrept, colectiviştiĭ mişeĭ.

La 7 ceasurĭ seara cetăţeniĭ din toate culorile se adunaseră în diferite puncte ale capitaleĭ cu torţe şi lampioane, şi la 8, concentraţĭ cu toţiĭ în grădina Episcopieĭ, aŭ plecat la gara de Nord precedaţĭ şi urmaţĭ de muzică.

Din faţa Episcopieĭ şi pînă în apropiere de gară, mulţimea imensă făcea efectul uneĭ armate care intră în ţară, victorioasă, dintr'un rĕsboiŭ crîncen. Această nenumărată mulţime de oamenĭ aŭ străbătut stradele în entusiaste urale şi sub ploaia de florĭ carĭ curgeaŭ din balcoane şi de la ferestre a ajuns la gară. Maĭ bine de douĕ ore, pînă cînd a trecut cortegiul, circulaţia trăsurilor şi a tramvaielor a fost absolut întreruptă.

La 9 ore, cînd a sosit trenul, un fomidabil ura, a căruĭ amintire va turbura pentru tot d'auna somnul luĭ Slurdza, a primit pe d. Take Ionescu.

Entuziasmul e de nedescris în momentul acesta. Miĭ de piepturĭ scoteau bine cuvîntărĭ pentru partidul conservator, strajă vrednic neadormită pentru interesele ţăreĭ şi felicitărĭ pentru Romînul cu sufletul mare care s'a pus d'a curmezişul uneltirilor ticăloase ale ticăloşilor carĭ, după ce au asvîrlit ţara la străinĭ bucăţică cu bucăţică, au încercat s'o arunce acum întreagă de odată.

Nu se maĭ vede ce se petrece pe peron. E lumea, e capitala toată.

Entusiasmul devine delir. D. Take Ionescu, vrea, printre şiroaie de lacrămĭ, să spue cîte-va vorbe de mulţumire, dar nicĭ glasul tunuluĭ nu s-ar fi putut face auzit din pricina uralelor furtunoase şi nesfîrşite ale mulţimeĭ.

La scara de eşire poporul deshamă caiiĭ de la trăsură şi duc în triumf pe fericitul care a reuşit să iasă victorios din lupta angajată în potriva a douĭ Iesznsky în acelaşĭ timp.

Impresia generală pe care a lăsat-o această manifestaţie naţională e că guvernul d-luĭ Sturdza 'şĭ-a ispăşit întru cît-va păcatele dînd consecraţia definitivă oamenilor noştri deja iluştri.

ULTIMA ORĂ

(Serviciul nostru telegrafic special)

Agonia Regineĭ Danemarceĭ

Kopenhaga 17 Septembrie.

Regina Danemarceĭ se află în ultimele momente. Medicii nu maĭ daŭ nicĭ o speranţă de scapare.

Zola în Sviţera

Lucerna 17 Septembrie.

Ilustrul scriitor Zola se află la Lucerna. El aşteaptă aci desfăşurarea finală a procesuluĭ Dreyfus. Se crede că în curînd el se va reintoarce 'n Franţa.

Blamarea luĭ Zurlinden

Paris, 17 Septembrie.

Generalul Chanoine, ministru de resbel, a blamat prin o scrisoare publică purtarea generaluluĭ Zurlinden, guvernatorul militar al Parisuluĭ. Circulă ştirea că în urma acestuĭ blam, generalul Zurlinden va demisiona din armată.

Chestia Dreyfus în Anglia

Londra 17 Septembrie

Marele ziar Londonez *Daily News* a început se publice o serie de articole importante în chestia procesuluĭ Dreyfus. Aceste articole produc mare sensaţie.

Primul articol e consacrat unor importante destăinuirĭ carĭ esplică motivele demisiuneĭ fostuluĭ prezident al republiceĭ franceze d. Cazimir Périer.

Destăinuirile luĭ Schwarzkoppen

Paris, 17 Septembrie.

Circulă cu insistenţă svonul că d. Schwarzkopen, ataşatul militar german, a primit de la guvernul săŭ instrucţiunĭ carĭ'l autoriză de a face destăinuirĭ în chestia Dreyfus.

Această ştire a produs mare senzaţie prin toate cercurile politice din capitala Franţeĭ.

Manifestaţia din Capitală

Bucureştĭ 17 Septembrie.

Aseară a sosit d. Take Ionescu în Capitală venind de la Sinaia; D-sa a fost primit la gară de un imens număr de cetăţenĭ carĭ aŭ ţinut să-ĭ facă o manifestaţie grandioasă.

In strigăte de ura d. Tache Ionescu a fost condus de popor pînă la clubul conservator.

Ovaţiunile eraŭ nesfîrşite şi entusiasmul poporuluĭ de nedescris. Grandioasa manifestaţie făcută d-luĭ T. Ionescu s'a petrecut în cea maĭ perfectă linişte.

Anunţăm cu o adîncă părere de răŭ încetarea din viaţă a d-luĭ *Alexandru Nanu* fost profesor la şcoala profesională de fete sf. Sava. A. Nanu era unul dintre vechiĭ profesorĭ aĭ Iaşuluĭ, caracter demn şi conştiincios.

După o muncă obositoare şi rodnică de peste 30 de anĭ, a contractat o gravă boală de inimă, care l'a răpit dintre noĭ, lăsînd în urmă-ĭ adîncĭ regrete.

Trimitem condoleanţele noastre intristateĭ familiĭ.

D-na Erna Olinchievicĭ—Zuhr

DENTISTE

Iaşĭ Str. Golieĭ 42.

Efectuează denturĭ artificiale carĭ nu se deosebesc de dinţiĭ naturalĭ, denturĭ parţiale fără plăcă pe ceriul gureĭ, denturĭ complecte, cu placă în aur, aluminiu bronzat, aur cauciuc şi cauciuc sade. Lipsa unuĭ singur dinte se înlocueşte printr'un dinte sistem Richmond şi dinte cu şurub (dent pivot).

Regulează dinţiĭ anormalĭ crescuţĭ.

Plombează dinţĭ în aur, platînă, email, cristal, etc. etc.

Curariseste dinţiĭ şi măselele bolnave fără a necesita scoaterea lor, Extracţiune fără durere.

Consultaţiune de la 9—12 a. m. şi de la 2—6 p. m.

Noul Institut D. D. Pastia

ANUL AL XI-LEA

—IAŞI—

8, Strada Banu, Casele Ghica

Acest institut se împarte în două secţiĭ: *secţia primară şi secţia liceală.*

Un corp profesora compus dintre ceĭ maĭ bunĭ institutorĭ, profesorĭ şi pregătitorĭ, propune materiile prevăzute în programul statuluĭ, în secţia primară. Iar eleviĭ secţieĭ liceale urmează cursurile liceuluĭ naţional, care îe alăturea, găsind în institut o întreţinere şi o educaţie desevîrşită; pregătitorĭ într'adins aleşĭ, vor prepara cu eleviĭ lecţiile zilnice. Această secţie a fost reorganisată, spre perfecţionare.

Limbele franceză şi germană se predaŭ cu tot dinadinsul de către profesorĭ şi pedagogĭ cu îngrijire aleşĭ din Germania şi Franţa.—Muzica vocală şi instrumentală—desemnul, dansul şi celelalte arte de agrement se propun de ceĭ maĭ bunĭ maeştri.

Inscrierile încep la 15 August a. c. şi se sfîrşesc la 1 Septembrie a. c. In orĭ ce caz nu se maĭ primesc după 15 Septembre conform dispositieĭ ministeriale.

Drept orĭ ce lămurire, a se cere broşura explicativă a şcoaleĭ, care se va trimete la cerere, adresa numaĭ să fie citeaţă şi lămurită.

Numărul elevilor fiind cu vroinţă mărginit, iar cea maĭ mare parte din locurĭ fiind reţinute, părinţiĭ doritorĭ a-şĭ plasa copiiĭ în acest institut sînt rugaţĭ a înştiinţa cît maĭ de cu vreme direcţiunea.

Direcţiunea

Doctora O. CONTA

de la Facultatea de Medicină din Paris

—Boale de Femeĭ şi Copiĭ—

Consultaţiunĭ de la 2—5 p. m.

Aleea Princesa Maria, — Iaşĭ.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariu E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele mai amănunțite asupra tuturor chestiunilor la ordinea zilei.

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele servicii: **Serviciul Agenței Havas; Serviciul corespondenților săi din Viena Paris, Londra, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenți speciali de la toate stațiunile balneare din țară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacția și Administrația: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel mai mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAȘINI ȘI UNELTE AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant și depositar al fabricei **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREȘTI

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecționat cu faierbux mărit cu și fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 și 16 cai putere, cele mai solide.

TREERĂTOARE de GRAU etc. Ultimul Model 1898, cele mai bune existente avînd *trei vînturi* adică *triplă curățitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile mari de porumb, cu sau fără foi, curat și fără risipă.

MORI *transportabile*, pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele mai renumite fabrici de 36, 42 și 48 țoluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4—5 bucăți, întregi fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORI simple și cu aparat de legat snopi *cu tăișul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburi, cu *Elevator* ultimul sistem perfecționat.

CUREALE de TRANSMISIUNE englezesci, I-a calitate, simple și duble de toate lățimile.

PLUGURI, GRAPE și ori ce alte unelte agricole.

Garanție absolută pentru material solid și buna funcționare

Condițiuni de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERȘON & Co IAȘI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* sau la cerere printr'o simplă cartă poștală, *cu prețurile cele mai eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 bani*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curățenie*, cu mașini sistematice, în modul *cel mai higienic* cu apă *perfect sterilizată* și trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantității*, sticlele fiind mai mari de cît cele obicinuite, **calității** și **eftinătății** în ving ori ce concurență.

Cu stimă

GHERȘON & Co.

Fabrica «Lumina»

Strada Zugravilor No. 46

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumitului Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăți.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

Cereți Pretutindeni

Țuică de Florica

Lacrimă de Prune

ȚUICA DE GOLEȘTI

Cereți Pretutindeni

(Marca de Comerciu este depusă la Tribunalul Argeș)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătății; cel mai bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nici o casă

Mare Depozit la gara Golești

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteștĭ.

Agent Voiajori pentru toată țara Charles Schapier.

IMPORTANT

Atelierul Chimico-Technic „SINGER“

Strada Golia 46.

Atrage deosebită rtențiune onor. Public asupra următoarelor produse neîntrecute de bune cu efect *garantat*:

LAC în ori ce color, pentru văpsirea pălăriilor de paie.

Poudre «Sanitas» rosa, crem, și alb.

Apa de Toillette.

Săpun pentru toiletă «Cocos».

CREMA «SINGER» specială pentru conservarea încălțămintelor colorate, care întreține pielea fiind tot-de-a-una moale și îi dă lustru, mult mai bun, de cât ori-ce soiu de lac.

Borcanul mare **1 Leu** Borcanul mic **50 Bani**.

«CHEVREAULINA» unică pentru conservarea încălțămintelor de Chevreau.

Ceara albă „Virgină“ pentru lustruit mobile, parchete, dușamele, piele etc.

P. S. Mai recomandă unsorile pentru Hamuri, Burduf, Poclit, Șei, Copitele cailor, Mașini etc.

Aseminea instalațiuni și reparaturi de sonerii electrice și telefoane etc.

Tot o dată recomandăm cerneluri în ori-ce coloare. Pastă qentru centigrafi (sau Hutograf) și cerneală pentru marcat lenjuri (sau albituri).

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare și de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Lei Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

și trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Lei *Treizecimii*, pentru casul de moarte, și o rentă corespunzătoare acestei sume, precum și Lei 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Lei 90**, plus accesorii.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, și se asimilează căilor ferate și tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societății: București, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovici

AVOCAT

Strada Barboi

C. M. Miclescu

AVOCAT

Strada Veche

ALEX. G. DABIJA

AVOCAT

Strada Golia

Ștefan Longinescu

AVOCAT

Strada Lăpușneanu 21 Iași

UN OTEL!

De închiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ștefan cel Mare No. 15

Doctorul V. I. Bejan

Consultații în cabinetul seu, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu

AVOCAT

Strada Asachi

Iași—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 111 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — SIMBATA 19 SEPTEMBRIE 1898.

Numărul 10 Banĭ

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Un atentat contra Suveranilor Romîniei

In vederea apropiatelor alegerĭ comunale, toţĭ domniĭ membri aĭ clubuluĭ conservator sunt rugaţĭ să binevoiască a se întruni în fie-care Mercurĭ şi Simbătă, orele 8 sara, în saloanele clubuluĭ.

COMITETUL

Al douilea rescript eşit din gremiul prim-ministeriuluĭ maghiar:

„In luna luĭ Octombrie 1894, Dimitrie Sturza, actualul ministru-preşedinte şi ministru al afacerilor externe ale Romîniei, a ţinut un discurs la Orfeŭ, în care cu date a arătat, că ce şi cîte sume se trimit din partea guvernuluĭ conservator de atuncĭ şi prin a cuĭ intermediare.

„In urma acestora, guvernul ungar regesc s'a nisuit a se informa despre starea reală a lucrurilor, şi pe baza acestor date —din care o parte Vi-s'aŭ comunicat Excelenţei Voastre, în 22 Martie, prin Excelenţa Sa d. prim-ministru—s'a convins, ca ajutorul anual dat de guvernul romîn pînă la 1876 pe faţă, a devenit secret şi că autorităţile susţinătoare a şcoalelor din Braşov, cu toată ordinaţiunea ministerială din 1875 şi, ce e maĭ mult, în contra art. de lege XXX, din 1883 § 78 îl primesc, ba îl chiar urgentează. **Din causa aceasta, s'a văzut necesitat a interveni la guvernul regesc romîn pe cale diplomatică în chestia subvenţieĭ, şi acesta a dat în privinţa subvenţiuneĭ o notă afirmativă cu indicarea sumeĭ**".

(Tribuna No. 198. pag. 794).

Incercarea uneĭ reforme

IV

Avîntul puternic al civilizaţieĭ şi al dezvoltăreĭ oraşelor apusene, după cum am arătat aicĭ, să trage din izvorul adînc al libertăţilor seculare şi maĭ de loc din instituţiile lor actuale, după care am copiat pe ale noastre.

Ast-fel se poate tălmăci de ce am rămas atît de înapoiaţĭ, de ce nu am putut trage de cît deziluziunĭ şi decepţiunĭ din reformele din carĭ am luat numaĭ litera şi nu spiritul, căcĭ ni le-am însuşit de-a gata de la popoare carĭ nu le aŭ dobîndit de cît după o evoluţie îndelungată şi adese orĭ pătată cu sîngele lor.

Dar, tot pentru acelaş motiv, respingem acest scepticism politic care înfăţişează spiritelor superficiale saŭ morocănoase pe poporul nostru, ca corupt şi nevrednic de orĭ ce progres, pentru că conştiinţa luĭ nu s'a dezmorţit în aceştĭ cîţi-va anĭ de cînd lumina occidentuluĭ s'a revarsat asupra eĭ, uitînd sutimile de anĭ întrebuinţaţĭ de cele-l-alte naţiĭ pentru a-şĭ făuri conceptul libertăţeĭ şi a şti să cumpănească nevoile publice cu interesele individuale.

Nu este maĭ puţin adevărat că nu ne putem mulţumi cu această mîngîiere sufletească şi că trebuie să năzuim la îndreptarea răuluĭ care ne pironeşte în loc, nu prin reforme care ne vor prii numaĭ în decursul timpurilor viitoare, dar prin măsurĭ în stare de a ne aduce foloase reale şi grabnice.

Descentralizarea ne ar apropia de idealul social al *self-governmentuluĭ* la care tind actualmente toate popoarele civilizate, dar nu se poate socoti de cît ca făcînd parte din acele reforme folositoare de abia pentru strănepoţiĭ noştri. Pe de altă parte, analizarea celor-l-alte proiecte de organizaţie municipală a fost suficientă pentru a ne dovedi că nu ne ar fi de nicĭ un rost.

In, adevăr consiliul zis *„d'adjonction"* adică alăturarea unuĭ număr oare care de notabilĭ maĭ culţĭ saŭ maĭ bogaţĭ pe lîngă consiliul comunal, ca un element ponderator şi de control efectiv, nu este de cît o măsură de asigurare luată în contra covîrşireĭ celor inculţĭ şi disculţĭ carĭ la noĭ nicĭ macar nu s'aŭ născut încă la viaţa publică, toată politica fiind învîrtită de un mănunchiŭ necrezut de mic, de oamenĭ avuţĭ saŭ de o cultură în genere problematică.

Maĭ e nevoie oare să pomenim de acel *referendum*, care cere o civilizaţie atît de înaintată şi o conştiinţă publică atît de perfectă în cît Franţa însăşĭ nu s'a crezut vrednică de a'l putea întrebuinţa, fără de primejdie, pentru liniştea şi siguranţa republicei?

S'a propus, însă, de curînd a se aplica la alegerea şi la compunerea consilielor comunale principiul *de reprezentare a minorităţeĭ.*

Această reformă ni se pare a fi de o cam dată singura care ne ar putea urni din făgaşul în care ne aflăm, si ne ar putea aduce foloasele cele maĭ însemnate şi imediate, înălţînd nu numaĭ nivelul actual al păturei din care se recrutează edilitatea oraşelor, dar asigurînd tot odată continuitatea lucrărilor şi izbutirea lor fără perdere de timp.

Ideia reprezentăreĭ minorităţeĭ şi a proporţionalităţeĭ, aplicate la sistemul reprezentativ, a fost vulgarizată, în aniĭ din urmă, prin cărţĭ şi reviste de propagandă şi prin societăţĭ carĭ s'aŭ constituit anume pentru acest scop, în Elveţia maĭ întîĭ şi pe urmă în Franţa, Belgia şi Italia.

Lucrarea cea maĭ însemnată compusă asupra acesteĭ chestiunĭ, care se află astă-zĭ la ordinea zileĭ în toate ţările cu regimul reprezentativ, se datoreşte la noĭ d-luĭ D. Nenişescu, unul dintre ceĭ maĭ talentaţĭ membri aĭ cercului de studiĭ înfiinţat, după iniţiativa energiculuĭ nostru prieten N. Filipescu pe lîngă clubul conservator din Capitală.

Se ştie pe de altă parte că veneratul nostru şef, d. Lascar Catargiu, a înscris această reformă în programul nostru, dovedind odată maĭ mult că partidul conservator e vecinic deschis ideilor şi oamenilor noĭ.

Principiul reprezintăreĭ minorităţeĭ este atît de drept şi de raţional în cît Stuart Mill a putut zice că e destul de a-l cunoaşte pentru a nu-l maĭ discuta. Aplicaţia luĭ în practică a dat însă loc la maĭ multe obiecţiunĭ relative, maĭ ales, la compunerea şi la putinţa de a legifera ale parlamentelor, precum şi la repartizarea voturilor şi a mandatelor după diferitele mecanizme propuse de către Naville, D'Hondt saŭ Hare.

Toate argumentele invocate în contra reformeĭ aŭ fost combătute cu deplin succes şi cetitorul le poate afla fie în studiul filosofuluĭ genovez Noville, fie în lucrările publicate după îndemnul societăţilor întemeiate anume pentru acest obiect. Nici timpul, nicĭ locul nu ne iartă de a le putea discuta în aceste cîte-va rîndurĭ, carĭ nu aŭ alt scop de cît de a enumăra foloasele ce le-am trage din compunerea consiliilor comunale după acest chip.

Să admitem decĭ că ne-am înţăles şi asupra procedureĭ de urmat pentru clasarea voturilor şi asupra locurilor aferente minorităţeĭ, că, de pildă, la Iaşĭ din 19 scaune de consilierĭ, şase se cuvin opoziţieĭ, care a desemnat, pentru a le ocupa, pe fruntaşiĭ săĭ ceĭ maĭ vrednicĭ şi ceĭ maĭ de cinste.

Oare, în ast-fel de împrejurare, guvernul ar maĭ îndrăzni să dispue de locurile cari'ĭ asigură majoritatea în consiliu, în favoarea unor secăturĭ de căpătuit saŭ agenţĭ de răsplătit?

E destul de a pune întrebarea pentru a pricepe că, la rîndul seŭ, partidul de la putere va fi silit nu numaĭ pentru a-şĭ pastra majoritatea dar pentru ca să-ĭ rămîie faţa cinstită, să cîntărească cu cea maĭ mare îngrijire însuşirile şi maĭ ales devotamentul candidaţilor săĭ.

Jeţul primaruluĭ nu va maĭ fi locul de odihnă al istoviţilor politiceĭ saŭ a literatureĭ şi, fiind că puţine inteligenţe vor fi îndestul de energice şi de combative pentru a-l putea rîvni, vom căpăta ast-fel după cuvîntul englezesc: *the right man in the right place.*

Selecţiunea edililor noştri ar intra în cursul eĭ firesc, în loc de a se efectua ca astă-zĭ în senz contrar, coborîndu-se mereŭ înspre lichelele vecinic supuse şi vecinic flămînde.

Cetăţeniĭ şi-ar vedea de astă dată interesele lor apărate într'un mod efectiv, căcĭ în loc de controlul unuĭ ministru mărginit la zilnicile nevoĭ ale politiceĭ, saŭ de criticile preseĭ care nu are îndestulă înrîurire pentru a împiedeca răul, sau în sfîrşit de opoziţia necinstită a partizanilor neghiftuiţĭ, o minoritate vigilentă şi intransigentă ar exercitao de aproape şi continuă supraveghere asupra hotărîrilor consiliuluĭ.

Primarul nu ar maĭ putea îndepărta pe funcţionarĭ după bunul seŭ plac, nu ar lua măsurĭ carĭ rămînînd nejustificate, daŭ loc la toate bănuelile şi ca să ne oprim la un exemplu de actualitate, opoziţia din consiliŭ, *cea cinstită*, nu ar fi lăsat pe d. Nicu Gane ca să însărcineze pe d. Lindley cu lucrările de aducerea apeĭ, atuncea cînd nu a obţinut încă reziliarea contractuluĭ ce 'l încheiase maĭ înainte, pentru acelaş obiect, cu d. Paianu. *I s'ar fi amintit acestuĭ primar imprudent că tot astfel a procedat în anul 1874, cerînd de la minister aprobarea unor licitaţiĭ pentru aducerea apeĭ, maĭ înainte de a fi reziliat convenţia ce o încheiase deja pentru acelaş obiect cu inginerul D. Monnier.* Ministrul seŭ de pe vremurĭ, d. Lascar Catargiu, i-a respins cererea—jurnalul cons. de miniştri No. 2 din 11 Dec. 1874—obligîndu-l de a obţine maĭ întîĭ desfiinţarea convenţieĭ cu Monnier şi d-sa a trebuit amarnic să ofteze după cuminţia fostuluĭ seŭ şef, cînd a primit citaţia d-luĭ Paianu, reclamînd comuneĭ sutimĭ de miĭ de leĭ pentru călcarea drepturilor sale.

Cîte hotărîrĭ pripite, cîte greşeĭ nu ar fi înlăturate cînd, în loc de un simulacru de deliberare care nu poate nicĭ deştepta, nicĭ opri pe un primar nătîng saŭ nesocotit, fie-care chestie ar fi discutată cu seriositatea şi lumnele unor oamenĭ însufleţiţĭ de anbiţiunea foarte legitimă de a'şĭ crea un capital politic şi de a'şĭ asigura realegerea prin capacitatea şi destoinicia ce aŭ ştiut să aducă la îndeplinirea mandatuluĭ lor.

Oraşul, pe de altă parte, ar avea în totdeauna la îndămînă o pleiadă de cetăţenĭ experimentaţĭ şi în curentul afacerilor conunale; permanenţa lor în consiliŭ ar asigura continuitatea marilor lucrărĭ de edilitate şi ar înlesni isprăvirea lor cu un ceas maĭ înainte.

In sfîrşit, dacă această reformă nu ne va uşura de toate păsurile ce le îndurăm astăzĭ, dînsa va îndrepta totuşĭ paşiĭ noştri şovăitorĭ pe calea cea largă a progresuluĭ, căcĭ consiliul ales în asemenea condiţiunĭ va reprezenta în fie-care localitate statul major al partidelor în luptă, va atrage pe cetăţeniĭ cu dorul de a contribui la desvoltarea oraşuluĭ lor, precum şi pe toţĭ aceĭ carĭ răvnesc a-şĭ face în politică un nume şi o situaţie.

Vom dobîndi astfel adevărata şcoală de gospodărie comunală şi de politică sănătoasă şi rodnică, în stare de a ne plămădi această conştiinţă publică fără de care orĭ ce reforme rămîn litere moarte, libertăţile ficţiunĭ, şi politica în mîna augurilor.

Ca ultim cuvînt, conchidem observînd că ceasul cel maĭ priincios pentru realizarea acesteĭ năzuinţe care ar putea displace unuĭ guvern prea tare, este chiar acel de astăzĭ cînd, în ajunul alegerilor de la Noembrie, ministerul se află atît de istovit şi de îngrijit de puterea mereŭ crescîndă a opoziţieĭ, în cît ar fi prea mulţumit de a-şĭ putea prelungi încă cîte-va lunĭ viaţa luĭ nemernică, primind maĭ înainte de orĭ ce legiuire încercarea reformeĭ prin o comună înţelegere.

Iar partidul conservator, aderînd la această propunere, ar dovedi pentru a doua oară în aceste din urmă timpurĭ, că crezul săŭ cel maĭ scump este dragostea patrieĭ, şi că e demn de aceste cuvinte cu carĭ l'a salutat cel maĭ strălucit dintre oratorĭ atuncea cînd fruntaşul acestuĭ partid a ştiut să se arăte ca fruntaş al ţăreĭ: *„In adevăr toţĭ îşĭ iubesc patria, dar nu toţĭ pun maĭ presus interesul general al patrieĭ de interesul lor personal saŭ de partid"*.

D. A. Grecianu.

Take Ionescu

Cetăţeniĭ capitaleĭ ne-au dat un frumos exemplu de virtute cetăţenească prin manifestaţia făcută alaltăieri seară la sosirea d-luĭ Take Ionescu în Bucureştĭ. Dacă strig Bravo Bucureştenilor, n'o fac pentru sîngele rău pe care manifestaţia l'a făcut veninosuluĭ prim ministru nicĭ pentru ceasul de adîncă şi plăcută emoţiune pe care l'a procurat unuĭ fruntaş conservator, care şi fără această manifestaţie era consacrat de om care face nu numaĭ fala partiduluĭ ci şi fala ţăreĭ, fala uneĭ întregĭ generaţiunĭ.

Manifestaţia din capitală este un bun început care va face epocă în progresul moravurilor noastre.

Cînd presa colectivistă, reprezentată prin organul cel maĭ mare— ca dimensiune—a partiduluĭ, organ întreţinut cu banii contribuabililor, cu baniĭ ţăreĭ introduce procedeurile infame din *presa galbănă* americană; cînd această presă consideră ca o mare măestrie întrebuinţarea şantajuluĭ şi a terorizăreĭ pentru a fi ascultată, cetăţeniĭ răspund acesteĭ prese' făcînd ovaţiunĭ entusiaste aceluia din care scribiĭ colectiviştĭ, în prostia lor, credeau că vorface o victimă.

Lovitura a fost dată la timp şi şi-a produs efectul.

Cuvîntul a fost zis şi'l repet cu plăcere. D. Take Ionescu a devenit un erou şi nu eroul zileĭ ci eroul întreguluĭ an politic curgător. Eată o aureolă care de sigur va înzeci autoritatea deja mare a d-luĭ Take Ionescu.

De-asupra tuturor lucrurilor micĭ carĭ vor forma al 4-lea an al domnieĭ colectiviste, va domina lupta eroică întreprinsă de d. Take Ionescu, pentru a scapa idealul nostru naţional pîngărit de politicianismul scîrbos al d-luĭ Mitiţă Sturdza, pentru a alina disperarea fraţilor de peste hotar.

Take Ionescu ne apare, în lupta care a întreprins-o, sub o faţă nouă foarte avantajoasă pentru d-sa. Il ştiam toţĭ inteligent, cult, cu spor la muncă, ştiind ce vra şi unde merge, calităţĭ carĭ făcuse că el era *cine-va* chiar la începutul carieriei sale, cînd nu aparţinea nicĭ unuĭ partid. Făcea însă impresia unuĭ om prea chibzuit, prea înamorat de ţinuta omuluĭ politic şi decĭ necapabil de a face săriturĭ prea marĭ de la drumul mare al omuluĭ politic, cu ochiĭ veşnic ţintiţĭ spre guvern.

Take Ionescu, dovedind că e capabil şi de acte eroice, şi-a dobîndit prestigiul captivător care-ĭ lipsea din cauza tinereţeĭ, din cauza lipseĭ de strămoşĭ fie ca nobleţă socială fie ca nobleţă politică, din cauză că trebue să muncească în profesiunea de avocat ca să trăiască.

Eroismul luĭ Take Ionescu este aşa de simplu, aşa de natural în cît numaĭ oamenii preveniţĭ şi de rea credinţă nu-l pot vedea.

Pe cine putea să indigneze maĭ tare procedarea d-luĭ Sturza de a se face instrumentul Ungurilor, în închiderea şcolilor din Transilvania, de cît pe fostul ministru, conservator, de instrucţie care ridicase în budgetul ţăreĭ cifra subvenţiunilor, pentru şcoalele Romînilor din celelalte ţărĭ, pînă la respectabila sumă de 550,000 leĭ pe an!

Cum să nu sîngere inima unuĭ om ca Take Ionescu de ruşinea ce cade pe ţară, cînd însuşĭ primul ministru se face delator contra fraţilor noştri, faţă de ceĭ maĭ marĭ duşmanĭ aĭ noştri!

Acestea încă n'ar fi de cît dovezĭ de inima caldă de patriot şi de superioritatea morală a luĭ Take Ionescu.

Eroismul luĭ Take Ionescu începe atuncĭ cînd uită a tot puternicia Ungurilor în tripla alianţă, cînd uită cît a contribuit aceştia la aducerea luĭ Sturza la putere şi decĭ cît ar putea contribui la menţinerea luĭ şi denunţă, de la tribuna parlamentuluĭ, infamia luĭ Sturza, dar în acelaşĭ timp şi procedeul necorect al guvernuluĭ unguresc lipsit de scrupul; cînd face abstracţie de murdăriele ce ştia că are să le debiteze presa colectivistă, exasperată că a ridicat masca patriotuluĭ şi a lasat gol obrazul trădătoruluĭ.

Acuzaţiunĭ ca acele ale luĭ Take Ionescu maĭ fusese aduse luĭ Sturza şi prin presă. Publicul, însă, deprins cu infamiile preseĭ colectiviste care n'are nicĭ o limită în născocirĭ, e cam sceptic pentru acuzaţiunile gazetelor. Cînd însă acuzaţiunile au fost produse sub forma unuĭ rechizitor sdrobitor de la Tribuna autorizată a Camereĭ, atuncĭ s'a produs o sguduire colosală în sufletul întregeĭ romînimĭ.

Naiviĭ au crezut că vor distruge acuzaţiunea distrugînd pe acuzator!

Chiar cu moravurile noastre păcătoase nu se distruge aşa uşor un Take Ionescu, maĭ ales cînd crimele faptaşuluĭ sunt atît de revoltătoare.

Atitudinea fruntaşilor romînĭ din Transilvania dovedeşte că numele luĭ Take Ionescu va rămîne pentru vecie înscris în cartea de aur a Romînismuluĭ.

A. A. Bădărău.

D-l Gheorghian şi consiliul de Miniştri

Multele inzistente pentru mazilirea d-luĭ Gheorghian, aŭ adus lucrurile pînă la un consiliu de miniştri. Şi desbaterile consiliuluĭ aŭ fost foarte furtunoase. Consiliul a primit în princip mazilirea, dar greutatea era ce să facă cu dînsul.

Uniĭ eraŭ de părere ca să-l ieie în Minister.

„Nu primeşte, că-ĭ prea puritan" observă d, Haret, *„eŭ mă ştiŭ pe mine cu cîtă greutate am primit."*

„Atuncĭ să-l numim la curtea de compturĭ" propuse d, Ferikides.

„Eĭ bravo" zise d. Stolojan. *Prin asta îĭ dăm un brevet de senilitate, şi d. Gheorghian nu poate* primi *o asemenea situaţie.*

„Evrica" strigă d. Paladi cu glasul seŭ de stentor:

„Să-l numim Ministru în Sêrbia".

„Asta-mĭ maĭ trebuie", rĕspunde d. Sturza, sărind în sus de pe scaun, şi ţinîndu-se cu mînile de cap.

Maĭ puneţi-l acum să-mĭ joace **„Sîrba popiĭ"**.

Şi consiliul neputînd lua nicĭ o hotărîre, miniştri s'aŭ despărţit tot aşa de descurageaţĭ ca şi Mirzo-Gano-Taco-Săndulescu et Tănase companie,

De acea a şi apărut desminţirea printr'un comunicat gras, *din foiţa lor.*

Neregularităţile de la Primărie

— —

Ca şef supraveghietor al echipeĭ a 4-a pentru pavare, primăria avea pe d. *Gheorghe Cişman*, un foarte conştiincios funcţionar. Acest funcţionar a căzut în disgraţia superiorilor săĭ, din cauză că exercita un control prea riguros la primirea materialuluĭ pe care îl predau antreprenoriĭ, şi în deosebĭ cunoscutul furnisor al comuneĭ «**Landes**».

D. Cişman a găsit în condica *a sus* a acesteĭ echipe chiar falşificată chitanţa No. 4 de primirea materialuluĭ pentru pavarea stradeĭ **Zugravilor**, despre care falş a şi adresat inginerului şef un raport sub No. 64 din 26 Iulie, cerînd o anchetă.

D. Tacu, în loc de a numi ancheta cerută, transferă prin ord. No. 7300, pe d. Cişman, ca supraveghietor la lucrările de canalizare ale *Calaineĭ*.

Intrat în acest serviciŭ la 1 August, i se spune de către inginerul Petrazoli, că poate să stea şi acasă căcĭ leafa i se va servi (...?) D. Cişman îşĭ urmează însă serviciul înainte, cu tot acest sfat prietenesc al inginerului supraveghietor, pînă la 6 saŭ 7 August, cînd lucrările s'aŭ întrerupt, din cauză că antreprenorul nu avea ciment.

Această întrerupere a lucrărilor nu a fost comunicată comuneĭ de cît abia la 26 August, cînd inginerul Petrazoli cere prin rapoartele No' 4190 din 26 August şi 323 din 11 Sept. a se suprima serviciul d-luĭ Cişman de la data de 26 August cînd aŭ încetat lucrările.

D. Cişman, prin o petiţiune adresată primărieĭ la 1 Septembrie şi nerezolvită nicĭ pînă astă-zĭ, se plînge de neexactitatea celor arătate de d. Petrazoli, zicînd că d-sa a servit pînă la 31 August la lucrările de nivelare din parcela d-luĭ Batista şi că d. Petrazoli a raportat în necunoştinţă de fapte, de oare-ce d-sa nu s'a văzut pe acolo (?)

Formulînd faptele expuse întrebăm pe on. administraţie a comuneĭ:

Pentru ce a schimbat pe d. Cişman din serviciul de supraveghietor al lucrărilor de pavare, cînd acesta îşĭ exercita îndatoririle de controlare cu conştiinciositate?

Pentru ce nu a trimis la Parchet, nicĭ pe falşificatoriĭ chitanţeĭ din condica a sus a primireĭ materialuluĭ de pavare a stradeĭ Zugravilor, nicĭ pe d. Cişman ca calomniator, căcĭ acesta prin raportul No. 64 din 26 Iulie a formulat o acuzaţiune de falş, bine precisat, şi cu condica în mînă, pe care i-a luat-o d. Tacu şi se află în posesiunea d-sale?

Dacă lucrările de canalizare a Calaineĭ aŭ încetat încă de la 6 August, pentru ce personalul supraveghetor a continuat a fi plătit cu lefurĭ şi diurne şi peste această dată, ba unii şi pînă astă-zĭ?

Aşteptăm să cunoaştem acest mister, ca să vedem şi noĭ pe ce canalurĭ s'aŭ scurs fondurile comuneĭ.

Ştiinţĭ-Litere-Arte

— —

După cum anunţă „Frankfurter Zeitung" criza în China a fost provocată de o ordonanţă a Imparatuluĭ care impunea *costumul european* şi ordona tăierea... cozilor de păr la barbaţĭ.

De-aceea, pe semne, Monarcul a fost... ras.

*

Artistul Gh. Cîrjă şi mica Anicuţa Cîrjă s'aŭ reîntors la Iaşĭ pentru a lua parte la repetiţiĭ.

*

Ziarele din capitală ne aduc ştirea că d. I. L. Caragiale a sfîrşit prin a se împaca definitiv cu d. Grădişteanu, directorul teatruluĭ naţional. Distinsul scriitor a asistat zilele acestea la repetiţia „Scrisoareĭ pierdute."

Scrisorile adresate d-luĭ Grădişteanu rămîn... pierdute şi ele.

*

La Gréville, aproape de canalul la Manche, s'a rîdicat zilele acestea o statuie ilustruluĭ pictor, ţăranul Jean François Millet. Cazul acestuĭ ţaran de la plug ridicat de o putere uriaşă în artă rămîne pînă astă-zĭ unic în istoria pictureĭ.

*

Iată descrierea sarcofaguluĭ prinţuluĭ Bismark, executat din ordinul Imparatuluĭ Wilhelm, de către sculptorul Begas:

Prinţul e culcat cu capul gol, în uniformă de cuirassier şi avînd corpul acoperit de drapelul german, pe un soclu de marmoră. Alăturĭ se află un cîne care priveşte pe mort şi reprezintă simbolul credinţeĭ. De-asupra sarcofaguluĭ se înalţă o *Germanie* întristată. La dreapta, în picioare, statuia unuĭ om înarmat cu un buzdugan, înfăţoşînd forţa; la stînga, zeiţa dreptăţiĭ cu spada într'o mînă.

*

Tînărul Leo Tolstoi, fiul conteluĭ şi literatuluĭ ilustru, publică un studiu asupra dezarmăriĭ, şi aprobă generoasa iniţiativă a ţaruluĭ Nicolaĭ căreia îĭ prezice succes deplin într'un viitor apropiat.

*

„Viorele" se intitulează un volum de versurĭ al tînăruluĭ poiet *D. Nanu*, anunţat pentru zilele acestea. Un al doilea volum al aceluiaşĭ publicist se va intitula „Nocturne".

*

A apărut No. 2 din revista germană Zum guten Studen, cuprinzînd cele maĭ frumoase bucăţĭ literare. Se află de vînzare la librăria A. Halpern, str. Golia.

EPITAFURI

Unuĭ surd.

Sub astă piatră rece
Sunt mort, fără scăpare.
Puteţĭ să faceţĭ larmă
Căcĭ surd sunt din născare.

Unuĭ sinucis.

M'am sinucis amice
Şaci mă simt prea bine.
De nu mă crezĭ tu, însă,
Incearcă, fă ca mine.

Cina.

EXTERNE

Ultimatul puterilor

— —

Cele patru puterĭ europene carĭ şi-au luat misiunea de a restatornici liniştea în insula Creta, par decise a nu maĭ suferi cerbicia ne maĭ pomenită a luĭ Abdul Hamid. Ultimatul pe care l'au adresat sultanuluĭ cuprinde un plan de pacificare a insuleĭ şi în acelaşĭ timp o somaţiune foarte categorică la care nicĭ o întîrziere nu se maĭ poate încăpea. Măsurĭ represive ameninţă Poarta din partea celor patru state: Rusia, Franţa, Anglia şi Italia, ale căror bastimente înaintează încet în Dardanele şi se vor arăta pînă şi sub zidurile Stambululuĭ, cu o ameninţare eloquentă. E puţin probabil ca Sultanul să nu înţeleagă această ultima ratio *şi să continue a se arăta atît de îndărătnic, la care puterile va trebui să răspundă prin o încălcare asupra autorităţeĭ musulmane în Creta.*

Intr'un număr trecut, ocupîndu-ne de aceeaşĭ chestiune, ziceam că, probabil, îndrăzneala Turcieĭ se bizuie pe tainica înţelegere cu cele două state marĭ, Germania şi Austria, care nu şi-aŭ asociat măcar acţiunea pacificătoare cu a celorlalte patru state. Se pare însă că pînă şi aceste ţărĭ sunt dezgustate de trufia musulmană, judecînd că „Neue Freie Presse" afirmă categoric: «Incuragiare şi sprijin nu are să spere Sultanul nicĭ de cum din partea Austro-ungarieĭ şi Germanieĭ care şi-au retras acţiunea din Creta numaĭ pentru că interesele lor sunt aci maĭ puţin în joc. Cele două state doresc însă ca să puie capăt dezordineĭ în Creta şi cată să se ştie la Constantinopol că numaĭ aci se pun piedicĭ liniştеĭ europene."

Odată focul pus la cazanele vapoarelor pentru drumul în Dardanele „şi încă maĭ departe" după cum se exprimă o ştire a Agenţieĭ Reuter, primejdia va fi iminentă şi Semi-luna nu va maĭ avea mult timp de stat pe gînduri.

„Ar fi greşită socoteala Sultanuluĭ — zice un ziar german — dacă se întemeiază ca de obiceiŭ pe lipsa de unitate şi de înţelegere a puterilor europene. In dorinţa de a sfîrşi odată cu nenorocita insulă Creta se găsesc unite aproape toate ţările marĭ ale Europeĭ — în contra Sultanuluĭ încăpăţînat."

„Opinia" la Huşĭ

— —

Mazilirea prefectuluĭ din Huşĭ.

Un om odios. — Persecuţiile luĭ Munteanu. — Gaşca sa. — Starea judeţuluĭ în urma sa. — Sic transit gloria mundi. — Arbitrul situaţieĭ liberale din Huşĭ. — D. Cişman şi „Drapelişţiĭ".

După o crîncenă luptă dusă de către liberaliĭ din Huşĭ contra prefectuluĭ Munteanu, guvernul a fost nevoit să ceară demisia acestuia, cu tot sprijinul interesat ce-ĭ poartă unul dintre miniştri.

D-rul Munteanu, după părerea unanimă a Huşenilor, este tipul celuĭ maĭ odios prefect colectivist. Intr'un an, cît a fost prefect la Huşĭ, a făcut atîta răŭ cum alţiĭ cu zel n'ar putea să facă în zece. Toată lumea din judeţul şi oraşul nostru, proprietarĭ marĭ şi micĭ, comercianţĭ, profesorĭ, etc., dar maĭ ales vechiĭ liberalĭ, aŭ suferit de la Munteanu şicanele, persecuţiile şi mizeriile cele maĭ ordinare. N'aŭ rămas neloviţĭ de cît aceia carĭ făceaŭ parte din gaşca luĭ Munteanu, uniĭ atraşĭ de interese, alţiĭ de petrecerile ce li se da la vie şi 'n oraş, dar aşa de puţinĭ în cît îĭ poţĭ număra pe degete. Vîntu, Cojan, Triandafil şi alţiĭ ciţi-va naivĭ carĭ s'aŭ deprins cu ideea că nu pot fi funcţionarĭ de cît fiind servilĭ prefecţilor. Restul lumeĭ, aceĭ carĭ se respectă şi 'nsamnă ceva, i-a întors pentru totdeauna spetele cu dezgust.

Ca să facă ceva pentru judeţ, de asta nicĭ nu se poate vorbi. Munteanu n'a făcut nimic. Sindicatul viticol, pe care un găgăuţă îl cînta acum cîtă-va vreme, n'are nicĭ o fiinţă; proectul transferăreĭ linieĭ Crasna-Huşĭ dd. Cişman, C. Emandi şi Gr. Emandi l'aŭ adus în Cameră. Nimica bun pe urma luĭ Munteanu; dar şoselele judeţuluĭ sunt în cea maĭ rea stare, destrăbălarea e pretutindenĭ.

Şi cînd la lenea şi nepriceperea sa vădită adaogă ifosul săŭ răŭ plasat, veninul de care e plin şi a umplut Huşul, se va înţelege uşor, de ce azĭ, cînd nu maĭ e prefect, nimenĭ nu-ĭ maĭ calcă pragul, de şi pănă la venirea nouluĭ prefect s'a rugat să i se lase sergentul tot la poartă, doar o maĭ amăgi pe cine-va cu gulerul cel roşu al sergentuluĭ...

***

Cît de mult îl doare pe Munteanu perderea putereĭ, asta nu 's cuvinte ca s'o spue... Deprins să petreacă în fie-care seară, să asculte muzică, linguşirĭ, să fie numit «d-le prefect», — ce va face Munteanu acum, cînd nu maĭ e prefect, cînd nu se maĭ poate plimba cu serjenţĭ pe capră, cînd nu maĭ poate pune poliţia să stîngă lămpile la teatru, cînd nu maĭ poate persecuta lumea, cînd orĭ-care ifos ce'şĭ va da va fi luat în zeflemea?..

Sic transit gloria mundi!..

***

Astă-zĭ arbitrul situaţieĭ în partidul liberal din Huşĭ este d. N. Cişman, adică tocmaĭ omul pe care colectiviştiĭ au voit să'l doboare de atîtea orĭ, dar tot-deauna fără succes, căcĭ Cişman le-a opus un piept de stîncă de care tot-deauna vrăjmaşiĭ săĭ s'au isbit sdrobindu-se. Simpatizat de presă, urmat de numeroşĭ şi devotaţĭ amicĭ, Cişman este astă-zĭ cel maĭ puternic liberal din Huşĭ, şi, dacă n'ar fi de o modestie caracteristică, ar fi momentul oportun să strige d-luĭ Gogu Cantacuzino, cel maĭ vajnic duşman al săŭ: am învins!

Nimenĭ, maĭ mult de cît Cişman, nu poate fi maĭ sigur să ia comuna; nimenĭ, de cît el, nu poate aduce în partidul liberal de aci liniştea şi pacea dorită de toţĭ.

Aceasta o ştie acum şi guvernul şi asta e şi cauza pentru care centrul a început să-ĭ facă ochĭ dulcĭ, de unde maĭ înainte se unise cu Munteanu şi alţiĭ pentru ca să-l sdrobească.

De cît d. Cişman este prea încercat pentru ca să se lase atras de guvern, şi apoĭ d. Cişman face parte dintre «Drapelişţĭ» şi după cît ştim d-sa nu-ĭ va părăsi cu nicĭ un preţ.

Adevărul e că «Drapelişţiĭ» au cîştigat un oraş de care poate vor avea mare nevoie în timpurĭ grele.

Fri.

INFORMAŢII

— —

Un ziar din capitală ne dă următoarea ştire gravă:

Poliţia din Viena

înştiinţată despre plănuirea unuĭ atentat anarhist contra

Regeluĭ şi Regineĭ Romănieĭ

Viena, 17 Septembrie.

Ziarul „Tagblatt" dezminte cum că individul arestat la Orşova, voia să atenteze la viaţa MM. LL. Regeluĭ şi Regineĭ Romănieĭ, carĭ aŭ sosit azĭ de dimineaţă la Ragatz, urmîndu'şĭ drumul, după 4 oare, spre Sinaia.

O poliţie străină înştiinţase pe poliţia de aicĭ, că anarchiştiĭ străinĭ pregătesc un complot în contra Suveranilor Romănieĭ.

La 14 curent s. v. la Semlin pe Dunăre, s'a îmbarcat pentru Orşova, pe vaporul No. 7 al societăţiĭ ungare, un tînĕr înalt şi slab. Căpitanul vaporuluĭ, părîndu-i-se suspect acest individ, de oare-ce îl întrebase la cîte ore pleacă trenul spre România, a înştiinţat pe jandarmiĭ din Orşova, carĭ la sosirea vaporuluĭ, urcîndu-se pe bord, l-aŭ arestat. Ca bagaj, cel arestat n'avea de cît o cutie conţinînd un pumnal, douĕ cuţite, un revolver şi o sticluţă cu otravă. Cerînd să arăte paşaportul, l'a arătat dar acesta pare a fi falş.

N'a vrut să spuie nimic; a declarat numaĭ că voiajază de plăcere.

Adevăratul săŭ nume, pare a fi Milan.

— —

D. G. Ibrăileanu, licenţiat, va preda anul acesta limba romînă în cursul superior al liceuluĭ «Warlam».

— —

Inmormîntarea regretatuluĭ Alexandru Nanu va avea loc minĭ, Sîmbătă, la ora 2 p. m.

— —

D. Mircea, actual secretar la biuroul primiriĭ al spitaluluĭ sf. Spiridon, a fost numit în postul de intendent al facultăţiĭ de medicină în locul d-luĭ V. Dimitriu, doctor.

— —

Epitropia Sfîntuluĭ Spiridon a acordat un congediu de o lună d-luĭ dr. N. Ţurcanovicĭ, medic suplinitor la biuroul primiriĭ.

— —

Cetim în „Neue Freie Presse" de astă-zĭ: Numărul de Duminică al „Patrieĭ" a fost confiscat, după oare-carĭ incidente, din Bucovina, — ni se scrie din Cernăuţĭ. „Patria" este organul partiduluĭ romîn care a făcut opoziţie guvernuluĭ la ultimele alegerĭ pentru Landtag.

— —

Acelaşĭ ziar ne anunţă că s'a regăsit cufărul d-reĭ Bărsescu rătăcit pe linia de fier spre Viena, — aventură despre care s'a vorbit în numărul de ierĭ.

— —

La ministerul de culte se petrec lucrurĭ carĭ îţĭ opresc mintea în loc.

Regulamentul pentru înscrierea elevelor în externatele secundare zice că «acele eleve vor putea fi scutite de taxa anuală carĭ vor produce acte de sărăcie».

Părinţiĭ elevelor sărace au îndeplinit la vreme, această formalitate, şi cu toate acestea ministerul a trimis externatelor un ordin circular prin care le pune în vedere să elimineze pe toate copilele carĭ n'au plătit taxa pînă la 15 curent, de şi au prezintat acte de paupertate.

— —

In urma informaţiuneĭ noastre privitoare la primarul comuneĭ Epurenĭ, prefectura a amendat pe primarul abuziv şi pe Constantinescu, ajutorul săŭ.

— —

D. M. Stihi, numit administrator al băilor comunale, 'şi-a dat demisia, de oare-ce prin primirea acestuĭ post se lovea de legea cumululuĭ. In locul d-luĭ Stihi a fost numit d. Vasile Ciurea, fost intendent al băilor Slănic.

— —

Podul de peste Bahluĭ numit Podul Roş, a început a se dărîma. Erĭ a căzut de la piciorul din mijloc treĭ pietre marĭ.

— —

Astă noapte, pe la oarele 2, s'a aprins şi ars în strada Albă No. 3 o gaşcă şi o şură de scîndurĭ a butnaruluĭ Bercu Nairştat, de la care s'a comunicat şi la casele cu No. 16, 14 şi 12 din strada Labirint carĭ comunicaŭ printr'un Zaplas. Casele din str. Labirint sunt asigurate, afară de gaşca butnaruluĭ Nairştat. Focul se crede a fi fost pus. Comisarul secţieĭ a 4-a anchetează.

— —

Aflăm cu placere că Duminică, 4 Octombre viitor, va avea loc în comuna Brădiceştĭ, judeţul Fălciŭ, căsătoria religioasă a d-luĭ Evdochin Dimitriu, absolvent al seminaruluĭ Veniamin din Iaşĭ, cu d-ra Maria Boghiceanu.

— —

In strada Sărărieĭ No. 36 un cîne din ograda d-luĭ Constantin Lateş a muşcat un copil de obraz făcîndu-ĭ maĭ multe încolţiturĭ. El a fost trimes spitaluluĭ Sf. Spiridon.

— —

Locuitorul V. Pavĕl, din strada Ţicău de sus No. 60, a găsit ierĭ parte din paravanul de la casă uns cu gaz şi maĭ multe chibriturĭ stinse.

— —

La siguranţă să află arestat Alexandru Gavril, din Vasluĭ, un vestit hoţ de caĭ, şi gazda sa Vasile Ionescu cizmar, în al căruĭ grajd s'aŭ găsit doĭ caĭ de furat.

FOIŢA ZIARULUĬ «OPINIA»

1)

A. HIRIACOV

LEGEA LUĬ BALDER

Legendă Norvegiană.

Viŭ luminează soarele de toamnă. Mîngîetor sgomotează albastrele valurĭ a fiordeĭ lovindu-se în stîncele de granit, Bătrîniĭ brazĭ încet şi majestos îşĭ pleacă vîrfurile lor.

Vesel privesce puternicul Vaulund întîlnindu-şĭ fiiĭ şi nu voesce să-şĭ ascundă bucuria. El poruncesce să pregătească un mare banchet, poftеşte la sine pe bătrîniĭ săĭ tovarăşĭ, larg deschide uşile caseĭ sale şi porunceşte să-ĭ cheme pe toţĭ la ospăţ, pentru ca toţĭ să vadă bucuria luĭ şi pentru ca toţĭ să se îndulcească de ea.

Şede şi benchetueşte bătrînul Vaulund avînd de-a dreapta luĭ pe cel maĭ mare fiŭ a luĭ Drachesfor, iar de-a stînga pe Betriar, fiul luĭ cel maĭ tînăr. Amîndoĭ bine-făcuţĭ ca nişte brazĭ, amîndoĭ puternicĭ ca nişte stejarĭ şi amîndoĭ de-opotrivă de scumpĭ inimeĭ părinteştĭ. Benchetuesc, fac gălăgie veseliĭ musafirĭ şi bătrînul Vaulund, iar ciocnitul cupelor şi vorba şi rîsul oaspeţilor se rîdică la înălţime către salaşele luĭ Odin.

Şi vorbeşte bătrînul Vaulund, viteaz, cărunt şi un suriş viŭ joacă pe faţa luĭ, ca zarea pe stîncele Nordului.

— Povestiţi-mĭ fiiĭ meĭ, tu Drachesfor şi tu Befriar, povestiţi-mĭ, ce mărĭ a străbătut corăbioara voastră, ce popoare aŭ cercat tăria săbiilor voastre, spuneţĭ ca să asculte acestea şi musafiriĭ noştri. Iar tu fetiţă cu ochiĭ dragĭ, nu lăsa nicĭ o cupă făr mied. Şi spune ca să se maĭ pue încă cîte-va vreascurĭ de brad pe foc, pentru că deşi stelele privesc la noĭ dar negura tot maĭ acoperă valurile fiordeĭ.

Aŭ tăcut musafiriĭ şi nu se audea de cît numaĭ trosnetul vreascurilor şi din cînd în cînd ciocnitul vaselor, pline cu mied; foesc paele sub picioarele celeĭ ce serveşte pe musafirĭ — a feteĭ cu ochiĭ viĭ, iar unde-va murmură şi şurşueşte un isvor zurbagiŭ.

Incepu Drachesfor să povestească despre groasnicele vijeliĭ, despre nesuferitele arşiţĭ, despre ţările depărtate, despre popoarele selbatice şi sărace şi despre cele cu obiceiurĭ bogate. *(Va urma)*

BIBLIOGRAFIE

A apărut «Expunerea Principiilor Economieĭ Politice» de Vasile I. Radu, doctor în drept, profesor. Această carte lucrată după cele maĭ noĭ izvoare, este de un deosebit folos pentru studenţĭ, ca şi pentru ceĭ ce se interesează la progresul nostru economic.

Preţul unuĭ volum de 432 paginĭ e **treĭ leĭ**.

De vînzare la toate librăriile din Iaşĭ, şi la librăria Leon Alcalay, Bucureştĭ.

DESFACERE TOTALĂ

Magasinul de Coloniale

TH. DRĂGĂNESCU. — Iaşĭ.

Sub-semnatul, din causă a diferitelor împrejurărĭ, fiind nevoit a mă retrage din comerţ: aduc la cunoştinţă onor. public şi în special onor. clienţĭ, care m'aŭ onorat în curs de aproape 22 anĭ, că am pus în liquidare toate mărfurile de coloniale din magasinul meŭ; Incepînd maĭ întăĭ cu seria a diferite *Liqueurĭ Franceze, Coniacurĭ, Rom Engles, Vinurĭ de Bordeaux, Şampanie etc. Cafele, Zahar, Conserve sardelărit;* toate de calitate superbară.

Preţurile sunt reduse.

Desfacerea se va face pînă la Sf. Dumitru a. c.

Cu toată stima

Th. Drăgănescu.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, deci avînd exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, nt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECŢIUNEA

Telegramele Străinătăţeĭ

Paris, 17 Septembrie.

Partizaniĭ ex-căpitanuluĭ Dreyfus sunt nemulţumiţĭ în contra luĭ Sarrien. ministrul justiţieĭ, de oare ce a mărginit mandatul Casaţieĭ, de a examina numaĭ chestiunea revizuireĭ. Eĭ pretind să se ceară de asemenea ca discuţiunea să se întindă şi asupra anulăreĭ.

— —

Maĭ mulţĭ atacă pe primul ministru Brisson din cauza revizuireĭ, cu o vădită intenţie de a provoca o criză ministerială.

— —

Duminica viitoare, 20 c. s. v., va avea loc un meeting în favoarea revizuireĭ procesuluĭ Dreyfus şi liberăreĭ coloneluluĭ Picquart. Acest meeting, va fi prezidat de Pressensé, prim-redactor al mareluĭ ziar «Le Temps».

— —

Fayard, editor parizian, anunţă că în curînd va publica o scriere a luĭ Esterhazy.

Picquart tot la secret.

Bruxelles 17 Septembrie.

Picquart continuă încă a fi ţinut în cel maĭ mare secret.

Direcţia închisoreĭ Cherche-Midi a refuzat cererea suroreĭ şi cumnatuluĭ coloneluluĭ, care doriau să-l vază.

Ştirea aceasta a produs pretutindeniĭ o mare indignare.

— —

Brucselles 17 Septembrie.

Procurorul general de pe lîngă Curtea de Casaţie, Manau, examinează acasă dosarul afacereĭ Dreyfus.

El îşĭ va da raportul în cursul săptămîneĭ viitoare.

*

Desbaterile casaţieĭ în chestia revizuireĭ, vor fi presidate de însuşĭ prim-preşedintele Curţeĭ, d. Mazeau.

Mobilile luĭ Zola vîndute la licitaţie

Viena, 17 Septembrie.

Astă-zi aŭ fost vîndute la Paris cu licitaţie publică mobilele din casa luĭ Zola, pentru ca să se poată plăti expertilor ceĭ 30,000 leĭ, ce li s-a acordat de către Curtea cu juraţĭ din Versailles ca desbăgubire, cu ocazia sentinţeĭ dată în absenţă contra luĭ Zola.

Moartea Regineĭ Danemarceĭ

Kopenhaga 17 Septembrie.

Regina Danemarceĭ a murit astăzĭ, la oara 5 şi jum. dimineaţa.

(Luiza princesă de Hessa Cassel, regina Danemarceĭ, s'a născut la 7 Septembrie s. n. 1817, este decĭ în vîrstă de 81 anĭ. S'a măritat la 14 Maĭ 1842 la Copenhaga cu Christian IX regele Danemarceĭ).

In contra Anarhiştilor.

Roma, 17 Septembrie.

Italie anunţă că toate cabinetele europene, afară de acela din Paris, de la care nu sa primit încă răspuns, aderează la proiectul guvernuluĭ Italian, în vederea uneĭ conferinţe internaţionale în contra anarhiştilor. Se aşteaptă răspunsul Franţeĭ pentru a fixa programul conferinţeĭ.

CHARLES MALO

Armata Romînă

— —

Cu Romînia mi-am început călătoria de instrucţie în orient, şi acolo am stat cu plăcere maĭ mult, nu numaĭ pentru că voiam să întîlnesc vre-o cîţĭ-va ofiţerĭ, cu cari făcusem cunoştinţă în Franţa, dar maĭ cu seamă fiind că am o simpatie foarte mare pentru această mică ţară a mareĭ «ginte latine» — simpatie care, o împărtăşesc, din fericire, mulţĭ dintre compatrioţiĭ noştri! Dar, dumnezeule! ce cuvînt am scris şi la cîte glume nu mă va expune latinismul meŭ? Am uĭtat oare discuţia aprinsă care s'a rîdicat în privinţa asta, nu de mult, şi căreia războiul spano-american i-a dat o împrospătare de vigoare? Nu ştiam oare că aceste biete rase latine nu vor fi de cît un colb strălucitor, cu privire maĭ ales la frumoasele şi viguroasele rase anglo-saxone atît de mult celebrate de către d. Demolins, pe de altă parte, ar fi existat adevărate rase latine dacă afinitatea lor n'ar maĭ fi fost un eres şi unirea lor o himeră!

Nicĭ odată nu am simţit maĭ bine ca în Romînia puterea eresuluĭ despre care este vorba, nicĭ n'am înţăles maĭ bine statornicia sa. Maĭ întîĭ orĭ cine ar ajunge acolo prin Transilvania, Ungaria, Serbia saŭ Bulgaria, un Francez (saŭ un Italian) e prea fericit de a se găsi într'un loc, unde cunoaşte aproape limba pe jumătate. Aicĭ, cel puţin, nenumărate *rădăcinĭ* comune îţĭ daŭ voie de a te orienta, de a înţălege ceia ce nu aĭ priceput bine, şi asta îţĭ este cu atît maĭ plăcut cu cît la eşirea din aceste ţărĭ maghiare saŭ slave, nu te pune pe cale nicĭ cea maĭ mică analogie linguistică, şi unde aĭ fi adesea tare încurcat dacă limba germană nu ar juca—vaĭ!— în Europa orientală ca şi în cea centrală, rolul de «limbă universală».—Din potrivă, odată ce aĭ trecut frontiera Romînă, fie pe la Virciorova, fie pe la Predeal, fie pe la Burdujenĭ, limba Franceză răsună în toate locurile publice: toţĭ oameniĭ culţĭ, adică toată «societatea», nu numaĭ o ştie, dar chiar o vorbesc de obiceĭ. In tren (de sigur nu în clasa a treia!), pe Calea Victorieĭ, marea arteră a Bucureştiuluĭ, pe aleele de la Şosea (bois de Boulogne a capitaleĭ Romînieĭ) aproape treĭ sferturĭ pe care îĭ întîlneştĭ vorbesc franceza cea maĭ curată. Prin toate cafenelele, ziarele franceze sunt cele maĭ mult citite; librăriile sunt pe treĭ sferturĭ pline cu cărţĭ franţuzeştĭ.... Abia spuĭ că ieştĭ Francez, saŭ daca ieştĭ presupus, ţi se face primirea cea maĭ cordială şi cea maĭ călduroasă.

Şi pentru ce toate astea? Cel dintîĭ Romîn venit îţĭ va spune fără să creadă că comite cea maĭ mică eresie: Pentru că naţiunea voastră e «sora cea mare» a noastră; pentru că ne coborîm din aceeaşĭ străbunĭ; pentru că Romînia reconstituită este în partea orientală «avant-garda naţiunelor latine«. Şi păstrîndu-şĭ independenţa maĭ cu samă de cînd e regat, Romînia îşĭ întoarce vecinic privirile către occident, trecînd prin locurĭ vaste, căcĭ îĭ trebue să sară pe deasupra maselor compacte de Ungurĭ şi de Germanĭ care o despart de noĭ, sufletul eĭ vine să se înfrăţească cu al nostru. Ea 'şĭ-a trimis tot-dea-una, şi îşĭ trimite încă fiiĭ săĭ în liceele noastre, în şcolile noastre superioare, de unde întorcîndu-se respîndesc, în oraşele marĭ şi micĭ, literatura, ideile, obiceiurile şi gusturile noastre.

Romîniĭ, cu toată nepotrivirea vremelnică provocată prin atitudinea reprezentanţilor noştri la congresul de la Berlin, în chestiunea atît de importantă pentru eĭ, naturalisaţiunea Israeliţilor, Romîniĭ, zic, n'au uitat nicĭ odată că-şĭ datoresc libertatea naţională, diplomaţieĭ franceze, de la 1856 pînă la 1866.

In timpul nenorocituluĭ nostru resboĭ de la 1870—71, nicĭ un popor nu a luat parte maĭ viŭ şi maĭ sincer; nicĭ unul nu şi-a arătat simpatia maĭ energic: fie-care nenorocire nouă produce acolo un adevarat doliu public, şi poporul iritat făcu maĭ multe manifestaţiunĭ contra reprezentantuluĭ Prusieĭ, oprite cu mare greutate de către un guvern redus, pentru multe lucrurĭ, să păstreze neutralitatea cea maĭ strictă. Aceste sunt lucrurĭ care nu se uită. Şi dacă, de atuncĭ, poziţiunea Romînieĭ a devenit încă maĭ grea, în mijlocul «grupărilor» noĭ, carĭ s'au făcut în Europa; dacă, izolată şi ca blocată cum e ea acolo, între state şi rase a cărora interese se deosebesc mult de ale sale,— şi de ale noastre!—ea a trebuit să navigheze în contra vîntuluĭ şi să contracteze alianţe ce par în contrazicere cu tradiţiunile sale intime, pe care nu le-a părăsit nicĭ odată, şi aşteaptă cu resignaţie, dacă nu cu nerăbdare, ziua în care va putea intra în raţionamentul său,—şi în rolul eĭ istoric.

...Dar, văd că m'am apucat de politică, şi nu-ĭ asta treaba mea, n'aş putea de cît să ating, în treacăt, lucrurĭ pe carĭ admirabilul nostru corespondent de la Bucureştĭ, le tratează în fond, cu o altă competinţă. Mă întorc decĭ, sau maĭ degrabă ajung la armata romînă, şi trecerea nu-i uşoară, în adevăr, căcĭ simpatiile care ni le mărturiseşte poporul Romîn, în orĭ ce împrejurare, găsesc în armata naţională un ecou fidel şi poate chiar accentuat. Nu numaĭ prin uniformă armata romînă se apropie de a noastră maĭ mult ca alta, se maĭ apropie prin apucăturĭ, sentimente şi obiceiurĭ. Lucru care se ştie bine şi de străinĭ; chiar şi ultimul *Anuar Loebell*, cel maĭ principal dintre autoriĭ noştri germanĭ, reproşază cu amărăciune ofiţerilor romînĭ predilecţiunea lor, pentru tot ce este francez sau vine din Franţa, începînd cu literatura noastră militară. Insă nimenĭ n'ar putea spune că armata romînă e o copie a celeĭ franceze sau a vre-uneĭ alteia, ea are o fisionomie cu totul originală, şi instituţiunile militare ale ţăriĭ, făcute încet şi cu îngrijire, sunt adaptate perfect la nevoile şi la mijloacele sale. Asta chiar voĭ căuta, la urma urmeĭ, să arăt.

ULTIME INFORMAŢIU

— —

Mişcarea Romînilor din Bucovina

O veste îmbucurătoare ne aduc ziarele, că Romîniĭ din Bucovina prepară un *memorand*, prin care să aducă la cunoştinţa M. S. Impăratuluĭ samovolniciile şi nelegiuirile organelor guvernamentale faţă cu alegătoriĭ romînĭ.

Memorandul va fi înmînat prin deputaţiĭ romînĭ din Reichsratul vienez.

Numaĭ dacă nu i-ar trăda Sturdza şi pe dînşiĭ!

Auzit în sala paşilor pierduţĭ de la palat următoarea convorbire între d. Se-Pastia şi un tînăr avocat:

Avocatul: Eĭ, C'coane Scarlate, te punem pe listă sau ba?

Cc. Scarlat: Ce, voiţĭ ca să maĭ fiŭ sindic al falimentuluĭ comuneĭ, cum am maĭ fost la 1874, şi tot pe urma d-luĭ Gane?

Expulzarea unuĭ ziarist

Adevĕrul de astă-zĭ ne aduce ştirea că d. Ganea a stăruit pe lîngă d. Sturdza pentru a expulza din ţară pe d. *Max Caufman* primul redactor de la ziarul *Evenimentul*.

D. Sturdza, care în momente de turburărĭ sufleteştĭ se pretează la toate infamiile, este dispus să satisfacă şi această cerere a amiculuĭ său Ganea.

Următoriĭ elevĭ de la şcoala de Meseriĭ din comuna Buciumĭ, obţinînd notele satisfăcătoare, aŭ fost promovaţĭ, în urma examenuluĭ de fine de an ţinut la 31 August,

Cl. I: Botezatu P.. Ciobanu Gr., Chiuda I., Cosma Gh., Dimitriu Al., Ionescu D. Gr., Jelescu I., Manoliu C., Pop Gh. şi Ţancu D.

Cl. II: Anghel Gr. V., Codrescu Gr., Herescu M. P., Lascăr D., Marţescu Al., Melinte I. şi Mihailescu Alex.

Cl. III: A Iftimoaeĭ Gh., Ciobanu N. I., Dimitriu C. I., Leonte Ior. Miron Gh., Siriţianu V., Vasiliu Gr. şi Vasiliu V.

Absolvent: Archip Nicolae.

Prinderea autoruluĭ furtuluĭ de 460,000 leĭ

Odăiaşul Gheorghiţă Constantin de la poşta din Constanţa, autorul mareluĭ furt de 460.000 leĭ săvîrşit alaltă-ierĭ în prejudiţiul caseĭ aceleĭ poşte, a fost prins şi arestat astă-zĭ la orele 12.

Hoţul a fost prins în oraşul Tulcea, unde se refugiase şi unde îşĭ închiriase o casă pentru două lunĭ de zile, ceea ce ne îndreptăţeşte a crede că dînsul n'avea intenţie să părăsească ţara, cel puţin aşa de curînd.

Suma de 460.000 leĭ s'a găsit toată asupra luĭ, afară doar de 200 pe carĭ dînsul îĭ cheltuise cu transportul şi plata chirieĭ caseĭ din Tulcea. El a declarat, la primul interogator ce i s'a luat, că n'a avut complicĭ la furt.

Direcţia Şcoaleĭ de Arte şi Meseriĭ din localitate a făcut invitaţiĭ fotografilor din Iaşĭ pentru a face ofertă pentru fotografiarea atelierelor, a personaluluĭ şi a elevilor şcoaleĭ, pentru expoziţia din 1900.

Nu s'a prezentat pînă acuma de cît d. Chaland.

D-na institutoare Gheorghiu, soţia d-luĭ Gh. Gheorghiu profesor de matematicĭ, a demisionat din învăţămînt pentru motive de boală.

Demisia d-neĭ Gheorghiu a fost primită. In locul d-sale a fost transferată d-na Oiaga.

In locul d-reĭ Elena Nanu va preda anul acesta, cursul de limba romînă la şcoala profesională a «Reuniuniĭ femeilor romîne» d-ra Marie Macarovicĭ, studentă.

D. I. Popescu, doctorand, a fost înaintat în postul de asistent al d-luĭ profesor d-r Puşcariu, în locul d-luĭ d-r Moisiu, demisionat.

Ni se scrie din Huşĭ:

Situaţia la Huşĭ e departe de a se fi limpezit. Ministrul de interne s'a mulţumit să primească demisia prefectuluĭ Munteanu. N'a numit însă pe succesorul săŭ şi probabil că d. Bastache despre care s'a vorbit atîta nicĭ nu va fi numit.

De o cam dată directorul prefectureĭ a fost însărcinat cu gerarea afacerilor curente. Pentru numirea titularuluĭ s'a început tratărĭ carĭ nu se ştie de vor reuşi, căcĭ e foarte greŭ de găsit printre colectiviştĭ aceasta *rara avis* care ar fi un prefect care să mulţumească pe toţĭ colectiviştiĭ.

Trib. secţia II judecă astăzĭ procesul în care fraţiĭ Şaraga sunt inculpaţĭ că prin manopere frauduloase aŭ trecut o carte din editura lor, scoasă din şcolĭ, drept Cartea Premiantuluĭ a institutorilor Manoilescu, Munteanu şi Zaharia.

Cu începere de la 15 Septembrie d. Mihaĭ Stihi, fost antreprenorul Casieriei teatruluĭ, a fost numit administrator la Baia Caldă,

Alegerea e bună. Constituţia d-luĭ Stihi în adevăr reclamă o funcţie maĭ caldă pe iarnă.

Modul cum se face plata pensiilor militare a ajuns un curat scandal. Intr'o lună se plătesc la 15, într'alta la 20 şi une-orĭ maĭ tîrziu.

Din pricina aceasta, neştiind cînd au să-şĭ primească pensia, militariĭ sunt maĭ în tot-deauna siliţĭ să-şĭ sconteze pensia la cămătarĭ.

E vorba ca pensionariĭ militarĭ să adreseze, în sensul acesta, o petiţie la casa de dotaţie a oasteĭ.

Ca reclamă electorală, colectiviştiĭ se laudă de vre-o două lunĭ maĭ bine prin gazeta luĭ Şaraga că.... *cel mult pînă peste treĭ zile* grădina oteluluĭ Traian va fi desfiinţată şi întreaga piaţă a *Unireĭ* lărgită şi nivelată.

Toamna a sosit, se apropie şi iarna cu intemperiile eĭ, şi totuşĭ grilajul grădineĭ Traian va rămîne intact, de oarece în lada comunală nicĭ nu e nicĭ va fi un *sfanţ* macar cu care să se poată plăti exproprierea.

D. P. P. Carp a cerut înscris direcţiuneĭ căilor ferate să i se pue la dispoziţie de urgenţă, la gara Buhăeştĭ, un număr de vagoane, pentru a transporta grîul săŭ care l'a vîndut de sămînţă; iar în caz contrar face răsponsabilă direcţiunea de daune.

Direcţiunea luînd pe d. Carp drept un simplu colectivist, a crezut că întrebuinţază un truc, pentru că cerealelor de sămînţă se dă preferinţă. Aŭ făcut o anchetă asupra vînzărilor d-luĭ Carp şi mare a fost bucuria lor cînd aŭ aflat că d. Carp vînduse grîul, caseĭ Mendel de la Brăila. Casa Mendel şi seminţe! şi-aŭ zis eĭ trecîndu-şĭ mînele.

Curînd însă bucuria le-a căzut în scîrbă. Din ancheta făcută la Brăila, s'a stabilit că casa Mendel cumparase grîul de sămînţă a d-luĭ Carp pentru maĭ mulţĭ proprietarĭ din judeţul Buzeŭ, unde recolta grîuluĭ a dat o proastă calitate.

Aŭ fost nevoiţĭ astfel bieţiĭ oamenĭ să contramandeze articolele comandate la «Voinţa Naţională».

La grefa curţeĭ de apel s. I-a s'a descoperit un îndrăzneţ furt de acte dintr'un dosar penalo-politic.

Se ştie că colectiviştiĭ din Peatra, sprijiniţĭ de membrul clubuluĭ colectivist din Iaşĭ, care din pacate e procuror general şi de ministrul Paladi, a făcut toate infamiele pentru a compromite pe foasta administraţie conservatoare şi în special pe d. C. Isăcescu, unul din ceĭ maĭ energicĭ luptătorĭ contra partiduluĭ colectivist.

Sforţările lor aŭ produs un proces ridicul care a sfîrşit cu achitarea inculpaţilor, cu toate că ministrul de justiţie făcuse presiunĭ ne maĭ pomenite între care şi intimidarea judecătorilor prin înlocuirea unuia din judecătorĭ chiar în timpul deliberăreĭ.

După achitare, natural că procurorul a făcut apel- In apel atît procurorul de secţie, cît şi avocaţiĭ primărieĭ şi-aŭ exprimat impresia lor, că e greŭ de înviat la curte o cauză moartă.

Atuncĭ primăria de Peatra a cerut dosarul sub un pretext oare-care. La întoarcerea dosaruluĭ la curte, lipseau dintr'însul o mulţime de acte, din acelo pe carĭ se baza hotărîrea achitătoare.

Primul-president al curţeĭ a ordonat o scrupuloasă anchetă şi probabil că vor fi daţĭ pe mîna justiţieĭ autoriĭ acesteĭ ne maĭ pomenite manopere prea colectivistă.

Ziarul *Tribuna* zice că alaltă-erĭ s'a lipit pe zidurile oraşuluĭ Sibiŭ cuvîntarea de mulţumire pe care împăratul Austrieĭ a adresat-o *popoarelor sale* cu tristul prilej al morţeĭ împărăteseĭ.

Cuvîntarea aceasta e scrisă în treĭ limbĭ: *romîneşte*, nemţeşte şi ungureşte.

Tribunalul secţia I s'a pronunţat astăzĭ în procesul Paianu cu primăria de Iaşĭ, respingînd reclamaţia d-luĭ Paianu şi condemnîndu'l la 30 leĭ cheltuelĭ de judecată.

Rugăm pe toţĭ domniĭ abonaţĭ aĭ ziaruluĭ nostru, care a întîrziat cu plata abonamentuluĭ, să bine voiască a ne achita sumele ce ne datoresc trimiţîndu-ni-le prin mandat postal la adresa administratoruluĭ ziaruluĭ, pentru a nu fi pus în neplăcuta poziţie de a se suspenda trimeterea ziaruluĭ.

ULTIMA ORĂ

(Serviciul nostru telegrafic special)

— —

Revizuirea procesuluĭ Dreyfus

Paris, 18 Septembrie.

Manau, Procurorul general al curţiĭ de cassaţie, crede că curtea nu va putea să ţină şedinţă înainte de finea luneĭ Octombre.

Paris 18 Septembrie.

Ziarul „Matin" publică un interviev ce l'ar fi avut un redactor al sĕŭ cu un consilier de la curtea de cassaţie, care a declarat că nu crede că camera criminală să se poată pronunţa favorabil pentru revizuire, de oarece lipsesc elementele juridice necesare. El a maĭ adăogot, că ar fi fost maĭ nemerit dacă se cerea pur şi simplu numaĭ anularea. Ar fi fost de ajuns să se cerceteze numaĭ, dacă consiliuluĭ de războiŭ s'aŭ comunicat în adevĕr acte secrete.

Afacerea doamneĭ Paulmier

Paris 18 Septembre.

Doamna Paulmier a fost pusă în libertate provizorie.

Compromisul austro-ungar

Viena, 18 Septembrie.

Guvernul a depus în Camera deputaţilor proectul compromisuluĭ austro-ungar. Un număr de deputaţĭ Germani-naţionalĭ depun o moţiune prin care cer darea în judecată a ministeruluĭ Thun *pentru că acesta a aplicat abuziv paragraful 14 din convenţiune, şi propun urgenţa.*

Preşedintele pune în discuţie chestiunile de la ordinea zileĭ, şi suprimă cetirea compromisuluĭ cu Ungaria şi alegerea comisiuneĭ quoteĭ.

Impăratul Wilhelm în Orient

Constantinopol 18 Sept.

Ziarul „Hakilaat" publică programul şederei împăratuluĭ Germanieĭ Wilhelm II în Constantinopol, unde va sosi în ziua de 17 Octombrie.

Bibliografiĭ

Tribuna din Sibiu a scos într'o broşură specială, «Luptele Romînilor din Transilvania», dintr'o serie de articole ale doctoruluĭ *Romanus*.

Broşura este scrisă într'un stil foarte clar, şi expune într'un mod lămurit şi într'o perfectă ordine, luptele fraţilor noştri pentru drepturile lor.

O recomandăm cu tot dinadinsul tuturor romînilor, cari doresc să cunoască starea fraţilor noştri de peste Carpaţĭ.

***

A apărut de sub presă, şi se află de vînzare la toate librăriile, importanta lucrare:

Povăţuitor pentru învăţarea cetireĭ şi scriereĭ

de

BEATRICEA LATEŞ

Profesoară de Pedagogie la scoala normală de fete din Craiova,

Vaccinările şi Revaccinările

la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.

Chemările acasă prin o carte poştală.

Băcănia Naţională

Ioan Vasilescu

din strada Golia No. 75 care aŭ fost închisă din cauza reparaţieĭ, la 31 August s'a redeschis, complect asortată cu un noŭ şi bogat asortiment de coloniale, primite proaspete.

Avis onor. clienţĭ.

De vînzare *două rînduri de case* în str. S-tu Lazăr: 3 odăĭ, bucătărie şi antret la faţă, 7 odăĭ în curte, pivniţă, beciŭ, grădină, loc întins la stradă pentru construcţiune.

A se adresa: *Str. Ghica Vodă, 24.*

De Inchiriet dela Sf. Dimitrie rîndul de jos al caselor din str. Procopie 26, compus din 8 odăĭ şi camară, cu întrare separată, bucătărie, spălătorie, pivniţă, lemnărie.

De arendat

Moşia Pănceştiĭ din jud. Roman, foasta proprietate a defunctuluĭ Ioan Stroiŭ. Amatoriĭ sunt invitaţĭ să se adreseze în Roman la d. Scarlat Ghidionescu saŭ în Iaşĭ la d. avocat Bădăreŭ.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraş).

A se adresa la Redacţie.

De Inchiriet chiar de la 1 Octombrie casele No. 83 din strada Sărărie: salon, antret, 2 odăĭ, etac, bucătărie, beciŭ, cămară pentru lemne etc.; informaţiunĭ acolo.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacţie.

Moşia Ciocîrleştiĭ din judeţul Vasluĭ, în întindere de 280 fălcĭ pămînt prima calitate, avînd pădure bună de exploatat, gara Scînteia pe moşie, casă de zid de 6 camere, alte 3 camere de zid pentru servĭ, 2 coşere, 3 hambare, una stondolă, 2 pivneţe de piatră, grajd pentru 8 caĭ, şură pentru trăsurĭ, acoperite cu tablă, fîntînă, 8 pogoane vie, eaz cu peşte, livadă întinsă, toate în perfectă stare.

Moşia fără nicĭ o sarcină este de vînzare.

A se adresa la proprietar: Alex. Volutză strada Romînă Iaşĭ.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariu E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele maĭ amănunțite asupra tuturor chestiunilor la ordinea zileĭ.

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, ştiinţifice, etc.**

Corespondenţi speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER,** Gassen $^{1}|_{L}$ *(Germania).* **1, STR DA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4— 5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERŞON & Co IAŞI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poştală, *cu preţurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curăţenie,* cu maşinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* şi trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantităţeĭ,* sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calităţeĭ** şi **eftinătăţeĭ** învingorĭ ce concurenţă.

Cu stimă

GHERŞON & Co.

Fabrica «Lumina»

Strada Zugravilor No. 46

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăţĭ.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea liberă.

Cereţi Preţuindeni

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEŞTĬ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeş)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleştĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteştĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

IMPORTANT

Atelierul Chimico-Technic „SINGER“

Strada Golia 46.

Atrage deosebită rtenţiune onor. Public asupra următoarelor produse neîntrecute de bune cu efect *garantat*:

LAC în orĭ ce color, pentru văpsirea pălărielor de paie.

Poudre «Sanitas» rosa, crem, şi alb.

Apa de Toillette.

Săpun pentru toiletă «Cocos».

CREMA «SINGER» specială pentru conservarea încălţămintelor colorate, care întreţine pielea fiind tot-de-a-una moale şi iĭ dă lustru, mult maĭ bun, de cât orĭ-ce soiŭ de lac.

Borcanul mare **1 Leŭ** Borcanul mic **50 Banĭ.**

«CHEVREAULINA» unică pentru conservarea încălţămintelor de Chevreau.

Ceara albă „Virgină“ pentru lustruit mobile, parchete, dușamele, piele etc.

P. S. Maĭ recomandă unsorile pentru Hamurĭ, Burduf, Poclit, Şeĭ, Copitele cailor, Maşinĭ etc.

Aseminea instalaţiunĭ şi reparaturĭ de sonerĭĭ electrice şi telefoane etc.

Tot o dată recomandăm cernelurĭ în orĭ-ce coloare. Pastă qentru centigrafĭ (saŭ Hutograf) şi cerneală pentru marcat lenjurĭ (saŭ albiturĭ).

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

şi trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Leĭ *Treĭzecimiĭ,* pentru casul de moarte, şi o rentă corespunzătoare acesteĭ sume, precum şi Leĭ 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Leĭ 90,** plus accesoriĭ.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, şi se asimilează căilor ferate şi tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societăţeĭ: Bucureştĭ, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovicĭ

AVOCAT

Strada Barboĭ

C. M. Miclescu

AVOCAT

Strada Veche

ALEX. G. DABIJA

AVOCAT

Strada Golia

Ştefan Longinescu

AVOCAT

Strada Lăpuşneanu 21 Iaşĭ

UN OTEL!

De închiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ştefan cel Mare No. 15

Doctorul V. I. Bejan

Consultaţiĭ în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu

AVOCAT

Strada Asachi

Iaşi—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 112 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — DUMINICA 20 SEPTEMBRIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numai la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACŢIA
No. 12 — Strada Golieĭ — No. 42

TRATATIVELE DINTRE LIBERALĬ

In vederea apropiatelor alegerĭ comunale, toţĭ domniĭ membri aĭ clubuluĭ conservator sunt rugaţĭ să binevoiască a se întruni în fie-care Mercurĭ şi Sîmbătă, orele 8 sara, în saloanele clubuluĭ.

COMITETUL

Al douilea rescript eşit din gremiul prim-ministeriuluĭ maghiar:

„In luna luĭ Octombrie 1894, Dimitrie Sturza, actualul ministru-preşedinte şi ministru al afacerilor externe ale Romîmieĭ, a ţinut un discurs la Orfeŭ, în care cu date a arătat, că ce şi cîte sume se trimit din partea guvernuluĭ conservator de atuncĭ şi prin a cuĭ intermediare.

„In urma acestora, guvernul ungar regesc s'a nisuit a se informa despre starea reală a lucrurilor, şi pe baza acestor date —din care o parte Vi-s'aŭ comunicat Excelenţeĭ Voastre, în 22 Martie, prin Excelenţa Sa d. prim-ministru—s'a convins, ca ajutorul anual dat de guvernul romin pînă la 1876 pe faţă, a devenit secret şi că autorităţile susţinătoare a şcoalelor din Braşov, cu toată ordinaţiunea ministerială din 1875 şi, ce e maĭ mult, în contra art. de lege XXX, din 1883 § 78 îl primesc, ba îl chiar urgentează. **Din causa aceasta, s'a văzut necesitat a interveni la guvernul regesc romin pe cale diplomatică în chestia subvenţieĭ, şi acesta a dat în privinţa subvenţiuneĭ o notă afirmativă cu indicarea sumeĭ**".

(Tribuna No. 198. pag. 794).

Laudele Liberalilor

Se laudă gospodariĭ comuneĭ noastre că în aceştĭ treĭ anĭ de zile, de cînd se află în fruntea trebilor comunale (cetiţĭ bucatelor), mulţumită activităţeĭ şi ingeniosităţeĭ lor, îmbunătăţirile aŭ curs valurĭ, valurĭ peste oraş.

Cînd, însă, te apucĭ să cercetezĭ lista de îmbunătăţirĭ întocmită de eĭ şi o puĭ faţă cu realitatea lucrurilor daĭ peste cel maĭ surprinzător contrast. Cele scrise şi vorbite nu se potrivesc de loc cu faptele petrecute.

In adevăr, comuna Iaşĭ avea nevoie de un abator, de teatru, baie, şcolĭ primare, palat comunal, ecleragiŭ, pavagiŭ, canalizare, localurĭ pentru prefectura de poliţie, comisiĭ şi judecătoriile de ocoale şi pe de-asupra tuturora nevoia mare, *lipsa de apă*.

Aceste nevoĭ aŭ fost tot-deauna şi un lung şir de anĭ, maĭ mult de cît simţite de cetăţenĭ, începînd tocmaĭ de la înfiinţarea comunelor după legea comunală din 1864. Lista nevoilor era cam lungă, e drept, dar nevoia e nevoe şi un oraş ca Iaşul nu putea suferi maĭ mult timp aceste lipsurĭ.

In aceştĭ 34 anĭ, strecuraţĭ de la prima lege comunală încoace, multe consiliĭ comunale s'aŭ perindat în capul trebilor tîrguluĭ, din nenorocire însă, dacă nu toate, dar aproape toate, n'aŭ făcut nimic pentru comună. Şi să nu se uite, că tocmaĭ pe atuncĭ aŭ fost timpurile de glorie ale liberalilor.

Aŭ fost, însă, şi două perioade maĭ norocite. Perioade în care comuna a făcut cîte un pas înainte.

Primul period a fost al consiliilor comunale conservatoare, de la 1871 la 1876, cînd s'a construit asfaltul.

Al douilea perioda fost tot al consiliilor comunale conservatoare, de la 1888 la 1895, cînd s'aŭ construit teatrul, abatoriul, baia, şcoale primare, aşezîndu-se prefectura poliţieĭ şi o parte din comisiĭ şi judecătoriile de ocoale în imobilile proprietatea comuneĭ.

In întreg cel-lalt rest de timp, afirmăm şi desfidem a ne desminţi, nu s'a lucrat nimic pentru Iaşĭ.

Se ştie, faptele sunt încă recente, rodnica activitate a consiliilor comunale conservatoare în periodul al douilea, de la 1888 pînă la 1895.

In acest interval s'aŭ făcut îmbunătăţirĭ cărora nu li se pot contesta nicĭ utilitatea şi nicĭ existenţa lor. Buna faptă a vînzăreĭ moşiilor pe preţul de 6½ milioane leĭ, faptă săvîrşită de primarul, consiliul şi ministrul conservator, nu numaĭ că aŭ procurat comuneĭ mijloace băneştĭ a pleca pe calea îmbunătăţirilor, dar aŭ lasat şi chiar liberalilor posibilitatea laudeĭ, căcĭ, nu ştim zăŭ, ce ar fi făcut domniile lor dacă nu găseaŭ în lada comuneĭ milioanele lasate de conservatorĭ.

Ba, ceva maĭ mult, consiliile comunale conservatoare aŭ adus Iaşuluĭ cele maĭ marĭ serviciĭ, pentru care cetăţeniĭ trebue să le fie recunoscătorĭ, căcĭ acele consiliĭ nu numaĭ că aŭ redus lista nevoilor prin construirea teatruluĭ, abatoruluĭ, băieĭ, şcoalelor primare şi canalizarea a două părţĭ principale, rîpa privighitoaeĭ şi canalul de la sf. Lazăr, dar aŭ sfărîmat sistema lenevireĭ şi căpătueleĭ inaugurate de consiliile liberale succedate în capul comuneĭ de la 1876 pînă la 1888.

Consiliile conservatoare, de şi moştenise de la liberalĭ o atmosferă viciată şi infectată de favoritism şi stîrpiciune, totuşĭ aŭ ştiut să deschidă o cale nouă, acea a munceĭ cinstite şi asidue pentru rîdicarea oraşuluĭ şi datorită numaĭ acesteĭ îndrumărĭ spre realizarea de îmbunătăţirĭ inaugurată de ele (consiliile conservatoare), datoresc cetăţeniĭ starea lucrurilor de astă-zĭ a oraşuluĭ.

Liberaliĭ incapabilĭ, în ceĭ 12 anĭ din urmă, a concepe ceva din propria lor iniţiativă, aŭ fost obligaţĭ a continua maĭ departe lucrările începute de conservatorĭ, lucrărĭ pentru carĭ s'aŭ fost încheiat contracte, iar fondurile trebuitoare eraŭ depuse la banca natională spre conservare şi gata a face faţă plăţilor necesare.

Un partid politic, ca şi un consiliu comunal capabil şi activ, nu se poate lăuda de cît în cazul cînd, la activul lor, va avea fapte şi lucrărĭ săvîrşite după propria lor iniţiativă şi carĭ aŭ fost esecutate cu mijloace băneştĭ procurate de eĭ în mod fericit pentru financele comuneĭ.

Orĭ aşa ceva nu găsim înscris la activul gospodarilor noştri comunalĭ, ca să aibă dreptul laudeĭ şi a se recomanda atenţieĭ bine-voitoare a publiculuĭ alegător.

Lista nevoilor comunale, întocmită încă din 1864, aŭ rămas întreagă după activitatea liberalilor, ea a suferit ştirbiturĭ numaĭ după destoinicia, munca şi activitatea consilielor conservatoare.

Cu lucrările esecutate în mod forsat şi de continuare a opereĭ începută de alţiĭ, nu te poţĭ lăuda cu succes în faţa opinieĭ publice.

Acum, cînd ne aflăm în plină perioadă electorală comunală, desfidem pe actualiĭ edilĭ ca şi pe întreaga ocultă Ieşană să ne arate programa îmbunătăţirilor ce au proiectat a esecuta pe viitor şi combinaţiile financiare întocmite pentru a asigura esecutarea acelor lucrărĭ.

Cerem elocuenţa cifrelor nu a frazelor goale. Aşteptăm.

X.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Presă. — In faţa împrejurărilor şi evenimentelor ce se desfăşură în apus, suntem adeseorĭ uimiţĭ de vertiginoasa iuţeală a schimbărilor ce survin în... oamenĭ şi lucrurĭ.

Cu toate acestea esplicaţia poate e uşoară, dacă ţinem seama de uriaşa dezvoltare a preseĭ în apus, şi la Paris în deosebĭ. Iată cîte-va cifre extrase din „Anuarul pieseĭ" pe anul curent.

Numărul ziarelor pariziane nu e fix; variază întru cît-va după agitaţiĭ, după evenimente. De la 1895 pînă în anul acesta a fost succesiv de 2401, 2291, 2327, 2587; cifra din urmă se esplică prin perioada electorală din luna Maĭ trecut.

Jurnalele politice sunt 144 la număr: 97 republicane, 30 conservatoare, 17 radicale şi socialiste.

Cotidiane sunt numaĭ 141,—număr deajuns de respectabil. Şi e lesne de închipuit cîtă bataie de cap va fi avînd cineva ca să aleagă autenticitatea unuĭ fapt relatat şi comentat de atîtea variate organe de publicitate.

Intre cele 141 de cotidiane numaĭ 80 sunt politice. Pentru instrucţia desăvîrşită însă, pentru a fi în curent cu absolut ce se scrie în capitala lumeĭ, parizianul trebue să consulte 2583 jurnale între care 162 reviste, unele de sutimĭ de paginĭ.

Parisul singur are mult maĭ multe foĭ de cît toată Franţa, maĭ ales ca importanţă politică.

Abundenţa aceasta extraordinară, pe lîngă imensele foloase ce aduce negreşit, are marile dezavantagiĭ ce se pun în evidenţă în epoce de agitaţiĭ, cum e bună oară acea de acum.

O întîmplare, une-orĭ neînsemnată, e relatată, tălmăcită, exploatată în sute de ediţiĭ,—milioane de numere de ziar. Un nume aruncat în public pare o ţandăra azvîrlită într'un joc de valurĭ furioase. La aceasta cată să maĭ adăogăm faptul că ziarele franceze prin excelenţă sunt cetite în toată lumea.

Adevărul e unic,—dat resfrînt prin nenumărate prizme: faptul, identic cu sine însuşĭ, e transformat în miĭ de chipurĭ. Şi în noianul acesta se întreabă omul—ca şi poietul nostru: „unde poţĭ găsi cuvîntul ce exprimă adevărul!"

Situaţia în Creta

Am reprodus ierĭ amănunte asupra ultimatuluĭ adresat Sultanuluĭ de cele patru puterĭ europene, însărcinate cu restaurarea liniştei în Creta. Ba, de astă dată, găsirăm măsura pe deplin aprobată şi de cele două puterĭ „neutre," Germania şi Austro-Ungaria. O dovadă maĭ mult că recentele tulburărĭ din Candia au fost destul de profunde ca să dea de gîndit cu toată seriozitatea.

Iată în adevăr parte din cele relatate de un corespondent al ziaruluĭ „Le Temps". Incidentul se iscă dintru'ntâiŭ între un ofiţer engles şi un şef al contribuţiilor, musulman. O altercaţie vie între eĭ făcu să se adune lume împrejur şi se văzură apărînd fără întîrziere numeroşĭ musulmanĭ înarmaţĭ cu puştĭ Martini şi sărind asupra celor cîtorva soldaţĭ engleji aflaţĭ acolo. In cîtva timp 23 de engleji, între carĭ doi ofiţerĭ, căzură ucişĭ, şi 60 fură răniţĭ din cîţĭ veniseră în ajutor tovarăşilor lor. Tîrzia intervenţie a guvernatoruluĭ turc opri măcelul soldaţilor engleji. Dar deja populaţia musulmană furioasa se aruncă asupra celeĭ creştine care se adunase numeroasă la Herakleion, crezîndu-se maĭ sigură aci, sub ocrotirea engleză. Avu loc un număr imens de omorurĭ şi jafurĭ; torturĭ ne maĭ auzite se impuneaŭ nenorociţilor carĭ nu se putuse ascunde de oarda musulmană. O mulţime de case fură date pradă flacărilor. Intre primele victime fu consulul Angliei, d. Calokerino, ucis împreună cu aĭ săĭ şi cu treĭ zecĭ de creştinĭ, refugiaţĭ la locuinţa luĭ.

Cu deosebire comercianţiĭ, dintre care uniĭ foarte bogaţĭ, erau ameninţaţĭ şi sacrificaţĭ. Turciĭ ştiau că mulţĭ negutitorĭ de strugurĭ şi de fructe aveau adunate acum sume de banĭ pentru afacerĭ. De aceea dughenĭ anumite fură maĭ cu seamă indicate jefuitorilor de case creştine. Indiciile toate arată că atentatul era plănuit, pregătit dinainte. Cum s'ar esplica astfeliŭ —zice corespondentul sus citat—că îndată după iscarea certeĭ între ceĭ doi funcţionarĭ, se adunară miĭ de musulmanĭ cu strigăte: „Sta, Martinia, paidia!..." Scoateţĭ puştile Martini, copiĭ!

Baş-buzucĭ, în număr de aproape zece miĭ, aveau nevoie de un jaf nou, pentru mînuirea armelor, ameninţate de rugină. E de sperat însă că intervenţia de acuma Puterilor va curma cu desevîrşire îndrăzneala primejdioasă a Turcilor, agresivĭ ca nicĭ un alt popor european.

ACTUALITATI

Chineze şi Chinejĭ

Va rămînea totuşĭ unul din însămnatele evenimente—great event zic jurnalele engleze—ale săptămîneĭ, bizara escamotare a bietuluĭ Monarc al Chineĭ, tînăr bicisnic de 26 de anĭ care şi-a petrecut tinereţea jucînduse cu soldaţĭ de plumb orĭ împărţindu-şĭ vremea între femeea legitimă cu care s'a însurat la 17 anĭ—ea n'avea decît 14—şi cele 126 almee ale haremuluĭ săŭ imperial.

Şi toate acestea le-a făcut împărăteasa Tsen Chi, văduvă de cînd o boală inavuabilă i-a răpit bărbatul dintâiŭ, femee energică şi mîndră care a reluat sceptrul de aur şi piatra de jade dăruite nepotuluĭ săŭ în momentul încoronăriĭ.

Şi iată acum o femee stăpînă absolută pe cel maĭ vast imperiu al globuluĭ pămîntesc, pentru a întregi pe deplin contrastul.

In acelaşĭ stat—femeea sacro-sancta, a tot puternică şi o imensă clasă de femeĭ în cea maĭ umilitoare condiţiune socială: femeea chineză în genere. Bogate —purtînd îmbrăcăminte ţesută din cea maĭ fina mătasă chineză, orĭ sărace pînă la complectă goliciune, femeile chineze nu întîmpină de cît dispreţ din partea bărbaţilor, deveniţĭ stăpînĭ absoluţĭ în familie, prin o curioasă evoluţie de împrejurărĭ; căcĭ odinioară femeea era autoritară pînă acolo, că ea singură dedea numele său copiilor,—iar nu bărbatul.

Obiecte de plăcere şi sclăvie, femeile chineze primesc doară o singură „educaţie»: acea de a avea piciorul infinit de mic... Cîte torturĭ acrobatice nu îndură fetele Imperiuluĭ ceresc pentru acest unic scop.

Şi cu toate acestea, în vîrful scăriĭ sociale se urcă astăzĭ—tot cu deosebită agilitate—femeea-Impărăteasă, profitînd de lasciva slăbiciune a unuĭ monarc beat de putere, de harem şi de opium.

Destituirea luĭ Arbore

In fine clubul de la Trajan a început a dirigui şi ministerul de instrucţie. Nu doară degeaba d. Haret e membru al clubuluĭ colectivist din Bucureştĭ.

Publicăm ridicula adresă prin care amicul nostru N. Arbore este destituit din funcţiunea de director al şcoaleĭ Vasile Conta, funcţiune pe care o ocupă cu atîta demnitate de maĭ bine de 10 anĭ. Chiar din adresă se vede că Arbore este destituit nu pentru greşelĭ şi cu atît maĭ puţin pentru abaterĭ în funcţiunea sa de director. Este destituit pentru că, ca membru în conferinţa institutorilor, a fost ales raportor şi a formulat desideratele corpuluĭ învăţătoresc primar, desiderate aprobate de întreaga adunare printre care figurau o mulţime de directorĭ sub presidenţia revizoruluĭ Ropală.

Auziţĭ minte de ministru. A spune că în învăţămîntul primar sunt încă multe îmbunătăţirĭ de făcut, însamnă a fi director neleal faţă cu ministrul tăŭ care, dacă ar crede că este ceva neperfect în învăţămînt, ar propune el singur reforme.

Atitudinea luĭ Arbore la conferinţă este numaĭ un pretext. Capul luĭ era de mult hărăzit hidreĭ colectiviste locale. Arbore face parte din seria profesorilor carĭ în timpul examenelor de Iunie aŭ fost chemaţĭ la otel Traian de ministrul Haret unde, într'o odaie alăturea cu clubul şi cu glas tare ca să audă ceĭ din club, au fost admonestaţĭ sub pretext că fac politică militantă, dar în realitate pentru că votase pe generalul Manu.

Un ministru de instrucţie care, în loc să întrebe pe profesorĭ de şcoală de mersul examenelor, îĭ cercetează despre ideile lor politice, se arată tot el scandalizat că profesoriĭ fac politică.

Sub ministrul de instrucţie conservator, directorul Tincu iscălea placardele d-luĭ Mîrzescu, făcea pe agentul cum a făcut'o şi în Maiu trecut şi totuşĭ nimini nu l'a tulburat.

Dascăliĭ colectivişti rîdicau mînele la cer, scandalizaţĭ, cînd ministrul conservator nu le acorda favorurile cerute. Ce ar fi zis dacă ar fi fost loviţĭ în felul cum e lovit d. Arbore?

Omenia are şi ea marginele eĭ. Rău au făcut ceĭ de la clubul Traian de au uitat că şi eĭ număra directorĭ de şcoale printre membriĭ activĭ aĭ clubuluĭ, carĭ ca mine pot fi consideraţĭ ca neloialĭ faţă de ministru, neloialitate care va putea uşor fi stabilită prin raportul loialuluĭ revizor de mine, Arbore, fostul neloial director de ierĭ.

O împărţire de premiĭ

Am avut prilejul, în timpul şederei mele de o lună la Paris, să ieau parte la o împărţire de premiĭ la şcolile primare.

Se ştie că în Franţa anul şcolar ţine de la 1 Octomb. până la 1 August st. n.; decĭ mi-a fost cu putinţă ca eŭ sosit în Paris la 8 Iulie st. v. să apuc clasul şi decĭ să asist şi la premiĭ.

In şcolile primare de fapt nu se dă examen ca la noĭ. Pompa aceasta ce noĭ o dăm examenelor, acolo e necunoscută. Institutorul îşĭ ocupă luna luĭ Iulie cu ascultare generală şi cu deprinderĭ scrise multe, prin urmare toată luna are caracterul uneĭ revizuirĭ generale de materie în care tot elevul e controlat cu de-a măruntul. Tot în acest timp se face toată cancelaria şcoaleĭ: punerea notelor, facerea mediilor, clasificarea elevilor, etc.

La 1 Aug. st. n. şcolile primare iau vacanţă, urmînd ca împărţirea premiilor să se facă la data fixată de directorul şcoaleĭ, împreună cu primarul de arondisment. In cele 20 de arondismente ale Parisuluĭ sînt vre-o 600 şcolĭ primare de băeţĭ şi de fete, şi decĭ ar fi imposibil ca la toate şcolile împărţirea premiilor să se facă de odată.

Cît am stat în Paris am văzut aproape două septămînĭ în şir împărţindu-se premiĭ cînd la liceul cutare, cînd la colegiul cutare, cînd la cutare şcolĭ primare din cutare arondisment.

De altmintrelea, aspectul Parisuluĭ se schimbă în zilele de premiĭ. Cum obiceiul e ca toată lumea să stea ziua prin grădinĭ sau pe bulevarde, cu cătel cu purcel, apoĭ în restimpul cît ţin premiile aĭ să vezĭ băeţĭ şi fetiţe jucîndu-se şi purtînd coronĭ pe cap toată ziua. E o sărbătoare din partea copiilor, ambiţiunĭ hrănite de părinţĭ, ca să iasă pe strade numaĭ de cît cu copilul premiat. Pălăria în aseminea caz se lasă acasă şi băietul iesă cu capul gol, purtînd cununa verde de laurĭ sau aurie, după cum premiul a fost simplu sau *prix d'honneur*. E ceva deosebit în figura acelor copiĭ, carĭ îşĭ poartă mîndri resplata munciĭ lor de un an, şi era frumos de văzut jocurile copiilor încoronaţĭ în marea şi frumoasa grădină a Luxemburguluĭ.

Să fie venit acest obiceiu din gustul de formalism, să fie provenit din satisfacerea unuĭ egoism al părinţilor, să fie provenit din dorul de stimulent,—nu ştiŭ, ştiŭ atîta că faptul aşa e. Şi cel premiat se simte maĭ mîndru, şi cel nepremiat se simte maĭ jenat.

In schimb premiarea se face deosebit ca la noĭ.

Statul ca şi comunele duse de spiritul de economie, a oprit numărul premianţilor la 3 de clasă. Cifra fatală de 3 ascunde în dosul seŭ atîtea nemulţumirĭ, pe care premiile nu-ĭ stimulează la nimică, ci le roade inima de invidie sau ură.

Acolo se premiază şi primeşte coronă tot elevul care a lucrat ca la unul din obiectele de studiĭ *orĭ îndeletnicirĭ* să fie între ceĭ treĭ dintâiŭ.

Şi cum programul prevede aproape 10 materiĭ, chiar în scoala primară vom avea o infinită serie de premianţĭ: întâiul la citire, al doilea la calcul, al treilea la scriere; al doilea la geografie, întâiul la geografie, al doilea la sistem metric, a doua la cusut, etc. etc E lungă lista premianţilor. Rarĭ elevĭ nu iau premiĭ, căcĭ lăsînd de-o parte repetenţiĭ apoĭ promovaţiĭ nepremianţĭ sînt cetiţĭ cu *menţiune*.

Mă primblam în ziua de 7 August st. n. prin grădina plantelor (*Jardin des plantes*). După ce ocolisem în lung şi în lat Hala vinurilor (Hale aux vins), am intrat în grădina plantelor prin strada Cuvier.

La dreapta dau de amfiteatru; lumea roia; întru şi eu; cînd colo se împărţea premiĭ la şcolile din împrejurimĭ. Stau puţin, căcĭ căldura din hală te topea. trecuse deja două săptămînĭ de cînd tot vedeam copiĭ încoronaţĭ. Nefiindu-mĭ ceva nou am ţinut să văd grădina toată cu toate cabinetele sale de zoologie, botanică şi mineralogie.

Asistasem cu 4 zile maĭ înainte la o împărţire de premiĭ la şcoala primară de pe *rue Monge*. Acolo învăţau carte copiiĭ prietenuluĭ Teodor.

La ora 2 jum., p. m., era fixată împărţirea premiilor. Luaiŭ tramvaiul de la Bulev. st. Michel, trecem Bulev. Port-

Royal, de unde apucaiŭ la stînga pe rue Monge. Localul şcoaleĭ primare era nou şi măreţ. Intraiŭ în lăuntru—era sala de gimnastică; lumea era în aşteptarea delegatuluĭ comunal—un domn avocat. Părinţĭ şi copiĭ gătiţĭ ca de-o serbare şcolară; maĭ ales fetiţele care maĭ de care gătite, cum ştiu francezele să se gătească. Ce mişcare în copiĭ, ce plăcere la părinţĭ!..

Era un sgomot nespus; în afară uruitul omnibusurilor, în lăuntru larmătul săliĭ. Cea maĭ mare proprietate la toţĭ şi în toate.

Şi acum am în ochĭ acele privirĭ drăguţe şi vioae, aceĭ ochĭ scînteetorĭ, acele privirĭ deştepte ale copiilor. Da, ceteştĭ în ochĭ vioiciunea copiluluĭ francez.

Se începe; corul mixt cîntă *„Marseillese“*, două strofe; delegatul comunal ţine o mică cuvîntare arătînd interesul ce comuna Parisuluĭ poartă pentru instrucţia în genere şi pentru cea primară în special. Noĭ ca străinĭ, furăm poftiţĭ pe estradă, cacĭ se simţea măgulit directorul şcoaleĭ că la asemenea festivitate vin şi străinĭ. Directorul începu a striga lista cursuluĭ elementar, listă lungă. Un coleg al său începu a împărţi corone la publicul de pe estradă. Copilul strigat lua cartea de la delegatul comunal iar corona de la care apuca de pe estradă. Isprăvit odată cursul elementar la băeţĭ şi fete, s'a cîntat ceva de institutoarea de la cursul mediu; apoĭ s'a strigat premianţiĭ; după care s'a cîntat ceva de eleviĭ de la cursul superior. La urmă de tot corul mixt a a cîntat iarăşĭ *„Marseillese“*. Două ceasurĭ în cap au ţinut strigarea şi încoronarea premianţilor. Primul din clas era înşirat cu toate obiectele la care e întâiŭ; el lua premiul de onoare (prix d'honneur).

Se dădea o coronă aurilă. Am semnalat cu mirare un premiu deosebit dat pentru *14 Juillet*. Parcă văd pe un bunduc de copil din cursul elementar, abia suind treptele estradeĭ şi încărcat de aplausele tuturor elevelor şi elevilor că a căpătat *prix de 14 Juillet*.

Lumea şcolară remînea impasibilă la premiile capatate pentru carte; cînd se striga însă *prix d'honneur pour 14 Juillet* era o ferbere; tunete de aplause acopereau strigarea.

Lămurirea mi-a fost dată ast-fel. In ziua de 14 Iulie e mare sărbătoare naţională la Francezĭ — toţĭ eleviĭ din o clasă se adună *şi votează* pe cel maĭ bun camarad al lor. Şi care din elevĭ a întrunit maĭ multe voturĭ de camaradirĭ, acela e strigat la premiĭ că a căpătat *prix de 14 Juillet*.

Am reţinut acest amănunt spre a arăta în ce chip se face educaţia şcolară în şcolile primare din Paris şi cum spiritul de solidaritate se întăreşte din cea maĭ fragedă vrîstă în şcoala primară.

Un aseminea premiu n'ar strica să se introducă şi la noĭ: *premiul de camaraderie.*

Gh. Ghibănescu.

Din Vasluiŭ

«Biblioteca populară» din com. Curseştĭ, s'a inaugurat Lunĭ, la 14 Septembrie. Sărbătorirea a fost ne maĭ pomenită de măreaţă. De diminiaţă s'aŭ strîns ţăranii din toată împrejurimea. Solemnitatea se deschide la 2 d. a. sub preşedinţia d-luĭ Panaite Irimiade, primarul Vasluiuluĭ. Întâĭ, citeşte d. Spiridon Popescu — directorul gimnaziuluĭ, minunata sa bucată: *«Taifasurĭ cu moş Gheorghe»* Vorbesc apoĭ: institutorul M. Pastia studentul Stoica şi învăţătorul I. Adam.

După solemnitate, se încheie o horă mare, în care jucaŭ deavalma ţăraniĭ cu orăşeniĭ.

Sara s'a dat un bal popular, în casele ospitalieruluĭ notar din sat, d. N. Sion.

Reuşita serbăreĭ se datoreşte şi d-luĭ C. Desilă, subprefectul plăşeĭ Racova, care a îndemnat prin primar, pe ţăraniĭ vecinĭ să iee parte la solemnitate.

«Biblioteca populară» din com. Curseştĭ are 650 de volume, toate cărţĭ romîneştĭ.

Badiu.

POZNĂŞII ŢĂRĂNEŞTI

Hatîr pentru hatîr

Un duhovnic, avea obiceiul să iee de la ceĭ ce se spoveduiau, cîte un irmilic de fie-care păcat.

Odată se duce la el un *bun-cu-perjă*, să se mărturisească:

— Eĭ fiule, omu-ĭ om şi păcatele-s pe oamenĭ. Spune tot ce aĭ pe suflet, că Dumnezeu iartă greşelile pocăituluĭ:

— Aĭ furat vr'odată?

— Nu.

— Poate aĭ clevetit?

— Nicĭ.

— Aşa prin muerĭ, n'aĭ umblat?

— Nu.

— Cum, n'aĭ greşit nimic, n'aĭ făcut nimic?

— Nimic părinte.

— Adă-ţĭ aminte bine, nu se poate om să nu şchiopăte odată în viaţă.

Poate te-aĭ gîndit măcar, să facĭ un păcat?

— Nicĭ n'am visat.

— Cum asta? Ştiĭ ce bre... zi c'aĭ furat doĭ boĭ.

— Da un' se pomeneşte!

— Nu zic c'aĭ furat,—ferească Dumnezeu de un aşa gînd, — da tu spune aşa... *fă-mĭ şi tu un hatîr.*

— E bine părinte, am furat...

— Cum se poate? Mţţţ... Da Dumnezeu îĭ mare: m'oiu ruga luĭ şi te va ierta.

Dă-mĭ irmilicul.

— Că nu-l am la mine— da ţi l'oiu aduce, maĭ aşteaptă-mă.

Cela, amărît de poznaş, se duce şi curmă dintr'un capăt de reteveĭ o roticică, tocma cît un irmilic de mare; o învăleşte într'o peticuţă şi la o răscruce, întîlnind pe popă, i-o pune în mînă.

— T'am adus părinte giuruita.

— Bine, bine fiule.

Şi făr' să se maĭ uite, îĭ dă drumul în buzunar.

Maĭ încolo, scoate repede peticuţa cu irmilicul.

Să turbe nu alta. Dă răpede înapoĭ:

— Păĭ bine, măĭ, tu, făr-de-lege, cum îţĭ baţĭ joc de darul meu? Irmilic îĭ acesta?

— Ştiĭ ce părinte: *fă-mĭ şi mie un hatîr* şi zi că-ĭ irmilic.

Ionică.

Ştiinţĭ-Litere-Arte

Cu toată justa dorinţă a artiştilor noştri, stagiunea teatrală va fi inaugurată şi în anul acesta de o trupă străină,—acea a d-reĭ Hading probabil. Aceasta mulţămită „energieĭ“ comitetuluĭ teatral.

*

Consiliul profesoral al facultăţiĭ de medicină va ţinea astă seară prima sa şedinţă în vederea anuluĭ şcolar viitor, sub preşedinţia decanuluĭ, d-r Russ,

*

Cetim într'un ziar parizian:

„Princesa de Brancovan se reintoarce zilele acestea la Paris şi se va instala în hotelul săŭ din Avenue Hoche care se mobilează acum cu o rară somptuozitate.

Princesa iubeşte în adevăr tot ce e fastuos. Romînca a păstrat din înrudirile sale orientale iubirea luxuluĭ şi a strălucirii. Cel maĭ mic gest al eĭ pare izvorît din „O mie şi una de nopţĭ“, povestit în stilul special al cronicarilor lumeştĭ. De o dată princesa rămîne încă în vila sa Bassaraba ca să uimească prin splendoare pe modeştiĭ ţărmureni aĭ lacului Geneva.“

*

La Lisabona s'a deschis zilele acestea un congres al preseĭ din peninsula iberică. Regele şi Regina aŭ prezidat prima şedinţă.

*

D-na Emma Mezzetti va juca rolul eroineĭ „Ileana“ în opera „Petru Rareş“ a d-luĭ Ed. Caudella. E probabil cà în caz de succes artiştiĭ bucureşteni vor da la Iaşĭ o serie de representaţiĭ a acesteĭ opere originale.

*

Tibunalul din München a condamnat pe cunoscutul scriitor german Maximilian Harden la 14 zile închisoare pentru un articol întitulat „Regele Otto“ şi publicat în revista „Zukunft“.

*

Se ştie încă din timpul fiziologistuluĭ Spallanzani, care a experimentat asupra digestieĭ la păserĭ, că metalul lasat cîtva timp în stomahul gişteĭ bunăoară „iese“ foarte alterat. Falşifiicatoriĭ moderni care fabrică tot soiul de documente umane aŭ izbutit să aplice şi nu fără succes sistemul acesta la fabricarea de monede... arheologice, introducînd în stomahul gîştilor unităţĭ de monedă care ieşiaŭ apoĭ foarte... antice la înfăţoşare. Amatorii de piese arheologice aŭ suferit multe păcălelĭ. Odată maĭ mult s'a adeverit dictonul că moneda, orĭ de ce provenienţă... *non olet.*

*

Se telegrafiază din Moscova că autorităţile ruseştĭ ar fi descoperit în centrul pădurilor de la apusul acestuĭ oraş, un sat al căruĭ existenţă nu se cunoştea pînă azĭ.

Se zice, că locuitoriĭ aceştia vorbesc dialectul cel maĭ cîndat.

*

A apărut în Constanţa, prima revistă literară din Dobrogea, purtînd titlul de *Ovidiu*. Această revistă are un sumar variat şi atrăgător.

*

A apărut No. 4 din revista *Carmen* şi No. 15 din revista *România Muzicală*.

SFÎRŞIT DE VIAŢĂ

Adesea mĕ frămînt
Să cuget şi în versurĭ,
Că-mĭ place al lor cînt
Cu atîtea înţelesurĭ.

Incerc, şi scriŭ pe dată
O strofă... de iubire,
Că de amor, e beată
Intreâga omenire.

. . . . . .

Şi'n lumea de amintirĭ
De mĕ întorc o clipă,
In sfinte plăsmuirĭ
Mi se înşir în pripă

Divinele-ĭ comorĭ,
Ce-s gingaş întrupate
Sub haĭna eĭ de florĭ.
E-o astră ce-ĭ departe.

Şi blîndă, scumpa-ĭ rază
Abia mĕ maĭ mîngîe,
Privesc, ca să mĕ vază....
Dar,... peptu-mĭ se sfîşie

De durere, că nu maĭ sînt aproape
De dînsa c'altă dată...
Şi las ca să se 'ngroape
Privirea-mĭ zvăpăiata,

In haosul ceresc
Pe care ea plutea...
Şi strig: te iubesc...
De-odată cade-o stea

. . . . . .

Pămîntul se doboară
Şi corpu-ĭ e'ngropat,
Iar sufletul sĕŭ, zboară
Spre cer înaripat.

Bucureştĭ, Septembrie. **Geor.**

CUVINTE EPIGRAMATICE

XXXVIII

PENTRU X....

Că-ĭ prost... „făr de păreche
E foarte adevărat...
— Dar vezĭ, acum treĭ zile
...s'a însurat...

***

O CULME MEDICALA

In armată să nu se lăţească... TUBERCULOSA; cînd acolo totul tinde spre... atac...

Zigfrid.

INFORMAŢII

Iată cum s'a descoperit sustragerea de acte din dosarul Isăcescu, fapt despre care am vorbit ierĭ.

Dosarul care fusese trimes de cît-va timp primărieĭ din Peatra N., a sosit ierĭ în Iaşĭ. Arhivarul n'a deschis de cît pe la ora 3 pachetul poşteĭ. Fiind că acel dosar conţinea multe acte, s'a pus să-l verifice dacă s'a restituit în starea în care a fost trimes. După o mică foiletare, a dat de lipsa unor acte şi a comunicat grefieruluĭ despre acest fapt.

S'a dresat un proces verbal în regulă prin care s'a stabilit că lipsesc 5 acte, din carĭ 3 conturĭ, iar despre celelalte 2 nu se ştie încă ce conţineaŭ.

După cererea primuluĭ prezident, parchetul a deschis o anchetă.

Corespondentul *Universuluĭ*, care telegrafiase ştirea ziaruluĭ din capitală, a fost interogat asupra surseĭ informaţiuneĭ sale. Acest interogator n'a contribuit, însă, cu nimic la descoperirea urmelor faptaşuluĭ.

— —

In locul d-luĭ Botezatu, a fost numit comisar comunal d. N. A. Dimitriu.

— —

Consiliile generale ale judeţelor vor fi convocate în sesiune ordinară pe ziua de 15 Octombre-

— —

Suntem informaţĭ că la mînăstirea Neamţ, călugăriĭ sunt hrăniţĭ într'un mod cît nu se poate maĭ mizerabil.

Pe cînd deţinuţilor de prin penitenciare li se dă de patru orĭ pe septămînă carne, călugărilor li se serveşte vecĭnic orz fierт şi borş cu buruene, de către ceĭ carĭ administrează fondurile mănăstireĭ şi raţiile călugărilor.

— —

Imediat ce parchetul a fost înştiinţat de moartea luĭ Alecu Nanu, a însărcinat poliţia să ia cheile de la d-na Nanu.

După aceasta s'a adunat comitetul societăţiĭ sub preşedinţia d-luĭ Grigorescu, şi a însărcinat pe d. Grigorescu cu conducerea provizorie a casierieĭ.

La primirea caseĭ, d. Grigorescu a cerut asistenţa unuĭ procuror, Conform uzuluĭ, a mers d. procuror Stoenescu care a găsit casa încheiată chiar din ajunul morţeĭ.

Verificîndu-se casa, s'a găsit peste 600 de miĭ leĭ în numerar, apoĭ s'au controlat avansurile, depozitele şi amanetele şi totul s'a găsit în cea maĭ perfectă stare.

La urmă s'a predat casa d-luĭ Grigorescu prin Proces-Verbal.

— —

In procesul în care fraţiĭ Şaraga sunt inculpaţĭ pentru înşelăciune fiind că prin manopere a făcut să treacă Cartea de Cetire *Puiu drept* Cartea Premianturluĭ, *a institutorilor Manoilescu, Munteanu şi Zaharia, tribunalul, după o scurtă deliberare dar în urma unor lungĭ discuţiunĭ făcute de avocaţiĭ părţilor, a admis proba cu martorĭ cerută de reclamanţĭ pentru a dovedi că de fapt mulţĭ cumpărătorĭ aŭ fost înşelaţĭ primind Cartea Şaraga drept Cartea reclamanţilor şi aceasta din cauza contrafacereĭ coperteĭ şi a titluluĭ.*

Multe pavele de urs aŭ aruncat fraţiĭ Şaraga în capul d-lor Sihleanu şi Haret. Maĭ întâĭ aŭ spus că prezentîndu-se cu stăruinţe la d. Sihleanu, d-sa i-a autorizat să facă în numele ministeruluĭ circulărĭ pe la toţĭ prefecţiĭ. Fraţiĭ Şaraga aŭ şi redactat astfel de circulărĭ-reclame redactate cu tupeul cunoscut al celebrilor editorĭ. Aceste circulărĭ aŭ fost expediate oficial din biurourile ministeruluĭ.

Aŭ maĭ spus fraţiĭ Şaraga, că aprobările de cărţĭ se fac la minister după capriciu şi după stăruinţe.

In fine tot inculpaţiĭ aŭ maĭ afirmat că după explicaţiunile date şi stăruinţele făcute la Sinaia pe lîngă d. Haret, acesta, care îĭ dăduse în judecată, a dat ordin telegrafic parchetuluĭ să-ĭ scótă din urmărire. Inculpaţiĭ aŭ mers cu îndrăzneala pînă a cere tribunaluluĭ să considere ca un fel de lucru judecat a cauzeĭ închiderea urmărireĭ din ordinul ministruluĭ.

Ce concepţie aŭ mariĭ patrioţĭ semiţĭ despre administraţia noastră şcolară şi despre justiţia noastră!

— —

In oraşul nostru sunt actualmente 30 cazurĭ de febră tifoidă.

— —

Ca reprezentant al Rusieĭ la manevrele corpuluĭ IV de armată, va asista d. Constantinovicĭ, guvernatorul Basarabieĭ.

— —

De la Manevre

Aseară, cu trenul de 6 ore, aŭ sosit din Focşanĭ 60 de caĭ de la regimentul de artilerie de acolo, pentru a complecta numărul cailor din efectivul de războĭ al regimentuluĭ 4 de artilerie din Roman.

*

Astăzĭ vor sosi în Iaşĭ cu trenurĭ speciale regimentele 25 Rahova din Vasluĭ, 29 din Dorohoĭ, 27 Bacăŭ, 15 Peatra, 16 Fălticenĭ, 12 Birlad, pentru a lua parte la manevre.

*

Aseară, cu trenul de 10 şi 10 m. aŭ sosit din Botoşanĭ 6 ofiţerĭ aĭ şcoaleĭ de războĭ pentru a asista la manevrele din anul acesta.

*

Dintre regimentele carĭ vor sosi azĭ în Iaşĭ, numaĭ regimentul 25 Rahova, din Vasluĭ, şi 12 Birlad, vor pleca înainte, de oare-ce fac parte din divizia 7 din Roman, iar cele-l-alte 4 vor rămînea pe loc şi se vor aşaza pe şesul Bahluiuluĭ, de unde vor pleca tocmaĭ poimînĭ pe jos până la Mirceştĭ unde se va da primul atac. Al doilea atac va avea loc chiar lîngă Roman.

*

Azĭ dimineaţă a plecat din Iaşĭ regimentul 13 Stefan cel Mare. La ora 4 şi 20 dimineaţă a plecat primul tren; la 5 şi 30 a plecat al doilea tren în care era şi vagonul ofiţerilor cu drapelul şi muzica. Regimentul va merge până la T. Frumos şi de acolo va pleca pe jos până la Roman, unde va face avangarda divizieĭ a 7 la atacurile ce vor avea loc.

*

Pentru garda M. S. Regeluĭ, vor pleca din Iaşĭ la Roman 70 de jandarmĭ călărĭ. Această gardă va fi încartierată în vechia cazarmă a călăraşilor din acea localitate.

*

Astăzĭ a sosit din Bucureştĭ d. colonel Alexandrescu, comandantul şcoaleĭ militare.

FOIŢA ZIARULUĬ «OPINIA» 2)

A. HIRIACOV

LEGEA LUĬ BALDER

Legendă Norvegiană.

Multe povesti Drachesfor şi cuvintele luĭ găsiră resunet în inimile musafirilor; se încruntară sprincenele sure şi ochiĭ fulgerau, iar mînile inconscient căutau armele. A încetat resboitorul şi puternicele strigăte de laude întrerupseră liniştea nopţeĭ. Strigătele de extas ajunseră pînă în salaşele luĭ Odin, respîndindu-se în lung şi'n lat... Se cutremurară stîncele ţărmurilor, se prăvăliră petrele, se speriară raţele selbatece, ascunzîndu-şĭ capul sub aripĭ, căzu în spaimă cerbul cu picioare iuţĭ şi alergă repede în desişul pădureĭ.

Cu foc ard ochiĭ bătrînuluĭ Vaulund, care privesce cu mîndră iubire la fiul seu cel maĭ mare şi în peptul bătrînuluĭ săltă inima, ca un fugariu, scăpat în cîmp....

Da tu, Befriar, de ce faci?—întreabă bătrînul Vaulund. Pentru-ce tu nu ne istorisestĭ nimic despre biruinţele tale? Vezĭ, tu împreună cu fratele tĕu aĭ străbătut coamele sure ale valurilor, împreună aţĭ întîmpinat loviturile duşmanilor şi împreună v'aţĭ tocit sabia de zalele duşmăneştĭ.

Tăcură veseliĭ musafirĭ şi privind la Befriar aşteptau, ce le va spune el. Befriar se înroşi ca o fetiţă ruşinoasă, care de odată vede reflexul feţeĭ sale într'un scut luminos, plecă capul în jos şi astfel respunse:

— Ce-aş putea eu să vă povestesc, din cele ce voĭ n'aţĭ sci. Eu m'am resboit împreună cu fratele, împreună ne-am luptat cu furtunile, împreună am împărţit şi munca şi odihna, dar despre toate acestea voĭ sute de orĭ aţĭ auzit de la alţiĭ, şi chiar sute de orĭ le-aţĭ cercat singurĭ. D-vs. toţĭ sciţĭ, cum puternicii Aşĭ —mariĭ noştri zeĭ, s'au luptat cu neamul răilor uriişĭ. Ştiţĭ, cum încărcaţĭ de pradă preţioasă şi înaripaţĭ cu gloria biruinţeĭ s'au întors în Valhala şi la ospeţe sgomotoase îşĭ aminteau de trecutele lupte glorioase. De la tine, tatăl meu, eu am auzit despre tatăl tău, despre puternicul bunic oartorma, cum acesta singur a învins şi pe vestiţiĭ luptătorĭ şi grosnicele minunăţiĭ. *(Va urma)*

De vînzare *două rînduri de case* în str. S-tu Lazăr: 3 odăĭ, bucătărie şi antret la faţă, 7 odăĭ în curte, pivniţă, beciŭ, grădină, loc întins la stradă pentru construcţiune.

A se adresa: *Str. Ghica Vodă, 24.*

De Inchiriet dela Sf. Dimitrie rîndul de jos al caselor din str. Procopie 26, compus din 8 odăĭ şi camară, cu întrare separată, bucătărie, spălătorie, pivniţă, lemnărie.

De arendat

Moşia Pănceştiĭ din jud. Roman, foasta proprietate a defunctuluĭ Ioan Stroiŭ. Amatoriĭ sunt invitaţĭ să se adreseze în Roman la d. Scarlat Ghidionescu saŭ în Iaşĭ la d. avocat Bădăreŭ.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraş).

A se adresa la Redacţie.

De Inchiriet chiar de la 1 Octombrie casele No. 83 din strada Sărărie: salon, antret, 2 odăĭ, etac, bucătărie, beciŭ, cămară pentru lemne etc.; informaţiunĭ acolo.

60,000 Leĭ

de dat cu ipoteca. A se adresa la Redacţie.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatării lumineĭ electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, deci avînd exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de liuminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Constanţa 18 Septembrie 1898.

Orz 2700 hect. lei 4,40. Meiŭ 450 hect. leĭ 4.50. In 1200 hect. 7.80. Secară 170 hect. 5.80. Grîu arnăut 290 hect. leĭ 9.70. Rapiţa 850 hect. 5.50. Ovăz 12 hect. leĭ 3.50.

Toate în oraş la magasie.

Telegramele Străinătăţeĭ

Evenimentele din Franţa

Paris 18 Septembrie.

Pentru a termina maĭ curînd cu examinarea dosaruluĭ Dreyfus, procurorul general de la Casaţie, Manau, a dispus să se transporte acest dosar la domiciliul săŭ, pe bulevardul Courcelles. Dosarul e atît de mare în cît umple jumătate de divan. O parte e închis într'o ladă şi o parte e în cartoane, legate cu sfoară.

Alte documente formează încă două pachete.

Procurorul general Manau crede că va termina Lunĭ examinarea dosaruluĭ.

Curtea de Casaţie, reunită azĭ, nu s'a ocupat de afacerea Dreyfus.

Paris, 18 Septembrie.

Ziarul „La Presse" pretinde a şti că primul ministru Brisson socoteşte că va obţine, cu toată opunerea ministruluĭ de justiţie Sarrien, ca Curtea de casaţie să hotărască anularea procesuluĭ Dreyfus, iar nu revizuirea.

In cazul acesta sentinţa de condamnare ar cădea, şi căpătînd prescripţiunea, fostul căpitan Dreyfus va fi pus în libertate.

Declaraţiile luĭ Esterhazy

Ziarul antisemit «Libre Parole» *spune că unul din redactoriĭ sĕĭ a avut o întrevedere cu maiorul Esterhazy.*

El i-a spus că a plecat în Anglia, căcĭ ştia că guvernul hotărîse perzania luĭ.

Paris 18 Septembre.

Arbitriĭ aŭ declarat că Turot, redactor la ziarul «Lanterne» *e singurul responsabil al articoluluĭ scris contra deputatuluĭ Paulmier, în urma căruia soţia luĭ Paulmier a împuşcat pe secretarul de redacţie Ollivier.*

Mîine deputatul Paulmier se va bate cu ziaristul Turot.

Duelul se va face cu spada.

ULTIME INFORMAŢIU

De la consiliul comunal

După o adevărată goană, întreprinsă de d-niĭ Ganea, Tacu şi Lepadat prin ofiţeriĭ de sergenţĭ, călăreţiĭ comunalĭ şi toţĭ slujitoriĭ, cu mare greutate s'a putut întruni consiliul pe la 5 ore.

La deschiderea şedinţeĭ, d. Ganea face cunoscut consiliuluĭ actul de expertiză dresat de comisiunea compusă din d-niĭ D. Gheorghiu, M. Stihi şi preutul Păun, pentru exproprierea părţeĭ a doua, din grădina Otelului Trajan, care comisiune preţuleşte acea parte, nicĭ maĭ mult nicĭ maĭ puţin de cît atît *cu cît s'a învoit comuna cu d. Pastia.*

Punîndu-se la vot, consiliul admite exproprierea *pe preţul şi în condiţiunile convenite.*

A doua chestiune ce o propune d. Ganea, este înfiinţarea a treĭ posturĭ de sub perceptorĭ pe la bariere, cu salar de cîte 80 leĭ lunar, şi sporirea număruluĭ guarzilor comunalĭ încă cu 5, retribuiţĭ cu cîte 50 de leĭ lunar. S'a cerut aprobarea unuĭ credit de 2940 leĭ, necesarĭ pentru plata salariilor acestor funcţionarĭ pentru 6 lunĭ.

D. Lepadatu, veciniculu luminator al consiliuluĭ, ia cuvîntul pentru a explica şi justifica această cerere a d-luĭ Gane, şi arată că toamna, din cauza năvaleĭ ce este pe la unele bariere, actualiĭ perceptorĭ nu pot dovedi cu încasările, şi că eĭ fiind datorĭ a veni personal ca să facă vărsările, în acel timp serviciul sufere, neavînd cine 'ĭ înlocui.

In cît priveşte pentru guarziĭ comunalĭ, d. Lepadatu justifică sporirea prin dispoziţia luată; ca toate mărfurile supuse taxeĭ comunale, trebuind a fi aduse la comună, ele sunt însoţite în tot d'auna de la barieră pînă la primărie de către un guard comunal aşa că simte lipsa acestora în paza şanţurilor înconjurătoare.

D. Gane vroeşte să pună la vot dar d. N. Ioan întreabă din ce capitol să se acorde acest credit? D. Lepadatu respunde: din pacate, *din cel cu căciula albă.*

Propunerea se votează.

După acesta vine expropriarea terenuluĭ d-luĭ Iţic Olivenbaum pentru rîpa galbănă, care proprietate este preţeluită în tabloul de evaluărĭ cu 10640 leĭ, iar consiliul 'ĭ oferă 12.000 leĭ sub cuvînt d'a nu se împedeca continuarea lucrăreĭ.

Sunt toţĭ pentrû, afară de Conu Neculaĭ Ioan.

Expropierea proprietăţeĭ d-luĭ Mendel Zusman pe preţ de 8000 leĭ după cîteva explicaţiĭ date tot de... d. Lepadatu punîndu-se la vot, se admite, fiind contra d. N. Ioan.

D. Costandachi cerînd cuvîntul arată că ducîndu-se să viziteze lucrarea canalizăreĭ, a văzut că se construiesc pe nouile bulevarde clădirĭ de vălătucĭ şi în condiţiĭ proaste şi cere ca serviciul tecnic să nu permită construcţiile de cît impunînd un stil care să întrumuseţeze acea parte a oraşuluĭ pentru care comuna a cheltuit milioane.

D. Tacu respunde că nu se poate impune felul construcţiilor, maĭ ales că acolo este zona a treia.

Consiliul însărcinează pe d. Costandache a elabora de urgenţă un regulament în privinţa clădirilor din acea zonă după ce vorbeşte în acest sens şi d. Cozadini.

Se maĭ votează un credit de 2000 leĭ din paragraful extraordinar pentru plata remizeĭ cuvenită d-luĭ dr. Brăescu de la încasările făcute la baia Comunală pînă la sfîrşitul anuluĭ.

Şedinţa se ridică după ce se decide a se rîndui o comisie care să constate la faţa loculuĭ cererile de reparaţie făcute de d. O. Erbiceanu şi d-na Weiss, ale căror imobile sunt supuse la retragere.

⁂

Procesul de presă intentat d-luĭ D. A. Jipa, reporterul nostru, de către inginerul Ed. Sava, s'a clasat.

Judecătorul de instrucţie n'a găsit caz de urmărire.

⁂

Ziarul *Le Temps* publică următoarea telegramă din Bucureştĭ:

«Nu se cunoaşte încă numele succesoruluĭ ministruluĭ de finanţe, d. Contacuzino, dar e vorba de intrarea în minis'er a d-luĭ Stătescu şi de o remaniare a ministeruluĭ prin un schimb de portofoliĭ.

Liberaliĭ dizidenţĭ continuă a dezminţi zgomotele de împăcare cu d. Sturdza».

⁂

Sturdza şi V. A. Urechiă

Reproducem după *Dreptatea* următoarea scenă caracteristică, petrecută acum cît-va timp la Braşov, şi a căreĭ autenticitate suntem în măsură s'o confirmăm:

D. V. A. Urechiă, care se afla nu de mult la Braşov, se duse într'o zi să cumpere o şuncă din prăvălia d-luĭ Eremia, negustor onorabil, cunoscut de toţĭ Romîniĭ carĭ au fost în localitate.

Pe cînd îl servea, d. Eremia îl întreabă dacă e din ţară, cum maĭ stă politica, etc. D. Urechiă răspunse cu afabilitatea-ĭ cunoscută, ba chiar se întinse în vorbă, căcĭ vedea că se află în faţa unuĭ bun romîn.

Ce-ĭ trecu însă prin cap poznaşuluĭ bătrîn, că la plecare, întrebîndu-l negustorul cu cine a avut onoarea, a răspuns:

— Sînt Sturdza.

Atuncĭ se petrecu o scenă teribilă. D. Eremia zmulse şunca din mîinile senatoruluĭ uimit şi cu o vădită furie iĭ zise înapoindu-ĭ baniĭ:

— Eu încă n'am şuncă pentru Sturdza!

Toate argumentele falşuluĭ Sturdza pentru a explica d-luĭ Eremia că nu poate refuza să vîndă unuĭ om care-ĭ plăteşte, fură zadarnice.

Neînduplecat, d. Eremia nu voia să libereze şunca «luĭ Sturdza».

Ba, d. Urechiă insistînd, îşĭ atrase din partea bravuluĭ negustor un rechizitoriu fulgerător, în care infamiile săvîrşite de primul ministru în chestia naţională îşĭ aveau locul de... dezonoare

In cele din urmă, d. Urechiă îşĭ declină adevăratul nume. Dar pas de-l convinge pe d. Eremia, care nu vroia în ruptul capuluĭ să maĭ vîndă şunca.

Din fericire, d. Urechiă avea la d-sa un calendar al Ligeĭ, cu portretul d-sale, în josul căruia se citea negru pe alb: V. A. Urechiă.

Graţie acestuĭ act de identitate şi intervenind şi doĭ clienţĭ carĭ întraseră în vremea aceasta în prăvălie şi carĭ cunoşteau pe d. Urechiă, falşul Sturdza fu reintegrat în şunca d-sale.

⁂

Dl. Laurenţiu Teodoreanu, inginer electrician, ataşat la serviciul tehnic al comuneĭ, a demisionat de la primărie, fiind angajat de societatea de Electricitate care a luat în întreprindere iluminarea oraşuluĭ, ca inginer al Societăţeĭ, cu contract pe zece anĭ.

⁂

Reclamă electorală: Administraţia comunală lucrează pe capete, ca pînă la 1 Noembrie cînd au loc alegerile comunale, se poată aşeza cîte-va lampe electrice în punctele centrale a oraşuluĭ. Lumina se va lua de la uzina teatruluĭ. Patrioţiĭ vroesc să 'şĭ facă niţel obraz electoral, tot cu o instituţie creeată de conservatorĭ.

⁂

La arestul poliţieĭ s'a depus individul Gh. Gărţan, din comuna Mogoşeştĭ, pentru că a omorît pe tatăl sĕŭ.

⁂

Destituirea institutoruluĭ Arbore

Am vorbit într'alt loc despre actul de persecuţiune sĕvîrşit în potriva d-luĭ Arbore; reproducem aci ordinul ministerial pentru a invedera cît de stupide sunt motivele invocate de autoritatea şcolară pentru a-şi justifica măsura.

Iată ce zice d. Haret:

Domnule,

Cu ocazia conferinţelor institutorilor şi învăţătorilor din jud. Iaşĭ, din August trecut, d-voastră v'aţĭ permis, cu totul în afară de ceea ce făcea obiectul conferinţelor, a formula o serie de cererĭ începîndu-le pe toate cu cuvîntul: *cerem;* ca şi cînd Ministerul ar fi pus la ordinele d-voastră, îndatorat a executa ceea ce d-voastră cereţĭ.

Dintre acele cererĭ, sunt unele pe carĭ singur le ştiţĭ că sunt nerealisabile; sunt altele carĭ sunt basate pe neexactităţĭ; şi în fine unele sunt o critică faţişă a actelor Ministeruluĭ.

D-voastră, ca director, sunteţĭ funcţionar pus sub ordinele directe ale Ministeruluĭ, pe carĭ sunteţĭ datorĭ a le executa, întocmaĭ şi fără nicĭ o observaţie; ca director maĭ sunteţĭ dator a da Ministeruluĭ concurs sincer şi leal în împlinirea chemăreĭ sale, iar nu să lucraţĭ pentru a'ĭ îngreuia sarcina.

Fapta d-voastră din ziua de 23 August este în flagrantă opoziţie cu datoria d-voastră de director şi de vreme ce aceasta este al doilea cas cînd aţĭ avut purtare provocătoare faţă de membri ai corpuluĭ didactic, fapt pentru care acum treĭ anĭ eraţĭ să fiţi destituit, şi că, indulgenţa de atuncĭ a Ministeruluĭ nu a servit ca să vă îndrepteze, vĕ fac cunoscut că sunteţĭ destituit din sarcina de director al aceleĭ şcoale.

Ministru, Haret.

⁂

Iată cum relatează *Le Temps* prima şedinţă a Reichsratuluĭ vienez:

«Seziunea parlamentuluĭ austriac a fost deschisă ierĭ. Contele Thun se scoală cel dintâiŭ: el declară seziunea deschisă şi invită pe decanul de vrîstă, d. Ţurcan, să ocupe fotoliul preşedinţial. Acesta, lăsînd de astă dată la o parte felonul roşu al preoţilor romînĭ, apare în robă de catifea neagră, cu crucea grecească de aur pe piept şi pune la vot alegerea preşedinteluĭ».

⁂

Tratativele de împăcare conduse de d. Eugen Stătescu, aŭ ajuns în acest moment la următorul stadiŭ:

Drapeliştiĭ, între alte condiţiĭ, cer treĭ portofoliĭ ministeriale, printre carĭ negreşit portofoliile ministeruluĭ instrucţieĭ şi al ministeruluĭ afacerilor străine.

Drapeliştiĭ ţin la aceste două ministere pentru că:

a) Să deservească în mod regulat ajutoarele, reţinute de Sturdza, pentru şcolile şi bisericele romîne din străinătate; să rezolve cestiunea şcolilor macedonene, precum şi afacerea şcolilor romîne din Braşov;

b) Ţin la ministerul de externe pentru a avea în mînă siguranţa raporturilor internaţionale atît de compromise de Dim. Sturdza.

Aceste condiţiĭ ale drapeliştilor însă, nu sunt primite de Dim. Sturdza, căcĭ ele ar semnifica desăvîrşita luĭ umilire şi desarmarea politiceĭ sale.

⁂

In ce priveşte pe d. Eugen Stătescu, d-sa nu ţine de loc să intre în minister.

D-sa lucrînd din răsputerĭ la reconcentrarea liberalilor, nu vrea să fie recompensat cu vr'un minister oare-care, ci se mulţumeşte cu preşedinţia Senatuluĭ şi cu... profesiune sa de advocat.

D. Al. Djuvara susţine călduros această hotărîre a d-luĭ Stătescu, socoteala d-sale fiind următoarea:

Dacă se face concentrarea evident că trebue să între în minister şi un stătescist; şi acel stătescist, dacă nu va intra Stătescu, nu poate fi de cît Djuvara însuşĭ.

⁂

Condica celor suspecţĭ partiduluĭ în localitate, este se vede încredinţată d-luĭ N. Gane, şi tot d-sale s'a dat probabil şi sarcina goaneĭ contra proscrişilor.

Aşa se zice că d. primar al Iaşuluĭ e acel care stărue maĭ cu foc înlocuirea d-luĭ Al. Brandia, directorul liceuluĭ, cu d. Burlă, şi tot agentul de asigurare are misiunea de a stărui pentru expulsarea d-luĭ Max Caufman, secretarul de redacţie al Evenimentuluĭ.

Precum se vede d. Gane vînează maĭ mulţĭ iepurĭ de odată. Fericit puşcaş electoral!...

⁂

Ca şi legea învăţămîntuluĭ secundar, acea a învăţămîntuluĭ superior, întocmită de d. Haret, se loveşte de nenumărate greutăţĭ şi se dovedeşte absolut nepractică, dacă e vorba a se traduce în fapt.

D. Haret a supus atît pe profesorĭ cît şi pe studenţĭ la un surmenaj necunoscut pînă astăzĭ. Ca să dăm un exemplu, vom spune că la facultatea noastră de medicină consiliul profesoral e în imposibilitate de a găsi destule oare pentru a se preda cursurile şi clinicele, după cum le cere noua lege, socotindu-se *opt oare pe zi.*

Să ne aşteptăm dară la o circulară prin care ministrul Haret roagă să nu i se ia în serios... legea d-sale, care întocmaĭ ca socoteala de-acasă a omuluĭ nu se potriveşte cu acea din tîrg.

⁂

Ceea ce se părea la început o simplă glumă devine acum un lucru foarte serios. După toate aparenţele, d-niĭ Tacu şi Lepadatu nu vor figura pe lista de candidaţĭ liberalĭ la alegerile comunale.

Pentru a nu sdruncina mersul pregătirilor electorale, oculta întrebuinţază o altă stratagemă ridicolă de almintrelea şi cusută cu aţa albă. Pe de o parte se face d-luĭ Tacu tot felul de propunerĭ de slujbe incompatibile cu ajutoria de primar, propunerĭ carĭ merg paralel cu acea care se face în club de a se alcătui o listă de candidaţĭ compusă din membriĭ *maĭ tinerĭ* aĭ partiduluĭ, iar pe de alta foaia oficioasă proprietate a d-luĭ Şaraga, dă tot felul de desminţirĭ şi comunicate în această privinţă.

Se zice că d-niĭ Tacu şi Lepadatu, paraponisiţĭ de acest *uite popa nu e popa* al partiduluĭ, vor cere zilele acestea limpezirea situaţieĭ

Sindrofia patriotică de la această şedinţă a clubuluĭ promite a fi nostimă!.,

⁂

Aflăm cu plăcere logodna d-luĭ Pogacăr, consul austro-ungar din localitate, cu d-şoara Irimescu, fiica d-luĭ avocat Irimescu.

Toate urările noastre de fericire.

⁂

Azĭ dimineaţă a sosit din Bucureştĭ d. V. Gheorghian, prefectul judeţuluĭ. Lupta după cît se vede e straşnică: uniĭ vin, alţiĭ se duc—şi după cum se duc aşa se întorc.

⁂

Primim ştirea de la corespondentul nostru din Tîrgul Frumos, cum că primarul aceleĭ comune învoeşte măcelarilor să vîndă cu 75 de banĭ chilogramul, pentru cumpărătoriĭ din afară de oraş, pe cînd pentru ceĭ din oraş cu 55 banĭ. Aşa s'a întîmplat d-luĭ Haralamb Ionide din comuna Brăeştĭ.

Va să zică un noŭ bir pentru ţăranĭ.

⁂

Citim în *Dreptatea:*

D. Palade a ajuns în aşa hal de degradare în cît, pentru un agent electoral chiar de a doua saŭ a treia mînă, sacrifică pe un magistrat care n'a înţeles încă să încaseze în tăcere insultele şi necuviinţele agenţilor electoralĭ protejaţĭ de ministrul de justiţie.

Cazul s'a întîmplat cu judecătorul ocoluluĭ 4 din capitală, Filitis.

Acest magistrat a fost insultat în mod grosolan, pe cînd era în şedinţă, de către un domn Ioachimovicĭ, agent electoral al d-luĭ Palade.

Judecătorul a încheiat proces-verbal de ultraj în exercitiul funcţiuneĭ, iar agentul a plecat sfidînd pe judecător cu protecţia ministruluĭ de justiţie.

A doua zi, acelaş domn Ioachimovicĭ a întîlnit pe stradă pe d. judecător Filitis şi l'a insultat din noŭ.

Judecătorul s'a plîns ministruluĭ de justiţie dar în acelaş timp s'a plîns tot ministruluĭ şi insultătorul, împotriva d-luĭ Filitis.

D. Palade, în loc să proteagă pe magistrat, aşa cum se cuvenea şi cum era drept,— a satisfăcut pe protejatul său, hotărînd să mute pe judecător.

Magistraţiĭ ceĭ-l'aţĭ în curent cu chestiunea şi carĭ cunoşteau bine pe d. Palade, aŭ angajat între eĭ un pariu cum că d. Palade va ţine cu agentul său electorul iar nu cu judecătorul,—şi au cîştigat pariul.

⁂

D. Graboveschi a primit, acum 3 lunĭ, o adresă din partea comuneĭ pentru a face un plan de plantarea grădineĭ teatruluĭ naţional. — D. Graboveschi face planul şi 'l înaintează comuneĭ aşteptînd de atuncia şi pînă acnm rezultatul, însă fu surprins cînd se prezentă la comună şi i se spuse că nu se găseşte planul.

A trebuit să apeleze la autoritatea unuĭ preut liberal pentru ca să poată găsi actul.

⁂

Excelenta artistă, d-na Aristizza Romanescu, se află în oraşul nostru.

⁂

D. Ed. Caudella roagă pe persoanele care au împrumutat de la d-sa opereta «Hatmanul Baltag» şi fantazia «Tannhäuser de Wagner» să bine-voiască a le restituĭ.

⁂

Rugăm pe toţĭ domniĭ abonaţĭ aĭ ziaruluĭ nostru, care a întîrziat cu plata abonamentuluĭ, să bine voiască a ne achita sumele ce ne datoresc trimiţîndu-ni-le prin mandat postal la adresa administratoruluĭ ziaruluĭ, pentru a nu fi pus în neplăcuta poziţie de a se suspenda trimeterea ziaruluĭ.

ULTIMA ORĂ

(Serviciul nostru telegrafic special)

Protestul Spanieĭ

Madrid, 19 Septembrie.

Consiliul de miniştri, în ultima sa şedinţă, aŭ decis să se adreseze Statelor Unite o protestare pentru că a dat drumul rebelilor prizonierĭ din insulele Filipine, unde răscoala se întinde mereŭ.

Compromisul Austro-Ungar

Viena, 19 Septembrie.

Camera deputaţilor a respins urgenţa moţiuneĭ propusă de d. Schwegelb, care cere să se comunice măsurile convenite între guvernele Austrieĭ şi Ungarieĭ, în cazul cînd soluţiunea compromisuluĭ ar deveni imposibilă.

După respingerea urgenţeĭ asupra acesteĭ moţiunĭ, camera adoptă urgenţa de a se da prima lectură proiectuluĭ de lege relativ la compromisul austro-ungar.

Contele Thun, preşedintele consiliuluĭ de miniştriĭ, a luat de două orĭ cuvîntul conjurînd parlamentul de a începe maĭ întâĭ discuţia asupra lucrărilor pozitive privitoare la compromisul austro-ungar, şi după aceea a se ocupa de celelalte proiecte.

Petit bleu.

Paris, 19 Septembrie.

D, Schwartzkoppen reprezentantul militar al Germanieĭ la Paris, este autorizat de guvernul seu să declare categoric că, carta postală pentru care colonelul Picquart este acuzat că ar fi falşificat-o, e autentică şi e scrisă de Schwartzkoppen către maiorul Esterhazy.

Vinovăţia luĭ Paty-du-Clam

Paris, 19 Septembrie.

Guvernul se află în posesiunea uneĭ scrisorĭ prin care se dovedeşte până la evidenţă vinovăţia luĭ Paty du Clam în afacerea Dreyfus.

Ziarul Aurore cere a se procede la o minuţioasă anchetă în această afacere

Destăinuirile luĭ Esterhazy

Paris, 19 Septembrie.

Printre cercurile autorizate se confirmă că destăinuirile maioruluĭ Esterhazy, făcute prin ziarele engleze, sunt întemeeate şi bazate pe adevĕr.

Hotărîrea Cassaţieĭ

Paris, 19 Septembrie.

Ministrul Bourgeois se arată foarte optimist faţă cu hotărîrea ce va da curtea de Cassaţie în chestia Dreyfus.

BIBLIOGRAFIE

A apărut «Expunerea Principiilor Economieĭ Politice» de Vasile I. Radu, doctor în drept, profesor. Această carte lucrată după cele maĭ noĭ izvoare, este de un deosebit folos pentru studenţĭ, ca şi pentru ceĭ ce se interesează la progresul nostru economic.

Preţul unuĭ volum de 432 paginĭ e **treĭ leĭ.**

De vînzare la toate librăriile din Iaşĭ, şi la libraria Leon Alcalay, Bucureştĭ.

Moşia Ciocîrleştiĭ din judeţul Vasluĭ, în întindere de 280 fălcĭ pămînt prima calitate, avînd pădure bună de exploatat, gara Scînteia pe moşie, casă de zid de 6 camere, alte 3 camere de zid pentru servĭ, 2 coşere, 3 hambare, una stondolă, 2 pivneţe de piatră, grajd pentru 8 caĭ, şură pentru trăsurĭ, acoperite cu tablă, fîntînă, 8 pogoane vie, eaz cu peşte, livadă întinsă, toate în perfectă stare.

Moşia fără nicĭ o sarcină este de vînzare.

A se adresa la proprietar: Alex. Volutză strada Romînă Iaşĭ.

DESFACERE TOTALĂ

de bună voie

Magasinul de Coloniale

TH. DRĂGĂNESCU.—Iaşĭ.

Sub-semnatul, din causă a diferitelor împrejurărĭ, fiind nevoit a mă retrage din comerţ: aduc la cunoştinţă onor. public şi în special onor. clienţĭ, care m'aŭ onorat în curs de aproape 22 anĭ, că am pus în liquidare toate mărfurile de coloniale din magasinul meŭ; Incepînd maĭ întâĭ cu seria a diferite *Liqueurĭ Franceze, Coniacurĭ, Rom Engles, Vinurĭ de Bordeaux, Şampanie etc. Cafele, Zahar, Conserve sardelăriĭ;* toate de calitate superioară.

Preţurile sunt reduse.

Desfacerea se va face pînă la Sf. Dumitru a. c.

Cu toată stima

Th. Drăgănescu.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele maĭ amănunțite asupra tuturor chestiunilor la ordinea zileĭ.

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenţi speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STR DA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupelg & Co.,* compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple și cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CUREL de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple și duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERŞON & Co IAŞI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poştală, *cu preţurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curăţenie,* cu maşinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* și trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantităţeĭ,* sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calităţeĭ** și **eftinătăţeĭ** învingorĭ ce concurenţă.

Cu stimă

GHERŞON & Co.

Fabrica «Lumina»

Strada Zugravilor No. 46

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăţĭ.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea liberă.

Cereţi Pretutindenĭ

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEŞTĬ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeş)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleştĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteştĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

Cereţi Pretutindenĭ

IMPORTANT

Atelierul Chimico-Technic „SINGER“

Strada Golia 46.

Atrage deosebită rtenţiune onor. Public asupra următoarelor produse neîntrecute de bune cu efect *garantat*:

LAC în orĭ ce color, pentru văpsirea pălărielor de paie.

Poudre «Sanitas» rosa, crem, şi alb.

Apa de Toillette.

Săpun pentru toiletă «Cocos».

CREMA «SINGER» specială pentru conservarea încălţămintelor colorate, care întreţine pielea fiind tot-de-a-una moale și îĭ dă lustru, mult maĭ bun, de cât orĭ-ce soiŭ de lac.

Borcanul mare **1 Leŭ** Borcanul mic **50 Banĭ**.

«CHEVREAULINA» unică pentru conservarea încălţămintelor de Chevreau.

Ceara albă „Virgină“ pentru lustruit mobile, parchete, dușamele, piele etc.

P. S. Maĭ recomandă unsorile pentru Hamurĭ, Burduf, Poclit, Șeĭ, Copitele caĭlor, Maşinĭ etc.

Aseminea instalaţiunĭ și reparaturĭ de sonerĭĭ electrice și telefoane etc.

Tot o dată recomandăm cernelurĭ în orĭ-ce coloare. Pastă qentru centigrafĭ (saŭ Hutograf) și cerneală pentru marcat lenjurĭ (saŭ albiturĭ).

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

și trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Leĭ *Treĭzecimiĭ,* pentru casul de moarte, și o rentă corespunzătoare acesteĭ sume, precum și Leĭ 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Leĭ 90,** plus accesoriĭ.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, și se asimilează căilor ferate și tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societăţeĭ: Bucureştĭ, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovicĭ

AVOCAT

Strada Barboĭ

C. M. Miclescu

AVOCAT

Strada Veche

ALEX. G. DABIJA

AVOCAT

Strada Golia

Ştefan Longinescu

AVOCAT

Strada Lăpuşneanu 21 Iaşi

UN OTEL!

De Inchiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ștefan cel Mare No. 15

Doctorul V. I. Bejan

Consultaţii în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu

AVOCAT

Strada Asachi

Iaşi—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 113 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MARŢĬ 22 SEPTEMBRIE 1898.

Numărul 10 Banĭ

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Delegaţiĭ ieşenĭ la Bucureştĭ

In vederea apropiatelor alegerĭ comunale, toţĭ domniĭ membri aĭ clubuluĭ conservator sunt rugaţĭ să binevoiască a se întruni în fie-care Mercurĭ şi Simbătă, orele 8 sara, în saloanele clubuluĭ.

COMITETUL

Al douilea rescript eşit din gremiul prim-ministeriuluĭ maghiar:

„In luna luĭ Octombrie 1894, Dimitrie Sturza, actualul ministru-preşedinte şi ministru al afacerilor externe ale Romînieĭ, a ţinut un discurs la Orfeŭ, în care cu date a arătat, că ce şi cîte sume se trimit din partea guvernuluĭ conservator de atuncĭ şi prin a cuĭ intermediare.

„In urma acestora, guvernul ungar regesc s'a nisuit a se informa despre starea reală a lucrurilor, şi pe baza acestor date —din care o parte Vi-s'aŭ comunicat Excelenţeĭ Voastre, în 22 Martie, prin Excelenţa Sa d. prim-ministru—s'a convins, ca ajutorul anual dat de guvernul romîn pînă la 1876 pe faţă, a devenit secret şi că autorităţile susţinătoare a şcoalelor din Braşov, cu toată ordinaţiunea ministerială din 1875 şi, ce e maĭ mult, în contra art. de lege XXX, din 1883 § 78 îl primesc, ba îl chiar urgentează. **Din causa aceasta, s'a văzut necesitat a interveni la guvernul regesc romîn pe cale diplomatică în chestia subvenţieĭ, şi acesta a dat în privinţa subvenţiuneĭ o notă afirmativă cu indicarea sumeĭ**".

(Tribuna No. 198. pag. 794).

In Potriva Transilvanieĭ

Felonia care a stîrnit asupra d-luĭ Sturdza acea formidabilă vijelie căreea nu'ĭ pune zăgaz nicĭ Jeszenzky nicĭ chiar Banffy, nu e un fapt izolat care să se explice la rigoare printr'un moment de criminală aberaţie — ci o verigă dintr'un sistem complex dar bine determinat, pe care 'l urmăreşte partidul liberal din ziua cînd 'şĭ a dat organizaţia-ĭ actuală.

Pînă la 1876, liberaliĭ nu formaŭ, cum se ştie, un partid, ci o francmasonerie. Nimenĭ în străinătate nu angaja relaţiunĭ oficiale cu guvernele liberale, de cît, doară, prin intermediul consulilor. De la putere la putere n'aŭ vorbit liberaliĭ cu statele vecine de cît după convenţia cu Austria — şi atuncĭ, prin miniştri de externe împrumutaţĭ de partidul conservator. Abia de la această dată, 1876, încep liberaliĭ să fie socotiţĭ ca partid şi primiţĭ, cu titlu foarte modest, în concertul guvernelor europene.

Aceasta, pentru epocile cînd eraŭ la putere; cît despre timpul cît eraŭ lăsaţĭ în opoziţie, liberaliĭ renunţaŭ eĭ înşişĭ la avantajele jenante ale organizaţieĭ de partid pentru a se deda cu totul şi pe faţă la practicele de conspiratorĭ.

Conjuraţia care a culminat în neorînduiala de la Slătineanu, conjuraţie al căreĭ rezultat a fost abdicarea prinţuluĭ Carol, e opera liberalilor în opoziţie; revoluţia de la Ploeştĭ, căreea se datoreşte ridicula republică a luĭ Candiano Popescu, este un punct esenţial din programul liberalilor în opoziţie; — şi pregătirile, maĭ în urmă, pentru detronarea Regeluĭ şi urcarea pe tron a colonelului Dabija, sunt tot pagine elocuente din istoria liberalilor în opoziţie.

Toate aceste epizode, însă, fac parte din pruncia partiduluĭ. Nerăbdătorĭ şi prea puţin copţĭ pentru viaţa publică, liberaliĭ aŭ avut, cum era şi natural, un debut penibil şi turbulent. Păcatele acestea de tinereţe se iartă uşor, însă, ba amintirea lor are chiar oare care farmec cînd vrîsta matură le a răscumpărat cu virtuţĭ covîrşitoare. Dar la liberalĭ, cusururile copilărieĭ aŭ crescut o dată cu dînşiĭ — şi destrăbălarea, scuzabilă maĭ mult saŭ maĭ puţin la derbedeul de odinioară, a devenit apucătură criminală la vrîstnicul care n'a avut parte, în copilărie, de educaţia sufletuluĭ.

Conspiratoriĭ de la 70 aŭ devenit tiranĭ ucigaşĭ la 84 — şi francmasoneria, un fel de sport inofensiv odinioară, s'a transformat, desvoltîndu-se, într'o societate ocultă care striveşte caracterile, usucă isvoarele de producţiune şi mişelește naţiunea.

Copiiĭ turbulenţĭ carĭ porneaŭ, la 67, să ia Transilvania cu zece galbenĭ şi cu o roată de volintirĭ îmbrăcaţĭ nemţeşte, sunt, de cînd aŭ început să albească, străjarĭ la temniţele ungureştĭ, carĭ nu maĭ încap pe Romînii inimoşĭ; conspiratoriĭ, carĭ în tinereţe complotaŭ în potriva luĭ Napoleon, aŭ înscenat, la bătrîneţe, atentate în contra luĭ Brătianu, ca să poată umple puşcăriile cu membriĭ opoziţieĭ; — şi ucigaşiĭ, în vrîstă fragedă, aĭ luĭ Barbu Catargiu, încearcă, acum la maturitate, să îngenunche pe d. Take Ionescu, omul care se pune pieptiş d'a curmezişul ticăloaselor lor uneltirĭ.

Dacă spaţiul ar îngădui să se repete aci, moment cu moment, toată istoria partiduluĭ liberal, n'ar maĭ trebui nicĭ dovadă nicĭ interpretare pentru a învedera că liberaliĭ n'aŭ învăţat nimic şi n'aŭ uitat nimic în scurgerea vremeĭ — ci aŭ crescut, doară, cu toate viţiurile inerente fireĭ lor catilinare.

In special în chestia Transilvanieĭ liberaliĭ sunt de o înfiorătoare consecuenţă.

La 84, d. Sturza a desfiinţat societatea *Carpaţiĭ*, premergătoarea Ligeĭ culturale de azĭ; la 85 a expulzat pe Transilvănenĭ din ţară şi la 87 a trimis poliţieneşte peste graniţă pe nişte Romînĭ carĭ cerşaŭ în Bucureştĭ pentru a repara o biserică în Ardeal.

Acestea sunt fapte de domeniŭ istoric.

La 95, cînd a reluat puterea, a cerut scuze Ungurilor, şi ca dovadă concretă de obedienţă, a disolvat comitetul Ligeĭ; la 96 a introdus zizania în comitetul naţional de peste munţĭ ca să pue mîna pe direcţia partiduluĭ. Şi văzînd că se isbeşte de cerbicia d-luluĭ Raţiu, a cerut şi obţinut de la Unguri disolvarea acestuĭ comitet — pe cînd el, Sturza, pe de o parte suprima subsidiile eforieĭ din Braşov, iar pe de altă parte fonda la Arad ziarul *Tribuna Poporuluĭ*, care combate sălbatec năzuinţele Romînilor de peste munţĭ.

Acum, în complicitate cu Ieszensky, d. Sturza închide şcoalele din Transilvania şi dă Romînilor lovitura pe care Ungurii n'aŭ îndrăsnit s'o aplice încă.

Momentul acesta e cel maĭ grav din toată istoria martiriuluĭ pe care'l îndură de la liberalĭ Romînii de peste Carpaţĭ; e atît de grav, în cît de bună samă va fi cel din urmă al Transilvanieĭ—dacă nu va fi cel din urmă al domnieĭ luĭ Sturza.

G. Rădulescu

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Un fapt divers. Un capitol curios în istoria contemporană au înscris evenimentele recente din Apus,—„falşificarea" sau maĭ scurt „falşul": le faux.

Cu multă maliţiozitate, un mare organ german dovedea zilele acestea că specialitatea aceasta istorică aparţine cu deosebire, dacă nu esclusiv, Franţeĭ moderne. Afirmarea negreşit e excesivă şi pînă la un punct nedreaptă; dar literatura aventuroasă a falşificărilor moderne e în adevăr extrem de bogată şi variată. Cu simplu titlu de curiozitate alegem epizodul acesta repovestit în aceste împrejurărĭ ca unul din cele maĭ originale în felul său.

Acum doĭ anĭ afacerea tînăruluĭ Lebandy, arhimilionar capricios şi risipitor, facu aproape tot atîta zgomot cît afacerea Panama de odinioară sau afacerea Dreyfus, de actualitate. Lebandy îşĭ puse în gînd, între altele, să scape de armată cu orĭ-ce preţ, pentru mulţămirea amoruluĭ propriu, foarte probabil şi din obişnuinţă de a nu întimpina piedecĭ în faţa mareĭ sale averĭ.

Multe încercărĭ de corupţie ramaseră infructuoase; un adevarat „sindicat" de exploatare se alcătuise în jurul averiĭ luĭ Lebandy pentru îndeplinirea ambiţiuneĭ luĭ. Se pretindea de către medicĭ remuneraţĭ că Lebandy e ftizic. O cercetare medicală fu ordonată de ministeriu. Ambiţiosul era sănătos, fireşte, dar baniĭ curgeau risipă. Un ingenios de profesie avu ideea să aducă din provincie o femee oftigoasa, întreţinută cu baniĭ „sindicatuluĭ" şi avînd menirea ca, la un moment dat, să se substitue sputele eĭ celor ce trebuiau examinate de la Lebandy. Se afirmă că încercarea isbuti. Dar afacerea dură mult; agitaţiĭ, polemicĭ, denunţurĭ, erau fără număr; avizurile se deosebeau; hipocriţiĭ se certau şi lunile treceau.

Iar sfîrşitul? Arhimilionarul Lebandy muri— de oftigă. Femeea bolnavă se reîntoarse acasă, —sănătoasă în urma căutărĭ ce-ĭ se dase, în schimb.

Ce morală bogată şi profund instructivă în acest fapt divers al istorieĭ contemporane—a falşificărilor.

Conspiraţia !...

In momentele cînd scrim aceste rîndurĭ, la Bucureştĭ se conspiră contra romînismuluĭ.

Un grup de aşa numiţĭ liberalĭ cu transilvăneanul Aurelian în frunte, aŭ intrat în tocmeală cu Sturdza, vînzătorul, asupra beneficiilor ce trebuie să obţină în schimbul *solidarizăreĭ* lor cu actele de tradare ale guvernuluĭ, prezidat de ungureanul Sturza.

Tocmeala aceasta, sub mincinoasa etichetă de *tratative de împacare*, constituie, acum, cînd Sturza e dovedit că a vîndut Ungurilor neamul romînesc, o adevărată conspiraţie contra romînismuluĭ.

Şi-aŭ ales aurelianiştiĭ bun moment de tratare, saŭ maĭ bine zis de tradare, halal!

Aşteptăm să vedem din ce se compune *talerul de linte* pe preţul căruia se consumă complicitatea drapelistă la vînzarea neamuluĭ, spre a reveni.

EXTERNE

Comisiunile de pace la Paris

Pentru ziua de 1 Octombrie stil nou era hotărîtă întrunirea celor două comisiunĭ—spaniolă şi americană—cărora li s'a dat puterea de a conveni asupra condiţiunilor de pace definitivă, sub rezerva aprobărilor ulterioare ale parlamentelor respective.

Un ziar nou apărut în Spania face interesante observaţiunĭ, anume că pînă şi aci se cheltuiesc sume enorme de banĭ, insuportabile, pentru bugetul ruinat al Spanieĭ. Preşedintele comisiuniĭ primeşte 12,000 de francĭ pe lună; ceilalţĭ membri între două şi opt miĭ. Şi sunt 45 de oamenĭ carĭ formează comisiunea Spaniolă!

Nimic nu e maĭ oneros pentru ceĭ învinşĭ decît paguba materială. Mareşalul Blanco a telegrafiat că 40 de milioane de francĭ se datoresc voluntarilor spaniolĭ în Filipine, iar neplata datoriilor poate aduce marĭ dezordine — în mijlocul releĭ stărĭ deplorabile a armateĭ mult încercată de mizeriĭ.

Numaĭ pentru Porto Rico plecase 230000 de soldaţĭ tinerĭ, între 19 şi 21 de anĭ, teferĭ şi zdravenĭ, dar lipsiţĭ de averĭ ca să poată răscumpăra cu două miĭ de piasete serviciul militar peste ocean. Şi din eĭ preste 60000 au murit,— fără ca măcar să aibă gloria de a cădea în luptă: 90 la sută au murit de friguri, de dizenterie, de oftigă, orĭ s'aŭ reîntors invalizĭ. Scenele de reîntoarcere a acestor soldaţĭ sunt de ne descris.

Dar e vorba de pace. Condiţiunile pe carĭ de o parte le vor pune representanţiĭ Americeĭ şi de alta aceĭ aĭ Statelor unite sunt departe de a fi aceleaşĭ, cu deosebire în ce priveşte „Filipinele." In caz de marĭ neînţelegerĭ e probabil că se va recurge la un arbitragiŭ internaţional. Intre altele se va discută mult asupra punctuluĭ dacă Statele unite ieau asupra-şi datoriile contractate de posesiunile spaniole, înainte de a se fi declarat războiul.

Se afirmă că perspicacitatea luĭ Montero Rios, preşedintele comisiuniĭ spaniole ar fi în stare de a duce negocierile la bun capăt, ceea ce ar fi foarte de dorit. Se povesteşte, cu privire la acest personagiŭ politic, o anecdotă curantă. Intrebat de ziariştĭ asupra responzabilităţilor nenorocituluĭ războiŭ, Rios le-ar fi citat următoarele:

Se săvîrşise o crimă într'o localitate rustică a uneĭ provinciĭ spaniole. Judecătorul pornind în cercetare obţinu de la fie-care locuitor acest răspuns stereotip la întrebarea: cine a făcut omorul?

— Noĭ l'am făcut...

Poporul spaniol întreg să-şĭ iea răspunderea greşaleĭ.

Ştirĭ şi Zvonurĭ

Ingrijiţĭ de situaţia critică a guvernuluĭ, patrioţiĭ localĭ aŭ renunţat la atitudinea războinică ce uniĭ din eĭ luase la începutul mişcăreĭ de la club, şi s'aŭ unit cu toţiĭ pentru a recunoaşte că nu e vreme de introdus modificărĭ în actuala stare de lucrurĭ.

Astfel, s'aŭ admis în principiu ca conu Nicu Gane să figureze în capul listeĭ candidaţilor la colegiul I comunal, iar conu Iorgu Tacu în acel al listeĭ colegiuluĭ al II-lea.

Se vor introduce numaĭ vre-o două saŭ treĭ nume nouă, în locul celor morţĭ sau *slujbăriţĭ*, şi d'aci în colo, listele colegiuluĭ întîiŭ şi al doilea se vor compune aproape tot din ediliĭ actualĭ. Către această combinaţie a început acum să convergeze toate opiniunile.

***

De erĭ seara ocultiştiĭ maĭ căpăţînoşĭ din localitate aŭ început să împrăştie vorba că împacarea cu dizidenţiĭ s'a făcut.

Find că se ştie că ultima întrunire deciziva a drapeliştilor trebue să aibă loc abia astă seară, Lunĭ, apoĭ de sigur că zvonul prematur răspîndit de ocultiştĭ are vre un scop, probabil de a intimida pe aceĭ cîţi-va recalcitranţĭ carĭ nu s'aŭ supus încă definitiv dispoziţiunilor luate de diriguitorĭ.

***

Printre alte măsurĭ luate spre a dovedi a tot puternicia eĭ, oculta locală a ţinut să dea un avertisment corpuluĭ didactic prin cîte-va lovituri teatrale. A înlocuit pe venerabilul şi demnul profesor A. Brandia prin d. Burlă, la directorat şi prin d. Rake Vasiliu, zis şi Clăpeanu, la catedra de istorie, iar pe d. Arbore l'a destituit din directoratul şcoaleĭ primare *V. Conta* printr'o oficie din cele maĭ fără obraz ce neprihănitul Haret a putut iscăli. Precum se vede, acest ministru, prezentat ca un *rara avis*, 'şĭ au luat şi el condicuţa colectivistă ca toţĭ ceilalţĭ simpliĭ ocultiştĭ.

***

In vederea tot a alegerilor, consiliul comunal votează pe capete la exproprierĭ, acordînd sume grase expropriaţilor, pe cînd primăria n'are para chioară 'n ladă. Voturile se daŭ saŭ spre a ademeni pe expropriat, dacă el e Romîn şi alegător, saŭ spre a îndatora pe stăruitor, cînd expropriatul e evreŭ. In tot cazul e o momeală, dar momeală fără rost de altmintrelea, de vreme ce comuna n'are, cum am zis, un ban frînt macar, pentru aseminea cheltuelĭ.

***

Focul bengal, însă, tot conuluĭ Ghiţă 'ĭ s'a rezervat. Chipeşul vîslaş al corăbieĭ colectiviste din localitate are tot-deauna *le mot de la fin* în chibzuirile partiduluĭ. Ca o confirmare oare cum că partidul s'a pus pe lucru, şi în scop de a îmbărbăta la luptă pînă şi pe ceĭ maĭ timoroşĭ, d-sa a *bătut* zilele acestea către furnizorul săŭ pălărier din Bucureştĭ următoarea telegramă pe care a împărtăşit-o apoĭ întreguluĭ club:

Grăbiţĭ confecţionarea şăpceĭ!..

Autentic.

Un aparat didactic

Publicăm maĭ jos instrucţiunile pentru întrebuinţarea *maşineĭ de cetire* alcătuită de d-niĭ Victor Munteanu, C. Zaharia şi C. Manoilescu, institutorĭ.

Din cele ce urmează se va vedea importanţa acestuĭ singur aparat didactic din ţară, de o valoare incalculabilă pentru eleviĭ începătorĭ din şcoalele primare.

Autoriĭ aŭ înaintat zilele acestea ministeruluĭ acest aparat spre aprobare.

Nu ne îndoim că autoriĭ, destul de cunoscuţĭ prin operile lor didactice, vor fi încurajaţĭ de toată dăscălimea şi acum în invenţiunea lor care aduce atîta uşurinţă în predarea abecedaruluĭ.

Acest aparat îl vor pune autoriĭ în legătură în curînd cu un altul, de calcul, şi nădăjduiesc astfel să prezinte expoziţieĭ din Paris, de la 1900, cel maĭ modern aparat de concentraţiune al învăţămîntuluĭ claseĭ întîia.

Aparatul se va pune în vînzare între 1—10 Octombrie, tocmaĭ cînd eleviĭ din clasa întîia încep abecedarul, pînă atuncĭ avînd pregătirile pentru scris-citit.

Iată acum şi instrucţiile pe carĭ le daŭ autoriĭ pentru ca eleviĭ să se poată servi de acest aparat:

Privirĭ generale

Cine nu ştie cîtă plăcere simt copiiĭ cînd, în învăţarea diferitelor dexterităţĭ, pot avea prilejul să lucreze eĭ de sine cu priceperea lor copilărească?

Mecanismul îĭ plictiseşte pe copiĭ, maĭ ales pe aceĭ începătorĭ, veniţĭ la şcoală din lumea jucăriilor lor plăcute—ştiut fiind că tot ce este intuitiv e atrăgător pentru copiĭ.

Cu experienţa noastră îndelungată în dăscălie, gîndindu-ne cum am putea maĭ raţional, maĭ intuitiv şi maĭ plăcut atrage pe copiĭ încă de la început la studiul abecedaruluĭ—începutul înţelepciuneĭ, am putea zice—am găsit că aplicarea «maşineĭ de citire» dată în mînile micilor copilaşĭ începătorĭ în învăţătură sub o formă potrivită ar aduce marĭ şi necalculabile foloase atît copiilor cît şi învăţătorilor lor:

a) **Pentru învăţătorĭ:** *maşina de citire este un ajutor indispensabil în predarea primelor lecţiunĭ de citire.*

Mica noastră maşină de citire va servi învăţătoruluĭ ca *control că eleviĭ îşĭ prepară lecţiunile*, compunîndu-şi-le eĭ singurĭ în şănţuleţele cutieĭ.

Numaĭ prin acest aparat *învăţătorul va putea face aplicărĭ la cele învăţate în clasă*, dînd copiilor să găsească şi să compuie în maşina lor cuvinte şi micĭ propositiunĭ, potrivite lecţiuneĭ respective din abecedar.

Maĭ avînd în vedere apoĭ *oboseala excesivă a învăţătoruluĭ conştiincios de clasa I-a singur întrebuinţarea acestuĭ aparat ar putea să-ĭ dea ragaz cîte-va minunte*, cînd eleviĭ ocupîndu-se cu compunerea unor cuvinte, învăţătorul să fie scutit de vorbă, observînd numaĭ activitatea elevilor în operaţiunea pe care singurĭ o fac.

Variaţiunea în predare va scuti pe învăţător de monotonia de care se loveşte astă-zĭ, fără multe mijloace intuitive.

b) **Pentru eleviĭ**, foloasele sunt şi maĭ marĭ:

Copiiĭ îşĭ pregătesc lecţiunile jucîndu-se şi se joacă învăţînd. *Atenţiunea; ordinea, judecata, încrederea în sine* şi *lucrarea de sine*, se desvoltă armonic, se furişează pe nesimţite în deprinderea copiluluĭ şi sunt roadele în învăţarea abecedaruluĭ cu ajutorul maşineĭ noastre de cetire.

Prin aplicaţiunile date de învăţător, acest aparat va fi un stimulent de muncă şi pricepere în care eleviĭ îşĭ vor pune în evidenţă activitatea intelectuală prin teme şi exerciţiĭ diferite, lucrate în clasă şi acasă.

In grădinile de copiĭ şi în familiĭ mica noastră maşină de citire va fi mîngîetorul şi *antidotul spaimeĭ* ce şi-o fac miciĭ copilaşĭ că învăţarea abecedaruluĭ ar fi ceva enorm de greŭ şi plictisitor.

2) Intrebuinţarea maşineĭ

Iată cum trebue să întrebuinţeze eleviĭ mica maşină de citire, în uşurarea învăţăreĭ orĭ-căruĭ abecedar:

Scoţînd capacul cutieĭ găsesc 3 căsuţe în care sunt aşezate toate literile alfabetuluĭ şi principalele semne de punctuaţie în cîte *10 exemplare*, fie-care avînd căsuţa eĭ specială, însemnată pe margine.

Cunoscută fiind situația interioară a cutiei, nu rămîne de cît a ști cum să se procedeze pentru pregătirea lecțiunilor:

Deschid abecedarul la lecția învățată la școală și pe care o aŭ de pregătit acasă, (cetire și scriere). Presupun că aŭ lecția la sunetul noŭ **C**.

Găsesc în abecedar cuvîntul *cuc*; îl compun din literile *c, u, c* luîndu-le din căsuțele respective cu cleștișorul și așezîndu-le una lîngă alta în șănțulețul întăiŭ de pe fundul cutiei. Observă ce cuvinte mai aŭ date ca aplicare la cele învățate pănă aci, cuvinte compuse din litere cunoscute, găsesc de exemplu *un nuc*, etc. Toete aceste cuvinte le compun în șănțulețe despărțindu-le prin micĭ spațiĭ albe și punînd între ele, dacă este nevoe, virgule din căsuța respectivă. Dacă aŭ de format micĭ propozițiunĭ cum de exemplu: *am un nuc*, le vor compune asemenea punînd între fie-care cuvînt cîte un *spațiŭ* și la finele propozițiunei *punct* din căsuțele respective.

Copiiĭ își compun ast-fel toate cuvintele și propozițiile din lecția avută și-o învață într'un mod distractiv reminîndule întipărite în minte perfect toate semnele sunetelor (literile) învățate la școală.

După ce și-aŭ compus lecția în mașină cu literile de tipar, iaŭ *capacul cutiei*, care pe fața luĭ internă are tăbliță și scriŭ pe aceasta lecția ce aŭ avut-o dată de scris; pun *capacul cel mic* peste cuvintele formate în șănțulețe fixîndu-l bine prin apăsare, ca să nu se deranjeze ordinea așezărei literilor; *cu al doilea capac* acopăr căsuțele ca să nu cadă din ele literile de rezervă; așează în fine capacul cutiei cu lecția scrisă în partea interioară a ei și pot ast-fel dovedi, mergînd la școală, învățătoruluĭ sîrguința și priceperea lor evitînd și neajunsul—devenit adesea pretext—a ștergerei lecțiunei de pe tăbliță în drumul de acasă la școală prin așezarea tăbliței libere în geantă (ghiozdan) printre cărți și caete.

O tînguire

Nu știeam pînă acum ce-ĭ jurnalistica dar acum nevoia m'a adus ca s'o știŭ.

Intr'adevăr aveți să mă rîdeți că nu știu ghine a scri, nu știu ghine a alcătui vorbele, căcĭ dă... am învățat și eu o leacă de carte de pe cînd zicătoarea:

«Buche bătrînă
«Cu inimă romînă;
«Buche cu surtuc
«Pusă pe butuc.»

Dar cît de greu era atuncĭ de învățat, că ne punea cu părul în laiță, ne punea să stăm cu genunchile goale pe grăunțe, mă mîngăia de multe orĭ cu sf. Neculai; însă cînd veneam dimineața și de-aniaza la școală dascălul ne primea cu drag să intrăm în glasă, nu ca acum ca să ne ție domnișorul Rîpeanu —care zice lumea că-ĭ dirigente — Copchiiĭ cu ceasurile afară ne primindu-ĭ macar în ograda școleĭ. Văzînd această răgulă am fost pe la toate școlile de prin prejur și am întrebat de domniĭ profesorĭ,, și eĭ mi-aŭ spus că nu se poate face aseminea lucrurĭ cum se face în Tabără.

Dimineața cuconu Neculaĭ trage clopotul la 8 ceasurĭ ca să se adune copchiiĭ la școală; de la 8 și pănă la 9 cînd sună de intrare copchiiĭ nu sunt primiți în școală, ba maĭ mult nicĭ în ograda școliĭ, ci staŭ afară din ogradă pe sub gard. De-aneazăă trage clopotul la 1 și de la unu pănă la 2 ceasurĭ ear îĭ ține sub gard.

Dă... astă vară a stat eĭ toată vara 'n soare și în vînt și chiar de multe orĭ în ploae, căcĭ cuconul Neculaĭ adormea uneorĭ de-aneaza și uita de eĭ că-s afară chiar dacă ploua. Însă vara ca vara o fost cald, dacă i-o pîrlit soarele și i-o bătut vîntul noĭ nu ne supărăm, că eĭ sunt învățațĭ mititeiiĭ cu aseminea greutățĭ; dar acum puteți să vă gîndiți și dunevoastră că e vreme de toamnă îĭ frig, și dacă se vor bolnăgi cine are să năcăjască, Cuconu Neculaĭ sau noĭ nenorociții. Apoĭ vorbind omenește noĭ trimetem copchiiĭ la școală ca să învețe carte sau să razăme gardurile. Ele dacă chică trebue să le pue boerul propele, școala îĭ făcută pentru băețiĭ de sătean nu pentru domnișorul dirigente, ce, adică întrînd băețiĭ de vreme în școală îĭ tulbură somnul și nu poate dormi, dă dacă îĭ crescut în bumbac și în liniște, facă-și curțile dumisale ca să fie maĭ liniștit, ne supărat de nime.

Dar cît îĭ de frig afară așa și în școală, căcĭ ferestrele de la drum sunt stricate, un geam este pe giumătate stricat cu totul, din țițînĭ. Dă, cuconu Neculaĭ, ducîndu-se în vacanție la feredee în țara Rusască nu s'o maĭ gîndit ca să le închidă bine și le-o lăsat la voia întîmplăreĭ, așa că venind un vînt mare le-o stricat maĭ pe toate. Băetul neu, care învață și el la acea școală în glasul I-iu ni-o spus că vîntul bate ca și afară, vîrteje de colb se primblă prin lăuntru de le scoate ochiĭ, apoĭ ni-o maĭ spus că mulțime de muște și de gespe, parcă îs roiurĭ de alghine întră prin ochiurile sparte în lăuntru ca să se adăpostească de răceala vîntuluĭ.

Boerĭ dunevoastră spuneți luĭ cuconu Neculaĭ ca să dreagă geamurile, căcĭ pe noĭ nu vre să ne audă, că dă sîntem niște gheți țărănoĭ ploați la care nu vrea să se uite.

Vă rugăm boerĭ dunevoastră ca să vă întreptați privirile și înspre noĭ, că dă... poate vă vom fi și noĭ odată de folos, ear dacă nu aveți milă de noĭ, macar de copchiiĭ noștriĭ, care ne vor fi mîngîerea și sprijinul bătrîneților la vremurĭ grele.

Un sătean.

MORS

D-reĭ E. N.

In dreptul caseĭ mele se pleacă blînd
și moare,
Cu ramurile frînte, copacul gol de foĭ.
De-acum nu-l maĭ re'nvie tomnaticele ploĭ
Nicĭ searbăda căldură a razelor de soare.

El știe că pe urma-ĭ se 'ncheagă apa'n
sloiŭ
Și'n țintirim se schimbă pămîntul sub
ninsoare.
Cînd lumea e pustie de cîntec de izvoare
De ce-ar căta copacul, cu jale, înapoĭ?

Ci moare—trunchiŭ și ramurĭ—în jilavă
tăcere
Cu liniștea în cuget că toată lumea piere
Că nu maĭ este „mîne" cînd „azĭ" se
strînge'n prag.

Ferice, cine moare ca trunchiul ăst
pribeag
Făr' să'ĭ rămîie 'n urmă mîhnire saŭ
plăcere,
Și făr' să'ĭ plîngă'n lipsă tot ce ĭ-a fost
maĭ drag.

Tristis.

Științĭ-Litere-Arte

— —

Poietul ungur Stephan Kornay a fost arestat și dat judecățiĭ pentru că, după cum s'a aflat abia acum, în ziua asasinăriĭ Impărăteseĭ ar fi avut o atitudine nerespectuoasă pentru memoria Suveraneĭ Elisabeth.

*

La Liège s'a deschis un congres internațional de hydrologie și geologie. Intre alte state, Imperiul chinez a trimis un reprezentant.

*

In călătoria lor spre Viena, Suveraniĭ Romînieĭ aŭ vizitat la München galeriile de artă, zice „Neue Freie Presse".

*

La Pizzo în Calbaria are loc exhumarea rămășițelor mortale ale luĭ Ioachim Murat, care vor fi transportate la Neapole, din inițiativa comisiunĭ napolitene pentru conservarea monumentelor naționale.

*

Guvernul saxon a refuzat oferta familieĭ prințuluĭ Bismarck, consistînd în maĭ multe lăzĭ de documente, scrisorĭ și note ale excancelaruluĭ, pe care le oferea universității din Lipsca.

*

Medicĭĭ americanĭ sunt îngrijițĭ de o nouă formă sub care tinde a se lăți alcoolismul în Statele-Unite. De astă dată alcoolul nu se maĭ bea ci—*se mănîncă*. Se fabrică pesmețĭ și prăjiturĭ care cuprind marĭ cantități de spirtoase. De asemenea un soiŭ de zahar care conține alcool în doze marĭ.

*

La München s'a montat de curînd o dramă curioasă „Das Erbe" de Alex. Philipp și avînd ca subiect despărțirea între actualul Impărat și cancelarul Bismarck.

*

Celebra comedie a luĭ Ed. Pailleron: „Le monde où l'on s'ennuie" se va juca în curînd pe scena teatruluĭ Kabuhiza din capitala Japonieĭ. Piesa se publică acum în revista „Chono Shimbum.

*

Aceeași revistă japoneză anunță că un doctor din Tokio, Tarnoji Shins-Koe" a descoperit leacul *ftizieĭ*, boală care bîntuie cumplit în Japonia. Elementul principal al medicațiunĭ ar fi—nitrogenul.

*

Iată în ce proporțiĭ aŭ crescut diferitele profesiunĭ femenine în Statele-unite de la 1870 pînă azĭ:

Actrițe 682—3862; arhitecte 1—53; pictorĭ și sculptorĭ 412—15340, scriitoare 159—3164; dentiste 24—317; inginere 9—201; ziariste 35—1405, legiste 5—471; muzicante 5735—47309; funcționare 414—6712; doctorese 527 — 6888; comptabile 0—43701; stenografe și tipografe 7—50633.

*

Compatriotul nostru, tenorul Ioan Dimitrescu, a avut un frumos succes la opera din Rio-de-Janiero, (Brasilia). *Il Mondo artistico* din Milan, chiar publică maĭ multe corespondențe relatînd aceste succese.

*

Diveta Yvette Guilbert a acceptat propunerea impresarilor Rosenfeld, de a face un turneŭ de 100 de representațiĭ prin Rusia, Germania, Austria și Romînia, pentru care va primi 300,000 de francĭ și 45% din încasărĭ—Frumoasă sumă!

*

Suma strînsă pănă acum spre a se ridica un monument luĭ Charles Gounod, autorul făimoaseĭ opere *Faust*, e trecut de 100,000 leĭ. Monumentul e aproape gata și este opera sculptoruluĭ Antonin Mercié.

*

Celebra Potti și-a construit în parcul castelului seŭ din Craig-y-Nos o capelă, la care a numit și un preot catolic ca duhovnic.

*

Iată cuprinsul pe scurt al doc. slavon din 7054 (1546), doc. încredințat de d-l I. Dumbravă din Huși d-luĭ Gh. Ghibănescu: Petru Rareș întărește cumpărătura ce *Ion Golăe stolnicelu* face pe preț de 120 zloți tătărești în satul *Uberești* pe Prut, de la boerul *Crăciun* cu frațiĭ săĭ *Trifan* și *Pascan* și de la surorile lor *Todosia* și *Mărinca*, copiiĭ luĭ *Ilea*, nepoți luĭ *Mihul Lopată*, contemporan cu Stefan cel Mare.

Ion Golae cumpără numaĭ *treĭ* părți din satul Uberești, unde a fost *Ilea* jude.

Cît de lista boerilor nu se poate da, documentul fiind rupt și sters. Doc. însă din 7054 sînt multe și boerii anuluĭ aceluia se *prea* cunosc (vezĭ Uricar XVIII).

*

Ministerul a trimes pe la toate școalele primare broșura d-luĭ Gavr. Muzicescu: *25 cîntece naționale*; aceasta în scop de a motiva lățirea muziceĭ în școală. Scopul *pare* a fi bun, numaĭ timpul e răŭ ales căcĭ prea miroasă a *colectivism*.

*

A apărut „*Imnul școaleĭ normale*" „Vasile Lupu" versurĭ ds G. Gusti și muzica de D. Ionescu maestru de muzică de la sus zisa școlă.

Tot acum a apărut și *marșul Școaleĭ Normale din Craiova;* versurĭ de G. Nicolaevicĭ, muzica de G. Fotino.

ACTUALITATI

ATENTATUL

Sub titlul «un atentat neizbutit» publică «Neue Freie Presse» amănuntele următoare asupra senzaționaleĭ descoperirĭ care a fost la timp comunicată cetitorilor noștri.

După știrea adusă de «Budapesti Naplo» se anunțase din timp gendarmerieĭ din Orșova că niște anarhiștĭ străinĭ plănuesc un atentat contra Suveranilor Romînĭ; unul din membriĭ complotuluĭ, călătorind spre Romînia, ar fi avut misiunea crimeĭ. In același timp gendarmeria căpătă și semnalmentele anarhistuluĭ. Căpitanul vaporuluĭ fusese de asemenea încunoștiințat despre complot și i se ordonă paza cea maĭ riguroasă.

In ziua de 27 Septembrie, la 6 oare seara fu observat la Panciova pe vaporul companieĭ ungare în drum spre Semlin un tînăr elegant, bine îmbrăcat, care atrase luarea aminte. Intrebat asupra călătorieĭ sale răspunse că face o călătorie de plăcere și că vrea să vadă construcția Porților de fier. De oare-ce inaugurarea canaluluĭ se face abia peste o lună tînărul se adresă căpitanuluĭ cu întrebarea, cînd pornește primul tren din Orșova spre Romînia.

Semnalmentele poliției se potriveaŭ întocmaĭ cu tînărul necunoscut și căpitanul Peregrini dispuse, îndată după sosirea la Orșova, arestarea călătoruluĭ. La o cercetare minuțioasă făcută în primul post de gendarmĭ se găsi asupra tînăruluĭ un pașport cu numele de Milos Demetrovicĭ, care însă se consideră ca fals. La început el nu vroĭ să dea lămurirĭ în ce scop călătorește prin Ungaria. Maĭ apoĭ zise că o face din plăcere și curiozitate. Intr'o cutie mică a călătoruluĭ s'aŭ găsit: otravă, două pumnale, un pistol, două cuțite și cîteva cuie ruginite. Dar el a refuzat orĭ-ce explicație asupra acestor unelte omoritoare. Milos Demetrovicĭ fu arestat.

Amănuntele acestea însă sunt în parte exagerate, după cum pot vedea cetitoriĭ în corpul ziaruluĭ.

INFORMAȚII

— —

Primim din partea d-luĭ consul austro-ungar din localitate următoarea adresă:

Prea stimate domnule Redactor,

Cu ocazia teribileĭ catastrofe, care aŭ lovit atît pe Majestatea Sa Apostolică imp. și reg. și întreaga monarhie Austro-Ungară, aŭ fost trimese Majestățeĭ Sale atît direct cît și indirect atît de multe acte de condolențe în cît apare imposibilitatea a mulțumi fie-căruĭ în parte.

Din acest motiv și în conformitate cu înalta dispoziție a Majestățeĭ Sale am primit însărcinarea, c transmite **mulțumirile Majestățeĭ Sale Împăratuluĭ și Rege** tuturor persoanelor fără excepțiune din reionul districtuluĭ meŭ consular, connaționalilor saŭ altor, care'și aŭ exprimat condoleanțele lor fie prin scrisorĭ saŭ telegrame, fie prin vizite saŭ lăsare de cărți de vizite, asistare la parastasul ce s'a oficiat pentru răposata Majestate, saŭ orĭ pe care altă cale cuviincioasă. Aducînd la îndeplinire citata înaltă însărcinare, am onoare a vă ruga domnule redactor să bine-voiți a da publicității prin stimatul d-voastră ziar aceste rîndurĭ.

Primiți vă rog domnule Redactor asigurarea osebiteĭ mele considerațiunĭ.

Pogacăr
Ces. și reg. consul austro-ungar

— —

Toate consiliile comunale din țară vor fi convocate, pe ziua de 15 Octombrie, în sesiune ordinară.

— —

Aseară a avut loc o întrunire a tuturor șefilor de serviciĭ de la primărie, la d. Tacu acasă, provocată de primul ajutor în vederea alegerilor și pentru a le da cuvenitele ordine.

Alegătoriĭ, împărțiți în atîtea seriĭ cîți șefĭ de serviciĭ aŭ luat parte la întrunire, aŭ fost încredințați șefilor de serviciĭ pentru a-ĭ prepara și cultiva.

— —

Expoziția regională din Iași nu va fi gata de cît pe la sfîrșitul luneĭ viitoare.

Cu acea ocazie vor avea loc alergărĭ de caĭ, ca cele de la Constanța.

— —

In strada Muzelor, la casele d-neĭ Burghelea, s'a petrecut Sîmbătă seară un fapt cu totul straniŭ. D-na Burghelea eșind de acasă, a lăsat în urmă pe servitoare ca să strîngă lucrurile de prin casă. Intrînd servitoarea în odaea de culcare a d-neĭ Burghelea, a găsit pe un domn la masă și scriind. Intrebat ce caută acolo, musafirul nepoftit dedea semne de mutenie. Servitoarea de frică a leșinat. Un trecător, d. Constantinescu, văzu pe servitoare leșinată, chemă imediat ajutor și o transportă în odae. Pe urmă căutară pe presupusul mut dar nu-l maĭ găsiră.

— —

Ministerul de războiŭ a hotărît să înființeze o școală specială, model german, pentru soldațiĭ bacalaureați.

Atuncĭ soldațiĭ bacalaureți nu vor maĭ avea voe, ca pînă acum, să stea acasă, ci vor fi încazarmați.

— —

Vinerĭ seara s'a ținut o întrunire, în foasta școală de la Nicolina, de către liberaliĭ din partea loculuĭ, în vederea alegerilor comunale. S'a ales un comitet de acțiune al căruĭ președinte să fie d. C. Langa iar vice-președinte d. D. Gheorghiu.

— —

Ziarul maghiar *Alkotmany* zice că cu ocazia sărbătoareĭ de Luni, *Jom-Kippur*, în toate sinagogele și casele de rugăciunĭ ovreeștĭ din Ungaria s'aŭ făcut rugăciunĭ pentru Dreyffus.

Fie-care casă de rugăciunĭ avea cîte un preot plătit din partea comunității israelite din Buda-Pesta ca să se roage pentru Dreyffus.

«E maĭ mult ca sigur, adaugă ziarul maghiar, că aceasta s'a făcut în numita zi în toate bisericile din lume».

— —

Din *Baia Mare* se anunță că poliția de acolo a arestat pe un muncitor cu numele Leopold Billaba, care propovăduia anarchismul. El a fost arestat într'o circiumă unde, în fața maĭ multor oaspețĭ, a lăudat fapta luĭ Luccheni și a vorbit cu multă răutate contra monarchuluĭ.

— —

In ziua de 16 Septembre femeea Zoița Pavel, pe cînd căra cărămidă la lucrările noĭ de pe șesul Frumoasa, a alunecat de pe schele și a căzut jos de la o înălțime de 12 metri strivindu-și piciorul stîng.

Antreprenorul a oprit-o de a se duce la doctor și a oprit-o acolo la atelier.

Duminică, cînd s'a făcut plata, femeea a cerut să i să dea un mic ajutor dar 'i s'a refuzat, neplătindu-i-se nicĭ chiar pe zilele care fusese bolnavă în urma căderei.

— —

Theodor Bogonos, din strada morilor, a maltratat pe femeea Anica Dumitriu în așa grad în cît nenorocita a rămas fără simțirĭ. Femeea a fost trimisă la spitalul Sf. Spiridon.

— —

Sîmbătă seara, sergentul din punctul de la Biserica Treĭ Erarhĭ, a prins un pungaș care voia să se introducă în gangul din acea stradă.

FOIȚA ZIARULUĬ «OPINIA»

3)

A. HIRIACOV

LEGEA LUĬ BALDER

Legendă Norvegiană.

Și tu singur, tată, și voĭ, musafirĭ, nu puține victoriĭ ațĭ purtat, nu puține țărĭ și popoare ațĭ văzut și pretutindenĭ ațĭ glorificat Nordul cu săbiile voastre. Asemenea și noĭ plecînd pe urmele strămoșilor noștri și a puternicilor Așĭ am supus apele întărîtate ale mărilor pustiĭ, ne-am bătut cu dușmaniĭ și multă pradă bogată am adus noĭ și ne-am glorificat pretutindenĭ, iar gloria, de sigur, e maĭ scumpă orĭ căreĭ prăzĭ. Așa ne-aŭ lăsat nouă strămoșiĭ și așa am cugetat eŭ despre victoriile vestiților, cînd după prora corăbieĭ mele stăteaŭ înecate în negură cele întăĭ stîncĭ ale patrieĭ. Acum și eu singur nu știu, ce s'a făcut cu mine. Mă plictisesc oșpețele, mă plictisesc luptele și în curînd sabia mea se va acoperi de rugină. Acolo, unde cresc puterniciĭ brazĭ, ce se sprijinesc cu vîrfurile de ceriu, acolo nu crește mesteacănul cu statura luĭ mică. Acolo, unde vuește gloria vestiților luptătorĭ, acolo nu se găsește glorie pentru slabul lor fiu. Cît m'aș fi luptat eu, cîte prăzĭ prețioase n'aș fi adus,—scaldul cu dragoste îmĭ istorisește despre victoriile Vichingilor de maĭ 'nainte, le arată numele... și unde e gloria mea! Jalnica, sermana glorie! Umbra fugătoruluĭ nor!...

Gîndurĭ de-acestea s'au născut în capul meu, cînd ședeam eu odată lungit împrejurul unuĭ focușor într'o noapte liniștită, iar în rînd cu mine stăteau lungițĭ liniștițiĭ meĭ tovarășĭ, îndulcindu-se de somn. Dar eu n'am putut s'adorm și gîndurile se rîdicau unul după altul ca valurile uneĭ mărĭ; nu cum-va oare tuturor nouă pentru vecie ni-i dat să mergem cu supunere pe urmele slăviților noștri strămoșĭ, să mergem pe-un drum ce se perde în depărtare? Nu cum-va oare—gîndeam eu,—n'om găsi noĭ un nou drum? Nu cum-va nu știm noĭ să mergem pe-o nouă cale a vieții? Nu cum-va ne-om tîrî, ca o ceată de robĭ după strămoșĭ și viața nu ne va trebui de cît numaĭ în lupte cu dușmaniĭ și în oaspețe sgomotoase? Ast-fel îmĭ erau gîndurile! Șerpele negru și rece al tristețeĭ îmĭ înșfăcă inima amintindu-mĭ, că chiar și moartea nu'mĭ deschide un drum nou, că și în prea frumoasa Valhala, unde sboară sufletele resboinicilor ucișĭ, chiar și în luminatul salaș al Așilor luptele se schimbă în ospețe și ospețele în lupte....

Traducere de Slioza.

(Va urma)

INFORMAȚIĬ

— —

Iată programul oficial al viziteĭ Impăratuluĭ Wilhelm la Constantinopol, după ziarele germane: 17 Octombrie stil nou:

Sosirea la Constantinopol unde va fi primit de către Sultan în palatul Dolmabagdje; 18 Octomvrie, mare revistă de trupe; 19 Octomvrie Impăratul vizitează fortăreața, Impărăteasa face o vizită Haremuluĭ; 20 Octomvrie: O călătorie pe Bosfor pînă la Kavak, pe iahtul «Sultanic»; Bosforul iluminat. 21 Octomvrie: Selamlik; seara masă de gală la Ildiz-Kiosk; 22 Octomvrie: plecarea din Constantinopole.

Cățeiĭ colectiviștĭ aŭ împănat orașul. Alegătoriĭ sînt cercetațĭ pe rudă, pe sămînță și uniĭ lingușiți, alțiĭ amenințațĭ, alțiĭ chiar loviți. Ceĭ maĭ mulțĭ din alegătorĭ sînt indignați de atitudinea obraznică a agenților colectiviștĭ și-ĭ tratează cum merită.

Inmormîntarea regretatuluĭ Alexandru Nanu a avut loc Sîmbătă la două ore după amiază. Cortegiul pornind de la locuința defunctuluĭ, strada Albă, s'a oprit în fața localuluĭ societățeĭ de economie unde d. Toma Săvescu a rostit o mișcătoare cuvîntare în numele acesteĭ asociațiĭ, cărĭĭ defunctul îĭ era unul din ceĭ maĭ devotațĭ membri. In fața primărieĭ d. N. Gane, primarul orașuluĭ, a rostit o scurtă cuvîntare de pe o tribună improvizată.

Școala de fete Sf. Sava, unde regretatul Nanu fuse multă vreme profesor de matematicĭ a luat parte în corpore, cu steagul școliĭ în frunte.

Astă-zĭ are loc examenul de admitere a studenților la facultatea de litere, drept și istorie. E vorba de vechiĭ nereușiți la bacalaureat carĭ vor depune un bacalaureat parțial. Comisiunea se compune din d-niĭ Densușeanu, Filippide, Naum și Leonardescu. Esamenul e oral și în scris.

D. Densușeanu face parte și din comisiunea pentru *științĭ*.

Treĭ burse «Adamachi» vor rămînea vacante anul acesta la facultatea de medicină din Iași.

Avis.

Intre ceĭ ce caută a lovi clubul liberal din Iași e și d. C. Meissner. E cunoscută grija ce i-aŭ purtat liberaliĭ ieșenĭ actualuluĭ inspector general al învățămîntuluĭ primar. Conu Ghiță nu uită și se silește a nu erta bobărnacul, ce i-a dat Meissner, cînd solicitat să rămînă la postul săŭ, n'a primit și și'a dat demisia, pentru a reveni supt d. Haret. Acum Mîrzescu îĭ poartă Sîmbetele; dar i se răspund de ceĭ de la centru pe tema favorită luĭ Conu Ghiță: «în marele partid național nu se găsesc oamenĭ destoinicĭ spre a ocupa postul luĭ Meissner.»

Inghite, coane Ghiță!

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tatarași).
A se adresa la Redacție.

De Inchiriet chiar de la 1 Octombrie casele No. 83 din strada Sărărie: salon, antret, 2 odăĭ, etac, bucătărie, beciŭ, cămară pentru lemne etc.; informațiunĭ acolo.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

De arendat

Moșia Pănceștiĭ din jud. Roman, fosta proprietate a defunctuluĭ Ioan Stroiŭ. Amatoriĭ sunt invitațĭ să se adreseze în Roman la d. Scarlat Ghidionescu saŭ în Iași la d. avocat Bădăreŭ.

Cota oficială

Constanța 20 Septembrie 1898.

Orz 2240 hect. lei 4,30. Meiŭ 450 hect. leĭ 4.50. In 850 hect. 10.50. Rapița 790 hect. 5.50. Grîu arnăut 350 hect. leĭ 8.80. Secară 140 hect. 5.80. Ovăz 250 hect. leĭ 8.50. Fasole 110 hect. leĭ 8.70.

Toate în oraș la magasie.

Galați și Brăila nicĭ o operație.

Telegramele Străinătățeĭ

Evenimentele din Franța

Paris, 19 Septembrie.

Azĭ a avut loc lîngă Paris întîlnirea pe teren dintre deputatul Paulmier și redactorul ziaruluĭ *Lanterne*, Turot, autorul articoluluĭ pe care secretarul de redacție, Olivier, era să-l plătească cu viața.

Ambiĭ adversari aŭ fost ușor răniți.

Paris 19 Septembre.

Unele ziare ale statuluĭ major aŭ anunțat că s'ar fi arătat luĭ Dreyfus actele secrete carĭ aŭ contribuit la condamnarea luĭ.

D. Demange, advocatul luĭ Dreyfus, adresează ziaruluĭ *Temps* o scrisoare, în care dezminte în mod categoric că Dreyfus ar fi cunoscut acele acte secrete.

Paris 19 Septembrie.

Ziarul parizian *Soir* anunță că Dreyfus a fost transportat acum de curînd la Cayenna.

Acolo este supus unuĭ noŭ interogator.

Bruxelles, 19 Septembrie.

Se anunță din Paris că procurorul general de pe lîngă Curtea de casație, Manau, a terminat examenul dosaruluĭ afacereĭ Dreyfus.

Azĭ, Sîmbătă, după amiază, el a avut o lungă conferință cu președintele secțieĭ criminale a Curțeĭ de casație Loew.

Circulă zgomotul că Manau ar fi opinat ca Dreyfus să fie adus în Franța.

Paris, 19 Septembrie.

Agenția Havas primește o depeșă în care se spune că încrucișătorul «Dubordieu» se află pe drum către Franța, venind din insulile Salutului, și că, probabil, el aduce pe Dreyfus din insula Draculuĭ.

Paris, 19 Septembrie.

Aseară a avut loc la Montmartre, în sala Trianon, o conferință în favoarea revizuireĭ procesuluĭ Dreyfus. Eraŭ de față la conferință 2000 de oamenĭ; prezidența o avea deputatul socialis Jaurès.

S'au făcut manifestațiunĭ sgomotoase contra militarismuluĭ.

La eșirea din sală, s'au făcut nouĭ manifestațiĭ contra ziarelor *Libre Parole* și *Petit Journal*.

S'au produs încăierărĭ și s'an făcut arestărĭ. Brutarul belgian Vanbell a tras un foc de revolver; un antidreifusist protestînd a primit o lovitură de baston în cap. Brutarul a fost arestat.

Demisiunea luĭ Thun și Banffy

Viena 19 Septembrie,

Toată ziua a circulat aci zvonul că primul ministru austriac, contele Thun, și primul ministru maghiar, baronul Banffy, ar fi prezentat împăratuluĭ demisiunile lor.

ULTIME INFORMAȚII

Clubul liberal din Iașĭ s'a pus să lucreze pe capete în lumea dăscălească. Conu Ghiță și Conu Nicu—matadorii electoralĭ aĭ Iașuluĭ—s'au dus la Bucureștĭ cu ghiozdanul plin de priminelĭ în corpul dăscălesc. Mazilirea luĭ Arbore e semnalul începutuluĭ; capul luĭ Brînză e al doilea. Vor maĭ curge și altele, căcĭ Spiru Haret—băietul de altă dată, care a învățat carte în Iașĭ și care s'a ridicat la minister *zice-se* ca om de școală, a ajuns *coadă de topor*.

E trist că singurul om maĭ curat din partid se feștelește așa de răŭ de aĭ săĭ.

Pentru ca să se știe.

Punem o întrebare d-luĭ Haret, ministru electoral al instrucțiuneĭ:

Stie d-sa că d. C. Tincu, institutor și director la școala primară *Mihail Kogălniceanu*, din Iașĭ, e ales membru în comitetul electoral pentru alegerile comunale?

Dacă știe, ce măsurĭ crede că e de cuviință a lua contra acestuĭ institutor și director care calcă fățiș spiritul și litera legeĭ învățămîntuluĭ primar și normal primar?

Orĭ supt liberalĭ legile aŭ ajuns pentru uniĭ mumă, pentru alțiĭ ciumă!

Sîmbătă seara, în localul «Primeĭ Societățĭ de economie» a avut loc o întrunire generală a membrilor acesteĭ asociațiĭ, sub președenția d-luĭ T. Grigorescu, în scop de a se proceda la alegerea unuĭ casier în locul decedatuluĭ Al. Nanu.

Cetim în ziarul Le Temps *de astă-zĭ următoarea telegramă:*

Vizita Regeluĭ Carol al Romînieĭ la Belgrad și la Sofia va avea loc la sfîrșitul luneĭ Octombrie orĭ la începutul luĭ Noembrie.

Această vizită de alt-fel e considerată ca un simplu schimb de politețe fără nicĭ un caracter politic.

Isprăvile Spiridonieĭ

Inspirată de dulcele și cu prisosință lealul d. Pogonat, epitropia așezămintelor S-tuluĭ Spiridon a trimis d-luĭ dr. Pastia o adresă care constitue un atentat la bunele moravurĭ. La această adresă, d. dr. Pastia a respuns următoarele:

Domnilor Epitropĭ,

La adresa d-voastră No. 6291 din 12 Septembrie. a. curent, am onoare a vă respunde următoarele:

Ingratitudinea a fost totdeauna resplata acelor carĭ își fac datoria, recompensa fiind rezervată numaĭ intrigeĭ și minciuneĭ. Martorĭ îmĭ sunt visitatoriĭ «Băilor Slănik» cîtă muncă și activitate am pus spre a'mĭ îndeplini datoria.

Ca probă e că și d-voastră ațĭ tras foloase materiale maĭ marĭ de cît anul trecut. Toate încasările în general au fost maĭ marĭ, cu toate că prețurile au fost reduse anul acesta.—Hydrotherapia în special va produs 20,000 leĭ în loc de 14 miĭ anul trecut, Ca recompensă v'ațĭ potrivit raportuluĭ răutăcios și mincinos al simpaticuluĭ d-voastră director Pogonat, care prin buna sa administrație a compromis viitorul Slăniculuĭ și m'ațĭ tratat ca cel de pe urmă ușier al Spiridonieĭ. Dacă v'ațĭ fi dat cea maĭ mică osteneală și ațĭ fi controlat raportul Pseudo-licențiatuluĭ în științe Politice Pogonat cu ancheta făcută de Primăria locală a «Băilor Slănic», v'ațĭ fi convins că totul e o minciună urzită de domnul Pogonat, cu concursul actualuluĭ administrator al Hotelurilor de la Slănic, vestitul și renumitul în România și Châtel-Guyon (Franța) anume Haas, amicul seŭ intim. Dacă am pălmuit un obrasnic, care a insultat visitatoriĭ băilor cît și pe mine și soția mea, cred că orĭ ce om de onoare era nevoit se o facă. A doua minciună a simpaticuluĭ d-voastră Director: e că am părăsit băiele în timpul sezonuluĭ.

Am plecat la 30 August sara cînd nu remăsese nicĭ un visitator și la 1 Septembrie urma să fie închiderea stagiuneĭ. Oare aceasta se chiamă o desertare de la serviciu, după cum reproșațĭ prin adresa d-voastră, sau că sunt lipsit de educație că am pus la rezon pe un strein care pe lîngă că nu'șĭ făcea datoria și încasa 1500 lei pe lună, ba încă avea aerul de a'șĭ bate joc de noĭ în țara noastră. Vă mulțumesc și remîn recunoscător despre modul cum m'ațĭ tratat.

Primițĭ asigurarea distinseĭ mele considerațiunĭ.

Dr. Pastia

Fost director al stabilimentuluĭ de Hydrotherapie a «Băilor Slănik».

Noutățĭ din capitală

Corespondență particulară a „Opinieĭ".

București, 20 Septembrie.

Prin cercurile politice fierbe piatra scumpă. Sosirea M. S. Regeluĭ a adus sufletul la gură tuturor colectiviștilor de marcă. Eĭ știu că Suveranul a recomandat ne contenit d-luĭ Sturdza să facă nesfîrșita împăcare fără de care *e greu;* și acum să tem că cel întăĭ cuvînt pe care'l va rosti M. S. Regele o să fie întrebarea: cum stau cu concentrarea?

Combinațiile carĭ circulă maĭ cu insistență sunt: întrarea d-lor Aurelian și E. Stătescu în minister. Luĭ Porumbaru—Ploșniță-'ĭ se rezervează un loc la Casație, ca să sugă liniștit restul viețeĭ din bugetul statuluĭ. În locul d-luĭ general Berendeĭ, care demisionează din cabinet, va întra un civil... probabil d. Sturdza ad-interim. D. Pallade, trece la finanțe ca să lese fotoliul Justițieĭ liber pentru d. Stătescu.

In privința isprăvilor delegațieĭ eșeane, compusă din d-niĭ Mîrzescu și Penescu, delegație care a fost aci ca să ceară capul d-luĭ Gheorghian, am aflat că i s'a întîmplat următoarea aventură: Sosițĭ la Bucureștĭ tocmaĭ cînd d. Sturdza se găsea la Sinaia, emisariĭ eșenĭ au telegrafiat premieruluĭ că au lucrurĭ foarte importante de comunicat, și că, dacă nu poate veni d-sa la Bucureștĭ și nicĭ poate să-ĭ primească la Sinaia, atuncĭ primul ministru să le acorde o intrevedere macar în intervalul minutelor dintre sosirea trenuluĭ de la Sinaia și plecarea celuĭ de Bucureștĭ la Iașĭ.

Așteptau plenipotențiariĭ clubuluĭ de Iașĭ la gara de Nord, retrașĭ pe peron în partea dinspre *Pentru Domnĭ*, cînd, ce să vezĭ, sună clopotul de plecare. D. Sturdza ordonase ca coincidența să se facă la Chitila, ast-fel că d-niĭ Mîrzescu și Penescu abia avură vreme să arunce premieruluĭ *bezele* pe fereastra vagonuluĭ. Neapărat că primul ministru, încurcat cum e acum, a găsit imprudent să stea de vorbă cu delegația iașană, care s'au mulțumit cu simple *bezele*.

Pînă Marțĭ, cel mult, lucrurile se vor limpezi în ceea ce privește tocmelile. Vă pot asigura, însă, că în nicĭ un chip d-niĭ Costinescu, Lascar, Fleva, Delavrancea, Xenopol și ceĭ-lalțĭ nu se vor împăca cu d. Sturdza. X.

DE LA MANEVRE

Sîmbătă trebuia să sosească în Iașĭ divizia a opta. Toateregimentele aŭ sosit cu trenurĭ speciale în ordinea următoare: La 12 și 59 m. a sosit regimentul 16 Fălticenĭ; la 1,38 m. regimentul 27 Bacău; la 2,14 m. reg. 29 Dorohoi; la 2,20 m reg. 2 de geniu din Focșanĭ; la 2,46 m. a sosit al doilea transport compus din 27 Bacău; la 3,21 m. al doilea transport compus din 16 Fălticenĭ; la 4.19 m. reg. 15 Peatra Neamț; la 6,41 m. al doilea transport din reg. 15 Peatra; la 11.18 m. reg. 29 din Dorohoi. Duminică a sosit batalionul de vînătorĭ cu un singur tren și regimentul 12 de artilerie din Bacăŭ în două trenurĭ.

***

Toate trupele aŭ fost așezate pe șesul Bahluiuluĭ în corturĭ.

***

D. general Rasti, comandantul divizieĭ a opta, a sosit Sîmbătă în Iașĭ, împreună cu d. maior Derigault, șeful statuluĭ major din Botoșanĭ.

***

In tot timpul șederiĭ divizieĭ a opta în Iașĭ, toate regimentele vor face școala de brigadă.

***

Marțĭ toate trupele aflate în Iașĭ vor pleca în spre Roman.

***

Dăm azĭ punctele pe unde va trece divizia a opta în mersul seŭ contra divizieĭ a șeptea, și la care puncte se află instalate cîte un depozit de subsistență: Tîrgu Frumós, avînd ca șef pe sublocotenentul Mihăescu; Scheia, Podu Iloae, Sîrca, Miclăușenĭ, Sabaonĭ. D. colonel Mihăiță a inspectat erĭ toate aceste depozite.

***

Cea maĭ mare parte din ofițerĭ aŭ fost dațĭ în cantonament, restul a rămas în Bivuac.

Rep.

Iată noile amănunte pe carĭ le aduce în ultimul săŭ număr Neue Freie Presse *cu privire la atentatul asupra Regeluĭ Carol:*

«Arestarea presupusuluĭ anarhist se adevereşte. Identitatea individuluĭ a fost pe deplin stabilită. Se numeşte Christa Georg Boskovitz şi e sîrb de origine, în vîrstă de 33 de anĭ, stabilit în Belgrad, fotograf fără lucru. In ultima vreme trăia în cumplită mizerie la Panciova. Baniĭ necesarĭ pentru călătoria în Romînia i-a adunat cu împrumut şi amanetărĭ. El a mărturisit maĭ multor persoane că avea în adevăr intenția unuĭ atentat asupra Regeluĭ Carol *şi în acest scop se ducea la Bucureştĭ. Boskovitz nu face impresia unuĭ îndrăzneţ aventurier nicĭ nu e trecut pe lista anarhiştilor. Nu e adevărat că s'ar fi găsit asupra luĭ otravă şi arme. Sîrbul e mult voiajat, cunoaşte aproape toate ţările şi limbele europene.*

Cercetările urmează cu asiduitate».

Le Temps anunță marĭ schimbărĭ politice în Serbia odată cu întoarcerea Regeluĭ Alexandru. E vorba de o apropiere de oameniĭ politicĭ rusofilĭ, radicalĭ și progresiștĭ. Alexandru se va depărta de influența luĭ Milan, și se va pune în maĭ strînse relațiĭ cu regina Natalia. Probabil că Stoian Novakovicĭ va lua succesiunea luĭ Vladan Georgevicĭ, actualul prim ministru.

Cu data de 29 Septemvrie *Neue Freie Presse* scrie din Cernăuțĭ:

In vederea alegerilor pentru Landtag, care vor avea loc mîne, din partea celor două curiĭ ale marilor proprietarĭ de pămînt, alegătoriĭ curieĭ a doua s'au întrunit în consfătuire pentru a hotărî candidațiĭ, dintre carĭ 4 sunt aĭ Romînilor: Baronul George Vassilco, Leon Vassilco, Iancu de Flondor și d-r Wolczinski, eventual Tachița Popovicĭ. E de prevăzut că se va face o vie agitație pentru realegerea baronuluĭ Nicolaĭ Musteață.

Curia întăia e îndoielnic dacă va maĭ realege pe d-r Țurcan și arhimandritul Călinescu.

In timp cît se opri în gară la Viena trenul regal, care ducea pe Suveraniĭ noștri la Sinaia, o doamnă romînă—zice *Neue Freie Presse* a oferit Regineĭ Elisabeta un splendid buchet de florĭ.

Evreiĭ n'aŭ avut trecere înaintea luĭ Dumnezeŭ. Cu toate că începuse serbătorile, totușĭ seceta cea mare care face desperarea agricultorilor continuă. A trebuit să înceapă manevrele, ca miĭ de soldațĭ să doarmă pe cîmpurĭ, ca să înceapă și ploile.

O încunoștiințare pentru d. ministru de războiu

Crezîndu-se că d-sa nu are cunoștință de modul cum funcționariĭ de la Casa Dotațieĭ oasteĭ, își fac datoria oficiuluĭ lor, față cu pensionariĭ militarĭ din județe ce necontenit se plîng că sunt neglijațĭ și obijduițĭ, pe cînd camaraziĭ lor din capitală sînt totdeauna înlesniți și chiar uniĭ favorizațĭ; facem aicĭ următoarea espunere:

De la 14 curent pînă astă-zĭ oficeriĭ pensionarĭ—văduvile, etc., de prin diferitele colțurĭ ale Iașuluĭ—în fie-care zi se duc la casierie spre a-șĭ primi pensia lunară, dar se reîntorc tot cu punga goală, ba uniĭ maĭ nevoiașĭ sunt siliți a cerși și face chiar împrumuturĭ oneroase spre a nu rămîne și cu stomacurile goale căcĭ mandatele lor de pensie nu s'au trimis încă Casieriei, de și baniĭ necesarĭ la plata acestor pensiunĭ se află deja la casierie încă din ziua ce se menționează maĭ sus.

De șapte zile și pînă azĭ maĭ bine de 70 de pensionarĭ militarĭ fac menajul uneĭ asemenea promenade secĭ neplăcute și obositoare.

Indignarea și mîhnirea lor este la culme, și sunt hotărițĭ a face un protest formal către d. ministru de războiu în contra acelor ceĭ neglijază și nesocotesc în acest mod.

Eĭ s'au exprimat că nu maĭ pot suferi situația neregulată ce funcționariĭ aceleĭ Case lunar le-o crează, nicĭ a maĭ tolera ca aceĭ de la centru să fie «pentruceĭ din Bucureștĭ mamă iar pentru ceĭ din județe ciumă!» Cu toțiĭ avînd aceleașĭ drepturĭ, și dar pentru toțĭ urmează a se aplica acelașĭ regulament și stabili aceiașĭ zi din lună cînd exact urmează a li se plăti pensia.

Luna trecută August li s'a plătit pensia în ziua de 14—luna aceasta pînă azĭ la 21 nu le-au venit încă mandatele și ast-fel maĭ în toate lunile trecute zilele de plată au variat cînd la 15, 16—18 ale luneĭ—ast-fel că ne fiind o zi fixă ca regulată plățiĭ li se aduce un mare zdruncin și osteneală.

Pensiunile civile se plătesc regulat în ziua fixată de 12 a fie-căreĭ lunĭ.

Pensionarilor militarĭ din Bucureștĭ li se fac și iscălesc mandatele de la 2—3 a luneĭ, celor maĭ favorizațĭ și maĭ în apropierea misterelor Olympului culiselor Bucureștene, li se daŭ mandatele și îșĭ iau pensia de pe la 4—5 a luneĭ, iar celor maĭ profanĭ și maĭ blînzĭ încă sunt acquitațĭ cu toțiĭ de la 8—10 a fiecăreĭ lunĭ.

De ce dar o asemenea nedreptate pentru ceĭ din județe?

Se crede dar cu siguranță că d. ministru de răsboiŭ luînd cunoștință de o aremenea urmare neregulată. jignitoare va face dreptate pentru toțĭ egal, dispozînd ca mandatele pensionarilor militarĭ din țară să fie pregătite de la 1-iu a fie-căreĭ lunĭ și date la iscălit, astfel că pînă în ziua de 5 a luneĭ să fie toate terminate și iscălite, funționariĭ caseĭ, vor expedia maĭ întăĭ pe a celor din județe, spre a fi primite la toate casieriele. Se va fixa o zi anume de plată neschimbabilă fie, 15, 18, 20, 25 sau chiar 30 a luneĭ indiferent, numaĭ să fie aceeașĭ în fiecare lună cînd pensionarul să fie sigur că în acea zi îșĭ va primi dreptul seŭ. Cu acest mod se va stîrpi abuzurile ce se fac acum. Se va face dreptate egală pentru toțĭ din toată țara; va dispărea nemulțumirile celor maĭ mulțĭ din județe și astfel nu va maĭ fi «Pentru uniĭ mumă iar pentru alțiĭ Ciumă!»

Maĭ mulțĭ cetățenĭ, domiciliațĭ în ograda și fundacul bisericeĭ sf. Neculaĭ cel sarac, s'aŭ plîns primărieĭ că circulația pe acolo e impracticabilă și aŭ rugat să se paveze stradela care deservește circulația. Conu Iorgu, însă, crezînd că prin mijlocul acesta capătă cîteva voturĭ, s'a grăbit să satisfacă cererea, dar în loc să 'șĭ facă sprincene, 'șĭ a scos ochiĭ.

D-sa a dat ordin să se care moluz și să se astupe gropile stradeleĭ; cu ocazia ploilor, moluzul s'a transformat într'un glod așa de cleios, în cît încleștă picioarele pietonilor.

De cîte-orĭ biețiĭ oamenĭ sunt nevoițĭ să treacă pe acolo, injură pe ceĭ de la primărie și le aruncă toate blestemele, așa că, onor. conu Iorgu în loc să capete voturĭ, a perdut și pe acele pe carĭ le avea prin acele paraginĭ.

Ministerul instrucțiuneĭ publice e pe punctul de a cumpăra via zisă a Bălșoaeĭ, vie ce se învecinează cu școala normală *V. Lupu*.

Intinderea localuluĭ e *cam* de 17 fălcĭ și prețul cumpărătureĭ ar fi *cam* 25000 leĭ.

In vederea acesteĭ cumpărăturĭ, toate amenajările ce se aduc localuluĭ școaleĭ normale—amenajărĭ făcute în vederea uneĭ întinderĭ date școaleĭ prin înființarea de clase paralele—s'aŭ început în aripa din stînga, ce cade drept spre via Bălșoaeĭ.

In luna Octombrie vor începe nivelările de teren pentru lucrările de atenanse ce se vor face.

Ultima versiune asupra împăcăreĭ.

Ocultiștii susțin că în nicĭ un caz nu se va face împăcarea cu d. Fleva. Cu uniĭ din drapeliștĭ eĭ pretind că au făcut împacărea; că d. Aurelian va întra în minister, iar Radu Porumbaru va fi numit la Casație în locul consilieruluĭ Petrescu care se va retrage la pensie.

După aceeașĭ versiune vor întra în minister d-niĭ Stătescu Aurelian și Stelian.

De sigur că pînă mîine, vom avea o nouă variantă a celebreĭ împăcărĭ.

Din ce în ce maĭ ridiculĭ devin colectiviștiĭ cu trucurile lor de adevarațĭ șarlatanĭ.

Ni se scrie din diferitele părțĭ ale Moldoveĭ că din ordinul ministeruluĭ lucrărilor publice inginerĭĭ funcționarĭ la acel minister, așază steagurile pe toate drumurile pe unde s'aŭ cerut facerĭ de liniĭ ferate.

Nenorociții cred că cu o cheltueală de cîte-va sute de leĭ vor convinge acum în ajunul alegerilor, că toate cerințele lor vor fi în curînd satisfăcute.

Bebel într'un articol din *Neu Zeit* cere ca congresul socialist din Stuttgart să voteze contra propunereĭ țaruluĭ pentru dezarmare.

Ni se scrie din Roman că cu toate svonurile de numirea d-luĭ Morțun ca prefect, tot d-sa va remănea nesatisfăcut

Majoritatea deputaților și senatorilor din localitate cer menținerea d-luĭ Panopol ca prefect.

D- A, Morțun a și intrat în oare-carĭ tratărĭ cu conservatoriĭ din Roman, pentru a pune o listă comună la viitoarele alegerĭ comunale. In acest caz d. Nicu Drăghicĭ va fi candidatul administrațieĭ la Primărie.

Rugăm pe toțĭ domniĭ abonațĭ aĭ ziaruluĭ nostru, care a întîrziat cu plata abonamentuluĭ, să bine voiască a ne achita sumele ce ne datoresc trimițîndu-ni-le prin mandat postal la adresa administratoruluĭ ziaruluĭ, pentru a nu fi pus în neplăcuta poziție de a se suspenda trimeterea ziaruluĭ.

ULTIMA ORĂ

(Serviciul nostru telegrafic special)

Revizuire saŭ anulare?

Paris, 21 Septembrie.

Ziarul Libre Parole **al d-luĭ Drumont, zice că d. Manau procurorul general al Curțeĭ de cassație, prin raportul seŭ asupra afacereĭ Dreyfus, zice, că revizuirea procesuluĭ este imposibilă și că singurul lucru cu putință e numaĭ anularea.**

Neorînduelĭ

Paris, 21 Septembrie.

Proprietarul săleĭ din strada Vagram a refuzat să dea localul pentru ținerea meetinguluĭ anunțat și organizat de d. Pressensé, primul redactor al ziaruluĭ Le Temps.

Pe cînd mulțimea staționa în apropierea localuluĭ din strada Vagram sala fiind închisă, d-niĭ Pressensé, Vaughau directorul ziaruluĭ Aurore. Morhard redactorul ziaruluĭ Le Temps și Paulin Mery deputat, vroind se pătrundă cu forța'n sală aŭ fost arestațĭ. Urmează o mare învălmășeală în care se aud strigăte în favoarea revizuireĭ. Se maĭ fac încă vre-o cîteva arestărĭ.

D-niĭ Vaughan, Pressensé, Morhar și Paulin Mery aŭ fost pușĭ însă imediat în libertate.

Picquart e sănătos

Paris. 21 Septembrie.

Știrea cum că colonelul Picquart ar fi bolnav în închisoarea de la Cherche-Midi, e cu desăvîrșire lipsită de orĭ ce temeiŭ.

CHESTIA FAȘODEĬ

Londra 21 Septemb.

Agenția Reuter anunță că guvernele francez și englez în scop de a evita o perdere de timp zadarnică, aŭ căzut de acord să înceapă imediat la Paris, negocierĭ în privința Fașodeĭ fără ca să se maĭ aștepte raportul căpitanuluĭ Marchand șeful misiuneĭ franceze.

Băcănia Națională

Ioan Vasilescu

din strada Golia No. 75 care aŭ fost închisă din cauza reparațieĭ, la 31 August s'a redeschis, complect asortată cu un noŭ și bogat asortiment de coloniale, primite proaspete.

Avis onor. clienți.

De Inchiriet dela Sf. Dimitrie rîndul de jos al caselor din str. Procopie 26, compus din 8 odăĭ și camară, cu întrare separată, bucătărie, spălătorie, pivniță, lemnărie.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buţureanu C. Gr., Puşcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Şerban G. D., Crivăţ Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. şi publică ştirile cele maĭ amănunţite asupra tuturor chestiunilor la ordinea zileĭ.

In acest scop

OPINIA

şi-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice şi **Reviste literare, economice, financiare, ştiinţifice, etc.**

Corespondenţi speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen $^1/_L$ *(Germania).* **1, STR DA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4— 5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERŞON & Co IAŞI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poştală, *cu preţurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curăţenie,* cu maşinĭ sistematice, în modul *celĭ maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* şi trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *cantităţeĭ,* sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calităţeĭ** şi **eftinătăţeĭ** înving orĭ ce concurenţă.

Cu stimă
GHERŞON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăţĭ.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea liberă.

Cereţi Pretutindenĭ

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEŞTĬ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeş)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleştĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteştĭ.

Agenţĭ Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

IMPORTANT

Atelierul Chimico-Technic „SINGER“

Strada Golia 46.

Atrage deosebită rtenţiune onor. Public asupra următoarelor produse neîntrecute de bune cu efect *garantat*:

LAC în orĭ ce color, pentru văpsirea pălărielor de paie.

Poudre «Sanitas» rosa, crem, şi alb.

Apa de Toillette.

Săpun pentru toiletă «Cocos».

CREMA «SINGER» specială pentru conservarea încălţămintelor colorate, care întreţine pielea fiind tot-de-a-una moale şi iĭ dă lustru, mult maĭ bun, de cât orĭ-ce soiŭ de lac.

Borcanul mare **1 Leŭ** Borcanul mic **50 Banĭ.**

«CHEVREAULINA» unică pentru conservarea încălţămintelor de Chevreau.

Ceara albă „Virgină“ pentru lustruit mobile, parchete, duşamele, piele etc.

P. S. Maĭ recomandă unsorile pentru Hamurĭ, Burduf, Poclit, Şeĭ, Copitele cailor, Maşinĭ etc.

Aseminea instalaţiunĭ şi reparaturĭ de sonerĭ electrice şi telefoane etc.

Tot o dată recomandăm cerneluri în orĭ-ce coloare. Pastă qentru centigrafĭ (saŭ Hutograf) şi cerneală pentru marcat lenjurĭ (saŭ albiturĭ).

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

şi trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Leĭ *Treizecimiĭ,* pentru casul de moarte, şi o rentă corespunzătoare acesteĭ sume, precum şi Leĭ 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Leĭ 90,** plus accesoriĭ.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, şi se asimilează căilor ferate şi tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societăţeĭ: Bucureştĭ, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovicĭ
AVOCAT
Strada Barboĭ

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

Ştefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpuşneanu 21 Iaşĭ

UN OTEL!

De ^inchiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ştefan cel Mare No. 15

Doctorul V. I. Bejan
Consultaţiĭ în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Iaşi — „DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 114 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MERCURĬ 23 SEPTEMBRIE 1898.

Numărul 10 Banĭ

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşi şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Oficiosul unguresc contra oficiosuluĭ romînesc

In vederea apropiatelor alegerĭ comunale, toţĭ domniĭ membri aĭ clubuluĭ conservator sunt rugaţĭ să binevoiască a se întruni în fie-care Mercurĭ şi Simbătă, orele 8 sara, în saloanele clubuluĭ.

COMITETUL

Al douilea rescript eşit din gremiul prim-ministeriuluĭ maghiar:

„In luna luĭ Octombrie 1894, Dimitrie Sturza, actualul ministru-preşedinte şi ministru al afacerilor externe ale Romînieĭ, a ţinut un discurs la Orfeŭ, în care cu date a arătat, că ce şi cîte sume se trimit din partea guvernuluĭ conservator de atuncĭ şi prin a cuĭ intermediare.

„In urma acestora, guvernul ungar regesc s'a nisuit a se informa despre starea reală a lucrurilor, şi pe baza acestor date —din care o parte Vi-s'aŭ comunicat Excelenţeĭ Voastre, în 22 Martie, prin Excelenţa Sa d. prim-ministru—s'a convins, ca ajutorul anual dat de guvernul romîn pînă la 1876 pe faţă, a devenit secret şi că autorităţile susţinătoare a şcoalelor din Braşov, cu toată ordinaţiunea ministerială din 1875 şi, ce e maĭ mult, în contra art. de lege XXX, din 1883 § 78 îl primesc, ba îl chiar urgentează. **Din causa aceasta, s'a văzut necesitat a interveni la guvernul regesc romîn pe cale diplomatică în chestia subvenţieĭ, şi acesta a dat în privinţa subvenţiuneĭ o notă afirmativă cu indicarea sumeĭ**".

(Tribuna No. 198. pag. 794).

MINTE DE NEBUN

Spasmurile de azĭ ale colectivităţiĭ se potrivesc ca douĕ picăturĭ de apă cu ultimele svîrcolirĭ ale regimuluĭ de la 1887.

Totul e aidoma: şi situaţia guvernuluĭ, şi starea de suflet a matadorilor — pînă şi tonul preseĭ la 1898 este identic cu cel de la 1887.

Atuncĭ, înecat în nămolul de „crime, asasinate şi procese scandaloase", regimul se prăvălia sugrumat vĕzînd cu ochiĭ; acum, descurajat de propria-ĭ neputinţă şi turtit sub povara nenumăratelor fără de legĭ, guvernul priveşte cum îl cuprinde tot maĭ mult cangrena care 'ĭ putrezeşte treptat organizmul. La 1887, fruntaşiĭ apelpisiţĭ porunceaŭ să se tragă „în carne vie" asupra studenţilor universitarĭ pe carĭ ciomăgaşiĭ îi sîngeraŭ pînă chiar în curţea spitaluluĭ Colţa; — azĭ, se numesc *spionĭ* şi se expun barbareĭ rĕsbunărĭ a Ungurilor stîlpiĭ Romînilor din Transilvania.

Atuncĭ, plebea desfrînată teroriza mahalalele pe cînd o presă imundă necinstea opoziţia cu injuriĭ triviale şi pîngăria familiile fruntaşilor cu calomniĭ mizerabile carĭ ar fi ruşinat chiar pe puşcăriaşĭ. Azĭ, agenţiĭ electoralĭ exercită o tiranie mizerabilă asupra alegătorilor nevoiaşĭ — pe cînd *Voinţa Naţională* şi derivatele eĭ îşĭ umplu gura cu imundiciĭ pentru a murdări pe stegariĭ opoziţieĭ.

La 1887, Dumitru Brătianu era numit *ruşine cu barbă albă;* la 1898, Take Ionescu e *falşificator*. Pe atuncĭ, pe cînd ministrul de justiţie proclama de pe banca ministerială că *opoziţia a pierdut dreptul la protecţia legilor,* pamfletul colectivist de pe vremurĭ anunţa, ca supremă injurie, că *Vernescu a înebunit;* — acum, cînd ministrul prezident ia chezaş pe Jeszenszky în chestia naţională, acum *Voinţa* luĭ Mărgăritescu scrie că *Take Ionescu s'a sinucis.*

Acum ca şi atuncĭ, aceeaşĭ ruină sufletească, acelaş desfrîŭ — tot atîta aureală pentru oglinda minţiĭ nenorociţilor carĭ lichidează gestiunea colectivităţiĭ.

Cu toată asemănarea isbitoare, însă, între regimul de acum şi cel de la 1887, e o deosebire prăpăstioasă, sub raportul consecinţelor, între situaţia lăsată de I. C. Brătianu, după retragerea sa silită, şi starea de lucrurĭ pe care o vom moşteni mîine, cînd oculta 'şĭ va da obştescul sfîrşit.

La 87, numaĭ caracterele din Romînia liberă suferiseră urgia stăpînireĭ desfrînate — ceĭ-l-alţĭ Romînĭ, strĕinĭ de luptele noastre politice, rĕmăseseră în afară de atingerea pestilenţială a colectivităţiĭ; pe cînd acum, rĕstigniţĭ de gealaţiĭ guvernuluĭ şi striviţĭ de uneltirile vinovate ale d-luĭ Sturdza însuşĭ, Romînii din provinciile subjugate sunt tot aşa de demoralizaţĭ ca şi noĭ, iar năzuinţele lor zădărnicite cum zădărnicite sunt speranţele naivilor carĭ 'şĭ închipuiaŭ că liberaliĭ vor face, la 1895, alt ceva de cît aŭ făcut la 1887.

De data aceasta, guvernul care va urma dezastroaseĭ stăpînirĭ a d-luĭ Sturdza nu se va maĭ putea întemeia nicĭ pe virtuţile locuitorilor din regat, nicĭ pe legătura sufletească dintre locuitoriĭ ţĕreĭ şi fraţiĭ lor de sub dominaţiune strĕină. Azĭ, învingătoriĭ de la Plevna sunt răniţĭ în mîndria lor naţională, Romîniĭ de la Pind sunt daţĭ pradă unuĭ cavaz turcesc iar vitejiĭ din Ardeal sunt guvernaţĭ ungureşte de către ministrul preşedinte al ţĕreĭ romîneştĭ.

Şi faţă cu această situaţie imposibilă pentru prezent şi amarnic de grea pentru viitor, d. Sturdza, cu o seninătate inconştientă, crede că a găsit soluţia problemeĭ în trecerea d-luĭ Paladi de la departamentul justiţieĭ la ministerul de domeniĭ...

Nicĭ un nebun n'ar avea atîta minte!

G. Rădulescu

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Atentatul,—Nu ştim ce amănunte încă ne vor aduce ziarele cu privire la neizbutitul atentat asupra vieţeĭ Regeluĭ Carol, dar deja cîte ne sunt cunoscute sunt cu drept cuvînt îngrijitoare.

Cît e de simplă povestirea—abia de crezut—a fotografuluĭ sîrb care îşĭ amanetează puţinul ce are pentru a-şĭ realisa o pătimaşă aventură menită să-ĭ asigure cea maĭ sinistră celebritate. El n'a văzut poate nicĭ odată figura severă şi majestoasă a Suveranuluĭ căruia fără a şti de ce, fără ură măcar, i-a jurat peirea—pentru doliul sincer al uneĭ lumĭ întregĭ.

Evident, întîmplarea fericită ar trebui să ne bucure, şi ne bucură mult cînd ne înfăţoşăm eventualitatea unuĭ asemenea monstruos atentat asupra unuia din ceĭ maĭ înţelepţĭ şi maĭ iubiţĭ monarhĭ; iar gîndul nu-şĭ poate opri mersul şi se întreabă cu drept cuvînt: de unde va răsări ca mîne spectrul ameninţător al inconştienteĭ anarhiĭ? Unde va licări arma omorîtoare în preajma vre-uneĭ existenţĭ de care e legată viaţa uneĭ naţiunĭ întregĭ? Care victimă va ispăşi mîne lăcomia de sînge a turbateĭ hidre care reînvie din moartea însăşĭ, care îşĭ arată nesaţiul cu atît maĭ mult cu cît a reuşit să săvîrşască maĭ multe omorurĭ?

Pînă la organizarea „higieneĭ" internaţionale în potriva moderneĭ primejdiĭ sociale, e de temut că adepţiĭ luĭ Ravachol şi Luccheni nu vor sta cu mînile încrucişate. Dovadă—recenta încercare de care a scăpat, din fericire, Suveranul romîn, graţie uneĭ inteligente supraveghierĭ.

Dacă aceasta n'ar fi o simplă datorie, am putea zice că virtutea poliţieĭ maghiare de la Orşova a salvat cinismul aceleĭ de la Ellöpatak.

EXTERNE

Peripeţiile uneĭ victoriĭ

Dacă lucrurile se petrec în adevăr aşa după cum ni le relatează gazetele, atuncĭ nu sunt de loc plăcute împrejurările victorĭoaseĭ republicĭ americane. Şi lucrurile se petrec într'adevăr astfeliŭ, credem, pentru că beţia triumfuluĭ nu e adese orĭ maĭ puţin dăunătoare de cît umilinţa înfrîngereĭ.

Mac-Kinley dară e „suveranul" cel maĭ puţin vrednic de invidiat. Şeful Statelor-Unite nu doarme nicĭ pe roze, nicĭ pe laurĭ în urma triumfuluĭ repurtat, deşi în calitate de şef al armateĭ de uscat şi de mare—după constituţie—ar trebui să aibă gloria succesuluĭ. Insă nicĭ amiralul Dewey, nicĭ Sampson, nicĭ generalul Shafter, nicĭ Miles nu sunt dispuşĭ să-l lase a se bucura de victorie, în timp ce au aerul de a arunca în sama preşedinteluĭ toată respunderea greşelelor sevîrşite în această campanie. Un regiment a suferit, un furnisor nu şi-a făcut datoria, un doctor n'a luat măsurile sanitare necesare,—Mac Kinley e vinovat de toate!

E adevarat că preşedintele are un tovarăş care ispăşeşte de asemeni nenumărate învinuirĭ. Acesta e secretarul resboiuluĭ, generalul Alger, care a avut darul de a-şĭ atrage o impopularitate fără samăn încă în toată istoria omenireĭ. In contra luĭ s'aŭ făcut manifestaţiĭ ostile pînă şi pe cîmpul de răsboiŭ orĭ după campanie în interviewurĭ cu ziariştiĭ. Iar drept culme, generalul Alger, e strîns unit în simpatiĭ cu preşedintele republicĭ care împarte cu el mizeriile culese de victoria asupra Spaniolilor. Se aşteaptă verdictul comisiuneĭ parlamentare asupra responsabilităţilor. Şi se maĭ aşteaptă alegerile din Noembrie carĭ vor avea loc în mijlocul certelor lăuntrice nu maĭ puţin acute ca în Spania.

S'ar părea că pagubă şi cîştig duc tot la acelaşĭ sfîrşit: demoralizarea politică. Aceasta e filosofia războaielor moderne.

ACTUALITATI

La Sfîntul Mormînt

La ordinea zileĭ este apropiata călătorie a «Impăratuluĭ Wilhelm II în Orient, la Ierusalim în special, unde se va inaugura biserica protestantă de curînd ridicată în acest oraş.

Se zice că administraţia musulmană lucrează pe capete şi pe urma viziteĭ imperiale, vechea cetate biblică va fi făcut un pas maĭ mult pe calea europenizăriĭ, spre marea părere de rău a iubitorilor de anticităţĭ originale. E destul să cităm bună oară faptul că moscheele musulmane sunt supuse unor ridicule spoielĭ, ca nişte simple locuinţĭ de mahala. Moscheea El-Aksa, vechea clădire a luĭ Justinian, ridicată, zice-se, pe locul unde fusese odinioară palatul luĭ Solomon, a devenit cu totul de necunoscut. Elegantele portice carĭ duc la moscheea luĭ Omar au fost oribil diformate. Şanţurile porţiĭ oraşuluĭ Jaffa, sunt umplute cu ţărînă.

E drept că budgetul musulman nu îngăduie decît îmbunătăţirĭ aparente, făcute în grabă şi pe jumătate, ca de nevoie.

Cît despre biserica însăşĭ pe care o va inaugura Impăratul Germanieĭ, ea nu are nimic deosebit ca frumuseţe estetică şi va adăoga încă o notă discordantă vechiluluĭ oraş unde fie-ce parte însamnă un monument vrednic de păstrat, ne atins pentru amintirile ce evoacă. Ierusalimul e un oraş frumos şi dintre cele maĭ originale. Din orĭ ce parte l'ai privi apare de o bogată varietate care din nefericire piere prin europenizarea înceată dar fatală.

Singură biserica Sfîntuluĭ mormînt şi moscheea luĭ Omar şi-au păstrat maĭ neatinse forma primitivă. De acea din urmă pînă nu de mult necredinciosiĭ nu se apropiau de loc. Cît pentru Sfîntul mormînt, fie-care piatră, fie-care colţ e supus disputelor şi protestărilor, orĭ de cîte orĭ se arată intenţia de a se modifica vre-o parte a monumentuluĭ istoric. Aceasta doară l'a scutit pînă acum de «modernizărĭ» europene.

Cearta înăduşită se urmează încă în jurul sfîntuluĭ locaş. Creştinĭ ortodocşĭ, mozaicĭ, musulmanĭ, se pîndesc, se prigonesc şi se luptă. O intoleranţă cumplită domneşte în jurul mormîntuluĭ aceluĭ care a predicat pacea între toţĭ oameniĭ. Iar călătoria Suveranuluĭ «protestant» nu e lipsită de temerĭ politice. Deja murmurele şi certele răsună în jurul noueĭ biserici anglicane dar de fapt ele se repercutează asupra Sfîntuluĭ Mormînt din vechea capitală a Iudeeĭ.

INTRE OFICIOASE

Pester Lloyd, *organul oficios al guvernuluĭ maghiar, zice, într'o corespondenţă din Bucureştĭ, vorbind de atitudinea* Voinţeĭ Naţionale *faţă de d. Take Ionescu:*

„Cine se serveşte în luptele politice de mijloace aşa de ordinare de calomnie pur rĕutăcioasă, nu poate să se plîngă dacă lumea se îndoieşte de puritatea conştiinţeĭ sale".

Se zice că d. Sturdza ar fi exclamat, cînd a citit aceste rînduri în organul oficios al guvernuluĭ din Pesta:

— Tu quoque!

D. Tacu director al şcoaleĭ Veterinare

Multe minunĭ ne maĭ e dat să vedem pe vremea alegerilor, dar cea maĭ ciudată dintre toate e aceea de a vedea pe d. Tacu, ajutor de primar şi polcovnic, pe vremurĭ, în garda naţională, decernînd agenţilor electoralĭ titlul de medicĭ veterinarĭ!

Şi minunea, maĭ mare de cît cea cu cincĭ pînĭ şi douĭ peştĭ, s'a întîmplat —să nu credeţĭ că glumim.

D. Tacu are măcelarĭ pe carĭ necesităţile electorale cer să-ĭ scoată de sub jugul regulamentuluĭ de la abatoriŭ. Ca să-ĭ scoată, însă, are nevoie de complicitatea veterinaruluĭ—şi d. Christea nu se pretează, pasă-mi-te, la asemenea matrapazlîcurĭ. De aceea, pentru a eşi din impasul acesta supărător, d. Tacu a apucat calea cea maĭ scurtă: a numit pe d. Bahrim veterinar şi treaba e gata.

Iată şi amănunte:

Măcelariĭ, după o dispoziţie a primărieĭ, depun la abatoriŭ o garanţie ca să poată tăia vite. Din această garanţie se reţin amenzile, stricăciunile făcute în abatoriŭ şi tot cu ea se face presiune asupra măcelarilor pentru a observa cerinţele regulamentuluĭ.

Cîţĭ-va măcelarĭ, dintre ceĭ carĭ fac ploaie şi vreme frumoasă în lagărul colectivist, aŭ cerut primărieĭ să fie dispensaţĭ de garanţie şi să'şĭ taie vitele în afară de obligaţiunile regulamentuluĭ. Şi d. Tacu, temindu-se că veterinarul nu l-ar fi secundat în această manoperă electorală, a trimis d-luĭ Bahrim, administratorul abatoriuluĭ, o adresă prin care 'l invită să permită tăierea acelor vite respectînd prescripţiunile privitoare la revizia medicală.

Această adresă, în afară de ofensa pe care o conţine la adresa omuluĭ de ştiinţă însărcinat cu direcţia abatoriuluĭ, constituie cel puţin o echivalenţă de diplomă pentru specialitatea de veterinar.

Pe temeiul acesteĭ adrese, măcelariĭ carĭ ştiŭ să răspundă graţios cînd d-nul Tacu le face cu ochiul îşĭ vor tăia vitele fără să depue garanţie şi fără să satisfacă condiţiile multe şi grele pe carĭ le impune directorul abatoruluĭ—pe cînd ceĭ carĭ nu ştiŭ să replice la şiretul cusur al ajutoruluĭ de primar vor continua să-şĭ ţină baniĭ închişĭ în casa abatoruluĭ şi să se supună fără murmur la toate îndatoririle profesiuneĭ lor.

In acelaş timp, fiind că veterinarul este înlăturat de la această operaţiune, d. Bahrim, pe temeiul diplomeĭ conferită de d. Tacu, va revizui vitele, va hotărî cu mijloacele ştiinţifice pe care i le-a procurat savantul ajutor de primar, care vită e bolnavă şi care e sănătoasă — şi va înregistra în laboratorul instituţiuneĭ observaţiile sale judicioase asupra cazurilor rare carĭ fac obiectul discuţiuneĭ învăţaţilor.

Bahrim veterinar e o garanţie pentru alegerĭ; dacă s'ar face şi d. Gane vlădică, opoziţia nicĭ n'ar maĭ îndrăzni să pue listă.

IWANN.

De ce ne sinucidem?

Sinuciderĭ moderne—Literatura şi filosofia—Nebunie sau boală—Teoriĭ fiziologice—Cu ce vă hrăniţĭ? Carnea şi Ceaiul.

Ca nicĭ odată problema sinuciderilor preocupă pe cugetătorĭ, ba am putea afirma că şi bîntue printre eĭ.

Nicĭ odată actele de desperare mortală n'au fost maĭ abundente în toate straturile sociale şi maĭ în raport drept cu scara de civilizaţie a naţiunilor. Bună oară în Franţa între 8 şi 9 miĭ pe an.

O turburare intelectuală, un moment de nebunie, un act de inconştienţă,—afirmărĭ uşoare, dar foarte vagĭ şi neştiinţifice cu toată aparenţa lor de teoriĭ medicale. Cauzele sunt infinit de variate. Icĭ—vremea tristă, colo o zi prea călduroasă a impresionat pe individ—pînă la o încercare de auto-asasinat. Cutare altul, întrebat asupra motivelor nu-şĭ poate da samă de nimic: o obsesiune continuă, o impulsiune irezistibilă.

— E o moştenire de la părinţĭ, afirmă altul, aducîndu-şĭ aminte că trebue să ispăşească—după credinţa luĭ—vina unor părinţĭ alcoolicĭ orĭ maniacĭ.

— O iubeam la nebunie; îl iubiam fără speranţă—iată pricinĭ la ordinea zileĭ.

— Aŭ cetit pe *Werther*, încheie unul.

— Au cetit pe Nietsche, insinuează al doilea.

Şi aşa maĭ departe, trecînd prin toată literatura şi filosofia timpurilor trecute şi prezente. Maĭ adăogaţĭ apoĭ imitaţia simplă, evlavia mistică a vre-unuĭ sectar rus saŭ devotamentul resemnat al unuĭ brahman; bolile incurabile, ruina materială, decepţia morală, ambiţia desamăgită—şi veţĭ avea complexul infinit al cauzelor—fără să aveţĭ însă şi explicarea enigmeĭ.

*

Dacă sinuciderea e o boală, zice d. Emile Durkheim, autorul tratatuluĭ asupra «Sinuciderei»,—ea poate fi înlăturată, dindecată, cu mijloace diferite, după individ şi împrejurărĭ.

Şi iată acum confirmîndu-se concepţia aceasta patologică şi clinică prin noile teoriĭ psiho-fiziologice emise de englezul dr. Alex. Haig în *British Medical Association*, rezumate de d. Henri de Varigny ast-feliu:

«Sinuciderea este rezultatul uneĭ greşelĭ de dietetică, al uneĭ greşelĭ în regimul alimentar, «Spune-mĭ ce mănîncĭ— cu ce te nutreştĭ—şi-ţĭ voiu spune cine eştĭ, ce veĭ fi, ce veĭ face».

Omul se omoară în urma turburărilor cerebrale şi aceste turburărĭ sunt maĭ ales de ordine chimică. Crierul, ca şi tot organismul, primeşte un sînge chimiceşte încărcat de substanţe impure, cu un exces de *acid uric* şi urate, iar acestea sunt în raport cu regimul alimentar animal.

Prea multă carne, zice d. Haig; şi— în ce priveşte pe compatrioţiĭ d-sale în special— prea mult ceaiu. Carnea şi ceaiul ne duc la sinucidere. Acidul uric e un produs de dezasimilaţie a materiilor azotoase; cu cît consumăm carne maĭ multă, cu cît avem maĭ mult acid uric în sînge. Iar legătura între acest exces şi sinucidere—e pozitivă.

Datele, orele, corespund exact. Primăvara şi vara acidul uric e maĭ abundent; în timpul nopţiĭ şi a dimineţiĭ asemenĭ; în fine—la barbat e maĭ mult ca la femee.

Teoria nu e nouă Deja filosofia medicală a astritismuluĭ a stabilit legătura între boală şi regim alimentar. Dar de aci pînă la legile stabilite de d. Haig maĭ e departe şi nu puţine fapte contrazic afirmările d-ruluĭ englez.

Nu de mult în aceeaşĭ revistă engleză d-na Hart stabilea legătura între divors şi... regimul alimentar. Ca şi d. Haig engleza proscria carnea—între altele—din regimul alimentar.

Fără îndoială, iubirea de «carne» e un «aliment» puternic al statisticeĭ divorsurilor,— fără însă ca vegetarianiĭ să fie scutiţĭ de boala aceasta.

Cît despre băutura ceaiuluĭ, ea este încă şi maĭ îndoielnică şi ne vine a crede că maĭ primejdios de cît să beĭ ceaiu este să beĭ... ce aĭ.

Blag.

Ştiinţi-Litere-Arte

— —

Un adevărat triumf a repurtat d-ra Agata Bărsescu la „Raymund Theater“ în Viena cu drama lui Grillparzer „Sappho“ Presa vieneză face mari elogii artistei romîne.

*

La Atena s'a construit, sub auspiciele Regelui, un teatru organizat după sistemul „Comediei Franceze.“

Iată o curioasă iniţiativă—pentru budgetul helen.

*

Cetim într'un ziar parizian:

Princesa Bibescu, reîntoarsă la Paris, va relua seratele sale artistice la care învitaţii vor avea plăcerea nu numai a vedea ci şi a asculta.

Princesa, care e o artistă consumată a pianului, a fost comparată adeseori cu Rubinstein, a cărui manieră o posedă desăvîrşit. In lipsa regretatului maestru princesa poate da diletanţilor înaltele mulţumiri artistice pe care ni le impune moda timpului.

*

Mormîntul tatălui lui Mozart (mort în 1787) s'a descoperit zilele trecute la Salzburg.

*

In revista germană „Das neue Iahrhundert“—Noul secol—ilustrul critic danez Georges Brandes publică un studiu critic, foarte elogios, asupra parizianei Jeanne Marni, cunoscută prin operele literare, şi mai ales prin dialogurile de o rară fineţe psihologică.

*

Osemintele lui Christoph Columb vor fi în curînd îmbarcate la Havana pentru a fi transportate la Grenada, în Spania. Aci se fac pregătirele pentru o grandioasă primire ce se va face scumpelor reliquii.

*

La Veldes în Austria se află instalată o instituţie originală pentru cură de soare şi de aier, cură despre care am vorbit pe larg altă dată. Ori ce ocupaţiuni intelectuale sunt interzise bolnavilor, cu deosebire cetirea ziarelor. Iată oameni — cari nu sunt mai în curent cu evenimentele de cît exilatul din insula Dracului!

*

„Cyrano de Bergerac“, piesa eroică a lui Edmond de Rostand a fost reprezentată la Lisabona—în limba portugheză—cu un succes enorm.

*

Mîni se deschide la Viena faimoasa „Mensa academica“ — vasta instituţie stomaco-universitară unde studenţimea toată e alimentată cu preţuri extraordinar de mici: mai puţin de 1 franc pe zi.

*

La libraria Iliescu şi Grosu se află de vînzare *Agata polca*, de Carol Decker, dedicată principesei Raluca Gr. Sturdza.

DUPĂ TREI ANI

— Paul Verlaine —

Impingînd în lăturĭ uşa ce se clatină 'n privazu-i
M'am primblat pe cărăruşa grădiniţei, peste care
Arunca duioase raze soarele de dimineaţă,
Pătînd fie-care floare cu o umedă scintee.

Nu-i schimbat nimic. Văzut-am: bolta foilor de viţă,
Şi sub dînsa înşirate băncile cele de trestii...
Jocul apei întru una face argintiu-i murmur
Ca şi vechiul plop ce'n frunze se tot tînguesţe veşnic.

Ca ş'atunci sunt trandafirii; şi întocmai ca ş'atunci
Crinii mari şi mîndri pleacă florile sub adiere.
Fie-care ciocîrlie care sboară 'n vînt mă ştie.

Am găsit stînd în picioare chiar şi statua Velledei
Măcinîndu-şi ghipsul rece jos, la capătul cărăreĭ,
—Naltă, slabă, în mirosul cel puternic de rozetă...

1898 **Gordon.**

Sarah Bernhard pe stîncele din Naye.

Corespondentul unei gazete germane adresează jurnalului seu liniile următoare, scrise la Caux, lîngă Montreux:

«In aceste zile frumoase ale lui Septembre, o excursiune în vecinătate, la stîncile de la Naye, este plină de farmec. Duminica trecută, trei trenuri aŭ transportat un mare număr de turişti. Era foarte cald pe vîrf, la 12,000 metri înălţime. Toată lumea se culca pe pămînt pentru a admira priveliştea. De odată, la un-spre-zece ore şi jumătate aceeaşi exclamaţie eşi din toate gurile, rostită în toate limbele Europei şi Asiei: «Iată marea Sarah Bernhard!» In aceeaşi mişcare, toată lumea se ridică şi privirile se îndreptară toate asupra aceluiaşi punct, către cărarea îngustă care conduce în şnur de la staţiunea funiculară la vîrf.

O caravană de turişti ridicaŭ panta. O damă în alb ţinea capul caravanei: «Ea este! Spectatorii asistară atuncĭ la o reprezentaţie foarte veselă. Sarah urcîndu-se pe stîncile din Naye».

Cu un pas uşor marea artistă se urca spre punctul extrem, urmată la mica distanţă de camarazii săĭ de ambele sexe cari jucase alăturĭ de dînsa, bătrîna, la casinul din Montreux, *Dama cu camelii*.

Dintr'o intenţiune amabilă, Sarah făcu două popasurĭ în timpul acestui scurt drum. Aparatele de fotografie nu încetară. Amatorii cari fură luaţi din scurt se postară pe carare, cu scopul de a o lua la trecere, în vreme ce impresariul seŭ, care o însoţea părea că nu prea gustă acest şiritlic.

Pe cînd Sarah purta o pălărie mare împodobită cu pene de cucoş, «à la bersaglieri», un costum de flanelă albă, un corsaj decoltat. Părea aşa de fericită de a juca un rol la 7,000 piciare de înălţime! Ingrijită de a da un mic spectacol improvizat asistenţei, ea închipui o «cursă pe vîrf» cu cea mai de samă din companie, care a urmat-o, purtînd un băţ: natural că cîştigă mai multă distanţă. După o scurtă şedere pe vîrf, artista se retrase, nu fără a fi făcut cîte-va gesturĭ frumoase, îmbrăţişărĭ călduroase cu o amică care stătea la otelul din Naye, micĭ strigăte ca auzul unui nechezat de catîr, savantă ridicătură de rochie în timpul coborîrei.

INFORMAŢII

— —

In arestul poliţiei de siguranţă se află deţinut individul Gheorghe Rusu, care a atras de mult asupra sa atenţiunea poliţiei. Intrebat despre numele său, a spus pînă acum vre-o 6 nume; întrebat apoi unde a făcut armata, a declarat că a făcut-o la Regimentul 8 artilerie. S'a descoperit, însă, că declaraţia era mincinoasă.

Şeful siguranţei anchetează faptele.

— —

In strada Toma Cozma, la crîşma lui Meyr Iosub, s'a întîmplat ieri un scandal. Un soldat împreună cu o servitoare s'au apucat de chef; la urmă n'au voit să plătească. Crîşmarul a chemat pe serjent şi a cerut să ducă pe beţivĭ la secţie. Soldatul s'a opus şi numai cu ajutorul altui serjent a putut fi transportat la secţie.

— —

Ministerul de instrucţie publică, conform dispoziţiunei luate, a trimes revizoratelor şcolare tablourĭ conţinînd numele soldaţilor căzuţi în războiul Independenţei, tablourĭ carĭ vor fi aşezate în bisericile şi şcolile comunelor în carĭ s'au născut aceĭ soldaţĭ.

— —

In strada Lăpuşneanu, punctul din dreptul otelului Traian era să fie teatrul unei marĭ nenorocirĭ aseară, pe la ora 8 şi jumătate.

Doĭ soldaţĭ din jandarmĭ veniau călărĭ în trap. La colţ, unul din caĭ alunecă şi căzînd trînti sub el pe călăreţ. Sărind lumea în ajutor, a ridicat pe soldat, care s'a ales numai cu cîte-va leziunĭ uşoare.

— —

Iată lista deputaţilor romînĭ aleşĭ în noua dietă a Bucovinei:

I, P. S. Sa Mitropolitul Arcadie Ciupercovici.

P. C. Sa Archimandrit Miron M. Calinescu (coleg. I).

D. P. C. Sa dr. Ioan Ţurcan (coleg I).

D. dr. Iancu cav. de Flondor (coleg. II).

D. Br. Nicu Mustatza (coleg. II).

D. Br. George Wassilco (coleg. II).

D. dr. Iancu cav. de Volcinschi (coleg. II).

P. C. Sa d. Archim. Emanoil Ciuntuleac (coleg. com. rur.).

D. Tudor cav. de Flondor (coleg. com. rur.).

D. Modest cav. de Grigorcea (coleg. com. rur.).

D. Iancu Lupul (coleg. com. rur.).

D. Ilarion Onciul (coleg. com. rur.).

D. dr. George Popovici (coleg. com. rur.)

— —

Erĭ s'a ţinut licitaţie la primărie pentru darea în antrepriză a mobilierului necesar noilor şcolĭ comunale; s'au prezentat 4 concurenţĭ:

D-niĭ Iosub Herşcovicĭ, oferind 12 leĭ şi 10 banĭ la sută sub deviz; Leon Poper, 15 leĭ 32 banĭ la suta sub deviz; Moise Idelovicĭ, 16 leĭ 27 banĭ la suta sub deviz; şi David Iancovicĭ, 11 leĭ 53 banĭ la suta sub deviz.

S'a adjudecat provizor asupra d-luĭ Moise Idelovicĭ.

— —

Ştiri teatrale

Dacă harnicul nostru comitet teatral n'a înjghebat încă nimic pînă acum pentru viitoarea stagiune teatrală, vom avea în schimb de la început chiar o serie de reprezentaţiĭ şi concerte carĭ vor face de sigur deliciile ieşenilor.

Astfel, Sîmbătă 26 Septembrie, d-na Aristizza Romanescu va da o reprezentaţie la teatrul naţional în folosul Aziluluĭ de noapte al Comuneĭ. Distinsa artistă va juca «*Iulia*», dramă de Octave Feuillet, reluată acum de Sarah Bernhardt pentru deschiderea teatruluĭ *Rénaissance* din Paris.

La începutul lui Octombrie, George Enescu, *l'enfant prodige*, cum îĭ zic parizieniĭ, va da un singur concert. N'avem nevoe, credem, de a face elogiĭ acestuĭ copil-artist. Cu toate că n'a ajuns încă vrîsta de 17 anĭ, el a ştiut deja să farmece lumea muzicală prin fineţa arcuşuluĭ săŭ şi prin perfecţiunea execuţiuneĭ.

La 14 şi 15 Octombrie vine rîndul steleĭ teatruluĭ *Gymnase* din Paris, Jane Hading. Se vor reprezenta piesele *L'etrangère* şi *La princesse de Bagdad*.

O reprezentaţie, însă, care va constitui un adevărat festival artistic, va fi concertul d-neĭ Avinianu, o artistă ale căreĭ producţiunĭ de examen aŭ făcut epocă în Italia. D-na Avinianu va veni în ultima jnmătate a luneĭ Octombrie şi va da un concert cu concursul d-luĭ Deliu, primul bariton al opereĭ din Bucureştĭ, şi cu d. Dinicu, violoncelistul atît de avantajos cunoscut.

— —

In cancelaria clinicei medicale a spitaluluĭ sf. Spiridon are loc astă-zĭ examenul de sub-chirurgĭ. Comisiunea examinatoare se compune din d-niĭ d-rĭ Rus Puşcariu şi Motăş.

— —

D. Gane a sosit în Iaşĭ azĭ dimineaţă.

— —

Toate trupele aflate în Iaşĭ aŭ plecat astă-zĭ dimineaţă, la ora opt, spre Roman.

— —

Astă-zĭ vor pleca la Roman 35 de jandarmĭ pedeştri pentru a ţinea ordinea la sosirea M. Sale Regeluĭ.

— —

Trenul accelerat, care a sosit azĭ dimineaţă, a venit cu o întîrziere de 15 minute.

— —

Primăria a vîndut ierĭ d-luĭ Olivenbaum, bancher, bonurĭ de ale creditului fonciar rural din Bucureştĭ, în valore de 40,v00 leĭ, cu 98 leĭ 37 banĭ suta.

— —

Inscrierile pentru facultatea de drept se vor face pînă la 1 Octombrie, cînd se vor începe şi cursurile.

Pentru inscriere nu se maĭ percepe nicĭ o taxă.

— —

Societatea de ajutor mutual «*Guttenberg*», a lucrătorilor tipografĭ din Romînia, a numit, pentru secţia Iaşĭ, ca medic al societăţiĭ, pe d. dr. Ţurcanovicĭ.

— —

D. Ed. Caudella roagă pe persoanele carĭ au împrumutat de la d-sa opereta «Hatmanul Baltag» şi fantazia «Tanhäuser de Wagner» să bine-voiască a le restitui-

— —

Efectivul manevrelor din anul acesta va fi de 18 miĭ de oamenĭ şi 6 miĭ de caĭ. La aceste manevre artileria nu va lua parte la atacurĭ, nicĭ nu va defila, ci va face manevre aparte.

— —

Pictorul curţeĭ imperiale din Berlin va lua parte în suita regală la manevrele din Moldova, cu însărcinare de a lua schiţe de la manevre.

— —

Examenele pentru gradul de maior nu se vor ţine anul acesta.

— —

O ÎNTREBARE

Toate ziarele ungureştĭ, şi în special cele oficioase, aŭ luat apararea luĭ Sturza Miclăuşeanu, vînzătorul de ţară, trădătorul de neam.

Voinţa Naţională este azĭ primită în Ungaria şi împărţită în miĭ de exemplare de către chiar agenţiĭ guvernuluĭ ungurescc. Această gazetă, repudiată în ţară, găseşte cătare la Ungurĭ, de cînd patronul eĭ, vînzătorul de ţară Sturza Miclăuşanu, a pactizat cu Ungurii ca să zugrume neamul romînesc.

Prin urmare *Voinţa* este în poziţiune a şti:

Guvernul actual maĭ trimete bisericeĭ Sf. Nicolae din Braşov subvenţia anuală la care e obligat prin acte vechĭ de danie, saŭ nu?

Am cerut în alt număr să ni se respundă prin *Monitor;* acum ne-am mulţumi şi cu răspunsul ungureşteĭ *Voinţĭ*, numaĭ să ni se respundă.

Aşteptăm.

— —

Mersul Tocmelelor

La ultima consfătuire plenară pe care au ţinut-o ambele grupurĭ liberale disidente neputîndu-se stabili nicĭ o înţelegere cu guvernul, s'a hotărît ca o nouă, ultimă şi decizivă întrunire să se ţie Vineri sara. Inainte, însă, de această întrunire, d. Aurelian a cerut o audienţă M. S. Regeluĭ.

In principiŭ, drapeliştiĭ şi fleviştiĭ ar admite toate condiţiunile de împacare ce li s'ar impune de ocultă, în schimbul uneia singure pe care o cer eĭ şi anume: înlăturarea, macar pentru perioada electorală, a d-luĭ Dumitru Sturza, atît de grav compromis în chestia naţională, în care a pactizat cu Ungurii.

Se 'nţălege bine că emisaruluĭ nu 'i s'a lasat vremea nicĭ să explice motivele acestuĭ deziderat, ci a fost respins fără discuţie.

Toate probabilităţile sunt că atît drapeliştiĭ cît şi fleviştiĭ nu vor renunţa la această condiţie *sine qua* a salvăreĭ corăbieĭ colectiviste.

— —

Astăzĭ are loc, înaintea Curţeĭ cu jurĭ, procesul intentat de d. avocat Nicu Ceaur Aslan d-lor Israel Daniel, Luisa Iacobsohn, Krebs şi Klecner, pentru calomnie.

Vor pleda de o parte şi de alta 12 avocaţĭ şi se vor asculta vr'o 40 de martorĭ printre carĭ avocaţiĭ Manu, Mazlîm şi d. judecător Oswald Teodoreanu.

— —

Ministrul de instrucţie a renunţat să aplice noua lege a instrucţieĭ, în ce priveşte învăţămîntul superior. Dacă ar fi aplicat'o, ar fi trebuit să închidă facultatea noastră de drept, din lipsă de profesorĭ.

Suplinitoriĭ de catedre din anul trecut vor continua şi anul acesta.

— —

D. P. P. Carp va sosi în oraşul nostru Joĭ.

— —

Capra sare masa, oaia sare casa.

Un servitor al d-luĭ Lepadatu, care e în acelaş timp şi podar la primărie — adică e podar la primărie dar slujeşte la d. Lepadatu acasă—s'a dus ierĭ la serviciul curăţireĭ şi a început să dea ordine colegilor de la grajd. Colegiĭ, supara ţi de îndrăsneala slugoiuluĭ, aŭ protestat şi d'aci s'a născut o bătaie omerică.

Sluga d-luĭ Lepadatu, bizuită pe autoritatea stăpînuluĭ a plecat ameninţînd că va da afară pe toţĭ podarii.

Şi slugile?

— —

Atragem atenţiunea poliţieĭ asupra vizitiilor de la fabrica de sodă din strada Lozonski. Cînd ies din ogradă căruţele cu stîcle, e o adevarată spaimă pentru trecătorĭ. Nicĭ pe trotuare nu sunt siguri, aşa de cumplit mînă aceştĭ vizitiĭ.

Alaltă-ierĭ una din acele căruţe era să calce, *pe trotuar*, un copil al d-luĭ Wexler. Noroc de un trecător că a ridicat copilul—altfel am fi avut de înregistrat o nenorocire.

— —

D-ra Ema Chislic, din strada Muzelor No. 40, s'a tînguit secţieĭ a III-a că i s'aŭ furat din casă 3 inele de aur, două cu pietre şi unul simplu, şi un ceas cu lanţ tot de aur.

— —

Cu ocazia dărămăreĭ caseĭ părinteluĭ Leahu pentru nivelarea ripeĭ galbene, s'a găsit în podul caseĭ un craniu de om, care s'a depus la secţie.

— —

Andreĭ Negruţi, florar la d. V. Sculy înbătîndu-se ierĭ, ameninţa pe trecătorĭ cu un revolver. Beţivul a fost prins şi închis la secţie.

— —

In strada Veche No. 18, femeea crîşmaruluĭ Iţic Herşcovicĭ, numită Hana a fost lovită de alienaţie mintală şi repezindu-se la bărbatul seŭ a început să-l muşte.

Nenorocita abia cu mare greutate a putut fi liniştită.

— —

Primăria a cumparat de la bancherul Jurist bonurĭ de ale creditului Urban Iaşĭ în valoare de 1600 leĭ cu 93 leĭ 74 banĭ suta

— —

Evreul Moise Gloter a fost trimes la Curtea cu Jurĭ din Bacăŭ pentru dare de foc la o casă.

— —

Camera de punere sub acuzare a trimes la curtea cu Jurĭ din Botoşanĭ pe individul Vasile Magriciuc pentru rănirĭ din care a resultat moarte.

FOIŢA ZIARULUĬ «OPINIA» 4)

A. HIRIACOV

LEGEA LUĬ BALDER

Legendă Norvegiană.

Mult am stat eu trist, până ce ochii mi s'au închis şi a venit somnul mîntuitor. In somn am văzut eŭ, cum cine-va s'a plecat spre mine vorbindu-mĭ încetişor: «Scoală, Befriar, alungă gîndurile cele negre din inimă, nu fiĭ la suflet ca o fată sfioasă, fiĭ bărbat înţelept şi îndrăsneţ, caută şi veĭ afla, iar blondinul Balder îţĭ va ajuta....

Cînd m'am deşteptat, se lumina; focuşorul pălălaia încă, tovarăşiĭ dormiau şi totul era liniştit, atît numaĭ că vîntul alunga noriĭ pe cer şi clătina bătrîniĭ brazĭ, iar valurile se loviau de stîncĭ şi alba spumă ferbea.

Eu nu pot alunga departe de mine gîndurile mele, şi nu pot, ca maĭ 'naînte, să mĕ lupt fără grijă. Cum veşnic se sbate pentru sbor şoimul pus în cuşcă aşa şi inima mea din acea noapte se omoară de supărare, ne aflîndu-şĭ liniştea. Doresc să văd ţărĭ noĭ, pe carĭ nu le-au văzut vestiţiĭ noştri vichingĭ, doresc victoriĭ noĭ, ne maĭ auzite de care nu s'au îndulcit strămoşiĭ. E plictisitor să mergĭ pe drumul bătut de alţiĭ. Vrau un drum nou, o luptă nouă, vrau o viaţă nouă necunoscută!

Tăcu Befriar. Un rîs uşor ca şi sgomotul uneĭ lupte depărtate fugi pe feţele tuturor musafirilor. Bătrînul Vaulund surîzînd respunse fiuluĭ său:

— In tine vorbesce tinereţa, Befriar. Tu nicĭ odată nu veĭ găsi ceva nou pe pămînt. Frunzele de primăvară sînt noĭ, dar această înoire se repeteşte în fiecare primăvară. Soarele de dimineaţă ne trimite raze noĭ, dar le-a trimis el şi erĭ şi le va trimite şi mîni. Nimic nou nu veĭ găsi pe lume. Ziua se schimbă cu noaptea, vara—cu iarna, tinereţea—cu bărbăţia, bărbaţia—cu bătrîneţa, bătrîneţa—cu moartea, iar moartea recurăţă drumul pentru o nouă viaţă. Aşa a fost şi aşa va fi, la aceasta voia luĭ Odin. Paserea de pădure mănîncă şoricelul, bufniţa mănîncă păserile de pădure, vulturul mănîncă bufniţa, iar omul ucide şi şoarecele şi paserile, şi bufniţa şi vulturul şi pe om.

(Va urma) Traducere de Slioza.

De Inchiriet dela Sf. Dimitrie rîndul de jos al caselor din str. Procopie 26, compus din 8 odăĭ şi camară, cu întrare separată, bucătărie, spălătorie, pivniţă, lemnărie.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacţie.

De arendat

Moşia Pănceştiĭ din jud. Roman, foasta proprietate a defunctuluĭ Ioan Stroiŭ. Amatoriĭ sunt invitaţĭ să se adreseze în Roman la d. Scarlat Ghidionescu saŭ în Iaşĭ la d. avocat Bădăreŭ.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraş).
A se adresa la Redacţie.

De Inchiriet chiar de la 1 Octombrie casele No. 83 din strada Sărărie: salon, antret, 2 odăĭ, etac, bucătărie, beciŭ, cămară pentru lemne etc.; informaţiunĭ acolo.

De vînzare *două rîndurĭ de case* în str. S-tu Lazăr: 3 odăĭ, bucatărie şi antret la faţă, 7 odăĭ în curte, pivniţă, beciŭ, grădină, loc întins la stradă pentru construcţiune.
A se adresa: *Str. Ghica Vodă, 24.*

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iaşi

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aduţem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţiĭ pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatărĭ luminei electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, deci avînd exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de liuminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Constanța 21 Septembrie 1898.

Orz 1850 hect. lei 4,30. Meiŭ 350 hect. leĭ 4.70. In 850 hect. 11.50. Rapița 750 hect. 5.90. Grîu arnăut 450 hect. leĭ 6. Secară 130 hect. 5.90. Ovăz 115 hect. leĭ 9. Fasole 80 hect. leĭ 9. Toate în oraș la magasie.

Telegramele Străinătățeĭ

Evenimentele din Franța

Paris, 21 Septembrie.

D. Walter, comandantul închisoareĭ Mont-Valerien, a fost scos din această funcțiune și transferat la lagărul de artilerie din Châlons.

Această transferare este o măsură disciplinară, ce s'a luat contra d-luĭ Waltor pentru negligența în serviciŭ, care s'a constatat cu ocazia sinucidereĭ colonelului Henry.

Paris, 21 Septembrie.

Manifestațiile s'aŭ prelungit ierĭ pînă la miezul nopțeĭ. S'aŭ făcut 100 de arestărĭ, din carĭ 30 sunt urmăriți, iar restul aŭ fost liberați.

D-niĭ Pressensè, Vaughan și Morhardt, carĭ aŭ fost arestați în fața săleĭ Wagram și maĭ tîrziŭ liberați, publică azĭ o protestare acuzînd poliția de ilegalitate și brutalitate.

Paris 20 Septembrie.

In urma uneĭ polemicĭ, d. Vervoort, directorul ziaruluĭ *„Le Jour“*, a trimis martorĭ d-luĭ Pressensè, prim-redactor la ziarul *„Temps“*.

Paris 21 Septembre.

D. Manau, procuror geveral, a terminat examinarea dosaruluĭ Dreyfus și l-a remis d-luĭ Loew, președinte al secțieĭ criminale.

După examinare, acesta va desemna, în cursul săptămîneĭ viitoare, pe consilierul care va fi însărcinat să facă raportul.

Reporteriĭ ziarelor s'au prezentat la închisoarea Cherche-Midi spre a lua informațiunĭ despre starea sănătățiĭ luĭ Picquart.

Direcția închisoriĭ a refuzat să dea orĭ ce deslușirĭ.

Amiciĭ și rudele colonelului Picquart, au cerut voie ca să-l vadă pe acesta.

Direcția închisoareĭ a respins toate aceste cererĭ. Din această cauză s'a produs o extremă surexcitare.

Brisson s'a dus la ministrul de războiu Chanoine, cu care a avut o lungă conferință, în cestiunea Picquart.

Paris, 21 Septembrie.

Cîte-va ziare apărute azĭ aicĭ, anunță că s'a dat un mandat de arestare contra maioruluĭ Esterhazy.

Pe cînd acelea dau știrea aceasta ca sigură, ziarul *La Fronde* o anunță sub toată rezerva.

Esterhazy, cu toate că se răspîndise zvonul că s'ar fi întors la Paris, e maĭ mult de cît sigur că el se află tot la Londra.

Bruxelles, 21 Septembrie.

Incrucișătorul marineĭ franceze «Dubordieu» a acostat în insula Diavoluluĭ.

El așteaptă ordinul ca să-l îmbarce pe Dreyfus și să se îndrepteze spre Franța.

Paris. 21 Septembrie.

Uniĭ miniștri nu vor să poarte răspunderea situațiuneĭ.

Eĭ au declarat prin cercurile politice că întreg cabinetul Brisson se va retrage.

Situația este gravă.

DIVERSE

Coloarea florilor și fructelor

Un studiu foarte serios este acel al florilor și al fructelor, din punctul de vedere al culoreĭ lor. Culorile ce se întîlnesc maĭ puțin la florĭ, sunt: culoarea neagră și cea cărămizie. Nu e nicĭ o floare cu totul neagră. Există *Papaver hybridum*, care la basa petalelor sale cărămiziĭ, prezintă discurĭ micĭ negre. Florile cărămiziĭ sunt în număr mare în cîmpurile cultivate; dar nu se întîlnesc de cît în treĭ genurĭ, aparținînd la treĭ speciĭ deosebite: Adonis (Renunculacee) macul (papaveracee). Anagallis arvensis (Primulacee).

Trebue să observăm că aceste plante —din care una e exotică—nu se găsesc de cît în locurile expuse la soare. Și tot aci este de observat un contrast curios. Pe cînd aceste două culorĭ sunt rare la florĭ, maĭ bine de jumatate din fructe, saŭ tecele lor sunt negre, și aproape 40-100 sunt roșiĭ orĭ cărămiziĭ. Din potrivă, un mare număr de florĭ sunt albe. Chiar și cele albastre saŭ roșiĭ prezintă varietățĭ albe. Intensitatea culoreĭ albe pare mărită la plantele fecundate de insectele nocturne. Un fapt demn de observat e acesta, că nu există nicĭ o floare albastră, care să producă un fruct suculent. Cea maĭ mare parte din asemenea fructe provin din florĭ albe, roșiĭ saŭ purpuriĭ.

Contrastele între florĭ și fructe, întru cea ce privește culoarea, sunt foarte marĭ, Trebue să existe o causă a acestor deosebirĭ, care nu sunt de sigur întîmplătoare.

***

Legenda sfîntuluĭ Grigore din Arnota

Faptele istorice s'aŭ povestit din generație în generație și fie care la rîndul săŭ a adăugat cîte ceva. Foarte rare sunt povestirile, care aŭ ramas neschimbate. Fie din un sentiment patriotic, fie din o altă pornire sufletească, adevărul este îmbracat în o haină nouă, iar coloritul i-l dă fiecare după puterea sa. Aceste întîmplărĭ petrecute în timpurile de glorie idială, aŭ trecut în domeniul legendeler. Povestirile, pe unele părțĭ naive, conțin totuși un fond de adevăr. Așa s'a întîmplat și cu legenda sfîntuluĭ Grigore din Arnota, pe care am auzit-o de la părintele Stănescu, de la episcopia din Rîmnicul-Vîlceĭ.

Părțile muntoase ale țăreĭ noastre aŭ servit de adăpost Romînilor în vremurĭ grele, pe cînd năvăleaŭ în țară Turciĭ, Tătariĭ și alțĭ vrăjmașĭ. Din prea marea iubire, dragoste și credință în D-zeu, care i-a scapat de moarte, domn și poporănĭ ridicau bisericĭ în cinstea celuĭ prea puternic. Astă-zĭ munțiĭ și maĭ cu seamă părțile din județele; Vîlcea, Gorj, Argeș, sunt pline de mănăstirĭ, între carĭ cele maĭ însămnate putem cita: Bistrița, Horez, Cozia, Tismana, *Arnota*...

Se zice că mănăstirea *Arnota* ar fi făcută de unul anume *Barbu Craiovescu*. In această biserică se păstrează și astă-zĭ în întregime moașteie sft. Grigore.

Turciĭ năvăleaŭ adese orĭ în țară după prăzĭ. Intr'un rînd aŭ ajuns pînă la mănăstirea Arnota și jăfuind biserica, aŭ luat cu eĭ și moașteie sfîntuluĭ Grigore. Nu mult după aceia Barbu Craiovescu s'a dus cu afacerĭ la Constantinopol. Aci avea cunoscut pe un pașă turcesc care-l și găzdui.

Din vorbă 'n vorbă, turcul spuse luĭ Craiovescu că are ceva sfînt la care să închină creștiniĭ și dacă vra poate să i-l vîndă.

După cele povestite de turc, cum a căpătat acest lucru sfînt, Barbu Craiovescu recunoscu moașteie sf-lŭĭ Grigore.

— Cît ceĭ jupîne ago pe el?

— Să-l punem pe cîntar și să puĭ atîta aur cît o trage!

Turcul făcuse această propunere văzînd că corpul sfîntuluĭ e cam greŭ. Fără multă vorbă, Barbu aruncă pe balanță punga sa cu 30 galbenĭ, care însă rîdicară în sus corpul sfîntuluĭ.

Unul cîte unul galbeniĭ se scoteaŭ din pungă, pentru ca să se facă tîrgul după învoială- Pe turc îl treceaŭ nădușele de ciudă și nacaz.

Sudorĭ curgeaŭ pe fața sa, că nu-și ajungea scopul.

Un galbăn maĭ rămăseze în pungă și corpul sfîntuluĭ egala în greutate cu el. Turcul mînios dădu cu piciorul în cîntar zicînd: *«du-te draculŭĭ cu sfînt cu tot» și așa sfîntul Grigore a fost cumpărat pe un galbăn.*

Altă dată turciĭ iarăși aŭ năvălit în țară. Prind pe Barbu Craiovescu, îl duc la Constantinopol și-l aruncă 'n temniță.

Bietul om! nemîncat, chinuit, pus în lanțurĭ și cu frica 'n sîn, se ruga de sf. Grigore să-l scape: *«Sfinte Grigore, după cum te-am scapat eŭ pe tine de la turc, scapă-mă și tu acum».*

Intr'un tîrziu adoarme și să deșteaptă în sunetul scîrțiitor al ușeĭ. Dînsul nu înceta a se ruga de sfîntu Grigore. Călugăriĭ speriați o rup de fugă. Tîrziŭ tocmaĭ s'aŭ dumerit eĭ, că trebue să fie vre un om înăuntru. Deschizînd ușa din nou găsiră pe Barbu Craiovescu.

Acesta încă se miră de locul unde se află și la început nu vroia să creadă.

In urmă recunoscu și el biserica Arnota și dădu ochiĭ de sfîntul Grigore, care-l scăpase din mînele turcilor într'un chip așa de minunat.

După aceasta se făcu și el slujitor luĭ Dumnezeŭ.

Ch. Rișcanu.

ULTIME INFORMAȚIU

Gazda M. S. Regeluĭ

Cu ocazia manevrelor carĭ au loc în jurul Romanuluĭ, Suveranuluĭ 'ĭ s'a pregătit gazdă la d. Mihaĭ Sturdza, la Miclăușenĭ, fratele actualuluĭ prim ministru.

Aci este, credem, locul să dăm oare carĭ detaliĭ asupra personajuluĭ care va avea onoarea să primească acasă la el pe Majestatea Sa.

Amfitrionul trăiește tot timpul la moșie; costumul săŭ de toate zilele și de care nu s'a despărțit nicĭ odată, e cu desăvîrșire unguresc: vengherca cu brandeburgurĭ, botforĭ cu pintenĭ, căciulă ungurească, și mustățile lungĭ țapoșe și ceruite.

Atît satul luĭ cît și maĭ toate satele din prejur se alcătuesc din colonii pur ungurești, cu comunitățile și bisericele lor, trăind o viață cu totul deosebită de moravurile viețeĭ românești de la sate și formînd un fel de cetate străină pe pămîntul romînesc.

Probabil că din simpatie pentru acest neam de oamenĭ în mijlocul cărora trăiește, d. Mihaĭ Sturza Miclăușanu a renunțat oare cum la raporturile sociale cu lumea orașelor marĭ ale țăreĭ, și numaĭ din cînd în cînd, la intervale foarte rare, vine la Roman, calare însă, nicĭ odată cu trăsura.

Toțĭ ungurii din Miclăușanĭ cum și aceĭ de prin satele vecine consideră pe d. M. Sturza ca un senior de origină maghiară.

Toate satele ungurești din partea loculuĭ se pregătesc să iasă întru întîmpinarea Maiestățeĭ Sale Regeluĭ, spre a'ĭ mulțumi de protecția și deosebita ocrotire de care se bucură eĭ sub guvernul actual.

Astă seară se dă rezultatul esamenuluĭ în scris pentru științĭ și pentru litere a vechilor bacalaureațĭ. Media cerută e 5, la teză și la oral.

Teza la limba romînă a fost despre *Mitropolitul Veniamin.*

— Cum te chiamă?
— Ca pe tata.
— Și pe tat'-tăŭ?
— Ca pe mine.

D. P. S. Alexandrescu, antreprenor, anul trecut, al cazinuluĭ de la băile Slănic, a intentat proces epitropieĭ pentru niște daune. Spre a se putea judeca procesul, tribunalul a cerut d-luĭ Alexandrescu să prezinte chitanța de plata patenteĭ pe timpul cît a făcut comerț la Slănic. D. Alexandrescu pierduse chitanța, de aceea a adresat, administrațieĭ financiare din Bacăŭ, o jalbă prin care o ruga să-ĭ libereze un certificat precum că a plătit patenta. In scopul acesta a adăogat la jalbă și o coală timbrată.

Administratorul financiar, după intervenția lealuluĭ d. Pogonat, îndată ce primește petiția d-luĭ Alexandrescu, trimite *epitropieĭ* o adresă prin care-ĭ comunică demersul făcut de d. Alexandrescu și o roagă să pue în vederea petiționaruluĭ că, *dacă a plătit patenta, aceasta se poate dovedi cu chitanța liberată atunci.*

Și ca semn de absolută corectitudine administrația financiară din Bacăŭ trimite eforieĭ din Iașĭ și coala timbrată cu rugăciunea foarte politicoasă de a o remite d-luĭ Alexandrescu!

Comentariĭ nu se încap la asemenea batjocurĭ- Slujbașul care se coboară la așa strengăriĭ stupide e maĭ pre jos de critică.

Astă-zĭ are loc oralul pentru admiterea la universitate a absolvenților institutelor private și a celor carĭ aŭ căzut la bacalaureat.

Absolvențiĭ din liceele statuluĭ, carĭ aŭ căzut la bacalaureat, vor fi admiși fără concurs conform regulamentuluĭ.

Tînărul artist Enescu a plecat alaltă sară la Sinaia fiind chemat de Majestatea sa Regina.

D. Enescu, în timpul ședereĭ sale în Iași, a făcut la conservator muzică timp de cîte-va oare în mijlocul unuĭ cerc restrîns compus din d-niĭ Caudela, Socianu, Mezzeti și tatăl tînăruluĭ artist. A cîntat pe de rost la piano compunerile sale propriĭ printre care și celebra simfonie națională, precum și maĭ multe bucățĭ de ale marilor muzicanțĭ.

Toțĭ aŭ admirat talentul extraordinar al tînăruluĭ artist atît ca executant cît și ca compositor.

Inainte de a se dispărți d. Enescu. a arătat recunoștința sa pentru d. Caudela, care acum 10 anĭ a stăruit către d. Enescu tatăl ca să trimată pe fiul seŭ în străinătate.

Acum 10 anĭ, Enescu pe cînd n'avea de cît 7 anĭ a fost adus de tatăl seŭ în Iașĭ pentru a-l inscrie la conservator.

D. Caudela examinînd a găsit cu toată supararea ce i'o produsese o necuviință a tînăruluĭ candidat, că copilul are dispoziții geniale și a insitat pe lîngă tată să-l trimeată în străinătate.

Copilul Enescu, a făcut cu acea ocazia maestruluĭ Caudela observație că nu ține bine arcușul. Caudela l'a tratat de obraznic. Enescu și acum își amintește durerea ce i-a produs asprimea d-luĭ Caudela.

La începutul luĭ Octomvrie ieșeniĭ vor avea ocazia să admire pe Enescu într'un concert. După aceasta marele nostru artist va pleca la Paris, ca să maĭ lucreze încă un an sub direcția luĭ Manenet.

D. V. Constantinescu a fost numit ajutor al judecătorieĭ de la ocolul Bahluiŭ, județul Iașĭ, în locul d-luĭ Eduard Sion.

D. Vespasian Erbiceanu, actual ajutor la judecătoria ocoluluĭ Iașĭ, e numit în aceeașĭ calitate la judecătoria ocoluluĭ I din Iașĭ, în locul d-luĭ N. Docan, care trece în postul ocupat de d. Vespasian Erbiceanu.

Ni se spune, de către o persoană în măsură de a fi bine informată, că d. inginer Teodoreanu, care a plecat în străinătate, n'a demisionat de la primărie, ci a întreprins călătoria în virtutea unuĭ concediu de 4 săptămînĭ.

Procesul dintre d-niĭ N. C. Aslan și Daniel, proces care trebuia să se judece azĭ înaintea curțiĭ cu jurĭ, s'a amînat pentru aducere de nouĭ martorĭ.

Indată după moartea luĭ Al. Nanu, societatea economică unde defunctul era casier, a procedat, după cum am arătat într'un număr trecut, la verificarea caseĭ, care s'a găsit în perfectă regulă, și în așa ordine că comisiunea nu a simțit absolut nevoia nicĭ uneĭ lămurirĭ în operațiunile eĭ.

Defunctul A. Nanu a servit societatea economică în decurs de peste 25 de anĭ și în modul cel maĭ conștiincios și corect. Ar fi drept și equitabil ca și societatea să servească familieĭ cel puțin o gratificație dacă nu o pensie.

In sfîrșit colectiviștiĭ aŭ scăpat de un membru foarte incomodant. D. Motăș, care zilnic îșĭ admiră cușca de pe vîrful caselor din piața Unireĭ, a prins atîta dragoste de opera sa, în cît s'a hotărît ca să-șĭ construiască cîte o cușcă pe toate casele pe care le are deja, și pe care le are în proiecție de a le clădi, și fiind-că aceasta îĭ reclamă mult timp și ca gîndire și ca execuție, s'a rugat ca pentru viitoarele alegerĭ să nu-l maĭ pună în combinație.

Aviz amatorilor de locurĭ în consiliŭ.

Toată lumea se întreabă, cum a putut corpul technic să permită d-luĭ Motăș construirea aceluĭ foișor în vîrful caselor luĭ fără nicĭ un gust estetic și cu aparența uneĭ cuște după cum construesc evreiĭ la sărbătorile lor de toamnă.

Suntem în măsură de a ști cum s'aŭ petrecut lucrurile. Corpul technic a refuzat cererea d-luĭ Motăș, dar acesta s'a adresat d-luĭ Gane pretinzîndu-ĭ să i se permită construirea *sikisuluĭ* ce proiecta căcĭ altfel va demisiona din consiliu.

D, Ganea îngrozit de amenințarea d-luĭ Motăș, i-a dat încuviințarea în contra avisuluĭ corpuluĭ technic.

Precum că să se știe, că *sikisul* d-luĭ Motăș costă existența unuĭ consiliu comunal.

Cam scump l-aĭ plătit d-le Gane!

Rugăm pe toțĭ domniĭ abonațĭ aĭ ziaruluĭ nostru, care a întîrziat cu plata abonamentuluĭ, să bine voiască a ne achita sumele ce ne datoresc trimițîndu-ni-le prin mandat postal la adresa administratoruluĭ ziaruluĭ, pentru a nu fi pus în neplăcuta poziție de a se suspenda trimeterea ziaruluĭ.

ULTIMA ORĂ

(Serviciul nostru telegrafic special)

Procesul Dreyfus

Paris, 22 Septembrie.

D. Manau, procurorul general al curțeĭ de casație, însărcinat cu studiarea dosaruluĭ afacereĭ Dreyfus, va remite Mercurĭ rechizitorul seŭ introductiv.

Pacea Spano-Americană

Paris, 22 Septembrie.

Comisiunea însărcinată cu discuția condițiunilor tratatuluĭ de pace spano-american a ținut azĭ a doua ședință a sa. In această ședință s'a dischis discuția generală asupra protocoluluĭ de pace.

Fuga luĭ Paty du Clam

Roma 22 Septembrie.

Colonelul Paty du Clam a fost la Roma de unde a plecat Sămbătă.

Se zice că el ar fi plecat la Neapole.

Țarul în Danemarca

Copenhaga 22. Septembrie.

Imparatul Nicolaĭ al Rusieĭ va sosi Vinerĭ aicĭ spre a asista la înmormîntarea Regineĭ.

Țarul va sta la Copenhaga vre-o săptămână.

Ciuma din Indiĭ

Bombay 21 Septembrie.

Teribilul flagel al ciumeĭ crește mereŭ.

Compromisul Austro-Ungar

Viena 22 Septembre

Camera a început discuția asupra proiectuluĭ de compromis austro-ungar.

Ministrul de finanțe apără proiectul relevînd necesitatea pe care maĭ cu samă împrejurările actuale o comportă, de a se face concesiunĭ reciproce.

D. Iaworschy, luînd cuvîntul, asigură pe guvern de concursul majorității.

Deputatul Lecher atacă în mod violent pe ministrul Thun.

Lupte între Turcĭ și Creștinĭ

Cetinia 22 Septembrie

Din cauza uneĭ crime comisă de un turc, la Beranie, aŭ isbucnit încăerărĭ sîngeroase între mahometanĭ și creștinĭ. De ambele părțĭ sunt un mare numĕr de morțĭ și rănițĭ.

Bibliografiĭ

Tribuna din Sibiu a scos într'o broșură specială, «Luptele Romînilor din Transilvania», dintr'o serie de articole ale doctoruluĭ *Romanus.*

Broșura este scrisă într'un stil foarte clar, și expune într'un mod lămurit și într'o perfectă ordine, luptele fraților noștri pentru drepturile lor.

O recomandăm cu tot dinadinsul tuturor romînilor, cari doresc să cunoască starea fraților noștri de peste Carpațĭ.

***

A apărut de sub presă, și se află de vînzare la toate librăriile, importanta lucrare:

Povățuitor pentru învățarea cetireĭ și scriereĭ

de

BEATRICEA LATEȘ

Profesoară de Pedagogie la scoala normală de fete din Craiova,

***

A apărut «Expunerea Principiilor Economieĭ Politice» de Vasile I. Radu, doctor în drept, profesor. Această carte lucrată după cele maĭ noĭ izvoare, este de un deosebit folos pentru studențĭ, ca și pentru ceĭ ce se interesează la progresul nostru economic.

Prețul unuĭ volum de 432 paginĭ e **treĭ leĭ.**

De vînzare la toate librăriile din Iașĭ, și la librăria Leon Alcalay, Bucureștĭ.

Se caută un încasator cu remiză pentru anunciurĭ.
A se adresa la administrația ziarului.

Un absolvent al facultățeĭ de litere se oferă a da lecțiunĭ pentru cursul secundar.—A se adresa la redacție.

Alexandru A. Bădărău
Avocat
Strada Păcurarĭ

Vaccinările și Revaccinările
la institutul Vaccinal str. Sf. Lazăr 62, se încep la 15 August a. c.
Chemările acasă prin o carte poștală.

DESFACERE TOTALĂ
de bună voie
Magasinul de Coloniale
TH. DRĂGĂNESCU.—Iași.

Sub-semnatul, din causă a diferitelor împrejurărĭ, fiind nevoit a mă retrage din comerț: aduc la cunoștință onor. public și în special onor. clienți, care m'aŭ onorat în curs de aproape 22 anĭ, că am pus în liquidare toate mărfurile de coloniale din magasinul meŭ; Incepînd maĭ întîĭ cu seria a diferite *Liqueurĭ Franceze, Coniacurĭ, Rom Engles, Vinurĭ de Bordeaux, Șampanie etc. Cafele, Zahar, Conserve sardelăriĭ;* toate de calitate superioară.

Prețurile sunt reduse.

Desfacerea se va face pînă la Sf. Dumitru a. c.

Cu toată stima
Th. Drăgănescu.

Băcănia Națională
Ioan Vasilescu
din strada Golia No. 75 care aŭ fost închisă din cauza reparațieĭ, la 31 August s'a redeschis, complect asortată cu un noŭ și bogat asortiment de coloniale, primite proaspete.
Avis onor. clienți.

Moșia Ciocîrleștiĭ din județul Vasluĭ, în întindere de 280 fălcĭ pămînt prima calitate, avînd pădure bună de exploatat, gara Scînteia pe moșie, casă de zid de 6 camere, alte 3 camere de zid pentru servĭ, 2 coșere, 3 hambare, una stondolă, 2 pivnețe de piatră, grajd pentru 8 caĭ, șură pentru trăsurĭ, acoperite cu tablă, fîntînă, 8 pogoane vie, eaz cu pește, livadă întinsă, toate în perfectă stare.
Moșia fără nicĭ o sarcină este de vînzare.
A se adresa la proprietar: Alex. Volutză strada Romînă Iași.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele maĭ amănunțite asupra tuturor chestiunilor la ordinea zileĭ.

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, ştiinţifice, etc.**

Corespondenţi speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER,** Gassen $^1/_L$ *(Germania).* **1, STR DA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără risipă.

MORĬ *transportabile,* pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.,* compuse din maximum 4— 5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

FABRICA „LUMINA“

de

APĂ GAZOASĂ

GHERŞON & Co IAŞI

De curînd instalată, în strada Zugravilor 46, efectuiază **la domiciliu** *zilnic* saŭ la cerere printr'o simplă cartă poştală, *cu preţurile cele maĭ eftine.*

Sifoane *Sticla mică 6 banĭ*
„ *mare 12* „
Limonada 7 „

fabricată într'un local de o *perfectă curăţenie,* cu maşinĭ sistematice, în modul *cel maĭ higienic* cu apă *perfect sterilizată* şi trecută printr'un *dublu sistem de filtrare.*

Băuturile noastre gazoase din punctul de vedere al *curăţeĭ,* sticlele fiind maĭ marĭ de cît cele obicinuite, **calităţeĭ** şi **eftinătăţeĭ** învingorĭ ce concurenţă.

Cu stimă
GHERŞON & Co.
Fabrica «Lumina»
Strada Zugravilor No. 46

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăţĭ.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea liberă.

Cereţĭ Pretutindenĭ

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEŞTĬ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeş)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleştĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteştĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

IMPORTANT

Atelierul Chimico-Technic „SINGER“

Strada Golia 46.

Atrage deosebită rtenţiune onor. Public asupra următoarelor produse neîntrecute de bune cu efect *garantat*:

LAC în orĭ ce color, pentru văpsirea pălărielor de paie.

Poudre «Sanitas» rosa, crem, şi alb.

Apa de Toillette.

Săpun pentru toiletă «Cocos».

CREMA «SINGER» specială pentru conservarea încălţămintelor colorate, care întreţine pielea fiind tot-de-a-una moale şi îĭ dă lustru, mult maĭ bun, de cât orĭ-ce soiŭ de lac.

Borcanul mare **1 Leŭ** Borcanul mic **50 Banĭ**.

«CHEVREAULINA» unică pentru conservarea încălţămintelor de Chevreau.

Ceara albă „Virgină“ pentru lustruit mobile, parchete, dușamele, piele etc.

P. S. Maĭ recomandă unsorile pentru Hamurĭ, Burduf, Poclit, Şeĭ, Copitele cailor, Maşinĭ etc.

Aseminea instalaţiunĭ şi reparaturĭ de sonerii electrice şi telefoane etc.

Tot o dată recomandăm cernelurĭ în orĭ-ce coloare. Pastă qentru centigrafĭ (saŭ Hutograf) şi cerneală pentru marcat lenjurĭ (saŭ albiturĭ).

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

şi trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Leĭ *Treĭzecimiĭ,* pentru casul de moarte, şi o rentă corespunzătoare acesteĭ sume, precum şi Leĭ 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Leĭ 90,** plus accesoriĭ.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, şi se asimilează căilor ferate şi tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societăţeĭ: Bucureştĭ, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovicĭ

AVOCAT

Strada Barboĭ

C. M. Miclescu

AVOCAT

Strada Veche

ALEX. G. DABIJA

AVOCAT

Strada Golia

Ştefan Longinescu

AVOCAT

Strada Lăpuşneanu 21 Iaşĭ

UN OTEL!

De Inchiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ştefan cel Mare No. 15

Doctorul V. I. Bejan

Consultaţiĭ în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu

AVOCAT

Strada Asachi

.Iaşi— „DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 115 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — JOĬ 24 SEPTEMBRIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate. direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani.

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Regele şi concentrarea Liberalilor

In vederea apropiatelor alegerĭ comunale, toţĭ domniĭ membri aĭ clubuluĭ conservator sunt rugaţĭ să binevoiască a se întruni în fie-care Mercurĭ şi Sîmbătă, orele 8 sara, în saloanele clubuluĭ.

COMITETUL

Al douilea rescript eşit din gremiul prim-ministeriuluĭ maghiar:

„In luna luĭ Octombrie 1894, Dimitrie Sturza, actualul ministru-preşedinte şi ministru al afacerilor externe ale Romîniei, a ţinut un discurs la Orfeŭ, în care cu date a arătat, că ce şi cîte sume se trimit din partea guvernuluĭ conservator de atuncĭ şi prin a cuĭ intermediare.

„In urma acestora, guvernul ungar regesc s'a nisuit a se informa despre starea reală a lucrurilor, şi pe baza acestor date —din care o parte Vi-s'aŭ comunicat Excelenţeĭ Voastre, în 22 Martie, prin Excelenţa Sa d. prim-ministru—s'a convins, ca ajutorul anual dat de guvernul romîn pînă la 1876 pe faţă, a devenit secret şi că autorităţile susţinătoare a şcoalelor din Braşov, cu toată ordinaţiunea ministerială din 1875 şi, ce e maĭ mult, în contra art. de lege XXX, din 1883 § 78 îl primesc, ba îl chiar urgentează. **Din causa aceasta, s'a văzut necesitat a interveni la guvernul regesc romîn pe cale diplomatică în chestia subvenţieĭ, şi acesta a dat în privinţa subvenţiuneĭ o notă afirmativă cu indicarea sumeĭ**".

(Tribuna No. 198. pag. 794).

Alimentarea oraşuluĭ cu apă

Alimentarea Iaşuluĭ cu apă a fost, de maĭ mult de 30 de anĭ, una din chestiile cele maĭ greŭ de rezolvit. Consiliile comunale cîte s'aŭ succedat în capul trebilor comuneĭ în acest timp, s'aŭ ocupat pe cît aŭ putut cu această chestie, fără a-ĭ da o definitivă soluţie. Şi nu 'ĭ s'a dat soluţia maĭ cu samă din două motive maĭ principale. Intîiul, lipsa de banĭ, şi al douilea, lipsa de studiĭ serioase carĭ să indice terenul de unde se poate recolta apa în cantitatea cerută de nevoile tîrguluĭ şi de calitatea cerută de higiena şi salubritatea publică.

Primul pas a fost făcut de consiliile conservatoare carĭ stabilise, după studiile făcute, în mod definitiv, că Iaşul nu poate capata apa ce-ĭ trebue de cît trecînd în zone maĭ depărtate, atingînd pînă la maximum 60 kilometri departare. Aflarea terenuluĭ aquifer şi a zoneĭ de departare a aceluĭ teren, a fost negreşit un bun pas făcut înainte, care ne punea în faţa unuĭ singur necunoscut în loc de două.

Rezulta, e evident, ca consiliul liberal să urmeze maĭ departe firul acesteĭ lucrărĭ, întrerupt prin retragerea conservatorilor şi dacă ar fi făcut ast-fel, astă-zĭ ne puteam afla în faţa uneĭ lucrărĭ terminate ca şi teatrul, abatorul, baia etc. etc.

Consiliul comunal liberal, însă, nu ştim pentru care motive, de sigur că motive trebue să fi avut, a luat treaba de la capăt, adică de la studiĭ şi a ajuns nu ştim unde, căcĭ noĭ nu vedem alt rezultat în această importantă chestie de cît procesul cu inginerul Paiano.

S'a maĭ ventilat încă o afirmare, că după studiile făcute de d. Lindley, succesor al d-luĭ Paiano, s'ar fi găsit nu numaĭ la un loc, dar la treĭ de odată, cîte un debit de aproape 100.000 m. c. de apă, saŭ ca să fim drepţĭ, se zice că s'ar fi găsit debite variind între 50 şi 100.000 m. c. de apă în 24 de ore.

Nu ne vom ocupa de exactitatea cantităţeĭ debitelor aflate—cifrele sunt din cale afară glumeţe – vorba fiind de apa de izvor nu de rîŭ, dar ne vom ocupa de a doua chestiune, aceea a lipseĭ de banĭ în care se găseşte comuna astă-zĭ.

Afirmarea că apă s'a găsit în regiunĭ nu numaĭ apropiate, dar şi abundente, o luăm drept monedă bună; rămîne a doua parte şi cea maĭ principală—banii.

De unde vor lua liberalii banii trebuitorĭ? căcĭ milioanele lasate de conservatorĭ s'aŭ evaporat..

Aci stă toată dificultatea şi ţinem mult a ni se răspunde asupra acestuĭ fapt, căcĭ de alt-fel şi noĭ, ca toţĭ Ieşenii, vom zice: „afirmările liberale sunt amăgeli electorale". Şi nu de amăgelĭ şi promisiunĭ goale sunt doriţĭ alegătoriĭ. Ne aflăm în plină activitate electorală şi e bine a se limpezi cît maĭ mult destoinicia în treabă de la un partid la altul. Alegătoriĭ aŭ în faţa lor două partide care-şĭ dispută meritul a fi lucrat pentru comună şi de sigur că dreptatea se află într'o parte.

Conservatoriĭ aŭ dovedit că aŭ ştiut să găsească resursele trebuitoare pentru a deschide calea ne umblată încă a îmbunătăţirilor pentru Iaşĭ şi nu ezităm a ne angaja că, dacă luăm în mîna noastră conducerea gospodărieĭ comunale, vom aduce apa trebuitoare, nu de cantitatea 100.000 m. c. dar de la 10 —15.000 m. c. pe azĭ apă potabilă şi plătită de comună prin anuităţĭ pe termen, fără a recurge la nouĭ impozite şi fără a desorganiza serviciile comunale. Nu ne sfiim a declara că vom contracta un împrumut, dar ne angajăm formal a respinge cu tărie proiectul de împrumut admis de actualul consiliŭ şi care bate la uşa camerilor legiuitoare.

E chestie de operaţie financiară şi ne angajăm a înlătura de pe capul comuneĭ pacostea de operaţie financiară proectată de actualiĭ edilĭ.

Nu ne întindem în desvălirea unuĭ program de lucrările ce vom face în folosul comuneĭ, aci e chestie de aptitudine asupra căriea alegătoriĭ se vor pronunţa la urmă, maĭ cu samă că faptele din trecut le-aŭ dat în bună măsură criteriul trebuitor pentru a judeca între un partid şi altul. Ţinem, însă, o repetăm, că actualiĭ edilĭ saŭ actuala administraţie comunală, care deţine în mînile sale budgetul şi celelalte mijloace administrative, să ne spună care e soluţia definitivă ce aŭ dat în chestia apeĭ şi care e operaţia financiară asupra căriea s'aŭ oprit pentru realizarea acesteĭ marĭ lucrărĭ?

De la răspunsul ce vom căpăta, cetăţeniĭ vor vedea lipsa totală de pricepere de care sunt stăpîniţĭ liberaliĭ şi vor şti la ce isprăvĭ se pot aştepta pe viitor.

Afirmăm prin anticipaţie că actuala administraţie comunală n'a făcut nimic în marea chestie a apeĭ şi tot ce a spus nu e de cît un moft liberal-naţional cu efect electoral.

Y.

EXTERNE

Rusia contra Franţeĭ

Ocuparea Fashodeĭ de către Franceji urmează a fi la ordinea zileĭ în toată presa politică şi e greŭ încă de prevăzut sfîrşitul negocierilor, dacă negocierĭ vor avea loc, pe seama regiuniĭ ocupate de căpitanul Marchand.

Presa engleză e violentă la adresa Franţeĭ, iar aceasta susţine teza că Fashoda fiind res nullius, *regiune neocupată, armata căpitanuluĭ Marchand era în „drept" s'o ocupe, supunînd-o ast-feliŭ uneĭ neo-dominaţiunĭ franceze, Părerile sunt, fireşte, împărţite după simpatiĭ şi interese politice, iar diplomaţiĭ continuă a pescui în apa tulbure a neînţelegerilor între cele două naţiunĭ rivale pe seama uneĭ a treia,—africană ce ie drept.*

O manifestare interesantă, ivită cu această ocazie în politica internaţională, este descoperirea că Rusia ar fi avînd planurĭ suspecte în potriva aliateĭ sale, Franţa. Cităm dintr'un ziar francez şi dintre cele maĭ cu vază.

„Se ştie ce motive puternice ne opresc de a rupe relaţiile cu marea naţiune engleză. Anglia este refugiul ideilor de libertate, în mişcarea de reacţiune universală; Anglia este cea din urmă piaţă însămnată pentru comerţul francez. Un războiŭ contra Angliei ar fi o catastrofă a umanităţii; ar însămna ruina Franţeĭ.

„Germania şi Rusia caută să împingă pe Franţa contra Britanieĭ, ca să aibă mîna liberă în Europa, în Asia, în Africa. Rusia e guvernată de o ţarină germană; administraţia, finanţele industria, o mare parte din pămînturile Rusieĭ sunt în mînile Germanilor.... Presa oficială rusă, adecă maĭ toate ziarele ruseştĭ, prezintă în acest moment o curioasă privelişte. Nu spune nicĭ un cuvînt *asupra daraverilor anglo-franceze. Dar „aruncă foc şi flacărĭ" cu privire la misiunea căpitanuluĭ Marchand nevoită „prin laşitatea guvernuluĭ francez" de a ceda teren Englejilor pe Nil. Foile însă se silesc să invenineze lucrurile şi incidentele din urmă — în dauna Franţeĭ."*

Bizară e şi diplomaţia europeană.

ACTUALITATI

REGINA DANEMARCEĬ

Incă o interesantă figură de Suverană care dispare, ducînd cu sine frumoasa poemă a uneĭ lungĭ existenţe, împărţită între cea maĭ modestă muncă şi cel maĭ înalt rang social. Căcĭ Regina Louisa a Danemarceĭ, una din fiicele landgravuluĭ Wilhelm de Hesse-Cassel, a trebuit în prima tinereţă să exercite virtuţĭ de economie casnică într'o locuinţă cîmpenească de pe malurile Rinuluĭ.

La 1846 princesa Louisa, măritată cu prinţul Christian IX, cedă soţuluĭ săŭ drepturile ce avea asupra coroanelor Suedo-Norvegieĭ şi Danemarceĭ, încrezîndu-se maĭ puţin în destoinicia sa proprie decît cum făcuse Victoria a Angliei. Cu toate acestea, de atuncĭ şi pînă astăzĭ zelul Suveraneĭ Louisa s'a cheltuit în întregime numaĭ pentru binele regatuluĭ şi timp de jumătate de secol se regăseşte în toate afacerile statuluĭ influenţa eĭ, sfatul şi înţelepciunea eĭ. Recentul războiŭ greco-turc a fost unul din evenimentele care a impresionat maĭ adînc şi maĭ trist pe bătrîna regină, aĭ căreĭ copiĭ ocupă atîtea tronurĭ în Europa, începînd cu Impărăteasa Rusieĭ şi sfîrşind cu Regele George al Grecieĭ.

Princesa Louisa a putut vedea mulţĭ membri încoronaţĭ aĭ numeroaseĭ sale familiĭ îndusmăniţĭ şi rivalĭ din pricinĭ politice, din interese protivnice; şi doară la Curtea Danemarceĭ se întrunise la zile marĭ monarhiĭ învrăjbiţĭ, aliaţĭ un moment în jurul bătrînilor suveranĭ danejĭ.

Femeie devotată şi caritabilă, princesa Louisa era în acelaşĭ timp o fire artistică prin excelenţă—calitate în totdeauna priincioasă în aventuroasele vieţĭ de suveranĭ.

«Probabil că regina Louisa n'a lăsat memoriĭ ca Bismarck,—observă cu spirit ziarul *Figaro*; dar dacă şi-ar fi notat zi cu zi emoţiile de la suirea sa pe tron pînă în lunile din urmă ale vieţeĭ sale, ce varietate de peripeţiĭ şi sentimente! Nimenĭ maĭ bine ca dînsa n'a cunoscut extremităţile împrejurărilor omeneştĭ pentru că ea reprezinta, în cel maĭ înalt înţăles al cuvîntuluĭ, spiritul de familie care une orĭ se rătăceşte în curţĭ regale ca şi aiurea».

SIMPLE ÎNTREBĂRĬ

Suntem rugaţĭ să întrebăm pe maĭ marĭĭ de la primărie:

De ce nu s'a dat nicĭ un curs raportuluĭ adresat de şeful echipeĭ seria a IV, din 26 Iulie, relativ la furtul a 5 metri cubĭ macadam de pe strada Zugravilor, şi la adaosul de plată care se dedea pavagiuluĭ Dimitrie Codreanu?

De cîte orĭ s'aŭ stricat, s'aŭ făcut şi s'aŭ refăcut pavajul şi trotoarele stradeĭ Zugravĭ, şi dacă metrul liniar de pavaj nu costă 8 leĭ afară de materialul întrebuinţat?

De ce, după denunţarea d-luĭ Cişman, cum că d. Carol Brif, funcţionar la biuroul tecnic, n'a întrebuinţat, pentru lucrarea uneĭ porţiunĭ din strada Hotin, cantitatea de nisip pe care a trecut-o în condicĭ—de ce nu s'a făcut anchetă, maĭ ales că inginerul primărieĭ mersese la faţa loculuĭ şi-şĭ formase deja convingerea cum că denunţarea e întemeiată?

Este adevărat că printre funcţionariĭ comunalĭ este unul care a fost condamnat la munca silnică pentru omor?

Oare, funcţionarilor de la canalizarea Calceaneĭ li se maĭ plătesc lefurile, căcĭ lucrările aŭ încetat de la 26 August din lipsă de ciment?

Simple întrebărĭ, la carĭ vom respunde tot noĭ dacă administraţia comunală nu va bine voi să răspundă.

Mazîliĭ de la Huşĭ

Ni se scrie din Huşĭ:

Iată primele schimbărĭ carĭ s'aŭ făcut între funcţionariĭ judeţuluĭ Fălciu în urma numireĭ nouluĭ prefect.

D. Ralle, administrator financiar, trecut în aceeaşĭ calitate la Vasluiŭ în locul d-luĭ Brighiu, care trece la Fălciu.

D. Toporescu, fost poliţaiu la Vasluiŭ în timpul prefectureĭ d-luĭ State, a fost numit poliţaiŭ al oraşuluĭ Huşĭ, în locul d-luĭ căpitan Nicu Andreĭ, demisionat.

Fostul prefect Munteanu 'şĭ a regulat, pe ziua de 1 Octombrie, drepturile la pensie, care se rîdică la 750 leĭ pe lună. D-sa s'a stabilit în Huşĭ, unde maĭ speră să facă politică, crezînd că pensionarul Munteanu îşĭ va putea schimba periĭ de lup pe care îĭ are prefectul Munteanu.

Celebrul primar Triandafil a declarat că se retrage pentru tot-deauna în viaţa privată.

Ultimatum Regal

Se dă ca sigur că Maiestatea Sa Regele, la prima audienţă ce a acordat d-luĭ Dimitrie Sturdza, i-a pus întrebarea dacă a isbutit să ralieze la guvern elementele liberale disidente.

La răspunsul negativ al premieruluĭ, Suveranul i-ar fi obiectat că împacarea cu disidenţiĭ este absolut necesară pentru trăinicia macar provizorie a regimuluĭ, şi că 'ĭ dă timp de a lucra în acest sens pînă după terminarea manevrelor.

Or, Duminică, 27 Septembre, se sfîrşesc manevrele şi avînd date raporturile maĭ mult de cît acute dintre ocultă şi disidenţĭ, e de presupus că în treĭ zile nu se va putea opera faimoasa concentrare.

Care va fi răspunsul pe care primul sfetnic al Coroaneĭ îl va da Suveranuluĭ peste treĭ zile, şi care va fi deciziunea ulterioară a Maiestăţeĭ Sale Regeluĭ faţă cu izolarea în care se găseşte d. Miţiţă Sturdza?—iată chestiĭ a căror rezolvire va avea o influenţă importantă asupra mersuluĭ afacerilor ţăreĭ.

De o cam dată se ştie că, în ce priveşte rezultatul tratativelor, primul ministru a perdut chiar şi puţina speranţă ce o hrănea astă vară, pe cînd făcea planurĭ cum să-şĭ numere la toamnă bobociĭ.

NU MUNCEA!

Acesta a fost răspunsul luĭ Luigi Luccheni, asasinul împărăteseĭ Austrieĭ, la întrebarea ce i-a adresat un ziarist în închisoarea de la Geneva. Nu muncea! Un cuvînt ponegritor, un calificativ pentru o fiinţă, trîntor, aşa zis, al societăţeĭ, cînd s'ar întîmpla să fie, dar cu cinism aplicat, cuĭ? uneĭ femeĭ, uneĭ împărătese, uneĭ fiinţe cuprinsă în toată viaţa sa de sentimentele cele maĭ umane. Iată la cîtă rătăcire duce aplicaţiunea greşită a unuĭ cuvînt, pronunţat de Luccheni, ca o justificare pentru faptul săŭ odios. Orĭ-ce cuvînt ca idee poate avea maĭ multe semnificaţiunĭ; remîne ca întrebuinţarea ce se face de el să 'ĭ dea adevăratul înţăles. De pildă cuvintele *nu muncea, libertate, luptă pentru existenţă*, etc., ca ideĭ.

Să luăm cuvîntul *libertate* în următoarea aplicaţiune: orĭ care fiinţă are libertatea de a face tot ce nu vatămă pe altul. Dar oare de aicĭ poate a se zice că pe sine se poate vătăma fără răspundere? poate a se schilodi, a'şĭ rîdica viaţa sa proprie? Zic nu, căcĭ omul ca fiinţă raţională este dator a suporta viaţa cu toate nevoile eĭ.

La cazurĭ de suferinţĭ fizice a întrebuinţa mijloacele de vindecare prescrise de ştiinţa medicală pînă la ultima respirare; la atingerea onoareĭ sale de către alţiĭ, a cere satisfacerea cuvenită înaintea opiniuneĭ publice, înaintea autorităţilor legale; la atingerea demnităţeĭ sale prin sine însuşĭ, a suporta cu resignaţiune toate consecinţele, a se căi de faptele sale imputabile private sau publice, dar nu a'şĭ nimici aşa zisă propria sa existenţă: aceasta este *lupta pentru existenţă* în înţălesul propriu şi strîns al cuvîntuluĭ; în înţălesul maĭ larg, încă se poate zice această expresiune de către o fiinţă care, cu schimbul munceĭ sale zilnice, luptă pentru a cîştiga cele trebuitoare pentru a doua zi pentru sine şi aĭ săĭ, dar a zice cineva că luptă pentru existenţă în senzul material cînd dispune de prisosurĭ în averea sa, cum se ştie că auzim aceasta maĭ în toate zilele, este o *absurditate*.

Nu este cinstit şi demn decĭ a uza de libertatea personală atentînd la propria sa existenţă fiinţa raţională; se ştie şi este constatat că aşa prostie nu fac şi n'aŭ făcut fiinţele inferioare omuluĭ!

Darwin, Buffon şi alţiĭ ne-au descris omul şi cele-lalte animale inferioare luĭ; să se pună în alăturare ceea ce Darwin a scris despre animale cu ceea ce Ovidiŭ a expus în Metamorfozele sale şi concluzia alegorică este plină de instrucţiune.

Acelor carĭ aŭ comis acte nedemne asupra vieţiĭ lor propriĭ saŭ s'au schilodit, să le zicem: D-zeu să-ĭ erte! că amar au greşit, începînd din anticitate, fără a-ĭ numi: marĭ sau micĭ, pînă la Henri de maĭ dăunăzĭ, carĭ toţĭ aşa numiţiĭ fiĭ aĭ luĭ D-zeu nu au vrut şi n'au ştiut a-l reprezenta cu demnitate cum se cuvine pe acest pămînt. Destul natura cu fatalitatea sa scurtează maĭ curînd sau maĭ tîrziu cu ceva firul vieţeĭ tuturor fiinţelor, cu auxiliarele sale boale, epidemiĭ, etc., apoĭ şi oameniĭ, fiinţĭ raţionale, cuvine-se a-şĭ grăbi dispariţiunea lor din lume pe motive rău justificate?

Luccheni, ca tînăr deştept, după cum se zice, nu ştia el că munca se împarte în muncă corporală şi intelectuală, după poziţia socială a individuluĭ? Uniĭ muncesc manual cu sapa, hîrleţul, cu acul, cu sula, cu barda, cu diverse maşinĭ şi instrumente, etc., alţiĭ muncesc maĭ mult cu mintea, cu creierul la diferitele ramurĭ ale ocupaţiunilor omeneştĭ: ca administratorĭ, legiuitorĭ, magistraţĭ, medicĭ, profesorĭ, miniştri, domnĭ, regĭ şi împăraţĭ.

Măsura şi valoarea munceĭ se dă după calitatea şi utilitatea lucruluĭ, după profesiunea persoanelor, după treapta lor în societatea civilă şi politică, industrială, artistică, etc., în fine după sacrificiile materiale şi intelectuale puse în serviciul societăţeĭ umane, după cîte şi cîte alte consideraţiunĭ, fie reale, sau numaĭ estetice.

Pentru o împărătească îndrăznesc a zice că anarhistul Luccheni, dacă aşa este, trebuia să fie prea mulţumit cu cîte a făcut, cît a muncit şi muncea acea nobilă fiinţă, prin acea că pe mulţĭ îĭ mîngăia cu dulcĭ şi graţioase vorbe, pe mulţĭ de orĭ ce naţie, ajuta la uşurarea

greutăţilor traiuluĭ pe copiĭ, bătrînĭ, văduve, orĭ unde şi orĭ cînd i se prezenta cazurĭ de a practica sentimentele sale înalte filantropice. Trebuia ca Luccheni să O vadă săpînd, torcînd, cusînd sau mînuind o maşină. Destul că Ea făcea fapte mult maĭ de valoare, după înalta sa poziţie socială, cum se ştie de toată lumea, că adese în fapte filantropice îşĭ istovia toată caseta sa personală.

Anarhismul ca o grupare împrejurul unor vederĭ, ca toate grupările omeneştĭ, cîte aŭ fost din anticitate pînă în acest secol, toate s'au ivit după timp şi împrejurărĭ, cu planurĭ şi scopurĭ anumite, carĭ întru cît prin ameninţărĭ şi lupte reale şi de ideĭ, au făcut să rezulte un ce bun pentru popoare şi omenime în genere, s'au întins, aŭ prins rădăcinĭ, au durat atîta, cît circumstanţele cereaŭ sau permiteau, sau au trecut şi trec apoĭ în şirul faptelor de domeniul istoric. fie acele grupărĭ religioase politice saŭ filantropice.

Anarhismul după procedările sale cunoscute cu asasinarea luĭ Carnot, a Impărăteseĭ Austrieĭ aŭ făcut jertfe umane de fiinţĭ scumpe concetăţenilor, şi chiar lumeĭ întregĭ, au făcut să dispară edificiĭ, fabricĭ cu capitalurĭ enorme şi zecĭ de sute de lucrătorĭ, carĭ saŭ aŭ perit, saŭ au remas cu familiile lor peritorĭ de foame. Aceasta vrea să zică evoluţiune de amendare a lucrurilor şi instituţiunilor actuale ?! Trist lucru!

Efectele triste şi îngrozitoare, făptuirile odioase, practicate cu fanatism de nişte oamenĭ grupaţĭ în jurul unor ideĭ greşit concepute, cărora tind a le da aplicaţiunĭ distructive ante-umane şi iraţionale: a distruge tot ce ţi se opune, pentru a constitui alt ceva din noŭ. Ce? cînd, pînă cînd şi cum? A distruge fiinţĭ omeneştĭ este tot una cu a distruge un lucru: o păreche de cisme, o oală, un scaun, chiar un edificiu? Aşa trebue să fie respectat dreptul omuluĭ la viaţă proclamat de mult de ştiinţă şi raţiune pentru el? încumbînd aceasta ca o datorie de împlinit nu numaĭ de către toţĭ oameniĭ ca indivizĭ unĭĭ către alţiĭ, dar chiar de popoarele constituite ca atare prin formele legale interioare şi internaţionale.

Respectul la dreptul de viaţă al omuluĭ poate să fie ca o verigă puternică şi decisivă la realizarea măreţuluĭ principiŭ propus şi anunţat de *Marele Autocrat* al tuturor Rusiilor, *Dezarmarea generală*. Despre aceasta altă dată. Acuma citez: «fericiţĭ făcătorĭ de pace că aceia fiiĭ luĭ D-zeŭ se vor numi etc.» şi tot acum mă atrase firul celor întîmplate aşa pe neaşteptate prin comiterea odiosuluĭ fapt al anarhiştilor, carĭ n'ar fi răŭ ci *bine, util* şi *frumos* a se gîndi la unele ca cele zise maĭ sus, aşa pe scurt făcînd şi d-lor parte din genul omenesc şi să reflecteze că sînt greşiţĭ în procedarea lor, aruncînd o ochire serioasă la cele arătate de istorie în mersul progresiv al civilizaţieĭ din timpurile vechĭ până astăzĭ, se vor convinge că asasinările şi distrugerile nu împedică mersul firesc al evoluţiunilor sociale, sprijinite de asentimentul uneĭ marĭ majorităţĭ, bazate pe o opinie publică bine întemeiată şi justificată

Multe suferinţĭ a îndurat omenirea până a ajuns la formele moderne religioase civile şi politice, prin cîte crize a trecut, cît sînge au udat pămîntul; compare acele faze şi stărĭ cu formele actuale de guvernare şi d-lor vor vedea o diterinţă enormă în spre bine şi în fine că este bine a se feri de celule sau de vre o insulă ca insula Draculuĭ.

Spre înlăturarea relelor urmărĭ, ceilalţĭ membri aĭ genuluĭ omenesc, prin reprezentanţiĭ lor legalĭ, prin guverne după naţiĭ şi ţărĭ, pot indiscutabil avea dreptul şi datoria şi trebue să voiască a pune în evidenţă că ştiŭ a'şĭ îndeplini mandatul încredinţat de la D-zeu şi oamenĭ, arătînd a se vedea clar ce legătură corelativă este între *drept, datorie* şi *putere*, care şi cînd trebue să primeze şi întru cît spre pastrarea ordineĭ publice, asigurînd prosperitatea naţiuneĭ în interiorul fie-căreĭ ţărĭ, prin măsurĭ luate prin înţelegere reciprocă spre binele popoarelor în special şi al omenireĭ în genere.

1898 Sept.

Boteluriu.

Noapte bună!...

Adorm pădurile de brad
Şi stelele în haos cad.
E cer senin şi vis de lună,
Noapte bună.

Pe stîncĭ cascadele lucesc,
Izvoarele vibrînd şoptesc
Şi cerbiĭ dorm sub ceru'n floare
La răcoare.

Acuma nimfelor veniţĭ
Cu faunii de vĕ iubiţĭ....
E cer senin şi vis de lună.
Noapte bună!

Bucegĭ 98.

G. Dem. Mugur.

„Opinia" la Tîrgu Frumos

Multe comune vor fi suferind pe urma locustelor colectiviste, dar nicĭ una cred că nu pătimeşte ca nenorocitul nostru tîrguşor.

In capul comuneĭ noastre se află d. Iamandi care e avocat cît şi primar. Cînd e în opoziţie clienţiĭ îl dau cu totul uitării.

A fost pus primar la venirea liberalilor prin stăruinţele d-luĭ Handoca, ruda d-luĭ Iamandi şi care are mare compătimire pentru d-sa, de oare ce aud că şi d. Handoca ştie din propria-ĭ experienţă cît de dureros e să fiĭ avocat în opoziţie.

De şi de la început lucra ca un om hămisit cînd poate trăi din banul altuia totuşĭ le făcea maĭ pe acoperitele. Acum de o bucată de vreme comite toate nelegiuirile cu cea maĭ mare îndrăzneală, lăudîndu-se cu numele d-luĭ Georgian, declarînd că, cît va fi acesta prefect, poate face orĭ ce fără să se teamă de nimene şi are dreptate omul nostru căcĭ cam de multe l'a acoperit d. Georgian.

Cuţitul a ajuns la os. Lumea a început a se alarma. D. căpitan Duca făcîndu-se ecoul opinieĭ publice desinteresate şi independente din Tîrgu-Frumos, a cerut luna trecută telegrafic primuluĭ procuror din Iaşĭ să vie să constate delictele primaruluĭ. Primul procuror în loc de a descinde la faţa loculuĭ, a depeşat suprefectuluĭ să întrebe pe d. Duca şi pe d. Brudea în ce stă abuzurile primaruluĭ.

Depeşa a fost primită la 3 p. m. Imediat supleantul suprefectureĭ a alergat de a comunicat primaruluĭ. A urmat o ferbere între primar, ajutor şi casier pentru a aranja totul. Denunţătoriĭ însă n'aŭ fost chemaţĭ la suprefectură.

A doua zi dimineaţă d. Brudea şi cu d. Duca s'aŭ dus la suprefectură. Supleantul atuncĭ le a declarat că chiar era să trimeată după d-lor în executarea telegrameĭ parchetuluĭ. D. Duca a declarat că de şi cu procedarea d-luĭ supleant culpabiliĭ au putut să acopere unele fapte totuşĭ roagă să vie, pe răspunderea d-sale, primul procuror căruia îĭ va face dovadă de multe abuzurĭ. Supleantul a telegrafiat în acest sens d-luĭ prim-procuror, care nu s'a deranjat.

După 7 zile dd. Duca şi Brudea sunt chemaţĭ la parchet. D. prim-procuror a consiliat pe denunţătorĭ să se ducă să spue lucrurile d-luĭ Georgian, căcĭ d-sa nu poate lucra fără intervenirea prefectuluĭ. Denunţătoriĭ s'aŭ îndărăpnicit a cere hîrtie d-luĭ prim-procuror şi au pus pe hîrtie denunţurile lor. D. prim-procuror n'a dat nicĭ un curs acesteĭ plîngerĭ, nicĭ n'aŭ dat măcar pe denunţătorĭ în judecată pentru calomnie.

Iată cîte-va din gravele fapte denunţate: D. Iamandi ţine în arendă 22 fălcĭ din moşia tîrguluĭ, pe partea dreaptă a şoseleĭ Tîrgu-Frumos—Hîrlăŭ. Pe acest pămînt a sămănat popuşoĭ, orzoaică şi ovăz. Arătura a făcut-o cu plugurĭ conduse de podariĭ plătiţĭ de comună. Secerea, trieratul şi transportul recolteĭ l-a făcut cu aceiaşĭ podarĭ, avînd de vătav pe grădinarul comuneĭ plătit cu 80 de leĭ lunar

Cîntăritul şi predarea la gară a făcut-o cantaragiul şi cotarul comuneĭ.

Are o cireadă de vr'o 30 de vite, la care întrebuinţază cu rîndul pentru pază pe pompieriĭ şi gardiştiĭ comunei.

Carele sale aŭ fost scutite de jugăritul prevăzut de legea maximuluĭ.

Imitînd exemplul primaruluĭ Burghele din Dorohoĭ darmăă sub diferite pretexte casele oamenilor carĭ îĭ fac opoziţie.

Dacă d. Georgian va împedeca încă multă vreme parchetul de ale se amesteca în daraverurile necurate a primaruluĭ, în curînd fostul avocat nevoeş, va deveni unul din oameniĭ ceĭ maĭ chiaburĭ din Tîrgul Frumos.

Noroc că 1 Noembrie nu e departe şi alegătoriĭ vor şti să retrimeată la judecătorie pe d. Iamandi, cu toată protecţia d-luĭ Georgian.

Un fost naiv.

(Va urma)

Ştiinţi-Litere-Arte

Interview teatral No. 8.

Nicĭ apropierea Sfîntuluĭ Dumitru—epocă de activitate la „Credit", nicĭ aventurile procesuluĭ cu Spiridonia nu împiedică pe mult popularul Pechea — cetiţĭ P. S. Alexandrescu — să-şĭ caute de repetiţiĭ la teatru, în vederea stagiuniĭ. Il abordarăm ierĭ:

— Ce preparĭ noŭ?

— Adică ce-mĭ prepară dumnialor, vreĭ să zicĭ?

— De loc. Rolurile ni se trimit la domiciliu.

— Va să zică în „Ami Fritz."

— Joc un rol pe care... nu l'aşĭ jucă.

— Genul?

— Got...

— Adevarat: nu-ţĭ aparţine. Dar ce crezĭ despre viitoarea stagiune?

— Dacă s'o alege tot piese carĭ nu aŭ *căutare* în publicul nostru...

— Atuncĭ opinezĭ tot pentru?...

— „Zîna Zînelor", fireşte. Melodramă, muzică, feeric—şi bătae la cassă pentru locurĭ.

Cetitoriĭ noştriĭ ştiŭ că „Zîna" a dat prilej d-luĭ Fîntînaru, anul trecut, să amendeze pe Pechea, pentru că nu e din *club*, ca alţiĭ.

*

Cetim într'un ziar parizian:

Un noŭ oaspete cu vază. D. Constantin Marghiloman, fratele d-luĭ Al. Marghiloman, bine cunoscutul sportsman, s'a instalat împreună cu doamna, strada Pierre Charron.

D-na Marghiloman, născută princesa Stirbey, iubeşte Parisul cu ardoare; era visul eĭ artistic să locuiască aci, „et dame, ce que femme veut..."

*

Ziarele germane se pasionează tot maĭ mult în jurul adevaratelor şi pretinselor memoriĭ ale prinţuluĭ de Bismarck. De astă dată se anunţă apariţia unor autentice „cugetărĭ şi Amintiri" de ale reposatuluĭ cancelar, în editura Cotta din Hamburg.

*

Incă o consecinţă... literară a afacereĭ Dreyfus. D-na Marie Anne de Bovet una din cele maĭ distinse colaboratoare la ziarul femenist şi Dreyfusist „La Fronde" se retrage de la acest ziar „care insultă tot ce e maĭ drag" d-neĭ de Bovet,—armata.

*

Găsim într'o revistă medicală Franceză:

„Se caută un doctor în medicină saŭ un student cu 16 inscripţiĭ medicale, în curent cu „medicina miiitară" pentru a fi angajat în expediţia abisiniană.

In ce constă oare medicina specială „militară"?

INFORMAŢII

Aflăm cu adîncă părere de răŭ că d-na Stefania Muzicescu, soţia d-luĭ G. Muzicescu după o lungă şi grea suferinţă a încetat din viaţă aseară, 22 Septembre.

Condoleanţele noastre familieĭ.

Bărbierul Dumitriu Ilie, din strada Sărărieĭ No. 5, s'a tînguit poliţieĭ că fiul săŭ Constantin Dumitriu a luat din casă o pereche de haine, un palton, una sută leĭ şi a dispărut.

Un reporter al nostru ducîndu-se prin hală a fost asediat de casapĭ şi rugat a publica prin jurnal toate abuzurile ce se comit de administraţia comunală la abator. Ni s'aŭ făgăduit cazurĭ anume şi dovezĭ evidente.

Promitem să revenim şi să răfuim pe ceĭ de la comună după cum li se cuvine.

Erĭ s'a ţinut licitaţie în cancelaria prefectureĭ de judeţ, pentru arendarea moşiilor statuluĭ: Mînzăteştĭ-Filfieştĭ, care s'a adjudecat asupra d-luĭ inginer Simon din Focşanĭ, cu arenda de 3,000 de leĭ anual şi Băicenĭ şi Polienĭ, care s'a adjudecat asupra luĭ Marcu Gutman, cea dintîĭ cu arenda de 9,000 leĭ anual şi a doua cu 6,500 leĭ auual.

La 30 curent primăria şi d. Tacu personal sunt citaţĭ înaintea judecătoruluĭ Ocoluluĭ II în procesul intentat de d-nul Cişman pentru mandatarea diurneĭ pe timpul servit şi nerecunoscut de primărie.

Acest proces promite a face mare senzaţie de oare ce în pleduarie aŭ a se destăinui lucrurĭ importante.

Resultatul examenelor generale de liceu şi celor ce trec în seria de Sept., se va cunoaşte abia Sîmbătă, cînd se isprăveşte oralul.

Aflăm că se vor face următoarele permutărĭ în corpul didactic.

D-ra *Cociuban* de la şcoala No. 1 Bîrlad va trece la Tecuciu, şcoala mixtă din Satul Nou, schimbînd cu d-ra I. Harnagea.

D-ra *Cota* trece de la şcoala primară No. 2 din Huşĭ la Bîrlad în locul d-reĭ Harnagea.

D-ra *Caramlău* institutoare în Huşĭ schimbă cu d-ra Hotnog de la şcoala No. 5 Bîrlad.

Schimbările se vor face în cursul luneĭ Octombrie.

D. Ioan Dan, ajutor la arhiva primărieĭ, a fost înlocuit prin d. Nicolau, ginerele preutuluĭ Patron de la biserica Ziua Cruceĭ, vestitul agent electoral liberal. Numaĭ după multe insistenţe şi chiar ameninţărĭ d. Dan a fost numit în postul de sub-perceptor la barieră cu salar de 72 leĭ lunar, pe cînd în vechiul post primea 125.

Se zice că d. Tacu a făcut aceasta după ce i s'a spus de către preutul Patron ca să nu se aştepte la concursul său electoral dacă nu va da această slujbă ginereluĭ său Nicolau.

D. Tacu s'a supus.

Intre ceĭ pe carĭ clubul liberal îĭ are înscrişĭ pe lista de mazilie e şi d. Nicu Pogonat, directorul epitropieĭ, şi sufletul d-luĭ Macri. Această hotărîre virilă va produce mult sînge răŭ d-luĭ Macri, dar clubul e hotărît a trece peste d-sa numaĭ să facă loc unuĭ colectivist *sadea*... cel puţin pentru alegerĭ.

La expoziţia regională de vite, care se va deschide la abatoriul din oraşul nostru la 20 Octomvrie, toţĭ proprietariĭ marĭ vor trimete din cele maĭ frumoase vite ale lor. După cum ni se spune, vor veni şi mulţĭ străinĭ din Basarabia şi Bucovina la această expoziţie.

Direcţia căilor ferate romîne va reduce preţurile pentru călătorĭ.

Am anunţat deja că la 20 şi 21 Octomvrie vor avea loc pe şesul Frumoaseĭ alergărĭ de caĭ. Aflăm că pe lîngă d-niĭ Nicu Catargi şi Tărnoveanu, carĭ vor trimete caĭ la aceste curse, va maĭ participa şi d. Nicu Nanu, cu unul din ceĭ maĭ frumoşĭ caĭ aĭ săĭ, care a alergat şi la cursele cele marĭ din Paris.

Ni se scrie din Bacăŭ.

Atît tabăra conservatoare cît şi tabăra liberală aŭ început a se mişcaĭ Ast-fel, deputaţiĭ şi senatoriĭ ocultişt-din localitate s'aŭ întrunit la senatorul Alex. Vilner, unde aŭ format lista pentru alegerile comunale. S'a hotărît ca primar să fie reales blajinul Costică Vlaicu şi actualiĭ consilierĭ afară de 3, carĭ vor fi înlocuiţĭ. Printre candidaţiĭ noŭĭ la consiliŭ vor fi d-niĭ căpitan Calomfirescu şi M. Ploescu.

Situaţiunea se pare că a fost dată d-luĭ senator Gh. Exarchu, care a introdus în lista viitoruluĭ consiliŭ pe amicul săŭ Calomfirescu—om de alt-fel cu greutate.

Vom vedea la 1 Noemvrie ce vor zice alegătoriĭ despre toate aceste combinaţiĭ.

In tabăra conservatoare de asemenea domneşte o mare mişcare. S'a ales o comisiune compusă din d-niĭ Nelo Donicĭ, Eugen Teodorini, Stefan Costandache şi N. Botez spre a întocmi un proect de statute.

Comisiunea s'a întrunit în maĭ multe serĭ la d. Toma Rafael.

Indată ce proectul de statute va fi gata se va convoca o adunare generală spre a-l discuta şi vota, după care se procede la alegerea definitivă a comitetuluĭ indicat de statute şi cu acea ocaziune se va întocmi o listă pentru alegerile comunale.

Toţĭ membriĭ partiduluĭ lucrează cu energie pentru reuşita alegerilor comunale, în sensul telegrameĭ d-luĭ Lascar Catargi adecă pentru a se alege oamenĭ cinstiţĭ şi capabilĭ.

D. Petru Carp printr'o scrisoare adresată d-luĭ inginer Beloianu, a rugat pe toţĭ amiciĭ săĭ să lucreze în unire cu conservatoriĭ la alegerile viitoare.

La spitalul Sf. Spiridon a fost internat Gheorghe a Ileneĭ, din comuna Poenĭ, care ducîndu-se asară cu caiĭ la cîmp 'ĭ aŭ eşit înainte patru indivizĭ carĭ l-aŭ maltratat într'un mod foarte grav.

Locuitorul Vasile Popa, din comuna Bădenĭ, judeţul Botoşanĭ, a furat un cal şi ducîndu-se la primarul aceleĭ comune, a făcut un bilet falş pentru cal ca să'l poată vinde. Vasile Popa s'a dus la Hărlăŭ cu calul; la barieră a prezintat biletul perceptoruluĭ Costache Manoliu, care fiind în acel timp foarte ocupat, n'a dat destulă atenţie biletuluĭ.

In iarmaroc, Vasile Popa a fost prins cu calul de furat şi cercetîndu-se, s'a arestat perceptorul, pe cînd adevăratul vinovat stă liber.

Jandarmeria din Unghenĭ a prins pe femeea Catinca a luĭ Vasile care voia să treacă în Unghenĭ ruşĭ. Intrebată cum o cheamă, maĭ întîĭ a declarat adevaratu-ĭ nume, dar în urmă a început a rîde şi a vorbi fără nicĭ un înţeles, dînd semne de nebunie. Jandărmeria de acolo a trimis-o la secţia de Iaşĭ.

FOIŢA ZIARULUĬ «OPINIA»

5)

A. HIRIACOV

LEGEA LUĬ BALDER

Legendă Norvegiană.

Aşa a fost şi aşa va fi, la aceasta voia luĭ Odin. Dă drum liber corăbieĭ tale, străbate toate mările, cutreeră toate ţările pămîntuluĭ şi tu nu veĭ găsi un aşa loc, unde ziua nu s'ar schimba în noapte, unde vara nu s'ar schimba în iarnă, unde omul n'ar omorî pe om. Pentru aceia totdeauna aşa a fost şi aşa va fi, la aceasta voia luĭ Odin. Dar pînă ce tu încă eştĭ cu noĭ, aruncă-ţĭ gîndurile acestea, bea cu noĭ mied dulce şi lasă pe scalziĭ înţelepţĭ să ne cînte cîntecele lor.

Şi din noŭ începură să se ciocnească cupele, să spumeze miedul, să răsune vorba şi rîsul. După cuvintele bătrînuluĭ Vaulund eşi un scald cărunt şi 'ncepu să cînte. Cîntă el despre luminatul Balder şi despre orbul luĭ frate Gedera cu reutăcioasa Lochi. El cîntă faptul, cum blondinul pletos Balder căzu sub lovitura orbuluĭ frate şi cum rîdea Lochi, cea cu inima neagră. El cînta, cum toate fiinţele lumeĭ aŭ trebuit să plîngă pentru a apăra pe Balder, pentru a-l smulge din împărăţia întunereculuĭ,—şi totul a plîns, toate vocile lumeĭ s'aŭ vărsat într'un singur suspin, afară numaĭ de-a uneĭ singure bătrîne, în care aŭ recunoscut pe invidioasa Lochi.

Drept răspuns scalduluĭ se încruntară albele sprîncene ale eroilor şi mînile fără voie fură duse la arme. Şi maĭ cîntă înţeleptul scald, cum murind Balder a început să se întunece slava Aşilor, iar pe pămînt să se ivească împărăţia discordieĭ şi a violenţeĭ. Bătrînele capete ale eroilor se afundară în tăcere şi sprincenele lor albe se încruntară. Şi cîntă scaldul că fratele se va scula contra frateluĭ şi fiul contra tatăluĭ şi un acoperiş de ghiaţă va zăcea pe peptul pămîntuluĭ treĭ anĭ. Şi de-odată vor cînta treĭ cocoşĭ: de aur în Valhala, de foc pe pămînt şi galbĕn în infern. Se va clătina lumea şi Negrul Uriaş se va scula într'o manta de foc, iar sabia luĭ va luci maĭ strelucitor ca soarele. Negrul Uriaş va învinge cu prietiniĭ săĭ şi pe puternicul Odin şi pe toţĭ mariĭ Aşĭ.

(Va urma) **Traducere de Slioza.**

DESFACERE TOTALĂ
de bună voie
Magasinul de Coloniale
TH. DRĂGĂNESCU.—Iaşĭ.

Sub-semnatul, din causă a diferitelor împrejurărĭ, fiind nevoit a mă retrage din comerţ: aduc la cunoştinţă onor. public şi în special onor. clienţĭ, care m'aŭ onorat în curs de aproape 22 anĭ, că am pus în liquidare toate mărfurile de coloniale din magasinul meŭ; Incepînd maĭ întăĭ cu seria a diferite *Liqueurĭ Franceze, Coniacurĭ, Rom Engles, Vinurĭ de Bordeaux, Şampanie etc. Cafele, Zahar, Conserve sardelărĭ;* toate de calitate superioară.

Preţurile sunt reduse.

Desfacerea se va face pînă la Sf. Dumitru a. c.

Cu toată stima
Th. Drăgănescu.

De arendat

Moşia Pănceştiĭ din jud. Roman, fosta proprietate a defunctuluĭ Ioan Strojiŭ. Amatoriĭ sunt invitaţĭ să se adreseze în Roman la d. Scarlat Ghidionescu saŭ în Iaşĭ la d. avocat Bădăreŭ.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraş).
A se adresa la Redacţie.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg
Usina centrală de Electricitate din Iaşi
Representant Inginer S. MARCU
Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscinţa onor. Public Iaşan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalaţiunĭ exterioare şi interioare de ecleraj electric şi de aplicaţiunea electricităţii pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menţionatelor instalaţiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum şi un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatării luminei electrice a oraşuluĭ Iaşĭ, deci avînd exclusiv dreptul de a recepţiona instalaţiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face preţurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid şi după regulele technice, luînd garanţiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziţie unde se va putea vedea o mare variaţiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, maşinĭ de încălzit, de călcat, de aprins ţigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mişcare prin electricitate.

Planurĭ, devise şi orĭ ce alte informaţiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 şi de la 2—7.

Cu toată stima
DIRECŢIUNEA

Cota oficială

Constanța 22 Septembrie 1898.

Orz 2200 hect. lei 4,50. Meiŭ 350 hect. leĭ 4.80. In 750 hect. 11.50. Rapița 650 hect. 5.90. Grîu arnăut 450 hect. leĭ 8.90. Grîu de toamnă 180 hect. leĭ 9. Secară 110 hect. leĭ 6. Ovăz 20 hect. leĭ 4. Fasole 70 hect. leĭ 9.

Toate în oraș la magasie.

Unde e vinovăția luĭ Arbore?

„Peștele de la cap se împute“ zice o vechie zicătoare romînească și aceasta e cu atît maĭ adevărat, cu cît videm, că colectiviștiĭ țin foarte mult a nu se desminți întru nimic, cînd e vorba de a se arata demnĭ urmașĭ aĭ principiilor filosofieĭ poporuluĭ, că doar nu în zadar se pretind a fi născuțĭ din rărunchiĭ națieĭ și ca alarĭ caută zi cu zi a da probe evidente că nu se depărtează cu nicĭ o iotă de înțelesul proverbuluĭ de maĭ sus. —E vorba de isprava d-luĭ Haret față cu destituirea din postul de director a institutoruluĭ N. Arbore, care a căzut victimă desideratelor exprimate de întregul corp al dascalilor primarĭ în ultima zi a conferințelor generale din August trecut.

Înțelegeam ca d. Haret să destitue pe cine-va cînd i s'ar fi raportat că e negligență și nepricepere în exercitarea funcțiuneĭ de la care a fost depărtat institutorul Arbore, dar a pedepsi pe un funcționar conștient de sarcina ce i se încredințase numaĭ pentru pretextul șubred că a dat cetire unor cererĭ formulate de colegiĭ seĭ, aceasta numaĭ la partidul liberal se vede și nu-mĭ închipuiam nicĭ-o-dată ca tocmaĭ d. Haret să se facă *coadă de topor* în mîna orĭ și căruĭ odagiu de la orĭ-care club colectivist.— Acum că lucrul e consumat, ne permitem a ruga pe d. Ministru, să bine-voiască, nu a reveni asupra destituireĭ luĭ Arbore din funcția de director, dar a fi drept și a da pedeapsa meritată tuturor dascălilor carĭ și-aŭ permis a născoci cererĭ de asemenea natură—supărătoare pentru d. Haret— căcĭ, ca să fim sincerĭ, trebue să mărturisim că dascaliĭ primarĭ aĭ județuluĭ și orașuluĭ Iași în general au aplaudat la cetirea acelor desiderate și dar e și drept și legal ca toțĭ să fie pedepsiți pentru faptele lor, iar nu numaĭ singur Arbore, care nicĭ pe dracul nu l-a văzut și nicĭ cruce n'a făcut, dar totuși a pătimit, că poate dacă își făcea cruce la vre un colectivist maĭ simandicos nu i s'ar fi întîmplat nimic absolut; acum toate bune, înțăleg ca eŭ să mănînc aguridă și mie dar să mi se strepezească dințiĭ, dar ca alțiĭ s'o mănînce și altuia să i se strepezească dințiĭ, aceasta n'o pricep și pentru a'mĭ întra și mie în cap una ca asta, am să rezumez cele opt puncte carĭ aŭ format obiectul dezideratelor, că poate s'ar găsi vre unul dintre cititorĭ să mă scoată din încurcătură arătînd anume carĭ din acele puncte ar fi așa precum zice d. Ministru!

«Dintre acele cererĭ, sunt unele pe carĭ singur le știțĭ că sunt nerealizabile; sunt altele carĭ sunt contra legeĭ; sunt altele carĭ sunt bazate pe neexactitățĭ; și în fine unele sunt o critică fățișă a actelor Ministeruluĭ».

Iată și dezideratele:

1). Am dori ca pentru Iași, conferințele generale să formeze o singură secție.

2). Dorim ca subiectul cestiunilor ce vor fi de tratat în conferințĭ să se facă cunoscut din timp pentru a se ști de toțĭ membriĭ conferinței cu ce aŭ a se ocupa. *Această cerere credem că e bine întemeiată întru cît știm că cestiunile se trimit totdeauna în vacanție, cînd membriĭ corpuluĭ didactic sunt răzlețiți în diferite părți ale țăreĭ și, dar, nu se văd neexactități.*

3). Cerem ca epoca conferințelor generale să înceapă îndată după împărțirea premiilor, *pentru ca astfel și învățătoriĭ primarĭ să profite de vacanție în liniște ca și colegiĭ lor de la cursul secundar și superior.* Nicĭ aicĭ nu vedem nimic jignitor pentru d. Ministru.

(Va urma)

Din efectele afacereĭ Dreyfus

Maĭ mulțĭ provincialĭ din același orășel venise să petreacă la Paris cîte-va zile. Intîlnindu-se la Paris, se duc într'o sară să mănînce într'un restaurant. In timpul meseĭ, încep a discuta afacerea Dreyfus fiind uniĭ contra alțiĭ pentru. Discuția deveni din ce în ce maĭ aprinsă și durează pănă la 1 noaptea. La aceste oare unul dintr'inșiĭ se vede sătul de discuție, și zice celorlalțĭ: «Asta se chiamă a petrece la Paris? Pentru asta am venit noĭ aicĭ? Dacă era de sfădit ne puteam sfădi și acasă. Haĭ să ne împăcăm.» Condiția împăcăreĭ a fost ca fie-care să dea cîte o șampanie. Uniĭ s'au întrecut în a-și manifesta bucuria împăcăreĭ și au dat cîte două șampaniĭ.

După șampanie, însă, discuția a început și maĭ aprinsă, și cum luptătoriĭ nu maĭ erau în stare normală, au ajuns la bataie, unul a descarcat cîte-va focurĭ de revolver, care din fericire au stricat numaĭ niște oglinzĭ.

A doua zi provincialiĭ s'au trezit la post, și cu o reclamație de 850 lei din partea restauratoruluĭ pentru stricăciunile făcute.

FAPTE DIVERSE

Răbdarea Englezuluĭ

Ca să vă faceți idee pînă unde merge răbdarea englezească, să vă povestesc o întîmplare:

Sir William Dragg, se hotărăște să facă o călătorie împrejurul lumeĭ. In ziua plecăreĭ se urcă într'o birjă și se duce la port; acolo se sue în vapor și pleacă uitînd să plătească birjaruluĭ. Acesta așteaptă, așteaptă... Sir William se duce, se duce... trece un ceas, două, treĭ, o zi, o săptămînă, birjarul așteaptă mereŭ, tot în locul unde-l lăsase.

Văzînd că trece o lună și Sir William nu se maĭ întoarce – prea răbdătorul face pe loc un șopron, bagă înăuntru calul înhămat la trăsură cum era, și acolo, —procurîndu-și de ale mîncăreĭ, luĭ și caluluĭ, așteptă maĭ mult de un an.

In sfîrșit, într'o dimineață, Sir William sosește și... cu cine să se întîlnească bot în bot, drept în fața debarcaderuluĭ? Cu birjarul care sta cu pipa între dinți și cu biciul în mînă la ușa șopronuluĭ luĭ.

William 'și aduce aminte de el; dar nu pare de loc surprins și-l întreabă:

— All right!... Cît îți sunt dator?

Birjarul îĭ prezintă socoteala ținută zi cu zi. Se urca aproape la cincĭ-spre-zece miĭ de francĭ.

— Poftim! îĭ zice William, dîndu-ĭ un ordin de plată către bancherul săŭ; și acum du-mă acasă.

La poartă William sare din birje și vrea să intre. Birjarul îl oprește:

— Dar cursa asta, nu mi-o plătești?

— Bine zici!...

Și în culmea nepăsăreĭ, i-o plătește și pe aceea.

— —

Naționalitatea papilor. După naționalitate, scaunul papilor de la Roma a fost pănă acum ocupat de 197 Italienĭ, 15 Francejĭ, 14 Grecĭ, 8 Sirienĭ, 6 Nemțĭ, 5 Spaniolĭ, 2 Africanĭ, 2 Dalmațienĭ, 1 Englez, 1 Portughez și 1 Olandez. Cîte doĭ papĭ aŭ fost de odată în 16 rîndurĭ. Cel maĭ bătrîn dintre papĭ a fost Grigore IX, ales în etate de 86 anĭ, și mort în vrîstă de o sută de anĭ.

Telegramele Străinătățeĭ

Evenimentele din Franța

Viena 22 Septembre

Se anunță din Paris că statul major a renunțat de a maĭ susține acuzarea contra luĭ Picquart că a falsificat carta poștală pneumatică din care reieșea că Esterhazy a fost spionul Germanieĭ. In consecință instrucțiunea în această privință a încetat.

Statul major continuă însă instrucțiunea contra luĭ Picquart în cestiunea acuzărilor ridicate contra acestuia de către colonelul Henry.

Paris, 22 Septembrie.

Nouile acuzațiunĭ ce se ridică în contra colonelului Picquart se întemeiază de asemenea pe niște acte false.

Generalul Pellieux delegînd în luna Februarie pe colonelul Henry ca să facă o perchezițione la domiciliul colonelului Picquart, Henry a întrodus printre scriptele confiscate maĭ multe piese false.

Pe aceste piese se întemeiază acuzarea.

Procesul colonelului Picquart se va judeca la 19 Octombrie înaintea tribunaluluĭ militar.

Viena 22 Septembrie.

Se telegrafiază din Paris, ziarelor de aicĭ, că fuga în Italia a colonelului Paty du Clam face maĭ anevoioasă stabilirea dovezilor pentru revizuirea procesuluĭ Dreyfus. O depeșă din Roma spune că poliția italiană ar fi primit ordin de a-l aresta.

Paris, 22 Septembrie.

Ziarul *La Paix* afirmă că deputatul Deroulede asigură că treĭ generalĭ ar fi promis concursul lor ducelui d'Orleans spre a face o lovitură de Stat în Franța.

Bruxelles, 21 Septembrie.

Se telegrafiază din Berlin în mod oficial că hotărîrea consiliuluĭ de miniștri francez, ca să se facă revizuirea procesuluĭ Dreyfus, a impus Germanieĭ oareșĭ care rezervă.

Germania speră totuși că adevărul a fost descoperit.

Paris 22 Septembrie.

Doamna Zola interviewată, a declarat că soțul eĭ, d. Emile Zola va sosi la Paris în ziua în care se va dezbate înaintea Curțeĭ de casație revizuirea procesuluĭ Dreyfus.

Paris, 22 Septembrie.

Ziarul *Lanterne* asigură că ministrul de justiție a remis procororuluĭ general Manau o scrisoare a luĭ Esterhazy adresată luĭ du Paty de Clam, și din care reiesă culpabilitatea experților grafologĭ carĭ aŭ funcționat în procesul Dreyfus.

Asasinarea Imparatuluĭ Chineĭ

Viena 22 Septembrie.

O telegramă sosită la Berlin din Pecking zice că împăratul Chineĭ a fost strangulat.

Altă versiune spune că a fost otrăvit și a treia versiune zice că i s'a vîrît un fer înroșit în burtă.

De la manevre

La Roman se fac marĭ pregătirĭ pentru primirea M. Sale Regeluĭ. In oraș s'aŭ ridicat două arcurĭ de triumf: unul în colțul divizieĭ și altul în fața spitaluluĭ *Precista mare.* Toată strada mare e decorată cu steagurĭ și ghirlande de stejar; gara e împodobită cu steagurĭ și brad. M. Sa Regele va fi găzduit la comandament, unde vor descinde și ceilalțĭ reprezentanțĭ străinĭ. La Sosirea trenuluĭ în gară, o companie din regimentul 14 Roman va da onorurile cuvenite.

D, General Gorjan a venit la Iași pentru a lua mobilele de la comandamentul de aicĭ, mobile cumparate cînd cu venirea suveranilor în Iași.

***

Aseară aŭ plecat ceĭ 30 de jandarmĭ pedeștri. Cu eĭ au maĭ plecat 4 caporalĭ carĭ vor remînea cîte unul la stațiile T. Frumos, Pașcanĭ, Hălăucești și Mircești.

***

Luptele vor avea loc în zilele de 26 și 27. La aceste lupte va asista și M. Sa Regele, care va sosi călare din Roman împreună cu suita și reprezentanții puterilor streine. In ziua de 28 va fi repaos general iar la 29 va avea loc revista armateĭ și defilarea.

***

Azi dimineață a plecat din Iași la Roman escadronul de jandarmĭ călărĭ cu un tren special sub comanda d-luĭ căpitan Moisache. In fie-care vagon erau cîte 6 caĭ. Imbarcarea s'a făcut cu 20 de minute maĭ de timpuriu.

Imbarcarea trupelor s'a făcut sub privigherea d-luĭ maior Burghelea.

***

Ierĭ, 22 Septembrie, au plecat din gara de Nord, de la Bucureștĭ două trenurĭ militare: unul, comandat de sublocotenentul Iliescu Constantin, cu destinație pentru Mircești, și cel-l-alt, cu compania sanitară, și destinat dentru Podul Iloae, comandat de locotenentul Gogu Pavel.

Aceste trenurĭ vor servi pentru exercițiile de îmbarcare și debarcare a bolnavilor în timpul manevreĭ.

D. I. Cristodulo, inspectorul mișcăreĭ, a plecat asară la Bucureștĭ chemat fiind la direcție pentru a organiza trenurile de desconcentrare a trupelor în manevre.

Duminică, 27 Septemvrie, vor trebui să plece din gara Roman 24 de trenurĭ militare în diferite direcțiunĭ.

In procesul de ierĭ, de la juraților, dintre d. Aslan și firma Daniel pentru calomnie, firma Daniel nu s'a prezentat.

Dintre inculpați s'aŭ prezentat: Luisa Iacobsohn, despre care d. Aslan a declarat, că d-sa i-a denunțat cine e avocatul fără nume la care s'a referit în inserția din *Evenimentul* și că această inserție e produsul unor machinațiunĭ din partea luĭ Daniel. S'a prezentat de aseminea un funcționar al caseĭ Daniel și un client al caseĭ, d. Klecner.

D. Aslan a propus două incidente.

In primul, a susținut că în delictele de calomnie, partea reclamantă e totul și decĭ ea trebue să facă recuzarea.

Curtea a respins acest incident fără deliberare.

In al doilea incident a cerut amînarea pentru că în petiția de martorĭ lăsase un loc liber pentru un martor al căruia nume l'a aflat abia acum.

Curtea, însă, a amînat pe motiv că nicĭ ministerul public nicĭ inculpațiĭ nu s'aŭ opus la amînare.

O descoperire de foarte mare importanță a fost făcută de d. Hănutză, inginerul diriginte al salineĭ T. Ocna. In esploarările ce a făcut în împrejurimile salineĭ, a dat peste un mineral foarte prețios numit *Cornallit*, care constă din clorură de potasiu și clorură de magneziŭ.

Asemenea sărurĭ s'au găsit pînă acum numaĭ în Germania la Stassfurth, unde se esploatează.

Cornalita constitue un îngrășămînt prețios pentru pămînt.

Ministrul instrucțiuneĭ publice a înserat în *Monitorul oficial* deciziunea următoare:

Pentru toate afacerile administrative carĭ privesc inspectoratul general al învățămîntuluĭ secundar, țara este împărțită în două circumscripțiĭ:

Prima circumscripție cuprinde districtele Mehedinți, Dolj, Gorj, R.-Vîlcea. Romanați, Argeș, Muscel, Dîmbovița, Prahova, Buzeŭ, Teleorman, Olt, Vlașca, Ilfov, Ialomița și Constanța.

A doua, districtele Brăila, R. Sarat, Tulcea, Covurluĭ, Putna, Tecucĭ, Bacăŭ, Fălciu, Neamț, Vasluĭ, Roman, Suceava, Botoșanĭ și Dorohoĭ.

D. inspector general C. Miculescu este insărcinat cu prima circumscripție și d. inspector general P. Rășcanu cu a doua.

Concursul institutorilor pentru obținerea titluluĭ definitiv va începe la 25 curent.

Candidațiĭ vor fi repartizațĭ pe circumscripțiĭ, carĭ sunt în număr de treĭ:

Prima circumscripție la Craiova. Juriul se compune din d. Halița, inspectorul învățămîntuluĭ primar, președinte; Nicolaevicĭ, directorul școaleĭ normale din Craiova, și Vasiliu, profesor de limba romînă, membriĭ.

A doua circumscripție la Bucureștĭ: d. Meisner, inspector general al învățămîntuluĭ primar, președinte; d. Colorian, director al școaleĭ normale, și Gîrboviceanu, director al școaleĭ normale, a «Societățeĭ pentru învățătura poporuluĭ romîn», membriĭ.

A treia circumscripție la Iași: d. Fîntînariu, inspector al învățămîntuluĭ, președinte; d-na A. Conta Chernbach, profesoară de pedagogie la școala normală, și d. Crivătz, profesor la școala normală «Vasile Lupu», membriĭ.

Mutărĭ în Corpul Didactic

D. Spiru Haret, ministrul cultelor și instrucțiuneĭ publice, a decis să facă următoarele numirĭ și mutărĭ în corpul didactic secundar, pe ziua de 1 Octomvrie viitor:

D. Th. Vasiliu, actual profesor titular la gimnaziul Alexandru cel Bun din Iași, va fi transferat la catedra de istorie (curs superior) de la liceul național din acest oraș în locul d-luĭ Brînză, retras la pensie.

D. Ioan Ursu, licențiat în litere, va fi numit profesor suplinitor de istorie de la gimnaziul Alexandru cel Bun din Iași.

D-na Natalia P. Cuza, va fi numită directoare la școala profesională de fete din Piatra-N.

D-șoara Elena V. Brăescu va fi numită profesoară suplinitoare de limba germană la divisionara externatuluĭ secundar din Iași, în locul d-șoareĭ Valdman, demisionată.

Numirile electorale au început: d. V. Constantinescu avocat a fost numit ajutor de judecător. D-sa este ginerile d-luĭ V. Ciohodaru care are 5 voturĭ în colegiul I comunal.

De aseminea d. V. Erbiceanu a fost permutat ajutor de judecător în Iași.

D-sa este ginerile d-luĭ Aron Densușanu și are maĭ multe rude în colegiul I comunal.

Acești tinerĭ aveau aceleași titlurĭ și aceleași merite de acum 2 anĭ. Cum se face că meritele lor li s'a recunoscut abea acum în ajunul luĭ Noemvrie?

D-na Neuschotz a oferit ministeruluĭ de finanțe întregul imobil Neuschotz cu preț de 300,000 leĭ.

D. Neuman Paraschivescu este delegat de minister pentru a trata cu d-na Neuschotz.

In strada Moțoc, la coincidența cu strada Săulescu, în dreptul haznaleĭ din acea stradă, se află un pod, care e într'o stare deplorabilă. Scîndurile sunt putrede și altele sunt rupte pe jumătate din care cauză pînă acum s'aŭ întîmplat maĭ multe accidente. Chiar erĭ un biet căruțaș 'și a rupt o roată.

ULTIMA ORĂ

(Serviciul nostru telegrafic special)

Pacea Spano-Americană

Paris 23 Septembrie.

Membriĭ comisiuneĭ de pace, atît ceĭ spaniolĭ cît și ceĭ americanĭ aŭ fost presentațĭ, de către ambasadoriĭ respectivĭ, președinteluĭ Republiceĭ d-luĭ Felix Faure care 'ĭ-a felicitat pentru că a ales Parisul pentru lucrările comisiuneĭ de pace.

D-l Day representantul Statelor-Unite a presentat d-luĭ Faure telegrama președinteluĭ Mac-Kinley prin care acesta salută pe d. Faure.

Inmormîntarea regineĭ Danimarceĭ

Paris, 23 Septembrie

Amiralul Gervais va representa guvernul francez la ceremonia înmormîntăreĭ regineĭ Danemarceĭ.

Meetingurĭ monarhiste

Paris. 23 Septembrie.

Monarhiștiĭ și clericaliĭ aŭ convocat pentru primele zile ale luneĭ Octomvrie, maĭ multe meetingurĭ la Lyon în chestia Dreyfus.

Intervenția papeĭ

Roma, 23 Septembrie.

Papa a intervenit cu autoritatea sa pe lîngă clericaliĭ francejĭ, cerîndu-le să păstreze o atitudine rezervată față cu afacerea Dreyfus.

Parlamentul italian

Roma 23 Septembrie.

Redeschiderea parlamentuluĭ italian s'a fixat pentru ziua de 14 Octombrie.

După cum afirmă ziarul Italia, știrea cum că Paty du Clam ar fi fost la Roma este o născocire.

Compromisul austro-ungar

Viena, 23 Septembrie.

Ministrul de comerț al Austrieĭ a demisionat; împăratul i-a primit demisia.

Camera deputaților continuă discuția asupra compromisuluĭ cu Ungaria; pînă acum nu s'a ivit nicĭ un incident.

Chestia Cretană

Viena, 23 Septembrie.

„Corespondențeĭ Politice“ i se anunță din Petersburg că Țarul Nicolae II înainte de a pleca la Livadia, a dat ordin ambasadoruluĭ rus din Constantinopol, să se unească cu reprezentanțiĭ celor patru puterĭ în prezentarea ultimatuluĭ relativ la chestia cretană.

Bibliografiĭ

Tribuna din Sibiu a scos într'o broșură specială, «Luptele Romînilor din Transilvania», dintr'o serie de articole ale doctoruluĭ *Romanus.*

Broșura este scrisă într'un stil foarte clar, și expune într'un mod lămurit și într'o perfectă ordine, luptele fraților noștri pentru drepturile lor.

O recomandăm cu tot dinadinsul tuturor romînilor, carĭ doresc să cunoască starea fraților noștri de peste Carpațĭ.

***

A apărut de sub presă, și se află de vînzare la toate librăriile, importanta lucrare:

Povățuitor pentru învățarea cetireĭ și scriereĭ

de

BEATRICEA LATEȘ

Profesoară de Pedagogie la scoala normală de fete din Craiova,

***

A apărut «Expunerea Principiilor Economieĭ Politice» de Vasile I. Radu, doctor în drept, profesor. Această carte lucrată după cele maĭ noĭ izvoare, este de un deosebit folos pentru studenți, ca și pentru ceĭ ce se interesează la progresul nostru economic.

Prețul unuĭ volum de 432 paginĭ e **treĭ leĭ.**

De vînzare la toate librăriile din Iași, și la librăria Leon Alcalay, București.

Se caută un încasator cu remiză pentru anunciurĭ.

A se adresa la administrația ziarului.

Un absolvent al facultățeĭ de litere se oferă a da lecțiunĭ pentru cursul secundar.—A se adresa la redacție.

Tipografie americană de tipurĭ.

pentru efectuarea imediată a cărților de adrese, circulări etc. Manuare ușoară și prețurile ieftine pun pe fie-care în posibilitatea a poseda o tipografie, acăreĭ avantagiurĭ s'au constatat în modul cel maĭ strălucit în tôte cercurele comerciale. Prețul uneĭ tipografiĭ complecte cu tipurĭ și accente romînești, casetă elegantă, cu mănere, 400 tipurĭ și tampon de tus este Leĭ 11.—.

Pentru Leĭ 37 trimis ceasul pentru Bărbați Ancer Rem. cu 2 capace, acoperite cu o adevărată pătură de aur 18 carate, cu 20 Rubine. Atențiune! Acest ceas nu este de metalul numit Goldin ulĭ imitațiune, ci de aur aliage care concurează cu un CEAS de 400 Leĭ. Mărime pentru Damă numaĭ Leĭ 25. Un frumos lanț Leĭ 4. — *Gratis* trimit catalogul. Trimiterea se face franco de porto contra Ramburs. Adresa:

M. RUNDBAKI
Viena, II. Taborstrasse 3

Moșia Ciocîrleștiĭ din județul Vasluĭ, în întindere de 280 fălcĭ pămînt prima calitate, avînd pădure bună de exploatat, gara Scînteia pe moșie, casă de zid de 6 camere, alte 3 camere de zid pentru servĭ, 2 coșere, 3 hambare, una stondolă, 2 pivnețe de piatră, grajd pentru 8 caĭ, șură pentru trăsurĭ, acoperite cu tablă, fîntînă, 8 pogoane vie, eaz cu pește, livadă întinsă, toate în perfectă stare.

Moșia fără nicĭ o sarcină este de vînzare.

A se adresa la proprietar: Alex. Volutză strada Romînă Iași.

De Inchiriet chiar de la 1 Octombrie casele No. 83 din strada Sărărie: salon, antret, 2 odăĭ, etac, bucătărie, beciŭ, cămară pentru lemne etc.; informațiunĭ acolo.

De vînzare *două rîndurĭ de case* în str. S-tu Lazăr: 3 odăĭ, bucatărie și antret la față, 7 odăĭ în curte, pivniță, beciŭ, grădină, loc întins la stradă pentru construcțiune.

A se adresa: *Str. Ghica Vodă, 24.*

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariu E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele maĭ amănunțite asupra tuturor chestiunilor la ordinea zileĭ.

In acest scop **OPINIA** și-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, ect.**

OPINIA publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenţĭ speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STR DA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără rîsipă.

MORĬ *transportabile*, pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4— 5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:

6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevĕrat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania*, american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *linguri de masă de argint-Britania*, american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania*, american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania*, american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania*, american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania*, american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania.*
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ.*
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania.*
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.

56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintuluĭ şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕrurĭ*, dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hotelurĭ, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor, etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ înainte.

VERITABIL NUMAI ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăţĭ.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea liberă.

Cereţĭ Pretutindenĭ

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEŞTĬ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeş)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleştĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteştĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

IMPORTANT

Atelierul Chimico-Technic „SINGER“

Strada Golia 46.

Atrage deosebită rtenţiune onor. Public asupra următoarelor produse neîntrecute de bune cu efect *garantat*:

LAC în orĭ ce color, pentru văpsirea pălărielor de paie.

Poudre «Sanitas» rosa, crem, şi alb.

Apa de Toillette.

Săpun pentru toiletă «Cocos».

CREMA «SINGER» specială pentru conservarea încălţămintelor colorate, care întreţine pielea fiind tot-de-a-una moale şi iĭ dă lustru, mult maĭ bun, de cât orĭ-ce soiŭ de lac.

Borcanul mare **1 Leŭ** Borcanul mic **50 Banĭ**.

«CHEVREAULINA» unică pentru conservarea încălţămintelor de Chevreau.

Ceara albă „Virgină“ pentru lustruit mobile, parchete, dușamele, piele etc.

P. S. Maĭ recomandă unsorile pentru Hamurĭ, Burduf, Poclit, Şeĭ, Copitele caĭlor, Maşinĭ etc.

Aseminea instalaţiunĭ şi reparaturĭ de sonerĭĭ electrice şi telefoane etc.

Tot o dată recomandăm cerneluri în orĭ-ce coloare. Pastă qentru centigrafĭ (saŭ Hutograf) şi cerneală pentru marcat lenjurĭ (saŭ albiturĭ).

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

şi trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Leĭ *Treĭzecimiĭ*, pentru casul de moarte, şi o rentă corespunzătoare acesteĭ sume, precum şi Leĭ 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Leĭ 90,** plus accesoriĭ.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, şi se asimilează căilor ferate şi tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societăţeĭ: Bucureştĭ, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovicĭ
AVOCAT
Strada Barboĭ

C. M. Miclescu
AVOCAT
Strada Veche

ALEX. G. DABIJA
AVOCAT
Strada Golia

Ştefan Longinescu
AVOCAT
Strada Lăpuşneanu 21 Iaşĭ

UN OTEL!

De închiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ştefan cel Mare No. 15

Doctorul V. I. Bejan

Consultaţiĭ în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu
AVOCAT
Strada Asachi

Iaşi—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 116 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞI — VINERĬ 25 SEPTEMBRIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 bani

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

AUTORUL FALŞULUI

In vederea apropiatelor alegerĭ comunale, toţĭ domniĭ membri aĭ clubuluĭ conservator sunt rugaţĭ să binevoiască a se intruni în fie-care Mercurĭ şi Sîmbătă, orele 8 sara, în saloanele clubuluĭ.

COMITETUL

Al douilea rescript eşit din gremiul prim-ministeriuluĭ maghiar:

„In luna luĭ Octombrie 1894, Dimitrie Sturza, actualul ministru-preşedinte şi ministru al afacerilor externe ale Rominieĭ, a ţinut un discurs la Orfeŭ, in care cu date a arătat, că ce şi cîte sume se trimit din partea guvernuluĭ conservator de atuncĭ şi prin a cuĭ intermediare.

„In urma acestora, guvernul ungar regesc s'a nisuit a se informa despre starea reală a lucrurilor, şi pe baza acestor date —din care o parte Vi-s'aŭ comunicat Excelenţeĭ Voastre, in 22 Martie, prin Excelenţa Sa d. prim-ministru—s'a convins, ca ajutorul anual dat de guvernul romin pînă la 1876 pe faţă, a devenit secret şi că autorităţile susţinătoare a şcoalelor din Braşov, cu toată ordinaţiunea ministerială din 1875 şi, ce e maĭ mult, in contra art. de lege XXX, din 1883 § 78 îl primesc, ba îl chiar urgentează. **Din causa aceasta, s'a văzut necesitat a interveni la guvernul regesc romin pe cale diplomatică in chestia subvenţieĭ, şi acesta a dat in privinţa subvenţiuneĭ o notă afirmativă cu indicarea sumeĭ**".

(Tribuna No. 198. pag. 794).

Clubmenĭ

...Şi cete, cete, vezĭ pe la 6 în desară, scoborînd latele scărĭ ale oteluluĭ Traian! Sunt fericiţĭ între muritorĭ, carĭ cu faţa îmbujorată, cu ochiĭ scînteietorĭ, se întorc spre casă, veselĭ că aŭ putut pune ţara la cale.

Da; la cale.

Ne-a fost dat în aceste vremurĭ de restrişte naţională, cînd tot ce ni e maĭ scump nouă ca Romînĭ, a fost feştelit şi batjocorit; ne-a fost dat, zic, ca să fim guvernaţĭ şi de cluburĭ în loc de partide.

Boala colectivismuluĭ, departe de a se închide, se deschide şi maĭ mult. Ceia ce a fost la 1895, în momentul luăriĭ puteriĭ, se menţine şi azĭ.

Atuncĭ partidul liberal, luînd mură 'n gură puterea în mînă, s'a văzut împedecat în mersul săŭ de apetiturile cluburilor, carĭ dictaŭ prefecţilor. Şi cine din noĭ nu-şĭ aduce aminte de tactica luĭ Fleva.

Colectiviştiĭ n'aŭ prins minte, cu toate păcatele ce le-aŭ comis de atuncĭ şi mocirla, în care înoată de atuncĭ, i-a făcut să'şĭ peardă mintea, ieşindu-şĭ din sărite.

Azĭ cluburile dictează şi maĭ şi; căcĭ de unde în 1895 ele dictaŭ numaĭ prefecţilor, ele dictează azĭ miniştrilor!

...Şi cum să nu fie îmbujoraţĭ la faţă, şi cum să nu le scîntee ochiĭ, fericiţilor muritorĭ, ce aŭ prilejul de a scoborî cu pas cadenţat treptele mareluĭ otel Traian, cînd acolo, în clubul colectivist, la lumina slabă a opaeţelor, se discută şi se hotărăşte soarta noastră!

...Şi pe cămeşa luĭ aŭ aruncat sorţĭ, se zice de Hristos; aşa şi fraţiĭ noştri colectiviştĭ aŭ aruncat sorţiĭ pe capetele paşnicilor cetăţenĭ.

Văzînd colectiviştiĭ că nu e chip de reuşită cu alegerile comunale aŭ recurs la violenţe, crezînd că prin aceasta intimidează lumea. Aŭ lovit *ca din senin* în Arbore; *vreaŭ* să scoată în pensie pe Brînză; destitue pe cutare funcţionar; permută silit pe altul dubios, pentru a aduce în oraş pe altul cu rude multe; în sfîrşit prieteniĭ noştri s'aŭ pus pe treabă.

Nu e zi în care numele cetăţenilor să nu fie trecut la pomelnicul clubuluĭ liberal. Şi după cum popa se roagă la ictenie pentru viĭ şi pentru morţĭ, aşa şi burtoşiĭ călugărĭ liberalĭ îşĭ petrec vremea cu discutarea cetăţenilor pe rudă, pe sămînţă.

Le sta alegerea generaluluĭ Manu în gît; din căderea cea mare vreaŭ să se rîdice.

Cum însă?

Aicĭ firea selbatecă şi turbată a colectivistuluĭ apare în toată golatatea eĭ. Colectivistul nu caută să te convingă prin superioritatea programuluĭ — căcĭ el singur l'a nesocotit.

Colectivistul nu vrea să te atragă prin iubirea sfîntă de ţară — căcĭ a trădat'o.

Colectivistul nu se sileşte a te îndupleca prin talentele şi meritele fruntaşilor săĭ—căcĭ nu le are.

Colectivistul nu năzueşte a te alipi, căcĭ are păr de lup.

El te loveşte; îţĭ numără neamurile, îţĭ socoteşte afacerile, îţĭ cîntăreşte veniturile, îţĭ numără voturile; pe uniĭ îĭ conrupe, pe alţiĭ îĭ loveşte.

Uşoară armă e a lovi, dar periculoasă.

In ruajul constituţional al partidelor, nu *lovirea* e arma de luptă. Lovirea e fapta de hoţ, de criminal. Cine loveşte pe om cu ghioaga este *un ghiogar*.

Da; dar am uitat că ce-ar putea întrebuinţa un club colectivist de cît *ghioaga*. Căcĭ dacă aŭ fost maĭ adevarate şi maĭ instructive vre-una din etimologiile luĭ Hajdeŭ, a fost aceea, în care a arătat că englezul *club* e romîno-dacul *ghioagă*.

Loviţĭ, fraţilor colectiviştĭ, căcĭ clubul în mîna voastră a ajuns o adevărată *ghioagă liberală*.

* * *

OAMENĬ ŞI LUCRURĬ

Viţa.—Se putea ceti acum cîte-va zile o informaţie în care se relată protestarea către camera de comerţ a comercianţilor ieşanĭ de vinaţurĭ.—în contra abuzuluĭ cu exportul strugurilor peste hotare.

In adevăr, se pare că pe lîngă insuficienta producţie a anilor din urmă, s'a maĭ înregistrat o creştere în produsul vinifer din Moldova, şi în special din oraşul nostru, dincolo de graniţele noastre. Cererile de strugurĭ s'aŭ înmulţit —şi preţurile fiind priincioase, posesoriĭ de viĭ n'aŭ stat la îndoială şi nu s'aŭ simţit de loc stingheriţĭ de sentimentul iubiriĭ de patrie,— exilînd sub alte orizonturĭ şi în străine butoaie, vinul nostru, al nostru cu adevărat, cules şi răsărit pe pămîntul fertil, sub soarele cald, pe colinele înclinate ale Moldoveĭ, ale Iaşuluĭ.

Urmarea,—lucru lesne de înţeles—va fi o scumpire a divineĭ licorĭ, o lipsă simţită a mîngîietoareĭ băuturĭ, pe care o regretă nu numaĭ adoratoriĭ fervenţĭ, dar şi orĭ ce om bun la inimă şi la simţ,—care nu e membru al reposateĭ Ligĭ a doctoruluĭ Tiron.

Odată cu vinul nu vi se pare că s'a dus peste hotar o parte a însăşĭ vieţeĭ noastre senzibile şi intelectuale, în anumite manifestărĭ, de expanziune, de voioşie, de iluziĭ, de adevăr? Nu este o misterioasă putere dispărută în strugurii dulcĭ pe care ni-ĭ invidiază şi ni-ĭ răpesc neamurile străine, geloase de *viţa* noastră latină?

Ce păcat că nu se poate decreta, odată pentru totdeauna, element de utilitate publică, acea frumoasă şi îmbelşugată cîtime de roade, rumenite şi crescute în ţărîna romînească pentru a fi consumată în străinĭ,—nicĭ măcar băută în sănătatea noastră.

ACTUALITATI

O expoziţie expusă

Se pare că ideia mareĭ expoziţiĭ universale a Parisuluĭ nu e născută în zodiĭ fericite. Ca nicĭ-odată, totuşĭ, s'au pus cele maĭ marĭ speranţe pe această ocazie de grandioasă manifestare naţională a Franţeĭ şi de înfrăţire universală tot-odată.

Ideea păcii, iertarea reciprocă a animozităţilor, pînă şi situaţia politică a Alsacieĭ şi Loreneĭ, toate aveau de sperat soluţiĭ favorabile de la ocazia aceasta, dacă se potrivea socoteala dinainte cu cea de apoĭ.

Nesfîrşita afacere civilă şi militară a dat o puternică lovitură iluziilor marĭ. Intîrzierile suferite preste tot au curmat multe din încercările şi proiectele folositoare, fără ca pînă astă-zĭ încă să se fi reluat mersul normal al lucrurilor în labirintul complicaţiilor judiciare.

O nouă împrejurare fatală a pus vîrf peripeţiilor mareĭ expoziţiunĭ. Greva lucrătorilor de teren „terrasierilor" durează de săptămînĭ, fără să se poată ajunge la bună înţelegere: Profitînd tocmaĭ de faptul că timpul grăbeşte, miile de lucrătorĭ au încins o vastă grevă în jurul capitalurilor uriaşe, angajate în lucrările de edilitate începute pentru expoziţie. E vorba, fireşte, de o urcare a salariilor, scurtarea zileĭ de muncă şi altele.

Maĭ ciudat încă e că în afară de sindicatele lucrătoare şi ziare de propagandă, însuşĭ consiliul municipal a votat însămnate sume de banĭ pentru ajutorarea greviştilor. Preşedintele consiliuluĭ de miniştri, d. Brisson, a trimis o adresă de aprobare pentru această iniţiativă de încuragiare a greveĭ.

Aceasta e în scurt situaţia în privinţa expoziţieĭ de la 1900 care promite încă multe surprinderĭ, dacă nu cum-va cea maĭ mare va fi amînarea însă-şĭ a expoziţieĭ. Dorim din suflet ca să nu se întîmple aceasta, pentru că atuncĭ d. P. Poni va maĭ avea nevoie de vr'un milion, cheltuelĭ de... amînare.

EXTERNE

ORIENT

Intre recentele telegrame carĭ expuneaŭ situaţia în China eraŭ două maĭ remarcabile. Una din ele relata că fratele fostuluĭ prim ministru Kang-Yu-Mei, un cenzor şi patru funcţionarĭ, adecă şase membri din partidul reformiştilor, vinovaţĭ de a fi conspirat contra împărăteseĭ văduve, aŭ fost executaţĭ. A doua anunţa că vechiul ministru chinez, care reprezentase China la jubileul regineĭ Victoria, a fost degradat şi gonit.

Nu maĭ puţin laconice şi interesante sunt şi alte ştirĭ, bună oară acea despre boala împăratuluĭ detronat,—boală pe care uniĭ o consideră că ar fi echivalînd deja cu o moarte de-abinelea, orĭ, fiind-că e la ordinea zileĭ, cu o «sinucidere» maĭ mult saŭ maĭ puţin înlesnită de autorităţĭ devotate tronuluĭ.

Aşa se petrec lucrurile în acest vast imperiŭ ceresc maĭ întunecat de cît toate împărăţiile pămînteştĭ şi din dărătul înaltuluĭ zid, care încunjură Pekingul, abia dacă străbat cîteva ştirĭ saŭ bănuelĭ. Singur palatul de la Yldiz-Kiosk ar aminti întru cît-va procedeele misterioase în care se săvîrşesc reformele şi revoluţiile, schimbările şi hotărîrile eroice. Istoria tînăruluĭ împărat al Chineĭ samănă cu a luĭ Mourad, despre a căruĭ soartă nicĭ astăzĭ lumea nu are cunoştinţă. Deosebirea e că în locul luĭ Abdul-Hamid, aci avem pe bătrîna Suverană Tsu-Hsi, care nu îngăduie cu nicĭ un preţ iluzia unor reforme, în senzul propus de Anglia diplomată. Şi sub energica voinţă a bătrîneĭ văduve, Monarhul de 26 de anĭ, a dispărut, sfios şi umil, ca să-şĭ urmeze viaţa inofensivă în umbra palatuluĭ, dacă nu cumva, după cum se bănuieşte, va fi dispărut deapururĭ în neantul imperiuluĭ cu adevărat ceresc.

O coincidenţă interesantă e că influenţa regatuluĭ Victorieĭ—a Angliei—se află distrusă odată cu ivirea autocrateĭ chineze—o altă bătrînă domnitoare. Extremele amîndouă, civilizaţia fruntaşă, reacţiunea brută, se găsesc puse sub autoritatea a două femeĭ. Dar în Europa miniştriĭ guvernează de fapt, pe cînd în orient miniştriĭ sunt executaţĭ la cel dintîiŭ semn de neatîrnare.

TROTUAR ELECTORAL

Pînă ce şi-o găti şapca pe care a comandat-o la Bucureştĭ, conu Ghiţă a început campania electorală cu ţilindru.

In fie-care dimineaţă, marele elector, pus în patru bolduri şi cu jibusul săŭ tradiţional pe cap, face, de la Tuffli şi pînă la casele Neuschotz, *trotuar electoral*.

Aşa la hazard, şi hazardul îl cam servește, conu Ghiţă întîlneşte cîte-un alegător pe care'l ia de după gît şi'l cîntă ariĭ pe teme politice ademenitoare, conchizînd tot deauna cu solicitarea votuluĭ.

Este o inovaţie în sistemul electoral al conuluĭ Ghiţă, sistem care de altmintrelea se poate practica numaĭ pe *vreme bună* dar nu şi pe intemperiĭ.

Plevna Internă

Barbaţiĭ maĭ bătrîiorĭ din politica militantă nu pot să fi uitat că după terminarea resbeluluĭ, liberaliĭ, carĭ revendicau excluziv pentru partid toate vitejiile oştenilor noştri, îşĭ frecaŭ mînile cu satisfacţie şi exclamaŭ:

— Acum ne-a maĭ rămas Plevna internă de luat!...

Sub numele de Plevna internă, se desemna partidul conservator din ale căruĭ rîndurĭ nu eşise nicĭ o ilustraţie militară din acele ce o tunsese de fugă în faţa duşmanuluĭ saŭ buzunărise pe Turciĭ prizonierĭ.

Plevna internă de atuncĭ îşĭ trimesese pe toţĭ fiiĭ eĭ pe cîmpul de luptă unde şi-aŭ vărsat sîngele pentru ţară, şi tot acea Plevnă internă se întrecea a-şĭ depune obolul de sacrificiĭ băneştĭ pe altarul patrieĭ, din care altar aŭ eşit bogaţĭ, pe acele vremurĭ, mulţĭ patrioţĭ liberalĭ.

Pe cît, însă, era de nedreaptă şi infamă goana de vorbe şi de fapte pe care o duceaŭ colectiviştiĭ de atuncĭ contra partiduluĭ conservator, şi pre cît era de nepotrivită denumirea calomnioasă de *Plevna internă* cu care patrioţiĭ calificaŭ acest partid, pe atît împrejurările de azĭ constituie din *ocultă*, din şleahta care deţine puterea în contra voinţeĭ tuturor grupărilor politice, o adevărată *Plevnă internă*.

Horopsită şi huiduită de toată lumea care gîndeşte cinstit şi simte romîneşte, banda care cîrmueşte ţara stă închisă între zidurile Băncilor, fortificată şi încunjurată cu redute ungureştĭ, şi din cetatea eĭ aruncă foc şi gloanţe în toţĭ aceĭ carĭ o asediază.

Şi cu cît trupele ce o încunjură ajung cu săpătura şanţurilor destinate să'ĭ serve de mormînt maĭ aproape de inima eĭ, cu atît oculta, această adevărată *Plevnă internă*, devine maĭ spasmodică şi maĭ desperată.

Furia acesteĭ Plevne devine cu atît maĭ turbată, cu cît pe zi ce merge lumea cinstită se raliază tot în maĭ mare număr la asediatorĭ, şi strînge tot maĭ mult cercul de fer şi de izolare care va face ca Plevna de azĭ să capituleze inevitabil într'una din aceste dimineţĭ.

In contra acesteĭ Plevne interne se îndreaptă acum toate privirile lumeĭ politice din ţară, şi dacă liberaliĭ din 1878 nu ar fi inventat această denumire calomnioasă la adresa partiduluĭ conservator, de sigur că după 20 de anĭ nu am fi ştiut cum să denumim maĭ bine falanga de răŭ făcătorĭ, carĭ se luptă închişĭ între zidurile Băncеĭ Naţionale, contra aspiraţiilor ţăreĭ întregĭ.

Juvenal.

VORBE EXPLICATE

Pe de-asupra ca fuiorul popiĭ

D. Gh. Coşbuc a ţinut să explice, într'una din *tribunele literare* ale *Epoceĭ*, (din 9 Martie 1897) înţălesul şi origina acesteĭ vorbe, a 9-a la rînd dintre zicerile istorice explicate. După cum singur observă în *nota* ce întovărăşeşte studiul: «părerile mele pot să fie discutate, pot să fie pe icĭ pe colea greşite cu totul; 'mi-ar părea bine dacă şi alţiĭ s'ar ocupa cu explicarea zicătorilor şi s'ar încinge discuţiĭ pe terenul acesta», subsemnatul care cad în această categorie de *scormolicĭ*, am crezut că e folositor nu a contrazice pe al nostru Coşbuc, ci a încinge o discuţie asupra origineĭ acesteĭ vorbe.

Iată scopul acestor şire.

Cetitorul sîrguincios al *Opinieĭ* a observat, credem, că noĭ ne-am pus de la început, în seria de articole de Semantică, următoarea teorie pe atît de simplă pe cît e de naturală: ţăranul numeşte lucrurile după *cum le vede*, şi numaĭ ast-fel numeşte abstractul prin concret. In loc de a zice *vorbea tare*, sau *răcnea*, el zice: vorbea *'n gura mare*.

Puterea vizuală e aşa de mare, că ţăranul romîn ni se arată un fin observator, ca nimene altul. Dovadă ne stă limba.

D. Coşbuc, dus de alte considerente teoretice, se sileşte a găsi obîrşia acesteĭ vorbe în chiar textul Evangelieĭ.

Iată cum argumentează d-sa: In Evanghelia luĭ Mateĭ Cap. XXV vers. 35-36 se zice: «flămînd am fost şi m'aţĭ săturat» (grîul); «setos am fost şi m'aţĭ adăpat» (vinul); «gol am fost şi m'aţĭ îmbrăcat» (fuiorul; «străin am fost şi miaţĭ arătat calea» (luminarea).

Aceasta, zice d-sa, e explicarea popilor în ceea ce priveşte darea de grîu, vin, fuior şi luminărĭ:

Unele din aceste darurĭ sînt de origină păgînă, ca *lumînarea* şi *banul*, ce se dădeau de ceĭ morţĭ luĭ Caron, care-ĭ trecea peste Styx.

Fiind ast-fel se întreabă d. Coşbuc, pentru ce tocmaĭ *fuiorul*, care e haina, să fie luat de popor ca ceva *pe de-asupra?* Aŭ e maĭ de seamă grîul, vinul sau luminarea? Şi neavînd altă explicare se sileşte a o găsi în credinţele secteĭ bogomilice, adică a vechilor Pauliciani, carĭ credeau în zisele apostoluluĭ Pavel, maĭ mult de cît în ale Evangelieĭ. Orĭ tocmaĭ la Apostolul Pavel —zice — nu se găseşte figurînd nevoia îmbrăcămînteĭ pe ceia lume, ci numaĭ *hrana* şi *lumina*. Bogomiliĭ, socotind îmbrăcămintea ca ceva prisoselnic, a urmat că şi fuiorul—semnul îmbrăcămînteĭ—să fie socotit de popor—care în masă e bogomil—ca ceva prisoselnic *pe de-asupra*.

Explicarea dată de d. Coşbuc nu s'a părut la prima lectură pe cît de *ingenioasă* pe atît de *nenaturală*.

Poporul nu naşte vorbele aşa după *abstracţiunĭ*. Concretul şi realul a precedat abstractul.

Intăiu au trebuit să fie *lucrurile* şi apoĭ *numele* lor.

Orĭ explicarea preuteasca—cum zice d. Coşbuc—e nebiblică. In adevăr în cap. XXV de la Mateiŭ se spune pilda cu cele *10 fecioare* şi cu *talanţiĭ*, în care se aduce modul întrebuinţăreĭ vieţiĭ, şi răsplata pe ceia lume; căcĭ la judecata viitoare *oile* se vor deosebi de *capre*; oile vor fi de-a dreapta *...în raiŭ* iar caprele de-a stînga *...în iad*;

Carĭ sunt condiţiile căpătăriĭ raiuluĭ? facerea de bine—*eleimosina*.

Decĭ explicarea tendenţioasă popească cade de la sine, şi cu dînsa cade şi origina biblică a vorbeĭ.

Eŭ văd origina vorbeĭ în practică religioasă. E obiceiu la ţaranul nostru ca de ajunul crăciunuluĭ şi *maĭ ales al bobotezeĭ* să se dea popeĭ diferite lucrurĭ *în natură* dintre care *şi fuiorul*.

Ţin minte că mama, care era evlavioasă, credea de a sa sfîntă datorie să pregătească la cele 2 ajunurĭ masă întinsă cu *sarmale, turte cu julfă, vărzărĭ cu poale'n brîu* şi altele şi nu se credea mulţămită pănă ce popa şi cu toată ceata de colindătorĭ nu i-o mînca toată. La ieşire, maĭ dădea şi cîte un leŭ doĭ vechĭ, iar cînd avea în pod fuioare şi caleape—maĭ dădea *pe de-asupra* şi cîte un fuior *ca să aibă mama preuteasă ce toarce şi ţese*.

Nu toţĭ poporăniĭ puteau face masă,

și apoĭ nicĭ popa n'ar fi putut mînca la toate mesele, cu tot pîntecele săŭ de popă. Mînca doar la coana Marghiolița, la coana Niculina și maĭ temeĭ de vale la coana Dalița. Pe la ceilalțĭ lua parale ceapă, cartofe, fasole, în fine tot ce se putea da; iar *pe de-asupra* lua și fuior; ba popa Ilie *cerea* fuiorul, dacă vedea că nu i se dădea, căcĭ el strîngea la cele două ajunurĭ atîtea fuioare că punea o pînză de 40 coțĭ; avea în poporul săŭ numaĭ bulgarĭ *șopĭ*.

Aceasta era și este practica; Cum s'a născut însă vorba? Țaranca în așteptarea popeĭ cu ajunul, pregătea pitacul, colacul, strachina cu fasole, cu făină, cu cartofe și așa plină cum era, maĭ punea *pe de-asupra* și fuiorul, căcĭ nu era să'l pue doar de desupt!

Practica fiind generală și repetată în fie-care an, a ajuns a trece în limbă.

Și cum cultura cînepeĭ a ajuns rară, și nu toate gospodinele putea face luxul de a da și fuior la bobotează ca *să lege crucea*, aŭ început unele a maĭ rări darea fuioruluĭ ca ceva *peste mînă*, zicînd: ce! nu-ĭ ajunge popeĭ să-ĭ daŭ parale, mîncare, colaeĭ? să-ĭ maĭ daŭ *pe de-asupra* și fuior?

Azĭ așa, mîne așa, aŭ făcut toate cum a făcut și mama: cînd s'a isprăvit fuioarele din pod n'a maĭ dat fuior popeĭ; decĭ pe strachina plină de darurĭ la ajun nu se maĭ punea *pe de-asupra* tuiorul, care acum era luat ca un lucru *pe de-asupra* adică *prisoselnic*.

Iată cum din o locuțiune primitivă *de loc* a ajuns *una de mod*.

Atîta și nimic maĭ mult.

Gh. Ghibănescu

IN CIMITIR

Pe morminte staŭ de strajă
Unor suflete trudite
Biete cruce înegrite...

Te cuprinde—groaza morțiĭ
Cînd vezĭ șirul de morminte—
Locuințĭ de vecĭ și sfinte.
. . . . . .

Drept de eștĭ, mișel—tot-una-ĭ:
Noaptea'n vecĭ întunecată,
Cruce, groapă ți-s răsplată.

98 Martie. **Inocenta.**

Științĭ-Litere-Arte

In săpăturile făcute la penitenciarul Dobrovățĭ s'aŭ găsit maĭ multe monete vechĭ, din care Păr. Dăscălescu a trimes d-luĭ Gh. Ghibănescu 7 din cele maĭ vechĭ și interesante: 1) moneta de aramă de la Ion Vodă cel Cumplit din 7081 (1573), bine pastrată: *atecĭ Moldoveĭ* cu capul luĭ Ion Vodă; retro: *acce ghereie Moldoveĭ* cu capul de boŭ.

2) moneta de argint cu capul de boŭ: *Io Bogdan Voevoda gos.*; retro *pod zemli Moldavscoi*. 3). moneta de argint de la *Sigismund* din anul 1560.

4) moneta de argint de la *Sigismund August* din anul 1563.

Celelalte treĭ monete se vor precisa maĭ apoĭ, una din ele fiind de aur.

*

In beneficiul simpaticuluĭ artist Gh. Rădulescu, societarul esclus de d. Fîntînariu, se va juca duminecă frumoasa dramă *Ucigaș*, cu concursul d-neĭ *Aristizza Romanescu*.

*

Contrar celor prevăzute Epitropia Sfîntuluĭ Spiridon anunță pentru 1 Octomvrie un concurs de internat. Sunt înscrișĭ *șase* candidațĭ pentru *două zecĭ* de locurĭ.

*

Decanul facultățiĭ de medicină a cerut ministruluĭ de instrucțiune publică lămuririĭ dacă trebuie să perceapă taxe de înscriere la străinĭ. Răspunsul n'a sosit încă la decanat.

*

Dosarul anarhistuluĭ Luccheni cuprinde rapoarte judecătorești foarte interesante. Intre altele s'a comunicat scrisoarea asasinuluĭ către un ziar napolitan în potriva încercăriĭ de a i se aplica teoria criminaluluĭ—născut a luĭ Lombroso. Apoĭ sunt o sumă de doctrine expuse în scrisorĭ, asupra anarhieĭ, asupra „îmbunătățirilor sociale" etc.

*

Un ziar medical francez relatează descoperirea unuĭ medic austriac care modifică voacea cu ajutorul cafeleĭ. Se depun boabe de cafea într'un inhalator. Boabele sfărîmate stropite cu puțin rom degajează materiĭ volatile care se aspiră de repetate-orĭ. După 2—3 aspirațiĭ de peste 15 secunde voacea capătă patru note maĭ jos și treĭ note maĭ sus.

*

Statistica orașuluĭ Copenhaga pe anul trecut arată între cliențiĭ azilului de săracĭ și un doctor în medicină. Danemarca se civilizează.

*

Imparatul Germanieĭ pare între altele și un maiestru vînător. Zilele acestea a omorît cel maĭ mare cerb ce s'a pomenit vr'odată în cartea de aur a vînătorilor teutonĭ.

*

Cu ocazia secfestrăriĭ mobilelor luĭ Emile Zola, o mare varietate de obiecte și tablourĭ artistice aŭ fost prețuite mult maĭ pre jos de valoarea lor reală. Intr'un interview' d-na Zola dă numeroase exemple de cum aŭ știut „experțiĭ" să aprecieze multe rarități de artă.

*

D-na Eve Nansen, femeea ilustruluĭ explorator de la pol, s'a angajat să dea o serie de reprezentațiĭ la Stockholm, sub conducerea directoruluĭ orchestreĭ regale, Jean Svendsen. D-na Nansen e o excelentă cîntăreață.

*

Se maĭ anunță din Stockholm că d-ra Bergliot Ibsen, fiica dramaturguluĭ Ibsen și nora luĭ Bjoernson, va da concerte în maĭ multe orașe germane, înainte de a pleca la Roma pentru iarnă.

Duelul Paulmier-Turot

Duelul Paulmier-Turot, care a avut loc deuná-zĭ, a fost un duel «adevărat parizian». Pentru a justifica acest caracter, e destul ca o lume numeroasă să asiste și să împărtășască toată seria de emoțiĭ rezervată de ordinar numaĭ marturilor și... combatanților.

In adevăr, pe podul Nenilly și pe malurĭ, la orele unsprezece fără un sfert,—era locul și ora întîlnireĭ, și trebuia să nu-l presupuĭ pentru a nu-l cunoaște,—eraŭ peste patruzecĭ de trăsurĭ, tot atîtea dacă nu maĭ multe biciclete, și un mare număr de curioșĭ, venițĭ pe jos.

Printre aceste persoane, o mulțime de jurnaliștĭ, un mare număr de fotografĭ cu aparatele lor, și un oare care număr de persoane, din care uniĭ frecventaŭ sala de arme a profesoruluĭ Ayat, unde frecventează și d. Paulmier.

In urma acestuĭ lung șir veneaŭ cele două landourĭ ale combatanților, avînd pe capra uneia un pachet de săbiĭ învălite într'un pled. Cortegiul străbătu în curtea atelierelor d-luĭ Comte de Dion, la Puteaux.

Locul ales pentru luptă e într'un lung hambar de curînd construit și ale căruĭ marĭ ferestre nu sunt încă puse în privazurĭ, dar al căruĭ teren perfect nivelat este acoperit de un nisip fin și foarte favorabil pentru o întîlnire.

La unspre-zece ceasurĭ fără cincĭ minute, fie-care 'șĭ luase poziția. Mulțimea curioasă se instalase la numeroasele ferestĭ ale hambaruluĭ; uniĭ așezațĭ comod pe margine; ceĭ-lalțĭ în picioare, în lungul ziduluĭ; combatanțiĭ se desbracară, contele de Dion, căruia 'ĭ căzuse sorțul să aleagă armele și să dirigeze lupta, îĭ punea față în față.

D. Turot, mare, voinic, cu peptul acoperit de un trico de lînă; d. Paulmier, mic și uscat, purta o cămașă de flanelă albă.

D. Henri Turot, aĭ căruĭ marturĭ sunt, se știe, d-niĭ Gérault Richard și André Lefèvre, este asistat de doctorul Hartmann, acelaș care îngrijește la spitalul Bichat pe ziaristul Olivier; marturiĭ d-luĭ Paulmier sunt d-niĭ conte de Dion și Jean Berauld. E asistat de doctorul Cayla, medic șef la Galignani.

Inainte de a da semnalul lupteĭ, contele de Dion atrage atențiunea asupra condițiunilor; pe urmă pune vîrf la vîrf săbiile și pronunță sacramentalul «Inainte, domnilor!»

La primul angajament, jocul fie-căruia din adversarĭ se descopere.

D. Paulmier atacă cu vioiciune, lovind cu lovituri precipitate și răpizĭ sabia d-luĭ Turot, care se ține în defensivă.

Prima repriză ia sfîrșit cu o lovitură a d-luĭ Paulmier: sabia sa atinge peptul d-luĭ Turot și martoriĭ îl crezură rănit. Dar nu e nimic; mediciĭ constată că sabia abia sgăriase pelea.

O a doua repriză, tot așa de răpide, și se pote zice egal de descoperit, se termină printr'un corp la corp, oprit de altfel îndată.

După care, după cîte-va minute de repaos, luptătoriĭ se puseră din noŭ în gardă.

La a treia repriză, d. Turot a fost atins la partea superioară a coapseĭ, dar după examinarea medicilor nu se descoperi nicĭ o rană, și lupta reîncepu.

A patra repriză se termină printr'un corp la corp oprit îndată; pe urmă din noŭ repaos.

La a cincea repriză, d. Paulmier, într'o lovitură foate vie, fu atins de d. Turot la buza superioară; dar lovitura e nebăgată în samă și combatanțiĭ încrucișază repede săbiele.

O a șasea repriză a avut loc și într'un angajament răpede d. Heri Turot este atins la partea superioară a coapseĭ de o lovitura profundă, la cîte-va degete numaĭ de locul unde se credea că fusese atins întâiaș dată.

Mediciĭ fiind de opinie că această lovitură nu este de natură a opri lupta, luptătoriĭ se puseră în față și o a șaptea repriză urmă: după un corp la corp care puse sfîrșit lupteĭ, mediciĭ examinară din nou rana pe care o primise d. Turot.

Cîte-va cuvinte se schimbă între contele de Dion și d. Gérault Richard, și după observațiile făcute de acest din urmă, lupta s'a sfîrșit.

INFORMAȚII

Starea de murdărie și neîngrijire a stradeĭ și măhălăleĭ Broscărieĭ este de nedescris. Pe lîngă murdăriile ce se depun de prin ogrăzile locuitorilor din împrejurimĭ, chiar căruțele primărieĭ depun gunoaele ridicate de prin centru în acea stradă. De multe orĭ serviciul barometric, cînd timpul este răŭ și glodul mare, nu se maĭ duc să deșarte vasele la locul destinat ci le varsă printre casele măhălăleĭ.

Și cînd te gîndeștĭ că edilii se laudă cu stradele și curățenia lor, îțĭ vine să rîzĭ!

— —

Astă-zĭ consiliul de resboĭ, prezidat de d. colonel Alexandrescu, comandantul școaleĭ militare, va judeca procesul furieruluĭ de la infirmeria de ochĭ pentru sustragere de foĭ de liber parcurs. D. sublocotenent Dobrescu, comandantul infirmerieĭ, a sosit în Iașĭ pentru a fi prezinte la proces.

— —

Trenul de persoane ce sosește din Bucureștĭ la ora 9 sara a venit ierĭ cu o întîrziere de o oră. Cauza întîrzierei este aglomerația de pasagerĭ pe la diferitele stațiĭ.

— —

Tribunalul secția II-a a declarat în stare de faliment pe comersantul de mărunțișurĭ Haier Keiserman din strada Veche.

— —

De la via d-noĭ Voinescu, podgoria Galata, se fură strugurĭ de către Maria D. Lupu, femeia ajutoruluĭ de primar din comuna Miroslava. D-na Voinescu, fără să știe că făptașa este femeia ajutoruluĭ de primar, se duce la primărie pentru a reclama. Aci găsește pe ajutorul de primar, Dimitrie Lupu, barbatul hoațeĭ. Acesta o și ia la bataie aplicîndu-ĭ peste patruzecĭ de loviturĭ cu pumniĭ și palmele.

D-na Voinescu a reclamat parchetuluĭ pentru maltratarea suferită și la Judecătoria de Pace pentru furtul săvîrșit de femeia ajutoruluĭ de primar.

Martoriĭ propușĭ de d-na Voinescu, pentru ambele fapte, sunt primarul, notarul și consilieriĭ comuneĭ Miroslava.

— —

Erĭ s'a ținut la primărie, licitație pentru furnisarea de rezervoare și lavabourĭ la școalele comunale.

Valoarea lucrărilor după deviz e de 6790 leĭ.

S'aŭ prezentat fațiĭ Goldenberg, a căror ofertă era de 12 și 75 sub deviz; —și fațiĭ Bachstetz, a căror ofertă era de 8 și 50 sub deviz.

S'a adjudecat provizoriŭ asurpa fraților Goldenberg.

— —

Un interviev.

Unul dintre colectiviștĭ, care prin funcțiunea ce ocupă la primărie este strîns legat cu interesele actualeĭ administrațiĭ și în stare de a pătrunde în toate secretele eĭ, intervievat asupra viitoarelor alegerĭ s'a exprimat cam în modul următor:

Intrebat dacă crede că vor reuși în alegerĭ, maĭ ales că au puterea în mînă, colectivistul a respuns:

— Așa ar fi; însă avem un prefect care, în loc să se gîndescă la alegerĭ, își ia concediu și se duce la Constanța pentru a respira aer de mare. Cînd se întoarce din concediŭ nicĭ nu'șĭ bate capul, ba încă respunde ca să ne prezentăm la alegerĭ cu capitalul cîștigat față de alegătorĭ, cu alte vorbe cum ne-am așternut așa să dormim!

— Bine, dar d-voastră pretindețĭ c'ațĭ făcut o mulțime de îmbunătățirĭ și că v'ațĭ purtat corect cu toată lumea, atuncĭ de ce vă temețĭ?

— Imbunătățirile ca îmbunătățirile nu le poate nimenea tăgădui; dar ca purtare, lăsăm mult de dorit, căcĭ ceĭ marĭ de la primărie s'aŭ purtat atît de răŭ în cît nu numaĭ pe cetățenĭ au nemulțumit dar chiar pe funcționariĭ primărieĭ Tot așa s'a întîmplat la sf. Spiridon: epitropiĭ și funcționariĭ aŭ fost lasațĭ la discreția d-luĭ Pogonat, și acum d. Macri se opune din resputerĭ la înlocuirea directoruluĭ epitropieĭ. De aceea eu unul, nu garantez nicĭ pentru 30 la sută din voturile funcționarilor.

— —

Pînă la venirea d-luĭ Fîntînaru ca membru în comitetul teatruluĭ național, postul de bibliotecar era ocupat onorific de unul dintre artiștiĭ societarĭ; după venirea d-sale, însă, acest post s'a încredințat uneĭ persoane străine de teatru și protejată de d. Fîntînaru prevăzîndu-se în buget un salar de 100 leĭ lunar.

Cu această combinație, artiștiĭ, carĭ montează cîte 50—60 de piese pe an, primesc cîte 80—100 de leĭ pe lună timp de 5 lunĭ, pe cînd bibliotecarul, care nu face nimic, ia 100 de leĭ pe lună anul întreg.

— —

Azĭ dimineață aŭ fost transportațĭ la ocnile din județul Bacău 15 arestanțĭ, toțĭ condamnațĭ la cîte 5 și 10 anĭ.

— —

De la Manevre

Vinerĭ, 25 Septembre, M. Sa Regele va pleca din Sinaia la ora 10 dimineață și nu se va opri de cît la stațiile: Chitila, Ploeștĭ, Mărășeștĭ și Bacăŭ. La ora 5 va fi în Roman. In trenul regal vor lua loc și reprezentanțiĭ celorlalte puterĭ.

***

Astă-zĭ, la ora 11 și 30 minute, pleacă la Roman d. general Iarca cu statul major al corpuluĭ IV de armată.

***

Prin o dispoziție a d-luĭ colonel Corvin, în fie-care seară d. căpitan Botezatu va face cursa dintre Roman și Iașĭ spre a aduce bolnaviĭ. Aseară aŭ fost adușĭ în Iașĭ doĭ soldațĭ: unul din regimentul 2 de geniu și altul din regimentul 7 călărașĭ.

***

In urma unuĭ noŭ ordin planul lupteĭ a fost modificat: luptele va avea loc la Săbăoanĭ și chiar lîngă Roman, iar nu la Strunga, cum era stabilit înainte.

— —

Azĭ, la ora 2 p. m. va avea loc înmormîntarea d-neĭ Muzicescu.

— —

Se dă ca sigură știrea că d. G. Cantacuzino, ministrul de finanțe, se va retrage din Minister la 30 Septemb., dată cînd îĭ expiră concediul.

— —

Ministrul instrucțieĭ publice a interzis profesorilor de la Conservator de a da lecțiĭ private elevilor înscrișĭ la Conservator.

Această dispoziție va fi pusă în aplicare de la 1 Decembrie viitor.

— —

Sergentul de punct din strada de sus a arestat aseară pe un cotiugar din a căruĭ imprudență era să se întîmple un groaznic accident. Trăsura cu No. 209 venea din sus, cotiugarul mergea în sens invers cu o iuțeală amenințătoare. Sergentul, văzînd că dintr'un moment într'altul cotiugarul amenință să sfărâme trăsura, se pune la mijloc și cu riscul de a fi călcat, a oprit cotiuga.

— —

Strada Stefan, din tîrgul cuculuĭ e într'o stare de nedescris. Gunoaile sunt în movile în fața fie căreĭ case; borțile sunt la fie ce pas; felinare nu sunt de cît două: unul la un capăt și altul la cel-lalt. In timpul ploilor nicĭ nu e posibil de circulat pe acea stradă. Dar nu ne mirăm căcĭ e în tîrgul cuculuĭ și se știe cum e făcut serviciul de curățire în acea parte a orașuluĭ.

— —

Aseară pe la oarele 9, s'a internat la spitalul Sf. Spiridon, locuitorul Toader Glovacĭ, de loc din Bucovina, și cu serviciul în comuna Micleștĭ, de o săptămînă bolnav de stomah cu niște durerĭ atroce.

— —

Erĭ a fost depus ungurul Juja Andrieș, din comuna Horleștĭ, pentru omor.

— —

Asară, pe la oarele 5 a avut loc un scandal între marĭĭ angrosiștĭ la abator, Zeilic Solomon și Herșcu Bunduc.

De la ceartă aŭ trecut la bataie și numaĭ după intervenirea altor negustorĭ s'aŭ liniștit.

— —

Ioan Panțiru din cotuna Stroeștĭ, din cauza uneĭ neînțelegerĭ ce avea cu fratele săŭ Dumitru, a dat foc prisăcilor fratelui săŭ și a amenințat cu o carabină pe locuitorii carĭ vroiaŭ să stingă focul.

I Panțiru a fost trimes înaintea curțeĭ cu jurĭ din Botoșanĭ, pentru dare de foc.

— —

In cancelaria prefectureĭ de județ, s'a ținut licitație ierĭ pentru arendarea a 14 pădurĭ ale statuluĭ, din centrul Iașĭ.

S'aŭ depus garanțiĭ în valoare de 27,900 leĭ.

FOIȚA ZIARULUĬ «OPINIA»

6)

A. HIRIACOV

LEGEA LUĬ BALDER

Legendă Norvegiană.

Vor muri Așiĭ, luminătoriĭ ceruluĭ se vor întuneca și marea va inunda toată lumea.

Ințeleptul scald tăcu și încet își acordă strunele arfeĭ sale. Iată că el rîdică albitul săŭ cap, clatină argintiile sale plete și din noŭ cîntă. Cîntă el, că din valurile mării se va nasce o lume nouă maĭ frumoasă ca cea din trecut, va învia blondul pletos Balder și în noua lume va fi vecînica împărăție a iubireĭ și dreptățeĭ.

Incet foșnesc bătrînii brazĭ. Bătrînul Vaulund șede posomorît și singur. Pe-o stîncă din mal stă bătrînul și privește, tot privesce în depărtarea mării, nu se arată cum-va vr'o pînză (de corabie) cunoscută. Treĭ anĭ aŭ trecut de cînd a plecat Befriar și nu se maĭ întoarce, De două orĭ deja Drachesfor a legat corabia de bradul din țărmul Norvegieĭ și de amîndouă dățile s'a întors cu prăzĭ bogate. Iar Befriar tot nu-ĭ. Și stă bătrînul Vaulund pe stîncă privind neîncetat cu mare luare aminte în depărtarea îngurată.

Patru anĭ aŭ trecut și în sfîrșit s'a întors și Befriar posomorît, gînditor și tăcut.

— Eĭ, fiule, departe călătorit-aĭ? Aĭ găsit țara, unde vara nu se schimbă în iarnă, unde ziua nu se schimbă în noapte și unde omul nu ucide pe om? Găsit-aĭ fiule?—și un rîs alintător lumină fața bătrînuluĭ Vaulund,

Capul luĭ Befriar se lăsă în jos și un suspin se rupse din pieptul luĭ:—Nu!

— Și nu veĭ găsi, fiul meŭ, nu maĭ căuta.

Befriar nu vorbi nimic, nicĭ nu rîdică capul și plecă încetișor acasă, iar mîna luĭ știa numaĭ să mănuiască sabia și cît de puternic o strîngea mîna tînăruluĭ viching....

— Voĭ găsi, voĭ găsi,—șoptește Befriar, și o umbră singurateca aruncă el între stîncĭ și brazĭ și între valurile sburdalnice ale fiordeĭ.

(Va urma) **Traducere de Slioza.**

De arendat

Moșia Pănceștiĭ din jud. Roman, fosta proprietate a defunctuluĭ Ioan Stroiŭ. Amatoriĭ sunt invitațĭ să se adreseze în Roman la d. Scarlat Ghidionescu saŭ în Iașĭ la d. avocat Bădăreŭ.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraș).

A se adresa la Redacție.

Moșia Ciocîrleștiĭ din județul Vasluĭ, în întindere de 280 fălcĭ pămînt prima calitate, avînd pădure bună de exploatat, gara Scînteia pe moșie, casă de zid de 6 camere, alte 3 camere de zid pentru servĭ, 2 coșere, 3 hambare, una stondolă, 2 pivnețe de piatră, grajd pentru 8 caĭ, șură pentru trăsurĭ, acoperite cu tablă, fîntînă, 8 pogoane vie, eaz cu pește, livadă întinsă, toate în perfectă stare.

Moșia fără nicĭ o sarcină este de vînzare.

A se adresa la proprietar: Alex. Volutză strada Romînă Iașĭ.

De Inchiriet chiar de la 1 Octombrie casele No. 83 din strada Sărărie: salon, antret, 2 odăĭ, etac, bucătărie, beciŭ, cămară pentru lemne etc.; informațiunĭ acolo.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscința onor. Public Iașan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalațiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricităților pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a orașuluĭ Iașĭ, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face prețurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpurĭ de liuminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins țigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informațiunĭ relative, .. nt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECȚIUNEA

Cota oficială

Constanţa 23 Septembrie 1898.

Orz 1400 hect. lei 4,40. Meiŭ 330 hect. leĭ 5.10. In 750 hect. 11.20. Rapiţa 450 hect. 6.10. Griu arnăut 350 hect. leĭ 12.50. Secară 180 hect. leĭ 6.25. Ovăz 140 hect. leĭ 4. Fasole 70 hect. leĭ 9.

Toate în oraş la magasie.

Unde e vinovăţia luĭ Arbore?

(Urmare)

4) Cerem ca art. 73 din legea învăţămîntuluĭ primar, *care nu dă drept institutorilor şi învăţătorilor de a-şĭ angaja apărător în faţa juriuluĭ, nicĭ în caz de excludere din corp nu poate cere revizuirea sentinţeĭ*, să se refacă în senzul art. 50 din legea învăţămîntuluĭ secundar unde se prevăd asemenea drepturĭ. Ce poate fi şi aicĭ ceva injust şi *nelegal?* Au doar legile nu sunt egale pentru toţĭ cetăţenii? Nu este un articol din Constituţie care prevede aceasta? Prin urmare ce e *contra legeĭ* d-le Ministru?— Orĭ e lucru vădit că d. Haret voeşte a fi *pentru unii mumă* şi *pentru alţii ciumă*:

5) Cerem ca toate legile şi regulamentele privitoare la învăţămîntul primar să se trimită fie-căruĭ membru. — Ce poate fi aicĭ contra legeĭ?

6) Cerem a se da indemnizaţie în banĭ învăţătorilor pentru timpul conferinţelor.— *Dacă acest punct se crede nerealizabil din punct de vedere budgetar*, atuncĭ, nu crede d. Ministru că din 81 leĭ lunar, cît e leafa învăţătoruluĭ, este imposibil pentru acel nenorocit să facă faţă cheltuelelor din oraş cu întreţinerea sa, şi dacă se gîndeşte la aceasta, ce remediu crede d. Ministru să întrebuinţeze? Pentru care rezon s'ar da diurne şi cheltuelĭ de transport tuturor funcţionarilor deplasaţĭ în interesul serviciuluĭ şi ţinînd socoteală că toţĭ aceştia sunt plătiţĭ cam de la cincĭ sute leĭ în sus şi alţiĭ chiar cu miĭ de leĭ, iar cînd e vorba de luminătoriĭ poporuluĭ Vĕ arătaţĭ aşa de exigenţĭ în economia budgetuluĭ? Cum? aceştĭ iloţĭ pot suporta cheltuelĭ de drum şi întreţinere numaĭ cu 81 de leĭ lunar? Învaţă-ne, te rugăm, aceste principiĭ de economie şi la rîndul nostru vom căuta a ne face datoria fără să pretindem nicĭ chiar strictul necesar pentru noĭ şi familia noastră. Pînă cînd oare, d-le Haret, veţĭ tot striga, ca membru al partiduluĭ liberal, că singurĭ liberaliĭ se interesază de talpa ţăreĭ şi de luminătoriĭ eĭ? Nu vedeţĭ că cu vorbe goale şi fraze sforăitoare nu maĭ puteţĭ seduce pe nimene; cînele latră, dacă nu e hrănit de stăpînul săŭ? şi nu părăseşte el pe un aşa stăpîn, care se gîndeşte la stomacul seŭ numaĭ?

E datoria D-voastre a remedia întru cît-va şi acest neajuns.

7) Cerem ca conferinţile săptămînale ale institutorilor să fie lunare şi într'o singură secţie şi aceasta pentru motivul că fiind maĭ rarĭ, ar fi maĭ interesante, din punctul de vedere al studiereĭ cestiunilor de discutat, iar nu aşa de plictisitoare ca astă-zĭ, cînd vrînd nevrînd, este silit orĭ cine á face ceia ce i se impune numaĭ de formă, fără nicĭ o tragere de inimă.

Nicĭ la acest punct nu vedem nimic imposibil de modificat un articol din regulament, întru cît aceasta s'ar face pentru interesul general al şcoaleĭ, căcĭ nu în mulţimea conferinţelor se face progresul, ci în împuţinarea lor se face totul, de oare ce fie-care membru din conferinţă ar căuta să lucreze cu multă îngrijire şi scrupul.

8) La lucrările scrise, luîndu-se în termin mediu 40 de elevĭ pe clasă, după regulamentul şi programa în vigoare, învăţătorul primar ar avea de corectat lunar pînă la 850 de lucrărĭ la carĭ se adaugă şi planurile de lecţiunĭ. Iar dacă ţinem samă de art. 31 din lege că «numărul elevilor va fi *80* de fie-care clasă» şi dacă ar frequenta regulat 60—70 elevĭ, după cum se vede în multe şcolĭ, atuncĭ lucrările se ridică lunar pînă la aproape *1400* cu planurĭ de lecţie cu tot. Este posibil oare pentru un singur om a citi numaĭ, fără să maĭ corecteze cu cerneală roşie greşelile făcute? Aicĭ are cuvîntul orĭ cine şi dacă ar spune că pe lîngă cele 5 ore de clas zilnic să maĭ corectezĭ în timpul, afară de şcoală, în o singură săptămînă şi cîte 213 teme zilnic, atuncĭ să bine voiască a ne înlătura din învăţămînt ca pe nişte oamenĭ carĭ vor lua leafă de la stat pe îndeletele.

Credem dar că arătînd aceste dificultăţĭ onor. minister n'am voit de loc a ne sustrage de la muncă ci numaĭ a supune la cunoştinţa d-luĭ Ministru că este aproape imposibil a dispune de timp pentru cultivarea noastră prin citirea revistelor pedagogice şi ceva, ceva şi pentru recrearea noastră. Am solicitat cu toţiĭ la onor. d. Haret, ca membru al corpuluĭ didactic superior, să chibzuiască cum ar fi maĭ potrivit să se dispună relativ la aceste cererĭ.

Dar ce vedem? Dl Haret a lovit în colegul nostru, ca astfel să ne poată intimida pentru ca pe viitor să nu maĭ îndrăsnească nimenea a maĭ crîcni macar. Dacă aceasta e tactica d-luĭ Ministru din guvernul liberal, atuncĭ n'aŭ de cît a se debarasa de toţĭ cîţĭ au aderat la aceste desiderate ca astfel peştele să fie stricat pănă la coadă, iar oameniĭ competenţĭ să ia măsurĭ de desinfectare cît maĭ este încă timp.

Buturugă

Telegramele Străinătăţeĭ

EVENIMENTELE DIN FRANŢA

Raportul în chestia cerereĭ de revizuire.

Paris, 23 Septembrie.

Preşedintele Curţeĭ de Casaţie Loew va numi azĭ pe raportorul în afacerea cerereĭ de revizuire a procesuluĭ Dreyfus.

Paris, 23 Septembrie

Ziarele *La Paix* şi *Le Siècle* cer revocarea generalilor Zurlinden din postul de guvernator al Parisuluĭ şi Pellieux din acela de comandant al pieţeĭ.

Paris 23 Septembrie.

Ziarul *Rappel* asigură că generalul Zurlinden, guvernatorul Parisuluĭ, a vizitat în secret pe d. Felix Faure, preşedintele republiceĭ.

Paris, 23 Septembrie.

Se asigură că guvernuĭ a luat hotărîrea d'a convoca Corpurile Legiuitoare pentru ziua de 3 Octombrie curent s. v.

Paris 23 Septembrie.

Se desminte ştirea că colonelul Du Paty de Clam ar fi în Italia. El se află la Brest, în congediŭ.

— —

Conferinţa internaţională contra anarchiştilor.

Viena, 23 Septembrie.

Conferinţa internaţională propusă de guvernul italian pentru luare de măsurĭ contra anarchiştilor, se va ţine în oraşul Veneţia, în luna Noembrie.

Răspunsul Porţeĭ la ultimatul Puterilor.

Ziarele de aci publică o telegramă din Constantinopole în care se zice că în răspunsul Porţeĭ la ultimatul Puterilor cu privire la golirea insuleĭ Creta de către trupele turceştĭ, se va spune că suveranitatea Sultanuluĭ în insula Creta trebue să fie documentată cu prezenţa trupelor turceştĭ în vr'un punct al insuleĭ, orĭ-care ar fi.

— —

Rechizitoriul în afacerea revizuireĭ

Paris, 23 Septembrie.

Procurorul general Manau a adus la Curtea de Casaţie rechizitoriul seŭ asupra cerereĭ de revizuire a procesuluĭ Dreyfus. Acest rechizitoriŭ se compune din 40 de paginĭ scrise.

Procurorul general, fiind intervievat de un redactor al ziaruluĭ *Débats*, a refuzat de a'ĭ comunica conclusiunile, dar a declarat că va susţine cu energie aceste concluziunĭ.

— —

Mandat de aducere în contra luĭ Esterhazy

Paris, 23 Septembrie.

Mandatul de aducere, dat contra maioruluĭ Esterhazy e motivat pe plîngerea de escrocherie făcută de vărul săŭ Christian Esterhazy, care precum se ştie, a fost înşelat cu o sumă de 40 de miĭ de leĭ.

— —

Conflict Sîrbo-Turc.

Constantinopol, 23 Septembrie.

E mare pericol de un conflict sîrboturc. Presa sîrbească este foarte iritată pentru că biserica sîrbească din Rumanov a fost predată bulgarilor de autorităţile turceştĭ.

Ziarele sîrbe zic că acest act de volnicie este o ofensă necalificabilă pentru Serbia. Ele atacă într'un mod violent pe Turcia, ameninţînd cu represaliĭ grave.

Serbia e încă supărată pe Turcia pentru purtarea eĭ cu privire la numirea episcopilor bulgarĭ, pentru năvălirea arnăuţilor pe teritoriul sîrbesc, pentru chestiunea episcopatuluĭ din Ueskŭb şi în sfîrşit pentru tractatul de comerciŭ.

Reprezentantul Serbieĭ la Constantinopol a protestat cu energie.

ULTIME INFORMAŢIU

Guvernamentaliĭ răspîndesc cu insistenţă vestea, că Corpurile Legiuitoare vor fi convocate în sesiune extraordinară în prima jumătate a luneĭ Octombrie.

Dacă guvernul se va convinge că nu va putea să lucreze cu actualele Camere, atuncĭ le va disolva, fixînd alegerile legislative cîte-va zile după alegerile comunale.

Prin cercurile drapeliste se crede că aceste svonurĭ sunt numaĭ un şantaj al guvernuluĭ, menit a face o presiune asupra lor ca să se împace cu Dim. Sturdza.

In cazul însă, cînd guvernul,—presupunînd că ar avea decretul regal,—va disolva Corpurile Legiuitoare, drapeliştiĭ sunt hotărîţĭ a răspunde la aceasta prin o campanie violentă de întrunirĭ şi marĭ manifestaţiĭ pe chestiunea trădăriĭ luĭ Dim. Sturdza.

✕

D. Paladi, ministrul de justiţie, prepară o nouă mişcare în magistratură.

✕

Credincioasă tradiţiilor ocultismuluĭ, oculta locală s'a întrunit astă noapte în saloanele conuluĭ Ghiţă.

Şedinţa a fost foarte secretă, şi au luat parte numaĭ d-niĭ N. Gane, G, Tacu, Tanasă Gheorghiu, C. Lepadatu şi inevitabilul Rake.

Desbaterile au fost aşa de învăluite de mister în cît n'au transpirat nimic. Vre-o cîţĭ-va clubişti carĭ se credeaŭ bine văzuţĭ de oculta locală, aŭ remas foarte desilusionaţĭ observînd că nu sunt admişĭ în conciliabule intime.

✕

Schimbările în vederea alegerilor începute în Huşĭ şi Iaşĭ continuă cu cele lalte oraşe. Astfel d. Sturdza unul din ceĭ maĭ distinşĭ şi maĭ vechĭ membri de şedinţă, a fost permutat fără voia sa la trib. Putna, iară în locul d-sale a fost transferat d. Sărăţeanu de la Putna.

✕

In clubul colectivist s'a produs asară o mare sbîrnîială din cauza numireĭ d-luĭ Petru Novleanu ca revizor şcolar a jud. Iaşĭ. D. Novleanu nu e membru al clubuluĭ şi ce e maĭ grav nicĭ n'a fost numit cu ştirea clubuluĭ şi nicĭ macar cu aceea a d-luĭ Fîntînaru.

✕

La Casa de economie va fi o luptă vie pentru alegerea succesoruluĭ regretatuluĭ *Al. Nanu.*

Ocultiştiĭ, cum numesc răutăcioşiĭ pe ceĭ din actuala administraţie a caseĭ, voesc să aleagă pe d. Ştefănescu actual sub administrator în administraţia financiară a Iaşuluĭ, care se retrage la pensie.

Mulţĭ societarĭ însă voesc să fie d. George Niţescu unul din ceĭ maĭ vechĭ şi maĭ cu greutate societari aĭ Caseĭ.

✕

Cursurile claseĭ I-a de la şcoala normală încep la 28 Septembrie. Elevele din noŭ admise trebue să se prezinte la internat la data aceasta. Lista obiectelor trebuitoare e publicată în *Monitorul oficial* de la 25 Iulie, anul curent, şi se poate lua orĭ cînd de la şcoală.

Iată numele concurentelor admise în clasa întîia:

Hohor Olimpia, Popescu Natalia, Dancovicĭ Aurelia, Mateescu Elena, Ţuchel Hrisanta, Vatafu Florica, Grigoriu Anastasia, Simionescu Natalia, Cantemir Aurelia, Gîrboviceanu Eugenia, Plopeanu Elena, Filoti Victoria, Băjenaru Maria, Costiniu Eufrosina, Florian Maria, Lăzărescu Corina, Popinian Maria, Pogonat Elena, Batog Safta, Darie Elena, Vasiliu Ecaterina, Stavri Ana, Stratulat Ecaterina, Nestor Maria, Stamatiade Alexandrina, Antonescu Maria, Berlescu Elisa, Petrov Natalia, Rachieriu Emilia, Ştefănescu Zoe, Georgescu Constanţa, Băncilă Filoftea, Danielescu Constanţa.

✕

Prin cercurile drapeliste se agită ideia lansăriĭ unuĭ manifest în vederea alegerilor comunale, manifest prin care se va anunţa o luptă înverşunată în contra guvernuluĭ.

Se vorbeşte, că se vor ţine o serie de întrunirĭ publice prin maĭ multe oraşe principale pe tema cestiuniĭ naţionale.

✕

Ierĭ s'a făcut şi s'a încredinţat d-luĭ Ionel Brătianu, ministru de finanţe ad-interim, decretul privitor la numirea d-luĭ Gogu Cantacuzino în postul de guvernator al Băncĭ Naţionale

Decretul va fi supus zilele aceste semnăturĭ Regeluĭ.

✕

Mîine se va judeca de Curtea s. I apelul făcut de procurorul Tribunaluluĭ contra sentinţeĭ prin care dr. Bejan fusese achitat.

D. Mîndru, cu toate observările colegilor săĭ, se arată voinicos declarînd că va susţine singur apelul. Cum s'a apropiat ziua judecăţeĭ voinicia s'a evaporat şi d. Mîndru a avut prudenţa să plece să se distreze la manevre, lăsînd la voia soarteĭ celebrul săŭ proces.

✕

Mîinĭ, Vinerĭ, la 10 a. m., va avea loc la noua universitate alegerea *rectoruluĭ* pentru un nou period de patru anĭ.

Se zice că o parte din doctul corp va sprijini candidatura d-luĭ *A. D. Xenopol*, ceea ce nu va împiedeca, după toate probabilităţile, realegerea d-luĭ N. Culianu.

✕

Epoca desminte în următoriĭ termenĭ ştirea tendenţioasă răspîndită de *Adevĕrul* cu privire la o conversaţie pe care d. Take Ionescu ar fi avut-o cu M. Sa Regele:

Suntem în măsură d'a afirma că această conversaţie n'a avut loc.

D. Take Ionescu n'a avut audienţă la Castelul Peleş nicĭ „înaintea plecăriĭ Regeluĭ la Ragaz", nicĭ măcar înainte saŭ după acea dată.

D. Take Ionescu a luat o singură dată dejunul la Palat, şi în conversaţiile ce aŭ avut loc mereŭ faţă de martorĭ, nu s'a spus o vorbă despre cele relatate de confratele nostru.

✕

Următoarele numirĭ şi mutărĭ s'au făcut în corpul didactic secundar, pe ziua de 1 Octombrie viitor.

D. Vasile Mihăilescu, profesor suplinitor de limba romîna şi istorie (curs superior) la liceul real din Piatra N.

D. Marin Dumitrescu, profesor titular de istorie (curs inferior) la liceul Mateĭ Basarab din Capitală, va fi transferat după cererea sa, la catedra de istorie (curs superior) de la liceul Lazăr, devenită vacantă prin retragerea la pensie a titularuluĭ, d. Angel Dumitrescu.

D. Banu, actual profesor titular de istorie la liceul clasic din Brăila, va fi transferat la catedra de istorie (curs superior) de la liceul Mateĭ Basarab din Capitală.

D. Mateĭ M. Fotino, licenţiat în litere, va fi numit profesor suplinitor de istorie la liceul din Brăila.

D. Şuteu va fi numit profesor suplinitor de limba latină (curs superior) la liceul din Ploeştĭ.

D. Moruzi va fi numit profesor suplinitor de limba latină (curs superior) la acelaşĭ liceu, în locul d-luĭ Manolescu, trecut la pensie.

D. Th. Vasiliu, actual profesor titular la gimnaziul Alexandru-cel-Bun din Iaşĭ va fi transferat la catedra de istorie (curs superior) de la liceul naţional din acest oraş, în locul d-luĭ Brînză, retras la pensie.

D. Ioan Ursu, licenţiat în litere, va fi numit profesor suplinitor de istorie de la gimnaziul Alexandru-cel-Bun din Iaşĭ.

D-na Natalia P. Cuza va fi numită directoare la şcoala profesională de fete din Piatra-Neamţ.

D-şoara Elena V. Brăescu va fi numită profesoară suplinitoare de limba germană la divizionara externatuluĭ secundar din Iaşĭ, în locul d-şoareĭ Waldman, demisionată.

✕

D. George Panu soseşte Sîmbătă cu trenul de 7.45 dimineaţa, în oraşul nostru.

✕

Crima din Nicşanĭ

Dimitrie G. Ciocan, din Nicşanĭ, în ziua de 15 August a. c. a avut o ceartă cu locuitorul Ficioĭ, de la dirijarea unuĭ joc.

Din această zi Ciocan a prins ură pe Ficioĭ şi şi-a propus să-şĭ răsbune.

Cîte-va zile după aceea Ciocan întîlneşte pe Ficioi şi prefăcîndu-se că-i este prieten, îl ia cu dînsul să-l ducă la o grădină a tatăluĭ seŭ. Pe cînd mergea pe drum, Ciocan se dă cu cîţĭ va paşĭ înapoi şi descarcă un foc de revolver asupra luĭ Ficioi, pe care însă nu-l nimereşte.

La întrebarea luĭ Ficioi ce însemnează această, el răspunde că revolverul s'a descărcat din greşală. Ficioi presupunînd intenţia luĭ Ciocan, nu vrea să maĭ înainteze şi se întoarce înapoi. La întoarcere, Ciocan maĭ descarcă un foc de revolver şi de data asta loveşte pe Ficioi în umărul drept. Atuncĭ Ficioi începe să fugă şi Ciocan maĭ descarcă încă un foc dar nu-l maĭ nimereşte.

Ciocan a fost prins şi arestat.

Ciocan a fost trimes înaintea curţeĭ cu juriĭ din Botoşanĭ, pentru tentativă de omor.

✕

Starea Tratativelor

Citim în *Drapelul*:

Unele ziare reincep vechiul cîntec, atît de des şi atît de categoric desminţit de noĭ.

L'Indépendance Roumaine se crede foarte bine informată cînd pretinde a şti că împăcarea tuturor liberalilor poate fi considerată ca făcută cu condiţiunea ca d-niĭ Stătescu, Aurelian şi Lascar să intre în minister.

Imediat urmează o strşnică contradicţie, de oare-ce se pretinde că această concentrare s'a făcut cu preţul excludereĭ d-lor Costinescu, Delavrancea şi Xenopol.

Toate aceste ştirĭ sunt absolut fantesiste.

***

Noĭ, carĭ suntem puşĭ în cauză, ne mulţumim a fi maĭ modeşti în informaţiunile noastre de cît ceĭ ce nu sunt în cauză. De aceea afirmăm că nu ştim pînă acum dacă concentrarea pe care în fond o dorim, căcĭ avem în vedere numai presus de toate interesele ţăreĭ şi ale partiduluĭ naţional-liberal, se va face.

Ceea ce ştim cu siguranţă este că ea nu se va putea face cu preţul excludereĭ a nicĭ unuia din membriĭ partiduluĭ naţional-liberal şi maĭ ales a unor oamenĭ politicĭ de valoarea d-lor Costinescu, Delavrancea şi Xenopol.

***

In orĭ-ce caz, d. Vasile Lascar, care doreşte aşa de sincer şi de viŭ ca orĭ-cine restabilirea unireĭ şi armonieĭ care domnea altă dată în sînul partiduluĭ, nu va intra în nicĭ una din combinaţiunile ministeriale carĭ se pun mereŭ înainte de ziare.

✕

Comunitatea izraelită din Galaţĭ, de aproape 30 de anĭ susţine două şcolĭ primare evreeştĭ şi un asil de infirmĭ, din taxa de 15 banĭ ce percepe după fiecare kilogram de carne cuşer. In urma intervenţieĭ a treĭ măcelarĭ evreĭ, primăria din Galaţĭ a desfiinţat această taxă şi drept consecinţă şcolile şi asilul ne maĭ putînd fi susţinute, comunitatea israelită a fost nevoită să suspende funcţionarea lor.

Aceste măsurĭ au produs o demonstraţie zgomotoasă din partea unuĭ mare număr de copiĭ evreĭ, carĭ au spart geamurile caselor celor treĭ măcelarĭ evreĭ.

Demonstraţiile abia aseară la orele 10 au putut fi potolite, după ce primăria a revenit asupra desfiinţăriĭ taxeĭ de 15 banĭ.

✕

Printre loviţiĭ după lista de proscrişĭ alcătuită de d. Nicu Gane şi C-ie este şi tînărul Eduard Sion.

D. Sion după ce a fost maĭ mult timp funcţionar la tribunalul nostru şi după ce şi-a trecut cu distincţie licenţa în drept, a fost numit acum douĭ anĭ ajutor de judecător de pace. In tot acest timp a dovedit în funcţia sa pricepere şi demnitate. Inlocuirea sa a surprins pe toată lumea.

Cred că facem o îndatorire celor surprinşĭ spunîndu-le şi motivul înlocuiriĭ: D. Eduard Sion este fiul amiculuĭ nostru d. Lascar Sion.

✕

Autorul „Falşuluĭ"

Sub acest titlu cetim în *Tribuna*:

«Falşul» mult discutat e aşa de «perfect», în cît azĭ ştim şi cine e autorul actuluĭ pe care Tribuna Poporuluĭ *îl propunea ca* fabricat *de către părintele Voina. Noĭ credem că autorul acestuĭ act ar fi Jeszenszky; acum, însă,* Pesti Naplo *ne spune că e Benedek Jancsó, om destul de cunoscut la noĭ.*

Fireşte că Pesti Naplo *se grăbeşte a vesti că profesorul Jancsó, «nu aparţine la gremiul ministerial».*

De altă parte *Hivatalos Kösleny*, monitorul oficial unguresc, publică, în numărul de Marţĭ, următorul decret:

Dr. Jancsó Benedek, ataşat cu serviciul pe lîngă preşedinţia consiliuluĭ de miniştri, e numit inspector al şcoalelor secundare romîne de sub patronagiul mitropolieĭ romîne din Sibiŭ".

Din acest decret rezultă că dr. Jancsó Benedek nu numaĭ că nu e o persoană privată *care n'are nicĭ o legătură cu preşedinţia consiliuluĭ de miniştri din Buda-pesta, dar e din potrivă* strîns legat *de acea preşedinţie.*

Lucrul nu are vre-o deosebită importanţă pentru noĭ, căcĭ noĭ ştim că rescriptul cu pricina ie făcut de Iesenszky Dar, de oare-ce comunicatul oficios unguresc arată pe autorul rescriptuluĭ ca o persoană ce nu e strîns legată *de gremiul preşedinţieĭ consiliuluĭ ungar, ba chiar ca o persoană privată (comunicatul din* Pester-Lloyd*), şi de vreme ce patroniĭ luĭ Sturza arată pe Iancsó ca autor, e bine să se vadă adevărata calitate a acestuia.*

ULTIMA ORĂ

(Serviciul nostru telegrafic special)

Greve de lucrătorĭ

Paris, 24 Septembre.

Cea maĭ mare parte dintre lucrătoriĭ zidarĭ zugravĭ s'aŭ pus în grevă. S'aŭ produs grave incidente, devastarĭ şi prădăciunĭ. In grevele de la Passy a intervenit armata. Poliţia a operat un mare număr de arestărĭ şi a expulsat pe maĭ mulţĭ anarhişti străinĭ.

Inmormîntarea d-neĭ Carnot

Paris, 24 Septembre.

Ierĭ a avut loc ceremonia înmormîntăreĭ doamneĭ Carnot, la biserica Madeleine, în mijlocul uneĭ imense afluenţe de lume. După terminarea serviciuluĭ divin, corpul a fost transportat la cimitirul de la Passy.

Revizuirea procesuluĭ Dreyfus

Paris, 24 Septembrie.

La grefa înalteĭ curţĭ de Casaţie şi justiţie a început ierĭ formalităţile procesuluĭ de revizuire a chestieĭ Dreyfus. Ideea de revizuire a procesuluĭ este acum definitiv hotărîtă.

Data desbaterilor procesuluĭ nu este încă fixată. Preşedintele secţiuneĭ la care s'a repartisat afacerea au numit pe d. consilier Accarias ca raportor.

COMPLOT MILITAR

Paris. 24 Septembrie.

Ziarul *Libre Parole* anunţă cum că primul ministru Brisson ar fi afirmat, că un general i-ar fi destăinuit uneltirile maĭ multor generalĭ carĭ pregătesc un mare complot contra republiceĭ. Complotul ar avea de scop a substitui puterea militară celeĭ civile.

Noul ministru de comerţ

Viena 24 Septembrie

Imparatul a numit pe baronul Pauli în funcţiunea de ministru al comerţuluĭ.

IN CHESTIA DREYFUS

Viena 24 Septembie.

D. Bjoerson publică în ziarul Neue Freie Presse de azĭ. o scrisoare prin care confirmă declaraţiunile conteluĭ de Hohenlohe făcute pictoruluĭ Leubach relative la nevinovăţia luĭ Dreyfus.

Compromisul Austro-Maghiar

Viena, 24 Septembrie.

Camera deputaţilor a votat închiderea discuţiuneĭ asupra compromisuluĭ austro-ungar, cu 181 voturĭ pentru şi 149 contra.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buţureanu C. Gr., Puşcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Şerban G. D., Crivăţ Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. şi publică ştirile cele maĭ amănunţite asupra tuturor chestiunilor la ordinea zileĭ.

In acest scop

OPINIA

şi-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice şi **Reviste literare, economice, financiare, ştiinţifice, etc.**

Corespondenţĭ speciali de la toate staţiunile balneare din ţară

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel maĭ mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen $^{1}/_{L}$ *(Germania).* **1, STR DA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără rîsipă.

MORĬ *transportabile*, pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4— 5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:
6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevĕrat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania*, american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *lingurĭ de masă de argint-Britania*, american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania*, american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania*, american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania*, american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania*, american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania.*
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ.*
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania.*
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.
56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintuluĭ şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕrurĭ*, dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hotelurĭ, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor, etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ iuainte.

VERITABIL NUMAI ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăţĭ.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea liberă.

Cereţĭ Preţuindenĭ

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEŞTĬ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeş)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleştĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteştĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

IMPORTANT

Atelierul Chimico-Technic „SINGER“

Strada Golia 46.

Atrage deosebită rtenţiune onor. Public asupra următoarelor produse neîntrecute de bune cu efect *garantat*:

LAC în orĭ ce color, pentru văpsirea pălărielor de paie.

Poudre «Sanitas» rosa, crem, şi alb.

Apa de Toillette.

Săpun pentru toiletă «Cocos».

CREMA «SINGER» specială pentru conservarea încălţămintelor colorate, care întreţine pielea fiind tot-de-a-una moale şi îĭ dă lustru, mult maĭ bun, de cât orĭ-ce soiŭ de lac.

Borcanul mare **1 Leŭ** Borcanul mic **50 Banĭ**.

«CHEVREAULINA» unică pentru conservarea încălţămintelor de Chevreau.

Ceara albă „Virgină“ pentru lustruit mobile, parchete, dusamele, piele etc.

P. S. Maĭ recomandă unsorile pentru Hamurĭ, Burduf, Poclit, Şeĭ, Copitele cailor, Maşinĭ etc.

Aseminea instalaţiunĭ şi reparaturĭ de sonerĭĭ electrice şi telefoane etc.

Tot o dată recomandăm cerneluri în orĭ-ce coloare. Pastă qentru centigrafĭ (saŭ Hutograf) şi cerneală pentru marcat lenjurĭ (saŭ albiturĭ).

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

şi trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Leĭ *Treĭzecimiĭ*, pentru casul de moarte, şi o rentă corespunzătoare acesteĭ sume, precum şi Leĭ 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Leĭ 90,** plus accesoriĭ.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, şi se asimilează căilor ferate şi tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societăţeĭ: Bucureştĭ, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovicĭ

AVOCAT

Strada Barboĭ

C. M. Miclescu

AVOCAT

Strada Veche

ALEX. G. DABIJA

AVOCAT

Strada Golia

Ştefan Longinescu

AVOCAT

Strada Lăpuşneanu 21 Iaşĭ

UN OTEL!

De ^inchiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ştefan cel Mare No. 15

Doctorul V. I. Bejan

Consultaţii în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu

AVOCAT

Strada Asachi

.Iaşi—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 117 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — SIMBATA 26 SEPTEMBRIE 1898.

Numărul 10 Banĭ

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Banĭ

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Excursiunile nocturne ale d-luĭ Tacu

In vederea apropiatelor alegerĭ comunale, toţĭ domniĭ membrĭ aĭ clubuluĭ conservator sunt rugaţĭ să binevoiască a se întruni în fie-care Mercurĭ şi Sîmbătă, orele 8 sara, în saloanele clubuluĭ.

COMITETUL

Sfîrşitul Regimuluĭ

Criza de epilepsie prin care trecură organele guvernuluĭ pare că s'a maĭ potolit. Resemnat să'şĭ poarte porecla, d. Sturdza a intervenit, se vede, ca să domolească zelul aziaticilor sĕĭ gazetarĭ. Cu restul, s'a însărcinat vremea şi împrejurările. Ploaia a şters afişele carĭ anunţaŭ pe stradele capitaleĭ sinuciderea d-luĭ Take Ionescu — şi cele douĕ sĕptămînĭ de desfriŭ aŭ secat isvorul de expresiunĭ triviale carĭ se resfăţaŭ în coloanele *Voinţeĭ Naţionale*.

De acum chestiunea rescriptelor ungureştĭ a recăzut în stadiul în care se afla înainte de criză — numaĭ viitorul, doar, să maĭ aducă cum-va o recrudescenţă.

Chestiunea palpitantă la ordinea zileĭ, acum, după ce a rĕmas bine stabilit că d. Sturdza a căutat să desfiinţeze eforia şcoalelor din Braşov cînd a vĕzut că nu-ĭ poate face pe eforĭ redactorĭ la *Voinţa Naţională* — chestiunea palpitantă acum e concentrarea liberalilor.

Momentul pentru această spinoasă operaţiune e nu se poate maĭ *bine* ales. Să cerĭ de la douĭ oamenĭ ca să'şĭ întindă mîna frăţeşte tocmaĭ în momentul cînd se lovesc maĭ furios, este, dacă nu treabă de Păcală, cel puţin şiretlic din celemaĭ perfide. Dar, fie că d. Stătescu a profitat de momentul acesta într'adins pentru a învedera imposibilitatea lucruluĭ, şi, decĭ, a convinge pe ceĭ încăpăţînaţĭ de temeinicia sfatuluĭ sĕŭ de a ceda puterea; fie că împrejurările sunt aşa fel în cît concentrarea trebue neapărat încercată, chiar cu convingerea că nu va reuşi; — operaţia se experimentează, spre marea nedumerire a oamenilor carĭ, cunoscînd circumstanţele, ştiŭ maĭ dinainte ce se poate şi ce nu se poate face.

Ca să arătăm că guvernul încearcă marea cu degetul cînd umblă după concentrare, să luăm cîte-va ipoteze, consecuenţe ale împăcăreĭ:

D. Fleva a declarat categoric că nicĭ nu discută cît e vorba ca concentrarea s'o facă *trădătorul* — cuvîntul e al *Dreptăţiĭ*. Va să zică d. Fleva şi cu democraţiĭ sunt *a priori* excluşĭ din combinaţie. Remîn drapeliştiĭ.

D. Aurelian intră singur în minister saŭ intră cu grupul d-sale? In prima ipoteză, guvernul n'a cîştigat nimic, căcĭ d. Aurelian personal nu e o forţă — în schimb, însă, şeful drapeliştilor ar pierde, solidarizîndu-se cu d. Sturdza, beneficiul reputaţieĭ sale de azĭ, iar colectivitatea, deboşînd pe d. Aurelian, împinge pe d-niĭ Lascar, Costinescu, Delavrancea, etc. la o opoziţie violentă şi fără rezerve.

Aşa dar, în ipoteza aceasta, nicĭ un cîştig — din contra.

Să admitem, însă, că d. Aurelian, fire nehotărîtă, nu se duce singur la ocultă ci merge cu întreg statul sĕŭ major. Atuncĭ, dacă e cinstit ce spune *Drapelul* de la apariţia sa şi maĭ vîrtos de cînd chestiunea naţională a intrat într'o fază acută, d. Aurelian trebue să schimbe atitudinea guvernuluĭ cel puţin în ce privesc şcoalele din Transilvania şi din Macedonia.

Dar această condiţie este condamnarea regimuluĭ sturdzist — şi ce a cîştigat guvernul dîndu-şĭ, prin faptul intrăreĭ aurelianiştilor, un brevet de netrebnicie după tratative aşa de lungĭ şi atît de laborioase?

Oare, dacă era vorba să se redea şcoalelor sumele datorite, n'o putea face d. Sturdza singur? Şi dacă d. Sturdza nu voieşte să le dea, cum consimţi-va să le dea d. Aurelian? Căcĭ nu e chestiunea aci de o simplă operaţie financiară care se face orĭ nu se face — ci de un sistem, de un program hotărît maĭ dinainte şi poate chiar de angajamente formale. Hotărît, dar: concentrarea cu aurelianiştiĭ se face, şi atuncĭ Sturdza dispare desăvîrşit din scenă — orĭ rĕmîne Sturdza şi sistemul seŭ, dar gruparea de la *Drapelul* nu intră în complicitate.

Să maĭ luăm o ipoteză — cea maĭ improbabilă în starea de azĭ a tratărilor, anume cazul că, *par impossible*, aurelianiştiĭ ar intra în combinaţie fără condiţiĭ. Eĭ, şi? Ce ar cîştiga guvernul dintr'o aşa imorală împărechere? In loc ca *Drapelul* să triumfe în opinia publică şi *Voinţa Naţională* să se recunoască învinsă, — ar birui *Voinţa* în faţa agenţilor oculteĭ, iar *Drapelul* s'ar dovedi tarabă de telal care a făcut negoţ pe cînd lumea credea că face şcoală de moravurĭ politice.

Atît — încolo, ţara cinstită ar acoperi sub acelaş dispreţ pe trădătorul, întovărăşit de complicĭ, sub care 'l acoperise pe cînd era singuratic.

Orĭ-ce soluţie s'ar da, decĭ, problemeĭ care frămîntă cele douĕ tabere de liberalĭ — dacă se va da soluţia — ea nu poate fi de cît vremelnică şi în nicĭ un caz priincioasă colectivităţiĭ.

G. Rădulescu

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Lume nouă. — S'a descoperit maĭ zilele trecute — ne anunţă ziarele străine — într'o pădure a Siberieĭ, un sat a căruĭ existenţă n'o bănuise nimenĭ pînă în momentul de faţă.

Lucrul e puţin uimitor, dacă ţinem seama de nemărginita întindere a vasteĭ posesiunĭ ruseştĭ, unde foarte lesne se putea grupa o modestă asociaţie de lucrătorĭ primitivĭ, uniţĭ în jurul interesuluĭ simplu şi unic de *a trăi* — dînd noţiuneĭ acesteia înţelesul de a se hrăni şi a procrea.

Poate de veacurĭ va fi existînd satul singuratec în mijlocul necunoscutelor şi ne exploratelor stepe. Şi iată că de odată va intra într'o nouă viaţă, cu legĭ, cu birurĭ, cu teatre, cu trenurĭ, cu doctorĭ, cu şcolĭ, cu armată, cu consiliu comunal şi cu... ziare.

Sărmanĭ locuitorĭ! eĭ eraŭ poate ceĭ maĭ fericiţĭ oamenĭ de pe pămînt — în tot cazul dintre locuitoriĭ Siberieĭ, fără îndoială — înainte de a fi fost „descoperiţĭ". De acum, însă, eĭ nu-şĭ maĭ aparţin, nu maĭ sunt liberĭ, fără să fie sclavĭ, orĭ osîndiţĭ la exil. Pămîntul va fi plătit; se va cere serviciul militar; şi vor afla amănunte despre „dezarmare", fără să fi ştiut vr'odată ce este înarmarea. Iar cînd vor fi fost supuşĭ cu de-a sila învăţămîntuluĭ obligatoriu vor putea căpăta interesante cunoştinţĭ de tot soiul, vor putea ceti gazetele eŭropeneştĭ şi literatura siberiană a luĭ Dostoiewski.

Vor vedea oamenii cît e de rea omenirea; inculţiĭ vor cunoaşte otrava civilizaţieĭ.

EXTERNE

Pacea Austro-Ungară

Nu fără greutăţĭ marĭ, nu fără violente dispute parlamentare, liniştea a fost în fine restabilită în eterna criză politică a Austro-ungarieĭ. Şedinţa din ziua de 30 Septembrie nu anunţa de loc mult dorita împăcare în jurul Compromisuluĭ şi cunoscutele scene carĭ aŭ rămas legendare, întreruperile scandaloase şi apostrofele desfrînate ale grupuluĭ Wolf-Schönerer la adresa ministruluĭ-preşedinte s'aŭ repetat aidoma la începutul acesteĭ seziunĭ a Reichsratuluĭ ca şi la finele celeĭ trecute.

O demisiune ministerială — început şi sfîrşit de criză în acelaşĭ timp — n'a lipsit nicĭ aicĭ, dar împăcarea s'a făcut. Se pare că o parte din politicianiĭ maghiarĭ maĭ gălăgioşĭ aŭ înţeles că intransigenţa cerbicoasă duce neaparat la o ruptură între cele două monarhiĭ şi aŭ sfîrşit prin a ceda din îngîmfarea politică atît de caracteristică magnaţilor de la Buda-Pesta. Stînga opozantă — afară de neîmpăcatul grup Wolf-Schönerer — s'a lăsat convinsă de necesitatea buneĭ înţelegerĭ şi conflictul s'a amînat, fără să fi fost pe deplin rezolvit.

Cu toate acestea se crede că motivele pur politice şi bunul simţ n'ar fi fost de-ajuns pentru a aduce la bun capăt sfezile austro-ungare, dacă nu ajută şi tristul eveniment care a lovit profund curtea imperială a Vieneĭ şi a impresionat în mod sincer întreaga monarhie a popoarelor unite — sau maĭ drept dezbinate — sub coroana habsburgică.

Moartea violentă a Impărăteseĭ Elisabetha — suverana cea deosebire populară în mijlocul naţiuniĭ maghiare — a contribuit mult la grabnica împăcare a taberelor induşmănite. Odiosul atentat de la Geneva a schimbat starea sufletească a multor obstrucţioniştĭ. In faţa doliuluĭ care a izbit atît de greu pe bătrînul monarc în plin jubileŭ, sentimentalismul a învins încăpăţînarea politică. E locul de a zice:

— A quelque chose malheur est bon.

ACTUALITATI

Armate şi Republică

In timp ce democrata republică franceză trece printr'o criză militară, provocată printr'o extremă rigoare disciplinară — moştenită de la monarhiile vechĭ —, republica Statelor-Unite sufere o criză de acelaşĭ gen, provocată însă de un sistem contrariŭ, — libertatea excesivă.

Războiul atît de fericit pentru Americanĭ a arătat totuşĭ cît e de funest, din multe puncte de vedere, sistemul recrutăriĭ improvizate, alcătuirea efemeră a armatelor licenţioase — care la cea dintîiŭ nemulţămire se vor licenţia eĭ singurĭ de sub serviciul militar.

In Franţa, unde armata e adorată, ea a fost supranumită «la Grande Muette», ca simbol al discreţieĭ obligatoriĭ. Nu tot aşa — şi dincolo de ocean unde armata polemizează şi *atacă* nu numaĭ pe duşmanĭ cu armele, ci şi pe şefĭ — cu penele. Ziarele şi revistele americane sunt pline de declaraţiĭ, de proteste, de dezmînţirĭ şi lămuririĭ de ale generalilor, ba până şi de ale soldaţilor, asupra măsurilor şi neajunsurilor din timpul campanieĭ.

Exemple de citat sunt numeroase şi foarte eloquente din rîndul voluntarilor americanĭ. Ofiţerĭ carĭ refuză de a sili pe soldaţĭ să înainteze cînd se plîng de trudă orĭ de căldură. Alţiĭ carĭ demisionează în timpul campanieĭ şi primesc banchete oferite de soldaţĭ, pentru că refuzase a pedepsi pe nişte soldaţĭ «vechĭ prietenĭ şi camarazĭ de şcoală».

Cea maĭ grozavă pedeapsă, în tot timpul războiuluĭ, a fost aplicată unuĭ soldat care s'a aruncat asupra colonelului sĕŭ ca să-l lovească şi a ameninţat pe un aghiotant cu moartea. I s'aŭ dat *cincĭ anĭ închisoare*, — cît s'ar da bună oară unuĭ soldat romîn care, în stare de beţie, ar spune o vorbă grea unuĭ domn caporal.

Numeroase abuzurĭ şi jafurĭ aŭ încununat în sfîrşit glorioasa campanie a voluntarilor americanĭ, vinovaţĭ numaĭ în parte, pentru că lipseaŭ adeseorĭ mijloacele de traiŭ.

Cu toate acestea, concluzia se impune de sine. Neajunsurile disciplineĭ pedante a armatelor europene poate provoca uneorĭ neodînduielĭ şi crize de feliul acelor din democraţia apusană a Europeĭ, dar nicĭ modul de a fi al improvizateĭ oştirĭ americane nu ne încuragiază să preferim «armata-naţiune» orĭ «naţiunea-armată» — ceea ce e totdeauna cum ar zice conu Leonida al luĭ Caragiale.

Tunica luĭ Jocu

Pînă s'o deschide stagiunea teatrală cu spectacolele eĭ hazliĭ, corpul de armată a concentrat pe veterinarul primărieĭ pentru manevrele de toamnă.

Şi Jocu, disciplinat cum îl ştiţĭ, a respuns prompt la apel. A făcut omul ce a putut ca să-şĭ dea aparenţele unuĭ medic de batalion: s'a încălţat cu pantofĭ de *chevreau*, a pus lampasurĭ stacojiĭ la nişte pantalonĭ civilĭ, a îmbrăcat o tunică de la şcoala de arte şi meseriĭ, după ce i-a adăogat, cu maĭ multă saŭ maĭ puţină artă, accesoriile reglementare — şi şĭ-a pus pe cap o miniatură de chipiŭ franţuzesc, model *Davila*.

Cu această uniformă, şi cu o sabie reformată de la o sărăcăcioasă sală de arme, veterinarul-şef al comuneĭ a plecat să se prezinte generaluluĭ. Uitase să-şĭ pue pintenĭ, guler şi mînuşĭ — dar, vorba luĭ: chiar aşa tot era maĭ reglementar de cît mulţĭ ofiţerĭ în rezervă.

Cînd a pornit de la abatoriŭ, era bine. Sugîndu-se mereŭ şi respirînd cu economie, tunica'l cuprindea pe jumătate; dar tot mişcîndu-se în trăsură ca să-şĭ salute clienţiĭ şi să-şĭ îmbuneze creditoriĭ, ajunsese de se sugruma de la o vreme. Descheia, cu grijă şi cu băgare de seamă, intîiŭ nasturele de la gît; apoĭ, par'că pe furiş, dete drumul celuĭ de la piept; după aceea slobozi pe cel de la pîntece — pînă ce, cînd ajunse în oraş şi se dete jos din trăsură, era cu pulpanele în vînt şi cu pieptul deschis voinicește înaintea ofiţerilor superiorĭ. Dar, disciplina e disciplină: îndată ce zăria un ofiţer, Jocu îşĭ părăsia interlocutorul, îşĭ lua chipiul de pe cap şi saluta cu graţia unuĭ ştalmaĭstru.

Ierĭ de dimineaţă, veterinarul-şef al comuneĭ îşĭ bea cafeaua cu lapte la Tuffli — şi bucuros că-şĭ luase diurna pe Noembre, îşĭ descheiase, ca de obiceiŭ, nasturiĭ de la tunică şi sorbea, vesel, din cafea. Tocmaĭ cînd se pregătia să promită unuĭ domn unul din acele ghiveciurĭ fenomenale pe carĭ nu poţĭ să le mînîncĭ nicĭ în treĭ anĭ, intră pe uşă un general. Jocu, disciplinat cum îl ştiţĭ, ridică la frunte o mînă în care ţinea ţigara iar cu cea-l-altă dă năvală să-şĭ încheie nasturiĭ. Generalul, priveşte uimit cum se căznia Jocu să-şĭ aprindă părul cu ţigara — căcĭ chipiul era pe masă — vrea să întoarcă capul ca să nu-l pufnească rîsul, dar e atras de un zgomot: nasturele pe care vroia să-l încheie Jocu, se rupsese şi se rostogolia pe jos la picioarele generaluluĭ.

Băieţiĭ din prăvălie pornesc la vînătoare după nasture, dar nu-l găsiseră încă şi al douĭlea pornise deja pe sub scaune.

Generalul, ne maĭ putîndu-şĭ ţine rîsul, se întoarce la veterinar şi-ĭ zice resemnat:

— Staĭ comod, domnule locotenent — vĕd eŭ că eştĭ de ceĭ prinşĭ cu arcanul.

Jocu, atins în amoru-ĭ propriŭ de ofiţer disciplinat, se aşează greoiŭ pe scaun. In momentul acesta, însă, se produce un zgomot îndoios care putea fi interpretat în toate felurile — îĭ plesnise fundul... tuniceĭ.

Jocu trebuia să plece de alaltă-erĭ la Roman, dar, disciplinat cum îl ştiţĭ, a maĭ rămas o zi la Iaşĭ. Ierĭ îl întîlneşte un camarad şi-l întreabă cu mirare:

— Tot aicĭ eştĭ? Credeam că aĭ plecat de ierĭ, cu caiĭ.

— Nu, am rămas să plec azĭ cu dumnea-voastră răspunde Jocu salutînd cu o mînă pe ofiţer şi cu cea-l-altă pe un haham de aĭ comuneĭ, care trecea într'o cotiugă de casap.

IWANN.

VORBE EXPLICATE

Fasolă — A se fasoli

Intr'un curier literar vorbind despre rarisimul *a lupi*, găsit într'un document de la Vasile Lupu, am crezut că lămuresc pe cetitor explicîndu-ĭ cum romînul numeşte o sumă de acţiunĭ morale cu vorbe formate din substantive.

De pildă, din *porc* avem *a se porci*; din *măgar* pe a *se măgări*; din *mămăligă*, *a se mămăligi*, *din sfeclă — a sfecli*, *din fasolă — a se fasoli*.

Pentru ce şi cum s'aŭ format vorbe din aceste substantive n'am stăruit de cît din treacăt, tendinţa fiindu-mĭ *atuncĭ* de a explica pe *a lupi* din *lup*, cu înţălesul de a *hrăpi*, a *lua cu hapca*, îmĭ spune documentul: *„iţĭ voiu lupi ceĭ şese boĭ"*.

D. Speranţă, prietenul şi colegul meu, a crezut că explicarea mea nu e cîtuşĭ de puţin dreaptă, căcĭ — zice d-sa — *a fasoli* nu vine din *fasolă*, ci prin o etimologie populară din francesul *façonner*, *faire des façonnes*.

Cum s'a putut naşte înţălesul romînesc *a fasoli* din *façonner*, *faire des façonnes*, prietenul Speranţă îşĭ explică prin molipsirea de graiu de sus în jos.

Fetele din casele boereştĭ, aşa zise *fandişambre* (femme de chambre), auzind pe boerĭ — stăpîniĭ lor — cum vorbesc franţuzeşte aŭ prins vorba asta şi stîlcind-o pe limba lor i-a dat forma *a se fasoli*, în înţăles de a face mofturĭ, nazurĭ, *fasoane*.

Să vedem întru cît e justificată etimologia.

In adevăr graiul *fandişambrelor* e plin de nostimade şi numaĭ comicul şi anecdotistul le poate prinde hazul. Ni s'a dat adese-orĭ să auzim vorbind asemenea fandişambre şi drept să spun rîsul n'a fost prost. Ce-ĭ şade maĭ rău omuluĭ de cît cînd vorbeşte nu cum 'ĭ-e portul!

Dar oare vorba *a se fasoli* să fie dintre acele, carĭ să nu se potrivească cu portul nostru? Să nu fie ea curat românească, ci o stropşire a vorbiĭ franţuzeştĭ? Ne vine greu a crede.

Şi iată de ce.

Stă în firea romînuluĭ de a zice celuĭ ce se hlizeşte, *că îşĭ arată fasolile*, în loc de *îşĭ arată dinţiĭ*.

A văzut şi ţăranul, şi apoĭ noĭ ştim că el vede bine — nu prin ochelarĭ — că dinţiĭ din gura omuluĭ — maĭ ales a fetelor tinere şi frumoase — sînt ca nişte *mărgărintărele*.

Ce podoabă maĭ frumoasă la om — şi maĭ ales la femee — ca dinţiĭ! Poetul popular să pierde cînd vede pe ibovnica luĭ *rîzînd*. Şiragul de mărgele, ce umple gura, contrastează frumos cu rumeneala obrazuluĭ şi în dragostea luĭ ferbinte n'are cuvinte de a-şĭ cînta iubita.

Dacă iubita nu goneşte pe flăcăŭ, ea remâne tot frumoasa luĭ cu dinţiĭ ca un şirag alb de mărgele, de mărgărintărele. Dar dacă fata nu-l vrea, că are pe altul alesul inimeĭ sale, altul, care adesa e flăcăul ce chiuie la horă în sat — are prilejul de a-şĭ rîde ceva de fată — orĭ nevastă — şi în loc de imagina *pur* poetică, obişnueşte alta maĭ prozaică *fafolele*, că dinţiĭ leleĭ sunt fasole — asemănare, care de fapt e îndreptăţită: sînt dinţĭ carĭ aduc cu fasolile mărunte şi lungăreţe; după cum sunt dinţĭ — dinţiĭ de babă şi chiar aĭ hîrciĭ morţiĭ — care samănă *cu grebla*.

Şi în necazul seŭ, cîntăreţul popular zice în rîsul şi auzul tuturor:

Strînge-ţĭ, leleo, buzele
Că se văd *fasolele*.

Oare de ce cîntăreţul — şi noĭ ştim că cîntăreţul popular e poporul — zice la dinţĭ fasole? şi cînd le dă acest nume? Cînd fata face nazurĭ, se face a nu primi dragostea cuĭ-va. Faţa atuncĭ ia o contracţiune deosebită şi nu arare orĭ în mînie îşĭ arată omul *colţiĭ*, adică *dinţiĭ* — recte *fasolele*.

Legînd lucrurile astfel, lesne ne esplicăm pe *a se fasoli*, care nu însamnă că se *face moale ca fasola* adică face *foflenchiŭ*, din contra se hlizeşte în aşa fel, că arată dispreţ, neprimire din partea celuĭ care propune.

Şi pentru fericitul flăcăŭ, căruia totdeauna fata tînără şi voioasă i-a surîs în semn că-ĭ primeşte dragostea, făptura i-a fost îndumnezeită prin poezie, iar dinţiĭ i-aŭ fost şirurĭ de mărgărintare albe.

Cît despre ibovnicul amărît și izgonit ura și prosaicul vorbiĭ i-a fost rezervat. Vorba *a se fasoli* de la eĭ s'a născut și cam tot în aceleașĭ împrejurărĭ se întrebuințează.

De aceia zic, tare mă tem ca nu cumva din ceĭ ce mă vor ceti în aceste șirurĭ să nu facă mimica neconvinsuluĭ *fasolindu-se*.

Gh. Ghibănescu

Științĭ-Litere-Arte

Amintim cititorilor noștri că Duminică are loc, cu concursul d-neĭ *Aristizza Romanescu* și în beneficiul d-luĭ Rădulescu-Mariu, reprezentația pieseĭ: *Ucigaș*.

*

In vitrina librărieĭ Maximovicĭ se află expuse maĭ multe fotografiĭ reprezentînd pe noua artistă a teatruluĭ nostru, d-ra *Cornescu*.

*

Instantanee.

ARISTIZZA

Nu în „Iulieta" luĭ Shakespeare, — ci în „Iulia" melodramatică a luĭ Octave Feuillet vom revedea pe admirabila artistă cu voacea fermecătoare, cu gestul hipnotizător, cu eternă tinerețe în mișcărĭ.

De „Iulieta" de odinioară ne leagă cele maĭ duioase amintirĭ, cele maĭ călduroase avînturĭ pe care știa să ni le întrupeze în graiŭ poietic artista Iașuluĭ, revenită în toamnă cu același graiŭ primăvaratec cu care în cea din urmă dată ne-a recitat pe scenă „Miorița."

Din noŭ se va împlea sala teatruluĭ, se va aplauda, se va admira, se va rechemà de zecĭ de orĭ minunata artistă decît care nimenĭ în lume n'a putut rosti cuvîntul „a iubi."

Iulia, Ofelia și Hero,—toate vorbesc, toate plîng, toate trăiesc încă o dată pe scenă în muzica din glasul Aristizzeĭ—de cîte orĭ se arată din noŭ norodulŭ extaziat.

*

Compatriotul nostru d. Max continuă a displăcea bătrînuluĭ Sarcey. Iată cum îl judecă după „Țesătorii": "Antoine însuși a creat anul trecut rolul bătrînuluĭ Hélie, care apare numaĭ în actul V. Antoine era admirabil ca resemnare simplă și eroică; nu știŭ de ce a trecut rolul săŭ d-luĭ Max care, după obiceiŭ, l'a „răcnit", însoțind cu gesturĭ marĭ larma voaceĭ sale, totdeauna fără măsurĭ. Scena nu maĭ are acel aier de tristețe maiestuoasă ce-ĭ dăduse Antoine."

*

In China, medicii se ocupă să stîrpească o epidemie care răpește locuitorilor cea maĭ aleasă mîncare națională, Millvi. Ea constă din un preparat de micĭ guzganĭ, noŭ-născuțĭ, care se mănîncă de viŭ, muiațĭ într'un sos de miere și alte condimente.

*

In vastele pădurĭ necercetate din Cameroun, posesiune a Germaniei în Africa, s'a descoperit o rasă de negri liliputanĭ a căror talie nu trece de 120 centimetri, Eĭ trăesc ascunșĭ în pădurĭ, ferindu-se de caravanele care se abat pe acolo. Li-e teamă, zice-se, să nu fie... civilizațĭ.

*

Papa Leon XIII a compus o odă în versurĭ latine asupra morțiĭ tragice a Impărăteseĭ Elisabeth a Austrieĭ și a trimis-o Imparatuluĭ Frantz Ioseph.

*

O revistă americană înregistrează niște proteste ale soldaților americanĭ, carĭ reîntorșĭ din campanie, aŭ de îndurat sărutările și îmbrățișările duioaselor americane, care fac un adevarat abuz. Măcar dacă ar fi tinere toate!...

*

Congresul de hidrologie și meteorologie reunit la Liège s'a închis.

Romania a fost reprezentată prin d. Alimanișteanu pentru secțiunea hidrologică și prin d. Hepites pentru secția meteorologică.

*

A apărut No. 3 din Moderne Kunst pe anul 1899, revistă Germană.

D-niĭ abonațĭ carĭ nu primesc numerile de la colportorĭ sunt rugațĭ a trece pe la libraria Halpern.

IUBIRE CURATĂ

....Privirea'mĭ umedă de lacrimĭ s'o perd în ochiĭ teĭ duĭoșĭ
Și să visez nemărginitul, luceferĭ veșnic luminoșĭ;
In sufletu'mĭ entuziasmul iubireĭ cele maĭ curate
Să mi-l inspirĭ, să'mĭ fiĭ lumina uneĭ icoane adorate...
Ca ling'altar cum stă un pustnic, extaziat, cerșind ertare,
Cum stă adînc mișcat artistul privindu'și opera'n splendoare,
Cum un poet adoră noaptea senină, caldă, înstelată,
Ast-fel, alb crin de primavară, ast-fel să fiĭ tu adorată;
De-așa iubire alba-ți frunte luminĭ să 'mprăștie în cale,
Luminĭ din sfînta eĭ lumină, din nimbul fecĭorieĭ tale...
Rămîĭ de-apururĭ în azurul iubireĭ sufletești, fecioară,
Privirile-ți odihnitoare s'atît de blinde le coboară
In suflete să lumineze ce-ĭ maĭ înalt, maĭ bun, maĭ sfînt,
Rămîĭ luceafăr al iubireĭ curate de pe-acest pămînt,
Să trecĭ, divină maestate, prin aniĭ vieții tale n'tregĭ
Nepîngărită de-ale fireĭ hidoase și barbare legĭ...

*

Suntem în primavara viețeĭ și viața trece-așa curînd,
Că ne-om trezi bătrînĭ, iubito, și dacă ne-om fi cunoscînd
Atuncĭ cînd ne-om vedea pe-abisul în care toțĭ ne aruncăm,
Vom plînge regretînd trecutul că n'am știut să ne-adorăm,
Că o iubire-atît de sfîntă, s'a nimicit așa, în vînt.
Cînd tu puteaĭ s'o facĭ eternă cu'n gest orĭ numaĭ cu'n cuvînt...

1898. **Gordon.**

Note literare

Povățuitor pentru învățătura cetireĭ și scriereĭ de Beatrice Lateș. Ploeștĭ 1898. 1 vol. 8°/o. pag. 78. Prețul 1.50.

Acum 10 anĭ, cînd a apărut prima ediție din Abecedarul d-lor C. Meissner și V. Dogar, lumea dăscălească prin pana *emeritului* institutor V. Răceanu, a întreprins o campanie înverșunată contra acestuĭ abecedar, din cauza inovațiilor care părea a le introduce. Metoda nouă se arăta adeptă a cuvintelor normale; introdusese figurĭ—de și nu era aceasta o inovație; *inovase* paginele negre imitînd placa; iar ca urmare fatală a sistemeĭ introdusese acele combinărĭ de litere, carĭ aŭ părut și par multora goale, secĭ și plicticoase pentru elevĭ.

Lupta a fost înverșunată. Condeiul a așternut multă răutate pe hîrtie și se știe că violența n'a succes cauză. Cele două-treĭ broșurĭ ale respectatuluĭ V. Răceanu aŭ înfierbîntat puțin pirotita lume dăscălească, dar n'a convins'o.

Meritoșiĭ autorĭ aĭ *Metoadeĭ Nouă* de la Iașĭ, carĭ aŭ deschis drumul cărțiĭ la miĭ de copiĭ, își încheiaŭ prin pana luĭ Răceanu, într'un mod nu tocmaĭ colegial, epoca lor de fructificare în școală.

In 2 congrese didactice Răceanu a dus lupta acerbă. Mi-aduc aminte că am fost amestecat și eŭ și d. Răceanu îmĭ face grația de a mă pomeni și pe mine în lungile sale polemice icĭ pe colea cu frase măgulitoare. Ba, ce e maĭ mult, în coloanele răposateĭ *Lupta* am și scris ceva cu referință la «limba din metoadele de clasa I-a (*Lupta* din... 1890...)

Sunt anĭ de-atuncĭ! Lumea dăscălească, care a întrodus în școală *Metoda* de Meissner și Dogar aștepta un povățuitor din partea autorilor, de oare-ce în puținele paginĭ de la o anumită ediție nu se putea așterne o metodică specială a scriscetituluĭ în clasa I-a.

Vremurile n'aŭ favorizat pe autorĭ ca să scrie o metodică, lucru care—pe cît știu—aveaŭ în gînd să'l facă. Lucrările de organisare a învățămîntuluĭ, lucrărĭ grele și imperioase aŭ chemat pe Meissner în capul direcțiuniĭ învățămîntuluĭ primar, unde de 6 anĭ a depus și depune o muncă rodnică, îndrumînd învățămîntul public primar pe o cale bună.

Azĭ avem supt ochĭ o lucrare, care îndeplinește acest gol. Lucrarea d-neĭ Lateș, de și plecată din alte motive, cum singură zice că a fost îndemnată de elevele sale ca să-și complecteze cursul săŭ de pedagogie teoretică, cum și din motivul didactic că metoda cuvintelor normale era rĕŭ înțeleasă și aplicat în școlĭ, totuși—zic—ea corespunde cerințeĭ formulate de mult, ca *Metoda* de Meissner și Dogar să-și aibă povățuitorul eĭ.

Lectura scrieriĭ d-reĭ Lateș îțĭ lasă impresia uneĭ adîncĭ convingerĭ în materie. De și numaĭ de 78 paginĭ dar e expus totul pe scurt și complect că de la prima dată te vezĭ că eștĭ în fața uneĭ bune și înțelepte practicante.

Slavă Domnuluĭ, metodice avem multe, maĭ ales acum, dar maĭ toate te omoară cu prisosul de vorbă. Aicĭ din contra *precisiunea* e prima calitate a cărțiĭ. Nimic prisoselnic.

D-na Lateș stărue asupra procedăreĭ celeĭ maĭ sistematice în ținerea uneĭ lecțiunĭ după metoda cuvintelor normale. Părțile lecțiuniĭ nu-și bate capul a le boteza cu denumirile de trepte și subtrepte formale, ci se oprește I **Cetirea**: a *intuiția*, b *analisa cuvîntuluĭ*, c *aflarea literelor corespunzătoare sunetelor*, *d. reconstituirea cuvîntuluĭ*. II **Scrierea**, admițînd la comandă o terminologie practică și corectă.

Autoarea se silește—și aicĭ e tendința principală a scrieriĭ de față — a arata cum trebue să se înțăleagă metoda cuv. normale, metodă pe care Franceziĭ n'o admit în școlile lor zicînd că e prea complexă și prea nemțască (Vincent). D-sa nu vrea să amestece scriptologia cu cuv. normale, cum fac mulțĭ în mod greșit, ci aplică imperios *întâĭ* cetirea literilor de tipar și apoĭ *scrierea* literelor de mînă, decĭ metoda *legogrifă*; prescriind următoarele 6 stadiĭ în o lecție: *intuiția, descompunerea cuvîntuluĭ oral, facerea cuv. oral; exercițiĭ de vorbire; compunerea cuv. cu semne; exercițiĭ de cetire; scrierea.*

In partea II a scrieriĭ se dă schița de plan asupra celor 40 de cuvinte normale din abecedarul Meissner-Dogar.

Cartea d-neĭ Lateș se deosebește de celelalte lucrărĭ similare prin simplitate, precisie și siguranța ce-ți dă că e izvorîtă din o practică sistematisată iar nu din interese mercantile.

Nu numaĭ ceĭ ce au pe Meissner și Dogar în școală au nevoe de acest povățuitor, ci cred că orĭ cine se interesează de roadele claseĭ I-a trebue să țină s'o aibă în biblioteca sa.

S'a zis și se zice că pentru învățămîntul primar *în special* femeia e maĭ destoinică prin firea sa sentimentală și de mamă. Prin scrierea de față ni se dă ocazia de a constata și destoinicia literară la una din emeritele noastre profesoare.

Gh. Ghibănescu

INFORMAȚII

Colectiviștiĭ îs disperațĭ de puțina bună-voință pe care agențiĭ lor o găsesc pe la alegătorĭ.

Toțĭ cărora li se cere votul fac imediat o contra cerere. Nu primesc însă promisiunĭ nicĭ nu acordă credit. Toțĭ reclamă ca angajamentul să fie executat înainte de alegere.

D. Tacu în persoană s'a prezentat la un preot alegător în colegiul I comunal din desp. II. Cînd i-a cerut votul preotul alegător i-a răspuns imediat: D-voastră aveți nevoile dv. dar am și eŭ nevoile mele. Eată ginerele meŭ e fără slujbă de atîta vreme. Or îĭ dați slujbă înainte de alegere, or dacă nu, nu numaĭ că nu vă votez, dar chiar am să fac opoziție pe față.

Conu Tacu, înțelegînd că amenințarea e serioasă, imediat a degradat pe ajutorul de la arhiva primărieĭ și l'a înlocuit prin ginerile părinteluĭ.

Chestia e unde vor găsi atîtea slujbe pentru a cîștiga atîtea voturĭ, cîte le lipsesc pînă la majoritate?

— —

In ziua de 2 Septemvrie curent s'a ivit o ceartă între locuitorul Vasile Leoancă și Gh. Băirilă din comuna Rediu Mitropolieĭ, cotuna Isvoare Epureni. Leoancă care primise o lovitură la cap intentează acțiune pentru lovire luĭ Băirilă. Pentru ziua de 18 Septemvrie era fixat termenul de judecată înaintea judecătoruluĭ de pace Copou. In acea zi s'a prezentat numaĭ pîrîtul și martoriĭ declarînd că pacientul a murit în ziua de 15 Septemvrie.

Judecătorul a comunicat cazul parchetuluĭ.

Conform dispozițielor parohetuluĭ, în ziua de 22 Septemvrie s'aŭ transportat la fața loculuĭ procurorul Stoinescu, medicul primar, medicul de plasă și subprefectul Chefneux.

S'a desgropat cadavrul și în urma autopsieĭ s'a constatat că Leoancă murise de o pleuro-pleurezie.

Pîrîtul a fost pus imediat în libertate.

— —

Comitetul teatruluĭ național s'a întrunit erĭ pentru a judeca pe doĭ dintre artiștiĭ societarĭ: d-niĭ P. S. Alexandrescu și G. Cîrjă, presupușĭ că ar fi denunțat ziarelor mizeriile ce se fac unora dintre artiștĭ, precum și complecta negligență a comitetuluĭ.

După ce artiștiĭ sus citațĭ aŭ fost interogațĭ, d-niĭ Vizanti și Fîntînaru, căcĭ d. Caudela lipsea, aŭ rămas singurĭ să delibereze și după cum d. Vizanti este blajin din fire a cedat veninosuluĭ Fîntînaru pedepsind cu amendă de 60 leĭ pe artistul Cîrjă, iar pe artistul Alexandrescu, folosindu-se de cererea ce o făcuse maĭ de mult pentru a i se acorda un concediŭ de două lunĭ, i-a dat concediŭ... pe un an, ceea ce echivalează cu eliminarea pe acest timp.

Vine rar d. Fîntînaru pe la teatru, dar cînd vine se cunoaște.

— —

La Galațĭ a apărut un ziar conservator *Poșta* sub direcțiunea unuĭ comitet.

Iĭ urăm viață lungă și succes.

— —

De la Manevre

In ziua de 23 Septembre a avut loc, în Podul Iloae, un banchet dat de d. general Rasti ofițerilor divizieĭ a 8-a, In tot timpul banchetuluĭ muzicile regimentelor din acea divizie aŭ cîntat continuŭ. Veselia cea maĭ cordială a domnit tot timpul.

După banchet, trupele aŭ pornit în marș.

***

Erĭ dimineață, la 11 și 30. a plecat la Roman d. general Iarca cu statul major compus din d-niĭ: colonel Gigîrtu, comandantul divizieĭ de cavalerie din Craiova, ca asistent; colonel Teișanu, colonel Corvin, maior Burghelea, căp. Botezat, doctor Jocu.

Tot odată a plecat, și comandantul brigăzeĭ de artilerie cu d. col. Alexandrescu.

— —

La întrunirea ce s'a ținut Vinerea trecută de către colectiviștĭ, la Nicolina, în vechia școală, d. Colonel Langa, carĭ a fost ales președinte al comitetuluĭ electoral executiv, a pus condiția la primirea acesteĭ însărcinărĭ, cum că Sîmbătă 26 curent, cînd se va ține a doua întrunire să se citească lista celor ce urmează a fi aleșĭ, căcĭ d-sa nu va maĭ vota cu ochiĭ închișĭ pe orĭ și cine. In caz contrar, a zis d, Langa, voiŭ sta acasă și nu mă voĭ ocupa de alegerĭ.

Cu această idee s'au unit cea maĭ mare parte dintre ceĭ convocațĭ.

— —

Consiliul comunal a ținut, de la 15 și pînă azĭ, două ședințe, de și chestiunile de rezolvat sunt o mulțime. Cauza este că chestiunile remase nu prezintă nicĭ o daraveră bănească din care s'ar putea trage ceva folos.

Afară de aceasta, consilieriĭ comunalĭ sunt împărțițĭ ca șefĭ de căprăriĭ electorale și trebue să alerge iar nu să se ducă la consiliŭ.

— —

Trăsurile primărieĭ serveaŭ pînă acum pentru sfetnicii comuneĭ; acum se daŭ și epitropilor de la Sf. Spiridon. Ierĭ, un epitrop se plimba cu trăsura ce poartă de obiceiŭ pe d. Lepadatu.

Cruțațĭ caiĭ pentru alegerĭ, căcĭ nu maĭ este mult și aŭ să vă trebuiască.

— —

Celebra ladă care a fost găsită cu ocazia dărămăreĭ vechiuluĭ local al școaleĭ profesionale de la sf. Sava, a fost trimeasă la Bucureștĭ pentru a fi deschisă acolo.

Ministerul de instrucție, se vede, din lipsă de încredere, n'a voit sá lese deschiderea pe seama poliției ieșene.

— —

Aflăm cu plăcere căsătoria drăguțeĭ domnișoare Nathalie Brăiliță cu d. Constantin A. Ciocan, polițaĭ la Vasluĭ.

— —

In ograda caselor No. 6, din strada Căpitan Păun, făcîndu-se săpăturĭ pentru a se construi un canal, s'a găsit un craniu de om la o adîncime de un metru și jumătate.

— —

La secția III-a a fost arestat individul C. Răileanu, care vroia să schimbe la Zarafi o hărtie monedă americană de 25 dolarĭ, falșă.

— —

Femeea Catinca Contoman, din comuna Galata, vrînd aseară să stingă o lampă ce se aprinsese, a scapat'o din mînă. Lampa s'a spart și gazul aprinzîndu-se a dat foc rochieĭ pe femee. Accidentul a produs o mulțime de arsurĭ grave pe corpul nenorociteĭ. Ea a fost adusă asară pe la oarele 11, într'o stare desperată, la spitalul Sf. Spiridon.

— —

D-na Negrutz, din strada Curelarĭ, s'a plîns secțieĭ III-a că erĭ, cu ocazia înmormîntăreĭ d-neĭ Muzicescu, a perdut un portofel cu cincĭ zecĭ de leĭ.

FOIȚA ZIARULUĬ «OPINIA»

7)

A. HIRIACOV

LEGEA LUĬ BALDER

Legendă Norvegiană.

Și iată din noŭ Befriar dă drumul pînzelor sale și tăind valurile sure se duce în depărtarea înegurată. Pacînic doarme bătrînul Vaulund somnu-ĭ nesfîrșit. Inalta movilă a mormîntuluĭ săŭ e acoperită de iarbă deasă. Valurile fiordeĭ plutesc cu un pleoscăit ușurel și îngînă bătrînuluĭ Vaulund cuvinte necunoscute, aruncînd la picioarele movileĭ sale alba spumă.

Deja de mulțĭ anĭ vestitul și asprul Drachesfor conduce poporul și faima numeluĭ luĭ a ajuns la marginile Norduluĭ. Vecniĭ știŭ lata spadă a luĭ Drachesfor, știŭ eĭ și cîtu-s de grele loviturile vestituluĭ luptător. Dar nu știe nimenĭ, încotro a plecat neastîmpăratul Befriar, ce mărĭ străbate înaripata luĭ corăbioară și cu ce dușmanĭ se luptă fiul luĭ Vaulund... Dar fug, fug aniĭ, ca cîrdul sburdalnicilor renĭ și iată că înaintea asprului Drachesfor, stă neastîmpăratul călător Befriar. Ochiĭ albaștri aĭ veseluluĭ călător ard și mîngîitor privește el în fața fratelui, căruia îĭ vorbește dulce:

— Frate! eŭ am găsit... nu în zadar am rătăcit prin lume... bucură-te împreună cu mine!...

— Haidem,—îngînă Drachesfor punîndu-și mîna pe umerile luĭ Befriar. Eșiră împreună posomoritul conung și zimbitorul călător; se părea că merge aspra iarnă și cu vesela, călduroasa vară și se opriră eĭ pe-o stîncă înaltă, acolo, unde marea se unește cu fiordul și unde adesea sta tatăl lor, așteptîndu-și fiiĭ.

— Mult aĭ rătăcit tu, Befriar, și mult te-am așteptat noĭ. Aĭ adus tu multe prăzĭ?

— Multe, multe de tot! Așa de multe, că doresc cît de curînd să le împart cu tine. Eŭ am găsit aceea ce am căutat, am găsit comoara cea maĭ prețioasă. Am găsit împărăția luĭ Balder. In această împărăție ziua nu se schimbă cu noaptea, pentru că iubirea luminatuluĭ Balder luminează orĭ-ce întunerec. Vara nu se schimbă în iarnă pentru că inima ferbinte a prea frumosuluĭ Balder alungă iarna la Sud.

(*Va urma*) **Traducere de Slioza.**

De arendat

Moșia Pănceștiĭ din jud. Roman, foasta proprietate a defunctuluĭ Ioan Stroiŭ. Amatoriĭ sunt invitațĭ să se adreseze în Roman la d. Scarlat Ghidionescu saŭ în Iașĭ la d. avocat Bădăreŭ.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraș).

A se adresa la Redacție.

Moșia Ciocîrleștiĭ din județul Vasluĭ, în întindere de 280 fălcĭ pămînt prima calitate, avînd pădure bună de exploatat, gara Scînteia pe moșie, casă de zid de 6 camere, alte 3 camere de zid pentru servĭ, 2 coșere, 3 hambare, una stondolă, 2 pivnețe de piatră, grajd pentru 8 caĭ, șură pentru trăsurĭ, acoperite cu tablă, fîntînă, 8 pogoane vie, eaz cu pește, livadă întinsă, toate în perfectă stare.

Moșia fără nicĭ o sarcină este de vînzare.

A se adresa la proprietar: Alex. Volutză strada Romînă Iașĭ.

De Inchiriet chiar de la 1 Octombrie casele No. 83 din strada Sărărie: salon, antret, 2 odăĭ, etac, bucătărie, beciŭ, cămară pentru lemne etc.; informațiunĭ acolo.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscința onor. Public Iașan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalațiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricității pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat assortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a orașuluĭ Iași, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face prețurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins țigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informațiunĭ relative, sunt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECȚIUNEA

Cota oficială

Constanța 24 Septembrie 1898.

Orz 250 hect. lei 4,60. Meiŭ 370 hect. leĭ 4.90. In 740 hect. 7.90. Rapița 470 hect. leĭ 5.80. Griu arnăut 370 hect. leĭ 8.90. Secară 140 hect. leĭ 6.90. Ovăz 180 hect. leĭ 9.

Toate în oraș la magasie.

Telegramele Străinătățeĭ

Evenimentele din Franța

Paris, 24 Septembrie.

Broșura ex-maioruluĭ Esterhazy va apare la Paris și Londra la sfîrșitul anuluĭ curent.

Paris, 24 Septembrie

Ziarele de aci spun că s'a răspîndit zvonul că Bonapartiștiĭ caută să obție de la Victor Napoleon, actualul pretendent la tronul Franțeĭ, abdicarea, în favoarea fratelui său Louis Napoleon, colonel comandant al unuĭ regiment de gardă imperială rusească, care actualminte se află în Italia, spre a ușura astfel restaurarea imperiuluĭ.

Regele Umberto, unchiul prințuluĭ Louis Napoleon, se zice că ar da concursul său.

Ziarul *Echo de Paris*, apărut azĭ dimineață, zice că ar fi chiar gata manifestul pe care Louis Napoleon l'ar adresa poporuluĭ francez.

Multă lume crede că știrile acestea sunt numaĭ niște închipuirĭ.

Viena, 24 Septembrie.

Telegrame sosite din Berlin spun că ziarele de acolo comentînd prezența prințuluĭ Louis Napoleon la Paris, se arată foarte îngrijate, de oare-ce ele zic că Louis Napoleon fiind ofițer rus, poate deveni, probabil, candidat al tronuluĭ Franțeĭ.

Viena 24 Septembrie.

Se depeșează aci din Pesta că ziarul *Budapesti Hirlap* publică un interview pe care un redactor al său l-a avut cu un diplomat german, relativ la afacerea Dreyfus.

Diplomatul a zis că povestirea ziaruluĭ englez *Daily News* privitoare la demisiunea fostuluĭ președinte al republicei franceze, Casimir Périer, e falșă. Périer a demisionat din cauza conflictuluĭ cu miniștriĭ săĭ și pentru că se vedea mereŭ înconjurat de polițiștĭ secreți. Diplomatul a maĭ declarat că revizuirea procesuluĭ Dreyfus se va face de sigur pentru că primul-ministru Brisson, e un om capabil d'a o obține și că probabil peste treĭ zile Dreyfus va fi pe drum către Europa.

Acelașĭ diplomat a zis apoĭ că Schwartzkoppen n'a fost nicĭ odată în relațiunĭ cu Esterhazy: acesta trata direct cu statul-major german. Despre colonelul Picquart, a zis că e gentleman și'l socotește de bună credință iar că «Petit bleu» (carta poștală), este autentică. Ceĭ falșĭ sunt monarhiștiĭ francezĭ carĭ, cu încercările lor, se fac ridiculĭ. Diplomatul a conchis zicînd că armata franceză dorește revizuirea procesuluĭ Dreyfus și maĭ dorește să scape de elementele răle din sînul eĭ.

Instituțiile filantropice din Londra

Un scriitor englez dă, în *Gazette de Laussarnne*, interesante amănunte asupra uneĭ creațiunĭ filantropice din Londra, aceea a oteluluĭ *„La eftinătatea pentru holteĭ“*. Această creațiune este opera unuĭ mare senior, lordul Rowton. Lord Rowton, vizitînd odăile mobilate din Londra, simțĭ o ast-fel de impresie, încît se hotărî cu riscul și pericolul său să construiască și să dirijeze instalațiunea uneĭ case de locuit pentru oameniĭ neînsurați, unde vor găsi cele trebuitoare viețeĭ cu un preț inferior celuĭ pe care îl dădeau pînă atuncĭ pentru un simplu adăpost. Lord Rowton consacră o sumă de 30,000 lire sterlinge (750,000 leĭ) cu construcția splendiduluĭ edificiu numit «Rowton Housse», la Vaux Hall, și în care, pentru prețul neînsemnat de 60 centime, oameniĭ găsesc cea maĭ bună locuință din cîte poate oferi Londra întreagă prețul acesta. Exploatațiunea acestuĭ stabiliment a reușit maĭ pre sus de toate speranțele: lord Rowton a tras un interes de 5 la sută, în loc de un mare deficit cum preziseră amiciĭ săĭ.

Această creațiune răspundea uneĭ trebuințĭ așa de reale că *Rowton House*, fu aproape umplut din prima noapte și n'a încetat un minut de a fi plin după fondațiunea sa, care datează din 1893. Cunoscînd confortul pe care îl oferă, se vedea venind oameni carĭ, pentru șasezecĭ de centime, nu cereaŭ de cît permisiunea de a petrece noaptea într'unul din fotelurile săleĭ de adunare. Inaintea unuĭ ast-fel de succes, lord Rowton se hotărî să construiască în diferite cartiere din Londra alte oteluri de acelașĭ gen. Rowton-House conține 484 de camere. In 1896 a deschis la Kings-Gross un alt stabiliment care poate să găzduiască 678 de oameni, și la Newington Butts un al treilea otel, cel maĭ mare dintre toate, 800 de persoane pot să găsească locuință. In sfîrșit, două alte case sunt în construcție, la Whitecchapel și la Hammersmuth. Ele vor fi isprăvite anul acesta și toate împreună vor putea să găzduiască maĭ mult de 3 miĭ de oameni pe seară.

DIVERSE

Adelina Patti

Pănă astăzĭ Adelina Patti a împărtășit soarta oamenilor iluștri; maĭ multe orașe îșĭ disputaŭ onoarea origineĭ sale. Dar dacă nu se știe încă unde Omer a văzut lumina zileĭ, în schimb iată actul de botez al mareĭ artiste, născută la Madrid. Actul e datat din 8 aprilie 1843 și este formulat în modul următor:

«Subsemnatul Vicar Don José Lizada, am botezat astăzĭ un copil de sex femenin, născut la patru ceasurĭ după amează, în ziua de 19 Februarie anul trecut, din părinții, Don Salvador Patti profesor de muzică și soția luĭ, Donna Caterina Chiesa, amîndoĭ născuțĭ în Roma Nașiĭ copiluluĭ au fost don José Sinico, din Veneția, profesor de muzică, și soția sa donna Rosa Sinico, născută la Cremona. Copilul a primit numele de Adelina-Juana-Maria.

Adelina Patti va împlini, dar, la 19 Februarie viitor cincĭ-zecĭ și opt de anĭ.

Vesuviul în activitate

De un timp încoace, Vesuvul începe iarăși a da prilej de spaimă Napolitanilor. Lavă, zgură și bombe vulcanice sunt aruncate la înălțimĭ considerabile. Lava fierbinte a aprins imensele pădurĭ de castanĭ de pe Monte-Somma. In jurul craterului principal s'aŭ deschis maĭ multe cratere nouă. Clădirea observatoruluĭ e periclitată de limbile de foc care ies din gura Vulcanuluĭ în activitate De la 1871 nu s'a pomenit o erupție așa de violentă a Vesuvuluĭ. Ca spectacol nimic nu se poate compara în frumusețe cu acela al actualeĭ isbucnirĭ.

Turiștiĭ îndrăzneți îșĭ pun în joc viața ca să poată admira în condițiunĭ de privirĭ maĭ bune, admirabila priveliște ce oferă vulcanul în activitate. Douĭ escursioniștĭ și-au găsit moartea într'o îndrăzneață întreprindere de a se apropia cît maĭ mult de unul din cratere.

ULTIME INFORMAȚII

Din cauza lipseĭ din oraș a d-luĭ Missir, sosirea d-luĭ P- P. Carp s'a amînat pentru Duminică 27 curent.

D. Gogu Cantacuzino, fost ministru de finanțe, pleacă săptămîna viitoare în străinătate, unde va rămîne toată iarna.

Se știe ce navală de lume și cum sunt vara căutate, de publicul iașan, băile de la Unghenĭ. Se maĭ știe de aseminea ce lipsă de confort și cîte neajunsurĭ îndură ieșeniĭ carĭ merg serbătorile, maĭ cu samă, în timpul băilor, la Unghenĭ.

Și această stare de lucrurĭ durează de anĭ întregĭ.

Maĭ multe persoane din societatea noastră și maĭ cu samă dintre cele maĭ predilecte pentru Unghenĭ, s'aŭ gîndit că ar fi timpul să se gîndească la remediarea acesteĭ stărĭ de lucrurĭ și'n acest scop, Duminica trecută, aŭ avut o întîlnire.

Intrunirea s'a ținut în saloanele d-luĭ doctor T. Stihi, și a fost vizitată de d-niĭ Anton Cauban, colonel Bottez, dr. Peridi, Dim. Zarifopol, dr. Negură, dr. Apoteker, T. Iacob și alțiĭ spre a se consfătui asupra îmbunătățirilor ce s'ar putea aduce băilor de la Unghenĭ, cum și asupra mijloacelor prin care s'ar putea realiza această idee.

S'a numit o comisiune compusă din d-niĭ A. Cauban, col. Bottez și doctor Stihi spre a studia la fața loculuĭ, ce terenurĭ s'ar putea cumpăra, pe care să se poată face construcțiĭ, cum și costul terenuluĭ și al clădirilor.

Duminică, 27 curent, comisiunea își va depune raportul la întrunirea ce se va ținea tot în saloanele d-luĭ doctor Stihi.

Așteptăm să vedem rezultatul observațiunilor pe carĭ le va cuprinde raportul, și pe carĭ le vom publica. Pînă atuncĭ nu putem de cît să felicităm pe inițiatorĭ, carĭ, dacă vor reuși, vor căpăta drepturĭ la recunoștința ieșenilor, maĭ cu samă din partea acelora ale căror mijloace nu le permite să'și petreacă timpul vilegiatureĭ pe la Ostanda saŭ Biarritz.

Conu Iorgu anarhist, socialist, saŭ nu maĭ știm ce.

Se zice că primul ajutor de primar are dese întîlnirĭ nocturne prin Tatarași și escursiunile sale misterioase n'aŭ de loc caracterul unor aventurĭ amoroase, cum s'ar putea crede de bîrfitorĭ.

Cruce de aur în casă!... Conu Iorgu, maĭ cu samă la vrîsta și în pozițiunea d-sale de familist, se ferește ca dracul de tămîie de așa ceva.

In vederea apropiatelor alegerĭ, însă, conu Iorgu s'a gîndit că se datorește partiduluĭ, maĭ cu samă de cînd partidul, după toate opintelele, a renunțat să-l maĭ șteargă de pe listă.

Astfel d-sa a convocat într'o casă cu totul izolată și de un aspect lugubru și infiorător a Tatarașuluĭ, pe maĭ mulți stîlpĭ tătărășenĭ, și anume pe Lazăr State, fost năsipar, pe Ion Grosu, fost sergent gradat, și pe un oare care Cazacincu, fost pristav de măturătorĭ, și față cu acești *treĭ foștĭ*, a ținut un mic discurs cetit prin care i-a convins că trebue să se constitue în casă de economie și de ajutor și apoĭ în club.

După ce a așternut astfel jaloanele uneĭ congregațiĭ pe care o crede de mare avantaj pentru liberalĭ în viitoarele alegerĭ comunale, conu Iorgu se primblă țanțoș prin club și clipește mereŭ din ochĭ, dînd astfel a înțălege că e singurul din partid care știe unde doarme peștele... electoral.

Mîne seară, în localul facultățiĭ de medicină, va avea loc alegerea de decan. După toate probabilitățile d. dr. Russ va fi reales.

Am putut vedea astăzĭ pe un vechiŭ director de școală primară, fost coleg de școală cu actualul ministru al instrucțiuniĭ.

— Ce maĭ e noŭ în ale învățămîntuluĭ?

— Nimic... Doară numirea de revizor.

— Nu v'a surprins numirea d-luĭ Novleanu?

— Ba maĭ mult de cît surprinzătoare. D. Novleanu nu întrunește condițiunile cerute unuĭ titular al postuluĭ de inspector.

— Dar destituirea luĭ Arbore ce impresie a produs în corpul didactic?

— Foarte rea. Dezideratele congreselor sunt ale *întreguluĭ corp didactic*... Și e de mirat cum Haret... Dar ce are a face. Par'că e pe voia luĭ!...

Crima din Șișcanĭ

In noapte de 28 spre 29 Iunie, anul curent, locuitoriĭ Dimitrache Mote, din cotuna Șișcanĭ, și Dumitrache Grăjdeanu, Marinciuc Șerban și duoĭ cumnațĭ aĭ lor, se duc la via luĭ Gh. Mocanu din cotuna Șișcanĭ, comuna Hocenĭ, și încep a culege dintr'un copac cam la o baniță de mere, pe care le pun în doĭ sacĭ. Pe cînd vroiaŭ să plece din vie, le iese înainte proprietarul Mocanu.

Mocanu a început a striga la eĭ să stee și în acelașĭ timp lovește cu un băț pe Șerban. Atuncĭ Grăjdeanu apucă un par dintr'un gard și lovește în cap pe Mocanu care cade jos chemînd în ajutor pe ginerile seŭ Mote. Acesta aleargă și văzînd pe Grăjdeanu fugind peste un zaplaz aproape de locul unde se afla socrul săŭ, trage asupra luĭ Grăjdeanu cu o pușcă pe care o avea în mînă și-l lovește în spate. Grăjdeanu cade jos mort.

Mote a fost trimis la curtea cu jurĭ, din județul Fălciŭ, pentru omor.

Toată lumea se aștepta că, în vederea marilor serviciĭ aduse societățiĭ de economie de către regretatul Al. Nanu, societatea va acorda familieĭ Nanu o pensiune orĭ o gratificație. Ni se afirmă, însă, că pînă acuma nicĭ cheltuielile pentru înmormîntarea luĭ Nanu n'aŭ fost acordate de către sus zisa societate, cu toate promisiunile formale ale unor societarĭ influențĭ.

Promettre, c'est noble...

Ziarul italian *Il secolo* anunță că la Orșova, pe hotarul dintre Bulgaria și Ungaria, a fost arestat un oare-care Ludovic Roscovicĭ. Individul avea asupra-și maĭ multe scrisorĭ și fotografia luĭ Felix Faure, în contra căruia se bănuește că ar fi plănuit un atentat.

Se non è vero...

D. Grigore Cogălniceanu, președintele clubuluĭ conservator din localitate, sosește mîine, Sîmbătă, în Iașĭ.

Consiliul de miniștri a autorizat epitropia bisericeĭ Sf. Nicolae din Iașĭ să primească imobilul lăsat de d. Dimitrie Suceveanu.

Din Vasluĭ primim trista știre despre încetarea din viață a d-luĭ Ștefan Papadopol, deputat.

Condoleanțele noastre familieĭ.

I. P. S. Sa Mitropolitul primat a intervenit pe lîngă ministerul cultelor ca sesiunea de toamnă a Sf. Sinod să fie deschisă pe ziua de 12 Octomvrie viitor.

Erĭ, la ora 2 p. m. a avut loc înmormîntarea d-neĭ Stefania Muzicescu.

Serviciul religios a fost oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul și P. S. Arhiereul Varlam Craioveanul.

Fiul d-luĭ Muzicescu, sublocotenent, a leșinat pe cînd se scobora în groapă sicriul mameĭ d-sale.

Furnisarea lemnelor pentru Palatul Administrativ s'a adjudecat prin licitație asupra luĭ Moise Grinberg, cu 71 leĭ stînjenul.

I. P. S. S. mitropolitul primat Iosif Georgian a înavuțit literatura noastră bisericească încă cu o operă.

Inalt Prea Sfinția Sa a tradus și tipărit acum, viața și doctrina *«Sfîntuluĭ Vasile Archiepiscopul Kesarieĭ Kapadochieĭ»* (329—379), lucrare de mare interes științific bisericesc.

Erĭ, la cazinul Traian, s'a furat din buzunarul d. P. Alexandrescu, artist, un portmoneŭ cu două-zecĭ de leĭ.

Faptașul a potrivit'o răŭ tocmaĭ cînd artistul este eliminat de d. Fîntînaru pe un an, de la teatru.

Concursul de bursă pentru studiarea geografieĭ în străinătate, concurs care era să se ție la universitatea din Bucureștĭ, s'a amînat din cauză că nu s'a putut forma comisiunea examinătoare.

Evreul Natansohn care era aseară cu docarul în strada Ștefan cel Mare, se oprește în dreptul oteluluĭ Dacia. Lăsînd docarul afară, Natansohn intră în otel. Calul, simțind că nu maĭ este stăpînul lîngă dînsul, ia vînt. Subcomisarul Alexandrescu, care se afla pe acolo, s'a repezit și a prins calul de hățurĭ, totușĭ docarul dăduse peste trăsura d. Haier rupîndu-ĭ osia. Din fericire accidente de persoane n'aŭ fost.

Se comentează foarte mult prin cercurile profesorilor universitarĭ, că d. Haret s'a transformat în simplu agent electoral, stăruind din toate puterile ca d. C. Dimitrescu-Iașĭ să fie ales, în ziua de 27 Septembre, rector al Universității din Capitală, drept recompensă pentru serviciile ce acesta a adus guvernuluĭ.

Credința generală e, însă, că candidatul guvernuluĭ va cădea cu glorie.

Asară, pe la oarele 5, pe cînd tînărul Dimitrie Tăutu, de la circul, Alexander. făcea exercițiĭ de călărie a căzut de pe cal și 'și-a rupt un picior. El a fost dus într'o stare gravă la spitalul sf. Spiridon.

Stradela Strîmbă, de și în centrul orașuluĭ, se află într'o stare de necurățenie în cît numaĭ colectiviștiĭ ar putea locui și trece pe acolo. Rugăm pe edilĭ, fiind-că în această stradelă locuiesc și oamenĭ, să facă ca să poată fi frequentată de toată lumea.

Asară, pe la oarele 9 s'a aprins și ars, de la un cuptor al fabriceĭ de scaune, ca la douĕ vagoane de lemne, ce eraŭ puse la uscat. Pompierii, sosiți la fața loculuĭ, au desfășurat cea maĭ mare energie pentru ca focul să nu se poată întinde. Fabrica este asigurată la societatea *Națională*.

Ni se comunică că n'am fost bine informați cînd am scris că actualul consiliu de administrație al Caseĭ de Economie, ar susține pe d. Ștefănescu pentru postul de casier.

Consiliul va lăsa complecta libertate societarilor, de oare ce nicĭ o dată n'au făcut operațiunĭ ocultiste.

De alt-fel noĭ nicĭ n'am susținut că actualiĭ membri din consiliu ar fi ocultiștĭ. Am zis numaĭ că răutăcioșiĭ interesațĭ îĭ numesc ocultiștĭ.

Iată, afară de numele pe carĭ le-am publicat, și alte persoane carĭ candidează la casieria societățeĭ.:

Gh. Manoliu Copcea, V. Jijie, căpitan Andronescu, V. Elefterescu.

La alegerile parțiale carĭ aŭ avut loc zilele acestea în Franța aŭ reușit, atît pentru Senat cît și pentru Cameră, candidațiĭ amicĭ aĭ politiceĭ luĭ Brisson.

In departamentul Aude au reușit fostul căpitan Paul Narboune.

Narboune căzuse la alegerea trecută și reușise Turrel, fostul ministru al lucrărilor publice în cabinetul Méline. Turrel a fost invalidat pentru că se dovedise că a întrebuințat contra concurentuluĭ său mijloace neloaiale. Ministrul Billot, dădu-se coleguluĭ seŭ Turrel, memoriul fostuluĭ ofițer Narboune. Turrel întrebuințase date din acest memoriu în maĭ multe articole într'o gazetă locală.

S'a dovedit, printr'o notă scrisă de mîna luĭ Turrel și care 'ĭ a fost furată de amanta sa, că articolele difaimatoare fusese scrise de Turrel.

Narboune a chemat în judecata juraților pe gerantul gazeteĭ și pe Turrel pentru defaimațiune. Gerantele gazeteĭ a fost achitat de juraț, iar Turrel a fost condemnat în contumacie la amendă.

Azĭ a avut loc în localul «Universității» nouĭ, alegerea nouluĭ rector.

A întrunit d. Culianu vechiul rector, 24 de voturĭ, d. A. D. Xenopol 22 și d. dr. Russu 17.

D. N. Culianu a fost reales pentru un noŭ period de patru anĭ.

Un confrate local publică o știre, fără nicĭ un temeiŭ, în privința capuluĭ listeĭ pe care o vor susține conservatoriĭ la alegerile comunale.

Pe cît știm noĭ,—și credem că știm și noĭ ceva în chestia aceasta—clubul n'a hotărît încă nimic în privința listeĭ. Cînd se va hotărî, ne vom grăbi s'o comunicăm cetitorilor cel puțin în acelașĭ timp cu pripitul nostru confrate.

Relativ la tratativele de împacare dintre ocultă și dizidenți, se zice că la ultima consfătuire a acestor din urmă d. Aurelian s'a plîns în contra preseĭ care îĭ face mereŭ proces de intențiĭ și-ĭ pune în gură fel de fel de declarațiĭ, pe carĭ nicĭ nu le-ar fi visat măcar. Protestează în contra afirmăriĭ unor ziare, că d-sa e pe cale de a părăsi pe amiciĭ săĭ saŭ de a face pe transfugul pentru un portofoliŭ ministerial. Nu,—spune d, Aurelian,—dinpotrivă, nimic nu mă mîhnește maĭ mult de cît dezerțiunile unor foștĭ amicĭ aĭ noștri. Dacă, însă, temperamentul nu mă lasă să fiŭ tot atît de viŭ ca d. Delavrancea. de pildă, vă asigur încă odată, că nicĭ odată și pentru nimic în lume nu mă voiŭ despărți de d-niĭ Lascar, Costinescu și Delavrancea.

De și rezultatul licitațiuneĭ pentru facerea *a o parte* de mobilier, pentru noile școlĭ comunale, rămăsese asupra d-luĭ Moise Idelovicĭ, cu 16.27 la sută sub deviz totuși lucrarea fiind supra ofertată de d. Leon Hodan, proprietarul atelieruluĭ cu aburĭ din strada arcului, comisiunea comunală pentru mezaturĭ a aprobat oferta și a adjudecat lucrarea asupra d-luĭ Leon Hodan cu 16—40 la sută sub deviz pe considerente că ofertantul este unul din ceĭ maĭ conștiincioși și exacțĭ maeștri.

ULTIMA ORĂ

(Serviciul nostru telegrafic special)

Procesul Dreyfus

Paris, 25 Septembrie.

D. Bard, consilier al curțiĭ de casație, a fost numit raportor în chestia revizuireĭ procesuluĭ Dreyfus.

Grevele din Paris

Paris, 25 Septembrie.

Situația greveĭ lucrătorilor zidarĭ și zugravĭ de clădirĭ, este aceiașĭ. Acuma s'aŭ pus în grevă și căruțașiĭ carĭ transportă gunoaele din Paris.

Comploturile monarhiste

Paris, 25 Septembre.

Prin cercurile politice există o mare nelinișe. Sunt temerĭ de isbucnirea, dintr'o zi în alta, a unuĭ complot monarhist.

Se așteaptă sosirea prințuluĭ Louis Napoleon. Guvernul a luat măsurĭ foarte serioase spre a supraveghea toate mișcările acestuĭ pretendent.

Kosutiștiĭ și compromisul

Buda-Pesta 25 Septembrie

Partidul independent și Kosutiștiĭ aŭ hotărît să combată prin toate mijloacele legale compromisul cu Austria.

Picquart la Cherche-Midi

Paris 25 Septembrie.

Avocatul Labori a cerut de la autoritatea militară învoirea de a comunica de urgență cu colonelul Picquart. Ministrul de resbel Chanoine a refuzat cererea d-luĭ Labori.

Din camera Austriacă

Viena 25 Septembrie

Camera deputaților a trimis în studiul uneĭ comisiunĭ speciale, proiectele carĭ compun compromisul Austro-ungar.

DESFACERE TOTALĂ

de bună voie

Magasinul de Coloniale

TH. DRĂGĂNESCU.—Iași.

Sub-semnatul, din causă a diferitelor împrejurărĭ, fiind nevoit a mă retrage din comerț: aduc la cunoștință onor. public și în special onor. clienți, care m'aŭ onorat în curs de aproape 22 anĭ, că am pus în liquidare toate mărfurile de coloniale din magasinul meŭ; Incepînd maĭ întîĭ cu seria a diferite *Liqueurĭ Franceze, Coniacurĭ, Rom Engles, Vinurĭ de Bordeaux, Șampanie etc. Cafele, Zahar, Conserve sardelăriĭ;* toate de calitate superioară.

Prețurile sunt reduse.

Desfacerea se va face pînă la Sf. Dumitru a. c.

Cu toată stima

Th. Drăgănescu.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariu E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele mai amănunțite asupra tuturor chestiunilor la ordinea zilei.

In acest scop OPINIA și-a asigurat următoarele servicii: **Serviciul Agenței Havas; Serviciul corespondenților săi din Viena Paris, Londra, ect.**

OPINIA publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondențe speciale din toată țara

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacția și Administrația: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel mai mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAȘINI ȘI UNELTE AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant și depositar al fabricei **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRDA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREȘTI

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecționat cu faierbux mărit cu și fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 și 16 cai putere, cele mai solide.

TREERĂTOARE de GRAU etc. Ultimul Model 1898, cele mai bune existente avînd *trei vînturi* adică *triplă curățitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile mari de porumb, cu sau fără foi, curat și fără risipă.

MORI *transportabile*, pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele mai renumite fabrici de 36, 42 și 48 țoluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4—5 bucăți, întregi fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORI simple și cu aparat de legat snopi *cu tăișul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburi, cu *Elevator* ultimul sistem perfecționat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezesci, I-a calitate, simple și duble de toate lățimile.

PLUGURI, GRAPE și ori ce alte unelte agricole.

Garanție absolută pentru material solid și buna funcționare

Condițiuni de plată avantagioase

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite ori-căruia pe neauzitul preț eftin de **Lei 16,** aci mai jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăți:

6 bucăți *cuțite de masă* Britania cu mâner adevărat englezesc.
6 bucăți *furculițe de argint-Britania,* american dintr'o bucată.
5 bucăți *lingurĭ de masă de argint-Britania,* american.
12 bucăți *linguriță de cafea de argint-Britania,* american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania,* american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania,* american.
2 bucăți *vase pentru ouă de argint-Britania,* american.
6 bucăți *tave pentru servit* englezești de *argint-Britania.*
2 bucăți *sfeșnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceai.*
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania.*
3 bucăți din cele mai fine *cuțite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăți farturioare, Victoria.
56 bucăți în total numai Lei 16.

Toate 56 bucăți de mai sus suntem în stare a le da pentru minimul preț de Lei 16. Argintul Britania este de jur împrejur și înăuntru un metal alb, care ține culoarea argintului și peste 25 ani, pentru care se garantează. Ca cea mai bună dovadă că această inserțiune se referă numai la *simple adevăruri,* dăm următoarea

DECLARAȚIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuință de așa ceva, să-și comande garnitura de mai sus care convine tocmai ca

CADOU DE NUNTĂ și de SĔRBĂTOARE

precum și pentru hoteluri, restaurante și case cu menagiul mai bun. Se găsește numai la

Casa de Export Rix furnisornl Societăților profesorilor, etc. Casă protocalată existînd de 16 ani.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ bani trimiși inainte.

VERITABIL NUMAI ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulțime de scrisori de recunoștința.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăți.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

Cereți Pretutindeni

Țuică de Florica

Lacrimă de Prune

ȚUICA DE GOLEȘTI

Cereți Pretutindeni

(Marca de Comerciu este depusă la Tribunalul Argeș)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătății; cel mai bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nici o casă

Mare Depozit la gara Golești

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Pitești.

Agent Voiajori pentru toată țara Charles Schapier.

IMPORTANT

Atelierul Chimico-Technic „SINGER“

Strada Golia 46.

Atrage deosebită rtențiune onor. Public asupra următoarelor produse neîntrecute de bune cu efect *garantat*:

LAC în ori ce color, pentru văpsirea pălăriilor de paie.

Poudre «Sanitas» rosa, crem, și alb.

Apa de Toillette.

Săpun pentru toiletă «Cocos».

CREMA «SINGER» specială pentru conservarea încălțămintelor colorate, care întreține pielea fiind tot-de-a-una moale și îi dă lustru, mult mai bun, de cât ori-ce soiu de lac.

Borcanul mare **1 Leu** Borcanul mic **50 Bani**.

«CHEVREAULINA» unică pentru conservarea încălțămintelor de Chevreau.

Ceara albă „Virgină“ pentru lustruit mobile, parchete, dușamele, piele etc.

P. S. Mai recomandă unsorile pentru Hamuri, Burduf, Poclit, Șei, Copitele cailor, Mașini etc.

Aseminea instalațiuni și reparaturi de sonerii electrice și telefoane etc.

Tot o dată recomandăm cerneluri în ori-ce coloare. Pastă qentru centigrafi (saŭ Hutograf) și cerneală pentru marcat lenjuri (saŭ albituri).

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare și de Reasigurare

Capital soc. versat Lei Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

și trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Lei *Treizecimii,* pentru casul de moarte, și o rentă corespunzătoare acestei sume, precum și Lei 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Lei 90,** plus accesorii.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, și se asimilează căilor ferate și tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societății: București, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovici

AVOCAT

Strada Barboi

C. M. Miclescu

AVOCAT

Strada Veche

ALEX. G. DABIJA

AVOCAT

Strada Golia

Ștefan Longinescu

AVOCAT

Strada Lăpușneanu 21 Iași

UN OTEL!

De închiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ștefan cel Mare No. 15

Doctorul V. I. Bejan

Consultații în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu

AVOCAT

Strada Asachi

Iași—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 118 — EDIȚIA DE SEARA — IAȘI — DUMINICA 27 SEPTEMBRIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 și 15 ale fie-căreĭ luni și se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iași* la Casa Administrațieĭ
In *județe* și *streinătate* prin mandate poștale
Un an în țară 30 leĭ; în streinătate 40 leĭ
Șase luni 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAȚIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iași și județe *se primesc* numai la Administrație
In streinătate, *direct la administrație* și toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserțiile și reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACȚIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Turburările sîngeroase din Paris

Benedek Jancsó

Chestiunea rescriptelor ungurești privitoare la școalele din Brașov a intrat, în fine, în faza definitivă. Lucrul era de dorit, pentru că, cu turnura pe care 'ĭ o dedese d. Sturdza, polemica nu se maĭ făcea cu *Voința Națională*, care se dovedia zilnic insuficient instruită asupra afacereĭ, ci cu *Pesti Napló* saŭ cu alt *Egyétértes* care vede lumina în tria luĭ Jeszenszky.

Acum se știe, după mărturisirea ambelor oficioase, că prima adresă primită de mitropolitul Miron purcede din ministerul de instrucțiune publică, iar cea de a doua din *gremiul* prezidențial, scrisă de Benedek Jancsó și expeduită înaltuluĭ prelat după procedura care se urmează în cabinetul ministruluĭ președinte din Pesta.

Lucrul poate să fie și alt-fel — dar pentru că forma ne e indiferentă, să discutăm în ipoteza aceasta, cea maĭ avantajoasă din cîte aŭ născocit gazetele ungurești în apărarea d-luĭ Sturdza.

Inainte, însă, de a reflecta asupra materieĭ, să refacem istoricul acesteĭ nenorocite afacerĭ pentru a da chestiuneĭ relieful ce comportă.

Cînd a citit d. Take Ionescu, în parlament, rescriptele carĭ formează obiectul acestor aprinse desbaterĭ, d. Sturdza, furios, a părăsit banca ministerială fără să zică un cuvînt. A trebuit intervenția stăruitoare a bonzilor majorității pentru ca ministrul prezident să se întoarcă în Cameră și să declare, *pe bătrînețele sale*, că actele cetite de fostul ministru conservator *nu există*, și că cea ce a exibat d. Take Ionescu, *este opera nedemnă a unuĭ falsar*.

Pricepețĭ? Actele nu există, și oratorul, una dintre podoabele mîndre ale partiduluĭ conservator, produsese în Cameră, pentru a induce în eroare pe reprezentanțiĭ națiuneĭ, niște hîrtiĭ calpe!

Aceasta a fost tema pe care *Voința Națională* 'și a brodat toată vara seria de articole tot atît de infame pe cît eraŭ de stupide. Și d. Take Ionescu, preocupat maĭ mult de prestigiul țereĭ de cît de dorul de a resturna putrigaiul de la guvern, a tăcut toată vacanța socotind că liberaliĭ, dîndu-și seama de interesul lor propriŭ dacă nu de interesul moral al Romînieĭ, vor face tot așa. *Voința*, însă, ascultînd de o inspirație nenorocită, a luat tăcerea fostuluĭ nostru ministru drept slăbiciune, și, crezînd că *Timpul* nu replică fiind că n'are dovezĭ, a sfidat toată vara pe conservatorĭ să producă probe în sprijinul denunțăreĭ.

Și d. Take Ionescu, prudent de și crud, lăsa într'adins să lîncezească chestiunea — iar pentru uzul personal al colectivității, da să se înțeleagă printre rîndurĭ cum că, de și tace, *are tolba plină*.

Această amenințare a îngrozit pe d. Sturdza. De aceea, temîndu-se de o replică virulentă din partea preseĭ conservatoare, a făcut apel la Jeszenszky să șteargă urmele probelor. Jeszenszky l-a ascultat, și, pe de o parte a sustras din arhiva mitropolieĭ actele încriminate, iar pe de alta a dat un comunicat în ziarul oficios din Pesta prin care spunea că *primul rescript există* dar că al douilea, existent și el, nu purcede din cabinetul prezidențial.

Voința Națională, confundată de serviciul *prietenesc* pe care 'i-l făcuse Ungurii, e silită să recunoască *existența* actelor, dar, întemeindu-se pe partea finală a meșteșugituluĭ comunicat unguresc, tăgăduiește *autenticitatea* celuĭ de al douilea rescript. Atuncĭ intră în scenă protopopul Voina, care, reproducînd scrisoarea mitropolituluĭ Miron, învederează și ființa și autenticitatea rescriptuluĭ al douilea.

Prins cu ușa, d. Sturdza nu maĭ poate tăgădui actele, dar solicită un noŭ comunicat, în care se afirmă, în mod mincinos, că autor al rescriptuluĭ e o persoană care n'are legăturĭ *strînse* cu ministrul președinte, și că a trimis actul fără calitate oficială și fără să'l fi adus prealabil la cunoștința ministruluĭ președinte.

In timpul acesta, *Voința Națională*, inspirată, se vede, de duhul sfînt, strecura, dulceag și fără intenție, bănuiala cum că actele în chestiune nu sunt semnate nicĭ de Banffy nicĭ de Jeszenszky, ci — poate de un oare care Benedek Jancsó.

Publicul, sătul de versiunile organuluĭ colectivist, a trecut, probabil, fără să dea atenție acesteĭ insinuărĭ. Persistența *Voinței*, însă, de a nu se da învinsă ci a căuta să atribue d-luĭ Take Ionescu ignominia d-luĭ Sturdza, a scos din răbdărĭ pe *Telegraful Romîn*, organul mitropolituluĭ Miron, care, revoltat de cinismul colectiviștilor, a confirmat, deunăzĭ, printr'un lung articol, toate acuzațiunile aduse d-luĭ Sturdza. Această lovitură a fost decizivă. Gazeta oficioasă a guvernuluĭ maghiar, angajată și ea cu minciuna pentru a-și salva clientul, a fost silită să destăinuiască în fine, ceea ce știam deja de la *Voința Națională*, că adică autorul rescriptuluĭ al douilea este..... Benedek Jancsó.

Și, printr'un bizar concurs de circumstanțe, chiar în ziua cînd organul d-luĭ Sturdza, căruia 'i se telegrafiase ultimul comunicat, triumfa că, cum susținuse într'o vreme, autorul actelor n'are nicĭ o calitate oficială, *Monitorul Oficial* unguresc publica decretul prin care d. Benedek Jancsó, *agregat pentru prezidiul ministerial*, este numit *inspector al gimnaziilor din Brașov carĭ staŭ sub autoritatea superioară a mitropolituluĭ romîn greco-oriental*.

Așa dar, după comunicatul guvernuluĭ unguresc, rescriptele sunt existente și autentice: unul e semnat de Wlassics, ministrul instrucțiuneĭ publice, și cel-l-alt de Benedek Jancsó, *agregat pentru prezidiul ministerial* și persoana desemnată, încă de atuncĭ, să fie numită în postul de inspector unguresc al gimnaziilor romînești din Brașov.

Aceasta era chiar de demonstrat.

G. Rădulescu.

OAMENI ȘI LUCRURĬ

Iașiĭ după vacanță.—Dacă „Iașiĭ în vacanță" a putut să ne dea material pentru un lung ciclu de articole,—cît de mult spațiu ne-ar trebui oare pentru a zugrăvi în culorĭ viĭ orașul nostru după vacanță?

Culorile însă ar fi nespus de searbede, imaginile ar fi din cale afară prozaice, pentru că Iașul oferă din zi în zi o priveliște maĭ de deplîns —și, surprins în momentul de față, i s'ar putea aplica perfect după dictonul vechiŭ: stilul este omul,—orașul e... consiliul comunal.

Reflecțiile acestea și le făcea ierĭ autorul acestor rîndurĭ ieșind pe poarta redacțieĭ și luînd-o la deal, Străzile puțin frequentate și slab populate ale Iașuluĭ ar îngădui unuĭ sceptic muritor să mediteze vre-un subiect filosofic, să urmărească firul vre-unuĭ gînd orĭ... umbra mobilă a vre-uneĭ „donne", dacă—afurisitul dacă! —noriĭ de praf rîdicațĭ de sub măturoiul tradițioual al podaruluĭ nu i-ar opri vederile, nu i-ar încheia buzele și nu i-ar înăbuși rasuflarea în piept.

Ce curios oraș! S'ar zice că nu-ți maĭ afli nicĭ locul nicĭ.,, timpul ca să respiri ca omul liber, fără tortură fizică și morală,

Dimineața, pînă la zece oare—hoheriĭ străbat cu „droaga" cenușie, cu leațurile barbare, cu scandaloasele procedee,., sanitare, Ziua—în timp ce din toate unghiurile de zid te izbește necurata inscripție: „oprit a fețeli...", te înegrește noroiul și praful azvîrlit în valurĭ de măturoiul municipal, Seara,—cine ar putea zugrăvi, fără a insulta—pudoarea, priveliștea „sacalelor" hodorogite și insultătoare pentru vederĭ, auzĭ și respirația!

Manevrele de la Roman

Sosirea Suveranuluĭ

25 Septembrie.

M. Sa Regele a sosit în Roman azĭ, la orele 5 și 10 minute după amiaz, în sunetul muzicelor și în uralele publiculuĭ care aștepta pe peron. Suveranul a fost primit de către generaliĭ Berendeĭ, Iarca, Popescu, Argintoianu, Bărcoianu, Pascu, Barozzi, dr. general Petrescu, colonelii Roșianu, Gigîrtu, Corvin, Teișanu, de dl. Leonida Panopol, prefectul județuluĭ; A. Morțun, primarul orașuluĭ; Petrovicĭ, ajutorul de primar; Istrati, președintele tribunaluluĭ cu toțĭ magistrațiĭ; Balaiș, directorul prefectureĭ; înginerul Vojen cu personalul technic; Dafinescu, cu corpul didactic primar; Hogaș, directorul gimnaziuluĭ; Manu, inspectorul telegrafelor și poștelor și un public numeros și ales.

Un buchet de domnișoare, dintre carĭ notez pe d-rele Gorjan, Casimir și Tatos—și o mulțime de doamne din societatea romașcană dintre carĭ notez pe d-nele Casimir, Donică, Simionescu și Capri așteptaŭ pe peron sosirea M. S. Regeluĭ. D-na și d-ra Gorjan aŭ oferit Suveranuluĭ cîte un splendid buchet de florĭ.

După ce s'a întreținut cîte-va minute cu persoanele prezente, Suveranul, însoțit de ducele de Meiningen, a plecat în trăsură, urmațĭ de suite, la biserica Precista Mare, unde s'a oficiat un serviciŭ divin. Suveranul și ilustrul sĕŭ oaspe aŭ fost întîmpinațĭ la pragul bisericeĭ de către P. S. S. episcopul Flor Bacaoanu, încunjurat de un numeros cler. De la biserică, Majestatea Sa a pornit la palatul divizieĭ, unde, după o dispoziție ulterioară, va fi găzduit și unde la 7 ore s'a dat un mare prînz de gală, la care aŭ luat parte mulțĭ notabilĭ din oraș.

***

Azĭ a sosit d. general Iarca, comandantul corpuluĭ IV de armată, cu statul sĕŭ major. D. general Iarca e găzduit în casele d-neĭ Donică Simionescu.

Dintre ofițerii străinĭ n'aŭ venit în Roman de cît treĭ: un locotenent colonel și un căpitan bulgarĭ, și colonelul suedez Jumgstried. Toțĭ atașațiĭ militarĭ de pe lîngă legațiunile din Bucureștĭ sunt față, afară de cel englez.

Statul major ia masa la primărie.

Arbitriĭ manevrelor, pentru divizia a VII, care pleacă din Roman, sunt generalul Popescu și colonelul Roșianu; arbitriĭ divizieĭ a VIII sunt generalul Argintoianu și colonelul Gigîrtu. Divizia a VII are un efectiv de 7000 oamenĭ, comandațĭ de generalul Gorjan; a VIII are acelaș efectiv, și e comandată de generalul Rasty.

Azĭ s'aŭ făcut numaĭ recunoașterĭ; mîine, Sîmbătă, aŭ loc luptele de la Sabaoanĭ.

EXTERNE

Soarta Filipinelor

Situația Cubeĭ și portuluĭ Rico, e pe punctul de a fi regulată de protocol.

Nu este acelașĭ lucru, din contra, pentru Filipine, carĭ ocupate de odată de trupele spaniole, de corpul expeditionar american și de insurgenții înarmațĭ de sub comanda luĭ Aguinaldo, aŭ rămas de drept proprietatea esclusivă Spanieĭ, cu toate că posedaŭ de fapt, într'unele din părțile lor, elemente străine saŭ curat indigene.

Acum cît-va timp, opinia președinteluĭ Mak-Kinley era că Statele Unite trebuiaŭ să se mulțumească de a-și asigura în Arhipelag o stație de cărbunĭ pentru flotă, lăsînd pe spaniolĭ și insurgenți să decidă între eĭ soarta restuluĭ colonieĭ. Dar Mak-Kinley pare mulțumit, de cît-va timp, de a fi lăsat puțin cîte puțin să se modifice sentimentele sale în această privință. In prezența frigurilor de expansiune colonială care s'a manifestat în republică după victoria navală de la Santiago și căderea puterei spaniole în Antile, n'a îndrăznit să pară a rezista instigațiunilor imperialiste ce exprimă în fie-care zi, cu o vigoare nouă, organele cele maĭ strălucitoare, dacă nu cele maĭ autorizate, ale opinieĭ americane.

A lăsat chestia ocupăreĭ totale a Filipinelor să ridice cele maĭ pasionate neînțelegerĭ în presă și în cluburile politice, într'atîta că este greŭ de a hotărî acum opinia precisă chiar a delegaților guvernuluĭ din Washington la conferința die Paris.

Cu toate că, după oare carĭ zgomote maĭ mult saŭ maĭ puțin fondate, majoritatea acesteia e de părere că Statele Unite vor trebui să ia «tot ce vor putea». Se crede că tratatul de pace definitiv, care va eși din negocierile deschise sub auspiciile Franțeĭ, nu va hotărî ruina totală a puterei maritime și coloniale a Spanieĭ.

Semne de 'npacare

Pe cînd în capitală guvernul întrebuințează pînă și pe agenții poliție în opera de împacare pe care a întreprins'o, prin provincie *sfădițiĭ* **își răfuesc socotelele direct.**

Astfel, d. Măldărescu, zice *Lumina*, **din Craiova, suparat că d. Romanescu 'l va înlocui la primărie, a căutat ceartă acestuia. Intălnindu-l la palat, d. Măldărescu a apostrofat cu violență pe d. Romanescu, care a răspuns cu lovituri de baston.**

Tămbălău mare, Măldărescu este în pat și autoritățile anchetează.

Acest scandal îngrijește mult pe căpeteniile colectiviste.

ACTUALITATI

Moaște sfinte

Intru cîtva se mîngăia poporul spaniol în urma înfrîngeriĭ din Antile, că va recăpăta cel puțin, osemintele mareluĭ explorator Cristoph Columb și deja la Grenada se făceaŭ pregătirĭ pentru readucerea osemintelor de la Havana, în Cuba. Dar pe neașteptate s'a ivit o problemă grea care întrerupe stăruitoarele pregătirĭ. E vorba de a se ști întîiŭ dacă în catedrala Havaneĭ sunt îngropate rămășițele luĭ Cristoph Columb orĭ ale nepotuluĭ săŭ Diego Columb?

Sigur e că ambiĭ fură îngropațĭ odinioară în catedrală la San Domingo; iar la 1796 fură transportate cu mare pompă la Havana osemintele luĭ Cristoph Columb. Se uitase numaĭ un lucru: de a se controla anume ale cuĭ oase fusese transportate. Și se pare că ele aparțineaŭ luĭ Diego, iar nu luĭ Cristoph Columb. Credința aceasta perzistînd la San Domingo, Spanioliĭ vroiră să se convingă acum două zecĭ de anĭ. Consuliĭ tuturor puterilor obținură de la guvernul haitian învoirea de a deschide mormîntul ce rămăsese nedeschis în catedrală. Ce s'a descoperit? Un epitaf și o inscripție care dovedeaŭ că acolo rămăsese într'adevăr osemintele luĭ Cristoph Columb, că ale lui Diego fusese mutate la Havana. Consuliĭ semnară actul acesta. O damă americană care a luat parte la ceremonie, obținu voie să iee un pumn din țărîna care cuprindea pe acel ce dăduse Spanieĭ o lume nouă. Această reliquie a fost expusă acum cîțiva anĭ la Chicago.

Singurul urmaș al luĭ Cristoph Columb, rămas încă în viață, este ducele de Veragna și în numele acestuia guvernul spaniol reclamă osemintele mareluĭ săŭ călător aventurier. Cu toată afirmarea oficială a consulilor de acum două decenii, Spanioliĭ continuă a privi mormîntul havanez ca fiind al adevăratuluĭ Cristoph Columb și adoratorĭ fără număr se prosternă în fața groapeĭ care închide în realitate pe un alt Columb. Tot acest pseudo-Cristoph va fi mutat, pre cît se pare, în patria spaniolă și serbat cu o pompă patriotică.

De fapt adevărul importă puțin în atari împrejurărĭ,—vorba fiind numaĭ de un simbol care poate fi convențional orĭ contra făcut. Dar polemicile urmează cu multe rezistențĭ asupra acesteĭ bizare înșelătoriĭ.

MAX NORDAU ȘI „DEGENERAREA"

Ziarul «Figaro» care are specialitatea intervievurilor, a lansat de curînd un nou chestionar, cerînd părerea scriitorilor asupra actualeĭ stărĭ în Franța, asupra mersuluĭ evolutiv în ce privește arta, morala și politica în a treia republică.

Cităm răspunsul luĭ Max Nordau a căruĭ lucrare «Degenerarea» a avut odinioară un mare răsunet tocmaĭ din pricina vederilor pesimiste ale autoruluĭ asupra sus ziselor chestiunĭ. In răspunsul adresat ziaruluĭ «Figaro» cere iertare asupra unor puncte la care nu răspunde de oare-ce e *străin*.

«Pentru că—urmează scriitorul—cred că în adevăr există un grad de specificitate a orĭ căruĭ geniu național, a căruĭ esență intimă scapă lesne unuĭ observator străin, orĭ cît ar fi de exercitat; cred, maĭ cu seamă, că dacă străinul ajunge încă destul de lesne să pătrundă tot mecanismul intelectual, toată gîndirea unuĭ popor în mijlocul căruia trăește, căruia îĭ cunoaște graiul, istoria, moravurile, manifestările literare și artistice, îĭ va rămînea totuși imposibilitatea de a-și asimila chipul de a simți. Intovărășirea afectivă a percepțiunilor și ideilor este valoarea psihologică cea maĭ absolut personală; ea nu se transmite. In zadar cineva ți-ar descrie dumitale, de pildă, senzația uneĭ durerĭ de măsele; veĭ pricepe foarte bine cuvintele, dar veĭ simți durerea, în mod subiectiv, aevea.

A studia sentimentele alt cuiva, individ sau popor, însamnă a judeca o vitrină pe dinafară. Dacă atuncĭ se maĭ poate ști ce e înlăuntru.

Cu aceste rezerve dar, iată ce cred:

Tînăra generație a Francezilor e nepăsătoare față de eticheta ce poartă sistemul de guvernămînt al Franțeĭ. Aceĭ care cugetă, au înțăles că vorbele, firmele, nu însamnă lucru mare.

Totul stă în caracterul și spiritul oamenilor care le poartă.

Pot exista republicĭ maĭ arbitrare, maĭ mărginite, maĭ primitive de cît monarhiile și monarhiĭ, unde suveranul singur este în realitate națiunea toată. Aceeașĭ cugetătorĭ au înțăles de-asemenea că ar fi zădarnic să se opuie cineva dezvoltăriĭ democratice a tuturor așăzămintelor, dar mulțĭ din eĭ regretă că trebuie să cedeze acesteĭ tendințe.

Pentru eĭ democrația va să zică tirania număruluĭ, a odioaseĭ mulțimĭ, este înăbușirea individualității sub masa informă, înapoiată, ordinară; este nivelarea marilor cifre într'o mijlocie fără relief. Și eĭ visează ierarhizarea acesteĭ democrațiĭ pe care o văd neînțeleasă.

Naturile generoase ar vroi crearea uneĭ nouă «aristocrațiĭ intelectuale» compusă din savanțĭ, creatorĭ aĭ frumosuluĭ sub toate formele, din înțelepțĭ, virtuoșĭ,—un patriciat care ar reclama ca un privilegiu al seŭ o sumă extraordinară de datoriĭ, care ar privi ca cel maĭ scump drept al seŭ acel de a călăuzi, de a instrui, de a lumina majoritatea și maĭ ales de a-ĭ spune orĭ cînd adevărul, chiar neplăcut, îngrozitor.

Naturile superficiale, vanitoase, visează o aristocrație fără răspundere, nesupusă legilor uneĭ morale comune situată în afară de limitele bineluĭ și răuluĭ, urînd plebea și considerînd ca titlu de nobleță necesară și suficientă oarecare rafinare estetică pe care ochiul cel maĭ ager n'o poate deosebi de snobismul cel maĭ jos, cel maĭ dobitocesc.

Pseudoaristocrațiĭ aceștia, Jodeleții și Mascariĭ deghizați în Marchizĭ, aŭ pus la modă, și în Franța, pe sermanul nebun Netsche, din care cunosc abia cîteva paginĭ în traducerea franceză, care șterg furioasa nebunie și incoherența convingătoare a textelor Germane sub o ușoară banalitate. Eĭ s'aŭ întovărășit cu cîțĭ-va declamatorĭ misticĭ care-și iau numele de sociologĭ după ce au știut să se cocoțeze pe catedre universitare.

Dar la sufletele nobile ca și la proștĭ se întîlnește de opotrivă un desgust profund pentru un egalitarism pe care toată lumea îl recunoaște contrar legilor fireĭ.

Succesul vertiginos al uneĭ opere ca *Cyrano de Bergerac* arată că reacțiunea în favoarea literaturiĭ și arteĭ «în adevăr franceze», nu «se prepară» ci e deja făcută. Asta însamnă că sufletul francez s'a reînsănătoșit.

Prerafaelismul? Cu toate florile ce împodobesc cuviincios sicriul luĭ Burn-Jones, a ieșit din modă. Vedețĭ ce opere s'au admirat maĭ mult la ultimul Salon;

acele fără misticism, fără afectări bolnăvicioase, fără manierism prerafaelic.

Vagnerismul? Comparați soarta operei vagneriane *Fervaal* cu a operilor mult mai comune, mai grosiere, dar melodioase, voioase, trivial de umane al noului școli italiane și spuneți dacă gustul publicului nu e negațiunea vagnerismului?

Ibsenismul? Dar el n'a existat nici cînd în Franța. El a bîntuit numai printre revistele «tinere»; a fost sărbătorit în oare-și-care saloane de a căror atmosferă intelectuală nu mai vorbesc, dar n'a putut cuceri teatrul serios.

.... Arta franceză a vroit să fie totdeauna adevărat umană. A năzuit spre frumos, spre nobil, cavaleresc, optimist. Instinctiv a fugit de uricios, de criminal, de vulgar, de groaza absurdului, și de incoherent. Ea a fost abătută pentru scurt timp de criticii paradoxali, afirmativi, dictatoriali, dar lipsiți de doctrina de gust, de sentimentul respundereï mai ales; dar iși revine incet ca să urmeze legile unei normale desvoltări.

... In rezumat, nu cred în decăderea definitivă a Franței. Sunt convins că ea va elimina „materiile indigeste» pe care neaparat le conține organismul ei și că tăria ei înăscută va învinge puțin cîte puțin lîncezeala în care a căzut, anemiată cum era prin grozave pierderi de sînge.

Blag.

Științi-Litere-Arte

Interview teatral No. 9.

Pe Gh. Cîrjă — ultimul la rînd pe lista neagră a lui Fîntînaru — îl văzui înainte de amendarea lui de către omul come...tet. Se întorsese din București:

— Adevarat că ai fost însărcinat să înmînezi un memoriu.

— De oarece lucrul se știe, îl pot afirmà.

— Inițiativa?

— A societarilor? Drumul la București, îl putea face ori-care altul.

— Și l'au semnat?

— Firește. Ceea ce n'o să-i împiedice să spele putina cînd o fi la dică.

— La „instrucție" adecă?

— Văd că mă 'nțelegi... O să vezi solidaritate și „curagiu."

Văzurăm în adevăr. Un singur societar susținu inițiativa. Dar a plătit scump. Actorii sunt în genere oameni nevoiași și... în opoziție.

*

Instantanee.

N. CULIANU

Vechiul rector al noului universități iașane a repurtat o victorie pe ziua de ieri, — nu fără oare cari emoțiuni electorale,

Fenomenul e eloquent; concurența se manifestă pentru întăia dată, grație noulor dispoziții ale regulamentului univerzitar. Budgetul prevede o remunerare lunară a rectorului, pînă acum onorific. Și, fără malițiositate, nu e oare aci motivul că s'au opus vechiului ales univerzitar candidaturi (fără voie, se 'nțelege!) rivale și mai mult sau mai puțin liberale?

Papa Culianu este una din cele mai populare figuri în galeria univerzitară ieșană. Indatoritor, afabil, senin la înfățoșare și blajin la graiu, împăciuitor și sfiios: ceva mai entuziast decît un junimist, ceva mai sceptic decît un matematician, este tocmai omul indicat pentru înalta misiune cu care a fost reînvestit.

Maiorescu și Culianu,—nobile par — interesantă coincidență universitară și politică— în fruntea celor două așezăminte de învățămînt superior.

*

Astăzi 26 și mîni 27 publicul ieșan va putea revedea la teatrul național pe excelenta artistă *Aristizza Romanescu.*

*

D-ra Marie Valeriu, internă la clinica chirurgicală și-a înaintat demisia pe ziua de 1 Octomvrie.

*

La Roman s'au pus în circulație cu ocazia manevrelor cărți poștale *roșii*, cu portretul Regelui Carol.

*

O curioasă aventură postală-literară.

Se cunoaște cazul savantului Paul Stapfer, decanul facultății de litere din Bordeaux, suspendat de ministerul de culte al Franței pentru un discurs „dreyfusard" la înmormîntarea rectorului Conat. D. Stapfer și-a tipărit cărți de vizită cu indicația: „suspendat." Or, serviciul poștal a amendat pe profesorul univerzitar considerînd cărțile lui de vizită ca o frustare a poștei de oarece ar fi conținînd un *text* neprevăzut de lege pentru simple cărți de vizită. Se poate imprima „în disponibilitate", dar nu „suspendat." Ministrul însă a intervenit în favoarea spiritualului profesor din Bordeaux, scutindu-l de amenzi.

*

Societatea grecească de arheologie, din Atena, face actualmente săpături aproape de Thermon. Lucrările se fac sub conducerea profesorului Sotiarides. Acesta a constatat că templul lui Apollo, care a fost aflat în pămînt, datează din secolul VII-lea înainte de Christos. Templul a fost ridicat pe un vast teritoriu, care servea ca cimitir și în care s'au aflat numeroase oase de om. S'au găsit încă cinci săbii de fier și de aramă. Templul are 38 de metri în lungime și 12 m. în lățime. Din inscripții se pot constata datele cînd s'au ținut adunări în acel templu.

*

In Paris s'a format un comitet cu scop de a ridica o statuie impozantă a geniului omenesc. Statuia este proiectată în mărime uriașă; ea va fi construită din pietre, în formă de mozaic. Desvălirea ei se va face cu ocazia expoziției din 1900, în legătură cu o mare serbare internațională, la care toate națiunile lumei să fie reprezentate.

*

Iuliu Tirnovai, fost actor al Tetrului poporal din Viena, congediat din cauza unor semne de alienare mentală, se proclamă de viitor Rege al Polonilor. Rînd pe rînd a încercat să încoroneze pe diferite *regine*, alegîndu-le dintre frumoasele actrițe sau prima-done. Actorul fu arestat la Buda-Pesta unde făcea de-asemenea propuneri de... încoronare unei regine-artiste.

*

Impăratul Germaniei în turneul său oriental e însoțit de patru pictori care vor fixa pe pînză principalele epizode ale călătoriei.

*

Se dezminte știrea despre o călătorie a lui Emile Zola în America. Ilustrul romancier a declarat de mult că nici odată n'ar întreprinde o călătorie *pe apă*. Așa că Brunetière rămîne stăpîn pe situație dincolo de ocean.

CHARLES MALO

Armata Romînă

(Urmare)

Organizația cavaleriei romîne diferă, natural, de acea a infanteriei. Aceasta din urmă cuprinde elemente permanente și semi-permanente; dar cerințele speciale ale mobilizării armatei n'au adus de loc fuziunea pe aceeași treaptă și au crezut de datorie a conserva cu adevaratul titlu, două categorii de regimente, —unele excluziv compuse din soldați ai serviciului activ, și prin urmare totdeauna gata de plecare, cele-lalte ducînd într'o proporție variabilă, unități active și unități teritoriale. Cele dintîiu sunt regimente de *roșiori*,—«roșii» din cauza uniformei lor, care amintește pe a faimoșilor husari roșii ai gardei prusiene; —al doilea sunt regimentele de *călărași*.

Roșiorii sunt destinați, în principiu, să formeze cavaleria independentă, sau cavaleria armatei; dar fiind-că nu sunt de cît șase regimente, și fiind-că ar dori să constitue două diviziuni la patru regimente, au trebuit să pue două regimente de *călărași* pe același picior analog, atribuindu-le patru escadroane permanente, plus un escadron semi-permanent.

Un al treilea regiment de *călărași*, special atașat la apararea Dobrogei, numără două escadroane permanente și două semi-permanente; în sfîrșit, celelalte opt regimente n'au de cît un escadron permanent contra trei escadroane semi-permanante. Acestea din urmă a căror mobilizare va fi de la sine mai tîrziu, sunt destinate, după toată aparența, să formeze cavaleria divizionară, față cu două regimente de corp de armată mobilizate.

După «dislocarea» *roșiorilor* în timp de pace, este ușor de a prevedea întrebuințarea ce s'ar putea face în caz de războiu; două trenuri sunt așezate în Moldova, adică pe frontiera rusească și vor forma «acoperirea» fracțiunei principale a armatei romîne, pe frontul care-l consideră și care a trebuit considerat pînă acum ca cel mai amenințător; două alte regimente țin garnizoana cu două regimente de *călărași* zisi permanenți, a doua divizie rămînînd disponibilă fie pentru a lucra împreună la operarea mareluĭ cîmp întărit al Bucureștiului, de care vom vorbi pe larg mai tîrziu, fie pentru a lucra la apararea frontiereĭ Moldoveĭ, fie în sfîrșit pentru a fi întrebuințată pe un alt teatru de operație.

(va urma)

DESNĂDEJDE

Da, negreșit, e-un blăstăm viața
Cînd ai o inimă curată
Un suflet visător și dornic
De-o lume 'n mintea ta visată

Căci în mocirla existenței
De nu te-afunzi ca ceilalți oameni
Te dușmănesc pînă la moarte,
Că om fiind, nu li te-asameni...

Să fii robit de-atîtea patimi,
De-atîtea grele suferinți,
Trudit mereu de neisbînda
Zadarnicilor năzuinți;

Să ai în sufletul tău mare
Comori enorme de simțire,
Și totuși să te vezi în lume
Străin de-o clipă de iubire.

Iubind că'n vis, să-ți legi de-o umbră
Eternul dor al vieței tale,
Și 'n lume nimeni să nu fie
Înduioșat de-adinca-ți jale;

Iar tu să plîngi de jalea lumei
Să-i dai din suflet mîngîere
Și chinul tău care te-omoară
Să-l ții ascuns și în tăcere....

Iar dacă mori de desnădejde,
Vei fi după un cias uitat,
Și nici o lacrimă din marea
De lacrime, care-ai varsat

N'o să-ți trezească amintirea
Ca mîngîeri să simți în groapă,
Să știi că cel puțin prin moarte
De dușmani sufletul îți scapă...

Mai iute te-or huli aceia
La cari-ai dat din a ta vieață,
Tot ce-ai avut mai sfînt, mai mare,
O, suflete cu ochi de ghiață....

Gordon.

INFORMAȚII

Societatea «Doamnelor Romîne» din Cernăuți a luat inițiativa înființăreĭ unui curs froebelian în care să se predea limba romînă. Cursul se va deschide chiar în iarna aceasta.

— —

D. L. Spacu, casierul Băncei Naționale din localitate, a plecat în congediu la Viena, unde va sta pînă la 1 Octombrie. In locul d-sale, sarcina de casier o îndeplinește d. Gr. L. Trancu, merituosul funcționar al Băncei.

— —

Eri s'a tratat înaintea Curței de apel secția I-a apelul procurorului făcut contra sentinței tribunalului secția I-a, prin care se achita pe d. dr. Bejan.

D. procuror Leonescu, luînd cuvîntul, a spus că citind dosarul cauzei n'a putut găsi nici o probă contra d-ruluĭ Bejan și a celor-l'alți inculpați, ci din contra, o țesătură meschină și josnică.

Intr'o cuvîntare plină de elogii relativ la d. dr. Bejan, d. Leonescu a declarat că retrage apelul și roagă curtea să confirme sentința tribunaluluĭ.

Curtea a confirmat sentința.

— —

D. colonel Lipan, din infanterie, 'și-a dat demisia pe ziua de 1 Octombre, regulîndu-și drepturile la pensie.

— —

Zionismul

Zioniștii, fiind departe încă de cucerirea Sionului, chiar pentru capitala lor, au hotărît să aleagă orașul elvețian Bâle pentru citadela lor. Au decretat ca în această localitate să se construiască un palat în care se vor ține viitoarele congrese zioniste. Un membru din comitetul de acțiune, d. Marmorek, din Viena, a fost însărcinat cu desemnarea planului acestui edificiu care va fi în curînd supus examinăriĭ unui comitet.

După planul d-luĭ Marmorek, noul palat va fi construit în stilul «Maur». Va conținea o sală vastă, în care vor avea loc ședințele congresului; biurouri pentru secretari, sale de restaurant și o cameră de dimensiuni mari destinată a primi «Biblioteca națională evreeasca».

Biblioteca aceasta este deja foarte bogată. Dar din causa lipsei unui local convenabil, volumele cari o compun n'au putut fi încă aranjate. Biblioteca posedă un număr considerabil de cărți, tratînd despre literatura ebraică, și care provin din colecțiunile a doi eruditi sioniști de curînd decedați: profesorul Saphiru din Heidelberg și rabinul Mehitever. Pe lîngă aceasta comitetul de acțiune anunță hotărîrea de a fonda o Academie ebraică, care va ține ședințele sale în sala Bibliotecei naționale. O cerere a fost adresată guvernului central din Bâle în vederea căpătăreĭ terenurilor necesare. E aproape sigur că guvernul nu va acorda concesiunea cerută.

— —

Relativ la craniul găsit în săpăturile făcute în ograda caseĭ cu No. 6 din str. Căpitan Păun, putem da următoarele amănunte: Proprietara fiind evreică, a dus craniul la rabin. Acesta i-a spus să-l îngroape la loc, căci poate să fie de evreu și nu trebui dat pe la spitalul creștin. Parchetul și poliția aflînd despre aceasta s'a dus la fața locului, a pus de a sapat, la scos din nou și acum a ordonat noui săpături ca să vază dacă nu să mai găsesc și alte oseminte.

— —

Astă-zi are loc la conservatorul de muzică și declamație din localitate, examenul de admiterea elevilor la clasa de declamație.

Examenul se va ține de la orele 9—11 a. m. și de la 2—4 p. m.

— —

După turc și chistol, sau: pentru așa tocmeală așa misit.

Guvernul nu putea găsi un intermediar mai bun de cît pe un polițist, în niște tratări cari au de scop a-i găsi complicĭ la fără de legile sale.

Conu Mitiță Sturza a trimes sol la d. St. Șendrea pe prefectul de poliție, ca să-i ofere un portofoliu ministerial. Pe la ceilalți mai mărunței își face propunerile prin subcomisari. Cetitorii își pot închipui cum sunt primite asemenea oferte.

Și pînă ce s'o închide perioada tratativelor, tot de acestea o să vedem.

— —

O adresă ministerială cere consiliului facultății de medicină din Iași să delege doi membri din sînul său pentru juriul de examinare a medicilor de județ. Concursul se va începe la 8 Octomvrie la București.

— —

D-nii A. Densușeanu și dr. Botez au fost însărcinați să alcătuiască regulamentul interior al noueĭ universități.

— —

Raportul alegereĭ de rector a fost înaintat ministrului de instrucțiune publică. După regulament, profesorii universitari aleg *trei* rectori, iar alegerea definitivă se face de către ministru. Fără îndoială că se ține seama de majoritatea voturilor.

— —

Stăpînirea lucrează pe capete pentru alegeri—și în scopul acesta nu se dă în lături de la nici o ilegalitate.

D. Lazăr Stati e dat în judecată pentru că, voind să 'și construiască o casă în strada Ciricului, n'a ținut seamă de restricțiile ce 'i impunea autorizația primăriei.

D. Tacu, însă, în schimbul făgăduieĭ d-luĭ Stati că va da concurs guvernului în alegeri, a oprit lucrările de dare în judecată și l-a autorizat să 'și construiască casa.

O să se dea iama și în casa statului în vederea acestor nenorocite alegeri.

— —

Doui strujeni în trei căruțe.

Primăria își dă aparențele că face grădina din jurul teatruluĭ. A pus șease căruțe de cară moluz—și ca să atragă atenția publicului, la aceste șease căruțe a pus **patru** supraveghetori.

Cînd o pune și dobă, iarmarocul are să fie gata.

— —

Crima din Budești

Locuitorul Simion Burnuz, din comuna Budești, a fost trimes la curtea cu juați, din jud. Fălciu pentru crimă de omor săvîrșită dar neisbutită: Iată cum s'a petrecut faptul:

In ziua de 14 Iunie, Paraschiva Scarlat și fiica sa Catinca Simion Burnuz, s'au certat cu Maria Bărbuță. Atunci bărbatul Marieĭ Bărbuță, Neculai Bărbuță, a făcut observație Paraschiveĭ, care, supărată de aceasta, s'a plîns ginerului său Simion Burnuz. Acesta, ne fiind în bune relațiuni cu Bărbuță, ia hotărîrea de a-l omori. Chiar în acea seară Neculai Bărbuță trebuia să treacă cu carul pe la poarta luĭ Burnuz, ca să se ducă într'un sat.

Burnuz aflînd de aceasta, s'a ascuns într'o groapă lîngă drum și aștepta să treacă Bărbuță. Cînd acesta a ajuns în dreptul porțeĭ luĭ Burnuz, Burnuz, care avea la el o pușcă încărcată, trage un foc asupra luĭ Bărbuță, dar nu'l nimerește și în locul luĭ Bărbuță, lovește pe cumnatul său Gh. Scarlat, în antrebrațul stîng.

— —

Incă din Iulie primăria a turnat macadam în strada Trompeteĭ numai în dreptul caseĭ No. 1, de și strada întreagă e într'o stare mizerabilă.

D. Tacu unge ochii cetățenilor: începe lucrările și le lasă baltă, pentru ca totd'auna să poată zice: am început, și facem: votați cu noi dacă vreți să continuăm.

— —

Sub-comisarul Decher a arestat pe servitoarea Liza Gheorghiu presupusă că ar fi furat de la d. Carol Linchi bijuterii în valoare de 800 lei.

— —

La arestul poliție au fost arestați indivizii Vasile Ghilan, din comuna Șipotele, pentru furt, pe Const. Lungu din comuna Voinești, pentru maltratare și ultraj și pe Dumitru Zahanciuc, pentru vagabondaj.

FOIȚA ZIARULUĬ «OPINIA»

8)

A. HIRIACOV

LEGEA LUI BALDER

Legendă Norvegiană.

In împărăția blînduluĭ Balder omul nu omoară pe om. Ințelegi, Drachesfor; Balder cu plete blonde e viu încă, el trăește în inima mea, și în inima fie-căruĭ din ceĭ ce iubesc. A sosit timpul, pentru ca împărăția luĭ Balder să cuprindă toate țările pămîntuluĭ. Eu am venit în patria mea Nordul, pentru a vă vesti legea prea frumosuluĭ Balder. Această lege alungă întunerecul nopțeĭ, în care sînt aruncați copiii Nordului. Această lege alungă la Sud iernile, care mugesc în inimile noastre. Această lege sfarmă lanțul de ghiață a invidieĭ, cu care v'au încătușat discordia, și violența. Eu v'am adus libertatea. v'am adus legea luĭ Balder. Această lege e *iubirea nesfîrșită!*

— Tu prea multe ai vorbit,—zise aspru Drachesfor,—puțin înțeles e în cuvintele tale. Legile luĭ Balder sînt bune pentru temeile fricoase și pentru copiii slabi, iar bravul viching să asculte sfaturile puterniculuĭ Tor, pentru că Tor dă putere și bărbăție în luptă.

— Nu, nu, Drachesfor, amintește-ți cuvintele bătrînuluĭ scald; n'a mîntuit pe Ași nici înțelepciunea luĭ Odin, nici puterea luĭ Tor, cînd n'a existat blîndul Balder, pentru că puterea vieței e 'n iubire; fără iubire nici înțelepciunea, nici puterea, nimic nu scapă de omor. Eu mă duc la popoarele Norduluĭ ca să le vestesc împărăția luĭ Balder, iar de spada mea să fie atinse minunățiile mariĭ.

Șueră în aer spada lată a luĭ Befriar cu sgomot despică valul mariĭ și se duce 'n fund. Drachesfor își scoase sabia și zise:

— Nu voesc, pentru ca despre fiul luĭ Vaulund să se vorbească, că nu-i viching; nu-ți dau voe ție ca prin vorbe viclene să'mi turburi poporul. Aci e împărăția puterniculuĭ Tor și nu-i loc pentru Balder,

Sabia luĭ Drachesfor vîjîi și lovi pe Befriar. Acesta se clătină într'o parte și 'ntr'alta, întinse mînile ca paserea aripele, se răstogoli și căzu de pe stîncă de-adreptul în valurile reci. Alba spumă s'a'nroșit de sînge, stropi sărați sburară sus la ceriu, iar valurile reci alergau spre mal, totul căzînd în tăcere.

Iși puse Drachesfor sabia în teacă și cu un mers liniștit s'a îndreptat spre casă; ochii luĭ aprinși de mînie scînteiau sub posomoritele-i sprincene. Un nor plumburiu plutea pe bolta cerească, iar din adîncimea luĭ întunecată se rupeau fulgere.

In curente ferbinți curgea sîngele luĭ Befriar, cînd a căzut el sub lovitura fratelui său. Stropii de sînge au sărit în toate părțile. O picătură a căzut în crăpătura stîncei, unde zăcea o sămînță de copac adusă de vînt și aci crescu un copac voinic; el s'a ridicat vîrful său sus spre cer și liniștit își clatină ramurile sale șoptind: iubiți, iubiți!

Altă picătură de sînge a căzut pe aripa unuĭ pescar de mare, care sbura. Peste mari, pe lacuri și peste riuri late sboară ca și pretutindeni se aude strigătul eĭ: iubiți, iubiți!

Ultima suflare a luĭ Befriar sbură sus spre ceriu și întîlnindu-se c'un nor, acesta o primi în sînul său. A sburat, s'a purtat norul și cu ploaie a udat pămîntul și pretutindeni, unde au căzut picături de ploaie, au crescut din pămînt plante, s'au încălzit și au crescut la soare și șoptesc încet: iubiți, iubiți!

Traducere de Slioza

SFÎRȘIT

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscința onor. Public Iașan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalațiuni exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricității pentru scopuri industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiuni.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea mai bună calitate, aparate de cel mai noŭ sistem precum și un bogat a sortiment de lămpi de la cele mai simple pînă la cele mai elegante.

Fiind concesionarii exploatării luminei electrice a orașului Iași, deci avînd exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singuri în măsură a face prețurile cele mai avantajoase esecutînd lucrările în modul cel mai solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele mai întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpuri de iluminat, mașini de încălzit, de călcat, de aprins țigări, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planuri, devise și ori ce alte informațiuni relative, nt gratuite

Facem înlesniri de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECȚIUNEA

Cota oficială

Constanța 25 Septembrie 1898.

Orz 1400 hect. lei 4,60. Meiŭ 370 hect. leĭ 4.70. In 750 hect. 8.70. Rapița 450 hect. leĭ 5.90. Grîu arnăut 440 hect. leĭ 9.50. Secară 140 hect. leĭ 6.40. Pornmb 50 hect. leĭ 5.60. Fasole hect. 80 leĭ 8.90.

Toate în oraș la magasie.

Telegramele Străinătățeĭ

Evenimentele din Franța

Paris, 25 Septembrie.

Generalul francez Lambert acuză în ziarul parizian Matin **pe colonelul Schwarzkoppen, că el ar fi organizat campania în afacerea Dreyfus, pe care o duce acum toate țările infeodate tripleĭ alianțe.**

Viena 25 Septembrie

Se anunță din Paris că concluziunile făcute de Manau sînt favorabile revizuireĭ.

Bruxelles 25 Septembrie

Meetingul revizionist care s'a ținut Miercurĭ la Toulouse a avut un succes complect.

La urmă antisemiții aŭ provocat scandalurĭ spărgînd geamurile săleĭ în care se ținea întrunirea.

Paris 25 Septembrie.

Ziarul *Le Temps*, apărut azĭ, spune că Zola se va întoarce probabil înainte de 11 Octombrie stil noŭ, zi fixată spre vînzarea mobilelor sechestrate în casa sa pentru plata sumeĭ de 30,000 francĭ, la care a fost condamnat în scop d'a se despăgubi experții. El se va întoarce pentru a face opoziție contra condamnăreĭ de maĭ sus și spre a se înfățișa înaintea Curțeĭ cu jurați din Versailles, la viitoarea sesiune.

Viena, 25 Septembrie.

Se anunță din Paris că oficiosul *Temps* protestează într'un articol contra procedeurilor justițieĭ militare, care după ce a renunțat de a'l maĭ acuza pe Picquart de fals, îl acuză acum de înaltă trădare de stat, revoltînd și turburînd ast-fel opinia publică.

DIVERSE

Jaurès și Armata

D. Jaurès a ținut deună-zĭ o conferință în sala de la Trianon, despre «Afacerea Dreyfus și socialismul», la care a asistat la 4000 de persoane.

Oratorul a anunțat că, la deschiderea Camerelor, deputații socialiștĭ vor depune patru propunerĭ prin carĭ vor reclama:

1) Desființarea Consiliilor de războiŭ;

2) Desființarea Școalelor speciale militare, saŭ maĭ bine, adaptarea lor învățămîntuluĭ superior;

3) Aplicarea legeĭ din 1889 în ce privește prepararea militară a adulților, pentru a permite reducerea servic. militar:

4) Dreptul de vot pentru toți soldații.

Intrunirea a votat o ordine de zi, aprobînd declarațiile d-luĭ Jaurès și ședința s'a rîdicat în strigătele de «Trăiască Jaurès: Trăiască Zola! Trăiască Picquart! Trăiască Republica!»

Congresul socialiștilor germanĭ

Congresul socialist se ține într'o cochetă sală a noilor cartiere din Stuttgart.

Stabilimentul, înconjurat de marĭ grădinĭ, se ridică la jumătatea coasteĭ colinilor, unde se atinge vilele în mijlocul viilor. Obicinuitul decor al săleĭ este defectuos și abia cîte-va trăsăturĭ roșii împodobesc tribuna și estrada biuroului.

Ministerul liberal din Würtemberg n'a făcut nicĭ o dificultate congresiștilor; aicĭ întrunirile publice sunt înțesate de privegherea poliție.

D. Liebkneht, în discursul de deschidere, face o privire retrospectivă a succeselor socialiștilor și compară începuturile lor modeste cu triumful actual; «socialiștii nu se opun amenințărilor împaratuluĭ contra drepturilor de coaliție, și nu se tem de puterea măsurilor represive motivate de crima fără senz comisă la Geneva, contra uneĭ femeĭ care nu s'a ocupat nicĭ odată de politică».

Sub pretextul de a combate anarhiștii, vor persecuta pe socialiștĭ; aceasta este absurd, zice d. Liebkncht, căcĭ numaĭ înființarea regimuluĭ socialist va face să dispară anarhismul care este antipodul socialismuluĭ.

D. Liebknecht se ocupă în sfîrșit de propunerea de dezarmare și caracterul releĭ farse.

Congresul alege biuroul. Cu toate că cîți-va tovarășĭ imputa d-luĭ Singer partialitatea sa, el a fost ales, cu o mare majoritate, președinte.

D. Kloss, de curînd deputat de Stuttgard, este ales vice-președinte.

Maĭ mulți delegați arată că anul trecut chestiunea participăreĭ alegătorilor socialiștĭ la alegerile Landtaguluĭ Prusieĭ a dat loc la desbaterĭ confuse, și eĭ propun de a readuce chestiunea comisiuneĭ, care va face propositiunile pe care le vor discuta în ședință publică.

Congresul adoptă cu o mare majoritate această combinație. Maĭ mulțĭ oratorĭ insistă asupra necesitățeĭ de a protesta energic contra discursurilor împaratuluĭ amenințînd lucrările forțate ale organizatorilor greveĭ.

Delegațiĭ austriacĭ și olandejĭ sunt prezențĭ. D. Longuet, fiul cel maĭ mic al d-luĭ Marx, reprezintă cu doĭ tovarășĭ proletariatul francez.

CUTIA CU SCRISORĬ

Strecurîndu-se în ziarul nostru o informație greșită relativă la d. Gh. A. Sturdza, ne grăbim a publica următoarea scrisoare:

Domnule Redactor,

In calitatea mea de băștinaș în partidul conservator și de abonat al ziaruluĭ «Opinia» care poartă pe frontispiciul săŭ «ziar conservator», vĕ rog cu stăruință ca cererea mea să fie îndeplinită, să publicațĭ următoarele;

In numărul ziaruluĭ dv. cu data de 23 Sept., sub titlul «Gazda M. S. Regeluĭ» se vorbește de un domn Mihaĭ Sturza de la Miclăușenĭ, făcîndu-se portretul în mod cu totul fantastic și cu intențiunĭ răutăcioase.

Maĭ întîiŭ, datoria unuĭ reporter este de a cunoaște numele exact al persoanelor de care se ocupă. Orĭ acel domn de care se vorbește nu se chiamă Mihaĭ Sturza ci Gheorghie A. Sturza și este în adevăr fratele actualuluĭ prim-ministru.

In cît privește costumul pe care acest domn reporter îl taxează de unguresc, numaĭ unguresc nu e, ci un simplu costum de călăreț foarte firesc de altmintrelea pentru un om care șade toată viața sa la țară, care călărește în toate zilele și își caută de gospodărie.

De a nu respecta retragerea voluntară a unuĭ om și de a se lega de el tam-nisam este o acțiune lipsită cu totul de cel maĭ elementar simț de umanitate.

In cît privește simpatiile ungurești carĭ se impută luĭ Gheorghie Sturza sub cuvînt că familia Sturza ar fi de obîrșie ungurească, aceasta este o imputare ridiculă. Orĭ și cine cunoaște istoria țăreĭ știe că boerii Sturzeștĭ figurează de maĭ bine de 3 veacurĭ pe maĭ toate hrisoavele și documentele țăreĭ moldovenești și că aceasta este un titlu sufficient de naturalizare, chiar dacă în adevăr obîrșia familieĭ Sturza este ungurească.

Gheorghe A. Sturza de la Miclăușenĭ nicĭ odată n'a făcut nicĭ nu face politică căcĭ iubește viața retrasă la țară. De simțimînt și de baștină conservator, ar fi de dorit ca partidul nostru să-l poată număra pintre membriĭ seĭ căcĭ este un om care dacă ar vroi să facă politică ar fi o podoabă pentru partid și un fruntaș al țăreĭ.

De a se ține de coarnele pluguluĭ, de a călări pe cîmpiile pe care le stăpînesc și de a fi totodată un om de înaltă cultură, aceasta însamnă de a fi conservator, iar de a ocări asemenea bărbațĭ în coloanele unuĭ ziar aceasta nu poate fi de cît în dauna ideilor și năzuinților conservatoare. De aceea pe cît achiziționea unuĭ Gheorghe A. Sturza, ca membru în partidul nostru, ar fi de dorit pe atît informația greșită și răutăcioasă care s'a strecurat în acest ziar este regretabilă.

Aceasta aveam de zis ca prieten și rudă a luĭ Gheorghe A. Sturza și fiind că presupun că el însuși nu citește ziarul «Opinia» și nu știe că a fost atacat.

Primiți vă rog salutările mele.

Eug. Ghika-Budeștĭ.

ULTIME INFORMAȚII

Pentru a se putea prezenta cu ceva în fața alegătorilor, edilii noștri s'aŭ pus să dea zor cu rîpa galbănă. Ca impresie aparentă, calculul era bun—dar treaba a eșit *trif*.

Nicĭ un plan făcut de primărie pentru această nenorocită rîpă nu se potrivește cu situația terenuluĭ.

Trebue să se aștepte acum prefacerea planurilor pentru a se putea începe lucrarea.

Decĭ, la calendele grecești.

Cifrele rapoartelor «oficiale» la congresul socialist din Stuttgard sunt foarte elocuente. Presa partiduluĭ numără 378 de miĭ 808 abonațĭ. Incasările ziarelor sunt de 3,277,968 mărcĭ. Cheltuielile și rețetele generale ale partiduluĭ din Octomvrie 1896 pînă în Octombrie 1897 au fost de 291,839 mărcĭ, iar în anul acesta de 315,866 mărcĭ— și cheltuielile de 343 de miĭ 105 mărcĭ.

Ultimele alegerĭ generale aŭ costat 200,000 de mărcĭ.

D. Petru Rîșcanŭ are intenția de a se retrage de la inspectoratul școalelor secundare. Dar candidează pentru postul de director al seminaruluĭ pedagogic care urmează a se înființa pe lîngă universitatea din Iașĭ.

D. Grădișteanu are intenția să iee în serios disciplina în teatru. D-sa dăduse autorizare d-neĭ Aristizza Romanescu să dee o reprezentație la Iașĭ în scop de bine-facere.

Odată ajunsă la Iașĭ a fost înduioșată de lacrimile unuĭ artist, care se pare că nu cîștigă destul cu oare-care agenție politică și se obligase să dee încă o reprezentație în beneficiul aceluĭ artist.

D. Grădișteanu aflînd despre aceasta, a telegrafist d-neĭ Romanescu ca' să plece Duminică seara la Bucureștĭ.

Reprezentația anunțată decĭ pe mîne seară nu va maĭ avea loc.

D. Fîntînaru a asigurat succesul guvernuluĭ pentru alegerile comunale. A destituit pe d. Bottez, croitorul teatruluĭ Național, și l'a înlocuit cu un altul numit Gheorghiu.

Și pricina: noul croitor e puternic agent electoral.

Ministerul instrucțiuneĭ publice a luat dispoziționea ca copiiĭ celor carĭ aŭ obținut cetățenia romînă, chiar dacă s'aŭ născut înaintea dobîndireĭ acesteĭ calitățĭ de către părintele lor, să nu fie supuși la plata taxelor școlare pentru copiiĭ de străinĭ.

Drapelul confirmă știrea că d. Gogu Cantacuzino va fi numit pe ziua de 1 Octombrie guvernator al Băncei Naționale.

Ierĭ la teatru a fost o teribilă jalanie. Maĭ tuturor actorilor neinscriși în club li s'a redus din chenzină sumĭ variind între 5—70 leĭ. D-luĭ Cîrjă i s'a redus la 70 de leĭ pentru că ar fi dat oare carĭ informațiĭ Adevăruluĭ.

D. Cîrjă a protestat și a arătat comitetuluĭ că în realitate pedepsesc pe copiĭ săĭ cărora le ia pînea din gură.

De ce Cîrjă nu cere leacul de la d. Rădulescu?

La școala comercială de gradul I din Iașĭ s'a prelungit termenul înscriereĭ pentru Romînĭ pînă la 30 Septembrie incluziv prin ordin ministerial.

Ierĭ, 25 Septembrie, a venit înaintea tribunaluluĭ de Fălticenĭ procesul intentat de d. G. Scorțescu, în numele minorilor moștenitorĭ aĭ avereĭ Alcaz, contra d-luĭ N. Gane, primarul Iașuluĭ și vechil odinioară al acesteĭ averĭ.

D. Scorțescu era asistat de d. D. Comșa, avocat din Bucureștĭ, iar d. Gane de d. Teodoru, din Iașĭ.

După ce s'a pledat procesul în toate amănuntele și după ce d. Gane a ascultat cu o resemnare îngerească tot ce aveaŭ adversariĭ să-ĭ spue, tribunalul a amînat procesul pentru ziua de 20 Octombre, cînd d. Gane va trebui să aducă condicele gerațeĭ pentru a explica un condeiŭ de 10,000.

D. Gane, drept și corect în afacerile sale, a adoptat, ca lux de precauțiune, sistemul de a fi asistat la procese de către oameniĭ poliție.

Așa, în procesul primărieĭ cu inginerul Paiano, d. Penescu, prefectul poliție, a stat toată vremea în sala de ședințe. Ierĭ, în cursul procesuluĭ pe care l-a avut la Fălticenĭ cu moștenitoriĭ Alcaz, a fost asistat de către d. Softa, prefectul județuluĭ.

Dacă, ferească Dumnezeŭ!, ar avea vreun proces la judecătoria comunală din Unghenĭ, d. Gane ar cere, probabil, existența căpitanuluĭ de punct...

Tratativele împăcăreĭ se crede că s'aŭ apropiat la un rezultat. Vorba este să se salveze d. Sturza și să se dea oare-care satisfacție și chestieĭ naționale, și în acest caz va fi sacrificat d. Haret, căruia i se impută vinovăția că nu numaĭ nu a arătat nicĭ o energie de opunere în trimiterea subvenție pentru biserica Sf. Neculaĭ din Brașov, dar din contra s'a grăbit a o suspenda.

Tratativele aŭ cam căzut de acord asupra acestuĭ punct, și d: Sturza este gata să sacrifice pe d. Haret pentru a scăpa d-sa din încurcătură. In acest caz se pretinde că aurelianiștiĭ impun pe d, V. A. Urechia.

Nu știm dacă d. Sturza se va hotărî să dea locul unuĭ naționalist prea pronunțat.

Stagiunea teatruluĭ Național se va deschide la 10 Octombrie.

Dăm piesele și ordinea în care se vor juca în cursul luneĭ Octombrie:

La 11 *Ovidiu*, la 14 *Decorat*, la 17 *Să ne despărțim*, la 18 *Clara Soleil*, la 20 *Serafina*, la 24 *Boerii și Ciocoii*, la 25 *Domnul Alfons*, la 27 *Nebuniile amoroase* și *Steaua*, și la 31 *Dora*,

Consiliul facultățiĭ de drept a discutat astă-zĭ chestia dacă față, cu noua lege, profesoriĭ suplinitorĭ aĭ aceleĭ facultățĭ pot începe cursurile. Consiliul n'a putut lua nicĭ o deciziune și a amînat discuțiunea pe mîne.

In urma cerereĭ telegrafice a epitropieĭ Sf-tuluĭ Spiridon de a se admite ca bursiere, fără concurs, în azilul «Elena Doamna» opt orfane de la institutul Gregorian, ministrul instrucțiuneĭ, a admis cererea epitropieĭ.

Aseară, cu trenul de 9.15, aŭ plecat la Bucureștĭ cele opt orfane, sub conducerea d-neĭ Codreanu, revizoară la institutul Gregorian.

D. inspector Hazu, a fost zilele acestea prin Iașĭ. Vizitînd școala de comerț gradul I, a găsit că în clasa I-a fiind 25 evreĭ și 35 romînĭ, proporția străinilor e prea mare și de aceea imediat ce s'a întors la Bucureștĭ, a făcut ca ministrul domeniilor să telegrafieze directoruluĭ școaleĭ de comerț să excludă încă 10 elevĭ.

Ordinul ministruluĭ a fost executat.

Greutatea e că acești nenorociți după ce au cheltuit și și-au cumpărat cărțĭ rămîn pe din afară, la o epocă cînd nu se maĭ pot înscri nicĭ măcar în școlile private,

Mîne se face alegerea de rector la universitatea din Bucureștĭ. Sunt treĭ candidațĭ: d-niĭ Gr. Stefănescu, V. A. Urechie și Coco Dimitrescu.

Din acești se crede că nu vor putea avea șansa de a fi numiți, nicĭ d. Stefănescu care a căzut în dizgrația d-luĭ Haret, nicĭ d. Urechie ca prea naționalist tocmaĭ în aceste timpurĭ cînd naționalismul este în oroarea guvernuluĭ.

Singurul care se poate bucura de favoarea ministruluĭ este d. Coco Dimitrescu pentru că... este o *diurnă*.

D. I. Panaitescu, sub-directorul școaleĭ technice, a plecat în străinătate pe baza unuĭ congediu de 1 lună și jumătate.

ULTIMA ORĂ

(Serviciul nostru telegrafic special)

Pacea Spano-Americană

Paris, 26 Septembrie.

In ședința de ierĭ a comisiuneĭ de pace Spano-americană, delegațiĭ americanĭ aŭ expus cererile Statelor-Unite. Guvernul american cere cedarea Manilieĭ și a insuleĭ Luzon. Statele-Unite maĭ pretind ca Spania se renunțe la suzeranitatea eĭ asupra Filipinelor.

Atacurĭ contra luĭ Schwartzkoppen

Paris, 26 Septembrie.

Generalul Lambert fost comandant al pieței Parisuluĭ și actualmente în retragere, publică sub iscălitura sa în ziarul **Le Matin** un articol plin cu atacurĭ violente contra luĭ Schwartzkoppen. Acest articol a produs o sensație enormă, maĭ cu samă că generalul este de origină israelit.

Tulburărĭ sîngeroase în Paris

Paris, 26 Septembrie.

Greviștiĭ de la șantierile expoziție s'aŭ ciocnit azĭ în repețite rîndurĭ cu poliția și cu armata.

Armata a făcut uz de arme ceea ce a produs varsare de sînge.

Opt miĭ de greviștĭ aŭ pornit pe strade, aŭ daramat clădirĭ și aŭ năvălit apoĭ asupra palatuluĭ de justiție cerînd dreptate.

Un mare număr de greviștĭ s'aŭ strîns la Bursa Munceĭ și aŭ proclamat greva generală.

Se prevĕd evenimente grave.

Complotul monarhist

Paris, 24 Septembre.

Prin cercurile politice se asigură că există un complot pentru resturnarea republiceĭ. Din acest complot fac parte maĭ mulțĭ deputațĭ și generalĭ.

Monarhiștiĭ așteaptă un manifest din partea luĭ Louis Napoleon. Eĭ afirmă că și-aŭ asigurat concursul generaluluĭ Zurlinden guvernatorul militar al Parisuluĭ.

Atît monarhiștiĭ cît și republicaniĭ aŭ convocat numeroase meetingurĭ prin toate orașele principale ale Franțieĭ.

S'A PERDUT între «Chateau aux fleurs» și Tufli un brillant, 3½ carate, puțin turtit, diametru 6,m008, cu treĭ micĭ știrbiturĭ pe margine. Găsitorul va primi recompensa la redacția «Opinieĭ». Avis bijutierilor.

Prima Societate de Economie din Urbea Iași.

Convocare

Domniĭ membri aĭ Primeĭ Societățĭ de Economie din Urbea Iașĭ, sunt convocațĭ în adunare generală, sesiune extra-ordinară, conform art. 51 alin. 2, pentru Duminică în 27 a luneĭ curente Septembre, oara 12 și jum. din zi, în localul propriu al Societățeĭ din strada Palat și Ștefan cel Mare No. 1.

La ordinea zileĭ conform art. 55 al. 2 sunt următoarele cestiunĭ:

I. Alegerea unuĭ Casier în locul regretatuluĭ Alex. Nanu, reposat.

II. Revenirea asupra votuluĭ din ședința de la 1 Martie a. c. relativ la închirierea crîșmeĭ din localul societățeĭ.

Comitetul de Administrație.

Bibliografiĭ

Tribuna din Sibiu a scos într'o broșură specială, «Luptele Romînilor din Transilvania», dintr'o serie de articole ale doctoruluĭ *Romanus*.

Broșura este scrisă într'un stil foarte clar, și expune într'un mod lămurit și într'o perfectă ordine, luptele fraților noștri pentru drepturile lor.

O recomandăm cu tot dinadinsul tuturor romînilor, cari doresc să cunoască starea fraților noștri de peste Carpațĭ.

***

A apărut de sub presă, și se află de vînzare la toate librăriile, importanta lucrare:

Povățuitor pentru învățarea cetireĭ și scriereĭ

de

BEATRICEA LATEȘ

Profesoară de Pedagogie la scoala normală de fete din Craiova,

***

A apărut «Expunerea Principiilor Economieĭ Politice» de Vasile I. Radu, doctor în drept, profesor. Această carte lucrată după cele maĭ noĭ izvoare, este de un deosebit folos pentru studenți, ca și pentru ceĭ ce se interesează la progresul nostru economic.

Prețul unuĭ volum de 432 paginĭ e **treĭ leĭ**.

De vînzare la toate librăriile din Iașĭ, și la librăria Leon Alcalay, Bucureștĭ.

Se caută un încasator cu remiză pentru anunciurĭ.

A se adresa la administrația ziarului.

Un absolvent al facultățeĭ de litere se oferă a da lecțiunĭ pentru cursul secundar.—A se adresa la redacție.

De vînzare *două rîndurĭ de case* în str. S-tu Lazăr: 3 odăĭ, bucatărie și antret la față, 7 odăĭ în curte, pivniță, beciŭ, grădină, loc întins la stradă pentru construcțiune.

A se adresa: *Str. Ghica Vodă, 24.*

De arendat

Moșia Pănceștiĭ din jud. Roman, foasta proprietate a defunctuluĭ Ioan Stroiŭ. Amatoriĭ sunt invitați să se adreseze în Roman la d. Scarlat Ghidionescu saŭ în Iași la d. avocat Bădăreŭ.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraș).

A se adresa la Redacție.

DESFACERE TOTALĂ

de bună voie

Magasinul de Coloniale

TH. DRĂGĂNESCU.—Iași.

Sub-semnatul, din causă a diferitelor împrejurărĭ, fiind nevoit a mă retrage din comerț: aduc la cunoștință onor. public și în special onor. clienți, care m'aŭ onorat în curs de aproape 22 anĭ, că am pus în liquidare toate mărfurile de coloniale din magasinul meŭ; Incepînd maĭ întîĭ cu seria a diferite *Liqueurĭ Franceze, Coniacurĭ, Rom Engles, Vinurĭ de Bordeaux, Șampanie etc. Cafele, Zahar, Conserve sardelăriĭ;* toate de calitate superioară.

Prețurile sunt reduse.

Desfacerea se va face pînă la Sf. Dumitru a. c.

Cu toată stima

Th. Drăgănescu.

60,000 Leĭ

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

Alexandru A. Bădărău

Avocat

Strada Păcurarĭ

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele maĭ amănunțite asupra tuturor chestiunilor la ordinea zileĭ.

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondenţe speciale din toată ţara

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel mai mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STR DA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără rîsipă.

MORĬ *transportabile*, pe postament de lemn şi de fier, simple, duble, triple şi quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 şi 48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple şi cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple şi duble manuale pe 4 roate de transport şi cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple şi duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE şi orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:

6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevărat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania*, american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *linguri de masă de argint-Britania*, american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania*, american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania*, american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania*, american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania*, american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeşti de *argint-Britania.*
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ.*
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania.*
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăţĭ farfurioare, Victoria.
56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintuluĭ şi peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevĕrurĭ*, dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hotelurĭ, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor, etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ înainte.

VERITABIL NUMAĬ ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu.
Theatru de varietăţĭ.
Bere de Bragadir şi Luther.
Intrarea liberă.

Cereţĭ Pretutindenĭ

Ţuică de Florica

Lacrimă de Prune

ŢUICA DE GOLEŞTĬ

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeş)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeĭ; cel maĭ bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nicĭ o casă

Mare Depozit la gara Goleştĭ

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Piteştĭ.

Agent Voiajorĭ pentru toată ţara Charles Schapier.

IMPORTANT

Atelierul Chimico-Technic „SINGER“

Strada Golia 46.

Atrage deosebită rtenţiune onor. Public asupra următoarelor produse neîntrecute de bune cu efect *garantat*:

LAC în orĭ ce color, pentru văpsirea pălărielor de paie.

Poudre «Sanitas» rosa, crem, şi alb.

Apa de Toillette.

Săpun pentru toiletă «Cocos».

CREMA «SINGER» specială pentru conservarea încălţămintelor colorate, care întreţine pielea fiind tot-de-a-una moale şi iĭ dă lustru, mult maĭ bun, de cât orĭ-ce soiŭ de lac.

Borcanul mare **1 Leŭ** Borcanul mic **50 Banĭ.**

«CHEVREAULINA» unică pentru conservarea încălţămintelor de Chevreau.

Ceara albă „Virgină“ pentru lustruit mobile, parchete, duşamele, piele etc.

P. S. Maĭ recomandă unsorile pentru Hamurĭ, Burduf, Poclit, Şeĭ, Copitele cailor, Maşinĭ etc.

Aseminea instalaţiunĭ şi reparaturĭ de sonerĭĭ electrice şi telefoane etc.

Tot o dată recomandăm cernelurĭ în orĭ-ce coloare. Pastă qentru centigrafĭ (saŭ Hutograf) şi cerneală pentru marcat lenjurĭ (saŭ albiturĭ).

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

şi trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Leĭ *Treĭzecimiĭ*, pentru casul de moarte, şi o rentă corespunzătoare acesteĭ sume, precum şi Leĭ 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Leĭ 90,** plus accesoriĭ.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, şi se asimilează căilor ferate şi tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societăţeĭ: Bucureştĭ, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovicĭ

AVOCAT

Strada Barboĭ

C. M. Miclescu

AVOCAT

Strada Veche

ALEX. G. DABIJA

AVOCAT

Strada Golia

Ştefan Longinescu

AVOCAT

Strada Lăpuşneanu 21 Iaşĭ

UN OTEL!

De închiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ştefan cel Mare No. 15

Doctorul V. I. Bejan

Consultaţiĭ în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu

AVOCAT

Strada Asachi

Iaşi—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 119 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MARŢĬ 29 SEPTEMBRIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In *Iaşĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In strĕinătate, *direct la administraţie* şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

Nouĭ combinaţiĭ ministeriale

CONVOCARE

D-niĭ membriĭ aĭ comitetuluĭ partiduluĭ conservator sunt rugaţĭ a se'ntruni Marţĭ 29 Septembrie 8 jum. ore sara în saloanele clubuluĭ conservator, urmînd a se desbate chestiunĭ urgente şi importante.

Preşedinte, *Gr. Kogălniceanu.*

COMERŢUL IAŞULUĬ

Clasa socială cea maĭ urgisită şi maĭ mult prigonită în ţara noastră este clasa neguţitorească. Neguţitorimea n'are alt rol de îndeplinit de cît acela de a echilibra budgetele, maĭ cu samă cînd apar deficitele. Aceasta e cel puţin tactica economico-financiară a liberalilor. Să dovedim.

Cînd a fost vorba de acoperit un deficit bugetar, guvernul a propus modificarea legeĭ patentelor cu urcarea la înzecit a taxelor actuale; cînd s'a simţit un gol în lada statuluĭ, s'a urcat taxa spirtuluĭ; cînd vistieria nu maĭ putea face faţă cheltuelelor exagerate ale guvernanţilor, s'a urcat taxa zaharuluĭ.

Acesta e sistemul statuluĭ; să vedem ce face comuna. Şi să nu se uite că comuna Iaşĭ poate servi de mustră în operaţiile financiare.

Bugetul comuneĭ fiind atins de sărăcia fonduluĭ milioanelor lăsate de conservatorĭ, liberaliĭ aŭ fost siliţĭ să caute nouĭ resurse urcînd taxa făineĭ.

Bugetul comuneĭ nu atinge, la venituri, necalculatele prevederĭ bugetare şi deficitul bate la uşă. Pentru a eşi din încurcătură, se ordonă perceperea taxeĭ ilegale pe ambalagele ce învălesc mărfurile.

Veniturile comunale nu sunt suficiente pentru a acoperi cheltuelĭ fără însemnătate, cheltuelĭ de pură căpătuială, iar mandatele remîn în suferinţă, serviciile publice merg a nevoie; se croiesc nouĭ taxe comunale, taxe pe mascurĭ, taxe pe tăierea vitelor la abator, taxe şi iar taxe, pe orĭ ce marfă, taxe pe orĭ ce mişcare o face omul, taxe pe orĭ ce întreprindere neguţitorească.

Taxele acestea, menite să aducă banĭ fie în lada vistieriĭ fie în cea comunală, nu lovesc de cît în bietul comerţ romîn, atîta cît a maĭ rămas aicĭ la noĭ în Iaşĭ. Dacă ediliĭ noştri ar fi cel puţin aşa de inventivĭ în croirea de taxe carĭ să lovească în mărfurile de lux, în articolele carĭ fac obiectul comerţuluĭ mare, luçrul ar fi maĭ suportabil — dar din nenorocire nu e aşa. Taxele comunale lovesc maĭ cu samă pe micul neguţitor, pe neguţitorul romîn de pe la pieţe orĭ de la marginele oraşuluĭ, pe unde se debitează carnea, mîncarea şi băutura.

Primăria a găsit că preţul cărneĭ e scump, şi, sub pretext de a lovi pe neguţitorĭ, a hotărît se facă o căsăpie comunală, a pus la dispoziţia unuĭ consilier, plătit cu 40 leĭ pe zi, capitalul şi personalul trebuitor pentru cumpărarea şi tăierea vitelor, dar n'a voit să cerceteze carĭ sunt cauzele că carnea se vinde scumpă la Iaşĭ, n'aŭ căutat să ştie carĭ sunt cauzele că neguţitoriĭ romînĭ de la Iaşĭ dispar, pier de pe piaţă, unul cîte unul, în cît te apucă jalea cînd te uiţĭ la această a doua capitală a regatuluĭ, vechea capitală a Moldoveĭ, în ce hal a ajuns în ramura comercială.

A percepe taxe de 10 leĭ 50 banĭ pe capul de vită tăiată la abator, şi anume: 2 leĭ pe cap taxa tăieriĭ; 4 leĭ taxa abatoruluĭ; 1 leŭ hahamul; 1 leŭ curăţirea abatoruluĭ; 20 de banĭ taxa cîntaruluĭ la intrarea viteĭ în abator; 60 de banĭ taxa grajdiuluĭ pe 3 zile a cîte 20 de banĭ pe zi, chiar dacă vita n'a calcat prin grajdiŭ; 1 leŭ taxa haleĭ frigorifice cîte 25 banĭ metru cub pe zi; şi 70 de banĭ taxe pentru dusul viteĭ la ocol; cîntărirea cărneĭ la eşirea din abator şi vinderea eĭ în piaţă, şi încă această taxă se percepe de la o vită care în mijlociŭ nu cîntăreşte maĭ mult de cît de la 150—200 kilograme, — nu va să zică a înlesni sărăcimea. Căcĭ carnea nu se poate vinde în aşa condiţiĭ, de cît cu o urcare de preţ variind între 15 — 20 şi chiar 25 banĭ de kilogram. Aşa dară, nu cartelarea, nu spiritul de speculă al neguţitorilor scumpeşte carnea, ci taxele ce se percep rĭdică preţul acestuĭ articol de alimentare şi măsurilor nedrepte, necumpănite ale administratorilor noştri se datoreşte faptul că comercianţiĭ romînĭ se ruinează, dispar unul cîte unul de pe piaţă, lăsînd un gol mare în sînul uneĭ societăţĭ deja destul de zdruncinate ca tărie naţională şi putere financiară.

Carĭ sunt măsurile naţionale luate de liberalĭ pentru protejarea, adjutorarea şi încurajarea neguţitorilor romînĭ, a acesteĭ clase chemată a juca un rol de viaţă şi de moarte în lupta dintre popoare? Carĭ sunt vederile partiduluĭ de la cîrmă asupra tristeĭ situaţiunĭ în care se află comerţul romîn şi ce are de gînd să facă pe cale de legiferare spre folosul acesteĭ clase?

Pînă acum nu s'a făcut şi nu ni s'a spus nimic. Neguţitoriĭ romînĭ din Iaşĭ rămîn, aşa dară, în afară de orĭ ce atenţie din partea liberalilor şi aşa e firesc lucru; dacă liberaliĭ n'aŭ făcut nimic în aceştĭ treĭ anĭ pentru prosperitatea ţăreĭ, ce aŭ putut face pentru comerţul ieşan?

Neguţitorimea trebue să ştie dar că n'are ce aştepta de la liberalĭ.

Un comerciant.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Hidalgo. — La Paris s'a produs pe scena teatruluĭ Renaissance o trupă de actorĭ spaniolĭ, compusă din nume ilustre şi nobile — pe care credem interesant a le cita cu titlurile respective.

Diaz de Mendoza joacă rolurile prime. Este fiul cel maĭ mare al conteluĭ de Balazote; conte de Lalaing, marchiz de Fontanar, graud de Espania clasa I, — iată titlurile de noblețe ale artistuluĭ. Din prima sa căsătorie avu o fiică de o rară frumuseţe, măritată cu un duce, urmaş al unuĭ celebru om de stat spaniol. Cu toate acestea o veche înclinare şi o chemare artistică îl făcu să renunţe la înaltele titlurĭ şi, după moartea primeĭ soţiĭ, luă în căsătorie pe actriţa Maria Guerrero: ambiĭ soţĭ aŭ astăzĭ direcţia trupeĭ spaniole la Paris.

Un frate maĭ tînăr al marchizuluĭ a urmat acelaşĭ exemplu. Renunţînd la o înaltă demnitate pe lîngă un ministeriŭ se ocupă de teatru şi astăzĭ figurează în trupa dramatică a marchizuluĭ de Fontanar.

Dintre actorĭ maĭ enumeră ziarul „Figaro" pe Carlos Allen Perkins, care scoboară prin înrudirĭ din regiĭ spaniolĭ şi din Ludovic XIV. Abia în vrîstă de 21 de anĭ actorul Perkins are încă în înfăţoşare trăsăturĭ caracteristice neamuluĭ Burbonilor.

Un alt artist, don Louis Medrano, face parte din cercurile aristocratice ale Madriduluĭ şi e primit în cele maĭ nobile familiĭ spaniole.

Ni se pare interesantă galeria aceasta dramatică, bogată în nume ilustre, dar care a preferat emoţiile şi gloria arteĭ existenţeĭ pretenţioase de hidalgo. Spania are încă originalităţĭ vrednice de înregistrat în literatură. Trupa marchizuluĭ de Fontanar ne aminteşte întru cîtva că noĭ avem un foarte nobil Hidalgo în fruntea teatruluĭ, — aproape cu acelaşĭ nume. Maĭ e nevoie să amintim că d. Vizante şi-a făcut educaţia „dramatică în capitala Spanieĭ?

EXTERNE

Cubaniĭ contra Americeĭ

Evenimente politice de o nouă categorie încep a se ivi în insulele Antilelor şi Filipinelor. In acestea din urmă Aguinaldo se manifestă ca un adevărat şef care ţine să fie luat în serios. Iar în republica răsculaţilor Cubanĭ proclamaţiile oficiale aŭ înfăţoşarea unor acte de toată solemnitatea. Intre altele iată ce cuprinde unul din manifestele Cubanilor, semnat de preşedintele republiceĭ.

„Americaniĭ ştiau de mult că majoritatea poporuluĭ cuban e de acord cu principiile republiceĭ noastre şi au adoptat propria noastră deviză: „absoluta neatîrnare a Cubeĭ" In condiţiile acestea, eĭ nu pot lua în contra noastră o atitudine duşmănoasă şi să considere autoritatea noastră ca nelegitimă şi ameninţătoare pentru buna stare a poporuluĭ cuban.

„Aceste consideraţiĭ ne-au convins să rămînem la postul nostru şi să păstrăm puterile pe care le-am primit de la adunarea aleasă de poporul înarmat. Adunarea pe care o vom convocà în curînd va alege nu un guvern, ci o reprezentaţie a Cubanilor carĭ au combătut Spania şi a acelora care în oraşele supuse legilor spaniole şi în ţărĭ străine i-au ajutat şi susţinut."

Congresul Statelor Unite nicĭ-odată n'a recunoscut şi se pare că nicĭ nu va recunoaşte guvernul republican al Cubeĭ. De aci e uşor de prevăzut că dificultăţĭ numeroase şi incidente serioase se pot întîmpla.

„Agitaţia care domneşte acum la Cuba — scrie corespondenţă ziaruluĭ Le Temps *— şi maĭ ales în Havana, trebuie să fie foarte de aproape supraveghiată. Un sentiment de neîncredere se pronunţă contra Americanilor printre partizaniĭ independenţeĭ absolute a Cubeĭ.*

Faptele arată că nu se pot esclude temerile de complicaţiĭ, de oare-ce Cubaniĭ, ajutaţĭ de Statele-Unite, au aierul de a zice acum:

— Doamne, apără-ne de prietenĭ...

Organul serviciuluĭ de curăţire a stradelor mĕ înjură trivial într'un articol semnat *Broca*, şi datorit, pe cît se pare, d-luĭ dr. Weiss.

Nu şade bine. Eŭ n'am nimic personal cu acest maestru al condeiuluĭ şi, deci, reŭtatea din pomenitul articol e nejustificată.

A bon entendeur, salut.

G. Rădulescu.

ACTUALITATI

Parisul în mişcare

Focarul uriaş, Parisul nemărginit şi complicat, pare pe punctul de a izbucni, ne maĭ putînd susţinea lupta cu sine însuşĭ, frămîntarea clocotitoare a laveĭ fierbinţĭ.

Lava producătoare, — muncitoare şi intelectuală — care nu maĭ încape în craterul îngust al actualeĭ faze de civilizaţie, ci-şĭ caută cu violenţă scăparea în văzduh, pînă ce va ieşi învingătoare dar doborîtă de propria sa furie.

Coincidenţa curioasă şi interesantă în acelaşĭ timp e foarte semnificativă. Revoluţia intelectuală a uneĭ fracţiunĭ din popor în potriva alteia, coincidînd cu o mare răscoală a uneĭ populaţiunĭ lucrătoare pusă în grevă în ajunul Expoziţiuneĭ marĭ, — iată fapte maĭ mult de cît eloquente, — elemente incendiare ale uneĭ arzătoare izbucnirĭ.

In alte împrejurărĭ, marea grevă a terasierilor nu ar avea însemnătatea de acum, nicĭ nu ar fi atît de ameninţătoare ca urmărĭ. Dar astă-zĭ coarda patimelor e prea întinsă; nerviĭ întregeĭ populaţiunĭ pariziane din cale-afară aţîţaţĭ; furtuna e în aier preste tot; un norod imens orbit de o prea luminoasă civilizaţie pare că nu aşteaptă de cît un semn pentru a se deda la violenţe ale căror urmărĭ sunt greu de prevăzut, dar foarte de temut.

«Sub influenţa unor conducătorĭ foarte pricepuţĭ — zice organul ministeruluĭ francez — greva, dintru'ntăiŭ pur economică, se schimbă în agitaţie politică. Situaţia devine din ce în ce maĭ rea.

... Să ne gîndim că prin greva aceasta Expoziţia poate lesne fi nimicită, — Expoziţia spre care e aţintită privirea lumeĭ întregĭ. Ce criză grea pentru mulţime! Pentru mîndria Parisuluĭ, pentru splendoarea şi bogăţia luĭ, ce pagubă! Ce ruină pentru Franţa care a invitat toate naţiunile să ia parte la marea întreprindere! O lovitură fatală ne ameninţă...»

Dar e foarte îndoelnic că se vor lasa impresionaţĭ lucrătoriĭ, porniţĭ spre vehemenţă de lirismul raţional al guvernuluĭ radical. Massa e pripită şi în genere puţin chibzuită. Prevederile pot fi foarte îngrijitoare cu drept cuvînt.

O dramă grozavă se petrece în Apusul civilizat. Se anunţă ruina uneĭ epocĭ îndelungate de luptă şi progres. Ca mîne poate: — Evul e un cadavru, Paris — al luĭ mormînt.

O răfuială în familie

Despre cum staŭ, în mod cert, lucrurile în chestia împăcăriĭ dintre drapeliştĭ şi ocultiştĭ, ne prindem că nime 'n ţara romînească nu e încă dumerit.

Totuşĭ, spre a pune pe cetitor în poziţie să se descurce cum o putea din acest labirint, îĭ punem sub ochĭ însuşĭ limbagiul pe care şi'l ţin reciproc cele două organe de publicitate ale taberelor carĭ se găsesc în tîrgueală.

Incepem cu *Voinţa*:

Gruparea de la „Drapelul," zice foaia ocultistă, redusă aşa cum se găseşte, se împarte în două: deoparte înţelepţiĭ, oamenĭ carĭ, orĭ ce s'ar zice, nu pot să nu ţie la partidul liberal, ca d-niĭ P. S. Aurelian, Şt. Şendrea, etc.; de cealaltă parte, doĭ-treĭ tinerĭ, în frunte cu d. Emil Costinescu, carĭ nu vor pacea cu nicĭ un preţ.

Dacă Drapeliştiĭ *refuză pacea, trebuie să justifice clar înaintea ţăreĭ şi a partiduluĭ această atitudine.*

Acest ţipăt al inimeĭ oculteĭ a fost provocat de un fel de **Odată pentru totdeauna** — zicem un fel, fiind că o să maĭ fie şi de alte felurĭ — pe care *Drapelul* îl dă sub formă de comunicat tuturor versiunelor relative la maleabilitatea d-luĭ Aurelian. Organul disident făcuse următoarea categorică declaraţie:

O concentrare nu este şi nu va fi posibilă — aceasta e părerea unanimă şi neclintită a tuturor celor ce compun gruparea de la „Drapelul" — *de cît prin întrunirea într'un mănunchiŭ a tuturor forţelor liberale şi prin revenirea la adevăratele tradiţiunĭ şi la adevărata politică a partiduluĭ naţional-liberal.*

Adică: ia-ţĭ catrafusele, coane Mitiţă!..

Păscuirile electorale

Patrioţiĭ se frămîntă rĕŭ şi beţia de putere i-a dus la un fel de delirium-tremens foarte periculos partiduluĭ.

La Bucureştĭ a început de vre-o patru săptămînĭ un tîrg de familie atît de scandalos şi sgomotos încît a sculat toate mahalalele 'n picoare, şi comerajele circulă pe tema tocmelelor cu iuţeala trenuluĭ Paris-Lyon-Mediterranée.

Ceea ce-a aprins maĭ mult cămaşa patrioţilor din ocultă, sunt alegerile, căcĭ de dorul împăcărilor sadea, eĭ nicĭ nu şi-ar bate capul. Din contra sunt maĭ mulţumiţĭ atuncĭ cînd nu se văd nevoiţĭ a împărţi cu prea mulţĭ bunurile bugetuluĭ.

Totuşĭ răfuiala alegerilor comunale vine cu paşĭ repezĭ şi ocultiştiĭ trebuie să se esecute, nu atît în scop de a isbuti cu orĭ-ce preţ în alegerĭ, ci maĭ mult a face şi pe detractoriĭ din familie solidarĭ cu o eventuală, dacă nu aproape sigură neisbîndă.

Astfel pescuirile chiticilor şi chiar a peşteluĭ maĭ mare a început pe toată linia. In capitală, d. Eug. Stătescu umblă cu un năvod de sîrmă, solid, ca să prindă nisetru, ba chiar moron mare.

D. Caton Leca, ajutat de inspectoriĭ de poliţie, a întins maĭ multe voloace şi tulbură apele mahalalelor se prindă ce-o putea. Apoĭ agenţiĭ de culorĭ străbat despărţirile cu ciorpace şi crîsnice mulţumindu-se cu tot felul de caracudă.

Pre cît, însă, la Bucureştĭ pescariĭ oculteĭ aŭ fost aleşĭ dintre ceĭ maĭ ghibacĭ oamenĭ aĭ acesteĭ meseriĭ, pre atît la Iaşĭ oculta locală întrebuinţează pentru această nobilă îndeletnicire, tot ce are maĭ prost în club. Naivitatea acestor însărcinaţĭ de afacerĭ... ocultiste, merge pînă a oferi propunerĭ de ademenire chiar şi la alegătorĭ înscrişĭ de mult încă în clubul conservator.

Ceea ce e maĭ curios, însă, ca să nu zicem ridicol, este că misiţiĭ electoralĭ aĭ conuluĭ Ghiţă propun la toată lumea postul de comisar comunal. Cine n'ar şti că primăria nu are de cît treĭ posturĭ de comisarĭ comunalĭ, ar crede că pentru trebuinţele partiduluĭ s'aŭ creat cel puţin vre-o sută de aseminea funcţiunĭ.

Tulbură, ce'ĭ drept, colectiviştiĭ, toate apele, dar cum se prezintă lucrurile, se pare că de talia asta cel puţin, numaĭ opoziţia ştie unde doarme peştele.

Juvenal.

Chestiunĭ Sociale

Socialismul ieste un concept sociologic?

Pînă în prezent am studiat acele şcoale sociologice carĭ dau explicaţia organizăriĭ sociale, ast-fel cum există ea, ca un produs pentru fie-care şcoală, al unuia sau al maĭ multor factorĭ, principalĭ şi secundarĭ în cazul ultim. Toate aceste şcolĭ caută a explica şi în parte explică origina faptelor sociale, natura lor şi consecinţele ce rezultă pentru societate din acţiunea lor, consecinţe mediate sau imediate, carĭ se produc în prezent, se vor perpetua sau se vor produce în viitor. Alăturĭ cu aceste şcoale, după uniĭ, dintre carĭ citez pe Gaston Richard *), maĭ există o şcoală sociologică care caută să explice origina, natura şi consecinţele faptelor sociale ca rezultatul unuĭ alt singur factor, a căruĭ expunere va urma, a factoruluĭ ieconomic. Această şcoală, după aceştĭ autorĭ, e *Socializmul.*

Acum se naşte întrebarea: Este într'adevăr socializmul un concept sociologic?

Răspunsul la această întrebare ie tot ce urmează.

Dacă aşĭ fi considerat socializmul ca un concept sociologic, atuncĭ titulatura acesteĭ părţĭ ar fi fost tot «Evoluţia conceptuluĭ sociologic». N'am pus această parte sub titlul citat pentru motivul că ast-fel cum s'a manifestat socializmul şi ast-fel cum a fost expus de leaderiĭ săĭ, iel ie maĭ mult o formulă teoretică a căreĭ punere în practică ar avea de scop ameliorarea actualeĭ stărĭ sociale, căreĭ stărĭ îĭ găsesc o mulţime de răle.

Apoĭ încercările făcute de diferiţĭ apostolĭ aĭ săĭ de a ne arăta că atît evoluţia socială îndeplinită deja, cît şi cea în curs de îndeplinire, ie un produs al factoruluĭ ieconomic numaĭ, n'au dat rezultatul dorit. Pentru cîte-va epoce din trecutul omenireĭ, studiate conform noueĭ concepţiĭ materialiste, s'a probat veracitatea acesteĭ concepţiĭ, dar numaĭ pentru acele epoce. Pentru restul vieţeĭ sociale a omenireĭ, această concepţie nu ne dă explicaţia necesară şi atuncĭ se poate ca în unele timpurĭ influenţa factoruluĭ ieconomic să fie maĭ pronunţată ca'n altele, se poate ca fenomenele sociale ale uneĭ epoce să fie rezultatul direct al influenţeĭ factoruluĭ ieconomic; dar de la cîte-va cazurĭ izolate, în îndelungata şi nesfîrşita viaţă a societăţilor, a conchide la universalitatea influenţeĭ, în timp şi loc, a acestuĭ factor ie fără îndoială o ieroare.

Dacă aşĭ fi recunoscut socializmuluĭ calitatea de şcoală sociologică, calitate pe care, propriu zis, nicĭ susţinătoriĭ luĭ n'o revindică, aşĭ avea de reproşat acelaşĭ lucru ca aproape tuturor şcoalelor deja expuse, că studiază unilateral evoluţia socială.

Afirm şi susţin decĭ că socializmul ie maĭ mult un plan politic, o doctrină politică ce ţinteşte a reforma ordinea socială existentă, ie un concept politic pentru îmbunătăţirea actualeĭ societăţĭ.

Dar maĭ departe. Maĭ cu samă de la jumătatea veaculuĭ trecut şi pînă în prezent spiritul omenesc, necontenit în activitate, a născocit o mulţime infinită de noĭ mijloace carĭ îl ajută pe om în ajungerea ţăluluĭ săŭ, carĭ îl pun în posibilitate de a domina şi întrebuinţa forţele natureĭ, astfel cum priceperea luĭ cere, astăzĭ maĭ mult ca în trecut, mîne maĭ mult ca azĭ.

Consecinţa imediată a acesteĭ născocirĭ fu dezvoltarea mareĭ industriĭ, al căreĭ apogeŭ pare că nu e atins încă.

Maşinele, născocirele carĭ uşurează munca omuluĭ, n'aŭ micşurat numărul lucrătorilor după cum se pretinde, din contra au cerut un număr crescînd de braţe. Conducătoriĭ acestor colosale instalaţiunĭ industriale, pasionaţĭ în parte de scopul legitim de altfel de a fi superiorĭ tuturor celorlalţĭ conducătorĭ de industriĭ similare, împinşĭ în parte de dorinţa din ce în ce maĭ vie a unuĭ cît maĭ mare cîştig, orbiţĭ de aceste patime, aŭ uitat că muncitoriĭ sunt semenĭ cu dînşiĭ şi s'aŭ dedat la o exploatare condamnabilă a căreĭ consecinţă fu crearea unuĭ numeros proletariat.

In alte ramurĭ ale vieţeĭ sociale avu loc acelaşĭ lucru, însă din împrejurărĭ sau similare sau cu totul altele. Această masă imensă de proletarĭ, ameninţaţĭ la orĭ-ce moment a rămînea muritorĭ de

*). Le socialisme et la science sociale.

foame zăcea sub jugul tiraniei neîndurătoare a deveniților exploatatori.

Și atunci starea muncitorilor, din ori ce ram de activitate ar fi făcut parte ei, ajunse îngrozitoare, așa de îngrozitoare și îngrijitoare mai cu samă, în cît spiritele luminate ale timpului se ridică și cu glasul autorității lor protestează contra unei atari stări de fapt, destul de detestabilă neîndoelnic.

Atunci ca un ce înălțător de inemi și cuget, dătător de speranțe, ațițător și întreținător de dulci iluzii apare socializmul, care ca o critică a actualei organizări sociale atinge culmea în lucrarea lui Marx «capitalul» și care enumeră o întreagă pleiadă de demni de admirat apostoli.

Principalele revindecări formulate și cerute de socialiști în acel timp au fost: limitarea oarelor de muncă și socializarea mijloacelor de producțiune. Prima din aceste două revindecări a fost cu putință de pus în practică; în ce privește pe a doua ea rămîne un simplu deziderat, un ce care numai în abstract există, un ce pentru a cărui punere în practică nu s'a găsit formula necesară. Formula practică a organizărei socialiste a mărei industrii de azi n'a fost dată de socialiști pînă 'n prezent.

Apoi Marx ca om al științei ce era nu putea rămînea neînfluențat de mișcarea intelectuală filozofică a timpului. De aceia el bazîndu-se pe generala lege a evoluției, dată la lumină pentru prima oară, după cum am arătat deja, de către Spencer și voind a demonstra că faza viitoarei evoluții a societăților va fi socializmul zice că tendința industriei mari de a absorbi mica industrie va merge crescînd, că în puțin timp vor exista numai cîte-va mari stabilimente industriale reduse la număr. Atunci soarta muncitorilor se va îndrepta, de oare-ce ei dobîndind încetul cu încetul puteri, vor alunga pe capitaliști și vor putea întemeia o industrie organizată conform concepției socialiste.

Nu găsim motivele cari îndrituesc la o atare concluzie, mai cu samă azi cînd tendința contrară se remarcă, azi cînd numărul marilor stabilimente industriale crește necontenit. Cifra elocventă prin sine însă-și a statisticei ne arată acest lucru.

Socialismul pînă a deveni științific astfel cum l'a expus Marx și coreligionarii săi Engels, Malon, Bebel etc. a a. vut să treacă prin o serie de metamorfoze, a avut să sufere o întreagă evoluție. Abstract și utobic la început a trebuit să evolueze și a evoluat căutîndu-i se necontenit o formulă care să poată fi de folos practic.

Nici socialiștii chiar nu mai aduc în discuție problema unei perfecte egalități, ia rămîne numai ca o idee preconcepută care planează încă în atmosfera metafiziceĭ abstracte. In genere se cnnosc argumentele cu care s'a respuns celora ce au pus această problemă. Intreaga civilizațiune a veacului nostru ca și acea a veacurilor trecute ie opera societăților bazate pe principiul inegalității. Perfecta egalitate ie o himeră a cărei realizare ar conduce direct sau la anarhie sau la robie și degradare. In zadar s'a căutat să se revindice această egalitate ia nu există și nici nu poate exista. Cînd în falnica Athena democrația, (care în doru-i aprins de a introduce egalitatea, perfectă, nesocotea chiar inegalitatea meritului), ajunge la putere, dînsa cade sub loviturile Macedoneanului disciplinat, de oare ce iera istovită de puteri.

Exemplele istorice de acest fel sunt numeroase.

In ultima fază «științifică» socializmul se mărginește a studia complexul organism al societății, a observa faptele și producerea lor, caracterul și efectele lor și a propune mijloacele practice spre a remedia pe cît posibil ceia ce li se pare rău în această organizare socială.

Oare guvernele ori căreĭ țări nu aŭ această menire de a observa, a studia și îndrepta rălele de cari sufere societatea a căreĭ conducere o are, de a ameliora soarta claselor proletare prin o mai echitabilă împărțire a bunurilor? Și acum cu drept cuvînt putem zice că socialismul revoluționar și colectivist a căzut sdrobit de loviturile propriului săŭ copil «socialismul științific» a cărui rațiune de a fi ie o problemă astă-zi.

Ie o eroare capitală a socialismului modern a susține că singurul factor al rălelor pe care dînsii le constată în actuala organizare socială, ie inegalitatea averilor. Chiar dispărînd aceasta s'ar ivi o sumă de alți factori cari ar aduce iar discordie și neegalitate în organizarea socială. Nu se poate concepe o societate care să nu aibă nevoe de reforme, condiția însă-și a vieței sociale ie satisfacerea nevoilor, cari sunt cu atît mai multiple și mai deplin satisfăcute cu cît societatea ie mai civilizată.

Pentru toate aceste considerațiuni sfîrșesc, susținînd opinia cu totul contrară celeia a lui Gaston Richard anume că socialismul nu poate fi considerat ca un concept sociologic.

De aceia dar pentru a nu deveni utopiști și pentru a nu cădea în eroare trebuie să ne mulțumim în limitele dictate de prudență, rezultată fiind din observarea amănunțită și critica scrupulosă a organizărei sociale. Totdeauna conduita noastră trebue să fie determinată de concepția ce ne facem de scopul vieței și de mijloacele propriŭ a-l aduce la îndeplinire.

Dimitrie G. Longinescu

ÎN TOAMNA

— —

Sunt om bătrîn acuma și cu'nlesnire'nfrunt
Furtunile simțirii. Ne'ncrezător, cuminte,
Nu am nici vis, nici dorurĭ, de-acuma înainte—
Așa cum se cuvine cînd părul e cărunt.

Dar te revăd în pragul aducerii aminte
Copil cu-obrajii palizĭ,—urmînd cu pas mărunt
Figura unei fete și tremurînd... Eŭ sunt
Mîhnitul ce-și îmbracă în cînt iluzii sfinte?...

De ce tînjești în umbră și 'n plîns de ce te'nnecĭ
Copil pribeag? Ci vino aproape, să te vadă
Bătrînul plin de sfaturĭ în fața cărui trecĭ.

Icoana ta stingheră oftînd în colț de stradă
I-a readus pe geană o lacrimă nomadă—
Un strop senin de rouă în zoritoamnei recĭ.

Tristis.

Științĭ-Litere-Arte

Se zice că numeroșii artiști dramatici parte eschuși, parte demisionați, grație administrației d-lui Fîntînaru, vor forma o mică trupă dramatică a parte și vor da reprezentații aparte pe seama lor.

Ce zile aŭ ajuns bieții actori!

*

Eminentul chirurg Sculy a sosit pentru cîteva zile la Iași spre a executa operațiile de urgență la spitalul Clinicei și la Spitalul izraelit. Profesorul Sculy nu revine definitiv în oraș decît la începutul lui Octomvrie.

*

Se vorbește mult în lumea amatorilor de antichități de descoperirea recentă, în Egipt, a unor manuscrise de ale poietului grec Bacchylide. El a trăit cu vr'o două secole înainte de Christ.

*

E vorba ca de astă dată senzaționala afacere Dreyfus să apară pe scenă sub o formă literară serioasă, avînd personagiile cele mai de frunte cari aŭ jucut un rol în complicata aventură judiciară. Mai mulți autori dramatici francezi lucrează la această operă.

*

Academia din Brazilia a numit pe Emile Zola membru onorific.

*

„Kölnische Zeitung" iritată de așa zisele „Memorii" ale lui Bismarck publicate de Busch rezumă într'o frază violentă cauzele despărțirii între Wilhelm II și Cancelarul săŭ: „Imparații de Hohenzollern nu eraŭ făcuți pentru rolul unor regi de carton."

*

In Rusia se studiază planul uriaș de a se lega Marea Neagră cu cea Baltică printr'un sistem de canale și cursuri mari de apă, naturale. Prin această execuție Rusia și-ar putea uni cele două flote, fără a le mai face să încunjure Europa, lucru imposibil în cazul unui războiŭ cu Anglia. Noul canal ar avea o lungime de 1600 chilometri, din care numai 200 de lucrări artificiale. Donul și Dniprul ar fi utilizate în acest scop.

*

Ministrul instrucțiunii publice a luat deciziunea ca salariile profesorilor univerzitari de peste 3000 de mărci pe an — în provincie—și de 4500 la Berlin — să fie împărțite cu Statul, care va dispune de aceste sume în favoarea profesorilor cu un auditoriŭ prea restrîns din cauza unor specialități prea puțin rentabile. Se știe că în Germania profesorii sunt remunerați de auditoriu.

*

Prima statue a împărătesei Elisabeta a Austriei, după cum se svonește, va fi ridicată în Geneva.

Ucigașul a fost declarat că voia să ucidă pe ducele de Orleans. Acesta, scăpînd de la o moarte sigură, a însărcinat pe pictorul *Fuguère* să pregătească statuia reginei. Ducele va dărui statuia orașului Geneva, ca să o așeze la locul catastrofei. Impărăteasa va fi sculptată în haine de doliŭ, ținînd în mînă o roză și privind spre cer.

*

Direcțiunea circului *Jockey* anunță că deschiderea va avea loc irevocabil mîine, Marți 29 Septembrie și reprezentațiile se vor succeda regulat în fiecare zi.

Biletele sînt depuse la agenția teatrală.

CUVINTE EPIGRAMATICE

XXXIX

UNEI CĂLUGĂRIȚE...

Curioasă limbă, doamne!
Ia să vezi—de bună seamă:
„Maică"... 'ți spune toată lumea
Și tot maică 'nsamnă... mamă...

***

O CULME MEDICALA

Un medic care provoacă... perderi... să nu cîștige...

Convocare

Subsemnații delegați ai pensionarilor civili și militari, întruniți în congresul de la 14 Iunie trecut, dorind pe de o parte a'și da seamă către colegii lor asupra rezultatului demersurilor făcute către guvern și corpuri legiuitore, în cestiunea reținerilor de 18 la sută, a celei a 5-a parte din solda de campanie, și a orfanelor rămase nemăritate, iară pe de altă parte a ne consulta cu toții și a lua o hotărîre energică spre a putea atinge scopul ce cu toții urmărim; rugăm prin aceasta pe toți colegii noștri pensionari civili și militari, să binevoiască a lua parte la congresul ce se va ține la 4 Octombrie viitor, la orele 2 din zi, în salonul cel mare al Băilor Eforiei de pe bulevardul Elisaveta.

Tot o dată rugăm cu insistență pe colegii noștri pensionari civili și militari din celelalte orașe din țară, să trimită cel puțin o delegațiune din parte-le, spre a lua parte la această importantă întrunire.

I. C. Petrescu, general Algiu, general Herct, dr. Nicolaide, colonel Obedeanu, Gr. C. Manno, colonel Grădișteanu, D. Capeleanu, loc.-colonel Thorand, G. Stelorian, maior Vasilescu, P. C. Serafim, I. Marescu.

„Opinia" la Roman

— —

Sîmbătă 26 Septembre căpiteniile partidului conservator din localitate, întrunindu-se sub președenția d-lui G. D. Brănișteanu, au constituit un comitet de cinci însărcinat cu conducerea viitoarei campanii electorale; acest comitet se compune din d-nii Gh. Istrati, dr. Riegler, major Panu, Gh. C. Gheorghiu și Grigore Buicliu aleși în unanimitate. Au luat parte la această întrunire d-nii Alexandru Jora, Gh. D. Brănișteanu, Vasile Miclescu, Temistocli Ioan, C. Melinte, Ioan Stroiescu, Gh. Istrati, Gh. C. Gheorghiu, Alexandru Docan, Gh. B. Buicliu, Stefan Zarifopol, Gh. C. Melinte, Stefan Brătianu, maior Panu, Grigori Buicliu, dr. Riegler, Gh. Pruncu și Valerian Buicliu.

INFORMAȚII

— —

La spitalul Militar se află pînă acum 60 de soldați din diferite regimente, bolnavi de pe cîmpul manevrelor.

— —

Sîmbătă, la templul izrailit de la Neuschotz s'a oficiat un requiem în memoria împărătesei Austriei. A asistat și consul Austriac.

— —

Două accidente analoage, cari puteaŭ să aibă urmări funeste.

Regina Angliei se primbla împreună cu împărăteasa Frederic și fiica acesteia, în împrejurimile Londrei, cînd caii trăsurei luară vînt nebunește. Trăsura nu se opri decît într'o pădure vecină, între două trunchiuri de arbori.

***

Princesa Maria Luiza a Bulgariei se întorcea la castelul din Euxinograd, în trăsură. Caii echipagiului se speriară și luară cîmpii cu o iuțeală vertiginoasă. Un viziteu care venia în direcție opusă reuși să înfrîne caii trăsurii princiare și să evite o nenorocire.

— —

Rectorul univerzității va primi, după noua lege a învățămîntului, o diurnă de 500 de lei pe lună. Decanii facultăților primesc cîte 150 de lei.

— —

Prefectura județului Iași a primit de la societatea de ajutor pentru incendiați și inundați, suma de 800 lei pentru a-i distribui locuitorilor din satele: Șipotele, Roșcani, Belcești, Ciurea si Cucuteni, ale cărora case au fost distruse de incendiu.

— —

Ieri, pe la oarele 4 și jumatate, pe cînd trenul care sosea din Vasluĭ ajunsese, în dreptul cantonului No. 1, silvicultorul Dusseck care era în tren a sărit înainte de vreme și vrînd să traverseze linia, a fost apucat de mașina de la trenul de Unghenĭ care venea atunci. Nenorocitul a fost trîntit jos și omorît pe loc. Cadavrul avea picioarele strivite.

Imediat a sosit d. procuror Lefter Dimitrescu, care a dispus să se transporte cadavrul la camera mortuară de la spitalul Sf. Spiridon.

— — —

Sîmbătă seara a avut loc întrunirea consiliului profesoral al facultății de medicină. La ordinea zilei ale«erea decanului.

D. dr. *Russ* a fost reales cu unanimitate de voturi.

In aceeași ședință aŭ fost delegați d-nii dr. *Bejan* și *Socor* membri în juriul de examinare la concursul de medici județeni, la 8 Octombre.

D. dr. *G. Bogdan* a fost ales reprezentant al facultății de medicină în «senatul universitar» instituit prin noua lege a învățămîntului superior.

— —

Se pare că epitropia sfîntului Spiridon a hotărît în mod serios de astă dată ca să aibă loc concursul pentru interni și externi. Or, candidaturile sunt foarte puțin numeroase: la 20 de posturi de intern, abia vr'o șase înscrieri.

După cît aflăm, epitropia nu va acorda de cît jumătate din salariul obicinuit internilor cari vor urma a ocupa posturile lor fără concurs.

— —

Sîmbătă, 26 Septembre, cu acceleratul de 9.15 seara, conu Ghiță Mirzescu a plecat la București pentru a da zor, probabil, la confecționarea cît mai curînd a șapcei, de oare ce alegerile se apropie cu pași repezi, și se știe că conu Ghiță, fără șapca 'i legendară' nu poate garanta răușita.

—

Postul de moașă superioară la institutul Gregorian fiind vacant și suplinit de moașa secundară Iacob, a dat naștere la o luptă înverșunată pentru numirea titularei. Moașa Iacob este susținută de epitropul Botez, fiind-că ține de casa sa, Oculta, însă, susține pe moașa Stroescu, al căreia soț e funcționar la primărie și are vr'o patru voturi.

Noi credem că moașa Iacob neavînd voturi, ar putea să nu mai candideze.

— —

D. Botez, epitrop la sf. Spiridon, se mută din casa în care locuia pînă acum; aceasta e permis ori și căruĭ muritor.

Intrebăm, însă, pe d. Botez dacă poate, la mutare, să întrebuințeze slujitorii de la epitropie?

Intrebăm și trecem înainte.

— —

La întîlnirea stradelor Bncșănescu și Sf. Lazăr sunt două guri de canal. Mirosul ce răspîndesc aceste guri de canal e pestilențial. Nici în ajunul alegerilor nu-și daŭ osteneala ediliĭ să ne scape de aceste infecții?

— —

Iată lista elevilor preparați în particular cari au depus examenul de corigență la liceul Național:

Agarici Cleopatra, Blaibalg M., Buch Max, Catz Strul, Cuparencu I., Hertanu G., Lalu P., Linche R., Răscanu G., Rogojină M., Șvartz Sara, Sor Al., Cilibidache P., Cugler Maria, Filoti A., Ghinea A., Iorgulescu D., Iosub A., Manoliu G. Maria, Manoliu V., Todirașcu E., Vitzu Cr., Anastasiu Eug., Boanta Gh., Divitari Aspasia, Donat Adela, Gheorghiu D., Max L., Manoliu C. Maria, Manoliu Ioan, Mardare C., Margoșes M., Mitru Gh., Șoarec I., Teofanescu Maria, Verdeanu D., Vesbian Elena, Vexler Strul.

— —

Primim din Burdujeni detalii asupra morții d-lui Ștefan Hasnaș.

D, Hasnaș, era de o constituție robustă. Luni noaptea sosise dintr'un voiaj care-l făcuse la Iași. Fiind obosit s'a culcat răpede și într'o poziție rea. Din cauza poziției luată s'a produs o circulație anormală, care a adus ruptura unei mici arterii în creieri. Agonia a ținut vr'o 3 oare. Toată intervenționea energică a d-ruluĭ Binder, chemat telegrafic din Suceava, n'a putut servi la nimic.

— —

Soldatul Vasile Gută, din compania 2 jandarmi a scăpat de sub paza sa pe țiganul Ioan Stavarache, care furase 2 boi și care 'l ducea la închisoare.

— —

Lucrările de la canalizarea Calcainei, vor reîncepe din noŭ, de oare ce a sosit cimentul necesar.

— —

Sătarii aŭ sosit a sară, aviz amatorilor

CHARLES MALO

Armata Romînă

(urmare)

— —

Regimentele de *roșiori* aŭ o foarte frumoasă înfățișare: destul de bine montați, bine instruiți și foarte atrăgători, ei ar putea rivaliza cu ori și care altă cavalerie europeană: am văzut mai cu seamă efectuindu-se la dînșii, pe Siret, la sfîrșitul lui August, grele exerciții de trecerea rîului, executată cu foarte multă îndrăsneală și ușurință.

Cît despre *călărași*, ar putea să ajungă cu timpul o foarte bună cavalerie ușoară, și ar aduce mai multe servicii la cari nu am avea dreptul să ne așteptăm de la o cavalerie care este mai ales remorcată ca trupă.... economică. E adevărat că caii pe care aŭ dreptul și datoria de a-și-i procura, lasă neapărat de dorit din punctul de vedere al «fondului și al dresărei» și chiar soldații, cu toate că sunt chemați mult mai des de cît *dorobanții cu schimbul*, nu ar putea să rivalizeze, în privința instrucțiunei, cu camarazii lor din armata activă. In total, cîte-odată cavaleria romînă poate fi privită la înălțimea misiunei ce 'i s'a dat, saŭ cel puțin în stare de a se pune destul de repede, în această situație, fiind-că această misiune nu pare a duce ofensiva nici într'un caz; dar pe de altă parte, nu trebue să perdem din vedere că configurația și natura solului Romîniei, țară de chimp deschis, afară de partea de Nord, are o cavalerie numeroasă și pe cît se poate de iute—și aŭ lucrat înțelepțește Romînii făcînd dintr'insa simburile, cu ori-ce preț, prin ajutorul corpurilor cu totul permanente, și prin urmare superioare din punctul de vedere al instrucțiunei și remonteĭ.

(Va urma)

De vînzare *două rînduri de case* în str. S-tu Lazăr: 3 odăi, bucatărie și antret la față, 7 odăi în curte, pivniță, beciŭ, grădină, loc întins la stradă pentru construcțiune.

A se adresa: *Str. Ghica Vodă, 24.*

De arendat

Moșia Pănceștii din jud. Roman, fosta proprietate a defunctului Ioan Stroiŭ. Amatorii sunt invitați să se adreseze în Roman la d. Scarlat Ghidionescu saŭ în Iași la d. avocat Bădăreŭ.

De Vînzare

Casele situate în str. Spancioc No. 20 lîngă grădina Lunca, (Tataraș).

A se adresa la Redacție.

60,000 Lei

de dat cu ipotecă. A se adresa la Redacție.

Se caută un încasator cu remiză pentru anunciuri.

A se adresa la administrația ziarului.

Un absolvent al facultății de litere se oferă a da lecțiuni pentru cursul secundar.—A se adresa la redacție.

S'A PERDUT între «Chateau aux fleurs» și Tufli un brillant, 3½ carate, puțin turtit, diametru 6,m008, cu trei mici stîrbituri pe margine. Găsitorul va primi recompensa la redacția «Opiniei». Avis bijutierilor.

De Inchiriet chiar de la 1 Octombrie casele No. 83 din strada Sărărie: salon, antret, 2 odăi, etac, bucătărie, beciŭ, cămară pentru lemne etc.; informațiuni acolo.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscința onor. Public Iașan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalațiuni exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricității pentru scopuri industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiuni.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea mai bună calitate, aparate de cel mai noŭ sistem precum și un bogat a sortiment de lămpi de la cele mai simple pînă la cele mai elegante.

Fiind concesionarii exploatării luminei electrice a orașului Iași, deci avînd exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singuri în măsură a face prețurile cele mai avantajoase esecutînd lucrările în modul cel mai solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele mai întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpuri de liuminat, mașini de încălzit, de călcat, de aprins țigări, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planuri, devise și ori ce alte informațiuni relative, .. nt gratuite

Facem înlesniri de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECȚIUNEA

Cota oficială

Constanța 27 Septembrie 1898.

Orz 850 hect. lei 4,50. Meiŭ 250 hect. lei 4.60. In 120 hect. 12.20. Rapița 150 hect. lei 6.10.

Toate în oraș la magasie.

Galați și Brăila nicĭ o operație.

Notiță Bibliografică

Deună-zĭ am văzut anunțat prin diferite jurnale o «*Corespondență comercială*», *lucrată după autorĭ francezĭ*, de **Alexandrina Tomescu**», carte aprobată de Ministerul Instrucțiuneĭ publice cu adresa No. 10485/98. Mi-am procurat această broșurică și mărturisesc că n'am regretat de loc banii ce am cheltuit pentru dînsa: am petrecut o oră în cea maĭ mare veselie. Nu știam că la școalele profesionale de fete se impune studiul corespondenței comerciale; nu cred însă de a fi greșit cînd afirm că suntem încă foarte departe de acel timp cînd domnișoarele noastre vor renunța la tendințele lor către slujbele retribuite de Stat, spre a îmbrățișa o carieră de activitate individuală ca acea a comerțuluĭ. De o cam dată m'aș bucura dacă tineriĭ noștri studenți s'ar gîndi la așa ceva, și ar înțălege că a alerga la funcțiunile publice este a nesocoti valoarea puterei lor intelectuale, și că o țară este amenințată de ruina economică cînd partea cea maĭ cultă a populațiuneĭ nu rîvnește de cît a fi trecută în statele de prezență ale personaluluĭ administrativ. Dar nu această chestiune mă preocupă în acest moment, ci cartea d-neĭ Tomescu, anunțată cu tobă și cu trîmbiță de către presa complezantă, aprobată de Minister, și întrodusă în maĭ multe școale de fete. Să mă ierte d-na Tomescu, dacă nu mă unesc cu corul lăudătorilor acesteĭ lucrărĭ didactice, și dacă judecata mea le va părea lipsită de politeță față cu o doamnă; cînd însă aceasta se apucă a fi *autoare* își pierde drepturile sexuluĭ eĭ, și trece de bună voie în partea acelora carĭ nu trebue să se supere de criticile ce eĭ înși-și și le provoacă prin publicațiunile lor.

Doamna Tomescu, prin volumul ce a dat la lumină, a dovedit că nu cunoaște de loc natura și importanța materieĭ pe care ar fi vrut s'o trateze. Dovadă, cea ce scrie în «*Introducerea*» cărțeĭ sale:

«*Corespondența comercială este relațiunea* (?) *scrisă, care se face între comercianți.—Deși corespondența comercială nu conține nimic însemnat* (!!).—*Prin precauțiunea de a confirma și de a răspunde de primirea scrisorilor, comercianții sunt siguri că nicĭ o corespondență nu s'a putut rătăci* (serios ?).—*Corespondența comercială poate fi considerată ca partea istorică a uneĭ case de comerț*». Oare nemuritorul Daudet să se fi inspirat la o corespondență comercială, cînd a scris celebrul săŭ roman «*Fromont jeune et Risler aîné*» ?—Maĭ departe, pagina 29: «*scrisoarea de comandă are în adevăr de scop expeduirea* (!) *unuĭ ordin*,» etc.

Doamna Tomescu nu cunoaște terminologia comercială și nu-și dă seamă de în ălesul cuvintelor (deși traduce pe un autor francez). Exemple: *Alătur aci o listă de importanță secundară*, pag. 22 (în loc de: o comandă de puțină însemnătate);—*Scrisoarea d-vóstre de leĭ 3014*, p. 33 (în loc de: cambia dv. etc.);—*Scăzînd scomptul de 6%*, p. 38 (în loc de: socotînd rabatul saŭ bonificarea);—*o trată de 6 luni*, p. 47 (în loc de: o trată la 6 luni);—*o hîrtie asupra orașuluĭ nostru*, p. 79 (în loc de: un efect), etc. etc.

Doamna Tomescu nu cunoaște limba romînă, cel puțin după cerințele gramaticeĭ și ale stiluluĭ; dovadă pasajele următoare: *prețurĭ ne par cuviincioase*, p. 21 (în loc de: convenabile);—*pătrunzînd vederile dv.*. p. 22 (în loc de: înterpretînd);—*alegerea fiarelor expediate*, p. 39 (în loc de: diferitelor calități de fier);—*mărfurĭ de coloniale*, p. 56 (în loc de: articole coloniale);—*am vizitat casa de articole*, p. 68 (în loc de: am verificat lada conținînd articole);—*am retras suma de leĭ...*, p. 74 (în loc de: am încasat);—*să reclam sold al furniturilor*, p. 79 (în loc de: soldul furniturilor);—*formez asupra dv. o nouă cambie*, p. 81 (în loc de: trag asupra dv.);—*atelierul nostru de* **croitorie de Doamne**, p. 92, etc. etc. Maĭ citez o singură frază care rezumă ideia ce doamna Tomescu și-a făcut despre corespondența comercială și de modul cum trebue să se scrie în limba romînească: *aplicarea ce avea încă din copilărie* (e vorba de domnișoară Vlădescu) *a făcut-o să devie o maestră perfectă, atît ca tăetură cît și ca gust* (p. 114). Inutil de a comenta o asemenea nostimadă, destinată a servi ca model de stil fetelor ce urmează la școalele secundare din țara noastră.

Cînd o doamnă Tomescu publică o carte așa de ridiculă, nu pot să-ĭ reproșez de cît incapacitatea de a-și cunoaște puterile sale; nu blamez nicĭ Ministrul care a aprobat această lucrare, căcĭ nimenĭ nu va putea pretinde ca D-Sa sa citească ceia ce i se prezintă spre aprobare; dar marele și singurul vinovat este acel domn raportor, care fiind însărcinat a-și da opiniunea sinceră și inteligentă asupra uneĭ asemenea schimonositurĭ didactice, a recomandat-o de bună fără să o citească.

Saint-Gall.

Telegramele Străinătățeĭ

Evenimentele din Franța

Paris, 27 Septembrie.

D. Bard, consilier la Curtea de Casație, numit raportor în afacerea cerereĭ de revizuire a procesuluĭ Dreyfus, își va prezenta raportul peste 8 zile. Se asigură că concluziunile raportuluĭ săŭ vor fi pentru revizuire.

Curtea de Casație a hotărît să procedeze la o anchetă complectă asupra afacereĭ Dreyfus, ascultînd pe martorĭ, ceea-ce va fi o adevărată revizuire și consiliul de războiu nu va avea de cît să confirme pur și simplu concluziunile Curțeĭ de Casație.

Paris, 27 Septembrie.

Clemenceau confirmă în ziarul *Aurore* știrea cum că Hanotaux, fostul ministru de externe, a plătit cu două-zecĭ și șapte miĭ de francĭ fotografia scrisoareĭ false a împăratuluĭ Wilhelm II al Germanieĭ, adresată conteluĭ de Münster, ambasadorul german din Paris, asupra luĭ Dreyfus.

Paris 27 Septembrie.

Ziarul *Debats* spune că lucrările comisiuneĭ de pace ispano-americane s'au întrerupt, de oare-ce americaniĭ cer nu numaĭ Manila, ci toată insula Luçon.

Paris, 27 Septembrie.

Situația la Paris, în privința grevelor e aceeașĭ.

Au sosit din provincie alte 8 detașamente de trupe. Erĭ s'au arestat 115 greviștĭ, dintre instigatorĭ.

Consiliul municipal a somat pe antreprenorĭ să reia lucrările, plătind pe lucrătorĭ după tariful stabilit de comună. In cazul contrar, primăria a amenințat pe antreprenor că va executa ea însăși lucrările în regie.

Paris, 27 Septembre.

Ziarul *Matin*, apărut azĭ de dimineață, spune că generalul Pellieux, comandantul piețeĭ Parisuluĭ, va fi transferat în provincie.

Pe cînd acest ziar zice să pricina acesteĭ transferărĭ ar fi că guvernul nu are destulă încredere în generalul Pellieux, un alt ziar, *La Libre Parole*, zice că motivul transferăreĭ este lipsa de energie a comandantuluĭ piețeĭ în evenimentele actuale.

Paris, 27 Septembrie.

S'a vorbit mult că în dosarul afacereĭ Dreyfus ar exista o scrisoare a împăratuluĭ Wilhelm al Germanieĭ, adresată conteluĭ de Münster, ambasadorul german la Paris, asupra luĭ Dreyfus.

Ziarele germane au afirmat de maĭ multe orĭ că dacă există așa scrisoare, ea nu poate fi de cît falsă.

Azĭ, ziarul *Eclair* spune că o astfel de scrisoare a împaratuluĭ Germanieĭ, falșă sau adevărată, nu există în dosarul afacereĭ Dreyfus.

Viena, 27 Septembrie.

— Lîngă gara Necheln, într'un vagon de cl. I, un individ a asasinat prin maĭ multe lovitur de pumnal, pe o doamnă.

După ce a comis crima, a luat geanta victimeĭ, în care se afla sumă de o sută de miĭ de francĭ, și apoĭ a sărit din tren.

In săritura făcută, asasinul și-a zdrobit craniul, remînînd mort.

Viena 27 Septembrie

O depeșă sosită din Constantinopole spune că acolo să vorbește că la apropiata sosire a Impăratuluĭ Wilhelm se vor face maĭ multe arestărĭ de armenĭ și toțĭ germaniĭ fără căpătăiu.

La Constantinopole și la Palestina sosesc mulțĭ polițiștĭ germanĭ, pentru paza viețeĭ împăratuluĭ.

ULTIME INFORMAȚII

De la Manevre

26 Septembrie

Azĭ, ziua luptei decisive, M. S. Regele a plecat din Roman, pe jos, la 10 ceasurĭ diminața, și a mers cu suita pînă la gară. La ora 10, și 10 minute, Suveranul a pornit. Trenul s'a oprit la cantonul 53, între Roman și Mircești. Aci, Majestatea Sa era așteptat de generalĭ și de statul major. Douĭ preoțĭ catolicĭ, de la biserica din Sabaoanĭ, aŭ salutat pe Suveran la descinderea din vagon.

Majestatea Sa s'a îndreptat spre cîmpul de luptă, urmat de atașațiĭ militarĭ și avînd la dreapta pe ducele de Meiningen.

La ora 11, artileria divizieĭ a VII de sub comanda d-luĭ general Popescu, începe focul, la care rĕspunde la intervale artileria divizieĭ a VIII.

Imediat după ce se angajază lupta, Regele trece de partea infanterieĭ divizieĭ a VIII, așezată în jurul satuluĭ Lunganĭ. Tot timpul cît a ținut manevra, Suveranul a mers de la o poziție la alta dînd singur ordine.

După o jumătate de oră, divizia a VII începe să înainteze în coloană de bătaie și trăgînd focurĭ de companie, pînă aproape de satul Sabaoanĭ, unde, s'a respîndit în tiralioriĭ.

Divizia a VIII se retrage mereŭ spre Sabaoanĭ din cauza focurilor de salve pe carĭ le primea de la adversar, pînă ce întră în sat. Aci se dete ultimul asalt.

Cavaleria susținea aripele trăgînd focurĭ de carabină și făcînd din cînd în cînd șarje.

La ora 1 și jumătate a luat sfîrșit prima luptă.

M. S. Regele plecă în sat unde vizită biserica. La ușă fu întîmpinat de preutul Gaitano, cu crucea și în ținută de ceremonie. Suveranul sărută crucea, apoĭ mergînd în fața altaruluĭ, îngenunchiă și stătu în poziția aceasta tot timpul cît ținu serviciul divin.

După slujbă, Majestatea Sa vizită biserica, și, împreună cu suita, a luat o mică gustare în locuința preutuluĭ.

La ora 3, Suveranul s'a întors în Roman. La 4 a vizitat seminariul, unde a fost primit de episcopul Romanuluĭ, de rectorul seminaruluĭ și de corpul didactic.

La 5 ore a vizitat școala primară Principesa Maria, *unde a fost primit de d-nele profesoare și de multă lume venită să asiste la această vizită.*

Seara a avut loc la palatul comandamentuluĭ un prînz intim.

***

Un accident care a impresionat penibil lumea s'a produs cu ocazia ataculuĭ: treĭ soldațĭ din regimentul 12 de artilerie aŭ căzut de pe caĭ în timpul unuĭ marș furios. Tunurile aŭ trecut peste eĭ și le-aŭ sdrobit picioarele.

Nenorociții aŭ fost luați de pe cîmp și transportați la spitalul din Roman,

***

27 Septembrie

Astă-zĭ a avut loc al douilea atac.

Lupta a început la 9 ore dimineața. Infanteria divizieĭ a VII era așezată în tiralioriĭ și în companiĭ pe un front de 6 kilometri. Regimentul 14 ocupa pădurea de la Simionești, regimentul 13 era așezat în satul Simionești; regimentul 12 ocupa aripele.

Divizia a VIII ocupa satele Cordum și Teiuș. Lupta s'a dat în toate condițiile cerute de știința militară. Divizia a VII a respins pe adversar, dar în urmă a perdut un moment terenul. Luînd, însă, ofensiva din noŭ, a eșit învingătoare.

Cavaleria a fost pusă pe goană de focul viŭ ce întreținea artileria divizieĭ a VII.

Artileria își schimba poziția după necesitățile momentuluĭ.

La ora 1 Suveranul s'a întors în oraș. A vitat biserica armenească, unde a fost primit de preotul Moise cu elita comunității; spitalul Precista Mare, pe care l-acercetat cu deamănuntul, și arestul preventiv, unde d. Mîndru, procurorul general de pe lîngă curtea de apel din Iași, a dat lămuririle trebuincioase.

***

Cu ocazia acesteĭ al doilea atac au murit doĭ soldați. Unul din regimentul 13 Iași, s'a împușcat saŭ a fost împușcat,

Voiŭ trimite amănunte mărine, cînd vă voiu descrie și defilarea trupelor, defilare care are loc azĭ.

CAR.

Crima din Valea-Ursuluĭ

In urma cerereĭ d-luĭ procuror general, camera de punere sub acuzare a trimes înaintea curțeĭ cu juraț din Roman pe indivizii: Gh. V. Rusu, din comuna Valea Ursuluĭ; Vasile a Petreĭ, din comuna Georgenĭ; D. Stoica, din comuna Valea Ursuluĭ; Nastase Beșleagă, Gh. A. Stoian, Vasile N. Andronache, Gh. V. Stoica, Aglaea Rusu, Gh. V. Novac, P. Rusu și V. Hangaru, toțĭ din Giurgenĭ; acuzațĭ pentru fals și torturĭ întrebuințate pentru a stoarce mărturisirĭ cu ocazia unor cercetărĭ criminale, din care cauză a urmat moartea luĭ Vasile Roșu, din Valea Ursuluĭ.

Iată istoricul faptuluĭ:

In noaptea de 31 Maĭ spre 1 Iunie, prevenitul Gh. Rusu, ficior boeresc pe moșia «Valea Ursuluĭ» împreună cu soția sa, Aglaea, se plîng notaruluĭ Săvescu cum că au fost pradațĭ de maĭ mulțĭ indivizĭ înarmațĭ și că lĭ s'au furat peste 2000 de leĭ în banĭ și diferite obiecte. Atuncĭ notarul înștiințează pe primarul Vasile a Petreĭ, care împreună cu reclamanții și cu șeful de garnizoană Nastase Beșleagă, se pun în urmărirea tîlharilor, aduc la primărie și arestează maĭ mulțĭ indivizĭ și la urmă arestează pe Vasile Roșu, din com. Bălușeștĭ.

Odată arestațĭ îĭ supune cercetărilor timp de zece zile, cu care ocazie le aplică torturile cele maĭ barbare pentru a le smulge mărturisirĭ, aceasta o fac în unire cu restul inculpaților în calitate de milițienĭ.

Intre alte torturĭ, le aplică și pe următoarea: le leagă cu o sfoară puternică degetele marĭ de la ambele mînĭ și suspendîndu-ĭ de un cuĭ din tavan îĭ ține așa pînă fac mărturisirile pe carĭ le dictaŭ eĭ. Această tortură au aplicat-o indivizilor Iordache Moguleanu, Iancu Slătaru și Gh. Șerban, pe aceștia, pe lîngă tortura aplicată i-au bătut în așa mod în cît au fost transportațĭ la spitalul din Roman, unde au și murit. Vasile Roșu a fost bătut într'un mod așa de fioros în cît nicĭ torturile inchisiteĭ nu puteaŭ fi maĭ barbare.

Ca să stabilească culpabilitatea luĭ Vasile Roșu primarul și tovarășiĭ luĭ aŭ luat din casa soților Rusu maĭ multe lucrurĭ și le-aŭ dus în casa luĭ Roșu, apoĭ aŭ făcut percheziție la casa luĭ Roșu și aŭ găsit lucrurile acolo, deși la o constatare anterioară nu se găsise nimic.

Conductele ce servesc la alimentarea noueĭ universităț cu apă sunt goale. Pentru ca să se poată zice că funcționează se toarnă apă în ele cu sacalele.

Această operație să face cu marĭ precauțiunĭ în o uliță din dosul universității, întrodu cîndu-se o țeavă în conducte. La țeavă se adaptează o leică și sacagiiĭ toarnă cu cofele. Toate aceste precauțiunĭ sunt luate pentru a nu lăsa nicĭ o urmă despre acest nou gen de alimentare cu apă, de care aflînd d. Gane ar resolvi chestia apeĭ de la comună.

Comitetul teatral din Bucureștĭ a pus în repetiție opera d-luĭ Caudella, *Petru Rareș*, care se va cînta chiar în stagiunea aceasta.

D. Caudella este un compositor emerit, și punerea opereĭ *Petru Rareș* în repetiție, este un nou succes pentru d-sa.

Experțiĭ francejĭ n'aŭ noroc. Ziarele franceze povestesc o nouă pîcileală a 3 experțĭ caligrafĭ.

Un consilier comunal a fost dat în judecată bănuit că ar fi făcut la parchet o denunțare calomnioasă. Cu toate protestările inculpatuluĭ, a colegilor și a întreg orașuluĭ înaintea cărora se bucura inculpatul de mare stimă, consilierul a fost condemnat pe baza raportuluĭ a 3 experțĭ caligrafĭ carĭ au afirmat că denunțarea e scrisă de consilierul inculpat.

La o săptămină după condamnare femeea unuĭ jandarm se prezintă la condamnat cu lacrimile în ochĭ cerîndu-ĭ ertare, petru că soțul săŭ e autorul denunțăreĭ calomnioase.

Deschizîndu-se o anchetă, jandarmul a recunoscut culpabilitatea sa.

Prefecțiĭ au raportat ministeruluĭ de interne că o mare parte din comercianțĭ sunt foarte nemulțămițĭ din cauza legeĭ repausuluĭ duminical și că ar fi bine de suspendat executarea acesteĭ legĭ macar în ajunul alegerilor. Ministrul de interne a autorizat în mod confidențial pe prefecțĭ, ca să suspende pe unde vor crede de cuviință aplicarea legeĭ.

Cu începere de la 22 Septembrie în multe orașe și comune rurale magaziile au fost deschise și în zilele de repaus duminical.

Cînd vom fi la a suta manoperă electoralo-colectivistă vom pune cruce.

D-na Olga Mironescu, directoarea școaleĭ de țăsut, a fost citată astă-zĭ la parchet în următoarele împrejurărĭ:

Epitropia S-luluĭ Spiridon dăduse la învățătură în școala d-neĭ Mironescu 12 orfane de la institutul Gregorian pentru care plătea cîte 6 lei 50 b. La examenul de Iunie, s'a prezentat la școală inspectoara de copiĭ a Institutuluĭ. D-na Mironescu n'a avut prudența să facă inspectoareĭ onorurile cerute de neamul din care se coboară. Inspectoara revoltată a hotărît încă de pe atuncĭ să dee o bună lecție d-neĭ Mironescu.

Prin uneltirile revizoareĭ a tot puternice Epitropia a hotărît să retragă orfanele din școala d-neĭ Mironescu. Epitropia a făcut cunoscut zilele aceste d-neĭ Mironescu, ca să dee orfanele în primirea intendentuluĭ Caseĭ. D. Mironescu a protestat la început că s'a început anul școlar și că din cauza acestor orfane n'a primit alte eleve. In fine după o nouă reflexiune, a dus cîrdul de fete la Epitropie. Intendentul însă, a restituit fetele fiind că le-a adus fără cravate și fără zestrea de școală. D. Mironescu a răspuns că va aduce și zestrea cînd va sosi d-na Mironescu care lipsește din oraș.

Epitropia în aceste împrejurărĭ, s'a plîns parchetuluĭ pentru sechestrare de persoane și nerestituire de lucrurĭ.

Se vorbește că în postul de director al liceuluĭ externat, va fi menținut tot d. *Brandia*, de oare-ce noua lege permite ca profesoriĭ pensionarĭ să ocupe și directoratul.

Dispoziția ar fi și dreaptă și înțeleaptă, de oare-ce d. Brandia a dat dovezĭ de un bun director.

D. Culcer, inspector financiar, a inspectat casieria județuluĭ nostru; odată cu această inspecție, d. Culcer pare că a făcut și o anchetă motivată de un denunț ce primise. D. Culcer a plecat la Bucureștĭ spre a-și depune raportul.

Comisiunea rînduită de Minister pentru examenul de definitivat al institutorilor și învățătorilor și-a regulat zilele de examen.

Comisiunea se compune din d-niĭ P. Fîntînariu, T. Crivăț și d-na Ana Conta.

In ziua de 30 Sept. se vor asculta la oral toțĭ institutoriĭ carĭ întră în prevederile noueĭ legĭ; singurul învățător ce cade în această categorie e d. G. Vezbianu.

Totalul candidaților e de 16 institutorĭ și 184 învățătorĭ, carĭ se vor asculta la practica în scris de cîte 10 și 12 candidațĭ.

Examenul va lua sfîrșit abia pe la 20 Octombrie.

Venitur extralegale.

Toțĭ știŭ că Iașiĭ sufăr de lipsa de apă. Cea maĭ mică gospodărie încă cheltuește 5—8 leĭ pe lună cu apariul; iar cine ține rîndaș pentru apă îl ține cam la 30 leĭ pe lună în mijlocie. Onorabiliĭ colectiviștĭ, carĭ sug din bunul comuneĭ aŭ găsit mijlocul de a-și procura apă fără parale.

Și iată cum: în colțul străziĭ Butu cu strada Pogor e gura canaluluĭ de apă. In fie-care zi omul primărieĭ vine cu cheia și deschide gura canaluluĭ pentru a se umplea săcălile cu apă a d-lor Gane, Penescu și *a tuturor colectiviștilor din acea stradă*. Intîmplarea a dus erĭ între 8 și 9 dimineața pe un prieten al nostru și 3 sacale așteptau rîndul la umplut.

Vechiĭ boerĭ aveaŭ privilegiu că primeaŭ sare gratis de la Ocnele Moldoveĭ; actualiĭ colectiviștĭ își sporesc veniturile cu apa gratis ce și-o procură din conductele comuneĭ, cînd toată lumea în Iașĭ plătește apa.

Vinerĭ noaptea o bandă de țiganĭ a spart biserica din dealul Păun furînd tot ce era maĭ bun în biserică.

Furiĭ au fost prinșĭ de jandarmiĭ de Codru și cazul se anchetează de subprefectul respectiv.

Colectiviștĭ au pus în curs o nouă formulă a împăcărĭĭ.

D. Haret ar fi marele vinovat a suprimăriĭ subvențieĭ școalelor din Transilvania, decĭ trebue sacrificat pe altarul liniștеĭ partiduluĭ după cum a fost sacrificat d. Poni cu chestia metropolitană.

D. Haret fiind matematic și special în cifre va trece la finanțe.

La instrucție va fi numit drapelistul Ureche, care trece de mare naționalist, decĭ va fi bine primit—dacă l'ar lua în serios—de cercurile din Transilvania.

Numirea d-luĭ Ureche o maĭ pun uniĭ colectiviștĭ în legătură și cu propunerea de desarmare a țaruluĭ, d. Ureche fiind membru al conferinței europene pentru pace.

ULTIMA ORĂ

(Serviciul nostru telegrafic special)

Cuvîntarea d-luĭ Méline

Epinal 27 Septembrie.

Cu ocazia uneĭ serbărĭ a lucrătorilor de aice, d. Méline, fost prim ministru, a pronunțat un mare discurs zicînd că problema socială nu poate fi rezolvită prin lupte între clasele societăței, nicĭ prin greve, ci numaĭ prin societățĭ de ajutor mutual.

In chestia Picquart

Paris 27 Septembrie.

D. Trarieux, fost ministru de justiție a adresat d-luĭ Brisson o scrisoare prin care'l someazā să nu maĭ ție pe colonelul Picquart la secret.

GREVELE

Paris 27 Septembrie.

O parte din greviștĭ aŭ reluat lucru; 45000 de lucrătorĭ aŭ remas în grevă.

Pentru a se evita tulburărĭ eventuale s'aŭ adus la Paris douĕ zecĭ de batalioane de soldațĭ.

Consiliul municipal a decis să facă în regie lucrările antreprenorilor Expoziției spre a liniști astfel pe greviștĭ.

Meeting revizionist

Bordeaux, 27 Septembrie.

Azĭ a avut loc aice un mare meeting revizionist.

S'au produs marĭ tulburărĭ; au intervenit poliția și armata. Conferențiarul Sebastian Faure s'a încăerat la bătaie cu deputatul Bernard.

Sunt sute de răniți, s'a operat un mare număr de arestărĭ.

Premiul de la Long-champs

Paris, 27 Septembre.

Marele premiŭ de una sută miĭ leĭ, la alergările de la Longchamps, l'a cîștigat calul francez Gardeeu.

Concentrarea Liberalilor

Bucureștĭ 28 Septembrie

Drapelul **de azĭ apără în articolul de fond pe d. Stătescu contra acuzațiilor aduse de** Dreptatea ierĭ.

Alegerea Rectoruluĭ

Bucureștĭ 28 Sept.

Candidațĭ la alegerea de rector pentru universitatea din Bucureștĭ aŭ fost d-niĭ: Ștefănescu, care a întrunit 40 de voturĭ; V. A. Urechia, care a întrunit 22; și C, Dimitrescu—Iașĭ care a obținut 16,

D-l Maiorescu a întrunit 16 voturĭ fără să'și fi pus canddiatura,

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariu E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele mai amănunțite asupra tuturor chestiunilor la ordinea zilei.

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele servicii: **Serviciul Agenței Havas; Serviciul corespondenților sei din Viena Paris, Londra, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, științifice, etc.**

Corespondențe speciale din toată țara

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

Redacția și Administrația: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel mai mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAȘINI ȘI UNELTE AGRICOLE ȘI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant și depositar al fabricei **TH. FLÖTHER**, Gassen 1/L *(Germania).* **1, STRADA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREȘTI

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecționat cu faierbux mărit cu și fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 și 16 cai putere, cele mai solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele mai bune existente avînd *trei vînturi* adică *triplă curățitoare*. La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile mari de porumb, cu saŭ fără foi, curat și fără risipă.

MORĬ *transportabile*, pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele mai renumite fabrici de 36, 42 și 48 țoluri.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4—5 bucăți, întregi fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORI simple și cu aparat de legat snopi *cu tăișul la dreapta*. Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburi, cu *Elevator* ultimul sistem perfecționat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezesci, I-a calitate, simple și duble de toate lățimile.

PLUGURI, GRAPE și ori ce alte unelte agricole.

Garanție absolută pentru material solid și buna funcționare

Condițiuni de plată avantagioase

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite ori-căruia pe neauzitul preț eftin de **Lei 16,** aci mai jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăți:
6 bucăți *cuțite de masă* Britania cu mâner adevărat englezesc.
6 bucăți *furculițe de argint-Britania*, american dintr'o bucată.
5 bucăți *linguri de masă de argint-Britania*, american.
12 bucăți *linguriițe de cafea de argint-Britania*, american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania*, american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania*, american.
2 bucăți *vase pentru ouă de argint-Britania*, american.
6 bucăți *tave pentru servit* englezești de *argint-Britania*.
2 bucăți *sfeșnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceai*.
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania*.
3 bucăți din cele mai fine *cuțite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăți farfurioare, Victoria.
56 bucăți în total numai Lei 16.

Toate 56 bucăți de mai sus suntem în stare a le da pentru minimul preț de Lei 16. Argintul Britania este de jur împrejur și înăuntru un metal alb, care ține culoarea argintului și peste 25 ani, pentru care se garantează. Ca cea mai bună dovadă că această inserțiune se referă numai la *simple adevăruri*, dăm următoarea

DECLARAȚIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuință de așa ceva, să-și comande garnitura de mai sus care convine tocmai ca

CADOU DE NUNTĂ și de SĚRBĂTOARE

precum și pentru hoteluri, restaurante și case cu menagiul mai bun. Se găsește numai la

Casa de Export Rix furnisorul Societății profesorilor, etc. Casă protocalată existind de 16 ani.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ bani trimiși inainte.

VERITABIL NUMAI ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulțime de scrisori de recunoștința.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumitului Gh. Borteanu și Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăți.

Bere de Bragadir și Luther.

Intrarea liberă.

Cereți Pretutindeni

Țuică de Florica

Lacrimă de Prune

ȚUICA DE GOLEȘTI

Cereți Pretutindeni

(Marca de Comerciŭ este depusă la Tribunalul Argeș)

Tuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătății; cel mai bun apetissant.

Nu trebuie să lipsească din nici o casă

Mare Depozit la gara Golești

Cererile pentru en gros să se adreseze la ION B. RADULESCU, — Pitești.

Agent Voiajori pentru toată țara Charles Schapier.

IMPORTANT

Atelierul Chimico-Technic „SINGER“

Strada Golia 46.

Atrage deosebită rtențiune onor. Public asupra următoarelor produse neîntrecute de bune cu efect *garantat*:

LAC în ori ce color, pentru văpsirea pălăriilor de paie.

Poudre «Sanitas» rosa, crem, și alb.

Apa de Toillette.

Săpun pentru toiletă «Cocos».

CREMA «SINGER» specială pentru conservarea încălțămintelor colorate, care întreține pielea fiind tot-de-a-una moale și îi dă lustru, mult mai bun, de cât ori-ce soiŭ de lac.

Borcanul mare **1 Leŭ** Borcanul mic **50 Bani**.

«CHEVREAULINA» unică pentru conservarea încălțămintelor de Chevreau.

Ceara albă „Virgină“ pentru lustruit mobile, parchete, dușamele, piele etc.

P. S. Mai recomandă unsorile pentru Hamuri, Burduf, Poclit, Șei, Copitele cailor, Mașini etc.

Aseminea instalațiuni și reparaturi de sonerii electrice și telefoane etc.

Tot o dată recomandăm cerneluri în ori-ce coloare. Pastă qentru centigrafi (saŭ Hutograf) și cerneală pentru marcat lenjuri (saŭ albituri).

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare și de Reasigurare

Capital soc. versat Lei Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

și trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Lei *Treizecimii*, pentru casul de moarte, și o rentă corespunzătoare acestei sume, precum și Lei 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Lei 90,** plus accesorii.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, și se asimilează căilor ferate și tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societății: București, Str. Smîrdan 15.

Dimitrie Grigorovici

AVOCAT

Strada Barboi

C. M. Miclescu

AVOCAT

Strada Veche

ALEX. G. DABIJA

AVOCAT

Strada Golia

Ștefan Longinescu

AVOCAT

Strada Lăpușneanu 21 Iași

UN OTEL!

De închiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ștefan cel Mare No. 15

Doctorul V. I. Bejan

Consultații în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu

AVOCAT

Strada Asachi

Iași—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu

ANUL II No. 120 — EDIŢIA DE SEARA — IAŞĬ — MERCURĬ 30 SEPTEMBRIE 1898.

Numărul 10 Bani

ABONAMENTELE
Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una inainte
In Iaşĭ la Casa Administraţieĭ
In judeţe şi streinătate prin mandate poştale
Un an in ţară 30 leĭ; in streinătate 40 leĭ
Şase lunĭ 15 „ „ „ 20 „

MANUSCRISELE NU SE INAPOIAZĂ

ADMINISTRAŢIA
No 42. — Strada Golieĭ — No. 42

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Numărul 10 Bani

ANUNCIURILE
In Iaşĭ şi judeţe se primesc numaĭ la Administraţie
In streinătate, direct la administraţie şi toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . . 20 b. linia
„ „ „ III . . . . 40 „ „
Inserţiile şi reclamele . . . 50 „ „

Un număr vechiŭ 30 banĭ

REDACŢIA
No. 42 — Strada Golieĭ — No. 42

2208 / 1894

DESCONCENTRAREA

CONVOCARE

D-niĭ membriĭ aĭ comitetuluĭ partiduluĭ conservator sunt rugaţĭ a se întruni Marţĭ 29 Septembrie 8 jum. ore sara în saloanele clubuluĭ conservator, urmînd a se desbate chestiunĭ urgente şi importante.

Preşedinte, *Gr. Kogălniceanu.*

VECĬNIC D'A CAPO

Tare umilit trebue să se simtă liberalul cu omenie în faţa manifesteĭ neputinţe a guvernuluĭ!

Se împlinesc ca mîine treĭ anĭ de cînd activitatea partiduluĭ liberal se cheltuieşte excluziv pentru zadarnica încercare de a îmbina între ele sfărîmăturile unanimităţiĭ de odinioară. In toată vremea aceasta n'a fost vorba un minut de program orĭ de ideĭ — ci toată bătaia de cap a fost să se refacă, cu emoţiĭ şi cu sacrificiŭ de amor propriŭ, falanga pe care a împrăştiat-o d. Sturdza cînd s'a împodobit pentru prima oară cu zalele de ministru preşedinte.

Este o ruşine şi o durere pe care trebue să'şĭ o mărturisească tot liberalul cu scaun la minte. E o ruşine pentru omul de principiĭ să constate că partidul căruia 'i a încredinţat idealul sĕŭ politic, este, de fapt, tot aşa de puţin destoinic să'şĭ realizeze ideile, cum e gruparea primitivă de sub steagul d-luĭ Nădejde; şi e o durere pentru rozătorul politic să vază că după şeapte anĭ de privaţiunĭ, partidul în care 'şĭ punea speranţa pentru viitoarea bucată de pîine, porneşte din capul loculuĭ şi stăruie cu îndărătnicie pe calea la capătul căreea sunt nouĭ privaţiunĭ, şi de data asta cine ştie pentru cît de îndelungată vreme.

Grea ar fi respunderea d-luĭ Sturdza dacă ar fi să dea vre-o dată socoteala de modul cum a reprezentat, ca ministru preşedinte, interesele morale şi materiale ale partiduluĭ. Căcĭ, în afară de modul de a vedea în politica generală, unde cetăţeanul străin de patimĭ găseşte îndestulare şi la regimul adversarilor — politica are consecinţe materiale carĭ se traduc în simţitoare sacrificiĭ pentru cel care se afirmă energic în opoziţie.

Dar d. Sturdza, egoist şi îndărătnic, nu vrea să ştie de armata pe care o lasă în drum — unicul sĕŭ scop în mijlocul dezastruluĭ care'l impresoară e ca, plecînd, să rupă puntea pe care ar maĭ putea ajunge vre-o dată la putere aceia carĭ l-aŭ contrariat un moment.

Faţă cu această rĕutate întru totul de domeniul patologieĭ, inimiciţia dintre liberalĭ şi liberalĭ nu maĭ e o simplă ostilitate de tabere adverse ci o duşmănie personală, adîncă şi implacabilă, care nu se potoleşte de cît o dată cu dispariţia unora din scenă — şi dacă se poate pentru tot d'auna.

Aceasta e situaţia drapeliştilor către colectivişti — aceasta e, adică, situaţia uneĭ jumătăţĭ din partidul liberal către jumătatea cea-l-altă. Şi în aşa împrejurărĭ, pentru ca publicul cel mare să nu vază iadul din această nefericită familie politică, se întreprind, pentru galeria naivă, tratative de împăcare pe baza unor aşa zise ideĭ carĭ să reîntregească partidul.

Şi e curios că, cu toată ura pe care 'şĭ o inspiră reciproc, liberaliĭ din ambele laturĭ se pretează la acest joc de aparenţe a căruĭ unică noimă e să adoarmă grija opinieĭ publice alarmate.

Voinţa Naţională încheie, după ce trage Drapeluluĭ o zdravănă mercurială, că „răspunzătorĭ în faţa ţĕreĭ sunt disidenţiĭ" dacă nu se face concentrarea. La rîndul luĭ, *Drapelul*, stabileşte maĭ întîiŭ că „unirea nu e cu nicĭ un preţ posibilă întru cît nu se schimbă direcţiunea partiduluĭ", şi, o dată îndeplinită această datorie de formă, atacă pe d. Sturdza cu o cruzime la care adversariĭ fireştĭ n'aŭ ajuns nicĭ o dată.

Şi cu toate aceste loviturĭ furioase carĭ ar fi scos din luptă pe nişte adversarĭ maĭ puţin tenaci, tratativele de împăcare îşĭ urmează cursul — ba, afirmă uniĭ, chiar cu sorţĭ de izbîndă.

Această procedură răstoarnă firea lucrurilor. S'aŭ văzut oamenĭ — să le zicem oamenĭ! — carĭ 'şĭ întind mîna după ce s'aŭ lovit; dar oamenĭ carĭ să'şĭ întindă mîna pe cînd îşĭ aplică palme, aceasta nu se văzuse. Liberaliĭ ne daŭ şi specta; colul acesta.

E adevărat că tratativele se rup sistematic seara, pentru a începe d'a capo dimineaţa — dar orĭ-cum, e o pildă de o monstruoasă imoralitate să facĭ curte asiduă uneĭ femeĭ în potriva căreia aĭ pornit acţiune de divorţ pe motivul că e necinstită. Şi absolut acesta e cazul liberalilor.

Pe noĭ, uniĭ, ne lasă cu totul indiferenţi această scandaloasă tîrguială. Va rămîne fie care tabără cu păcatele eĭ, saŭ se vor întruni toate păcatele într'o singură tabără — proba că partidul naţional-liberal nu poate guverna s'a făcut pe deplin.

De acum în colo colectivitatea nu maĭ stă la putere de cît ca să siluiască opinia publică şi să se facă cu desăvîrşire imposibil pentru viitor.

G. Rădulescu.

OAMENI ŞI LUCRURĬ

Epitropia. — Se petrece în oraşul nostru un fapt puţin însămnat dar în feliul săŭ foarte caracteristic, pentru starea de lucrurĭ politico-intelectuală a Spiridonieĭ.

O veche dorinţă a consiliuluĭ profesoral şi al medicilor de spital, cerea ca internii Spiridonieĭ, ca şi externiĭ numiţĭ prin o recentă regulamentare, să fie investiţĭ cu aceste titlurĭ prin concurs, după cum se obişnueşte în toate oraşele marĭ, înzestrate cu facultăţĭ.

De treĭ orĭ, cel puţin, epitropia a publicat prin ziare că la o anumită dată va avea loc concursul de internat şi de externat; şi tot de atîtea orĭ concursul n'a avut loc din... iniţiativa administraţieĭ spiridoniene. Nimenĭ n'a luat în serios anunciul, nimenĭ nu a primit răspuns la cererea de a fi inscris printre candidaţĭ. Se ştia că e de-ajuns ca lucrul să nu convie cîtorva din ceĭ mai cu trecere la eforie pentru ca să nu se facă vorbă de asemenea excesive pretenţiĭ. Şi lucrul aşa a fost — de şi

Cunoaşteţĭ povestea ştrengaruluĭ din povestea cărţilor de cetire? A tot amăgit norodul că vine lupul. Şi satul alerga în ajutorul băietanuluĭ de se 'ntorcea suduind. Pînă ce într'o zi lupul s'a arătat aevea printre oĭ...

Aidoma cu păţania eforieĭ. De astă dată se hotărîse a lua în serios anunciul şi poftĭ pe doritorĭ de lefurĭ la concurs. Dar aceştia zimbind ironic aŭ răspuns:

— Lasă, lasă, că ştim noĭ...

Iar acum se anunţă că administraţia Sfîntuluĭ Spiridon va înjumătăţĭ lefurile internilor încăpăţînaţĭ, după ce vor fi numiţĭ ceĭ treĭ sau patru candidaţĭ pentru cele două zecĭ de posturĭ de intern.

Afară dacă nu cumva alegerile apropiate vor hotărî şi de astă dată pe onorata eforie a nu-şĭ lua în serios măsurile administrative. Căcĭ tot dea-una plăteşte — ca în anecdota d-luĭ Speranţă:

— Epitropia.

ACTUALITATI

Psihologia unor tratative

Acum cîte-va zile ziarele pariziane dădeau relaţiĭ interesante asupra unuĭ banchet care avuse loc la ministerul afacerilor străine şi la care se întrunise membriĭ celor două comisiunĭ — spaniolă şi americană — venite la Paris pentru negocierile de pace carĭ preocupă astăzĭ lumea politică.

Deja telegramele ne înştiinţează că grave neînţelegerĭ şi complicaţiĭ se ivesc faţă cu pretenţiile diplomaţieĭ americane.

Deja comesenii unuĭ aceluiaşĭ banchet, adunaţĭ în jurul meseĭ de conferinţĭ, se recunosc din nou duşmanĭ neîmpăcaţĭ, — învingătorĭ şi învinşĭ, triumfător şi umiliţĭ, întruniţĭ la Paris, după ce s'aŭ măsurat la Santiago şi la Cavite, pe uscat şi pe mare.

Cererile exagerate ale Statelor-Unite îşĭ au explicaţia lor firească, după cum avariţia din partea Spanieĭ îşĭ are motivele bine cuvîntate. In republica Americeĭ de nord există în momentul de faţă marĭ nemulţămirĭ provocate de dezastruoasele pierderĭ ale armateĭ, organizată, după cum se ştie, în pripă şi fără chibzuinţă. De aci nevoia de a se da populaţiuniĭ iritate o suficientă răsplată; nevoia uneĭ surprize care să ridice iar moralul şi entuziasmul victorioşilor Cu atît maĭ mult că alegerile din Noembrie se apropie şi guvernul are tot interesul de a reîntră în graţia noroadelor, a poporuluĭ suveran.

In Spania, nemulţămirile sînt şi maĭ marĭ, se înţelege. Populaţiile furioase de umilinţa armatelor spaniole îşĭ răzbună cînd în potriva generalilor, huiduindu-ĭ, cînd în potriva guvernuluĭ, manifestînd cu violenţă. De aci trebuinţa de a ascunde cît maĭ mult ruşinoasele pierderĭ ce va suferi regatul pe urma greleĭ înfrîngerĭ; de aci cumpătul cu care procedează delegaţiĭ guvernuluĭ iberic faţă de pretenţiile Statelor-Unite.

Situaţia aceasta caracteristică urmează aparenteĭ înfrăţirĭ care a domnit la recentul banchet al păciĭ la Paris, unde politeţea oficială interzicea orĭ ce discuţie rivală şi unde Spania însăşĭ surîdea semnîndu-şĭ ruina — entre poire et fromage.

EXTERNE

Linişteа domneşte...

Nu la Varşovia, ci la Peking.

Iată în adevăr comunicaţia oficială a legaţiunilor chineze către marile o gane politice pentru a pune capăt zgomotelor de nelinişte în China.

«Cea maĭ mare armonie domneşte între împărăteasa văduvă şi împărat. Împărăteasa văzînd pericolele ce-ar urma neaparat pentru imperiŭ din îndeplinirea marilor reforme radicale suggerate Suveranuluĭ, a ieşit din nepăsare şi a făcut să profite împăratul de sfaturile eĭ pentru conducerea afacerilor şi modul de a introduce reforme, după cum vor cere împrejurările şi timpul.

Şase consilierĭ aĭ tronuluĭ, destul de nechibzuiţĭ ca să ceară împăratuluĭ reforme nepotrivite şi pripite, aŭ fost trimişĭ la moarte. Alţĭ doĭ carĭ aŭ fugit, unul pe un vapor englez, celălalt pe un vapor japonez n'aŭ fost încă pedepsiţĭ. Vice preşedintele comisiuniĭ financiare şi un membru din Tsong-li-Yamen — sunt izgoniţĭ din Peking. Li-Hung-Ciang se ţine departe de afacerile statuluĭ.

Liniştea domneşte la Peking».

Cu toate acestea *Daily Chronicle* susţine că Suveranul ar fi fost asasinat şi că tulburările n'aŭ contenit. Flotele diferitelor puterĭ europene se tot apropie de coastele Chineĭ pentru orĭ-ce eventualitate.

Tot ziarele engleze publică amănunte biografice asupra celor doĭ principalĭ mandarinĭ disgraţiaţĭ de către Impărăteasă.

Kang-Yu-Meĭ, din Canton, e un om cu o educaţie cosmopolită şi unul dintre ceĭ dintăĭ carĭ au propagat printre locuitoriĭ Imperiuluĭ Ceresc introducerea unor reforme asămănătoare cu cele primite de Japonezĭ. Ceea ce păru maĭ de temut din partea acestuĭ mandarin revoluţionar e că, graţie uneĭ culturĭ superioare, ajunsese profesor al Impăratuluĭ Kuang-Su şi avea asupra-ĭ o influenţă hotărîtoare. O primă intervenţie energică a Impărăteseĭ îl făcu să fugă la Londra, de unde se întoarse maĭ tîrziu. Astă-zĭ e probabil că a părăsit pentru tot-deauna patria încăpută definitiv pe mîna reacţionarilor mandarinĭ.

Al doilea reformist, Ciang-Yin-Huan, e originar şi el din Canton. A reprezentat imperiul la Madrid, Washington, etc. De la 1890 aparţinea mareluĭ sfat al afacerilor externe pînă la disgraţiarea desăvîrşită care-l făcu să se exileze.

Ştirĭ şi Zvonurĭ

Activitatea clubuluĭ liberal a fost pusă pentru un timp în suspensiune.

Cauza? Se aşteaptă terminarea manevrelor, cînd se crede că M. S. Regele va trebui să avizeze relativ la situaţia oculteĭ.

Se ştie că de maĭ mult timp Suveranul exprimase d-luĭ Sturdza dorinţa de a vedea realizîndu-se faimoasa şi mult trîmbiţata concentrare liberală.

E cam mult de atuncĭ; s'a învîrtit, s'a sucit premierul, armata chiar s'a desconcentrat şi concentrarea colectivistă tot nu s'a făcut.

Neapărat că această stare trebue să aibă o soluţie într'un fel saŭ în altul, adică: orĭ d. Mitiţă Sturdza e trimis pur şi simplu la plimbare ca un incapabil de a-şi readuna trupele răzleţite, saŭ i se dă puterea de a continua să-şĭ facă de cap.

In aşteptarea turnureĭ ce vor lua lucrurile, activitatea tuturor coteriilor guvernamentale de prin provinciĭ aŭ fost provizor suspendate.

***

Chiar conu Ghiţă nu se maĭ vede făcînd dimineţile trotuar electoral. I-a sosit şapca, nopţile agenţiĭ vin să-l viziteze şi să-ĭ raporteze cum staŭ spiritele, dar găsesc poarta închisă.

Pe la berărĭ, în jurul meselor ocupate de politicianiĭ militanţĭ aĭ oraşuluĭ, se vorbeşte teatru, literatură, se spun anecdote, dar relativ la combinaţiile în curs nime nu hazardează o profeţie. Chiar d-niĭ Săndulescu şi Fîntînaru, consideraţĭ de partid ca oracolĭ, fac pentru moment pe sfinxiĭ, ceea ce produce oare care ghiaţă în spinările agenţilor colectivişti.

***

Şi această stare de nesiguranţă şi de neştire a lucrurilor ce poate aduce ziua de mîne, i-a făcut pe patrioţĭ atît de nervoşĭ, încît şi-aŭ perdut sărita la gazetă. Trîmbiţa colectivistă locală a ajuns să scoată sunete atît de stridente, încît face pe lume să'şĭ astupe urechile... ca să nu zicem nasul. E un exces de supărare pe care tiparul s'a însărcinat să'l evaporeze, şi patrioţiĭ abuzează de delicaţeţa acestuĭ răbdător instrument.

— Bine frate, zicea asară, un indiferent către un amic pe care'l întîlnise la uşa berărieĭ, aĭ văzut cum gazeta colectivistă sare'n sus de necaz contra opoziţieĭ?

— Sare?... N'a avut nicĭ odată!

Autentic

Cîntatul cocoşuluĭ şi lepadarea d-luĭ Aurelian

Actul de trădare a d-luĭ Sturza a provocat o indignare generală, şi nu aŭ lipsit articolele cele maĭ acerbe, carĭ să înfiereze purtarea trădătoruluĭ.

Hotărîtu-s'a şi d. Aurelian să-şĭ pună în uz condeiul săŭ ruginit.

— Domnule P. S. 'ĭ a zis d. Stătescu, cumătrul d-luĭ Sturza, *„vîră pana la loc căcĭ cine scoate pana de pană moare"*.

Şi d. Aurelian s'a supus.

S'aŭ început tratativele. Şi odată cu tratativele, s'aŭ ivit şi greutăţile. Intervenţiĭ superioare eraŭ necesare.

— Şi d-ta în contra d-luĭ Sturza, d-le Aurelian? 'i s'a zis din sfere înalte.

— Mă ertaţĭ, a respuns d. Aurelian, ceea ce s'a scris, a fost fără ştirea mea.

Şi de atuncĭ d. Aurelian se află maĭ mult pe la moşie de cît în mijlocul tovarăşilor seĭ de luptă.

Tratativele urmează, şi d. Aurelian o tot slăbeşte. Să sperăm că la cîntatul de treĭ orĭ al cocoşuluĭ se va lepada definitiv de aĭ sĕĭ.

Să ştie fraţiĭ noştri transilvănenĭ că d. P. S. Aurelian este maĭ mult un sf. Petru de cît un *Muciu Scaevola*.

Şi să nu se uite că ceĭ persecutaţĭ, sunt ceĭ maĭ apropiaţĭ fraţĭ aĭ d-luĭ P. S. Aurelian.

POZNĂŞII ŢĂRĂNEŞTI

MOARTEA

Ia, la o vreme de năcaz, la o boală — feréscă sfîntul! — atuncĭ doar de roagă omu moartea, da tot nu cu tot dinadinsul; zice şi el să-şĭ maĭ astîmpere focul. Ştie că nu se apropie el, hîda, pîn nu i-o veni ciasul. Şi chiar la soroc, cu cîtă îndărăptnicie nu se-nfinge în pragul morţeĭ, — n'ar trece hotarul vieţeĭ, doamne fereşte.

Acu, era o babă slabă de tot: bolea de nicĭ nu-şĭ maĭ aducea aminte de cînd. I se urîse cu viaţa; o hîrîea şi ea de azĭ pe mîne, trăia maĭ rău de cît cîinele în carul cu spinĭ. Intr'una ruga moartea:

— Doamne, nu mă lăsa, să maĭ mĕ pedepsesc; stringe-mă odată de pe pămînt.

Am chinuit de să ispăşesc păcatele şi celor din al nouălea neam!

Şi moartea întîrzia.

Da baba avea un băetan, pe care-l chiema Luca — gras de par'că-ar fi fost umflat cu ţevia, cogemitea buftac.

Băetu, auzind-o văicărîndu-se într'una, se gîndeşte la o năsdrăvănie. Intr'o amiază, să suie în clopotniţa de la biserică şi prinde un puĭ de buhnă. Cînd ajunge acasă, mă-sa aţipise. El s'apucă şi pune dihania pe coardă, drept deasupra patuluĭ mîni-sa şi pe urmă iesă.

De la o vreme, baba se trezeşte. Cum face ochĭ, prinde-a geme şi a se văita:

— Of moarte, moarte... că mult maĭ întîrziĭ!

Cum se frămînta ea în pat, numa zăreşte şi bîzdîgania de pe coardă. Puiul de buhniţă plecă capul aşa în jos, rotea ochiĭ ceia aĭ luĭ, marĭ, sgîndu-ĭ ca să poată vedea la lumină. Baba, în buimăceala boaleĭ, o crezut că-ĭ necuratul, orĭ cine ştie ce duh spurcat. De frică, se face ghem sub oghial şi-ncepe a striga pe fecioru-su.

Cu mare chin o putut-o linişti băetul:

— Cine-ĭ de vină, de, dacă şi d-ta par'că iţĭ facĭ de urît. Intr'una tot moarte şi iar moarte! Dacă o văzut c'o chemĭ atîta, iaca o venit, aiasta-ĭ moartea.

Baba tremura ca varga şi unde se o-ţăra şi se strîmba de frică, de-aĭ fi crezut c'o muncește ducă-se pe pustiĭ. Se ridică aşa în mînĭ, ca să vadă maĭ de-aproape moartea. Buhniţa atuncĭ întindea şi ea capul tot maĭ în jos. Baba cădea ca pălită de trăsnet.

— Of, că urîtă-ĭ moartea, Lucă!

Băetul, ca să nu-l păleasca rîsul, iesă afară. Baba, dacă vede că-ĭ pe ducă, uită năcazurile boaleĭ şi nu se-ndură să moară.

Se scoală cum poate, face cîte-va mătăniĭ, să-nchină, şi, apropiindu-se de moarte, face cu lacrămile în ochĭ:

— Moarte, nu mă maĭ mînca pe mine, că-s o slăbătură; — mănîncă pe Luca, că-ĭ crapă buca.

Ionică.

Mă dreg

Multora are să le pară de-a merarea da lucru s'o întîmplat aidoma — cel puţin aşa grăesc poveştile:

Ci-că ar fi fost cîndva un boeriŭ care nu se îmbatase nicĭ-odată. Cînd vedea lumea bînd, îĭ părea ciudat. Şi nu putea da el cu gîndul, cum omu, care se ţine aşa de dîrz, îşĭ dă picioarele pe mîna vinuluĭ, de-l poartă pe două cărărĭ.

Odată s'o amăgit de s'o îmbătat. A doua zi după chef îl apucă o durere de cap, de nu ştia pe ce lume-ĭ. Iĭ venea să apuce cîmpiĭ, nu alta.

Răŭ îĭ de beţivĭ, doamne; grele zile duc.

Eŭ odată m'am lunecat cu firea şi cît sufăr — d'apoĭ eĭ c'o ţin una!

Iĭ vine 'n minte să'ntrebe pe un sugaciŭ vestit, că ce face cu atîta durere de cap,

Iera un golan, care sprijinea păreţiĭ crîşmelor cîtu-ţi-ĭ ziulica; lîngă tejghele îşĭ făcea veacu.

Il chiamă la curte. Da beţivul perpelit: straie luĭ ĭeraŭ numa nişte sdrenţe, înodate pe după gît şi dupuros de-ţĭ strîmba nasu cînd treceaĭ pe lîngă el. Căciula-ĭ iera roasă, jerpelită şi cu resuflăturĭ prin fund.

— M'o-npins păcatu de am luat un pahar maĭ mult şi tare mă doare capu. Pe tine nu te doare de atîta băut?

— Pe mine mă doare cînd nu beu!

— Cum se poate?

— la așa...

— Mh!... Și ce facĭ de scapĭ de pozna asta?

— *Mă dreg*, cucoane.

— Cum vine asta? Invață-mă să mă dreg și eŭ.

—Păĭ, ie un stacan de cel maĭ vechișor, pune-l la foc să deie un clocot, sdrobește în el un bulgăre de zahar, presoară-l cu chiperiŭ negru, bate-l bine să se amestece și dă-l peste cap.

— Ș'apoĭ?...

— Apoĭ umple stacanu iară,—da acŭ cu vin rece,—închide ochiĭ, pune-l la gură și te uită în podele, păn îĭ simți că s'o ușurat bine,

— Ș'apoĭ?...

— Iĭ vedea cum ț'a fi...

Face cum l'o învățat. Da vinu-ĭ șugubăț: boeriu prinde la coraj și 'ncepe chefu din noŭ. Lăutarĭ, joc și mîncare iar pîn a doua zi.

Durerea de cap însă să-l gătească; rău de tot, în loc să se ogoaie, se 'năsprea.

Chiamă iar pe bețiv:

— Degeaba, maĭ rău, mă doare capu de par'că dă să se desfacă.

— Nu te da scîrbeĭ. Cum vraĭ așa de-o dată să-ți treacă?

— Da cum?

— Trebue să te dregĭ și azĭ...

— Așa?

Și boierul s'o dres, pîn s'o stricat iară: cum i se suia vinul în cap, îĭ da gust de chef. După beția asta și maĭ răŭ. Valeŭ și valeŭ! Aștepta neliniștit pe cel cu povața.

— Se vede c'aista mi-ĭ sfîrșitul. M'am gălit. In loc de dres, eŭ mă stric.

— Să n'aĭ nevoe, las că-ĭ bine.

— Cum?

— Dă-ĭ înainte: drege-te și azĭ...

Da boierul ca ieșit din minți:

— Mă rog, și mult am să mă dreg eŭ așa?

— Pîn ți-a ieși părul prin căciulă, cucoane, ia așa ca mie—face el rîzînd cu șiretenie.

Și bețivul achipăe spărturile din fundul căciuleĭ, prin care răsărea smocurĭ de păr!

I. Adam

Științĭ-Litere-Arte

Interview universitar No. 1.

In sala de autopsie, în timp ce o domnișoară studentă șpintecă pe nenorocitul Duschek, ne întreținem asupra ultimelor alegerĭ universitare. Medicina în primul rînd.

— Ați pătruns în Senat, d-le medic legist?

— Dar un senat unde nu se doarme...

— Fără 'ndoială. Ați avut concurenți?

— Un singur vo talb din unanimitate, răspunde zîmbind d-rul Bogdan.

— Pricep al cuĭ era...

— Atribuțiile Senatuluĭ.

— De a-și da părerea la numirĭ de agregați, în cazurĭ judiciare etc.

— Sunteți în bună companie, negreșit?

— Excelentă: decanii, rectorul, d-niĭ P. Misir, Poni etc.

O pîrîială stridentă a cuțituluĭ pe o coastă a mortului întrerupse interviewul. Medicul legist își dictă raportul maĭ departe.

*

Orchestra teatruluĭ va fi condusă anul acesta de maiestru Enrico Mezzetti, profesor la conservatoriŭ.

*

Primim la redacție un număr special al ziaruluĭ *Figaro*. Acest număr e consacrat excluziv artisteĭ Jane Hading.

Acest *Figaro-Album* va fi împărțit gratis de agenția teatrală abonaților la reprezentațiile d-neĭ Hading.

*

Jane Hading merge din triumf în triumf. Incepîndu'și turneul la Bruxella, unde a repurtat succese strălucite, a fermecat pe rînd publicul din Liége, Amsterdam, Haga și Strassburg. Acum ilustra artistă ie așteptată la Viena, unde va da 4 reprezentațiĭ, apoĭ trece la Buda-Pesta, de acolo la Bucureștĭ unde va juca de 5 orĭ și apoĭ va veni la Iașĭ, unde va da la 14 și 15 Octomvrie două reprezentațiĭ.

*

La 4 Octomvrie va avea loc concertul tînăruluĭ Enescu. Programul cuprinde bucățĭ de Bach, Mendelssohn, Wieniawsky etc. etc.

Enescu se află acum la Sinaia, unde, invitat de M. S. Regina, farmecă cu arcușul săŭ pe ilustra sa protectoare și pe invitațiĭ princiarĭ de la Castelul Peleș.

*

A apărut în editura Samitca din Craiova o *Mitologie clasică* cuprinzînd credințele religioase și legende eroice ale Grecilor și Romanilor, cu 26 ilustrațiunĭ. Cartea e datorită d-luĭ Lazăr Șăineanu și e destinată școalelor secundare.

*

O curioasă problemă didactică s'a ivit în Italia. E cunoscută scrierea luĭ Edmondo de Amicis: *Cuore*—Inimă—, care a obținut un succes formidabil și a îmbogățit pe autor în scurt timp. Cartea fiind prin excelență morală s'a introdus și prin școlĭ. De Amicis însă s'a declarat de curînd un aprig socialist militant. Ministrul ordonă atuncĭ a se scoate opera luĭ din programele școlare, ca să nu se popularizeze din oficiŭ un nume revoluționar.

Asta ar fi cum s'ar scoate din uz dicționarul și botanica d-luĭ Nădejde la noĭ...

*

Comitele *Hormecki* a prezentat facultățeĭ de medicină din Paris un aparat, cu ajutorul căruia ceĭ înmormîntați de viĭ să poată da de știre lumeĭ că trăesc și maĭ aŭ încă voe de a se ridica din somnul cel de moarte.

Aparatul constă dintr'o țeavă lungă. Un capăt al țeveĭ e în sicriŭ, prevĕzut cu un glob de cauciuc care, la cea maĭ mică mișcare, emite aer și aceasta face să sune aparatul în formă de trîmbiță de la celalalt capăt al țeveĭ.

Corporațiunea medicilor află de bună invenția; și-a exprimat totuși teama ca nu cumva aparatul să sune și în urma gazurilor ce se desvoltă în sicriŭ cînd cu descopunerea cadavruluĭ. Aparatul trebue încă perfecționat.

*

In „Nouvelle Revue" cu data de 1 Octombrie se publică un interesant studiu: „Les Sentiments, la Musique et le geste" unde între altele autorul cată să dovedească adevărul expresieĭ poietice: „a iubi din inimă", „din toată inima" etc. E vorba chiar de inima—organ, care e sediul adevarat al sentimentelor în senz fiziologic. Cine afirmă că iubește din inemă, nu zice decît că „prezența orĭ amintirea cuiva îĭ impresionează nerviĭ atît de mult că, impresia transmisă prin nerviĭ pneumogastricĭ, pune în lucrare inima așa feliŭ că provoacă în crierul luĭ un sentiment, orĭ o emoțiune reală." Tot așa cu expresiunile de „inimă strînsă de jale," „inima palpitînd de amor" etc. etc.

*

Și fiind că ne ocupăm în special de *inimă* pe ziua de astă-zĭ cităm nostima anecdotă amoroasă-științifică din viața sentimentală a luĭ Edison. Marele electrician cunoscuse în tinerețe o drăgălașă... telegrafistă pe care venea adese s'o vadă cum transmite cu degetele subțirĭ noutățĭ telegrafice. Intr'o zi junele pasionat întrase tiptil și rămase la o distanță în așteptare. Miss Stillvell însă îl apostrofă.

— Nu e nevoie să te ascunzĭ, d-le Edison. *Simțesc* îndată că aĭ sosit, — orĭ cît te-aĭ păzi.

— Și cum simțĭ aceasta?

— Nu-mĭ daŭ seamă, răspunse telegrafista; dar e ca un curent electric care se transmite în mod misterios..,

In urma acesteĭ declarațiĭ dn telepatie electrică, Miss Stillwell deveni d-na Edison.

EPITAF

Unuĭ bețiv

Dac'am murit amice
Te rog să nu mă plîngĭ,
Dă-mĭ vin în loc de lacrimĭ
Și setea să mĭ-o stîngĭ.

EPIGRAMA

Unuĭ evlavios... scăpătat

La biserică într'una
Facĭ *la crucĭ că'ĭ sĕrbătoare,*
Iar acasă 'n zi de lucru
Zicĭ *la crucĭ că n'aĭ mîncare.*

CINA.

STROFE

De sufăr, vina e a ta
Căcĭ aĭ farmec de iubire,
Și nu poate vre-o simțire
În potriva luĭ luptă.

Dar tu eștĭ nepăsătoare
Eștĭ ca stînca de 'mpetrită!
De-a mea inimă rănită
Nicĭ nu simțĭ, nicĭ nu te doare.

Maĭ puțin ca altă dată
Vream acum să te 'ntălnesc
Dar pe unde pribegesc
Ochiul meŭ mereŭ te cată.

Și ca să te uit odată
Alung gîndul de la tine
In zadar; el noaptea vine
Și-al meŭ dor în vis te-arată.

Ca rĕsplată 'n astă lume
Nu-ți doresc maĭ mare reŭ,
De cît să aĭ chinul meŭ
Și-al tăŭ chin să n'aĭ cuĭ spune.

„Opinia" la Fălticenĭ

In fine ispravnicul nostru a eșit din amorțala sa obicinuită și s'a pus pe lucru în vederea alegerilor comunale. Aceasta, din ambițiune față cu Ghițescu, primarele, care-l zugrăvise la centru ca nedestoinic a asigura reușita alegeriĭ.

Maĭ întîĭ s'a gîndit să-și formeze un stat major vrednic de domnia colectivistă și 'și-a ales nu maĭ puțin patru agenți secreți dintre carĭ unul—cel maĭ iscusit —Damian, de curînd eliberat din penitenciarul local, condamnat pentru sustragere de acte publice în calitate de secretar al parchetuluĭ. Acești agenți—urechea dreaptă a prefectuluĭ—urmăresc pas cu pas orĭ-ce mișcare a cetățenilor presupuși ca făcînd parte din opoziție, spionîndu-le casele prin servitorĭ, și ducînd ast-fel cele maĭ fantastice noutățĭ vredniculuĭ nostru ispravnic.

Pe de altă parte, *tînărul primar* ia lecțiunĭ de *jonglerie electorală* de la maestrul de gimnastică N. Drăgușanu, care, cu experiența de om de artă, îĭ arată modul cum trebue să-și asigure voturile învățîndu'l pe cine să mazilească și pe cine să căpătuiască. Ca răsplată pentru aceste lecțiunĭ, se zice că primarele 'ĭ-a promis funcțiunea de oficer al stăriĭ civile—căcĭ trebue să știți că și maestrul ie pus pe lista administrațieĭ—funcțiune ocupată astă-zĭ de celoveacul Ivan Iacobloĭ.

Deja efectul lecțiunilor a început să se producă.

Ast-fel, pe d. Mălinescu, ajutor de grefier, l-a mutat la Botoșanĭ în calitate de grefier—aceasta, bine înțeles, pînă vor trece alegerile—Avocatuluĭ Theodoru i-s'a promis că-ĭ va aduce pe fiu-seu de la Pașcanĭ la Fălticenĭ—și în fine și alte multe promisiunĭ de care naiviĭ se agață, sperînd că sunt sincere.

***

Interesele comuneĭ, însă, sunt lasate, ba chiar uitate cu desăvîrșire; străzile de anĭ neprunduite, maĭ răle ca în sate; așa că, cine dorește a face inhalațiune de colb, n'are de cît să poftească la Fălticenĭ și va pomeni multă vreme! Fondul pentru cumpararea de prund s-a alocat la plata trotuarelor—dacă trotuare se pot numi—așa că nicĭ anul acesta nu se va putea cumpăra nicĭ macar o movilă de prund.

Dar luĭ c. c. Georges, ce-ĭ pasă? N'are automobilă cu care se distrează la moșie umblînd coclaurile și nedînd de loc pe la primărie? Ce? Cetățeniĭ n'aŭ galoși? N'aŭ de cît, în timp de ploae, să nu iasă din casă, iar cînd ie uscat, să-și puie batista la ochĭ și la nas căcĭ doar nu'ĭ degeaba domnia colectviștilor.

Argus.

INFORMAȚII

— —

Soldatul Nuhăm Moise, din regimentul 13 infanterie, se dusese în congediŭ la cumnatul săŭ Nuhăm Froimovicĭ, comerciant în comuna Poenĭ.

In noaptea de 27 Septembrie curent, pe la 12 ceasurĭ, niște răĭ făcătorĭ s'aŭ introdus în crîșma luĭ Froimovicĭ. Din întîmplare, soția luĭ Froimovicĭ eșise afară. Văzînd niște oamenĭ carĭ umblaŭ cu luminările prin crîșmă, începe să strige.

Fratele săŭ, soldatul Nuhăm, se trezește din somn în strigătele suroreĭ sale, și neștiind ce s'a întîmplat, ese afară să vadă ce este, dar nu apucă să ajungă până la jumătatea curțeĭ, cînd se pomenește cu o lovitură puternică în cap. Soldatul cade jos dar se ridică iar și începe s'o ia la fugă. Hoțiĭ se țin după el și în cele din urmă îl prind și-l bat într'un mod îngrozitor.

Luĭ Froimovicĭ i s'a furat marfă în valoare de 200 leĭ.

Soldatul Nuhăm Moise se află internat în sp. sft. Spiridon.

Un lucru curios: primarul și cîțĭ-va păzitorĭ din sat se aflau la o crîșmă alăturĭ și cu toate acestea nu au auzit strigătele desperate ale luĭ Nuhăm și a suroreĭ sale!

— —

D. G. Anastasiu, avocat, a convenit să cedeze comuneĭ casa sa din strada Păcurarĭ cu preț de 25000 leĭ. Casa d-luĭ Anastasiu e în zona exproprierilor pentru rîpa galbănă.

— —

Se știe că d. Muzicescu s'a prezentat la vot cu ocazia alegeriĭ d-luĭ L. Catargi ca senator. Pentru aceasta d. N. Gane s'a încercat să reproșeze d-luĭ Muzicescu chiar în ședința consiliuluĭ comunal, dar reproșul nu i-a ticnit primaruluĭ căcĭ a fost tratat după cum se cade.

Maĭ tîrziu i s'a cerut d-luĭ Muzicescu taxa clubuluĭ de la otelul Traian. D. Muzicescu, însă, a refuzat declarînd că va demisiona motivat.

Or ce cutezanță, însă, de felul acesta oculta locală o pedepsește; și iată pe d. Muzicescu căzut în disgrație sub pretextul că n'ar fi achitat darea fonciară d. Naiman Paraschivescu, perceptor, face adresă către casierie spre a se reține salarul d-luĭ Muzicescu, ceea ce s'a și făcut în ziua de 21 Septembrie 1898.

Casa pentrŭ care s'a pretins fonciarul e închiriată statuluĭ, și conform legiĭ, trebuia oprită chiria, cu atît maĭ mult că-ĭ în mînile statuluĭ; dar chestiunea era ca d. Muzicescu să fie pedepsit.

Și cînd se face aceasta?

Tocmaĭ cînd regretata d-na Muzicescu era în agonie.

— —

Sîmbătă a fost întrunire la d. Vizanti, unde aŭ luat parte toți... perceptoriĭ, agenții de la percepție cu șeful lor și alte juvaeurĭ colectiviste, pentru a se sfătui asupra viitoarelor alegerĭ comunale.

S'a hotărît urmărirea pe-un cap a recalcitranților, coruperea celor slabĭ de înger și tot soiul de mijloace potrivite principiuluĭ lor liberal. Toate acestea pentru a se putea numi alegerile *libere*.

— —

Ierĭ, la 3 după amează, a avut loc, în sala mortuară a spitaluluĭ sft. Spiridon, autopsia nenorocituluĭ Dussek, despre care am vorbit ierĭ. Autopsia s'a făcut de către medicul legist, dr. Bogdan, în prezența d-luĭ Lefter Demetrescu, procuror. Cadavrul era într'o stare îngrozitoare. Ambele picioare frînte, mutilate, atîrnînd numaĭ de lambourĭ de piele subțirĭ. Coastele fracturate, fruntea acoperită de plăgĭ. Asistențiĭ aŭ fost frapați de statura formidabilă a silvicultoruluĭ, mort în așa de dureroase împrejurărĭ.

Pănă astăzĭ parchetul n'a putut înștiința pe soția luĭ Dussek de funestul accident, de oare-ce ea se află în străinătate, fără adresă cunoscută.

— —

Intr'un recent interview cu unul din dascălii noștri în privința măsurilor d-luĭ Haret, se zicea că e un fost coleg de școală cu ministrul. Adevărul e că dascălul interviewat *cunoștea din școală* pe d. Haret. Relevăm această nuanță—pentru a evita neplăcerĭ.

— —

Ziarul *Le Temps* află din Belgrad că importante evenimente se vor produce în Serbia îndată după reîntoarcerea regeluĭ Alexandru din străinătate. Totul indică că evenimentele se vor produce sub acțiunea Rusieĭ și în particular a conteluĭ Muravief și fără opoziție din partea Austro-Ungarieĭ.

— —

Se așteaptă din moment în moment ca d. Palade să fie înlocuit.

Insușĭ d. Palade a declarat că peste 7—8 zile nu va maĭ fi ministru, și de aceia hîrtiile zac pe biroul d-sale nerezolvite.

— —

D-niĭ d-rĭ Peride și Botez, profesorĭ la facultatea de medicină, au fost delegați să alcătuiască viitorul regulament interior al facultățiĭ, conform noueĭ legĭ a învățămîntuluĭ.

— —

Sîmbătă seara drapeliștiĭ aŭ avut o întrunire la d. Em. Porumbaru.

La această consfătuire, d. Aurelian a cerut sfatul amicilor săĭ asupra tratativelor cu d. Sturdza. Aproape toțĭ s'aŭ pronunțat în contra împăcăreĭ.

Ne luîndu-se nicĭ o hotărîre definitivă, drapeliștiĭ se vor întruni din noŭ astăzĭ spre a se lua o hotărîre definitivă în atitudinea lor față cu d. Sturdza.

— —

Dreptatea de astă-zĭ ocupîndu-se de actul trădăreĭ, face împutărĭ liberaliloĭ carĭ nu vor să fie confundați cu d. Sturdza și nu vor să se facă solidarĭ cu nelegiuirile luĭ, staŭ ascunșĭ și nu se manifestă.

«Conservatoriĭ, zice *Dreptatea*, și-aŭ făcut datoria. Eĭ au denunțat trădarea și au manifestat într'un mod strălucit și impozant pentru d. Take Ionescu, autorul de fapt al descoperireĭ.

«Liberaliĭ tratează cu un om acuzat și dovedit ca trădător, și sunt gata de a se apropia cînd vor găsi *modalitatea*. S'ar «*concentra*» cu d. Sturdza dacă nu ar face tot el dificultățĭ. Și încheie: «Imprejurarea aceasta este maĭ rușinoasă decît însăși trădarea comisă de Sturdza,

— —

Joĭ, 1 Octombre, se face inaugurarea cursurilor anuluĭ 1898—99 în aula noueĭ universităților.

D. A. D. Xenopol va ține, cu această ocazie, o lecțiune despre *„Rolul oamenilor marĭ în istorie."*

Solemnitatea se va începe la ora 2 după amiaz, nu la 10 dimineața, cum se anunțase din eroare.

—

Servitoarea Profira Ochiană a încercat ierĭ să se sinucidă bînd maĭ multe cutiĭ de chibriturĭ disolvate în oțet. Apucată de niște durerĭ atroce, a fost luată și trimeasă în căutarea spitaluluĭ Sf. Spiridon.

Cauza acestuĭ act disperat este, ca în totdeauna, dragostea.

— —

D. Aron Vexleĭ, agent la societatea de asigurare *Unirea* a fost lovit asară de alienație mentală.

— —

Tribunalul secția II a condamnat la 3 lunĭ închisoare pe Gh. Isac zis și Murunciuc, pentru furt de caĭ din comuna Belceștĭ.

— —

Iosub Calmanovicĭ fiind ierĭ cu căruța, mîna în galop pe strada Arcu. Din nebăgare de seamă a căzut jos și 'și a sclintit o mînă. A fost trimes la spital pentru a fi pansat.

CHARLES MALO

Armata Romînă

(urmare)

— —

Aceleași sacrificiĭ s'aŭ făcut, cu toate acestea, în favoarea artilerieĭ care a fost progresiv ridicată la cifra de 12 regimente de artilerie de cîmp la 5 sau 6 baterii,—în totul 73 baterii înhamate, din care 8 călărĭ, și două regimente artilerie de fortăreață. Jumătatea aproximativă a bateriilor denumite întrebuințează tunurĭ «grele», de 8 centimetri și 7 milimetri; cealaltă, tunurĭ ușoare, de 7 centimetri și 5 milimetri. Acestea sunt gurĭ de tun sistem Krupp, în oțel, de un sistem analog celuĭ care era în serviciul armateĭ germane pînă în aceste din urmă timpurĭ, maĭ ales prin modul închidereĭ culaseĭ, cu colțul cilindro-prismatic. Se înțelege de la sine că Romînia nu a voit a rămînea în urma mișcăreĭ care atrage toate puterile către adoptarea unuĭ tun cu tragerea răpede și care a făcut, din partea sa, încercărĭ care au fost, se pare, foarte interesante, dacă nu cu totul conchizătoare. Intre alte modele cu care s'a făcut experiență, se citează un tun «național» de calibru 6 centimetri și 8 milimetri, inventat de colonelul Perticari, și două gurĭ de tun de 7 centimetri și 5 milimetri, presentate, una de marea noastră uzină din Saint-Chamond, alta de faimosul constructor Hotchkiss (care a supus în același timp examinăreĭ comitetuluĭ de artilerie romîn o mitralieză perfecționată trăgînd, zic eĭ, 600 de lovitur pe minut).

Totodată, pare că nicĭ o hotărîre nu s'a luat pînă acum și se așteaptă fără îndoială de a fi cu totul fixate resultatele obținute în marele armate străine.

Notînd, înainte, de a o isprăvi cu artileria, asupra căreĭ n'am nimic altă-ceva de zis—ne văzînd alte exercițiĭ de cît acele foarte interesante, pe credința mea! a uneĭ baterii de munte în împrejurimile Sinaieĭ, o particularitate ce nu întîlnești de cît în România: această armă este destinată accesoarmente serviciuluĭ incendiilor în orașele de oare care importanță.

Din această cauză, ea furnizează două baterii de pompierĭ, cuprinzînd împreună o mie de oamenĭ și aproximativ cincĭ sute de caĭ; ele sunt reînoite în toțĭ aniĭ, toate regimentele concurînd pentru a asigura acest serviciŭ.

(Va urma)

Un preparator, dispunînd zilnic de cîte-va ore libere, ar fi decis să dea lecțiunĭ de cursul primar saŭ cel secundar, saŭ în special chiar numaĭ de ***LIMBA GERMANA*** toate cursurile.

A se adresa: Librăria: Iliescu & Grosu Str. Stefan cel Mare, saŭ librăria Maximovicĭ Str. Golia, saŭ librăria Haifler Str. Lăpușneanu.

De arendat

Moșia Pănceștiĭ din jud. Roman, fosta proprietate a defunctuluĭ Ioan Stroiŭ. Amatoriĭ sunt invitați să se adreseze în Roman la d. Scarlat Ghidionescu saŭ în Iași la d. avocat Bădăreŭ.

Se caută un încasator cu remiză pentru anunciurĭ.
A se adresa la administrația ziarului.

Un absolvent al facultățeĭ de litere se oferă a da lecțiunĭ pentru cursul secundar.—A se adresa la redacție.

De Inchiriet chiar de la 1 Octombrie casele No. 83 din strada Sărărie: salon, antret, 2 odăĭ, etac, bucătărie, beciŭ, cămară pentru lemne etc.; informațiunĭ acolo.

Continentale Gesellschaft für elektrische Unternehmungen din Nürnberg

Usina centrală de Electricitate din Iași

Representant Inginer S. MARCU

Str. Stefan cel mare No. 2 (casa Neuschotz)

Cu onóre aducem la cunoscința onor. Public Iașan că am de cea birourile noastre oficiale pentru

Instalațiunĭ exterioare și interioare de ecleraj electric și de aplicațiunea electricităților pentru scopurĭ industriale,

punîndu-ne la dispositiunea onor. Public pentru esecutarea menționatelor instalațiunĭ.

Avem în totd'auna un deposit însemnat de material electric de cea maĭ bună calitate, aparate de cel maĭ noŭ sistem precum și un bogat a sortiment de lămpĭ de la cele maĭ simple pînă la cele maĭ elegante.

Fiind concesionariĭ exploatăriĭ luminei electrice a orașuluĭ Iași, decĭ avînd exclusiv dreptul de a recepționa instalațiunile interioare, suntem singurĭ în măsură a face prețurile cele maĭ avantajoase esecutînd lucrările în modul cel maĭ solid și după regulele technice, luînd garanțiile cele maĭ întinse.

In curînd vom deschide onor. Public marea noastră sală de expoziție unde se va putea vedea o mare variațiune de candelabre, corpurĭ de iluminat, mașinĭ de încălzit, de călcat, de aprins țigărĭ, ventilatoare etc. toate puse în mișcare prin electricitate.

Planurĭ, devise și orĭ ce alte informațiunĭ relative, nt gratuite

Facem înlesnirĭ de plată

Biurorile sunt deschise de la 8—12 și de la 2—7.

Cu toată stima

DIRECȚIUNEA

Cota oficială

Constanța 28 Septembrie 1898.

Orz 450 hect. lei 4,60. Meiŭ 110 hect. leĭ 5.40. In 80 hect. 11.30. Rapița 100 hect. leĭ 6. Secară 90 hect. leĭ 6.60. Grîu arnăut 50 hect. leĭ 12.80.

Toate în oraș la magasie.

Telegramele Străinătățeĭ

Evenimentele din Franța

Paris, 28 Septembre.

Ziarul «New-York Herald», spune că maiorul Esterhazy, care se află acum în Anglia, va fi arestat pînă în 36 ore și extradat Franțeĭ pentru vinovățiĭ conexate la afacerea Dreyfus.

Știrea nu se confirmă.

Paris, 28 Septembre.

Consiliul municipal părînd hotărît de a executa lucrările din oraș în regie, ziarele reacționare apărute azĭ de dimineață protestează strigînd că asta e reînființarea atelierilor naționale din 1848.

Ele prevăd o catastrofă.

Paris, 28 Septembrie.

Ierĭ sara poliția și trupele aŭ împrăștiat o bandă de tinerĭ regaliștĭ, carĭ strigau înaintea cerculuĭ militar: *Să trăiască regele! Să trăiască armata!*

Paris 28 Septembrie.

Cavaignac, fostul ministru de răsboiŭ, intervievat, a stăruit asupra imposibilitățeĭ de a se face revizuirea procesuluĭ Dreyfus și maĭ ales asupra imposibilitățeĭ de a se da pe mîna justițieĭ persoanele carĭ au informat guvernul despre tradare.

Unele ziare însă zic că Cavaignac spune aceasta de oare-ce și vărul seŭ, colonelul Paty du Clam, ar fi compromis în afacerea Dreyfus.

Paris 28 Septembrie.

In urma celor scrise de ziarul «Aurore» cum că dputațiĭ Millevoye și Deroulède ar conspira în contra Republiceĭ spre a aduce pe tron pe ducele d'Orleans, Millevoye a trimis martorĭ luĭ Vaughan, directorul ziaruluĭ «Aurore». Vaughan a refuzat de a se bate.

Viena, 28 Septembrie.

O telegramă din Constantinopol anunță că cu toată sosirea trupelor celor patru puterĭ, situația în insula Creta e tot gravă.

La plecarea trupelor turcești e temere de excese între creștinĭ și musulmanĭ. Musulmaniĭ sunt foarte agitațĭ.

Familiile bogate pleacă la Constantinopol.

Viena 28 Septembrie

Contele Thun, primul ministru austriac, încearce să obție de la primul ministru ungar Banffy alte concesiĭ cu privire la pactul dualistic. Se crede că Banffy va refuza.

Proiectul, cum este acum alcătuit, n'are nicĭ o probabilitate de a fi aprobat de cameră.

Se asigură de asemenea că este imposibil acordul în ce privește cota.

Opoziția ungară pregătește o foarte vie obstrucțiune; decĭ și în Ungaria situația e foarte gravă.

Republica Malolos

Adunarea națională din Malolos a votat luĭ Aguinaldo o listă civilă de 75,000 dolarĭ. Aguinaldo a refuzat de a o primi atît timp cît armata nu va fi plătită.

D. Poterno a cerut leafă ca președinte al Adunăriĭ naționale, dar cererea sa a fost respinsă.

Adunarea discută acum constituția. Opinia publică este în favoarea autonomieĭ; ea nu se încrede Americanilor. Aceștia fac sforțărĭ pentru a se liniști indigeniĭ.

In această privință, discursul pronunțat deună-zĭ de Aguinaldo, este foarte comentat. Nota dominantă este aceea a independențeĭ; el a felicitat pe americanĭ de a fi dat un bun exemplu venind să libereze un popor de sclavie, fără a-l anexa.

«Filipinile trebue, zice el, să aparțină Filipinilor, cum America trebue să aparție Americanilor».

Funcționariĭ rebelĭ sunt desamăgiți de absența americanilor la marea serbare a Independențeĭ. Guvernatorul uneĭ provinciĭ a refuzat unuĭ ofițer american dreptul de a inspecta aresturile pendinte de dînsul fără autorizația prealabilă a luĭ Aguinaldo, și Aguinaldo însuși, în urma amenințărilor făcute de un interpret metis, a dat trupelor sale ordin de a interzice americanilor să treacă peste stațiunea drumuluĭ de fer din Malolos.

S'A PERDUT între «Chateau aux fleurs» și Tufli un brillant, 3½ carate, puțin turtit, diametru 0,m008, cu treĭ micĭ știrbiturĭ pe margine. Găsitorul va primi recompensa la redacția «Opinieĭ». Avis bijutierilor.

ULTIME INFORMAȚIUNI

Consiliul Comunal

Ședința de la 28 Septembrie

Prezidează d. Gane. Să simte în consiliu, lipsa d-luĭ Tacu, din care cauză d. Stihi este adus cu mare alaiŭ pentru ca să se poată ținea ședință.

La ordinea zileĭ: zidul Golieĭ, pentru care s'a votat a se cere ministeruluĭ sau repararea luĭ sau dărîmarea de comună și să se cedeze o porțiune de teren comuneĭ pentru alinierea stradeĭ.

Să propune și să admite un credit de 6000 leĭ pentru construirea tribunelor la viitoarele alergărĭ de caĭ, carĭ vor avea loc la abator.

D-luĭ Alexandru Ionescu 'ĭ s-a expropriat imobilul de pe marginea Calcaineĭ; comuna 'ĭ-a plătit suma de 8000 leĭ. Acum, după ce s'au construit șoselele carĭ formează bulevardele, rămîn două părțĭ din acel loc, pe carĭ d. Ionescu voiește să le cumpere înapoĭ. S'a rînduit expertiza care să prețeluiască cu cît să se vînză metrul patrat. Expertiza a hotărît să 'ĭ se ceară cîte 4 leĭ, d. Ionescu nu dă de cît 2 leĭ.

D. Lepadatu luînd cuvîntul susține să se dea terenul d-luĭ Ionescu cu preț de 2 leĭ metru patrat.

D-niĭ Costandachi și Motăș vorbesc contra susținînd că prin calcarea hotărîreĭ luată de expertiză, și vinderea maĭ eftin, să creează un precedent care va atrage pagubele comuneĭ care posedă o mulțime de terenurĭ. La această discuție maĭ iau parte d-niĭ Botez, părintele Vereanu și Cozadini, după care consiliul respinge cererea d-luĭ Ionescu.

D. Constandachi depune raportul pentru clasarea zoneĭ de pe bulevardele Brătianu și C. Roseti ca zona a doua și conchide că serviciul technic să facă 2 sau 3 schițe de plan după care toțĭ locuitoriĭ de pe acolo să-și construiască casele; maĭ prevede ca înălțimile minime ale caselor să fie cincĭ metri pentru cele c'un etaj și opt pentru cele cu două.

Consiliul admite cuncluziile raportuluĭ.

Propunerea d-neĭ Ruhla Leia Șapira, din strada Socoleĭ, d'a i se vinde un loc ce este înaintea caseĭ sale în mărime de 130 metri, cu cîte 3 francĭ metru, să admite.

Cererile d-nilor Octav Erbiceanu și Ana Florea, ale căror case urmînd a fi dărîmate după noile alinierĭ și carĭ cer orĭ reparația orĭ expropriare, consiliul admite ambele cererĭ în sensul de a face reparațiĭ ușoare.

Să admite cererea d-luĭ Emil Boguz, mecanic la noua universitate, de a i se da un certificat de bună conduită pentru a'ĭ servi la cererea de indigenat.

Se admite oferta cu 5 la sută sub deviz pentru facerea grilajuluĭ de la grădina Ghica-Vodă.

D. Costandachi citește raportul pentru denumirea noilor școlĭ comunale în calitate de membru în comisiunea delegată de consiliu în această privință, și prin carĭ conchide ca toate școalele să 'și păstreze numirea lor, adăugînd, pentru cele înființate din nou, numirile: acea de la sf. Haralambie, de *V. Alexandri*, cea clădită în localul pompierieĭ din tîrgul de sus, *Costachi Negri*, iar cea din Tatarași, *Cuza-Vodă*.

Se admite vînzarea a 132 metri patrațĭ teren d-luĭ Caufman, cu cîte douĭ leĭ metru și recepția școaleĭ de la biserica Nicorița.

Ședința se ridică după ce în fugă se votează vr'o zece credite în sumă de 1760 leĭ.

⁂

Astăzĭ, pe strada Golia, în dreptul caselor luĭ Neuschotz, o trăsură de la serviciul barometric s'a ciocnit, pe la 2 ore, cu docarul pitaruluĭ Forst. Calul de la docar a luat vînt. D. inginer Negură, care trecea în acel moment pe stradă, s'a repezit înaintea caluluĭ ca să-l ție, însă neavînd destulă putere, calul l'a trîntit jos. Roatele docaruluĭ au trecut peste amîndouă piciarele d-luĭ Negură.

Trecătoriĭ aŭ suit pe d. Negură într'o trăsură și'l aŭ dus la spitalul sf. Spiridon.

⁂

La întrunirea comitetuluĭ artiștilor ținută aseară în localul școaleĭ Artelor Frumoase, neparticipînd de cît d-niĭ Bardasari, Al. Atanasiu, Gh. Scorpan, Bottez, Burada și Cerne, nu s'a putut decide ziua cînd trebuie să se dea reprezentația în folosul asociațiuneĭ artiștilor. Se așteaptă sosirea d-luĭ Theohar Antonescu, care va hotărî dacă acea reprezentație trebue să fiie dată înainte saŭ în urma concertelor d-lor Burada și Cerne.

⁂

S'a pus în repetiție. pentru stagiunea actuală a teatruluĭ național, o piesă originală, «*Ceea ce nu moare*», datorită unuĭ tînăr scriitor care semnează cu pseudonimul *Nero*.

⁂

D. Haret, ministrul instrucțiuneĭ, a convocat pentru 11 Octombrie viitor, la Bucureștĭ, pe toțĭ directoriĭ definitivĭ aĭ școalelor secundare din țară, în vederea uneĭ consultațiĭ în privința aplicăreĭ noiĭ legĭ asupra învățămîntuluĭ secundar.

⁂

Sîmbătă, pe cînd un tren de marfă venea de la Burdujenĭ, o femee s'a asvîrlit în fața trenuluĭ în dreptul unuĭ canton.

Grație șefuluĭ de tren, d. Făclieru, trenul s'a oprit la vreme și femeea a scăpat cu o simplă leziune la un picior.

Intrebată asupra cauzeĭ care a împins-o la acest act de desperare, femeea a răspuns că 'ĭ s'a luat un copil la oștire și a rămas perifoare de foame.

Șeful de tren a înaintat-o autorităților din Verești.

⁂

D. P. Rișcanu, inspector general al învățămîntuluĭ secundar, a dimisionat reluîndu-și catedra de la universitatea din localitate.

⁂

Pentru un adalmaș.

In Ianuarie trecut a avut loc în comuna Sabaoanĭ o alegere de juraților comunalĭ.

Pentru un loc de jurat suplimentar erau candidațĭ Andreĭ Bacașca și Țurcanu, ambiĭ muncitorĭ. In ziua alegereĭ, pe la orele 4 nu maĭ erau în sală alegătorĭ care să nu fi votat. Bacașca avea 11 voturĭ maĭ multe de cît Țurcanu și fiind sigur de reușită învită pe toțĭ ceĭ de față la adalmaș.

In primărie rămîne numaĭ primarele și ajutorul de notar. Pe la 6 sosesc la Primărie strejăriĭ în număr de opt, Ajutorul de notar iĭ întreabă pe cine votează? Strejăriĭ respund pe cine a votat satul. Atuncĭ ajutorul de notar pune 8 trăsăturĭ în dreptul numeluĭ luĭ Țurcanu și văzînd că acesta a ajuns aproape pe Bacașca, iĭ maĭ adauge cîte-va liniuțĭ și proclamă ales pe Țurcanu.

In ferbințeala adalmașuluĭ, se aduce luĭ Bacașca vestea că Țurcanu a fost proclamat ales. Bacașca contestă alegerea și apoĭ dă în judecată pe primarul Cobzariu și pe ajutorul de notar cerînd ca despăgubirĭ civile cheltuiala adalmașuluĭ.

Tribunalul de Roman a achitat pe inculpațĭ pentru că n'a găsit intențiune frauduloasă și a respins despăgubirile civile. Bacașca a făcut apel și erĭ înaintea Curțeĭ a repetat cererea sa de a i se restitui costul adalmașuluĭ.

Curtea a respins atît apelul luĭ Bacașca cît și pe acela al procuroruluĭ de prima instanță.

⁂

Primarul Ioan Ioaniu

La primărie nu se maĭ fură de cît timbrele de pe petițiĭ.

Abia vor fi trecut zece zile de cînd Ioaniu, proaspătul vlăstar al familieĭ colectiviste și tot atît de proaspăt primar al Petreĭ, ceru, sub un pretext oare care, de la onorabila curte de apel din Iașĭ, niște dosare ale procesuluĭ înscenat foosteĭ administrațiĭ comunale conservatoare și în special a luĭ Constantin Isăcescu—singura bucățică indigestă pentru stomacul colectiviștilor din localitate. Dosarele sosite, primarul Ioaniu ajutat de cumnatul seŭ, C. Calmuschi, casierul comuneĭ, rupe ceea ce'ĭ convine și ceea ce în interesul partiduluĭ n'ar fi trebuit să fie la dosar pentru ca inculparea să se facă la curte maĭ cu succes de cît s'a putut face la tribunalul de Neamț. Dosarele, despărțite de conturile și dările de samă ce nu conveneaŭ aprigilor apărătorĭ aĭ intereselor de gașcă, se restitue curțeĭ.

Din nenorocire însă d. prim președinte al curțeĭ descopere aceasta și, d. prim procuror al tribunaluluĭ Iașĭ constată văduvia dosaruluĭ și procurorul de Neamț este poftit a urmări pe vinovațĭ, știuțĭ maĭ dinainte în localitate c'ar fi cuconu Ioan Ioaniu primarul și cuconul Costică Calmuschi casierul comuneĭ, cumnatul primaruluĭ; iar amîndoĭ la un loc cumnațĭ aĭ procuroruluĭ Anton Cugler.

Maĭ e nevoe de spus verde că faptașul n'a fost descoperit?—Dacă corb la corb nu-și scoate ochiĭ, apoĭ cumnat la cumnat—și maĭ cu samă la colectiviștĭ?

Ioaniu, de și cam creț între sprincene se vede și de astă dată scapat și gudurîndu-se cînd pe lîngă aĭ seĭ, cînd pe lîngă opoziție, merge înainte:

„Vine la 8½ ore dimineață la primărie, stă pînă la 10 de tratează cu clienții seĭ—nu aĭ primărieĭ—apoĭ se duce la judecătoria de pace și la tribunal de unde se întoarce pe la 4½ la comună, avînd rendez-vous cu clienții de a doua zi, maĭ păscuind și clienți noĭ printre ceĭ ce vin cu trebĭ la primărie; căcĭ orĭ ce împricinat de aseminea natură devine și trebue să devină clientul primaruluĭ. Astfel Ioaniu merge și merge bine înainte; cumpără saŭ maĭ bine zis ia prin intervenirea soțieĭ, fără licitație, locurile comuneĭ, face și desface acarete cu oameniĭ comuneĭ, lovește pe clienții de avocatură prin poziționea de primar—le înlesnește actele în procesele ce aŭ cu comuna în care se face a le fi adversar, iar în altele apărător și multe alte afacerĭ despre care la timp se va vorbi detailat și nicĭ grije n'are de viitoarele alegerĭ comunale, sigur fiind că dl prefect N. Albu va ști să-ĭ înlăture concurenții după cum d. Cugler, Procurorul și cumnatul d-sale știe a-ĭ înlătura acțiunele penale.

Esemplul primaruluĭ și-a găsit un puternic resunet printre funcționarĭ, deșteptînd spiritul de imitație. Insă pentru că la Comună nu maĭ remîne nimic de furat—adecă care să se maĭ poată fura—s'aŭ năpustit asupra timbrelor de pe petițiĭ și alte hîrtiĭ: tot ce-a fost timbrat s'a rupt; iar timbrele spalate cu clor s'au pus în circulație; așa că petițiile de la starea civilă, pe aniĭ 1894, 1895, 96, 97, 98 -unde este ca oficiant cumnatul și vărul primaruluĭ d. Const. Eșanu—precum și cele de la oficiul mediculuĭ orașuluĭ aŭ dispărut din dosare, timbrele intraŭ pe mîna d-luĭ Iorgu Eșanu fratele oficiantuluĭ Eșanu și cumnatul primaruluĭ, care Iorgu Eșanu, librar, a declarat procuroruluĭ că le cumpără de la un evreŭ cu cîte 10 saŭ 15 banĭ bucata, în loc de 25 banĭ.

Să nu se uite însă că Eșanu Constantin și Iorgu, rudele primaruluĭ, sunt și rudele procuroruluĭ și în consecința nu ne așteptam la maĭ mult de cît trebue; Eșanu Costică ia timbrele și fratele seŭ le vînde, iar cumnatul lor și al primaruluĭ nu poate de cît să-ĭ acopere cu impermeabila mușama: «Avîndu-se în vedere că Costică n'a luat de cît cea ce nu maĭ poate servi nimăruĭ; avîndu-se în vedere că Iorgu a dat concurs fratelui seŭ, ceea ce e în perfect acord cu morala creștină și maĭ presus de toate, avîndu-se în vedere că delicuentul C. Eșanu n'a făcut de cît se imiteze în mic exemplul superioruluĭ seŭ primarul Ioaniu».

Iată spalarea, iată mușamaua, spiritul de ordine și disciplina familiară și de partid o impune fatal.

Tel valet—tel maître!

Un Impricinat.

⁂

La casele luĭ Iițic Forșt, din strada Anastasie Panu No. 19, unde sunt maĭ mulțĭ chiriașĭ și unde este și o pitărie, s'a găsit podul uns tot cu gaz precum și o sumă de cîrpe toate îmbuibate de gaz, Comisarul secțieĭ a 4 face o cercetare pentru a descoperi pe criminal.

⁂

Ministrul instrucțiuneĭ publice a atras, printr'un ordin circular atențiunea directorilor școalelor secundare asupra dispoziției noueĭ legĭ care hotărește numărul elevilor în fie-care clasă.

Ministrul le recomandă stricta observare a legeĭ.

⁂

Serva Floarea Ocheană despre a căriĭ otrăvire am vorbit, a murit ierĭ în secția medicală a Sfîntuluĭ Spiridon.

Mînĭ la oarele 2 p. m. medicul legist va face autopsia medico-legală, în asistența parchetuluĭ.

⁂

Epitropia Sfîntuluĭ Spiridon a delegat pe d-niĭ d-rĭ Russ, Botez și Possa pentru examenul de internat și externat, în caz dacă se va ținea concursul.

⁂

Ministrul instrucțiuneĭ publice va supune în curînd aprobăreĭ M. S. Regeluĭ creațiunea uneĭ medaliĭ de merit pentru aceĭ carĭ aduc serviciĭ învățămîntuluĭ primar, ca institutorĭ, sau ca donatorĭ, sau ca scriitorĭ, etc.

⁂

Ministrul instrucțiuneĭ publice, va supune zilele acestea semnătureĭ M. S. Regeluĭ decretul prin care directoriĭ gimnaziilor și liceelor și directoarele școalelor secundare de fete, carĭ întrunesc condițiunile cerute de noua lege asupra învățămîntuluĭ secundar, vor fi confirmați în funcțiunile lor.

⁂

D. procuror general Mîndru a sosit asară de la manevre. Astă-zĭ d-sa a și făcut raportul pentru a i se mandata diurna pe toate zilele cît a stat *în interes de serviciŭ* la manevre.

⁂

Astă-zĭ are loc înaintea trib. Iașĭ s. II procesul în care soțiĭ Iacobsohn sunt inculpațĭ pentru șantaj asupra bancheruluĭ Daniel.

D. Daniel s'a constituit parte civilă pentru suma de 80000 leĭ pentru cît posedă chitanțe că a dat în diferite rînduri inculpaților.

⁂

Cu trenul de asară aŭ sosit cea maĭ mare parte din ofițeriĭ garnizoaneĭ noastre carĭ au luat parte la manevre. Toțĭ eraŭ cu fețele triste. Regele a fost foarte nemulțămit nu numaĭ de manevrele propriu zise, dar chiar și de defilare- Timp de maĭ bine o oară, regele a făcut înaintea ofițerilor critica greșelilor.

⁂

Epitropia merge bina.

D. George Șendre imitînd bunul exemplu a luĭ Pogonat, a cumpărat imobilul d-neĭ Ralet din poarta Buneĭ Vestirĭ.

⁂

Cetim în *Berladul*:

Circulă cu persistență svonul că consiliul nostru comunal va fi disolvat zilele acestea. Comisiunea interimară va fi compusă din amiciĭ personalĭ aĭ d-luĭ Iancu Codrescu, iar vestita partidă națională liberală va fi lăsată să lupte pe propria eĭ răspundere.

Pentru prezidența comisiuneĭ se vorbește de d. Ioan Popescu, nedespărțit în luptele politice de d. Iancu Codrescu.

⁂

La Chronique din Paris anunță, că maĭ mulțĭ capitaliștĭ francezĭ vor înființa în Bucureștĭ o societate sub titlul de *Metalurgia romînă*, cu un capital de un milion 200,000 leĭ, spre a exploata industria de email și spre a instala un atelier de montaj și o uzină pentru fabricațiunea de roțĭ de vagoane.

⁂

De la Manevre

Ierĭ s'a făcut, la Roman, pe platoul căzărmilor de infanterie, defilarea trupelor carĭ aŭ luat parte la manevre.

După ce aŭ trecut trupele în revistă, Suveranul a luat loc într'un cerc de unde a primit defilarea.

Această operație s'a făcut în ordinea următoare: Divizia a VII, comandată de generalul Gorjan; urma batalionul de vînătorĭ, regimentul 12 Bîrlad; regimentul 25 Vasluĭ, reg. 13 Iașĭ, reg. 14 Roman și geniul cu toate secțiile sale.

Divizia VIII, comandată de generalul Rasty, cu regimentele: 15 Peatra; 27 Bacăŭ; 16 Fălticenĭ; 29 Dorohoiŭ.

Brigada de artilerie comandată de generaliĭ Pascu și Popescu, cu regimentul 8 Roman, comandat de colonelul Boerescu; regimentul 4, comandat de colonelul Stroescu; reg. 12, comandat de colonelul Stefănescu; brigada de cavalerie comandată de colonelul Lambrino, cu regimentele 7 călărași din Iași și 8 călărași Botoșanĭ. Brigada de roșiorĭ comandată de generaluĭ Beler, cu regimentul 2 roșiorĭ Bîrlad și 4 de roșiorĭ.

După defilare M. S. Regele a întrunit pe ofițerĭ într'un cerc și a făcut critica operațiilor.

Majestatea Sa a plecat, apoĭ, călare la gară, unde era așteptat de episcopul Romanuluĭ, de d. Stolojan, de d. Panopol și de un numeros public.

La ora 1 și 45 de minute a luat loc în tren cu ducele de Meiningen.

La plecarea trenuluĭ din gară, publicul a izbucnit în urale.

Car.

⁂

Sîmbătă 26 și Duminică 27 Septemb. a avut loc la Conservatorul de muzică și declamație din localitate examenul de admitere a elevilor în Conservator.

La clasa de piano a d-reĭ Sion, aŭ fost admișĭ următoriĭ:

D-rele: Chirița Alice, Horga Maria, Camiola Elena, Păun Elena, Hubert I. Maria și Dogariu Beatrice.

La clasa de piano a d-reĭ Plesnilă: D-ra Cazaban Natalia și d-nul Vălescu Oscar.

La clasa de declamație, profesor dl. State Dragomir, aŭ fost admișĭ următoriĭ: Dimitriu I. Gh. a recitat «Pocăința bețivuluĭ». D. Dimitriu a dat dovadă de mult talent și a fost felicitat de comisiunea examinatoare.

S'aŭ maĭ distins d-ra Dimitriu Henrieta, Profir I., d-ra Garofă care asemenea a fost felicitată de comisiune, Dimitrescu Gr. Gh. și Ciocan A. au eșit bine.

La clasa de flaut aŭ fost admișĭ: Cosma Mihaĭ, Bastachi Temistocle, Isăcescu Victor și Halpern Șaia.

La clasa de violoncel: Ciorneĭ N. și Gabrileț I.

La clasa de clarinet: Panu Titus, Agageanu I. și Munteanu D.

Cursurile regulate s'aŭ început de erĭ 28 Septembre.

ULTIMA ORĂ

(Serviciul nostru telegrafic special)

Continuarea grevelor

Paris 29 Septembrie.

De și există acum o liniște complectă, totuși în urma maĭ multor consfătuirĭ publice, greviștiĭ s'aŭ decis să continue greva.

Toate biurourile consiliilor municipale de arondismente cum și biuroul central al primărieĭ aŭ promis comitetelor greviștilor că le vor sprijini pe lîngă ministriĭ de comerț și de lucrărĭ publice.

Chestia Faschodeĭ

Paris, 29 Septembrie.

Publicarea Cărțeĭ Albastre *a Foreign oficiuluĭ englez în chestia Fașodeĭ a produs o mare senzație prin cercurile politice pariziane.*

Cartea albastră *confirmă știrea că Anglia a cerut cabinetuluĭ francez rechiemarea misiuneĭ Marchand.*

D. Felix Faure va prezida astăzĭ un consiliu de miniștri în care se va discuta chestiunea Fașodeĭ, necesitatea convocăreĭ camerilor și eliberarea colonelluĭ Picquart din închisoarea de la Cherche-Midi.

Urmărirea luĭ Esterhazy

Paris, 29 Septembrie.

Azĭ s'a lansat un mandat de arestare contra maioruluĭ Esterhazy.

Faptul de care este acuzat, e escrocheria comisă în dauna nepotuluĭ seŭ Christian.

„OPINIA“

ZIAR CONSERVATOR COTIDIAN

Are de principali colaboratori pe dd:

Panu George, Ionescu Tache, Bădărău A. Al., Filipescu Nicolae, Greceanu Dimitrie, Peride Ar. Dr., Buțureanu C. Gr., Pușcariŭ E. Dr., Botez George, Rădulescu George, Șerban G. D., Crivăț Th. prof., Ghibănescu Gh. ect. ect.

OPINIA

apare în toate zilele lucrătoare la orele 4 p. m. și publică știrile cele maĭ amănunțite asupra tuturor chestiunilor la ordinea zileĭ.

In acest scop

OPINIA

și-a asigurat următoarele serviciĭ: **Serviciul Agenţeĭ Havas; Serviciul corespondenţilor seĭ din Viena Paris, Londra, ect.**

OPINIA

publică zilnic pe lîngă articole politice și **Reviste literare, economice, financiare, ştiinţifice, etc.**

Corespondenţe speciale din toată ţara

Abonamentul: Pe an: 30 lei. Pe 6 luni: 15 lei.

edacţia şi Administraţia: Strada Golia No. 42, casa „Chateau aux Fleurs“.

Cel mai mare deposit

DE TOT FELUL DE

MAŞINI ŞI UNELTE AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

Eugeniu Behles

Representant şi depositar al fabriceĭ **TH. FLÖTHER**, Gassen $^1/_L$ *(Germania).* **1, STR DA BIBESCU VODĂ, 1**

BUCUREŞTĬ

Recomandă pentru sesonul curent:

LOCOMOBILE model perfecţionat cu faierbux mărit cu şi fără aparat de ars paie de 6, 8, 10, 14 şi 16 caĭ putere, cele maĭ solide.

TREERĂTOARE de GRAŬ etc. Ultimul Model 1898, cele maĭ bune existente avînd *treĭ vînturĭ* adică *triplă curăţitoare.* La treerătoarele Flöther se poate furnisa un *aparat de bătut porumbul Patent Behles* împreună cu *elevatorul* respectiv, care aparat bate zilnic circa 200 chile marĭ de porumb, cu saŭ fără foĭ, curat şi fără rîsipă.

MORĬ *transportabile*, pe postament de lemn și de fier, simple, duble, triple și quadruple, din cele maĭ renumite fabricĭ de 36, 42 și 48 ţolurĭ.

PIETRE de MOARĂ *franceze* I-a calitate, din Laferté-sous-Jouarre din renumita fabrică, Grande Société Meulière *Dupetg & Co.*, compuse din maximum 4—5 bucăţĭ, întregĭ fără piept. Toate mărimile.

SECERĂTORĬ simple și cu aparat de legat snopĭ *cu tăişul la dreapta.* Ultim model 1898 din fabrica *Iohnston Harvester Co. L-td Batavia* (America).

BATOZE de PORUMB simple și duble manuale pe 4 roate de transport și cu aburĭ, cu *Elevator* ultimul sistem perfecţionat.

CURELE de TRANSMISIUNE englezescĭ, I-a calitate, simple și duble de toate lăţimile.

PLUGURI, GRAPE și orĭ ce alte unelte agricole.

Garanţie absolută pentru material solid şi buna funcţionare

Condiţiunĭ de plată avantagioase

NU E KRACH MARE

ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orĭ-căruia pe neauzitul preţ eftin de **Leĭ 16,** aci maĭ jos arătata garnitură de argint-Britania, compus din 56 bucăţĭ:
6 bucăţĭ *cuţite de masă* Britania cu mâner adevărat englezesc.
6 bucăţĭ *furculiţe de argint-Britania,* american dintr'o bucată.
5 bucăţĭ *linguri de masă de argint-Britania,* american.
12 bucăţĭ *linguriţe de cafea de argint-Britania,* american.
1 bucată *lingură mare de supy de argint-Britania,* american
1 bucată *lingură de lapte de argint-Britania,* american.
2 bucăţĭ *vase pentru ouĕ de argint-Britania,* american.
6 bucăţĭ *tave pentru servit* englezeştĭ de *argint-Britania.*
2 bucăţĭ *sfeşnice de masă* cu mare efect.
1 bucată *scurgătoare de ceaĭ.*
1 bucată fină pentru *presărat zahar, de Britania.*
3 bucăţĭ din cele maĭ fine *cuţite de fructe* cu mâner de porcelan,
6 bucăţĭ farturioare, Victoria.
56 bucăţĭ în total numaĭ Leĭ 16.

Toate 56 bucăţĭ de maĭ sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de Leĭ 16. Argintul Britania este de jur împrejur și înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintuluĭ și peste 25 anĭ, pentru care se garantează. Ca cea maĭ bună dovadă că această inserţiune se referă numaĭ la *simple adevărurĭ,* dăm următoarea

DECLARAŢIUNE OFICIALĂ,

La cas că *garnitura* de *argint-Britania* nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şĭ comande garnitura de maĭ sus care convine tocmaĭ ca

CADOU DE NUNTĂ şi de SĔRBĂTOARE

precum şi pentru hotelurĭ, restaurante şi case cu menagiul maĭ bun. Se găseşte numaĭ la

Casa de Export Rix furnisornl Societăţiĭ profesorilor, etc. Casă protocalată existînd de 16 anĭ.

— VIENA, II 2 PRATERSTRASSE No. 16 P. —

Se expediază contra ramburs saŭ banĭ trimişĭ iuainte.

VERITABIL NUMAĬ ATUNCI PURTÎND MARCA PATENTATĂ

Se poate vedea o mulţime de scrisorĭ de recunoştinţa.

Bereria Unirea

In fie-care seară orchestra sub conducerea renumituluĭ Gh. Borteanu şi Ernest Alexandrescu. Theatru de varietăţĭ.

Bere de Bragadir şi Luther.

Intrarea liberă.

„PATRIA“

Societate Romînă de Asigurare şi de Reasigurare

Capital soc. vĕrsat Leĭ Un Milion

SOCIETATEA A ÎNTRODUS

Asigurarea viageră contra accidentelor pe căile ferate cu premiu unic.

și trimite prospecte franco la cerere.

PENTRU A ASIGURA:

Leĭ *Treĭzecimiĭ,* pentru casul de moarte, și o rentă corespunzătoare acesteĭ sume, precum și Leĭ 10 pe zi drept îndemnisare zilnică, premiul *unic* este de **Leĭ 90,** plus accesoriĭ.

Asigurarea este valabilă pentru pămîntul întreg, și se asimilează căilor ferate și tramwayurile, căile electrice etc.

Sediul Societăţeĭ: Bucureştĭ, Str. Smîrdan 15.

Orariul plecăreĭ şi sosireĭ trenurilor în staţia „IAŞĬ“

Plecarea trenurilor din staţia Iaşĭ în direcţia

O. M.		
6.05	dim.	Paşcanĭ-Roman-Piatra-N.,-T.-Ocna-Bucureştĭ.
6.30	„	Paşcanĭ-Ungheni-Kişineŭ.
7.00	„	Paşcanĭ - Folticenĭ - Botoşanĭ-Dorohoĭ-Burdujenĭ.
8.05	„	Vasluĭ-Huşĭ-Galaţĭ-Mărăşeştĭ-Bucureştĭ.
8.20	„	Dorohoĭ.
11.30	a. m.	Paşcanĭ-Piatra-N.-T-Ocna-Galaţĭ-Focşanĭ.
12,20	p. m.	Ungheni-Odesa-Kiev.
2.20	„	Vasluĭ-Huşĭ-TecucĭGalaţĭ Focşanĭ.
4.20	„	Dorohoĭ.
5.30	„	Vasluĭ.
5.50	„	Paşcanĭ- Bucureştĭ - Folticenĭ-Botoşanĭ-Burdujenĭ.
9.15	sara	Vasluĭ-Bucureştĭ-Galaţĭ.

Sosirea trenurilor in staţia Iaşĭ din direcţia

O. M.		
7.45	dim.	Bucureştĭ-Galaţĭ-Vasluĭ
10.00	„	Kişineu-Ungheni
10.35	„	Vasluĭ
11.00	„	Dorohoĭ
11.20	„	Bucureştĭ - Paşcanĭ - Botoşanĭ-Folticenĭ-Burdujenĭ.
2.10	p. m.	Galaţĭ-Focşanĭ - Tecucĭ- Huşĭ-Vasluĭ.
4.50	„	Galaţĭ-Focşanĭ-T.-Ocna.
5.15	„	Kiev-Odesa-Ungheni
8.30	sara	Dorohoĭ
9.00	„	Bucureştĭ - Mărăşeştĭ - Galaţĭ-Huşĭ-Vasluĭ
10.10	„	Botoşanĭ-Dorohoĭ - Burdujenĭ-Folticenĭ-Paşcanĭ.
11.00	„	Bucureştĭ-T.-Ocna - Piatra-N.-Roman-Paşcanĭ.

IMPORTANT

Atelierul Chimico-Technic „SINGER“

Strada Golia 46.

Atrage deosebită rtenţiune onor. Public asupra următoarelor produse neîntrecute de bune cu efect *garantat*:

LAC în orĭ ce color, pentru văpsirea pălărielor de paie.

Poudre «Sanitas» rosa, crem, şi alb.

Apa de Toillette.

Săpun pentru toiletă «Cocos».

CREMA «SINGER» specială pentru conservarea încălţămintelor colorate, care întreţine pielea fiind tot-de-a-una moale și îĭ dă lustru, mult maĭ bun, de cât orĭ-ce soiŭ de lac.

Borcanul mare **1 Leŭ** Borcanul mic **50 Banĭ**.

«CHEVREAULINA» unică pentru conservarea încălţămintelor de Chevreau.

Ceara albă „Virgină“ pentru lustruit mobile, parchete, dușamele, piele etc.

P. S. Maĭ recomandă unsorile pentru Hamurĭ, Burduf, Poclit, Șeĭ, Copitele cailor, Mașinĭ etc.

Aseminea instalaţiunĭ și reparaturĭ de soneriĭ electrice și telefoane etc.

Tot o dată recomandăm cerneluri în orĭ-ce coloare. Pastă qentru centigrafĭ (saŭ Hutograf) și cerneală pentru marcat lenjurĭ (saŭ albiturĭ).

UN OTEL!

De ^{1}nchiriet **„Otel fost Union“** str. Primărie No. 36—38 (casele Tischler).

A se adresa la d-nu Nathan Tischler magasin cu mobile str. Ștefan cel Mare No. 15

Dimitrie Grigorovicĭ

AVOCAT

Strada Barboĭ

C. M. Miclescu

AVOCAT

Strada Veche

ALEX. G. DABIJA

AVOCAT

Strada Golia

Ştefan Longinescu

AVOCAT

Strada Lăpuşneanu 21 Iaşĭ

Doctorul V. I. Bejan

Consultaţiĭ în cabinetul seŭ, strada Armană 3 în toate zilele de la 1—4 p. m.

Dimitrie Greceanu

AVOCAT

Strada Asachi

Iaşĭ—„DACIA“ Tipografie-editoare P. Iliescu & D. Grossu